

**T.C.
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI**

**2118 NUMARALI SAFRANBOLU ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ**

Zübeyde SOYTÜRK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

10003013

KARABÜK – 2013

**T.C.
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI**

**2118 NUMARALI SAFRANBOLU ŞER‘İYYE SİCİLİ’NİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ**

Zübeyde SOYTÜRK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Danışman
Yrd. Doç. Dr. Barış SARIKÖSE**

KARABÜK – 2013

Zübeyde

2118 NUMARALI SAFRANBOLU ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN

Yüksek

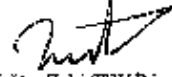
SOYTÜRK

TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Lisans Tezi

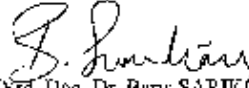
YÜKSEK LİSANS TEZİ ONAY FORMU

Tarih Anabilim Dalı'nda, Yrd. Doç. Dr. Barış SARIKÖSE danışmanlığında, Zübeyde SOYTÜRK tarafından hazırlanan bu çalışma 15/04/2013 tarihinde jüriimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

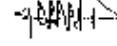
Prof. Dr. Zeki TEKİN

Jüri Başkanı

Yrd. Doç. Dr. Barış SARIKÖSE

Jüri-Danışman

Yrd. Doç. Dr. Ahmet ÖKSÜZ

Jüri Üyesi

Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yürütme Kurulu'nun ... tarih ve ... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Doç. Dr. Abdülhak KARAKAYA

Enstitü Müdürü

TEZ BİLDİRİM SAYFASI

Karabük Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliğine göre hazırlamış olduğum “2118 Numaralı Safranbolu Şer’iyye Sicili’nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi” adlı tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu, hazırlanması, yürütülmesi, araştırmalarının yapılması ve bulguların analizlerinde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini; bu çalışmada kullanılan doğrudan kendime ait olmayan bulguların, verilerin ve materyallerin, bilimsel etiğe uygun olarak kaynak gösterildiğini ve alıntı yapılan çalışmalara atıfta bulunulduğunu beyan ederim.

Lisansüstü Eğitim-Öğretim yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.

27.03.2013

Zübeyde SOYTÜRK

İÇİNDEKİLER

TABLolar	III
ÖNSÖZ	IV
KISALTMALAR	V
ÖZET	VII
ABSTRACT	VIII
GİRİŞ	1
1. SAFRANBOLU	
1.1. SAFRANBOLU TARİHÇESİ.....	3
1.2. SAFRANBOLU ADININ MENŞEİ	10
1.3. SAFRANBOLU'DA SOSYO-EKONOMİK-KÜLTÜREL HAYAT	11
2. OSMANLI DEVLETİ HUKUK SİSTEMİNDE ŞER'İYYE MAHKEMELERİ VE MAHKEME GÖREVLİLERİ	
2.1. ŞER'İYYE MAHKEMELERİ	16
2.2. ŞER'İYYE MAHKEMELERİ GÖREVLİLERİ.....	17
2.2.1. Kadılar	17
2.2.2. Naibler	21
2.2.3. Şuhûdü'l-hâl ve Şahitler	22
2.2.4. Kâtipler	23
2.2.5. Muhzırlar	23
2.2.6. Tercümanlar.....	24
2.2.7. Kassamlar	24
2.2.8. Subaşılar	25
3. ŞER'İYYE SİCİLLERİ	
3.1. ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN TANIMI VE İÇERİĞİ	26
3.2. ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN İÇERDİĞİ BELGE TÜRLERİ.....	28
3.2.1. Kadılar Tarafından Oluşturulan Belgeler.....	28
3.2.1.1. Huccet (Senedât-ı Şer'iyye).....	28
3.2.1.2. İ'lâm	29
3.2.1.3. Ma'rûz	30
3.2.1.4. Mürâsele	31

3.2.2. Çeşitli Makamlardan Gönderilen Belgeler	31
3.2.2.1. Ferman	31
3.2.2.2. Berat	32
3.2.2.3. Buyuruldu	33
3.2.2.4. Tezkere	33
3.2.2.5. Temessük	33
3.3. ŞER‘İYYE SİCİLLERİNDEKİ BELGELERİN İÇERİĞİ	34
3.4. ŞER‘İYYE SİCİLLERİNİN ÖNEMİ	35
3.5. ŞER‘İYYE SİCİLLERİ İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALARDA BAZI ÖNEMLİ NOKTALAR	37
4. 2118 NUMARALI SAFRANBOLU ŞER‘İYYE SİCİLİ	
4.1 SAFRANBOLU ŞER‘İYYE SİCİLLERİ	38
4.2. 2118 NUMARALI SAFRANBOLU ŞER‘İYYE SİCİLİ’NİN TRANSKRİPSİYONUNDA İZLENİLEN YÖNTEM.....	39
4.3. 2118 NUMARALI SAFRANBOLU ŞER‘İYYE SİCİLİ’NİN TRANSKRİPSİYONU	41
5. 2118 NUMARALI SAFRANBOLU ŞER‘İYYE SİCİLİ’NİN DEĞERLENDİRİLMESİ	
5.1. 2118 NUMARALI SAFRANBOLU ŞER‘İYYE SİCİLİ’NİN GENEL ÖZELLİKLERİ.....	529
5.1.1. 2118 Numaralı Safranbolu Şer‘iyye Sicili’ndeki Belgelerin Konularına Göre Dağılımı	529
5.1.2. 2118 Numaralı Safranbolu Şer‘iyye Sicili’nde Yer Alan Belgelerin Özetleri	533
5.2. 2118 NUMARALI SAFRANBOLU ŞER‘İYYE SİCİLİ’NDE ADI GEÇEN SAFRANBOLU’YA BAĞLI YERLEŞİM BİRİMLERİ.....	553
5.3. 2118 NUMARALI SAFRANBOLU ŞER‘İYYE SİCİLİ’NE GÖRE SAFRANBOLU’DA MÜSLİM-GAYRİMÜSLİM İLİŞKİLERİ	554
SONUÇ	558
SÖZLÜK	560
KAYNAKÇA	582
ÖZGEÇMİŞ	588

TABLÖLAR

Tablo-1 Safranbolu Şer'iyye Sicilleri Numara ve Tarihleri.....	38
Tablo-2 Tablo-2 Transkripsiyon Alfabetesi.....	39
Tablo-3 2118 Numaralı Safranbolu Şer'iyye Sicili Belgelerinin Konuları.....	530

ÖNSÖZ

Zamanımızda, daha çok geçmişten günümüze kadar kalabilen tarihi dokusuyla ilgi odağı haline gelmiş olan Safranbolu şehrinin, tarihsel süreçte nasıl bir yer olduğuyla ilgili fikir sahibi olabilmek maksadıyla bu çalışmanın yapılmasına girişildi.

Şehir tarihleri ile ilgili çalışma yapılırken, özellikle de Osmanlı dönemi şehirleri ile ilgili araştırma yapılıyorsa başvurulması gereken önemli kaynaklardan biri de Şer‘iyye sicilleridir düşüncesinden yola çıkılarak Safranbolu Şer‘iyye Sicilleri’nden birinin okunması düşünülmüştür.

Bu tez 2118 Numaralı Safranbolu Şer‘iyye Sicili esas alınarak oluşturulmaya çalışılmıştır. H. 1245-1250, M. 1829-1835 yılları arasını ihtiva eden sicil, dönemin Safranbolu şehri ile ilgili pek çok veriye ulaşmamıza olanak sağlamıştır.

KBÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde kendilerinin derslerini aldığım değerli hocalarım Prof. Dr. Sait AŞKIN, Prof. Dr. Zeki TEKİN, Pof. Dr. Seyfullah KARA, Doç. Dr. Recep KARACAKAYA, Yrd. Doç. Dr. Ahmet Sait CANDAN ve danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Barış SARIKÖSE’ye teşekkür ediyorum.

Zübeyde SOYTÜRK

Karabük-2013

KISALTMALAR

a.g.e	:	Adı geçen eser
a.g.m	:	Adı geçen makale
a.g.t	:	Adı geçen tez
B	:	Receb
BOA	:	Başbakanlık Osmanlı Arşivi
C	:	Cemâziyelevvel
C.	:	Cilt
Ca	:	Cemâziyelâhir
Çev.	:	Çeviren
DİA	:	Diyanet İslam Ansiklopedisi
H.	:	Hicrî
Haz.	:	Hazırlayan
İA	:	İslam Ansiklopedisi
İSAM	:	İslam Araştırmaları Merkezi
İÜ	:	İstanbul Üniversitesi
KB	:	Kültür Bakanlığı
L	:	Şevvâl
M	:	Muharrem
M.	:	Milâdî
MEB	:	Milli Eğitim Bakanlığı
N	:	Ramazan
ODTÜ	:	Ortadoğu Teknik Üniversitesi
OSAV	:	Osmanlı Araştırma Vakfı
OTAM	:	Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi
R	:	Rebiülevvel
Ra	:	Rebiülâhir
Ş	:	Sâfer
s.	:	Sayfa
S.	:	Sayı
SŞS	:	Safranbolu Şer'iyeye Sicilleri
Ş	:	Şaban

TDAV	:	Türk Dünyası Araştırma Vakfı
TDV	:	Türkiye Diyanet vakfı
TTK	:	Türk Tarih Kurumu
vs.	:	Ve saire
Yay.	:	Yayınları
YKY	:	Yapı Kredi Yayınları
Z	:	Zilhicce
Za	:	Zilkâde

ÖZET

**2118 NUMARALI SAFRANBOLU ŞER‘İYYE SİCİLİ’NİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ**

SOYTÜRK Zübeyde

Yüksek Lisans Tezi, Tarih Ana Bilim Dalı

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Barış SARIKÖSE

15/ 04 / 2013, VIII + 588 Sayfa

Osmanlı tarihi araştırmalarının, en önemli kaynaklarından olan Şer‘iyye sicillerine dayanarak hazırlanan bu tez, 2118 Nolu Safranbolu Şer‘iyye Sicili’nin ihtiva ettiği belgeler doğrultusunda oluşturulmuştur. Safranbolu şehri, Şer‘iyye mahkemeleri, kadılık müessesesi ve Şer‘iyye sicilleri hakkında genel bilgi verildikten sonra H. 1245-1250 / M. 1829-1835 yılları arasındaki belgelerin bulunduğu sicil transkribe edilmiş, belge özetleri ve genel bir değerlendirme yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Şer‘iyye Sicilleri, Safranbolu, Osmanlı

ABSTRACT

**EVALUATION AND THE TRANSKRIPT OF THE 2118 NUMBER
SAFRANBOLU'S ŒER'İYYE REGISTERS**

SOYTÖRK Zübeyde

Master's Thesis, Department of History

Advisor: Asist. Prf. Barış SARIKÖSE

15/ 04 / 2013, VIII + 588 Pages

This thesis which has been prepared on the basis of Œer'iyye registers which is one of the most important research sources of Ottoman history have been occurred on the documents which have been contained by Œer'iyye Register of Safranbolu 2118 Number. After general information about Safranbolu, Œer'iyye court, Qadi and Œer'iyye registers have been given, the registers between the years H. 1245-1250 / AD. 1829-1835 have been transcribed and summary of document and general evaluation of documents have been done.

Key Words: Œer'iyye Registers, Safranbolu, Ottoman

GİRİŞ

Geçmişle ilgili olarak çalışan araştırmacıların en önemli başvuru alanları yazılı kaynaklardır. Geçmişten günümüze neredeyse tüm toplumlar -daha çok sosyal alanı düzenlemek, devletlerin işlerliğini ve devamlılığını sağlamak maksadıyla ve de pek çok farklı sebeplerle- yazılı belgeler oluşturmuşlardır. Kendilerinden önceki pek çok uygarlık ve Türk-İslam devletlerinde olduğu gibi Osmanlı İmparatorluğu'nda da durumları kayıt altına almaya önem verilmiştir.

Osmanlı Devleti'nde yönetim algısı, şehir hayatı, kişisel hak ve hürriyetler, kişiler arası hukuk düzenlemeleri, devletin toplumsal alandaki işlerliği vs gibi pek çok konuda fikir sahibi olabilmek için başvurulacak ana kaynaklardan biri de Şer'iyeye sicilleridir. Bu tezde, Safranbolu şehri tarihiyle alakalı bir veri oluşturabilmek için Safranbolu Şer'iyeye Sicilleri'nden birinin transkribe edilip değerlendirilmeye çalışılması cihetinde hareket etmek öngörülmüştür. Safranbolu Şer'iyeye Sicilleri'nden birinin okunması, şehrin tarihinin daha doğru bir biçimde ortaya konulabilmesini kolaylaştırması yönünden, bu çalışmanın önemini ifade eder.

Bu çalışmada, tarihi süreçte pek çok toplum ve uygarlığın yaşam alanlarından biri olan, özellikle de Osmanlı İmparatorluğu döneminde önemli bir yerleşim yeri haline gelen Safranbolu şehri ile ilgili, sosyo-ekonomik ve kültürel veriler sunulması amaçlanmıştır.

Bu tez H. 1245-1250 / M. 1829-1835 yılları arasındaki döneme ait, 2118 Numaralı Safranbolu Şer'iyeye Sicili'ndeki, çeşitli konuları içeren 354 belgenin transkripsiyonu ve değerlendirilmesinden oluşmaktadır.

2118 Numaralı Safranbolu Şer'iyeye Sicili'nin çalışma alanı olarak belirlenilmesinin ardından defterin kopyası Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nden temin edilerek, belgelerin transkripsiyonu olabildiğince hatasız biçimde yapılmaya çalışılmıştır. Defterde bulunan belgelerden yola çıkılarak H.1245-1250 / M.1829-1835 yılları arasında Safranbolu'nun sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel hayatı ile ilgili çeşitli veriler ortaya konulmaya çalışıldı. Defterden elde edilen verilerin değerlendirmesi yapılmaya çalışılırken Safranbolu ile ilgili yapılmış başka araştırmalardan, eserlerden yararlanılmaya özen gösterildi.

Belgelerin transkripsiyonu yapılırken belli bir metod üzerinden gidilmeye önem verilmiş, çok sık olmamakla birlikte zaman zaman bu metod dışına çıkılan noktalar olabilmektedir. Transkripsiyon metninden önce transkripsiyon alfabeti tablo biçiminde verilerek, transkripsiyon yapılırken kullanılan diğer unsurlar belirtilmiştir. Transkripsiyon metninin ardından, sicilin kısa bir değerlendirilmesi yapılmış, defterdeki belgeler konularına göre tasnif edilerek tablo biçiminde gösterilmiş, defterdeki belgelerin özetleri yapılmıştır. Sicilde adı geçen Safranbolu'ya bağlı yerleşim birimleri belirtilmiş, Gayrimüslim-Müslim ilişkilerine de kısaca yer verilmiştir. Çalışmanın sonuna transkripsiyon metnini anlamada kolaylık oluşturabilmesi için sözlük eklenmiştir.

1. SAFRANBOLU

1.1 SAFRANBOLU TARİHÇESİ

Safranbolu kentinin oluşumu ile ilgili net bir zaman dilimi belirtilememekle beraber, mevcut yazılı kaynaklardan yola çıkılarak, şehrin pek çok toplum ve uygarlığa ev sahipliği yaptığını ifade etmek mümkündür. Safranbolu ve çevresindeki yerleşim noktalarını içine alan bölge, antik devirde; Homeros'un İlyada destanında Paphlagonia olarak geçmektedir. Antik kaynaklarda, Paphlagonia Bölgesi; doğuda Halys (Kızılırmak) ile Pontos Bölgesi, batıda Parthenios (Bartınsu) veya Billaios akarsuyuyla (Filyos Çayı) Bithynia Bölgesi, güneyde Gangra (Çankırı) kenti ve Galatia Bölgesi ile sınırlandırılmıştır.¹

Mevcut bilgiler dahilinde Safranbolu yöresinde yaşayan ilk kavim, Paphlagonia'da M.Ö. 1300 yıllarına kadar hüküm sürmüş bir devlet kuran ve Hititler'le akraba oldukları düşünülen Gasgaslar'dır.² Bölgedeki Gasgas egemenliğine M.Ö. 1300'lerde Hititler son verdiler.³ Paphlagonia olarak adlandırılan bölgeyi sınırlarına dahil eden Hititler, Hulana (Eflâni, Daday, Azdavay), Kassula (Araç-Kastamonu), Tummana (Kastamonu ve çevresi) ve Darahna (Ulus çevresi) gibi şehirlere egemen oldular.⁴

M.Ö 1200 yılları civarında batıdan gelen toplulukların Anadolu'daki Hitit egemenliğini yıkmasından sonra, oldukça uzun bir zaman Anadolu'da merkezi otorite oluşturulamamış ve bu süreç içerisinde Anadolu'ya göç eden veya yerleşik halklar tarafından oluşturulan küçük devletler ortaya çıkmıştır. Bu küçük devletlerden biri de Paphlogonia'ya adını verecek olan Paphlagonlar tarafından oluşturulmuştur. Charles Texier "Küçük Asya" adlı kitabında Paphlagonlar'ın etnik kökenleriyle ilgili tarihçilerin kesin bir kanıya varmış olmadıklarını ancak Kapadokya dilini konuştuklarını ve bu bölgeye Truva Savaşı'ndan önce gelmiş olduklarını belirtir.⁵

Paphlagonlar'dan sonra bölgeye gelen kavim Kimmerler'dir. Ural-Altay kökenli bozkır göçebelerinin batı koluna mensup olan Kimmerler⁶ Doğu Anadolu'ya gelip

¹ F. Eray Dökü - Güven Dinç - Fatma Şimşek, "Ahmet Gökoğlu Not Defterleri: Paphlagonia Bölgesi İl Kültür Envanteri", *Anadolu/Anatolia Dergisi*, S.30, 2006, s.67.

² Hulusi Yazıcıoğlu - Mustafa Al, *Safranbolu (Safranbolu-Karabük- Ulus-Eflâni / Tarihçe-Kaynaklar)*, Özer Matbaası, Karabük 1982, s.9.

³ Ünsal Tunçözgür, *Dünden Bugüne Safranbolu*, Safranbolu Belediyesi Kültür Yay., 2012, s.16.

⁴ Hulusi Yazıcıoğlu, *Küçük Osmanlı'nın Öyküsü Safranbolu Tarihi*, Şa-to Türkiyat Yay., İstanbul 2001, s. 16-17.

⁵ Yazıcıoğlu, *Küçük Osmanlı'nın Öyküsü Safranbolu Tarihi*, s.18-19.

⁶ M. Taner Tarhan, "Kimmerler ve İskitler", *Türkler*, C. I, Yeni Türkiye Yay., Ankara, 2002, s. 597.

Asurlular'la birlikte hareket ederek Urartu devletini parçaladılar. Ardından batıya yönelip Frigya ve Lidya'ya saldırdılar. Talat Mümtaz Yaman⁷, Ahmet Gökoğlu⁸ ve Hür Kalyoncu⁹ eserlerinde, Kimmerler'in batıya doğru ilerleyişlerinde, Paphlagonia arazisine girdikleri konusunda ittifak etmişlerdir.¹⁰

Anadolu'da Frigler'in ardından oluşan siyasi boşluğu dolduran Lidyalılar'ın yöreye gelip gelmedikleri tarihçiler arasında tartışmalıdır. Ağırlıklı görüş, Lidyalılar'ın yörede siyasi egemenlik kurmadıkları ancak ticari ilişkiler kurulduğu yönündedir.¹¹

M.Ö. 546'da Anadolu'nun bir kısmını ele geçiren Persler, ülkeyi satraplık¹² adı verilen eyâletlere ayırdılar. Safranbolu'nun da içinde bulunduğu Paphlagonia bölgesi Pers İmparatorluğu'nun 3. satraplığı oldu.¹³ M.Ö. 277 yılında Kapadokya kralı Datames Paphlagonia'nın bir kısmını İranlılar'dan aldı ise de onun ölümünün ardından M.Ö. 362'de bölge yeniden İranlılar'ın eline geçti.¹⁴

M.Ö. 336 yılında Makedonya tahtına geçen Büyük İskender çok kısa sürede imparatorluğunu büyütürken Anadolu'da karşısına çıkan Persler'i yenerek, imparatorluğunun sınırlarını Hindistan'a kadar genişletmeyi başarmıştı. Büyük İskender'in Anadolu topraklarının önemli bir bölümünü ele geçirirken Paphlagonia arazisine girmediği ancak bölgeden gönderilen bir kurulun İskender'e: halklarının emirlerine boyun eğceğini bildirdikleri ve ordusunun bölgeye girmemesini rica ettikleri, onun da bunu kabul ettiği belirtilmektedir. Böylelikle bölgede herhangi bir mücadele olmadan Paphlagonia, Makedonya İmparatorluğu'nun sınırlarına dahil olmuştur.¹⁵

Büyük İskender'in hızla oluşturduğu imparatorluğu, onun ölümüyle kumandanları arasında bölüşüldü. Ortaya çıkan karmaşadan faydalanan Mitridates Ktistes M.Ö. 301'de Pont Krallığı'nı kurdu ve Paphlagonia, Helenistik çağ olarak adlandırılan süreç boyunca, Pont Krallığı'nın egemenliği altında kaldı.¹⁶

⁷ Talat Mümtaz Yaman, *Kastamonu Tarihi*, Ahmed İhsan Matbaası, İstanbul, 1935, s.24.

⁸ Ahmet Gökoğlu, *Paflagonya*, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu, 1952.

⁹ Hür Kalyoncu, "Tarihçe", *Karabük İl Yıllığı*, Karabük, 1999, s. 20.

¹⁰ Yazıcıoğlu, *Küçük Osmanlı'nın Öyküsü Safranbolu Tarihi*, s.19.

¹¹ Yazıcıoğlu, *Küçük Osmanlı'nın Öyküsü Safranbolu Tarihi*, s.20.

¹² Satraplık: Persler'de yerleşim, yönetim ve askeri istihdam alanı, eyalet.

¹³ Hüseyin Lütfi Ersoy, *Hicri 937 Miladi 1530 Yılı Muhasebe-i Vilayet-i Anadolu Defterinde Taraklu-Borlu Kazası (Safranbolu) Köyleri ve Vakıfları (500 Yıl Önce Karabük Safranbolu Eflani)*, Atak Matbaası, İstanbul, 2007, s.14

¹⁴ Tunçözgür, *a.g.e.*, s.16.

¹⁵ Yazıcıoğlu, *Küçük Osmanlı'nın Öyküsü Safranbolu Tarihi*, s.22.

¹⁶ Yazıcıoğlu, *Küçük Osmanlı'nın Öyküsü Safranbolu Tarihi*, s. 23.

M.Ö. 66 yılında Pont Krallığı'nı yenilgiye uğratan Romalı Kumandan Pompeyus, M.Ö. 64 yılında, Anadolu'da alınan yerleri Roma Devleti'nin eyaletleri haline getirdi. Bölgeyi ele geçiren kumandanın adıyla "*Pompeyopolis*"¹⁷ şehri merkez olmak üzere, iç Paphlagonia bölgesinde Çankırı, Kastamonu ve Safranbolu yörelerini içine alan bir eyalet oluşturuldu.¹⁸ M.S. 395'te Kavimler Göçü sonucunda Roma İmparatorluğu'nun ikiye ayrılmasıyla birlikte bölge, Doğu Roma sınırları içinde kaldı.¹⁹ Doğu Roma İmparatorluğu zamanında da bölgenin adı Paphlagonia'dır. 10.yüzyıl başlarında Bizans İmparatorluğu'nda bulunan "*thema*"lardan²⁰ biri de Paphlagonia temasıdır.²¹ Bazı kaynaklar, Safranbolu'nun içinde bulunduğu Paphlagonia eyaletinin yönetim merkezinin Gangra (Çankırı) olduğunu belirtmektedir ancak 1057'de İstanbul'u ele geçiren Komnenoslar askeri ve siyasi zorunluluklardan dolayı eyalet merkezini Çankırı'dan Kastamonu'ya taşımak durumunda kalmışlardır.²²

11.yüzyılda Bizans İmparatorluğu, Anadolu üzerindeki otoritesini büyük ölçüde yitirmiş, siyasî ve sosyal bunalım Anadolu'nun Hristiyan halkının büyük gruplar halinde batıya doğru göç etmesine yol açmıştı. İmparatorluğun içerisinde bulunduğu sıkıntılı durum, Selçuklular'ın Bizans topraklarındaki ilerleyişlerini kolaylaştırdı. Malazgirt zaferi ile birlikte Büyük Selçuklu İmparatorluğu himayesi altında Anadolu'da rahat bir şekilde hareket etmeye başlayan Türk toplulukları, Sultan Melikşah'ın cülûsundan sonra sistematik bir şekilde iskân edilmeye başlanmıştı.²³ Anadolu'ya girip yerleşmeye başlayan Türkmen nüfusu bilhassa Batı Anadolu'da birikmişti. Batı Anadolu'da zaman içinde meydana gelen Türkleşme ve İslamlaşma Safranbolu'nun da dahil bulunduğu Paphlagonia bölgesi için de söz konusudur.²⁴ Bu ilerleme sonucunda Süleyman Şah 1075'te İznik'i alarak Anadolu Selçuklu Devleti'ni kurmasının ardından 1085 yılında Süleyman Şah'ın emirlerinden Sinop, Kastamonu ve Çankırı yörelerini fetheden Karatekin Bey'in Safranbolu'ya da egemen olduğu düşünülmektedir.²⁵ Ancak bu ilerlemeler dolayısıyla bölgede kesin bir Türk hâkimiyetinden bahsetmek mümkün değildir. Zira bazı şehirler, Bizans ve Haçlı

¹⁷ Pompeyopolis: Günümüzde Kastamonu'nun Taşköprü ilçesi.

¹⁸ Yazıcıoğlu, *Küçük Osmanlı'nın Öyküsü Safranbolu Tarihi*, s. 23.

¹⁹ Yazıcıoğlu, *Küçük Osmanlı'nın Öyküsü Safranbolu Tarihi*, s.27-28.

²⁰ Thema: Roma İmparatorluğu'nda yerleşim, yönetim ve askeri istihdam alanı, eyalet.

²¹ Georg Ostrogorsky, *Bizans Devleti Tarihi*, TTK Yay., Ankara, 1995, s.231.

²² Yazıcıoğlu, *Küçük Osmanlı'nın Öyküsü Safranbolu Tarihi*, s.27.

²³ Fuad Köprülü, *Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu*, TTK Yay.(5.bsk.), Ankara, 1994, s.40.

²⁴ Kenan Ziya Taş, "16. Yüzyılda Safranbolu İdari Yapısı ve Vakıfları", *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü Tarih Araştırmaları Dergisi*, C. XVIII, S.29, 1996, s.199.

²⁵ Yazıcıoğlu, *Küçük Osmanlı'nın Öyküsü Safranbolu Tarihi*, s. 37.

orduları saldırıları neticesinde eski sahiplerinin eline geçmiştir. I. Haçlı Seferi sonrasında Anadolu Selçuklu Devleti otoritesinin önemli oranda zayıflamış olması nedeniyle, bölgedeki pek çok yerleşim yeri, gerek Türk beylikleri arasında gerekse Türk beylikleri ve Bizanslılar arasında pek çok kez el değiştirmiştir.²⁶

Safranbolu yöresinde Türklerin kesin egemenliği 1196 yılında gerçekleşmiştir.²⁷ Anadolu Selçuklu Sultanı II. Kılıçarslan'ın Ankara bölgesi meliki olan oğlu Muhiddin Mesud Şah, Kastamonu taraflarında gazalar yapmıştı. Bu gazalar sırasında o zamanki adı Dadybra olan Safranbolu şehrinin kalesi dört ay süreyle mancınıklarla kuşatılmış ve sonunda Muhiddin Mesud, Hristiyan halkın şehri terk etmesi kaydıyla hayatlarını bağışlamış ve yerlerine Türkleri yerleştirmiştir.²⁸ Muhiddin Mesud'un izniyle Dadıbralı'lar'dan küçük bir grup da şehirde kalmıştır. Bizans sınırındaki bu kale ve şehir bir uc bölgesi niteliğindedir. Bu yüzden de bölge önemli oranda nüfus hareketlerine sahne olmuştur. Fetihden yaklaşık yüz elli yıl sonra Safranbolu'ya gelen İbn-i Batuta Safranbolu'yu "*Burası tepe üzerine kurulmuş küçük bir kasabadır. Tepenin eteklerinde hendek, dağın zirvesinde ise kale inşa edilmiştir.*" sözleriyle anlatır.²⁹

13. yüzyılın ilk çeyreğinde bölgede Çobanoğulları Beyliği döneminin başladığı söylenebilir. Selçuklu Sultanı, kendisi adına pek çok mücadelede başarılar kazanan Emir Hüsameddin Çoban'ı Kastamonu ve havalisinde bir uc beyi olarak görevlendirmişti. Böylece Safranbolu da Çobanoğulları'nın hakimiyeti altına girmiş oluyordu. 1243 Köseadağ savaşı sonucunda Anadolu'daki hakimiyet, İlhanlılar'ın (Moğollar) eline geçince diğer uc beyleri gibi Çobanoğulları da bağımsız hareket etmeye başlamış ve uzun sayılabilecek bir zaman dilimi boyunca bölgede hakim konumda kalmayı başarmışlardı. 1292 yılında Çobanoğulları beyi (Hüsametdin Çoban'ın torunu) Muzafferüddin Yavlak Arslan, Selçuklu meliki Rükneddin Kılıç Arslan ve Moğollara tabi olarak hareket eden Sultan II.Mesud arasındaki mücadelede öldü.³⁰ Yavlak Arslan'ın ölümüyle oğlu Mahmud, Çobanoğulları Beyliği'nin başına

²⁶ Erdoğan Merçil, "Selçuklular Devrinde Karadeniz ve Safranbolu", *I.Ulusal Tarih İçinde Safranbolu Sempozyumu (4-6 Mayıs 1999)*, TTK Yay., Ankara 2003, s.2.

²⁷ Hulusi Yazıcıoğlu, *Safranbolu Tarihine Ait Belgeler ve Kaynaklar*, Safranbolu Hizmet Birliği Kültür Yayınları, Volkan Matbaası, Ankara 1998, s.9.

²⁸ Osman Turan, *Selçuklular Zamanında Türkiye*, Boğaziçi Yay. (4.bsk.), İstanbul, 1996, s.219.

²⁹ Yazıcıoğlu, *Küçük Osmanlı'nın Öyküsü Safranbolu Tarihi*, s.38-39.

³⁰ H.İnalçık ve Y.Yücel Moğollara tabi olarak hareket eden II.Mesud'un, Melik Kılıç Arslan'la mücadelesinde Muzafferüddin Yavlak Arslan'ın, II Mesud'u desteklediğini belirtirken, O.Turan Muzafferüddin Yavlak Arslan'ın Melik Kılıç Arslan'ın yanında yer aldığını aktarır. Yaşar, Yücel, *XIII. XV. Yüzyıllar Kuzey-Batı Tarihi Çobanoğulları Candaroğulları Beylikleri*, TTK Yay., Ankara 1980, s.70; Turan, *Selçuklular Zamanında Türkiye*, s.609-610; Halil İnalçık, "Osmanlı Tarihine Toplu Bir Bakış", *Osmanlı*, C.I, Yeni Türkiye Yay., Ankara, 1999, s.40.

geçti.³¹ Ancak bundan sonra beyliğin bölgedeki etkinliği uzun süre devam edemedi. Osmanlı Devleti'nin kurucusu Osman Gazi batıya doğru fetih faaliyetlerini, belli bir müddet, bu beyliğe bağlı olarak sürdürmüştür.³²

II.Mesud ile kardeşi melik Rükneddin Kılıç Arslan arasındaki mücadelede Moğollara bağlı II. Mesud adına yararlılıklar gösteren Şemseddin Yaman Candar'a Moğol hükümdarı Geyhatu, Eflani ve çevresini ikta olarak verdi. Böylelikle temelleri atılmış olan Candaroğulları beyliğinin Şemseddin Candar zamanında sınırlarında herhangi bir büyüme olmamıştı. Ancak onun ardından beyliğin başına geçen oğlu, Süleyman Paşa, Çobanoğlu Emir Mahmud'u ortadan kaldırıp Çobanoğulları'na son vermiş (1309) ve Kastamonu'yu zapt ederek burayı beyliğinin merkezi haline getirmişti. Daha sonra da Safranbolu'yu ele geçiren Süleyman Paşa, beyliğin sınırlarını önemli oranda genişletmiştir.³³ Candaroğulları'nın bölgedeki hakimiyeti Osmanlı padişahı Yıldırım Bayezid'in hem Kastamonu'yu hem de Safranbolu'yu Osmanlı Devleti'ne bağladığı 1392'ye kadar devam etmiştir.

Osmanlı hâkimiyetine giren bölge toprakları 1402 Ankara Savaşı'ndan sonra yaşanan kargaşa ve kâos ortamında yeniden Candaroğulları'nın eline geçti. Fetret Devri'ne son veren Osmanlı padişahı Çelebi Sultan Mehmet, ordusuyla Candaroğulları Beyliği'nin üzerine yürüyerek 1416'da Safranbolu'yu yeniden Osmanlı topraklarına kattı. Fakat II.Murad'ın tahta çıktığı ilk zamanlarda kardeşi Çelebi Mustafa ile mücadelesi sırasında ortaya çıkan karışıklıktan yararlanmak isteyen Candaroğulları hükümdarı İsfendiyar Bey Osmanlılar'a bırakılmak zorunda kalınan toprakları geri almaya çalıştı. İsfendiyar Bey'in Safranbolu kalesine geldiğini haber alan³⁴ II.Murad, İsfendiyar Bey üzerine yürüyerek Bolu-Gerede arasında gerçekleşen muharebeyi kazandı.³⁵ Böylelikle Safranbolu da dahil olmak üzere bölge toprakları yeniden Osmanlı Devleti'nin oldu. Osmanlılar'ın Safranbolu'ya kesin olarak ne zaman hakim olduklarına

³¹ Yücel, *XIII. XV. Yüzyıllar Kuzey-Batı Tarihi Çobanoğulları Candaroğulları Beylikleri*, s.70.

³² İnalçık, "Osmanlı Tarihine Toplu Bir Bakış", s.40-41.

³³ Tunay Karakök, "Candaroğulları Beyliği Döneminde Sosyal-Kültürel Hayata Dair Bir Değerlendirme", *Kastamonu Eğitim Dergisi*, C.XX, No.3, Eylül 2012, s.1095.

³⁴ Mehmed Neşri, *Kitâb-ı Cihan-nümâ (Neşri Tarihi)*, (Yayımlayanlar: Faik Reşit Unat, Mehmed Altay Köymen), C.II, TTK Yay. (3.bsk.), Ankara 1995, s.575; Aşıkpaşazade, *Aşıkpaşaoğlu Tarihi*, (Haz: Atsız), MEB Yay., İstanbul 1992, s.87; Hoca Sadettin Efendi, *Tacü't-Tevarih*, (Haz: İsmet Parmaksızoğlu), C.II, Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 1999, s.139.

³⁵ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi*, C.I, TTK Yay. (6.bsk.), Ankara 1994, s.394.

dair kaynaklarda farklı bilgiler mevcut ise de Osmanlı kontrolünün II. Murad döneminde tamamıyla gerçekleştiğini söylemek mümkündür.³⁶

Safranbolu yöresine 14.yüzyıl sonlarına doğru Osmanlı Devleti tarafından yoğun bir biçimde göçebe nüfus yerleştirildiği bilinmektedir. 16.yüzyılda bu göçebe topluluklar mukataaya bağlanarak Yörükân-ı Taraklı-borlu adıyla bir kaza oluşturulmuştur.³⁷ Bugünkü Yörük köyü ve çevresindeki geniş bir alanı içine alacak şekilde oluşturulan bu kaza, uzun zaman idari statüsünü devam ettirmiş, 1839 yılında Tanzimat'la birlikte gelen yeni sisteme binaen Safranbolu muhassıllığına bağlanmıştır.³⁸

Safranbolu ilçe merkezinde “*Medine-i Taraklı-borlu*” ile Yörük köyü ve civarında “*Yörükân-ı Taraklı-borlu*” adını taşıyan iki yerleşimden oluşan Safranbolu 1692 yılına kadar merkezi Kütahya olan Anadolu Beylerbeyliği'nin Bolu sancağına bağlı bir kazadır. Bu tarihte Bolu sancağının lağvedilmesiyle Safranbolu, aynı eyalete bağlı Kastamonu sancağının kazası yapılmıştır.³⁹

II. Mahmud döneminde Anadolu'daki eyaletler, askeri ve mali ihtiyaçlara göre yeniden düzenlenerek müşirlik olarak adlandırılmışlardı. Ankara, Çankırı, Kastamonu, Çorum, Viranşehir (Safranbolu), sancakları Redif-i Mansûre-i Ankara Müşirliği'ne bağlanmıştır.⁴⁰ 1841 yılında Kocaeli, Bolu, Kastamonu, Viranşehir sancakları birleştirilerek Bolu Müşirliği adı altında yeni bir vilayet kurulmuş ve vilayet merkezi Bolu olmuştur. 1846 yılında müşirlik kaldırılarak vilayet adını almıştır. Aynı yıl yayınlanan ilk devlet salnamesine göre Kastamonu vilayet merkezi olmuş Sinop, Kocaeli, Bolu ve Viranşehir sancakları bu vilayete dahil edilmiştir.⁴¹

Bilhassa II. Mahmut döneminde idari yapıda bir takım düzenlemelere gidilmesi sonucunda 1846-1865 ve 1867-1870 yılları arasında Safranbolu Viranşehir sancağının merkezi olmuştur. 1865 yılında Safranbolu kaza olarak Kastamonu merkez sancağına bağlanmış ancak 2 yıl gibi kısa bir süre sonra yeniden Viranşehir sancağının merkezi yapılmıştır. 1870'te yapılan yeni bir düzenlemeyle Safranbolu, Kastamonu merkez

³⁶ Feridun Emecen, “Taraklıborlu'dan Safranbolu'ya Bir Müze-Şehrin Doğuşu ve Yükselişi”, *I.Ulusal Tarih İçinde Safranbolu Sempozyumu (4-6 Mayıs 1999)*, TTK Yay., Ankara 2003, s. 17.

³⁷ Tuncay Kaya - Erhan Yılmaz, *Safranbolu'da Yörükler ve Yörük Köyü Tarihi (Viranşehir -Safranbolu- Sancağı Yörük Kazası Maliye Varidat Temettü Defteri H.266-M.1850)*, İleri Yayıncılık ve Matbaacılık, Zonguldak 1999, s.3.

³⁸ İlhan Şahin, “Anadolu'da Türk Yerleşmesi Sürecinde Safranbolu”, *I.Ulusal Tarih İçinde Safranbolu Sempozyumu (4-6 Mayıs 1999)*, TTK Yay., Ankara 2003, s.11.

³⁹ Yazıcıoğlu, *Safranbolu Tarihine Ait Belgeler ve Kaynaklar*, s.44.

⁴⁰ Mustafa Acar, *Kastamonu Vilayeti Salnamelerinde Safranbolu Kazası (H.1286/M.1869 H.1321/M.1903)*, İstanbul Matbaacılık, İstanbul, 2006, s.4.

⁴¹ Acar, *a.g.e.*, s.4.

sancağına bağlı bir kaza yapılmıştır.⁴² 1927 yılında Kastamonu'dan ayrılan Safranbolu ilçe statüsünde Zonguldak iline bağlanmıştır.⁴³ 1995'te Karabük'ün il olmasıyla Safranbolu da Karabük'ün ilçelerinden biri olmuştur.

Günümüzde Karabük iline bağlı bir ilçe konumunu sürdüren Safranbolu, Karadeniz Bölgesi'nin Batı Karadeniz Bölümü'nde, denizden 95 km içeride ve 41° - 16' kuzey enlemi, 32° - 41' doğu boylamı arasında yer alır. Karabük il merkezine 8 km uzaklıkta olan Safranbolu; Karabük (merkez ilçe), Ovacık, Eskipazar, Eflâni, Bartın (Ulus ilçesi) ve Kastamonu (Araç ilçesi) ile çevrilidir. Yaklaşık 1032 km²lik yüz ölçümüne sahip olan Safranbolu'nun topraklarının önemli bir kısmı ormanlık alanlardan oluşmaktadır. Şehrin iklimi Karadeniz iklimi ile Karasal iklim arasında geçiş iklimi niteliğindedir.

Coğrafi bakımdan engebeli bir arazi üzerinde oluşturulmuş şehrin en düşük rakımı 300 m. en yüksek noktası ise 1750 m.'dir. Jeolojik açıdan da farklı bir yapı gösteren şehirde pek çok kanyon bulunur. Tokatlı (Gümüş), Akçasu ve Bulak dereleri üç ayrı kanyon oluşturup şehirden geçerek Araç Çayı'na karışırlar. Şehirde bulunan derin ve uzun kanyonlar (İncekaya Kanyonu, Düzce Kanyonu, Tokatlı Kanyonu, Sakaralan Kanyonu), büyük mağaralar, şehrin coğrafi açıdan da ilgi oluşturabilmesinde etkilidir.

Safranbolu ilçe merkezi Akçasu, Aşağı Tokatlı, Atatürk, Babasultan, Bağlarbaşı, Barış, Camiikebir, Cemal Caymaz, Çavuş, Çeşme, Düz Mahalle, Emek, Esentepe, Hacı Halil, Hüseyin Çelebi, İsmet Paşa, İzzet Paşa, Karaali, Kirkille, Musalla, Yeni Mahalle, Emek, Esentepe mahallelerinden oluşmaktadır.⁴⁴ Bu mahalleler arasında Hacı Halil, Hüseyin Çelebi, Babasultan gibi Osmanlı dönemi mahalleleri yer aldığı gibi, Barış ve Emek gibi yeni adlarla Cumhuriyet dönemi mahalleleri de görülmektedir.

Safranbolu'ya bağlı pek çok köy bulunmaktadır. Ağaçekese, Akkışla, Akören, Alören, Aşağıçatak, Aşağıçiftlik, Aşağıdana, Aşağıgüney, Bağcıgaz, Bostanbükü, Cebbar, Cücahlı, Çatak, Çavuşlar, Çerçen, Çıraklar, Davutobası, Değirmencik, Dereköy, Düzce, Geren, Gündoğan, Hacılarobası, Harmancık, İnceçay, İncekaya, Kadıbükü, Karacatepe, Karapınar, Karıt, Kehler, Kırıklar, Konarı, Kuzyakahacılar, Kuzyakaköseler, Kuzyakaöteköy, Navsaklar, Nebioğlu, Oğulören, Örencik, Pelitören,

⁴² Yazıcıoğlu, *Safranbolu Tarihine Ait Belgeler ve Kaynaklar*, s.46.

⁴³ Hür Kalyoncu, *Tarih İçinde Safranbolu*, Safranbolu Belediyesi Kültür Hizmeti, Özlem Matbaacılık ve Reklamcılık, İstanbul, 2010, s.28.

⁴⁴ <http://www.yerelnet.org.tr/koyler/> (09.10.2012).

Sakaralan, Sarıahmetli, Sarıköy, Satköy, Sırçalı, Tayyip, Tokatlı, Toprakcuma, Üçbölük, Yazıköy, Yolbaşı, Yörökköy, Yukarıçiftlikköy, Yukarıdana isimleriyle 55 köy Safranbolu'ya bağlıdır.⁴⁵ Bu köylerin önemli bir çoğunluğu 2118 Numaralı SŞS'nde aynı ya da benzer adlarla kayıtlıdır.

Ayrıca Akkışla, Cebbar, Danişment, Düz Mahalle, Hacı Hasan, Tintin ve Ovakösel mahallelerinden oluşan Ovacuma Beldesi de Safranbolu'ya bağlı yerleşim yerlerindedir.

1.2. SAFRANBOLU ADININ MENŞEİ

Pek çok farklı düşünce ortaya konulmakla beraber Ortaçağ kaynaklarında adı geçen antik yerleşim yeri Dadybra'nın Safranbolu olduğu⁴⁶ ve Bizans İmparatorluğu topraklarına dahil olduğu süreç boyunca da şehrin isminin Dadybra (Dadibra) olarak kaldığı günümüzde genel itibarıyla kabul görmüş bir fikirdir denilebilir. Charles Texier, Dadybra adının M.Ö. 21 yılından bu yana kullanılmakta olduğunu kaydetmektedir.⁴⁷ Dadibra şehrinin 1196 yılında, Bizans'tan kesin olarak alınarak, Türkler'in hakimiyet alanı içine girmesinin ardından, Selçuklular burası için Zalifre ismini kullanmaya başlamışlardır.⁴⁸ Selçuklulardan sonra Beylikler döneminde ve Osmanlıların ilk zamanlarına ait kaynaklarda şehrin adı Borlu olarak geçmektedir. Borlu adıyla ilgili olarak gerek filolojik açıdan gerekse etnik açıdan çeşitli fikirler ileri sürülmüştür. Borlu adının, “*borg-borglu-borgulu*” gibi biçimlerde karşımıza çıkabilen Hint-Avrupa kökenli dillerde kale anlamıyla kullanılan kelimenin değişiminden sonra oluşan bir ad olduğu bu düşüncelerden biridir.⁴⁹ Borlu adıyla ilgili bir başka düşünce ise Türkçe'de üzüm, bağ, bağlık yer⁵⁰ manasına kullanılan “*bor*” kelimesiyle ilintilendirilmesi gerektiği üzerinedir. Orta Asya'dan Kuzey Batı Anadolu'ya çok öncelerden gelip

⁴⁵ <http://www.safranbolu.bel.tr/?/safranbolu/safranbolunun-mahalleleri-265> (09.10.2012).

⁴⁶ Feridun Emecen, “Safranbolu”, *DİA*, C.XXXV, İstanbul 2008, s.481.

⁴⁷ Hulusi Yazıcıoğlu - Mustafa Al, *Safranbolu (Safranbolu-Karabük-Ulus-Eflâni / Tarihçe-Kaynaklar)*, s.34.

⁴⁸ Turan, *a.g.e.*, s.219.

⁴⁹ Borg-Borglu sözcüğündeki “g” sesinin zaman içerisinde düşerek kelimenin Borlu halini aldığı ifade edilir. Ancak bu temellendirmenin bir tenkidi olarak denilebilir ki; Türkler kale için hisar kelimesini kullanmışlardır. Osmanlıların elde ettikleri pek çok noktaya kalelerine istinaden içinde hisar geçen adlar verdikleri bilinmektedir. Bu nedenle hisar kelimesini değil de borg kelimesini tercih etmiş olmaları ihtimalinin düşük olduğu belirtilebilir; Kızıltan Ulukavak, *Bir Safranbolulunun Penceresinden Safranbolu (Gözlemler-Derlemeler-Denemeler)*, Bizim Büro Yayınevi, Ankara, 2007, s.16.

⁵⁰ Orta Asya'da “*bor*” kelimesinin üzüm, şarap ve bağlık-bahçelik anlamını taşıması, Kaşgarlı Mahmud'un “*Divan-ı Lügat-ı Türk*” te, “*bor*” sözcüğünün şarap ve üzüm anlamına geldiğini yazması, eski Uygur Türkçesi Sözlüğü'ne göre de bu kelimenin bağ ve bahçe anlamında da kullanılması bu düşüncenin mesnedlerindedir; Kaşgarlı Mahmud, *Dîvân-ı lügâti't-Türk*, (Düzenleyenler: Seçkin Erdi, S. Tuğba Yurteser), Kabala Yayınevi, İstanbul, 2005, s.195; Ulukavak, *a.g.e.*, s.16.

yerleşmiş olan Kuman Kıpçak Türkleri'nin bölgedeki varlıklarından kaynaklı olarak da Borlu adının kullanılmış olabileceği fikri de bu isimle ilgili olarak ifade edilenlerdendir.⁵¹

16. yüzyıl Osmanlı Tapu Tahrir defterinden izlenebileceği gibi Borlu, yöreye yerleştirilen Taraklı yörüklerinden dolayı "*Taraklı-Borlu*" olmuştur. Taraklı-Borlu adından sonra Safranbolu için Osmanlılar döneminde kullanılan diğer adlar herhalde, bölgede yetiştirilen safran bitkisine atfendir. 18. yüzyıl ortalarında şehre "*Zağfiran-ı Borlu*" denilmektedir. Bu tezin çalışma alanını oluşturan 1829-1834 yıllarına ait belgeler içeren 2118 numaralı Safranbolu Şer'iyeye Sicili'nde şehir Borlu, Taraklı-Borlu isimleriyle kaydedilmiş ya da Taraklı-borlu ismi zikredildikten sonra "*nâm-ı diğer Zağferân-Borlu*" (Za'ferân-borlu) şeklinde bir tamamlama yapılarak iki isim bir arada kullanılmıştır. 19.yüzyılın ikinci yarısından sonra kısa bir süre için "*Zağfiran-ı Benderli*"⁵², 19.yüzyılın son çeyreğinden itibaren ise "*borlu*" kelimesindeki "r" sesi düşerek "*Zağfiranbolu*" ve sonrasında "*Zafranbolu*" adı ile anılan şehrin adı günümüzde "*Safranbolu*" biçimine dönüşmüştür.

1.3. SAFRANBOLU'DA SOSYO-EKONOMİK-KÜLTÜREL HAYAT

Hititler'den günümüze sürekli bir iskân alanı olduğu düşünülen Safranbolu'nun Türkler'den önceki dönemlerine ait elimizde henüz maddi bir veri yoktur.⁵³ Bu veri yoksunluğu nedeniyle şehirle ilgili yapılan değerlendirmeler, daha çok Türkler'in ve Osmanlılar'ın egemen oldukları zamanlarla sınırlı kalmıştır.

Bizans İmparatorluğu çok uzun yıllar Anadolu'da hakim güç konumundadır fakat egemenliğini tam anlamıyla gerçekleştiremediği dönem ve bölgeler de söz konusu olagelmıştır. Bizans döneminde Anadolu'ya akınlar yapan Araplara ait yörede bir takım kalıntılar mevcuttur. Bölgedeki en eski mezarlık "*Araplar mezarlığı*" adını taşır.⁵⁴ Safranbolu ile ilgili Roma dönemine ait elimizde herhangi bir bilgi mevcut değildir

⁵¹ Zeki Velidî Togan "*Umumi Türk Tarihine Giriş*" adlı eserinde, Kıpçaklardan Borlu-Barlı gibi boyların Anadolu'da gittikleri yerlerde çeşitli şekillerde isimlerini kullandıklarını ifade eder (Ulu Borlu, Keçi Borlu gibi); A.Zeki Velidî Togan, *Umumi Türk Tarihine Giriş*, C.I, İsmail Akgün Matbaası, İstanbul, 1946, s.156. Ayrıca İbn-i Batuta'nın seyahatnamesinde şehirden Borlu adıyla bahsediliyor olması borlu kelimesinden yola çıkılarak yapılmaya çalışılan değerlendirmelerin gözden geçirilmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır; Ulukavak, *a.g.e.*, s.16.

⁵² 1284 (1867) yılı salnamesinde şehrin adı Zağfiran Benderli olarak geçer fakat bu isim birkaç yıl kullanılmış sonrasında yeniden bir önceki isim olan Zağfiran Borlu isminin kullanılmasına devam edilmiştir; Hulusi Yazıcıoğlu, *Küçük Osmanlı'nın Öyküsü Safranbolu Tarihi*, s.220.

⁵³ Aynur Durukan, "Safranbolu'daki Ahşap Tavanlı Camiler", *I.Ulusal Tarih İçinde Safranbolu Sempozyumu (4-6 Mayıs 1999)*, TTK Yay., Ankara, 2003, s.23.

⁵⁴ Hulusi Yazıcıoğlu - Mustafa Al, *Safranbolu (Safranbolu-Karabük-Ulus-Eflâni / Tarihçe-Kaynaklar)*, s.10.

fakat şehrin küçük bir yerleşim yeri iken stratejik nedenlerle Kastamonu-Gerede arasında önemli bir askeri üs haline gelmiş olabileceği sonucu çıkarılabilir.

Roma İmparatorluğu ve daha sonra Bizans egemenliği döneminde Anadolu'nun diğer bölgelerinde olduğu gibi yöredeki diğer kavimlerin karışmasından oluşan halk, kendi dillerini unutarak Grekçe'yi kullanmaya başlamıştı. Türkler bu halka Romalı anlamında Rum diyorlardı. Türkler'in Anadolu'ya gelişleri sırasında bu halkın yer yer Grekçe dışında kendi öz dillerini konuşmakta olmaları da muhtemel görünmektedir.

Safranbolu ve çevresinde Türklerin hüküm sürmeye başlamalarından oldukça uzun bir zaman sonrasına kadar şehirle ilgili bir ilerleme, gelişme söz konusu olamamıştır denilebilir. Şehrin bir uç noktası niteliğinde olmasından mütevellid bir mücadele alanı halinde kalmış olması bu durumun en önemli nedenidir. Ancak Osmanlı egemenliğinin tam olarak gerçekleşmesinden sonra bir kıpırdanmadan bahsedilebilir.

Sultan II. Mehmed dönemine ait tahrir defterine göre, Safranbolu'da ekonominin genel olarak tarıma dayalı olduğu söylenebilir. Ancak bu dönemde tarımda ürün çeşitliliğinin sınırlı olduğu, hayvancılığın da çok yaygın olmadığı anlaşılmaktadır. 1530 yılına ait tapu tahrir defterine göre ise Safranbolu şehir merkezinde 16 dükkân, 2 hamam, 19 değirmen bulunmaktaydı. Bu veriler şehirde 16. yüzyılda ticaretin varlığına işaret etmektedir.⁵⁵

13. ve 14. yüzyıllarda Konya ve Sivas üzerinden gelen zengin Müslüman ve Ceneviz tüccarlarına ait kervanların Karadeniz'e ulaştığı önemli bir liman olan Sinop, 18. yüzyıla kadar Karadeniz ticaretindeki önemini devam ettirmiştir. Bu dönemde Safranbolu, Anadolu'nun kuzeyinden geçen Asya-Avrupa ana ticaret yolunu Karadeniz'e bağlayan en önemli bağlantılardan biri olan Gerede-Sinop kervan yolu üzerinde önemli bir konaklama noktası pozisyonundadır.⁵⁶ 17. yüzyıl ortalarında şehir merkezinde inşa edilen Cinci Han'ın büyüklüğü kentin bu işlevini kanıtlayan en önemli örneklerden biridir. 17.yüzyılın ikinci yarısında Anadolu Kazaskerliğine kadar yükselen Taraklıborlulu Hüseyin Efendi'nin kurduğu vakıf ve Cinci Han dahil olmak üzere yaptığı hizmetler şehrin gelişmesinde etkili olmuştur.

⁵⁵ Mustafa Zahit Gümüşoğlu, *Safranbolu Kazasının Sosyo-Ekonomik Yapısı (1840-1841)*, (Basılmamış Yüksek lisans Tezi) Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2006, s.40.

⁵⁶ Sevgi Aktüre - Tansı Şenyapılı, " Safranbolu'da Mekansal Yapının Gösterdiği Nitelikler ve Koruma Önerilerinin Düşündürdükleri ", *ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi*, C.II, S.1, Bahar 1976, s.63.

Bartınlı İbrahim Efendi⁵⁷ 1749 yılına ait haşiyesinde Bartın'a her hafta Taraklıborlu, Eflani ve Ovayüzü kazalarından pazarcıların geldiğini, yanlarında satmak üzere çamaşır, keten ipliği, astar, çıra ve kereste getirdiklerini aktarır. Buradan yola çıkılarak bölgede dokumacılık ve orman ürünlerinin önemli bir geçim kaynağı olduğu söylenilebilir. 18. yüzyılın sonlarına doğru III. Selim'in sadrazamı olan Safranbolulu İzzet Mehmet Paşa'nın kurduğu vakfın vakfiyesi de o dönemle ilgili önemli veri oluşturur. Vakfiyeye göre kasaba çarşısı Yukarı Çarşı ve Aşağı Çarşı diye ikiye ayrılmaktadır. Vakfiyede meslek dallarına göre isimlendirilen çarşılar; Attarlar, Boyacılar, Demirciler, Kalaycılar, Kasaplar, Kuyumcular, Penbeciler, Saraçlar, Sebzeciler, Semerciler, Terziler çarşıları, Küçük Çarşı ile vakfa dahil olmayan Tahıl Pazarı, Sığır Pazarı, Pekmez Pazarı ve Salhane çarşılarıydı.

Geniş bir tarım alanının ortasında yer alan ve zengin orman varlığı bulunan Safranbolu, 19. yüzyılda da gelişmesini sürdürmüştür. Bu yüzyılda şehir, şimşir, tarak, deri ve bakır işçiliğinde ileri düzeydedir. Yörede hammaddesi ağaç olan elişleri de gelişmiştir. Bu dönemde kasaba merkezinde ağırlıkla debbağlık, (bağırsak dâhil deri işlemeciliği)⁵⁸ yemenicilik, kunduracılık, aktarlık, kasaplık, kebabçılık, aşçılık, fırıncılık, börekçilik, şekerçilik, demircilik, kalaycılık, çekmecilik (el tornasıyla ağaca biçim verme), urgancılık, keçecilik, penbecilik (pamuk satışı), dokumacılık (özellikle evlerde), manifaturacılık, kereste ticareti, emtia ticareti, zahire ticareti, katırcılıktır (nakliyecilik).⁵⁹ Ayrıca bakkal, manav, berber, boyacı, bozacı, kahveci, duhancı, çerçi, kılıççı, nalbant gibi toplumsal ihtiyacı karşılayacak meslek grupları da şehirde oldukça işlevsel konumdadırlar. 19.yüzyıl sonunda şehirde 12 hangâh, 11 han, 10 hamam ve 911 dükkan bulunmaktadır.⁶⁰ Bu veriler Safranbolu'nun önemli bir ticaret merkezi konumunda olduğunun göstergesidir. Köylerde ise başta tarım ve hayvancılık olmak üzere iktisadi faaliyet birkaç ana dalda toplanmıştır. Hububat ekimi, değirmencilik, sebze ve meyvecilik, büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık, odunculuk, hızarçılık, bıçkıcılık gibi uğraşlar köylülerin iktisadi faaliyetleri arasındadır. İlçeye adını veren

⁵⁷ Bartınlı İbrahim Hamdi Efendi (Atlas adıyla 2 ciltlik eseri bulunan coğrafyacı-gezgin) ile ilgili bkz. Cengiz Orhonlu, "18. Yüzyılda Osmanlılarda Coğrafya ve Bartınlı İbrahim Hamdi'nin Atlası", *İÜ Tarih Dergisi*, C.XIV, S.19, 1964, s.115-140.

⁵⁸ 18. yüzyılın sonları ile 19. yüzyılın başlarında kazanın en önemli iktisadî mesleği debbağlıktır. Debbağlar, saraçlık, semercilik, ayakkabıcılık gibi iş kollarının hammaddesinin üreticileri konumundaydılar. Derileri işleme işi atölyelerin bulunduğu Tabakhane'de yapılmaktaydı.

⁵⁹ Ahmet Erkartal, *Sicil-i Ahval Defterlerindeki Safranbolulu (Zağfiranbolulu) Memurlar (1879- 1909)*, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya 2007, s.8.

⁶⁰ İlber Ortaylı, *Osmanlı'da Değişim ve Anayasal Rejim Sorunu*, Türkiye İş Bankası Kültür Yay., İstanbul, 2008, s.122.

safran üretimi de oldukça yaygındır. Safranbolu bu bitkinin dünyada üretildiği ender yerlerden biridir. Ağırlığının yüz bin katı kadar sıvıyı sarıya boyayabilme özelliğine sahip olan safran, günümüzde gıda, ilaç ve kozmetik sanayinde kullanılmaktadır.

19. yüzyılda Safranbolu'nun eğitim ve kültür seviyesi de farklılık arz etmekte, yıllara göre değişkenlikler göstermektedir. Safranbolu'nun eğitim yapısı incelendiğinde ve bölgede ki diğer şehirlerle kıyaslandığında şehrin oldukça iyi bir seviyede olduğu sonucuna ulaşılabilir. Şehirde bulunan ilk ve orta öğretim düzeyindeki okul ve öğrenci sayısının diğer şehirlerden fazla olması bunun göstergesi olarak ifade edilebilir. Zaman içerisinde de bölgede eğitim kurumlarının arttığı gözlemlenmiştir. 1869'da şehirdeki medrese sayısı altıdır. 1894 yılında bu sayı on bire çıkmıştır. Eğitim kurumlarının artmasında 1870'te Safranbolu'nun sancak merkezi olmaktan çıkarılıp kazaya dönüştürülmesi de etkili olmuştur diyebiliriz. Viranşehir sancağının merkezi konumundayken Safranbolu'da ekonomik alanda bir gelişmişlik ve canlılık vardı. Bu durum yeni idari düzenlemeyle değişince Safranbolu'da ekonomik dengeler yerinden oynamıştır. Bunun üzerine insanların büyük bir kısmı tek geçim kapısı olarak devlet dairelerini görmüşler ve buralarda iş bulabilmek ümidiyle, geçmiş yıllarda pek önemsenmeyen eğitim öğretim kurumlarında hareketliliklerin yaşanmasına neden olmuşlardır. Bu durum karşısında da ihtiyaca cevap verebilmek için bölgede birçok yeni eğitim ve öğretim kurumu açılmıştır.⁶¹

Safranbolu'da 18. ve 19. yüzyıllar arasında yapılmış bu dönemlerin yaşama biçimini, kültürünü, ekonomisini, teknolojisini ve geleneksel Türk mimari tarzını yansıtan yaklaşık 2000 ev bulunmaktadır. Bu evlerin 1294'ü yasal koruma altındadır.⁶² Özellikle Osmanlı döneminden kalma han, hamam, cami, çeşme, köprü gibi tarihi yapılar şehrin kültürel dokusunun temellerini oluştururlar. 1975 yılında Anıtlar Yüksek Kurulu Safranbolu'yu kentsel sit alanı ilan etmiştir. 1990'lı yılların başlarından itibaren daha önce kullanılmayan konaklar, otel, lokanta gibi işlevlerle küçük ve orta ölçekli turistik tesislere dönüştürülmüş, bozulan Arnavut kaldırımları yeniden yapılmış, çeşitli eski eserler, restore edilmeye başlanmış ve el sanatları yeniden canlılık kazanmıştır.

⁶¹ Erkartal, *a.g.t.*, s.9.

⁶² Lütfiye Göktaş Kaya, "Geleneksel Kapı Halka ve Tokmakları: Safranbolu", *Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C.VI, S.12, 2010, s.342.

Safranbolu sahip olduğu zengin kültürel özellikleri ile UNESCO tarafından 1994 yılında “*Dünya Kültür Mirası Listesi*”ne alınmıştır.⁶³

⁶³ Gökteş Kaya, *a.g.m.*, s.342.

2. OSMANLI DEVLETİ HUKUK SİSTEMİ'NDE ŞER'İYYE MAHKEMELERİ VE MAHKEME GÖREVLİLERİ

2.1. ŞER'İYYE MAHKEMELERİ

Osmanlı Devleti hukuk düzeni, daha önce kurulan Türk-İslam devletlerinde olduğu gibi, İslam hukuk sistemi doğrultusunda işlerlik kazandırılmış bir yapılanmadır. Osmanlı Devleti'nde Kur'an, sünnet, icmâ ve kıyâs temel alınarak oluşturulmuş Şer'î hukuk ana unsur kabul edilmiş olmakla beraber, toplumsal ihtiyaçlardan yola çıkılarak; Şer'î hukuka ters düşülmemesine dikkat edilmesi kaydıyla, padişahın emir ve fermanlarıyla ortaya konan Örfî hukuk da, devletin mahkemelerinde anlaşmazlıkların ortadan kaldırılması ve devletin toplumda işlevselliğini devam ettirebilmesini sağlamak amacıyla Osmanlı adalet sisteminde yerini almıştır. Osmanlılar Şer'î ve Örfî hukuku bir arada kullanmış böylece toplum ve devletin ihtiyaçları, olabildiğince gerçekçi bir zeminde karşılanmıştır. İlk Osmanlı sultanları hukuki kurallar koyarken ve önemli politik kararlar alırken İslam bilginlerine danışarak hareket etmeyi tercih etmişler,⁶⁴ Örfî kurallar oluştururken İslam hukukunun devlet yöneticilerine sağlamış olduğu geniş takdir ve düzenleme yetkisini kullanmışlardır.⁶⁵ Şer'î hukuk usulünü benimseyen Osmanlı Devleti'nin kurucusu olan Osman Bey'in ilk görevlendirdiği memurlardan biri kadıdır. Daha sonra fethedilen her idare merkezine bir kadı tayin edilmiş ve böylece adli teşkilat şekillenmeye başlamıştır.

Toplum içerisindeki hukuki anlaşmazlıkların Şer'î ve Örfî hukuk kurallarına göre çözüldüğü, İslam hukukuna vâkıf bir kadı ve kadıya yardımcı çeşitli görevlilerin bulunduğu, aynı zamanda idarî pek çok işin yürütüldüğü resmi dairelere “*Şer'îyye Mahkemeleri*” denilmiştir.⁶⁶ Şer'îyye mahkemeleri Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarından Tanzimat dönemine kadarki uzun zaman boyunca her türlü hukukî ihtilafların çözüldüğü bir merci olmuştur.⁶⁷

⁶⁴ Halil İncalcık, *Osmanlı'da Devlet Hukuk Adalet*, Eren Yayıncılık, İstanbul, 2000, s.39.

⁶⁵ Murat Şen, “Osmanlı Hukukunun Yapısı”, *Osmanlı*, C.VI, Yeni Türkiye Yay., İstanbul, 2000, s.330.

⁶⁶ Münir Atalar, “Şer'îyye Mahkemelerine Dair Kısa Bir Tarihçe”, *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslami İlimler Enstitüsü Dergisi*, S.4, Ankara, 1980, s.304.

⁶⁷ Mehmet Âkif Aydın, “Osmanlı'da Hukuk”, *Osmanlı Devleti Tarihi*, C.II, Feza Gazetecilik A.Ş.Yay., İstanbul, 1999, s.391.

2.2. ŞER'İYYE MAHKEMELERİ GÖREVLİLERİ

2.2.1. Kadılar

Kadı kelimesi “*hükmetmek, hüküm vermek, idare etmek, yargılamak, iyileştirmek amacıyla engel olmak*” gibi manaları işaret eder.⁶⁸ Terimsel olarak ise insanlar arasında meydana gelen hukuki ihtilafları sonuçlandırmak, hukuka aykırı davranışların cezasını hükme bağlamak, verdikleri hüküm ve cezaları icra ve infaz etmek gibi görevleri yerine getiren hukuk adamlarını işaret eder. Osmanlı kaynakları kadıyı, insanlar arasında meydana gelen dava ve anlaşmazlıkları, Şer’i hükümlere göre karara bağlamak için devletin en yüksek icra makamı (sultanlar veya yetkili kıldığı devlet görevlileri) tarafından tayin edilen kimseler diye tarif etmektedir. Kadılara “*hâkim*”, “*hakim’üş-şer’*” de denilirdi.⁶⁹ Cezaları takdir eden kadılar, şeriatı tedvin etmekle mükellef, ictihadlarında tamamen serbest birer devlet memurudurlar.⁷⁰

Osmanlı Devleti idari olarak eyâletlere, eyâletler livâlara, livâlar kazâlara, kazâlar nâhiyelere, nâhiyeler de köylere ayrılıyordu. Nâhiye ve köyler dışında kalan diğer idari merkezler aynı zamanda birer yargı merkeziydi. Fethedilen her idare merkezine bir kadı tayin edilerek Osmanlı adlî teşkilatı vücuda getirilmiştir. Osmanlı idaresinin zayıf mevcudiyet gösterdiği Kuveyt gibi yerlerde dahi mutlaka kadı vardı. İmtiyazlı statü ile imparatorluktan kopan eski eyaletlere kadılar düzenli olarak tayin edilirdi. Kadılar İslam ve devletin hakimiyet sembolüydüler.⁷¹ Hanefî mezhebi üzerine hüküm verirlerdi. Kadılar görevlerini ifa ederken sadece Şer’i davalara değil Örfî davalara da bakmakla yükümlüdürler. Hem Şer’i hem de Örfî hukukla ilgili hüküm ve fermanlar ile bunların bir araya toplanmasıyla meydana getirilen kanunnameler, kadılara düzenli olarak gönderilmiş ve bunları uygulamaları istenmiştir. Kadılar zaman zaman davanın selameti bakımından yetkili oldukları halde belli ceza davalarına bakmaktan kaçınmışlar ve davayı Dîvân-ı Hümâyün’a havale etmeyi tercih etmişlerdir. Özellikle şikayetçi olunan kimselerin bölgelerinde güçlü bir kamu görevlisi olması durumunda, böyle bir uygulama kadılar tarafından, adaletin temininde emin bir yol olarak görülmüştür.

⁶⁸ Fahrettin Atar, “Kadı”, *DİA*, C.XXVI, TDV Yay., İstanbul, 2002, s.66.

⁶⁹ Ahmet Akgündüz, *Şer’iyye Sicilleri*, C.I, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yay., İstanbul, 1988, s.68.

⁷⁰ Atalar, *a.g.m.*, s.309.

⁷¹ Ziya Kazıcı, *İslam Müesseseleri Tarihi*, Kayıhan Yay., İstanbul, 1996, s. 124; İlber Ortaylı, “Osmanlı Devleti’nde Kadı”, *DİA*, C.XXVI, TDV Yay., s.70.

Osmanlı Devleti'nde kadılar medreselerde yetiştiriliyorlardı. Kadı olabilecek kişiler Müslüman, tam ehliyetli, akli yerinde, hür, güvenilir, dürüst, şahsiyet sahibi olmalı, kör, dilsiz, sağır, küçük boylu olmamalıydı. Medrese eğitimini bitirip icazet alanlar, mezun oluş sıralarına göre matlab ve tarik denilen defterlere yazılıyorlar ve mülazım olarak adlandırılıyorlardı. Mülazımlar, kadılık mesleğini seçerlerse hemen kadı olarak atanabildikleri gibi, bir müddet müderrislik görevi verildikten sonra en küçük idari birimden başlayarak atanabiliyorlardı. Aynı kadılık makamına birden fazla talep olduğunda, bu kişiler aralarında sınav yapılarak atanacak kişi belirleniyordu. Padişahın temsilcisi olan kadılar padişah beratı ile göreve başlıyorlardı. Kadılar beratlarını alırlarken kendilerinden berat resmi alınırdı. Bir kazada görev sürelerini dolduran kadılar İstanbul'a giderek kazaskerin yanında tecrübe kazanmakta ve görev sıraları gelince de derecelerine uygun bir kadılığa tayin olunmaktaydılar.⁷² Kadılar, kademe kademe ilerleyerek, şeyhülislamlığa kadar yükselebiliyorlardı⁷³. Kadılık derecelerinin en yükseği, "Mevleviyet" denilen büyük kadılıklardır. Büyük ve önemli eyaletlere, vilayetlere ve önemli sancaklara mevleviyet derecesine sahip kadılar tayin edilirdi. Mevleviyette en yüksek derece, sırasıyla Rumeli ve Anadolu Kazaskerliği'dir. İkinci derecedeki kadılık ise, kaza kadılıklarıdır. XIV. yüzyıldan XVI. yüzyılın ortalarına kadar bütün kadıları tayin yetkisi kazaskerlere aitti. Ancak XVI. yüzyılın ikinci yarısından sonra mevleviyet kadılarını tayin yetkisi şeyhülislamlara devredilmiştir. Kaza kadılarının görev süreleri iki yılı, mevleviyet kadılarının görev süreleri ise bir yılı geçmeyecek şekilde sınırlandırılmıştı. Kadıların konakları ya da camiler ve mescitler adliye binası olarak kullanılır ve Şer'iyye sicilleri burada tutulurdu.⁷⁴ Hiçbir suçlu, kadının yazılı hükmü olmadan cezalandırılmazdı.⁷⁵

Kadılar, buldukları bölgede ilmiyenin en önde gelen simaları olmakla beraber, bazı meselelerde iftâ makamından fetvalar sorarlar ve ona göre mahkemede hükmedebilirlerdi. Kadı sicillerinde bu türden fetvalar da yer almaktadırlar.

Osmanlı Devleti'nde kadıların adlî, mülkî, beledî, malî ve askerî sahaların da dahil olduğu çok geniş bir alanda işlevsellikleri söz konusudur.⁷⁶ Kadılar devletin siyâsî ve

⁷² Yusuf Halaçoğlu, *Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı*, TTK Yay. (3.bsk.), Ankara, 1996, s.124.

⁷³ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devleti'nin İlmîyye Teşkilatı*, TTK Yay., Ankara, 1984, s. 87

⁷⁴ Şükrü Karatepe, *Osmanlı Siyasi Kurumları (Klasik Dönem)*, İz Yayıncılık, İstanbul, 1999, s.140.

⁷⁵ Halil İnalçık, *Osmanlı İmparatorluğu Klâsik Çağ (1300-1600)*, (Çev:Ruşen Sezer), YKY, İstanbul, 2003, s.81.

⁷⁶ İlber Ortaylı, "Osmanlı Devleti'nde Kadı", *DİA*, C.XXVI, TDV Yay., İstanbul, 2002, s.69.

idarî işlerine karışmazlar, bu tür konularla mülkî amirler ilgilenirlerdi.⁷⁷ Kadının mülkî ve beledî yükümlülüklerini mahallelerde imamlar yerine getiriyorlardı. Mahallenin amiri konumundaki imamlar da padişah beratı ile tayin olunurlardı.⁷⁸

Kadılar buldukları bölgede velâyet-i âmme sıfatını taşıdıklarından âmme hukukunu korumak da vazifeleri arasındaydı. Kazalara kadar yayılmış bulunan kadıların, daha küçük yerleşim bölgelerindeki işleri takip etmek üzere naib tayin etme yetkileri vardı. Kadılar naibler vasıtasıyla en ücra köşelerdeki olaylardan dahi haberdar olabiliyorlar ve bu olaylara müdahale edebiliyorlardı. Bölgelerinde âmme hizmeti görenlerle ilgili yazışmalar da kadılar tarafından yapılırdı. Vakfiyelerin tanzim, tescil ve vazifelerinin tayini de kadılara aitti. Kadılar buldukları bölgede bulunan vakıf, mukataa ve tımarların murakıbyıydılar. Yolsuzluk olduğunda durumu tespit eder, hakkında hüküm verir ve gerektiğinde Divân-ı Hümâyûn'a arz ederlerdi.⁷⁹ Bölge asayişinin temini hususu da beylerbeyi ve sancakbeyi ile birlikte kadıya aitti. Emniyet kuvvetlerince yakalanan eşkıya kadıya getirilir ve kadı tarafından hüküm verilerek gereği yerine getirilirdi. Kadılar, buldukları bölgenin en önde gelen simalarından ve toplumun yaşantısıyla bağlantılı olduklarından yangın, zelzele, sert geçen kış, kuraklık, Ramazan ayı başlangıcı ve bayramların ilanı "*Rû'yet-i Hilâl*"⁸⁰ gibi mevzularla da ilgilenir ve bunları sicile işlerlerdi.

Merkezden yazılan fermanlar, beratlar ve muhtelif yasaklar (tütün ve içki yasağı gibi) doğrudan doğruya kadıya bildirilir kadı da hem bunların gereğini yerine getirir hem de birer suretini sicillere geçirirdi. Sicil kaydı olmayan ferman ve beratların geçerliliği yoktu. Kadı siciline kaydı ile geçerliliği başlayan belgeler, merkezden gelen aynı husustaki başka bir emrin sicile işlenmesi ile yürürlükten kalkardı.

Aile hukukunun tanzim ve takipçisi kadılardı. Nikâhlar, kadı ve naibi huzurunda kıyılır veya yazılı olarak verdikleri "*izinnâme*"lerle imamlar tarafından bu hizmet yerine getirilirdi. Mirasla ilgili hususlar da kadılar ve naibleri tarafından gerçekleştirilirdi. Mirasları taksim etmek, yetim-öksüz insanların mallarını muhafaza

⁷⁷ Ahmet Akgündüz, "İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki: Şer'iyeye Sicilleri", *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, S.14, 2009, s.17.

⁷⁸ İlber Ortaylı, *Tanzimattan Cumhuriyete Yerel Yönetim Geleneği*, Hil Yayın, Ankara, 1985, s.113.

⁷⁹ Ortaylı, "Osmanlı Devleti'nde Kadı", s.72.

⁸⁰ Rû'yet-i Hilâl: Ayın yeryüzünden görünmesi, hicri ay başlangıcı. Bazı İslamî ibadetlerin başlangıç, devam ve bitiş zamanlarının belirlenmesinde, Ay yılını esas alan hicri takvimin kullanılması hasebiyle, hicri ay başlangıcının belirtilmesi İslam toplumu açısından oldukça önemlidir. Rû'yet-i Hilâl ile ilgili bkz. İsmail Köksal, "Rû'yet-i Hilâl Meselesi", *Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S.13:1, 2008, s.1-11.

etmek, velî ve vasîsi olmayanları evlendirilmelerini sağlamak da kadıların görevlerindendi. Terekelerle ilgili durumlar genel olarak sicillerde diğer hükümlerle birlikte kaydedildiği gibi, tümü tereke taksimlerine ait olmak üzere özel defterler tutulduğu da olurdu.

Esnaf kuruluşları olan loncaların başındaki “*Esnaf Şeyhi*”⁸¹ nin seçimi kadı tarafından onaylanır ve kontrol edilirdi. Ayrıca esnafın teftişi, stokçuluğun ve tekelciliğin önlenmesi çarşı pazarın denetlenmesi, satılan malların incelenmesi ve bu mallarda bulunması gereken vasıfların ortaya konulması, fiyatların denetlenmesi ve narh koyulması kadıların görevleri arasındadır.⁸² Kadı sicilleri arasında yer yer narh tespitleri olduğu gibi, bazı sicillerin tamamen narh defteri olarak tutulduğu da olmuştur.

İslam hukukunun muamelât kısmına ait ve günümüzde noterlerce ifâ edilen her türlü kefâlet, vekâlet, mukavele ve borçlanma gibi akitler kadılar tarafından yapılır ve bu çeşit muameleler sicillere işlenirdi.⁸³

Kadılar tarafından arâzî ve emlak alım satım işlemleri gerçekleştirilir, bu işlemlerden “*Resm-i Tapu*” adıyla bir vergi alınır ve yapılanlar kadı sicillerine kaydedilirdi.⁸⁴

Ordunun seferde bulunduğu bölgelerin kadıları da orduyla birlikte sefer görevi alırlardı. Menzillerin tanzimi, sefer kaçaklarının tedibi, ordunun iaşe ve mühimmatının takviyesi kadı ve naiblerine aitti.⁸⁵ Bu hususlarda ihtimali görülen kadılar munaheze edilirdi.

Şer‘i hukuk evlenme, boşanma, miras, evlat edinme gibi konularda kişilerin ait olduğu dine göre karar vermesini emretmiştir. Osmanlı Devleti’nin etnik yapısı da dikkate alındığında çeşitli dini mensubiyetlere göre hareket edilmesi gerekliliği ortadadır. Gayrimüslim teba ahvâl-i şahsiyye denilen şahıs, aile ve miras hukukuyla ilgili davalarını kendi ruhanî meclislerinde, müste’menler (ülke de belli bir süre izin dahilinde yaşayan yabancılar) de kendi aralarındaki ihtilafları konsolosluklarında

⁸¹ Esnaf Şeyhi ile ilgili bkz. Selehattin Bayram, “Osmanlı’da Ekonomik Hayatın Yerel Unsurları: Ahilik Teşkilatı ve Esnaf Loncaları”, *İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S.21, 2012, s.89-90.

⁸² İbrahim Erdoğan, “Osmanlı İktisadi Düzeninde İhtisâb Müessesesi ve Muhtesiblik Üzerine Bir Deneme”, *OTAM*, S.11, Ankara, 2000, s.135-136.

⁸³ Feda Şamil Arık, “Osmanlılarda Kadılık Müessesesi”, *OTAM*, S.8, Ankara, 1997, s. 50.

⁸⁴ Arık, *a.g.m.*, s.52.

⁸⁵ Arık, *a.g.m.*, s.49.

sonuca bağlama hakkına sahiplerdi.⁸⁶ Müslümanlar ve Gayrimüslimler arasındaki anlaşmazlıklarda ise başvurulacak yer şer‘i mahkemelerdir.⁸⁷

Osmanlı Devleti’nde her kaza çevresinde bulunan ve kadıların başkanlık ettiği Şer‘iyye mahkemeleri dışında merkezde bulunan Divan-ı Hümâyun, vezir-i âzâm divanları ile kazaskerlerin, ayrıca esnaf üzerinde lonca ve benzeri meslek teşekkülleri ile muhtesiblerin, mâlî konularda defterdarların, askerler üzerinde yeniçeri ağası ve kaptan-ı deryanın, tarikat mensupları üzerinde şeyhlerin, Hazret-i Muhammed soyundan gelenler üzerinde nakîbü'l-eşrafların, aynı zamanda taşralarda beylerbeyi ve sancakbeyleri divanlarının da bir takım yargı yetkileri vardı.⁸⁸

Tanzimat’tan önce Osmanlı ülkesinde yargı işlevini neredeyse tek başına kullanan Şer‘iyye mahkemelerinin düzeni ve kadıların yetkileri, Tanzimat’la birlikte değiştirilmeye başlanmıştır. Tanzimat’la birlikte kadıların yetkileri sınırlandırılmış, şeyhülislamın yetkileri genişletilmiş ve kazaskerler şeyhülislaımlığa bağlanmıştır. Ayrıca şeyhülislam Meclis-i Vükela’ya alındı. 1867’de çeşitli idari ve adli mahkemeler kuruldu. Ayrıca Divan-ı Ahkâm-ı Adliye Nizamnamesi ile miras, vakıf, çeşitli suçlar Şer‘iyye mahkemelerinden çıkarıldı. 1871 Nizamnamesi ile de Nizamiye mahkemeleri Osmanlı topraklarında işlerlik kazanmaya başlamışlardır.

2.2.2. Naibler

“*Birinin yerine geçerek onun hizmetini gören, vekil*” anlamında kullanılan naib sözcüğü, terimsel olarak; kadılar tarafından belirli bir iş için tayîn edilen yardımcılar ve Şer‘î mahkemede belli bir süre için kadılar adına çeşitli hizmetleri yerine getiren görevlileri işaret eder.⁸⁹ Belirli bir işi yapmak için görevli olanlar, genellikle bir keşif veya mahkemenin yetki alanına dahil bölgede (nahiye ve köy gibi) bir görev için vazifelendirilirdi ve kadıların verdikleri yetki çerçevesinde görevlerini yerine getirirlerdi. Belli bir süre naib tayîn edilenler ise kadının görevi başında olmadığı zamanlarda ona vekâleten görev yaparlardı. Naibler, Şer‘î mahkemede kadıya vekâlet ettiği gibi, gerektiği zaman Şer‘î muamelelere bakmak üzere köylere ve mahallelere de gönderilirdi. Kazanın büyük veya küçük oluşuna göre bir veya birden fazla nâib tayin

⁸⁶ Ekrem Buğra Ekinci, *Tanzimat ve Sonrası Osmanlı Mahkemeleri*, Arı Sanat Yayınevi, İstanbul, 2004, s.25.

⁸⁷ Gülnihal Bozkurt, *Gayrimüslim Osmanlı Vatandaşlarının Hukuki Durumu (1839-1914)*, TTK Yay., Ankara, 1989, s.14.

⁸⁸ Aydın Yetkin, “Osmanlı Devleti’nde Hukuk Devletinin Gelişim Süreci”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C.VI, S.24, Kış 2013, s.391.

⁸⁹ Akgündüz, *a.g.e.*, s.72.

edilebilmekteydi. Nâiblerin görev aldıkları kaza büyük olduğu takdirde, bunlara mevâlî nâibleri adı verilmekteydi. Naibler bu gibi kazalarda yapmakla yükümlü oldukları görevin özelliğine göre; bâb nâibleri, ayak nâibleri ve arpalık nâibleri adlarıyla adlandırılabilmekteydi. Büyük kazalara tayin edilen kadılar zaman zaman görevlendirildiği kazaya hiç gitmeden, naibler vasıtasıyla görevlerini yerine getirebilmekteydi. Kadılar bu tayini iltizam usulüyle yapıyorlardı. Kadılar mahkemeye başvuranlardan kendileri için belirli resimler almaya yetkili olduklarından, naiblikleri bu gelirlere tekabül eden bir bedel karşılığı verebiliyorlardı. Naibler yerli kimselerden seçilemezlerdi.⁹⁰

2.2.3. Şuhûdü'l-hâl ve Şahitler

Osmanlı hukuk sistematğine göre Şer'î mahkemede bir davanın görülmesi sırasında, davalı, davacı ve kadı haricinde en az üç kişinin şahit konumunda bulunması gerekiyordu. Mahkemede, dava görüşülürken hazır bulunan, dava ile ilgili olaylara şahit olan bu kişilere, hâlin şahitleri anlamında “Şuhûdü'l-hâl” denilmekteydi. Şuhûdü'l-hâl olarak görev yapanların, dava konusunun meydana çıkması veya gelişmesi hakkında bilgi sahibi olmaları şart değildir ve dava konusunun görülmesine doğrudan bir etkileri yoktur. Ancak kadılar, bazı durumlarda, memleketin örf ve geleneklerini iyi bilen bu insanların dava konusu hakkındaki düşüncelerini de almaktaydılar. Daha çok, mahkemenin bulunduğu bölgenin ileri gelenleri, ilim irfan sahibi olanları arasından oluşmuş olan bu şahitler, kadının tarafsız olarak görevini yerine getirdiğinin delili konumundadırlar ve varlıklarıyla, kadıların adil karar vermelerinde dolaylı olarak etki sahibidirler.⁹¹ Mahkemede sürekli olarak görev yapan kişiler olmaktan ziyade farklı farklı kişiler de Şuhûdü'l-hâl olarak görev alabilmekteydiler.⁹² Şer'iyeye sicillerinde şuhûdü'l-hâl başlığı altında kaydedilen hâl şahitleri arasında emekli kadılar, kazaskerler, müderrisler, müftüler gibi bilgi ve değer sahibi pek çok kimse görev yapmıştır.⁹³

Osmanlı mahkemesinde davalı veya davacının dava konusu hakkında gösterdikleri şahitler olmaktaydı. Kadı, davanın görülmesi sırasında iddia sahibinin iddia ettiği konuyla ilgili olarak “beyyine” (delil-şahit) göstermesini istemekteydi. İddia sahibi de

⁹⁰ Yücel Özkaya, *XVIII.Yüzyılda Osmanlı Kurumları ve Toplum Yaşantısı*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., Ankara, 1985, s.211.

⁹¹ Mehmet Âkif Aydın, *Türk Hukuk Tarihi*, Beta Yay. (genişletilmiş 3.bsk.), İstanbul, 1999, s.85.

⁹² Nurcan Abacı, *Bursa Şehri'nde Osmanlı Hukuku'nun Uygulanması (17.Yüzyıl)*, K.B.Yay., Ankara, 2001, s. 69.

⁹³ Abdullah Saydam, *Osmanlı Medeniyeti Tarihi*, Derya Kitabevi Yay.(2.bsk.), Trabzon, 1999, s.290.

konu hakkındaki bilgisi olan en az iki kişiyi şahit olarak gösterir, muhızrlar şahit gösterilen bu kimseleri mahkemeye çağırırlardı. Bu şahitlerin dava konusundaki söyledikleri mahkemede delil olarak kabul edilir ve söyledikleri sicile aynen kaydedilirdi. Fakat zaman zaman sicillerde şahitlerin söylediklerinin kaydedilmesinden sonra “*şehâdetleri makbulü's-şehâde olmağın*” ibaresi kullanılmıştır. Bu ifadeden şahit olarak gösterilen kimselerin şahitliklerinin kabul edilmediği anlaşılmaktadır. Yani mahkemede şahitlik edenlerle ya da şahitlik edilen konuyla ilgili herhangi bir şüphe oluşması durumunda şahitlikler geçersiz kabul edilmektedir. Şer'î hukuka göre kadınlar da şahitlik yapabiliyorlardı ancak iki kadının şahitliği, bir erkeğin şahitliğine eşit kabul edilmektedir. Mahkemede görülen bu şahitlerin dışında, mahkeme dışında da bazı hukuki durumların geçerli olabilmesi için şahit gösterilmesi bir gerekliliktir. Boşanmanın hukuki olarak geçerli olabilmesi için, eşlerin boşandıklarını iki şahit huzurunda söylemeleri şarttı. Osmanlı toplumunda, mahkeme masraflarından kaçmak maksadıyla boşanmalar daha çok bu şahitler huzurunda gerçekleştirilmiştir. Böyle durumlarda mahkemeye nafaka ile ilgili olarak başvurulması söz konusu oluyordu.

2.2.4. Kâtipler

Şer'î mahkemelerde vesikaları tanzim eden, kadının verdiği kararları usûlüne uygun olarak deftere geçiren kâtipler, kadıların önemli yardımcılarındandırlar. Hukuk metinlerini yazma konusunda yetişmiş olan bu görevliler, aynı tür davaların benzer şekilde yazılarak yargılama süreçlerinde herhangi bir eksikliğin oluşmamasına katkı sağlamışlardır.⁹⁴ Kâtipler ayrıca mahkeme dışında herhangi bir keşif ve inceleme gerektiğinde, bilirkişi olarak da görevlendirilmişlerdir. Kâtiplerin ücretleri mahkemeyi kullanan taraflardan alınan harçlardan karşılanmaktadır.⁹⁵

2.2.5. Muhızrlar

Muhızrlar, mahkemeye getirilmesi gereken kimseleri mahkemeye çağırma görevlilerdi. Gerektiğinde mahkemede olması gereken tarafları zor kullanarak da getirebiliyorlardı. Bu hizmetleri karşılığında “*ihzariye*” denilen ve mahkemedeki taraflarca karşılanan bir ücret almaktaydılar. Bir mahkemede çalışan muhızrlar arasında işlerin dağıtılması muhızrbaşı tarafından yapılırdı. Muhızrbaşılık görevi iltizam usulü

⁹⁴ Aydın, *a.g.e.*, s.86.

⁹⁵ Abacı, *a.g.e.*, s. 62.

ile verilmekteydi. Ayrıca kadılardan tayin sırasında alınan berat resminin yarısı kâtipler, muhızrlar ve muhızrbaşı arasında paylaşılırmaktaydı.⁹⁶ Muhızrlar ve muhızrbaşılar yerli kimseler arasından seçilirlerdi ve bir yıl süreyle bu görevde kalabilirlerdi.⁹⁷

2.2.6. Tercümanlar

Şer'î mahkemelerde "*Mahkeme Tercümanı*" adıyla anılan tercümanlar da bulunmaktaydı. Mahkeme tercümanları, Türkçe bilmeyen kimselerle ilgili davalarda hazır bulunur ve mahkemede söylenenleri tercüme ederdi. Böylelikle yargılama daha sağlıklı bir biçimde gerçekleştirilmiş, dil ile alakalı olarak ortaya çıkabilen yanlış anlamalardan dolayı oluşabilecek, herhangi bir hatanın yapılmasına mahal verilmemiş olunurdu. Görev alanları Şer'î mahkemenin baktığı davalar ile sınırlandırılmış olan mahkeme tercümanları diğer mahkeme görevlileri gibi adil ve güvenilir kimselerden seçilirdi.⁹⁸ Mahkeme tercümanları beratla tayin edilmekteydi. Mahkeme tercümanı olmak isteyen kişi kadıya başvurur, kadı başvuruyu kabul ettikten sonra, bunu merkeze arz ve teklif ederdi. Merkez mahkeme tercümanlığı başvurusunu kabul ederse, önerilen kişiye berat gönderilir ve berat verilmiş tarihinden itibaren o kimse mahkeme tercümanı olarak göreve başlardı.⁹⁹

2.2.7. Kassamlar

Osmanlı hukuk sistemine göre, vefat etmiş bir kimsenin terekesini İslam Hukuku çerçevesinde varislerine taksim eden Şer'î memurlara kassam denilmektedir. Kadılar tarafından görevlendirilen kassamlar onlara bağlı olarak çalışıyorlardı. Halktan birisinin vefatının ardından terekesini tutan kassamlar ve kamu görevlilerinin terekesini tutan kazasker kassamları olmak üzere iki kısma ayrılmaktaydılar. Kazaskere bağlı olarak çalışan kassamlar her kazada bulunabildikleri gibi, birden fazla kaza için tek bir Kazasker kassamı da görevlendirilebilmekteydi. Kadılar ve kazaskerler bu miras taksimlerinden belli oranda pay alıyorlardı. Bu payın onların gelirleri arasında önemli

⁹⁶ Uzunçarşılı, *Osmanlı Devleti'nin İlmîyye Teşkilatı*, s.111.

⁹⁷ Özkaya, *XVIII.Yüzyılda Osmanlı Kurumları ve Toplum Yaşantısı*, s.224.

⁹⁸ Saydam, *a.g.e.*, s.290.

⁹⁹ Kemal Çiçek, "Osmanlı Adliye Teşkilatında Mahkeme Tercümanları", *Toplumsal Tarih*, S.30, İstanbul, 1996, s.48.

yekün teşkil ediyor olmasından dolayı zaman zaman kadılarla kazaskerler arasında miras taksiminin kimin yetkisinde olduğu konusunda uyuşmazlıklar yaşanmıştır.¹⁰⁰

2.2.8. Subaşılar

Sancak, kaza, nahiye ve köylerde genel güvenliğin sağlanmasından sorumlu subaşılar, suçluların yakalanması ve cezaların infaz edilmesi gibi önemli görevleri de yerine getirirler.¹⁰¹ Mahkeme icralarının icrası, borçluların mallarını satarak borçlarını ödemesi, icap ettiğinde mahkeme kararıyla borçluların hapisle tazyiki, hukuken kesinleşen nakdi ve bedeni cezaların infazı gibi işlevsellikleri sağlayan subaşılar kadıların emri altında çalışırlardı. Osmanlı devlet merkezinde de aynı görevi yürüten kişilere “Çavuş” ya da “*Dergah-ı Âli Çavuşları*” adı verilmiştir.¹⁰²

¹⁰⁰ Mehmet Âkif Aydın, “Osmanlı’da Hukuk”, *Osmanlı Devleti Tarihi*, C.II, Feza Gazetecilik A.Ş.Yay., İstanbul, 1999, s.400.

¹⁰¹ Abacı, *a.g.e.*, s. 65.

¹⁰² Akgündüz, *a.g.e.*, s.73.

3. ŞER‘İYYE SİCİLLERİ

3.1. ŞER‘İYYE SİCİLLERİNİN TANIMI VE İÇERİĞİ

“*Kaydetmek, kayıt kütüğü, not almak, zabta geçirmek*”¹⁰³ anlamlarına gelen sicil kelimesi, terim olarak; kadıların, mahkemelerde tutmuş oldukları zabıtları, merkezden gelen emir ve fermanları ve mahalli kararların yanında, önemli vakaları da kaydettikleri defterleri ifade eder. Şer‘iyye sicilleri Osmanlı Devleti taşra teşkilatında önemli bir yeri olan kadıların, devlet sistematiğine kazandırdıkları işlevselliklerden biridir. Kadılar “*kaza*” faaliyetlerini yürütmüş ve aynı zamanda bu faaliyetleri kaydetmişlerdir. Bu defterlere “*Sicillât-ı Şer‘iyye, Kadı sicilleri, Kadı defterleri, Mahkeme defterleri, Zabıt-ı vekâyi*” ya da kısaca “*Defter*” de denilmektedir.¹⁰⁴ Mahalli konuların yazıldığı bölüme “*Sicill-i Mahfûz*”, merkezden gelen emirlerin yazıldığı bölüme ise “*Sicill-i Mahfûz Defterlü*” denilirdi.¹⁰⁵ Sicill-i Mahfûz ile Sicill-i Mahfûz Defterlü olarak anılan kısımlar genelde aynı defterin baş ve sonlarından başlanarak, ya da sicilde boş sayfa bırakılıp devam edilerek, yazılmışlardır. Zaman zaman Sicill-i Mahfûz Defterlü adı altında tek bir defterin tutulduğu da söz konusu olmuştur. Mahkemeye intikal eden her türlü yazı, durum, dava belirli bir disiplin içerisinde bu defterlere kaydedilmiştir. Mahkemelerde dava sonuçlarını sicillere yazma görevi “*mukayyid*” denilen görevlilere verilmiştir.¹⁰⁶

Osmanlılar tarafından oluşturulan Şer‘iyye sicilleri 1455 tarihli Bursa Şer‘iyye Sicilleri ile başlamaktadır. 15.yüzyılın ikinci yarısından, 20.yüzyılın ilk çeyreğine kadar uzanan zaman dilimi boyunca da sicillerin tutulmasına devam edilmiştir. Şer‘iyye sicilleri 16.yüzyıla kadar genellikle Arapça olarak yazılırken bu yüzyıldan itibaren Türkçe daha hakim olarak kullanılmaya başlanmıştır. Belli bir usule göre genellikle uzun boylu ve dar olan defterlerin başında genellikle Arapça dibâce (giriş) kısmı vardır. Bu kısımda Allah (C.C) ve Hz. Peygamber’e saygı belirtilmekte, daha sonra sicili tutan hakimnin ismi ve vazife ünvanı kaydedilmektedir. Sicillerde yazılar çoğu zaman tâlik kırması şeklindedir. Kullanılan kağıt çok sağlam ve parlak, mürekkepler kolaylıkla

¹⁰³ Şemseddin Sami, *Kâmûs-ı Türkî*, Çağrı Yay. (7.bsk), İstanbul, 1996, s.710; Mehmet Kanar, *Örneklî Etimolojik Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, Derin Yay. (2.bsk.), İstanbul, 2003, s.1320.

¹⁰⁴ Fethi Gedikli, “Şer‘iyye Sicillerinin Hukuk Tarihi Açısından Önemi ve Siciller Dayalı Araştırmalar”, *Dünden Bugüne Osmanlı Araştırmaları -Tespitler-Problemler-Teklifler*, (Editörler: Ali Akyıldız, Ş.Tufan Buzpınar, Mustafa Sinanoğlu), İSAM Yay., İstanbul, 2007, s.73.

¹⁰⁵ Rıfat Özdemir, “Şer‘iyye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru”, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C.I, S.1 Elazığ, 1987, s.192.

¹⁰⁶ İbrahim Yılmazçelik, “Şer‘iyye Sicillerinin Bir Merkezde Toplanması Üzerine Bazı Mülâhazalar”, *T.C. Başbakanlık I. Milli Arşiv Şurası / Tebliğler-Tartışmalar (20-21Nisan-1998/Ankara)*, T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayın No:12, Ankara, 1998, s.160.

silinmeyecek şekildedir. Savaşlar, düşman işgalleri, yangınlar, su basmaları, bakımsızlık, insan eliyle yapılan tahripler ve aşınmalar nedeniyle bu defterlerin sayılarında azalmalar olmuştur. Zamanımızda, Şer‘iyye sicili sayısı takriben 20.000 defter ve 500.000 sayfa kadardır.¹⁰⁷ Bu defterlerin sayıca önemli bir bölümü (yaklaşık 10.000) İstanbul’a, yine sayıca önemli bir bölümü taşraya aittir. Bunlardan başka çeşitli Balkan ülkeleri Girit ve Kıbrıs’ta da Şer‘iyye sicillerinin varlığı bilinmektedir.¹⁰⁸

Şer‘iyye sicillerinin oluşturulması ve muhafaza edilmesi bir gerekliliğin sonucudur. Kadılar, i‘lâm ve hüccetlerin nüshalarını hak sahiplerine veriyorlardı, bu da belgeler üzerinde herhangi bir değişiklik yapılması durumunu ortaya çıkarabilirdi. Ancak belgelerin kadının koruması altında olan defterlere kaydedilmesi, ihtiyaç halinde ona müracaat edilebilmesi, herhangi bir hukuksuzluğun ortaya çıkmasına mahal vermiyordu. Osmanlı mahkeme arşivlerinde dava zabıtları, mukavele, senet, satış, vakfiye kayıtları, vekâlet, kefâlet, vesâyet, azatlık belgesi, borçlanma, tereke ve taksim senetleri, günlük narh listeleri, esnaf teftişiyle ilgili kayıtların tutulduğu defterler, ayrıca ferman, berat, ruûs, tezkire kayıtlarının yer aldığı siciller bulunurdu. Kadıların defterleri ya da herhangi bir evrâkı kaybetmesi cezayı gerektirirdi. Göreve yeni gelen bir kadı önceki kadıdan evrâkı, defterleri talep eder ve iki emin tayin ederek onların önünde bunları gözden geçirirdi. Kadılar, kendilerinden önceki kadıdan devraldıkları bu defterlerden istifade eder ve halefleri olan kadıya defterleri devrederlerdi. Böylelikle hukuki devamlılık da sağlanmış oluyordu. Siciller kazalarda, kadı efendinin konağında ya da mahkeme olarak kullanılan binada muhafaza edilirdi.

Osmanlı hukukçularının, özellikle kadıların, el kitabı niteliğinde yaygın olarak kullandığı kitaplar; fıkıh kitapları, fetva kitapları ve sakk kitaplarıdır. Bu tür kitaplar yeterince tecrübesi olmayan kadınlara ve mahkeme katiplerine, düzenledikleri belgelerde yardımcı olmak üzere Osmanlı uygulamasını ve muamelâtını iyi bilen alimler tarafından daha önceki sicillerden, kendi zamanlarında düzenlenen belgelerden itinâ ile yapılan seçmeler sonucunda meydana getirilmiş antolojilerdir. Şer‘i mahkemelerin sicile kaydettiği, yazılı olarak tarafların eline vermiş olduğu belgelerin düzenlenmesinde ve yazılmasında takip edilen yazım kurallarına ya da yazılı belgelere “*Sicill-i sakk*” denir. Sicill-i sakk defterlerinin içinde sistematik olarak i‘lâm, hüccet, fetva örnekleri yer

¹⁰⁷ Akgündüz, *a.g.m.*, s.16.

¹⁰⁸ Vehbi Günay, “Balkan Şehir Tarihleri Kaynağı Olarak Şer‘iyye Sicillerinin Envanter ve Kataloglarının Tespiti Hakkında”, *Tarih İncelemeleri Dergisi*, C.XVIII, S.2, Aralık 2003, s.74-75-76.

aldığı gibi şiiirler, hatta ilaç tarifleri bile mevcuttur. Bunlar resmî kayıt olmayıp kadının şahsi ilmühaberi hüviyetini taşırlar.¹⁰⁹

3.2. ŞER‘İYYE SİCİLLERİNİN İÇERDİĞİ BELGE TÜRLERİ

3.2.1. Kadılar Tarafından Oluşturulan Belgeler

3.2.1.1. Hücjet (Senedât-ı Şer‘iyye)

Arapça asıllı bîr kelime olan hücjet, “*delil, vesika, sened, kavil*” manalarına gelir. Osmanlı diplomatiğinde ise şer‘î mahkemeler tarafından verilen, hüküm içermeyen, sadece kadı huzurunda iki tarafın anlaşmaya vardıklarına dair kadının tasdikini içeren belgelerdir.¹¹⁰ Hücjetlerde, hücjet metnine geçilmeden önce, kadının mühür ve imzasına yer verilir ve hücjetin başında mutlaka, hücjetin düzenlendiği mahkemenin bulunduğu şehir ismi yazılırdı. Hücjetlerin belirli başlangıç formülleri vardır. Hücjet metninde, önce tarafların adı ve adresleri her çeşit şüpheyi ortadan kaldıracak şekilde açıklanır. Ardından mahkemenin tanımına yer verilirdi. Sonrasında da hücjetin konusunu teşkil eden mal veya hak, bütün tafsilatıyla aktarılır. İki tarafın ifadelerinden sonra, tespit edilen hususun sicile kaydedildiği ifade edilir.

Hücjetlerin tarihleri, i‘lamlar ve fermanlar gibi, Arapça olarak yazı ile yazılır. Tarih verilirken yıl, ay, gün ve bazen de günün belli bir dilimi zikredilir.¹¹¹ Hücjetin altına şuhûdü’l-hâl mutlaka ünvan ve isimleriyle kaydedilir. Mahkemenin bulunduğu şehir “*mahrusa*”, “*mahmiye*” veya “*medine*” kelimeleri ile kayıta yer alır.

Sicillerdeki kayıtların büyük bir kısmını oluşturan hücjetlerin konuları oldukça çeşitlidir. Çoğunlukla vasiyet, nafaka, rüşün ispatı, terbiye velâyeti (hidâne), kadının vasi tayinine dair hücjetler, evlenme akdine ilişkin hücjetler, evlenme akdinin sübutu, boşanma ile ilgili hücjetler (talak hücjetleri), eşlerin şiddetli geçimsizlik sebebiyle karşılıklı rıza ile ayrılmalarına dair hücjetler (muhâlaa hücjetleri), mehir hücjetleri, köle azadı (itâk, tedbir, mukâtebe) ile ilgili hücjetler, izin ve yetki verilmesine dair hücjetler, satım akdi hücjetleri, geri alım hakkı ile satım (bey‘-i vefâ) hücjetleri, ferağ hücjetleri, rehin, ikrar, şehâdet, havâle, kefâlet, borç, hibe, kira, vekâlet, kısas, diyet, bağışlama, sulh (sulh hücjetine göre, kişilerin anlaşmışları meblağ ile ödemenin peşin

¹⁰⁹ İlber Ortaylı, “Osmanlı Devleti’nde Kadı”, s.73.

¹¹⁰ Mübahat S. Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili*, Kubbealtı Neşriyat, İstanbul, 1994, s. 350.

¹¹¹ Akgündüz, a.g.e., s.21.

veya vadeli olacağına işaret edilir), şirket, ibra ve iflas gibi hüccetler, kethüda, subaşı ve benzeri görevlilerin tayinleri ile ilgili hüccetler mevcuttur.¹¹²

Vakfiyelerde bir çeşit hüccettir. Ancak vakfiyeler hem üslupları hem de muhtevaları itibarıyla diğer hüccetlerden ayrılırlar. Vakıf, Arapça “*durdurmak, alıkoymak*” anlamına gelir.¹¹³ Vakıf bir kimsenin, maddi imkanlarını karşılık beklemezsizin dini veya sosyal bir amaç için başkalarının hizmetine sunmasıdır. Vakfiye ise vakıf edilen şeyin vasıflarını ve vakfedilme şartlarını içeren, kadı tarafından tasdik edilmiş belgedir. Osmanlı Hanefi hukukuna göre kadı ve şahitler huzurunda düzenlenen vakfiyelerde mutlaka vakfi yönetecek ve işletecek kişilerin oluşturduğu vakıf mütevellisi de tayin edilmektedir. Vakfiyelerin, menkul vakfiyeleri, gayr-ı menkul vakfiyeleri, nakit para vakfiyeleri, Gayrimüslim vakfiyeleri gibi çeşitleri vardır.¹⁶ Vakıf hükmî şahsiyetinin tüzüğü mesâbesinde olan ve farazi bir dava sonucu Şer‘î mahkeme tarafından tasdik edilen yazılı belgelere Vakfiye denilmektedir.

Hüccetler, kadılar tarafından tanzim edilen bir nevi noterlik belgeleri olarak kabul edilebilir. Hüccetler davalarda kesin delil olarak kabul edilirler.¹¹⁴ Bu yüzden, iki nüsha olarak yazılır, nüshalardan biri, kadı huzurunda tespiti yaptıran şahsın eline verilir diğeri de Şer‘iyye sicillerine kaydolunurdu.¹¹⁵ Tarafalara verilen hüccetlerin üst tarafında hücceti veren kadının imzası ve mührü mutlaka bulunur, ancak sicil defterlerindeki hüccetlerin başında bulunmaz. Osmanlı Devleti’nde Tanzimat’tan sonraki dönemde hüccetlerin yerini senetler almıştır.

3.2.1.2. İ‘lam

Arapça -‘ilm- kökünden gelen i‘lâm kelimesi, “*bildirme, bildirilme, anlatma, aktarma*”¹¹⁶ manalarını içerir. Osmanlı hukuk terimi olarak ise bir davanın kadı tarafından nasıl bir hükme bağlandığını gösteren, üzerinde kadının mühür ve imzasının bulunduğu belgeyi ifade eder. Ancak, Osmanlı diplomatiğinde kadıların Şer‘î mahkemeye intikal eden bir davanın kararının tasdiki maksadıyla şeyhülislamlığa veya herhangi bir konuda bilgi vermek üzere üst makamlara yazdıkları resmi yazılar için de

¹¹² Akgündüz, a.g.e., s.21.

¹¹³ Hüseyin Uslu, *İslam Müesseseleri Tarihi*, Gonca Yayınevi, İstanbul, 1985, s. 258.

¹¹⁴ Uzunçarşılı, *Osmanlı Devleti’nin İlmîyye Teşkilatı*, s.121.

¹¹⁵ Abdülaziz Bayındır, *İslam Muhakeme Hukuku (Osmanlı Devri Uygulaması)*, İslami İlimler Araştırma Vakfı Yay., İstanbul, 1986, s.12.

¹¹⁶ Ferit Devellioğlu, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Aydın Kitabevi Yay., Ankara, 1998, s.426.

i‘lâm tabiri kullanılmıştır. Bir konuda bilgi vermek üzere üst makama yazılan i‘lamlar, arz mahiyetindedir.

İ‘lamlar yazılırken “*Ma‘ruz-ı dâ‘i devlet-i aliyyeleridir ki...*” gibi bir elkabla başlanır, önce davaya konu olan kimsenin oturduğu şehir, kasaba ve mahallesi, sonra vazifesi ve adı kaydedilirdi. Bundan sonra sıra, davacıların kadı önünde dava ikamesine gelir. Davalının ismini müteakiben, “*muvacehesinde*” sözüyle davacının iddialarına yer verilir ve istenilen ceza belirtilirdi. Davalı iddiayı tamamen veya kısmen kabul edebileceği gibi red de edebilmektedir. Davalı iddiayı kabul etmezse, davacıdan davasını ispat etmesi beklenirdi (beyyine talebi). Bu durumda genelde, şahitler dinletilir veya davalıdan yemin etmesi istenebilirdi. Şahitlerin tezkiyesinden bahsedildikten sonra, kadı hükmünü açıklardı. İ‘lamlarda hükümden sonra tarih yazı ile Arapça olarak belirtilir ya da günümüz tarih atma şekline benzer bir şekilde yazılırdı.¹¹⁷ Tarihin altında da kadı ve naibin imzası bulunmaktadır. İ‘lâmlarda, şuhûdü’l-hâl başlığı altında şahitler listesinin verilmesi şart değildir. İ‘lam denilen mahkeme kararları, icranın başı olan padişah veya onun mutlak vekili olan sadrazama bildirilmek zorundadır.¹¹⁸

Şer‘iyye sicillerinde kayıtlı bulunan i‘lâmlar verâset, alacak, adam öldürme, adam kaçırmaya, zina, alım-satım, hırsızlık, vakıf malını kendi menfaatine kullanma vb. gibi toplumda ortaya çıkan suç unsurları konularında düzenlenmiştir.¹¹⁹

3.2.1.3. Ma‘rûz

Arapça bir kelime olan “*arz olunan, arz olunmuş*” anlamına gelen ma‘rûz¹²⁰ terim olarak kadı tarafından kaleme alındığı halde kadının kararını içermeyen ve hüccet gibi hukukî bir durumun tesbiti açısından yazılı delil olarak kabul edilmeyen, sadece kadının icra makamlarına idarî bir durumu arzettiği yazılı kayıtlara veya halkın icra makamına yahut kadıya hitaben yazdığı bir isteği, bir durumu içeren yazılı belge ve kayıtlardır. Buna ma‘rûz denildiği gibi arîza veya arz da denilmekteydi. Kelimenin çoğulu olan ma‘rûzât, belgelerde daha çok kullanılmıştır.

¹¹⁷ Akgündüz, *a.g.e.*, s.31

¹¹⁸ Kütükoğlu, *a.g.e.*, s. 345.

¹¹⁹ Akgündüz, *a.g.e.*, s.32.

¹²⁰ Devellioğlu, *a.g.e.*, s.582.

Fatih Kanunnamesi'nden itibaren kadılar i'lâmları icra makamlarına arz etmekteydiler. Bu nedenle i'lâmlara da ma'rûz denilmiştir. Fakat içerik itibarıyla ve kadının kararını barındırıyor olmaları itibarıyla i'lâmlar ma'rûzlardan ayrı belgelerdir.

3.2.1.4. Mürâsele

Kelime anlamı “*haberleşme, mektuplaşma*” olan mürâsele¹²¹ terim olarak ise kadının kendisine denk veya daha aşağı rütbedeki şahıs yahut makamlara hitâben kaleme aldığı belgelere denir.¹²² Kelimenin çoğulu olan müraselât sözcüğü de kullanılmıştır. Kadılar merkezden gelen bir ferman veya buyurultu üzerine bir sanığın yakalanması için o bölgenin voyvodasına veya kethüdasına resmi bir yazı yazabilir ya da herhangi bir emirle ilgili gereğinin yapılmasının isteyebilirdi. Ayrıca tayin edildikleri kadılık görevlerini mürâsele ile bir naiblerine devredebilirdi.¹²³

3.2.2. Başka Makamlardan Gönderilen Belgeler

3.2.2.1. Ferman

Kelime olarak “*emir, buyruk*” anlamlarına gelen ferman¹²⁴, terim olarak İslam Hukuku'nun kendisine tanıdığı yasama yetkisine istinâden, padişahın herhangi bir meseleye ait yazılı emirleri, şer'î hükümlerin icrasını teyit için padişah tarafından oluşturulan yazılı emirler, tartışmalı olan şer'î meselelerde, padişahın mevcut görüşlerden hangisini kabul ettiğini bildiren yazılı emirler anlamlarını ifade eder ve şer'îyye sicillerinde “*evâmir ve ferâmin*” diye zikredilirler. Bu emirlere, hükümdardan sâdır olduğu için “*fermân-ı hümâyun*” ya da “*fermân-ı şerif*” denilmekteydi.¹²⁵

Ferman üzerinde “*hüve*” şeklinde Allah'ın adı kısaca zikredilir ve fermanın başında, içerisinde ferman veya bu anlama gelen sözcük yer alır. Sonra altına padişahın alâmet-i şerife denilen tuğrası çekilirdi.

Fermanlarda emrin gönderildiği kişi veya kişiler kendi görev ve mevkilerine uygun elkâb ve dua ile anılmakta, ardından fermanın niçin gönderildiği açıkça belirtilmektedir. Bu bölüme nakil ve iblağ denilir. Padişah buyruğunun ne olduğu açıklanır. Bu bölüm

¹²¹ Devellioğlu, *a.g.e.*, s.732.

¹²² Akgündüz, *a.g.e.*, s.38; Mehmet Zeki Pakalın, *Osmanlı Tarih Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü*, C.II, MEB Yay., Ankara, 1993, s.621.

¹²³ Akgündüz, *a.g.e.*, s.38.

¹²⁴ Devellioğlu, *a.g.e.*, s.260 ; Şemseddin Sami, *a.g.e.*, s.132.

¹²⁵ Pakalın, *a.g.e.*, s.607; İsmail Hakkı Uzunçarşılı, “Ferman”, *İA*, C.IV, MEB Yay., İstanbul, 1993, s.86.

emir bölümüdür. Te'kid bölümünde istenilen şeyin ne olduğu ve nelerden kaçınılması gerektiği daha açık olarak anlatılır. İşin başarıyla bitirilmesi için dua ve alâmet-i şerîfe itimat edilmesi gerektiği belirtilir. Fermanın yazıldığı tarih yazı ile gösterilir ve bunun da altına fermanın yazıldığı şehir belirtilir.¹²⁶ Fermanın tarihi ve gönderildiği mahallin adını zikredilir.

3.2.2.2. Berat

Yazılı kağıt ve mektup anlamını ifade eden berat kelimesi Arapça asıllı bir sözcüktür. Kelime, Osmanlı sistematiğinde “*rütbe, nişan ve imtiyaz verildiğini bildiren ferman*” anlamında kullanılmıştır.¹²⁷ Osmanlı Devleti’nde bazı görev, hizmet ve memuriyetlere tayîn edilenlere maaş tahsisi, ünvan veya nişan tevcihi, muafiyet veya imtiyaz verilmesi ile ilgili emirler hakkında düzenlenen belgelerdir. “*Sebeb-i tahrîr-i tevkî-i hümayun oldur ki...*”, “*nişân-ı şerîf hükmü oldur ki...*” vb biçiminde başlayan beratlar fermanlarda olduğu gibi “*...şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe îtimad kılarsınız...*” şeklinde bitirilirdi. Belgelerin üzerinde padişahın tuğrası bulunur ve padişahlar değiştiğinde bütün beratlar da değiştirilerek yeni hükümdarın tuğrası ile yeni beratlar verilir ve bu işlem için berat başına yarım resm alınırdı. Beratların bir sureti de ilgili bölgelerdeki sicillere kaydedilirdi.¹²⁸

Berat bir manada “*görev belgesi*” olduğundan yapılan görevin cinsine göre tımar beratı, ulûfe beratı, iltizam beratı, hitabet beratı, vezirlik beratı gibi birtakım isimler almışlardır. Belli şahıslara verilen muâfiyet ve ticaret beratları da beratlar içinde sayıca önemli bir yer tutar. Vezir ve sadrazam gibi yüksek memuriyetler için verilen beratlarla çoğu zaman berat değil özel ismi ile “*menşur*” denildiği görülür.

Berat’a “*biti*”, “*berat-ı şerif*”, “*nişan*”, “*nişân-ı şerif*”, “*hüküm*” ve “*misâl*” de denilmektedir. Senelik gelirleri 6000 akçeyi geçmeyen tımarlar, beylerbeyleri tarafından dirlik olarak verilebilir ve bunun için bir berat düzenlenirdi. Bu beratlarla beylerbeyi beratı adı verilmiştir.¹²⁹

¹²⁶ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devleti'nin Saray Teşkilatı*, TTK Basımevi, Ankara, 1984, s.281.

¹²⁷ Mehmet Tayyip Gökbilgin, *Osmanlı Paleografya ve Diplomatik İlimi*, Enderun Kitabevi, İstanbul, 1992, s.85.

¹²⁸ Akgündüz, *a.g.e.*, s.42

¹²⁹ Gökbilgin, *a.g.e.*, s.87.

3.2.2.3. Buyuruldu

Osmanlı Devleti'nde padişahın takip ve icra ile görevli ve bir nevi padişahın mutlak vekili konumunda bulunan sadrazamlar, önemli bazı hususları kadılara ya da diğer devlet görevlilerine hatırlatma babında yazılar yazabilirlerdi. Sadrazamların gönderdikleri bu emirler ile zaman zaman kaptan-ı derya, vezir, beylerbeyi ve kazasker gibi üst düzey devlet adamlarının kendilerinden alt veya dengi makamlara gönderdikleri emirleri ihtiva eden belgelere buyuruldu denilmiştir.¹³⁰ Sadaret makamından gönderilen emirlere “*Buyuruldu-yu Sami*”, başka makamlardan gönderilen emirlere “*Buyuruldu-yu Âli*” adı verilir.¹³¹

3.2.2.4. Tezkere

Kelime olarak “*pusula, kısa not, resmi izin kağıdı,*¹³² *yâdetmeye vesile olan kağıt, varaka, bir yerleşim yerindeki resmi kurumların kendi aralarında (devâir-i resmiye) ve fertler arasındaki bilgi alışverişi*”¹³³ anlamına gelen tezkere terimsel manada ise aynı şehir ve kasabada bulunan resmi dairelerin birinden ötekine yazdıkları resmi yazıları içeren belgeleri ifade eder. Daha ziyade üstten alta veya aynı seviyedeki makamlar arasında yazılır, resmi bir konuyu ihtiva ederdi. Şehirlerarası yazışmalara ise tahrirât denilirdi. Tezkereler başta sadrazam olmak üzere yüksek devlet memurlarının özel kalem müdürü olan tezkereciler tarafından yazılırdı.¹³⁴ Sadaret makamından yazılan tezkerelere “*tezkire-i sâmiye*” denilmiştir.

3.2.2.5. Temessük

Temessük kelimesi sözlükte “*bir işe tutunma, sarılma, borç için alınan senet, sulhnâme*”¹³⁵ gibi anlamları karşılar. Terimsel manada ise temessük, şer‘iyye sicillerinde, mirî arazide ve gayr-ı sahih vakıflarda, tasarruf hakkı sahiplerine, yetkili makam veya şahıslar tarafından verilen belge demektir.¹³⁶ Temessük terimi yerine zaman içinde tapu kelimesi kullanılmaya başlanmıştır.

¹³⁰ Akgündüz, *a.g.e.*, s.44.

¹³¹ Pakalın, *a.g.e.*, s.248.

¹³² Kanar, *a.g.e.*, s.1548.

¹³³ Şemseddin Sami, *a.g.e.*, s.391.

¹³⁴ Akgündüz, *a.g.e.*, s.46.

¹³⁵ Şemseddin Sami, *a.g.e.*, s.437; Devellioğlu, *a.g.e.*, s.1073.

¹³⁶ Akgündüz, *a.g.e.*, s.48.

3.3. ŞER‘İYYE SİCİLLERİNDEKİ BELGELERİN İÇERİĞİ

-Merkezî idareden gönderilen (padişah, sadrazam, kaptan-ı derya) her konudaki ferman, berat, buyrultu, mektupların suretleri kadı veya naiblerin çeşitli konularda merkeze gönderdikleri i‘lâmlar, ma‘rûzlar ile şehir yönetiminde kişiler veya kurumlar arasında çıkan anlaşmazlıkları çözmek maksadıyla oluşturulmuş belgeler.

- Ümera denilen mahalli yöneticilerin (vali, mutasarrıf ve mütesellim gibi), sancak veya şehrin problemlerini çözmek için yayınladıkları belgeler ile bunların icraatlarını gösterir kayıtlar.

- Kadı, naib, müderris, imam tayinlerine, nefy ve azle dair belgeler, tımar tevcihi ile ilgili kayıtlar.

-Sicilin tutulduğu mahallin bağlı olduğu idarî bölge, mahallin idarî yapısı köy ve mahalle isimleri, dini ve sosyal yapıların inşası, bakım ve tamirlerinin yapılması gibi imar faaliyetleri ile ilgili belgeler, şehir nüfusunu ve bu nüfusun dini yönden mensubiyetlerini, zaman zaman maruz kalınan tabii afetleri, salgın hastalıkları ihtiva eden belgeler.

-Şehirdeki esnaf grupları ve bunların meslekleri, ürettikleri malların çeşitleri, çarşı ve pazarda satılan malların narh listeleri, usta ve ırgat yevmiyeleri, altın ve para meseleleri, çeşitli eşya fiyatları, alım satım, mukavele ve kefalet senetleri, madenler, maden işletmecilerine dair belgeler, borç, alacak, alım-satım gibi konulara ait belgeler.

-Sancak ve şehir halkından toplanan vergiler, vergi miktarları bu vergilerin toplanmasında kullanılan avarız hanesi ile ilgili listeler.

-Kavga, yaralama, öldürme, hırsızlık, kalpazanlık, kız kaçırma, zina, asayişin bozulması ve teminine dair belgeler

-Vakıf kuruluşu, mütevellî tayini, vakıf mallarının korunmasına dair kayıtlar.

-Nişan, nişandan dönme, hediyelerin iadesine dair kayıtlar. Evlenme, mehir, boşanma, nafaka tayini, vekâlet, vasi tayini, eşler arasında yapılan tasarruflara dair kayıtlar, malların idaresine dair kayıtlar, mirasçı nasbı, mirasın taksimine dair belgeler, mülkiyet hakkına dair belgeler.

-Müslümanlar ile Gayrimüslimler arasındaki anlaşmazlıklara dair belgeler. Zimmiler’in kendi aralarındaki anlaşmazlıklarına dair belgeler.

3.4. ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN ÖNEMİ

Şer'iyeye sicilleri; genel olarak toplum yapısı, yaşantısı, şehir ve kasabalardaki etkili zümreler ile halk tabakalarının oluşturduğu bünyenin işleyişi, zaman zaman bunların nerelerde ve nasıl tıkandığı, merkezi otoritenin ve onun temsilcilerinin sosyal hayattaki yerleri ve olumlu ya da olumsuz müdahaleleri gibi çok geniş bir çerçevede bilgi sahibi olunabilecek önemli kaynaklardan biri olarak kabul edilebilirler. Siciller bilhassa şehir tarihleri ve mahalli hayata dair araştırmaların birinci derece kaynaklarındandır.

Osmanlı Devleti'nde eyalet, sancak, kaza taksimatı ile beylerbeyliği, sancak beyliği, voyvodalık, kethüdalık gibi idari teşkilat ve kadılık, nâiblik, muhızrlık, çavuşluk gibi adli müesseselerin, mevkilerin özelliklerini, fonksiyonlarını sicillerden öğrenmek mümkündür.¹³⁷ Tımarlarla ilgili belgeler de Osmanlı Devleti'nin malî, askerî, ziraat durumu ile ilgili bilgi edinme imkânı sağlarlar.

Divan-ı Hümayun'dan çıkan ve Osmanlı Arşivleri'nde bulunan hükümlerin eksiklerini Şer'iyeye sicillerindeki kayıtlarla tamamlama imkânı bulunmaktadır.¹³⁸ Sicillerde adı geçen devlet adamları, âlimler, sanatkârlarla ilgili olarak geniş bilgi verilmesi de onların haklarında fikir sahibi olmayı ve bu kimseler hakkında başka kaynaklarda geçen bilgileri kontrol edebilmeyi sağlar.¹³⁹

Çeşitli sebeplerle sicillerde ismi geçen vakıf eserleri, camiler, medreseler, kaleler, kervansaraylar, kiliseler vb. daha sonraki dönemlerde varlıklarını devam ettirmeseler de isimlerinden ve varlıklarından haberdar olunabilir.

Şer'iyeye sicilleri, Osmanlı hukukunun kaynakları, padişahların ve devlet yetkililerinin hangi alanlarla ilgili daha çok düzenleme yaptıkları, Örfi hukuk belirlenirken nelere dikkat edildiği ve Osmanlı Devleti'nde Şer'i ve Örfi hukukun etkinlik alanlarını gözlemleme fırsatı sunar.¹⁴⁰ Siciller aynı zamanda kanunnamelerdeki bir kanunun nasıl uygulandığını gösterdikleri için teori ile uygulama arasında kıyaslama yapılabilmesi imkanını oluştururlar.

¹³⁷ Akgündüz, *a.g.e.*, s.16.

¹³⁸ Fethi Gedikli, "Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Şer'iyeye Sicilleri", *Türkiye Araştırmaları, Literatür Dergisi*, C.III, S. 5, İstanbul, 2005, s.188.

¹³⁹ Atalar, *a.g.m.*, s.312.

¹⁴⁰ Akgündüz, *a.g.e.*, s.13.

Şer‘iyye sicillerinde şahıs ismi, yer ismi, kavramlar, lakaplar vb. oldukça çok yer aldığı için iskân tarihi açısından değerli kaynaklardır. Anadolu’ya yerleşen Türk topluluklarının menşeleri, şehir, kasaba ve köy adları arazi ve nüfus sayımları, doğal afetler, halk hareketleri, göçler gibi konularda önemli veri oluştururlar.

Şer‘iyye sicilleri iktisadi durum ve toplumsal hayata dair önemli veriler oluştururlar. Kapsadığı dönemlerde halkın imal ettiği sanayi mamülleri, devletin memurlarına ödediği tahsilâtlar, paralar ve para değerleri, enflasyon ve develüasyon hakkında bilgiler, vergi türleri, vergi oranları, verginin sosyal dağılımı, olağanüstü vergiler, devletin toplam vergi gelirleri, mülkiyet ilişkileri ve bu bağlamda ev, bahçe, tarla büyüklükleri ve değerleri, iş ilişkileri, ortaklıklar, alım-satımların tarafları, borçlanma ve borçlanma türleri, hediyeleşme ve hediye türleri, esnaflık ve esnaf çeşitleri, ticari mekânlar ve bu mekânlarda yer alan varlıklar ve sahip olunan eşyalar, geçim kaynakları, yetiştirilen tarım ürünleri, tüketilen gıda maddeleri ve bunların fiyatları, Anadolu’da mevcut olan sanat ve meslek çeşitleri, sosyal grupların sahip olduğu zenginlikler, ailelerin sahip olduğu eşyalar, vakıflar ve fonksiyonları, insanların kullandığı yöresel araç ve gereçlere ait bilgiler, insanlar arasındaki ilişkiler, evlenme, boşanma, miras, yaşama biçimleri, giyim tarzları gibi pek çok konuda bilgi sahibi olunmasını sağlarlar.

Şer‘iyye sicillerinin bir diğer önem noktası da savaş tarihi ve askeri konularla ilgili olarak ihtiva ettiği kayıtlarla ilgilidir. Osmanlı ordusunun sefere çıkmadan önce yaptığı hazırlıklar, askeri ihtiyaçlar ve istenilen maddelerin karşılanması amacıyla kadılara gönderilen yazılı emirler, merkezden gelen her türlü belgede olduğu gibi sicil defterlerine kaydedilmekteydiler. Gönderilen bu belgelerde savaşın kime ve hangi sebeple açıldığı izah edilmekle birlikte konuyla ilgili şeyhülislamın da fetvası hatırlatılarak halkın savaş zaruretine inanmaları sağlanırdı.¹⁴¹ Tarihi kaynakların çoğunda orduların mücadeleleri, yenilgi ya da başarıları aktarılırken askeri bir takım bilgilere teferruat gözüyle bakılmış ve detay verilmemesi yolu tercih edilmiştir. Osmanlı ordusunun asker sayısı, takribi olarak düşmanın asker sayısı, sefer için gerekli olan ihtiyaç malzemeleri, kullanılan araç gereçler, orduya malzeme temini, askeri istihkâm noktaları, kaleler, seferler esnasındaki konaklama yerleri (askeri menziller) gibi pek çok

¹⁴¹ Akgündüz, *a.g.e.*, s.16

askerî mevzu ile ilgili bilgi içeren Şer'îyye sicilleri, araştırmacılar için önemli bir kaynak niteliğindedirler.

Ayrıca siciller, tıp tarihi bakımından da değerli kaynaklardır. Cerrahlarla hastalar arasında mahkemeler yolu ile düzenlenmiş mukaveleler, ameliyat senetleri, ilaç adları vb. gibi bilgiler tıp tarihi ve halk tababetine dair pek çok bilgiler vermektedir.¹⁴²

3.5. ŞER'İYYE SİCİLLERİ İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALARDA BAZI ÖNEMLİ NOKTALAR

Şer'îyye sicillerinin incelenmesindeki önemli hususlardan biri, yazılarının okunabilmesi ile birlikte bu belgelerin dayandığı hukuk sisteminin bilinmesidir. Bu da ancak İslâm hukukunun ve onun Osmanlı dönemindeki uygulanış biçiminin bilinmesi ile mümkündür. Osmanlı döneminde esas itibarıyla Hanefi fihri düstur olarak kabul edilmiş olmakla birlikte uzun bir zaman dilimi içinde, çok geniş ve farklı coğrafyalarda hüküm sürülüyor olunmasından kaynaklı olarak, yine bu hukukun sahip olduğu esneklikten de yararlanılarak "*ruhsat, hile-i şer'îyye ve muamele-i şer'îyyeler*"¹⁴³ ortaya çıkmıştır. Bu nedenle araştırmacıların hukuki mevzuları değerlendirirken, oldukça dikkatli davranmaları gerektiğini göz ardı etmemeleri zarûridir.

Sicillerle ilgili çalışmalarda metin tenkidi ve satır aralarını okuma tekniğinin kullanılması; sicillerin, kapsadığı yıllar arasındaki tarih kaynaklarında aktarılanlarla birlikte değerlendirilmesi; devlet arşivleri, kronikler, seyahatnameler, fetvalar, risaleler, divanlar gibi tarih kaynakları, birçok başka sicil ve ikinci derecede kaynakların gözden geçirilerek sonuca ulaşılması; sicillerde kullanılan dilin özelliklerinin iyi bilinmesi; terimlerin sicilin ait olduğu dönemde hangi manada kullanılıyor olduğunun araştırılması; sicillerde geçen kişi ve olayların o mahallin ne kadarını temsil ettiğinin sorgulanması ve aşırı genellemelerin yapılmaması gibi birtakım noktaların önemsenmesi, yapılan çalışmaların ilmi değerinin artması bakımından önemlidir.¹⁴⁴

¹⁴² Ali Haydar Bayat, "Şer'îyye Sicilleri ve Tıp Tarihimiz I: Rıza Senetleri", *II. Türk Tıp Tarihi Kongresi Kongreye Sunulan Bildiriler (İstanbul 20-21 Eylül 1990)*, TTK Yay., Ankara, 1999, s.40.

¹⁴³ Hile-i Şer'îyye: İslam hukukunun hükümlerine uymakta bir engel ile karşılaşıldığında, ihtiyatlı davranmak için, yine hukukun gösterdiği başka bir yoldan gitmek; Ekrem Buğra Ekinci, "Eski Hukukumuzda Hile-i Şer'îyyeye Dair", *Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.X, S.1-2, 2006, s.3-4.

¹⁴⁴ Yunus Uğur, "Mahkeme Kayıtları (Şer'îyye Sicilleri): Literatür Değerlendirilmesi ve Bibliyografya", *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, C.I, S.1, 2003, s.309.

4. 2118 NUMARALI SAFRANBOLU ŞER'İYYE SİCİLİ

4.1. SAFRANBOLU ŞER'İYYE SİCİLLERİ

Günümüzde Safranbolu'ya ait tespit edilebilmiş 45 Şer'iyeye Sicili bulunmaktadır. Aşağıdaki tabloda mevcut 45 defter ve tarihleri belirtilmiştir.

Tablo-1 Safranbolu Şer'iyeye Sicilleri Numara ve Tarihleri

No	Tarih (Hicri)	No	Tarih(Hicri)
2112	1199-1222	2135	1284-1285
2113	1218-1222	2136	1287
2114	1222-1227	2137	1287
2115	1232-1239	2138	1289-1291
2116	1236-1239	2139	1291-1292
2117	1240-1244	2140	1292-1293
2118	1245-1250	2141	1292-1295
2119	1250-1251	2142	1293-1295
2120	1251-1254	2143	1295-1296
2121	1253-1255	2144	1297-1301
2122	1255-1259	2145	1298-1304
2123	1257-1259	2146	1301-1310
2124	1258	2147	1304-1306
2125	1259-1260	2148	1306-1310
2126	1260-1262	2149	1310
2127	1263-1264	2150	1310-1311
2128	1264-1266	2151	1311-1313
2129	1266-1269	2152	1312-1317
2130	1266-1273	2153	1313-1314
2131	1272	2154	1320
2132	1272-1275	2155	1320-1323
2133	1275-1280	2156	1323-1324
2134	1280-1285		

4.2. 2118 NUMARALI SAFRANBOLU ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN TRANSKRİPSİYONUNDA İZLENİLEN YÖNTEM

Tablo-2 Transkripsiyon Alfabeti

ا	a, â, e	ص	ş
ء	'	ض	z, d
ب	b	ط	t
پ	p	ظ	z
ت	t	ع	'
ث	s	غ	g
ج	c	ف	f
چ	ç	ق	k
ح	h	ك ك	k, ğ, y, ñ
خ	h	ل	l
د	d	م	m
ذ	z	ن	n
ر	r	و	v, o, ö, u, û, ü
ز	z	ه ه ه ه	h, a, e
ژ	j	لا	la, lâ
س	s	ى	y, ı, î, i, u, û, ü
ش	ş		

2118 Numaralı SŞS transkripsiyonu yapılmaya çalışılırken Tablo-2'de belirtilen transkripsiyon alfabeti doğrultusunda hareket etmeye özen gösterilmiştir. Ancak

transkribe edilmeden yazılmasının anlam bütünlüğüne katkıda bulunacağı düşünülerek, bazı kelimelerin transkribe edilmeden yazılması tercih edilmiştir (Anadolu=Anadolu, dokuz=toğuz doğru= toğru gibi).

Transkripsiyon metninde tamlamalar “-” işareti ile belirtilmiş (‘Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye, Tersane-i Âmire gibi), aile adları da bu işaretle birlikte yazılmıştır (Çiçek-zâde, Cinderen-oğlu gibi). Defterde iki ayrı kelime birleştirilerek yazılmışsa yine iki kelime arasına “-” işareti konulmuştur. Arapça ve Farsça hal ekleri, olumsuzluk edatları, “-” işareti ile kelimelere bağlanmışlardır (min-..., bâ-..., ez-...). Belirtme edatı olarak kullanılan Arapça “el” takısından sonra gelen kelimenin, şemsi ve kameri harflerle başlamasına göre kelimeler birbirine bağlanmış, “el” takısındaki “e” harfi “ ’ ” şeklinde gösterilmiştir (yevmü'l-tasi‘=yevmü't-tasi‘, bil-fikr=bi'l-fikr). Seslerdeki uzatmalar “^” işareti ile gösterildi.

Transkripsiyon metninde belgelerin başında belirtilen ilk sayı varak sayfasını, rakamdan sonra yazılan a, b harfleri varağın a ve b yüzünü, sayıdan sonra ab bitişik olarak yazılmışsa belgenin varağın -a- yüzünden başlayarak -b- yüzünde de yazımının devam ettirildiğini, harflerden sonra yazılan sayı ise defterdeki belge numarasını göstermektedir (1a1, 20b94, 15ab70 gibi). Defterde belgelere numara verilmemiştir ancak bu çalışmada konuyla ilgili daha sonra çalışma kolaylığı oluşturması açısından belgeler metin üzerinde numaralandırılmışlardır.

Sicilde derkenarı bulunan belgelerin derkenarları, transkripsiyon metninde, belgelerin başında italik kalın olarak yazılmıştır.

Metinde okunulan ancak doğru okunulduğundan tam emin olunamayan kelimelerin yanına “?” işareti, okunuşunun büyük ihtimalle yanlış olduğu düşünülen kelimelerin yanına “??” işareti eklenmiştir. Okunulamayan kelimeler “???” şeklinde, sicilde boşluk bırakılan yerler ise “(boş)” şeklinde gösterilmiştir. Sicilde bulunmayan ancak transkripsiyon metninde yer alan kelimeler “[]” işareti içerisinde yazılmıştır.

Transkripsiyon metninde kişi isimleri, yer adları ve belli birkaç kurumun haricinde özel isimler için büyük harfla başlanılmamıştır. Böyle hareket edilmesinin en önemli sebebi tüm özel isimler büyük harfla yazıldığında metnin görüntüsünün oldukça karışık bir hale bürünmesidir. Transkripsiyon metninde noktalama işaretleri sık kullanılmamış, sadece belge sonlarında ve tarihlemelerde noktalama işareti kullanılması yolunda hareket edilmiştir.

4.3. 2118 NUMARALI SAFRANBOLU ŞER‘İYYE SİCİLİ’NİN TRANSKRİPSİYONU

1a-1

Medîne-i Taraqlı-borlu’da Baba Sultân mahallesi sâkinlerinden el-Hâc Meḥmed Emîn bin Meḥmed nâm müteveffânîñ hâl-i hayâtında ve kemâl-i şihhatinde mâlından ifrâz ve medîne-i mezbûrede vâkı‘ bir taraftan ‘aṭṭâr dükkânı ve bir taraftan kaşâb dükkânı ve bir taraftan târîḳ-ı ‘âmme ve bir tarafı Cinci Hânı bu hudûd ile maḥdûd olan dükkânı elli ğuruş icâr-ı mu‘accele ile olan dükkânıñ icâresinden mütevellî naşb olan müteveffâ-yı mezbûruñ qarındaşı el-Hac Ahmed Ağa ma‘rifetiyle Bağlar’da ??? Bınarı? Cami‘-i şerifiniñ şem‘-i revġânına olmak üzere müteveffâ-yı mezbûr vaḳf-ı vaḳfiyeti câmi‘-i şerife şem‘-i revġânıñ lüzûmu olduğundan ba‘de’l-esbâb ve’l-hükm mütevellî-i merḳûme tenbîh-i şer‘ olunduĝu kaydı şud. Fî 7 Ca. Sene 49.

[Şuhûdü’l-hâl]

Medine-i mezbûr müderrisi fazîletlü es-Seyyid Meḥmed Efendi, Meḥmed Hâce-zâde es-Seyyid Meḥmed Efendi, Hâşim-zâde es-Seyyid ‘Ali Efendi

1a-2

Hâceġân-ı Divân-ı Hümâyûn’dan Hasan Şerîf Efendi Hâzretleri bâĝlara gider iken Kûh tekyesinde vâkı‘ cisriñ önünde bir muşluk ihdâs idüb ebnâ-i sebîl şûrb itsünler ve muşlûḳ-ı mezkûr içün otuz beş ğuruş vaḳf idüb her şabâḥ şu vazı‘ oluna ve mütevellîsi daḫi Ḳabaşûḫte oĝlu İbrâḫîm nâm kimesneyi mütevellî naşb itmiş ve her kanĝı âdem muşluk-ı mezkûre şu vaz‘ ider ise ḫidmeti muḳâbelesinde beş ğuruş bir rub‘ i’tâ oluna ve mütevellîsi ḫasbi o ḫidmeti rû’yet ide deyü taḳrîri işbu maḫalle derkenâr oldu. Fî 15 R. Sene 47.

2a-3

Virânşehir sancaĝı ḳazâlarında el-yevm mevcûd ve mu‘teber olan ḫânelerdir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Ḳazâ-i Virânşehir Hâne 102.5

Ḳazâ-i Yörük Hâne 27

Ḳazâ-i Ḳızılbel Hâne 41

Ḳazâ-i Borlu Hâne 220

Ḳazâ-i Aktaş Hâne 24.5

Ḳazâ-i Eflâni Hâne 103

Ḳazâ-i Şehâbeddîn Hâne 38

Ḳazâ-i Ova Hâne 41

Qazâ-i Ulûs Hâne 69

Qazâ-i Zerzene Hâne 22.5

Qazâ-i Amaşra Hâne 78

Qazâ-i Tefen Hâne 5.5

Qazâ-i Bartın Hâne 91

Qazâ-i Pençsenbe Hâne 60

Qazâ-i Kecinos Hâne 33.5

Qazâ-i Çehârşenbe Hâne 53

Qazâ-i Bendereğli Hâne 150

Qazâ-i Yeñice Hâne 39.5

Cem‘ân yekûn sicîli hane 1208.5 ‘aded

Qazâ-i Kuruçavaq Hâne 9.5

Yalnız biñ iki yüz sekiz buçuq hânedir.

Nefs-i Borlu qazâsında mevcûd ve mu‘teber olan hânelerden ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur.

2a-4

Bâ‘iş-i tahrîr-i nemîka oldur ki hâlâ tekye mütevellîsi olduğum Şandal-borlu? ittishâlinda olan tekyeniñ kurbunda ve tekye-i mezkûruñ vaqfindan olarak merhûm Râğib ‘Ali Bey şamanhânesi arkasında olan hâllice bir miqdar yere ev binâ eylemesiyçün senevî dokuz gurus tekye-i mezkûreye icâre ve yevmi üç akçe ider bu şartıyla vaqfa ilkağ olmağla vaqf ‘arşayı mükâta‘a-i mişillü olan yevmi üç akçeye Kâdı-zâde es-Seyyid İbrâhîm Efendi’ye kendi nefsiyçün binâya izn ve ruşsat virilmiştir tarafımızdan ve taraf-ı âhardan bir kimesne mâni‘ ve müdâhele itmemek için merkûm es-Seyyid İbrâhîm Efendi yedine işbu memhûrli tezkire i‘tâ olundu. Tahrîren fi-şehr-i muharrem sene işnâ ve erbâ‘în ve mieteyn ve elf.

Min-el-muħliş el-hâlişü'l-ħulûş el-ķadîm eş-Şeyh el-Hâc Muştafâ el-mütevellî-yi be-vaqf-ı tekye mim.

Mührü el-Hâc Muştafâ

Şuhûdü'l-hâl

Trabzonî el-Hâc Muştafâ Efendi, Attâr Koşdurucu es-Seyyid Mollâ Muştafâ, Mehmed Hâce-zâde es-Seyyid ‘Osmân Efendi, Dimyeci-oğlu es-Seyyid Muştafâ Ağa, Birâderi es-Seyyid Ahmed Ağa, Paşdırmacı-oğlu es-Seyyid İsmâîl Ağa, Mukayyid-oğlu es-Seyyid el-Hâc Muştafâ Efendi

3a-5

Yâ Allâh Yâ Fettâh Yâ Rezzâk Yâ Kerîm Yâ Ganî Yâ Muğnî Yâ Mu‘tî

Yâ Vehhâb ve Yâ Müyesser Külli ‘Asîr

E‘uzû bi’llâhi min-eş-şeytâni'r-racîm bismi’llâh'r-raḥmani'r-raḥîm

ve bihi nesta‘în

Elḥamdüli’llâhi'llezî ce‘ale’s-şükûñ ve’ssecdâtü min-imleci'l-ḥücceci'l-kâti‘ate ve işlahe'l-beyyinât ve’s-şelevatü ve’s-selâm ‘alâ min-hüve ḥüccetü'l-ḥaḳ ‘ale'l-ḥalkî bi'l-mu‘cizâtü'l-bâhirât hüve'l-fâsıl-ı beyne'l-ḥâḳ ve'l-bâtıl bi'n-nuşûşü'l-kâti‘ât ve ‘alâ âlihi ve aşhâbihi't-tâhirât eṭ-ṭayyibâtü ‘ilm nucûmü'l-hidayete fî-beyâni's-şerâyi‘ ve'l-muḥkemât ve ba‘de fe enne mâsiyeti min haze'l-maḥal ilâ mâşâllâhu ‘azze ve celle el-veḳâyî‘ elleti şuret-i fî-zemen-i ‘abdü'l-faḳîr fetvâ emîni İbrâhîm Efendi-zâde es-Seyyid Meḥmed Zühdî el-müderriş be-dârü'l-ḥilâfetü'l-‘âliyye en-nâibi be-medîne-i Ṭaraḳlı-borlu ve yeḳâle-lehu Za‘ferân-borlu himâye’llâh Te‘âlâ mine'l-afâtü'l-semâviye ve'l-arziye min-ḳibeli'l-maḥdûmü'l-mükerrem ve'l-necli'l-necîbü'l-mu‘azzam Kethûdâ-zâde Meḥmed Ḥamdi Efendi selleme’llâhu bi'l-garâ el-ebedî el-kâdî ḥubz be-medîne-i mezbûre. Fî 7 min-Zi'l-ḥicce'iş-şerîfe. Sene 245.

3a-6

Bundan aḳdem Bendereḡli sâḫasında ñazırî Ḥacî İsmâ‘îl Aḡa ma‘rîfetiyle inşâ olunan ṭabyâlarıñ bâ-fermân-ı ‘âlî maṭlûb buyurulan otuz altı biñ ḡuruş meşârifâtı ve işbu kırk beş senesine maḫsûben bâ-fermân-ı ‘âlîşân maṭlûb buyurulan iki biñ yedi yüz doksan üç ḡuruş aḡnâm bedeli ve bu def‘a dergâh-ı ‘âlî ḳapûcubaşılardan Virânşehir sancaḡı müsetellimi naşb ve ta‘yîn kılınan semâḫatlı es-Seyyid Ḥüseyin Aḡa Ḥazretleri’niñ ḫin-i teşrîflerinde ikrâmiye ve taḫşîldâriye on biñ ḡuruş ve ḫarc-ı imzâ daḫi biñ üç yüz ḡuruş ki cem‘ân elli biñ yüz kırk üç ḡuruşa bâliḡ olub ve meblaḡ-ı mezkûr el-yevm livâ-i mezkûrde mevcûd ve mu‘teber olan biñ iki yüz sekiz buḳuḳ ḫâneye tevzî‘ olunduḡda beher ḫâneye kırk bir buḳuḳ ḡuruş işâbet itmekle zîrde mastûr olduḡ üzere meblaḡ-ı mezkûrden her bir ḳazânıñ ḫişşeleri taḫtına vaz‘ ve terḳîm olunub meblaḡ-ı mezkûru maḫallerinden li-ecli't-taḫşîl ḫâlâ livâ-i mezkûr mütesellimi mûmâ-ileyh es-Seyyid Ḥüseyin Aḡa Ḥazretleri’niñ yedine ḳıbel-i şer‘den i‘tâ olunan mûmzâ defterdir ki ber-vech-i âti zıkr olunur. Fî 17 R. Sene 245.

Ḡuruş

36000 Bendereḡli sâḫasında nazırî ma‘rîfetiyle inşâ olunan ṭabyâlarıñ bâ-fermân-ı‘âlî maṭlûb buyurulan meşârifâtı

02793 Kırk beş senesine mahsûben bâ-fermân-ı ‘âlî matlûb buyurulan agnâm bedeliyesi

05000 Semâhatlü mütesellim ağa hazretleriniñ hîn-i teşrîflerinde ikrâmiye

05000 Ağa-yı mûmâ-ileyh hazretlerine taşşıldâriye

00050 Maḥkemeye vaż‘ olunan sicil kıymeti

48843

01250 Faziletlü ḥâkim efendi hazretlerine birer pâresine ḥarc-ı imzâ

00050 Kâtibiye ve ḥüddâmiye ve muḥzırıye

50143 Yalnız elli biñ yüz kırk üç ğuruşdur.

Ḳazâ-i Virânşehir 4253.75 ğuruş

Ḳazâ-i Borlu 9130 ğuruş

Ḳazâ-i Kızılbil 1701.5 ğuruş

Ḳazâ-i Eflâni 4274.5 ğuruş

Ḳazâ-i Aktaş 1016.75 ğuruş

Ḳazâ-i Ova 1701.5 ğuruş

Ḳazâ-i Şehâbeddin 1577 ğuruş

Ḳazâ-i Ulus 2863.5 ğuruş

Ḳazâ-i Yörük 1120.5 ğuruş

Ḳazâ-i Amaşra 3237 ğuruş

Ḳazâ-i Bartın 3776.5 ğuruş

Ḳazâ-i Çehârşenbe 2199.5 ğuruş

Ḳazâ-i Kecinos 1390.5 ğuruş

Ḳazâ-i Bendereğli 6225 ğuruş

Ḳazâ-i Zerzene 933.75 ğuruş

Ḳazâ-i Yeñice 1639.5 ğuruş

Ḳazâ-i Tefen 228.5 ğuruş

Ḳazâ-i Kuruḳavaḳ 394.5 ğuruş

Ḳazâ-i Pençşenbe 2490 ğuruş

Cem‘ân yekûn 18 ‘aded

Cem‘ân yekûn 50142 ğuruş 30 pâre kesir 10 ‘ayni bâlâ.

Ḥurrire be-ma‘rûfete'l-vücûh ve'l-aḥâlî fetvâ emîni dürre-i es-Seyyid Mehmed Zühdî el-müvella-ḥilâfeh be-medîne-i Taraklı-borlu nemeḳahu faḳirun-ileyh ğufirelehâ.

3a-7

Medîne-i Taraklı-borlu maḥallâtından Çavûş maḥallesinde sâkin iken bundan aḳdem müteveffiye olan Cinderen-oğlu kızı Faḳıma nâm ḥâtunuñ zâhirde vâriş-i ma‘rûfu ve ma‘rûfesi olmayub terekesi cânib-i beytü'l-mâle ‘âid ve râci‘ olmağla medîne-i mezkûrede bilâ-vâriş-i ma‘rûf fevt olanlarıñ terekelerini ḳabza me‘mûr ḥâlâ Virânşehir sancağı mütesellimi ‘aḫûfetlü el-Ḥâc İsmâil Ağa taleb ve ma‘rîfeti ve ma‘rîfet-i şer‘le bey‘ ve tahrîr ve meşârifat-ı lâzimesi ba‘de'l-iḥrâc bâḳîsi li-eclü'l-ḥıfz ağa-yı emîn-i mûmâ-ileyh yedine teslim olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûredir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî-ğurre-i N. Sene 245.

3b-7***Cinderen-oğlu kızınıñ beytü'l-mâl defteridir.***

Köhne minder 3 'aded; 43 ğuruş
 Köhne yaşdıķ 6 'aded; 24 ğuruş
 Köhne yorgan 4 'aded; 47.5 ğuruş
 Avani nüñâsiye 21 kıyye; 92.5 ğuruş
 Ğamam leğeni 1 'aded; 6 ğuruş
 Köhne ekeri? 13 kıyye 65 dirhem; 21 ğuruş
 Köhne çarşeb 3 'aded; 7 ğuruş
 Köhne alaca 'entari 1 'aded; 13 ğuruş
 Köhne çuķa ferâce 1 'aded; 8.5 ğuruş
 Bez top 4 'aded; 28 ğuruş
 Def'a top bez 2 'aded; 16 ğuruş
 Merħame köhne gömlek 4 'aded; 10 ğuruş
 İplik alacası top 1 'aded ma'a köhne zene şalvarı; 6 ğuruş
 Bir miķdar boğasi; 7 ğuruş
 Bulğur 8 kıyye; 3.5 ğuruş
 Yarım yarısı ceviz; 1 ğuruş
 Ğirdavât-ı menzil; 4 ğuruş
 Cem'an yekûn nuķûd-u mevcûd 1308 ğuruş

Minhü'l-ihrâcât

Techîz ve tekfîn 35 ğuruş
 Resm-i beytü'l-mâl 131 ğuruş
 Resm-i kısmet ve meşârifât-ı sâire 131 ğuruş
 Ğüddâmiye kâtibiye ihzâriye 15 ğuruş
 Cem'an yekûn ihrâcât 312 ğuruş
 Şahħu'l-bâķî der-yedd-i emîn 996 ğuruş

Meblağ-ı bâķî mezkûr doķuz yüz doķsan altı ğuruş emîn-i ağa-yı mûmâ-ileyh yedine li-ecli'l-ħıfz temâmen teslîm olunduğu işbu maħalle şerħ virildi.

Fetvâ emîni dürre-i es-Seyyid Mehmed Zühdî el-müvella-ħilâfeh be-medîne-i Taraklı-borlu en-nemeķâħü'l-faķirun ileyh ğufirelehâ.

Meblağ-ı mezkûr ağa-yı mûmâ-ileyhiñ hâlefî dergâh-ı ‘âlî kâpûcîbaşılardan semâhatlü es-Seyyid Hüseyn Ağa Hâzretleri’ne teslîm olunub ol-dağî defter-i mûmzâsıyla me‘â ser‘asker-i zafer-peyker devletlü Hüsrev Mehmed Paşa Hâzretleri’ne irsâl idüb zimmetinde bir akçe bâkî kalmadığı işbu mahalle zeyl olundu.

3b-8

Fi'l-aşl ‘Arab tâifesinden olub medîne-i Tıraklı-borlu nâm-ı diğêr kazâsında ‘atfârîk vechi üzere sâkin iken bundan aqdem fevt olan el-Hâc Hasan bin ‘Abdullâh’ıñ zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatma Hâtûn’dan gayrı vâris-i ma‘rûf ve ma‘rûfesi olmayub bu mekûle zevcesinden gayrı vâris-i ma‘rûf ve ma‘rûfesi olmayarak fevt olanlarıñ terekeleri ketebe-i mu‘teberât-ı tefhimiyede mastûr olduğu üzere rub‘ zevcesiniñ ve şelâse-i erbâ‘ı beytül-mâle ‘âid ve râci‘ olmağla medîne-i mezkûrede bu mekûle bilâ-vâris ma‘rûf ve ma‘rûfe fevt olanlarıñ terekelerini bâ-emr-i ‘âlî beytül-mal olub kabza me‘mûr hâlâ Virânşehir sancağı mütesellimi serbevâbin dergâh-ı ‘âlî ‘âtûfetlü el-Hâc İsmâ‘il Ağa ile zevce-i mezbûre taleb ve ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le bey‘ ve tahrîr ve zevce-i mezbûreniñ hissesi ba‘de’l-ifrâz bâkîsi ağa-yı beytül-mâl-ı mûmâ-ileyh yedine teslîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âti zikr olunur. Fî 15 Za. Sene 245.

4a-Boş

4b-9

Zi-ğudret edâsı

Bâ‘iş-i tahrîr-i mürâsele oldur ki

Sa‘âdetlü, mûkerremetlü, meveddetlü karındaşım ağa-yı ‘âlîkadir hâzretleri

Î‘âne-i tazmîn-i ticâret olarak Virânşehir sancağıniñ hâvî olduğu on dokuz ‘aded kazâdan on iki ‘aded kazâlarıñ vücûh ve zî-ğudretlerinden bundan aqdemce bi’t-tertib tahşîl ve Darbhâne-i ‘Âmire’ye tesyîl olunan kırk biñ dört yüz kırk beş gurusdan başka olarak meâhir-i agrâz Kazâ-i Bendereğli altı ‘aded kazâlarıñ hisşeleri olan on iki biñ on gurus bu def‘a irsâl olunduğunu mübeyyin vârid olan tahrîrât-ı şahîh-i şerifeñiz mâ‘ili ma‘lûmumuz olmuş ve meblağ-ı mezbûr dağî gelub Darbhâne-i ‘Âmire’ye teslîm birle icâb iden senedi tanzîm ve nemika-i muhallesiye lefen meb‘ûs-ı şavb-i şeri‘leri kılınmış olduğu beyân-ı nemika-i muhâleşetü vesîka tahrîrine bâdî olmuşdur. Fî 12 Ca. Sene 246.

Mühür

es-Seyyid Mehmed Hadî?

4b-10***Đarbĥâne'den verilen şahĥ-ı puşulası kaydıdır.***

İ'âne-i tazmîn-i ticâret olarak Virânşehir sancağı mütesellimi ĥapûcıbaşı es-Seyyid Hüseyin Ağa ma'rifetiyle livâ-i mezbûruñ ĥâvî olduğu on dokuz 'aded ĥazâdan on iki 'aded ĥazâlarıñ vüçûh ve zî-ĥudretlerinden bundan aĥdemce bi't-tertib taĥşîl ve Đarbĥâne-i 'Âmire'ye tesyîl olunan kırĥ biñ dört yüz kırĥ beş ĥuruşdan başka olarak bu def'a zikr-i âtî altı 'aded ĥazâlardan bi't-tertib taĥşîl ve tesyîl olunan.

Zerzene ĥazâsından 1700 ĥuruş

Kecinoz ĥazâsından 1300 ĥuruş

Ĥuruĥavaĥ ĥazâsından 850 ĥuruş

Şehâbeddîn ĥazâsından 2610 ĥuruş

Yeñice Eflâni ĥazâsından 2000 ĥuruş

Amaşra ĥazâsından 4000 ĥuruş

Yekûn

Ĥuruş

12010

12010

Fî 10 Ca. Sene 1246.

Meblaĥ-ı mezbûr on iki biñ on ĥuruş Đarbĥâne-i 'Âmire'ye vârid olmaĥla şukĥa virildi.

Đarbĥâne Emîni Efendi şahĥıyla.

4b-11***Bendereĥli ĥazâsınıñ Đarbĥânedен şahĥ-ı kaydıdır.***

İ'âne-i tazmîn-i ticâret olarak Virânşehir sancağı mütesellimi ĥapûcıbaşı Hüseyin Ağa ma'rifetiyle Bendereĥli ĥazâsınıñ vüçûh ve zî-ĥudretlerinden bi't-tertib taĥşîl ve Đarbĥâne-i 'Âmire'ye tesyîl olunan.

Ĥuruş

4500

4500

0000

Fî 26 Receb. Sene 1246.

Đarbĥâne-i 'Âmire Emîni Efendi şahĥıyla.

5a-12

Bâ'îş-i tahrîr-i defter oldur ki

Virânşehir sancağında tevzî' mu'tâd olan rûz-ı kâsım rûz-ı hıızır defterleriniñ yekûnu ba'de't-tenkîh tevzî'ine ruşsatı hâvî bâlâ-yı deftere şahh-ı 'âlî keşide buyurularak tevzi' olunmak babında şeref-efzây şahîfe-i şudûr olan fermân-ı cihân-me'tâ' mücebince işbu 245 senesi rûz-ı kâsımından sene-i merķûme rûz-ı hıızırına gelince Virânşehir sancağından Anadolu vâlîleri vüzerâ-yı 'âzâm hâzerâtına ta'yin ve tahşîş kılınan mâl-ı imdâd-ı hâzariyeniñ taksîti evveli emvâli ve mâl-ı muhaşşılık ve emvâl-ı hâzîne-i muķâta'ât ve bâ-puşûlahâ-i maħkeme şandık emîni yediyle kıbel-i salţanat-ı seniyyeden vürüd iden mübâşirân ve tataran ĥidmetleri havhâl olunagelen bâ-defter-i mûmzâ ba'zı kazâ meşârifâtı ve i'âneleri ve ber-mu'tâd livâ-i mezkûr müteselliminiñ matbah mesârifâtı ve meşârif-i mükteziye-i sâire-i sancaķ bi'l-cümle livâ-i mezkûruñ hâvî olduğu kazâlarıñ a'yân ve muhtârları ve ser-livâ olan Taraķlı-borlu kazâsınıñ vücûh ve aġvâtı meclis-i şer'-i şerîfde hâzırûn oldukları hâlde cümlesiniñ maķbûlleri olarak el-yevm livâ-i merķûmuñ mevcûd ve mu'teber olan biñ iki yüz sekiz bucuķ haneye li-ecli't-tebeyyün tevzi' ve taksîm ve her bir kazânıñ hâneleri tahtına ĥişşeleri terkîm olunan defterdir ki ber-vech-i âti zikr ve beyân olunur. Fî 11 Za. Sene 245.

5ab-12

Ėuruş

0002010 Anadolu vâlîleri vüzerâ-yı a'zâm hâzerâtına tahşîş kılınan mâl-ı imdâd-ı hâzariyeniñ taksîti-i şânîsi 1260 ġuruş mâl-ı mezbûruñ ber-mu'tâd ĥidmet-i mübâşiriyesi 750 ġuruş

0009500 Ber-mu'tâd-ı kadîm mâl-ı muķarrere-i sancaķ

0050000 Ber-mu'tâd-ı kadîm Bolu sancağından Virânşehir sancağına ifrâz olunagelen

0030000 Ber-mu'tâd-ı kadîm ikrâmiye

0000500 Rûz-ı hıızır i'tibârıyla hâşıl-ı sancaķ kayd olan ĥarc-ı bâb-ı kadîm

0092010

0007500 Ber-mu'tâd-ı kadîm livâ-i mezkûr mutaşarrıfı devletlü efendimiz ĥazretleriniñ dâire-i fâĥire-i devletlerine kethüdâiye ve aġvât-ı sâire 'âidâtı nâmıyla idhâl-i defter olunagelen

0004738 'Âsâkir-i Mansûre meşârifiyçün tevzi'e idhâli mu'tâd olan emvâl

0009816.5 Mukâta'ât hazînesine mu'ayyen semerât tekmiliyçün virilen meblağın takşit-i evvel-i emvâli

0007455 Takşit-i evvel i'tibârıyla ber-mu'tâd bâ-fermân-ı 'âlî ma'âtüb buyurulan ref'-i menzil bedeli

121519.5

008000 Ber-mu'tâd-ı kadîm mütesellimiye 7500 ğuruş etba'ıye 500 ğuruş

001500 Kâtibiye

000500 İşbu emvâli ahz ve ta'dâd iden şarrâfın altı aylık ücreti

131519.5

000000 Virânşehir sancağının şandık mâlından kâide-i belde üzere emîn-i şandık Hâcî 'Osmân Efendi yedinden cümle ma'rîfetiyle ba-puşula-i mahkeme ve bâ-defter-i müfredât livâ-i mezkûreye bâ-emr-i 'âlî ve bâ-buyuruldu-i velîyyü'n-na'imi vürüd iden mübaşirana virilen hizmet ve tataran harc-ı râhları ve ma'bah meşârifâtı ve meşârifât-ı saire mükteziye-i sancağ ber-vech-i âtî beyân olunur

001100 'İnayetlü mütesellim ağanın Karaburun'dan 'avdetlerinde konakçı gelen Tatar İsmâ'il Ağa'ya hizmet 350 ğuruş, hazîneye ve mübâya'a-i i'lâmlarıyla Der-Sa'âdet'e gönderilen Tatar İsmâ'il Ağa'ya harc-ı râh 650 ğuruş, mübâya'a defteriyle mübâya'acı 'Abdulhalim Ağa tarafından Tatar Mehmed'e hizmet 100 ğuruş

001115 Bolu'dan mübâya'acı 'Abdulhalim Ağa tarafından hazîneye götüren Tatar Mehmed'e hizmet 240 ğuruş, rûz-ı kâsım defteri ve hazîne ile Der-Sa'âdet'e gönderilen başçavûş Mehmed Ağa'ya hizmet 850 ğuruş, mübâya'acı 'Abdulhalim Ağa tarafından şukka ile gelen ademine virilen 25 ğuruş

000661 Mübâya'a fiatı ma'âtübüçün Bolu'ya gönderilen Hatib Efendi'ye harc-ı râh 200 ğuruş, hazîne meşârifî ve kem a'yâr altun için akçe nokşanı 161 ğuruş, yine mübâya'a fiatı ma'âtübüçün Bolu'ya gönderilen Borlu vücûhundan Hâcî Ahmed Ağa'ya virilen harc-ı râh 300 ğuruş

134395.5

001450 Virânşehir sancağından ma'âtüb buyurulan 'Âsâkir-i Mansûre'niñ Der-Sa'âdet'e götüren üç nefer tüfenkçiye virilen harc-ı râh 600 ğuruş, Der-Sa'âdet'den hizârcı ma'âtübübatıyla gelen ağaya virilen 50 ğuruş, tersâne emîni efendi hazretleri taraflarından kalyoncu bedeli ma'âtübübatıyla gelen enderûn ağasına ve etbâ'ına virilen hizmet 800 ğuruş

001054 Hasan Çelebî-zâde'niñ ademine virilen 30 ğuruş, erzâk emiri götüren tatarlar 300 ğuruş Ya'kûb tatâr yediyle Der-Sa'âdet'e gönderilen hazîne için virilen harc-ı râh 700 ğuruş, hazîne-i mezkûrede nokşan gelüb virilen 24 ğuruş

001580 Hâşıl ahur hademelerinden firâr iden üç neferi Der-Âliyye'ye götüren soyтары Muştafâ'ya harc-ı râh 200 ğuruş, mübâya'acınıñ muhâsebe emrini götüren Bolu mütesellimi ademi İsmâ'îl Ağa'ya 200 ğuruş, mübâya'a muhâsesiycün Âsitâne'ye irsâl olunan Hatîb Efendi'ye harc-ı râh 350 ğuruş ba'zı huşûş? için Bendereğli ve Bartın'dan Hatîb Efendi'ye terfik olunan üç nefere 430 ğuruş

000795 Firâr iden 'Âsâkir-i Mansûre tahrîsiycün Kaştamonu ve Kangırı ve Anqara taraflarına gönderilen tüfenkçilere başçavûş Hasan Ağa ma'rifetiyle virilen 280 ğuruş, yedi nefer 'Âsâkir-i Mansûre'yi Der-Sa'âdet'e götüren iki nefer tüfenkçiye harc-ı râh 400 ğuruş, işbu yedi nefere virilen harçlık yemeni ve çorab semenleri 115 ğuruş

139274.5

004980 Amaşra ve Bendereğli kal'alarına ne miqdâr mühimmat vardır deyü kaimmakam efendimiz hazretleri emirnâmelerini götüren Bolu mütesellimi ademine 50 ğuruş, ruz-ı kâsım tevzi' i'lamlarını Der-Sa'âdet'e götüren Şükrü Efendi'ye harc-ı râh 600 ğuruş, Akçaşehir nâzırı 'Ömer Ağa'ya ba-ferman-ı âlişân virilen ??? bedeli 4330 ğuruş

000920 Şehzade-i civâncent efendimiz serdesiyle vürüd iden iki nefer kaçak? tatarlar 570 ğuruş, yine mübaya'a fiyatçün Bolu'ya gönderilen Bekir gavaşa hizmet 50 ğuruş mübaya'a fermânı şuretiyle Bolu mütesellimi tarafından gelen kavaşa 100 ğuruş, ba-fermân-ı âli verilen zimmetinin dahî ref'i emriyle gelen Tatar Mehmed'e hizmet 300 ğuruş

001525 Def'a hazine ile Âsitâne'ye gönderilen Ya'kub tatarlar harc-ı râh 750 ğuruş, 'Abbas Paşa ve haydud oğlu beğayası 'afvı emriyle Bolu mütesellimi tarafından gelen ağaya hizmet 180 ğuruş, vilâdet emri şerifiyle vürüd iden kâ'immakam tatarlarına hizmet 515 ğuruş, kalyoncu bedelinden taksi-i evvel sened harcı ve çukadara virilen 80 ğuruş

001535 Giderus iskelesinde olan binlik seren ve sütûnlar Der-Sa'âdet'e gönderilmek emriyle gelen tersâne çukadarı Bekir Ağa'ya hizmet 400 ğuruş, kerâste için mülâzım Yusuf Ağa vürüduna virilen 135 ğuruş, def'a mübaya'a fiyatı matlubuyçün Der-Âliyye'ye irsâl olunan Hatîb Efendi'ye virilen harc-ı râh 1000 ğuruş

148234.5

001845 Muehhiiren matlûb buyurulan ‘Âsâkir-i Mansûre ile Der-Sa‘âdet’e gönderilen iki nefer kavvâş ve iki nefer tüfenkçilere beheri ikişer yüz guruşdan virilen harc-ı râh 800 guruş, silahçı onbaşılara ve neferâta virilen harçlık 245 guruş, def‘a ‘Âsâkir-i Mansûre ile Der-Sa‘âdet’e gönderilen iki nefer kavvâş iki nefer tüfenkçilere virilen harc-ı râh 800 guruş

005950 Bartın sefineleriyle Der-Sa‘âdet’e gönderilen yetmiş iki nefer ‘Âsâkir-i Mansûre’nin üzerlerine me‘mûren Hâcî Emîn Ağa’ya harc-ı râh 400 guruş, iskelelerde mevcûd zehâiriñ bâ-fermân-ı ‘âlîşân ihrâcına me‘mûr Zâ‘im Veli Ağa’ya hizmet 5500 guruş, ref‘-i menzil bedelinin mesned harcı 30 guruş, Ya‘kûb ile gönderilen hazîne nokşanı 20 guruş

008816,5 Sarây binâ olunduğda ebniyesiyçün Eflâni a‘yânı Hâcî Muştafâ Ağa’dan alınub be-hevâ idhâl-i defter olmayan keraste behâsı 34 guruş, kezâlik Gayza kıaryesi kethûdâsından 40 guruş, ref‘-i menzil bedelinin eşlemesi? meğâirin 467 guruş, müceddeden inşâ olunan kebîr misâfir konağına ve mefrûşâtına ve şu yoluna ve çeşmeye ve bâ-puşula maħkemeye virilüb defter-i müfredât-ı meşârifât 8275,5 guruş

000070 Bâ-puşula maħkeme ta‘mîrine

000000 Bâ-puşula-i maħkeme şandık malından virilüb sene-i merkûme rûz-ı kâsım tevzî‘ defterine be-hevâ idhâl olunmayan meblağın virildiği maħallelerdir ki zikr olunur Bolu’ya zâbitları tarafına dört nefer mansûre götüren tüfenkçi ‘Abdullâh’a hizmet 40 guruş, Bolu mütesellimi tarafından mübâya‘a fermânı götüren Tatar Mehmed’e 200 guruş, ref‘-i menzil bedeli ve Çanağkal‘ası ‘âşkeri mâhîyelerin Der-‘Âliye’ye götüren Tatar Ahmed’e hizmet 500 guruş

000898 Sene-i sâbık rûz-ı hıızır tevzî‘i defterinin yekûnundan be-hevâ olunan 158 guruş

165814

000000 Bartın iskelesinde şa‘ir üzerine me‘mûr Mehmed Ağa’ya ücret 250 guruş, sene-i mezbûre cemâziye'l-ahiri guresinden şevvâli gâyetine gelince beş ayda meşârifât maḡbahın müfredâtıdır cemâziye'l-ahir 2250 guruş, receb 2250 guruş, şâ‘ban 2250 guruş, ber-mu‘tâd-ı ramazân 3000 guruş, şevval 2250 guruş cem‘ân 12000 guruş.

016810 Sanağın şandık malı olub mevcûd olan elli iki biñ sekiz yüz guruşuñ altı aylık fâ‘izi 3960 guruş şandık emîninin ve altı aylık ücreti 600 guruş

009250 Bundan aqdem vâkı‘ olan tenzilâtına sanağın şandık mâlına nokşan tertîb idüb ve mâl-ı şandık olarak el-yevm mevcûd olan ber-vech-i muħarrer elli iki biñ sekiz

yüz ğuruş idâme-i umûr sancağına vefâ itmediğinden muṭlakâ medâr-ı edâne olsun için cümle sancağ kazâları ahâlîleriniñ re'y ve iltimâs ve ittifâklarıyla mâl-ı şandıka zâm olmak üzere virecekleri

002450 Ber-mu'tâd Kızılbil köprücülerine i'âne 300 ğuruş, Ödemiş divânına i'âne 150 ğuruş, Kethüdâlar divânına i'âne 100 ğuruş, ber-mu'tâd Aқтаş kazâsına i'âne 800 ğuruş, ber-mu'tâd Yeñice kazâsı kurâlarından Şatık? ve Bağbaşı ve Seviller divânına i'âne 900 ğuruş, Yörük kazâsından Çâvûşlar divânına i'âne 150 ğuruş, Köprübaşı'na i'âne 50 ğuruş

001150 Ulus kazâsında Kırşuzu oğluna i'âne 100 ğuruş, 'Abdî Beşe oğluna i'âne 100 ğuruş, Zerzene kazâsında cezayirlüye i'âne 100 ğuruş, Ova kazâsında Çelebî-oğlu İbrâhîm'e i'âne 100 ğuruş, nefs-i Ova kazâsına i'âne 500 ğuruş, altı aylık maḥkeme kirası 250 ğuruş

195474

001900 İskelelerde mevcûd zeḥâ'ir ihrâcına me'mûr zü'emâdan Velî Ağa ma'iyetine bâ-buyuruldu velîyyü'n-na'imi memleket bânisinden terfîk olunan vücûhdan Hâcî 'Ömer Ağa ücreti 600 ğuruş, Bendereğli iskelesinde mevcûd olan mübâya'a zeḥâ'iriniñ Der-Sa'âdet'e nakl olunmasıyçün Bendereğli'ye irsâl olunan ve vücuhdan Hâcî Ahmed Ağa ücreti 300 ğuruş, işbu rûz-ı hıızır defterini Âsitâne'ye götüreren ağaya ḥarc-ı râh 1000 ğuruş

002413 Şehir kethüdâsı ma'rîfetiyle altı kıt'a puşula-i maḥkeme mücebince Der-Sa'âdet'e gönderilen 'Âsâkir-i Manşûre'ye nân-ı 'aziz ve ḥateb vesâir beytûnet meşârifâtı 1638 ğuruş, mûmâ-ileyhiñ ücreti 300 ğuruş sâlifü'z-zıkr Yeñice kazâsında İmâm oğluna i'âne 100 ğuruş, Kısreci-oğlu Hâcî 'Ali Ağa'nıñ konağ meşârifâtı 375 ğuruş

003940 Zeḥâ'ir ihrâcına me'mûr mezbûr Velî Ağa'nıñ Bartın iskelesinde ḥuşûş-u mezkûr için altı ay ikâmetinde kendünuñ ve etbâ'mıñ ma'iyetinde terfîkâ mevcûd olan beş neferiñ Bartın a'yânıñ irsâl ittiği defter-i müfredât mantûkunca vâkı' olan meşârifâtı 3605 ğuruş, ekmekci başı yediyle sancaga me'mûr mübâşirine ayrıca virilen nân-ı 'aziz behâsı 335 ğuruş

010075 Bundan aqdem bâ-fermân-ı 'âli mübâya'acı Şerîf Ağa'nıñ virdüğü fiât-ı mîriye verilen zeḥâ'ire vefâ itmeyüb fiât-ı mezkûreden Eflâni kazâsı ahâlîleriñ maṭlûbları 4327 ğuruş, nefer ve Virânşehir kazâsı maṭlûbu 4121,5 ğuruş, Bendereğli kazâsı maṭlûbu 1278 ğuruş, Koñarı karyelü Mehmed Bey'in maṭlûbu 348,5 ğuruş

213802

003140 Kırk dört senesi rûz-ı hîzırından işbu kırk beş senesi rûz-ı hîzırına gelince livâ-i mezkûr müteselliminiñ Der-‘Âliyye’de mütemekkin şarrâfı ma‘rîfetiyle aHz ve umûr-ı sancağa harc olan kâğıd ve mürekkeb ve mum ve sancağıñ umûruyçün kapu çukadarı mâhîyesi ve umûr-ı sancağa bâ-tahrîrât Der-‘Âliyye’de viridiği ve bu aqçeniñ gûzeştesiyle ma‘an

002500 Virânşehir sancağıniñ dört maħalde vâkı‘ derbend sekbânlarınıñ ber-mu‘tâd virilen ücretleridir ki zikr olunur Kurugöl derbendi sekbânlarına 900 ğuruş, Hamamlu boğazınıñ sekbânlarına 600 ğuruş, Çomçalı? derbendi sekbânlarına 600 ğuruş, Gökçeagaç derbendi sekbânlarına 400 ğuruş

15093 Nefs-i Virânşehir kazâsınıñ imzâ-i kâğisiyla mûmzâ irsâl olunan defter-i müfredât mantûkunca mürûr-u ‘ubûr ve beytûnet meşârifâtı yekûnu

002510 Hâcîlar Obası kıyyesiniñ kezâlik bâ-defter-i mûmza kâđi mürûr-u ‘ubûr ve beytûnet meşârifî yekûnu

237045

001922 Kezâlik Eflâni kazâsınıñ imzâ-i kâğisiyla mûmzâ tesyâr kılınan defter-i müfredât mücebince mürûr-u ‘ubûr ve beytûnet meşârifâtı yekûnu

000760 Kezâlik Kuruğavağ kazâsınıñ irsâl olunan defteri mücebince mürûr-u ‘ubûr ve beytûnet meşârifâtı yekûnu

000805 Kezâlik Aqtaş kazâsınıñ irsâl olunan defteri mücebince mürûr-u ‘ubûr ve beytûnet meşârifâtı yekûnu

003831 Kızılbil kazâsınıñ kezâlik irsâl olunan defter-i mûmzâsı mantûkunca mürûr-u ‘ubûr ve beytûnet meşârifâtı yekûnu

244363

003774 Serlivâ olan medîne-i Tarağlı-borlu kazâsı kurâlarınıñ bâ-defter-i müfredât mürûr-u ‘ubûr ve beytûnet meşârifâtı yekûnu

248138

5b-13

Defter-i hülefâsından Mehmed Hâlid Efendi’niñ me’mûr-ı tahşîli olduğu kılyoncu bedeliniñ takşî-i şânîsiniñ edâsı şüretidir.

‘İzzetlü ref’etmendim efendi muħterem ħazretleri

İki yüz kırk beş senesine maħşûben Virânşehir sancağından tertîb buyurulan ma‘lûmü'l-mikdâr kılyoncu bedeliyesinden ğayrı ez-tahşîlât taksî-i şânîsi olarak küşür

kalın yigirmi beş bin gurus bu tarafta temâmen Tersâne-i ‘Âmire hazînesine teslim olunmuş olmağla sâir maħallerden olub me’mûr-ı taħşîli olduğunuz bedelâtın dahî sür‘at-i taħşîl ve irsâline mezîd-i sa’y ve gayret eylemeñiz siyâkı işbu nemîka-i meveddet tahrîrine bâdî olmuştur. Fî 9 M. Sene 246. Mührü ‘Âlî

6a-12

Gurus

248138 Naql-ı yekûn

006205 Hâkim efendi dâ‘îleriniñ gurus başına birer pâreden ber-mu‘tâd harc imzâsı

001500 Bi'l-cümle ahâlî-i sancağın re’y ve ittifâklarıyla ber-mu‘tâd Hâkim Efendi da‘îleriniñ meşârifine medâr olmak üzere ikrâmiye nâmıyla idhâl-i defter eyledikleri

000500 Ber-mu‘tâd ketğüdâ’iye

000300 Ber-mu‘tâd-ı kadîm kâtibiye

000300 Ber-mu‘tâd hûddâmiye

000100 Ber-mu‘tâd kaydiye

000100 Ber-mu‘tâd ihzâriye

257147 Yalnız iki yüz elli yedi bin yüz kırk yedi gurusdur.

-27147

230000 Konağ meşâriflerinde vesâirede fâhiş görünen rahmen li'l-fuğara tenleri??

Arâzî-i ‘âliye’ye menûten şerhile işâret olundu.

İşbu tensib buyurulmuş vechle icrâsı menûte irâde-i ‘âliyyedir.

El-fâkir ‘Abdülkâdir el-me’mûr şuhûde’l’?-umûr

İşbu defter-i tevzî’iñ yekûnu ez-kadîm olageldiği vecihle Virânşehir sancağınñ hâvî olduğu kazâlarıñ el-yevm mevcûd ve mu‘teber olan bin iki yüz sekiz buçuk hâneye li-ecli’t-tebeyyün tevzî’ ve takسیم ve her bir kazânınñ tahtında mastûr hânesi zîrine bölü? sene-i mezkûrdan tarğ olunan hisşeleri tahrir ve terğim olunan her bir kazânınñ esâmileri defteridir ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur.

Қазâ-i Nefs-i Virânşehir	Қазâ-i Қızıлbel	Қазâ-i Ақташ	Қазâ-i Шехâbeddin
Ҳâne 102.5	Ҳâne 41	Ҳâne 24.5	Ҳâne 38
Ġуруш Пâре	Ġуруш Пâре	Ġуруш Пâре	Ġуруш Пâре
21812	8729 32	5213 24	8086 06
02301 30	0920 32	0550 01	0853 10
19511	7809	4663	7233

Қазâ-i Yörük	Қазâ-i Borlu	Қазâ-i Eflâni	Қазâ-i Ova
Ҳâne 27	Ҳâne 220	Ҳâne 103	Ҳâne 41
Ġуруш Пâре	Ġуруш	Ġуруш Пâре	Ġуруш Пâре
5743 4	46816	21918 16	8729 32
0606 4	04940	02313	0920 32
5137	41876	18605	7809

Қазâ-i Ulûs	Қазâ-i Amaşra	Қазâ-i Bartın	Қазâ-i Kecinós
Ҳâne 69	Ҳâne 78	Ҳâne 91	Ҳâne 33.5
Ġуруш Пâре	Ġуруш Пâре	Ġуруш Пâре	Ġуруш Пâре
14683 8	16598 26	19364 32	7128 32
01554 8	01751 26	02043	0752
13129	14847	17321	6376

Қазâ-i Zerzene	Қазâ-i Çehârşenbe	Қазâ-i Pençşenbe	Қазâ-i Tefen
Ҳâne 22.5	Ҳâne 53	Ҳâne 60	Ҳâne 5.5
Ġуруш	Ġуруш Пâре	Ġуруш	Ġуруш Пâре
4788	11278 16	12768	1170 16
0503	01190 16	01347	0123 16
4285	10088	11421	1047

Kaẓâ-i Yeñice	Kaẓâ-i Bendereğli	Kaẓâ-i urukavağ
Hâne 39.5	Hâne 150	Hâne 9.5
uruş Pâre	uruş	uruş Pâre
8405 24	31920	2021 24
0886 24	03368	0213
7519	28552	1808

Cem'ân yekûn hâne 'aded 1208.5 cem'ân yekûn uruş

Hurrire be-ma'rûfu ve be-ma'rûfetü'l-vücûh ve'l-ahâlî fetvâ emîni durre-i es-Seyyid Mehmed Zühdî el-müvella-hilâfeh be-medîne-i araqlı-borlu el-nemeâhü'l-fairun ileyh ufirelehâ.

6a-14

Bâ'is-i tahrîr defteri oldur ki

Virânşehir sancađınıñ serlivâsı olan araqlı-borlu azâsına ber-mûceb-i sicil öteden berü iki yüz yigirmi hâne i'tibâriyle sancağ tevzî'inden hisse-i tarh olunub el-yevm ğazâ-i mezkûrde mevcûd ve mu'teber yüz elli hâne üzerine tevzî' ve taqsım olunageldiğine binâen işbu iki yüz kırk beş senesi rûz-ı hızırî i'tibâriyle tevzî' vukû'-bulan emvâl-i mîrîyeden zîrde mastûr olduğu üzere ğazâ-i mezkûr haşşası olan emvâl-i mîrî ve meşarifât-ı ğazâ ve munenât-ı sâireniñ tevzî' ve taqsîmi bilinmek için li-ecli'l-beyân livâ-i mezkûruñ serlivâsı olan medîne-i araqlı-borlu nâm-ı diğer Za'ferân-borlu azâsınıñ sene-i mezkûre rûz-ı hızırî defteridir ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur.

uruş

046816 İşbu 245 senesi rûz-ı hızırî i'tibâriyle Virânşehir sancağında tevzî' vukû' bulan emvâlden Borlu azâsına tarh olunan hisse

000900 Ber-mu'tâd tahşildâriye

000100 Vâkı' olan emvâl te'diye olundukda virilen tahvîl harcı

001100 Kaẓâ-i mezkûruñ a'yânı olmayub meşalihi azâyı mütesellimler rü'yet eylediğinden a'yâniye nâmıyla vaz'-ı defter olunagelen

048916

6b-14

Naql-ı Yekûn

Ġuruş

48916

00600 Bâ-emr-i ‘âlî kazâ-i mezkûruñ idâre-i mekkâresiyçün cümle ma‘rifetiyle ahz ve kirâcibaşıya teslîm olunan dört re’s bârgir min-itlaf olan iki re’s bârgir şemeni

00891 Ġademe-i me’mûrîn vesâ’ir kazâyâ müte‘allık meşâlih için virilen bârgîrleriñ ücret-i meşârifina vefâ itmeyüb cümle ma‘rifetiyle kirâcibaşıya virilecek

00519 Nefs-i Borlu kazâsına işâbet iden kırık nefer ‘Âsâkir-i Manşûre’niñ beherine onar Ġuruşdan virilen ħarçlık 400 Ġuruş, merķûmlere yemeni ve çorab bahâ 119 Ġuruş

00070 Akdemce kazâ-i mezkûre işâbet iden yedi ‘Âşâkir-i Manşûre’niñ kezâlik beherine onar Ġuruşdan virilen ħarçlık

50996

01478 Ġuruş başına birer pâresine ħarc-ı imzâ-i ħâkim

00150 Ġâkim-i mûmâ-ileyhiñ ber-mu‘tâd ketĥûdâiyesi

00170 Ber-mu‘tâd kâtibiye

00110 Ber-mu‘tâd ĥüddâmiye

00060 Ber-mu‘tâd muĥziriye

00040 Ber-mu‘tâd kaydiye

53004

04940 Bâlâda mastûr sancaĥ ĥişşesindan tenzil işbu tenzil sehven zam itmiş ve tevzî‘ fermânı daĥî ol-vecihle işdâr buyurulmuş ise daĥî sehv olduĥu menfihum olmaĥla tenzil ĥesab olunarak tevzî‘ olunmuşdur.

57944

05944 İşâret buyurulmuş olan vecihle ħarcından-daĥî ĥişşesiyle ma‘an tenzili

52000 Mütevaĥķıf irâde-i ‘âliyyedir.

El-‘Âbdü’d-da‘i ‘Abdülķadir

Ĥurrire haze'd-defter be-ma‘rûfu ve ma‘rûfetü'l-vücûh ve'l-ahâlî fetvâ emîni durre-i es-Seyyid Meĥmed Zühdî el-müvella-ĥilâfeh be-medîne-i Taraĥlı-borlu en-nemeķahü'l-faķirun-ileyh ĥufirelehâ.

Medîne-i Taraĥlı-borlu kazâsınıñ yüz elli ĥâne i‘tibâriyla taķsîm olunacak maĥallât ve ĥurâsı ber-vech-i âtî ĥâneleri taĥtına vaz‘ olunarak ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur.

Maḥalle-i Baba Sultân		Maḥalle-i Çâvûş Ağa	
Ḥâne	3.5	Ḥâne	2
Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre
1121	30	641	
0478	04	273	8
0643	26	367	32

Maḥalle-i Câmi‘-i Kebîr me‘a Zimmiyân		Maḥalle-i Ḥâcî Beyli	
Ḥâne	4.5	Ḥâne	0.5
Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre
1442	10	160	10
0614	28	68	12
827	22	91	38

Maḥalle-i Ḥâcî Ḥalîl		Maḥalle-i Zimmiyân Kırañ	
Ḥâne	1	Ḥâne	12.5
Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre
320	20	4006	10
136	24	1707	20
183	36	2298	30

Maḥalle-i Zimmiyân Bolâṭ		Maḥalle-i Müslümân Kırañ	
Ḥâne	0.5	Ḥâne	0.5
Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre
240	15	160	10
102	18	068	12
137	37	091	38

Maħalle-i Ķara ‘Ali	Maħalle-i Hâcî Evħad	Maħalle-i Müslüman Bolât
Hâne 4	Hâne 0.5	Hâne 0.5
Ķuruş Pâre	Ķuruş Pâre	Ķuruş Pâre
1282	160 10	160 12
546 16	168 12	068 12
735 24	091 38	091 38
Maħalle-i Çeşme	Maħalle-i Tekye	Maħalle-i Hüseyin Kethüdâ
Hâne 1	Hâne 3 rub‘	Hâne 1
Ķuruş Pâre	Ķuruş Pâre	Ķuruş Pâre
320 20	240 15	480
136 24	102 18	204 36
183 36	137 37	275 34
Ķarye-i Baĝlarbaşı	Ķarye-i Tokatlı	Ķarye-i Ķayza
Hâne 1	Hâne 1	Hâne 1.5
Ķuruş Pâre	Ķuruş Pâre	Ķuruş Pâre
320 20	320 20	480 30
136 24	136 26	204 31
183 36	183 36	275 34
Ķarye-i Dâne-i Kebîr	Ķarye-i Dâne-i Şaĝîr	Ķarye-i Şuşunduk
Hâne 2	Hâne 3	Hâne 1 rub‘
Ķuruş Pâre	Ķuruş Pâre	Ķuruş Pâre
641	961 20	80 5
273 8	409 32	34 6
368 32	551 28	45 39

Karye-i Ağaç Kilise

Hâne	3
Ġuruş	Pâre
961	20
409	30
551	28

Karye-i Kozcığâz

Hâne	0.5
Ġuruş	Pâre
160	10
68	12
91	30

Karye-i Kirpe

Hâne	3
Ġuruş	Pâre
961	20
409	30
551	28

Karye-i Çiftlik-i Kebîr

Hâne	1.5
Ġuruş	Pâre
480	30
204	31
275	34

Karye-i Çiftlik-i Şağîr

Hâne	3
Ġuruş	Pâre
961	20
409	30
551	28

Karye-i Ketân

Hâne	0,5
Ġuruş	Pâre
160	10
068	12
091	38

Karye-i Müslümân Yâzî

Hâne	9
Ġuruş	Pâre
2884	20
1229	16
1655	04

Karye-i Zimmiyân Yâzî

Hâne	10
Ġuruş	Pâre
3205	
1266	
1839	

Karye-i Koñarı

Hâne	9
Ġuruş	Pâre
2884	20
1229	16
1655	4

Karye-i Yâcı

Hâne	3
Ġuruş	Pâre
240	15
102	18
137	36

Karye-i Şırçalı

Hâne	1.5
Ġuruş	Pâre
480	30
204	36
275	34

Karye-i Değirmencik

Hâne	1
Ġuruş	Pâre
320	20
136	24
275	36

Karye-i Şorguncuk

Hâne 1 rub'

Ġuruş Pâre

80 5

34 6

45 39

Karye-i Alınvirân

Hâne 3

Ġuruş Pâre

961 20

409 30

551 28

Karye-i Pelitvirân

Hâne 2 rub'

Ġuruş Pâre

721 5

307 14

413 31

Karye-i Oğulvirân

Hâne 1

Ġuruş Pâre

320 20

136 24

183 30

Karye-i Şakârâlân

Hâne 1

Ġuruş Pâre

320 20

136 24

183 36

Karye-i Çomakvirân

Hâne 1 rub'

Ġuruş Pâre

80 5

34 6

45 39

Karye-i Mağul

Hâne 0.5

Ġuruş Pâre

160 10

68 12

91 38

Karye-i Karapınâr

Hâne 1 rub'

Ġuruş Pâre

400 20

170 30

229 30

Karye-i Akvirân

Hâne 2.5

Ġuruş Pâre

801 10

341 20

459 30

Karye-i Kâdîbükü

Hâne 3

Ġuruş Pâre

961 20

409 30

551 28

Karye-i Çıraklar

Hâne 3 rub'

Ġuruş Pâre

240 15

102 18

137 37

Karye-i Şarıyan

Hâne 1 rub'

Ġuruş Pâre

400 20

120 30

229 30

<p> arye-i Ilbarıt âne 2 1 rub‘ Ğuruş Pâre 721 5 307 14 413 31 </p>	<p> arye-i Çerçen âne 2.5 Ğuruş Pâre 801 10 341 20 459 30 </p>	<p> arye-i Bürnük âne 4 Ğuruş Pâre 1282 546 16 235 24 </p>
<p> arye-i uzyaa âne 2 Ğuruş Pâre 741 273 8 368 32 </p>	<p> arye-i arıt âne 4 Ğuruş Pâre 1282 546 16 735 24 </p>	<p> arye-i ızılcavirân-ı Kebîr âne 3 1 rub‘ Ğuruş Pâre 1041 25 443 38 597 27 </p>
<p> arye-i ızılcavirân-ı Şaĝîr âne 2 1 rub‘ Ğuruş Pâre 721 5 307 14 413 31 </p>	<p> arye-i Boşânbükü âne 1 1 rub‘ Ğuruş Pâre 400 20 170 30 229 30 </p>	<p> arye-i Melisa âne 2 Ğuruş Pâre 641 273 8 368 32 </p>
<p> arye-i apullu âne 6.5 Ğuruş Pâre 2083 10 887 26 1195 24 </p>	<p> arye-i ulâĝuzlar âne 3 Ğuruş Pâre 961 20 409 22 551 28 </p>	

7a-14

Qarye-i Bulâk	Qarye-i Başköy	Cem'ân yek�n
Hâne 10	Hâne 2	Hâne 150
Ėuruř Pâre	Ėuruř Pâre	Ėuruř Pâre
3205	641	48074 30
1366	273 8	-20900 zırde maşt�r iş'âr minhâ
1839	368 32	27174

Bundan aqdem iki yüz kırk bir senesi m b ya'a fiyâtından kabz olunan yetmiş biņ ġuruřuñ doğuz biņ ġuruřu ber-mu'tad ġarc-ı i'lâm ve meşarifât-ı ma'l me-i saireye řarf olunub b k i altmış bir biņ ġuruř ile kırk  c senesi m b ya'ası fiyâtınıñ dahi k imesi virilmiş olmağla 'ale'l-ġes b otuz doğuz biņ ġuruř ki cem'ân yüz biņ ġuruř Vir nřehir sancaęınıñ ġavi olduğu kaź lara başkaca sern mede taħr r olunduğu üzere tevzi' olunduğda meblağ-ı mezk rden Borlu kaźası hişsesine iş bet iden yigirmi biņ doğuz yüz ġuruř b l da taħr r olunduğu üzere kaźa-i mezk ruñ maġall t ve ġur sına cümle ittif kıyla tevzi' ve taķs m olunub iřbu r z-ı ġızır tevzi'inde hişse-i muşibelerinden ifr z ve minh  olunub b k i kalan d y nleri taġtına terk m olunmağla iřbu maġalle řerġ virildi.

7a-15

İşbu biņ iki yüz kırk beř senesi b -ferm n-ı ' li Bendereęli s ġasında n zırı el-H c İsm 'il Aęa Ĥazretleri ma'rifetiyle inř  olunan sekiz kıt'a şabya meşarifinden Borlu kaźası hişsesine iş bet iden doğuz biņ yüz otuz ġuruř ve ġil'at beh  sekiz biņ ġuruř ve miġm nd riyeden daġi hişse-i Borlu biņ yüz ġuruř faizletl  ġ kim efendi ġazretlerine ġarc-ı defter m mza iki yüz elli ġuruř k tibiyeye ġudd miye ve muġziriye otuz ġuruř ki cem'ân on sekiz biņ beř yüz on ġuruřa b liğ olub bu def'a liv -i Vir nřehir mütesellimi derg h-ı ' li ġap cubařılarından sem hatlu es-Seyyid Ĥuseyin Aęa Ĥazretleri ma'rifeti ve cümle v c h ma'rifetleri ve ma'rifet-i řer'le Borlu kaźasınıñ mevc d ve mu'teber olan yüz elli ġanesi üzerine tevzi' ve taķs m olunduğda beher ġ neye yüz yigirmi  c ġuruř on altışar p reden iş bet itmekle meblağ-ı mezk r li-ecli't-taġs l taġs ld rı sem hatl  mütesellim-i m m -ileyh aęa ġazretleri yedine ġibel-i řer'den verilen defter-i m mza ġaydıdır ki ber-vech-i  t  bey n olunur.

- Maħalle-i Baba Sultân 431 ğuruş 36 pâre
 Maħalle-i Çâvûş Aĝa 246 ğuruş 32 pâre
 Maħalle-i Câmî‘-i Kebîr me‘a Zimmiyân 555 ğuruş 12 pâre
 Maħalle-i Hâcî Beyli 61 ğuruş 28 pâre
 Maħalle-i Hâcî Halîl 123 ğuruş 16 pâre
 Maħalle-i Zimmiyân Kırañ 1542 ğuruş 20 pâre
 Maħalle-i Zimmiyân Bolât 308 ğuruş
 Maħalle-i Kavak 92 ğuruş 2 pâre
 Maħalle-i Müslümân Kırañ 61 ğuruş 28 pâre
 Maħalle-i Kara ‘Ali 493 ğuruş 24 pâre
 Maħalle-i Hâcî Durmuş 61 ğuruş 28 pâre
 Maħalle-i Hâcî Evhad 61 ğuruş 28 pâre
 Maħalle-i Müslümân Bolât 61 ğuruş 28 pâre
 Maħalle-i Çeşme 123 ğuruş 16 pâre
 Maħalle-i Tekye 92 ğuruş 2 pâre
 Maħalle-i Hüseyin Kethûdâ 185 ğuruş 4 pâre
 Kırye-i Baĝlarbaşı 123 ğuruş 16 pâre
 Kırye-i Toĝatlı 123 ğuruş 16 pâre
 Kırye-i Ğayza 185 ğuruş 4 pâre
 Kırye-i Dâne-i Kebîr 246 ğuruş 32 pâre
 Kırye-i Dâne-i Şaĝîr 370 ğuruş 8 pâre
 Kırye-i Şuşunduk 30 ğuruş 34 pâre
 Kırye-i Aĝaç Kilise 370 ğuruş 8 pâre
 Kırye-i Kozcığaz 61 ğuruş 28 pâre
 Kırye-i Kirpe 370 ğuruş 8 pâre
 Kırye-i Çiftlik-i Kebîr 185 ğuruş 4 pâre
 Kırye-i Çiftlik-i Şaĝîr 370 ğuruş 8 pâre
 Kırye-i Ketân 61 ğuruş 28 pâre
 Kırye-i Müslümân Yâzı 1116 ğuruş 26 pâre
 Kırye-i Zimmiyân Yâzı 1234 ğuruş
 Kırye-i Koñarı 1116 ğuruş 26 pâre
 Kırye-i Yâcı 92 ğuruş 2 pâre
 Kırye-i Şırçalı 185 ğuruş 4 pâre

arye-i Değirmencik 123 ğuruş 16 p re
 arye-i Őorkuncuķ 30 ğuruş 34 p re
 arye-i Alınvir n 370 ğuruş 8 p re
 arye-i Pelitvir n 277 ğuruş 6 p re
 arye-i Oğulvir n 123 ğuruş 16 p re
 arye-i Őaķ r l n 123 ğuruş 16 p re
 arye-i omaķvir n 30 ğuruş 34 p re
 arye-i Mağ l 61 ğuruş 28 p re
 arye-i arapn ar 153 ğuruş 30 p re
 arye-i Aķvir n 308 ğuruş
 arye-i  d b k  370 ğuruş 8 p re
 arye-i ıraķlar 92 ğuruş 2 p re
 arye-i Őariy n 153 ğuruş 30 p re
 arye-i Ilbarit 277 ğuruş 6 p re
 arye-i eren 308 ğuruş
 arye-i B rn k 493 ğuruş 24 p re
 arye-i uzyaķa 246 ğuruş 32 p re
 arye-i arıt 493 ğuruş 24 p re
 arye-i Kızılcavir n-ı Keb r 400 ğuruş 22 p re
 arye-i Kızılcavir n-ı Őağ r 277 ğuruş 6 p re
 arye-i Bost nb k  153 ğuruş 30 p re
 arye-i Melisa 246 ğuruş 32 p re
 arye-i apullu 801 ğuruş 24 p re
 arye-i ulağuzlar 380 ğuruş 8 p re
 arye-i Bulak 1234 ğuruş
 arye-i Başköy 246 ğuruş 32 p re
 Cem an yek n 18510 ğuruş yalnız on sekiz biņ beş yüz on ğuruşdur.

Hurreire be-ma r fu ve be-ma r fet 'l-v c h ve'l-ah l  fetv  Em ni dürre-i
 es-Seyyid Mehmed Z hd  el-müvella-ķil feh be-med ne-i Taraķlı-borlu
 en-nemeķahü'l-faķirun-ileyh ğufireleh .

7a-16

Bundan aqdem kırk bir senesi mübâya'ası fiyâtından kabz olunan yetmiş biñ guruşun doquz biñ guruşu Âsitâne'de lede'l-ıktıza ba'zı meşârifâta şarf olunmuş olub bâkîsi olan altmış bir biñ guruş Bendereğli ve Quruqavaq kazâları aqdemce fiyat-ı mezkûrdan hisşelerini kabz itmeleriyle dâhilleri olmayub meblağ-ı merkûm altmış bir biñ guruş Virânşehir sancağının Bendereğli ve Quruqavaq kazâlarından başka hâvî olduğı kazâlarda mevcud biñ kırk doquz hâneye hâlâ livâ-i mezkûr mütesellimi dergâh-ı 'âlf kapûcubaşlarından semâhatlü es-Seyyid Hüseyn Ağa Hazretleri ma'rîfeti ve cümle vücûh ma'rîfetleri ve ma'rîfet-i şer'le tevzî' ve takşîm olunduğda beher hâneye elli sekiz guruş altmış pâreden ber-vech-i âti kazâlarıñ hisşesine işâbet iden guruş ve kırk üç senesi mübâya'ası fiyâtınınñ dağı kâ'imesi verilmiş olmağla 'ale'l-hesâb alınacak otuz doquz biñ guruş Bendereğli kazâsı aqdemce fiyat-ı mezkûreden hisşelerini kabz itmeleriyle dâhil olmayub meblağ-ı merkûm otuz doquz biñ guruşu kezâlik Virânşehir sancağının Bendereğli kazâsından başka hâvî olduğı kazâlara mevcud biñ elli sekiz bucuq hâneye cümle ma'rîfetleri ve ma'rîfet-i şer'le tevzî' ve takşîm olunduğda beher hâneye otuz altışar guruş otuz üçer pâreden ber-vech-i âti kazâlarıñ hisşesine işâbet iden guruş ki iki kalem fiyâtdan alacağıñız olan cem'ân ber-vech-i âti guruşu işbu iki yüz kırk beş senesi rûz-ı hıızır i'tibârıyla balâsı Der-'Âliyye'de Bâb-ı 'Âliye'den şahh-ı keşide buyurulan sancaq defteri ba'de't-tenzil bâkî meblağdan kazâlarıñ hisşesine işâbet iden dÿûnuñuzdan fÿrû-nihâde ve hesâblarıñıza mahşûb olmak üzere livâ-i mezkûr mütesellimi mûmâ-ileyh ağa hazretleri yedine kıbel-i şer'den virilen defter-i mûmzâ kayıdır ki ber-vech-i âti beyân olunur.

7b-16

Kazâ-i Virânşehir

Guruş Pâre

5960 Kırk bir senesi mübâya'a fiâtından hisşeleri tahşıldâriye

3777 18 Kırk üç senesi mübâya'a fiâtından 'ale'l-hesâb

9737 Yalnız doquz biñ yedi yüz otuz yedi guruş on sekiz pâredir.

Ḳazâ-i Ḳızılbel

Ġuruş Pâre

- 2384 06 Ḳırk bir senesi mübâya‘a fiâtından hişşeleri
1510 15 Ḳırk üç senesi mübâya‘a fiâtından ‘ale'l-ḥesâb hişşeleri
 3894 21 Yalnız üç biñ sekiz yüz doḡsan dört ġuruş yigirmi bir pâredir.

Ḳazâ-i Aktaş

Ġuruş Pâre

- 1424 Ḳırk bir senesi mübâya‘a fiâtından hişşeleri
0901 60 Ḳırk üç senesi mübâya‘a fiâtından ‘ale'l-ḥesâb hişşeleri
 2325 Yalnız iki biñ üç yüz yigirmi beş ġuruş altmış pâredir.

Ḳazâ-i Yörük

Ġuruş Pâre

- 1552 02 Ḳırk bir senesi mübâya‘a fiâtından hişşeleri
0994 38 Ḳırk üç senesi mübâya‘a fiâtından ‘ale'l-ḥesâb hişşeleri
 2546 40 Yalnız iki biñ beş yüz kırk altı ġuruş kırk pâredir.

Ḳazâ-i Eflâni

Ġuruş Pâre

- 5989 18 Ḳırk bir senesi mübâya‘a fiâtından hişşeleri
3795 22 Ḳırk üç senesi mübâya‘a fiâtından ‘ale'l-ḥesâb hişşeleri
 9784 40 Yalnız doḡuz biñ yedi yüz seksen dört ġuruş kırk pâredir.

Ḳazâ-i Çehârşenbe

Ġuruş Pâre

- 3081 20 Ḳırk bir senesi mübâya‘a fiâtından hişşeleri
1953 12 Ḳırk üç senesi mübâya‘a fiâtından ‘ale'l-ḥesâb hişşeleri
 5034 32 Yalnız beş biñ otuz dört ġuruş otuz iki pâredir.

Ḳazâ-i Pençşenbe

Ġuruş Pâre

- 3489 Ḳırk bir senesi mübâya‘a fiâtından hişşeleri
2211 Ḳırk üç senesi mübâya‘a fiâtından ‘ale'l-ḥesâb hişşeleri
 5700 Yalnız beş biñ yedi yüz ġuruşdur.

Қазâ-i Amaşра

Ġuruş Pâre

4535	28	Қырк bir senesi mübâya‘a fiâtından һишселери
<u>2874</u>	<u>12</u>	Қырк үч сенеси mübâya‘a fiâtından ‘ale'l-һесâb һишселери
7409	40	Yalñız yedi biñ dört yüz doқuz ġuruş қырк pâredir.

Қазâ-i Ulus

Ġuruş Pâre

4012	15	Қырк bir senesi mübâya‘a fiâtından һишселери
<u>2542</u>	<u>26</u>	Қырк үч сенеси mübâya‘a fiâtından ‘ale'l-һесâb һишселери
6554	41	Yalñız altı biñ beş yüz elli dört ġuruş қырк bir pâredir.

Қазâ-i Kecinós

Ġuruş Pâre

1948	03	Қырк bir senesi mübâya‘a fiâtından һишселери
<u>1234</u>	<u>19</u>	Қырк үч сенеси mübâya‘a fiâtından ‘ale'l-һесâb һишселери
3182	22	Yalñız үч biñ yüz seksen iki ġuruş yirmi iki pâredir.

Қазâ-i Tefen

Ġuruş Pâre

319	33	Қырк bir senesi mübâya‘a fiâtından һишселери
<u>202</u>	<u>27</u>	Қырк үч сенеси mübâya‘a fiâtından ‘ale'l-һесâb һишселери
521	60	Yalñız beş yüz yigirmi bir ġuruş altmış pâredir.

Қазâ-i Şehâbeddîn

Ġuruş Pâre

2209	28	Қырк bir senesi mübâya‘a fiâtından һишселери
<u>1400</u>	<u>12</u>	Қырк үч сенеси mübâya‘a fiâtından ‘ale'l-һесâb һишселери
3609	40	Yalñız үч biñ altı yüz doқuz ġuruş қырк pâredir.

Қазâ-i Ova

Ġuruş Pâre

2384	06	Қырк bir senesi mübâya‘a fiâtından һишселери
<u>1510</u>	<u>15</u>	Қырк үч сенеси mübâya‘a fiâtından ‘ale'l-һесâb һишселери
3894	21	Yalñız үч biñ sekiz yüz doқsan dört ġuruş yigirmi bir pâredir.

Қазâ-i Borlu

Ġuruş Pâre

12793		Қırқ bir senesi mübâya‘a fiâtından हिşşeleri
<u>08107</u>		Қırқ үç senesi mübâya‘a fiâtından ‘ale'l-һesâb हिşşeleri
20900		Yalñız yigirmi biñ doқuz yüz ġuruşdur.

Қазâ-i Zerzene

Ġuruş Pâre

1308	15	Қırқ bir senesi mübâya‘a fiâtından हिşşeleri
<u>0829</u>	<u>05</u>	Қırқ үç senesi mübâya‘a fiâtından ‘ale'l-һesâb हिşşeleri
2137	20	Yalñız iki biñ yüz otuz yedi ġuruş yigirmi pâredir.

Қазâ-i Yeñice

Ġuruş Pâre

2296	20	Қırқ bir senesi mübâya‘a fiâtından हिşşeleri
<u>1455</u>	<u>20</u>	Қırқ үç senesi mübâya‘a fiâtından ‘ale'l-һesâb हिşşeleri
3751	40	Yalñız үç biñ yedi yüz elli bir ġuruş қırқ pâredir.

Қазâ-i Bartın

Ġuruş Pâre

5291	26	Қırқ bir senesi mübâya‘a fiyâtından हिşşeleri
<u>3353</u>	<u>15</u>	Қırқ үç senesi mübâya‘a fiyâtından ‘ale'l-һesâb हिşşeleri
8644	41	Yalñız sekiz biñ altı yüz қırқ дөрт ġuruş қırқ bir pâredir.

Қазâ-i Қуруқavaқ

Ġuruş Pâre

349	30	Қırқ bir senesi mübâya‘a fiyâtından हिşşeleri Yalñız үç yüz қırқ doқuz ġuruş otuz pâredir.
-----	----	---

Cem‘ân yekûn 100000 ġuruş. Yalñız yüz biñ ġuruş iki қalem fiyât

Һurrire be-ma‘rûfu ve be-ma‘rûfetü'l-vücûh ve'l-ahâlî fetvâ emîni dürre-i es-Seyyid Meһmed Zühdî el-müvella-i һilâfeh be-medîne-i Tарақlı-borlu en-nemeқahü'l-faқirun-ileyh ‘abd-ı Te‘âla ġufirelehâ.

8a-17

Müteveffâ Aşmâz Aḥmed'in tereke-i kassâm defteri kaydır ki beyân

Medîne-i Taraqlı-borlu maḥallâtından Hâcî Halil maḥallesi sâkinlerinden iken bundan akdem bi-emri'llâh Te'âlâ fevt olan Aşmaz Aḥmed Ağa bin el-Hâc Mehmed'in verâseti zevce-i menkûḥa-i metrûkesi Halîme ibnete el-Hâc İsmâ'îl nâm ḥatun ile sadr-ı kebîr oğlu Muştafâ ve şadr-ı şağîr oğulları Mehmed ve Aḥmed ve şadriye-i şağîre kızı Fatıma'ya münḥaşıra olduḡu lede's-şer'i'l-enver-i zâhir ve müteḥakkıḳ olduḡdan soñra şağîrân-ı mezbûrânın tesviye-i umûrlerine kıbel-i şer'eden bâ-ḥüccet-i şer'ie vaşî naşb ve ta'yîn olunan vâlideleri mezbûre Halîme Hâtûn ve üzerine ḥaşbi nâzır ta'yîn olunan kebîr oğlu Muştafâ taleb ve ma'rîfetleri ve ma'rîfet-i şer'le taḥrîr ve taḳdîm ve beyne'l-verese 'alâ mâ-farzu'llâh tevzî' ve taḳsîm olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdur ki ber-vech-i âtî zıkr olunur. Fi'l-yevmi'l-ḥâmis ve'l-işrîn min-zil'ka'deti's-şerîfe sene ḥâmsin ve erba'în ve mieteyn ba'de elf.

Bir kıt'a Muşhaf-ı Şerîf hediyesi; 30 ġuruş

Köhne çuḳa nimten 1 'aded; 10 ġuruş

Müsta'mel çuḳa cübbe 1 'aded; 30 ġuruş

Müsta'mel ḳoṭonî entari 1 'aded; 30 ġuruş

Boğasi entari 1 'aded; 6 ġuruş

Def'a müsta'mel ḳoṭonî 'entari 1 'aded; 35 ġuruş

İplik alacası kışa 'entari 1 'aded; 5 ġuruş

Köhne şarma ḳuşağı 1 'aded; 10 ġuruş

Müsta'mel çuḳa şalvar 1 'aded; 35 ġuruş

Def'a müsta'mel çuḳa cübbe 1 'aded; 30 ġuruş

Dimi don 1 'aded; 6 ġuruş

Köhne şarık 1 'aded; 3 ġuruş

Köhne 'abâ 1 'aded; 12 ġuruş

Köhne ḳuru kürk 1 'aded; 20 ġuruş

Fes ḳavık 1 'aded; 4 ġuruş

Köhne müsta'mel yorğan 4 'aded; 50 ġuruş

Ḥalı seccâde 1 'aded; 20 ġuruş

Köhne kilim 1 'aded, köhne seccâde 1 'aded, def'a köhne seccâde 1 'aded; 32 ġuruş

Tülî seccâde 1 'aded; 5 ġuruş

Köhne kilim 4 'aded; 5 ğuruş

Mindar 5 'aded yaşdıķ 4 'aded; 55 ğuruş

Silmelice tabanca çift 1 'aded ma'a kubar; 50 ğuruş

Köhne duhan çıbıķı 1 'aded; 6 ğuruş

Tunc havan 1 'aded; 7 ğuruş

Şaĝır tava 3 'aded; 6 ğuruş

Şaĝır tencere bâ-kapak 2 'aded, şaĝır leĝen 2 'aded; 11 ğuruş

Şahîn 5 'aded, süzek 1 'aded; 10 ğuruş

Hamâm leĝeni 1 'aded; 8 ğuruş

İbriķ 1 'aded, güĝüm 1 'aded, maşraba 1 'aded; 9 ğuruş

Şaĝır sini 2 'aded, bakraç 2 'aded, şaplı bakraç 1 'aded; 15 ğuruş

Şacayaķ 3 'aded, maşa 1 'aded; 5 ğuruş

Bel 1 'aded, balta 1 'aded; 4 ğuruş

Hârar çift 1 'aded; 4 ğuruş

Müsta'mel çufal çift 1 'aded; 3 ğuruş

Köhne kebîr bâ-imâmeli çubuķ 1 'aded; 12 ğuruş

Def'a sacayaķ 1 'aded; 3 ğuruş

Bir re's bargir me'a taķım; 120 ğuruş

Bir re's inek; 25 ğuruş

Zahîre-i mevcûde bir miķdâr; 30 ğuruş

Baĝlarda kâin birer bâb oda ve müştetilât-ı saireyi hâvî ma'lûmü'l-miķdâr bir bâb mülk menzil; 2000 ğuruş

Menzil-i mezkûr kurbında bir kıt'a bâĝ; 1500 ğuruş

Şehri kâin ma'lûmu'l-hudûd nişf-ı menzil; 1500 ğuruş

Şehirde kâin ma'lûmu'l- hudûd nişf-ı bâĝ ve şamanhâne; 600 ğuruş

Cinci Hânı'nda kâin bir bâb maĝâzadan sūdüs hişşesi; 2000 ğuruş

Ķuzuyaķa karyesinde kurbında iki parça baĝdan nişf hişşesi 1 'aded; 200 ğuruş

Hârarda mevcûd penpesi; 5220 ğuruş

Pesmânde evâni-i nûhası bir miķdâr; 42 ğuruş

Cem'ân yekûn 13823 ğuruş

Minhü'l-ihrâcât

Techîz ve tekfîn ve levâzım-ı kabr-i müsbet 250 gurus

Mihr-i müsbet li-zevceti'l-mezbûre 500 gurus

Resm-i kısmet-i 'âdî 346 gurus

Harc-ı şahîh ve meşârif-i müteferrika 68 gurus

Cem'ân yekûn 1164 gurus

Şahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese 12659 gurus

Hişse-i zevcete'l-mezbûre 1384 gurus 10 pâre

+500 _____ mine'l-mihr

1884 10

Hişse-i ibnü'l-mezbûr Muşafâ 2461 gurus 18 pâre

Hişse-i ibnü'l-mezbûr Mehmed 2461 gurus 18 pâre

Hişse-i ibnü'l-mezbûr Aħmed 2461 gurus 18 pâre

Hişse-i bintü'l-mezbûre Faħıma 1235 gurus 31 pâre

Hişse-i ebu'l-merķûm 'Ali 2461 gurus 18 pâre

Şadri'l-ma'rûfi

Fetvâ emîni durre-i es-Seyyid Meħmed Zühdi el-müvella-i ħilâfeh be-medîne-i Taraklı-borlu be-nemeķahü'l-fakir 'abd-ı şân Te'âla ğufirelehâ.

Hurrire be-ma'rûfu ve be-ma'rîfetü'l-vaşi fetvâ emîni durre-i es-Seyyid Meħmed Zühdi el-müvella-ħilâfeh be-medîne-i Taraklı-borlu be-nemeķahü'l-fakirun-ileyh 'abd-ı şân Te'âla ğufirelehâ.

8a-18

Medîne-i Taraklı-borlu maħallâtından Hacı Ħalîl maħallesi sâkinlerinden iken bundan aķdem fevt olan Aşmaz Aħmed Aĝa bin Meħmed'in şadr-ı saĝîr oĝlu Aħmed ve şadriye-i şaĝîre kıızı Faħıma'nın babaları müteveffâ-yı merķûmdan müntakîl mâl-ı mevrûşlerini ħıfz ve umûr-ı sâirelerini rü'yet vaķt-ı rüşd ve sedâdlarına deĝin bir vaşi naşbı lazım ve mühim olmaĝla emânet ile ma'rûfe ve istikâmet ile mevşûfe olub her vecihle umûr-ı veşâyeti rü'yetine ķadre idürki zeyl-i kitâbda muħarrerü'l-esâmi-i müslimîn ihbârlarıyla müteħakķık olan saĝîrân-ı mezbûraniñ vâldeleri işbu ba'ışü'l-kitâb Ħalîme ibneti el-Hâc İsmâ'il nâm ħâtûnu ħâkim-i mevķi' şadr-ı kitâb vakfiyete'llâhi Te'âlâ bâ-es-şıdķ ve'l-sevâb efendi ħazretleri daħi saĝîrân-ı merķûmânın

vaqt-ı rüşd ve sedâdlarına deĝin ber-vech-i muharrer mâl-ı mevrûselerini hıfz ve tesviye-i umûrlarını elleti vaşî naşb ve ta'yîn buyurub ve üzerlerine müteveffa-yı mezbûruñ sadr-ı kebîr oĝlu Muştafâ bin Hüseyn Aĝa'yı naşb ve ta'yîn buyurdıklarında her biri ber-vech-i muharrer ve veşâyet ve nezâreti kabûl ve merâsimini kemâ-yenbeĝi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeleriyle mâ-vâka' bi't-tâleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmü'l-hâmîs ve'l-'işrîn min-şehr-i Zi'l-ka'de-iş-şerîfe li-sene hamîs ve erba'în ve mieteyn ve elf.

[Şuhûdü'l-hâl]

Hâşim-zâde 'Ali Efendi, 'Ömer Bey-oĝlu 'Ali Aĝa, Tüccârdan Ebûbekir Aĝa ve ĝayruhum.

8b-19

Medîne-i Taraĝlı-borlu maĝallatından Hâcî Halîl maĝallesinde sâkin iken bundan aĝdem fevt olan Aşmâz Aĝmed Aĝa bin Mehmed'iñ şadr-ı şaĝir oĝlu Aĝmed ve şadriye-i şaĝire kıızı Faţıma'nıñ tesviye-i umûrlarına bâ-hüccet-i şer'iyye vâsileri ve anaları işbu bâ'ışetü'l-kitâb Halime Hâtûn ibneti el-Hâc İsmâ'îl medîne-i mezkûre maĝkemesinde meclis-i şer'-i şerîf-i enverde bi'l-veşâye taĝrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm idib işbu vaşileri olduğum evlâdlarım şaĝîrân-ı mezbûrânıñ nafaĝa ve kisveye eşedd-i ihtiyâcları olmaĝla babaları müteveffâ-yı merĝûmdan müntakîl emvâllerinden ĝadr-ı ma'rûf meblaĝı farz ve taĝrîr buyurulmaĝ bi'l-veşâye maţlûbumdur didikde ĝakim mevĝı' şadr-ı kitâb tûbâ-leh ve ĝüsn-meâb efendi ĝazretleri daĝi ber-vech-i âtî ĝadr-i ma'rûf idüĝü zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmi-yi müslimîn ihbârlarıyla müteĝakkıĝ olan beherine bir yevmi onar pâreye şaĝîrân-ı mezbûrânıñ ber-vech-i muharrer mal-ı mevrûslerinden işbu târîĝ-i kitabdan farz ve taĝdîr buyurub meblaĝeyni ma'rûfeyn-i mezkûreteyn beher yevm onar pâreden cem'an yigirmi pâreyi şaĝîrân-ı mezbûrânıñ nafaĝa ve kisve vesâir levazım-ı zarûriyelerine ĝarc ve şarfa ve lede'l-iktizâ istidâneye ve 'inde'l-nazar şaĝîrân-ı merkûmânıñ mâl-ı mevrûslerine rücû'a vaşileri ve vâlideleri mezbûre Faţıma Hâtûn'a izin virmeĝin mâ-vâka' bi't-tâleb ketb ve imlâ olundu. Fî-ĝurre-i mine'l-Muĝarremü'l-ĝaram sene sitte ve erba'în ve mieteyn ve ba'de elf min-hâcere min-lehü'l-'izz ve's-sa'âdet ve'ş-şeref ???

[Şuhûdü'l-hâl]

Hâşim-zâde 'Ali Efendi, 'Ömer Bey-oĝlu 'Ali Aĝa, Tüccârdan Ebûbekir Aĝa ve ĝayruhum.

8b-20***Rum esirleri hakkında şâdir olan mektûb ve nemikâsı şuretidir.***

Bundan akdem velî-ni‘metleri olan Devlet-i ‘Âliye’ye ‘işyân iden Rum tâifesiniñ iyâl ve evlâdlarınıñ sebî ve istirkâk olunmaları bâbında kıbel-i şeri‘at-ı garrâdan i‘tâ buyurulan fetvâ-yı şerîfe mücebince sebî ve istirkâk olunarak Memâlik-i İslâmiye’de bey‘-ı şer olunan Hristiyân üserâsınıñ şeref-i İslâm’la müşerref olanlarından başka el-ân Hristiyân olub nûr-ı İslâmiyet-i mütecezzib olmayub vilâyetleri taraflarına gitmek arzusunda olan o mekûle Hristiyan üserâsı aşhâbı ‘atık ve azâd ve miqdâr-ı kifâye harçlık virerek memleketlerine ‘izâm ile her bir kazâdan defterlerini der-i devlet-ı karara takdim itmek babında Anadolu’nuñ şol kolunda yemin ve yesârıyla nihâyetine varınca vülât ve mutaşarrıfın ve kuzât ve nüvvâb ve mütesellimîn ve voyvodagâne hiţâben şeref-riz şudûr olan emir-nâme-i hazret-i kâimmakâmınıñ bir kıt‘ası tataran hazret-i şadr-ı a‘zâmiden Ahmed Tatar yediyle medîne-i Borlu mahkemesine vürûd ve mücebince hareket ve müte‘ahhid olduklarına i‘lâm verildiği işbu mahalle kayd şud. Fî-gurre-i Ş. Sene 246.

8b-21***Aralık tevzi‘ olunmamağ babında şâdir olan emr-i ‘âli memhûrdur.***

Bundan akdem kâfe-i memâlik-i mahrûse-i şâhânedede umûr-u mühimme Devlet-i ‘Âliye ve meşâlih-i mükteziye-i bilâd için vuqu‘-bulan tevzi‘âtın defteri beher altı ayda bir kere der-devlete takdîm ve fevâhişi me‘mûru ma‘rifetiyle ba‘de‘t-teftîh bâlâ-yı deftere tevzi‘ine ruşsatı hâvî makâm-ı şadâretten şahh-ı ‘âlî keşide buyurulduktan sonra tevzi‘ olunmağ karârgir olan nizâmından olmağla ba‘zı kazâlarda aralık tevzi‘ nâmıyla birer bahâne icâdıyla bilâ-emr ve irâde fuqâraya tevzi‘den ve re‘âyayı bu vecihle tekdîrden hâlî olmadıkları sâmi‘a arây-ı hazret-i hilâfet-penâhi olmağdan naşi bundan böyle bâc bir kazâda bilâ-emr ve irâde aralık tevzi‘ nâmıyla fuqâradan bir akçe ve bir habbe alınmamağ tenbîhâtını hâvî ve tenbîhât-ı saireyi muhtevî Anadolu’nuñ şol koluyla yemîn ve yesârıyla nihâyetine varınca vâkı‘ vüzerâ-i zîşân ve mîrimîrân-ı kirâm ve kuzât ve nüvvâb ve mütesellimîn ve voyvodagân vesâire hiţâben şeref-i efzây şahife-i şudûr buyurulan bir kıt‘a fermân-ı cihân-meţâ‘ tataran hazret-i şadr-ı a‘zâmiden mübâşiri Tatar Ahmed Ağa yediyle serlivâ-i Virânşehir olan medîne-i Tarağlı-borlu mahkemesinde vürûd ve müceb ve müktezâsı üzere ‘âmel ve harekete müte‘ahhid oldukları i‘lâm şud. Fî-evâhir-i Muharremü'l-ğaram. Sene 246.

Kad veşale alına ve kaydı nâh? fî-gurre-i Ş. Sene 246.

8b-22***Ƙonaƙ virilmesün deyü şâdır olan emr-i ‘âlîşân-ı mâ’ildir.***

Vüzerâ ve mîrimîrân ve hademe ve me’mûrin-i saire ve ‘askeri tâifesine uğradıkları ƙazâlar taraflarından yem ve yiyecek i’tâ olunmayarak şudan ğayrı malzemelerini aƙçeleriyle alub bu vecihle fuƙâraya bâr olmaları bâbında vesâir tenbîhât ve te’kîdâtı hâvî ƙâimmekâm-ı ‘âşîmekâm? tatarlarından İbrâhîm Tatar mübâşeretiyile Borlu maħkemesine vürûd ve ta’ahhüd-ü müş’ir ‘ilâm-ı şer’iye i’tâ olunduĝu ƙayd şud.

Ƙad vâşale ileyna ve ƙayd-ı nâh fi 7 Ş. Sene 46.

8b-23***Devletlü Hüsrev Mehmed Paşa ģazret-i ser’asker zaferpeyker efendimiziñ mühr-ü iyâlleriyle? memhûrdur.***

Virânşehir sancacı mütesellimi sa’âdetlü aĝa ve Taraƙlı-borlu ve Virânşehir ƙazâları ƙâdıları efendiler işbu i’lâm-ı şer’iyede inhâ olunduĝu üzere livâ-i mezkûrden Ƙuz Hamamlı ve Bayındır ƙaryeleri caddede bulunup mürur-u ‘ubûr meşârifinden düçâr-ı müşekƙat olduklarından istirhâm iderler ve Bolu sancacınıñ cadde-i mezkûrede olan Caĝa ve Gerede ve nefsi Bolu ve Düzce ƙazâlar ile elviye-i sâireniñ caddede vâkı‘ ƙazâlar ahâlîlerine sancak tevzî’lerine münâsibi vecihle cümle infâkı ve ma’rîfet-i şer’le i’âne târîkıyla bir miƙdâr imdâdiye idhâl olunageldiĝinin emsâli mesbûk ve ƙazâ-i mezkûr ahâlîlerinin bu bâbdaki istid’âları vâkı’a muṭabık olmaĝla Bolu sancacınıñ caddede olan ƙazâları mişillü ahali-i merƙûme daĝı tevzî’de vuƙû’unda ittifâk-ı ârâ ma’rîfet-i şer’le münâsibi vecihle i’âne ve ĝadırdan veƙâyet ve işbu buyuruldu düstûru’l-‘ameli tutulub mücebince ‘âmel ve ģareket eylesesiz deyü buyuruldu. Fî 9 Ş. Sene 245.

8b-24

Mâ’rûz-u dâ’î devâm-ı ‘ömr-ü devletleridir ki

Virânşehir ƙazâsına tâbi‘ Hamamlı ƙaryesi ahâlîleri çend seneden berü umûr-u menzili idâre idüb bu ana gelinceye ƙadar bir taraftan rekâket göstermedikleri derƙâr ise de bu def’a ahâlî-i ƙarye ƙazâ-i mezkûr muhtârı sa’âdetlü aĝa ģazretlerini ve cümle vücûh ve divân ihtiyârları ve ahâlî-i ƙazâ ma’an Virânşehir maħkemesine celb ve ģuzûr-u şer’-i enverde şöyle taƙrîr-i kelâm ve başt-i ‘ani’l-merâm iderler ki ƙarye-i mezkûre ahâlîleri çend senedir ki umûr-u menzili idâre idüb ber-vecihle bu ana ƙadar rekâket göstermedikleri inkâr olub ancak bu senelerde zeĝâ’iriñ ƙilleti sebebiyle şa’îrin

bahâsı terak্কîde olub mürûr-u ‘ubûruñ kesreti ve ücret ile râkibleriñ tavr ve hareketlerine müteħammil olamadıkları ifâdesiyle ahâlî-i kırye bütün bütün şümûl ve kat‘-i cevâb virmeleriyle Bayındır kıryesi ahâlîlerine teklîf olunub anlar daħi terli? hayvân kalmadı ve imdâdımız kalmadı şimdi idâre-i menzil külli i‘âneye muhtâcdur ve bizim daħi ħarcımız değildir deyü kat‘-i cevâb eylediklerini cümle ahâlî-i kazâ ve ihtiyârân devletlü veliyü'n-na‘im efendimiz ħazretlerine cânib-i sancağdan bir münâsib kirâcıbaşı naşb olunmasını i‘lâm eyleye deyü ilhâĥ itmeleriyle evvelkine vâkı‘ olmalıdır.

Nâib es-Seyyid Ĥalîl

9a-25

E‘ûzu bi’llâhi min-eş-şeytâni'r-racîm. Bismi’llâhi'r-raħmani'r-raħîm.

Yâ Fettâĥ Yâ Rezzâĥ Yâ Ğani Yâ Muğnî Yâ Mu‘tî Yâ Kerîm

Yâ Vehhâb ve Yâ Raħman Yâ Rabbi ve eħtimlî haze'l-emr-i bi'l-ħayr

Fazîlet-meâb şeri‘at-nisâb müderrisîn-i kirâm zevî'l-iħtirâmdan fetvâ mübeyyini-zâde sa‘âdetlü semaħatlü es-Seyyid Meħmed Zühdî Efendî ĥuzûr-u şerîflerine taħiyyât-i lâyıka ve teslîmât-i fâika ittiħâfiyla minhâ-yı ĥâlîşânem oldur ki ber-vech-i manşib mutaşarrîf olduğum Tarağlı-borlu kazâsınıñ umur-u aħkâm-ı şeri‘yesi işbu sene-i sitte ve erba‘în ve mieteyn ve elf şehr-i rebî‘ül-evvelisi ĝurresinden cenâb-ı şerîfîñize ihâle ve ibkâ olunmuşdur gerekdir ki kazâ-i mezkûru ĝurre-i şehr-i mezkurdan kemâ-kân bi'n-niyâbe zabt ve taşarruf eyleyüb beyne'l-ahâlî icrâ-yı aħkâm-ı şeri‘-i kadîm ve vâkı‘a olan muħallefât-ı mevtâ-yı ‘askeriye-yi taħrîr ve terķîm ve meyân-i vereşede ‘alâ mâ-farzı’llâhi'l-ħakîm tevzî‘ ve taķsîm buyurasıñız.

Min-el-muħibbi'l-maħlaş Meħmed Ĥamdî el- ħâđî el-ķazâ-i mezkûr.

9a-26

Manşûre’den Meħmed nâm mecrûħuñ tekâlîfden ‘afvı fermân-ı şûreti.

Ķıdvetü'n-nüvvâb el-müteşerri‘în Tarağlı-borlu nâm-ı diğer Za‘ferân-borlu kazâsı nâibi mevlâna (boş) zide ‘ilmuhu ve mefâħirü'l-emâşil ve'l-aķrân a‘yân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-ķadruhum tevkî‘-i refî‘-i ĥümâyûn vâşıl olacak ma‘lûm ola ki ‘Âsâkir-i Manşûre-i Muħammediye neferâtdan Za‘ferân-borlulu Meħmed’e bu def‘a tekâ‘üdlük vazîfesi iħşân-ı ĥümâyûn-u şâhânem olmuş ise de merķûm dîn-i mübîn yolunda ve uğûr-u pâdişâhânemde cihâd ve ĝazâ itmiş olmak ĥasebiyle bu mişillüler sâye-i ĥümâvâye-i şeħenşâhânemde ber-vecihle zaħmetkeş

olmayub her hâlde müreffehel-hâl ve müsterîhül-bâl olmaları matlûb ve mültezem-i mülûkânem olmağla merķûm Mehmed memleket-i sâlyâne ve tekâlîfiden bi'l-vücûh mu'âfiyetyçün emsâli mişillü emr-i şerîfim i'tâsını bi'l-istiklâl 'Âsâkir-i Manşûre ser'askeri düstûr-u mükerrerem müşîr-i müfehham nizâmü'l-'âlem vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa edâme'llâhu Te'âlâ iclâlehu bâ-takrîr inhâ idüb mücebince mu'âfiyetini hâvî iktizâ iden emr-i şerîfimiñ ısdârı huşuşuna irâde-i seniyye-i mülûkânem ta'âlluquyla ol-babda haţt-ı hümayûn ve şevket-makrûn-u şahanem şâhife-i pirây şudûr olmağtan naşî mantuk-u müstefî üzere merķumuñ memleket-i sâlyâne teklifiniñ cümlesinden mu'âfiyeti hâvî fermânım olmağın rikâb-ı müstetâbımdan divân-ı hümayûnumdan maşşûşa işbu emr-i celîlü'l-kadrım ısdar ve yedine i'tâ olunmuş idi imdi merķûm Mehmed'den tekâlîf ve sâlyâne ve nâm-ı âhar ile bir akçe ve bir habbe alınmayub ez-her cihet himâyet ve şiyânetle refâh ve râhatı vesâiliniñ iştişsâlî huşûşuna ihtimâm diğkat ve merķûm lede'l-iktizâ mahkemeye ve a'yân ve vücûh hânelerine vardukda kendüsüne her vecihle hürmet ve ri'âyet ve hilâfî hareketden ittikâ ve mübâ'adet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki;** vuşûl bulduğda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermânım vacibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtîşâlimiñ mazmûn-u itâ'at-makrûnuyla 'âmil olasız şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîr fî-evâsıt-ı M. Sene 246.

Ķad vaşale ileyna ve kayd-ı nâh. Fî-gurre-i L. Sene 246.

9a-27

Merķûm Mehmed'in teķâ'üdlük vazîfesi berâtı şûreti

Eğriboz'dan gelen 'Âsâkir-i Manşûre-i Muhammediye'den Za'ferân-borlulu işbu râfî' tevķî'-i refî'iş-şânî hâķânî Mehmed Atina'da Selanik gavgâsında sol kolundan kurşun ile yarelenmiş olarak nazar-ı şefkat-i eşer-i zillü'llâha mazhariyetle merâhim-i seniye-i mülûkânemden kendüye ihsân ve inayet-i hümayûn-u şâhânem buyurulan teķâ'üdlük vazîfesiniñ berâtı virilmek bâbında 'Âsâkir-i Manşûre ser'askeri düstûr-u mükerrerem müşîr-i müfehham nizâmü'l-'âlem vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa edâme'llâhu Te'âlâ iclâlehu bâ-takrîr inhâ ve 'Âsâkir-i Manşûre tâburlarından zâbitân ve neferât-ı mecrûhun her biri 'alîl ve amelmânde oldukları menzûr-u hümayûnum olarak teķâ'üdlük vazîfesini ihsân-ı hümayûnum olunmasını sereţibbâ'ı hâşşam a'lemü'l-'ulemâ'il-mütebahhirîn Muştafâ Behçet edâme'llâhu Te'âlâ fezâilehu i'lâm itmeleriyle bu meķûle virilecek teķâ'üdlük vazîfesini mâh-be-mâh başkaca defteriyle mukâta'ât hazînesinden alınub teķâ'üd olan kimesnelerden Âsitâne-i 'Âliyye'mde

bulunanlarıñ tekâ'üdlük vazîfeleri kendü yedlerine teslim olunub taşrada bulunacak tekâ'üdlük vazîfeleri daği bâ-i'lâm-ı şer'iyeye ve yâhûd vülât-ı 'azâmım taraflarından inhâ olunub şahihü tebeyyün eyledikte soñra gönderilüb yine anlarıñ ma'rîfetleriyle yedlerine virdirilmesine ve sipâriş ve havâle ile mechûl kimesneye tekâ'üdlük vazîfesi virilmemesine ser'asker paşa ve 'âsâkir-i mezbûr kâtibi dâima diğğat eylemek üzere nizâma rabt ve kânûnnâme-i hümâyûnuma zeyl ve idhâl olunmuş olmağın mücebince merķûm yigirmi ğuruş ile tekâ'üdlük mâhiyesi tevcih ve berâtı i'tâ olunmağ fermânım olmağın hakkında mezîd-i 'inâyet-i padişahânem zuhûre getürdüb 1246 senesi muharreminiñ yigirmi beşinci ğünü târîhiyle müverrah virilen ru'ûs-u hümâyûnum mücebince bu berât-ı hümâyûnu virdüm ve **buyurdum ki**; mezbûr Meħmed varub vech-i meşrûh üzere ta'yîn olunan yigirmi ğuruş tekâ'üdlük mâhiyesin alub mutaşarrıf ola şöyle bileler 'âlâmet-i şerîfeme i'timâd kılalalar. Fî 12 Ş. Sene 246.

Ve kayd-ı mâh fi 3 L. Sene 246.

9a-28

Onbaşı 'Osman'ın mu'âfiyetleri kaydı.

'Âsâkir-i Mansûre-i Muhammediye alâylarından on birinci alâyıñ üçüncü tâburunuñ beşinci bölüğünde dördüncü onbaşı Za'ferân-borlulu 'Osman'a bu def'a tekâ'üdlük vazîfesi ihsân-ı hümâyûn-u şâhâne olmuş ise de bâlâda tahrîr olunan fermân-ı 'âlîşânda mastûr olan şurût mücebince merķûm bi'l-vücûh memleket sâlyâne ve tekâlifinden 'afv olunduğunu hâvî 246 senesi muharreminiñ evâhiri târîhiyle şadır olan bir kıt'a fermân-ı 'âlîşân şüretidir ve kayd-ı mâh. Fî 3 Ra. Sene 46.

9a-29

Mezkûr tekâ'üdüñ vazîfesi berâtı şureti

Mezbûr onbaşı 'Osman'ın Eğriboz'da Kızılyokuş ğavğasında yarelenmiş ve çâvûşunu kırtarmağ sevdâsında iken düşüp fitik 'illetine mübtelâ olduğundan nazar-ı sefkat-i eser-i zıllü'l-lâhiye mazhariyetle emşâli mişillü beher mâh yigirmi beşer ğuruş tekâ'üdlük vazîfesi ihsân ve 'inâyet-i şâhânem olduğunu mübeyyin 246 senesi şaferu'l-ħayrınıñ on birinci ğünü târîhiyle müverrih yedine i'tâ buyurulan berât-ı şerîfim şüretidir. Fî 3 Rebî'ü'l-âhir. Sene 246.

9a-30

Menzil ücretlerine onar pâre daği zamla kırkar pâreye itlâğı fermânı kaydı.

Düstûrûn-u mükerremûn müşîrûn-u müfehhemûn nizâmü'l-‘âlem müdebbîrû umûrû'l-cumhûr bi'l-fikr-i's-sâkıb mütemmimû ifhâmü'l-enâm bi'r-re'yi's-şâib mümehhidü ve ebyânü'd-devleh ve'l-iqbâl müşeyyid-ü erkânü's-sa'âdete ve'l-iclâlü'l-mahfûfun be-şunûf-ı 'avâtıfı'l-melikü'l-a'lâ Anadolu'nıñ şol-çolu yemin ve yesârıyla nihâyetine varınca vâkı' vüzerâ-i 'azâm edâme'llâhu Te'âlâ iclâlehum ve e'azimi'l-ümerâ'il-kirâm efâhimü'l-kübera'il-fihâm 'ulûvvu'l-ğudrete'l-ihtirâm aşhâbü'l-ğar ve'l-ihtişâm el-muhtaşûn bi-mezîd 'inâyeti'l-melikü'l-a'lâ mîrmîrân-ı kirâm dame-iqbâlehum akzâ kızzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l-muvaħhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi' i'lâmi's-şer'iyeye ve'l-deyni vâriş 'ulumu'l-enbiyâ-i ve'l-mürselîn el-muhtaş bi-mezid 'inâyetü'l-melikü'l-mu'în mevlâna Arz-ı rum kağısı zîdet-fezâile ve mefâhirü'l-kuzât ve ahkâm ma'denü'l-fezâil ve'l-ahkam kızzât ve nüvvâb zîde-fazluhum mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimîn ve voyvodagân ve a'yân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-ğadrum tevki' refi'-i hümâyûn vâsil olacak mâ'lum ola ki Memâlik-i Mahrûse-i Padişâhâne'mde min-el-ğadım vaz' ve tahşiş olunmuş olan menzil nizâm-ı mürûr-u zaman ile mütehattil?? ve meşûş?? olub bu keyfiyet fuğârânıñ iz'âc ve izrârlarını müceb olmuş olduğuna mebni zîkr olunan menzilin külliyyen refi' ve ilgâsıyla kirâya tahvîl olunarak umûr-u mühimme ile gidüb gelen ħademe-i devlet-i 'âliyyem ve tataran müderris saireye varacakları memleket meşâfesi kaç sa'ât ise ħesâb ile sa'ât başına yigirmişer pâreden lâzım gelen ücretleri bu tarafda cânib-i mîrîden an-nağt yedlerine i'tâ olunarak anlar daği bir menzilĥâneden diğerk menzilĥâneye varınca mesâfesine göre râkib oldukları ħayvânatıñ beher sa'âtine yigirmişer pâreden lâzım gelen ücretleri bu tarafda temâmen edâ ve kendi umûr-u maşlahatlarıyçün âmed şud idenler daği yine çekdikleri ħayvânatıñ ücretlerini yedlerinde olan kirâ ahkâmı mücebince kezâlik kendü yedlerine edâ itmek üzere bu muğâbelede kâfe-i eyâlet ve elviyeden vâkı' kızzâlardan ĥâl ve mahmillerine göre cânib-i mîrîye bedel-i refi'-i menzil nâmıyla aqçe tertîb olunmasına ittifâk-ı ârâ ile qarâr virilüb ol-bâbda şahîfe şudûr olan ĥatt-ı hümâyûn şevket-mağrûn-u şâhâne ile nizâm-ı mezkûr te'sîs olunarak keyfiyet Anadolu ve Rumili'niñ ücretlülerine başka başka mufaşsal ve meşrûĥ evâmir-i şerîfem işdar ve tesyâriyle.

9b-31

Bâ'ış-i taħrîr defter oldur ki

İşbu iki yüz kırk bir ve kırk üç senesi mübâya'aları fiyâtlarından alınmış ve 'ale'l-hesâb alınacak cem'ân yüz biñ ğuruş mebâligden nefsi Taraqlı-borlu kazâsı hişsesine işâbet iden yigirmi biñ doğuz yüz ğuruşu bu def'a hâlâ Virânşehir sancağı mütesellimi dergâh-ı 'âlî ğapucubaşlarından semahatlü es-Seyyid Hüseyin Ağa Ğazretleri ma'rîfeti ve cümle vücûh ma'rîfetleri ve ma'rîfet-i şer'le kazâ-i mezkûruñ kaşaba ve ğurâlarında mevcûd ve mu'teber yüz elli hâne üzerine tevzî' ve tağsîm olunduĝda beher haneye yüz otuz altı ğuruş yigirmi dört pâreden işâbet idüb meblaĝ-ı mezkûru daĝı kazâ-i mezkûruñ iki yüz kırk beş senesi rûz-ı hıızır tevzî' defteriniñ Der-Sa'âdet'de fevâhişi ba'de't-tenĝîh bâĝisi tevzî' olunmak üzere bâlâsı şahh-ı 'âlî ile tevsîc ĝılınan defteriñ yekûn-u şahîhi daĝı kezâlik ma'rîfet-i şer'î ve cümle ma'rîfetleriyle tevzî' ve tağsîm olunduĝda beher haneye üç yüz yigirmi buĝuk ğuruş işâbet idüb fiyâteyn-i mezkûreteynden her bir ĝaryeniñ işâbet iden meblaĝı sâlifü'z-zıkr rûz-ı hıızır tevzî'inden ber-minvâl-i muħarrer hişse-i müşibelerinden fûrû-nihâde ve tenzîl ile bâĝi deyn-i şahîhleri kaç ğuruş ĝaldıĝını mübeyyin puşula-i ğurâ-i mezkûre ahâlileri yedlerine puşula-i şer'iyeye i'tâ olunduĝtan sonra kazâ-i mezkûre ğurâlarından olub mâru'z-zıkr yüz elli haneden başka üç hâne i'tibâr olunan Arıcaĝ ĝaryesi köprüye merbût olduĝundan ahâlisi salyâneden mu'âf iseler daĝı bâ-ferman-ı 'âlî sefirir?? için maṭlûb buyurulan mübâya'alardan hâne-i mu'tebere-i mezkûresi üzere hişse-i tarh ve taħmil olunduĝundan fiyât-ı mezkûreden daĝı hişse-i tarh olunmak icâb itmekle kezâlik cümle ma'rîfeti ve ma'rîfet-i şer'le ĝarye-i mezkûre ahâlilerine dört yüz doĝuz ğuruş otuz iki pâre hişse-i tarh olunub ve meblaĝ-ı mezkûr ahâli-i ĝarye-i mezkûreniñ şahîh alacaĝları olmaĝla meblaĝ-ı mezkûr dört yüz doĝuz ğuruş otuz iki pâre Borlu kazâsınıñ sene-i mezkûre rûz-ı hıızır tevzî'i defterinden yedlerine temâmen edâ ve i'tâ olunmak üzere ĝibel-i şer'-i şerîf-i enverden işbu mûmzâ defter-i taħrîr ve mütesellim aĝa-yı mûmâ-ileyh yedine i'tâ olunmuşdur. Ğurrire fi'l-yevmü's-sâbi' 'aşere min-şehir-i Rebî'ül-evvel sene sitte ve erba'in ve mieteyn ve elf.

Maħalle-i Baba Sultân 478 ğuruş 4 pâre

Maħalle-i Çavûş Aĝa 273 ğuruş 8 pâre

Maħalle-i Câmî'-i Kebîr me'a Zimmiyyân 614 ğuruş 28 pâre

Maħalle-i Ğacı Beyli 68 ğuruş 12 pâre

Maħalle-i Ğacı Ğalîl 136 ğuruş 24 pâre

- Maħalle-i Zimmiyân Kırañ 1707 ğuruş 30 pâne
 Maħalle-i Zimmiyân Bolât 341 ğuruş 20 pâne
 Maħalle-i Kavak 102 ğuruş 18 pâne
 Maħalle-i Müslümân Kırañ 68 ğuruş 12 pâne
 Maħalle-i Kara ‘Ali 546 ğuruş 16 pâne
 Maħalle-i Hâcî Durmuş 68 ğuruş 12 pâne
 Maħalle-i Hâcî Evhad 68 ğuruş 12 pâne
 Maħalle-i Müslümân Bolât 68 ğuruş 12 pâne
 Maħalle-i Çeşme 136 ğuruş 24 pâne
 Maħalle-i Tekye 102 ğuruş 18 pâne
 Maħalle-i Hüseyin Ketühdâ 204 ğuruş 36 pâne
 Karye-i Bağlarbaşı 133 ğuruş 24 pâne
 Karye-i Tokatlı 136 ğuruş 24 pâne
 Karye-i Gayza 204 ğuruş 36 pâne
 Karye-i Dâne-i Kebîr 273 ğuruş 8 pâne
 Karye-i Dâne-i Şagîr 409 ğuruş 32 pâne
 Karye-i Şuşunduk 34 ğuruş 6 pâne
 Karye-i Aĝaç Kilise 409 ğuruş 36 pâne
 Karye-i Kozcığaz 68 ğuruş 12 pâne
 Karye-i Kirpe 409 ğuruş 32 pâne
 Karye-i Çiftlik-i Kebîr 204 ğuruş 36 pâne
 Karye-i Çiftlik-i Şagîr 409 ğuruş 32 pâne
 Karye-i Ketân 68 ğuruş 12 pâne
 Karye-i Müslümân Yâzı 1229 ğuruş 16 pâne
 Karye-i Zimmiyân Yâzı 1366 ğuruş
 Karye-i Koñarı 1229 ğuruş 16 pâne
 Karye-i Yâcı 102 ğuruş 18 pâne
 Karye-i Şırçalı 204 ğuruş 36 pâne
 Karye-i Deĝirmencik 136 ğuruş 24 pâne
 Karye-i Şorkuncuk 34 ğuruş 6 pâne
 Karye-i Alinvirân 409 ğuruş 32 pâne

Karye-i Pelitvirân 307 ğuruş 14 pâre
 Karye-i Oğulvirân 167 ğuruş 24 pâre
 Karye-i Şakârâlân 136 ğuruş 24 pâre
 Karye-i Çomakvirân 34 ğuruş 6 pâre
 Karye-i Mağûl 68 ğuruş 12 pâre
 Karye-i Karapınâr 170 ğuruş 30 pâre

 Karye-i Aĸviran 341 ğuruş 20 pâre
 Karye-i Kağıbükü 409 ğuruş 32 pâre
 Karye-i Çıraĸlar 102 ğuruş 18 pâre
 Karye-i Şarıyân 170 ğuruş 30 pâre
 Karye-i Ilbarıt 307 ğuruş 14 pâre
 Karye-i Çerçen 341 ğuruş 20 pâre

 Karye-i Bürnük 546 ğuruş 16 pâre
 Karye-i Kuzyaĸa 273 ğuruş 8 pâre
 Karye-i Karıt 536 ğuruş 16 pâre
 Karye-i Kızılcavirân-i Kebîr 443 ğuruş 38 pâre
 Karye-i Kızılcavirân-i Şaĸîr 307 ğuruş 14 pâre
 Karye-i Boştanbükü 170 ğuruş 30 pâre

 Karye-i Melisa 273 ğuruş 8 pâre
 Karye-i Kapullu 887 ğuruş 36 pâre
 Karye-i Bulak 1366 ğuruş
 Karye-i Bařkøy 273 ğuruş 8 pâre
 Karye-i Kulaĸuzlar 409 ğuruş 32 pâre
 Hişse-i Karye-i Arıcaĸ 409 ğuruş 32 pâre
 Cem‘ân yekûn 20899 ğuruş 32 pâre

 Hurrire be-ma‘rifete'l-vücûh ve'l-vâli
 Fetvâ emîni-zâde es-Seyyid Meĸmed Zühdî el-Müvella-i Hilâfetü'l-‘Âliyye
 be-medîne-i Taraĸlı-borlu nemeĸahu'l-faĸirun-ileyh ‘abd-ı şân ĸufirelehâ.

9b-32

Bâ‘iş-i taĸrîr-i defter oldur ki

Devletlü ve merĸametlü velîni‘met efendi ĸazretleriniñ tavîleh bend? olan esbân ta‘yînatıyçün ber-mu‘tâd Virânşehir sancagından maĸlûb buyurulan kile-i İslamboli

şa‘îri hâlâ livâ-i mezbûr mütesellimi dergâh-ı ‘âli kapucubaşlarından ‘atüfetlü es-Seyyid Hüseyn Ağa Hâzretleri ma‘rîfeti ve cümle ma‘rîfetiyle livâ-i mezkûruñ hâvî olduğu kazâlara tevzî‘ ve taqsîm olduğunda beher hâneye birer buçuk kile İslambol şa‘îri işâbet idüb ve şa‘îr-i mezkûru ber-vech-i âtî iktizâ iden kazâlardan cem‘ ve taḥşîl itmek üzere mütesellim-i mûmâ-ileyh yedine kıbel-i şer‘den i‘tâ olunan mûmza defteri kayıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî 19 Rebî‘ül-âhir. Sene 246.

10a-32

Ḳazâ-i Virânşehir şa‘îr keyl-i İslanbolî 153.75

Yalnız yüz elli üç buçuk keyl ve bir rub‘dır.

Ḳazâ-i Kızılbel şa‘îr keyl-i İslanbolî 61.5

Yalnız altmış bir buçuk kiledir.

Ḳazâ-i Aktaş şa‘îr keyl-i İslanbolî 36.75

Yalnız otuz altı buçuk rub‘ kiledir.

Ḳazâ-i Şehâbeddin şa‘îr keyl-i İslanbolî 57

Yalnız elli yedi kiledir.

Ḳazâ-i Yörük şa‘îr keyl-i İslanbolî 40.5

Yalnız kırk buçuk kiledir.

Ḳazâ-i Borlu şa‘îr keyl-i İslanbolî 330

Yalnız üç yüz otuz kiledir.

Ḳazâ-i Eflâni şa‘îr keyl-i İslanbolî 154.5

Yalnız yüz elli dört buçuk kiledir.

Ḳazâ-i Ova şa‘îr keyl-i İslanbolî 61.5

Yalnız altmış bir buçuk kiledir.

Ḳazâ-i Ulus şa‘îr keyl-i İslanbolî 103.5

Yalnız yüz üç buçuk kiledir.

Ḳazâ-i Amaşra şa‘îr keyl-i İslanbolî 117

Yalnız yüz on yedi kiledir.

Ḳazâ-i Bartın şa‘îr keyl-i İslanbolî 126.5

Yalnız yüz yigirmi altı buçuk kiledir.

Қазâ-i Kecinós ша‘îr keyl-i Ёslanbolî 50.25

Yalnîz elli kile bir rub‘dır.

Қазâ-i Zerzене ша‘îr keyl-i Ёslanbolî 33.75

Yalnîz otuz üç buçuk kile bir rub‘dır.

Қазâ-i Tefen ша‘îr keyl-i Ёslanbolî 8.25

Yalnîz sekiz kile bir rub‘dır.

Қазâ-i Pençşenbe ша‘îr keyl-i Ёslanbolî 90

Yalnîz doқsan kiledir.

Қазâ-i Çehârşenbe ша‘îr keyl-i Ёslanbolî 79.5

Yalnîz yetmiş doқuz buçuk kiledir.

Қазâ-i Bendereğli ша‘îr keyl-i Ёslanbolî 225

Yalnîz iki yüz yigirmi beş kiledir.

Қазâ-i Yeñice ша‘îr keyl-i Ёslanbolî 58.25

Yalnîz elli sekiz kile bir rub‘dır.

Қазâ-i Қуруқavaқ ша‘îr keyl-i Ёslanbolî 3.25

Yalnîz on dört kile bir rub‘dır.

Cem‘ân yekûn ша‘îr keyl-i Ёslanbolî 1812.25

Yalnîz biñ sekiz yüz on iki keyl-i Ёslanbolî ve bir rub‘dır.

10a-33

Devletlü merҳametlü velîni‘met efendim ҳazretleriniñ tavile bend olunan esbân ta‘yînâtıyçün ber-mu‘tâd Virânşehir sancağından maṭlûb buyurulan ша‘îr ҳâlâ livâ-i mezkûr mütesellimi Dergâh-ı ‘Âlî қapucıbaşılardan ‘atûfetlü es-Seyyid Hüseyn Ağa Hâzretleri ma‘rifeti ve cümle ma‘rifetiyle livâ-i mezkûruñ hâvî olduğu қazâlara tevzî‘ ve taқsîm olunub Nefs-i Borlu қazâsı hişşesine işâbet iden yalnîz üç yüz otuz keyl-i Ёslanbolî ша‘îri kezâlik mütesellim-i mûmâ-ileyh ma‘rifeti ve cümle ma‘rifetiyle қазâ-i mezkûruñ el-yevm mevcut ve mu‘teber olan yüz elli ҳânesi üzerine tevzî‘ ve taқsîm olunduқda beher ҳâneye iki keyl-i Ёslanbolî ve birer rub‘ ша‘îr işâbet idüb ve ша‘îr-i mezkûru ber-vech-i âtî iқtizâ iden maҳalle ve қurâdan cem‘ ve taḥsîl itmek içün mütesellim-i mûmâ-ileyh yedine қibel-i şer‘den i‘fâ olunan defter-i mûmza қaydıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî 21 Ra. Sene 246.

- Maħelle-i Baba Sultân şa'îr keyl-i İslanbolî 8 kile
- Maħelle-i Çâvûş Ağa şa'îr keyl-i İslanbolî 4 kile bir rub'
- Maħelle-i Câmî'-i KEBİR ma'a Zimmiyân şa'îr keyl-i İslanbolî 9 kile
- Maħelle-i Hâcî Beyli şa'îr keyl-i İslanbolî 1 kile 1 ħaķ
- Maħelle-i Hâcî Hâlîl şa'îr keyl-i İslanbolî 2 kile 1 rub'
- Maħelle-i Zimmiyân Kırâñ şa'îr keyl-i İslanbolî 28 kile 1 ħaķ
- Maħelle-i Zimmiyân Bolât şa'îr keyl-i İslanbolî 5.5 kile 1 ħaķ
- Maħelle-i KAVAK şa'îr-i keyl İslanbolî 1 kile 1 rub'
- Maħelle-i Müslümân Kırâñ şa'îr keyl-i İslanbolî 1 kile 1 ħaķ
- Maħelle-i KARA 'Ali şa'îr keyl-i İslanbolî 10 kile
- Maħelle-i Hâcî Durmuş şa'îr keyl-i İslanbolî 1 kile 1 ħaķ
- Maħelle-i Hâcî Evhad şa'îr keyl-i İslanbolî 1 kile 1 ħaķ
- Maħelle-i Müslümân Bolât şa'îr keyl-i İslanbolî 1 kile 1 ħaķ
- Maħelle-i Çeşme şa'îr keyl-i İslanbolî 2 kile 1 rub'
- Maħelle-i Tekye şa'îr keyl-i İslanbolî 1 kile 1 rub'
- Maħelle-i Hüseyin Kethûdâ şa'îr keyl-i İslanbolî 3 kile 1 rub' 1 ħaķ
- Ķarye-i Bağlarbaşı şa'îr keyl-i İslanbolî 2 kile 1 rub'
- Ķarye-i Toķatlı şa'îr keyl-i İslanbolî 2 kile 1 rub'
- Ķarye-i Ķayza şa'îr keyl-i İslanbolî 3 kile 1 rub' 1 ħaķ
- Ķarye-i Dâne-i Kebîr şa'îr keyl-i İslanbolî 4.5 kile
- Ķarye-i Dâne-i Şaĝîr şa'îr keyl-i İslanbolî 6.5 kile 1 rub'
- Ķarye-i Şuşunduk şa'îr keyl-i İslanbolî 0.5 kile 1 ħaķ
- Ķarye-i Aĝaç Kilise şa'îr keyl-i İslanbolî 6.5 kile 1 rub'
- Ķarye-i Kozcıĝaz şa'îr keyl-i İslanbolî 1 kile 1 ħaķ
- Ķarye-i Kirpe şa'îr keyl-i İslanbolî 6.5 kile 1 rub'
- Ķarye-i Çiftlik-i Kebîr şa'îr keyl-i İslanbolî 3 kile 1 rub' 1 ħaķ
- Ķarye-i Çiftlik-i Şaĝîr şa'îr keyl-i İslanbolî 6.5 kile 1 rub'
- Ķarye-i Ketan şa'îr keyl-i İslanbolî 1 kile 1 ħaķ
- Ķarye-i Zimmiyân Yâzı şa'îr keyl-i İslanbolî 22.5 kile
- Ķarye-i Koñarı şa'îr keyl-i İslanbolî 20 kile 1 rub'
- Ķarye-i Yâcı şa'îr keyl-i İslanbolî 1 kile 1 rub'
- Ķarye-i Şırçalı şa'îr keyl-i İslanbolî 3 kile 1 rub' 1 ħaķ
- Ķarye-i Deĝirmencik şa'îr keyl-i İslanbolî 2 kile 1 rub'

arye-i oruncu a'ir keyl-i İslanbolî 0.5 kile 1 a
 arye-i Alınvirân a'ir keyl-i İslanbolî 6.5 kile 1 rub'
 arye-i Pelitvirân a'ir keyl-i İslanbolî 4.5 kile 1 a
 arye-i Oulvirân a'ir keyl-i İslanbolî 2 kile 1 rub'
 arye-i aârâlâñ a'ir keyl-i İslanbolî 2 kile 1 rub'
 arye-i omavirân a'ir keyl-i İslanbolî 0.5 kile 1 a
 arye-i Maûl a'ir keyl-i İslanbolî 1 kile 1 rub'
 arye-i arapñâr a'ir keyl-i İslanbolî 2.5 kile 1 rub' 1 a
 arye-i Aviran a'ir keyl-i İslanbolî 5.5 kile 1 a
 arye-i âdîbükü a'ir keyl-i İslanbolî 6.5 kile 1 rub'
 arye-i ıralar a'ir keyl-i İslanbolî 1 kile 1 rub'

10b-33

arye-i ârîyân a'ir keyl-i İslanbolî 2.5 kile 1 rub' 1 a
 arye-i İlbarıt a'ir keyl-i İslanbolî 4.5 kile 1 a
 arye-i eren a'ir keyl-i İslanbolî 5.5 kile 1 a
 arye-i Bürnük a'ir keyl-i İslanbolî 10 kile
 arye-i uzyaa a'ir keyl-i İslanbolî 4.5 kile
 arye-i arıt a'ir keyl-i İslanbolî 10 kile
 arye-i ızılcavirân-ı Kebîr a'ir keyl-i İslanbolî 7 kile 1 rub' 1 a
 arye-i ızılcavirân-ı aîr a'ir keyl-i İslanbolî 4.5 kile 1 a
 arye-i Bostanbükü a'ir keyl-i İslanbolî 2.5 kile 1 rub' 1 a
 arye-i Melisa a'ir keyl-i İslanbolî 4.5 kile
 arye-i apullu a'ir keyl-i İslanbolî 15.5 kile 1 a
 arye-i ulauzlar a'ir keyl-i İslanbolî 6.5 kile 1 rub'
 arye-i Bulaq a'ir keyl-i İslanbolî 22.5 kile
 arye-i Baköy a'ir keyl-i İslanbolî 4.5 kile
 Cem'an yekûn a'ir keyl-i İslanbolî 336

Hurrire be-ma'rûfete'l-vâlî ve'l-ahâlî

Fetvâ emîni durre-i es-Seyyid Mehmed Zühdî el-Müvella-ilâfeh be-medîne-i
 Taralı-borlu nemeahu'l-fairun-ileyh 'abd-ı ân ğufirelehümâ.

10b-34

Eğriboz'dan gelen 'Âsâkir-i Manşûre-i Muhammediye'den Za'ferân-borlulu Mehmed Atina'da Menlik gavğasında şol kolundan kurşun ile pârelenmiş olarak kendüye beher şehr yigirmişer gurus teka'üdlük vazîfesi ihsân-ı hümâyûn buyurulmuş olup târîh-i ru'ûsu olan 246 senesi muharreminiñ 25. gününden işbu târîh-i i'lâma gelince hesâb olunduğda temâmca iki ay müddetle iktizâ iden 40 gurusu Virânşehir hazinesinden verildiği i'lâm şud. Fî 2 R. Sene 246.

10b-35***Yetmiş beş nefer humbaracı? 'askeri emri***

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükâm ma'denü'l-fezâil ve'l-keâm Virânşehir sancağında vâkı' kazâlarıñ kuzât ve nüvvâbı zîde fazluhum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân livâ-i mezkûr mütesellimi (boş) zîde-mecduhu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde kadruhum tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki dergâh-ı mu'allâm humbaracı ve lağımcı bölükleriyle Tersâne-i 'Âmire'ye ber-muktezâ-yı kânûn ve nizâm tahrîri lâzım gelen iki biñ beş yüz neferiñ memâlik-i Anadolu'dan 'asker tayağı olan mahallelerinden tertîbi huşûşuna irâde-i seniyye-i mülûkânem ta'alluk olmuş ve neferât-ı mezkûreden Virânşehir sancağı hisşesine yetmiş beş nefer işâbet itmiş olmağdan nâşî siz ki kuzât ve nüvvâb ve mütesellim vesâir mûmâ-ileyhimsüz vuşûl-i emr-i şerifimde zîkr olunan humbaracı ve lağımcı bölüklerimle Tersâne-i 'Âmirem için Virânşehir sancağı hisşesine işâbet iden mâru'z-zikr yetmiş beş neferi genç ve tevânâ ve harb ve darbe iktidârî hüveydâ yiğitlerden olmak üzere el birliğiyle serî'ân ve 'âcilen tedârik ve tertîb birle bir an aqdem Der-Sa'âdet'ime irsâl ve işâle vüfûr aqdem ve müsâra'at eylemeñiz fermânım olmağın tenbîhen ve iqdâmen mahşûşen işbu emr-i celilü'l-kadrim işdâr ve (boş) ile tesyâr olunmuşdur imdi salifü'z-zikr yetmiş beş neferi genç ve bahâdır ve harb ve darbe kâdir yiğitlerden olarak 'ale'l-'acele tedârik ve tahrîr ve te'hîr ve imhâli bir gûna tecvîz olunmayarak bir daқиka evvel Der-Sa'âdet'ime irsâl ve tesyîre kemâl-i ihtimâm ve diqqat iylemeñiz kaç'-ı maqlûb-u mülûkânem idüğü ve bu bâbda aqmâz ve rehâvet ve kusûr ve be-âet bir vecihle câiz olmadığı ma'lûmuñuz olduğda ber-vech-i muharrer 'âmel ve hareket ile infâz-ı emr ve irâde-i şâhâneme mezid sa'y ve gayret ve bu mekûle 'âsâkiriñ ibtidâ mahallelerinden hîn-i tedârik ve ihrâclarında gerek harc-ı râh ve gerek meşârifât ve levâzım-ı sâire zımmetinde cânib-i memleketden bir nesne virilmek iktizâ itmeyub hemân buldukları hey'et ve kıyâfet ile gönderileceklerinden bu huşûş için

bir akçe ve bir habbe muâlebesiyle fuķâraya ta‘addî ve rencîde mişillü vaz‘ ve hâlet vukû‘ tecvîz olunmaķdan begâyet tevaķķî ve mübâ‘adet iylemeñiz bâbında fermân-ı ‘âlîşânım şâdır olmuşdur **buyurdum ki**; vuşûl bulduķda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudur olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzımü'l-ımtisâlimiñ mazmûn-u itâ‘at-maķrûnuyla ‘âmil olasız şöyle bilesiz ‘âlâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız. Tahrîren fi evâhîr-i şehr-i Şaferü'l-ıhayr.

Ķad vâşele ileynâ ve kayd-ı mâh fi 21 R. Sene 246.

10b-36

Zî-ķudret emri

Ķayretmendim AĶa

Ma‘lûmuñ olduĶu vecihle i‘âne-i tazmîn-i ticaret için bâ-irâde-i seniyye-i şâhâne müretteb olan mebâlig bir taraıdan Ķarbhâne-i ‘Âmire’ye teslim olunmaķta ise de bunuñ hadd-i nefسانيye iblâĶ-ı işdikâ-yı bendegâne-i Devlet-i ‘Aliyye’niñ Ķayret ve iķdâmına mevķûf ve bu madde-i Ķayriyeden efķârımız şu taķsitiñ kâmilben bendegândan uydurulması? emrine ma‘tûf olmak ve Hüdâ’llâh-i Te‘âlâ zîr-i idâreñde olan maħallelerde sâye-i iħsân-vâye-i şâhânede temenni‘ ve terfiħ itmiş Ķaylıca a‘yân ve vücûh-u memleket bulunmaķ Ķasebiyle bunlardan daħi münâsibi vecihle akçe tertîbiyle tahşil olunması iķtizâ-i irâde-i seniyyeden olub şu Ķadar ki bu Ķuşûşa bir Ķûna Ķarż ve nefsâniyetĶir ve bi-lâ-ħadden Ķâric-i Ķadr mu‘âmelesi vukû‘a Ķötürölmemesini ve mukaddimen iş‘âr olunduĶu üzere fuķâraniñ tevzî‘ defterine zinhâr ve zinhâr bir akçe vaz‘ olunmaması daħi lâzımeden ve müktezâ-yı irâde-i seniyyeden olmaĶla zîr-i idâreñde kâin maħallelerde bulunan a‘yân vücûh vesâir zî-ķudret kimesneleri defter ve lâyıķınca Ķişşelerini vaz‘ iderek hemân bir taraıdan tahşile mübâşeret ile evvel emirde Ķörölmek üzere defter-i mezkûru serî‘an bu taraıfa irsâle mübâderet ve Ķoreyim sizi şu Ķuşûş-u Ķayriyeye Ķayret ile sizler bir nice akrâna müsâbaķat eylemek için maħşûşen işbu şukķa tahrîr ve tesyir kılındı. Fî 21 Ş. Sene 246.

Mühür es-Seyyid Aħmed Ķulûşî?

10b-37

Cânib-i ser‘âskerîden kezâlik zî-ķudret emri

Sa‘âdetlü meveddetlü sûtûde kârim aĶa-yı muħterem Ķazretleri tafşili işbu şukķamıza mevzû‘en taraıfınıza irsâl olunan emirnâme-i sâmi Ķazret-i velîyyü'n-na‘imi Ķâimmeķâm mantûķ-u şerîfesinden ma‘lûm ve râyet-i merķûmları?? buyurulacaĶı

minvâl üzere i'âne-i tazmîn-i ticâretiñ üçüncü taqsîti kâmilen bendegân-ı Devlet-i 'Âliyye taraflarından uydurulması irâde-i seniyye muktezâsından olmağla Virânşehir sancağında kâin mahallelerde bulunan a'yân vücûh vesâir zî-ğudret kimesneleri defter idüb bi-şart añına ğarz ve nefsâniyet hâl ve tahmilinden zâid olmayarak hadd-ı lâyıq ve tahmiline göre hisşelerini vaz' iderek zinhâr ve zinhâr tevzî' defterine vaz' olunmayarak hemân bir taraftan tahşîle mübâşeret ile defter-i mezkûru serî'an bu tarafa irsâle müsâra'at ve'l-hâşıl işbu fermânnâme-i ğazret-i kâimmeğâmınıñ mazmûn-u münîfine kemâl-i diğğat ve bu vesile ile hilâf-ı rızâ hareketden ittikâ olunarak ber-mûceb-i irâde 'âmel ve hareket itmek için şukğamız tahrîr olundu bi-mennih-i Te'âlâ lede'l-vuşûl ber-minvâl-i muğarrer ğarekete defter-i ğabulüdüş. Fî 23 Ş. Sene 246.

Mühür Mehmed Hüsrev

11a-38

'Âsâkir-i Mansûre'den Za'ferân-borlulu Emîn Atina'da ğal'a divarına taş taşır iken fitik ve eşkıyâyı kovalar iken zıyğ-ı şadr 'illetlerine mübtela olub ğağğında iğşân-ı hümâyûn buyurulan beher şehr yigirmişer ğuruş teğâ'üdlük vazîfesiniñ berâtı tariği 245 senesi şâ'banınıñ yigirmi beşinci ğünü olub sene-i mezkûre zi'l-ğiccesine ğadar dört aylık seksen ğuruş için i'lâm virilmiş olub ve sene-i mezkûre zi'l-ğiccesiniñ 25. ğünüden târîğ-i i'lâm senesi şehr-i rebî'ü'l-âğiriniñ yigirmi beşinci ğününe gelinceye ğadar verilen dört aylık seksen ğuruş Virânşehir sancağı mütesellimi 'atüfetlü es-Seyyid Hüseyn Ağa ğazretleri ğazînesinden edâ eylediğ i'lâm şud. Fî 25 R. Sene 245.

11a-39

'Âsâkir-i Mansûre-i Muğammediye alâylarından on birinci alâyıñ üçüncü tâburunuñ beşinci bölüğünde dördüncü onbaşısı 'Osmân Eğriboz'da Kızılyoğuş ğavğasında yarelenmiş ve çâvûşunu ğurtarmak sevdâsında iken 'illet-i fitiğa mübtelâ olduğundan nağar-ı şevğat-i eşer-i ğazret-i zîllu'llâhîye mazhariyetle kendüye emsali mişüllü beher şehr yigirmişer ğuruş teğâ'üdlük vazîfesini iğşân-ı hümâyûn buyurulduğı mezbûruñ yedinde olub sicil-i mağfûzda muğayyed târîğ-i i'lâm senesi şaferü'l-ğayrınıñ on birinci ğünü târîğiyle müverrâğ verilen berât-ı şerif mücebince işbu târîğ-i i'lama gelince muğasebe olduğda temâmen üç aylık altmış ğuruş Virânşehir sancağı mütesellimi 'atüfetlü es-Seyyid Hüseyn Ağa ğazretleri livâ-i mezkûruñ muğaşılığ ğazînesinden mecruğ merğûma i'tâ eylediğ i'lâm şud. Fî 15 Ca. Sene 246.

11a-40

ıdvetu'n-nüvvâb el-müteşerri'in Taraklı-borlu nâm-ı diğer Za'ferân-borlu nâibi mevlâna (boş) zîde-'ilmuhu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-kadrum tevķî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki 'Âsâkir-i Manşûre-i Muhammediye alâylarından dördüncü alâyın beşinci tâburunuñ birinci bölüğünde üçüncü onbaşının üçüncü neferi Za'ferân-borlulu 'Osmân'a bu def'a tekâ'üdlük vazîfesi ihsân-ı hümâyûn-u şâhânem olmuş ise de merķûm dîn-i mübîn yolunda ugûr-u padişahânemde cihâd ve gazâ itmiş olmak hasebiyle bu mişillüler sâye-i hümâvâye-i şehinşâhanemde bir vecihle zahmetkeş olmayub her hâlde müreffehel-hâl ve müsterihu'l-bâl olmaları matlûb ve mültezem-i mülûkânem olmağla merķûm 'Osmân'ın memleket sâliyâne ve teklîfâtından bi'l-vücûh mu'âfiyeticün emsâli mişillü emr-i şerîfim i'tâsını hâlâ bi-istiklâl 'Âsâkir-i Manşûre ser'askeri düstûr-u mükerrrem müşîr-i müfehham nizâmü'l-âlem vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa edâme'llâhu Te'âlâ iclâlehu bâ-takrîr inhâ idüb mücebince mu'âfiyeti hâvî iktizâ iden emr-i şerîfimiñ işdârı huşûsuna irâde-i seniyye-i mülûkânem ta'alluk idüb ol bâbda Hatt-ı Hümâyûn şevket-makrûn-u şâhâne şahîfe-i pirây şudûr olmağdan nâşî mantûk-u münif-i üzere merķûmuñ memleket salyâne ve tekâlifiñ cümlesinden mu'âfiyeti fermânım olmağın rikâb-ı müsteţâbimde divân-ı hümâyûnumdan mahşûş işbu emr-i celîlü'l-kadrim i'tâ olunmuşdur imdi merķum 'Osmân'dan tekâlif ve sâliyâne ve nâm-ı âhar ile bir akçe ve bir habbe mu'tâlebe olunmayub ez-her cihet himâyet ve şiyânet ve refâh ve rahatı vesâiliniñ istihsâline ihtimâm ve diğkat ve merķûm lede'l-iktizâ mahkemeye ve voyvodaya ve vücûh hânelerine varduğda kendüsüne her vecihle hürmet ve ri'âyet ve hilâf-ı hareketden ittikâ ve mübâ'adet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuşdur ilâ-ahire. Fî evâhir-i şehr-i Muħarremü'l-haram. Sene 246.

ad vâşale ileynâ fî 21 Ca. Sene 246.

11a-41

Merķûm 'Osmân'a beher şehr on beşer ğuruş tekâ'üdlük vazîfesi virilüb ve kendüsü Keleşçe muharebesinde fitk 'illetine mübtela olmuş olarak nazar-ı şevkat-i eser-i zîllu'llâhîye mazhariyetle emsâli mişillü 246 senesi muħarreminiñ yigirmi beşinci günü târîhiyle müverrah virilen ruûs-u hümâyûn mücebince virilen berât-ı şerîfiñ bâdî?. Fî 16 Ş. Sene 246.

11a-42***alyoncu bedeli emri uretidir.***

Mefahirl-uzat ve'l-hukkam ma'denl-fezail ve'l-kelam Viranehir sancağında vaı' azalarn adları ve naibleri zide-fazlulum ve ıdvetl-emacid ve'l-a'yan Viranehir sancağı mutesellimi vekli (boş) zide-mecduhu ve mefahirl-emasil ve'l-akran a'yan ve zabian ve i erleri ve Tersane-i 'Amirem arafından mubasir ta'yn olunan Tersane-i 'Amirem emni etb'ından zzet zide-adrum tevi'-i refi'-i humayun vasil oluca ma'lum ola ki Anadolu ve Rumili'nde vaı' aza ve cezayirden beher sene muretteb olan 'ayni Çalyoncu nefertı 'afv ile beheri 'ale'l-tesviye beşer yüz guruh bedele at'i ve senevi hasil oluca irade-i 'sakir ve bahriyenin mahiye ve mearift-ı saireleriyun Tersane-i 'Amirem hazinesine tahi birle vat-i tahili fukaraya guclk olmamak içun nif-ı ruz-ı asımında ve nifi diğeri dört mah mehil ile tahil olunma b-hatt-ı humayun evket-marun-u ahanem virilen nizamı muktezasından olub ber- muceb-i nizam tahiliyun beher sene evamir-i erifem idar ve tesyar olunageldii ve işbu iki yüz kır altı senesine maubben daği vat-i tahili hull itmiş olduğuna binen bedelt-ı merumeni yerlü yerinden tahil ve Tersane-i 'Amirem hazinesine iral ve tesyil olunması bbında sabıı vecihle mubasirli olarak evamir-i erifem idarı huuunu ricl-i devlet-i 'aliyyemden hal Tersane-i 'Amirem emni iftiarl-emacid ve'l-ekarim Mr 'Ali dame-mecduhu b-tarir inh itmiş olmadan nai sabıı vecihle evamir-i erifem idarı huuuna irade-i seniyyem ta'allu idüb ol vecihle azaha-i saire içun diğer evamir-i erife idar ve tesyar ılınmı olmağla imdi siz ki uzat ve nuvvab ve mutesellim ve a'yan ve zabian ve i erlerisiz bedeliye-i merumeden sene-i mezkure maubben liva-i mezburede vaı' azalarn hisesi olan yüz neferin beheri beşer yüz guruhdan icab iden elli bi guruh mearift-ı mezkur içun Tersane-i 'Amirem hazinesine tahi ılınmı iduunden ma'rifet-i eri' ve cumle ma'rifet ve ittifaıyla te'vl ve tesviye urutuna ri'şayet olunarak ar ve tevzi' ve bi-la te'hir yerlü yerinden ve icab ve itiza idenlerden temamen ve ser'an tahil ve mubasir-i merume tevdi'an Der-Sa'adet'ime iral ve hazine-i merumeye teslimi huuuna ziyade sa'y ve ayret eylemeiz fermanim olmağın hasaten işbu emr-i celill-adrim idar ve mubasir-i merum ile iral olunmuşdur imdi vuulinde keyfiyet irade-i seniyyem manu-u emr-i erifimden ma'lumuuz olduğda fermanim olduğu ve blada zikr ve beyan ılınđıı üzere liva-i mezkur azalarından sene-i merume maubben muretteb olan yüz neferin beher neferi beşer yüz guruhdan icab iden elli bi guruh

meşarifat-ı mezbûre için Tersâne-i ‘Âmirem hazînesine tahşîş kılınmış idüğünden ma‘rifet-i şeri‘ ve cümle ma‘rifet ve ittifâkıyla te‘vil ve tesviye şurûtuna ri‘âyet olunarak tarh ve tevzi‘ birle bi-lâ te‘hîr yerlü yerinden ve îcâb iktiza idenlerden tamamen ve seri‘an tahşil ve mübâşir-i merkûme tevdî‘an Der-Sa‘âdet’ime irsâl ve Tersâne-i ‘Âmirem hazînesine teslimi huşûsuna ziyâde ihtimâm ve diğkat ve hilâf-ı rıza-yı şâhânem vâridât-ı mezbûreniñ ‘avk ve te‘hîriyle mazhar-i müdâhale ve ‘itâb olmağdan begâyet tehâşî ve mücânebet eyleyesiz ve sen ki mübâşir-i merkûmsun sen daği me‘mûr-u tahşîli olduğunıñ meblağ-ı bedeliye-i mezbûruñ temâmen ve seri‘an tahşil ve ağız ve kabz ve bi'l-istifhâb hazîne-i merkûmeye teslimi huşûsuna mezîd sa‘y ve gayret ve hilâf-ı me‘mûriyet emr-i şerîfim hareketden tevakkî ve mübâ‘adet eylemek bâbında fermân-ı ‘âlîşânım şâdır olmuştur **buyurdum ki**; hüküm-ü şerîfimle varduğda bu bâbda vech-i meşrûh üzere ila-ağire. Fî 26 R. Sene 246.

Ƙad vâşale'l-ileyne ve Ƙaydınâh? fî 27 Ca. Sene 246.

11a-43

Bâ‘iş-i tahrîr defter oldur ki

Donanmâ-yı Hümâyûn’a müstağdem bulunmağ üzere Virânşehir sancağından tertîb buyurulan elli nefer Ƙalyoncunıñ beheri beşer yüz ğuruşdan bedele rabt ile îcâb iden elli biñ ğuruş Ƙalyoncu bedeliniñ daği işbu iki yüz kırk altı senesine maşşûben nişfi rûz-ı Ƙâsımında ve nişf-ı âğarı dört mâh mehil ile yerlü yerinden tahşil ve Tersâne-i ‘Âmire hazînesine irsâl olunmağ üzere bir Ƙıt‘a fermân-ı ‘âlîşânım vârid olmuş ise de meblağ-ı bedeliye-i mezkûre vağt ve zamanıyla tahşil olunarak mağalline te‘diye olunduğı meblağ-ı mezkûr Der-‘Âliyye’den şarrâf tarafından ağız olunduğundan fuğâra üzerine ğüzeşte ve ğizmet-i mübaşiriye terâkim itmesün için rağmen li'l-fuğâra ve tehmîlen li'l-maşlahate iki? tağsiği me‘an ğâlâ livâ-i mezkûr mütesellimi dergâh-ı ‘âlî Ƙapucubaşlarından ‘atûfetlü es-Seyyid Hüseyin Ağa Ğazretleri ma‘rifeti ve cümle ma‘rifet ve ma‘rifet-i şer‘le livâ-i mezkûruñ ğavî olduğu Ƙazalara tevzi‘ ve tağsım olunub li-ecli‘t-tahşil mütesellim-i mûmâ-ileyh ğazretleri yedine Ƙibel-i şer‘den i‘tâ olunan defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Fî 27 Ca. Sene 246.

Ğuruş

00000 Ƙalyoncu bedeliniñ tağsît-i evvel ve şânî emvâl cem‘ân

00000 Tersâne-i ‘Âmire Emîni Efendi tarafından ğelen mübâşiri İzzet Ağa’ya ğidmet

02000 ‘Atûfetlü mütesellim ağa ğazretlerine tahşildariye

01320 Faziletli hâkim efendi harc-ı imzâ

00090 Kâtibiye 45 ğuruş, hüddâmiye kaydiye 35 ğuruş, ihzâriye 25 ğuruş

54210

11b-43

Qazâ-i Virânşehir 4596 ğuruş

Qazâ-i Kızılbel 1840 ğuruş

Qazâ-i Aktaş 1100 ğuruş

Qazâ-i Şehabeddin 1705 ğuruş

Qazâ-i Kuruşavağ 422 ğuruş

Qazâ-i Yörük 1212 ğuruş

Qazâ-i Eflâni 4621 ğuruş

Qazâ-i Kecinós 1502 ğuruş

Qazâ-i Ova 1835 ğuruş

Qazâ-i Zerzene 1025 ğuruş

Qazâ-i Ulus 3095 ğuruş

Qazâ-i Tefen 249 ğuruş

Qazâ-i Amasra 3500 ğuruş

Qazâ-i Pençşenbe 2690 ğuruş

Qazâ-i Borlu 9835 ğuruş

Qazâ-i Çehârşenbe 2390 ğuruş

Qazâ-i Bartın 4100 ğuruş

Qazâ-i Bendereğli 6733 ğuruş

Qazâ-i Yeñice 1760 ğuruş

Cem‘ân yekûn 54210 ğuruş

11b-44

Sa‘âdetli meveddetli sûtüde kârim aĝa-yı muhterem hazretleri

İ‘âne tazmîn-i ticâret için maħdûmuñuz silâhşorân-ı haşşadan ‘izzetli Mûsâ Aĝa yediyle gönderilen defteriñiz mantûku üzere qazâhâ-yı ma‘lûmeden olarak ib‘ât kılınan kırk biñ dört yüz elli beş ğuruş vürüdu inhâ derhâl Bâb-ı ‘Âli’ye taqđim ve Darbhâne-i ‘Âmire hazînesine teslim olunub îcâb iden muşahhîh puşulası işbu şukkamıza mevzû‘an tarafıñıza gönderilmiştir bi-mennihi Te‘âlâ vuşûlünde henüz taħşil olunmağda olunan aqçeyi dahî defter-i mümzâsıyla serî‘an irişdirmeĝe himmet ve ĝayret eylemeleri siyâkında nemika-i şûret taħrîr olunmuşdur. Fî 17 Ca. Sene 246.

Mühür

‘Abdullah Mehmed Hüsrev

11b-45***Đarbĥaneden virilen ŧaĥĥı? puŧulası***

İ'âne-i tazmîn-i ticâret olarak ħapucıbaŧılardan Virânŧehir sancacı mütesellimi Hasan Çâvûŧ-zâde Es-Seyyid Hüseyn Aġa ma'rîfetiyle livâ-i mezbûruñ ĥâvî olduġu on iki 'aded ħazâlarıñ vüçûh ve zî-ħudretlerinden bi't-tertib taĥŧil ve Đarbĥâne-i 'Âmire'ye tertib olunan

Ġuruŧ

40455

40455

Fî 13 Cemâziye'l-âĥir. Sene 1246.

00000

Meblaġ-ı mezbûr kırk biñ dört yüz elli beŧ ġuruŧ Đarbĥâne-i 'Âmire'ye vârid olmaġla ŧerh verildi.

Đarbĥâne Emîni Efendi ŧaĥĥıyla

11b-46***Ķuzuyaġalı ħâdınıñ zevcesiniñ arâzî da'vâsı fermânı ħaydır.***

Ķıdvetü'n-nüvvâb el-müteŧerri'in Taraklı-borlu nâm-ı diġer Za'ferân-borlu ħazâsı nâibi mevlâna (boŧ) zîde-'ilmuhu tevġî'-i refî'-i hümâyûn vaŧıl olıcak ma'lûm ola ki Ķuzuyaġa ħaryesi sâkinlerinden Ĥamîde binti Meĥmed nâm Ĥâtûn meclis-i ŧer'e gelüb zikr-i âti kimesneler müvâcehelerinde ze'amet ħaryelerinden mâru'z-zikr Ķuzuyaġa ħaryesinde sâkin iken bundan aġdem fevt olan zevcim es-Seyyid 'Abdurraĥman bin Hüseyn ĥâl-i ħayâtında ħarye-i mezkûre topraġında vâġı' tapulu ve temessüklü mutaŧarrıf olduġu ma'lûmu'l-ĥudûd ve'l-ħı'ât tarlalarını bedel-i ma'lûme-i mu'atebesinde ħaġġ-ı taŧarrufu rızâsı ve ŧâĥib-i arz ma'rîfetiyle 241 senesinde baña ferâġ ve tefvîz ben daĥi tefevvüz ve ħabûl birle yedime virilen ŧâĥib-i arz temessükü mücebince beher sene zabt tarafından zirâ'at ve 'öŧür vermemde ŧâĥib-i arza edâ ile gelüb ŧimdi zevcim merġûm fevt olmaġ ħasebiyle ve ħarye-i arâzîyesi nizâ'-ı zuhûrunda vaġf-ı mütevellisi ħarye mutaŧarrıfı za'im ve sipâhi ile mürâfa'a olunmaġ ħânûn-u müktezâsından iken ħarye-i mezbûre ahâlîsinden Emir-oġlu Meĥmed ve Ĥacî ŧâ'ban-oġlu Muŧafâ ve Kumcu-oġlu Memiŧ ve Ķara Meĥmed ve 'Antablı-oġlu Meĥmed ve Çaçmaġsız-oġlu Ĥasan ve Gedikci?-oġlu Meĥmed ve Ĥacî Meĥmed nâm kimesneler ħarye-i mezbûre mutaŧarrıfı ŧâĥib-i arz ĥâzır bi'l-meclis olmadıġı ĥâlde seniñ zabt ve taŧarruf eylediġiñ tarlalar bizim mevlâdiyete üzere mütevellileri olduğumuz ŧâlih Ĥâce vaġfi arâzîyesidir zevciñ merġûm bi-lâ veled fevt olmaġla tarla-yı mezkûrler

mahlûl olub cânib-i vakfa 'âid olmuşdur bizler diledüğünde viririz didiklerinde ben daği ol yerler için hîn-i ferâğda şâhib-i arz olanlardan tapu temessükü ağız yiledim anlarında 'vâ idiñiz deyü cevâb itmiş isem daği mündefi' olmayarak beni arâzî-yi mezkûre ??? tarafından?? men' ideriz sûal olunub ref'leri? maqlûbumdur didikde ğıbbe's-suâl merķûmun daği cevâblarında ber-vech-i muħarrer arazi-i mezkûre Şâlih Hâce vakfındandır ve bizler 'ale'l-işrâk?? mütevellîleri olduklarımızdan bundan aqdem arâzî-yi mezkûreleriñ vakfiyetini esâs idüb yedimize hâkim-i sâbıķıñ i'tâ eylediği hüccet ile taşarruf ideruz deyü eyledikleri cevâbları şer'-i şerîfe ve kânûn-u münâfi olmağla mezbûre Hamîde Hâtûn'uñ mâru'z-zıkr Kuzyağa kıyresinde ber-vech-i muħarrer mutaşarrıfe olub yedinde olan şâhib-i arz temessükü mücebince ol yerler ber-karâr-ı sâbıķ zabt ve tarafından zirâ'at ittirilmeyüb hilâf-ı kânûn ve muğâyir-i temessük vâķı' olan müdâheleleri men'i ve ref' olunduğı beyânıyla kânûn üzere bir kıt'a emr-i şerîfim şuduru niyâzında olduğunu senki kâzâ-i mezkûr nâibi fetvâ emîni-zâde es-Seyyid Mehmed Zühdî zide-'ilmuhusun rikâb-ı hümâyûnuma vârid olan i'lâmında derc ve iş'ar olunmuş olmağdan nâşî Defterhâne-i 'Âmire'de maħfûz defter-i mufaşşılâta mürâca'at olunduğda aşyâb ve yaylak ve hâric-i? zemin ile kıyere-i Koñarı ve kıyere-i Kuzyağa ve Kirpe ve Çerçen ve Akvıran bahsinde?? resm-i çift ve bennâk rusûm-u zemin ve hınça ve şa'ır yekûn me'a ğabere?? on sekiz biñ beş yüz akçe yazu ile defter-i mufaşşalde ze'âmet kıyelerinden olmağ üzere muħarrer kılmayla?? taħrîr olunduğı maştûr ve mümzâ ve zıkr olunan Kuzyağa kıyresinde Şâlih Hâce vakfıñ şarâhaten taħrîri maħalli Defterhâne-i 'Âmire'mde bulunmadıđınıñ cevâbı daği taħrîr ve işâret olunmuş olmağla imdi menâzi'-fihâ olan yerlere merķûm es-Seyyid 'Abdurrahman hâl-i hayâtında mutaşarrıf iken hağ?? taşarrufu rızâsı ve şâhib-i arz ma'rîfetiyle zevcesi Hamide Hâtûn'a sene-i mezkûrede ferâğ ve tefvîz ve mezbûre daği tefevvüz ve kabûl birle yedine virilen temessük mücebince sene-i mezkûreden beru zabt ve beher sene 'öşür ve resmi şâhib-i arza edâ ile gelür iken bu esnâda zevci merķûm fevt olmağ cihetiyle merķûmden zühûr birle ol yerler bizim mütevellîleri olduğumuz Şâlih Hâce vakfındandır deyü ol-vecihle müdâhale eyledikleri vâķı' ise kıyere-i merķûmun vakfi namıyla? arâzî taħrîr olunmayub ve bu mekûle arazi-yi mîrîyede i'lâm ve kağı hüccetiyle vakf olmağ hilâf-ı kânûn olduğuna binâen merķûmleriñ ol-vecihle hilâf-ı kânûn vâķı' olan müdâhaleleri men'i birle ol yerler yedinde olan şâhib-i arz temessükü mücebince mezbûre Hamîde'ye kemâ-kâne zabt ve tarafından zirâ'at ittirilmek kânûn olduğuna binâen bu bâbda kanun üzere 'âmel

olunmak fermânım olmuşdur **buyurdum ki**; sen ki nâib-i mûmâ-ileyhimsin huşûş-u mezkûru şer‘-i şerîf ve kânûn-u münîfe taṭbîk iderek fi'l-ḥaḳîka ve merḳûmuñ def‘ olunarak ol-vecihle müdâhaleleri vâkı‘ ise men‘i ve def‘ ve birle ol yerleri ber-ḳarâr-ı sâbîk-ı mezbûre Ḥamide Ḥâtûn’a zabṭ ve ṭarafından zirâ‘at ider sevdâsıyla?? mülâsîk ‘âlâmet-i şerîfe ilâ-aḥire. Fî-evâşıt-ı Ra. Sene 246.
Ḳad vâşele ileynâ ve ḳayd-ı mâh fi 7 C. Sene 246.

11b-47

Za‘ferân-borlulu Emîn

‘Âsâkir-i Manşûre’den Za‘ferân-borlulu Emîn Atina’da Menlik ğavġasında sol dizine ve göġsünün sağ ṭarafına ḳurşun işâbetiyle mecrûḥ olduğundan 245 senesi şa‘banınıñ yigirmi dördüncü günü virilen teḳâ‘üdlük vazîfesi berâtı mücebince sene-i mezkûre zil’hiccesi ġâyetine ḳadar beher şehr on sekiz ġuruşdan îcâb iden 78 ġuruş vazîfesi aḥz itmek için i‘lam virilüb ve târîḥ-i mezkûrden işbu târîḥ-i i‘lâma gelince altı aylık icâb iden 108 ġuruş vazîfesi daḫi Virânşehir sancaġı mütesellimi Ḥüseyn Aġa’nıñ muḥaşşillik ḥazînesinden kendüye edâ ve teslîm olunduġu i‘lâm şud. Fî-ġurre-i B. Sene 246.

12a-48

Za‘ferân-borlulu Veli

‘Âsâkir-i Manşûre’den Za‘ferân-borlulu Velî Atina’da Menlik ğavġasında ḳaraġol bekler iken şol ḳoluna nuzûl işâbet itmiş ve gemi ile Eğriboz’dan üzerine gelür iken eşḳıyaya teşâdüf ile başdan ḳara eylediklerinde sağ ḳolu daḫi ḳırılmış olarak nazâr-ı şevkat-i eser-i ḥazret-i zîllu’llâhîye mazhariyetle 245 senesi şa‘banınıñ yigirmi dördüncü günü târîḥiyle müverrah yedine virilen berât-ı şerîf mücebince sene-i mezkûre zil’hiccesi ġâyetine ḳadar beher şehr on sekiz ġuruşdan îcâb iden 72 ġuruş vazîfesi Virânşehir sancaġı mütesellimi ḥazînesinden kendisine i‘tâ olunub ve bu vecihle i‘lâm olunmuş ise daḫi târîḥ-i mezkûrden işbu târîḥ-i i‘lâma gelinceye beher şehr on sekiz ġuruşdan îcâb iden 108 ġuruş vazîfesi hazîne-i mezkûreden aḥz itmek i‘lâm şud. Fî ġurre-i B. Sene 246.

12a-49

Cânib-i hazret-i ser'askeriden tekâ'üdlük vazîfesi tezkeresi mücebince virilen i'lâmdır.

‘Âsâkir-i Manşûre silkine idhâl olunmuş olan Tersâne-i ‘Âmire tâburlarının birinci bölüğünde ikinci on başısının yigirmi guruş mâhiye ile beşinci neferi olan Za‘ferân-borlulu Mehmed veledi Mehmed muqaddem Varna’da vukû‘bulan muhârebede lağım altında kalarak mecrûh olub kadîm mâhiyesi olan yigirmi guruş ile tekâ‘üd olduğu mübeyyin ‘ilm-u haberi vurûd itmiş olduğundan bahisle cânib-i hazret-i ser'askeriden 244 senesi ramazânının dördüncü günü târîhiyle müverrah yedine i'tâ olunan memhûr tekâ‘üdlük tezkiresi mücebince işbu 245 senesi zi'l-ka‘desi guresinden 46 senesi cemâziye'l-aħiri gâibine gelince beher şehr yigirmişer guruşdan icâb iden 160 guruş vazîfesi Virânşehir sancağı mütesellimi hazînesinden mecrûh-u mezbûre i'tâ olunduğu i'lâm şud. Fî selh-i C. Sene 246.

12a-50

Çalyoncu bedelinden Borlu hişsesi

Bâ'is-i terkim defter oldur ki

Bâ-emri-‘âlî Virânşehir sancağından tertîb ve maflûb buyurulan çalyoncu bedelinin taqsît-i evveli rûz-ı kâsım duhûlünde ve taqsît-i şânîsi dört mâh mehl ile Tersâne-i ‘Âmire hazînesine te'diye olunmak lazimedden ise de işbu 246 senesine maşşûben kezâlik livâ-i mezkûrden maflûb buyurulan mebâlig-i bedeliye-i mezkûre hazîne-i mezkûreye vaqt ve zamanıyla teslîm olunmak ve yedinde muşaliğ fuqarâ tehmîl kılınmak için cümle vücûh-u ma‘rifetleri ve ma‘rifet-i şer‘le bedeliye-i mezkûrenin iki taqsiti me‘an livâ-i mezkûre tecviz ve taqsîm olunduğda medîne-i Taraqlı-borlu kazâsına işâbet iden ber-vech-i âfî mebâlig-i kazâ-i mezkûrun mevcûd ve mu‘teber hânesi üzerine tevzî‘ ve taqsîm olunduğda beher hâneye altmış dörder guruşdan işâbet itmekle meblağ-ı mezkûru li-ecli't-tahşîl hâlâ livâ-i mezkûr mütesellimi dergâh-ı ‘âlî kapûcubaşlarından sa‘âdetlü es-Seyyid Hüseyin Ağa Hazretleri yedine medine-i mezkûre muhâkemesinden i'tâ olunan defter-i mümzâdır ki ber-vech-i âfî zikr ve beyân olunur. Fî 23 C. Sene 246.

Guruş

9350 Çalyoncu bedelinin taqsît-i evvel ve şânî emvâlinde hişse-i Borlu

0232 Birer pâreden faziletlü Hâkim Efendi Hazretlerine harc-ı defter-i mümzâ

0018 Ber-mu'tâd hârc-ı hademe

9600

Yalnız dokuz biñ altı yüz guruşdur.

12a-51

Kecinos kazâsından 'Âsâkir-i Mansûre'den Muştafa'nın sâlyânedan mu'âfiyet emri kayıdır.

Kıdvetü'n-nüvvab el-müteşerri'in Taraqlı-borlu nâm-ı diğeri Za'ferân-borlu nâibi mevlâna (boş) zîde-'ilmuhu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-ğadruhum tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsil olıcağ ma'lûm ola ki 'Âsâkir-i Mansûre-i Muhammediye neferâtından Za'ferân-borlulu Muştafâ bundan aqdem vukû'bulan muhârebede mecrûh ve 'alil olmuş olduğundan bu def'a kendüsüne tekâ'üdlük vazîfesi ihsân-ı hümâyûnunum olmuş ise de merkûm dîn-i mübîn yolunda ve uğur-u padişâhânemde cânsipârâne gâzâ ve cihâd itmiş olmak hasebiyle bu mişillüler sâye-i hümâvâye-i şâhânemde bir vecihle zahmetkeş olmayub her hâlde müreffehel-hâl ve müsterihül-bâl olmaları maflûb ve mültezem-i şâhânem olduğundan merkûm Muştafâ'nın emsâli mişillü mümleket-i sâlyâne ve tekâlifinden bi'l-vücûh mu'âfiyeti bâbında Divân-ı Hümâyûn'umdan emri-i şerîfim şudûrunu hâlâ li-ecli'l-istiklâl 'Âsâkir-i Mansûre ser'askeri düstûr-u mükerrerem müşîr-i müfehham nizâmü'l-âlem vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa edâme'llâhu Te'âlâ iclâlehu bâ-takrîr ifâde itmekle vech-i meşrûh üzere merkûmuñ memleket sâlyâne ve tekâlifiniñ cümlesinden 'afvı fermânım olmağın mahşûşen işbu emri-i celîlü'l-ğadrim işdâr ve yedine itâ olunmuşdur imdi merkûm Muştafâ'dan tekâlif ve sâlyâne ve nâm-ı ahar ile bir akçe ve bir habbe alınmayub ez-her cihet ve himayet ve şiyânetiyle refâh ve rahâtı vesâiliniñ istihşâli huşûşuna diğkat ve merkûm emri'l-iktizâ-i mahkemeye vücûh hânelerine varduğda kendüsüne her vecihle hürmet ve ri'âyet ve hilâfından begâyet ittikâ ve mübâ'adet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki**; vuşul bulduğda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtîşâliniñ mazmûn-u itâ'at-mağrûnuyla 'âmel ve hareket ve hilâfından hazer ve mücânebet eylesiz şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfe itimâd kılasız. Tahriren evâhir-i şehri Cemâziye'l-ahir sene sitte ve erba'ın ve mieteyn ve elf.

Ğadd vâşele kayd-ı mâh? fi 1 B. Sene 246.

12a-52***Merķûm Muştafâ'nıñ tekâ'üdlük vazîfesi berâtı kaydıdır.***

‘Âsâkir-i Manşûre neferâtından Za‘ferân-borlulu işbu râfi‘-i tevķi‘-i refi‘i‘ş-şân-ı hâkânı Muştafâ'nıñ Menlik muhârebesinde hendekden düşüb fitık ‘illetine mübtela olmuş olduğundan taraf-ı hümâyûnumdan on ğuruş tekâ'üdlük vazîfesi ihsân-ı hümâyûnum olmuş olmağla iktizâ iden berât-ı şerîfimiñ işdâr ve i‘tâsını ‘Âsâkir-i Manşûre-i Muhammediye ser‘askeri ??? düstûr-u mükerrerem müşîr-i müfehham nizâmü'l-‘âlem vezîrim Mehmed Hüsrev Paşa edâma'llâhu Te‘âlâ iclâlehu bâ-takrîr inhâ ve ber-vech-i muharrer merķûm ‘âmelmânde ve müsteħaķ-ı ‘inâyet ve sezâvâr-ı mükerrermet olduğunu ser-eṭibba-ı hâşşam a‘lemü'l-‘ulemâi'l-mütebahħirîn Mevlâna Muştafâ Behçet edâme'llâhu Te‘âlâ fezâilehu i‘lâm etmeleriyle bu meķûle virilecek tekâ'üdlük vazîfesi mâh-be-mâh başkaca defteriyle muķâta‘ât hazînesinden alınub tekâ'üd olan kimesnelerden Âsitâne-i Sa‘adet'imde olanlarıñ tekâ'üdlük vazîfeleri kendü yedlerine teslîm olunub taşrada bulunacak tekâ'üdleriñ vazîfeleri daħi bâ-i‘lâm-ı şer‘iyye veyâhud vülât-ı ‘âzâmım taraflarından inhâ olunub muhakkak tebeyyün eyledikten soñra gönderilüb yine anlarıñ ma‘rifetleriyle yedlerine viridilmesine ve sipâriş ve havâle ile mechûl kimesneye tekâ'üdlük vazîfesi virilmemesine ser‘asker paşa ve ‘Âsâkir-i Manşûre kâtibi dâ‘imen diķkat ve ihtimâm eylemek üzere nizâma râbta ve kânûnnâme-i hümâyûnuma zeyl ve idhâl olunmuş olmağla mucebince merķûme on ğuruş mâhiye ile tekâ'üdlük tevcih ve berâtı i‘tâ olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd ‘inâyet-i padişahanem zuhûre götürüb biñ iki yüz kırk altı senesi cemâziye'l-evveliniñ on doķuzuncu günü târiħiyle müverraħ virilen ruûs-u hümâyûnum mücebince bu berât-ı hümâyûnu virdim ve **buyurdum ki**; mezbûr Muştafâ varub vech-i meşruħ üzere ta‘yîn olunan on ğuruş tekâ'üdlük mâhiyesin alub mutaşarrıf ola şöyle bileler ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılalar. Tahriren fi'l-yevmü'l-‘aşir şehr-i min-Rebî‘ü'l-âħir sene sitte ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

Ķad vâşale'l-ķayd-ı mâh fi l B. Sene 246.

12b-53***246 senesi maṭlûb buyurulan ‘aynen ķalyoncu neferâtınıñ fermân-ı ‘âlîşân kaydıdır.***

Ķıdvetü'n-nüvvâb el-müteşerri‘în Virânşehir nâibi mevlâna zîde-‘ilmuhu ve ķıdvetü'l-emacid ve'l-a‘yân Virânşehir sancağı mütesellimi zîde-mecduhu mefâħirü'l-emâsil ve'l-aķrân zikr-i âti ħuşûşa bu def‘a mübâşir ta‘yîn kılınan

kapûdân-ı deryâm rû esrâr-ı mîrî ‘âlfî ve a‘yân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş
 erleri zîde-kadruhum tevķî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olıcaķ ma‘lûm ola ki işbu sene-i
 mübâreket evvel-behârında ihrâc olunacaķ süfun-u donanmâ-yı hümâyûnumuñ tekml
 takımlarıyçün muktezî olub taşradan vürûd idecek ‘Âsakir-i Manşûre mürettebâtından
 ve dâhil-i dârü's-salţanatü's-seniyyemden tedârik olunacaķ neferâtdan mâ‘ada tekml-i
 tertibe lâzım gelen iki biñ iki yüz yigirmi beş nefer ‘âskerîñ şimdiden be-ħuşule??
 münâsib sâhil ve kazâlardan tertîbi ehem ve elzem olub muķaddema kalyoncu neferâtı
 tertibi olunan kazâlardan karârgîr olan nizâmı mücebince beher nefere müretteb olan
 beşer yüz ğuruş bedeliye donanmâ-yı hümâyûnumda taħaşşûd iden ‘âsâkiriñ meşârif-i
 zarûrîyelerine tahşîş olmaķ mülâsebesiyle aña ħalel gelmemek ve cânib-i vilâyetden
 tertîb olunan neferât sevâhilden ise kumânya ve navl-ı sefîneleri vesâir kazâlardan ise
 Der-Sa‘âdet’ime gelinceye dek me’kûlât behâları zımnında birer miķdâr verilerek
 gönderilecek ve Tersâne-i ‘Âmire vuşûlleri ğününden i‘tibâren usûl ve nizâm üzere
 aylıklar Tersâne-i ‘Âmirem ħazînesinden virilmek şartıyla ol miķdâr nefer tertîbi
 ħuşûşuna irâde-i seniyye-i mülûkânem ta‘alluķ idüb ol-bâbda ħaţ-ı hümâyûn
 şevket-maķrûn-u mülûkânem şahîfe-i pirây şudûr olmuş ve tertîb-i mezkûrden
 Virânşehir kazâsı ħişşesine elli nefer işâbet itmiş olub şöyleki neferât-ı merkûm
 sâbıklarının şülûş ve rub‘ ve rub‘-ı mezîde ħaķķı şuretiyle tertîb olunmuş olduğuna ve
 bi-mennihi Te‘âlâ donanmâ-yı hümâyûnumuñ ‘avdetiyle tekml-i ħizmetlerinde yine
 vilâyetlerine ‘azîmetlerine izin ve ruşşat verileceğinden neferât-ı merkûmeniñ tedâriki
 emrinde ħiçbir ğûna ğadr ve ‘illete maħal kalmayacağına binâen bunuñ üzerine ibrâ ve
 ğadr ve ‘illet ile neferât-ı mürettebeniñ birazını ‘afv veyâħûd bedele kaţ‘ itdürmek
 şuretiyle şayılmak ve tertîbinden noķşan gönderilmek mişillü ħâlâta taşaddî olunmak
 lâzım gelür ise cesâret idenleriñ bi't-taħķîķ te’dibât-ı lâyıkaları icrâsında daķıķa fevt
 olunmayacağı muħaķķaķ olmaķdan nâşî siz ki nâib ve mütesellim vesair
 mûmâ-ileyhimsiz vuşûl-i emr-i şerîfde kazâ-i mezbûrdan müretteb ve maţlûb olan ol
 miķdâr kalyoncu ‘askerini eli ve ayağı tuţar ve işe yarar tevânâ yiğitlerden olmaķ üzere
 heman şimdiden tedârik ve tahrire mübâşeretle cümlesi kavî küfelâya rabţ olunarak
 zinhâr isti‘câle ħâcet bırakmayarak martdan bir mâh muķaddem ya‘ni ibtidâ-i şubâtda
 Tersâne-i ‘Âmire’me irsâl ve tesyîle bi'l-ittifâķ mezîd iķdâm ve mübâderet eylemeñiz
 fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen maħşûsen işbu emr-i şerîfim işdâr ve
 mübâşir-i mûmâ-ileyh ile tesyâr olunmuşdur imdi kazâ-i mezbûrdan maţlûb olan elli
 neferiñ bâlâda beyân olunduğı vecihle hemân tertible ibtida-i şubatda Tersâne-i

‘Âmire’me iriştirilmesi kaç’-ı maṭlûb-u padişâhanem idüğü ve bu bâbda aḡmâz ve tesâmuḡ vuḡû’uyla gönderilen neferât tertîbinden noḡşân ve işe yaramaz ??? ve tevânâ olmak veyahûd ibtidâ-i şubatda gönderilmek lâzım gelür ise bi-lâ imhâl icrâ-yı te’dîbiñize ibtidâr olunacağı ma’lûmuñuz olduḡda aña göre ‘âmel ve hareket bi'l-ittihâd kemâl-i ihtimâm ve diḡkat ve ḡâlât-ı vaz’ tecvîz ile mazhar ve müehḡeze ve ‘itâb olmakdan begâyet tevaḡkî ve mübâ’adet eylesesiz sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin mazmûn-u emr-i şerîfim seniñ daḡi meczûmuñ olarak müktezâ-yı me’mûriyetiñ üzere serî’ân bu taraftan hareket ve şavb-i me’mûre varub kazâ-i mezbûrdan mezîd ve maṭlûb olan sâlifü’z-zikr elli neferi evşâf-ı mezkûre ile mevşûf yiḡitlerden olmak üzere derḡal tertîb ve tedârik itdürderek ibtidâ-i şubatda Tersâne-i ‘Âmire’me sevḡ ve îşâl ile ifâ-yı müktezâ-yı me’mûriyet ve şadâqate dâmne-i?? dermeyân ḡayret ve ḡâlât-ı vaz’ı irâet-i? ruḡşatla sen daḡi mesûl ve mu’âtteb olmakdan ziyâde hazer ve mücânebet eylemek bâbında fermân-ı ‘âlîşânım şadır olmuşdur **buyurdum ki**; vuşûl bulduḡda bu babda vech-i meşrûḡ üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermânım vâcibü'l-ittibâ’ ve lâzımü'l-imtisâlimiñ mazmûn-u itâ’at-maḡrûnu ma’rifetiyle ‘âmel ve hareket eylesesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılasız. Tahriren evâil-i şehr-i Cemâziye'l-aḡir sene sitte ve erba’în ve mieteyn ve elf.

12b-54

Emr-i ‘âlî mücebince buyuruldu-yu sâmi ḡazret-i velîyyü'n-na‘im-i ḡaydır.

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim dergâh-ı ‘âlî ḡapûcıbaşlarından ḡâlâ Virânşehir sancaḡı mütesellimi ‘izzetlü ḡüseyn Aḡa zîde-mecduhu şerayi’-şîâr livâ-i mezbûruñ ḡavî olduḡu ḡazâlarıñ kuzât ve nüvvâbı faziletlü efendiler zîde-‘ilmuhum ve mefâḡirü'l-emâsil ve'l-aḡrân zikr-i âti ḡuşûşa bu def’a mübâşir ta’yîn kılanan hevâşdârımız?? ḡamiyetlü ‘Ali Bey ve bi'l-cümle ḡazâlarıñ muḡtârân ve vücûh-u ahâlî ve zâbıtân ve iş erleri zîde-ḡadrumum inhâ olunur ki müktezâ-i irâde-i mülûkâne üzere işbu sene-i mübareke evvel-baharında ihrâc olunacak sūfun-ı donanmâ-yı hümâyûnuñ tekmîl taḡımlarıçün müktezâi olub taşradan vürûd idecek ‘âsâkir-i mansûre mürettebâtından ve dâḡil-i dârü's-salṡanatü's-seniyyeden tedârik olunacak neferâtdan mâ’ada tekmîl tertîbi lâzım gelen iki biñ iki yüz yigirmi beş nefer ‘askeriñ şimdiden ba’zı münasib sâḡil ve ḡazâlardan tertîbi ehemm ve elzem olub muḡaddema ḡalyoncu neferâtı tertîb olunan ḡazâlardan karârgir olan nizâm mücebince beher nefere müretteb olan beş yüz ḡuruş bedeliye-i donanmâ-yı hümâyûnde tahaşşûd idecek ‘âsâkiriñ meşarif-i zarûriyelerine maḡşûş olmak mülâsebesiyle aña ḡalel gelmemek ve cânib-i

vilâyetden tertîb olunan neferât-ı sevâhilden ise kıumanya ve navl-ı sefineleri vesâir kazâlardan ise Der-Sa‘âdet’e gelinceyedek me’kûlât bahâyı zımnında birer miqdâr akçe virilerek gönderilmek ve Tersâne-i ‘Âmire’ye vuşûlleri gününden i‘tibâren uşûl ve nizâm üzerine aylıkları Tersâne-i ‘Âmire hazineinden verilmek şartıyla ol miqdâr nefer tertîbi huşûşuna irâde-i merâhim‘âde?? hâzret-i padişâhi ta‘alluk idüb ol babda mübârek hatt-ı hümayûn şevket-maqrûn-u mülûkâne şahîfe-i pirây şudur olmuş ve tertîb-i mezkûrdan livâ-i mezkûruñ hissesine elli nefer işâbet itmiş olub şöyle ki neferât-ı merkûme sâbıklarının şülüş ve rub‘ derecelerinde hafif şûretiyle tertîb buyurulmuş olduğuna ve bi-‘inâyeti'l-lâhi Te‘âlâ donanmâ-yı hümayûnuñ ‘avdetiyle tekmîl hizmetlerinde yine vilâyetlerine ‘avdetlerine izn ve ruhsat i‘tâ olunacağından neferât-ı merkûmeniñ tedârik-i emrinde hiçbir günâ gadr ve ‘illete maħal kalmayacağına binâen bunuñ üzerine ibrâ ve ‘afv?? ve ‘illet ile neferât-ı mürettebeniñ birazını ‘avfi veyahud bedele kaṭ‘ itdirmek şûretlerine sayılmak veya tertîbinden nokşân gönderilmek mişillü hâlâta taşaddî olunmak lâzım gelür ise cesâret idenleriñ bi't-tahkîk te'dibât-ı lâyıklarının icrâsında dakîka fevt olunmayacağı muhakkak olmağdan nâşî şeref-şudûr buyurulan bir kıṭ‘a fermân-ı celîlü's-şân fermûde-gendesiz müstebân? olduğu vecihle siz ki muhâtebûn-u mûmâ-ileyhimsiz livâ-i mezbûrdan müretteb ve maṭlûb buyurulan ol miqdâr kıalyoncu neferâtının eli ve ayağı tutar ve işe yarar yiğitlerden tevânâ olmak üzere şimdiden tedârik ve taḥrire mübaşeretiyle cümlesi küfelâyâ rabṭ olunarak ve zinhâr isti‘câle hâcet bırakmayarak martdan bir mâh muḳaddem ya‘ni şubatda Tersâne-i ‘Âmire’ye irsâl ve tesyîle bi'l-ittifâk mezîd iḳdam ve gayret ve hilâf-ı vaz‘ ve tecvîz ile mazhar-ı ‘itâb ve müehheze olmağdan begâyet tevaḳkî ve mübâ‘adet eyleyesiz ve sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin

13a-54

sen-daḥi mûktezâ-yı me‘mûriyetiñ üzere ber-mantûḳ-u emr-i ‘âlî kazâ-i mezkûrdan müretteb ve maṭlûb buyurulan ol-miqdâr neferâtı evşâf-ı mezkûre ile mevşûf yiğitlerden olmak üzere derħal tertîb ve tedârik itdürderek ibtidâ-yı şubatda serî‘an ve ‘âcilen Tersâne-i ‘Âmire’ye sevḳ ve isâle mübâderet ve ol-vecihle ifâ-yı emr-i me‘mûriyete gayret eylemek babında ber-mantûḳ-u emr-i ‘âlî Divân-ı Tersâne-i ‘Âmire’den işbu buyuruldu taḥrîr ve işdâr ve tesyâr kılındı inşa’llâh Te‘âlâ vuşûlinde gerekdir ki ber-mantûḳ-u emr-i ‘âlî ve ber-müceb-i buyuruldu ‘âmel ve hareket ve hilâfından teḥâşî ve mübâ‘adet eyleyesiz deyü. Fî 19 C. Sene 46.

13a-55

‘Âsâkir-i Mansûre’den Emîn veledi Aḥmed’iñ me‘a zam ile verilen müceddeden berat-ı şerîfi kayıdır.

‘Âsâkir-i Mansûre-i Muhammediye silkine idhâl olunan Tersâne-i ‘Âmirem taburunun üçüncü bölüğünde ikinci onbaşınıñ altıncı neferi Za‘ferân-borlulu işbu râfi‘-i tevki‘-i refi‘i‘ş-şân-ı hâkânî Emîn veledi Aḥmed Varna’da vâkı‘ olan muhârebede sağ kabasından hamîre?? ile yarelenmiş idüğünden ber-mûceb-i şurût mukaddimen on üç guruş kırk akçe tekâ‘üdlük vazîfesi tevcih ve berat-ı ‘âlîşânım verilmiş ise de müehhîren taqdîm kılinan defterde kadîm vazîfesi olan meblağ-ı mezbûruñ üzerine bir buçuk guruş yigirmi akçeden zam ile şehriye on beş guruşa ibkâ‘ olunmasını İhsân-ı Hümâyûn-u Şâhânem olmuş olmağla ol-vechile müceddiden berat-ı şerîfim i‘tâ olunmak bâbında ‘Âsâkir-i Mansûre-i Muhammediye ser‘askeri düstûr-u mükerrerem müşîr-i müfehham nizâmü'l-‘âlem vezîrim Meḥmed Hüsrev Paşa edâma'llâhu Te‘âlâ iclâlehu bâ-takrîr inhâ etmekden nâşî kuyûda mürâca‘at ve iktizası sûal olunduğda merķûmuñ aḳdem vazîfesi olan on üç guruş kırk akçeniñ üzerine bir guruş yigirmi akçe zam olunarak on beş guruşa iblâğ ile kadîm vazîfesiniñ kaydı terkîn olunarak müceddeden berat-ı şerîfim ve ‘Âsâkir-i Mansûre rûznâmçesine ‘ilm-u haberi i‘tâ olunmak babında bi'l-fi‘l bâş defterdârim iftiḥârü'l-ümerâ-i ve'l-ekâbir Meḥmed Şadık dâme-‘uluvvuhu telḥîş itmekle bu meķûle virilecek tekâ‘üdlük vazîfeleri mâh-be-mâh başka defteriyle muķâta‘ât hazinesinden alinub tekâ‘üd olan kimesnelerden Âsitâne-i ‘Âliyye’de bulunanlarıñ tekâ‘üdlük vazîfeleri kendü yedlerine teslim olunub taşrada bulanacak tekâ‘üdlüleriñ vazîfeleri daḫi bâ-i‘lâm-ı şer‘iye veyâḫud vülât-ı ‘azâmım taraflarından inhâ olunub şıḫhatı tebeyyün eyledikten soñra gönderilüb yine ânlarıñ ma‘rîfetleriyle yedlerine verdirilmesine ve sipâriş ve havâle ile mechûl kimesneye tekâ‘üdlük vazîfesi virilmemesine ser‘asker-i müşârun-ileyh ve kâtib dâimen diḳḳat ve ihtimâm itmek üzere nizama rabta ve kânûnnâme-i hümâyûnuma zeyl ve idhâl olunmuş olmağla mûcebince beher şehir ma‘a zam on beş guruş tekâ‘üdlük vazîfesi tevciye ve berat-ı şerîfim ve ‘ilm-u haberi i‘tâ olunmak fermânım olmağın mûcebince kadîm vazîfesiniñ kuyûdu terkîn olunarak rûznâmçe-i mezkûreye ‘ilm-u haberi verilmekle ber-vech-i muḥarrer beratı verilmeğın ḫaḳḳında mezîd-i ‘inâyet-i padişâhâneme zuhûre götürüb biñ iki yüz kırk beş senesi recebül-ferdiñ yigirmi ikinci günü târifîyle müverrah verilen ruûs-u hümâyûnum mûcebince müceddiden bu berat-ı hümâyûnu virdim ve **buyurdum ki;** mezbûr Emîn veledi Aḥmed varub vech-i meşrûḫ üzere ta‘yîn olunan şehriye me‘a zam

on beş gurusu teğâ'üdlük vazîfesi alub mutaşarrıf ola şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılarlar. Tahriren gurre-i şehir-i şa'bân-ı şerîf sene hamsîn ve erba'în ve mieteyn ve elf.

13a-56

Düstûrûn-u mükerremûn müşîrûn-u müfehhamûn nizâmü'l-'âlem müdebbirû umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimû fihâm-ü'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümehhidû bünyânü'd-devleh ve'l-iclâl müşeyyid-ü erkânü's-sa'adet ve'l-iqbale'l-mahfûfün be-şunûf-ı 'avâtıfû'l-melikü'l-â'lâ Anadolu'nuñ şol-şolu yemîn ve yesârıyla nihâyetine varınca vâkı' vüzerâ-yı 'âzâm edâma'llâhu Te'âlâ iclâlehum ve a'zâmü'l-ümerâi'l-kirâm efâhhemü'l-küberâi'l-fihâm umuru'l-şadr ve'l-ihtirâm aşhâbü'l-'izz ve'l-ihtişâmü'l-muhtaşûn bi-mezîd 'inâyetü'l-melikü'l-â'lâ mîrimîrân-ı kirâm dâme-iqbâlehum ve akzâ kuzâtı'l-müslimîn-i evlâ vülâti'l-muvaħhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn rafî-i i'lâmi's-şer'iyye ve'd-dîn vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselîn el-muhtaşun bi-mezîd 'inâyetü'l-melikü'l-mu'în mevlânâ Arz-ı rum kâdîsı zîdet-fezâile ve mefâhîrû'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâil ve'l-kelâm kuzât ve nüvvâb zîde-fazluhum ve mefâhîrû'l-emaşil ve'l-akrân mütesellimîn ve voyvodagân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-şadrum tevķî-i refî-i hümâyûn vâşıl olıcaķ ma'lûm ola ki 'Âsâkir-i Haşşa-i Şâhânem piyâde ve süvâri alayları ve bölükleri ve topcuları neferâtından muşaddem ve muahher külliyyetlü 'âsâkir firâr itmiş ve elân itmekte ve mu'âfiler? daği me'zûnen şulh itmek üzere mihl ile gidüb gelmemekte tahķîķ ve istiħbâr olunduğuna göre ba'zı kazâlar a'yânları daği o meķüle firârieleri daği tebdîl-i câme ile muķâbilinde istiħdâma cesâret itmekte olduklarına binâen bu keyfiyet zikr olunan alâyalar ve bölükler ve táburlar neferâtınıñ tenâķızına sebep-i müstaķil olduğundan ğayri kânunnâme-i hümâyûnuma daği münâfi olarak bunlarıñ memleketlerinden bulduķları maħaller buldurub yine alâyaları ve bölükleri ve táburlarına idhâl olunmaları lâzime-i hâlden olmaķdan nâşî neferât-ı merķûme yoklanarak isim ve şöhretleriyle miķdârları mübeyyin muşahhîh defterler terkîm ve 'âsâkir-i mezkûre zâbitânından maħşûş mübâşir ta'yîniyle birer kıt'a defter yedlerine virilerek Anadolu'nuñ ve Rumili'niñ uc kollarına irsâl ve tesyîr kılınmış olmağla siz ki vüzerâ-yı müşâr ve mîrmîrân ve mevlâna ve kuzât ve nüvvâb vesâir mûmâ-ileyhimsiz bu emr-i celîlü'l-şadrım tarafınıza vardığı gibi mübâşirleri yedlerinde olan muşahhîh defter-i mezkûreleri nâzır ve zîr-i hükûmet ve idâreñizde kâin kazâ ve kaşabât ve kurrâda bu meķule neferât var ise zinhâr bir neferi teşâhhub? ve ihza?? olunmamaķ üzere me'murlar ta'yîniyle 'âlâ eyy-i veche gelen cümlesini buldurub mübâşirlerine

terfiniza? Der-Sa'âdet'ime irsâle mezîd ihtimâm ve müsâra'at ve yedinde ferîk-ı hâşşam beylerbeyisi tarafından memhûr tezkiresi olarak me'zûnen şılasına gitmiş ve tezkirede muharrer olan müddet-i mehil henüz tekmîl olmamış olanlar müsteşnâ olmak üzere yedinde tezkeresi bulunan me'zûnlerden müddet-i mehilleri güzâr itmiş var ise anları dahi der-ân bu tarafa sevğ ve işâle kemâl-i ikdâm ve gayret ve bundan böyle dahi bu madde tarafınızdan gâyetü'l-gâye ihtimâm olunarak ve kâffe-i 'ömr?? ve mu'âberede?? kâin derbendlerde 'ale'd-devâm itâle'n-nazâr taqayyüd ve ikdâm ile ba'de-zîn 'âsâkir-i mezkûreden tezkiresiz bir ferdiñ firârî olarak mürûr-u 'ubûr idememesi vesâiliniñ istiğşâline şarf ve sa'y zî-ğudret ve ba'de'l-yevm bu mişillü firârilere ağız ve müsamağa şuretiyle kaza ve derbendlerden şalivirildiği veyahud kazâlar a'yânları ve hâkimleri yanlarında birileri?? ile istiğdâm kılındığı işidilmek lâzım gelür ise haklarında siyâsetden gayri mu'âmele olunmayacağı muhakkak olmağa aña göre aklınızı başınıza devşürüb bu huşûşa dâima ve müstemiren vüfûr ikdâm ve ihtimâm eylemeñiz fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen ve mahşûşen işbu emr-i celîlü'l-kadrım işdâr ve 'âsâkir-i şâhânem biñbaşlarından kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân 'Ali zîde-mecduhu ile tesyâr olunmuşdur imdi bâlâda beyân olunan tenbîhât-ı şâhânem üzere hazere-i? hükûmet ve idâreñizde olan mahalleriñ kangısında o mekûle firâri veyahud me'zûnen şılasına gidüb müddet-i izni tekmîl olanlar var ise gereği gibi tahrîr ve tahkîk ve defterlerine nâzar ve ta'tbîk olunarak 'alâ-eyyi-hâl ahz ve girift ve mübâşirlerine teslîmen Der-Sa'âdet'ime irsâl ve işâline ziyâde ikdâm ve gayret ve ba'de-zîn dahi neferât-ı mezkûreden şahş-i vâhidiñ tezkiresiz bir mahalle firar idememesi ve me'zûnen şılasına gitmiş olanlar dahi aralık aralık tahrîr ve tahsîs? ile yedlerinde müddeti tekmîl olmamış olduğu tebeyyün eylediği gibi hemân me'mûrlarına teslîmen bu tarafa gönderilmesi ihtimâm eylemeñiz sizden kat'-i ma'tlûb-u mülûkânem idüğü ve bu babda? ağız ve tesâmih ve gaflet ve tekâsil vukû'uyla hilâf-ı emr ve irâde-i şâhânem hâl ve harekete cesâret olunduğu lâzım gelür ise hakınızda mûcib-i i'tâb olacağı ma'lûmunuz olduğda ber-vech-i muharrer 'âmel ve hareketle infâz-ı? emr ve irâde-i padişâhâneme bi'l-ittifâk mezîd ma'lûmunuz olduğda ber-vech-i muharrer 'âmel ve hareketi infâz-ı? emr ve irâde-i padişâhâneme bi'l-ittifâk mezîd sa'y ve gayret eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlişânım ilâ ahire. Fî-evâşıt-ı Ca. Sene 246.

Qad vaşale ileyna ve kayd-ı mâh fi 9 B. Sene 246.

13b-57***Za'ferân-borlulu İsmâ'îl'iñ sâlyânededen tekâ'üd emri***

Қıdvetü'n-nüvvâb el-müteşerri'în Тарақли-борлу нâm-ı diğer Za'ferân-borlu nâibi mevlânâ zîde-'ilmuhu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrâñ a'yân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-қадруhum tevķî'-i refî'-i hümâyûn vâşıl olacaқ ma'lûm ola ki 'Âsâkir-i Manşûre-i Muħammediye tertipte onbaşılarından Za'ferân-borlulu İsmâ'îl bundan aқdem vuķû'-bulan muħarebede mecrûħ ve 'alîl olmuş olduğundan bu def'a kendüsüne tekâ'dlük vazîfesi ihsân-ı hümâyûnum olmuş ise de merķûm dîn-i mübîn yolunda ve uğûr-u padişâhanemde cânsiperâne ğazâ ve cihâd itmiş olmaқ hasebiyle bu mişillüler sâye-i hümâvâye-i şehensâhânemde bir vecihle zahmetkeş olmayub her hâlde müreffehel-bâl ve müsterihü'l-hâl olmaları maṭlûb ve mültezem-i şâhânem olduğundan merķûm İsmâ'îl'iñ emşâli mişillü memleket sâlyâne ve teklifinden bi'l-vücûh mu'âfiyeti bâbında divân-ı hümâyûnumdan emr-i şerîfim şudûrunu hâlâ bi'l-istiklâl 'Âsâkir-i Manşûre ser'askeri düstûr-u mükерrem müşîr-i müfehham nizâmü'l-'âlem vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa Edâma'llâhu Te'âlâ iclâlehu bâ-taqrîr ifâde itmekle vech-i meşrûħ üzere merķûmun memleket-i sâlyâne ve tekâlifiniñ cümlesinden 'afvı fermânım olmağın mahşûşen işbu emr-i celîlü'l-қадрім işdâr ve yedine i'ta olunmuşdur imdi merķûm İsmâ'îl'den teklif ve salyene ve nâm-ı âħar ile bir aқçe ve bir ħabbe alınmayub ez-her cihet ħimâyet ve siyânetiyle refâħ ve râhâtı vesâiliniñ istiħşâlî huşûşuna diқkat ve merķûm lede'l-iқtizâ mahkemeye vücûh ħânelerine varduқda oturdulub kendüsüne her vecihle ħürmet ve ri'âyet ve ħilâf-ı ħareketden ittikâ ve mübâ'adet eylemeñiz bâbında Fermân-ı 'Âlişânım şadır olmuşdur **buyurdum ki**; vuşûl bulduқda bu bâbda vech-i meşrûħ üzere şeref-yâfte şudûr olan ilâ aħire. Fî evâħir-i Ca. Sene 245 ve қayd-ı mâh fi 11 B. Sene 246.

13b-58***Mezbûruñ on ğuruş tekâ'üdlük vazîfesi berâti***

'Âsâkir-i Manşûre tertipte onbaşılarından Za'ferân-borlulu işbu râfi'-i tevķî'-i refî'iş-şân-ı ħâķânî İsmâ'îl Atina'da ta'yîn götürür iken düşüb fitiқ 'illetine mübtela olmuş olduğundan nazar-ı şevķat-ı eşer-i ħazret-i zîllu'llâhiye mazhariyetle kendüye emşâli mişillü beher şehir on ğuruş tekâ'üdlük vazîfesi ihsân-ı hümâyûnum olduğu mübeyyin yedine verilen berât-ı şerîf mâilidir. Fî evâħir-i Ca. Sene 245.

Ve қayd-ı mâh fi 11 B. Sene 246.

13b-59

E'ûzu bi'llâhi min-e's-şeytani'r-racîm. Bismi'l-lâhi'r-raḥmani'r-raḥîm.

Yâ Allâh Yâ Raḥman Ya Raḥîm Ya Ğanî Yâ Muğnî Ya Kerîm Ya Mu'tî
Yâ Vehhâb Yâ Rezzâk Yâ Rabbî veḥtimlî huve'l-emr Yâ Muḥayyîr

Faḥrû'l-müderrişinü'l-kirâm faziletlü semâḥatlü mürüvetlü cemîlü's-şîyem fetvâ emîni İbrâhîm Efendi-zâde es-Seyyid Meḥmed Zühdî Efendi ḥuzûr-u şerîflerine taḥiyyât-ü lâyıka ve teslîmât-ı fâiķa minhâ-yı müḥibbânem oldur ki ber-vech-i manşib mutaşarrif olduğum Taraķlı-borlu kazâsınıñ umûr-u aḥkâm-ı şer'îyyesi işbu sene-i sitte ve erba'în ve mieteyn ve elf şehr-i ramazânü'l-mübâreki ğurresinden cenâb-ı fazîlet-meâbîñıza ihale ve İbkâ olunmuşdur gerekdir ki kazâ-i mezkûru ğurre-i şehr-i mezkûre-i mübârekeden kemâ-kâne zabt ve taşarruf eyleyüb beyne'l-ahâlî icrâ-yı aḥkâm-ı şer'-i kadîm ve vâķı'a olan muḥallefât-ı mevtâ-yı 'askeriyeyi taḥrîr ve terkîm ve meyân-ı vereşe 'alâ ma-farzu'llâhi'l-ḥakîm tevzî' ve taķsîm buyurub cânib-i şeri'at-ı Aḥmediyye'ye sa'y ve ğayret ve himmet buyurula.

Mine'l müḥibbü'l-maḥlaş Meḥmed Ḥamdi ibni'l-ḥalâşî kuzâtü'l-mezbûr.

13b-60

Virânşehir sancaĝınıñ ser-livâsı olan medine-i Taraķlı-borlu kazâsına ber-müceb-i sicil öteden-berü iki yüz yigirmi ḥâne i'tibâriyla sancaķ tevzî'inden ḥişşe tarḥ olunub el-yevm kazâ-i mezkûrde mevcûd ve mu'teber yüz elli ḥâne üzerine tevzî' ve taķsîm olunageldiĝine binaen işbu iki yüz kırķ altı senesi rûz-ı kâsımı i'tibâriyle tevzî'-i vuķû'-bulan emvâl-i mîrîyeden zîrde mastûr olduĝu üzere kazâ-i mezkûr ḥişsesi olan emvâl-i mîrî ve meşârifât-ı kazâ ve müktesât-ı sâirenin keyfiyet tevzî' eylemek için livâ-i mezkûruñ ser-livası olan medîne-i Taraķlı-borlu nâm-ı diĝer Za'ferân-borlu kazâsınıñ sene-i mezkûre rûz-ı kâsım tevzî'i defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi'l-yevmü'l-ḥamis ve'l-işrîn min-şehr-i Cemâziye'l-evveli sene sitte ve erba'în ve mieteyn ve ba'de'l-elf.

Ğuruş

44880 İşbu iki yüz kırķ altı senesi rûz-ı kâsımı i'tibâriyla Virânşehir sancaĝında tevzî'-i vuķû'-bulan emvâlinden Borlu kazâsına tarḥ olunan ḥişşe

00900 Ber-mu'tâd-ı taḥşildâriye

00100 Vâķı' olan emvâlî te'diye olunduķda verilen taḥvîl ḥarcı

01100 Kazâ-i mezkûrun a'yânı olmayub meşâlih-i fuqâra-yı mütesellimler rü'yet eylediğinden a'yâniye nâmıyla vaz' defter olunagelen meblağ -mütesellim-i mûmâ-ileyh umûr-u fuqâra-yı rü'yete me'mûr olub sancağ defterinde 'âidât meşârifesi mastûr olub tekrar a'yâniye mezburuñ a'yâniyesi tenzil 1100 ğuruş-

46980

00500 Mâl-ı mezkûr kabz iden Çelebî-oğlu 'Osmân Ağa'nın ücreti olub rûz-ı hızırda sehven idhâl-i defter edilen? 250 ğuruş ve işbu rûz-ı kâsımda iktiza iden ücreti 250 ğuruş, bu ikiyüz elli ğuruş daħi tenzil

00600 Kapu ħarcından ħişse-i Borlu 200 ğuruş, kâtibiyeden ħişse-i Borlu 200 ğuruş, yuva yolundan ħişse-i Borlu 200 ğuruş

01955 Şehir kethûdâsınıñ menzil idâresiyçün cânib-i memleketden sâkin olduğı kirâhâne meşruf-ı ħarâb olduğundan ta'mîr ve termîmine şarf olunan meblağ -Borlu kazâsına kirasız? mahli?? olduğundan bu kadar meşârif gitmeyeceğinden tenzil 955 ğuruş-

03225 Nefs-i Borlu kazâsına maşlahat-ı şahîhiye ile vürûd iden mübaşirin ve me'mûriniñ eyyâm-ı mekş ve ikâmetlerinde olan beytûnet meşârifleri

01775 Kazâ-i mezkûrun ber-mu'tâd ba'zı perişân olan kıyâyerine cümle ma'rifetle i'âne

55035

01380 Ğuruş başına birer pâreden ħarc- imzâ-i ħâkim 1380 ğuruş, 0074 ğuruş 18 pâre beridesi 1305 ğuruş

00200 Ĥâkim-i mûmâ-ileyhiñ kethûdâiyesi

00180 Ber-mu'tâd kâtibiye

00110 Ber-mu'tâd ħuddâmiye

00100 Ber-mu'tâd kaydiye 40 ğuruş, ber-mu'tâd ihzariye 60 ğuruş

56995

02978 Bâlâda mezkûr kırk dört biñ sekiz yüz seksen ğuruş ??? vaz' olunan ħişse-i meşarif-i sancağ kıbeli't-tenzil yazılmağla ber-vech-i ħesâb icâb iden tenzili fûrû-nihâde 54018

00074 Yukaruda serħle? tenzil kılınan meşârifâtın ħarc-ı imzâ-yı defterinden olarak icâb iden tenzili

53943

02300 Tenzili irâde-i seniyyeye menûť idüğü

51643 İşaret olunmuş olan vecihle tenzili mütevaakkıf irâde-i ‘âliyyedir.

Mührü el-‘Abdî'd-dâ‘î ‘Abdülkâdir

14a-61

Borlulu Kâdir-oğlu Hâcî Ahmed'in sâlyânedan mu‘âfiyeti emri kayıdır.

Çıdvetü'n-nüvvâb el-müteşerri‘în Taraqlı-borlu nâm-ı diğeri Za‘ferân-borlu nâibi mevlânâ zîde-‘ilmuhu ve mefâhîrû'l-emâsil ve'l-akrân a‘yân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-kadrum tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsil olucağ ma‘lûm ola ki ‘Âsâkir-i Mansûre-i Muhammediye sancağdârlarından Za‘ferân-borlulu Hâcî Ahmed bundan aqdem vukû‘-bulan muharebede mecrûh ve ‘alil olmuş olduğundan bu def‘a kendüsüne tekâ‘üdlük vazîfesi ihsân-ı hümâyûn olmuş ise de merkûm dîn-i mübîn yolunda ve uğûr-u padişâhanemde cansiperâne gazâ ve cihâd itmiş olmak hasebiyle bu mişillüler sâye-i hümâvâye-i şehen-şâhânemde ber-vecihle zahmetkeş olmayub her halde müreffehel-hâl ve müsterîhü'l-bâl olmaları maqlûb ve mültezem-i şâhânem olduğundan merkûm Hâcî Ahmed'in emsâli mişillü memleket salyâne ve tekâlifinden bi'l-vücûh mu‘âfiyeti babında divân-ı hümâyûnumdan emri şerîfim şudûrunu hâlâ bi'l-istiklâl ‘Âsâkir-i Mansûre ser‘askeri düstûr-u mükerrerem müşîr-i müfehham nizâmü'l-‘âlem vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa edâme'llâhu Te‘ala iclâlehu bâ-takrir ifâde itmekle vech-i meşrûh üzere merkûmuñ memleket salyâne ve tekâlifiniñ ve cümlesinden afvı fermânım olmağın maşûşen işbu emri celîlü'l-ğadrım işdâr ve yedine itâ olunmuşdur imdi merkûm Hâcî Ahmed'in tekâlif ve salyâne ve nâm-ı âhar ile bir aqçe ve bir habbe alınmayub ez-her cihet himâyet ve şiyânetiyle refâh ve râhatı vesâiliniñ istihsâli huşûşuna diğkat ve merkûm lede'l-iktizâ mahkemeye ve vücûh hânelerine vardıkda oturdulub kendüsüne her vecihle hürmet ve ri‘âyet ve hilâf-ı hareketden ittikâ ve mübâ‘adet eylemeñiz bâbında fermân-ı ‘âlîşânım şadır olmuşdur **buyurdum ki;** vuşûl bulduğda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzimu'l-ımtisâlimiñ mazmûn-u itâ‘at-mağrûnuyla ‘âmel ve hareket eylesiz şöyle bilesiz ‘âlâmet-i şerîfe itimâd kılasız. Tahriren evaşı-ı şehr-i Recebül-mürecceb sene sitte ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

14a-62

Mûcebince berât-ı şerîf-i ‘âlîşân-i kayıdır.

‘Âsâkir-i Mansûre-i Muhammediye zâbiñânından olub Za‘ferân-borlulu işbu râfi‘-i tevki‘-i refi‘i‘ş-şân-ı hâkânî sancağdâr Hâcî Ahmed zîde-kadrunuñ bu def‘a ???

iskelesinde karagöl bekler iken dizleri darb olmuş olduğundan mahiye yigirmi beş guruh teķâ'üdlük vazîfesi 'inâyet ve ihsân-ı hümâyûn-u şâhânem buyurulmuş olduğunu 'Âsâkir-i Manşûre-i Muḥammediye ser'askeri düstûr-u mükerrer müşîr-i müfehḥam nizâmü'l-'âlem vezîrim Hüsrev Meḥmed Paşa edâma'llâhu Te'âlâ iclâlehu bâ-takrir inhâ itmekle bu meķûle verilecek teķâ'üdlük vazîfeleri mâh-be-mâh başkaca defterile mukâta'ât ḥazînesinden alınub teķâ'üd olan kimesnelerden Âsitâne-i 'Âliyye'mde bulunanlarıñ teķâ'üdlük vazîfeleri kendü yedlerine teslim olunub taşrada bulunacak teķâ'üdleriñ vazîfeleri daḥi bâ-i'lâm-ı şer'iiyye veyahud vülât-ı 'azâmım taraflarından inhâ olunarak şihḥatı tebeyyün eyledikten sonra irsâl ile yine anlarıñ ma'rifetleriyle virdirilmesine ve sipâriş ve ḥavâle ile meḥûl kimesneye teķâ'üdlük vazîfesi virilmemesine ser'asker paşa ve kâtib dâima diḳkat ve ihtimâm eylemek üzere nizâma rabt ve ḳânûnnâme-i hümâyûnuma zeyl idḥâl olunmuş olduğu ve bunlar üç senede bir def'a gelüb işbât-ı vücûd itmediği şûretde teķâ'üdlük vazîfesiniñ ḳaydı terkîn olunmak virilen berât-ı şerîfim derc olunugeldiği ba'de'l-ihrâc merḳûm şâyeste-i merḥamet ve sezâvâr 'inâyet olduğunu reis-i ustabe-i ḥaşşam a'lemü'l-'ulema-i'l-mütebahḥirîn Mevlânâ Muştafâ Behcet edâma'llâhu Te'âlâ fezaile i'lâm itmekle mücebince tevcih ve berâtı i'tâ olunmak fermânım olmağın ḥaḳḳında mezîd 'inâyet-i padişahanem zuhûre getirüb biñ iki yüz kırk altı senesi receb-i şerifiñ yedinci günü târîhiyle müverrah verilen ruûs-u hümâyûnum mücebince bu berât-ı hümâyûnu virdim ve **buyurum ki;** mezbûr Ḥâcî Aḥmed zîde-ḳadruhu varub vech-i meşrûḥ üzere ta'yîn olunan yigirmi beş guruh teķâ'üdlük mâhiyesi alub mutaşarrif ola şöyle bileler 'âlâmet-i şerîfe i'timâd ḳılalar. Er-râbi'ü'l-'işrîn şehr-i Receb sene sitte ve erba'în ve mieteyn ve elf.

14a-63

'Âsâkir-i Manşûre'den Tefen ḳâzâsından müteķâ'id Muştafâ'nıñ sâlyâne mu'âfiyeti emri ḳaydudur.

Ḳıdvetü'n-nüvvab el-müteşerri'în Taraḳlı-borlu nâm-ı diğeri Za'ferân-borlu nâibi mevlânâ zîde-'ilmuhu ve mefâḥirü'l-emaşil ve'l-aḳrân a'yân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-ḳadrum tevḳî'-i refî'-i hümâyûn vâşıl olıcak ma'lûm ola ki 'Âsâkir-i Manşûre-i Muḥammediye neferâtından Za'ferân-borlulu Muştafâ bundan aḳdem vuḳû'-bulan muḥârebede mecrûḥ ve 'alîl olmuş olduğundan bu def'a kendüsüne teķâ'üdlük vazîfesi ihsan-ı hümâyûnum olmuş ise de merḳûm dîn-i mübîn yolunda ve uḡûr-u padişâhânemde cânsiperâne ḡazâ ve cihâd-etmiş olmak ḥasebiyle bu mişillü sâye-i hümâvâye-i şehen-şâhânemde bir vecihle zaḥmetkeş olmayub her ḥâlde

müreffehel-hâl ve müsterîhül-bâl olmaları maflûb ve mültezem-i şâhânem olduğundan merkûm Muştafâ'nın emsâli mişillü memleket sâlyâne ve tekâlifinden bi'l-vücûh mu'âfiyeti bâbında divân-ı hümâyûnumdan emr-i şerîfim şudûrunu hâlâ bi'l-istiklâl 'Âsâkir-i Manşûre ser'askeri düstûr-u mükerrerrem müşîr-i müfehham nizâmü'l-'âlem vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa edâma'llâhu Te'âlâ iclâlehu bâ-takrîr ifâde itmekle vech-i meşruh üzere merkûmuñ memleket salyâne ve tekâlifiniñ cümlesinden afvı fermânım olmağın huşûşen işbu emr-i celîlü'l-ıkrım işdâr ve yedine i'tâ olunmuşdur imdi merkûm Muştafâ'dan tekâlif ve sâlyâne ve nâm-ı âhar ile bir akçe ve bir habbe alınmayub ez-her cihet himâyet ve siyânetiyle refâh ve râhatı vesâiliniñ istihsâli huşuşuna ihtimâm ve diğkat ve merkûm lede'l-iktizâ mahkemeye ve vücûh-hanelerine varduğda kendüye her vecihle hürmet ve ri'âyet ve hilâf-ı hareketden ittikâ ve mübâ'adet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuştur **buyurdum ki;** vuşul bulduğda bu bâbda vech-i meşruh üzere şudûr olan fermân-ı vâcibül-ittibâ' ve lâzimü'l-ımtisâlimiñ mazmûn-u itâ'at-mağrûnuyla 'âmel ve hareket eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahriren evâsıt-ı şehr-i Recebül-mürecceb sene sitte ve erba'ın ve mieteyn ve elf.

14a-64

Mûcebince merkûmuñ berât-ı şerîf-i 'âlîşân-i kaydıdır.

'Âsâkir-i Manşûre neferâtından Za'ferân-borlulu işbu râfi'-i tevki'-i refi'i's-şân-ı hağanî Muştafâ veledi 'Oşmân'ın 'Âsâkir-i Manşûre hizmetinde 'alîl ve marîz olmuş olduğundan mâhiye on guruh teğâ'üdlük vazîfesi 'inâyet ve ihsân-ı hümâyûn-u şâhânem buyurulmuş olduğunu 'Âsâkir-i Manşûre-i Muhammediye ser'askeri düstûr-u mükerrerrem müşîr-i müfehham nizâmü'l-'âlem vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa edâma'llâhu Te'âlâ iclâlehu bâ-takrîr inhâ itmekle bu mekûle verilecek teğâ'üdlük vazîfeleri mâh-be-mâh başkaca defteriyle muğatâ'ât hazinesinden alınub teğâ'üd olan kimesnelerden Âsitâne-i Sa'adet'imde bulunanlarıñ teğâ'üdlük vazîfeleri kendü yedlerine teslîm olunub taşrada bulunacak teğâ'üd ??? teğâ'üdleriñ vazîfeleri daği bâ-i'lâm-ı şer'îye veyâhûd vülât-ı 'azâmım taraflarından inhâ olunarak şihhatı tebeyyün eyledikten sonra irsâl ile yine anlarıñ ma'rifetleriyle yedlerine viririlmesine ve sipariş ve havâle ile mechûl kimesneye teğâ'üdlük vazîfesi verilmemesin ser'asker paşa ve kâtib dâima diğkat eylemek üzere nizâma rabt ve kânûnnâme-i hümâyûnuma zeyl ve idhâl olunmuş olduğunu ve bunlar üç senede bir def'a gelüb işbat-ı vücûd iyleneniñ ve işbât-ı vücûd itmediğî şûretde teğâ'üdlük vazîfesiniñ kaydı terkîn olunmak virilen

berât-ı şerifem derc olunageldiği ba‘de'l-ihrâc merķûm şâyeste-i merħamet ve sezâvâr ‘inâyet olduğunu ruusu'l-eṭibbâ-ı hâşşam a‘lemül-‘ülemâ-i'l-mütebahħirin Mevlânâ Muştafâ Behcet edâma'llâhu Te‘âlâ fezâile i‘lâm itmekle mücebince tevcih ve berât i‘tâ olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd ‘inâyet-i padişâhânem zuhûre götürüb biñ iki yüz kırk altı senesi receb-i şerifiniñ yedinci günü târîhiyle müverrah verilen ruûs-u hümâyûnum mücebince bu berât-ı hümâyûnu virdim ve **buyurdum ki**; mezbûr Muştafâ veledi Osmân varub vech-i meşrûh üzere ta‘yîn olunan on gurus teķâ‘üd teķa‘üdlük vazifesin mahiyesin alub mutaşarrif ola şöyle bileler ‘alâmet-i-şerîfe i‘timâd kılalılar. Er-râbi‘ül-‘iştirîn şehr-i Receb sene sitte ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

14b-65

Şehabeddin kazâsından teķâ‘üd-i İbrâhîm’iñ sâlyâne mu‘âfiyeti emri kayıdır.

Ķıdvetü'n-nüvvâb el-müteşerri‘în Taraķlı-borlu nâm-ı diğeri Za‘ferân-borlu nâibi mevlâna (boş) zide-‘ilmuhu ve mefâhîrül-emâşil ve'l-akrân a‘yân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-ķadrum tevķî‘-i refî‘-i hümâyûn vâşıl olacak ma‘lûm ola ki ‘Âsâkir-i Manşûre-i Muhammediye mülâzimlerinden Taraķlı-borlu İbrâhîm bundan aķdem vukû‘-bulan muhârebede mecrûh ve ‘alîl olmuş olduğundan bu def‘a kendüsüne teķâ‘üdlük vazîfesi ihsân-ı hümâyûnum olmuş ise de merķûm dîn-i mübîn yolunda ve uğûr-u padişâhânemde cânsiperâne ğazâ ve cihâd itmiş olmak hasebiyle bu mişillüler sâye-i hümâvâye-i şâhânemde bir vecihle zahmetkeş olmayub her hâlde müreffehel-hâl ve müsterîhül-bâl olmaları maṭlûb ve mültezem-i şâhânem olduğundan mûmâ-ileyh İbrâhîm’iñ emşâli mişillü memleket-i sâlyâne ve tekâlîfinden bi'l-vücûh mu‘âfiyeti bâbında divân-ı hümâyûnumdan emri şerîfim şudûrunu hâlâ bi'l-istiklâl ‘Âsâkir-i Manşûre-i Muhammediye ser‘askeri düstûr-u mûkerrem müşîr-i müfehham nizâmül-‘âlem vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa edâma'llâhu Te‘âlâ iclâlehu bâ-takrîr iķâme itmekle ber-vech-i meşrûh üzere mûmâ-ileyhiñ memleket ve tekâlîfîniñ cümlesinden ‘afvı fermânım olmağın mahşûşen işbu emri celîlül-ķadrim işdâr ve yediñe i‘tâ olunmuşdur imdi mûmâ-ileyh berâhimden teklif ve sâlyâne ve nâm-ı âhar ile bir aķçe ve bir habbe alınmayub ez-her cihet ve ħimâyet ve şiyânetiyle refâh ve râhâtı vesâiliniñ istihsâlı huşûşuna diķkat ve mûmâ-ileyh lede'l-iķtizâ mahkemeye ve vücûh-ĥânelerine varduķda oturdulub kendüsüne her vecihle ħürmet ve ri‘âyet ve ħilâf-ı hareketden ittikâ ve mübâ‘adet eylemeñiz bâbında fermân-ı ‘âlîşânım şâdır olmuşdur **buyurdum ki**; vuşûl bulduķda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermânım vâcibül-ittibâ‘ ve lâzimül-ımtişâliniñ mażmûn-u itâ‘at-maķrûnuyla ‘âmel ve

hareket ve hilâfından begâyet hazer ve mücanebet eyleyesiz şöyle bilesiz ‘âlâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız.Tahrîr fi-evâsıt-ı şehr-i Recebül'ferd sene sitte ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

14b-66

Mûcebince mâhiye berât-ı şerîf-i ‘âlîşân kayıdır.

‘Âsâkir-i Mansûre-i Muhammediye zâbiâtından mülâzım Za‘ferân-borlulu işbu râfî‘-i tevķî‘-i refî‘i‘ş-şân-ı hâkânî İbrâhîm zîde-ğadruhunuñ bu def‘a Atina taraflarında fitık ‘illetine mübtela olmuş ve sağ başından kuruşun ile yarelenmiş olduğundan mâhiye yigirmi beş gurus tekâ‘üdlük vazîfesi ‘inâyet ve ihsân-ı hümâyûn-u şâhânem buyurulmuş olduğunu ‘Âsâkir-i Mansûre-i Muhammediye ser‘askeri düstûr-u mükerrerem müşîr-i müfehham nizâmü'l-‘âlem vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa edâma'llâhu Te‘âlâ iclâlehu bâ-tahrîr inhâ itmekle bu mekûle virilecek tekâ‘üdlük vazîfeleri mâh-be-mâh başkaca defteriyle mukâta‘ât hazînesinden alınub tekâ‘üd olan kimesnelerden Âsitâne-i ‘Âliyye’nde bulunanlarıñ tekâ‘üdlük vazîfeleri kendü yedlerine teslim olunub taşrada bulunacak tekâ‘üdlüleriñ vazîfeleri dañi bâ-i‘lâm-ı şer‘iye veyâhûd vülât-ı ‘âzâmım taraflarından inhâ olunarak şihhatı tebeyyün eyledikten sonra irsâliyle yine anlarıñ ma‘rifetiyle yedlerine viridilmesine ve sipâriş ve havâle ile mechûl kimesneye tekâ‘üdlük vazîfesi verilmemesine ser‘asker Paşa ve kâtib dâima diğkat ve ihtimâm eylemek üzere nizâma rabt ve kânûnnâme-i hümâyûnume zeyl ve idhâl olunmuş olduğu ve bunlar üç senede bir def‘a gelüb işbât-ı vücûd idüb ve işbât-ı vücûd itmediği şürette tekâ‘üd vazîfesiniñ kaydı terkîn olunmak verilen berât-ı şerîfe derc olunageldiği ba‘de'l-ihrâc merķûm şâyeste-i merħamet ve sezâvâr-ı ‘inâyet olduğunu reisü'l-etibbâ-i hâşşam el-a‘lemü'l-‘ülemâi'l-mütebahhirîn Mevlânâ Muştafâ Behcet edâma'llâhu Te‘âlâ fezâilehu i‘lâm itmekle mûcebince tevcih ve berât-ı hümâyûnu i‘tâ olunmak fermânım olmağın hağğında mezîd ‘inâyet-i şahânem zühûre getürdüb biñ iki yüz kırk altı senesi receb-i şerifiniñ yedinci günü târihiyle müverrah ruûs-u hümâyûnum mûcebince bu berât-ı hümâyûnu virdüm ve **buyurdum ki;** mezbûr İbrâhîm zîde-ğadruhu varub vech-i meşrûh üzere ta‘yîn olunan yigirmibeş gurus tekâ‘üdlük mâhiyesini alub mutaşarrıf ola şöyle bileler ‘âlâmet-i şerîfeme i‘timâd kılalar. Er-râbi‘ü'l-‘işrîn şehr-i Receb sene sitte ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

14b-67

Ġuruş

18590 Hâlâ Virânşehir sancağı mütesellimi Dergâh-ı ‘Âlî kapucıbaşlarından ‘atûfetlü es-Seyyid Hüseyn Ağa Hâzretleri’nin gerek Borlu kazâsı ve gerek qurâsı ahâlîlerinden kazâ aldığı

07050 Bendereĝli sâhasından inşâ olunan firqateyn-i hümâyûnuñ ecnâs-ı kerâstesinden Borlu hişsesi olan yüz kırk bir ağacın kazâ-i mezkûrden tahşîli bâbında şudûr iden buyuruldu ser‘askeri mücebince nâzır-ı mûmâ-ileyh

11540

00140 Ağa-yı müşârun-ileyh hâzretleriniñ emrimizle viridiĝi meblaĝ minhâ

11400 Ağa-yı nâzır-ı mûmâ-ileyhiñ bâ-buyuruldu hâzret-i ser‘askeri gelen âdemine virilen minhâ

11400 Âtîde zikr olunduĝu üzere eslâf-ı mütesellimlik ber-mu‘tâd ahz eyledikleri saman ve hâtebi ağa-yı mûmâ-ileyh hâzretleriyle bundan aqdem bi't-terazi huşûr-u şer‘ide bedele kaţ‘ eylediĝimiz on bir biñ dört yüz ĝuruş resm-i minhâ

000000

Ahâlî-i kazânın ber-vech-i bâlâ ağa-yı mûmâ-ileyh hâzretleri zimmetlerinde qarzen alacakları olan on sekiz biñ beş yüz dokuz ĝuruşları bu vecihle kapanmışdır.

Ser-livâ-i Virânşehir olan medîne-i Taraqlı-borlu nâm-ı diĝer Za‘ferân-borlu vücûh ve a‘yân ve medîne-i mezkûre maħkemesinde meclis-i şer‘-i şerifde hâzîrûn olub hâlâ Virânşehir sancağı mütesellimi dergâh-ı ‘âlî kapucıbaşlarından ‘atûfetlü es-Seyyid Hüseyn Ağa Hâzretleri müvâcehesinde şöyle takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm iderlerki bundan aqdem ağa-yı müşârun-ileyh hâzretleri hasebü'l-îcâb iktizâ eylediĝinden gerek nefsi Borlu ve gerek hâvî olduĝu qurâlardan mütevekkimun?-leh? on sekiz biñ beş yüz doksan ĝuruş cem‘ idüb ağa-yı müşârun-ileyh hâzretlerine ifrâz idüb ol daħi iftirâz ve kabz idüb meblaĝ-ı mezkûr ol-vecihle ağa-yı mûmâ-ileyh hâzretleriniñ zimmetinde ise de bundan aqdem livâ-i mezkûr mütesellimi bulunan zevât-ı kirâm mâru'z-zikr Borlu’da ikâmet eylediklerinden ağa-yı müşârun-ileyh hâzretleri zemânına gelince eslâf-ı mütesellim ağaların kaţâr nâmıyla on iki re’s ve ba‘zen daħi ziyâde hayvânatları saman ve hâteb çelebiiçün beher gün bir qarýeye vürûd ve anda bir gice ikâmet ile ol qarýe ahâlîsine bir takım cevri ve ezâ ile başka qarýeden davâr ve tavuħ vesâir yiyecek muţâlebesi ve bir hayvânın yiyeceĝi yemñ üç kaţı taleb idüb ve yarın gice bu qarýeden kaħkub gitmem baña bir miqdar aqçe virmeli diyüb ve alub bu şûretde cefâ eylediĝinden

gayrı ve ba‘zen daħi bunlardan istediği? kaşarcık muşâlebe-i fâhişesine müsa‘âde itmeyen kırye ahâlîlerini vâlîye ğamz ile tekdîr ittirmek mişillü daħi yenice nice fezâhat ve kabâhat ve zâlimâne harekete ihtiyâr ile ahâlî-i kıryeyi perişân itmek derecelerine geldiğinden başka beher sene bir kıryeniñ şu huşûş için biñ ğuruş kadar? ve beyhûde meşârifî olduğu tebeyyün idüb bir senede kazâ-i mezkûrun hâvî olduğu kırrâlarıñ yigirmi beş biñ ğuruş meşârifâtı beyhûdeleri olduğu zâhir ve bedidâr olmağla kazâ-i mezkûr fuķâralarına merħamete zikr olunan kaçar beyyinesi?? fuķâraniñ üzerinden bütün bütün def‘ ve ref‘ iderek aĝa-yı müşârun-ileyhin şaman ve haşebine i‘âne olmak üzere on bir biñ dört yüz ğuruş bedele kaç‘ ve meblaĝ-ı mezkûr on bir biñ dört yüz ğuruşa alacağımız olan meblaĝ-ı mezkûr on sekiz biñ beş yüz doķsan ğuruş fûrû-nihâde ve tenzil idüb ve bundan aķdem Bendereğli sahasında nazır el-Hâc İsmâil Aĝa ma‘rifetiyle inşâ olunan firķateyn-i hümâyûnuñ ecnâs-ı kerâstesinden Borlu kazâsı hişsesi olan yüz kırk bir kış‘a kerâsteniñ kazâ-i mezkûrdan taħşîli babında şudûr iden bir kış‘a ??? haşret-i sera‘skeri mücebince deynimiz olub nâzır-ı mûmâ ileyhe edâ itmek üzere aĝa-yı müşârun-ileyh haşretlerine emr eylediğimizi biñ elli ğuruş daħi aĝa-yı mûmâ-ileyh haşretleri nâzır-ı mûmâ-ileyhe edâ eylediğinden ol-daħi alacağımız olan meblaĝ-ı mezkûrdan fûrû-nihâde ve tenzil olunub ve zikr olunan buyuruldu haşret-i ser‘askeriyi medfne-i Borlu’ya götüren nâzır-ı mûmâ-ileyhin âdemine verilen yüz kırk ğuruş daħi fûrû-nihâde ve tenzil olunduğda aĝa-yı mûmâ-ileyh haşretleri zimmetinde ber-vech-i muħarrer cihet-i karzdan alacağımız olan on sekiz biñ beş yüz doķsan ğuruş bu vecihle bize ve kırye-i mezkûr ahâlîlerine temâmen edâ idüb ve meblaĝ-ı mezkûr on sekiz biñ beş yüz doķsan ğuruşu aĝa-yı muşârun-ileyhden bu vecihle aħz ve kabz idüb zimmetinde bir aķçe ve bir haşbe maşlûbumuz kalmadığı müşir aĝa-yı mûmâ-ileyh haşretleri yedinde ħin-i ħâcede ibraz olunacak sened-i şer‘-i olmak üzere bir kış‘a sened taħrîr ve aĝa-yı mûmâ-ileyhe i‘tâ olunmak murâdumuzdur deyü eyledikleri taķrirleri? aĝa-yı mûmâ-ileyh yedine i‘tâ olunmuşdur. Fî 28 Ca. Sene 246.

15a-68

Bâ‘iş-i terķîm-i defter oldur ki

Virânşehir sancağında tevzi‘-i mu‘tâd olan rûz-ı kâsım ve rûz-ı ħızır defterleriniñ yekûnu ba‘de’t-tenķîh tevzi‘-ine ruħşatı hâvî bâlâ-yı deftere şahh-ı ‘âlî keşide buyurularak tevzi‘ olunmak bâbında şeref-efzây şahîfe-i şudûr buyurulan fermân-ı cihân-meşâ‘ mücebince işbu iki yüz kırk beş senesi rûz-ı kâsımına gelince Virânşehir sancağından Anadolu vâlîleri vüzerâ-yı ‘âzâm haşerâtına ta‘yîn ve taħşîş kılınan

imdâd-ı hazariyenin takât-i şânî emvâli ve mâl-ı muhaşşılık ve emvâl-ı hazîne ve muqâta'ât ve bâ-puşulaha-i maḥkeme şandık emîni yediyle kıbel-i saltanat-ı seniyyeden vürûd iden mübâşirân ve tataran hizmetleri ve idhâl-i defter olunagelen ba'zı kâzâ i'âneleri ve ber-mu'tâd livâ-i mezkûr müteselliminin maḥbah meşârifâtı ve meşârifât-ı mükteziye-i saire-i sancaḳ bi'l-cümle livâ-i mezkûrun hâvî olduğu kâzâların a'yân ve muhtarları ve ser-livâ olan medîne-i Taraklı-borlu nâm-ı diğeri Za'ferân-borlu kazâsının vücûh ve aġvâtı medîne-i mezkûre maḥkemesinde meclis-i şer'î şerîfde hâzirûn oldukları halde maḳbulleri olarak el-yevm livâ-i mezkûrun mevcûd ve mu'teber olan bin iki yüz sekiz buçuk hâneye li-ecli't-tebeyyün tevzî' ve takât ve her bir kâzânın hâneleri tahtına hisşeleri vaz' ve terkîm olunan defterdir ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur. Fi'l-yevmü'l-hâdî 'işrin şehr-i Cemâziye'l-evveli sene sitte ve erba'în ve mieteyn ba'de'l-elf.

15ab-68

Ġuruş

0002010 Anadolu vâlileri vüzerâ-yı 'âzâm hazerâtına tahşîş kılınan mâl-ı imdâd-ı hazariyenin takât-i şânîsi 1260 ġuruş, mâl-ı mezkûrun ber-mu'tad hizmet-i mübâşiriyesi 750 ġuruş

0009500 Ber-mu'tâd-ı kadîm mâl-ı muḳarrere-i sancaḳ

0050000 Ber-mu'tâd-ı Bolu sancağından Virânşehir sancağına ifrâz olunagelen meblağ

0030000 Ber-mu'tâd-ı kadîm ikrâmiye

0000500 Rûz-ı kâsım i'tibâriyle hâşıl-ı sancaḳ kayd olunan ḥarc-ı bâb-ı kadîm

0092910

0007500 Ber mu'tâd-ı livâ-i mezkûr mutaşarrıfı devletlü efendimiz ḥazretlerinin daire-i fâhire-i devletlerine kethüdâiye ve aġvât-ı saire 'âid âtî olarak idhâl-i defter olunagelen meblağ

0004738 'Âsâkir-i Mansûre meşârifiyçün tevzî'e idhâli mu'tâd olan emvâl

0000986.5 Muqâta'ât hazînesine mu'ayyen semerât tekmîliyçün verilen meblağın takât-i şânî emvâli

0007455 Takât-i şânî i'tibâriyle ber-mu'tad bâ-fermân-ı 'âlîşân maḥlûb buyurulan ref'-i menzil medeli

0121519.5

0008000 Ber-mu'tad-ı kadîm mütesellimiye 75000 ġuruş, etbâ'ıye 500 ġuruş

0002000 Divân katibi efendiye

0001000 İşbu emvâl-i ahz ve ta'dâd iden şarraf ücreti

0132519.5

0000000 Virânşehir sancağının şandık mâlından kaide-i belde üzere emîn-i şandık Hâcî 'Osmân Efendi yedinden cümle ma'rîfetiyle bâ-puşulaha-i mahkeme ve bâ-defter-i müfredât livâ-i mezkûre bâ-emr-i 'âli ve bâ-buyuruldu velîyyü'n-na'im-i vürûd iden mübaşirâna verilen hizmet ve tataran harc-ı râhları ve maţbah meşârifâtı ve meşârifât-ı takziye-i sâire-i sancağın müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

0002720 Kal'a derûnunda bundan akdem inşâ olunan havzın perdesiyçün alınan bir top 10 'aded 100 guruş, havz-ı mezkûruñ arslan ağzı ve bir mâ kalfa?? verilen 60 guruş, sipâhiler Burusa cânibine ihrâc olunmak için bâ-emri 'âlî vürûd iden tatar Şakir Ağa'ya hizmet 500 guruş, mübâya'a fiatı maţlubuyla Bolu mütesellimine gönderilen Mehmed gavvaşa 60 guruş, mütesellim-i sâbık Hâcî İsmâ'il Ağa'nın hazinedârı Emîn Ağa mûmâ-ileyh zamanında maşlahate Der-Sa'âdet'e 'azim olduğda virdiği harc-ı râh 2000 guruş

0000602 Yine mütesellim-i sâbık zamanında maşlahate Der-Sa'âdet'e gönderilen tüfenkci Kürd 'Osmân'a verilen 400 guruş, bâ-ariziye Der-Sa'âdet'e giden sâ'i?? 'Osmân oğluna harc-ı râh 102 guruş, Kaşamonu mütesellimi tarafından vürûd iden gavvaşa 100 guruş

0001618 Yine mütesellim vaqtinde 'arz-ı mûmzâ ile Der-Sa'âdet'e gönderilen 'Osmân Ağa'ya harc-ı râh 500 guruş, ref'-i menzil ve aġnâm bedeli emrini Bolu mütesellimi tarafından götüren İbrâhîm'e hizmet 50 guruş, konak verilmesün deyü emr-i şerîf götüren tatar 300 guruş, hâlâ mütesellim-i Dergâh-ı 'Âlî kapûcubaşlarından es-Seyyid Hüseyin Ağa'nın vürûdünde konakçı gelen Şatir? Mehmed Ağa'ya 500 guruş, hakime guruş başına birer pâre alub ref'-i resm alınmasun emrini götüren tatar İbrâhîm Ağa'ya 268 guruş

0137459.5

0000910 Yine mütesellim-i sâbık Hâcî İsmâ'il Ağa'nın muhâsebe i'lâmını ve şandık tahvîlini Der-Sa'âdet'e götüren Hâcî Şa'bân Ağa'ya verilen harc-ı rah 600 guruş, kalyoncu bedeli maţlubuyla vürûd iden defter-i hulefâsından Mehmed Halid Efendi meşârifiyçün Hâcî 'Ali Ağa'ya 'ale'l-hesâb verilen 100 guruş, kalyoncu bedeli i'lâmıyla Der-Sa'âdet'e gönderilen sâ'ie?? 80 guruş, Kaşamonu mütesellimine maşlahata gönderilen Muştafâ'ya 130 guruş

0002150 ‘Âsâkir-i Manşûre mülâzımlarından bi-emr-i?? velîyyü'n-na‘imi vürûd iden Amaşralı ‘Osmân Ağa’ya 300 gurus, sâbık Kapûdân Paşa Efendimiz tarafından gelen İbrâhîm Ağa’ya 50 gurus, maşlahata Der-Sa‘âdet’e giden tatar Aĥmed Ağa’ya 550 gurus, Anĥara mütesellimi tarafından gelen tatar emini ağaya 2500 gurus, ĥazîne ile Der-Sa‘âdet’e giden ‘Osmân Ağa’ya 750 gurus, Der-Sa‘âdet’e mektûb-u sâmiyle gelen tatar Mehmed Efendi’ye 250 gurus

0001210 Barûthâne-i ‘Âmire kerastesiyçün Bendereĝli’ye gönderilen ‘Âşık Hüseyin’e ĥarc-ı râh 200 gurus, Der-‘Âliyye’den tevzî‘ât emirlerini götüreren tatar Mehmed Ağa’ya 250 gurus, maşlahata Kaşamonu’ya gönderilen Hâcî Şa‘bân’a verilen 25 gurus, Der-‘Âliyye’ye manşûre götüreren tüfenkçisine 200 gurus, Borlu kazâsından iki nefer manşûreye ĥarçlık 60 gurus, divân taifesiniñ emrini götüreren tatar 250 gurus

0002390 Def‘a Der-Sa‘âdet’e manşûre götüreren Selîm Bey’e 100 gurus, ĥalyoncu bedeli beĥâyası maţlûbuyle devletlü velîyyü'n-na‘im efendimiziñ emirnâmeleriyle Tersâne-i ‘Âmire Emîni Efendi emirnâmeleri ile vürûd iden defteri ĥulefasından mûmâ-ileyh Mehmed Halid Efendi’ye 940 gurus, şehri muĥarremiñ on beşinde ĥazîne götüreren Mehmed tatar 750 gurus, meşâyih-i tarikat-ı Kâdiriye’den bâ-buyuruldu vürûd iden Abdülkadir Efendi’ye ikrâmen 600 gurus

0144119.5

0001700 Def‘a Der-Sa‘âdet’e manşûre götüreren Mehmed Ağa’ya 500 gurus, mezbûruñ ma‘iyetinde giden gavaşa 200 gurus, def‘a ĥonak verilmesiçün divâr-i?? ‘âlî?? götüreren tatar İbrâhîm Ağa’ya 270 gurus, Virânşehir a‘yânınıñ geru?? ĥazînelerini götüreren âdeme 50 gurus, Kecinolu Keleş-oglu ĥanesi ihrâk olduĥda i‘âne 100 gurus, maşlahata Der-‘Âliyye’ye giden ‘Ali Ağa’ya 250 gurus, menzilĥâneleri zam emrini götüreren tatar 250 gurus, bâ-‘ariza Der-Sa‘âdet’e giden sâ‘iye

0002400 Der-Sa‘âdet’den taĥrîrâtıyla Bendereĝli’ye giden tüfenkciye 200 gurus, Bendereĝli’ye fırkateyn-i hümâyûn için gönderilen ‘Osmân Ağa’ya ĥarc-ı râh 200 gurus, Yaban-ı abâd?? kazâsı a‘yânı Emir Süleymanımız? kazâsından firâr itmiş olub her ne tarafda ise buldurulub Der-Sa‘âdet’e gönderilmek bâbında bir kıt‘a mektub-u sami ĥazret-i kâimmeĥâm derûnunda buldurulub ma‘iyetine terfîkan gönderilen üç nefere ĥarc-ı râh 2000 gurus

0001100 Merkûm Emir Süleymân için bâ-mektûb-u sâmi gelen tatar ‘Ali Ağa’ya verilen 600 gurus, Baruthâne-i ‘Âmire kerastesiyçün sevâhil-i kazâlara ĥapullu ĥaryeli ‘Osmân Ağa’ya ĥizmet

0001332 İ‘ane-i tazmîn-i ticaret için fermânnâme-i sâmi götüreren sâ‘iye ücret 200 guruş menzilhâneler ücreti hakkında diğer emr-i ‘âlî götüreren tatar Ahmed Ağa’ya 300 guruş emr-i ‘âlî zuhûrundan muqaddem Kaştamonu canibinden vürûd iden ‘âsakire şehir kethûdâsının konak meşârifî 232 guruş, Baruthâne-i ‘Âmire kerastesi sefayine tahmil olunarak Der-Sa‘âdet’e irsâli huşûsuyçün gönderilen hazînedâr ağaya 600 guruş
0150651.5

0008525 Bendereğli sâhasında müceddiden inşâ olunmuş olunan Fırkateyn-i Hümâyûn’uñ rû-yi deryâya tenzilinde mütesellim ağa hazretlerinin fırkateyn-i mezkûr nâzırı Hâcî İsmâ‘îl Ağa’ya ve nâibi efendiye ve mühendisine ve mi‘mârına ilbâs eylediği hil‘at behâsı 2000 guruş, süngilere?? verilen bahşîşât 500 guruş, ağa-yı mûmâ-ileyhiñ huşûs-u mezkûr için kırk beş günde eylediği meşârifât 5025 guruş, fırkateyn-i mezkûruñ mezdesi?? i‘lâmıyla Âsitâne’ye giden tatar 1000 guruş

0002225 Çehârşenbe kazâsında iki ve Bendereğli kazâsında bir işbu üç ‘aded müteharriğ olan menzilleriñ şâhiblerine i‘âne 525 guruş, maşlahata yine Âsitâne’ye gönderilen tatar Ahmed’e harc-ı râh 800 guruş, ‘Âsâkir-i Haşşa yüzbaşlarından Mehmed Ağa bâ-emirnâme-i velîyyü'n-na‘imi firârî tutmak için vürûd eylediğine verilen 400 guruş, Der-Sa‘âdet’den çakmakçı matlûbuyle gelen gavvaşa 500 guruş

0002950 Yüz doksan nefer ‘Âsâkir-i Mansûre’niñ Der-‘Âliyye’ye ‘azîmetlerinde eşna-yı râhda me’kûlât ve İznikmid’den Der-Sa‘âdet’e kadar navl-ı sefine ve kumanyalarına ve ma‘iyetlerine terfîğ olunan on nefer süvâriye verilen harc-ı râh

0004750 Zî-ğudret hazinesiyle Der-Sa‘âdet’e gönderilen Hâcî Şâ‘ban Ağa’ya harc-ı râh 1650 guruş, emvâl-i muhaşşılığ hazinesiyle Der-Sa‘âdet’e giden Hüseyin Ağa’ya 1650 guruş, bâ-emirnâme-i velîyyü'n-na‘imi vürûd iden tatar 600 guruş, maşlahata Bolu’ya gönderilen Çelebî-oğlu ‘Osmân Efendi’ye harc-ı râh 100 guruş, def‘a maşlahata Der-Sa‘âdet’e gönderilen Tatar ‘Osmân Ağa’ya harc-ı râh 750 guruş

0169101.5

0006300 Livâ-i mezkuruñ şandık malına bu def‘a cümle ma‘rifetiyle zamları 5500 guruş, irsal olunan hazinelerinden zuhûr iden nokşân ve kem ‘ayâr altun 800 guruş

0009473 Sarâyıñ ta‘mîr ve termimine ve mecûr a‘lâda olunan altı bâb odalarıñ bâ-defter-i müfredât meşârifât-ı yekün 9114.5 guruş, işbu odalarıñ kilidlerine vesâir çilingir alatlarına verilen 358.5 guruş

0001600 İşbu tevzi‘ defterini Der-Sa‘âdet’e götüreren tatar harc-ı râh 1000 guruş, şandık emîniniñ altı aylık ücreti 600 guruş

0010000 Hâlâ livâ-i mezkûr mütesellimi Hüseyn Ağa Hâzretleri taraf-ı eşref-i hâzret-i veliyyü'n-na'imiden mütesellim naşb olunduğda vâkı' olan meşârifâtına cümle ma'rîfetiyle i'âne

016474.5

0005500 Mütesellimlerin 'azl ve naşbı hengâmında ta'dâd iden şarrâfa ta'diye?? nâmıyla idhâl-i defter olunagelen meblağ

0004538.5 Kırk beş senesi zi'l-ka'desi gürresinden işbu kırk altı senesi cemâziye'l-evveliyesi gayetine gelince şarf olunan kâğıd mürekkebi ve mum ve meşârifâtı ve kapu çukadarı mâhiyeleri

0001820 Saraynî dahiliyesi olmadığından harem sakine olduğu konagın altı ayda ikişer yüz guruşdan icâb iden mâhiyesi 1200 guruş, ber-mu'tâd-ı mahkeme kirâsı 250 guruş bâ-puşulahâ-i mahkeme meşârifâtı 370 guruş

0005079 Şehir kethûdâsının yediyle cümle ma'rîfetiyle ve ma'rîfet-i şer'le bâ-defter-i müfredât saray mefrûşâtına vesâir avâniye-i nuhâsiyeye verilen meblağ

0216412

0005552.5 Bu def'a bâ-irâde-i seniyye Virânşehir sancağından ma'tlûb buyurulan 'Âsâkir-i Mansûre ser-liva olan medîne-i Za'ferân-borlu'ya tahmîllerine? şehir kethûdâsı ma'rîfetiyle verilen nân-ı 'aziz behâ 502.5 guruş

0000700 Kalyoncu bedeli ma'tlubuyla? vürûd iden defteri hulefâsından mûmâ-ileyh Mehmed Hâlid Efendi'niñ Âsitâne'ye i'lâm-i şer'îye ile sâ'i götürüb gelinceye kadar Hâcî 'Ali Ağa'nın konagında eyyâm-ı meks ve i'kâmetinde meşârifât-ı gayri ez ale'l-hesâb 400 guruş şehir kethûdâsının ber-mu'tâd ücreti 300 guruş

0003500 Bayındır ve Hamamlu karyeleri aqdem-i mürûr-u 'ubûruñ keşretinden perişan olduklarından bu def'a celb ve vâtanlarına câmi? olunmak için cümle ma'rîfetiyle i'âne

0001500 Nefs-i Virânşehir kurâlarından Kozviran ve Bulduk ve Sulualan?? ve Sadeyaka?? ve Kürne? ve Saraycık işbu altı 'aded karyelere bi-emri'llâhi Te'âlâ topu işâbetiyle perişân olduklarından hasbete leh?? cümle ma'rîfetiyle i'âne

0219614.5

0002200 Ber-mu'tâd Kızılbil köprücülerine i'âne 200 guruş, Ödemiş divânına i'âne 100 guruş Kethûdâlar divânına i'âne 100 guruş, Aktaş kazâsına i'âne 500 guruş Yeñice kazâsına i'âne 800 guruş, Ova kazâsına i'âne 500 guruş

0221814.5

0015750 Kırk beş senesi zi'l-ka'desi gürresinden işbu kırk altı senesi cemâziye'l-evvelisi gayetine gelinceye kadar yedi mâhdan ikişer biñ ikişer yüz ellişer guruşdan ber-mu'tâd bâ-puşulahâ-i maḥkeme maṭbah meşârifi

0237564.5

0006000 Ğuruş başına birer pâreden ḥâkim efendi dâ'îlerine ḥarc-ı imzâ

0001500 Ḥâkim-i mûmâ-ileyh cümle ma'rîfetiyle ber-mu'tâd ikramiye

0000500 Kethûdâya

0000800 Ber-mu'tâd-ı kâdîm katibiye 300 ğuruş, ḥüddamiye 300 ğuruş, kaydiye 100 ğuruş, muḥzîriye 100 ğuruş

0246364.5

0016364.5 Tatar ḥarc-ı râhında ve amed şudegân sâireye virildi diyerek zâid rusûmât vesair fevâhiş görünen mevâddan emşâllerine ṭatbîken rahmen lil-fukâra tenzili îcâb iden

2300000

15b-69

'Âsâkir-i Manşûre sancaqdârı Ḥâcî Aḥmed'in i'lâmı

'Âsâkir-i Manşûre-i Muhammediye sancaqdârlarından Za'ferân-borlulu Ḥâcî Aḥmed bundan aḳdem Ubûr?? iskelesinde qarağol bekler iken dizi sızı? olmuş olub işbu iki yüz kırk altı senesi receb-i şerifi yedinci günü virilen tekâ'üdlük vazîfesi mûcebince sene-i mezkûre receb-i şerifi yedinci gününden sene-i mezkûre şâ'bânı yedinci gününe kadar faḳaṭ bir aylık yigirmi beş ğuruş bâb-ı ser'askeriden aḥzınca ikrâr-ı mâh-ı mezkûruñ yedinci gününden sene-i mezkûre zi'l-kadesi yedinci gününe gelince îcâb iden üç biñ yetmiş beş ğuruş ḥâlâ Virânşehir sancağı mütesellimi Çiçek-zâde 'Ali ??? Ağa yedinden aḥzınca müşîr i'lâmı. Fî 7 R. Sene 46.

Kırk altı senesi zi'l-ka'desi yedinci gününden kırk yedi senesi rebî'ül-âḥiri yedinci gününe gelince beş aylık yüz yigirmi beş ğuruşunuñ i'lâmı.

Sene 47 rebî'ül-âḥiriñ yedinci gününden sene 47 şâ'bânınıñ yedinci gününe dört aylık yüz ğuruş için i'lâm şud. fî 7 Ş. Sene 247.

247 senesi zi'l-ḥicce-i's-şerîfesi yedinci gününe kadar dört aylık i'lâm verildiği kayd şud. fî 7 Z. Sene 247.

248 senesi rebî'ül-âḥiri yedinci gününe kadar dört aylık bir kıṭ'a i'lâm verildiği kayd şud.

249 senesi rebî'ü'l-evvelisiniñ birinci gününe gelince kadar on bir aylık 48 senesi rebî'ü'l-âhîriniñ yedisine kadar kâimmeķâm mütesellim dergâh-ı mu'allâ kapucubaşlarından 'atûfetlü Mûsa Ağa Hâzretleri i'tâ eylediği i'lâm kayd şud.

Bâlâda mastûr rebî'ü'l-evvelisiniñ yedinci gününden 50 senesi muharremi 7. gününe kadar 10 aylık aħzın takrîr Der-Sa'âdet'imden ve elli senesi muharremiñ yedinci gününden sene-i mezbûre recebiniñ 7. gününe kadar altı aylık zam i'lâm şud.

16a-68

İşbu defterin 'akd-i yekünû olan meblağ-ı livâ-i mezkuruñ hâvî olduğu kazâlara zırde mastûr olduğu üzere li-ecli't-tebeyyün tevzî' ve taķsîm ve hişşeleri kazâları tahtına vaz' ve terķim olunan defteridir ki zikr olunur.

Kazâ-i Viranşehir		Kazâ-i Kızılbil		Kazâ-i Aktaş		Kazâ-i Şehabeddin	
Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre
20808		8364		4998		7722	
01380	33	0555	2	0331	26	0514	16
19427		7808	38	4666	14	7237	24

Kazâ-i Yörük		Kazâ-i Borlu		Kazâ-i Eflâni		Kazâ-i Ova	
Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre
5508		44880		21012		8364	
0365	0.5	02978	8	01394	4	0555	2
5142	0.5	41001	32	19617	26	7808	38

Kazâ-i Ulus		Kazâ-i Amaşra		Kazâ-i Kecinós		Kazâ-i Zerzene	
Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre
14076		15912		6834		4590	
00944	3	01055	37	0453	0.5	0304	27
13131	37	14856	03	6380	0.5	4285	13

Kazâ-i Tefen		Kazâ-i Pençşenbe		Kazâ-i Çehârşenbe		Kazâ -i Bendereğli	
Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre
1122		12240		10812		30600	
0074	18	00812	10	00717	19	02030	25
1047	22	11427	30	10094	21	28569	25

Kazâ-i Yeñice		Kazâ-i Kuruğavak	
Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre
8058		1938	
0534	28	0128	25
7523	12	1809	15

Cem‘ân yekûn

Ġuruş

246432

00067.5 Takşîminde nokşân

246364.5

016364.5

230000.5 Bu vech ile takşîm olunmak îcâb iden

16a-70

Virânşehir sancağınıñ ser-livası olan medîne-i Taraqlı-borlu kazâsına ber-mûceb-i sicil öteden berü iki yüz yigirmi hâne i‘tibârıyla sancak tevzî‘inden hisse tarh olunub el-yevm kazâ-i mezkûreden mevcûd ve mu‘teber yüz elli hâne üzerine tevzî‘ ve takşîm olunugeldiğine binâen işbu iki yüz kırk altı senesi rûz-ı kâsım i‘tibârıyla tevzî‘i vukû‘-bulan emvâl-i mîriyeden zîrde mastûr olduğı üzere kazâ-i mezkûre hissesi olan emvâl-i mîrî ve meşârifât-ı kazâ ve müknenât-ı saireniñ keyfiyet tevzî‘i bilmek için livâ-i mezkûruñ ser-livası olan medîne-i Taraqlı-borlu nâm-ı diğerk Za‘ferân-borlu kazâsınıñ sene-i mezkûre maşûben rûz-ı kâsım tevzî‘i defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî 25 Ca. Sene 246.

Ġuruş

44880 İşbu 246 senesi rûz-ı kâsım i‘tibârıyla Virânşehir sancağında tevzî‘i vukû‘-bulan emvâlden Borlu kazâsına tarh olunan hisse

00900 Ber-mu‘tâd-ı taşşıldâriye

- 00100 Vâkı' olan emvâli te'diye olunduğda virilen tahvîl harcı
- 01100 Kazâ-i mezkûruñ a'yânı olmayub meşâlih-i kazâyı mütesellimler rü'yet eylediğinden a'yâniye namıyla vaz'-ı defter olunagelen meblağ -mütesellim-i mûmâ-ileyh umûr-u fuqâra emrine? me'mûr olub sancak defterinde 'âidât nokşân?? mastûr olub tekrar a'yâniye virerek a'yâniye tenzil 1200 ğuruş-46980
- 00500 Mâl-ı mezkûr kabz iden Çelebî oğlunuñ ücreti olub rûz-ı hızırda sehven idhâl-i defter olunmayan 250 ğuruş, ve işbu rûz-ı kâsımda iktizâ iden ücreti 250 ğuruş, 250 ğuruş bu iki yüz elli ğuruş daħi tenzil
- 00600 Kapu harcından hisse-i Borlu 200 ğuruş, kâtibiyeden kezâlik hisse-i Borlu 200 ğuruş ??? bedelinden hisse-i Borlu 200 ğuruş
- 01955 Şehir kethûdâsınıñ canib-i vilâyetden sancakdan derûnunda sâkin olub irâde eylediği menzilhâne müşrif-i harab olduğundan ta'mîriye şarf olunan meblağ
- 03225 Nefs-i Borlu kazâsına maşlahat-ı şahîhiye ile vürûd iden mübâşirin ve me'mûriniñ eyyâm-ı mekes ve ikâmetlerinde olan beytûnet meşârif-i -Borlu kazâsı keraste mahalli olduğundan bu kadar?? hisşeler ve ??? ??? 955 ğuruş-
- 01775 Kazâ-i mezkûruñ ber-mu'tâd ba'zı perişan olan karyelerine cümle ma'rîfetleriyle i'âne
- 55035
- 01380 Ğuruş başına hâkim efendi dâ'îlerine birer pâreden harc-ı imzâ
- 00200 Hâkim-i mûmâ-ileyhiñ kethûdâiyesi
- 00180 Ber-mu'tâd-ı kâtibiye
- 00110 Ber-mu'tâd-ı hüddamiye
- 00100 Ber-mu'tâd-ı kaydiye 40 ğuruş, muhızıriye 60 ğuruş
- 56995
- 2978 Bâlâda mezkûr kırk dört biñ sekiz yüz seksen ğuruş diyerek vaz' olunan hisse meşârif-i sancak kıbeli't-tenzil yazılmağla ber-vech-i hesâb icâb iden tenzilâtı fûrû-nihâde
- 54017
- 00074 Yukardan şerhle tenzil kılınan meşârifâtın imzâ-yı defterden olarak icâb iden tenzili
- 53943
- 02300 Tenzili irâde-i seniyyeye menût idüğü

51643 İşaret olunmuş vecihle tenzili mütevaqqıf irâde-i ‘âliyyeleri.

El-Abdî'd-dâ'î 'Abdülkadir mührü.

Maħalle-i Baba Sultân 1429 ğuruş 30 pâre

Maħalle-i Çâvûş Aĝa 817 ğuruş

Maħalle-i Câmî'-i Kebîr ma'a Zimmiyân 1838 ğuruş 10 pâre

Maħalle-i Hâcî Beyli 204 ğuruş 10 pâre

Maħalle-i Hâcî Halîl 408 ğuruş 20 pâre

Maħalle-i Zimmiyân Kıran 5106 ğuruş 10 pâre

Maħalle-i Zimmiyân Bolât 1021 ğuruş 10 pâre

Maħalle-i Kavâk 306 ğuruş 15 pâre

Maħalle-i Müslüman Kıran 204 ğuruş 10 pâre

Maħalle-i Kara 'Ali 1634 ğuruş pâre

Maħalle-i Hâcî Durmuş 204 ğuruş 10 pâre

Maħalle-i Müslümân Bolât 204 ğuruş 20 pâre

Maħalle-i Hâcî Evhad 204 ğuruş 10 pâre

Maħalle-i Çeşme 408 ğuruş 20 pâre

Maħalle-i Yeñice 306 ğuruş 15 pâre

Maħalle-i Hüseyin Kethûdâ 612 ğuruş 30 pâre

Maħalle-i Baĝlarbaşı 408 ğuruş 20 pâre

Ķarye-i Toĝatlı 08 ğuruş 20 pâre

Ķarye-i Ķayza 612 ğuruş 30 pâre

Ķarye-i Dane-i Kebîr 817 ğuruş

Ķarye-i Dane-i Şaĝîr 1225 ğuruş 20 pâre

Ķarye-i Şuşunduk 102 ğuruş 5 pâre

Ķarye-i Aĝaç Kilise?? 1225 ğuruş 20 pâre

Ķarye-i Kozcıĝaz 204 ğuruş 10 pâre

Ķarye-i Kirpe 1225 ğuruş 20 pâre

Ķarye-i Çiftlik-i Kebîr 612 ğuruş 30 pâre

Ķarye-i Çiftlik-i Şaĝîr 1225 ğuruş 20 pâre

Ķarye-i Ketân 204 ğuruş 10 pâre

Ķarye-i Müslüman Yâzı 3676 ğuruş 20 pâre

Ķarye-i Zimmiyân Yâzı 4085 ğuruş

Ḳarye-i Ḳoñarı 3676 ğuruş 20 pâre

Ḳarye-i Yâcî?? 306 ğuruş 15 pâre

Ḳarye-i Mağûl 204 ğuruş 10 pâre

Ḳarye-i Ḳarapınar 512 ğuruş 25 pâre

Ḳarye-i Aḳviran 1021 ğuruş 10 pâre

16b-70

Ḥimmet bi'l-ḥayrû's-sa'âdeh.

Fetvâ emîni dürre-i es-Seyyid Meḥmed Zühdî el-müvella-ḥilâfeh bi-medine-i
Ṭaraḳlı-borlu el-nemeḳahü'l-faḳirun-ileyh ???

Sümme'l-keḷâm. Fî haze'l-meḳâm. [Mühür] es-Seyyid Meḥmed Zühdî

16b-71

E'ûzu bi'llâhi min-e'ş-şeytani'r-racim. Bismi'llâhir'-raḥmani'r-raḥîm.

Yâ Fettâḥ Ya Rezzâḳ Yâ 'Âlîm Yâ Allâh

Faḥrû'l-ḳuzâtü'l-kirâm sa'âdetlü faẓiletlü mürüvvetlü Bâlî-zâde es-Seyyid Meḥmed
Emîn Efendi ḥuzûr-u şeriflerine taḥiyyât-ü lâyıka ve teslimât-ı fâika ittiḥâkıyla minhâr
muḥibbanem oldur ??? ber-vech-i manşib mutaşarrıf olduğum Ṭaraḳlı-borlu ḳazâsınıñ
umûr-u aḥkâm-ı şer'iyyesi işbu sene sitte ve erba'în ve mieteyn ve elf şehr-i
ramazânü'l-mübâreki ğurresinden cenab-ı şerîfiñize ihale ve tefvîz olunmuşdur gerekdir
ki ḳazâ-i mezkûr ğurre-i mezbûreden bi'n-neyâbe zabt ve taşarruf idüb beyne'l-ahâlî
icra-yı aḥkâm-ı şer'î ḳadîm ve vâkı' olan muḥallefâtı mevta-yı 'askeriyeyi taḥrîr ve
terḳîm ve meyan-ı vereseḳe 'âlâ mâ-farzi'llâhi'l-ḥakîm tevzî' ve taḳsîm eyleyüb
cadde-i şeri'at-i ğarrâdan sermû'l-ḥirâfe cevâz mine'l-muḥasib Meḥmed Ḥamdi el-ḳâdî
li-ḳazâi'l-mezbûr. Mim.

16b-72

*246 senesi Bendereğli sâḥasında nâzırı el-Ḥâc İsmâ'îl Ağa ma'rîfetiyle inşâ
olunan ḳalyon-u hümâyûn emr-i 'âlî ḳaydıdır.*

Mefâḥirü'l-ḳuzât ve'l-ḥükkâm ma'denü'l-fezâil ve'l-aḥkâm Bolu sancağında vâkı'
ḳazâlarıñ ḳâdîları ve nâibleri zîde-fazluhum ve ḳıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Bolu sancağı
mütesellimi (boş) zîde-mecduhu ve mefâḥirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbiḥân ve iş
erleri zîde-ḳadruhum tevḳî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcaḳ ma'lûm ola ki Bendereğli
sâḥasında muḥtâr-ı dergâh-ı mu'allâm ḳapûcibaşılardan iftiḥârü'l-emâcid ve'l-ekârim
el-Ḥâc İsmâ'îl dâme-mecduhu ma'rîfetiyle bu def'a altmış bir bucuḳ arşun bir ḳıṭ'a

qalyon-u hümâyûnum inşâsına irâde-i seniyye-i şâhânem ta'alluk itmekden nâşî zikr olunan qalyon-u hümâyûnum inşâsına mahzen-i çüb defterlerinden tertîb itdirildiği vecihle mukteza olan ecnâs-ı kerâsteniñ Bolu sancagınıñ hâvî olduğu kazâlardan fiyat-ı mîrîyesiyle sâbıkı üzere tertîb olunarak kıt'a ve sâha-i mezkûre nakl ve tertîbiyçün şûret-i defteriyle bir kıt'a emr-i şerîfim işdari huşûşuna ricâl-i devlet-i 'âliyyemden Tersâne-i 'Âmirem emîni iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mir 'Ali dâme-mecduhu bâ-takrîr tahtîr ve inhâ ve mücebince tertîbi huşûşuna irâde-i seniyyeme ta'alluk idüb ol-bâbda mevkhûfâtıñ ihrâc ve derûn-u emr-i şerîfime mevzû'an irsâl olunan bir kıt'a şûret-i defteri nâtiq olduğu üzere elli biñ yedi yüz seksen yük kıt'a ecnâs-ı kerasteyi siz ki mütesellim ve kuzât ve nüvvâb ve a'yân ve zâbiñân mûmâ-ileyhim ve iş erlerisiz temâmen ve serî'an livâ-i mezbûruñ hâvî olduğu kazâlar cibâllerinden ma'rîfet ve ma'rîfetiñiz ile kıt'a ve sâha-i mezkûre nakl ve tenzilî huşûşuna bi'l-ittifâk müsâra'at eylemeñiz fermânım olmağın haşşaten işbu emr-i celîlü'l-ğadrim işdâr ve irsâl olunmuşdur imdi vuşûlinde keyfiyet-i irâde-i 'âliyyem mantûğ-u emr-i şerîfimdendir ma'lûmuñuz olduğda fermânım olduğu ve bâlâda beyân ve şûret-i defterde taşrih ve a'yân kılındığı vecihle qalyon-u hümâyûn-u mezkûruñ sür'ât-ı inşâsına mukteza-yı irâde-i seniyyemden olduğuna binâen mezkûru'l-mikdâr ecnas-ı kerasteyi livâ-i mezbûruñ hâvî olduğu kazâlar ciballerinden fiyat-ı mîrîyesiyle ma'rîfet-i şer'î ve cümle ma'rîfet ve ittifâkıyla temâmen ve serî'an kıt'a ve saha-i mezkûre nakl ve tenzili huşûşuna kemâl-i ihtimâm ve diğkat ve nâzireyn-i tecvîz ile mesûl ve mu'ateb olmağdan teğâşi ve mücanebet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir şâdir olmuşdur **buyurdum ki**; vardığıda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan işbu emr-i celîlü's-şan vâcibü'l-ittibâ' ve lâzîmü'l-imtîşâlimiñ mazmûn-u münîfi üzere 'âmel olasız şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahriren el-yevmü'l-hâmis şehr-i Receb sene sitte ve erba'în ve mieteyn ve elf.

17a-73

246 senesi Bendereğli sâhasında inşâ olunan qalyon-u hümâyûn felenk ağacı emri kayıdır.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-ağkâm ma'denü'l-fezâil ve'l-keâm Bolu sancagında vaqı' kazâlarıñ kâdîları ve nâibleri zîde-fazluhum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Bolu sancagı mütesellimi zîde-mecduhu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbiñân ve iş erleri zîde-ğadrum tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsil olıcağ ma'lûm ola ki Bendereğli sâhasında dergâh-ı mu'allâm çapucubaşılardan muhtâr-ı iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim el-Hâc

İsmâ'îl dâme-mecduhu ma'rîfetiyle inşâsına irâde-i 'âliyyem iden altmış bir buçuk zirâ' bir kıt'a kalyon-u hümâyûnum lâzimesiyçün bâ-emr-i şerîfim biñ 'aded felenk ağacı tertîb olunmuş ise de zikr olunan Bendereğli sahası zayığ?? maħal olduğundan ma'lûmü'l-mikdâr felenk ağacı kadr-ı kifayede olmayub sekiz yüz 'aded felenk ağacına muhtâc olduğunu beyân birle ol-mikdâr felenk ağacınıñ bi't-tertîb sâha-i mezkûreye naql ve tenzili huşûşunu muhtâr-ı mûmâ-ileyhiñ mürîd ve maħdûmu Muştafa zîde-kağruhu bâ-'arziħal tahrir ve inha itmekden nâşî keyfiyeti ba'del ihrâc iktizası ricâl-i devlet-i 'âliyyemden Tersâne-i 'Âmire emîni iftiħârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mîr 'Ali dâme-mecduhûdan isti'lâm olunduğda kalyon-u mezkûr için Bolu sancağı kağâlarından muqaddemce biñ 'aded felenk ağacı tertîb olunmuş idüğü kuyûddan nümâyân olduğuna binâen huşûş-u mezbûr Tersâne-i 'Âmirem baş mi'mârından lede's-sûal ber-mantûk-u kuyûd muqaddem tertîb olunan biñ 'aded felenkden mâ'ada beş yüz 'aded felenk ağacı tertîb olduğu hâlde kifâyet ideceğini ifâde beyân itmekle bu şûretde mûmâ-ileyhiñ ifâdesine nazaran muqaddem tertîb olunandan başka livâ-i mezbûr kağâlarından beş yüz 'aded felenk ağacı daħi tertîb birle kağı' ve sâha-i mezkûreye naql ve tenzili bâbında bir kıt'a emr-i şerîfim işdârı lâzım geldiğini i'lâm eylediğine binâen ber-mûceb-i i'lâm emr-i şerîfim işdarı huşûşuna irâde-i 'âliyyem ta'alluk itmekle vech-i meşrûħ üzere 'âmel ve hareket olunmağ fermânım olmağın haşsete işbu emr-i celîlü'l-kağrım işdar ve irsâl olunmuşdur imdi vuşûlinde siz ki mütesellim ve kuzât ve nüvvâb ve a'yân ve zâbitân-ı mûmâ ileyhimsiz ve iş erlerisiz keyfiyet-i irâde-i 'âliyyem mantûk-u emr-i şerifimden ma'lûmuñuz olduğda fermân olduğu ve bâlâda beyân kılındığı vecihle taqđım tertîb olunan biñ 'aded felenkden başka bu def'a beş yüz 'aded felenk ağacını ma'rîfet-i şer'i ve ma'rîfetiñiz ile ve cümle ittifâkıyla temâmen ve serî'an kağ' ve saħa-i mezkûre naql ve tenzili huşûşuna müsâra'at eylemeñiz babında fermân-ı 'âlîşânım şadır olmuşdur **buyurdum ki**; hükm-ü şerîfimle varduğda bu bâbda vech-i meşrûħ üzere şeref-yafte-i şudûr olan emr-i şerîf-i celîlü's-şanımiñ mazmûn-u münîfi birle 'âmel olasız şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahriren el-yevmü's-şânî şehr-i Şa'bân sene sitte ve erba'în ve mieteyn ve elf.

17a-74

Medîne-i Bolu'dan Virânşehir sancağına işâbet iden defteri-mümzâ kayıdır.

Bu def'a Bendereğli sahasında nâzır der-mu'allâm kapucibaşlarından 'atûfetlü el-Hâc İsmâ'îl Ağa Hâzretleri ma'rîfetiyle müceddeden inşâsına irâde-i seniyye ta'alluk

iden altmış bir buçuk arşun bir kıt'a kalyon-u hümayunuñ lâzime-i inşâiyesinden olan ber-mûceb-i şûret-i defter elli biñ yedi yüz seksen yedi ve bâ-emr-i 'âlî şoñradan zam olunan beş yüz 'aded felenk gürgende?? ki cem'ân yedi biñ iki yüz seksen yedi 'aded ecnas-ı keraste ma'rîfet-i şer'î ve livâ-i Bolu mütesellimi el-Hâc Muştafâ Bey ma'rîfetiyle ve cümle vücûh-u belde ittifâkıyla ba'de't-ta'dîl ve't-tesviye tevzî' ve takşim olunduğda gayrı ez-hişşe-i livâ-i Bolu ve Virânşehir sancağı hisşesine işâbet iden ecnâs-ı kerâste-i mütenevvi'a defteridir kaydır ki ber-vech-i âtî zıkr olunur. Fî 25 Ş. Sene 246.

Ecnâs-ı Kerâste-i Mütenevvi'a

- 0006 Omurğa meşe 1000 kıyye
- 0011 Astar omurğa meşe 400 guruş
- 0001 Bodoslama-i kıç 800 kıyye
- 0001 Astar bodoslama-i kıç 300 kıyye
- 0001 Tırhandil meşe 1000 kıyye
- 0001 Çatal karça?? 50 kıyye
- 0001 Kınad meşe 80 kıyye
- 0001 Kapağ kınadı 120 kıyye
- 0001 ??? bodoslama-i ser 300 kıyye
- 0002 Astar bodoslama-i ser 250 kıyye
- 0013 Bodoslama-i ser ve bandırma?? 300 kıyye
- 0006 Paraçol 'akreb kıç 300 kıyye
- 0063 Çifte döşek 200 kıyye
- 0067 Yarım döşek 200 kıyye
- 0072 Eğri meşe 200 kıyye
- 0072 Bir deltalı 200 kıyye
- 0072 Döşek ve baş 200 kıyye
- 0072 Kapağ ve döşek 200 kıyye
- 0072 Iskârmoz 200 kıyye
- 0084 İki deltalı 200 kıyye
- 0091 Çatal bükme 200 kıyye
- 0084 Eğri tahta 120 kıyye
- 0089 Kemerelik çâm 280 kıyye
- 0018 Mankalık çâm 280 kıyye

- 0168 Paraçol-ı kebîr 80 kıyye
 0063 Paraçol palâvara 40 kıyye
 0160 Ser-çapa meşe 200 kıyye
 0106 Laṭa-i kebîr meşe 160 kıyye
 0126 Ƙoğuş meşe 280 kıyye
 0022 Sütûn karça?? 120 kıyye
 0037 Çifte yalı kütüğü 280 kıyye
 0168 Laṭa-i kebîr çam 160 kıyye
 0002 Babalık-ı kebîr 300 kıyye
 0630 Ƙoğuş çam 200 kıyye
 0001 İrgad çifte karaağaç 240 kıyye
0001 İrgad-ı kebîr çifte karaağaç 140 kıyye
 2390

Naql-ı yekûn

Ġuruş

- 2390 Maḳaraluk karaağaç 120 kıyye
 0010 Maçalık?? karaağaç 80 kıyye
 0006 Ƙarçalık karaağaç 300 kıyye
 0003 Ser-kütük çifte karaağaç 200 kıyye
 0003 Ser-kütük yek karaağaç 100 kıyye
 0001 Dümen-i kebîr karaağaç 800 kıyye
 0001 Yeke dümen karaağaç 80 kıyye
 0420 Felenk gürgen 60 kıyye
 0001 Ƙızak gürgen 800 kıyye
0290 Bi-emr-i ‘ali zam olan felenk gürgeninden hişşeleri 60 kıyye
 3060

0026 Bedele rabṭ olunan ecnâs-ı keraste fûrû-nihâde omurğa meşe 6, astar omurğa meşe 11, bodoslama-i kıç 1, astar bodoslama-i kıç 1, sâde?? bodoslama-i ser 6, tırhandil 1.

3034

Yalnız üç biñ otuz dört ‘aded ecnas-ı kerâstedir.

16800 Ġuruş

Yalnız on altı biñ sekiz yüz Ġuruşdur.

İşbu sal-i meyâmin fâl?? biñ iki yüz kırk altı senesi Bendereğli sâhasında nâzır-ı dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından sa'âdetlü el-Hâc İsmâ'îl Ağa ma'rîfetiyle müceddeden inşâsına irâde-i seniyye ta'alluk iden altmış bir buçuk arşun bir kıt'a kalyon-u hümayunuñ lâzime-i inşâyesinden olan ber-mûceb şûret-i defter ve bâ-fermân-ı 'âlî cem'an yüz biñ iki yüz seksen yedi 'aded ecnâs-ı kerâsteden altmış 'aded omurğa ve bodoslama ağaçlarınıñ 'aynen sâha-i mezkûre nakl ve tenzilinde fuķâraya 'usretli olduğundan nâzır-ı mûmâ-ileyh tâleb ve ma'rîfetiyle kırk biñ gurus bedele rabt olunarak bedel-i mezkûr hâlâ Bolu mütesellimi sa'âdetlü el-Hâc Muşafâ Bey Efendi ma'rîfeti ve ma'rîfet-i şer'î ve cümle vücûh ittifâkıyla livâ-i sâire mezkûruna kâ'ide-i kadîm üzere tevzî' ve taķsîm olunduķda ğayr-ı ez-ħişse-i livâ-i Bolu Virânşehir sancağı ħişsesine ber-vech-i bâlâ on altı biñ sekiz yüz gurus işâbet iki medîne-i Bolu maħkemesinden puşula olundu. Fî 25 Ş. Sene 246.

17b-75

İki yüz kırk altı senesine maħşûben Bendereğli sâhasında muħtâr der-mu'allâm kapucubaşlarından el-Hâc İsmâ'îl Ağa ma'rîfetiyle inşâsına bâ-fermân-ı 'âlîşân irâde-i seniyye ta'alluk buyurulan altmış bir buçuk arşun bir kıt'a kalyon-u hümayûnuñ ecnâs-ı keraste-i mütenevvisinden ve bâ-fermân-ı 'âlî şoñradan zam olan beş yüz 'aded felenk gürgenden Virânşehir sancağına işâbet iden bâ-defter-i mûmza yalnız üç biñ altmış 'aded keraste-i mütenevvîniñ bedele kat' olunan yigirmi altı kıt'a kerâste-i mütenevvi'a ba'de'l-iħrâc bâķî üç biñ otuz dört 'aded keraste-i mütenevvi'â-yı livâ-i mezkûruñ ħavî olduğu kazâlarına 'aynen livâ-i mezkûr mütesellimi Çiçek-zâde 'âtûfetlü 'Ali Ağa Ĥazretleri inzimâm-ı re'y ma'rîfeti ve ma'rîfet-i şer'î ve cümle ittifâkıyla ba'de't-ta'dîl ve't-tesviye tevzî' ve taķsîm olunduķda 'aynen beher ħaneye ikişer buçuk ağaçdan ber-vech-i âti kazâlar ħişsesine işâbet idüb nâzır-ı mûmâ ileyh yedine verilen defter-i mûmza kaydıdır ki ber-vech-i âti beyân olunur. Fî-ğurre-i Ş. Sene 246.

Ķazâ-i Bendereğli Ķıt'at-ı Keraste

'Aded

004 Bodoslama-i ser ve yaturma?

001 Çatal karça?

003 Paraçol 'aķreb kıç

025 Çatal bükme

045 Bir deltalı

032 ??? meşe
 032 Kapağ döşek
 072 Iskarmoz
 130 Gürgen felenk
003 Kızağ gürgen
 347

Kazâ-i Barţın Kıta‘ât-ı Keraste

‘Aded

002 Astar bodoslama-i ser
 005 Bodoslama-i ser ve yaturma?
 002 Paraçol ‘ağreb kıç
 021 Çifte döşek
 001 Kanad meşe
 030 Çatal bükme
 015 Döşek başı
 025 Eğri tahta
 001 ‘İrgad-ı kebîr çifte karaağaç
 003 Ser-kütük çifte karaağaç
 030 Paraçol-ı kebîr
 030 Yarım döşek
 020 ??? meşe
 015 Koğuş meşe
 012 Sütûn qarça?
 001 Dümen-i kebîr
 021 Kapağ döşek
002 Kızağ gürgen
 235

Kazâ-i Çehârşenbe Kıta‘at-ı Keraste

‘Aded

030 Döşek ve baş
 010 Çatal bükme

011 Çifte döşek
 010 ??? meşe
 027 Bir deltalı
 009 Kapak döşek
 030 Ser-çapa meşe
 007 İki deltalı
002 Kızağ gürgen
 137

Ḳazâ-i Pençşenbe Ḳıta‘at-ı Keraste

‘Aded

020 Çatal bükme
 007 Çifte yalı kütüğü
 021 Çifte döşek
 030 Ser-çapa meşe
 027 Döşek başı
 002 Bodoslama-i ser ve yaturma?
 010 ??? meşe
 007 Yarım döşek
 001 Babalık-ı kebîr
 005 Maçalık? karaağaç
 022 Paraçol palâvara
002 Kızağ gürgen
 154

Ḳazâ-i Tefen Ḳıta‘ât-ı Keraste

‘Aded

23 Çifte yalı kütüğü
 01 ‘İrgad-ı kebîr çifte karaağaç
01 Yeke dümen karaağaç
 25

Ḳāza-i Yeñice Ḳıta‘ât-ı Keraste

‘Aded

98 Laṭa-i kebîr meşe

01 Babalık-ı kebîr

99

Ḳazâ-i Zerzene Ḳıta‘ât-ı Keraste

‘Aded

10 Yarım döşek

10 Paraçol-ı kebîr

10 Ser-çapa meşe

10 İki deltalı

06 Çatal bükme

09 Felenk gürgen

00.5 Kızak gürgen

55.5

Ḳazâ-i Kecinós Ḳıta‘ât-ı Keraste

‘Aded

10 Yarım döşek

15 Paraçol-ı kebîr

11 Paraçol palavara

15 Ser-çapa meşe

20 Koğuş meşe

01 Bodoslama-i ser ve yaturma?

10 Eğri tahta

00.5 Kızak gürgen

82.5 Bedel

Ḳazâ-i Amaşra Ḳıta‘ât-ı Keraste

‘Aded

001 Ḳapaḳ kanad

001 Bodoslama-i ser ve yaturma?

- 001 Paraçol ‘aķreb kıç
 010 Çifte döşek
 010 Yarım döşek
 010 Kapaķ döşek
 020 Eğri tahta
 015 Paraçol palavara
 034 Paraçol-ı kebîr
 003 Ser-çapa meşe
 001 Yeke dümen karaağaç
 003 Ser-gönük çifte karaağaç
 005 Maçalık? karaağaç
 007 Çifte yalı kütüğü
 010 Sütûn karça
 005 Maķaralık karaağaç
 018 İki deltalı
 018 Manķalık çam
001 Kızak gürgen
 200 Bedel

Ķazâ-i Virânşehir Ķıta‘ât-ı Keraste

‘Aded

- 080 Felenk gürgeni
 030 Ķoğuş meşe
 010 Paraçol-ı kebîr
 010 Ser-çapa meşe
 005 İki deltalı
 004 Ķarçalık karaağaç
118 Ķoğuş çam
 257 Bedel

Ķazâ-i Ova Ķıta‘ât-ı Keraste

‘Aded

- 040 Ķoğuş çam

040 Felenk gürgen
 011 Koğuş meşe
 011 Laṭa-i kebîr çam
002 Paraçol-ı kebîr
 104 Bedel

Ḳazâ-i Ḳızılbel Ḳıṭa'ât-ı Keraste

'Aded

005 Ser-çapa meşe
 045 Felenk gürgen
 010 Koğuş meşe
 030 Koğuş çam
014 Paraçol-ı kebîr
 104 Bedel

Ḳazâ-i Şehâbeddîn Ḳıṭa'ât-ı Keraste

'Aded

005 Ser-çapa meşe
 005 İki delṭalı
 020 Felenk gürgen
 018 Koğuş çam
 017 Laṭa-i kebîr çam
 014 Paraçol-ı kebîr
 009 Kemerelik çam
007 Koğuş meşe
 095 Bedel

Ḳazâ-i Ulus Ḳıṭa'ât-ı Keraste

'Aded

019 İki delṭalı
 040 Paraçol-ı kebîr
 015 Paraçol palâvara
 025 Ser-çapa meşe

008 Laṭa-i kebîr meşe

029 Eğri tahta

043 Koğuş çam

179 Bedel

Ḳazâ-i Ḳuruḳavâḳ Ḳıta‘ât-ı Keraste

‘Aded

15 İki delṭalı

06 Felenk gürgen

03 Koğuş çam

24 Bedel

Ḳazâ-i Eflâni Ḳıta‘ât-ı Keraste

‘Aded

005 İki delṭalı

015 Paraçol-ı kebîr

010 Koğuş meşe

020 Laṭa-i kebîr çam

078 Koğuş çam

125 Felenk gürgeni

002 Ḳarçalıḳ ḳaraağaç

003 Kemerelik çam

258 Bedel

Ḳazâ-i Yörük Ḳıta‘ât-ı Keraste

‘Aded

20 Felenk gürgen

18 Koğuş meşe

20 Laṭa-i kebîr çam

10 Koğuş çam

68 Bedel

Ḳazâ-i Aktaş Kıta'ât-ı Keraste

'Aded

25 Ḳoğuş çam

25 Felenk gürgen

05 Ḳoğuş meşe

05 Paraçol-ı kebîr

60 Bedel

Ḳazâ-i Borlu Kıta'ât-ı Keraste

'Aded

269 Ḳoğuş çam

077 Kemerelik çam

100 Laṭa-i kebîr çam

104 Felenk gürgen

550 Bedel

Cem'ân yekûn-u kıta'ât-ı keraste 3034 gurus

Yalnız üç biñ otuz dört 'aded keraste-i mütenevvi'adır.

18a-76

Tevzî' defterlerine diqqat olunmak bâbında emr-i 'âlî

Düstûrûn-u mükerremûn müşîrûn-u müfehhamuñ nizâmü'l-'âlem müdebbîrû'l-umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-şâkıb mütemmimû fihâmü'l-enâm bi'r-re'yi's-şâib mümehhidü bünyânü'd-devleh ve'l-iqbâl müşeyyid-i erkânü's-sa'âdeh ve'l-iclâle'l-mahfûfûn be-şunûf-ı 'avâṭifü'l-melikü'l-a'la Anadolu'nuñ şol qolu yemîn ve yesârıyla nihâyetine varınca vâkı' vüzerâ-yı 'azâm edâme'llâhu Te'âlâ iclâlehu ve e'azimü'l-ümerâi'l-kirâm efâhîmü'l-küberâi'l-fihâm ve ûlû'l-ḳadr ve'l-iḳrâm aşhâbü'l-'izz ve'l-ihtişâmü'l-muhtaşûn bi-mezîd 'inâyeti'l-melikü'l-a'la mîrimîrân-ı kirâm edâme iḳbâlehum aḳzâ ḳuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvaḫḫidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn rafî'ül-i'lâm e's-şerî'âte ve'd-dîn vâriş-i 'ulûmü'l-enbiyâ ve'l-mürselîn el-muhtaş bi-mezîd 'inâyeti'l-melikü'l-mü'in mevlânâ Arz-ı rum ḳâḏısı zîde-fezâilehu ve mefâhîrû'l-ḳuzât ve'l-hükkâm ma'âdenü'l-fezâil ve'l-hükkâm ḳuzât ve nüvvâb zîde-fazluhum ve mefâhîrû'l-emâsil ve'l-ekârim ve'l-aḳrân mütesellimîn voyvodagân ve a'yân vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-ḳadrum tevḳî'-i refî'-i hümâyûn

vâsıl olıcağ ma'lûm ola ki memâlik-i maħrûsetü'l-mesâlik-i şâhânemizde kâin ba'zı kazâlar a'yân voyvodalarıyla vücûh-u memleket kâiminden olan bir takım eşhâş-ı mücerred ve tama'-ı hâmilllerinden nâşî tekâlif defterlerine kendü nefisleriyçün külliyyetlü aqçe zam ve idhâl iderek fuqarâyı ra'bet ve 'acze aşıl teklîf-i şahîhe-i saltanat-ı seniyyemden başka bunlara daħi beher tevzî'de bu vecihle külliyyetlü aqçeler i'tâsıyla dücâr-ı 'acz ve ıztırâb olundıkları derkâr vüzâret hilâfet-meâb-ı padişâhâneme vedi'a-i cenâb-ı kibriyâ olan fuqarâ-i ve zu'afâ ve re'âyâ ve bereyânın her hâlde mezâlim ve te'dibâtdan vekâyeleriyle?? sâye-i mekârım-vâye-i şehriyârânemde asûde-i hâl ve müreffehel-bâl olmaları?? aqşa-yı murâd-ı merħamet mu'tâd-ı mülûkânem idüğü bedihi ve iş'âr?? olduğuna mebni bundan aqdem şerefrîz şudûr olan hatt-ı hümâyûn-u şâhânemle qarârgîr olduğu üzere mecmû' kazâların tevzî' defterleri beher altı ayda bir kere Der-Sa'âdet'ime gönderilerek me'mûru ma'rîfetiyle ta'zîr? ve tenkîh olunduktan sonra miqdârı taşrî'le ruħsatını hâvî virilen evâmîr-i şerîfem her kazânın meşârîf-ı şahîhesi tevzî' ve tahsîl olunmakta iken sefer-i hümâyûnum vukû'uyla tevzî'ât maddesine lâıykıyla diğkat olunmayarak yine eski uşûle gidememekde olduğu gelen defterlerden nümâyân ve sefer gâilesinin ber-ıaraf olması cihetiyle bâr tekâlifinin tahşîşiyle himayet-i fuqarâ huşûşuna ihtimâm ve i'tinâ olunmak kâffe-i me'mûruna lâzime-i diğkat idüğü bedihî ve a'yân olduğuna binâen ba'dezîn tevârüd ideceği tevzî' defterlerinde fâhiş ve fuqarâya ğadri müstelzem şeyler görüyor ise maqbul ve mu'teber olmayarak derħal maħalline i'âde ve bu huşûşa cesâret idenler daħi te'dîb ve muâhaze? olunacağı keyfiyeti rikâb-ı hümâyûnum kâimmeğâmı tarafından mektûbler taħrîriyle bildirilmiş ve sefer takrîbiyle Anadolu ve Rumili câniblerinden semt-i ğazâ ve cihâda 'azîmet idenlerin birer gecelik yem ve yiyeceklerinin kazâ taraflarından verilmesi irâde kılınmış ise de hitâm-ı seferden sonra anın daħi feshiyle yine uşûl-u sâbıka üzere kazâlardan mürûr-u 'ubûr iden hademe ve me'mûrin-i sâireye yalnız bir şûret-i kâide meft ve meccânen yem ve yiyecek virilmeyüb fakat 'Âsâkir-i Manşûre tâburları noqşânlarının ikmâli zimmetinde? Der-Sa'âdet'ime gelen ve ba'zı şılasına giden ve 'avret iden 'Âsâkir-i Manşûre neferâtının zahmet ve meşakğat çekmemeleri zimmetinde memleket a'yânları ve hânedanları konaklarında birer gece misâferet târîkıyla beytûnetleriyle bu bâbda fuqarâlardan bir aqçe ve bir habbe alınmamasına daħi müehğiren Anadolu'nun evcer kullarına evâmîr-i celîle-i padişâhenem tesîriyle?? müekked tenbîye olunmuş ise de yine peyder-pey vürüd iden defâtir-i tevzî'ât o mekûle mürûr-u 'ubûr meşârîfi ve tüfenkci ve sekbân mâhiyesi ve hadd-i i'tidâlden ziyâde

mübâşirân ücreti nâfi vesâir bunlara mümâsi?? nâmlar ile bir tākım beyhûde ve memnû‘ şeyler idhâl olunmakta zâhir ve bu keyfiyet ve'l-vücûh rızâ-yı mu‘adelet irtizâ-yı hidivâneme muğâyir olarak fimâ-bâ‘d gelen defterlerde yine o mişillü fâhiş ve memnû‘ şeyler görülür ise bir vecihle kabûl olunmayarak defterlerine yine maħallelerine i‘âde olunacağından ğayri kaᅅı kazâlardan gelmiş ise ol kazânın hâkimi a‘yân vesâir zâbiᅇân daᅇi mesûl ve mu‘âteb olacakları ve muᅇakkak ve muᅇarrer olmaᅇla aᅇa göre ba‘de'l-yevm tevzi‘ defterlerine kazâların vâkı‘ olacak şahih meᅇâriflerinden mâ‘ada bu mişillü bir tākım meᅇârif-i beyhûde idhâl olunmayub ve mürûr-u ‘ubûrde daᅇi fakat tâburlar müktezâsının ikmâli zimmetinde Der-Sa‘âdet’ime gelen ve ba‘zı şılasına giden ve ‘avdet iden ‘Âsâkir-i Manᅇûre neferâtının a‘yânlar ve hânedânlar misâfirinlerine ra‘yet olunub bu maddeden dolâyı tevzi‘ât defterlerine bir şey ‘ilâve kılınmayarak her hâlde fuᅇarâ-yı ra‘iyetiᅇ taᅇkik-i tekâlîf ve meᅇârifleri huᅇûᅇuna kemâl-i ihtimâm ve diᅇkat olunmak fermânım olmaᅇın tenbîhen ve te‘kiden ve ihtimâmen maᅇᅇûᅇen iᅇbu emr-i celîlü'l-ᅇadım iᅇdâr ve ricâl-i ᅇâimmeᅇâm tatarlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed zide-ᅇadruhu ile tesyâr olunmuᅇdur imdi bâlâda beyân olunduᅇu vecihle ba‘de'l-yevm kazâlardan gelen defâtir-i tevzi‘âta o mişillü şeyler idhâl olunmayarak şahih meᅇârif-i memleketiᅇ taᅇrîr ve idhâliyle himâyet-i fuᅇarâ-i ve siyânet-i ‘acze ve zu‘efâ-i emrahimeniᅇ? istiᅇᅇâli ve istikmâline mezîd ihtimâm ve mübâderet olunmak maᅇlûb-u ᅇat‘i cihândâranem idüᅇü ve bu bâbda a‘mâz ve reᅇâvet ve ᅇama‘-ı hâmma mebnî ve raᅇbetiyle şahih-i meᅇârif-i memleketden baᅇka zâid nesnelere idhâl olunmak lâzım gelür ise gelen defterler kabûl olunmayarak i‘âde olunacağından ğayri cesâret idenler ᅇaᅇklarında müceb-i ‘itâb ve mesûliyet olacaᅇı siz ki vüzerâ-yı müᅇâr ve mîrimîrân ve mevâli ve ᅇuzât ve nüvvâb vesâir mümâ-ileyhimsiz ma‘lûmuᅇuz olduᅇa ber-vech-i muᅇarrer ‘âmel ve ᅇareketle ifâ-yı emr ve irâde-i ᅇayr-ı dâime bi'l-ittifâᅇ i‘tinâ ve ᅇarf-ı ᅇudret ve hilâf-ı vaz‘ tecvîzden tevaᅇᅇi ve mübâ‘adet eylemeᅇiz bâbında fermân-ı ‘âlîᅇânım ᅇadır olmuᅇdur **buyurdum ki**; vuᅇûl bulduᅇa bu bâbda vech-i meᅇruᅇ üzere ᅇeref-yâfte-i ᅇudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzımü'l-imtîᅇâlimiᅇ mazmûn-u itâ‘at-maᅇrûnuyle ‘âmel ve ᅇareket eyleyesiz ᅇöyle bilesiz ‘âlâmet-i ᅇerîfe i‘timâd kılıasız. Taᅇrîren evâᅇir-i ᅇehri ᅇa‘bânü'l-mu‘azzam sene sitte ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

ᅇad vaᅇale'l-ᅇayd-ı mâh fi 21 N. Sene 46.

18b-77

Men'-i mürûr hakkında emr-i 'âlî

Düstûrûn-u mükerreremûn müşîrûn-u müfehhemûn nizâmü'l-'âlem müdebbîrû'l-umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-şâkıb mütemmimû fihâmü'l-enâm bi'r-re'yi's-şâib mümehhidü bünyânü'd-devleh ve'l-iqbâl müşeyyid-i erkânü's-sa'âdeh ve'l-iclâle'l-mahfûfû be-şunûf-ı 'avâtîfi'l-melikü'l-a'la Anadolu'nuñ şol kolu yemîn ve yesârıyla nihâyetine varınca vâkı' vüzerâ-yı 'âzâm edâme'llâhu Te'âlâ iclâlehum ve e'âzîmü'l-ümerâi'l-kirâm efâhimü'l-küberâi'l-fihâm ve ulu'l-ğadr ve'l-ihtirâm aşhâbü'l-'izz ve'l-ihtîşâmü'l-muhtaş bi-mezîd 'inâyetü'l-melikü'l-a'la mîrimîrân-ı kirâm edâme-iqbâlehum ve aqzâ kuzâtü'l-müslimîn-i evlâ vülâti'l-muvaḥḥidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yaqîn râfî'u i'lâmü'l-müteşerri'ate ve'd-dîn vâriş-i 'ulümü'l-enbiyâ-i ve'l-mürselînü'l-muhtaş bi-mezîd 'inâyetü'l-melikü'l-mü'în mevlânâ Arz-ı rum kâdîsî zîde-fazluhu ve mefâhirü'l-kuzât ve'l ḥukkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-keîâm kuzât ve nüvvâb zîde-fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimîn voyvodagân ve a'yân vesâir zâbiṭân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-ğadrum tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki men'-i mürûr hakkında qarârgîr olan nizâm-ı müstahsene müktezâsınca taşralardan Der-Sa'âdet'ime gelecek eşhâsîñ şahîḥ-i maşlahatı ve irâyesi bi't-tahkîk mürûrleri için yedlerine mürûr tezkireleri i'tâ ve maşlahat-ı şahîḥiyesi olmayub başıboş gelmek isteyenlere bir vecihle ruşat virilmeyüb oldukları yerlerde mekeş ve tevki'ine diğkat ve i'tinâ olunması ḥuşûşu muğaddem ve müehḥer beher tarafa evâmîr-i celîle-i mülûkânem neşriyle? kâffe-i me'mûrine tenbîye ve te'kid kılınmış olduğuna binâen ve bu madde-i ehemme i'tinâ ve diğkat cümleye lâzime-i diğkat iken yine taqayyüd? olunmayarak ve muḥâkkem taraflarından yedlerine tezkire i'tâ kılınarak bu esnâda başıboş maşlahatsız ba'zı eşhâş gelmekte ve ḥuşûşla aralık aralık meṭrûd taqım daḥi zuhûr itmekte olub bu keyfiyet mücerred ḥukkâm ve zâbiṭânıñ aḡmâz ve tesâmiḥlerinden neşet eylediği zâhir? ve bi'l-vücûh rızâ-yı meyâmnda irtizâ-yı mülûkâneme muğayir olmak ḥasebiyle ba'dezîn taşralardan o mekûle serseri meṭrûd gürûhundan bir neferiñ Der-Sa'âdet'ime gelmesine izn ve ruşat verilmek lâzım gelir ise bu tarafa lede'l-vürûdlerine gerü i'âde olunacağından başka kangı maḥalden geldiği yedinde olan tezkiresinden añlaşılaraq ol maḥalliñ ḥâkimi ve zâbiṭânı ḥağlarında lâzım gelen te'dîbâtıñ icrâsına ibtidâr olunacağı muḥâkkağ ve şahîḥ olmağdan nâşî siz ki vüzerâ-yı müşâr ve mîrimîrân ve mevlânâ ve kuzât ve nüvvâb vesâir mûmâ-ileyhimsiz ba'dezîn taht-ı ḥükûmetlerde? kâin kazâlardan

Der-Sa‘âdet’ime gelmek üzere tezkire isteyenlerin hâl ve keyfiyetleri taharri ve tahkik olunarak maşlahat-ı şahîhiyesi olub beher hâl gelmeye mecbûriyeti maşlahatlarından zâhir olanlara tezkireler i‘tâ olunub mâ‘ada serseri eşhâsı mekûlesiniñ ve huşûşla meţrûd takımınıñ Der-Sa‘âdet’ime gelmelerine zinhâr ve zinhâr ruşsat virilmeyerek oldukları mahallerde tevkiif itdirilmesi ve tezkiresiz hiç ferdiñ bir mahalden bir mahalle mürûr-u ‘ubûr idememesi huşûşlarına bi'l-ittifâk mezîd i‘tinâ ve diqqat eylemeñiz fermânım olmağın tenbihen ve te’kîden ve ihtimâmen mahşûşen işbu emr-i celîlü'l-ķadrim işdâr ve rikâb-ı hümâyûnum kâimmekâmı tatarlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ‘Ömer zîde-ķadruhu ile tesyâr olunmuşdur imdi men‘-i mürûr hakkında olan nizâmıñ icrâsıyla fima-ba‘d maşlahat-ı şahîhiyesi olanlardan gayrı işsiz ve gücsüz serseri mekûlesinden ve bâ-huşûş meţrûd takımından şahs-ı vâhidiñ Der-Sa‘âdet’ime gelmemesi ve tezkiresiz hiç ferdin bir mahalden bir mahalle mürûruna ruşsat gösterilmemesi emrine bi'l-ittifâk kemâl-i ihtimâm ve diqqat kılınmak kat‘i maţlûb-u mülûkânem idüğü ve bu bâbda ednâ ve derece ağmâz ve rehâvet vukû‘uyla yine o mekûle meţrûd ve serseri gürûhundan bir neferiñ Der-Sa‘âdet’ime ‘ubûruna irâet-i ruşsat olunmak lâzım gelür ise mütecâsir olanlar haklarında mevcûd ve hâlet ve nedâmet olacağı ma‘lûmuñuz olduğda ber-vech-i muharrer ‘âmel ve hareketle infâz-ı emr ve irâde-i şâhâneme bi'l-ittihâd kemâl-i ikdâm ve şarf-ı muķadderet ve muğâyir-i vaz‘ tecvîzden begâyet tevaķķî ve mübâ‘adet eylemeñiz bâbında fermân-ı ‘âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki;** vuşûl bulduğda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzimü'l-ımtişâlimiñ mazmûn-u itâ‘at-maķrûnuyla ‘âmel ve hareket ve hilâfından tehâşşî ve mücânebet eylesesiz şöyle bilesiz ‘âlâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız. Tahriren fi evâsıt-ı şehr-i Şa‘bânü'l-mu‘azzam sene sitte ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

Ķad vâşale'l-ķaydıyat? fi 21 N. Sene 46.

19a-78

246 senesinden Borlu vücûh ve hanedân-ı kadimînden ‘aţüfetlü Ķiçek-zâde ve ‘Ali Ağa Ķazretleri’niñ mütesellimlik emri kayıdır.

Mefâhirü'l-ķuzât ve'l-ķükkâm ma‘denü'l-fezâil ve'l-ķelâm Virânşehir sancağında vâķı‘ kazâlarıñ ķâdîları ve nâibleri zîde-fazluhum tevķî‘-i refi‘-i hümâyûn vâsıl olucaķ ma‘lûm ola ki muķâta‘ât hazînesi tarafından zabt ve idâre olunan muķâta‘ât-ı cesime-i mîriyemden? Bolu ve Virânşehir sancaķları muķâta‘aları bundan aķdem muhaşşillik vechiyle vüzerâ-yı ‘azâm ‘uhdesine ihale olunmak üzere tanzîm olunmuş ise de zikr

olunan Bolu ve Virânşehir sancaqları elviye-i ma'lûme ile ma'an bu def'a muqâta'ât hazînesine rabt olunmuş olduğundan elviye-i mezkûrden Virânşehir sancağı muqâta'ası ve 'avârızınıñ emvâl-i muqayyedesiyile semere-i?? ma'lûmesi Bolu muhaşşılığından ifrâz ile başkaca mütesellimlik vecihle der'uhde ve ikrâr huşûşuna irâde-i seniyyem ta'alluk itmiş olmağdan nâşî zikr olunan Virânşehir sancağı muqâta'ası işbu iki yüz kırk altı senesi martı ibtidâsından sene-i merkûme şubâtı gâyetine değın bir sene-i kâmile mütesellimlik vecihle zabt ve rabta ve idâre ve zaman zabtı ve cibâyeti muharrem guresinden olub merbût olan Virânşehir 'avârızı dağı iki yüz kırk yedi senesine maşşûben zabt ve cibâyet iylemek üzere bu def'a Virânşehir sancağı mütesellimi Çiçek-zâde kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân 'Ali zîde-mecduhuye bâ-irâde-i seniyyem me'a 'avârız dağı cibâyet-i mîri cem'ân altmış dokuz biñ gurusu bedeli iltizâm ile der'uhde ve iltizâm olunub mütesellim-i mûmâ-ileyh dağı iltizâm ve qabûlüyle bedel iltizâm olunan meblağ-ı mezbûru vaqt-i zamânıyla muqâta'ât hazînesine edâ ve teslîm eylemek üzere hazîne-i mezbûreye memhûr deyn temessükü virilmeğın zikr olunan Virânşehir sancağı muqâta'asını iki yüz kırk altı senesi martı ibtidâsından şubâtı gâyetine değın bir sene kamile zabt ve rabt merbuğ olan 'avârızı dağı iki yüz kırk yedi senesine maşşûben zabt ve cibâyet ve bi'l-cümle ahâlî ve re'âyâsını kâffe-i ve muâlîm?? ve ta'diyatdan?? hıfz ve himâyet iderek irâde ve vâkı' olan maşşûlât ve rûsûmât ve kâffe-i 'âidât ve tayyarât qanun-u qadîm olageldiğı vecihle ahz ve qabz eyleyüb taraf-ı âğardan müdâğale ve ta'arruz olunmamağ üzere zabtını hâvî emr-i şerîfim i'tâsını ricâl-i devlet-i 'âliyyemden muqâta'ât nâzırı iftiğârü'l-emâcid ve'l-ekârim es-Seyyid 'Abdurrahman Efendi dâme-mecduhu memhûr temessüküyle inhâ itmeğın imdi mûcebince zabt itdirilmek fermânım olmuşdur **buyurdum ki;** hükm-ü şerîf varduğda bu bâbda şâdir olan emrim üzere 'amel idüb dağı siz ki quzât ve nüvvâb-ı mûmâ-ileyhimsiz nâzır-ı mûmâ-ileyhiñ inhâsı mûcebince sâlifü'z-zikr Virânşehir sancağı muqâta'ası kırk altı senesi martı ibtidâsından sene-i merkûme şubâtı gâyetine değın bir sene-i kâmile zabt ve rabt ve merbuğ olan 'avârızını dağı iki yüz kırk yedi senesine maşşûben mütesellîm mûmâ-ileyh tarafından zabt ve cibâyet ve bi'l-cümle ahâlî ve re'âyâsını kâffe-i mezâlîm ve ta'diyâtdan hıfz ve himâye iderek irâde ve vâkı' olan maşşûlât ve rûsûmât ve kâffe-i 'âidât ve tayyarât qânûn-u qadîm olageldiğı üzere cem' ve tahsîl ve ahz olunub muğayir-i 'âlîşânım taraf-ı âğardan müdâğale ve ta'arruz itdirilmemesi huşûşuna mübâderet eyleyesiz şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahriren fi'l-yevmü's-sabi' 'aşere min şehr-i Şa'bân sene sitte ve erba'în ve mieteyn ve elf.

19a-79***Ağa-yı mumâ-ileyh hazretleriniñ mütesellimlik zabtı emr-i kaydır.***

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdenü'l-fezâil ve'l-keâm Virânşehir sancağında vâkı' kazâlarıñ kuzât ve nüvvâbı zîde-fazluhum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Za'ferân-borlu ve vücûhundan olub bu def'a livâ-i mezbûre mütesellim naşb ve ta'yîn olunan müteveffâ Sâlih Paşa kethûdâsı Çiçek-zâde 'Ali zîde-mecduhu tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olucağ ma'lûm ola ki muqâta'ât hazînesi tarafından zabt ve idâre olunmakta olan elviyeden Virânşehir sancağı mütesellimi kapucubaşlarından Hasan Çâvûş-zâde Hüseyin'in inhâ?? fuqarâ haklarında vâkı' olan zûlm ve ta'addisine mebni 'azliyle yerine hademe-i devlet-i 'âliyyemden muttasıf ve ziyâperver ve zabt ve rabt memleket ve himâyet ve siyânet-i ahâlî ve râ'iyyet huşuşlarına liyâkat ve ehliyeti bedihî ve ez-her tertibiñ?? mütesellim naşb ve ta'yîni lâzım gelüb sen ki mûmâ-ileyhimsin seniñ evşâf-ı mezkûre ile evşâfıñ derkâr idüğünden vecihle mütesellim-i mezkûruñ ma'lûmü'l-miğdâr bedel-i maqtû' ve mu'ayyenât-ı sâiresiyle işbu iki yüz kırk altı senesine mahşûben 'uhdeñe?? ihâlesi huşûsu ricâl-i devlet-i 'âliyyemden hâlâ muqâta'ât hazînesinden vürûdâtı nâzırı iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim es-Seyyid 'Abdurrahman Nâfiz dâme-mecduhu tarafından bâ-takrîr ifâde ve inhâ olunmuş olmağdan nâşî ber-vech-i meşrûh mütesellimlik mezkûruñ sene-i merkûme mahşûben 'uhdeñe ihâlesi huşûşuna irâde-i seniyye-i mülûkânem ta'alluquyla ol-bâbda hatt-ı hümâyûn şevket-maqrûn-u padişâhânem şahîfe-i piray şudûr olmuş olmağın mantûk-u münifi ve baş muhasebeden?? vürûd iden 'ilm-u haberi kâimesi mevrûsi üzere me'mûriyetini hâvî divân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celflü'l-ğadım işdâr ve yediñe i'ta olunmuşdur imdi müktezâ-yı me'mûriyetiñ üzere serî'an bu taraftan hareket ve livâ-i mezbûreye varub zabt ve rabt-ı memleket ve himâyet ve siyânet-i ahâlî ve ra'iyyet huşuşlarına diğkat ve her hâlde şeri'at-ı muṭahhara-yı hazreti peygamberiye tevessül ve temessük iderek taraf-ı eşref-i padişâhânem için cümle isticlâb a'vât-ı?? hayretiyeye?? mübâderet ve livâ-i mezbûruñ bedel-i maqtû'uyla mu'ayyenât-ı sâiresini dahi vaqt ve zamânıyla muqâta'ât hazînesine te'diye ve teslime diğkat eylemek irâde-i seniyye-i mülûkânem müktezâsından idüğü ma'lûm olduğda ber-minvâl-i muḥarrer 'âmel ve hareketle ifâ-yı müktezâ-yı kargüzârı ve şadâkate mezîd sa'y ve gayret ve hilâf-ı vaz'-ı tecvîz ile mesûl ve mu'âteb olmağdan gâyetü'l-begâye iltikâ ve mübâ'adet eylesin ve siz ki kuzât ve nüvvâb mûmâ-ileyhimsiz mûmâ-ileyh livâ-i mezbûre mütesellim naşb ve ta'yîn kılındınız ma'lûmuñuz olduğda mütesellimlik-i mezkûru

mûmâ-ileyh zabt ve rabt ve ‘âidât ve teyyârât-ı sâiresini öteden-berü olageldiği vech üzere aHz ve kabz itdürdilüb mütesellimlik umûrine cânib-i âhardan müdâhale ve ta‘arruz vukû‘a gelmemesi emrine ihtimâm ve diğkat ve hilâfından hazer ve mücanebet eylemeñiz bâbında fermân-ı ‘âlîşânım şâdir olmuştur **buyurdum ki**; vuşûl bulduğda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzimü'l-imtişâlimiñ mazmûn-u itâ‘at-makrûnuyla ‘âmel ve hareket eylesiz şöyle bilesiz ‘âlâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız. Tahriren fi-evâsıt-ı şehr-i Şa‘bânü'l-mu‘azzam sene sitte ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

19a-80

Ova kazâsından mütekkâ‘id Emin i‘lâm kayıdır.

‘Âsâkir-i Mansûreden Za‘ferân-borlulu Emîn Atina kal‘a divarına taş taşır iken fitk ve eşkıyâyı kovalar iken zayk-ı şadr ‘illetlerine mütbelâ olub hakkında ihsan-ı hümâyûn buyurulan beher şehr yigirmişer guruş tekkâ‘üdlük vazîfesi berât-ı tarihi iki yüz kırk beş senesi şâ‘banınıñ yigirmi beşinci günü olub iki yüz kırk altı senesi rebî‘ü'l-âhîriniñ yigirmi beşinci gününe kadar icâb iden tekkâ‘üdlük vazîfesi sekiz aylık için iki kıt‘a i‘lâm verilmiş olub ve sene-i mezkûre rebî‘ü'l-âhîri yigirmi beşinci gününden târîh-i i‘lâma gelince kezâlik altı aylık yüz yigirmi guruş Virânşehir sancagı mütesellimi ‘âtûfetlü Çiçek-zâde ‘Ali Ağa Hazretleri hazînesinden tekkâ‘üd-ü mezbûr yedine edâ eylediği i‘lâm şud. Fî 25 L. Sene 246.

Kırk yedi senesi rebî‘ü'l-âhîri yigirmi beşinci gününe gelince icâb iden altı aylık yüz yigirmi guruşuñ te‘diyesine i‘lâm virildiği fi 25 R. Sene 47.

Kırk yedi senesi rebî‘ü'l-âhîri yigirmi beşinden sene-i mezbûre şâ‘banınıñ yigirmi beşine kadar dört aylık seksen guruşuñ i‘lâmı fi 25 Ş. Sene 247.

248 senesi şaferü'l-hayrıñ yigirmi beşinci gününe gelinceye kadar altı aylık yüz yigirmi guruş dañi Çiçek-zâde ‘âtûfetlü ‘Ali Ağa yediyle i‘lâm şud fi 25 Ş. Sene 248.

249 senesi rebî‘ü'l-evveliniñ 25.beşinci gününe kadar 13 aylık 260 guruş dañi Virânşehir sancagı mütesellimi dergâh-ı mu‘alla kapucıbaşılardan ‘âtûfetlü Hüseyin Ağa Hazretleri i‘tası kayd şud.

50 senesi şaferiñ 25 kadar 11 aylık 220 guruş vermiş olduğı.

50 senesi şevvâliniñ 25’e? kadar 8 aylık 160 guruş i‘lâmı kaydı.

19b-81

Eflâni kazâsından Ulugeçid karyeli ‘Osmân’ın tekâ’üdlük i’lâmı kayd olunmuştur.

‘Âsâkir-i Mansûre-i Muhammediye alâylarından on birinci alâyın üçüncü tâburunuñ beşinci bölümünde dördüncü onbaşı ‘Osmân Eğriboz’da Kızılyokuş gavgasında yarelenmiş ve çâvûşunu kurtarmak sevdâsında iken ‘illet-i fitîka mübtela olduğundan nazâr-ı şevkat eser-i hazret-i zîllu’llâhîye mazhariyetle kendüye emsâli mişillü beher şehir yigirmi beşer gurus tekâ’üdlük vazîfesi ihsân-ı hümâyûn buyurulduğu mezbûruñ yedinde olup sicil-i mahfûzda muqayyed târîh-i i’lâm senesi şaferü’l-hayrın on birinci günü târîhiyle müverreh olan berât-ı şerîf mücebince iki yüz kırk altı senesi cemâziye’l-evveliniñ on beşinci gününe gelinceye kadar dört aylık tekâ’üdlük vazîfesi bir kıt’a i’lâm ile verilmiş olup ve sene-i mezkûre cemâziye’l-evveliniñ on beşinci gününden târîh-i i’lâma gelince muhâsebe olunduğda temâmen altı aylık yüz yigirmi gurusu dañi Virânşehir sancagı mütesellimi ‘âtûfetlü Çiçek-zâde ‘Ali Ağa Hazretleri yediyle yine livâ-i mezkûruñ muhaşşılığ hazinesinden mecrûh-u merkûme i’tâ eylediği i’lâm kaydı şud. Fî 15 Zi’l-ka’de. Sene 246.

Fî 11 cemâziye’l-âhir sene 247 işbu târîhe gelince i’lâm şud.

Sene 247 zi’l-ka’de’ş-şerîfesi on birinci gününe kadar i’lâm şud.

247 senesi cemâziye’l-âhiriniñ on birinci gününe kadar yedi aylık Mehmed Ağa yediyle verildiği kayd şud.

19b-82

Kecinos kazâsından kolsuz tekâ’üd Emin’in kaydır.

‘Âsâkir-i Mansûre-i Muhammediye’den Za’ferân-borlulu Emîn veledi Feyz’in İstiranca’da vâkı‘ olan muhârebede sağ omuzu başından ulduş?? işâbetiyle kolu gitmiş ve külliye ‘âmelden saķat olmuş olduğundan ‘inâyet-i şâhâne olarak beher şehir otuzar gurus tekâ’üdlük vazîfesi kendüye ihsân birle iki yüz kırk beş senesi zi’l-hicce’ş-şerîfiniñ yigirmi birinci gününden kırk altı senesi şevvâli’l-mükerreminiñ yigirmi birinci gününe kadar temâmen on aylık üç yüz gurus teslîm olunmasını hâvî i’lâm olundu kayd şud.

Bu def’a târîh-i i’lâm 20 Rebî’ü’l-âhir. Sene 247.

Bu def’a târîh-i i’lâm fi 21 L. Sene 47.

21 R. Sene 247 i’lâm şud.

248 senesi şaferiñ yigirmi birine kadar yedi aylık iki yüz on gurus i’lâm şud.

19b-83***Kecinos kazâsından Muştafâ'nın kaydudur.***

‘Âsâkir-i Manşûre’den Za‘ferân-borlulu Muştafâ Menlik muhârebesinde hendekten düşüb fitık ‘illetine mübtela olduğundan kendüye beher şehir onar gurus tekâ‘üdlük vazîfesi ihsân-ı hümayûn buyurulan iki yüz kırık altı senesi cemâziye'l-evveliniñ on yedinci günü târîhiyle müverrah verilen berât-ı şerîfe kaydı mücebince şehir-i mezkûruñ on yedinci gününden işbu târîh-i i‘lâma gelince muhâsebe olunduğda tamamı hesâb olunub beş aylık elli gurus Virânşehir sancağı mütesellimi Çiçek-zâde ‘âtûfetlü ‘Ali Ağa yediyle tekâ‘üd-ü mezbûr yedine i‘tâ eylediği i‘lâm şud. Fî 18 L. Sene 246.

19b-84***Şehâbeddîn kazâsından mülâzım tekâ‘üd kaydudur.***

‘Âsâkir-i Manşûre zâbiâtından mülâzım Za‘ferân-borlulu İbrâhîm Atina’da fitık ‘illetine mübtela olmuş ve sağ başından kurşun ile yarelenmiş olduğundan kendüsüne beher şehir yigirmi beş gurus tekâ‘üdlük vazîfesi ihsân-ı hümayûn buyurulan iki yüz kırık altı senesi receb-i şerifiniñ yigirmi dördüncü günü târîhiyle müverrah verilen berât-ı şerîf-i ‘âlîşân kaydı mücebince şehir-i mezkûruñ yigirmi dördüncü gününden işbu târîh i‘lâm gününe gelince hesâb olunduğda tamamca üç aylık yetmiş beş gurusu Virânşehir sancağı mütesellimi Çiçek-zâde ‘Ali Ağa yediyle mütekkâ‘id-i mezbûr yedine i‘tâ eylediği i‘lâm kayd şud. Fî 25 L. Sene 246.

19b-85***‘Âsâkir-i Manşûre’den Koñârı kıryesi tekâ‘üd kaydudur.***

‘Âsâkir-i Manşûre-i Muhammediye alâylarından dördüncü alayın beşinci tâburunuñ birinci bölüğünde ikinci on başınıñ ikinci neferi Za‘ferân-borlulu Hüseyin Varna’da tâbyaya şerâb taşır iken fitık ‘illetine mübtelâ olmuş olarak nazar-ı şevkat-i eşer-i hazret-i zîllu'llâhîyeye mazhariyetle kendüsüne beher şehir on beşer gurus tekâ‘üdlük vazîfesi ihsân-ı hümayûn buyurulan berât-ı şerîf-i ‘âlîşân kaydı mücebince iki yüz kırık altı senesi şaferü'l-hayrın on yedinci gününden târîh-i i‘lâma gelince muhasebe olunduğda sekiz aylık tamamca yüz yigirmi gurus Virânşehir sancağı mütesellimi Çiçek-zade ‘Ali Ağa kulları yediyle mütekkâid-i mezbûr yedine i‘tâ eylediği pâye-i serîr-i a‘lâya i‘lâm kaydı şud. Fî 17 L. Sene 246.

Bu def‘a 247 senesi 17 rebi‘ü'l-âhîri tarihi i‘lâm.

17 şevvâl 247 senesi gününe gelinceye kadar i‘lâm şud.

248 Senesi rebî'ül-âhîriniñ on yedinci gününe kadar i'lâm şud.

249 rebî'ül-evveliniñ 17'inci gününe kadar i'lâm şud.

19b-86

Virânşehirli 'Ârif'in teķâ'üdlük berâtı kaydır.

'Âsâkir-i Mansûre çâvûşlarından Virânşehirli işbu râfi'-i tevķî'-i refi'i's-şân-ı hâkânî 'Ârif Atina ğavğasında şol dirseğine kılınc işâbetiyle mecrûh olmuş olduğundan taraf-ı hümâyûnumden on beş ğuruş teķâ'üdlük vazîfesi ihsan-ı hümâyûnum olmuş olmağla iktizâ iden berât-ı şerîfiñ işdâr ve i'tâsını 'Âsâkir-i Mansûre-i Muĥammediye ser'askeri düstûr-u mükerrer müşîr-i müfehham nizâmü'l-âlem vezîrim Mehmed Hüsrev Paşa edâma'llâhu Te'âlâ iclâlehu bâ-takrîr inhâ ve ber-vech-i muĥarrer merķûm 'amelmande ve müsteĥak ğâyet-i sezavâr-ı mükerrermet olduğunu ser-e'tibbâ-i hâşşam el-a'lemü'l-ülemâi'l-mütebahĥirîn mevlânâ Muştâfâ Behcet edâma'llâhu Te'âlâ fezailehu i'lâm itmeleriyle bu meķûle verilecek teķâ'üdlük vazîfeleri mâh-be-mâh başkaca defteriyle muķâta'ât ĥazînesinden alınub teķâ'üd olan kimesnelerden Âsitâne-i Sa'âdet'imde bulunanlarıñ teķâ'üdlük vazîfeleri kendü yedlerine teslim olunub taşrada bulunacak teķâ'üdleriñ vazîfeleri daĥi bâ-i'lâm-ı şer'iyye veyâĥûd vülât-ı 'azâm taraflarından inhâ olunub ĥüccet-i tebeyyün eyledikten soñra gönderilüb yine añların ma'rîfetiyle yedlerine muĥarrer ve sipâriş ve ĥavâle ile meĥûl kimesneye teķâ'üdlük vazîfesi verilmemesine ser'asker Paşa ve 'Âsâkir-i Mansûre kâtibi dâima diĥkat ve ihtimâm üzere nizâma rabt ve kânûnnâme-i hümâyûnume zeyl ve idhâl olunmuş olmağla mücebince merķûm on beş ğuruş mâhiye ile teķâ'üdlük tevcihiye ve berât i'tâ olunmak fermânın olmağın ĥaĥķında mezîd 'inâyet-i padişâĥânem zuhûre getürüb biñ iki yüz kırķ altı senesi cemâziye'l-evveliniñ on doĥuzuncu günü târîĥiyle müverrah verilen re's-i hümâyûnum mücebince bu berât-ı hümâyûnu virdim ve **buyurdum ki;** mezbûr 'Ârif varub vech-i meşrûh üzere ta'yîn olunan on beş ğuruş teķâ'üdlük vazîfesi mâhiyesini alub mutaşarrıf ola şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfime i'timâd kıla. Tahriren fi'l-yevmü's-saliş şehr-i Cemâziye'l-âĥiriñ sene sitte ve erba'în ve mieteyn ve elf. Ķad vaşale'l-ķayd-ı mâh fi 3 Z.. Sene 246.

20a-87

Virânşehrli çavuş ‘Ârif’iñ tekâlifden emşâli mişillü mu‘âfiyet emri kayıdır.

Mûcebince mezbûr ‘Ârif’iñ iki yüz kırk altı senesi cemâziye'l-evvelisiniñ gayeti târîhiyle yedine verilen tekâlifden mu‘âfiyet emr-i ‘âlîşânı kayıdır. Emsâlleri mişillü fi 29 Ca. Sene 246.

Ƙad vâşale'l-Ƙayd-ı mâh? fi 3 Zi'l-Ƙa‘de. Sene 246.

20a-88

Ulus Ƙazâsından teƘâ‘üd mezbûr ‘Osmân’ a virilen i‘lâm kayıdır.

‘Âsâkir-i Manşûre-i Muhammediye’den Za‘ferân-borlulu ‘Osmân Keleŕçe muhârebesinde fitıƘ ‘illetine mübtela olmuş olarak nazâr-ı şevƘat eser-i zîlül’llâhiye mazharetiyle kendüsüne iki yüz kırk altı senesi muharreminiñ yigirmi beşinci günü târîhiyle müverrah verilen teƘâ‘üdlük vazîfesi yedinde olan berât-ı şerîfi mûcebince sene-i mezkûre muharreminiñ yigirmi beşinci gününden rebî‘ü'l-âhiri yigirmi beşinci gününe gelince Ƙadar üç mâh icâb iden on beşer gurusdan ‘âle'l-hesâb kırk beş gurus teƘâ‘üd-ü mezbûruñ taƘriri üzere Âsitâne-i Sa‘âdet’de kendü yedine verilmiş olub sene-i mezkûre şehr-i rebî‘ü'l-âhiriniñ yigirmi beşinci gününden târîh-i i‘lâm gününe gelince beher şehr on beş gurusdan icâb iden altı aylık mâhiyesi dahi hesap olunub cümle doƘsan gurusu dahi hâlâ Virânşehir mütesellimi ‘Ali Ağa Ƙulları müteƘâ‘id-i mezbûr yedine edâ ve teslîm eylediği i‘lâm şud. Fî 25 L. Sene 246.

Sene 246 müteƘâ‘id-i mezbûr ‘Osmân 46 senesi şevvâliñ yigirmi beşinden 47 senesi şâ‘banı yigirmi beşine Ƙadar on aylık içün i‘lâm şud.

248 senesi cemâziye'l-evvelisiñ yigirmi beşinci gününe Ƙadar doƘuz aylık içün bir Ƙıta‘a i‘lâm dahi verilmişdir. Fî 25 Ca. Sene 48.

20a-89

Eflâni Ƙazâsından teƘâ‘üd-ü mezbûr Emîn veledi Aħmed’iñ i‘lâmı kayıdır.

‘Âsâkir-i Manşûre-i Muhammediye’den Tersâne-i ‘Âmire taɔurlarından üçüncü bölüğünde ikinci on başınıñ altıncı neferi Za‘ferân-borlulu Emîn veledi Aħmed Varna’da vâƘı‘ olan muhârebede sağ Ƙabasından hamire?? ile yarelenmiş idüğünden beher şehr on üçer gurus kırk aƘçe vazîfesi üzerine müehhîren bir buçuk gurus yigirmi aƘçe dahi zam ile cem‘ân beher mâh on beşer gurus teƘâ‘üdlük vazîfesine berât-ı tarihi iki yüz kırk beş senesi receb-i şerifiniñ yigirmi ikinci günü olub berât-ı şerifi târîhi mûcebince teƘâ‘üd-ü mezbûr taƘriri üzere iki mâh teƘâ‘üdlük vazîfesi Âsitâne-i

Sa'âdet'de kendü yedine i'tâ buyurulmuş olub iki yüz kırk beş ramazanü'l-mübârekî yigirmi ikinci gününden sene-i mezkûre cemâziye'l-âhîriniñ yigirmi ikinci gününe gelince yedi aylık mâhiyesini dañi yüz beş ğuruş Virânşehir sancacı mütesellimi esbak Hasan Çâvûş-zâde Hüseyn Ağa kulları yedinde aħz itmiş olmağla iki yüz kırk altı cemâziye'l-âhîri yigirmi ikinci gününden târîh-i i'lâm gününe gelince hesâb olunub tamamca altmış ğuruşu hâlâ livâ-i mezkûr mütesellimi Çiçek-zâde 'Ali Ağa kulları tekâ'üd-ü mezbûr yedine edâ ve teslîm eylediği i'lâm şud. Fî 23 L. Sene 246.

Mezbûr iki biñ kırk yedi rebî'ü'l-âhîriniñ yigirmi üçüncü gününe gelinceye kadar altı aylık mâhiyesi verildiği i'lâmı kaydı. Fî 23 R. Sene 47.

247 senesi şevvâli'l-mükerremiñ yedinci gününe kadar altı aylık i'lâmı kayd şud. fi 22 L. Sene 247.

248 senesi mâh-i rebî'ü'l-âhîriniñ ikinci gününe kadar bir kıta i'lâm kayd şud.

Zeyl-i ahire kayd şud.

20a-90

Men'-i mürûr hakkında gelen emr-i 'âlî kaydı.

Düstûrûn-u mükerremûn müşîrûn-u müfehhamûn nizâmü'l-âlem müdebbîrû'l-umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-şâkıb mütemmim-u fihamû'l-enâm bi-re'yi's-şâib mümeħhidü bünyânü'd-devlete ve'l-iq̄bale müşeyyidü erkânü's-sa'âde ve'l-iclâle'l-maħfûfun be-şunuf-ı 'avâtiñü'l-melikü'l-a'lâ Anadolu'nuñ şol qolu yemîn ve yesârıyla nihâyetine varınca vâkı' olan vüzerâ-i 'âzâm edâma'llâhu Te'âlâ iclâlehum ve e'âzimü'l-ümerâi'l-kirâm efâhimü'l-küberâ-i'l-fihâm zevi'l-kadr ve'l-ihtirâm aşhabü'l-'izz ve'l-ihtişâmü'l-muhtaşûn bi-mezîd 'inâyeti'l-melikü'l-a'lâ mîrmîrân-ı kirâm dâme-iq̄bâlehum aq̄zâ kuzâtü'l-müslimîn-i evlâ vülâti'l-muvaħħidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şeri'ate ve'd-dîn vâriş-i 'ulûmü'l-enbiyâ-i ve'l-mürselîn el-muhtaş bi-mezîd 'inâyeti'l-melikü'l-mü'în mevlânâ Arz-ı rum kâdîsı zîde-fezâiluhu ve mefâħirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâil ve'l-keâm kuzât ve nüvvâb zîde-fazluhum ve mefâħirü'l-emâsil ve'l-aqrân mütesellimîn ve voyvodagân ve a'yân ve vücûh-u ahâlî ve bi'l-cümle iş erleri zîde-ğadruhum tevki'-i refi'-i hümayûn vâşıl olacak ma'lûm ola ki men'-i mürûr hakkında kararınca olan nizâm-ı müstahsene muktezâsınca memâlik-i maħrûsetü'l-mesâlik-i şâhânemde bir maħalden bir maħalle li-ecli'l-müşalaha 'azîmet idenleriñ yedlerine i'tâ olunacak mürûr tezkerelerine başılmak için bundan aq̄dem Darbhâne-i 'Âmire'mde hak itdirilerek bi'l-cümle kazâlara irsâl olunan mühürler hükkâmı yedlerinde ħıfz olunarak virilen mürûr tezkereleri anlar ile

memhûr olunmakta ise de kazâlar hakimlerinin hîn-i infişâllerinde kâdîları?? gelmezden evvel hareketlerine mebni mühr-ü mezkûru mahkemelerde bulunan kâtiblere teslim itmekte ve ba'zen magzûl olan kâdî ve nâibler daği buldukları yerlerde kendüleriyle ihtilâf?? iden kimesnelere mürûr tezkeresi şeklinde câşir?? kağıd mühürlenüb virerek anlar daği olur olmaz vesile ile gerek Der-Sa'âdet'ime gerek mağal-i saireye gönderecekleri kimesneniñ isimleri?? doldurub virmek mişillü hâlet?? nâ-merhiye?? vuku'bulmakta olduğı bi'l-ihbâr taḥkîk kılınub bu keyfiyet-i nizâm-ı mezkûruñ ihlâl ve ifsadını müceb olacağı zâhir ve bi'l-vücûh rıza-i şâhâneme münâfi ve muğayir olduğundan bu maddenin men' ve def'iyle şirâze-i nizâm-ı mülkiyeniñ taḥriḳ-i ḥalîlesi veḳâyesi lâzımeden olmağdan nâşî siz ki mevlânâ ve kuḫât ve nüvvâb mûmâ-ileyhimsiz fi-mâ-bâ'd mârîn ve 'âbirîn taraḫnızdan virilen tezkerelere yedlerinizde bulunan mahkeme mühürlerini başdığdan soñra aniñ zîrine kendü taḫbîḳ mühürleriñizi ve mühr?? bâsub o mişillü ismi ve mağalli açık şahs-ı vahidiñ yedinde tezkere bulunmaması huşûşuna mezîd ihtimâm ve diḳḳat eylemeñiz fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen ve te'kîden ve maḫşûşen işbu emr-i celîlül'-ḳadrim işdâr ve rikâb-ı hümâyûnum kâimmekâmı tatarlarından ḳaddü'l-emâsil ve'l-aḳrân Edhem zîde-ḳadruhu ile tesyâr olunmuşdur imdi ber-vech-i muḫarrer tenbîhât-ı mülûkânemiñ ba'de'l-yevm kâmilen icrâ ve ifâsıyla

20b-90

şu men'-i mürûr nizâmınıñ ḫallinden muḫâfazası ḳat'-i maḫlûb-u mülûkânem idüğü ve bu bâbda a'mâz ve reḫâvet bir vecihle ḫaiz olmadığı ma'lûmuñuz olduğda ber-vech-i meşrûḫ 'âmel ve ḫarekete ziyâde ikdâm ve diḳḳat ve ḫilâf-ı vaz' ve tecvîzden tevaḳḳî ve mübâ'adet eylesiz siz ki vüzerât-ı müşâr ve mîrimîrân vesâir mûmâ-ileyhimsiz maẓmûn-u emr-i şerîfim siziñ daği meczûmuñuz olarak müceb ve müktezâsınıñ dâimen müstemiren infâz ve icrâsıyla muğayir-i vaz' vuku'a gelmemesi esbâbını istiḫşâle kemâl i'tinâ ve diḳḳat eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki;** ḫükm-ü şerîfim vuşûl bulduğda bu bâbda vech-i meşrûḫ üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibül'-ittibâ' ve lâzimül'-imtişâlimiñ maẓmûn-u itâ'at-maḫrunuyla 'âmel ve ḫareket eylesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahîren fî evâḫir-i şehri şevvâli'l-mükerrem sene sitte ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Ḳad vâşale ileyna? fî 19 Za. Sene 246.

20b-91

Çalık-zâde Hasan Ağa'nın isti'lâmı emri kaydı.

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Bolu mütesillimi (boş) zîde-mecduhu tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcağ ma'lûm ola ki Bartın kazâsı a'yânı İbrâhîm zîde-mecduhu tarafından vârid olub rikâb-ı hümâyûn-u şâhâneme 'arz olunan tahrîrâtta hülâşası mâlından Amaşra sâhasında Sâlifî Hasan zîde-mecduhu ma'rîfetiyle inşâ olunmakta olan fırkateyn-i hümâyûnde nezâret-i a'yânlık ile beraber mûmâ-ileyh İbrâhîm zîde-mecduhuya i'tâ olunduğunu nâtik işdâr ve tesyâr olunan emr-i 'âlîşânımın vuşûlinden bahişle zikr olunan fırkateyn-i hümâyûnün mühendis ve mi'mâr ile beraber keşf ve mu'ayene olunduğda sâlifü'z-zikr fırkateyn-i hümâyûnum endâzeden çıkmasına bâş tarafından sekiz kıt'a yelpâze kerastesi kalmış ve şimdiye kadar sâlifî ve kadem tarafından biñ elli altı kıt'a envâ'-ı keraste ile iki yüz seksen dört kahtar temur şarf olunmuş ve yüz elli kıt'a keraste daği Tersâne-i 'Âmire'de mevcûd olub bunlardan mâ'âda cânib-i Tersâne-i 'Âmire'mden virilen defter mücebince fırkateyn-i mezkûrun hitâmına müktezâ üç biñ üç yüz kırk bir kıt'a enva'-ı kerasteden faķat on altı kıt'a kızak kerastesi Bolu ve Virânşehir sancakları kazâlarında ve yigirmi altı kıt'a keraste daği Yeñice ve Kecinoz kazâlarında limanda olub küşûr üç biñ iki yüz doksan dokuz kıt'a kerasteniñ daği sâlif-i mûmâ-ileyh Hasan zîde-mecduhu livâeyn-i mezbûreyn kazâlarından temâmen bedellerini almak ve bedel-i mezkûr kaçır guruşdan olduğu kendüsünden ğayrı kimesneniñ ma'lûmu olmaduğundan livâeyn-i mezkûreyn kazâlarından tahkîk ve isti'lâmı huşûsu tahrîr ve inhâ itmekden nâşi iktizâsı ricâl-i devlet-i 'âliyyemden Tersâne-i 'Âmirem emini iftihârü'l-emacid ve'l-ekârim Mîr 'Alî dâme-mecduhuden isti'lâm olunduğda mûmâ-ileyh Hasan zîde-mecduhunuñ kazâlardan almış olduğu bedelâtın tahkîki huşûsu emr ve irâde-i seniyye-i cenâb-ı cihândâranem müktezâsından olduğundan ber-mantûk-u kuyûd Tersâne-i 'Âmirem fırkateyn-i hümâyûn-u mezkûre için Bolu sancağı kazâlarından tertîb olunan dört biñ beş yüz kırk bir kıt'a kerasteniñ mûmâ-ileyh Hasan zîde-mecduhu ne miķdârını 'aynen ve ne miķdârını bedelen tahşîl ve kaçır guruşdan ahz itmişdir ve bedel i'tâsı ne sebep ve ne hikmete mebnidir ber-vech-i tedkîk tahkîk ve bi'l-eṫraf keyfiyetini Der-Sa'âdet'ime iş'âre diķķat ve müsâra'at olunmak babında sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin hitâben isti'lâmı hâvî emr-i şerîfim i'tâsı iktizâ eylediğini memhûren i'lâm itmekle vech-i meşrûh üzere 'âmel ve harekete ziyâde i'tinâ ve diķķat eylemek fermânım olduğu isti'lâmı havi işbu emr-i celîlü'l-ķadr işdâr ve irsâl olunmuşdur dâ'îleri vuşûlünde

keyfiyet-i irâde-i seniyye-i şâhânem mantûk-u emr-i şerîfimden ma'lûmuñ olduĝda vech-i muharrer livâ-i mezbûreden müretteb mezkûrû'l-mikdâr kerasteniñ mûmâ-ileyh Hasan zîde-mecduhu ne mikdârını 'aynen ve ne kadarını bedelen tahşîl ve kaçar ĝuruşdan ahz itmişdir ve bedel tahşîl itdiĝi ne sebebden ve ne hikmete mebnidir ??? erbâb-ı vuĝûfdan gereĝi tahrîr ve tedkik iderek keyfiyetini 'âlâ vechi'l-taşhih Der-Sa'âdet'ime ve iş'âre ziyâde i'tinâ ve diĝkat eylemeñiz babında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki**; hükm-ü şerifimle varduĝda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şânımıñ mazmûn-u münîfi birle 'âmel olasız şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fi't-tâsi' 'aşere min-şehr-i Şevvâl sene sitte ve erba'in ve mieteyn ve elf.

Ķad vâşele'l-binâ fi 23 Ra?. Sene 246.

20b-92

Kerasteden bedeli verilen kazâlarıñ defteri sicil? kaydıdır.

Bâ'îş-i defter oldur ki

Amaşra sâhasında Çalık-zâde Hasan Aĝa kulları ma'rîfetiyle inşa olunmaĝda olan fırkateyn-i hümâyûnuñ nezâreti 'uhdesinden şarf ve İbrâhîm Aĝa kullarına i'ta olunmuş olduĝundan fırkateyn-i hümâyûnuñ envâ'-ı kerastesinden Bolu ve Virânşehir sancacı kazâlarından müretteb olan dört biñ beş yüz kırk yedi kıt'a envâ'-ı kerasteden Bolu mahkemesinden muhrec puşula-i şer'iyye mûcebince Virânşehir sancacı hişşesine işâbet iden biñ dokuz yüz on kıt'a envâ'-ı kerasteniñ ne mikdârı 'aynen ve ne kadarı bedelen tahşîl ve kaçar ĝuruşdan ahz olunmuş ve bedel-i i'tâsi ne sebep ve ne hikmete mebni olduĝu ber-vech-i tahkik isti'lâmı ĝavi şâdir olan fermân-ı 'âlîşânıñ Bolu mahkemesinden muhrec bir kıt'a şûret-i mûmzâsı mantûkunca virilmişdir. Ser-livâ-i Virânşehir olan medîne-i Taraĝlı-borlu mahkemesinde sicil-i mahfûzda mukayyed olduĝu üzere bedel-i i'tâ iden kazâlarıñ defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Fî 3 Za. Sene 246.

Ķazâ-i Virânşehir	Ķazâ-i Ķuruĝavaĝ	Ķazâ-i Şehâbeddîn	Ķazâ-i Aĝtaş
Keraste	Keraste	Keraste	Keraste
Ķıta'ât 158	Ķıta'ât 15	Ķıta'ât 60	36
1074.5 ĝuruş	1020 ĝuruş	4080 ĝuruş	2448 ĝuruş

Ḳazâ-i Yörük	Ḳazâ-i Eflâni	Ḳazâ-i Ova	Ḳazâ-i Ḳızılbel
Keraste	Keraste	Keraste	Keraste
Ḳıta‘ât	Ḳıta‘ât	Ḳıta‘ât	Ḳıta‘ât
41	160	63	63
2788 ğuruş	10880 ğuruş	4284 ğuruş	4284 ğuruş

Ḳazâ-i Borlu

Keraste

Ḳıta‘ât

336

22848 ğuruş

Cem‘ân yekûn keraste 932 kıta‘at

Kerasteden hişşeleri yalnız doğuz yüz otuz iki kıt‘adır, beher 65 ğuruş.

21a-93

Der-Sa‘âdet’e gönderilen defter-i keraste-i ‘ayni kaydıdır.

Defter oldur ki

Sâha-i mezkûreye keraste-i mezkûru ‘aynen naql ve tenzil iden on ‘aded Ḳazâlarıñ kerasteden hişşelerini sicil-i maḥfûzdan muḥrec defterden kaydı budur ki ber-vech-i âtf zikr olunur. Fî 23 Za. Sene 246.

Ḳazâ-i Kecinos	Ḳazâ-i Amaşra	Ḳazâ-i Ulus	Ḳazâ-i Tefen
Keraste	Keraste	Keraste	Keraste
Ḳıta‘ât	Ḳıta‘ât	Ḳıta‘ât	Ḳıta‘ât
‘Aded	‘Aded	‘Aded	‘Aded
54	126	106	8

Ḳazâ-i Yeñice	Ḳazâ-i Bendereğli	Ḳazâ-i Bartın	Ḳazâ-i Çehârşenbe
Keraste	Keraste	Keraste	Keraste
Ḳıta‘ât	Ḳıta‘ât	Ḳıta‘ât	Ḳıta‘ât
‘Aded	‘Aded	‘Aded	‘Aded
65	244	148	87

Ḳazâ-i Pençşenbe	Ḳazâ-i Zerzene
Keraste	Keraste
Kıta'ât	Kıta'ât
'Aded	'Aded
98	36

Cem'ân yekûn keraste

972 'Aynen keraste edâ ve teslîm iden on 'aded ḳazâlar hışşesi yalnız dokuz yüz yetmiş iki kıt'adır.

932 Bâlâda ba'de'l-i'tâ iden dokuz 'aded ḳazâ hışşesi naql-i yekûnu

006 Böyle kıt'a olunan altı 'aded kızaḳ nakli

1910

Bolu mahkemesinden Virânşehir sancaḡı hışşesi yalnız biñ dokuz yüz on kıt'a kerastedir.

21a-94

Bâlâda ḳayd olunan keraste-i mezkûruñ Der-Sa'âdet'e irsâl olunan i'lâm-i şer'îyyesi ḳaydıdır.

Der-i devlet-mekine 'arz-ı dâ'î keminelidir ki Amaşra sâhasında Çalık-zâde Hasan Aḡa ḳulları ma'rîfetiyle inşa olunmakta olan firḳateyn-i hümâyûnuñ nezâreti 'uhdesinden şarf ve İbrâhîm Aḡa ḳullarına i'ta olunmuş olduğundan firḳateyn-i hümâyûnuñ envâ'-ı kerasteden Bolu ve Virânşehir sancaḡı ḳazâlarından müretteb dört biñ beş yüz kırk yedi kıt'a envâ'-ı kerasteden Bolu mahkemesinden muḡrec puşula-i şer'îyye mücebince Virânşehir sancaḡı hışşesine işâbet iden biñ dokuz yüz on kıt'a envâ'-ı kerasteniñ ne miḡdârı 'aynen ve ne ḳadarı bedelen taḡşîl ve kaçır guruşdan ahz olunmuş ve bedel-i i'tâsı ne sebep ve ne hikmete mebnidir ber-veche tedḳîḳ ve taḡḳîḳ ve bi'l-etraf keyfiyetini Der-Sa'âdet'e iş'âr olunmak bâbında hâlâ Bolu sancaḡı mütesellimi 'atûfetlü Muştafâ Bey Hazretleri'ne hiḡâben bâ-şeref-rîz şahîfe-i şudûr iden fermân-ı celîlü's-şânıñ bir kıt'a mümzâ şûretiyle tarafından bir kıt'a taḡrîrâtı medîne-i Taraḡlı-borlu nâm-ı diḡer Za'ferân-borlu mahkemesine lede'l-vürûd imtişâlen li'l-emri'l-'âlî cümle müvâcehesinde fetḡ ve kıraet olundukta sem'ân ve tâ'an merâsimini ba'de'l-edâ ber-mantûḡ-u şûret-i emr-i şerîf-i 'âlîşân üzere Bolu mahkemesinden muḡrec puşula-i şer'îyye mücebince livâ-i Virânşehir hışşesi olan biñ dokuz yüz on kıt'a envâ'-ı kerasteniñ dokuz yüz yetmiş iki kıt'ası keraste yatâḡı?? olan

on ‘aded kazâlardan ‘aynen nakl ve tenzil ve küşûr dokuz kazâ hissesi dokuz yüz otuz iki kıt’a envâ’-ı kerasteniñ ‘aynen nakl ve tenziline fuqâraya ‘usret-i külli olduğu ve yollarından öküz ve araba işlemediğinden ve kazâlunuñ kudretli öküzü olmadığından ‘aynen keraste nakli ber-vecihle mümkün olmadığından öteden-berü bedel viregeldikleri hasebiyle bedellerine altmış beşer gurus fiyatıyla dokuz yüz otuz iki kıt’a keraste bedeli altmış biñ beş yüz seksen gurus beş biñ gurus altı ‘aded kızak bedeli nakden ma‘rifet-i şer‘i ve cümle ma‘rifetiyle tevzî‘ ve takسیم ve mûmâ-ileyh Çalık-zâde Hasan Ağa kullarına edâ ve teslîm olunmuş olduğu sicil-i mahfûzda muqayyed defter-i müfredâtı ihrac imtisâlen el-emrûl-‘âlî?? der-bâr-ı şevket-çarâra taqdîm olduğu ‘arz ve i‘lâm olundu. Bâkî emr ve fermân hazret-i min-lehül-emrindir. Hurre fi'l-yevmü's-şaliş ve'l-‘işrîn min-Zi'l-ka‘dete’s-şerîfe sene sitte ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

21a-95

Çıdvetü'n-nüvvâb el-müşerri‘în Taraçlı-borlu nâibi mevlânâ zîde-‘ilmuhu ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a‘yân Virânşehir sancağı mütesellimi (boş) zîde-mecduhu ve mefâhîrû'l-emâsil ve'l-açrân a‘yân ve zâbiñân ve vücûh-u memleket vesâir iş erleri zîde-kadrum tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsıl olacak ma‘lûm ola ki iki yüz kırk dört senesine maşûben Virânşehir sancağından mübâya‘acısı ‘Abdülhâlîm zîde-mecduhu ma‘rifetiyle tertîb-i evvel ve şânî olarak müretteb olan elli sekiz biñ sekiz yüz keyl-i İstanbulî hınça ile müehhîren maflûb olunan yigirmi bir biñ keyl-i şa‘îri liva-i mezbûr ahâlîler bundan aqdem bi't-temâm anbâr-ı ‘âmireme teslim eyleyüb hınça ve şa‘îri mezkûruñ cânib-i mîriden ahâlîye i‘tâ olunacak fiyat-ı mîriyelerinden mübâya‘acı mûmâ-ileyh yedinden bir def‘a yetmiş beş biñ ve bir def‘a dañi elli biñ ve Bendereğli kazâsınıñ on biñ ve Bartın kazâsınıñ yigirmi yedi biñ gurus ki cem‘ân yüz altmış iki biñ gurus aqz ve kabz eylemiş olduğu beyân birle gayr-i ez-mağbûzât küşûr maflûbleriniñ zahîre hazînesinden i‘tâsını nâib-i mûmâ-ileyh bu def‘a Der-Sa‘âdet’ime vârid olan bir kıt’a i‘lâmında tañrir inhâ eylediği ecilden keyfiyet-i kuyûdu ba‘de'l-ihrâc iktizâsı lede's-sûal iki yüz kırk dört senesine maşûben Der-Sa‘âdet’im lâzimesiyçün Virânşehir sancağında vâkı‘ kazâlardan tertîb-i evvel ve şânî olarak râyic-i fiyatıyla mübâya‘acı mûmâ-ileyh ma‘rifetiyle irâde-i seniyyem ta‘alluk iden elli sekiz biñ sekiz yüz keyl hınça ile yigirmi bir biñ keyl şa‘îr olduğu ve zehâyir-i mezkûruñ hîn-i tenziline kazâ-be-kazâ tertîb olunmayub topdan livâ-i mezbûr kazâlarından tertîb olduğundan her bir kazânıñ hisse-i mübâya‘ası ne miqdârdır bu tarafta ma‘lûm olmadığından

zehâyir-i mürettebe-i mezkûrden her kazânîñ mevzi'alarından mübâya'acı mûmâ-ileyhe teslimâtları ve bekâyâları ve fiyât-ı mîrîyesine maşûben mübâya'acısından maqbûzâtların ve zahîre hazînesinde küşûr kalan maqlubâtları ne miqdardır sen ki mütesellim mûmâ-ileyhsin ma'rifetiñ ve ma'rifet-i şer'î ve cümle ittifâkıyla ber-vech-i îzâh memhûr ve mûmzâ defteri tanzîm birle icâbına bakılmak üzere bâ-i'lâm-ı şer'î ve muhîr?? Der-Sa'âdet'ime irsâl ve taqdîm olunmak babında ifâde-i hâli mübeyyin emr-i şerîfim işdârı iktizâ eylediği ricâl-i devlet-i 'âliyyemden hâlâ zahîre nâzırı iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim el-Hâc Velî dâme-mecduhu tarafından i'lâm olunarak mücebince emr-i şerîfim işdârı huşûşuna irâde-i seniyyem ta'alluk itmekle ol vecihle 'âmel ve harekete mübâderet ve mezîd sa'y

21b-95

ve gayret eylemek fermânım ifâde-i hâli mübeyyin tanzimi? işbu emr-i 'âlîşânım işdâr ve irsâl olunmuşdur imdi vuşûlünde keyfiyet-i irâde-i seniyyem mantûk-u emr-i şerîfimden ma'lûmuñ olduĝda fermânım olduĝu ve bâlâda baş ve beyân kılındığı üzere zehâyir mürettebelerinden?? her bir kazânîñ hisse-i mezvi'âlarından mübâya'acı mûmâ-ileyhe teslimâtları ve bakâyâları ve fiyât-ı mîrîyesine maşûben mübâya'acı mûmâ-ileyhden maqbûzâtları ve zahîre hazînesinden küşûr maqlûbları ne miqdardır ma'rifet-i şer'î ve ma'rifetiñ ve cümle ittifâkıyla başka başka ber-vech-i îzâh sebt ve tahtîr? olunarak icâbına bakılmak üzere memhûr ve mûmzâ defterleriniñ bir an aqdem Der-Sa'âdet'ime bâ-i'lâm ve mûmzâ irsâl ve taqdîmi huşûşuna ziyâde sa'y ve gayret eylesin ve siz ki nâib ve a'yân ve zâbitân ve vücûh-u memleket vesâir mûmâ-ileyhimsiz siz daĝı müceb-i emr-i şerîfimle 'âmel ve hareket ve hilâfindan hâzer ve mücânebet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki;** hükm-ü şerîfimle varduĝda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan işbu emr-i şerîf-i 'âlîşânımıñ mazmûn-u itâ'at maqrûnuyla 'âmel olası şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfime i'timâd kılasız. Tahîren fi'l-yevmü't-tâsi' şehri Zi'l-ka'dete'-şerîfe sene sitte ve erba'în ve mieteyn ve elf. Qad vâşale'l-ıyadı mâh fî 25 Za. Sene 246.

Qoştantiniyye el-mahrûse

21b-96

244 senesi mübâya'a huşûşuyçün bâ-fermân-ı 'âlî maqlûb buyurulan defteridir.

Qırk dört senesine maşûben mübâya'acı 'Abdülhalîm Aĝa ma'rifetiyle teslim anbâr-ı 'âmire olan üç tertîb râyic-i mübâya'asınıñ bu def'a bâ-fermân-ı 'âlî maqlûb-u hazret-i cihândâri buyurulan üç tertîb mübâya'adan kazâhâlarıñ her birinden hisşeleri

sicil-i maḥfûzdan kaydı ba'de'l-ihrâc der-bâr-ı şevket-ḳarâra taḳdîm olunan defter-i mûmzâ ḳaydıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî 21 Za. Sene 246.

Ḳazâ-i Virânşehir	Ḳazâ-i Ḳızılbel	
Keyl-i İslanbolî	Keyl-i İslanbolî	
2511.5 Tertîb-i evvel hisşesi	1004.5 Tertîb-i evvel hisşesi	
2511.5 Tertîb-i şânî hisşesi	1004.5 Tertîb-i şânî hisşesi	
<u>1781</u> Tertîb-i şa'îr hisşesi	<u>0712.5</u> Tertîb-i şa'îr hisşesi	
6814	2721.5	
Ḳazâ-i Aktaş	Ḳazâ-i Şehâbeddîn	Ḳazâ-i Yörük
Keyl-i İslanbolî	Keyl	Keyl
600.5 Tertîb-i evvel hisşesi	931 Tertîb-i evvel	661.5 Tertîb-i evvel
600.5 Tertîb-i şânî hisşesi	931 Tertîb-i şânî	661.5 Tertîb-i şânî
<u>425.5</u> Tertîb-i şa'îr hisşesi	<u>660</u> Tertîb-i şa'îr	<u>469</u> Tertîb-i şa'îr
1626.5	2522	1792
Ḳazâ-i Borlu	Ḳazâ-i Eflâni	Ḳazâ-i Ova
Keyl	Keyl	Keyl
5182 Tertîb-i evvel	2523.5 Tertîb-i evvel	1004.5
5182 Tertîb-i şânî	2523.5 Tertîb-i şânî	1004.5
<u>3825</u> Tertîb-i şa'îr	<u>179</u> Tertîb-i şa'îr	<u>0712.5</u>
14189	6837	2721.5
Ḳazâ-i Ulus	Ḳazâ-i Amaşra	Ḳazâ-i Bartın
Keyl	Keyl	Keyl
1690.5	1911 Tertîb-i evvel	2229.5 Tertîb-i evvel
1690.5	1911 Tertîb-i şânî	2229.5 Tertîb-i şânî
<u>1199</u>	<u>1355</u> Tertîb-i şa'îr	<u>1582</u> Tertîb-i şa'îr
4580	5177	6041

Qazâ-i Kecinós

Keyl İslanbolî

820.5 Tertîb-i evvel

820.5 Tertîb-i şânî

582 Tertîb-i şa'îr

2223

22a-96

Qazâ-i Zerzene

Keyl

551.5 Tertîb-i evvel

551.5 Tertîb-i şânî

391 Tertîb-i şa'îr

1494

Qazâ-i Tefen

Keyl

134.5

134.5

096

365

Qazâ-i Çehârşenbe

Keyl

1298.5 Tertîb-i evvel

1298.5 Tertîb-i şânî

0920 Tertîb-i şa'îr

3517

Qazâ-i Pençşenbe

Keyl

1470 Tertîb-i evvel

1470 Tertîb-i şânî

1042.5 Tertîb-i şa'îr

3982 .5

Qazâ-i Bendereğli

Keyl

3675 Tertîb-i evvel

3675 Tertîb-i şânî

2606 Tertîb-i şa'îr

9956

Kazâ-i Yeñice

Keyl

967.5 Tertîb-i evvel

967.5 Tertîb-i şânî

686 Tertîb-i şa'îr

2621

Qazâ-i Quruqavaq

Keyl

232.5

232.5

165

630

Cem'an yekûn 44

Keyl-i İslambolî hînta

29400 Tertîb-i evvel hişşesi livâ-i Virânşehir

29400 Tertîb-i şânî hişşesi livâ-i Virânşehir

21000 Tertîb-i şa'îr hişşesi livâ-i Virânşehir

79800

- 454.5 Yeñice ve Aqtaş qazâlarında besmânde?
79345.5 beqâyâ hînta keyl 381.5, şa'îr keyl 73

Ġuruş

117600 Fiyât-ı tertîb-i evvel me‘a zam fiyât 4 kıt‘a 44

191100 Fiyât-ı tertîb-i şânî me‘a zam fiyât 6.5 kıt‘a 44

063500 Fiyat-ı tertîb-i şa‘îr me‘a zam fiyât 3.5 kıt‘a 44

373200

22a-97

Қırқ дрт senesine маһсбен ч tertîb mbya‘a fiytından ‘ale'l-һesb olarak mbya‘acı ‘Abdulһalîm Aġa yedinden maġbz-u ahlî olan fiytınıñ bu def‘a b-fermn-ı ‘lî maġlb-u Һazret-i cihndri buyurulan defter-i mmzsından kaydıdır ber-vech-i ati zikr olunur. Fî 21 Za. Sene 46.

Қаз-i Virnşehir	Қаз-i Қızılbel	Қаз-i Ақтаş	Қаз-i Şehbeddîn
Ġuruş	Ġuruş	Ġuruş	Ġuruş
4241.5	10603.5	2534.5	3929

Қаз-i Yrk	Қаз-i Borlu	Қаз-i Eflni	Қаз-i Ova
Ġuruş	Ġuruş	Ġuruş	Ġuruş
2793	22790	10655	4241.5

Қаз-i Ulus	Қаз-i Amaşra	Қаз-i Bartın	
Ġuruş	Ġuruş	Ġuruş	
7138	8069	09414 ‘Ale'l-һesb Һişşeleri	
		27832 Mbya‘acı mm-ileyhden maġbzleri	
		37246	

Қаз-i Kecins	Қаз-i Zerzene	Қаз-i Tefen	Қаз-i Çehrşenbe
Ġuruş	Ġuruş	Ġuruş	Ġuruş
3465.5	2337.5	569	5483

Qazâ-i Pençsenbe	Qazâ-i Bendereğli	Qazâ-i Quruqavaq
Ġuruş	Ġuruş	Ġuruş
6206	15517	983
	10000 Mübâya‘acı mûmâ-ileyhden maqbûzları	
	25517	

Cem‘ân yekûn

Ġuruş

162732

Ġuruş

75000 Maqbûz-ı ahâlî 44 ‘aded

50000 Def‘a maqbûz-ı ahâlî 44 ‘aded

27832 Bartın qazâsınıñ mübâya‘acısından maqbûz 4 ‘aded

10000 Bendereğli qazâsınıñ mübâya‘acısından maqbûz

Yalnız yüz altmış iki biñ sekiz yüz otuz iki Ġuruşdur.

Ġuruş

373200 Ber-mûceb-i defter fiyât-ı mübâya‘a tertîb-i şânî 44 ‘aded

162832 Ber-mûceb-i defter maqbûz-ı ahâlî-i tahvîl mübâya‘acı mûmâ-ileyh 44 ‘aded

210368 El-bâkî maqlûb-u ahâlî

22b-98

244 senesi mübâya‘a fiyâtı maqbûzıyçün bâ-fermân-ı ‘âlî maqlûb buyurulan i‘lâm kaydıdır.

Der-i devlet-mekine ‘arz-ı dâ‘î keminelidir ki bundan aqdem Virânşehir sancağı ahâlîleri tarafından bi'l-vekâle Memiş Ağa-zâde Hâcî Mehmed Ağa ve Hâcî ‘Ömer Ağa kırk dört senesine maşûben fermân-ı ‘âlî maqlûb hazret-i tâcidârî buyurulan mübâya‘a fiyâtınıñ ġayrı ez-bâkî maqlûb-u ahâlî olan fiyât-ı mîrîyesiniñ aqz ve qabzına ve livâ-i mezbûr ahâlîlerine teslîme bâ-i‘lâm Der-Sa‘âdet’e gönderilmiş ise de iki yüz kırk dört senesine maşûben Der-Sa‘âdet lâzimesiyçün Virânşehir sancağında vâkı‘ qazâlardan müretteb-i evvel ve şânî olarak râyic fiyâtıyla mübâya‘acısı ‘Abdülhalîm Ağa ma‘rifetiyle taşşîline irâde-i qa‘î‘a-i mülûkâne ta‘allük iden elli sekiz biñ sekiz yüz keyl hınta ile yigirmi bir biñ keyl şa‘îr tertîb olunduğı ve zehâyir-i mezkûruñ hîn-i tertîbinde qazâ-be-qazâ tertîb olunmayub topdan livâ-i mezbûr qazâlarından tertîb olunduğundan her bir qazânıñ hişşe-i mübâya‘aları ne miqdârdır mübâya‘acı mûmâ-ileyhe teslîmatları

ve bekâyâları ve fiyâtları sene-i maḥsûben mübâya‘acısından maḥbûzâtı ??? hazinesinde küşûr kalan maḥlûbâtı ne miḥdârdır ma‘rifet-i şer‘i ve livâ-i mezbûr mütesellimi ma‘rifeti ve cümle ittifâkıyla ber-vech-i izâh memhur ve mümzâ defteriyle bâ-i‘lâm-ı şer‘-i ve maḥz?? Der-Sa‘âdet’ime taḥdîm birle ol vaḳt icâbına bakılmak üzere ifâde-i hâlî mübeyyin bir kıṭ‘a fermân-ı celîlü’s-şân bu dâ‘îlerine ve livâ-i mezbûr mütesellimi ‘Ali Ağa kullarına vesâire ḥiṭâben şâdir olan fermân-ı cihân-meṭâ‘ ser-livâ-ı olan medine-i Ṭaraḳlı-borlu nâm-ı diğeri Za‘ferân-borlu maḥkemesine lede'l-vürûd cümle müvâcehesinde feth ve kırâet olunduḳda sem‘an ve tâ‘âten merâsimini ba‘de'l-izn? maẓmûn-u münîfiden kırk dört senesine maḥsûben emr-i ‘âlişânda baş ve beyân kılındığı üzere zehâyir-i mürettebe-i mezkûrden her bir ḳazânın hisse-i mevzû‘alarından mübâya‘acı mûmâ-ileyhe teslîmâtı ve bekâyâları ve fiyât-ı mîriyesine maḥsûben mübâya‘acı mûmâ-ileyhden maḥbûzâtı ve zahîre hazînesinde küşûr maḥlûbleri ne miḥdardır ma‘rifet-i şer‘le ve cümle ittifâkıyla başka başka ber-vech-i izâh memhûr ve mümzâ defteriyle ahâlîniñ bir kıṭ‘a muḥzırları?? der-bâr-ı merḥamet ḳarâra taḥdîm olunmuş olub keyfiyet-i irâde-i seniyye-i mülûkâne defter-i mahfide baş ve beyân ve taḳrîr-i ahâlî muvâfiḳ re‘y-i ‘âlî ta‘alluḳ buyurulur ise küşûr maḥlûbatımızı daḫi vekîl-i mûmâ-ileyhâ yedimize te‘diye ve cânib-i ahâlimize teslime niyâz ve istirhâmı hâvî birle bir kıṭ‘a muḥzır?? eyledik senedi i‘lâm-ı ??? deyü ilhâh itmeleriyle ol ki vâḳı‘u'l-hâlî ve sicil-i maḥfûzdan muḥrec bir kıṭ‘a defter-i mümzâ me‘an pâye-i serîr-i a‘lâya ‘arz ve i‘lâm olundu bâḳî emr ve fermân ḫazret-i veliyyü'l-emrindir. Fi'l-yevmü’s-şâliṣ ve l-‘işrîn min-şehr-i Zi'l-ḳa‘detes-şerîfe sene sitte ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

22b-99

Virânşehir ḳazâsından teḳâ‘üd-ü mezbûr ‘Ârif’e verilen i‘lâm ḳaydıdır.

Âsâkir-i Mansûre çavûşlarından Virânşehirli ‘Ârif Atina gavgasında şol dirseğine kılıç işâbetiyle mecrûh olmuş olarak nazar-i şefḳat-i eser-i ḫazret-i zîllu’llâhiye mazhariyetle kendüsüne beher şehr on beş gurus teḳâ‘üdlük vazîfesi iḥsân-ı hümâyûn buyurulan iki yüz kırk altı senesi cemâziye’l-evveliniñ on doḳuzuncu günü târîhiyle müverrah verilen berât-ı şerîf-i ‘âlişân ḳaydı mücebince sene-i mezbûreden yine sene-i mezbûre şevvâli on doḳuzuncu gününe gelince tamamca beş aylık Asitâne-i ‘Âliyye’den mecrûh merḳûm kendü yediyle âḫarını iḳrâr ve sene-i mezbûre şevvâli’l-mükerremiñ on doḳuzuncu gününden işbu kırk yedi senesi rebî‘ü’l-âḫiriniñ on doḳuzuncu gününe gelince altı aylık tamamca doḳsan gurus Virânşehir sancağı

mütesellimi Çiçek-zâde 'âtûfetlü 'Ali Ağa kulları yediyle müteķâ'id-i merķûmuñ yedine i'tâ olunduĝu pây-e-i serîr-i a'lâya 'arz ve i'lâm olundu. Fî 19 şehr-i Rebî 'ül-âhîr. Sene 247.

247 senesi zi'l-ķa'dete's-şerîfin on doķuzuncu ĝününe ķadar bir kıt'a i'lâmı daĝı şud.

248 senesi cemâziye'l-aĝiriñ on doķuzuncu ĝününe ķadar yedi aylık 105 ĝuruş daĝı bir kıt'a i'lâm verildiĝi kaydı şud.

49 senesi rebî'ül-evvelisiniñ 19. ĝününe ķadar 19 aylık 135 ĝuruş daĝı verildiĝi kaydı şud. Ķapucıbaşı Aĝa çâvûşları yediyle verilmişdir.

50 senesi rebî'ül-evvelisiniñ 19. ĝününe gelinceye ķadar 12 aylık 180 ĝuruş içün bir kıt'a i'lâm verildiĝi ihrâcıyla kayd olundu.

23a-100

Teķâ'üdlük Meĝmed veledi Meĝmed'in ikinci i'lâmıdır.

'Âsâkir-i Mansûre silkine idhâl olunmuş olan Tersâne-i 'Âmire tâburlarından birinci bölükünde ikinci on başınıñ yigirmi ĝuruş mâhiye ile beşinci neferi olan Za'ferân-borlulu Meĝmed veledi Meĝmed bundan aķdem Varna'da vuķû'-bulan muĝârebede laĝım altında ķalarak mecrûĝ olub ķadim mâhiyesi olan yigirmi ĝuruş ile teķâ'üd olduĝuna mübeyyin 'ilm-u ĝaberi vürüd itmiş olduĝundan baĝışle cânib-i ĝazret-i ser-'askeriden 244 senesi ramazânınıñ dördüncü ĝünü târîĝiyle müverraĝ yedine i'tâ olunan memhûr teķâ'üdlük tezkeresi mücebince işbu 245 senesi zi'l-ķa'desi ĝurresinden 46 senesi cemâziye'l-aĝiri ĝayetine gelince beher şehr yigirmişer ĝuruş icâb iden 160 ĝuruş vazîfesi bundan aķdem bir kıt'a i'lâm ile Virânşehir sancaĝı mütesellimi ĝazînesinden aĝz eylemiş olmaĝın ve sene-i mezkûre receb-i şerîfi ĝurresinden sene-i mezbûr zi'l-ĝiccesiniñ ĝayetine gelince beher şehr yigirmişer ĝuruşdan altı aylık yüz yigirmi ĝuruş Çiçek-zâde 'Ali Aĝa ĝazînesinden aĝzına verilen i'lâm. Fî 27 R. Sene 46.

23a-101

İşķodralı Muştafâ Paşa ķarâr emri vürüdü

İşķodralı Muştafâ Paşa ve âbâ ve ecdâdı bunca müddetden berû ve Devlet-i 'Âliyye ebediyü'l-ķarârîñ?? nân-ı ni'metiyle burûde olarak ĝaķķında nice nice 'inâyet ve iltifât-ı padişâhane buyuruĝu? ve erzân kılınmış iken ĝiĝbiriniñ ķadr ve şükürünü bilmeyüb nânkörlük yolun tutarak dürlü dürlü erâcif ve ekâzib ile Devlet-i 'Âliyye

hakkında zamîr-i hebâis ??? olan fesâd ??? kaşdıyla açıktan açığa bağır bağır ve ‘işyân eylediğinden devletlü şadr-ı a‘zâm serdâr-ı ekremiñ daği mevcûd ma‘iyetiyle Arnabudluğun? tüşkalık?? dilâverlerini vesâir üzerlerine varub muhârebe birle qarârı şud. Fî 11 Ca. Sene 46. Târîh-i fermân fi-gurre-i R. Sene 46.

23a-102

Zerzeneli Emîn’iñ

Za‘ferân-borlulu Emîn Atina’da Selanik gavğasında tekâ‘üdlük vazîfesi i‘lâmidur 3 .

‘Âsâkir-i Manşûre-i Muhammediye’den Za‘ferân-borlulu Emîn Atina’da Selanik gavğasında şol dizine ve göğsünüñ sağ tarafına kurşun işâbetiyle mecrûh olduğundan 245 senesi şa‘bânınıñ yigirmi dördüncü günü virilen tekâ‘üdlük vazîfesi berâtı mücebince sene-i mezkûr zi'l-ħiccete'ş-şerîfesiniñ gayetine kadar beher şehr on sekizer guruşdan icâb 78 guruş vazîfesi aħz itmek için bir kıt‘a i‘lâm verilüb târîh-i mezkûrden işbu 46 senesi muharremi guresinden sene-i mezbûre cemâziye'l-aħiri gayetine kadar altı aylık 108 guruş için bir kıt‘a i‘lâm ve yine sene-i mezbûre receb-i şerifi guresinden sene-i mezbûre zi'l-ħiccete'ş-şerifi gayetine kadar altı aylık yüz sekiz guruş merķûm mütesellim Çiçek-zâde ‘Ali yediyle edâ olunduğu i‘lâmı şud. Fî-gurre-i M. Sene 247.

Teķâ‘üdü mezbûruñ dördüncü i‘lâmı 247 senesi şa‘bânü'l-mu‘azzamı guresine kadar Çiçek-zâde ‘Ali Ağa yediyle yedi aylık verildiği i‘lâmı kayd şud.

248 senesi şaferü'l-ħayr guresine kadar altı aylık 108 guruş Çiçek-zâde ‘âtûfetlü ‘Ali Ağa yediyle verildiği i‘lâmı kayd şud.

23a-103

Zerzeneli Manşûre-i Muhammediye’den Velî’niñ i‘lâm kaydır.

‘Âsâkir-i Manşûre’den Za‘ferân-borlulu Velî Atina’da Selanik gavğasında qaragol bekler iken şol koluna nüzûl işâbet itmiş ve gemi ile Eğriboz’dan üzerine gelür iken eşkıyâya teşâdüf ile başdan kara eylediklerinde şâg kolu daği kırılmış olarak nazar-ı şevkat-i eşer-i ħazret-i zıllu'llâhîye mazhariyetle iki yüz kırk beş senesi şa‘bân-ı şerifiniñ on ikinci günü târîhiyle müverrah verilen berât-ı şerîf mücebince iki yüz kırk altı senesi receb-i şerîfine kadar icâb iden mâhiyesi kendü yedine verilmiş olub sene-i mezkûre receb-i şerifiniñ on ikinci gününden târîh-i i‘lâma gelince altı aylık mâhiyesi beher şehr on sekizer guruşdan yüz sekiz guruş ħâlâ Virânşehir sancağı mütesellimi

Çiçek-zâde ‘Ali Ağa kulları yediyle tekâ‘üd-ü mezbûre edâ olunduğu kayd şud. Fî 12 M. Sene 247.

247 muharremi ibtidâsından sene-i mezbûre receb-i şerifi gayetine kadar yedi aylık yüz yigirmi altı gurusu daği Çiçek-zâde ‘Ali yediyle i‘lâm verildiği kayd şud.

247 senesi zi'l-ħiccete's-şerîfesi evâhirine kadar i‘lâm verildiği beş aylık şehri ahirine kayd olundu.

23a-104

Virânşehirli manşûre çâvûşu ‘Ârif’iñ i‘lâm kaydıdır.

‘Âsâkir-i Manşûre çâvûşlarından ‘Ârif Atina gâvğâsında şol dirseğine kılıç işâbetiyle mecrûh olmuş olduğundan kendüsüne beher şehir on beşer gurusu tekâ‘üdlük vazîfesi ihsân-ı hümâyûn buyurulan iki yüz kırk altı senesi cemâziye'l-evvelisiniñ on dokuzuncu günü târîhiyle müverrah verilen berâtı târîhi mücebince sene-i mezkûre ramazân-ı şerîfiniñ on dokuzuncu gününe kadar icâb iden beş aylık mâhiyesi mütekhâ‘id-i mezbûr taqrîri üzere Âsitâne-i Sa‘âdet’de kendü yedine i‘tâ olunmuş olub sene-i mezkûre ramazân-ı şerîfiniñ on dokuzuncu gününden işbu târîh-i i‘lâma gelince beher şehir on beşer gurusundan hesâb olunduğda cem‘ân otuz gurusu tekâ‘üdlük vazîfesini daği hâlâ Virânşehir sancağı mütesellimi ‘âtûfetlü ‘Ali Ağa yediyle mütekhâ‘id-i mezbûre i‘tâ olunduğu i‘lâm şud. Fî 19 Zi'l-ħicce. Sene 246.

23a-105

Tefen kazâsından ‘Âsâkir-i Manşûre’den Muştafâ veledi ‘Osmân’iñ i‘lâm kaydıdır. 1 aded

‘Âsâkir-i Manşûre neferâtından Za‘ferân-borlulu Muştafâ veledi ‘Osmân ‘Âsâkir-i Manşûre hizmetinde ‘alîl ve marîz olmuş olduğundan kendüye beher şehir onar gurusu tekâ‘üdlük vazîfesi ihsân-ı hümâyûn buyurulan işbu iki yüz kırk altı senesi recebiniñ yedinci günü tarihîyle müverrah virilen berât-ı şerîfiniñ kaydı mücebince şehri mezkûruñ yedinci günündeñ kırk yedi senesi muharremü'l-mübareki yedinci gününe gelince hesâb olunub tamamca altı aylık Virânşehir sancağı mütesellimi ‘âtûfetlü Çiçek-zâde ‘Ali Ağa yediyle ‘alîl-i merkhûd-ı merkhûme teslîm olunduğu i‘lâm şud. Fî 7 M. Sene 47.

247 senesi fî 5 şa‘bânına kadar bir kıt‘a daği i‘lâm şud.

248 senesi reb‘ü'l-âhiriniñ fî 5 gününe kadar bir kıt‘a i‘lâm daği verilmiş olduğu.

49 senesi rebî'ü'l-âhîriniñ yedinci gününe kadar 13 aylık 130 ğuruş i'lâm şud.

50 senesi rebî'ü'l-âhîriniñ 7 gününe kadar 12 aylık daği i'lâm şud.

51 sene ??? kayd şud.

23b-106

246 senesi maflûb buyurulan müteveffâ İbrâhîm Yemenî Bey'in beĳâyâsı emri.

Mefâhîrû'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âden-ü'l-fezâil ve'l-keîâm Virânşehir sancağında vâkı' kazâlarıñ kâdîları ve nâibleri zîde-fazluhum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Virânşehir sancağı mütesellimi zîde-mecduhu ve mefâhîrû'l-emâsil ve'l-akrân bu huşûşe bu def'a mahşûş mübâşir ta'yîn olunan reisü'l-küttâbım muhtarlarından? Hâlîl ve a'yan ve zâbiñân vesâir iş erleri zîde-ĳadruhum tevĳî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki muĳâta'ât ĳazînesi tarafından zabt ve idâre olunan muĳâta'âtdan Bolu ve Virânşehir voyvodalığı bedeli iltizâmından dolayı livâeyn-i mezkûreyn mütesellimi esbak müteveffâ İbrâhîm Yemenî Bey'in iki yüz yigirmi üç ve yigirmi dört seneleri bedel-i iltizâmından ĳayr-i ez-taĳşîlât otuz bir biñ doĳuz yüz on dört ĳuruş beĳâyâsınıñ yigirmi üç biñ otuz iki ĳuruş Bolu kazâsı ve mâ'adan sekiz biñ sekiz yüz seksen iki ĳuruşu Virânşehir sancağı ahâlîsi zimmetleri olduğunun ve mebâlig-i beĳâyâ-yı mezbûreniñ on beş biñ yüz elli dört ĳuruşu mîrinin ve üç biñ sekiz yüz altmış ĳuruşu Darbhâne-i 'Âmire'miñ ve on bir biñ sekiz yüz ĳuruşu şarrâf Yovakim nâm zimmîniñ ve biñ-yüz ĳuruşu Mânuĳ nâm zimmîniñ maflûbleri olarak bu vecihle limânda ĳalması câiz olmadığından beĳâyâ-yı meblaĳ-ı mezbûruñ icâb ve iĳtizâ idenlerden taĳşîli bâbında kırĳ dört senesi evâĳir-i recebinde şûret-i defteriyle evâmir-i şerîfem virilmiş olduğu ĳuyûddan müstebân olub el-ĳalet-i hazîhi mersûm Yovakim zimmîniñ taĳdîm eylediği 'arz-ı ĳâlî me'âilinde meblaĳ-ı beĳâyâyı mezbûreniñ taĳşîli için vech-i muĳarrer üzere evâmir-i şerîfem virilmiş ise de edâsında muĳâlefet ile Virânşehir kazâsı ahâlîsi ĳâsım defterine idĳâl olunur ise edâ ideriz deyü cevâb virmiş olduklarından baĳişle ta'ahhüd-i i'lâmları mücebince beĳâyâ-yı mezkûreniñ bundan şoñra ĳâsım tevzî'i defterine idĳâl olunarak taĳşîli bâbında evâmir-i 'âliyyem işdârı huşûsuna müsa'âde-i seniyyem erzânı ĳılınması istid'â itmekden nâşî ĳuyûd lâzimesi ba'de'l-iĳrâc iĳtizâsı ricâl-i devlet-i 'âliyyemden ĳâlâ Darbhâne-i 'Âmirem nâzırî iftiĳârü'l-emâcid ve'l-ekârim es-Seyyid 'Ali Rızâ dâme-mecduhuden isti'lâm olunduĳda beĳâyâ-yı mezkûreniñ ekserisi cânib-i mîrî ve Darbhâne-i 'Âmire'miñ olarak muĳaddema taĳşîlleri bi't-tenzil taĳsîten edâya ta'ahhüd birle nizâma rabt olunmuş ve bir miĳdârı taĳşîl olunarak ĳuşûr ĳalan beĳâyâ-yı mezbûreniñ vaĳt-i taĳsîtleri ĳüzâr itmiş

olduğundan bundan böyle teħiri tecvîz olunmayarak ahâlî-i merķûmeniñ ta'ahhüdleri vecihle tevzi' defterine idhâl olunarak 'ale'l-hâl tahşiliyçün ber-mantûk-u kuyûd virilen emr-i şerîfimiñ te'kîdini hâvî evâmir-i şerîfe işdari menût re'y-i 'âlîşânım idüğü i'lâm eylediği bâ-takrîr lede'l-'arz mücebince mübâşirini evâmir-i şerîfem işdârı huşûsuna irâde-i 'âliyyem ta'alluk idüb ol babda Bolu sancağıyçün diğere şûret-i defteriyle emr-i şerîfim işdâr ve tesyâr olunmuş olmağla imdi sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin te'kîd-i hâvî saña daħi işbu emr-i 'âlîşânım işdâr ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi vuşûlinde keyfiyet-i irâde-i seniyyem mantûk-u emr-i şerîfimden ma'lûmuñ olduğda fermânım olduğı vecihle ber-vech-i muħarrer müteveffâ-yı mîr-i mûmâ-ileyhiñ livâeyn-i mezkûreynden taķsîti ve Bolu bekâyâsından ğayr-ı ez-tahşîlât küşûr kalan otuz bir biñ dokuz yüz on dört ğuruşuñ vaķt-i taķsîtleri ğüzâr itmiş olduğundan meblağ-ı bekâyâ-yı mezbûrden Virânşehir sancağı ahâlîsiniñ zimmetleri olan meblağ-ı mezbûr sekiz biñ sekiz yüz seksen iki ğuruşuñ bundan böyle bir an te'hîri tecvîz olunmayarak ma'rîfet-i şer'î ve ma'rîfetiñ vechile ittifâķıyla ber-müceb-i ta'ahhüd tecvîz defterine idhâl birle 'âla-eyyi-hâl temâmen ve serî'an tahşîl ve mübâşir-i mûmâ-ileyhe tevdi'an bir an aķdem Der-Sa'âdet'ime irsâl ve maħallerine edâ ve teslîm olunması esbâbınıñ? istikmâline ziyâde sa'y ve ğayret eyleyesin ve sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin sen daħi mûķtezâ-yı me'mûriyetiñ üzere meblağ-ı mezbûru temâmen tahşîl ve aħz ve ķabz iderek ğönderüb maħallerine teslîmi emrine ziyade ihtimâm ve diķķat ve ħilâf-ı rızâ ve muğayir-i emr hareketi tecvîzden ğâyetü'l-ğâye ittîķâ?? ve mübâ'adet eyleyesin ve siz ki ķuzât ve nüvvâb ve a'yân ve zâbitân vesâir iş erleri mûmâ-ileyhimsiz siz daħi müceb-i emr-i şerîfimle 'âmel ve hareket eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki**; hükm-ü şerîfimle varduğda ol-bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şânımıñ mażmûn-u münîfi üzere 'âmil olasız şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Fi'l-yevmü'l-ħamis 'aşere min şehr-i Zi'l-ħicce sene sitte ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Ķostantîniyye el-maħrûse

Ķad vaşale'l-ķayd fi 13 M. Sene 247.

23b-107

Şûret-i ķazâ-i Virânşehir ma'lûmât-ı mîriye Darbhâne-i 'Âmire 1223/1224 ğayr-ı ez- teslîmât.

Ve şarraf Ovâkim zimmîniñ mebâlig der-Bolu ilzâm muķâta'ât der-naşb-ı Bolu ve Virânşehir Darbhâne-i 'Âmirem vürüdu.

Defter-i meblağ-ı maṭlûbât-ı merķûmu budur ki zimâmen taḥşîl verilmiş maḥal-i merķûmudur.

Ḳalemine? ta'alluķu gerçe? şûretdur terbî'i? 1240 'arz-ı ḥâl derkenâr ve memhûr i'lâm ḥâşılât es-Seyyid 'Ali Rızâ

Nâzır-ı Ḍarbḥâne-i 'Âmire ve bâ-emr-i şerîfe beķâyâsı

Ġuruş

31914

-23032 Hişşe-i kazâ-i Bolu 20 Z. Sene 1246

8882

Yalnız sekiz biñ sekiz yüz seksen iki ġuruşdur.

Mührü Râġıb Mısır? 'âli es-Seyyid Meḥmed 'Ârif. Mim.

Rûz-ı hıızır vürûd itmiş olmaġın iki yüz kırk yedi senesi içinde ve ḥulûl idecek rûz-ı kâsım tevzî' defterine idḥâl ile ber-vech-i defteriniñ? şehri? sekiz yüz seksen iki ġuruşuñ edasına ta'ahhüd olduķları i'lâm virilmiştir.

24a-108

246 senesine maḥsûben rûz-ı hıızır Borlu kazâsı sulḥ-i müfide buyurulan defteri kayıdır.

Bâ'iş-i defter oldur ki

Virânşehir sancaġınıñ ser-livâsı olan medîne-i Taraķlı-borlu kazâsınıñ ber-mûceb-i sicil öteden-berü ve iki yüz yigirmi ḥâne i'tibârıyla sancaķ tevzî'inden hişşe tarḥ olunub el-yevm kazâ-i mezkûrde mevcûd ve mu'teber yüz elli ḥâne üzerine tevzî' ve taķsîm olunageldiġine binâen işbu iki yüz kırk altı senesi rûz-ı hıızır i'tibârıyla tevzî'i vuķû'-bulan emvâl-i mîriyeden zîrde mastûr olduġu üzere kazâ-i mezkûre hişşesi olan emvâl-i mîrî ve meşârifât-ı kazâ ve müktezeyât-ı sâire sıḥḥıyyet-i tevzî'ât bilinmek? için livâ-i mezkûruñ ser-livâsı olan medîne-i Taraķlı-borlu nâm-ı diġer Za'ferân-borlu kazâsınıñ sene-i mezkûre maḥsûben rûz-ı hıızır tevzî' defteridir ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi'l-yevmü's-sabi' ve'l-işrîn min-şehr-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe sene sitte ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Ġuruş

48510 İki yüz kırk altı senesi rûz-ı hıızır i'tibârıyla Virânşehir sancaġında tevzî' vuķû'-bulan emvâlden Borlu kazâsına tarḥ olunan

00900 Ber-mu'tâd-ı kadîm taḥşıldâriye

00100 Vâķı' olan emvâl te'diye olunduķda virilen taḥvîl ḥarcı

01100 A'yâniye ber-mu'tâd-ı kazâ-i mezkûruñ a'yânı olmayub meşâlih kazâ-yı mütesellimler rü'yet eylediğinden a'yâniye nâmıyla idhâl olunan

00250 Mâl-ı mezkûru kabz iden kabz-ı mâl ücreti

04500 Mâl-ı nüzl 'avârız Borlu hissesi kırk yedi senesi muharremi i'tibârıyla üzerlerine edâsı lâzım gelen

00889 Kazâ-i mezkûruñ mekâri bârgîrlerinden tellef olanlarıñ yerine iştirâ olunan bârgîr kıymetleri?

56249

01406 Guruş başına birer pâreden hâkim efendi hazretlerine harc-ı imzâ

00200 Ber-mu'tâd-ı kadîm hâkim-i mûmâ-ileyhiñ kethûdâiyesi

00180 Ber-mu'tâd-ı kadîm kâtibiye

00110 Ber-mu'tâd-ı kadîm hüddâmiye

00030 Ber-mu'tâd-ı kadîm kaydiye

00060 Ber-mu'tâd-ı kadîm muhziyiye

58235

-5235 Mühimmeden idhâl-i defter olunmuş fâhiş-i mebâligden emsâl-i kazâ defterlerine kıyâsen harc-ı imzâdan dañi hissesiyle ma'an tenzili yahud âhar vecihle işlâhı mütevaqqıf irâde-i 'âliyye'dir.

El-'Abdî'd-dâ'î 'Abdülkâdir

Hurrîre hâze'd-defter be-ma'rûfu'l-şer' ve'l-ahâlî

Bâli-zâde? es-Seyyid Mehmed Emîn el-müvella-hilâfeh be-medîne-i Tarağlı-borlu en-nemeğahü'l-fakirun-ileyh gufirelehâ.

24a-109

İşbu iki yüz kırk altı senesi rûz-ı hıızırı i'tibârıyla vukû'-bulan Borlu kazâsı sernâme defteri Der-'Âliyye'den Bâb-ı 'Âlî'de ba'de't-tenkîh ve't-tenzil bâlâ-yı deftere şahh-ı 'âlî keşide buyurularak tevzi'ine bâ-emr-i 'âlî ruşat verilen meblağ-ı bâkîyi Virânşehir sancağı mütesellimi Çiçek-zâde 'âtûfetlü es-Seyyid 'Ali Ağa Hazretleri ma'rîfeti ve ma'rîfet-i şer'i ve cümle ittifâkıyla Borlu kazâsınıñ el-yevm mevcûd ve mu'teber olan yüz elli hâne üzerine tevzi' ve taksîm olunduğda hâneye üç yüz elli üçer guruş on üçer pâre işâbet idüb li-ecli't-tahşil ağa-yı mûmâ-ileyh hazretleri yedine kıbel-i şer'den verilen defter-i mûmzâ kayıdır ber-vech-i âtî beyân olunur. Fî 3 Ş. Sene 247.

Maħalle-i Baba Sultân Hâne 3.5 1236 ğuruş 26 pâre	Maħalle-i Çâvûş Aĝa Hâne 2 706 ğuruş 26 pâre	
Maħalle-i Câmî‘-i Kebîr me‘a Zimmiyân Hâne 4.5 1590 ğuruş	Maħalle-i Hâcei Beyli Hâne 2 176 ğuruş 27 pâre	
Maħalle-i Hâcei Halîl Hâne 1 33 ğuruş 13 pâre	Maħalle-i Zimmiyân Kırâñ Hâne 12.5 4416 ğuruş 23 pâre	
Maħalle-i Kavak Hâne 3 265 ğuruş 1 pâre	Maħalle-i Zimmiyân Bolât Hâne 2.5 883 ğuruş 13 pâre	Maħalle-i Çeşme Hâne 1 353 ğuruş 13 pâre
Maħalle-i Müslümân Kırâñ Hâne 0.5 176 ğuruş 27 pâre	Maħalle-i Kara ‘Ali Hâne 4 1413 ğuruş 13 pâre	Maħalle-i Hâcei Durmuş Hâne 0.5 176 ğuruş 27 pâre
Maħalle-i Hâcei Evhad Hâne 0.5 176 ğuruş 27 pâre	Maħalle-i Müslümân Bolât Hâne 0.5 176 ğuruş 27 pâre	Maħalle-i Tekye Hâne 3 265 ğuruş 1 pâre
Maħalle-i Hüseyin Kethüdâ Hâne 1.5 530 ğuruş	Karye-i Baĝlarbaşı Hâne 1 353 ğuruş 13 pâre	Karye-i Toĝatlı Hâne 1 353 ğuruş 13 pâre
Karye-i Ğayzâ Hâne 1.5 530 ğuruş	Karye-i Dâne-i Kebîr Hâne 2 706 ğuruş 26 pâre	Karye-i Dâne-i Şaĝîr Hâne 3 1059 ğuruş 39 pâre

<p> arye-i Şuşunduk Hâne 1 88 ğuruş 14 pâne </p>	<p> arye-i Aĝaç Kilise? Hâne 3 1059 ğuruş 39 pâne </p>	<p> arye-i ozcığaz Hâne 0.5 1176 ğuruş 27 pâne </p>
<p> arye-i Kirpe Hâne 3 1059 ğuruş 39 pâne </p>		
<p>24b-109</p>		
<p> arye-i Çiftlik-i Kebîr Hâne 1.5 530 ğuruş </p>	<p> arye-i Çiftlik-i Őaĝîr Hâne 3 1059 ğuruş 39 pâne </p>	<p> arye-i Ketân Hâne 0.5 176 ğuruş 27 pâne </p>
<p> arye-i Müslümân Yâzı Hâne 9 3179 ğuruş 39 pâne </p>	<p> arye-i Zimmiyân Yâzı Hâne 10 3533 ğuruş 12 pâne </p>	<p> arye-i oñarı Hâne 9 3179 ğuruş 39 pâne </p>
<p> arye-i Yâcı Hâne rub‘ 3 265 ğuruş 1 pâne </p>	<p> arye-i Şırçalı Hâne 1.5 530 ğuruş </p>	<p> arye-i Deĝirmencik Hâne 1 353 ğuruş 13 pâne </p>
<p> arye-i Şorkuncuk Hâne 1 88 ğuruş 14 pâne </p>	<p> arye-i Alvirân Hâne 3 1059 ğuruş 39 pâne </p>	<p> arye-i Pelitvirân Hâne 1 rub‘ 2 795 ğuruş </p>
<p> arye-i Oĝulvirân Hâne 1 353 ğuruş 13 pâne </p>	<p> arye-i Őaĝârâlân Hâne 1 353 ğuruş 13 pâne </p>	<p> arye-i omakvirân Hâne rub‘ 1 88 ğuruş 14 pâne </p>
<p> arye-i Magûl Hâne 2 176 ğuruş 27 pâne </p>	<p> arye-i arapıñar Hâne 1 rub‘ 1 441 ğuruş 27 pâne </p>	<p> arye-i Akvirân Hâne 2.5 883 ğuruş 13 pâne </p>

<p> arye-i adfbuku Hane 3 1059 gurusu 39 pare </p>	<p> arye-i iraqlar Hane rub' 3 265 gurusu 1 pare </p>	<p> arye-i ariyani Hane 1 rub' 1 441 gurusu 27 pare </p>
<p> arye-i Ilbarit Hane 2 rub' 2 395 gurusu </p>	<p> arye-i Cerçen Hane 2.5 883 gurusu 13 pare </p>	<p> arye-i Bournuk Hane 4 1413 gurusu 13 pare </p>
<p> arye-i uzyaka Hane 2 706 gurusu 26 pare </p>	<p> arye-i Karit Hane 4 1413 gurusu 13 pare </p>	<p> arye-i izilcaviran-1 Kebir Hane 3 rub' 1 1148 gurusu 12 pare </p>
<p> arye-i izilcaviran-1 Sagir Hane 2 rub' 1 795 gurusu </p>	<p> arye-i Bostanbuku Hane 1 rub' 1 441 gurusu 27 pare </p>	<p> arye-i Melisa Hane 2 706 gurusu 26 pare </p>
<p> arye-i Kapullu Hane 6.5 2296 gurusu 26 pare </p>	<p> arye-i ilaguzlar Hane 3 1095 gurusu 39 pare </p>	<p> arye-i Bulak Hane 10 3533 gurusu 12 pare </p>
<p> arye-i Bas Hane 2 706 gurusu 26 pare </p>	<p> Cem'an yekun Hane 150 </p>	<p> Cem'an yekun Gurusu Pare 52999 25 <u>00000 15</u> kusu 53000 </p>

24b-110

46 senesi ruz-ı hıızır Borlu kazası ser-nâme fermanı defteriniñ kayıdır.

ıdvetu'n-nüvvâb el-müteşerri'in Taraqlı-borlu nâibi mevlânâ zide-'ilmuhu ve mefâhirü'l-emaşil ve'l-aqrân a'yân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zide-adruhum tevki'-i refi'-i hümâyûn vâşıl olıcaq ma'lûm ola ki muaddemâ şadır olan fermân-ı 'alışânım mücebince bu def'a Za'ferân-borlu kazasınıñ kırk altı senesi ruz-ı asımından ruz-ı hıızırına gelince Der-Sa'adet'ime vürüd iden mümzâ ve memhûr bir kıta tevzi' defteriniñ yekunu elli sekiz biñ iki yüz otuz beş bucuq gurusu bâlig

olmuş defter-i mezkûr bi't-tedkîk beş biñ iki yüz otuz beş buçuk ğuruşunu tenzil ile şahhu'l-bâkî elli üç biñ ğuruşuñ tevzî'î iktizâ eylediğini bu tarafda tedkîkât-ı defâtire me'mûr esbâk İstanbul kâdîsı olub Anadolu Kâdî'askerliğı pâyesi olan a'lemü'l-'ulemâi'l-mütebahhirîn Mevlânâ 'Abdülkâdir edâma'llâhu Te'âlâ fezâilehu zîde-ğadruhu tahrîr ve imzâ ve temhîrlenmiş rikâb-ı hümâyûnum kâimmeğâmı tarafından bâlâ-yı defter-i şahh-ı keşide olunarak i'âde ve irsâl kılınmış olmağla siz ki nâib ve a'yân vesâir mûmâ-ileyhimsiz vuşûl-i emr-i şerîfimde sâlifü'z-zikr elli üç biñ ğuruşu ma'rîfetiñiz ve cümle ma'rîfretiyle kazâ-i mezbûr ahâlîsinden ta'dîl ve tesviye şurûṭuna ri'âyet olunarak tevzî' ve tağsîm ve yerlü yerinden cem' ve tağşîl ile mağhallerine te'diye ve teslîme diğğat ve meblağ-ı mezbûruñ hîn-i tevzî'inde defter-i mezkûre bir ağçe zam ve 'ilâve olunmak yağud tağşîldâriye nâmıyla ziyâde ağçe ağz ve tağşîl kılınmak lâzım gelür ise bi't-tağğîk mütecâsir olanlarıñ hağklarından gelineceğı mütehağğîk ve muğarrer olduğuna binâen aña göre 'âmel ve hağreke mezîd ihtimâm ve diğğat eylemeñiz fermânım olmağın mağşûşen işbu emr-i celîlü'l-ğadrim işdâr ve tesyâr olunmuşdur imdi keyfiyet ma'lûmuñuz olduğda ber-minvâl-i muğarrer 'âmel ve hağreke ziyâde iğdâm ve ğayret ve meblağ-ı mezbûruñ şûret-i tevzî' ve tağşîli bu tarafda dağı ma'lûm olmak için lâzım gelen i'lâmıñ Der-Sa'âdet'ime irsali ve tağdîmini müsâra'at ve muğayir-i vaz' irâet ve ruğşat ve icazeñiz?? mühlikeye? ittiğâdan tevağğî ve mübâ'adet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki;**

25a-110

vuşûl bulduğda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtiğâlîmiñ mazmûn-u itâ'at-mağrunuyla 'âmel ve hağreke eyleyesiz şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren evâil-i şehri Muğharremü'l-ğarâm sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

25a-111

'Ayvaş-oğlu kıızı Desbine naşrâniyeniñ divâne olduğı kaydır.

Tüfenkci başı vekili Muştafa Ağa

Ba'de's-selâm inhâ olunur ki Kırañ ğaryesi mütemekkinlerinden Buyremiz-oğlu ??? zimmî işbu bâ'isetü'l-veşîka 'Ayvaş-oğlu kıızı Desbine naşrâniyeyi zevceliğe tâlib olub ancak ayinlerince almak olmayub ve andan mâ'ada mesfûreniñ divâne olduğunu ğarye-i mezkûrde Kallet?? kağyası Andon ve ser-Papas Lefter? ve Papas-oğlu Ğiristo Deyus?? ve Bilacı-oğlu Osim?? ve Bilacı-oğlu Kirakel ve Bilacı-oğlu Yorgi ve Türidi-oğlu Osim nâmân zimmîler meclis-i şer'e gelüb şöyle tağrîr iderler ki mesfûreniñ

tâlibi olan zimmîye ayinimiz üzere nikâh olmaz ve andan başka mesfûre mecnûnedur öteden-berü cümle ma'lûmudur cünûniyeti bizim daği ma'lûmlarımızdır deyü her biri huzûr-i şer' de haber vermeleriyle bundan böyle Buyremiz-oğlu zimmîniñ mesfûreye tâleb olması ve divâne olduğunu işbu maħalle kayd olundu. Fî 17 Ş. Sene 47.

25a-112

47 senesi Akçaşehir sâhasında inşa olunan kırk dokuz zirâ' fırkateyn-i hümâyûnuñ emri kayıdır.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-ħukkâm me'âdenü'l-fezâil ve'l-keâm Bolu ve Virânşehir sancaklarında vâkı' kazâlarıñ kâdîları ve nâibleri fazluhum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Bolu sancagı mütesellimi ve Virânşehir sancagı mütesellimi zîde-mecduhumâ ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zâbiñân vesâir iş erleri zîde-kadrum tevķî'-i refî'-i hümâyûn vâşıl olıcağ ma'lûm ola ki ricâl-i devlet-i 'âliyyemden Tersâne-i 'Âmire emîni iftiħârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mîr 'Ali dâme-mecduhunuñ taqđîm eylediği bir kıt'a taķrîr-i mefhûminde bu def'a ba'zı maħallerde müceddeden inşâsına irâde-i seniyyem ta'alluğ iden sefine-i hümâyûnumdan Akçaşehir sâhasında Akçaşehir a'yânı ma'rîfetiyle kırk dokuz zirâ' olmağ üzere bir kıt'a fırkateyn-i hümâyûnuma müktezâ dört biñ yedi yüz altmış dört kıt'a ecnâs-ı kerasteniñ Akçaşehir iskelesine şimdiden kať ve tenziliyle tehiyye?? ve amâde kılınarağ bi-mennihi Te'âlâ sene-yi âtiye evvel-bahârında inşâsına bed'e?? ve mübâşeret olunması müktezâ-yı irâde-i seniyyemden olmağdan nâşî zikr olunan fırkateyn-i hümâyûnum kerasteleriniñ semt ve meyâsibi?? olan maħallerden meblağı? üzere bi't-tertib kať ve sâha-i mezkûreye nağl ve tenziliyçün şûret-i defâtiriyle evâmir-i şerîfem işdârı huşuşu taķrîr ve inhâ itmekden nâşî mücebince şûret-i defâtiriyle evâmir-i şerîfem işdârı huşuşuna irâde-i 'âliyyem müte'allığ idüb ol-babda maħal sâire içün şûret-i defâtiriyle diğ er emri şerîfem işdâr olmuş olmağla imdi mevķûfâtdan iħrâc ve derûn-u emri şerîfime mevzû'en irsâl olunan memhûr ve mümzâ şûret-i defter-i nâtiğ olduğı üzere sâlifü'z-zikr Akçaşehir sâhasında a'yân-ı mûmâ-ileyh ma'rîfetiyle inşâsına irâde-i seniyyem ta'alluğ olan bir kıt'a fırkateyn-i hümâyûnumuñ lâzime-i inşâyesinden olarağ müretteb olan mezkûru'l-mikdâr ecnâs-ı kerasteniñ sâbıķı vechile Bolu ve Virânşehir sancaklarına? kazâlarına ber-vech-i ta'dîl ve tesviye siz ki mütesellimler ve mûmâ-ileyhimsiz ma'rîfetiñiz ve ma'rîfet-i şer' ve cümle ittifâkıyla tevzî' ve taķsîm olunarağ kať ve sâha-i mezbûre nağl ve tenziliyle bir an aķdem tehiyye ve amâde olunması esbâbınıñ istiħşâline müsâra'at eylemeñiz fermânım olmağın haşşaten işbu emri celîlü'l-kağrım

işdâr ve irsâl olunmuşdur imdi vuşûlinde fermânım olduğu ve şûret-i defterde ‘âyân kılındığı vecihle keraste-i mürettebe-i mezbûreniñ evvel-be-evvel kaç’? ve tehiye-i müktezâ-i emr ve irâde-i mülûkânemden olduğuna mebni ma‘rîfetiñiz ve ma‘rîfet-i şer‘ ve cümle ittifâkıyla livâeyn-i mezbûreyniñ hâvî olduğu kazâlarına tevzî‘ ve taqsîm ve serî‘an kaç’? ve sâha-i mezkûreye nakl ve tenzil olunarak bir an aqdem tehiye ve istihsâliyle hitâmı hayrını Der-Sa‘âdet’ime tahrîr ve iş‘arı huşûşına ziyâde i‘tinâ ve diğkat eylesiz ve siz ki kuzât ve nüvvâb ve zâbitân vesâir mûmâ-ileyhimsiz siz daği mûceb-i emr-i şerîfimle ‘âmel ve hareket ve hilâfindan tehaşşi ve mücanebet eylemeñiz bâbında fermân-ı ‘âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki**; hüküm-ü şerîfimle varduğda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan emr-i şerîf-i ‘âlîşân vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzîmü'l-ımtisâlimiñ mazmûn-u münifi birle ‘âmel olasız şöyle bilesiz ‘âlâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız. Er-râbi‘ ve'l-‘işrîn şehr-i Zi'l-hiccete's-şerîfe sene sitte ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

Çad vâşele ileynâ fi 25 Ş. Sene 246.

25b-113

Keraste-i mezkûruñ medine-i Bolu mağkemesinden Virânşehir sancağına işâbet iden defter-i mûmzâ kayıdır.

Bi-emr-i ‘âlî Akçaşehir sâhasında a‘yânı el-Hâc Mehmed ‘Ali Ağa ma‘rîfetiyle müceddeden inşâsına irâde-i seniyye ta‘alluğ iden kırk dokuz zirâ‘ bir kıt‘a firqateyn-i hümâyûnuñ müktezâsını ber-mûceb-i şûret-i defter dört biñ yedi yüz altmış dört ‘aded ecnâs-ı kerasteniñ şimdiden kaç’ ve tenziliyle tehiye ve âmâde kılınarak sene-i âtîye evvel-bahârında inşâsına mübâşeret olunması müktezâ-yı irâde-i seniyyeden olmağdan nâşî ma‘rîfet-i şer‘ ve livâ-i Bolu mütesellimi ‘âtûfetlü el-Hâc Muştafâ Bey ma‘rîfeti ve cümle vücûh ittifâkıyla ta‘dil ve’t-tesviye tevzî‘ ve taqsîm olunduğda keraste-i mezkûrden ğayr-i ez-hişse-i livâ-i Bolu Virânşehir sancağı hisşesine işâbet iden ecnâs-ı keraste tevzî‘ defteridir ki ber-vech-i âtî zıkr olunur. Fî 17 Ş. Sene 247.

Ecnâs-ı Kerâste-i Mütenevvi‘ası

08 Omurğa meşe 1000 ‘aded

08 Astar omurğa meşe 350 ‘aded

01 Bodoslama-i kıç 600 ‘aded

01 Astar bodoslama-i kıç 250 ‘aded

- 02 Bodoslama ser 250 ‘aded
20
- 05 Paraçol ‘akreb 300 ‘aded
- 02 Astar bodoslama-i ser 250 ‘aded
- 06 Bodoslama-i ser çeki 600 ‘aded
- 01 Tırhandil 1000 ‘aded
34
- 01 Çatâl karça 5000 ‘aded
- 01 Kânâd meşe 80 ‘aded
- 01 Kapağ kânâd 100 ‘aded
- 42 Çatal bükme 200 ‘aded
79
- 35 Döşek çift 200 ‘aded
- 71 Döşek başı 200 ‘aded
- 71 Iskarmoz 40 ‘aded
- 71 ??? meşe 200 ‘aded
327
- 071 Kapağ döşek 200 ‘aded
- 071 Bir deltalı 80 ‘aded
- 080 İki deltalı 50 ‘aded
- 071 Yarım döşek 100 ‘aded
620
- 095 Laşa-i kebîr meşe 280 ‘aded
- 105 Koğuş? meşe 280 ‘aded
- 017 Yalı kütüğü 440 ‘aded
- 060 Kemerelik çam 280 ‘aded
897
- 031 Paraçol palâvara 40 ‘aded
- 037 Mankalık çam 280 ‘aded
- 084 Laşa-i kebîr çam 280 ‘aded
- 462 Koğuş? çam 200 ‘aded
1511
- 0084 Eğri tahta 120 ‘aded

0084 Ser-çapa 200 ‘aded
 0016 Sütûn qarça 120 ‘aded
0002 Babalık-ı kebîr 250 ‘aded
 1697

Ġuruş naql-ı yekûn
 1697

0004 Ser kütük çifte karaağaç 200 ġuruş
 0004 Maçelık?? karaağaç 200 ġuruş
 0001 İrgad çifte 240 ġuruş
0009 Qurçalık?? karaağaç 300 ġuruş
 1718

0001 Döşek-i kebîr 700 ġuruş
 0001 Yeke dümen karaağaç 100 ġuruş
 0006 Kızâk gürgen 700 ġuruş
0275 Felenk gürgen 60 ġuruş
 2001

Müher-ü Ahmed Nazîf

26a-114

247 senesi evvel-bahârında Akçaşehir sâhasında a‘yanı ma‘rifetiyle inşâsına irâde-i seniyye ta‘alluk iden kırk dokuz zirâ‘ firqateyn-i hümâyûn ecnâs-ı keraste defteri kayıdır.

Ba-emr-i ‘âli Akçaşehir sahasında a‘yanı el-Hâc Mehmed ‘Ali Ağa ma‘rifetiyle müceddeden inşâsına irâde-i seniyye ta‘alluk iden kırk dokuz zirâ‘ bir kıt‘a firqateyn-i hümâyûna müktezâ ber-müceb şûret-i defter Bolu ve Virânşehir sancağlarından saha-i mezkûreye semt ve münâsib olan mahallerden sâbıkı vecihle tertîb buyurulan dört bi yedi yüz altmış dört ‘aded ecnâs-ı kerasteniñ şimdiden kaç‘ ve tenziliyle tehiyye ve âmâde kılınarak sene-i âtiye evvel-bahârında inşâsına mübaşeret olunmasını müktezâ-yı irâde-i seniyyemden olmağdan nâşi Medine-i Bolu mahkemesinden muhrec ba-defteri mümzâ Virânşehir sancağı hişşesine işâbet iden iki biñ bir ‘aded ecnâs-ı keraste-i mütenevvi‘adan altı ‘aded kızâk fûrû-nihâde olunarak bâkî biñ dokuz yüz doxsân beş ‘aded ecnâs-ı keraste-i mütenevvi‘ayı livâ-i mezkûruñ havi olduğu kazâlara bi’t-ta‘dil ve’t-tesviye ma‘rifet-i şer‘ ve livâ-i mezkûr mütesellimi ‘âtûfetlü Çiçek-zâde es-Seyyid

‘Ali Ağa Hâzretleri ma‘rifeti ve cümle vücûh ittifâkıyla tevzî‘ ve taksîm olunub a‘yân-ı mûmâ-ileyh yedine i‘tâ olunan defter-i mûmzâ kaydıdır ki ber-vech-i âti zikr olunur. Fî 25 Ş. Sene 247.

Qazâ-i Bendereğli Hişse-i Keraste

‘Aded

004 Omurğa meşe 1000 kıyye

004 Astar omurğa meşe 350 kıyye

001 Bodoslama-i kıç 600 kıyye

001 Astar bodoslama-i kıç 250 kıyye

002 Bodoslama-i ser 250 kıyye

005 Paraçol ‘akreb 300 kıyye 3

002 Astar bodoslaması 250 kıyye

019

006 Bordo silme ser-çeki 600 kıyye 3

001 Tırhandil 1000 kıyye

001 Çatal qarça 50 kıyye

001 Kanad meşe 80 kıyye

001 Kapâk kanad 100 kıyye

035 Döşek çifte 200 kıyye

071 Döşek başı 200 kıyye

001 Dümen-i kebîr 700 kıyye

136

040 Iskârmoz 40 kıyye

022 Çatal bükme 200 kıyye

040 ??? meşe 200 kıyye

009 Felenk gürgen 60 kıyye

247

Qazâ-i Çehârşenbe Hişse-i Kerâste

‘Aded

09 Yalı kütüğü 240 kıyye

11 Paraçol palâvara 40 kıyye

19 Mankalık çam 280 kıyye

- 20 Ser-çapa 200 kıyye
 20 Eğri tahta 120 kıyye
09 Laṭa-i kebîr meşe 280 kıyye
 88

Ḳazâ-i Pençşenbe Hişşe-i Keraste
 ‘Aded

- 01 Omurğa meşe 1000 kıyye
 01 Astar omurğa meşe 350 kıyye
 10 Çatal bükme 200 kıyye
 11 Isķarmoz 40 kıyye
11 ??? meşe 200 kıyye
 34
 11 Ḳapaķ döşek 200kıyye
 15 Bir delta 80 kıyye
 16 İki deltalı 50 kıyye
 12 Laṭa-i kebîr meşe 280 kıyye
10 Ḳoğuş çam 200 kıyye
 99

Ḳazâ-i Ova Hişşe-i Keraste

- 12 Felenk gürgen 60 kıyye
 02 Çatal bükme 200 kıyye
 05 Kemerelik çam 280 kıyye
 20 Ḳoğuş çam 200 kıyye
02 Mankalık çam 280 kıyye
 41
 05 Ḳapaķ döşek 200 kıyye
 10 Laṭa-i kebîr çam 280 kıyye
 05 ??? meşe 200 kıyye
07 Eğri tahta 120 kıyye
 68

Ḳazâ-i Yörük Hişse-i Keraste

‘Aded

09 Felenk gürgen 60 kıyye

08 Mankalık çam 280 kıyye

05 Ser-çapa 200 kıyye

06 Eğri tahta 120 kıyye

28

Ḳazâ-i Tefen Hişse-i Keraste

‘Aded

05 Koğuş çam 200 kıyye

01 Ser-kütük çifte karaağaç 200 kıyye

02 Sütûn qarça 120 kıyye

02 Felenk gürgen 60 kıyye

10

06 Bir deltalı 80 kıyye

06 İki deltalı 50 kıyye

05 Kemerelik çam 280 kıyye

45

Ḳazâ-i Yeñice Hişse-i Keraste

‘Aded

05 Çatal bükme 200 kıyye astar omurğa meşe

01 Babalık-ı kebîr 250 kıyye

10 Laṭa-i kebîr meşe 280 kıyye

44 Koğuş çam 200 kıyye

05 Koğuş meşe 280 kıyye

65

Ḳazâ-i Zerzene Hişse-i Keraste

‘Aded

01 Omurğa meşe 1000 kıyye

02 ??? meşe 200 kıyye

- 01 Yalı kütüğü 440 kıyye
 06 Eğri tahta 120 kıyye
 08 Ser-çapa 200 kıyye
 03 Mankalık çam 280 kıyye
 05 Kemerelik çam 180 kıyye
11 Felenk gürgen 60 kıyye
 37

Qazâ-i Borlu Hışse-i Keraste

- ‘Aded
 150 Qoğuş çam 200 kıyye
 020 Mekerelik çam 180 kıyye
 030 Laça-i kebîr çam 280 kıyye
 100 Felenk gürgen 60 kıyye
 020 İşkarmoz 40 kıyye
 020 Paraçol palâvara 40 kıyye
021 İki deltalı 50 kıyye
 361

Qazâ-i Bartın Hışse-i Keraste

- ‘Aded
 02 Omurğa meşe 1000 kıyye
 02 Astar omurğa meşe 350 kıyye
 02 Çatal bükme 200 kıyye
 08 ??? meşe 200 kıyye
 03 Yalı kütüğü 440 kıyye
15 Eğri tahta 120 kıyye
 32
 19 Ser-çapa 200 kıyye
 03 Qurçalık?? karaağaç 300 kıyye
 14 Qapak döşek 200 kıyye
 15 Bir deltalı 80 kıyye
11 İki deltalı 50 kıyye

094

011 Yarım döşek 100 kıyye

008 Sütûn qarça 120 kıyye

001 Babalık-ı kebîr 250 kıyye

013 Laṭa-i kebîr meşe 280 kıyye

123

010 Felenk gürgen 60 kıyye

014 Koğuş çam 200 kıyye

151

Kazâ-i Virânşehir Hişse-i Keraste

‘Aded

70 Laṭa-i kebîr meşe 280 kıyye

10 Koğuş meşe 280 kıyye

05 Laṭa-i kebîr çam 280 kıyye

15 Yarım döşek 100 kıyye

08 İki delṭalı 50 kıyye

06 Bir delṭalı 80 kıyye

35 Felenk gürgen 60 kıyye

05 Eğri tahta 120 kıyye

05 Kapağ döşek 200 kıyye

05 Ser-çapa 200 kıyye

169

Kazâ-i Kızılbel Hişse-i Keraste

‘Aded

10 Felenk gürgen 60 kıyye

05 Mekerelik çam 280 kıyye

22 Koğuş çam 200 kıyye

03 Kapağ döşek 200 kıyye

05 Laṭa-i kebîr çam 280 kıyye

05 Eğri tahta 120 kıyye

50

09 Koğuş meşe 280 kıyye

09 Laṭa-i kebîr meşe 280 kıyye

68

26b-114

Ḳazâ-i Amaşra Hişşe-i Keraste

‘Aded

001 Astar omurğa meşe 350 kıyye

001 Çatal bükme 200 kıyye

002 ??? meşe 200 kıyye

002 Yalı kütüğü 440 kıyye

001 Yeke dümen karaağaç 100 kıyye

002 Ḳurçalık?? karaağaç 300 kıyye

010 Eğri tahta

019

012 Ser-çapa 200 kıyye

015 Ḳapak döşek 200 kıyye

010 Bir deltalı 80 kıyye

010 İki deltalı 50 kıyye

002 Sütûn?? qarça 120 kıyye

068

015 Kemerelik çam 280 kıyye

014 Laṭa-i kebîr çam 280 kıyye

010 Laṭa-i kebîr meşe 280 kıyye

020 Koğuş meşe 280 kıyye

001 Maçalık?? karaağaç 200 kıyye

128

Ḳazâ-i Ulus Hişşe-i Keraste

‘Aded

002 ??? meşe 200 kıyye

001 Yalı kütüğü 440 kıyye

001 Ser-kütük çifte karaağaç 200 kıyye

001 Maçalık?? karaağaç 200 kıyye

- 015 Koguş meşe 280 kıyye
 015 Koguş çam 200 kıyye
 015 Laṭa-i kebîr çam 280 kıyye
010 Laṭa-i kebîr meşe 280 kıyye
 060
 002 Kurçaluk?? karaağaç 300 kıyye
 005 Kemerelik çam 280 kıyye
 001 Sütûn qarça 120 kıyye
012 Yarım döşek 100 kıyye
 080
 008 İki delṭalı 50 kıyye
 012 Bir delṭalı 80 kıyye
014 Felenk gürgen 60 kıyye
 114

Kazâ-i Kecinós Hışşe-i Keraste

‘Aded

- 01 İrgat çift 240 kıyye
 01 ??? meşe 200 kıyye
 01 Kurçaluk karaağaç 300 kıyye
 20 Felenk gürgen 60 kıyye
 05 Manḳalık çam 280 kıyye
12 Kapaḳ döşek 200 kıyye
 40
 05 Eğri tahta 120 kıyye
 03 Sütûn qarça 120 kıyye
 03 Yarım döşek 100 kıyye
 02 Bir delṭalı 80 kıyye dümen-i kebîr çatal bükme Yeñice’den naql
02 İki delṭalı 50 kıyye
 55

Ḳazâ-i Eflâni Hişse-i Keraste

‘Aded

- 70 Ḳoğuş çam 200 kıyye
 05 Laṭa-i kebîr meşe 280 kıyye
 10 Ḳoğuş meşe 280 kıyye
 01 Ḳurçaluk karaağaç 300 kıyye
 05 Laṭa-i kebir çam 280 kıyye
 01 Maçalık karaağaç 200 kıyye
15 Yarım döşek 100 kıyye
 107
 008 İki delṭalı 50 kıyye
 005 Bir delṭalı 80 kıyye
 035 Felenk gürgen 60 kıyye
 005 Eğri tahta 120 kıyye
 005 Ḳapak döşek 200 kıyye
005 Ser-çapa 200 kıyye
 175

Ḳazâ-i Şehâbeddîn Hişse-i Keraste

‘Aded

- 02 Ser-kütük çift karaağaç 200 kıyye
 05 Ser-çapa 200 kıyye
 08 Felenk gürgen 60 kıyye
 22 Ḳoğuş çam 200 kıyye
 15 Ḳoğuş meşe 28 kıyye
11 Laṭa-i kebîr meşe 280 kıyye
 63

Ḳazâ-i Aktaş Hişse-i Keraste

‘Aded

- 05 Yarım döşek 100 kıyye
 05 Ser-çapa 200 kıyye
 01 Ser-kütük çifte karaağaç 200 kıyye

10 Laṭa-i kebîr meşe 280 kıyye

07 Koğuş meşe 280 kıyye

13 Koğuş çam 200 kıyye

41

Qazâ-i Quruqavak Hişse-i Keraste

‘Aded

01 Ser-kütük çifte karaagaç 200 kıyye

07 Koğuş çam 200 kıyye

08 Koğuş meşe 280 kıyye

16

Cem‘ân Yekûn Keraste

‘Aded

1995

0006 kızaq

2001

İşbu tevzî‘ ve taqsîm olunan 247 senesi Akçaşehir sâhasında irâde-i seniyyem ta‘alluq iden kırk dokuz zirâ‘ fırqateyn kerastesi üzerine bâ-emr-i ‘âlî zam oluna müceddeden tevzî‘ ve taqsîm olunmuş olub işbu bâlâda kayd olunan defteri terkîn olunmuş olduğundan ‘âmel olunmak için işbu maḥalle şerh? verilmiştir.

27a-115

247 senesi maṭlûb buyurulan ref‘-i menzil bedeli iki yüz kırk iki senesine maḥsûben maṭlûb olunan emr-i ‘âlî kaydır.

Mefâhirü'l-kuzat ve'l-ḥükkâm me‘âdenü'l-fezâil ve'l-keâm Bolu ve Virânşehir sancaqlarında vâkı‘ kazâlarıñ kâdîları ve nâibleri zîde-fazluhum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a‘yân Bolu ve Virânşehir sancaqları mütesellimi (boş) ve zikr-i âtf bedeliyeniñ taḥşîline mübâşir ta‘yîn olunan rikâb-ı hümâyûnum kâimmeḳâmı çukâdârlarından el-Hâc Emrullâh zîde-mecduhuma ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a‘yân ve zâbiṭân vesâir iş erleri zîde-ḳadruhum tevḳî‘-i refi‘-i hümâyûn vâşıl olıcaq ma‘lûm ola ki Bolu ve Virânşehir sancaqlarında vâkı‘ kazâlardan ref‘-i menzil bedeli olarak iki yüz kırk iki senesi taqsît olunan on yedi biñ yedi yüz elli gurus beḳâyâ ḳalmış ve meblağ-ı

beķâyâ-yı mezkûruñ şûrat-i taşşîl ve teslîmi huşûşu bi'd-defa'ât bâ-evâmir-i şerîfem te'kîd ve ista'câl olunmuş ise de henüz bir aķçesi vürûd ve teslîm-i hazîne-i 'âmirem olmamış olduğu kuyûddan nümâyan ve meblağ-ı mezbûrât-ı hazîne-i 'âmiremiñ vâridât-ı muķarrere ve mu'ayyenât-ı maķşûsesinden olub bu vecihle giriftâr-ı 'aķde te'hîr olması rızâ-yı 'âliyyemiñ bi'l-vücûh hilâfı ve karârgîr olan nizâmınıñ muğâyiri olacağı vâzîh ve 'âyân olmaķdan nâşî meblağ-ı mezbûruñ serî'an ve 'âcilen taşşîli ve teslîmi bâbında te'kîdi ve isti'câmı hâvî şûret-i defteriyle mübâşiri emr-i şerîfim ve şâdırı huşûşuna irâde-i seniyyem ta'alluk itmekle imdi siz ki kuzât ve nüvvâb ve mütesellim ve a'yân ve zâbiâtân-ı mûmâ-ileyhim ve iş erlerisiz mevķufâtından ihrâc ve derûn-u emr-i şerîfime mevzû'an irsâl olunan bir kıt'a mûmzâ şûret-i defteri nâtîķ olduğu üzere livâeyn-i mezkûreteyn kazâlarından beķâyâ kalan meblağ-ı mezbûruñ bundan böyle dağı daķıķa-i vâhîde te'hîri tecvîz olunmayarak ve bir aķçesi gerüye kalmayarak ma'rîfet-i şer' ve ma'rîfetiñiz ve cümle ma'rîfet ve ittifâķ ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rîfetiyle ber-vech-i tekmiñ serî'an ve 'âcilen yerlü yerinden ve lâzım gelenlerden taşşîl ve mübâşir-i mûmâ-ileyhe tevdi'an bir an aķdem Der-Sa'âdet'ime irsâl ve hazîne-i 'âmireme teslîmi huşûşuna mezîd sa'y ve ğayret eylemeñiz fermânım olmağın te'kîden ve isti'câlen işbu emr-i celîlül-kâdrım ve şâdır ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ile tesyâr olunmuşdur imdi vuşûlinde keyfiyet irâde-i 'âliyyem mantûķ-u emr-i şerîfimden ma'lûmuñuz olduķda fermânım olmağın ve bâlâda beyân ve şûret-i defterde taşrih ve 'âyân kılınığı vecihle livâeteyn-i mezbûreyn kazâlarında beķâyâ kalmış olan meblağ-ı mezbûr on yedi biñ yedi yüz elli guruş ba'de'l-yevm bir an te'hîri tecvîz olunmayarak ve bir aķçesi gerüye kalmayarak ma'rîfet-i şer' ve ma'rîfetiñiz ve cümle ma'rîfet ve ittifâķı ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rîfetiyle temâmen ve serî'an yerlü yerinden ve îcâb ve iķtizâ idenler taşşîl ve mübâşir-i mûmâ-ileyhe tevdi'en evvel-be-evvel Der-Sa'âdet'ime irsâl ve hazîne-i 'âmireme teslîmi huşûşuna bi'l-ittifâķ ziyâde i'tinâ ve diķķat ve hilâf-ı rızâ ve muğayir-i emrin ba'de izîn meblağ-ı mezbûruñ 'avf ve tevfiķiyle bir dağı isti'câle hâcet bir ağlaması?? lâzım gelür ise haķķıñızda merhâmet ve nedâmet-i müceb olacağı?? mûmzâ muķarrer olmağla ol-vecihle tebşirâne?? harekete mübâderet eyleyesiz ve sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin sen dağı me'mûr taşşîli olduđuñ meblağ-ı mezbûru temâmen ahz ve ķabz itmedikçe haķve-i vâhîde hareketden ve ba'de't-taşşîl beyhûde meķeş ve aķâmetle ifâte-i vakîtden tehaşî ve mücânebet eylemeñiz babında fermân-ı 'âlîşânım şâdır olmuşdur **buyurdum ki;** hûkm-ü şerîfimle varduķda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan işbu

emr-i şerîf-i celîlü's-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-ımti'sâlimiñ mazmûn-u münîfi birle 'âmel olasız şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Fî 9 Ş. Sene 247.

Çad vaşele'l-çaydı mâh fi 29 Ş. Sene 247.

27a-116

242 senesine maḥsûben 243 senesi bâ-fermân-ı 'âlî maḥlûb buyurulan ref'-i menzil bedeliniñ Asitâne-i Sa'âdet'e gönderilen i'lâm çaydır.

Der-i devlet-mekine 'arz-ı da'i keminelidir ki Bolu ve Virânşehir sancağlarında vâkı' çazâlardan refi'-i menzil bedeli olarak iki yüz kırk iki senesi taḥsîṭ olunan ber-mûceb-i şûret-i defter on yedi biñ yedi yüz elli çuruş beçâyâsınıñ livâeyn-i mezkûreyn çazâlarından taḥşîl ve çazîne-i 'âmireye teslim olunmaç bâbında bu def'a şâdır olan fermân-ı celîlü's-şân mübâşiri rikâb-ı hümâyûn çâimmekâmı 'âlîmekâm çukadârlarından Emrullâh Ağa çulları yediyle ser-livâ-i Virânşehir olan medîne-i Çaraklı-borlu maḥkemesine lede'l-vürûd bi'l-cümle lâzimü'l-çadr?? müvâcehelerinde fetḥ ve çirâet olunduğda sem'âr tâ'a merâsimini ba'de'l-edâ ahâlî cevâb ve taçrîrlerinde mebâlig-i mezkûr livâeyn-i mezkûreyn çazâlarından senede iki taḥsîṭ ile rûz-ı çızır ve rûz-ı çâsım tevzî' defterine idḥâlen yerlü yerinden cem' ve taḥşîl ve çazîne-i 'âmireye teslim olunmaç bâbında muçaddem şâdır olan emr-i 'âlîşânıñ mazmûn-û münîfine imti'sâlen sene-i mezbûrede Bolu ve Virânşehir sancağları mutaşarrıfı çadr-ı esbaç devletlü Raûf Paşa Çazretleri'niñ Virânşehir sancağına mütesellim naşb ve ta'yîn buyurdukları Muştafâ Efendi zemânında ma'rîfetiyle zıkr olunan mebâlig-i mezbûreden çişşe-i Virânşehir olan yedi biñ dört yüz elli beç çuruşu sene-i mezbûre rûz-ı çızır tevzî' defterine ma'rîfet-i şer'i ve cümle ma'rîfetiyle idḥâl-i defter olunub ve çazîne-i 'âmireye temâmen te'diye ve teslim olunmaç üzere mütesellim-i mûmâ-ileyh yerlü yerinden taḥşîl ve müşârun-ileyh çazretleriniñ çarafına te'diye ve teslim itmiş olduğı sicil-i maḥfûzda meştûr ve muçayyed didüklerinde?? sicil-i maḥfûza ba'de'n-nazar taçrîrleri üzere sicil-i maḥfûzda muçayyed olmağın ber-minvâl-i muçarrer keyfiyet-i çakiçatı der-devlet-i merçamet-çarâra bir çıt'a i'lâm emridir deyü eyledikleri taçrîrleri bi'l-iltimâs pâye-i serîr-i a'lâya 'arz ve i'lâm olundu bâçî emr ve fermân der-'adâlet çarârıñdır??. Çurrire fi'l-yevmü't-tâsi' ve'l-'işrîn çehr-i Şaferü'l-çayr sene seb'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

27b-117***Borlulu tertipçi? onbaşı İsmâ'îl Ağa'ya verilen üç aylık i'lâmı kayıdır.***

Der-i devlet-mekine 'arzı dâ'î keminelidir ki 'Âsâkir-i Manşûre'den tertîbe? on başlarından Za'ferân-borlulu İsmâ'îl Atina'da ta'yîn götürür iken düşüb fitk 'illetine mübtelâ olmuş olduğundan nazâr-ı şefkat-i eşer-i hazret-i zıllu'llâhîye mazhariyetle kendüsüne emşâli mişillü iki yüz kırk altı senesi cemâziye'l-evvelisiniñ on dokuzuncu günü târîhiyle müverrah verilen teķâ'üdlük vazîfesi berât-ı târîhinden sene-i mezkûre zi'l-ka'dete's-şerîfe on dokuzuncu gününe gelinceye kadar beher şehir onar guruşdan icâb iden altmış teķâ'üdlük vazîfesini müteķa'id-i mezbûr İsmâ'îl Asitâne-i Sa'âdet'e muķâta'ât hazinesinden ahz eyledim mâ'ada bir akçe dağı almadım deyü tahîr üzere sene-i mezkûre zi'l-ka'dete's-şerîfesi on dokuzuncu gününden işbu târîh-i i'lâm gününe gelinceye kadar beher şehir onar guruşdan icâb iden üç aylık teķâ'üdlük vazîfesini cem'ân otuz guruşu dağı hâlâ Virânşehir sancağı mütesellimi 'âtûfetlü Çiçek-zâde 'Ali Ağa kulları müteķa'id-i mezbûr yedine edâ ve teslîm eylediği i'lâm şud. Fî 19 Ş. Sene 247.

49 senesi şa'bânından sene-i mezbûre zi'l-ka'dete's-şerîfesi 19'uncu gününe kadar 3 aylık 30 guruş bir kıt'a i'lâm verildiği i'lâm şud.

Âhar yere kayd olunmuşdur.

27b-118***Borlu kazâsı müftîsi Hüseyin Hilmi Efendi Hazretleri'niñ ibķâsı kayıdır.***

'İzzet-meâb Hüseyin Hilmi Efendi

Ba'de's-selâm inhâ olunur ki Tarağlı-borlu müftîsi Ahmed Efendi'niñ vefâtı ve seniñ liyâķât ve ehliyetiniñ tarafımıza ihbâr ve ebnâ ve hizmet-i celîle-i fetevâya me'zûniyetiñ istid'â olunmağla müteveffâ-yı merķûmuñ yerine kazâ-i merķûmda iftâya tarafımızdan saña izn verilmişdir gerekürse lede'l-istiftâ aşlığ-ı efdâl?? eimme-i halkıye 'aleyhim rahmet-i rabbi'l-beriyeye ile iftâ idüb keteb-i mu'tebereden nağl-ı şarîh ve imzâlarıñda Tarağlı-borlu müftîsi olduğûñu taşrîh eylesin. Hurre fi-gurre-i Şaferü'l-hayr sene seb'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Der-'Âliyye'ye irsâl olunan muķzırlara temhir ideceđiñ mührün taţbîķini tarafımıza tesyîre iķdâm tam eylesin.

27b-119***Şehâbeddîn kazâsından mülâzım İbrâhîm yedine verilen i'lâm kayıdır.***

Der-i devlet-mekine 'arzı dâ'î keminelidir ki 'Asâkir-i Manşûre ve zâbitânından mülâzım Za'ferân-borlulu İbrâhîm Atina'da fitik 'illetine mübtelâ olmuş ve şâğ başından kurşun ile yarelenmiş olarak kendüsüne iki yüz kırk altı senesi receb-i şerifiniñ yigirmi beşinci günü târihiyle müverrah verilen beher şehr yigirmi beşer gurus tekâ'üdlük vazîfe berât-ı şerifiniñ târihi kaydı mücebince iki yüz kırk altı senesi şevvâli'l-mükerremiñ yigirmi beşinci gününe kadar üç aylık yetmiş beş gurus Virânşehir sancağı mütesellimi Çiçek-zâde 'Ali Ağa kulları yediyle verilmiş olub sene-i mezkûre şevvâli'l-mükerremiñ yigirmi beşinci gününden işbu târih-i i'lâm gününe gelince hesâb olunub mütekâ'id-i mezbûr yedine verilmesi icâb iden beş aylık yüz yigirmi beş gurusu dañi mütesellim-i mûmâ-ileyh kulları yedine mütekâ'id-i mezbûre i'tâ olunduğu i'lâm şud. Fî 25 Ra. Sene 247.

49 mâh-ı rebî'ül-âhiriniñ 25'inden sene-i mezbûre zi'l-ħicce 25 kadar 8 aylık Der-Sa'âdet'e aħzını takrîr mâh-ı zi'l-ħicce 50 senesi şa'bânıñ 25 kadar 8 aylık verildiği.

248 sene fi 25 şafer gününe kadar i'lâm şud.

248 sene fi 25 muħarrem kadar bir kıt'a i'lâm şud beş aylıktır.

248 senesi cemâziye'l-ahiriniñ yigirmi beşinci gününe kadar beş aylık verildiği kayd şud.

49 senesi rebî'ül-âhiriniñ 25'inci gününe kadar i'lâm şud.

27b-120***Kecinos kazâsından tekâ'üd Muştafâ'nıñ i'lâm-ı kayıdır.***

'Âsâkir-i Manşûre'den Za'ferân-borlulu Muştafâ Menlik muħârebesinde ħendekden düşüb fitik 'illetine mübtelâ olmuş olduğundan kendüne beher şehr onar gurus tekâ'üdlük vazîfesi iħsân-ı ħümâyûn buyurulan iki yüz kırk altı senesi cemâziye'l-evvelisiniñ on doħuzuncu günü târihiyle müverrah verilen berât-ı şerîfi kaydı mücebince sene-i mezkûre şevvâli'l-mükerremi on doħuzuncu gününe kadar mütekâ'id-i mezbûr mâhiyesi bâ-i'lâm-ı şer'iyye kendi yedine verilmiş olub sene-i mezkûre şevvâli'l-mükerremiñ on doħuzuncu gününden işbu târih-i i'lâm gününe gelinceye muħâsebe olunduğda beher şehr on gurusdan beş aylık elli gurus dañi ħâlâ Virânşehir sancağı mütesellimi Çiçek-zâde 'Ali Ağa kulları yediyle mütekâ'id-i mezbûre yedine i'tâ eylediği i'lâm şud. Fî 19 Ra. Sene 247.

İki yüz kırk yedi senesi ramazân-ı şerîfiniñ on doğuzuncu gününe kadar i‘lâm verildiği kayd-ı şud. Fî 19 N. Sene 247.

Fî 19 muharrem sene 248 iki yüz kırk sekiz muharreminiñ on doğuzuna kadar i‘lâm şud.

249 rebî‘ü'l-evvelisiniñ 19’uncu gününe kadar 15 aylık 150 ğuruş dahî hâlâ mütesellim-i Hasan Çâvûş-zâde ‘âtûfetlü es-Seyyid Hüseyn Ağa kulları yediyle verilmiş olduğu i‘lâm şud.

50 senesi ramazânü'l-mübâreki 19’uncu gününe kadar 18 aylık 180 ğuruş dahî i‘lâm verilmiş olduğu.

Âhar sicile kayd şud.

28a-121

247 senesi Bartın sâhasında inşâ olunacak kırk doğuz zirâ‘ fırqateyn-i hümâyûn emri kayıdır.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me‘âdinü'l-fezâil ve'l-keîâm Bolu sancağında vâkı‘ kazâlarıñ kâğıları ve nâibleri zîde-fazluhum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a‘yân Bolu sancağı mütesellimi (boş) zîde-mecduhu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-aqrân zâbiñân vesâir iş erleri zîde-kadruhum tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vaşıl olıcak ma‘lûm ola ki ricâl-i devlet-i ‘âliyyemden Tersâne-i ‘Âmirem emini iftiñârü'l-emâcid ve'l-ekârim mîr ‘Ali dâme-mecduhunuñ tağdîm eylediği bir kıt‘a takriri mefhûmunda bu def‘a ba‘zı mağallerde müceddeden inşâsına irâde-i seniyyem ta‘alluk iden sınıf-ı hümâyûnumdan Bartın sahasında Bartın a‘yânı ma‘rifetiyle kırk doğuz zirâ‘ bir kıt‘a fırqateyn-i hümâyûnuma müktezâ dört biñ altı yüz altmış dört kıt‘a ecnâs-ı kerasteniñ Bartın iskelesine şimdiden kať ve tenziliyle tehiye ve amâde kılınarak bi-mennihi Te‘âlâ sene-i âtiye evvel-baharında inşâsına bedâe ve mübâşeret olunması müktezâ-i irâde-i seniyyemden olmağdan nâşî zikr olunan fırqateyn-i hümâyûnum kerasteleriniñ semt ve münâsib olan mağallerden sâbıkı üzere bi't-tertib kať ve sâha-i mezkûre nakl ve tenziliyçün şûret-i defâtiriyle evâmir-i şerîfim işdârı huşûşunu tahrîr ve inhâ itmekden nâşî mücebince şûret-i defâtiriyle evâmir-i şerîfem işdârı huşûşuna irâde-i ‘âliyyem ta‘alluk idüb ol-bâbda mağâl-i sâire için şûret-i defâtiriyle diğer evâmir-i şerîfem işdâr olunmuş olmağla imdi mevķûfâtdan ihrâc ve derûn-u emr-i şerîfime mevzû‘an irsâl olunan memhûr ve mümzâ şûret-i defteri nâtiķ olduğu üzere sâlifü'z-zikr Bartın sâhasında a‘yân-ı mûmâ-ileyh ma‘rifetiyle inşâsına irâde-i seniyyem ta‘alluk olan bir kať fırqateyn-i hümâyûnumuñ lâzime-i inşâiyesi olarak müretteb olan

mezkûru'l-mikdâr ecnâs-ı kerasteniñ sâbıkı vechiyle Bolu sancağı kazâlarına ber-vech-i ta'dîl ve't-tesviye sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin ma'rîfetiñ ve ma'rîfet-i şer' ve cümle ittifâkıyla tevzî' ve taqsîm olunarak kaç' ve sâha-i mezkûreye naql ve tenziliyle bir an aqdem tehiye ve âmâde olunması esbâbınıñ istihsâline müsâra'at eylemek fermânım olmağın haşşaten işbu emr-i celîlü'l-ıqadım işdâr ve irsâl olunmuştur imdi vuşûlünde fermânım olduğı ve şûret-i defterde 'âyân kılındığı vecihle keraste-i mürettebe-i mezkûreniñ evvel-be-evvel kaç' ve tehiyesi müktezâ emr-i irâde-i mülûkânemden olduğuna mebnî ma'rîfetiñ ve ma'rîfet-i şer' ve cümle ittifâkıyla livâ-i mezbûr kazâlarından tevzî' ve taqsîm ve serî'an kaç' ve sâha-i mezkûreye naql ve tenzil olunarak bir an aqdem tehiye ve istihsârıyla hitâmı hayrınıñ Der-Sa'âdet'ime tahtır iş'arı huşûsuna ziyâde i'tinâ ve diğğat eyleyesin ve siz ki kuzât ve nüvvâb ve zâbiñân vesâir mûmâ-ileyhimsiz siz dağı müceb-i emr-i şerîfimle 'âmel ve hareket ve hilâfından tehaşı ve mücânebet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuştur **buyurdum ki**; hükm-ü şerîfimle varduğda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şânımıñ mazmûn-u münîfî üzere 'âmel olasız şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfime i'timâd kıla. Er-râbi'ül-'işrîn şehr-i Zi'l-hicce sene sitte ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Qadd vâsale'l-ıaydıyât?? fi 9 R. Sene 247.

28a-122

Paraçol palâvara ağaçlarınıñ emr-i kayıdır.

Mefâhirü'l-ıuzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-keîâm Bolu sancağında vâkı' kazâlarıñ kâdîları ve nâibleri zîde-fazluhum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Bolu sancağı mütesellimi ve Bartın a'yânı zîde-mecduhumâ ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-aqrân zâbiñân ve vücûh-u memleket vesâir iş erleri zîde-ıadruhum tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsil olucağ ma'lûm ola ki ricâl-i devlet-i 'âliyyemden Tersâne-i 'Âmirem Emini iftiñârü'l-emâcid ve'l-ekârim mîr 'Ali dâme-mecduhunuñ taqdîm eylediğı bir kıt'a taqriri mefhûmunda sen ki a'yân-ı mûmâ-ileyhsin ma'rîfetiñle Bartın sâhasında kırğ dokuz zirâ bir kıt'a firqateyn-i hümâyûnumuñ lâzım gelen kerastelerinden paraçol-ı kebîr ve palare kerasteleri şimûrdden?? i'mâl olunmağ üzere tevki'f olunarak sâir ecnâs-ı kerasteleriniñ kaç' ve sâha-i mezkûreye naql ve tenzili zimmetinde bundan aqdem evâmir-i şerîfem işdâr ve tesyâr kılınmış ise de zikr olunan paraçol palâvara kerastelerine ağaçdan yapmağ üzere qarâr verilerek sâbıkı üzere tertîbi lâzım gelmiş olduğuna binâen ol-vecihle sâlifü'z-zikr firqateyn-i hümâyûnuma müktezâ olan

28b-122

paraçol palâvara kerasteleriniñ miqdârını mübeyyin bi't-terkîm taqdîm kılınan defter mücebince keraste-i mezkûreniñ semt ve münâsib olan mahallerden sâbıkî üzere mevķûfâtıdan tertîb birle kaç' ve sâha-i mezkûre naql ve tenzili için saña ve mütesellim-i mûmâ-ileyh vesâire hitâben şûret-i defteriyle emr-i şerîfim işdârı huşûşunu tahrîr ve inhâ itmekden nâşî mücebince emr-i şerîfim işdârı huşûşuna irâde-i 'âliyyem ta'alluk idüb ol-bâbda mevķûfâtıdan ihrâc ve derûn-u emr-i şerîfime mevzû'an irsâl olunan şûret-i defter nâtik olduğu üzere firķateyn-i hümâyûnuma müktezâ yüz doksan kıt'a kerasteyi Bolu sancağıniñ hâvî olduğu kazâlara ta'dîl ve tesviye vecihle ma'rîfetiñ ve mütesellim-i mûmâ-ileyh ma'rîfetiyle ve ma'rîfet-i şer'le ve cümle ittifağıyla tevzî' ve takşîm olunarak kaç' sâha-i mezkûre naql ve tenzili esbâbınıñ istihşâlî huşûşuna mezîd sa'y ve gayret eylemek fermânım olmağın haşşaten işbu emr-i celîlü'l-ķadım işdâr ve irsâl olunmuşdur imdi vuşûlinde keyfiyet irâde-i 'âliyyem mantûk-u emr-i şerîfimden ma'lûmuñ olduķda fermânım olduğu ve şûret-i defterde 'âyân kılındığı vecihle keraste-i mezkûreyi livâ-i mezbûruñ hâvî olduğu kazâlara ta'dîl ve tesviye vecihle ma'rîfetiñ ve mütesellim-i mûmâ-ileyh ma'rîfeti ve ma'rîfet-i şer'le evvel-be-evvel kaç' ve sâha-i mezkûre naql ve tenzili huşûşuna ziyâde i'tinâ ve diķkat eyleyesin ve siz ki kuzât ve nüvvâb vesâir mûmâ-ileyhimsiz siz daği müceb-i emr-i şerîfimle 'âmel ve hareket ve hilâfından hazer ve mücanebet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki;** varduķda bu bâbda vech-i meşruħ üzere şeref-yâfte-i şudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şanımuñ maẓmûn-u münifi birle şâmil olasız şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahriren yevmü'l-ħamis şehri Şafer sene seb'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Ķad vâşele'l-ķaydıyât?? fi 9 R. Sene 247.

28b-123

Keraste-i mezkûruñ Bolu'dan Virânşehir sancağı hişşesi defter-i mûmzâ kaydıdır.

Bu def'a Bartın sâhasında a'yânı ma'rîfetiyle müceddeden inşâsına irâde-i seniyye ta'alluk iden kırk dokuz zira' bir kıt'a firķateyn-i hümâyûnuñ inşaiyesinden olan bâ-emr-i 'âlî ve ber-müceb-i şûret-i defter dört biñ altı yüz altmış dört kıt'a ecnâs-ı keraste ve diğeri emr-i 'âlî ile maṭlûb buyurulan yüz doksan 'aded paraçol kebîr ve palâvara kerasteleri ki cem'ân dört biñ sekiz yüz elli dört kıt'a keraste-i ma'rîfet-i şer' ve Bolu sancağı mütesellimi sa'âdetlü el-Ĥâc Muştafâ Bey Efendi ma'rîfeti ve cümle

vücûh ittifâkıyla Bolu ve Virânşehir sancaıkları tevzî‘ ve takşîm olunub ğayr-i ez-ħişse-i livâ-i Bolu ve Virânşehir sancağı ħişse-i işâbet iden keraste defteridir ki ber-vech-i âtı zikr olunur. Fî 3 R. Sene 247.

Ecnâs-ı Keraste

Ķıı‘a

‘Aded

08 Omurĝa meşe 1000 kıyye

08 Astar omurĝa meşe 350 kıyye

01 Bodoslama-i kııç 600 kıyye

01 Astar bodoslama-i kııç 250 kıyye

02 Bodoslama-i ser 250 kıyye

20

05 Paraçol ‘akreb kııç 300 kıyye

02 Astar bodoslama-i ser 250 kıyye

06 Bodoslama-i ser çeki 600 kıyye

01 Tırĝandil 1000 kıyye

01 Çatal karça?? 50 kıyye

35

01 Ķanad meşe 80 kıyye

01 Ķapak kanad 100 kıyye

42 Çatal bükme 200 kıyye

35 Çİfte döşek 200 kıyye

114

081 Döşek başı 200 kıyye

081 İşkarmoz 40 kıyye

081 ??? meşe 200 kıyye

327

Nağl-ı yekûn

‘Aded

327

071 Ķapak döşek 200 kıyye

071 Bir deltalı 80 kıyye

- 080 İki deltalı 500 kıyye
071 Yarım döşek 100 kıyye
620
095 Laṭa-i kebîr meşe 280 kıyye
105 Koğuş meşe 280 kıyye
017 Yalı kütüğü 440 kıyye
060 Mekerelik çam 280 kıyye
897
046 Paraçol palâvara 40 kıyye
067 Paraçol-ı kebîr 60 kıyye
037 Mankalık çam 280 kıyye
084 Laṭa-i kebîr çam 280 kıyye
462 Koğuş çam 200 kıyye
1593
0084 Eğri tahta 120 kıyye
0084 Ser-çapa 200 kıyye
0016 Sütûn qarça 120 kıyye
0002 Babalık-ı kebîr 250 kıyye
0004 Ser-kütük çifte karaağaç 200 kıyye
1783
Diğer nakl-ı yekûn
‘Aded
1783
0007 Maçalık? karaağaç 200 kıyye
0001 İrgad çifte 240 kıyye
0009 Kurçalık? karaağaç 300 kıyye
0001 Dümen-i kebîr 700 kıyye
0001 Yeke dümen 100 kıyye
0006 Kızak gürgen 700 kıyye
0231 Felenk gürgen
2039

Mührü Ahmed Latîf

29a-124

Bu def'a Bartın sâhasında a'yânı ma'rîfetiyle müceddeden inşâsına irâde-i seniyye ta'allük iden kırk dokuz zira' bir kıt'a firqateyn-i hümâyûnuñ lâzime-i inşaiyesinden bâ-emr-i 'âlî ve ber-mûceb-i şûret-i defter Bolu ve Virânşehir sancaklarının hâvî olduğu kazâlardan tertîb ve ma'lûb buyurulan dört biñ altı yüz altmış dört kıt'a ecnâs-ı keraste ve diğér emr-i 'âlî ile ma'lûb buyurulan yüz doksan 'aded paraçol-ı kebîr ve palâvara ağaçlarına cem'ân dört biñ sekiz yüz elli dört kıt'a ecnâs-ı keraste-i medîne-i Bolu'da ma'rîfet-i şer' ile ba'de'l-tevzî' Bolu mahkemesinden muhrec bâ-defter-i mümzâ Virânşehir sancağı hisşesine işâbet iden iki biñ otuz dokuz kıt'a ecnâs-ı keraste-i mütenevvi'adan altı 'aded kızağdan mâ'adasını ma'rîfet-i şer' ve livâ-i mezkûr mütesellimi Çiçek-zâde 'âtüfetlü 'Ali Ağa Hâzretleri ma'rîfeti ve cümle vücûh ittifâkıyla livâ-i mezkûruñ hâvî olduğu kazâlara bi't-ta'dîl ve't-tesviye tevzî' ve taqsîm olunub a'yân-ı mûmâ-ileyh yedine medîne-i Taraklı-borlu mahkemesinden i'tâ olunan keraste-i mütenevvi'a defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî 15 R. Sene 247.

29a-125

247 senesi Bartın sâhasında a'yânı İbiş Ağa ma'rîfetiyle inşâ olunan kırk dokuz zirâ' bir kıt'a firqateyn-i hümâyûnuñ taqsîmi Ağa-yı mûmâ-ileyh yedine i'tâ olunan defter-i mümzâ kayıdır.

Qazâ-i Bendereğli Hişşe-i Keraste

'Aded

- 02 Astar omurğa meşe 350 kıyye
- 01 Astar bodoslama-i kıç 250 kıyye
- 01 Paraçol 'ağreb kıç 300 kıyye
- 01 Astar bodoslama-i ser 250 kıyye
- 02 Paraçol 'ağreb 300 kıyye 3
- 02 Bodoslama-i ser çeki 600 kıyye
- 01 Çatal qarça 50 kıyye
- 01 Qapak qanâd 100 kıyye
- 22 Çatal bükme 200 kıyye
- 10 Çifte döşek 200 kıyye
- 25 Döşek başı 200 kıyye
- 25 Isqarmoz 40 kıyye

30 ??? meşe 200 kıyye

121

021 Kapağ döşek 200 kıyye

021 Bir deltalı 80 kıyye

020 İki deltalı 50 kıyye

021 Yarım döşek 100 kıyye

020 Laṭa-i kebîr meşe 280 kıyye

023 Koğuş meşe 280 kıyye

005 Felenk gürgen 60 kıyye

252

Ḳazâ-i Çehârşenbe Hişşe-i Keraste

‘Aded

01 Omurğa meşe 1000 kıyye

01 Astar omurğa meşe 250 kıyye

01 Bodoslama-i ser 250 kıyye

01 Paraçol ‘akreb kıç 300 kıyye

14 Eğri tahta 120 kıyye

04 Ser-çapa 200 kıyye

01 Maçalık?? karaağaç 200 kıyye

23

01 Kırçalık karaağaç 300 kıyye

01 Yeke dümen 1000 kıyye

03 Yalı kütüğü 440 kıyye

07 Paraçol-ı kebîr 60 kıyye

06 Paraçol palâvara 40 kıyye

15 Laṭa-i kebîr meşe 280 kıyye

56

10 Kapağ döşek 200 kıyye

06 ??? meşe 200 kıyye

06 Bir deltalı 80 kıyye

13 Felenk gürgen 60 kıyye

91 ‘Aynen

Ḳazâ-i Pençşenbe Hişşe-i Keraste

‘Aded

- 01 Omurğa meşe 1000 kıyye
 01 Astar omurğa meşe 350 kıyye
 01 Bodoslama-i ser çam 600 kıyye
 05 Çatal bükme 200 kıyye
 05 Çifte döşek 200 kıyye
 06 Döşek başı 200 kıyye
 0 5 ??? meşe 80 kıyye
14 Bir deltalı 80 kıyye
 38
 05 İki deltalı 50 kıyye
 10 Yarım döşek 100 kıyye
 06 Laṭa-i kebîr meşe 280 kıyye
 13 Koğuş meşe 280 kıyye
02 Yalı kütüğü 440 kıyye
 74
 05 Paraçol palâvara 40 kıyye
 07 Paraçol-ı kebir 60 kıyye
 05 Eğri tahta 120 kıyye
10 Felenk gürgen 60 kıyye
 101 ‘Aynen

Ḳazâ-i Ova Hişşe-i Keraste

‘Aded

- 01 Omurğa meşe 1000 kıyye
 01 Bodoslama-i ser 250 kıyye
 01 Ḳanad meşe 80 kıyye
 02 Çatal bükme 200 kıyye
 02 Çifte döşek 200 kıyye
 03 Döşek başı 200 kıyye
 05 Isḱarmoz 40 kıyye
03 ??? meşe 200 kıyye

18

05 Kapağ döşek 200 kıyye

05 Bir deltalı 80 kıyye

05 İki deltalı 50 kıyye

05 Yarım döşek 100 kıyye

04 Lata-i kebîr meşe 280 kıyye

42

05 Koğuş meşe 280 kıyye

02 Yalı kütüğü 440 kıyye

05 Paraçol palâvara 40 kıyye

03 Paraçol-ı kebîr 60 kıyye

12 Felenk gürgeni 60 kıyye

69

Kazâ-i Yörük Hişse-i Keraste

‘Aded

07 Döşek başı 200 kıyye

10 Iskarmoz 40 kıyye

04 ??? meşe 200 kıyye

08 Çifte döşek 200 kıyye

05 Bir deltalı 80 kıyye

34

05 Yarım döşek 100 kıyye

02 Koğuş meşe 280 kıyye

01 Eğri tahta 120 kıyye

04 Felenk gürgeni 60 kıyye

46

Kazâ-i Amaşra Hişse-i Keraste

‘Aded

01 Astar omurğa 350 kıyye

01 Omurğa meşe 1000 kıyye

02 Çatal bükme 200 kıyye

- 03 ??? meşe 200 kıyye
 03 Yalı kütüğü 440 kıyye
01 Dümen-i kebîr 700 kıyye
 11
 02 Kurçalık karaağaç 300 kıyye
 10 Eğri tahta 120 kıyye
 14 Ser-çapa 200 kıyye
 17 Kapak döşek 200 kıyye
 0 5 İki deltalı 80 kıyye
02 Paraçol 'akreb kıç 300 kıyye
 61
 02 Maçalık karaağaç 200 kıyye
 20 Mekerelik çam 280 kıyye
 15 Paraçol-ı kebîr 60 kıyye
 10 Koğuş meşe 200 kıyye
 03 Mankalık çam 280 kıyye
04 Felenk gürgen 60 kıyye
 130

Qazâ-i Tefen Hışse-i Keraste

'Aded

- 06 Koğuş çam 200 kıyye
 01 Ser-kütük çifte karaağaç 200 kıyye
 01 Çatal bükme 200 kıyye
 01 Astar omurğa meşe 350 kıyye
02 Felenk gürgeni 60 kıyye
 11

Qazâ-i Yeñice Hışse-i Keraste

'Aded

- 05 ??? meşe 200 kıyye
 01 Babalık-ı kebîr 250 kıyye
 10 Laşa-i kebîr meşe 280 kıyye

- 40 Koğuş çam 200 kıyye
 01 Astar omurğa meşe 350 kıyye
 03 Mekerelik çam 280 kıyye
07 Felenk gürgeni 60 kıyye
 68 ‘Aynen

Qazâ-i Zerzene Hışse-i Keraste

‘Aded

- 01 Omurğa meşe 1000 kıyye
 02 ??? meşe 200 kıyye
 01 Yalı kütüğü 440 kıyye
 07 Eğri tahta 60 kıyye
 08 Ser-çapa 200 kıyye
 04 Mançalık çam 280 kıyye
 05 Mekerelik çam 280 kıyye
 05 Paraçol-ı kebîr 60 kıyye
 02 Koğuşluk meşe 280 kıyye
03 Felenk gürgeni 60 kıyye
 38 ‘Aynen

Qazâ-i Şehâbeddîn Hışse-i Keraste

‘Aded

- 03 Ser-kütük çifte karaağaç 200 kıyye
 05 Ser-çapa 200 kıyye
 20 Koğuş çam 200 kıyye
 15 Koğuş meşe 280 kıyye
 09 Laşa-i kebîr meşe 280 kıyye
 05 Laşa-i kebîr çam 280 kıyye
07 Felenk gürgeni 60 kıyye
 64

29b-125**Qazâ-i Borlu Hisse-i Keraste**

‘Aded

- 150 Qoşuş çam 200 kıyye
 020 Mekerelik çam 280 kıyye
 030 Laṭa-i kebîr çam 280 kıyye
026 Isqarmoz 40 kıyye
 226
 015 Paraçol palâvara40 kıyye
 015 İki delṭalı 50 kıyye
 005 Yarım döşek 100 kıyye
020 Bir delṭalı 80 kıyye
 281
 005 Qoşuş çam 200 kıyye
080 Felenk gürgeni 60 kıyye
 367

Qazâ-i Qızılbel Hisse-i Keraste

‘Aded

- 07 Mekerelik çam 280 kıyye
 25 Qoşuş çam 200 kıyye
 04 Çatal döşek 200 kıyye
 07 Laṭa-i kebîr çam 280 kıyye
 06 Eğri tahta 120 kıyye
 09 Qoşuş 280 kıyye
 03 Yarım döşek100 kıyye
08 Felenk 60 kıyye
 69

Qazâ-i Bartın Hisse-i Keraste

‘Aded

- 01 Omurğa meşe 1000 kıyye
 01 Astar omurğa meşe 350 kıyye

- 03 Çatal bükme 200 kıyye
 01 Tırhandil 1000 kıyye
 08 ??? meşe 200 kıyye
 03 Yalı kütüğü 440 kıyye
15 Eğri tahta 120 kıyye
 32
 30 Ser-çapa 200 kıyye
 03 Kurçalık karaağaç 300 kıyye
 14 Kapak döşek 200 kıyye
15 İki deltalı 50 kıyye
 84
 01 Babalık-ı kebîr 250 kıyye
 20 Koğuş çam 200 kıyye
 06 Sütûn qarça 120 kıyye
01 Astar bodoslama-i ser 250 kıyye
 112
 015 Laða-i kebîr meşe 280 kıyye
 001 Bodoslama-i ser çam 300 kıyye
 010 Yarım döşek 100 kıyye
001 ‘İrgat çifte 240 kıyye
 139
 005 Kemerelik çam 280 kıyye
 001 Paraçol ‘aqrab kıç 300 kıyye
008 Felenk gürgeni 600 kıyye
 153

Qazâ-i Virânşehir Hişse-i Keraste

‘Aded

- 70 Koğuş çam 200 kıyye
 06 Laða-i kebîr meşe 280 kıyye
 02 Koğuş meşe 280 kıyye
 07 Laða-i kebîr meşe 280 kıyye
12 Yarım döşek 100 kıyye

107

008 İki deltalı 50 kıyye

004 Çifte döşek 200 kıyye

003 Döşek başı 200 kıyye

006 Eğri tahta 120 kıyye

128

030 Paraçol-ı kebîr 60 kıyye

008 Ser-çapa 200 kıyye

006 Felenk gürgen 60 kıyye

127

Kazâ-i Ulus Hisse-i Keraste

‘Aded

01 Omurğa meşe 100 kıyye

01 Bodoslama-i ser çeki 600 kıyye

07 Çatal bükme 200 kıyye

03 ??? meşe 200 kıyye

20 Döşek başı 200 kıyye

05 Iskarmoz 40 kıyye

37

04 Maçalık karaağaç 200 kıyye

02 Kurçalık karaağaç 300 kıyye

10 Laṭa-i kebir meşe 280 kıyye

20 Koğuş çam 200 kıyye

73

05 Sütûn qarça 120 kıyye

15 Laṭa-i kebir çam 280 kıyye

01 İki deltalı 440 kıyye

15 Laṭa-i kebîr çam 280 kıyye

07 İki deltalı 50 kıyye

01 Yalı kütüğü 440 kıyye

07 Paraçol palâvara 40 kıyye

06 Mankalık çam 280 kıyye

02 Felenk gürgeni 60 kıyye

116 ‘Aynen

Qazâ-i Kecinós Hışse-i Keraste

‘Aded

01 Bodoslama-i kıç 600 kıyye

01 Bodoslama-i çam 600 kıyye

01 Qurçalık karaağaç 300 kıyye

05 Sütûn qarça 120 kıyye

10 Ser-çapa 200 kıyye

10 Qoğuş çam 200 kıyye

06 Mançalık çam 280 kıyye

64

02 ??? meşe 200 kıyye

07 Döşek başı 200 kıyye

04 Laða-i kebîr çam 280 kıyye

09 Felenk gürgen 60 kıyye

56 ‘Aynen

Qazâ-i Eflâni Hışse-i Keraste

‘Aded

70 Qoğuş çam 200 kıyye

09 Qoğuş meşe 280 kıyye

02 Yalı kütüğü 440 kıyye

10 Mançalık çam 280 kıyye

91

08 Paraçol palâvara 40 kıyye

10 Ser-çapa 200 kıyye

13 Eğri tahta 120 kıyye

04 Çifte döşek 200 kıyye

12 Laða-i kebîr çam 280 kıyye

01 Omurğa meşe 1000 kıyye

34 Felenk gürgen 60 kıyye
173

Қазâ-i Қуруқavaқ Һишсе-i Keraste

‘Aded

03 Mankalık çam 280 kıyye
02 Laṭa-i kebir çam 280 kıyye
04 Қоғуш çam 200 kıyye
02 Eғri tahta 200 kıyye
01 Ser-çapa 200 kıyye

05 Felenk gürgen 60 kıyye
17

Қазâ-i Aқташ Һишсе-i Keraste

‘Aded

02 Çifte döşek 200 kıyye
05 Mankalık çam280 kıyye
02 Laṭa-i kebir çam 280 kıyye
12 Қоғуш çam 200 kıyye
21
05 Eғri tahta 120 kıyye
04 Ser-çapa 200 kıyye
12 Felenk gürgen 60 kıyye
42

Cem‘ân Yekûn Ecnâs-ı Keraste

Ġuruş

2033 Тақсîм olunan keraste
0006 Қызақ gürgen bedeli
2039

Yalnız iki biñ otuz dokuz kıt‘a ecnâs-ı kerastedir.

30a-126

Hüve

Bâ'îş-i defter oldur ki

Virânşehir sancağında tevzî'-i mu'tâd olan rûz-ı kâsım ve ruz-ı hıızır defteriniñ yekûnu ba'de't-tenkîh tevzî'ine ruşsatı hâvî bâlâ-yı defter-i şahh-ı 'âlî keşide buyurularak tevzî' olunmak bâbında şeref-efzây şahîfe-i şudûr olan fermân-ı cihân-me'tâ' mücebince işbu iki yüz kırk altı senesi martı i'tibârıyla taqsît-i evvel emval-i hazîne-i muqâta'ât bâ-puşulahâ-i maħkeme mürûr-u 'ubûr ve tataran hizmetleri veya defter-i mûmzâ ??? sancağ meşârifâtı ve ber-mu'tâd livâ-i mezbûr müteselliminiñ maṭbah meşârifâtı bi'l-cümle livâ-i mezbûruñ hâvî olduğu kazâlarıñ a'yân ve muhtârları ve ser-livâ olan medîne-i Taraḫlı-borlu kazâsınıñ vücûh ve a'vâtı meclis-i şer'-i şerîfde hâzırûn oldukları hâlde cümleñiñ maḫbûlleri olarak el-yevm livâ-i mezbûruñ mevcûd ve mu'teber olan biñ iki yüz sekiz buçuḫ hâneye li-ecli't-tebeyyûn tevzî' ve taqsîm ve her bir kazânıñ hâneleri tahtına hisşeleri terḫîm olunan defterdir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi'l-yevmü's-sabi' ve'l-'işrîn min-şehr-i Zi'l-ka'de'iş-şerîfe sene sitte ve erba'ın ve mieteyn ve elf.

Guruş

027850 Taqsît-i evvel bedel-i iltizâm hazîne-i muqâta'ât 26250 guruş harc-ı bâb taqsît-i evvel der-hazîne-i mezkûr 2500 guruş

092325.5 Taqsît-i evvel şemhe-i muqâta'ât der-hazîne-i mezkûr

012500 Taqsît-i evvel harc-ı bâb Darbhâne-i 'Âmire

133575.5

008000 Ber-mu'tâd-ı kadîm mütesellimiye 7500 guruş etbâ'a 500 guruş

002000 Ber-mu'tâd-ı kadîm katibiye

006000 Âsitâne'den mâl-ı mezkûr müte'ahhid olan şarrâf ta'ahhüdiyesi

001000 Livâ-i mezbûrde mâl-ı mezkûru aḫz ve ta'âd iden şarrâf ücreti

004500 Kâğıd ve mum ve mürekkebe ve kapu çuḫadarı mâhiyesi

155075.5

015000 Mütesellim ağanıñ naşb olunub Âsitâne'den gelür iken vâkı' olan meşârifâtı

009500 Vâkı' olan tenzilâtdan şandıḫ malı noḫşân tertîb itmekle sancağ ahâlîleriniñ râyi ve itmâmlarıyla mâl-ı mezkûre i'âne

002793 Bâ-emr-i 'âlî maṭlub buyurulan ağnam bedeliyesine verilen

004500 Şarraf küzeştesine verilen
181868

010250 Mütesellim-i sâbık Hüseyn Ağa'nın ber-mu'tâd dört mâh maţbah meşârifî

003960 Bi'l-iktizâ Der-‘Âliyye’ye gönderilen tatar ğarc-ı râhı

027584 Mütesellim-i sâbık Hüseyn Ağa'nın zamanında dört mâh mürûr-u ‘ubûr iden meşarifât bâ-puşulahâ-i maĥkeme

011164 Hâlâ livâ-i mezbûr mütesellimi ‘âtûfetlü ‘Ali Ağa'nın iki mâh mürûrunda bâ-puşulahâ-i maĥkeme mürûr-u ‘ubûr verilen

004500 Ağa-yı mûmâ-ileyhiñ ber-mu'tâd-ı kadîm iki mâh maţbah meşârifâtı
239326

000000 Bâ-fermân-ı ‘âlî livâ-i mezbûrûñ taĥrîrine mevali-i ‘azâmdan me'mûr buyurulan faziletlü ‘Abdülkâdir Bey Efendi Hâzretleri’niñ

008341 Ser-livâ olan medîne-i Taraĥlı-borlu’da eyyâm-ı meĥşlerinde vâkı‘ olan me’kûlât meşârifâtı bâ-puşulahâ-i maĥkeme

0005981 Bâ-puşulahâ-i maĥkeme şehir kethûdâsınıñ altı mâh zarfinda vâkı‘ olan meşârifâtı ma‘a ücreti ve maĥkeme kirâsı

001700 Ber-mu'tâd-ı kadîm livâ-i mezkûruñ ba‘zı perişân olan maĥallerine cümle ma‘rifetiyle i‘âne

000000 Mütesellim-i sâbık Hüseyn Ağa zamanında Kürtüstan?? ĥanlarından olub Der-Sa‘âdet’e giderken Hâcılar obası

001923 nâm ĥaryede beynûnet itmiş olduğundan ĥân-ı mezbûruñ me’kûlât maşrafı ve bârgîr kiraları ber-mûceb-i defter-i mûmzâ

257272

006431 Ğuruş başına birer pâreden ĥâkim efendi dâ‘îlerine ğarc-ı imzâ

001500 Bi'l-cümle ahâlî-i sancaĥın râ’y ve ittifâĥlarıyla ber-mu'tâd-ı kadîm ĥâkim efendi dâ‘îleriniñ meşârifine medâr olmak üzere kirâsı

000500 Kethûdâiye

000300 Ber-mu'tâd-ı kadîm kâtibiye

000300 Ber-mu'tâd-ı kadîm ĥüddamiye

000100 Ber-mu'tâd-ı kadîm ĥaydiye

000100 Ber-mu'tâd-ı kadîm maĥziriye

266503.5 Yalnız iki yüz altmış altı biñ beş yüz üç buĥuk ğuruşdur.

022506 Mühimmeden başka idhâl-ı defter olunmuş fâhiş-i mebâligden emsal-i kazâ defterlerine kıyâsen harc

244000 İmzâdan daği hişsesiyle ma'an tenzili yahud âhar vecihle ıslâhı mütevaqqıf irâde-i 'âliyyedir.

El-'Abdî'd-dâ'î 'Abdülkâdir

İşbu defterin 'ağd yekûnu olan meblağ livâ-i mezkûruñ hâvî olduğu kazâlara zırde mastûr olduğu üzere li-ecli't-tebeyyün tevzi' ve taqsîm ve hişşeleri kazâları tahtına vaz' ve terkîm olunan defteridir ki zikr olunur.

Qazâ-i Virânşehir	Qazâ-i Kızılbel	Qazâ-i Aktaş
Hâne 102.5	Hâne 41	Hâne 24.5
22603 ğuruş 10 pâre	9041.5 ğuruş	5402 ğuruş 10 pâre
Qazâ-i Şehâbeddîn	Qazâ-i Yörük	Qazâ-i Borlu
Hâne 38	Hâne 27	Hâne 220
8379 ğuruş	5953.5 ğuruş	48510 ğuruş
30b-126		
Qazâ-i Eflâni	Qazâ-i Ova	Qazâ-i Ulus
Hâne 103	Hâne 41	Hâne 69
22711 ğuruş	9040 ğuruş 0.5 pâre	15214 ğuruş 0.5 pâre
Qazâ-i Amaşra	Qazâ-i Kecinós	Qazâ-i Zerzene
Hâne 78	Hâne 33.5	Hâne 22.5
17199 ğuruş	7386 ğuruş 0.5 pâre	4961 ğuruş 0.5 pâre
Qazâ-i Tefen	Qazâ-i Pençşenbe	Qazâ-i Çehârşenbe
Hâne 5.5	Hâne 60	Hâne 53
1212 ğuruş 0.5 pâre	13230 ğuruş	11686.5 ğuruş
Qazâ-i Bartın	Qazâ-i Bendereğli	Qazâ-i Yeñice
Hâne 91	Hâne 150	Hâne 39.5
20065 ğuruş 0.5 pâre	33075 ğuruş	8709 ğuruş 0.5 pâre

Ḳazâ-i Ḳuruḳavaḳ	Cem'ân yekûn
Hâne 9.5	Hâne 1208.5
2094 ğuruş 0.5 pâre	Ġuruş Pâre
	266474 1
	<u>000029 1</u>
	266503 2

30b-127***Ḳırḳ altı senesin rûz-ı hıızır-ı sancaḳ tevzî' defteri fermân-ı 'âlî kaydır.***

Ḳuzâtü'n-nüvvâb el-müteşerri'în Ṭaraḳlı-borlu nâibi mevlânâ zîde-'ilmuhu ve mefâhîrül-emâsil ve'l-akrân voyvoda ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-ḳadruhum tevḳî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcaḳ ma'lûm ola ki muḳaddema şâdır olan fermân-ı 'âlîşânım mücebince bu def'a Virânşehir sancagınıñ ḳırḳ altı senesi rûz-ı ḳâsımından rûz-ı hıızırına gelince Der-Sa'âdet'ime vürûd iden mûmzâ ve memhûr bir ḳıt'a tevzî' defteriniñ yekûnu iki yük altmış altı biñ beş yüz üç bucuḳ ğuruşa bâliĝ olmuş ve defter-i mezkûr bi't-terfîḳ yigirmi iki biñ beş yüz üç bucuḳ ğuruşunu tenzil ile şahhül-bâḳî iki yük ḳırḳ dört biñ ğuruşuñ tevzî' iḳtizâ iylediĝini bu tarafda terfi'ât-ı defâtime me'mûr esbak İstanbul ḳadıısı alub Anadolu ḳâdî'âskerliĝi pâyesi olan a'lemül-'ulemâi'l-mütebâhḫîrîn mevlânâ Abdülḳâdir edâma'llâhu Te'âlâ fezâilehu zîr-i deftere taḫrîr ve imzâ ve temhîr naşş ve rikâb-ı hümâyûnum ḳâimmeḳâmı tarafından bâlâ-yı deftere şahh-ı ve keşide olunarak i'âde ve irsâl ḳılınmış olmaĝla siz ki nâib ve voyvoda vesâir mûmâ-ileyhimsiz vuşül-i emr-i şerifimde sâlifü'z-zıkr iki yüz ḳırḳ dört biñ ğuruşu ma'rifetiñiz ve cümle ma'rîfetiyle livâ-i mezbûr ahâlîsine ta'dîl ve tesviye şurûḫuna ri'âyet olunarak tevzî' ve taḳsîm ve yerlü yerinden cem' ve taḫşîl ile maḫallerine te'diye ve teslime diḳḳat ve meblaĝ-ı mezbûruñ hîn-i tevzî'inde defter-i mezkûre bir aḳçe zam ve 'ilâve olunmaḳ veyahud taḫşîldariye nâmıyla ziyâde aḳçe aḫz ve taḫşîl ḳılınmaḳ lâzım gelür ise bi't-taḫḳîḳ mütecâsir olanlarıñ ḫaḳlarından gelineceĝi müteḫaḳḳıḳ ve muḳarrer olduĝuna binâen ve aña göre 'âmel ve ḫarekete mezîd ihtimâm ve diḳḳat eylemeñiz fermânım olmaĝla maḫşûşen işbu emr-i celîlül-ḳadım işdâr ve tesyâr olunmuşdur imdi keyfiyet ma'lûmuñuz olduĝda ber-minvâl-i muḫarrer 'âmel ve ḫarekete ziyâde ihtirâm ve ĝayret ve meblaĝ-ı mezbûruñ şûret-i tevzî' ve taḫşîli bu tarafda daḫi ma'lûm olmaḳ için lâzım gelen i'lâmınıñ Der-Sa'âdet'ime irsal ve taḳdîmine müsâra'at ve muĝayir-i vaz'-ı irâet ruḫşat ile nefsiñizi mühlikiye ilĝâdan tevaḳḳi ve mübâ'adet eylemeñiz babında fermân-ı 'âlîşânım şâdır olmuşdur **buyurdum**

ki; vuşûl bulduğda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzîmü'l-ımtisâlimiñ mazmûn-u itâ'at maqrûnuyla 'âmel ve hareket eylesiz şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfime i'timâd kılasız. Tahrîren evahiri şehr-i Muharremü'l-ğarâm sene seb'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

31a-128

Barınlı İbrâhîm tekâ'üdüñ berâtı kayıdır.

'Âsâkir-i Manşûre-i Muhammediye'den muğaddemâ muhârebelerde mecrûh ve 'âlîl olanlarıñ bekâyesi bu def'a re'sü'l-e'tıbbâ'-ı şehriyârânem ma'rîfetiyle bi'l-mu'ayene tekâ'üdüğe şâyeste olanları tefrîk ve tahrîr ile defteri taqdîm kılınmış olan zâbiñân ve neferâtdan sekizinci alayñ dördüncü taburunun beşinci bölüğünde mülâzım-ı şânî Barınlı işbu râfi'-i tevki'-i refi's-şân-ı hâkânî İbrâhîm zîde-ğadrınıñ Şumnu'da?? ?? muhârebesinde iki kollarından misket işâbet iderek sukût olmuş olduğundan 'inâyet ve ihsân-ı hümâyûn-u mülûkânem buyurulan 'atâbe-i şâhânem i'tâ buyurulmuş ve merkûm 'Âsâkir-i Manşûre hizmetinde 'âlîl olduğuna mebni emşâli üzere mahiye elli ğuruş tekâ'üdüğ vazîfesi tertîb kılınmış olduğundan berât-ı şerîfim i'tâsı ve merkûm üç senede bir def'a Der-Sa'âdet'ime gelüb işbât-ı vücûd itmek ve gelmediği şûretde tekâ'üdüğ kaydı terkîm olunacağını muhakkak bilmek tenbîhâtı i'tâ olunacak berât-ı şerîfime derc ve tastîr?? kılınmasını 'Asâkir-i Manşûre ser'askeri düstûr-u mükerrrem müşîr-i müfehham nizâmü'l-'âlem vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa edâma'llâhu Te'âlâ iclâlehu bâ-tahrîr inhâ itmekden nâşî keyfiyet rikâb-ı merâhim-i mülûkânem lede'l-'arz ol bâbda şeref-yâfte-i şudûr olan hatt-ı hümâyûn şevket-maqrûn-u mülûkânem mücebince berât-ı şerîfim i'tâsını bi'l-fi'il bâş defterdârım iftiñârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir Mîr 'Ali Necîb dâme-'uluvvuhu telhiş itmekle bu mekûle verilecek tekâ'üdüğ vazîfeleri mâh-be-mâh başkaca defteriyle mukâta'ât hazînesinden alınub tekâ'üd olan kimesnelerden Âsitâne'de bulunanlarıñ tekâ'üdüğ vazîfeleri kendü yedlerine teslim olunub taşrada bulunacak tekâ'üdüğ vazîfeleri dañi bâ-i'lâm-ı şer'iyye veyahud vüzerâ-yı 'azâmım taraflarından inhâ olduğunu hüccet-i tebeyyün eyledikten soñra gönderilüb yine anlarıñ ma'rîfetiyle yedlerine virilmesine ve sipariş ve havâle ile mechûl kimesneye tekâ'üdüğ vazîfesi virilmemesine ser'asker Paşa ve 'Asâkir-i Manşûre kâtibi taraflarından dâima diğkat ve ihtimâm olunmak üzere nizâma rabt ve kânûnnâme-i hümâyûnuna zeyl olunmuş olmağın mücebince tevciye ve berâtı i'tâ olunmak fermânım olmağın haqqında mezîd 'inâyet-i padişâhânem zühûre götürüb biñ iki yüz kırk yedi senesi rebî'ül-âñiriniñ beşinci ğünü târihiyle müverrah verilen rû's-i

hümâyûnum mûcebince bu berât-ı şerifi verdim ve **buyurdum ki**; merķûm İbrâhîm zîde-ķadruhu varub vech-i meşrûh üzere ta'yîn olunan elli ğuruş teķâ'üdlük mâhiyesin alub mutaşarrıf ola şöyle bileler 'alâmet-i şerifime i'timâd kılalar. Tahriren fi'l-yevmü'r-râbi' 'aşere şehr-i Rebi'ül-âhir sene seb'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

47 senesi rebî'ül-âhiriniñ beşinci gününden sene-i mezbûre şa'bânı beşinci gününe kadar dört aylık 200 ğuruş Çiçek-zâde 'Ali Ağa yedine i'lâm Bartınlı İbrâhîm fi 5 Ş. Sene 247.

31a-129

Ķıdvetü'n-nüvvâb el-müteşerri'în Oniki-divân nâm-ı diğer Bartın nâibi mevlânâ zîde-'ilmuhu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-aķrân vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-ķadrum tevķî'-i refî'-i hümâyûn vâşıl olıcaķ ma'lûm ola ki 'Asâkir-i Mansûre alâylarından sekizinci alayın dördüncü taburunuñ beşinci bölüğünde mülâzım-ı şânî Bartınlı İbrâhîm bundan aķdem vuķû'-bulan muhârebede mecrûh ve 'alîl olmuş olduğundan bu def'a kendüsüne teķâ'üdlük vazîfesi ihsân-ı hümâyûnum olmuş ise de mûmâ-ileyh dîn-i mübîn yolunda ve uğur-u padişâhânemde cânsiperâne ğazâ ve cihâd itmiş olmak hasebiyle bu mişillüler sâye-i hümâvâye-i şehrişâhânemde bir vechile zahmetkeş olmayub her hâlde müreffehel-hâl ve müsterîhü'l-bâl olmaları maṭlûb ve mültezem-i şâhânem olduğundan mûmâ-ileyh İbrâhîm'in emsali mişillü memleket salyâne ve tekâlifinden bi'l-vücûh mu'afiyeti bâbından divân-ı hümâyûnumdan emr-i şerîfim şudûrunu hâla bi'l-istiklâl 'Asâkir-i Mansûre ser'askeri düstûr-u mükerrerem müşîr-i müfehham nizâmü'l-'alem vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa edâme'llâhu Te'âlâ iclâlehu bâ-taķrîr ifâde itmekle vech-i meşrûh üzere mûmâ-ileyhiñ memleket salyâne ve tekâlifiñ cümlesinden 'afvı fermânım olmağın maḥşûşen işbu emr-i celîlü'l-ķadrim işdâr ve yedine i'tâ olunmuşdur imdi mûmâ-ileyh İbrâhîm'den tekâlif ve sâlyâne ve nâm-ı âhar ile bir aķçe ve bir habbe alınmayub ez-her cihet himâyet ve siyânetiyle refâh ve rahâtı vesâiliniñ istiḥşâlî huşûşuna diķkat ve mûmâ-ileyhe lede'l-iķtizâ maḥkemeye ve vücûh hânelerine varduķda

31b-129

oturdulub kendüsüne her vecihle hürmet ve ri'âyet ve hilâf-ı hareketden ittikâ ve mübâ'adet eylemek babında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki**; vuşûl bulduķda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vacibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtişâlimiñ mazmûn-u itâ'at-maķrûnuyla 'âmil olasız şöyle

bilesiz ‘âlâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız. Tahîren evâil-i Rebî‘ü'l-âhîr sene seb‘a ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

31b-130

Şûret-i veķâyi‘ mektub-u ķâimmeķâmı kaydır. Kad vaşale ileynâ fî 3 Ca. Sene 247.

Ėayretmendim Bey

Zât-ı kerâmet-simât hazret-i şâhâneniñ mevhûb oldukları aql-i felâtun sipez-i şâhâne ve semîye-i behiye-i me‘âlî-perend mülûkâneleri iktizâsınca icrâ-yı nizâmât-ı mülkiye ve istihsâl fevâid-i ‘umûmiyeye himmet ve rağbet-i seniyye-i padişâhâneleri sezâvâr ve bi-tevfîķihi Te‘âlâ nevbetü ve sernümâ-yı zuhûr olmakda olan mâ- eser-i?? hasene-i şâhâne ile vukû‘ât-ı künyeyi mübeyyin takvîm-i veķâyi‘ tâb‘ ve neşrinde envâ‘-ı fevâid ve muhsenât-ı derkâr olmak hasebiyle bu madde-i hayriyeniñ icrâsı huşûşuna irâde-i kerâmet ifâde-i hazret-i şehensâhî müte‘allık buyurularak mücebince mevali-i ‘azâmdan vaķ‘a-nüvîsi faziletlü Es‘ad Efendi nâzır ta‘yîn olunmuş olduğundan bu def‘a zikr olunan takvîm-i veķâyi‘iñ beher senelik yüz yigirmi beşer Ėuruş olmak üzere bi'l-cümle vüzerâ-yı ‘azâm ve ‘ulemâ-yı kirâm ricâl-i devlet-i ‘aliyye-i emir-i?? kıyâm vesâir hademe ve me‘mûrînden başka memâlik-i maħrûse-i şâhânede kâin ba‘zı eyâlât ve elviyeniñ hâvî olduğu kazâlardan kürsi-yi memleket ittihâz olunan mahallerde dahi ba‘zı vücûh ve müte‘ayyinât-ı vilâyete verilmek vesâir kazâlarıñ yalnız hâkim ve a‘yânlığına maħşûs olmak üzere icrâ olunması ve vüzerâ-yı ‘azâma vezîr idârelerinde bulunan kazâlara gönderilecek vesâir mütesellimîn ve voyvodalar taraflarından kazâ hâkimi ve a‘yânlarına irsâl olunacak beher nesnemiñ beher senelik behâsı olan yüz yigirmişer Ėuruşuñ bu tarafta kapu kethûdâsı ve müdür-i umûrleri taraflarından tahşîliyle mahalline teslim itdirilmesi tensib ve bu def‘a ibtidâ-i tâb‘ ve temsîl olunan takvîm-i veķâyi‘iñ muķaddemesiniñ bir ‘adedi tarafları ve diğerleri sâirelere verilmek üzere ber-müceb-i puşula seksen iki ‘aded evrâķ tarafları tesrîb olunub icâb iden behâsı bu tarafta müdür-i umûruñ ma‘rifetiyle mahalline teslim ve bundan böyle beher hafta başılacak evrâķı müdür-i umûruñ bu tarafta olub tarafları göndermesi tefhîm itdirilmiş ve bunuñ bu vecihle tâb‘ ve neşri fevâid-i ‘âmme niyet-i hayriyesiyle bâ-irâde-i seniyye icrâ buyurulmuş olmağla puşula-i mezkûrede muħarrer tesniħ? veķâyi‘iñ ol-tarafta hâkim ve a‘yân ve vücûh-u memlekete i‘tâsıyla icab iden aķçeleri tahşîl ve bu tarafa tesyîl olunarak bunlardan başka bu meķûle veķâyi‘ Ėünye aşâr-ı haķiķiyeniñ istiqlâ‘ına hevâ-ħesker? bulunubda iştirâsına bi-lâ teklîf talib oldukları hâlde anlarıñ ve gerek bu

def'a virilecekleriñ esâmi ve şöretlerini mübâyin ve defterini tanzîm ve üserâyâ mübâderet ve ol-çaraflarda bu vecihle veķâyî'a derc ve neşr olunmaķlıķa şâyân ba'zı ahval ve umûr-u ğaribe zuhûrunda şihhati ve gün ve târîhiyle derhal Der-Sa'âdet'e i'lâm ve iş'ârına diķkat eylemek için kâime tahrîr ve irsal olunmuşdur. İnşâ'llâh Te'âlâ vuşûlinde ber-vech-i muharrer harekete mübâderet eylesiniz. Fî 29 Ra. Sene 47.

31b-131

Borlulu Pide-oğlu Mehmed'in teķâ'üdlük vazîfesi berât-ı şerîfi kayıdır.

'Âsâkir-i Manşûre-i Muhammediye'den muķaddema muhârebede mecrûh ve 'âlîl olanlarıñ beķayesi bu def'a reisü'l-etibbâ-ı şehriyârânem ma'rîfetiyle bi'l-mu'ayene teķâ'üdlüĝe şâyeste olanlarıñ tefrîķ ve tahrîr ile defteri taķdîm kılınmış olan zâbiân ve neferâtdan birinci alâyıñ dördüncü taburunun birinci bölüĝünde birinci on başısınıñ ikinci neferi Za'ferân-borlulu işbu râfi'-i tevķî'-i refi'î's-şân-ı hâķânî Mehmed'in 'Âsâkir-i Manşûre hizmetinde gözleri 'âlîl olmuş olduğundan 'inâyet ve ihsân-ı hümayûn-u mülûkânem buyurulan 'atâbe-i şâhânem i'tâ olunmuş ve merķûm 'Âsâkir-i Manşûre hizmetinde 'âlîl olduğuna mebni emsali üzere mâhiye yigirmi beş ğuruş teķâ'üdlük vazîfesi tertîb kılınmış olduğundan berât-ı şerîfim i'tâsı ve merķûm üç senede bir def'a Der-Sa'âdet'ime gelüb işbât-i vücûd eylemek ve gelmediĝi şûretde teķâ'üdlük kaydı terkîn olunacağını muhâķķaķ bilmek tenbîhâtı i'tâ olunacak berât-ı şerîfime derc ve tastîr kılınmasını 'Âsâkir-i Manşûre ser'askeri düstûr-u mükerrer müşîr-i müfehham nizâmü'l-'âlem vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa edâme'llâhu Te'âlâ iclâlehu bâ-takrîr inhâ itmekden nâşî keyfiyet rikâb-ı merâhimâye-i mülûkânem lede'l-'arz ol-bâbda şeref-yâfte-i sudûr olan haţî-ı hümayûn himâyet maķrûn-u şâhânem mücebince berat-ı şerîfem i'tâsını bi'l-fi'il baş defterdârım iftiĝârü'l-ümerâ-i ve'l-ekâbîr Mîr 'Ali Necîb dâme-'uluvvuhu telhis itmekle bu meķûle virilecek teķâ'üdlük vazîfeleri mâh-be-mâh başķaca defteriyle muķâta'ât ğazînesinden alunub teķâ'üd olan kimesnelerden Âsitâne'de bulunanlarıñ teķâ'üdlük vazîfeleri kendü yedlerine teslim olunub taşra bulunacak teķâ'üdlük vazîfeleri daĝı bâ-i'lâm-ı şer'îye veyahud vülât-ı 'azâm taraflarından inhâ olunub şihhatı tebeyyün ittikten sonra gönderilüb yine anlarıñ ma'rîfetleriyle yedlerine viridilmesine ve sipariş ve havâle ile mechûl kimesneye teķâ'üdlük vazîfesi verilmemesine ser'asker Paşa ve 'Âsâkir-i Manşûre kâtibi taraflarından dâima diķkat ve ihtimâm olunmak üzere nizâma rabt ve ķânûnnâme-i hümayûnume zeyl olunmuş olmaĝın mücebince tevciye ve berât i'tâ olunmak fermânım olmaĝın haķķında mezîd 'inâyet-i pâdişâhânem zuhûre getürdüb biñ iki yüz

kırk yedi senesi rebî'ü'l-âhîriniñ altıncı günü târîhiyle müverrah verilen re's-i hümâyûnum mücebince bu berât-ı hümâyûnu virdim ve **buyurdum ki**; mezbûr Meḥmed varub vech-i meşrûḥ üzere teḳâ'üdlüğe mutaşarrıf ola şöyle bileler 'âlâmet-i şerîfime i'timâd kılalar. Fî 5 R. Sene 247.

32a-132

Borlulu Pide- oğlu'nuñ salyânedен mu'âfiyeti emri kaydıdır.

Қıdvetü'n-nüvvâb el-müteşerri'în Тарақlı-borlu nâm-ı diğеr Za'ferân-borlu nâibi mevlânâ zîde-'ilmuhu ve mefâḥirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-қadrum tevḳî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olıcaқ ma'lûm ola ki 'Âsâkir-i Mañşûre alâylarından birinci alâyıñ dördüncü tâburunuñ birinci bölüğünde birinci onbaşıniñ ikinci neferi Za'ferân-borlulu Meḥmed bundan aқdem vuḳû'-bulan muḥârebede mecrûḥ ve 'âlîl olmuş olduğundan bu def'a kendüsüne teḳâ'üdlük vazîfesi iḥsân-ı hümâyûn olmuş ise de merḳûm dîn-i mübîn yolunda ve uğur-u pâdişâhânemde cânsiperâne gazâ ve cihad itmiş olmak ḥasebiyle bu mişillüler sâye-i hümâvaye-i şehen-şâhânemde bir vecihle zaḥmetkeş olmayub her ḥâlde müreffeh'e'l-ḥâl ve müsterfḥü'l-bâl olmaları maṭlûb ve mültezem-i şâhânem olduğundan merḳûm Meḥmed'in emsali mişillü memleket sâlyâne ve tekâlifinden bi'l-vücûh mu'âfiyeti babında divân-ı hümâyûnumdan emr-i şerîfim şudûrunu ḥâlâ bi'l-istiklâl 'Âsâkir-i Mañşûre ser'askeri düstûr-u mükерrem müşîr-i müfehḥam nizâmü'l-'âlem vezîrim Ḥüsrev Meḥmed Paşa edâma'llâhu Te'âlâ iclâlehu bâ-taqrîr inhâ itmekden nâşî vech-i meşrûḥ üzere merḳûmuñ memleket sâlyâne ve tekâlifiniñ cümlesinden 'afvı fermânım olmağın maḥşûşen işbu emr-i celîlü'l-қadrim işdâr ve yedine i'tâ olunmuşdur imdi merḳûm Meḥmed'den teklîf ve salyâne ve nâm-ı âḥar ile bir aқçe ve bir ḥabbe alınmayub ez-her cihet ḥimâyet ve şiyanetiyle refâḥ ve rahatı vesâiliniñ istiḥşâli ḥuşuşuna diққat ve merḳûm lede'l-iқtizâ maḥkemeye ve vücûh ḥânelerine varduқda kendüsüne her vecihle ḥürmet ve ri'âyet ve ḥilâfından tevaққî ittikâ ve mübâ'adet eylemeñiz bâbında fermân-ı âlişânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki** ; vuşûl bulduқda bu bâbda vech-i meşrûḥ üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimu'l-imtişâlimiñ mazmûn-u itâ'at-maqrûnuyla 'âmil olasız şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Таḥrîr fî evâil-i şehri Rebî'ü'l-âḥir sene seb'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

32a-133

‘Âsâkir-i Mansûre tekâ‘üdlüğünden Çehârşenbe kazâsından Hasan’ın berât-ı kayıdır.

‘Âsâkir-i Mansûre neferâtından Karadeñizli işbu râfi‘-i tevkî‘-i refi‘i‘ş-şân-ı hâkânî Hasan’ın Kızılyokuş gavğasında sağ bacağından kurşun ile ve şol kalçasından süngü ile yarelenmiş olduğundan taraf-ı hümayûnumdan on gurus tekâ‘üdlük vazîfesi ihsân-ı hümayûnum olmuş olmağla iktizâ iden berât-ı şerîfiñ işdâr ve i‘tâsını ‘Âsâkir-i Mansûre-i Muhammediye ser‘askeri düstûr-u mükerrer müşîr-i müfehham nizâmü'l-‘âlem vezirim Mehmed Hüsrev Paşa edâma'llâhu Te‘âlâ iclâlehu bâ-takrîr inhâ ve ber-vech-i muharrer merķûm amelmânde ve müsteħak-ı ‘inâyet ve sezâvâr-ı memleket olduğunu sırru'l-eṭibbâ-i hâşşam a‘lemü'l-‘ulemâi'l-mütebaḥḥirîn Mevlânâ Muştafâ Behçet edâma'llâhu Te‘âlâ fezâiluhu i‘lâm itmeleriyle bu meķûle virilecek tekâ‘üdlük vazîfeleri mâh-be-mâh başkaca defteriyle muķâṭa‘at hazînesinden alınıb tekâ‘üd olan kimesnelerden Âsitâne-i Sa‘âdet’imde bulunanların tekâ‘üdlük vazîfeleri kendü yedlerine teslim olunub taşrada bulunacak tekâ‘üdlüğün vazîfeleri daḥi bâ-i‘lâm-ı şer‘iyye veyahud vülât-ı ‘azâm taraflarından inhâ olunub şihḥatı tebeyyün eyledikten soñra yine onların ma‘rifetleriyle yedlerine virdiresiz ve sipâriş ve havâle ile meḥûl kimesneye tekâ‘üdlük vazîfesi virilmemesi ser‘asker Paşa ve ‘Âsâkir-i Mansûre katibi dâima diķkat ve ihtimâm itmek üzere nizâma rabṭ ve ķânûnname-i hümayûnuma zeyl ve idḥâl olunmuş olmağla mücebince merķûm on gurus mâhiye ile tekâ‘üdlük tevciye ve berât-ı i‘tâ olunmak fermânım olmağın ḥaķķında mezîd ‘inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getirüb biñ iki yüz kırk altı senesi cemâziye'l-evveliniñ on dokuzuncu günü târiḥiyle müverrah verilen re’s-i hümayûnum mücebince bu berât-ı hümayûnu virdim ve **buyurdum ki**; mezbûr Karadeñizli Hasan varub vech-i meşrûḥ üzere ta‘yîn olunan on gurus tekâ‘üdlük mâhiyesin alub mutaşarrıf ola şöyle bileler ‘âlâmet-i şerîfime i‘timâd kıllalar. Er-râbi‘ es-sabi‘ şehr-i Cemâziye'l-ülâ sene sitte ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

Ḳostantiniye el-mahrûse

Mücebince mezbûruñ emşâli mişillü memleket sâlyâne ve tekâlifinden mu‘âfiyet emr-i ‘âlî verildiği kaydı şehr fi 19 Ca. Sene 247.

32a-134

Mezbûr Hasan’a verilen tekâ‘üdlük vazîfesi i‘lâm-ı kayıdır.

‘Âsâkir-i Mansûre neferâtından Karadeñizli işbu Hasan’ın Kızılyokuş gavğasında sağ bacağından kurşun ile ve şol kalçasından süngü ile yarelenmiş olduğundan

kendüsüne beher şehr onar ğuruş tekâ‘üdlük vazîfesi ihsân-ı hümâyûn buyurulan iki yüz kırk altı senesi cemâziye'l-evveliniñ on doğuzuncu günü târîhiyle müverrah verilen berat-ı şerîf-i ‘âlîşânım kaydı mücebince şehr-i mezkûruñ on doğuzuncu gününden işbu târîh-i i‘lâma gününe gelince beher şehr onar ğuruşdan müteķâ‘id-i mezbûr Hasan yedine verilmesi îcâb iden on iki aylık yüz yigirmi ğuruşu hâlâ Virânşehir sancağı mütesellimi Çiçek-zâde ‘âtûfetlü ‘Ali Ağa kulları müteķâ‘id-i mezbûr yedine i‘tâ eylediği bi'l-iltimâs pây-e serîr-i alâya ilan olunduğu şud.

İşbu i‘lâma ‘âmel olunmaya fi 19 Ca. Sene 247. ¹⁴⁵

32b-135

Cehârşenbe kazâlı Ziver Hasan’a verilen tekâ‘üdlük i‘lâmı kayıdır.

‘Âsâkir-i Manşûre neferâtından Karadeñizli Hasan Kızılyokuş ğavğasında sağ bacağından kuruşun ile ve sol kalçasından süngü ile yarelenmiş olduğundan kendüsüne beher şehr onar ğuruş tekâ‘üdlük vazîfesi ihsân-ı hümâyûn buyurulan iki yüz kırk altı senesi cemâziye'l-evveliniñ on doğuzuncu günü târîhiyle müverrah verilen berat-ı şerîf-i âlişân mücebince şehr-i mezkûruñ on doğuzuncu gününden sene-i mezkûre cemâziye'l-âhîri on doğuzuncu gününe gelinceye kadar bir aylık on ğuruşu müteķâ‘id-i mezbûruñ takrîri üzere Âsitâne-i Sa‘âdet’de kendü yedine i‘tâ olunmuş olub sene-i mezkûre cemâziye'l-âhîri on doğuzuncu gününden işbu târîh-i i‘lâm gününe gelince tamamca hesâb olunduğda müteķâ‘üd-i mezbûr yedine verilmesi îcâb iden on bir aylık beher mâh onar ğuruşdan yüz on ğuruş dağı hâlâ Virânşehir sancağı mütesellimi Çiçek-zâde ‘âtûfetlü es-Seyyid ‘Ali Ağa kulları yediyle müteķâ‘id-i mezbûr Hasan yedine i‘tâ eylediği i‘lâm şud. Fi 19 Ca. Sene 247

248 senesi muħarremü'l-ħaramiñ on doğuzuncu gününe kadar bir kıt‘a i‘lâm dağı verildiği kayd şud. 19 M. Sene 248.

49 senesi cemâziye'l-evveliniñ 19 uncu gününe kadar 16 aylık dağı i‘lâm şud.

50 senesi şaferü'l-ħayriñ on doğuzuncu gününe kadar i‘lâm şud. Der-‘Âliyye’ye yazılmışdır. Mâhiyesi âħar yere kayd olundu.

32b-136

Ref‘-i menzil bedeli emr-i ‘âlî kayıdır.

Mefâhirü'l-ķuzât ve'l-ħükkâm me‘âdenü'l-fezâil ve'l-ķelâm Virânşehir sancağında vâkı‘ kazâlarıñ kâğıları ve nâibleri zîde-fazluhum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a‘yân

¹⁴⁵ Sicilde bu belgenin üzeri çizilidir.

Virânşehir sancağı mütesellimi (boş) zîde-mecduhu ve mefâhîrû'l-emâsil ve'l-akrân a'yan ve zâbiâtân ve iş erleri zîde-kadrum tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki teba'a-i hâl fukâra-yı ra'yyet zimmetinde memâlikü'l-maħrûsetü'l-mesâlik-i şâhânemde vâkı' kâffe-i menâzil-i ref' ve ilgâ ve kiraya tahvîl olunarak feķat?? umûr-u mühimme ile âmed şud iden ĥademe-i devlet-i 'âliyyemiñ bargir ücretlerine kâfi ĥadd-i i'tidâlde olarak bundan akdem bi'l-cümle eyâlât ve elviyeden tertîb olunan ma'lûmü'l-miķdâr ref'-i menzil bulunan nişf-ı taķsîti evvel olmak üzere rûz-ı hıızırdan nihayet iki mâh murûrunda ve nişf-ı diğeri daħi taķsîti şânî olmak üzere kezâlik rûz-ı kâsımdan iki mâh mürûrunda taħşîl ve ĥazîne-i 'âmireme teslîm olunmak bâ-ĥatt-ı hümâyûn şevket-maķrûn-u şâhânem qarârgir olan nizâmında idüğü kuyûddan müstebân ve işbu kırk yedi senesinde vâkı' kırk altı senesi rûz-ı kâsımı daħi duĥûl iderek ol-vechile sene-i merķûme taķsîti şânîsiniñ vaķt-i taħşîl hulûl itmiş idüğü zâhir ve 'âyân olmakdan nâşi zikr olunan taķsîti şânî aķçesiniñ taħşili bâbında evâmîr-i şerîfem işdârı ĥuşûşuna irâde-i 'âliyyem ta'alluk idüb ol-bâbda lâzîmü's-şıdķ olan evâmîr-i şerîfem işdâr ve tesyâr kılınmış ve nizâmı vechile iki mâh mürûrunda maħallinden vürûd itmiş ise teslîm-i ĥazîne-i 'âmirem itmek üzere bu tarafda kapu kethûdâları ve şarrâflar taraflarından sâbıkı vechile ta'ahhüd itdürülerek senedât-ı aĥz ve ĥıfz olunmuş olmağla imdi sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin Virânşehir sancağında vâkı' kazâlardan müretteb olan yedi biñ dört yüz elli beş gurus sene-i merķûme taķsîti şânî aķçesiniñ vürûd-u emr-i şerîfimde yerlü yerinden ve îcâb ve iķtizâ idenlerden ma'rîfetiñ ve ma'rîfet-i şer' ve cümle ittifâķıyla temâmen ve serî'an taħşîl ve ĥazîne-i 'âmireme irsâl ve teslîm olunmak üzere mûmzâ müfredât defteriyle beraber Der-Sa'âdet'ime tavşili?? ĥuşûşuna mezîd sa'y ve ĥayret eylemek fermânım olmağın maħşûşen işbu emr-i 'âlîşânım işdâr ve irsâl olunmuşdur imdi vuşûlünde bedeli mezbûre bedelât-ı sâireye naķıs?? olmayub beher hâl vaķt ve zemâniyla taħşîl ve teslîmi müktezâ-yı nizâmından idüğü mantuķ-u emr-i şerîfimden ma'lûmuñ olduķda fermânım olduğı vecihle livâ-i mezbûr kazâlarından müretteb olan sâlifü'z-zikr yedi biñ dört yüz elli beş gurusu sene-i merķûme taķsîti şânî aķçesiniñ yerlü yerinden ve îcâb ve iķtizâ idenlerden ma'rîfetiñ ve ma'rîfet-i şer' ve cümle ittifâķıyla temâmen ve serî'an taħşîl ve ĥazîne-i 'âmireme teslîm olunmak üzere mûmzâ müfredât defteriyle beraber Der-Sa'âdet'ime irsâli ĥuşûşuna mezîd i'tinâ ve diķķat eylesin ve siz ki kużât ve nüvvâb ve a'yan ve zâbiâtân mûmâ-ileyhim ve iş erlerisiz siz daħi mûceb-i emr-i şerîfimle 'âmel ve ĥareket iderek taķsîti şânî aķçesi olan meblağ-ı mezbûruñ sür'at-i

tahşil ve irsâline bi'l-ittifâk mezîd ihtimâm ve diğkat ve hilâfından begâyet tehaşi ve mücânebet eylemeñiz bâbında fermân-ı ‘âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki;** hüküm-ü şerîfimle varduğda bu bâbda ber-vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şân vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzimü'l-ımtisâlimiñ mazmûn-u münifi birle ‘âmil olasız şöyle bilesiz ‘âlâmet-i şerîfime i‘timâd kılasız. Tahriren Cemâziye'l-ulâ sene seb‘a ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

33a-137

Kalyoncu bedeliñ emri şûretidir.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me‘âdinü'l-fezâil ve'l-keâm Virânşehir sancağında kazâlarıñ kâdıları ve nâibleri zîde-fazluhum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a‘yân Bolu sancağı mütesellimi zîde-mecduhu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a‘yân ve zâbiâtın ve iş erleri ve Tersâne-i ‘Âmirem tarafından mübâşir ta‘yîn olunan Tersâne-i ‘Âmirem emîni etibbâ‘-ı Ahmed zîde-kadruhum tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsil olucağ ma‘lûm ola ki Anadolu ve Rumili’nde vâkı‘ kazâ ve cezâyirden beher sene müretteb olan mebni?? kalyoncu neferâtı ‘afv ile beheri ‘ale’t-tesviye beşer yüz gurusu bedele kaç‘ ve senevi hâşıl olucağ ibrâ ve ‘âsâkir-i bahriyeniñ meşârifâtı saireleriyeçün Tersâne-i ‘Âmirem hazînesine tahşiş birle vaqt-i tahşîli fuğâraya güçlük olmamağ için nişfi rûz-ı kâsımda ve nişf-ı diğeri dört mâh mehl ile tahşil olunacağ bâ-ıtt-ı hümâyûn şevket-mağrûn-u şâhânem virilen nizâmı müktezâsından olub ber-mûceb-i nizâm tahşîliyeçün beher sene evâmîr-i şerîfim işdâr ve tesyâr olunageldiğine ve işbu iki yüz kırk yedi senesine maşûben daği vaqt-i tahşîli hülûl? itmiş idüğüne binâen bedelât-ı merğûmeniñ yerlü yerinden tahşil ve Tersâne-i ‘Âmirem hazînesine irsâl ve tesyîl olunması babında sâbıkı vecihle mübâşiri olarak evâmîr-i şerîfim işdârı huşûşunu ricâl-i devlet-i ‘âliyyemden hâlâ Tersâne-i ‘Âmirem emîni iftiğârü'l-emâcid ve'l-ekârim el-Hâc ‘Ali Bey dâme-mecduhu tağrîr-i inhâ itmekden nâşî mûcebince emr-i şerîfim işdârı huşûşuna irâde-i seniyyem ta‘alluğ idüb ol-vecihle kazâ-i saire için diğer evâmîr-i şerîfim işdâr ve tesyâr kılınmış olmağla imdi siz ki kuzât ve nüvvâb ve mütesellim ve a‘yân ve zâbiâtın ve iş erleri mûmâ-ileyhimsiz bedeliye-i mezkûreden sene-i merğûme maşûben Virânşehir sancağında vâkı‘ kazâlarıñ hişşeleri olan yüz neferiñ beher neferi beşer yüz gurusdan icâb iden elli biñ gurusu meşârifât-ı mezkûre için Tersâne-i ‘Âmirem hazînesine tahşiş kılınmış idüğünden ma‘rifet-i şer‘ ve ma‘rifetiñiz ve cümle ma‘rifeti ve ittifâkıyla ta‘dîl ve tesviye ve şurûtuña ri‘âyet olunarağ tarğ ve tevzi‘ ve bi-lâ te‘hir yerlü yerinden icâb ve iktiza idenler temâmen ve serî‘an tahşil ve mübâşir-i merğûm

tevdî'an evvel-be-evvel Der-Sa'âdet'ime irsâli ve hazîne-i merkûmeye teslimi huşûşuna ziyâde sa'y ve gayret eylemeñiz fermânım olmağın hâşşeten işbu emr-i âlîşânım işdâr ve mübâşir-i merkûm ile irsâl olunmuşur imdi vuşûlünde keyfiyet irâde-i 'âliyyem mantûk-u emr-i şerîfimden ma'lûmuñuz olduğda fermânım olduğı ve bâlâda zıkr ve beyân kılındığı üzere livâ-i mezbûrden ve sene-i merkûme maħsûben müretteb olan yüz neferiñ beher neferi beşer yüz guruşdan îcâb iden elli biñ guruş meşârifât-ı mezkûre için Tersâne-i 'Âmirem hazînesine tahsis kılınmış idüğünden ma'rîfet-i şer' ve ma'rîfetiñiz ve cümle ma'rîfet ve ittifâkıyla ta'dîl ve tesviye şurûhuna ri'âyet olunarak tarh ve tevzî' birle ve bi-lâ te'hîr yerlü yerinden ve îcâb ve iktizâ idenlerden temâmen ve serî'an tahşîl ve mübâşir-i merkûme tevdî'an bir an aqdem Der-Sa'âdet'ime irsâl ve Tersâne-i 'Âmirem hazînesine teslim huşûşuna ziyâde ihtimâm ve diqqat ve hîlâf-ı rızâ-yı şâhânem bedelât-ı mezkûreniñ afv ve te'hîriyle mazhar-ı fevâhîze ve 'itâb olmağdan begâyet teħaşi ve mücânebet eylesesiz ve sen ki mübâşir-i merkûmsun sen daħi me'mûr tahşîl olunduğun mebâlig-i bedeliye-i mezkûru temâmen ve aħz ve kabz ve bi'l-istizhâb götürüb hazîne-i merkûme teslim mezd sa'y ve gayret ve hîlâf-ı emrim ve muğayir-i me'mûriyet hareketden tevaqqî ve mübâ'adet eylemek bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki**; hükm-ü şerîfimle varduğda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzîmü'l-ımtisâlimiñ mazmûn-u itâ'at-maqrûnuyla 'âmil olasız şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfeye i'timâd kılasız. Fi'l-yevmü's-sâdis 'âşere şehri Rebî'ül-âhîr sene seb'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Qad vâşale ileynâ ve kayd-ı mâh fi 23 Ca. Sene 247.

El-maħruse-i Qoştantiniyye

33a-138

Bâ'is-i defter oldur ki

Donanmâ-yı hümâyûnda istiħdam olunmağ üzere bâ-emr-i 'âlî Virânşehir sancağından müretteb buyurulan yüz nefer kalyoncu 'askeriniñ beheri beşer yüz guruşdan bedele rabt ile îcâb iden elli biñ guruş bedelin iki yüz kırk yedi senesine maħsûben nişf-ı rûz-ı qasımda ve nişf-ı âħarı dört mâh mehl ile yerlü yerinden tahşîl ve Tersâne-i 'Âmire hazînesine irsal olunmağ üzere bir kıt'a fermân-ı 'âlîşân vârid olmuş ise de meblağ-ı mezkûru nişf-ı ber-müceb emr-i 'âlî tevķîf olunmuş olsa dört mah mürûrunda diğere tevzî'le yerlü yerinden cem' tahşîl olunca? qadar? bir taqım kendüsüne dūçâr olunacağı ve izahâtından? olmağla raħmen lil-fukâra-i ve teshîle-i li'l-maslahate iki

taksit elli biñ ğuruş ve hizmet-i mübâşiriye ve harc-ı imzâ ve taḥşıldâriye cem‘ân elli beş biñ kırk ğuruş hâlâ liva-i mezkûr mütesellimi ‘âtûfetlü Çiçek-zâde ‘Ali Ağa Hâzretleri ma‘rifeti ve cümle ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le livâ-i mezkûrde mevcûd ve mu‘teber olan biñ iki yüz sekiz buçuk hane üzerine tevzi‘ ve taksîm olunub beher haneye kırk beş ğuruş yigirmi iki pâre işâbet idüb li-ecli't-taḥşîl mütesellim-i mûmâ-ileyh hâzretleri yedine kıbel-i şer‘den i‘ta olunan defterdir ki ber-vech-i âtî zıkr olunur. Fî 23 Ca. Sene 47.

Ġuruş

50000 Kalyoncu bedeliniñ taksit-i evveli ve şânî emvâli cem‘ân

01600 Cânib-i Tersâne-i ‘Âmire’den vürûd iden mübâşiriyesi

02000 Taḥşıldâriye

02340 Harc-ı imzâ

00100 Hûddâmiye 40 ğuruş, kâtibiye 45 ğuruş, ihzâriye 15 ğuruş

55040 Yalnız elli beş biñ kırk ğuruş

33b-138

Qazâ-i Virânşehir	Qazâ-i Kızılbil	Qazâ-i Aktaş	Qazâ-i Şehâbeddîn
Hâne 102.5	Hâne 41	Hâne 24.5	Hâne 38
4668 ğuruş 24 pâre	1867 ğuruş 20 pâre	1115 ğuruş 8 pâre	1730 ğuruş 7 pâre
Qazâ-i Yörük	Qazâ-i Borlu	Qazâ-i Eflâni	Qazâ-i Ova
Hâne 27	Hâne 220	Hâne 103	Hâne 41
1229 ğuruş 7 pâre	10021 ğuruş	4691 ğuruş 6 pâre	1867 ğuruş 22 pâre
Qazâ-i Ulus	Qazâ-i Bartın	Qazâ-i Kecinós	Qazâ-i Tefen
Hâne 69	Hâne 91	Hâne 33.5	Hâne 52
3142 ğuruş 8 pâre	4145 ğuruş 2 pâre	1526 ğuruş	250 ğuruş
Qazâ-i Zerzene	Qazâ-i Pençşenbe	Qazâ-i Çehârşenbe	Qazâ-i Bendereĝli
Hâne 22.5	Hâne 60	Hâne 53	Hâne 150
1024 ğuruş 4 pâre	2731.5	2414 ğuruş 6 pâre	6832 ğuruş 0.5 pâre

Qazâ-i Yeñice	Qazâ-i Quruqavak	
Hâne 39.5	Hâne 9.5	
1799.5	432.5 guruş	Cem'ân yekûn 55040 guruş

33b-139

244 senesi mübâya'a fiyâtından bâkî kalan üç tertîbiniñ defteri kayıdır.

Bâ'is-i defter oldur ki

İki yüz kırk senesi tertîb-i evvel ve tertîb-i şânî ve tertîb-i şâlis ta'dîli mübâya'a fiyât-ı bedellerinden bâkî kalan bir yük yetmiş iki biñ dokuz yüz otuz iki buçuk guruş bu def'a Der-'Âliyye'de mahallinden ahz olunub hâlâ Virânşehir sancağı mütesellimi Çiçek-zâde 'âtûfetlü 'Ali Ağa kullarınıñ şarrâfa te'diye olunan mebâliğin yekûninden meşârifât-ı fûrû-nihâde olunarak meblağ-ı bâkîsi bu def'a livâ-i mezkûruñ kırk yedi senesi rûz-ı kâsım tevzî'yle mahsûb olunub ber-vech-i ta'dîl taqsîm olunan defteridir ki ber-vech-i âti beyân olunur. Fî 25 Ca. Sene 247.

Guruş

172932.5 Yekûn fiyât-ı meblağ-ı bâkî

012500 Hâcî 'Ömer Ağa yediyle Der-'Âliyye'den va'd olunan mahallere irsâl olunan 10000 guruş, def'a 2500 guruş teslim minhâ

160432.5

001850 A'yân-ı sâbık Hâcî Mehmed Ağa'ya 12500 guruş, Hâcî 'Ömer Ağa 600 guruş verilen minhâ

158582.5

008000 'Âtûfetlü mütesellim ağa hazretlerine 500 guruş, hâkim efendiye harc-ı i'lâm 3000 guruş verilen minhâ

150582.5

000582.5 Bi'l-cümle sancağ a'yânı ve ahâlîleriniñ ittifâkıyla ve hüs-n-ü rızâlarıyla Koñârı Haţîbî Efendi'ye verdikleri minhâ

150000 Yalnız bir yük elli biñ guruşdur.

Bâlâda taħrîr bir yük elli biñ guruş mübâya'a fiyâtını Bartın kazâsından mâ'ada kazâlara taqsîm olunduğda biñ yüz on yedi buçuk hâneniñ beherine yüz otuz dört guruş dokuz pâre işâbet eylediği ber-vech-i âti zikr olunur.

Qazâ-i Virânşehir 13758 guruş

Qazâ-i Kızılbil 5503 guruş 9 pâre

Kaẓâ-i Aktaş 3288 ğuruş 20 pâre
Kaẓâ-i Şehâbeddîn 5150 ğuruş 22 pâre

34a-139

Kaẓâ-i Yörük 3624 ğuruş 3 pâre
Kaẓâ-i Borlu 29529.5 ğuruş
Kaẓâ-i Eflâni 13825 ğuruş 7 pâre
Kaẓâ-i Ova 5503 ğuruş 9 pâre
Kaẓâ-i Ulus 9261 ğuruş 21 pâre
Kaẓâ-i Amaşra 10469 ğuruş 33 pâre
Kaẓâ-i Kecinos 4492 ğuruş 31 pâre
Kaẓâ-i Zerzene 3020 ğuruş 3 pâre
Kaẓâ-i Tefen 738 ğuruş 5 pâre
Kaẓâ-i Pençşenbe 8053 ğuruş 30 pâre
Kaẓâ-i Çehârşenbe 7113 ğuruş 37 pâre
Kaẓâ-i Bendereğli 20133 ğuruş 30 pâre
Kaẓâ-i Yeñice 5301 ğuruş 36 pâre
Kaẓâ-i Kuruşavak 1275 ğuruş 1 pâre

Cem‘ân yekûn

Ğuruş Pâre

149996 06

000003 34 kesir

150000 00

Yalnız bir yük elli biñ ğuruş fiyât-ı miriye meblağıdır.

34a-140

247 senesi kalyoncu bedelinden taqsît-i evvel ve taqsît-i s̄ânî Borlu kaẓâsı hişşesine tevzî‘ defteridir.

İki yüz kırk yedi senesine maşûben bâ-fermân-ı ‘âlîşân Virânşehir sancağından iki taqsît ile maṭlûb buyurulan kalyoncu bedelinden Borlu kaẓâsı hişşesine işabet iden meblağ-ı mezkûr ile ve tenzilâtdan livâ-i mezkûruñ şandık mâlına noqşân tertîb itmekle bi'l-cümle ahâlî-i sancağ ma‘rîfet ve ta‘ahhüdleriyle bâ-puşula-i maḥkeme Borlu kaẓâsı hişşesine işabet iden meblağ-ı mezkûr ve taḥşîldâriye ve ḥarc-ı imzâ ve ḥarc-ı ḥademe cem‘ân ber-vech-i âtî on dört biñ yedi yüz elli iki buçuğ ğuruşu bu def‘a Borlu

kazâsınıñ el-yevm mevcûd ve mu‘teberi olan yüz elli hanesi üzerine ma‘rifet-i şer‘ ve livâ-i mezkûr mütesellimi Çiçek-zâde ‘âtûfetlü ‘Ali Ağa Hâzretleri ma‘rifeti ve cümle vücûh ittifâkıyla bi't-ta‘dîl ve't-tesviye tevzî‘ ve taqsîm olunduğda beher haneye doksan sekiz ğuruş on dörder pâre işâbet itmekle meblağ-ı mezkûru kazâ-i mezkûr ahâlîlerinden li-ecli't-tahşîl ağa-yı mûmâ-ileyh hâzretleri yedine kıbel-i şer‘-i enverden verilen defter-i mûmzâ kaydıdır ki ber-vech-i âtî beyân olunur. Fî 27 Ca. Sene 247.

Ğuruş

10021 Mâl-ı bedeli kalyoncu hisse-i Borlu

04097.5 Bâ-puşula-i maħkeme mâl-ı şandık noķşan hisse-i Borlu

00250 Tahşîldâriye

00359 Faziletlü hâkim efendi hâzretlerine ğarc-ı defter mûmzâ

00025

14752.5 Kâtibiye 10 ğuruş, ħüddâmiye 10 ğuruş, muħziriye 5 ğuruş

Yalnız on dört biñ yedi yüz elli iki buçuk ğuruşdur.

Maħalle-i Baba Sultân 344 ğuruş 9 pâre

Maħalle-i Çavuş Ağa 196 ğuruş 28 pâre

Maħalle-i Câmî‘-i Kebîr me‘a Zimmiyân 442 ğuruş 23 pâre

Maħalle-i Hâcî Beyli 49 ğuruş 7 pâre

Maħalle-i Hâcî Halîl 98 ğuruş 14 pâre

Maħalle-i Zimmiyân Kırâñ 1229 ğuruş 15 pâre

Maħalle-i Zimmiyân Bolât 245 ğuruş 35 pâre

Maħalle-i Kavaķ 73 ğuruş 31 pâre

Maħalle-i Müslümân Kırâñ 49 ğuruş 7 pâre

Maħalle-i Kara ‘Ali 393 ğuruş 16 pâre

Maħalle-i Hâcî Durmuş 49 ğuruş 7 pâre

Maħalle-i Hâcî Evħad 49 ğuruş 7 pâre

Maħalle-i Müslümân Bolât 49 ğuruş 7 pâre

Maħalle-i Çeşme 98 ğuruş 14 pâre

Maħalle-i Tekye 73 ğuruş 31 pâre

Maħalle-i Hüseyin Kethüdâ 147 ğuruş 21 pâre

Ķarye-i Bağlarbaşı 98 ğuruş 14 pâre

Ķarye-i Toķatlı 98 ğuruş 14 pâre

Ķarye-i Ķayza 147 ğuruş 21 pâre

- arye-i Dane-i Kebîr 196 ęuruş 28 p re
 arye-i Dane-i Őaęir 295 ęuruş 2 p re
 arye-i Şuşunduk 24 ęuruş 24 p re
 arye-i Ağaç Kilise 295 ęuruş 2 p re
 arye-i ozcığaz 49 ęuruş 7 p re
 arye-i Kirpe 295 ęuruş 2 p re
 arye-i Çiftlik-i Kebîr 147 ęuruş 21 p re
 arye-i Çiftlik-i Őaęir 295 ęuruş 2 p re
 arye-i Ket n 49 ęuruş 7 p re
 arye-i M sl m n Yazı 885 ęuruş 6 p re
 arye-i Zimmiy n Yazı 983 ęuruş 20 p re
 arye-i Koņarı 885 ęuruş 6 p re
 arye-i Y cı 73 ęuruş 31 p re
 arye-i Şırçalı 147 ęuruş 21 p re
 arye-i Değirmencik 98 ęuruş 14 p re

34b-140

- arye-i Şorkuncuk 24 ęuruş 24 p re
 arye-i Alinvir n 295 ęuruş 2 p re
 arye-i Pelitvir n 221 ęuruş 12 p re
 arye-i Oğulvir n 98 ęuruş 14 p re
 arye-i Őaę r l n 98 ęuruş 14 p re
 arye-i omakvir n 24 ęuruş 24 p re
 arye-i Mağul 49 ęuruş 7 p re
 arye-i arapıņ r 122 ęuruş 38 p re
 arye-i Aķviran 245 ęuruş 35 p re
 arye-i  d buk  295 ęuruş 2 p re
 arye-i ırağlar 73 ęuruş 31 p re
 arye-i Ő riy n 122 ęuruş 38 p re
 arye-i Ilb rit 221 ęuruş 12 p re
 arye-i eren 245 ęuruş 35 p re
 arye-i B rn k 393 ęuruş 16 p re
 arye-i uzuyağa 196 ęuruş 28 p re
 arye-i arıt 393 ęuruş 16 p re

Karye-i Kızılcavirân-ı Kebîr 321 guruş 26 pâre
 Karye-i Kızılcavirân-ı Şağîr 221 guruş 12 pâre
 Karye-i Bostânbükü 122 guruş 38 pâre
 Karye-i Melisa 196 guruş 28 pâre
 Karye-i Qapullu 639 guruş 11 pâre
 Karye-i Kulâguzlar 295 guruş 2 pâre
 Karye-i Bulak 983 guruş 20 pâre
 Karye-i Başköy 196 guruş 28 pâre
 Cem'ân yekûn 14752.5 guruş yalnız on dört biñ yedi yüz elli iki buçuk guruşdur.

34b-141

244 senesi mübâya'a fiyâtundan bâkî kalan fiyâtıñ meşârifî ba'de'l-ihrâc bâkî meblağdan Borlu hisşesini 246 senesi rûz-ı kâsımına mahsûb olunub bâkî kalan duyûnleri defter kaydıdır.

İki yüz kırk altı senesine mahsûben rûz-ı kâsım i'tibârıyla cümle ma'rîfetleriyle tevzî' vukû'-bulub Âsitâne-i 'Âliyye'ye taqdim olunan Borlu kazâsı defteri yekûnü ba'de't-tenzîl ve't-tenkîh bâlâ-yı deftere şahh-ı 'âlî keşide buyurularak bâ-fermân-ı 'âlî meblağ-ı bâkîsi tevzî' üzere ise dañi akçeniñ lüzûmu olub ve şandık malı dahî nokşân tertîb eylediğinden işbu rûz-ı kâsım Borlu kazâsı defteri yekûnü ma'rîfet-i şer' ve livâ-i Virânşehir mütesellimi Çiçek-zâde 'âtûfetlü 'Ali Ağa Hazretleri ma'rîfeti ve cümle vücûh ittifâkıyla tevzî' ve taqsîm olunduğda beher hâneye üç yüz seksen üç guruş otuz dörder pâreden işabet idüb ve kırk dört senesinde tertîb-i evvel ve şânî hıntası ve tertîb-i şâlis şa'îri fiyâtından bâkî bu def'a cânib-i mîrîden ağız olunan fiyâtıñ ba'zen mahallerde te'diyesi lâzım gelen meşârifî cümle ahâlî-i sancağ ve a'yânları maqbûlleri olarak ba'de'l-ihrâc bâkî yüz elli biñ guruşdan Borlu kazâsı hisşesine işabet iden yigirmi dokuz biñ beş yüz yigirmi dokuz buçuk guruş dañi kezâlik tevzî' ve taqsîm olunduğda beher hâneye yüz doksan altışar guruş otuz dörder pâreden işabet iden hisşelerini işbu kırk altı senesi rûz-ı kâsımını tevzî' hisşelerinden tenzîl olunub ve sene-i mezkûre rûz-ı kâsımını hisşelerinden bâkî kalan duyûnlerini li-ecli't-tahşîl livâ-i mezkûr mütesellimi ağa-yı mûmâ-ileyh hazretleri yedine kıbel-i şer'-i enverden verilen defter-i mûmzâsı kaydıdır ki ber-vech-i âtî beyân olunur. Fî 29 Ca. Sene 247.

Maħalle-i Baba Sultân

Ġuruş Pâre

1343	23	Hişşe-i rûz-ı kâsım
- 0689	04	Hişşe-i mübâya‘a tenzîl
0654	19	Bâkî altı yüz elli dört Ġuruş on doğuz pâredir.

Maħalle-i Çâvuş Aġa

Ġuruş Pâre

768	28	Hişşe-i rûz-ı kâsım
- 393	28	Hişşe-i mübâya‘a tenzîl
375		Bâkî üç yüz yetmiş beş Ġuruşdur.

Maħalle-i Câmî‘-i Kebîr ma‘a Zimmîyân

Ġuruş Pâre

1727	17	Hişşe-i rûz-ı kâsım
- 0885	38	Hişşe-i mübâya‘a tenzîl
841	19	Bâkî sekiz yüz kırk bir Ġuruş on doğuz pâredir.

Maħalle-i Hâcî Beyli

Ġuruş Pâre

191	37	Hişşe-i rûz-ı kâsım
- 098	17	Hişşe-i mübâya‘a tenzîl
093	20	Bâkî doğsan üç Ġuruş yigirmi pâredir.

Maħalle-i Hâcî Halîl

Ġuruş Pâre

383	34	Hişşe-i rûz-ı kâsım
- 196	34	Hişşe-i mübâya‘a tenzîl
187		Bâkî yüz seksen yedi Ġuruşdur.

Maħalle-i Zimmiyân Kırâñ

Ĝuruş Pâre

4798	9	Hişşe-i rûz-ı kâsım
<u>- 2462</u>	<u>0</u>	Hişşe-i mübâya‘a tenzîl
2337	9	Bâkî iki biñ üç yüz otuz yedi ğuruş doğuz pâredir.

Maħalle-i Zimmiyân Bolât

Ĝuruş Pâre

959	24	Hişşe-i rûz-ı kâsım
<u>- 492</u>	<u>05</u>	Hişşe-i mübâya‘a tenzîl
467	19	Bâkî dört yüz altmış yedi ğuruş on doğuz pâredir.

Maħalle-i Kavak

Ĝuruş Pâre

287	26	Hişşe-i rûz-ı kâsım
<u>-147</u>	<u>27</u>	Hişşe-i mübâya‘a tenzîl
139	39	Bâkî yüz otuz doğuz ğuruş otuz doğuz pâredir.

Maħalle-i Müslümân Kırâñ

Ĝuruş Pâre

191	39	Hişşe-i rûz-ı kâsım
<u>-098</u>	<u>17</u>	Hişşe-i mübâya‘a tenzîl
093	22	Bâkî doğsan üç ğuruş yigirmi iki pâredir.

Maħalle-i Kara ‘Ali

Ĝuruş Pâre

1535	16	Hişşe-i rûz-ı kâsım
<u>- 0787</u>	<u>17</u>	Hişşe-i mübâya‘a tenzîl
0747	39	Bâkî yedi yüz kırk yedi ğuruş otuz doğuz pâredir.

Maħalle-i Hâcî Durmuş

Ġuruş Pâre

191	37	Hişşe-i rûz-ı kâsım
<u>-098</u>	<u>17</u>	Hişşe-i mübâya‘a tenzîl
093	20	Bâkî doğsan üç ġuruş yigirmi pâredir.

Maħalle-i Hâcî Evhad

Ġuruş Pâre

191	37	Hişşe-i rûz-ı kâsım
<u>-098</u>	<u>17</u>	Hişşe-i mübâya‘a tenzîl
093	20	Bâkî doğsan üç ġuruş yigirmi pâredir.

35a-141

Maħalle-i Müslümân Bolât

Ġuruş Pâre

191	37	Hişşe-i rûz-ı kâsım
<u>-098</u>	<u>17</u>	Hişşe-i mübâya‘a tenzîl
093	20	Bâkî doğsan üç ġuruş yigirmi pâredir.

Maħalle-i Çeşme

Ġuruş Pâre

383	34	Hişşe-i rûz-ı kâsım
<u>-196</u>	<u>34</u>	Hişşe-i mübâya‘a tenzîl
187		Bâkî yüz seksen yedi ġuruşdur.

Maħalle-i Tekye

Ġuruş Pâre

287	26	Hişşe-i rûz-ı kâsım
<u>-147</u>	<u>27</u>	Hişşe-i mübâya‘a tenzîl
139	39	Bâkî yüz otuz doğuz ġuruş otuz doğuz pâredir.

Maħalle-i Ĥuseyin Kethüdâ

Ġuruş Pâre

575	31	Ĥişşe-i rûz-ı kâsım
<u>-295</u>	11	Ĥişşe-i mübâya‘a tenzîl
280	20	Bâkî iki yüz seksen ġuruşdur.

Ĥarye-i Baġlarbaşı

Ġuruş Pâre

383	34	Ĥişşe-i rûz-ı kâsım
<u>-196</u>	34	Ĥişşe-i mübâya‘a tenzîl
187	00	Bâkî yüz seksen yedi ġuruşdur.

Ĥarye-i Toġatlı

Ġuruş Pâre

383	34	Ĥişşe-i rûz-ı kâsım
<u>-196</u>	34	Ĥişşe-i mübâya‘a tenzîl
187	00	Bâkî yüz seksen yedi ġuruşdur.

Ĥarye-i Ġayza

Ġuruş Pâre

575	31	Ĥişşe-i rûz-ı kâsım
<u>-295</u>	11	Ĥişşe-i mübâya‘a tenzîl
280	20	Bâkî iki yüz seksen ġuruş yigirmi pâredir.

Ĥarye-i Dâne-i Kebîr

Ġuruş Pâre

767	28	Ĥişşe-i rûz-ı kâsım
<u>-393</u>	28	Ĥişşe-i mübâya‘a tenzîl
374	00	Bâkî üç yüz yetmiş dört ġuruşdur.

Ḳarye-i Dâne-i Şaġîr

Ġuruş Pâre

1151	26	Ḥişşe-i rûz-ı kâsım
<u>-0590</u>	<u>22</u>	Ḥişşe-i mübâya‘a tenzîl
0561	04	Bâkî beş yüz altmış bir ġuruş dört pâredir.

Ḳarye-i Şuşunduk

Ġuruş Pâre

95	38	Ḥişşe-i rûz-ı kâsım
<u>-49</u>	<u>09</u>	Ḥişşe-i mübâya‘a tenzîl
46	29	Bâkî kırk altı ġuruş yigirmi dokuz pâredir.

Ḳarye-i Aġaç Kilise

Ġuruş Pâre

1151	26	Ḥişşe-i rûz-ı kâsım
<u>-0590</u>	<u>22</u>	Ḥişşe-i mübâya‘a tenzîl
0561	04	Bâkî beş yüz altmış bir ġuruş dört pâredir.

Ḳarye-i Ḳozcığaz

Ġuruş Pâre

191	37	Ḥişşe-i rûz-ı kâsım
<u>-098</u>	<u>20</u>	Ḥişşe-i mübâya‘a tenzîl
093	20	Bâkî doksan üç ġuruş yigirmi pâredir.

Ḳarye-i Kirpe

Ġuruş Pâre

1151	26	Ḥişşe-i rûz-ı kâsım
<u>-0590</u>	<u>22</u>	Ḥişşe-i mübâya‘a tenzîl
0561	04	Bâkî beş yüz altmış bir ġuruş dört pâredir.

Ḳarye-i Çiftlik-i Kebîr

Ġuruş Pâre

575	31	Ḥişşe-i rûz-ı kâsım
- 295	11	Ḥişşe-i mübâya‘a tenzîl
280	20	Bâkî iki yüz seksen ġuruş yigirmi pâredir.

Ḳarye-i Çiftlik-i Şaġîr

Ġuruş Pâre

1151	26	Ḥişşe-i rûz-ı kâsım
- 0590	22	Ḥişşe-i mübâya‘a tenzîl
0561	04	Bâkî beş yüz altmış bir ġuruş dört pâredir.

Ḳarye-i Ketân

Ġuruş Pâre

191	37	Ḥişşe-i rûz-ı kâsım
- 098	17	Ḥişşe-i mübâya‘a tenzîl
093	20	Bâkî doksan üç ġuruş yigirmi pâredir.

Ḳarye-i Müslümân Yâzı

Ġuruş Pâre

3454	26	Ḥişşe-i rûz-ı kâsım
- 1772	00	Ḥişşe-i mübâya‘a tenzîl
1682	26	Bâkî biñ altı yüz seksen iki ġuruş yigirmi altı pâredir.

Ḳarye-i Zimmiyân Yâzı

Ġuruş Pâre

3838	20	Ḥişşe-i rûz-ı kâsım
- 1968	34	Ḥişşe-i mübâya‘a tenzîl
1869	26	Bâkî biñ sekiz yüz altmış dokuz [ġuruş] yigirmi altı pâredir.

Karye-i Koñârî

Ġuruş Pâre

3454	26	Hişşe-i rûz-ı kâsım
<u>- 1772</u>	<u>00</u>	Hişşe-i mübâya‘a tenzîl
1682	26	Bâkî biñ altı yüz seksen iki ġuruş yigirmi altı pâredir.

Karye-i Yâcî

Ġuruş Pâre

287	26	Hişşe-i rûz-ı kâsım
<u>- 147</u>	<u>27</u>	Hişşe-i mübâya‘a tenzîl
139	39	Bâkî yüz otuz doğuz ġuruş otuz doğuz pâredir.

Karye-i Mağûl

Ġuruş Pâre

191	37	Hişşe-i rûz-ı kâsım
<u>- 098</u>	<u>17</u>	Hişşe-i mübâya‘a tenzîl
093	20	Bâkî doğsan üç ġuruş yigirmi pâredir.

Karye-i Karapıñâr

Ġuruş Pâre

479	31	Hişşe-i rûz-ı kâsım
<u>- 246</u>	<u>03</u>	Hişşe-i mübâya‘a tenzîl
233	29	Bâkî iki yüz otuz üç ġuruş yigirmi doğuz pâredir.

Karye-i Aķvirân

Ġuruş Pâre

959	24	Hişşe-i rûz-ı kâsım
<u>- 492</u>	<u>05</u>	Hişşe-i mübâya‘a tenzîl
467	19	Bâkî dört yüz altmış yedi ġuruş on doğuz pâredir.

Ḳarye-i Ḳâdîbükü

Ġuruş Pâre

1151	26	Ḥişşe-i rûz-ı ḳâsım
- 0590	<u>26</u>	Ḥişşe-i mübâya‘a tenzîl
0561	00	Bâḳî beş yüz altmış bir ġuruşdur .

Ḳarye-i Çıraḳlar

Ġuruş Pâre

287	26	Ḥişşe-i rûz-ı ḳâsım
- 147	<u>27</u>	Ḥişşe-i mübâya‘a tenzîl
139	39	Bâḳî yüz otuz doḳuz ġuruş on doḳuz pâredir.

Ḳarye-i Şâriyân

Ġuruş Pâre

479	31	Ḥişşe-i rûz-ı ḳâsım
- 246	<u>03</u>	Ḥişşe-i mübâya‘a tenzîl
233	28	Bâḳî ikiyüz otuz üç ġuruş yigirmi sekiz pâredir.

Ḳarye-i İlbarıt

Ġuruş Pâre

863	26	Ḥişşe-i rûz-ı ḳâsım
- 442	<u>36</u>	Ḥişşe-i mübâya‘a tenzîl
420	30	Bâḳî dört yüz yigirmi ġuruş otuz pâredir.

Ḳarye-i Çerçen

Ġuruş Pâre

959	24	Ḥişşe-i rûz-ı ḳâsım
- 492	<u>05</u>	Ḥişşe-i mübâya‘a tenzîl
467	19	Bâḳî dört yüz altmış yedi ġuruş on doḳuz pâredir.

Ḳarye-i Bürnüḳ

Ġuruş Pâre

1535 16 Hişşe-i rûz-ı ḳâsım

- 0787 17 Hişşe-i mübâya‘a tenzîl

0747 39 Bâḳî yedi yüz kırk yedi ġuruş otuz doḳuz pâredir.

Ḳarye-i Ḳuzyaḳa

Ġuruş Pâre

767 28 Hişşe-i rûz-ı ḳâsım

- 393 28 Hişşe-i mübâya‘a tenzîl

374 00 Bâḳî üç yüz yetmiş dört ġuruşdur.

Ḳarye-i Ḳarıt

Ġuruş Pâre

1535 16 Hişşe-i rûz-ı ḳâsım

- 0787 17 Hişşe-i mübâya‘a tenzîl

0747 39 Bâḳî yedi yüz kırk yedi ġuruş otuz doḳuz pâredir.

Ḳarye-i Ḳızılcavirân-ı Ḳebîr

Ġuruş Pâre

1247 24 Hişşe-i rûz-ı ḳâsım

- 0639 30 Hişşe-i mübâya‘a tenzîl

0607 36 Bâḳî altı yüz yedi ġuruş otuz altı pâredir.

Ḳarye-i Ḳızılcavirân-ı Şaġîr

Ġuruş Pâre

863 26 Hişşe-i rûz-ı ḳâsım

- 442 37 Hişşe-i mübâya‘a tenzîl

420 39 Bâḳî dört yüz yigirmi ġuruş otuz doḳuz pâredir.

35b-141

Karye-i Bostânbükü

Guruş Pâre

479	31	Hişşe-i rûz-ı kâsım
- 246	03	Hişşe-i mübâya‘a tenzîl
233	28	Bâkî iki yüz otuz üç guruş yigirmi sekiz pâredir.

Karye-i Melisa

Guruş Pâre

767	28	Hişşe-i rûz-ı kâsım
- 393	28	Hişşe-i mübâya‘a tenzîl
374	00	Bâkî üç yüz yetmiş dört guruşdur.

Karye-i Kapullu

Guruş Pâre

2495		Hişşe-i rûz-ı kâsım
- 1279	22	Hişşe-i mübâya‘a tenzîl
1215	18	Bâkî biñ iki yüz on beş guruş on sekiz pâredir.

Maħalle-i Kulağuzlar

Guruş Pâre

1151	26	Hişşe-i rûz-ı kâsım
- 0590	26	Hişşe-i mübâya‘a tenzîl
0561	00	Bâkî beş yüz altmış bir guruşdur.

Karye-i Bulâk

Guruş Pâre

3838	20	Hişşe-i rûz-ı kâsım
- 1968	34	Hişşe-i mübâya‘a tenzîl
1869	26	Bâkî biñ sekiz yüz altmış doğuz guruş yigirmi altı pâredir.

Ḳarye-i Başköy

Ġuruş	Pâre	
767	28	Ḥişşe-i rûz-ı kâsım
- 393	<u>28</u>	Ḥişşe-i mübâya‘a tenzîl
374	00	Bâkî üç yüz yetmiş dört ġuruşdur.

Ḳarye-i Şırçalı

Ġuruş	Pâre	
575	31	Ḥişşe-i rûz-ı kâsım
- 295	<u>11</u>	Ḥişşe-i mübâya‘a tenzîl
280	20	Bâkî iki yüz seksen ġuruş yigirmi pâredir.

Ḳarye-i Değirmencik

Ġuruş	Pâre	
383	34	Ḥişşe-i rûz-ı kâsım
- 196	<u>34</u>	Ḥişşe-i mübâya‘a tenzîl
187	00	Bâkî yüz seksen yedi ġuruşdur.

Ḳarye-i Şorğuncuk

Ġuruş	Pâre	
95	38	Ḥişşe-i rûz-ı kâsım
- 49	<u>09</u>	Ḥişşe-i mübâya‘a tenzîl
46	29	Bâkî kırk altı ġuruş yigirmi dokuz pâredir.

Ḳarye-i Alınvirân

Ġuruş	Pâre	
1151	26	Ḥişşe-i rûz-ı kâsım
- 0590	<u>26</u>	Ḥişşe-i mübâya‘a tenzîl
561	00	Bâkî beş yüz altmış bir ġuruşdur.

Ḳarye-i Pelitvirân

Ġuruş	Pâre	
863	26	Ḥişşe-i rûz-ı kâsım
- 442	<u>36</u>	Ḥişşe-i mübâya‘a tenzîl
420	30	Bâkî dört yüz yigirmi ġuruş otuz pâredir.

Ḳarye-i Oġulvirân

Ġuruş	Pâre	
383	34	Ḥişşe-i rûz-ı kâsım
- 196	<u>34</u>	Ḥişşe-i mübâya‘a tenzîl
187	00	Bâkî yüz seksen yedi ġuruşdur.

Ḳarye-i Şaġârâlân

Ġuruş	Pâre	
383	34	Ḥişşe-i rûz-ı kâsım
- 196	<u>34</u>	Ḥişşe-i mübâya‘a tenzîl
187	00	Bâkî yüz seksen yedi ġuruşdur.

Ḳarye-i Çomaġvirân

Ġuruş	Pâre	
95	38	Ḥişşe-i rûz-ı kâsım
- 49	<u>10</u>	Ḥişşe-i mübâya‘a tenzîl
46	28	Bâkî kırk altı ġuruş yigirmi sekiz pâredir.

Cem‘ân yekûn

Ġuruş	Pâre	
57578	14	
+ 00001	<u>26</u>	
57580	00	
- 29530	<u>06</u>	Ḥişşe-i mübâya‘a bedeli feru-nihâde
28046	09	Bâkî yalnız yigirmi sekiz biñ kırk altı ġuruş dokuz pâredir.

35b-142

247 senesi ??? evvel-bahârında Akçaşehir sâhasında a'yânı el-Hâc Mehmed 'Ali Ağa'nın muqaddem tevzî' olunan keraste defteri terkîn olunub müceddeden bâ-fermân-ı 'âlî keraste zamlâ tevzî' olunub a'yân-ı mûmâ-ileyh yedine müceddeden i'tâ olunan defter-i mûmzâsı kayıdır.

Bâ-ferman-ı 'Ali Akçaşehir sâhasında a'yânı el-Hâc Mehmed 'Ali Ağa ma'rîfetiyle müceddeden inşâsına irâde-i seniyye ta'alluk iden kırk dokuz zirâ' bir kıt'a fırkateyn-i hümâyûna müktezâ ber-mûceb-i şûret-i defter bedeli ve Virânşehir sancaklarından sâha-i mezkûreye semt ve münâşib olan mahâllerden sâbıkı vechile tertîb buyurulan dört biñ yedi yüz altmış dört 'aded ecnâs-ı kerastenîñ şimdiden kaç' ve tenziliyle tehiye ve âmâde kılınarak sene-i âtiye evvel-bahârında inşâsına mübâşeret olunması müktezâ-yı irâde-i seniyyeden olmakdan nâşî medine-i Bolu mahkemesinden muhrec bâ-defter-i mûmzâ Virânşehir sancağı hisşesine işâbet iden iki biñ bir 'aded ecnâs-ı keraste-i mütenevvi'adan altı 'aded kızağ fûrû-nihâde olunarak bâkî biñ dokuz yüz doksan beş 'aded ecnâs-ı keraste-i mütenevvi'â-yı bundan aqdem livâ-i mezbûruñ hâvî olduğu kazâlara tevzî' ve taqsîm olunmuş ise fırkateyn-i hümâyûna müktezâ paraçol-ı kebîr ve palâvara kerasteleri temurdan i'mâl olunmak üzere tevki' olunmuş olub sâlifü'z-zikr paraçol-ı kebîr ve palâvara kerasteleri ağaçdan yapılmak üzere karar verilmiş olduğundan bâ-emr-i 'âlî livâeteyn-i mezbûreynden matlub buyurulan yüz doksan 'aded paraçol-ı kebîr ve palâvara kerastelerinden bâ-puşula-i mahkeme-i Bolu ve Virânşehir sancağı hisşesine işâbet iden yetmiş yedi kıt'a keraste ve aqdem tevzî' olunmuş olan biñ dokuz yüz doksan beş 'aded ecnâs-ı keraste üzerine zamlâ cem'ân iki biñ yetmiş iki kıt'a keraste-i mütenevvi'a-yı bu def'a müceddeden livâ-i mezbûr mütesellimi 'âtûfetlü Çiçek-zâde 'Ali Ağa Hâzretleri ma'rîfeti ve ma'rîfet-i şer' ve cümle vücûh ittifâkıyla bi't-tenzil ve't-tesviye tevzî' ve taqsîm olunub aqdem a'yân-ı mûmâ-ileyh yedine i'tâ olunan defter-i mûmzâ gerüye i'âde olunmak üzere işbu defter-i mûmzâ a'yân-ı mûmâ-ileyh yedine i'tâ olundu. Fî 5 C. Sene 247.

Muqaddem kayd olunan keraste-i mütenevvi'a defterine i'tibâr olunmayub işbu kayd olunan defter-i mûmzâyla 'âmel olunmak için işbu mahalle şerh verildi.

36a-142

Ḳazâ-i Bendereğli Ḳıta‘at-ı Keraste

‘Aded

- 02 Omurđa meşe 1000 kıyye
 02 Astar omurđa meşe 350 kıyye
 01 Bodoslama-i ser 250 kıyye
 02 Paraçol-ı ‘aḳreb 300 kıyye
01 Bodoslama-i ser çeki 600 kıyye
 08
 01 Çatal ḳarça 50 kıyye
 01 Ḳanad meşe 80 kıyye
 01 Ḳapak ḳanad 100 kıyye
 10 Döşek çifte 200 kıyye
 35 Döşek başı 200 kıyye
 78 Isḳârmoz 40 kıyye
 15 Çatal bükme 200 kıyye
 25 ??? meşe 200 kıyye
60 Felenk gürgen 60 kıyye
 234
 003 Eğri tahta 120 kıyye
 003 İki deltalı 50 kıyye
 002 Bir deltalı 80 kıyye
 005 Yarım döşek 100 kıyye
 004 Paraçol-ı kebîr 60 kıyye
005 Paraçol palâvara 40 kıyye
 256

Ḳazâ-i Ulus Ḳıta‘at-ı Keraste

‘Aded

- 02 ??? meşe 200 kıyye
 01 Yalı kütüğü 440 kıyye
 01 Ser-kütük çifte ḳaraağaç 200 kıyye
 01 Maçalık ḳaraağaç 200 kıyye

- 15 Koğuş meşe 280 kıyye
 15 Koğuş çam 200 kıyye
15 Laṭa-i kebîr çam 280 kıyye
 50
 10 Laṭa-i kebîr meşe 280 kıyye
 03 Paraçol-ı ‘akreb 300 kıyye
 01 Omurğa meşe 1000 kıyye
 01 Bodoslama-i ser çeki 600 kıyye
 02 Qurçaluk?? karaağaç 300 kıyye
05 Kemerelik çam 280 kıyye
 72
 01 Sütûn qarça 120 kıyye
 07 Yarım döşek 100 kıyye
 08 İki delṭalı 50 kıyye
 12 Bir delṭalı 80 kıyye
 14 Felenk gürgen 60 kıyye
 02 Paraçol palâvara 40 kıyye
02 Paraçol-ı kebîr 60 kıyye
 118 Bedel

Ḳazâ-i Pencşenbe Ḳıṭa‘at-ı Keraste
 ‘Aded

- 01 Omurğa meşe 1000 kıyye
 01 Astar omurğa meşe 35 kıyye
 06 Döşek başı 200 kıyye
 14 ??? meşe 200 kıyye
 01 Astar bodoslama-i kıç 250 kıyye
 01 Bodoslama-i ser çeki 600 kıyye
 12 Ḳapaḳ döşek 200 kıyye
 15 Bir delṭalı 80 ğuruş kıyye
 13 İki delṭalı 80 kıyye
 12 Laṭa-i kebîr meşe 280 kıyye
 10 Koğuş çam 200 kıyye

- 10 Çatal bükme 200 kıyye
 01 Paraçol palâvara 40 kıyye
 02 Paraçol-ı kebîr 60 kıyye
 01 Astar bodoslama-i ser 250 kıyye
03 Döşek çifte 200 kıyye
 103

Ḳazâ-i Tefen Kıta'ât-ı Keraste

'Aded

- 05 Ḳoğuş çam 200 kıyye
 01 Ser-kütük çifte karaağaç 200 kıyye
 02 Şütûn qarça 120 kıyye
 02 Felenk gürgen 60 kıyye
01 Paraçol-ı kebîr 60 kıyye
 11

Ḳazâ-i Ova Kıta'ât-ı Keraste

'Aded

- 12 Felenk gürgen 60 kıyye
 02 Çatal bükme 200 kıyye
 05 Kemerelik çam 180 kıyye
 20 Ḳoğuş çam 200 kıyye
 02 Mankalık çam 280 kıyye
 05 Ḳapak döşek 200 kıyye
 10 Laṭa-i kebîr çam 280 kıyye
 05 ??? meşe 200 kıyye
 07 Eğri tahta 120 kıyye
03 Paraçol-ı kebîr 60 kıyye
 71

Ḳazâ-i Çehârşenbe Kıta'ât-ı Keraste

'Aded

- 01 Omurğa meşe 1000 kıyye

- 01 Astar omurğa meşe 350 kıyye
 01 Bodoslama-i ser 250 kıyye
 09 Yalı kütüğü 240 kıyye
 05 Paraçol palâvara 40 kıyye
 19 Mançalık çam 280 kıyye
 20 Ser-çapa 200 kıyye
 17 Eğri tahta 120 kıyye
 09 Laṭa-i kebîr meşe 280 kıyye
 03 Paraçol-ı kebîr 60 kıyye
 01 Paraçol-ı ‘akreb 300 kıyye
 04 Çifte döşek 200 kıyye
 01 Astar bodoslama 250 kıyye
 91

Ḳazâ-i Zerzene Kıṭa‘ât-ı Keraste
 ‘Aded

- 01 Omurğa meşe 1000 kıyye
 06 ??? meşe 200 kıyye
 01 Yalı kütüğü 440 kıyye
 06 Eğri tahta 120 kıyye
 08 Ser-çapa 200 kıyye
 03 Mançalık çam 280 kıyye
 05 Kemerelik çam 180 kıyye
 06 Döşek çifte 200 kıyye
 01 Bodoslama-ı kıç 600 kıyye
 02 Paraçol-ı kebir 60 kıyye
 39

Ḳazâ-i Bartın Kıṭa‘ât-ı Keraste
 ‘Aded

- 02 Omurğa meşe 1000 kıyye
 02 Astar omurğa meşe 350 kıyye
 02 Çatal bükme 200 kıyye
 08 ??? meşe 200 kıyye

- 03 Yalı kütüğü 440 kıyye
15 Eğri tahta 120 kıyye
32
19 Ser-çapa 200 kıyye
03 Qurçaluk karağaç 300 kıyye
14 Kapak döşek 200 kıyye
15 Bir deltalı 80 kıyye
01 İki deltalı 50 kıyye
11 Yarım döşek 100 kıyye
08 Sütûn qarça 120 kıyye
01 Babalık-ı kebîr 250 kıyye
13 Laṭa-i kebîr meşe 280 kıyye
09 Döşek çifte 200 kıyye
14 Koğuş çam 200 kıyye
140
006 Paraçol-ı kebîr 60 kıyye
146
002 Paraçol-ı ‘akreb 300 kıyye
009 Döşek başı 200 kıyye
157
- Qazâ-i Borlu Kıṭa‘ât-ı Keraste
‘Aded
- 150 Koğuş çam 200 kıyye
020 Kemerelik çam 180 kıyye
030 Laṭa-i kebîr çam 280 kıyye
100 Felenk gürgen 60 kıyye
020 Isḱârmoz 40 kıyye
020 Paraçol palâvara 40 kıyye
021 İki deltalı 50 kıyye
361
013 Paraçol-ı kebîr 60 kıyye
374 Bedel

Ḳazâ-i Yörük Ḳıta'ât-ı Keraste

‘Aded

- 09 Felenk gürgen 60 kıyye
 08 Manḳalık çam 280 kıyye
 05 Ser-çapa 200 kıyye
 06 Eğri tahta 120 kıyye
 06 Bir delḫalı 80 kıyye
 06 İki delḫalı 50 kıyye
 05 Kemerelik çam 180 kıyye
02 Paraçol-ı kebir 60 kıyye
 47 Bedel

Ḳazâ-i Virânşehir Ḳıta'ât-ı Keraste

‘Aded

- 70 Ḳoğuş çam 200 kıyye
 05 Laḫa-i kebir meşe 280 kıyye
 10 Ḳoğuş meşe 280 kıyye
 05 Laḫa-i kebir çam 280 kıyye
 15 Yarım döşek 100 kıyye
 08 İki delḫalı 50 kıyye
 06 Bir delḫalı 80 kıyye
 35 Felenk gürgen 60 kıyye
 05 Eğri tahta 120 kıyye
 05 Ḳapak döşek 200 kıyye
05 Ser-çapa 200 kıyye
 169
006 Paraçol-ı kebir 60 kıyye
 175 Bedel

36b-146

Ḳazâ-i Ḳızılbel Ḳıta'ât-ı Keraste

‘Aded

- 10 Felenk gürgen 60 kıyye
 05 Laḫa-i kebir meşe 280 kıyye

- 22 oęuő am 200 kıyye
 03 apak dsek 200 kıyye
 05 Laa-i kebİR am 280 kıyye
 05 Eğri tahta meşe 120 kıyye
 09 oęuő meşe 280 kıyye
 09 Laa-i kebİR meşe 280 kıyye
 68
 03 Paraçol-ı kebİR 60 kıyye
 71 Bedel

azâ-i ozcığaz ıta‘ât-ı Keraste

‘Aded

- 01 Ser-kütük ifte araağa 200 kıyye
 07 oęuő 200 kıyye
 08 oęuő meşe 280 kıyye
 16
 01 Paraçol-ı kebİR 60 kıyye
 17 Bedel

azâ-i Eflâni ıta‘ât-ı Keraste

‘Aded

- 70 oęuő am 200 kıyye
 05 Laa-i kebİR meşe 280 kıyye
 10 oęuő meşe 280 kıyye
 01 uralık araağa 300 kıyye
 05 Laa-i kebİR am 280 kıyye
 01 Maalık araağa 200 kıyye
 15 Yarım dsek 100 kıyye
 08 İki deltalı 50 kıyye
 05 Bir deltalı 80 kıyye
 35 Felenk ęürgen 60 kıyye
 05 Eğri tahta 120 kıyye
 05 apak dsek 200 kıyye

05 Ser-çapa 200 kıyye

170

002 Paraçol palâvara 40 kıyye

004 Paraçol-ı kebîr 60 kıyye

176 Bedel

Ḳazâ-i Amaşra Ḳıta‘ât-ı Keraste

‘Aded

03 Astar omurğa meşe 350 kıyye

03 Çatal bükme 200 kıyye

02 ??? meşe 200 kıyye

02 Yalı kütüğü 440 kıyye

01 Yeke dümen karağaç 100 kıyye

02 Ḳurçalık karağaç 300 kıyye

10 Eğri tahta 120 kıyye

12 Ser-çapa 200 kıyye

15 Ḳapak döşek 200 kıyye

10 Bir deltalı 80 kıyye

07 İki deltalı 50 kıyye

02 Sütûn qarça 120 kıyye

69

15 Kemerelik çam 280 kıyye

14 Laṭa-i kebîr çam 280 kıyye

10 Laṭa-i kebîr meşe 280 kıyye

16 Ḳoğuş meşe 280 kıyye

01 Maçalık karağaç 200 kıyye

125

005 Paraçol-ı kebîr 60 kıyye

130

002 Omurğa meşe 1000 kıyye

001 Tırḥandil 1000 kıyye

133

Ḳazâ-i Ḳurukavak Ḳıta‘at-ı Keraste
‘Aded

- 01 Ser-kütük çifte karaağaç 200 kıyye
07 Ḳoğuş 200 kıyye
08 Ḳoğuş meşe 280 kıyye
16
01 Paraçol-ı kebir 60 kıyye
17 Bedel

Ḳazâ-i Şehâbeddîn Ḳıta‘ât-ı Keraste
‘Aded

- 02 Ser-kütük çifte karaağaç 200 kıyye
05 Ser-çapa 200 kıyye
08 Felenk gürgen 60 kıyye
22 Ḳoğuş çam 200 kıyye
15 Ḳoğuş meşe 280 kıyye
11 Laṭa-i kebir meşe 280 kıyye
63
02 Paraçol-ı kebir 60 kıyye
65 Bedel

Ḳazâ-i Aktaş Ḳıta‘ât-ı Keraste
‘Aded

- 05 Yarım döşek 100 kıyye
05 Ser-çapa 200 kıyye
01 Ser-kütük çifte karaağaç 200 kıyye
10 Laṭa-i kebir meşe 280 kıyye
07 Ḳoğuş meşe 280 kıyye
13 Ḳoğuş çam 200 kıyye
41
01 Paraçol-ı kebir 60 kıyye
01 Paraçol palâvara 40 kıyye
43 Bedel

Ḳazâ-i Yeñice Ḳıta‘ât-ı Keraste

‘Aded

- 04 Çatal bükme 200 kıyye
 01 Astar omurğa meşe 350 kıyye
 01 Babalık-ı kebîr 250 kıyye
 10 Laṭa-i kebîr meşe 280 kıyye
 05 Ḳoğuş meşe 280 kıyye
44 Ḳoğuş çam 200 kıyye
 65
 09 Paraçol palâvara 40 kıyye
02 Paraçol-ı kebîr 60 kıyye
 68

Ḳazâ-i Kecinós Ḳıta‘ât-ı Keraste

‘Aded

- 01 İrgâd çifte 240 kıyye
 01 ??? meşe 200 kıyye
 01 Ḳurçaluk?? karaağaç 300 kıyye
 08 Felenk gürgen 60 kıyye
 05 Mançalık çam 280 kıyye
 12 Ḳapağ döşek 200 kıyye
 05 Eğri tahta 130 kıyye
 03 Sütûn qarça 120 kıyye
 03 Yarım döşek 100 kıyye
02 İki deltalı 50 kıyye
 41
 10 Döşek başı 200 kıyye
01 Çatal bükme 200 kıyye
 52
02 Paraçol-ı kebîr 60 kıyye
 54
03 Döşek çifte 200 kıyye
 57

Cem‘ân Yekûn Kıta‘â-ı Keraste

‘Aded

1990

0011 Paraçol palâvara bâ-puşulâ zam maḥkeme-i Bolu

0066 Paraçol-ı kebîr bâ-puşulâ zam maḥkeme-i Bolu

2072

0006 Kızağ bedel

2078

Tevzî‘ ve taḫsîm olunan kızağdan mâ‘ada yalnız iki biñ yetmiş iki kıt‘a ecnâs-ı kerastedir.

Livâ-i Virânşehir Kıta‘ât-ı Hişşe

‘Aded

66 Paraçol-ı kebîr fiyât 60 pâre

11 Paraçol palâvara fiyât 40 pâre

77

36b-143

Ağçaşehir sâhasında inşa olunacak fırkateyn zam olunan paraçol-ı kebîr ve palâvara işâbet iden bedeli puşulası kayıdır.

Ağçaşehir a‘yânı ma‘rîfetiyle inşasına irâde-i seniyyem ta‘alluk iden kırk dokuz zirâ‘ bir kıt‘a fırkateyn-i hümâyûnuñ lâzım gelen kerastelerinden paraçol-ı kebîr ve palâvara kerasteleri temurden?? i‘mâl olunmak üzere tevķîf olunarak sâir ecnâs-ı kerasteleri bedeli?? ve Virânşehir sancağları kaçâlarına aḫdemce tevzî‘ ve taḫsîm olunmuş olub zikr olunan paraçol-ı kebîr ve palâvara kerasteleri yine ağaçdan yapılmak üzere qarâr verilerek sâbıķı üzere yüz altmış ‘aded paraçol-ı kebîr ve otuz ‘aded palâvara ki cem‘ân yüz doksan ‘aded keraste-i mezkûreniñ livâeteyn-i mezbûreyne müceddeden tevzî‘ ve taḫsîm olunmasına irâde-i ‘âliyye ta‘alluķıyla ol-bâbda şeref-baḫşa-yı şahîfe-i şudûr iden fermân-ı ‘âlîşâna imtişâlen hâlâ Bolu sancağı mütesellimi ‘âtûfetlü el-Hâc Muştafâ Bey Efendi ma‘rîfeti ve ma‘rîfet-i şer‘ ve cümle vücûh ittifâķıyla bi‘t-ta‘dil ve‘t-tesviye tevzî‘ ve taḫsîm olunduğda ğayr-i ez-ḫişşe-i livâ-i Bolu, Virânşehir sancağı ḫişşesine ber-vech-i bâlâ yetmiş yedi ‘aded paraçol-ı kebîr ve palâvara keraste işâbet eylediği medîne-i Bolu maḥkemesinden puşula olundu.

Fî 27 Ca. Sene 247.

Mühür Ahmed Nazîf

37a-144

Akçaşehir sâhasında inşâ olunan fırkateyn-i hümâyûnuñ paraçol-ı kebîr ve palâvara kerasteleri ağaçdan yapılmak üzere taqsîm olunmasına şâdir olan fermân-ı ‘âlî kayıdır.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me‘âdinü'l-fezâil ve'l-keâm Bolu ve Virânşehir sancağlarında vâkı‘ kazâlarıñ kâdîları ve nâibleri zîde-fazluhum ve mefâhirü'l-emâcid ve'l-a‘yân Bolu sancağı mütesellimi ve Virânşehir sancağı mütesellimi ve Akçaşehir a‘yânı zîde-mecduhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân ve zâbitân ve vücûh vesâir iş erleri zîde-kadruhum tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsıl olıcağ ma‘lûm ola ki ricâl-i devlet-i ‘âliyyemden Tersâne-i ‘Âmire emini iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mîr ‘Ali dâme-mecduhunuñ taqdîm eylediği bir kıt‘a takrîr-i mefhûmunda sen ki a‘yân-ı mûmâ-ileyhsin ma‘rîfetinle Akçaşehir sâhasında kırk dokuz zirâ‘ bir kıt‘a fırkateyn-i hümâyûnuñ lâzım gelen kerastelerinden paraçol-ı kebîr ve palâvara kerasteleri temurden i‘mâl olunmak üzere tevki‘f olunarak sâir ecnâs-ı kerasteleriniñ kaṭ‘ ve sâha-i mezkûre nakl ve tenzili zimmetinde bundan aḳdem emr-i şerîfim işdâr ve tesyâr kılınmış ise de zikr olunan paraçol ve palâvara kerasteleri yine ağaçdan yapılmak üzere qarâr verilerek sâbıkı üzere tertîbi lâzım gelmiş olduğuna binâen ol-vecihle sâlifü'z-zikr fırkateyn-i hümâyûnuma müktezâ olan paraçol ve palâvara kerasteleriniñ miḳdarlarını mübeyyin bi't-terḳîm taqdîm kılınan defter mücebince keraste-i mezkûreniñ semt ve münasib olan maḫallerden sâbıkı üzere mevḳûfâtдан tertîb birle kaṭ‘ ve sâha-i mezkûre nakl ve tenzili için saña ve mütesellim-i mûmâ-ileyhâ vesaire hiṭâben şûret-i defteriyle emr-i şerîfim işdârı huşûşunu tahrîr ve inhâ itmekden nâşî mücebince emr-i şerîfim işdârı huşûşuna irâde-i ‘âliyyem ta‘alluḳ idüb ol-bâbda mevḳûfâtдан ihrâcı derûn-u emr-i şerîfime mevzû‘an irsâl olunan şûret-i defter-i nâṭık olduğu üzere fırkateyn-i hümâyûnuma müktezâ yüz doksan kıt‘a kerasteyi Bolu ve Virânşehir sancağlarınıñ hâvî olduğu kazâlara ta‘dîl ve tesviye vecihle ma‘rîfetiñ ve mütesellim-i mûmâ-ileyhümâ ma‘rîfetleri ve ma‘rîfet-i şer‘ ve cümle ittifâkıyla tevzi‘ ve taqsîm olunarak kaṭ‘ ve saḫa-i mezkûre nakl ve tenzili esbâbınıñ istiḫşâlî huşûşuna mezîd sa‘y ve ğayret iderek fermânım olmağın ḫaşseten işbu emr-i celîlü'l-ḳadrim işdâr ve irsâl olunmuşdur imdi vuşûlinde keyfiyet-i irâde-i seniyyem manṭûḳ-u emr-i şerîfimden ma‘lûmuñ olduğda fermânım olduğu ve şûret-i defterde ‘âyân kılındığı vecihle keraste-i mezkûreyi livâeyn-i mezkûreynin hâvî olduğu kazâlardan ta‘dîl ve tesviye vecihle ma‘rîfetiñ ve mütesellim-i mûmâ-ileyhümâ ma‘rîfetleri ve ma‘rîfet-i şer‘ ve cümle ittifâkıyla

evvel-be-evvel ve sâha-i mezkûre naql ve tenzili huşûşuna müsâra‘at eyleyesin ve siz ki kuzât ve nüvvâb ve mütesellimler ve zâbiân vesâir iş erleri mûmâ-ileyhimsiz siz daği müceb-i emr-i şerîfimle ‘âmel ve hareket ve hilâfından hazer ve mücanebet eylemeñiz bâbında fermân-ı ‘âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki**; hükm-ü şerîfimle varduğda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü’ş-şân vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzîmü'l-ımtisâlimiñ mazmûn-u münifi birle ‘âmil olasız şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfime i‘timâd kılasız. Tahrîren el-yevmü'l-hâmis şehr-i Şafer sene tis‘a ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

37a-145

Çiçek-zâde ‘âfûfetlü ‘Ali Ağa Hazretleri’niñ 247 senesiniñ mütesellimlik ibkâsı emr-i ‘âlî kaydıdır.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me‘âdinü'l-fezâil ve'l-keâm Bolu ve Virânşehir sancağlarında vâkı‘ kazâlarıñ kâdîları ve nâibleri zîde-fazluhum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a‘yân livâ-i mezbûr mütesellimi ve Çiçek-zâde ‘Ali zîde-mecduhu tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâşıl olıcağ ma‘lûm ola ki muğâta‘ât hazînesi tarafından idâre olunmağda olan elviyeden Virânşehir sancağı mütesellimliği kâffe-i iltizâmâtıyla iki yüz kırık altı senesine maşûben sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin seniñ ‘uhdeñde olarak şimdiye kadar hüsn-ü idareye ma‘rîfetiñ cihetiyle mütesellimlik-i mezkûruñ ma‘lûmü'l-miğdâr iltizâmât ve şemerâtıyla işbu biñ iki yüz kırık yedi senesine maşûben daği ‘uhdeñde ibkâsı huşûşu ricâl-i devlet-i ‘âliyyemden hâlâ muğâta‘ât hazînesiniñ veredâtı nâzırı iftiğârü'l-emâcid ve'l-ekârim es-Seyyid ‘Abdurrahman Nâfiz dâme-mecduhu bâ-tağrîr ifâde ve inhâ itmekden nâşî vech-i meşrûh üzere mütesellimlik-i mezkûruñ sene-i mezbûreye maşûben ‘uhdeñe ihâlesi huşûşuna irâde-i seniyye-i mülûkânem müte‘allık olarak ol-bâbda hağt-ı hümâyûn şevket-mağrûn-u pâdişâhânem şahîfe-i pirây şudûr olmuş olmağla mantûk-u münifi ve baş muğâsebeden vürûd iden ‘ilm-u haber kâimesi mü‘eddâsı? üzere divân-ı hümâyûnumdan mâğşuşen işbu emr-i celîlü'l-ğadrim işdârı ile tesyâr kılınmışdır imdi livâ-i mezbûruñ bu vechile ‘uhdeñde ibkâsından mağşûd-u mücerredât-ı hilâfet-simât-ı pâdişâhâneme ve vedi‘a-i cenâb-ı hâlîkü'l-berâyâ olan fuğâra ve zu‘efânıñ cevri ve sitemden himâyet ve veğâyetleri ‘arzına mebni idüğü bedihi vürudumuzu?? olmağla aña göre mütesellimlik-i mezkûruñ bundan böyle güzelce idâresiyle himâyet-i fuğâra ve şiyânet-i ‘acze ve zu‘efâ emr-i ehemmine?? ve mütesellimlik-i mezkûruñ iltizâmât-ı vesâire bedelleriniñ daği vağt ve zamanıyla mağhallerine te‘diye ve teslime mübâderet ve muğayir-i rızâ vağ‘ ve hâlet vuğû‘-u

tecvîzden tevaqqî ve mübâ‘adet eylesin ve siz ki kuzât ve nüvvâb mûmâ-ileyhimsiz mazmûn-u emr-i şerîfim siziñ dañi meczûmuñuz olarak livâ-i mezbûr mütesellimliğini sene-i mezbûreye mañsûben mûmâ-ileyh zabt ve hâşılât ve ‘âidât ve teyyârât-ı sâiresini öteden-berü olageldiği üzere añz ve kabz itdürdüb mütesellimliği umûruna?? kimesne tarafından müdâhale ve ta‘arruz vuñû‘a gelmemesi emrine bi'l-ittifâk ihtimâm ve diñkat ve hilâfından hazer ve mücanebet eylemeñiz bâbında fermân-ı ‘âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki**; vuşul buldukda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzimü'l-ımtisâlimiñ mazmûn-u itâ‘at-mağrunuyla ‘âmel ve hareket eylesiniz şöyle bilesiz ‘âlâmet-i şerîfime i‘timâd kılasız. Tahîren evâñir-i şehri Cemâziye'l-evveli sene seb‘a ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

Koşantîniye el-mağrûse

37b-146

248 senesi Virânşehir sancağıniñ ‘avâriş fermân-ı‘ âlişâni kaydır.

Qıdvetü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma‘denü'l-fazl ve'l-keâm mevlânâ ve Virânşehir kâdîsı zîde-fazluhu tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâşıl olucağ ma‘lûm ola ki muqâta‘ât hazînesi tarafından zabt ve idâre olunan muqâta‘ât-ı cesime-i mîrîyemden Bolu ve Virânşehir sancağları muqâta‘âları bundan aqdem muhaşşılık vechiyle vüzerâ-yı ‘âzâmım ‘uhdesine ihâle olunmağ üzere tanzim olunmuş ise de zikr olunan sancağlarıñ idaresi elviye-i ma‘lûme ile ma‘an muqâta‘ât hazînesine rabt olunmuş olduğundan elviye-i mezkûreden Virânşehir sancağı muhaşşılığından ihrâc ve Bolu sancağından muqâta‘â ve ‘avârişiniñ emvâl-i muqayyedesiyile semere-i ma‘lûmesi tefriğ olunaraq başkaca mütesellimlik vechile der-‘uhde ve iltizâm huşûşuna irâde-i seniyyem ta‘alluğ etmiş olmağdan nâşî zikr olunan Virânşehir sancağı muqâta‘âsını işbu biñ iki yüz kırk yedi senesi martı ibtidâsından sene-i merkûme şubatı gâyetine değın bir sene-i kâmile mütesellimlik vecihle zabt ve rabt ve idâre itmek üzere ve zaman-ı zabtı muğarrem guresinden olub merbût olan Virânşehir ‘avârişini dañi iki yüz kırk sekiz senesine mañsûben cibâyet eylemek üzere Virânşehir sancağı müteselimi olan Çiçek-zâde kıdvetü'l-emâcid ve'l-a‘yân ‘Ali zîde-mecduhuye bâ-irâde-i seniyyem me‘a ‘avâriş ve harc bedeli cem‘ân altmış dokuz biñ gurusu bedele iltizâm ile der-‘uhde-i ve iltizâm olunub mûmâ-ileyh dañi iltizâm ve kabûl birle bedel-i iltizâm olan meblağ-ı mezbûru vaqt ve zamanıyla muqâta‘ât hazînesine edâ ve teslîm eylemek şartıyla hazîne-i mezkûreye memhûr deyn temessükü virmeğın ber-minvâl-i muğarrer zikr olunan Virânşehir sancağı muqâta‘âsını iki yüz yedi senesi martı ibtidâsından sene-i merkûme

şubatı gâyetine değin bir sene-i kâmile zabt ve rabt ve merbût olan ‘avârızınıñ daği iki yüz kırk sekiz senesine maşsûben zabt ve cibâyet ve bi'l-cümle ahâlî ve re‘âyâsını kâffe-i meşâlih ve ta‘diyâtdan hıfz ve himâyet iderek idâre ve vâkı‘ olan maşşûlât ve rüsûmâtı kânûn-u kadîm verilegeldiği?? üzere ağz ve kabz eyleyüb taraf-ı âhardan müdâhale ve ta‘arruz olunmamağ üzere zabt ve idâresiyçün emr-i şerîfim i‘tâsını ricâl-i devlet-i ‘âliyyemden hâlâ muqâta‘ât nâzırı iftiğârü'l-emâcid ve'l-ekârim es-Seyyid ‘Abdurrahman Nâfiz dâme-mecduhu memhûr temessüküyle inhâ itmeğin imdi mücebince zabt itdirilmek fermânım olmuşdur **buyurdum ki**; hükm-ü şerîfim varduğda bu bâbda şâdir olan emrim üzere ‘âmel idüb daği sen ki kâđi-yı mûmâ-ileyhsin nâzır-ı mûmâ-ileyhânıñ inhâsı mücebince mâru'z-zikr Virânşehir sancadı muqâta‘âsını iki yüz kırk yedi senesi martı ibtidâsından sene-i merkûm şubatı gâyetine değin bir sene-i kâmile zabt ve rabt ve merbût olan ‘avârızı daği iki yüz kırk sekiz senesine maşsûben teslîme mûmâ-ileyh tarafından zabt ve cibâyet ve bi'l-cümle ahâlî ve re‘âyâsınıñ mezâlim ve ta‘âddiyâtından hıfz ve himâyet iderek idâre ve vâkı‘ olan maşşûlât ve rüsûmâtı ve kânûn-u kadim olageldiği üzere ağz ve kabz itdürülüb hilâf-ı ‘âlîşânım taraf-ı ağardan müdâhale ve ta‘arruz itdürülmemesi huşûşuna mübâderet eylesesiz şöyle bilesiz ‘âlâmet-i şerîfime i‘timâd kılasız. Tahrîren fi's-seb‘a ‘işrîn şehir-i Cemâziye'l-ülâ sene seb‘a ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

Koşantîniye el-mahrûse

37b-147

247 senesi Hüseyin Efendi'ye mürûr tezkiresi verilmek üzere mektûb-u kâimmeğâmı

Ma‘rifet-meâb Za‘ferân-borlu nâibi efendi zîde-‘ilmuhu ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a‘yân Za‘ferân-borlu zîde-mecduhu ba‘de's-selam inhâ olunur ki Der-Sa‘âdet’de Çıkrıkçı Kemâleddîn mahallesi sâkinlerinden Hüseyin Efendi kendü hâl ve ‘arzıyla mukayyed iken ba‘zı aşhâb-ı agrâzıñ şer ve iftirâsıyla vaqı‘a-i hayriyeden altı ay mürûrunda bâ-tezkire vilâyet-i Za‘ferân-borlu’ya gönderilmiş olduğundan mûmâ-ileyh ol-cânibde perîşân ve ‘iyâl ve evlâdı daği bu tarafda müztarib ve nâlân oldukları beyânıyla Der-Sa‘âdet’e mürûruna ruşsat i‘tâsını mûmâ-ileyhiñ kayınvâldesi bâ-‘arz-ı hâl istid‘â ve istirhâm idüb mûmâ-ileyhiñ ahvâl-i ihtisâb nâzırı efendi ma‘rifetiyle lede't-taharri mûmâ-ileyh ehl-i ‘arz gürûhundan olub sû-i hareketi melhûz mekûleden olmadığı mahallesi imâmı ve muhtârlarıñ ifâde ve tekfil itmiş olduklarını nâzır-ı mûmâ-ileyh i‘lâm virilen kefâletnâmeysi merbûten tağdîm itmiş ve şûret-i hâle nazaran

mûmâ-ileyh ehl-i 'arz gürûhundan olarak 'iyâl ve evlâdınıñ perîşân hâllerine merhâmeten sâire emşâl olmamak üzere yalnız mûmâ-ileyhiñ Âsitâne'ye mürûruna ruşsat virilmiş olmağla yalnız mûmâ-ileyh Hüseyn Efendi'niñ bu tarafa mürûruyçün iktizâ iden mürûr tezkiresini i'tâ birle a'zâm ve irsâli huşûşuna mübâderet ve bu vesile ile sâir memnû' olanlarıñ salıvirilmemesine i'tinâ ve diğķat eylemeñiz için mektûb tahrîr ve irsâl olunmuşdur. İnşâ'llâh Te'âlâ vuşûlinde ber-vech-i muharrer harekete mübâderet eylesiz ve's-selâm mektûb-i hazret-i kâimmeķâmı kadd vaşale ileynâ.Fî 15 C. Sene 247.

38a-148

247 senesi Bendereğli sâhasında dergâh-ı 'âli kapûcibaşlarından Hâcî İsmâ'îl Ağa ma'rîfetiyle inşâ olunacak kalyon-u hümâyûnuñ kerastesinden bedel olan ba'zı kazâlarıñ bedel i'tâ etmesiyçün şâdir olan emr-i 'âli kaydır.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-keîâm livâeyn-i mezkûreynin hâvî olduğu kazâlarıñ kâdîları ve nâibleri zîde-fazluhum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Bolu sancağı mütesellimi (boş) el-Hâc Muştâfâ ve Virânşehir sancağı mütesellimi zîde-mecduhuma ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbitân ve iş erleri zîde-ķadruhum tevķî'-i refî'-i hümâyûn vâşıl olıcaķ ma'lûm ola ki Bendereğli sâhasında dergâh-ı mu'allâm kapûcibaşlarından muhtârı el-Hâc İsmâ'îl dâme-mecduhu ma'rîfetiyle inşâsı derdest olan altmış bir buçuk zirâ' bir kıt'a kalyon-u hümâyûnumuñ lâzime-i inşâyesinden olarak muktezâ olan ma'lûmü'l-mikdâr kerastesi bâ-emr-i şerîfim Bolu ve Virânşehir sancaķları kazâlarından tertîb olunmuş ve kazâhâ-i merķûmeden öteden-berü 'aynen keraste nakli mümkün olan kazâlardan 'aynen ve sâha-i mezkûre mesâfe-i bâ'ide ve bedelleri şa'b?? olub 'aynî keraste sevķi 'adîmü'l-imeķân olan kazâlardan mine'l-ķadîm bedelen te'diye olunur iken muhtâr-ı mûmâ-ileyh ber-minvâl-i muharrer bedel-i tahşîl olan kazâlardan daği 'aynen keraste muţâlebe itmekde olduğundan bahişle mine'l-ķadîm olageldiği üzere keraste nakli mümkün olan kazâlardan 'aynen sâha-i mezkûre mesâfe-i bâ'id olan kazâlardan bedelen te'diye eylemeleri babında ruşsatı hâvî emr-i şerîfim i'tası huşûşu bu def'a Der-Sa'âdet'ime bâ-'arîza ve mûmzâ ve i'lâmât inhâ olmağdan nâşî kuyûd-u lâzimesi ba'de'l-ihrâc iktizâsı ricâl-i devlet-i 'âliyyemden hâlâ Tersâne-i 'Âmirem emini iftiħârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mîr 'Ali dâme-mecduhuden lede'l-isti'lâm kalyon-u hümâyûn-u mezkûr için sâlifü'z-zikr Bolu ve Virânşehir sancaķları kazâlarından elli biñ yedi yüz seksen yedi kıt'a ecnâs-ı keraste tertîb olunmuş olduğu kuyûddan nümâyân ve öteden-berü

sâha-i mezkûrede inşâ olunan sefinelerin iktizâ iden kerastesi bu tarafda tobdan tertib ve şûret-i defteriyle lâzım gelen emr-i şerîfim maħalline irsâl ve tesyiri ve maħallinde dahi icâbı vechiyle tevzî‘ ve taqsîm olunageldiği ve bu mekûle sefine-i hümâyûnum kerastesiniñ bedelen te’diyesine dâir bir gunâ kayd bulunmadığı Tersâne-i ‘Âmirem kuyûdundan bi’t-tahkîk zâhir ve ‘ayân olmağla bu şûretde kalyon-u hümâyûn-u mezkûruñ sür‘ât-i inşâ ve itmâmı müktezâ-yı irâde-i seniyyemden idüğüne mebni kalyon-u hümâyûn-u mezkûruñ kerastesi olarak livâeyn-i mezkûreyñ kazâlarıñ hişşelerine işâbet iden mezkûrül-mikdâr kerasteniñ öteden-berü ne vecihle olagelmiş ise yine o vecihle te’diye ve teslîm olunmak üzere siz ki mütesellimler ve kuzât ve nüvvâb ve a’yân ve zâbiñân mûmâ-ileyhim vesâirlerisiz size hitâben bir kıt‘a emr-i şerîfim işdârı menût re’y-i ‘âlîşânım idüğüne i‘lâm eylediği bâ-takrîr lede'l-‘arz mûcebince emr-i şerîfim işdârı huşûşuna irâde-i seniyyem ta‘alluk itmekle vech-i meşrûh üzere ‘âmel ve harekete müsâra‘at eylemeñiz fermânım olmağın tenbîhi hâvî ve te’kîd ve isti‘câli muhtevî işbu emr-i celîlü'l-ğadım işdâr ve irsâl olunmuşdur imdi vuşûlünde keyfiyet irâde-i seniyyem mantûk-u emr-i şerîfimden ma‘lûmuñuz olduğda fermânım olduğı ve beyân kılındığı vecihle kalyon-u hümâyûn-u mezkûruñ sür‘ât-i inşâ ve itmâmı mañlûb-u kat‘i dâverânem idüğüne mebni mevķûf-u ‘aleyhim olan keraste-i mürettebe-i mezkûreniñ livâeyn-i mezkûreteyn kazâlarından öteden-berü ne vecihle olagelmiş ise yine ol-vecihle te’diye ve teslîm olunması huşûşuna cümleñiz bi'l-ittifâk kemâl-i ‘acele ve şetâb ve emrâr-i vaķti mûceb olur hâlâta teşebbüs ile müehheze?? ve ‘itâb olmağdan begâyet teħaşı ve mücanebet eylemeñiz bâbında fermân-ı ‘âlîşânım şadır olmuşdur **buyurdum ki**; hüküm-ü şerîfimle varduğda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan işbu emr-i şerîf-i ‘âlîşânımıñ mazmûn-u münîfi üzere ‘âmil olasız şöyle bilesiz ‘âlâmet-i şerîfime i‘timâd kılasız. Tahrîren fi'l-yevmü'l-ğadi işrîn şehr-i Rebî‘ü'l-evvel sene tis‘a ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

Ğad vâşale'l-ğayd-ı mâh fi 17 C. Sene 247.

38b-149

Ğalyon-u hümâyûndan bedel i‘tâ iden kazâlarıñ nisf-ı bedelleri tevzî‘ defteri ğaydıdır.

Bendereğli sâhasında dergâh-ı ‘âlî ğapûcıbaşılarından Ğacî İsmâ‘il Ağa ma‘rifetiyle inşâ olunmağta olan altmış bir buçuk zirâ‘ bir kıt‘a ğalyon-u hümâyûnuñ lâzime-i inşâyesinden Bolu ve Virânşehir sancağlarından bâ-emr-i ‘âlî tertîb buyurulan keraste-i mütenevvi‘adan Bolu maħkemesinden muğrec bâ-defter-i mûmzâ Virânşehir

sancağı hişşesine işâbet iden ma'lûmü'l-mukâta'ât keraste-i mütenevvi'a aqdem cümle ma'rîfetiyle tevzî' ve taqsîm birle puşula-i şer'iiyeleri kazâlara irsâl olunub bedelen edâ iden kazâlar bedelen ve 'aynen edâ iden kazâlar 'aynen hişşelerini tevzî' ve taqsîmi huşûşunu müktezâ hâvî der-bâr-ı rahmet-çarâra istirhâm olunduğda öteden-berü olageldiği vecihle te'diye ve teslîm olunmağ bâbında şâdır olan fermân-ı 'âlîşânım mûcebince nâzır-ı mûmâ-ileyhiñ bâ-emr-i 'âlî ma'plûb eylediği keraste-i mütenevvi'adan nısfı bir siyâğdan bedel olunmağ üzere beheri yüz onar ğuruşdan tevzî' ve taqsîm ve yerlü yerinden cem' ve taşşîl ve nâzır-ı mûmâ-ileyh tarafına te'diye olunmağ üzere cümle ma'rîfeti ve ma'rîfet-i şer'le on bir 'aded kazânıñ nısf-ı keraste-i mütenevvi'aları tevzî' ve taqsîm olunduğda meblağ-ı mezkûru li-ecli't-taşşîl livâ-i mezbûr mütesellimi 'âtûfetlü Çiçek-zâde 'Ali Ağa Hazretleri yedine i'tâ olunan defter-i mûmzâ kayıdır ki ber-vech-i âtî beyân olunur. Fî 17 C. Sene 247.

Qazâ-i Kecinós Keraste-i Ecnâs

'Aded

82.5

41.25 Nısf-ı keraste evvel-baharda te'diye olunmağ üzere tevkiîf olan minhâ

41.25 İşbu kırık bir 'aded bir rub' kerasteniñ beheri yüz onar ğuruşdan bedeli

Ğuruş

4537.5

Qazâ-i Kızılbel Ecnâs-ı Keraste

'Aded

104

052 Nısf-ı keraste evvel-baharda te'diye olunmağ üzere tevkiîf olan minhâ

052 İşbu elli iki 'aded kerasteniñ beheri yüz onar ğuruşdan bedeli

Ğuruş

5720

Ḳazâ-i Ova Ecnâs-ı Keraste

‘Aded

104

052 Nışf-ı keraste evvel-baharda te’diye olunmağ üzere tevķıf olan minhâ

052 İşbu elli iki ‘aded kerasteniñ beheri yüz onar ğuruşdan bedeli

Ğuruş

5720

Ḳazâ-i Aktaş Ecnâs-ı Keraste

‘Aded

60

30 Nışf-ı keraste evvel-baharda te’diye olunmağ üzere tevķıf olan minhâ

30 İşbu otuz ‘aded kerasteniñ beheri yüz onar ğuruşdan bedeli

Ğuruş

3300

Ḳazâ-i Virânşehir Ecnâs-ı Keraste

‘Aded

257

128.5 Nışf-ı keraste evvel-baharda te’diye olunmağ üzere tevķıf olan minhâ

128.5 İşbu yüz yigirmi sekiz buçuğ ‘aded kerasteniñ beheri yüz onar ğuruşdan bedeli

Ğuruş

14135

Ḳazâ-i Yörük Ecnâs-ı Keraste

‘Aded

68

34 Nışf-ı keraste evvel-baharda te’diye olunmağ üzere tevķıf olan minhâ

34 İşbu otuz dört ‘aded kerasteniñ beheri yüz onar ğuruşdan bedeli

Ğuruş

3740

Ḳazâ-i Ulus Ecnâs-ı Keraste

‘Aded

179

089.5 Nışf-ı keraste evvel-baharda te’diye olunmak üzere tevķîf olan minhâ

089.5 İşbu seksen dokuz buçuk ‘aded kerasteniñ beheri yüz onar ğuruşdan bedeli

Ġuruş

9845

Ḳazâ-i Eflâni Ecnâs-ı Keraste

‘Aded

258

129 Nışf-ı keraste evvel-baharda te’diye olunmak üzere tevķîf olan minhâ

129 İşbu yüz yigrmi dokuz ‘aded kerasteniñ beheri yüz onar ğuruşdan bedeli

Ġuruş

14190

Ḳazâ-i Şehâbeddîn Ecnâs-ı Keraste

‘Aded

95

47.5 Nışf-ı keraste evvel-baharda te’diye olunmak üzere tevķîf olan minhâ

47.5 İşbu kırk yedi buçuk ‘aded kerasteniñ beheri yüz onar ğuruşdan bedeli

Ġuruş

5225

Ḳazâ-i Amaşra Ecnâs-ı Keraste

‘Aded

200

100 Nışf-ı keraste evvel-baharda te’diye olunmak üzere tevķîf olan minhâ

100 İşbu yüz ‘aded kerasteniñ beheri yüz onar ğuruşdan bedeli

Ġuruş

11000

Ḳazâ-i Ḳuruḳavaḳ Ecnâs-ı Keraste

‘Aded

24

12 Nışf-ı keraste evvel-baharda te’diye olunmak üzere tevḳîf olan minhâ

12 İşbu on iki ‘aded kerasteniñ beheri yüz onar ğuruşdan bedeli

Ğuruş

1320

Cem‘ân Yekûn Keraste-i Ecnâs

715.75 Nışf-ı keraste yekûnu

78732.5 ğuruş

Yalnız yetmiş sekiz biñ yedi yüz otuz iki bucuḳ ğuruşdur.

Hurrire ed-defter? be-ma‘rifete’ŝ-şer‘ ve’l-ahâlî

Bâli-zâde es-Seyyid Meḫmed Emîn el-müvella-ḫilâfete bi-medîne-i Ṭaraḳlı-borlu nemeḳahü’l-faḳirun-ileyh ??? ğufirelehümâ.

39a-150

Borlulu Çiftlik ḳaryesinden ‘Âsâkir-i Manşûre teḳâ‘üdi Meḫmed veledi Meḫmed’iñ i‘lâm ḳaydıdır.

Der-i devlet-mekine ‘arz-ı dâ‘î keminelidir ki ‘Âsâkir-i Manşûre silkine idḫâl olunmuş olan Tersâne-i ‘Âmire tâburlarından birinci bölüğünde ikinci on başımñ yigirmi ğuruş mâhiye ile beşinci neferi olan Za‘ferân-borlulu Meḫmed veledi Meḫmed muḳaddem Varna’da vuḳû‘-bulan muḫârebede laĝım altında ḳalaraq mecrûḫ olub ḳadîm mâhiyesi olan yigirmi ğuruş ile teḳâ‘üd olduğunu mübeyyin ‘ilm-u ḫaberi vürüd itmiş olduğundan baḫiŝle cânib-i ḫazret-i ser‘askeriden iki yüz kırk dört senesi ramazân-ı ŝerîfiñ dördüncü günü târiḫiyle müverraḫ yedine i‘tâ olunan memhûr teḳâ‘üdlük tezkeresi mücebince iki yüz kırk yedi senesi muḫarremü’l-ḫarâmıñ ğurresine ḳadar bâ-i‘lâm-ı şer‘iyye teḳâ‘üd-ü mezbûruñ mâhiyeleri Virânşehir sancaĝı mütesellimleri yedinden teḳâ‘üd-ü mezbûr yedine i‘tâ olunmuş olub sene-i mezbûre muḫarremü’l-ḫarâmıñ cemâziye’l-âḫiri ĝâyetine gelince beher şehr yigirmi beş ğuruşdan altı aylık yüz yigirmi ğuruş daḫi livâ-i mezbûr mütesellimi ‘âtûfetlü Çiçek-zâde ‘Ali Aĝa ḳulları yediyle teḳâ‘üd-ü mezbûr yedine i‘tâ eylediĝi bi’l-iltimâs

pâye-i serir-i a'lâya'arz ve i'lâm olundu bâkî emr-u fermân der-'adâlet-çarârîndır. Hurrîre fî-gurre-i şehir-i Receb-i şerîf sene seb'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

248 senesi rebî'ül-evvelisiniñ guresine kadar sekiz aylık yüz altmış gurusu i'lâm şud. Fî gurre-i rebî'ül-âhîr sene 248 aralıkda sekiz aylık Der-Sa'âdet'den almışdır.

Âhar yere kayd-ı sicil olundu.

39a-151

Âsâkir-i Mansûre'den tekâ'üd olan on yedi neferiñ yerine ma'plûb olan âhari 'âlî kaydıdır.

Ûıdvetu'n-nüvvâb el-müteserri'în Virânşehir ve Za'ferân-borlu nâibleri zîde-'ilmuhumâ ve kıdvetu'l-emâcid ve'l-a'yân livâ-i mezbûr mütesellimi zîde-mecduhu ve mefâhirü'l-emâşil ve'l-akrân a'yân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-kağrum tevki'-i refi'-i hümayûn vâşıl olıcağ ma'lûm ola ki 'Âsâkir-i Mansûre'niñ berât-ı nizâmından berü vukû'-bulan muhârebelerde mecrûh ve 'âlîl olmuş ve gerek ateşli ta'lîmlerde ve çarağol hizmetlerinde bulunaraq gadr ve 'illet peydâ eylemiş olanlarına çaraf-ı eşraf-ı pâdişâhânemden tekâ'üdlük vazifeleri ihsân ve tekâlifden mu'âfiyetlerini hâvî her birleriniñ yedlerine fermân-ı 'âlîşânım daği i'tâ olunarak memleketleri cânibine 'azîmetleri ruhsat verilmiş ise de bunlarıñ yerlerine mağallerinden âharınıñ celbiyle 'Âsâkir-i Mansûre'nin her hâlde tevki'r ve teksîrleri irâde-i seniyyem müktezâsından olduğuna mebni zikr olunan tekâ'üdüden Virânşehir 'Ârif ve Za'ferân-borlulu Emîn veledi Feyzullah ve Muştafâ veledi 'Osmân ve İsmâ'îl ve 'Osmân veledi'Osmân ve Muştafâ veledi 'Ali ve 'Osmân veledi Emîn ve Hüseyin veledi Mehmed ve Velî veledi Süleymân ve Emîn veledi Ađmed ve diğer Emîn veledi Ađmed ve Emîn veledi 'Osmân ve Mehmed veledi Muştafâ ve Muştafâ ve İbrâhîm ve Ađmed ve Mehmed veledi Mağmûd nâm on yedi neferiñ yerlerine kânûnnâme-i hümayûnum şurûtu mücebince genç ve tevâna ve tâmü'l-a'zâ olmak üzere ağarları tedârik ve tağrîr ve serî'an Der-Sa'âdet'ime irsâl ve tesyir olunmak bâbında emr-i şerîfim şudûrunu hâlâ bi'l-istiklâl 'Âsâkir-i Mansûre ser'askeri düstûr-u mükerrem müşîr-i müfehham nizâmü'l-'âlem vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa edâma'llâhu Te'âlâ iclâlehu tarafından ifâde ve ifhâm? olunmağdan nâşi vech-i meşrûh üzere 'âmel ve harekete mübaderet olunmak fermânım olmağın i'lâmen ve tenbîhen ve maşşûs işbu emr-i celîlü'l-kağrım işdâr (boş) ile tesyâr olunmuşdur imdi siz ki nâibler ve mütesellim vesâir mûmâ-ileyhimsiz vuşûl ve teşrifimde zikr olunan tekâ'üdüñ yerlerine ma'plûb olunan on yedi neferi evşâf-ı mezkûre ile mevşûf yiğitlerden olarak tedârik ve tağrîr

birle temâmen ve serî'an Der-Sa'âdet'ime nakl?? ve irsâle ikdâm ve diğkat eylemeñiz kaţ'î matlub-u pâdişâhânem idüğü ve bu babda ağmâz ve rehâvet te'lifi?? ve beţâet bir vechile câiz olmadığı ma'lumuñuz olduğda ber-vech-i muharrer 'âmel ve harekete mezîd say' ve ğayret ve bu mekûle 'asâkiriñ mağallerinden tedârik ve ihrâclarıyla gerek harc-ı râh ve gerek meşârif ve levâzım-ı sâire zimmetinde cânib-i memleketten bir nesne verilmesi icâb itmeyüb hemân bulduğları hey'et ve kıyâfet ile gönderileceklerinden bu huşûş için kimesneden bir aqçe ve bir habbe muţâlebesiyle ahâlî ve fuķâraya ta'addî ve rencîde vukû'a gelmemek veyahud neferât-ı merkûme nokşân ve işe yaramaz mekûlesinden gönderilmek mişillü muğayir-i rızâ-i hareketi tecvîzden beğâyet tevakkî ve mübâ'adet eylemeñiz babında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki;** vuşûl bulduğda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtîşâlimiñ mazmûn-u itâ'at-maqrûnuyla 'âmel ve hareket eyleyesiz şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fi-evâilî şehr-i Cemâziye'l-âhîr sene seb'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

39b-152

Borlulu 'Âsâkir-i Manşûre'den Pide-oğlu Mehmed yedine verilen i'lâm kayıdır.

Der-i devlet-mekine 'Âsâkir-i Manşûre zâbiţân ve neferâtından birinci alâyîñ dördüncü tâburunuñ birinci bölüğünde birinci on başıñ ikinci neferi Za'ferân-borlulu Mehmed'in 'Âsâkir-i Manşûre hizmetinde gözleri 'alîl olmuş olduğundan kendüsüne beher şehr yigirmi beş guruş tekâ'üdlük vazîfesi ihsân-ı hümayûn buyurulan 247 senesi rebî'ü'l-evvelisiniñ beşinci günü târîhiyle müverrah verilen berât-ı şerîf-i 'âlîşân kaydı mücebince mâh-ı mezbûruñ beşinci gününden sene-i mezbûre işbu târîh-i i'lâm gününe gelince hesâb olunduğda beher mâh yigirmi beş guruşden beş aylık yüz yigirmi beş guruşu hâlâ Virânşehir sancağı mütesellimi 'âtûfetlü Çiçek-zâde 'Ali Ağa kuları yediyle mütekâ'id-i mezbûr Mehmed yedine i'tâ eylediğı pây-e-i serîre i'lâm şud. Fî 5 Ş. Sene 247.

247 senesi mâh-ı zi'l-hiccete's-şerîfesiniñ beşinci gününe kadar bir kıt'a i'lâm dağı verildiğı şud.

248 senesi rebî'ü'l-evveliniñ beşinci gününe kadar dört aylık i'lâm verildiğı kayd-ı şud. Fî 5 Ra?. Sene 248.

248 senesi recebi'l-ferdiniñ beşinci gününe kadar dört aylık yüz guruş mütesellim kâimmeķâm sa'âdetlü Mehmed Ağa yediyle bir kıt'a i'lâm verildiğı kayd-ı şud. Fi 5 B. Sene 48.

49 senesi rebî'ü'l-evvelisiniñ beşinci gününe kadar 9 aylık 225 ğuruş dergâh-ı mu'allâm kapûcibaşlarından 'âtûfetlü Hüseyin Ağa Hazretleri yediyle i'tâ olunduğu kayd şud.

49 senesi şa'bânınıñ beşinci gününe kadar i'lâmı kaydıdır aylık 5

50 senesi rebî'ül-evvelisiniñ beşinci gününe kadar 7 aylık 175 ğuruş Der-Sa'âdet i'lâmı verilmiş olduğu mütesellim ağa yediyle kayd-ı şud.

50 senesi şa'bana kadar 5 aylık bundan sonra âhar sicilde der-kaydı?

39b-153

246 senesi rûz-ı kâsımı sancağ tevzi' defteri kaydıdır.

Bâ'ış-i defter oldur ki

Virânşehir sancağında tevzi' i mu'tâd olan rûz-ı hızır ve rûz-ı kâsım defterleriniñ yekûnü ba'de't-tenkîh tevzi' ine ruşsatı hâvî bâlâ-yı defterde şahh-ı 'âlî keşide buyurularak tevzi' olunmak babında şeref-efzây şahîfe-i pirây şudûr olan fermân-ı cihân-me'tâ' mücebince işbu iki yüz kırık altı senesi rûz-ı hızırından sene-i merkûme rûz-ı kâsımına gelince takşî-i şânî emvali ve hazîne-i muqâta'ât ve bâ-puşulahâ-i maħkeme mürûr-u 'ubûr ve tataran hizmetleri ve bâ-defter-i mûmzâ ba'zı sancağ meşârifâtı ve ber-mu'tâd livâ-i mezbûr müteselliminiñ bâ-puşulahâ-i maħkeme maṭbah meşârifâtı bâ-emr-i 'âlî maṭlûb buyurulan Yemeni?? İbrâhîm Bey bekâyâsı ve ref'-i menzil takşitleri ve derbendât sekbânları ücretleri bi'l-cümle livâ-i mezbûruñ hâvî olduğu kazâlarıñ a'yân ve muhtârları ve ser-livâ-ı olan medîne-i Taraqlı-borlu kazâsınıñ vücûh ve a'yân-ı meclis-i şer'-i şerîfde hâzirûn oldukları halde cümleñiñ maḳbûlleri olarak el-yevm livâ-i mezbûruñ mevcûd ve mu'teberi olan biñ iki yüz seksen buçuk hâneye li-eclit-tebeyyün tevzi' ve takşim ve her bir kazânıñ hâneleri tahte hisşeleri terkîm olunan defteridir ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur. Fi'l-yevmü'l-hâmis ve'l-'işrîn fi şehr-i Cemâziye'l-evveli sene seb'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Ġuruş

28750 Takşî-i şânî bedel-i iltizâm hazîne-i muqâta'ât 26250 ğuruş harc-ı bâb takşî-i şânî hazîne-i mezkûre 2500 ğuruş

92325.5 Takşî-i şânî semere-i muqâta'ât-ı hazîne-i mezkûre

12500 Takşî-i şânî hazîne-i harc-ı bâb Darbhâne-i 'Âmire

133575.5

008000 Ber-mu'tâd-ı kadim mütesellimiye 7500 ğuruş etbâ' iye 500 ğuruş

002000 Ber mu'tâd-ı kadim kâtibiye

- 001000 Livâ-i mezbûr mâl-ı mezkûru aHz ve ta'dâd iden şarrâf ücreti
- 006000 Âsitâne-i 'âliyye'de mâl-ı mezkûru müte'ahhid olan şarrâf-ı ta'ahhüdiye
- 004500 Kağıd mürekkeb ve mum ve kapu çukadarı mâhiyesi
- 155075
- 014910 Ref'-i menzil bedeli bâ-emr-i 'âlî takşî-i evvel 7455 gurus ve bâ-emr-i 'âlî takşî-i şânî 7455 gurus
- 008882 Bâ-emr-i 'âlî maflûb buyurulan Yemeni?? İbrâhîm Bey beğâyası
- 002000 Kırk dört senesi mütesellim esbak el-Hâc İsmâ'îl Ağa'nın şarrafları ??? tarafına olan düyûn
- 019025 Mütesellim-i mûmâ-ileyhiñ elden?? vâkı' olan livâ-i mezbûr için meşârifâtına verilen
- 024993.5 Canib-i memleket için mürûr-u 'ubûra bâ-puşulahâ-i şer'iyye verilen
- 224886
- 013500 Ber-mu'tâd-ı kadîm cânib-i memleketden altı mâhda iki biñ iki yüz ellişer gurusdan meşârifât-ı maţbah mütesellim-i mûmâ-ileyhiñ
- 001200 Bir senelik şandık emini ücreti
- 010750 Güzeşte bedeli
- 003772.5 Bâ-defter-i müfredât şehir kethûdâsı meşârifâtı bâ-puşulahâ-i şer'iyye
- 001800 Ber-mu'tâd-ı kadîm livâ-i mezbûruñ ba'zı perîşân olan maħallerine cümle ma'rîfetiyle olan i'âne
- 255908.5
- 001500 Bayındır ve Hamâmlu karyelerine cümle ma'rîfetle olan i'âne
- 000250 Ber-mu'tâd-ı kadîm maħkeme kirası
- 002500 Kuruğöl derbendi sekbânı mâhiyesi 900 gurus, Hamâmlu boğazı derbendi sekbânı mâhiyesi 600 gurus, Çomçalı derbendi mahiyesi 600 gurus, Gökçeagaç derbendi sekbânı mâhiyesi 400 gurus birer senelik
- 260158 .5
- 006503 Gurus başına birer pâreden hâkim efendi dâ'îlerine harc-ı imzâ
- 001500 Bi'l-cümle ahali-i sancağın re'y ve ittifâklarıyla ber-mu'tâd-ı kadîm hâkim efendi dâ'îleriniñ meşârifâtına medâr olmak üzere ikrâmiye
- 000500 Ber-mu'tâd-ı kadîm kethûdâiye
- 000300 Ber-mu'tâd-ı kadîm kâtibiye

000300 Ber-mu‘tâd-ı kadîm hüddâmiye

000200 Kaydiye 100 ğuruş, ber-mu‘tâd-ı kadîm ihzâriye 100 ğuruş

269461.5

-017461.5 Mühimmeden başka idhâl-i defter olunmuş fâhiş mebâligden

252000 emşâline kıyâsen ħarc-ı imzâdan dahî hişşesiyle me‘â tenzili

Bâ-defter âħar vecihle ıslâhı mütevaqqıf irâde-i ‘âliyyeden

El-‘Abdî‘d-dâ‘î ‘Abdülkâdir

40a-153

İşbu defterin yekünu olan meblağ-ı livâ-i mezkûruñ olduğu kazâlara zırde maştur olduğu üzere li-ecli‘t-tebeyyün tevzi‘ ve takşım ve hişşeleri kazâları tahtına vaz‘ ve terkîm olunan defterdir ki zıkr olunur.

Qazâ-i Virânşehir

Hâne

‘Aded

102.5

Ğuruş Pâre

22854 11

-13758

09096 11 Kırk dört senesi üç tertîb mübâya‘a fiyâtından bâkî hişşeleri tenzîl

-01481 04

7615 07 Tenzîlâtdan hişşeleri minhâ

Qazâ-i Kızılbel

Hâne

‘Aded

41

Ğuruş Pâre

9141 28

-5503 09

3638 19 Kezâlik üç tertibden bâkî tenzili

-0592 17

3046 02 Tenzîlâtdan hişşeleri minhâ

Kazâ-i Aktaş

Hâne

'Aded

24.5

Guruş Pâre

5462 29

-3288 20

2174 09 Kırk dört senesi üç tertîb mübâya 'a fiyâtından bâkî kalan hisşeleri tenzîli

-0354

1820 Der - 'Âliyye' de vâkı ' olan tenzîlâtdan hisşeleri minhâ

Kazâ-i Şehâbeddîn

Hâne

'Aded

38

Guruş Pâre

8472 2.75

-5100 22

3372 10 Mübâya 'adan hisşeleri kezâlik tenzili

-0549 03

2823 07 Vâkı ' olan tenzîlâtdan hisşeleri minhâ

Kazâ-i Yörük

Hâne

'Aded

27

Guruş Pâre

6020 7

-3624 3

2396 4 Mübâya 'adan kezâlik bâkî hisşeleri tenzil

-0390 5

2005 39 Tenzîlâtdan hisşeleri minhâ

Ḳazâ-i Borlu

Hâne

‘Aded

220

Ġuruş Pâre

49053 5

-03178 34

45874 21 Der-‘Âliyye’de vâkı‘ olan tenzîlâtdan hişşeleri minhâ

Ḳazâ-i Eflâni

Hâne

‘Aded

103

Ġuruş Pâre

22965 0.75

-13825 7

09140 23 Mübâya‘adan kezâlik bâķî kalan hişşeleri minhâ

-01488 12

7652 11 Tenzîlâtdan hişşeleri minhâ

Ḳazâ-i Ova

Hâne

‘Aded

41

Ġuruş Pâre

9141 28

-5503 09

3638 19 Kezâlik bâķî kalan hişşeleri minhâ

-0592 17

3046 02 Tenzîlâtdan hişşeleri minhâ

Kazâ-i Ulus

Hâne

‘Aded

69

Guruş Pâre

15384 4.75

-09261 21

06123 13 Kezâlik üç tertîbden bâkî kalan hisşeleri minhâ

-00997

5126 Tenzîlâtdan hisşeleri minhâ

Kazâ-i Amaşra

Hâne

‘Aded

78

Guruş Pâre

17391 22

-10469 22

06922 00 Kezâlik hisşeleri minhâ

-01127

5795 Tenzîlâtdan hisşeleri minhâ

Kazâ-i Bartın

Hâne

‘Aded

91

Guruş Pâre

20290 5

-01314 35

18975 10 Tenzîlâtdan hisşeleri minhâ

Ḳazâ-i Kecinós

Hâne

‘Aded

33.5

Ġuruş Pâre

7469 7.5

-4496 21

2972 36 Kezâlik mübâya‘adan hişşeleri minhâ

-0484

2488 Der-‘Âliyye’de vâkı‘ olan tenzîlâtдан hişşeleri minhâ

Ḳazâ-i Zerzene

Hâne

‘Aded

22.5

Ġuruş Pâre

5016 2.75

-3020 3

1996 29 Mübâya‘adan hişşeleri minhâ

-0325

1671 Tenzîlâtдан hişşeleri minhâ

Ḳazâ-i Tefen

Hâne

‘Aded

5.5

Ġuruş Pâre

1226 4.5

-0738 5

0588 9 Mübâya‘adan hişşeleri minhâ

-0079 17

0408 32 Tenzîlâtдан hişşeleri minhâ

Kazâ-i Pençşenbe

Hâne

‘Aded

60

Guruş Pâre

13378 5

-08053 20

05324 25 Kezâlik kırk dört senesi mübâya‘asından hişşeleri minhâ

- 866 38

4457 27 Der-‘Âliyye’de vâkı‘ olan tenzîlâtdan hişşeleri minhâ

Kazâ-i Çehârşenbe

Hâne

‘Aded

53

Guruş Pâre

11817 4.5

-07113 37

04703 17 Kezâlik mübâya‘adan hişşeleri minhâ

- 0765 30

3937 27 Tenzîlâtdan hişşeleri minhâ

Kazâ-i Bendereğli

Hâne

‘Aded

150

Guruş Pâre

33445 2.5

-02167 15

31277 37 Vâkı‘ olan tenzîlâtdan hişşeleri minhâ

Kazâ-i Yeñice

Hâne

‘Aded

39.5

Ġuruş Pâre

8807 1.5

-5301 36

3505 10 Kezâlik kırk altı senesi mübâya‘a fiyâtından bâkî hisşeleri minhâ

-0570 27

2934 27 Der-‘Âliyye’de vâkı‘ olan tenzîlâtdan hisşeleri minhâ

Kazâ-i Kuruşavak

Hâne

‘Aded

9.5

Ġuruş Pâre

2118 7

-1275 1

0843 6 Kezâlik mübâya‘-ı bâkîden hisşeleri minhâ

-0137 6

0705 0 Der-‘Âliyye’de vâkı‘ olan tenzîlâtdan hisşeleri minhâ

Cem‘ân yekûn

Hâne

‘Aded

1208.5

Ġuruş Pâre

269457 18

+ 4 02 kesîr

269461 2

- 017461 2

252000 0

- 150000

102000

Âsitâne-i ‘Âliyye’de vuqû‘-bulan tenzîlât minhâ olmuş olub kırk dört senesi mevkı‘ tertîb-i mübâya‘a fiyâtınıñ meşârifî ba‘de'l-ihrâcî bâkî bir yük iki biñ guruş kalmışdır. İki yüz kırk dört senesine maḥsûben üç tertîb mübâya‘a fiât-ı mirîyelerinden bâkî kalan fiâtları cümle ahâlî-i sancaḫ ma‘rifetiyle ba‘zı maḥallere şarf olan meşârifî ba‘de'l-ihrâc bâkî yüz elli biñ guruşdan hişşeleri iki yüz kırk altı senesi rûz-ı kâsım hişşelerinden fûrû-nihâde olmuş olduğu işbu maḥalle şerḫ verildi.

Hurrire hâze'd-defter ???-şer‘ ve'l-ahâlî

Bâli-zâde es-Seyyid Mehmed Emîn el-müvella-ḫilâfete be-medîne-i Taraklı-borlu nemeḫahü'l-faḫirun-ileyh ??? ğufirelehümâ.

40b-154

246 senesi rûz-ı kâsımî i‘tibârıyla vuqû‘-bulan sancaḫ tevzî‘i defteriniñ tevzî‘ olunmasına şâdir olan fermân-ı ‘âlî kaydıdır.

Mefâḫirü'l-kużât ve'l-ḫükkam me‘âdenü'l-fezâil ve'l-keḫâm Virânşehir sancaḫında vâkı‘ kazâların kużât ve nüvvâbı zide-fazluhum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a‘yân livâ-i mezbûr mütesellimi (boş) zide-mecduhu ve mefâḫirü'l-emâsil ve'l-akrân a‘yân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zide-ḫadrum tevḫî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsil olıcaḫ ma‘lûm ola ki muḫaddemâ şâdir olan fermân-ı ‘âlîşânım mücebince bu def‘a Virânşehir sancaḫında vâkı‘ kazâların kırk altı senesi rûz-ı hızırından rûz-ı kâsımına gelince Der-Sa‘âdet’ime vürûd iden mümzâ ve memhûr bir kıt‘a tevzî‘ defteriniñ yekûnu iki yük altmış dokuz biñ dört yüz altmış bir guruş iki pâreye bâliḫ olmuş ve defter-i mezkûr bi’t-terfîḫ on yedi biñ dört yüz altmış bir guruş iki pâresi tenzîl ile şahḫü'l-bâkî iki yük elli iki biñ guruşuñ tevzî‘i iktizâ eylediğini mübeyyin bir tarafda terfîḫât-ı zehâire? me‘mûr-u esbaḫ İstanbul ḫâdısı olub Anadolu ḫâdî‘ askerliḫi pâyesi olan ‘alemü'l-‘ülemâ-i'l-mütebahḫirîn Mevlânâ ‘Abdülḫâdir edâma’llâhu Te‘âlâ fezâiluhu zîr-i deftere taḫrîr ve imzâ ve temhîr ve rikâb-ı hümâyûnum ḫâimmeḫâmı tarafından bâlâ-yı deftere şahḫ-ı keşide olunarak i‘âde ve irsâl kılınmış olmaḫla siz ki kużât ve nüvvâb ve mütesellim vesâir mûmâ-ileyhimsiz vuşûl-i emr-i şerîfimde sâlifü'z-zikr iki yük elli iki biñ guruşu ma‘rifetiñiz ve cümle ma‘rifetiyle livâ-i mezbûrde ḫâin kazâlar ahâlîsine ta‘dîl ve tesviye şurûḫuna ri‘âyet olunarak tevzî‘ ve taḫsîm ve yerlü yerinden cem‘ ve taḫşîl ile maḫallerine te’diye ve teslime ve diḫḫat ve meblaḫ-ı mezbûrûñ hîn-i tevzî‘inde defter-i mezkûre bir aḫçe zam ve ilave olunmak veyahud taḫşîldâriye namıyla ziyâde aḫçe aḫz ve taḫşîl kılınmak lâzım gelür ise bi’t-taḫḫîḫ mütecâsir olanların ḫaḫlarından gelineceḫi müteḫaḫḫîḫ ve muḫarrer

olduğuna binâen aña göre ‘âmel ve harekete mezîd ihtimâm ve diğkât eylemeñiz fermânım olmağın mağşûşen işbu emr-i celîlü'l-ğadım işdâr ve tesyâr olunmuşdur imdi keyfiyet ma‘lûmuñuz olduğda ber-minvâl-i muğarrer ‘âmel ve harekete ziyâde iğdâm ve ğayret ve meblağ-ı mezbûruñ şûret-i tevzî‘ ve tağşîli bu tarafda daği ma‘lûm olmağ için lâzım geleniñ Der-Sa‘âdet’ime irsâl ve tağdîmine müsâra‘at ve muğâyiri vaz‘-ı irâet ruğşat ile nefsiñizi mühlikiye ilğadan tevağkî ve mübâ‘adet eylemeñiz bâbında fermân-ı ‘âlîşânım şadır olmuşdur **buyurdum ki**; vuşûl bulduğda ol-bâbda vech-i meşrûğ üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzimü'l-ımtişâlimiñ mazmûn-u itâ‘at-mağrûnuyla ‘âmel ve hareket eyleyesiz şöyle bilesiz ‘âlâmet-i şerîfime i‘timâd kılasız. Tahriren fi-evâsıt-ı şehr-i Cemâziye'l-âğhir sene seb‘a ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

Ğoştantiniyyete'l-mağrûse

41a-155

246 senesi rûz-ı kâsım Borlu kâzâsı sürnâme defteri kayıdır.

Bâ‘iş-i defter oldur ki

Virânşehir sancağınıñ ser-livâsı olan medîne-i Tarağlı-borlu kâzâsınıñ ber-mûceb-i öteden-berü iki yüz yigirmi hâne i‘tibârıyla sancağ tevzî‘inden hişşe tarğ olunub el-yevm kâzâ-i mezkûrde mevcûd ve mu‘teber yüz elli hâne üzerine tevzî‘ ve tağsım olunageldiğine binâen işbu iki yüz kırğ altı senesine mağşûben kırğ yedi senesinde duğûl iden rûz-ı kâsım tevzî‘i vuğû‘-bulan emvâl-i mîrîyeden zîrde maştûr olduğ üzere kâzâ-i mezkûre hişşesi olan emvâl-i mîrî ve bâ-emr-i ‘âli beğâyâ ve ref‘-i menzil ve bâ-emr-i ‘Ali mağlûb buyurulan Yemeni?? İbrâhîm Bey beğâyâsı meşârifât-ı kâzâ ve mûkteziyât-ı saireniñ keyfiyet-i tevzî‘-i bilmek için livâ-i mezkûruñ ser-livası olan medîne-i Tarağlı-borlu nâm-ı diğer Za‘ferân-borlu kâzâsınıñ sene-i mezkûre mağşûben rûz-ı kâsım tevzî‘i defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi'l-ğâmis ve'l-‘işrîn min-şehir-i Cemâziye'l-evvel sene seb‘a ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

Ğuruş

490535 İki yüz kırğ altı senesine mağşûben kırğ yedi senesinde duğûl iden rûz-ı kâsım Virânşehir sancağında tevzî‘i vuğû‘-bulan emvâlden Borlu kâzâsına tarğ olunan hişşe

00900 Ber-mu‘tâd-ı kadîm tağşîldâriye

00100 Ber-mu‘tâd-ı ğarc-ı tağvîl

01100 Ber-mu‘tâd-ı kadîm a‘yâniye kâzâ-i mezbûruñ a‘yânı olmayub meşâlih-i kâzâ-yı mütesellimleri rû‘yet eylediğinden a‘yâniye nâmıyla vaz‘-ı defter olunagelen

00250 Mâl-ı mezkûru kabz iden kabz-ı mâl ücreti

514035

030635 Bendereğli sâhasında inşa olunan kılyon-u hümâyûnuñ omurğa ve bodoslama bedelinden bâ-puşulahâ-i maħkeme-i Bolu on altı biñ sekiz yüz ğuruşdan hişse-i Borlu

01143.5 Kazâ-i mezkûruñ mekâri bârgîrlerinden telef olanlarıñ yerine iştirâ olunan bârgîr kıymetleri

556105

01390 Ğuruş başına birer pâreden hâkim efendi dâ'ilerine harc-ı imzâ

00200 Ber-mu'tâd-ı kadîm hâkim-i mûmâ-ileyhiñ kethûdâiyesi

00180 Ber-mu'tâd-ı kadîm kâtibiye

00110 Ber-mu'tâd-ı kadîm hüddâmiye

00030 Ber-mu'tâd-ı kadîm kaydiye

00060 Ber-mu'tâd-ı kadîm ihzâriye

575805

-035805 Mühimmeden başka idhâl-i defter olunmuş fâhiş mübâyi'den emşâline kıyâsen harc-ı imzâ ve Bendereğli hişsesine ma'an tenzili yahûd âhar vecihle işlâhı mütevaqqıf-ı irâde-i 'âliyyeden

540000

El-'Abdî'd-dâ'î 'Abdülkâdir

Hurrîre haze'd-defter be-ma'rifete's-şer' ve'l-ahâlî

Bâli-zâde es-Seyyid Mehmed Emîn el-müvella-hilâfete be-medîne-i Tıraqlı-borlu nemeķahü'l-faķirun-ileyh ğufirelehümâ.

41a-156

246 senesi rûz-ı kâsım i'tibârıyla vuķû'-bulan Borlu kazâsı defteriniñ yekûn tenzîl olunaraq tevzî'ine ruħşat buyurulan fermân-ı ' âlî kaydıdır.

Ƙıdvetü'n-nüvvâb el-müteşerri'în Tıraqlı-borlu kazâsı naibi mevlânâ (boş) zîde-'ilmuhum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Virânşehir sancağı mütesellimi zîde-mecduhu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-aķrân vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-ķadrum tevķî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcaķ ma'lûm ola ki muķaddema şâdir olan ferman-ı 'âlîşânım mücebince bu def'a nefsi Tıraqlı-borlu kazâsınıñ kırķ altı senesi rûz-ı kâsımını i'tibârıyla Der-Sa'âdet'ime vürûd iden mûmzâ ve memhûr bir kıt'a tevzî' defteriniñ yekûnu elli yedi biñ beş yüz seksen ğuruş beş pâreye bâliğ olmuş defter-i mezkûr bi't-terfî'a üç biñ beş yüz seksen ğuruş beş pâresi tenzîl ile şahhü'l-bâķî

elli dört biñ guruşuñ tevzî'-i iktizâ iylediğini işbu tarafda terfîkât-ı zehâire? me'mûr-u esbak İstanbul kâdîsı olub Anadolu Kâdî'askerliği pâyesi olan a'lemü'l-'ülemâi'l-mütebahhîrîn Mevlânâ 'Abdülkâdir edâme'llâhu Te'âlâ fezâilehu zîr-i deftere tahrîr ve imzâ ve temhîr itmiş ve rikâb-ı hümâyûnum kâimmekâmı tarafından bâlâ-yı deftere şahh-ı keşide olunarak i'âde ve irsâl kılınmış olmağla siz nâib ve mütesellim vesâir mûmâ-ileyhimsiz vuşûl-i emr-i şerifimle sâlifü'z-zıkr elli dört biñ guruşu ma'rîfetiñ ve cümle ma'rîfetiyle kazâ-i mezbûr ahâlîsine ta'dîl ve tesviye şurûṭuna ri'âyet olunarak tevzî' ve takşîm ve yerlü yerinden cem' ve tahşîl ile mahallerine te'diye ve teslîme diğğat ve meblağ-ı mezbûruñ hîn-i tevzî'ine defter-i mezbûre bir aqçe zam ve ilave olunmak veyahûd tahşîldâriye nâmıyla ziyâde aqçe ahz ve tahşîl kılınmak lâzım gelür ise bi't-tahkîk mütecâsır olanlarıñ haklarından gelineceği muhaqqak?? ve muqarrer olduğuna binâen aña göre 'âmel ve harekete mezîd ihtimâm ve diğğat eylemeñiz fermânım olmağın mahşûşen işbu emr-i celîlü'l-kadım işdâr

41b-156

ve tesyâr olunmuşdur imdi keyfiyet ma'lumuñuz olduğda ber-minvâl-i muharrer 'âmel ve harekete ziyâde iqdâm ve gayret ve meblağ-ı mezbûruñ şûret-i tevzî' ve tahşîl işbu tarafda dañi ma'lûm olmak için lâzım gelen i'lâmîñ Der-Sa'âdet'ime irsâl ve takdîmine müsâra'at ve muğâyir-i vaz' irâet ruşsat ile nefsiñiz mühlîkiye ilgâdan tevaqqî ve mübâ'adet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şadır olmuşdur **buyurdum ki**; vuşûl bulduğda bu bâbda vech-i meşrûḥ üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimiñ mazmûn-u itâ'at-maqrûnuyla 'âmel ve hareket eylesiz şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfime i'timâd kılasız. Tahriren fi-evasiṭ-i şehri Cemâziye'l-âhîr sene seb'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Koşantîniye el-mahrûse

41b-157

242 senesine mahşûben olmak üzere bekâyâ kalmış Bolu ve Virânşehir sancağları kazâlarından bâ-fermân-ı 'âlî maṭlûb buyurulan ref'-i menzil bedeliyesi emrî kayıdır.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-ḥukkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-keâm Bolu ve Virânşehir sancağlarında vâkı' kazâlarıñ kâdîları ve nâibleri zîde-fazluhum ve mefâhirü'l-emâcid ve a'yân Bolu ve Virânşehir sancağları mütesellimleri ve huşuş-u âtî'l-zıkr bu def'a mahşûş mübâşir ta'yîn olunmuş olan maliye kalemi mümeyyizi Hâfız İbrâhîm Edhem zîde-mecduhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zabıtan ve iş erleri

zîde-kağruhum tevķî'-i refî'-i hümâyûn vaşıl olıcaķ ma'lûm ola ki Bolu ve Virânşehir sancaķlarında vâķı' kağalardan senevi müretteb olan ref'-i menzil bedeliyesinden iki yüz kırķ iki senesi taķsît-i evveli olan on yedi biñ yedi yüz elli ğuruş el-yevm livâ-i mezbûr kağâlarında beķâyâ kalmış ve beķâyâ-yı meblaĝ-ı mezbûruñ sür'at-i taķşîli ve tesyîli huşûşunu bi'd-defa'ât evâmîr-i şerîfem işdârıyla te'kid ve isti'câl olunmuş ise de henüz bir aķçesi vürûd ve teslim hazîne-i 'âmîrem olmamış kuyûddan nümâyân ve meblâĝ-ı mezbûr ise hazîne-i 'âmîremiñ vâridât-ı muķarrere ve mu'ayyenât-ı maķşûşasından olarak bu cihetle 'aķide-i te'hîre düķâr olması rızâ-yı 'âliyyemiñ bi'l-vücûh hilâfı ve ķarârgîr olan nizâmınıñ muĝâyiri olacaĝı ve elzem?? ve aşıkâr? olmaķdan nâşî bundan böyle daĝı daķıķa-i vâhîde te'hîrî tecvîz olunmayarak ve bir aķçesi gerüye kalmayarak siz ki mütesellimler-i mûmâ-ileyhümâsız ma'rîfet-i şer' ve ma'rîfetiñiz ve cümle ittifâķı ve mübâşîr-i mûmâ-ileyh ma'rîfetiyle ber-vech-i tekmiî serî'an ve 'âcilen yerlü yerinden ve lâzım gelenlerden taķşîl ve mübâşîr-i mûmâ-ileyhe tevdi'ân Der-Sa'âdet'ime irsâl ve hazîne-i 'âmîreme teslimi bâbında emr-i şerîfim işdârı huşûşuna irâde-i 'âliyyem ta'alluķ itmekle vech-i meşrûh üzere 'âmel ve harekete müsâra'at eylemeñiz fermânım olmaĝın te'kid ve isti'câlî hâvî bu def'a daĝı işbu emr-i 'âlîşânım işdâr ve mübâşîr-i mûmâ-ileyh ile tesyâr olunmuşdur imdi vuşûlinde keyfiyet-i irâde-i 'âliyyem mantûķ-u emr-i şerîfimden ma'lûmuñuz olduķda fermânım olduĝu ve muķaddem bu def'a şâdir olan evâmîr-i şerîfem mücebberince ber-vech-i muķarrer meblaĝ-ı beķâyâ-yı mezbûr on yedi biñ yedi yüz elli ğuruş hazîne-i îrâd ve maķşûşesinden olduĝundan bu vecihle te'hîr ve beķâyâ kalması rızâ-yı şâhânemiñ hilafı ve nizâmınıñ muĝâyiri olduĝuna binâen ba'dezîn te'hîri bir an tecvîz olunmayarak ve bir aķçesi gerüye kalmayarak ma'rîfet-i şer' ve ma'rîfetiñiz ve cümle ma'rîfetiyle ve mübâşîr-i mûmâ-ileyh ma'rîfetiyle temâmen ve serî'an yerlü yerinden îcâb ve iķtizâ idenlerden taķşîl ve mübâşîr-i mûmâ-ileyhe tevdi'ân evvel-be-evvel Der-Sa'âdet'ime irsâl ve hazîne-i 'âmîreme teslimi huşûşuna mezîd sa'y ve ĝayret eyleyesiz ve sen ki mübâşîr-i mûmâ-ileyhsin sen daĝı me'mûr-ı taķşîl olduĝunuñ meblaĝ-ı beķâyâ-yı mezbûru temâmen taķşîl itmedikçe haķve-i vâhîde hareket ve beyhûde meķş ve iķâmet ile emrâr?? vaķf-ı? müceb olmaķ hâlât-ı vuķû'undan hâzer ve mücanebet eyleyesiz siz ki ķuzât ve nüvvâb ve a'yân ve zâbitân vesâir mûmâ-ileyhimsiz siz daĝı emr-i şerîfimle 'âmel ve hareket ve hilâfı-i rızâ ve muĝayir-i nizâm bundan böyle daĝı 'avķ ve te'hîrleriyle bir daĝı isti'câle hâcet bıraĝılması?? lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacaĝınıızı cezmen ve yakînen bilüb aña göre

mütehayyizât-ı harekete mübâderet eylemeñiz bâbında fermân-ı ‘âlîşânım şâdır olmuştur **buyurdum ki**; hükm-ü şerîfime varduğda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü’s-şan vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzimü'l-imtişâlimiñ mazmûn-u münîfi birle ‘âmel olasız şöyle bilesiz ‘âlâmet-i şerîfime i‘timâd kılasız. Tahrîren fi'l-yevmü't-tâsi‘ şehri Receb-i şerîf sene seb‘a ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

Kostantiniyye el-mahrûse

42a-158

247 senesi bâ-fermân-ı ‘âlî ‘Arabistân ser‘askeri Mehmed Paşa Hâzretleri ma‘iyetine maflûb olunan ‘askeriñ Virânşehir sancağına ‘aynen tevzî‘i kayıdır.

İşbu sene-i mübârekeke bâ-ferma-ı ‘âlî Virânşehir sancağıniñ hâvî olduğı kazâlardan Haleb-Şehbâ vâlisi ve ‘Arabistân ser‘askeri devletlü Mehmed Paşa hâzretleriniñ ma‘iyet-i müşîrânelerinde istiğdâm olunmağ üzere maflûb buyurulan yüz yetmiş beş nefer piyâde ve süvâri kazâhâ-i mezkûre ma‘rifet-i şer‘ ve livâ-i mezbûr mütesellimi ‘âtûfetlü ağa hâzretleri ma‘rifeti ve cümle ittifâkıyla ta‘dil ve tesviye şurûtu üzere tevzî‘ ve taqsîm olunub yerlü yerinden iğrâc ve mağal-i me‘mûrelerine gönderilmek üzere kıbel-i şer‘den virilen defterdir ki ber-vech-i âtî zıkr olunur. Fî 15 Ş. Sene 47.

Qazâ-i Virânşehir	Qazâ-i Kızılbel	Qazâ-i Aktaş	Qazâ-i Şehâbeddîn
Piyâde nefer 11	Piyâde nefer 5	Piyâde nefer 3	Piyâde nefer 4
Süvâri nefer 5	Süvâri nefer 1		Süvâri nefer 2
Qazâ-i Yörük	Qazâ-i Eflâni	Qazâ-i Ova	Qazâ-i Ulus
Piyâde nefer 3	Süvâri nefer 16	Piyâde nefer 5	Piyâde nefer 10
Süvâri nefer 1		Süvâri nefer 1	Süvâri nefer 1
Qazâ-i Amaşra	Qazâ-i Bartın	Qazâ-i Kecinós	Qazâ-i Zerzene
Piyâde nefer 1	Piyâde nefer 10	Piyâde nefer 4	Piyâde nefer 3
Süvâri nefer 2	Süvâri nefer 4	Süvâri nefer 1	Süvâri nefer 1
Qazâ-i Tefen	Qazâ-i Pençşenbe	Qazâ-i Çehârşenbe	Qazâ-i Bendereğli
Piyâde nefer 2	Piyâde nefer 7	Piyâde nefer 6	Piyâde nefer 18
	Süvâri nefer 2	Süvâri nefer 2	Süvâri nefer 5

Qazâ-i Yeñice	Qazâ-i Quruqavaq	Qazâ-i Borlu	Cem'ân yekûn
Piyâde nefer 5	Süvâri nefer 1	Piyâde nefer 19	Piyâde nefer 125
Süvâri nefer 1		Süvâri nefer 4	Süvâri nefer 50

42a-159

'Asker-i mezkûruñ harçlıkları başbûğu ve meşârifi sâir tevzî'i kayıdır.

Bâ'ış-i defter oldur ki

Bâ-emri 'âlî Virânşehir sancağınıñ hâvî olduğu qazâlardan Haleb-Şehbâ vâlisi ve 'Arabistân ser'askeri devletlü Mehmed Pâşâ Hazretleriniñ ma'iyet-i müşirânelerinde istiğdâm olunmaq üzere matlûb buyurulan yüz yetmiş beş nefer ber-vech-i tahmil piyâde ve süvâri 'askeriniñ livâ-i mezbûr mütesellimi Çiçek-zâde 'âtûfetlü es-Seyyid 'Ali Ağa Hazretleri inzimâm-ı? re'y ve ma'rîfeti ve cümle ittifâkıyla beher piyâdesine yedi yüz on guruş ve beher süvâriye biñ iki yüz elli guruş ve 'asker-i mezkûruñ başbuğuna ve sancağdarına Der-Sa'âdet'den gelen piyâdelerine verilecek hizmet-i mübâşiriyesi ve 'asker-i mezkûrleriñ cemedânlarını?? götürmek için tahmil olunan on iki 'aded mekâri bârgîrleri aqçesi ve eyyâm mekşlerinde olacak meşâfiri ve meşârifât-ı sâiresini ma'rîfet-i şer' ve livâ-i mezbûr mütesellimi 'âtûfetlü Ağa Hazretleri ma'rîfeti ve cümle ittifâkıyla bi't-ta'dîl ve't-tesviye tevzî' ve taksîm olundukda beher haneye yüz elli beş buçuq tevdisinden işâbet idüb meblağ-ı mezkûru li-ecli't-tahşîl tahşildârı Ağa mûmâ-ileyh hazretleri yedine kıbel-i şer'den verilen defter-i mûmzâ kayıdır ki ber-vech-i âtî beyân olunur. Fî 15 Ş. Sene 248.

Guruş

93750 Piyâde nefer 'aded 125, bedeli beheri 750 guruş

62500 Süvâri 'aded 50, bedeli beheri 1250 guruş

10000 İşbu 'askeriñ başbuğu Eflânili 'Ali Ağa'ya

01500 Sancağdâr Eflânili Mehmed Ağa'ya

05000 Der-Sa'âdet'imden gelen mübâşir Ağa'ya hizmet-i mübâşiriye

06000 On iki 'aded mekari bârgîrleri behâsı

09000 Eyyâm-ı mekşlerinde me'kûlât ve meşrûbât ve meşârif-i sâireleri

00170 Başbuğuñ meşârifinden olarak îcâb iden

187920

Yalnız bir yür seksen yedi biñ dokuz yüz yigirmi guruşdur.

Kaẓâ-i Virânşehir	Kaẓâ-i Kızılbil	Kaẓâ-i Aktaş	Kaẓâ-i Şehâbeddîn
Ġuruş 15938.75	Ġuruş 6375.5	Ġuruş 3809.75	Ġuruş 5909

Kaẓâ-i Yörük	Kaẓâ-i Borlu	Kaẓâ-i Eflâni	Kaẓâ-i Ova
Ġuruş 4198.5	Ġuruş 34210	Ġuruş 16016.5	Ġuruş 6375.5

42b-159

Kaẓâ-i Ulus	Kaẓâ-i Amaşra	Kaẓâ-i Bartın	Kaẓâ-i Kecinós
Ġuruş 10729.5	Ġuruş 12129	Ġuruş 14150.5	Ġuruş 5209.5

Kaẓâ-i Zerzene	Kaẓâ-i Tefen	Kaẓâ-i Pencşenbe	Kaẓâ-i Çehârşenbe
Ġuruş 3498.75	Ġuruş 855.5	Ġuruş 9330	Ġuruş 8241.5

Kaẓâ-i Bendereğli	Kaẓâ-i Yeñice	Kaẓâ-i Kuruķavak
Ġuruş 23325	Ġuruş 6141.5	Ġuruş 1477.5

Cem‘ân yekûn ġuruş 187920.75

Yalnız bir yük seksen yedi biñ dokuz yüz yigirmi buçuk ġuruş bir rub‘dur.

Hırrire be -ma‘rûfu’l-vâlî ve’l-ahâlî

Bâli-zâde es-Seyyid Mehmed Emîn el-müvella-hilâfete be-medîne-i Taraqlı-borlu nemeķahü'l-faķirun-ileyh ġufirelehümâ.

42b-160

‘Âsâkir-i mezkûre meşârifinden Borlu hişşesine işâbet iden meblağın Borlu kaẓâsı tevzî‘i defteri kayıdır.

Bâ‘iş-i defter oldur ki

Bâ-emr-i ‘âlî Virânşehir sancağından Haleb-Şehbâ vâlîsi ve ‘Arabistân ser‘askeri devletlü Mehmed Paşa Hâzretleri ma‘iyet-i müşirânelerinde istiĥdâm olunmak üzere maṭlûb buyurulan yüz yetmiş beş nefer ‘askeriñ elli neferi süvâri ve yüz yigirmi beş neferi piyâde olarak cümle ma‘rîfetleriyle karar verilerek beher piyâdeye yedi yüz elli ġuruş ve beher süvâriye biñ iki yüz elli ġuruş ve aġa ve sancağdâr ve ĥizmet-i mübaşîriye ve ‘asker-i mezkûrleriñ cümle cemedânlarını?? göndermek üzere karar verilen on iki mekâr-i bârgîrleri aķşesinden ve meşârifât-ı sâireden Borlu kaẓâsı hişşesine işâbet iden meblağ-ı mezkûru ma‘rîfet-i şer‘ ve livâ-i mezkûr mütesellimi

Çiçek-zâde ‘âtûfetlü ‘Ali Ağa Hâzretleri ma‘rifeti ve cümle vücûh ittifâkıyla tevzî‘ ve takşîm olundukda beher hâneye iki yüz yigirmi sekiz buçuk ğuruşdan işâbet idüb ve varıcak?? kıyeyisi daħi köprüye?? merbût olub salyâne-i mu‘âf iseler daħi bâ-fermân-ı ‘âlî maṭlûb buyurulan takrîr-i ‘askerinden ve meşârifinden hisse tarḥ olunageldiğinden üç hâne i‘tibâren cümle ahâlî-yi vücûh ma‘rifetleriyle hisse tarḥ olunmuş olmağla meblağ-ı mezkûru kazâ-i mezbûr ahâlîlerinden li-ecli't-taḥşîl taḥşîldârı livâ-i mezbûr mütesellimi ağa-yı mûmâ-ileyh hâzretleri yedine kıbel-i şer‘den verilen defter-i mûmzâ kaydıdır ki ber-vech-i âtî zıkr ve beyân olunur. Fî 17 Ş. Sene 247.

Ğuruş

34960.5 Borlu kazâsı hissesine işâbet iden tevzî‘iñ yekûnu

Yalnız otuz dört biñ dokuz yüz altmış buçuk ğuruşdur.

Hurrire hâze'd-defter be-ma‘rifete'ş-şer‘ ve be-ma‘rifete'l-vücûh ve'l-ahâlî

Bâli-zâde es-Seyyid Meḥmed Emîn el-müvella-hilâfete be-medîne-i Taraqlı-borlu nemeḳahu'l-faḳirun-ileyh ??? ğufirelehümâ.

43a-161

247 senesi bâ-ferman-ı ‘âlî Virânşehir sancağından Haleb-Şehbâ vâlîsi ve ‘Arabistân ser‘askeri Meḥmed Paşa Hâzretleri ma‘iyetinde istiḥdâm olunacak ‘askeriñ emri kaydıdır.

Mefâhirü'l-ḳuzât ve'l-ḥükkâm me‘âdinü'l-fezâil ve'l-keḷâm Virânşehir sancağında vâkı‘ kazâlarıñ ḳuzât ve nüvvâbı zîde-fazluhum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a‘yân livâ-i mezbûr mütesellimi (boş) ve ḥuşûş-u atî'l-zikre maḥşûş mübâşir ta‘yîn olunan rikâb-ı hümâyûnum ḳâimmeḳâmı devândârı? arkadaşlarından Fehmî zîde-mecduhumâ ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-aḳrân a‘yân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-ḳadrum tevḳî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsil olıcak ma‘lûm ola ki hâlâ Mışır vâlîsi el-Hâc ‘Ali Paşa ile Şayda vâlîsi ‘Abdullâh Bey beyninde birâz müddetden-berü ve vârid olunan münâfi ve mu‘âvâtdan?? dolayı Mışır vâlîsi müşârun-ileyh bu esnâda taraf-ı eşref-i pâdişâhânemde bir ğûna emr ve irâde-i olmaḳsızın kendülüğünden tecâvüzü hareket şûretinde be-daḥlü'l-muḥârebe?? ‘Arbeş üzerinden Şayda vücûh-u ileyh?? birle biraz ‘asker ve bahren daħi biraz sefine irsâl eylemiş olduğı bundan aḳdem südde-i?? şehriyâranem olarak salṭanat-ı seniyyem bendegâni olanları aḥz maṭlûb-u mülûkânem olan asâyiş-i memâlik ve bilâd ve refâh-ı hâl ‘abâd? ḥuşûşlarında tıḳ-ı rızâ-yı sâbıḳı iḳtizâ-yı şâhânem üzere hareket itmeleri elzem iken bi'l-‘akis

müşârun-ileyhümânîñ yediyle vaqtda birbirleriyle mu‘âvât ve muhârebeye taşaddileri mu‘kâddemâ-i?? müslimîn-i müceb dârü'l-kadde zât-ı şadâkat-simât-i pâdişâhâneme vedi‘a olan fu‘kâra-yı ra‘iyyet ve acze-i vilâyetiñ pazhe-i?? zîvâl?? hasâr olmalarını müstevcîb olacağı cihetlerle hem şer‘-i şerîfe ve hem rızâ-yı mu‘adelet irtizâ-yı mülûkâneme külliyyen münâfi ve mugâyir olduğuna ve hâlî buna?? müşârun-ileyhânîñ ikisi dañi bendegân-ı saltanat-ı seniyyemden olduklarına mebni mücedded?? kendülerini dünya ve ahiretde veñâmet-i ‘âkıbetden himâye ve zirâ?? setân?? olan fu‘kâra ve zu‘efâ-yı gadr ve cefa‘dan?? veñâye için beynlerini ıslâh ve te‘lif?? zimmetinde yağni birbirleriyle mâdde-i da‘vâ ve nizâ‘larına?? eiye?? Şüdde-i Sa‘âdet’ime bildirilerek canib-i hilâfet-me‘âbımdan iktizâsı görülmek şüretiyle evvel-be-evvel Mısır vâlisi müşârun-ileyh işbu gönderdiği ‘askerini berren ve bahren derhâl Mısır’a i‘âde itmek ve Şayda vâlisi müşârun-ileyh dañi Mısır’a müte‘allık umura kat‘an müdâhale itmemek üzere ikisine dañi ricâl ve hademe-i devlet-i ‘âliyyeden başka başka me‘mûrler gönderilerek tenbihât ve vesâyâ-yı lâzime dañi tahrîr ve tezkîr kılınmış ise de Mısır vâlisi müşârun-ileyh gerek bu kere ve gerek bundan akdemce her dürlü neşh?? ve bendi şâmil yazılan tenbihâta ‘adem-i işgâ vâdisinde henüz bir cevâb göndermemesi cihetiyle sû-i niyet şadretleri? istid‘â olduğundan bu bâbda tedâbir-i lâzimeniñ icrâsına bakılmağ icâb itmiş ve ol vecihle Mısır vâlisi müşârun-ileyh taraf-ı devlet-i ‘âliyyemden lütfen ve hürmeten kendüye irâd olunan teşâyih-i? seniyye-yi diñlemeyübde tesvilât-ı nefsâniyeye etbâ‘en vâde-i fesâd? ve ‘inâdda Mısır meliki olduğu hâlde ber-müktezâ-yı şer‘-i şerîf bâğı hükmüne dâhil olacağı ecilden ol-vaqt icrâ-yı mücâzât-ı lâzimesi taşammimiyle? şimdiden ‘Akke taraflarında geşt-ü güzâr ile ol havâliye vürüd iden Mısır ‘askerini tard-ı vâkı‘ itmek üzere bu def‘a ‘uhdesine celb-i? eyâleti tevcih olunan hâlâ Rakka vâlisi ve sâbıkâ Haleb kâimmekâmı düstûr-u mükerrerrem müşîr-i müfehham nizâmü'l-‘âlem vezîrim Mehmed Paşa edâma'llâhu Te‘âlâ iclâlehu sevâhil-i berr-i Şâm ve havâli-i ‘Arabistân ser‘askerliğı ‘ünvânıyla me‘mûr ve ta‘yîn kılınmış ve Der-Sa‘âdet’imden mîr-livâ-i'l-emirü'l-kirâm Haydar Paşa ve Necîb Paşa dâmet-me‘âlîhüma ma‘iyetleri ve mir-âlâylar kumandanlarıyla süvâri ve piyâde manşûre alâyları ihrâc ve irsâl olunarak icâb-i hâle göre hareket eylemeleri hâlâ bi'l-istiklâl ‘Âsâkir-i Manşûre ser‘askeri düstûr-u mükerrerrem müşîr-i müfehham nizâmü'l-‘âlem vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa edâma'llâhu Te‘âlâ iclâlehu tarafından mîr-livâ-i mûmâ-ileyhümâyâ iş‘âr ve tenmîk olunarak ol-vecihle erkân ve zâbiñân ma‘rifetleriyle uşûl-i meñâsık huşûlü nizâmiye üzere i‘mâl ve istiñdâm olunacak iseler

de bunlardan başka olarak ‘Arabistân ser‘askeri müşârun-ileyh ma‘iyetinde daği külliyyetlü ‘askeriñ vücûdu farîza-i hâliyeden olmağdan nâşî sâir eyâlât ve elviyeden süvâri ve piyâde tertîb olunan ‘âsâkir mişillü Virânşehir sancagında vâkı‘ kazâlardan daği yüz yetmiş beş nefer ‘asker tertîbine irâde-i seniyye-i mülûkânem ta‘alluk iderek ol-bâbda hatt-ı hümayûn şevket-maqrûn-u pâdişâhânem şahîfe-i pirây şudûr olmuş ve neferât-ı mezkûreyi ol-țarafdan tahrîk ve ihrâc ve şavb-ı me‘mûre îsâl itmek üzere mûmâ-ileyh daği maħşûş mübâşir ta‘yîn ve irsâl olunmuş olmağla siz ki kuzât ve nüvvâb ve mütesellim vesâir mûmâ-ileyhimsiz vuşul-i fermân-ı me‘âlî-‘ünvânımda ma‘rîfetiñiz ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ma‘rîfetiyle zikr olunan yüz yetmiş beş neferiñ münâsib miğdarı süvâri ve mâ‘adâsı piyâde olmak üzere yarâr ve bahâdır ve ħarb ve ċarbe kâdir tevânâ ve güzide ve tâmü'l-sıhha olarak livâ-i mezbûruñ ħavî olduğı kazâlardan ta‘dîl ve tesviye şurûțuna ri‘âyeten temâmen ve serî‘an tertîb ve tedârik ve müktedir başbuğâ derhâl ihrâc ve bir an evvel ma‘iyet-i müşârun-ileyhe irsâl ve îşâline bi'l-ittifâk mezîd ihtimâm ve diğkat ve lede'l-vürûd her ħâlde ser‘asker-i müşârun-ileyhiñ emr ve tenbîhi üzere ħareketle îfâ-yı lâzime-i ħizmet ve şadâkat cânsiperâne sa‘y

43b-161

ve ġayret eylemelerini daği raķib?? olunacak başbuğâ etrafıyla îfâde ve tefhimime mübâderet eylemeñiz fermânım olmağın i‘lâmen ve tenbîhen ve iğdâmen ve ihtimâmen maħşûşen işbu emr-i celîlü'l-ķadrim işdâr ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ile irsâl ve tesyâr olunmuşdur imdi müdâcerem?? tarafıñıza vardığı gibi kať‘an avâr?? ve îfâte-i vaķte tecvîz itmeksizin heman bâlâda beyân olunduğı vechile ol-miğdâr nefer ‘askeri evşâf-ı mezkûre ile mevşûf yiğitlerden olmak üzere livâ-i mezbûr kazâlarından ta‘dîl ve tesviye şurûțuna ri‘âyet olunarak temâmen tedârik ve müktedir başbuğla serî‘an ve ‘âcilen ma‘iyet-i müşârun-ileyhaya erişdirmek bi'l-ittihâl kemâl-i iğdâm ve sa‘y mâl-ı kirâm eylemeñiz irâde-i seniyye-i mülûkânem müktezâsından idüğü ve bu bâbda âtî derce? ağmâz ve rehâvetle ‘asker-i merķûme noķşân ve işe yaramaz meķûlesinden gönderildirilmek? veyâhûd avâr?? ve îfâte-i vaķte cesâret olunmak lâzım gelür ise ħaķķıñızda müceb-i ‘itâb ve ‘ikab olacağı ma‘lûmuñuz olduğda aña göre infâz-ı emr ve irâde-i şâhânemle icrâ-yı lâzime-i fermân-beri ve şadâkatına vüfûr ihtimâm ve şarf-ı muķadderet? ve muğâyir-i rızâ vaz’-ı tecvîzden ġâyetü'l-ğâye tevaķķî ve mübâ‘adet eylesiz sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin mazmûn-u emr-i şerîfim seniñ daği meczûmuñ olarak müktezâ-yı me‘mûriyetiñ üzere serî‘an bu țarafdan ħareket ve bir an

evvel livâ-i mezbûre varub sâlifü'z-zikr yüz yetmiş beş nefer 'askeri işe yarar mekûleden güzide ve şâñü'l-eslâh?? olmak üzere ma'rîfetiñ ve cümle ma'rîfeti ve muktedir başbuğu ma'iyetiyle temâmen ve serî'an ol-țarafdan tedârik ve ihrâc ve bir gün akdem ma'iyet-i müşârun-ileyhe irsâl iderek temâmen gönderildiğini mübeyyin i'lâm ve tahrîrât ahzıyla Der-Sa'âdet'ime 'avdet ve ol-vecihle itmam-ı emr-i mübâşeret ve şadâkate vüfur sa'y ve gayret ve zinhâr te'ti?? ve tesâhil ve bir gûnâ tekâsül vukû'uyla mes'ûl ve mu'âteb olmakdan ziyâde hâzer ve mücânebet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki**; vuşûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-ımtisâlimiñ mazmûn-u itâ'at-makrûnuyla 'âmil olasız şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren evâsıt-ı şehr-i Recebü'l-ferd sene seb'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Kostantiniye'l-mahrûse

43b-162

Borlu kazâsı hişşesine işâbet iden on doğuz nefer piyâde ve dört nefer süvâri ki cem'ân yigirmi üç nefer 'askeriñ 'aynen kazâ-i mezbûre tevzî' defteri kaydıdır.

Bâ-fermân-ı 'âlî Virânşehir sancağı Haleb-Şehbâ valisi ve 'Arabistân se'askeri devletlü Mehmed Paşa Hâzretleri ma'iyet-i müşîrâlerinde istihdâm olunmak üzere maţlûb buyurulan 'askerden Borlu kazâsı hişşesine işâbet iden on doğuz nefer piyâde ve dört nefer süvâri cem'ân yigirmi üç nefer 'askeri 'aynen tevzî' ve taķsîm olunub livâ-i mezbûr mütesellimi Çiçek-zâde 'âtûfetlü 'Ali Ağa Hâzretleri yedine kıbel-i şer'den verilen defter-i mûmzâ kaydıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî 17 Ş. Sene 247.

Nefer Hişşe

'Aded

4 Maħalle-i Baba Sultân, Çâvûş Ağa, Câmî'-i Kebîr, Hâcî Beyli, Hâcî Hâlîl, Zimmiyân Bolât, Kavaķ, Müslüman Kırâñ, Kara 'Ali, Hâcî Durmuş, Hâcî Evhad, Müslümân Bolât, Çeşme, Tekye, Hüseyin Kethüdâ

1 Bağlarbaşı, Toķatlı ve Gayza ve Dâne-i Kebîr

2 Karye-i Dâne-i Şağır, Şuşunduk, Aĝaç Kilise, Kozcığaz, Çiftlik-i Kebîr, Çiftlik-i Şağır

4 Karye-i Kirpe, Müslüman Yazı, Koñarı

2 Karye-i Yacî, Sırçalı ve Değirmencik, Şorkuncuk, Alınvirân, Pelitvirân, Oğulvirân, Şakâralâñ, Çomaķvirân

- 1 Karye-i Ketan, Mağul, Karapınar, Akvirân
 2 Karye-i Kâdî Çıraklar, Sarıyân, Ilbarit, Çerçen
 2 Bürnük ve Kuzyağa, Karıt, Bostânbükü
 1 Karye-i Kızılcavirân-ı Kebîr, Kızılcavirân-ı Şağîr
 2 Karye-i Melisâ, Kapullu, Kulaguzlar
 2 Karye-i Bulak ve Başköy
 23

Yalnız yigirmi üç neferdir.

Himmet bi'l-hayr ve's-sa'ade

Bâli-zâde es-Seyyid Mehmed Emîn el-müvella-hilâfeh be-medîne-i Taraklı-borlu nemeçahü'l-fakirun-ileyh ??? gufirelehümâ.

44a-163

E'uzü bi'llâhi min-eş-şeytâni'r-racîm. Bismi'llâh'r-raḥmani'r-raḥîm.

El-ḥamdü li'llâhi rabbi'l-'âlemîn ve's-selevâtü ve's-selâmü 'alâ seyyidinâ Muḥammed ve 'alâ alihi ve şaḥbihi ecma'in. Allâhümme rabbi temme bi'l-hayr ve's-sa'adeh razîyyet bi-mâ kaseme'llâhi li-vufûzîyet emrî ilâ-ḥâlıkî le-ḳad iḥsâne'l-lâhu Te'âlâ fi-mâ kâdî?? kezâlik bi-hüsnî fi-mâ bağy?? hazâ ibtidâ-iş-şerû'umâ?? fi-tahrîri'l-ḳazâ-iş-şer'iyye ve'l-veḳâyi'-i'l-mer'iyye. Bi-setri'llâhi'l-istikâmete fi-küllil-umûr innehu 'alâ külli şey'in ḳâdir. Allâhümme bârik lenâ ve sehnil ve yessir umûrinâ bi-hürmeti'l-gavsi'l-'azam emîn yâ rabbe'l-'âlemîn 'anhu.

44a-164

İzzet-meâb şeri'at-nişâb Mevlânâ İsmâ'il Efendi kâmyâb ba'de't-taḥiyyatü'l-vâfiye inhâ olunur ki avâtîf-ı 'âliyye-i hüsrevânenen 'uhde-i 'âcizâneme 'inâyet ve iḥsân buyurulan Taraklı-borlu ḳazâsınıñ umûr-u aḥkâm-ı şer'iyyesi işbu sene-i seb'a ve erba'in ve mieteyn ve elf şehr-i ramâzanü'l-mübâreki guresinden cenâb-ı şerîfîñize ihâle ve tefvîz olunmuşdur gerekdir ki ḳazâ-i mezkûru gurre-i şehr-i mübârekden bi'n-neyâbe zabt ve taşarruf eyleyüb beyne'l-ahâlî icrâ-yı aḳkâm-ı şer'iyye-i ḳayyum ve vaḳı'a olan muḥallemât-ı mevtâ-yı 'askeriyeyi beyne'l-verese bi'l-farîzate's-şer'iyye tevzî' ve taḳsîm eyleyüb cadde-i şeri'at-ı garrâdan sermü'l-ḥirâfeh cevâz göstermeyesiz ve's-selâm.

El-fakir Maḥmûd el-ḳâdî be-ḳazâ-i'l-mezkûr.

44a-165

247 senesi Virânşehir sancağından maflûb buyurulan ‘aynen yüz nefer kalyoncu ‘askeriniñ fermân-ı ‘âlîşânî kayıdır.

Mefâhirü'l-kużat ve'l-ḥükkâm ma‘denü'l-fezâil ve'l-keîâm Virânşehir sancağında vâkı‘ kazâlarıñ kużât ve nüvvâbı zîde-fazluhum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a‘yân livâ-i mezkûr mütesellimi (boş) zîde-mecduhu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zikr-i âtı ḥuşûşe bu def‘a Der-Sa‘âdet’imden mübâşir ta‘yîn olunan voyvoda ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-ḳadruhum tevķî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki Mısır vâîsi Mehmed ‘Ali Paşa ile Şayda vâîsi ‘Abdullâh Paşa beyninde biraz müddetden-berü rü‘yet olunan münâkaşa? mu‘âvenetden?? dolayı Mısır vâîsi müşârun-ileyh taraf-ı devlet-i ‘âliyyemden bir gûnâ emr ve irâde olmaksızın kendülüğünden tecâvüzü hareket şûretinde li-ecli'l-muhârebe Süveyş üzerinden Şayda havâlisine berren biraz ‘asker ve bahren daḫi biraz sefine göndermiş olduğuna ve müşârun-ileyhümânîñ ol-vecihle muhârebeye taşaddileri şer‘-i şerîf-i ve rızâ-yı meyâmin?? irtizâ-yı mülûkâneme külliye münâfi ve muğâyir idüğüne mebni Mısır vâîsi müşârun-ileyhe gönderdiği ‘askerini derhâl Mısır’a i‘âde ile mütecâsir olduğu harekât-ı nâ-şer‘adan bi'l-külliye keff-i yedligimiñ?? ve Şayda vâîsi müşârun-ileyh daḫi Mısır’a ta‘alluk ider ve ḳat‘an müdâhale itmemek üzere ikisine daḫi bundan aḳdem başka başka me‘murlar gönderilerek ve vesâyâ-yı lâzıme daḫi taḫrîr ve tezkir? olunmuş ve Mısır vâîsi müşârun-ileyhiñ eṭvar-ı vaķı‘asına? nazaran kendüsünden sû-i niyyet şûretleri istidlâl olunmak mülâbesesiyle tedâbir-i müḳteziyeye nişbet olunarak ‘Akke taraflarında geşt-ü güzâr iden ol-havâliye tecâvüz iden Mısır ‘askerini ṫard-ı vâkı‘ itmek me‘mûriyetiyle hâlâ Haleb ve Raḳqa vâîsi düstûr-u mükerrem müşîr-i müfehḫam nizâmü'l-‘âlem vezîrim Mehmed Paşa edâma’llâhu Te‘âlâ iclâlehu sevâhil-i berr-i Şâm ve havâli-i ‘Arabistân ser‘askeri naşb ve ta‘yîn birle müte‘ayyene?? ba‘zı vüzerâ ve mîrmirân ve Anadolu ve Rumili cânibinden ‘asâkir-i vefire? tertîb ve irsâl ve bunlardan başka Der-Sa‘âdet’imden daḫi yedd-i livâ-i paşalar ḳumandalarıyla iḳtizası miḳdârî piyâde ve süvâri ‘Asâkir-i Manşûre alâyları ihrâc ve i‘zâm?? ḳılınmışıdı bu def‘a daḫi Mısır vâîsi müşârun-ileyhiñdir?? Der-Sa‘âdet’ime vürûd iden cevâbnâmesinde yazdığı şeyler şer‘an ve mülken bir vecihle müsâ‘ade ḳabul ider mevâddan?? olmadığından bu kere daḫi kendüsüne taḫrîr ve iḳâzı şâmil tenbîhnâmeler taḫrîr ve tesyir olunmuş ise de ḫasebü'l-iḫtiyât tedârik-i lâzımeniñ evveliñden ziyâde ikmâli ve bâ-‘iden?? ve ‘inâyet-i cenâb-ı bârî vaḳt ve mevsiminden evvel Akdeñiz’e ihrâcı muşammım?? olan külliyyetlü

sefine-i donanmâ-yı hümâyûnuma ğayr-i ez-mevcûd tekmîl taķımlarıyçün müktezâ olan yedi biñ beş yüz seksen yedi nefer ‘âsâkir-i bahriye ve ‘Arabyârîñ?? semt ve münâsib olan kazâlardan sür‘at-i celbi lâzım gelüb şöyle ki Anadolu ve Rumili kazâlarından müretteb olan beşer yüz ğuruş kalyoncu bedeliyesi donanmâ-yı hümâyûnumdan taħşîr iden ‘asâkiriñ meşâriñi zarûriyelerine maħşûşen Tersâne-i ‘Âmirem hazinesiniñ varidât-ı muķarreresinden olmak ğasebiyle bedeliye-i mezkûreye kaķ‘an ğalel gelmemek üzere bu def‘a maṭlûb olan sâlifü'z-zikr yedi biñ beş yüz seksen yedi neferiñ kırķ ğuruşdan îcâb iden mâhiyeleri Tersâne-i ‘Âmire’me vuşûlleri ğününden i‘tibâren ğizmetde oldukları müddetle tamamca bu taraḑdan verilmesi ğuşûşuna irâde-i seniyyem ta‘alluķıyla ol-babda ğaṭṭ-ı hümâyûn şevket-maķrûn-u pâdişâhânem şahîfe-i pirây şudûr olmuş ve ‘âsâkir-i merķûmeden taşra ve ‘Arabyâr neferâtı olarak

44b-165

olarak Virânşehir sancağı ğişşesine elli nefer taşra ve elli nefer ‘Arabyâr ki cem‘ân yüz nefer işâbet itmiş ve bunlarıñ memleketlerinde umûr-u vâķı‘a ve malzemelerini rü‘yet ve tanzîm içün kırķar ğuruşdan üç aylıkları dağı gönderilmiş olduğuna ve donanmâ-yı hümâyûnum ğizmetinde bulunub tekmîl-i ğizmetlerinde yine vilâyetleri ve canibine ‘azîmetlerine izn ve ruḫşat verileceğine binâen neferât-ı merķûmeniñ tedâriki emrinde ğiçbir ğunâ ğadr ve ‘illete maħal kalmayacağından bu bâbda ağrâr-ı vâğiye irâdıyla neferât-ı merķûmeden birazınıñ ‘afvı ğuşûşuna teşebbüs olunmak veya tertîbinden noķşân gönderilmek veya ğud gönderilen neferât-ı gemici ve martiñiyle? aşinâ olmayub çiftçi ve çoban meķûlesinden olmak lâzım gelür ise mütecâsir olanlarıñ te‘dibât-ı lâyıķaları icrâsında daķıķa fevt olmayacağı muşammım? ve muķarrer olmağla siz ki kużât ve nüvvâb ve mütesellim vesâir mûmâ-ileyhimsiz vuşûl-i emr-i şerîfimde bir an ve bir daķıķa emr ve ifâte-i vaķti tecvîz itmeyüb ve ‘azer?? ve ‘illet taraḑına şapmayub każâ-i mezbûrden müretteb ve maṭlûb olan yüz neferi gemici ve mârtiñiyle? aşinâ ve eli ve ayağı tutar ve işe yarar yiğitlerden bi-lâ esliħa olmak üzere derğâl karârîñ ve taħrîr ve eşna-yı rahda firârdan muğâfazaları zimmetinde cümlesini ķavi küfelâya rabṭ ve üzerlerine mu‘temed ademler dağı ta‘yîn iderek ve zinhâr isti‘câle ğâcet biraķmayarak temâmen ve serî‘an Tersâne-i ‘Âmire’me sevķ ve tesyire kemâl-i iķdâm ve mübâderet eylemeñiz fermânım olmağın tenbihen ve iķdamen maħşûşen işbu emr-i celîlü'l-ķadım işdâr ve mübaşiri mûmâ-ileyh ile tesyâr olunmuşdur imdi neferât-ı merķûmeniñ bâlâda beyân olunduğu vecihle derğâl tedârikiyle şu ğünlerde Tersâne-i ‘Âmire’me irişdirilmesi kaķ‘ı maṭlûb-u pâdişâhânem idüğü ve bunlar içün maħallerinde mâhiye

şûretiyle bir şey verilmek lâzım gelmeyüb fakat sevâhilden ise kumanya ve navl-ı sefineleri vesâir kazâlardan ise Der-Sa'âdet'ime gelinceye dek me'kûlât behâları zimmetinde biraz miqdâr akçe verilmek iktizâ ideceği ve donanmâ-yı hümâyûnum bi-'avnihi Te'âlâ heman ihrâc olunmak üzere olduğundan bu bâbda ağmâz ve rehâvet ve emrâr vaqtini müceb vaz' ve hâlet ve haqqıñızdan? müstelzem kemâl-i mes'ûliyet ve nedâmet olacağı ve Tersâne-i 'Âmirem zimmet defterlerine ve kalyonlar rûznâmçesine 'ilm-u haberleri verildiği ma'lûmuñuz olduğda aña göre 'âmel ve hareket icrâ-yı emr ve irâde-i şehriyârâneme bi'l-ittifâk şarf ve sa'y ve kudret ve hilâf-ı vaz'-ı tecvîzden mübâ'adet eylesin ve sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin sen daği müktezâ-yı me'mûriyetiñ üzere serî'an bu taraftan hareket ve savb-ı me'mûre varub kazâ-i mezbûrden mañlûb olan yüz neferi hemân tedârik ve tañrîr itdürderek çend rûz zarfında Tersâne-i 'Âmire'me sevk ve îşâl birle îfâ-yı levâzım-ı kârgüzârı ve şadâkate dâmen-i dermeyân gayret ve hilâf-ı vaz'-a irâet ruşatla mes'ûl ve mu'âteb olmağdan ziyâde hazer ve mücanebet eylemek bâbında fermân-ı 'âlîşânım şadır olmuşdur **buyurdum ki;** vuşûl bulduğda bu bâbda vech-i meşrûh üzer şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtişâlimiñ mazmûn-u itâ'at-mağrûnuyla 'âmel ve hareket ve hilâfından hazer ve mücanebet eylesesiz şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tañrîren evâñir-i şehri-i Şa'bânü'l-mu'azzam sene seb'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Koşantîniye el-mağrûse

44b-166

Mucebince buyuruldu-yu Tersâne-i 'Âmire kayıdır.

Şeri'at-meâb Virânşehir nâibi Efendi zîde-fazlulum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Virânşehir sancağı mütesellimi 'izzetlü (boş) ağa zîde-mecduhu ve mefâñirü'l-emâsil ve'l-ağrân a'yân ve zâbiñân vesâir iş erleri zîde-meğâdiruhum inhâ olunur ki Mısır vâlisi Mehmed 'Ali Paşa ile Şayda vâlisi 'Abdullâh Paşa beyninde biraz müddetden-berü rü'yet olunan münâkaşa ve mu'aveneden? dolayı Mısır vâlisi müşârun-ileyh taraf-ı devlet-i 'âliyyeden bir gunâ emr ve irâde olmağsızın kendülüğünden tecâvüzü hareket şûretinde li-ecli'l-muğârebe 'Arabişdan Şayda üzerine berren biraz 'asker ve bahren daği biraz sefine göndermiş olduğu ve müşârun-ileyhümâniñ ol-vecihle muğârebeye taaddileri şer'-i şerîf ve rızâ-yı meyâmın irtizâ-yı mülûkâneye külliye münâfi ve muğâyir idüğüne mebni Mısır valisi müşârun-ileyhiñ gönderdüğü 'askeri derhâl Mısır'a i'âde ile mütecâsir olduğu hareket-i nâ-meşrû'âdan bi'l-külliye keff-i yed eylemek ve Şayda vâlisi daği Mısır'a ta'alluk iden kaç'an müdâhale itmek üzere ikisine bundan

ağdem başka başka me'mûrlar gönderilerek veşâyâ-yı lâzime daği taraf-ı saltanat-ı seniyyeden tahrîr ve teskil?? buyurulmuş ve Mısır vâlisi müşârun-ileyhiñ etvâr-ı vağı'asına nazaran kendüsünden sû-i niyyet şûretleri istidlâl olunmağ mülâbesesiyle bu bâbda tedâbiri mükteziyeye teşebbüs olunarak 'Akke taraflarında geşt-ü güzâr ile ol-havâliye tecâvüz iden 'askerini tard ve def' itmek me'mûriyetiyle hâlâ Haleb ve Rağça vâlisi devletlü Mehmed Paşa Hazretleri sevâhil-i ve berr-i Şâm ve havâli-i 'Arabistân ser'askeri naşb ve ta'yîn birle ma'iyet-i müşirânesine ba'zı vüzerâ ve mîrmîrân ve Anadolu ve Rumili câniblerinden 'asâkir-i vefire tertîb ve irsali ve bunlardan başka Der-Sa'âdet'den daği mîr livâ paşalar kumandalarıyla iktizâsı miktar piyâde ve süvâri 'Asâkir-i Mansûre alâyaları ihrâc ve i'zâm olunmuş olub bu def'a Mısır vâlisi müşârun-ileyhiñ der-i devlet medâra vârid olan cevâbnâmesinde yazdığı şeyler şer'an ve mülken bir vecihle müsâ'ade kabûl ider mevâddan olmadığından bu kere daği kendüsüne tahzîr ve ikâz-ı şamil tenbîhnameler tahrîr ve tesyir olunmuş ise de li-ecli'l-ihtiyât tedârikât-ı lâzımeneñ evvelkîden ziyâde ikmâli ve bâ-'avn? ve 'inâyet-i cenâb-ı bârî vağt ve mevsiminden evvel Ağdeñiz'e ihrâcı muşammım olan sefine-i donanmâ-yı hümâyûna ğayr-i ez-mevcûd tekmîl tağımlarıçün müktezâ olan yedi biñ beş yüz seksen yedi nefer 'asâkir-i bahriye ve ğabiyârîñ?? semt ve münâsib olan kağâlardan sür'at-i celbi lâzım gelüb şöyle Anadolu ve Rumili kağâlarından müretteb olan beşer yüz ğuruş kağyoncu bedeliyesi donanmâ-yı hümâyûnumda tağışir idecek 'asâkiriñ meşârifî zarûriyelerine mağşûşen Tersâne-i 'Âmire hazinesineñ vâridât-ı muğarreresinden olmağ hasebiyle bedeliye-i mezkûreye kağ'an halel gelmemek üzere bu def'a mağlûb ve müretteb olan sâlifü'z-zikr neferâtîñ kırk ğuruşdan îcâb iden mâhiyeleri Tersâne-i 'Âmire'ye vuşûlleri ğününden i'tibâren hizmetde bulduğıları müddetde tamamca bu tarağdan verilmesi huşûşuna irâde-i seniyye ta'alluğuyla ol-bâbda mübarek hağğ-ı hümâyûn şevket-mağrûn-u

45a-166

şâhane şeref-şudûr olmuş ve 'asâkir-i merğûmeden ğabiyâr neferâtı olarak elli nefer ve tağra neferât-ı olarak elli nefer ki cem'an yüz nefer ğabiyâr ve kağyoncunuñ ve Virânşehir kağâsı hişşesine işâbet itmiş olunduğı derkâr ve bunlarıñ memleketlerinde umûr-u vâğı'a ve malzemelerini rû'yet itmek üzere kırk ğuruşdan üçer aylıkları daği peşince? gönderilmiş olduğuna ve donanmâ-yı hümâyûn hizmetinde bulunub tekmîl-i hizmetlerinde yine vilâyetleri ve canibine 'azîmetlerine izn ve ruğşat verileceğine binâen neferât-ı merğûmeneñ tedâriki emrinde hiç ğunâ ğadr ve 'illete mağal

kalınacağından bu bâbda agrâr-ı vâhiye irâdıyla neferât-ı merķûmeden birazınıñ ‘afvı şuretine teşebbüş olunmak veya tertîbiyetinden nokşân gönderilmek ve yahûd gönderilen neferât gemici ve martiñiyle aşinâ olmayub çiftçi ve çoban meķûlesinden olmak lâzım gelür ise mütecâsir olanlarıñ te’tibât-ı lâyıķaları icrâsında daķıķa fevt olmayacağı muşammım?? ve muķarrer olmağla siz ki efendi ve mütesellim-i mûmâ-ileyhümâ vesâirlerisiz keyfiyet-i irâde-i seniyye şeref-şudûr olub tesyâr kılınan emriñ fermûde-i mezbûresinden? daħi ma’lûmuñuz olduğda bir an ve bir daķıķa emrâr ve ifâte-i vaķti tecvîz itmeyüb ve ğadr ve ‘illet tarafına şapmayub kazâ-i mezbûrden müretteb ve maṭlûb olan elli nefer ğabiyâr ve elli nefer kalyoncunuñ eli ve ayağı tutar ve işe yarar yiğitlerden bi-lâ esliha olmak üzere derhâl tedârik ve tahrîr ve esna-yı rahda firârdan muhâfazaları zimmetinde cümlesi kavî küfelâyâ rabṭ ve üzerlerine mu’temed ademler daħi ta’yîn iderek ve zinhâr isti’câle hâcet bırakmayarak temâmen ve serî’an Tersâne-i ‘Âmire’ye sevk ve tesyâre ve kemâl-i ikdâm ve diķkat olunmak irâde-i kaṭ’a-i mülûkâne müktezâsından olduğı şeref-baş şudûr olan emr-i şerîf mâilinden daħi ma’lumunuñuz olduğda imdi neferât-ı merķûmeniñ bâlâda beyân kılındığı vecihle derhâl tedârikiyle şu günlerde Tersâne-i ‘Âmire’ye irişdirilmesi kaṭ’î mülûkâne idüğü ve bunlar için mahallerinden mâhiye şuretiyle bir şey verilmek lâzım gelmeyüb fakat sevâhilden ise kumanya ve navl-ı sefineleri vesâir kazâlardan ise Der-Sa’âdet’e gelinceye dek ma’ilât?? behâları zimmetinde bir miķdâr akçe verilmek iktizâ ideceğı ve donanmâ-yı hümâyûn bi-‘avni’llâhi Te’âlâ hemân ihrâc olunmak üzere olduğundan bu bâbda aĝmâz ve rehâvet ve emrâr vaķtini müceb vaz’ ve hâlet ve haķķınızda müstelzem kemâl-i mes’ûliyet ve nedâmet olacağı ve işbu neferât-ı maṭlûbeden nokşân vürûd ider ise çirlâķ ve çiplâķ gelür ise gerek neferât ve gerek nüvvâb bu tarafda tedârik ve tanzîm olunarak neferât ve gerek esvâb-ı bedel ve meşârifî cümlesiniñ Der-Sa’âdet’de muķîm müdir-i umûrleriñizden aħz olunacağı keyfiyeti meczûmuñuz olduğda aña göre ‘âmel ve hareket birle keyfiyet muķadderet eylemeñiz bâbında divân-ı Tersâne-i ‘Âmire’den ber-müceb-i emr-i ‘âlî işbu buyuruldu tahrîr ve işdâr ile tesyâr olunmuşdur bi-mennihi Te’âlâ vuşûlünde gerekdir ki ber-müceb-i emr-i ‘âlî buyuruldumuz ‘amel ve hareket ve hilâfını tecvîz ile mazhar ve müehḥeze ve muĝâyir olmakdan hâzer ve mücânebet eylesiz deyü. Fî 29 Ş. Sene 247.

45a-167

Bâ'îş-i defter oldur ki

İşbu sene-i mübâreke evvel-bahârında bâ-fermân-ı 'âlî Bendereğli sâhasında nâzır-ı dergâh-ı 'âlî kapucibaşlarından sa'âdetlü el-Hâc İsmâ'îl Ağa ma'rîfetiyle inşâ olunmakta olan altmış bir buçuk arşûn bir kıt'a kalyon-u hümâyûnuñ ecnâs-ı keraste-i mütenevvi'asından Borlu kazâsı hişşesine işâbet iden keraste-i mütenevvi'anıñ beheriniñ bedelleri yüz onar guruşdan olub ve harc-ı imza ve harc-ı hademe ki cem'ân altmış iki biñ altmış sekiz guruşa bâliğ olub meblağ-ı mezkûr bu def'a Borlu kazâsınıñ mevcûd ve mu'teber olan yüz elli hanesi üzerlerine ma'rîfet-i şer' ve Virânşehir sancağı mütesellimi Çiçek-zâde 'âtûfetlü 'Ali Hâzretleri ma'rîfet-i ve cümle vücûh ittifâkıyla bi't-ta'dîl ve't-tesviye tevzî' ve taksîm olunduğda beher hâneye dört yüz on üç guruş otuz ikişer pâreden isâbet idüb meblağ-ı mezkûru li-ecli't-tahşîl tahşîldârı Ağa-yı mûmâ-ileyh hâzretleri yedine verilen defter-i mûmzâ kaydıdır ki beyân olunur. Fi 21 L. Sene 247.

Ġuruş

60500 Kazâ-i mezbûre işâbet iden beş yüz elli 'aded kerasteniñ beheri yüz onardan bedeli

01512 Faziletlü hâkim efendi hâzretlerine harc-ı imzâ

00056 Kâtibiye 25 guruş, hüddâmiye 15 guruş, kaydiye 8 guruş, muhşîriye 8 guruş

62068 Yalnız altmış iki biñ altmış sekiz guruşdur.

45a-168

Şerâyi'-şi'âr İznikmid ve Bolu ve Mudurnu? ve Devrek ve Za'ferân-borlu ve Kaşamonu ve Ançara ve Kağırı ve Niğde ve Kayseriye nâibleri faziletlü efendiler zide-fazlulum ve mefâhirü'l-emâcid ve'l-aqrân mütesellim ve voyvoda ve a'yânıñ hürmetlü?? ağalar?? zide-mecduhum ve mefâhirü'l-emâsil vücûh-u memleket vesâir iş erleri zide-kadruhum inhâ olunur ki bu def'a taraflarıñıza gönderilen bir kıt'a memhûr defterde muharrer neferâtıñ mahallerinden serî'an tedârik ve irsâlleriyçün bundan akdem başka başka emirnâme-i sâmilere taştîr ve mûcebince tarafımızdan dahi müekked mektûbları muharrir ve tesyîr olunmuş ve huşûş-u mezkûrde ağmâz ve beâet olunur ise mahşûşen mübâşirleri ta'yîn olunacağı dahî ol-vaqt iş'âr ve tezkîr kılınmış ise de neferât-ı mezkûr henüz gönderilmemiş olub bunlarıñ sür'ât-i irsâli ise ma'plûb-u 'âlî olduğundan bir gün evvelce esbâline i'tinâ olunmağ için bu kere tarafımızdan mahşûş kavvâş Hasan ta'yîn ve üserâ olunmuş olmağla imdi ber-mûceb-i defter ma'plûb

olunan neferâtîñ kânûnnâme-i hümâyûn şurûţuna taţbîken bahâdır ve tevânâ ve tamü'l-a'zâ olmak üzere serî'an ve 'âcilen maħallerinden tedârik olunarak ve defterde mezkûr müddetlerini?? tecâvüz iden neferât daħi bulunmayarak?? kavvâş-ı merķûme teslîm ve eğer bu def'a daħi ağmâz ve te'hîr olunmak lâzım gelür ise ĥaķlarıñızda iħbarları?? müceb olarak mes'ûl ve mu'âteb olmaları?? daħi müstevcib olacağı ve neferât-ı mezkûre kavvâş-ı merķûme temâmen teslîm olunmadıkça 'avdet itmeyeceği ma'lûmuñuz olarak aña göre serî'an ve temâmen teslîmi ĥuşûşuna diķķat ve mübâderet ve ĥilâfindan tevakkî ve mübâ'adet eylemeñiz bâbında bi'l-istiklâl divân-ı ser'askeriden işbu buyuruldu işdâr ve kavvâş-ı merķûme i'tâ-i bâ'is ve tesyâr olunmuşdur bi-mennihi Te'âlâ vüşûlünde gerekdir ki ber-müceb-i buyuruldu 'âmel ve ĥarekete diķķat eylesesiz kayd?. Fi 9 L. Sene 47.

Vâşale ileyna 13 L. Sene 47.

45b-169

'Asâkir-i Manşûre-i Muħammediye'den 'alîl ve firârî ve tekâ'üdüne me'zûnen gidüb müddetleri tecâvüz itmiş olan neferâtıyla bundan aķdem 'asâkir-i merķûme noķşanları ikmâliyçün tertîb olunmuş olan neferâtdan beķâyâ olarak zırde muħârrer elviye-i kazâlardan henüz vürüd itmemiş olan neferâtîñ miķdârını mübeyyin defteridir.

Livâ-i Virânşehir

1

4 Za'ferân-borlu

5

45b-170

Arıcaķ ve Ķarabük ĥaryeleri tekâlifi ĥuşûşuyçün şâdır olan emr-i 'âlî kayıdır.

Ķıdvetü'l-ķuzât ve'l-ħükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-ķelâm Taraķlı-borlu ve Ķızılbel kazâlarınınñ ķâđıları zîde-fazluhumâ ve mefâħirü'l-emâsil ve'l-aķrân a'yân ve zabiţân ve iş erleri zîde-ķadruhum tevķî'-i refî'-i hümâyûn vâşıl olıcaķ ma'lûm ola ki Taraķlı-borlu kazâsı ahâlîsi maħallinde meclis-i şer'e varub kazâ-i mezbûre tâbi' Arıcaķ ĥaryesinden on beş nefer Ķızılbel kazâsına tâbi' Ķarabük ĥaryesinden on iki nefer ĥurb civârlarında vâķı' Şoğanlı ve Arâĥ nehirlerininñ cem' olduğu maħallerde vâķı' cisriñ ta'mîr ve termimine köprücü ta'yîn olduklarına binâen yalnız neferât-ı merķûmede 'avârız ve tekâlifden mu'âf ve müselleme?? iseler de Bendereğli ve Aķķaşehir ve Bartın sâħalarında inşa olunan sefâin kerastesi ve râyic-i mübâya'a ĥıñtasından daħi mu'âfiyet iddi'âsıyla

hişşelerine işâbet iden edâdan imtinâ‘ eylediklerinden bahişle köprücü neferâtı ol-mekûle tekâlifi ve soñradan gelüb iskân iden re‘âyâ bi'l-cümle tekâlifden hişşelerine edâ eylemeleriçün emr-i şerîfim i‘tâsı niyâzında olduklarını Taraqlı-borlu nâibî bir kıt‘a i‘lâmıyla inhâ etmekden nâşî kuyûde mürâca‘at olunduğda Bolu sancağında vâkı‘ Taraqlı-borlu kazâsına tâbi‘ Arıcağ karyesine qarib ve civârından cereyân iden Şoğanlı ve Yengi? ve ‘Arâc nehirlerinin müctemi‘ oldukları maħalde şadr-ı esbak meşâhib Muştafâ Paşa’nın inşa eylediği cısr-i ‘azîmîñ ta‘mîr ve termimine Kızılbel kazâsına tâbi‘ Karabük karyesiyle Arıcağ karyesi ahâlîsinden yigirmi beş nefer köprücü ta‘yîn olunub hizmetleri muķâbili ‘avârız-ı divâniye ve tekâlif-i ‘örfiye ve şâķķa ve mîr-i livâ maķtû‘undan vesâir cem‘-i tekâlifden mu‘âf ve müsellemler olmak üzere ve yedlerinde bâlâsı haķķ-ı hümâyûnumla mu‘anven evâmîr-i ‘âliyye olub müceddeden taħrîr oldukğda hizmetlerinin lüzûmu olduğun cümle ahâli-yi kaşaba ve kūrâ haber virdüklerinden mu‘âfiyetleri ifâ olmuş olduğ ve Âsitâne-i Sa‘âdet’im lâzimesiyçün Bendereğli iskelesine naķl ve tenzîl olunmak üzere Bolu sancağı kazâlarından yetmiş biñ keyl râyic-i hıñtası ve Akçaşehir ve Bartın ve Bendereğli sâhalarında inşası irâde olunan sūfûn-ı hümâyûnum lâzimesiyçün ma‘lûmü'l-kıta‘ât keraste tertîb kılınmış idüğ ve ba‘zı hizmet-i muķâbelesinde mu‘âf olanların mu‘âfiyetlerine mevâdd-ı sâirede hâlel gelmeyerek kadîmî vechile âmel ve i‘tibâr olunmak şartıyla faķaķ Âsitâne-i Sa‘âdet’im zahîresi akçesiyle bey‘u şîrâ kabîlinden? olduğundan maħallinde ma‘rîfet-i şer‘ ve cümle ma‘rîfetiyle tanzîm olunan tevzî‘ defteri mücebince mu‘âf ve ğayr-ı mu‘âf ve havâş ve evķâf cümlesi ve daħiller olmak mübâyâ‘a şurûtdan ve sefer-i hümâyûnum vukû‘unda mürettebât-ı seferiyye içün maķlûb olunan her ne ise mu‘âf ve ğayr-ı mu‘âf ve havâş ve evķâf cümlesi siyan?? ve yeksân? tutulmak şurûtu seferiyyeden olmak ile bu şûretde karyeteyn-i mezkûreteyn ahâlîsinden köprücü ta‘yîn olunan yigirmi beş neferîñ cısr-i mezkûrîñ muħtâc-ı ta‘mîr olan maħallerini gereği gibi ta‘mîr ve termim eylediklerinden soñra ‘avârız-ı divâniye ve tekâlif-i ‘örfiye ve şâķķa ve mîr-i livâ maķtû‘u vesâir cem‘-i tekâlifden mu‘âf ve müsellemler olub ancak Âsitâne-i Sa‘âdet’im lâzimesiyçün müretteb zehâire ile kalyon-u hümâyûnum kerastelerinden ve sefer-i hümâyûnum vukû‘unda mürettebât-ı seferiyyeden ber-müceb-i defter tevzî‘ işâbet iden hişşelerini temâmen edâ ve yigirmi beş neferden ziyâde karyeteyn-i mezkûreteynde sâkin ve mütemekkin olan re‘âyâ bi'l-cümle tekâlifden işâbet iden hişşelerini tâbi‘ oldukları kazâ ahâlîsiyle bi'l-ma‘iyye i‘tâ eylemeleriçün emr-i şerîfim i‘tâsı iķtizâ eylediği mevķûfâtdan der-kenâr ve bâ-taķrîr lede'l-‘arz mücebince emr-i

şerîfim işdârı huşûşuna irâde-i ‘âliyyem ta‘alluk itmekle ber-minvâl-i muharrer ‘âmel ve hareket olunmak fermânım olmağın haşşaten işbu emr-i celîlü'l-ıqadım işdârı işdâr ve (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi vuşûlinde siz ki kaçdılar ve a‘yân ve zâbitân mûmâ-ileyhim vesâir iş erlerisiz ber-vech-i muharrer köprücü ta‘yîn olunan yigirmi beş neferiñ mevâdde-i sâirede mu‘âfiyetlerine hâlel gelmeyecek şartıyla faķaķ Âsitâne-i Sa‘âdet’im zaķîresi ve kâlyon-u hümâyûnum kerastesi ve sefer-i hümâyûnum vuķû’unda mürettebât-ı seferiyyeden işâbet iden hişşelerini temâmen edâ ve neferât-ı mezkûreden mâ‘ada ķaryeteyn-i mezkûreteynde sâkin re‘âyâ bi'l-cümle tekâlifden hişşelerini tâbi‘ oldukları kaçâ ahâlîsiyle bi'l-ma‘iye i‘tâ eylemeleri ve köprücü neferâtına âķar tekâlif tevzî‘ ve re‘âyâ-yı sâireye ziyâde tahmiliyle te‘addi?? ve rencîde vuķû’a gelmemesi huşûşuna bi'l-ittifâķ ihtimâm ve diķķat ve hîlâfından hâzer ve mücânebet eylemeñiz bâbında fermân-ı ‘âlişânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki**; hûkm-ü şerîfimle varduķda bu bâbda vech-i meşruħ üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü’ş-şân vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzimü'l-ımtişâlimiñ mazmûn-u münîfi birle ‘âmil olasız şöyle bilesiz ‘âlâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız. Fî 16 C. Sene 246.

Ķostantîniye el-mahrûse

46a-171

247 senesi evvel-bahârında Bartın sâhasında İbiş Ağa ma‘rîfetiyle inşâ olunan fırķateyn doķuz‘ aded kaçâyâ bedelleri tevzî‘ defteri kaçıdır.

Bâ‘iş-i defter oldur ki

İşbu sene-i mübâreke evvel-bahârında bâ-fermân-ı ‘âlî Bartın sâhasında a‘yânı ve nâzırı sa‘âdetlü İbiş Ağa ma‘rîfetiyle inşâsına irâde-i seniyye ta‘alluk buyurulan kırķ doķuz zirâ‘ bir kıt‘a fırķateyn-i hümâyûnuñ ecnâs-ı kerastesi bundan aķdem ma‘rîfet-i şer‘ ve cümle ittifâķlarıyla ber-vech-i ta‘dîl ve tesviye ‘aynen taķsîm ve her bir kaçânıñ kerastesi hişşesi puşula-i şer‘iyyeleri her bir kaçâyâ gönderilmiş ise de bedelen edâ iden doķuz ‘aded kaçâlarıñ hişşe-i keraste-i mütenevvi‘alarını bedelen i‘tâ itmek üzere nâzır-ı mûmâ-ileyh ile beher kerastesini altmış beşer ğuruş fiyât kaç‘ olunarak bedel-i mezkûru bu def‘a Virânşehir sancagınıñ hâvî olduğu doķuz ‘aded kaçâlara livâ-i mezbûr mütesellimi Çiçek-zâde ‘âtûfetlü ‘Ali Ağa Hâzretleri ma‘rîfeti ve ma‘rîfet-i şer‘ ve bi'l-cümle vücûh ittifâķıyla bi't-ta‘dîl ve't-tesviye tevzî‘ ve taķsîm olunub meblağ-ı mezkûru li-ecli't-taħşîl mütesellim-i mûmâ-ileyh ağa hâzretleri yedine kıbel-i şer‘den verilen defter-i mûmzâ kaçıdır ki ber-vech-i atî beyân olunur. Fî 27 L. Sene 247.

Ġuruş

66170 DoĠuz ‘aded azâya işâbet iden biñ on sekiz ‘aded ecnâs-ı kerasteniñ beheriniñ altmış beşer Ġuruşdan bedeli

02000 Livâ-i mezbûr mütesellimi aġa-yı mûmâ-ileyh ġazretlerine taşşıldâriye

68170

01703 Ber-mu‘tâd faziletlü ġâkim efendi ġazretlerine birer pâyeden ġarc-ı rah

00040 Kâtibiye

00040 Ĥüddâmiye

00015 Ġaydiye

00015 Muġzırıye

69983 Yalnız altmış doĠuz biñ doĠuz yüz seksen üç Ġuruşdur.

azâ-i Virânşehir

Ġuruş 11825

azâ-i Kızılbel

Ġuruş 4743.75

azâ-i Aktaş

Ġuruş 2887.5

azâ-i Ova

Ġuruş 4743.75

azâ-i Yörük

Ġuruş 3162.5

azâ-i Şehâbeddîn

Ġuruş 4400

azâ-i Ġuruġavaġ

Ġuruş 1168.75

azâ-i Borlu

Ġuruş 25162.5

azâ-i Eflâni

Ġuruş 11893.75

Cem‘ân yekûn

Ġuruş

69983

00004.5

69987.5 Yalnız altmış doĠuz biñ doĠuz yüz seksen yedi buġuk Ġuruşdur.

46a-172

247 senesi Mısır vâlisi Mehmed ‘Ali Paşa ġaġkında şâdir olan fermân-ı ‘âlî kaydıdır.

Düstûrûn-u mûkerremûn müşîrûn-u müfeh emûn nizâmü'l-‘âlem müdebbirü'l-umûru'l-cumhûr bi'l-fikr-i's-şâkıb mütemmimû fihâmü'l-enâm bi-re'yi's-şâib mûmehhidü ve bünyânü'd-devlet ve'l-iġbâl müşeyyid-i erkânü's-sa‘âdet ve'l-iclâlül-maġfûfûn be-şunûf-ı ‘avâtıfı'l-melikü'l-a‘lâ Anadolu’nuñ şol ġolu yemîn ve

yesârıyla nihâyetine varınca vâkı‘ vüzerâ-yı ‘azâm edâme'llâhu Te‘âlâ iclâlehum ve e‘azimi'l-ümerâil-kirâm efehîmü'l-küberâi'l-fiĥhâm ulî'l-ĥadrû'l-iĥtirâm aşhâbü'l-garra ve'l-iĥtişâmü'l-muĥtaşûn bi-mezîd ‘inâyetü'l-melikü'l-a‘lâ mîrmîrân-i kirâm dâme-ikbâlehum ve akzâ ĥuzâtü'l-müslimîn-i evlâ vülâti'l-muvahĥidîn ma‘denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi‘-i i‘lâmi‘ş-şeri‘at ve‘d-dîn vârese ‘ulûmu'l-enbiyâ-i ve'l-mürselînü'l-muĥtaş bi-mezîd ‘inâyeti'l-melikü'l-mu‘în mevlâna ‘Arz-ı rum ĥâdîsi zîdet-fezâile ve mefâĥirü'l-ĥuzât ve'l-ĥükkâm me‘âdinü'l-fezâil ve'l-ĥelâm ĥuzât ve nüvvâb zîde-fazluhum mefâĥirü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimîn ve voyvodagân ve a‘yân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-ĥadruĥüm tevĥî‘-i refi‘-i ĥümâyûn vâsil olıcaĥ ma‘lum ola ki cümleye beyândan müstaĥni vecihle Mısır vâlisi Mehmed ‘Ali Paşa’nıñ mücerred hevâ-yı nefsâniyetine ittibâ‘en der-devlet-i ‘âliyyemden bir gûnâ emr ve irâde olmaĥsızın ĥatt yâĥûd Şayda vâlisi üzerine berren ve bahren ‘asâkir-i sevĥiyle muĥârebeye taşaddîsi min-küllî'l-vücûh şer‘-i şerîfe ve rızâ-yı meyâmın irtizâ-i mülûkâneme münâfi ve muĥâyir idüĥüne mebnî gönderdiĥi ‘asâkirini derĥâl Mısır’a i‘âde ile mütecâsır olduĥu ĥarekât-ı nâ-meşrû‘adan ber-küllîye keyfiyet ve ferâĥuş itmek üzere muĥaddemâ ricâl-i devlet-i ‘aliyyeden maĥşûş me‘mûr ta‘yîn ve vesâyâ-yı lâzime ve tenbîhât-ı muĥteziye kendüsüne bi'l-eĥrâf taĥrîr ve teskil?? olunmuş ve müehĥiren vürûd iden cevâbnâmesinde yazdıĥı ‘azerler?? vâhî ve maĥlûb eylediĥi şeyler şer‘an ve mülken müsâ‘ade ve ĥabûl ider mevâddan olmadıĥı emr-i bedihî iken kemâl-i lüĥuf ve merĥamet-i pâdişâĥânemden yine ĥaĥķında naşĥ ve bende-i?? şûret-i iltizâm olunarak tebkidâr?? taĥzîr ve iĥâz-ı şâmil tenbîhnâmeler gönderilmiş ve eĥerĥe şimdiye ĥadar cevâbı gelüb ĥaĥķıate mâili lâyıķıyla aĥlaşılmamış ise de müşârun-ileyhiñ bu maddeden meşĥûr olan eĥvâr et‘âlîna?? nazaran sâlik olduĥu saĥîmeden ma‘dûl?? itmekliĥi mülâĥazadan ĥayrî ba‘îd ve ol-ĥâlde ĥaĥķında mücâzât-ı şer‘iyyeniñ icrâsı zimmet-i ĥimmet-i pâdişâĥâneme müteretteb olacaĥı zâĥir ve bedîdâr olmaĥ ĥasebiyle bu bâbda

46b-172

merâsim-i ĥadden?? ve iĥtiyât-a ri‘âyeten?? şimdiye ĥadar taraf taraf ta‘yîn ĥılınmış ve ĥılınacaĥ ser‘askerden ve bi'l-cümle vüzerâ ve mîrmîrân ve mîr-livâ-i paşalar ĥumandalarıyla gönderilen ‘Asâkir-i Mansûre alâyları vesâir şunuf-ı ‘asâkir-i ve me‘mûriniñ cümlesine ve gerek işbu maşlahat-ı ehemmiye dâir ĥuşûşlerde enzâr-i?? Anadolu’nuñ her tarafına min-küllî'l-vücûh emr ve tehî?? nâfiz ve cârî ve cümle ĥaĥķlarına şükr ve şikâyeti nüzl-i?? pâdişâĥânemde müşmir ve müreffî olmaĥ üzere ĥâlâ

Çermin sancağı mutaşarrıfı düstûr-u mükerrer müşîr-i müfehham sipâh-salâr müstahdem?? nizâmü'l-'âlem vezirim Hüseyin Paşa edâma'llâhu Te'âlâ iclâlehu ve ikbâlehu bu def'a cânib-i celîlü'n-nâkıb?? dâverânemden kemâl-i istiqlâl ve ruşsat ve mezîd i'tinâ ru-miknet? ile Anadolu cânibine serdâr-ı ekrem ve ma'iyetinde bulunacak 'Asâkir-i Mansûre'ye daği ser'asker zafer-i 'alem? naşb ve ta'yîn kılmarağ bi-mennihi Te'âlâ çend-i rûz?? firâkıdan?? Der-Sa'âdet'ümden tahrîk? ve i'zâm olunmağ üzere olmağla siz ki vüzerâ-yı müşar ve mîrmîrân ve mevlânâ ve kuzât ve nüvvâb vesâir mûmâ-ileyhimsiz vuşûl-i emr-i şerîfimde keyfiyet-i bu hükûmet ve idâreñizde kâin mağallere i'lân ve iş'ât birle 'âsâkir ve tertîbât ve levâzimât-ı sâireye dâir serdâr-ı ekrem-i müşârun-ileyh tarafıñızdan her ne mağlûb eyler ne-vecihle emr ve irâdesi zuhûr ider ise tâbi' taleb ve iş'ârı vecihle 'âmel ve harekete bi'l-ittifâğ mezîd ihtimâm ve diğğat ve emr ve irâdesiniñ hilâfî harekete vuğû'unu tecvîzden tevakkî ve mübâ'adet eylemeñiz fermân olmağın i'lâmen ve tenbîhen ve ihtimâmen mağşuşen işbu emr-i celîlü'l-ğadrim işdâr ve rikâb-ı hümâyûn kâimmeğâmı tatarlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân İbrâhîm zîde-ğadruhû ile tesyâr olunmuşdur imdi bâlâ? muğarrer olan vesâyâ-yı tenbîhât-ı şâhânem vecihle icrâ-yı müktezâ-yı fermân-beri ve şadâğate bi'l-ittifâğ vüfür ikdâm ve mübâ'adet eylemeñiz sizden kaç'ı mağlûb-u şehriyârânem idüğü ve müşârun-ileyhiñ emr ve ??? ve tahrîr ve tenbîhâta muğâyir hâl ve harekete bir vecihle câiz olmağı ma'lûmuñuz olmağda ber-vech-i muğarrer 'âmel ve hareketle ifâ-yı levâzım kârgüzârî ve dirâyete vüfür sa'y ve ğayret ve hilâfından ğâyetü'l-ğâye hazer ve mücânebet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şadır olmuşdur **buyurdum ki**; vuşûl bulmağda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtîşâlimiñ mağmûn-u itâ'at mağrûnuyla 'âmil ve hareket eyleyesiz şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfime i'timâd kılasız. Tahrîren fi-evâsıt-ı şehr-i Şevvâli'l-mükerrerrem sene tis'a ve erba'în ve elf.

Koştantiniye el-mağrûse

46b-173

Hâcî Halîl mağallesinde fevt olan Hâce-oğlu zevcesi Halime'niñ terekesi beytü'l-mâl Çiçek-zâde 'âtûfetlü 'Ali Hâzretleri'ne verilen defteri kayıdır.

Medîne-i Tarağlı-borlu nâm-ı diğer Za'ferân-borlu mağallatından Hâcî Halîl mağallesi sâkinelerinden iken bundan ağdem vefât iden Halime binti 'Abdullâh nâm müteveffiyeniñ terekesiniñ sülüşü vaşî-i muğtârî ve sülüş mâlınıñ bi-hükmi'l-vaşiyete mûmâ-ileyhümâ olmağı Mağmûd İmam-oğlu Feyzi biñ Meğmed ve Keğhûdâ-oğlu Halîl

biñ Meħmed ŧehâdetleriyle ber-nehc-i ŧer‘-i ŧâbit olan es-Seyyid Meħmed Efendi biñ Meħmed’e ve ŧülüŧâni zâhirde vâriŧ-i ma‘rûf ve ma‘rûfesi olmadığından cânib-i beytül-mâle ‘aid olmağla medîne-i mezbûrede bu meķûle bi-lâ vâriŧ-i ma‘rûf ve ma‘rûfete fevt olanlarıñ terekeleriyle cânib-i beytül-mâl için aħz ve kabza bâ-emr-i ‘âlî me‘mûr hâlâ Virânŧehir sancağı mütesellimi Çiçek-zâde ‘âtûfetlü ‘Ali Ağa Ĥazretleriyle vaŧî-i muħtârı Maħmûd Efendi’niñ taleb ve ma‘rîfetleriyle ve ma‘rîfet-i ŧer‘le taħrîr ve ŧemen miŧilleriyle bi'l-müzâyede bey‘ olunan müteveffîye-i mezbûreniñ terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zıkr ve beyân olunur. Fî 25 L. Sene 247.

Beledi yaŧdıķ 3 ‘aded, baŧma yaŧtıķ 5 ‘aded; 40 ġuruŧ

Beledi döŧek 1 ‘aded; 22 ġuruŧ Köhne minder 3 ‘aded; 8 ġuruŧ

Köhne yorėân 4 ‘aded; 50 ġuruŧ Müsta‘mel ġömlek 5 ‘aded; 20 ġuruŧ

Baŧma diz bezi 2 ‘aded; 4 ġuruŧ

ŧorba taŧı 5 ‘aded, kaķaķ 1 ‘aded, sağîr baķraç 2 ‘aded, kebîr 1 ‘aded, neŧrebe 2 ‘aded, su taŧı 3 ‘aded, kebîr tencere 1 ‘aded, sağîr 3 ‘aded, el tavası 3 ‘aded, ibriķ 1 ‘aded, ŧaħîn?? 12 ‘aded, kargir 1 ‘aded, ġüėüm 1 ‘aded 21 kıyye dirhem 100; 158.75 ġuruŧ.

??? ;7.5 ġuruŧ

Sebvil 60 kıyye, me‘a erik kuruŧu 3 ‘aded, ?? 18; 27 ġuruŧ

Seper?? me‘a bulķur yarım 1 ‘aded; 3 ġuruŧ

Elma kuruŧu; 1.5 ġuruŧ

Faŧulya; 1 ġuruŧ

Satır?? 1 ‘aded; 1 ġuruŧ

Köhne diz bezi 1 ‘aded; 1 ġuruŧ

Köhne çeki yapraķlı yemeni; 2 ġuruŧ

Baŧma yemeni 1 ‘aded; 1 ġuruŧ

Yeñi?? kaķud yemenisi 3 ‘aded değirmi; 2.5 ġuruŧ

Borlu yemeni 1 ‘aded; 4 ġuruŧ

İç dizliği 3 ‘aded; 8 ġuruŧ

Alaca müsta‘mel entâri 1 ‘aded; 10 ġuruŧ

Cedîd entâri kemâ?? 1 ‘aded; 40 ġuruŧ

ġömlek cedîd 1 ‘aded; 8 ġuruŧ

Köhne ġömlek 2 ‘aded; 12 ġuruŧ

İslânboli yemeni çeki 1 ‘aded; 20 ġuruŧ

Penbe bezi top 7 ‘aded me‘a boğça 10 ‘aded??; 70 ġuruŧ

Müsta‘mel ŧal peŧkir 1 ‘aded, ??? 2 ‘aded, köhne 1 ‘aded; 4 ġuruŧ

47a-173

Boğasi endaze 2 ‘aded; 3 ġuruŧ

Küçük dolab 1 ‘aded; 1.5 ġuruŧ

Köhne seccâde 2 ‘aded; 2 ġuruŧ

Penbe ipliği beyaz ibriŧim; 2 ġuruŧ

Torba 2 ‘aded; 1 ğuruş Çufal 2 ‘aded; 1 ğuruş
Pekmez me‘a küb; 5 ğuruş Köhne serğü 2 ‘aded; 2 ğuruş
Maĝraż 1 ‘aded; 20 pâre Köhne minder 1 ‘aded; 2 ğuruş
Köhne çufal 2 ‘aded; 1 ğuruş
Aĝarda bey‘ olunan tereke yekûnu 79 ğuruş 5 pâre
Baĝlarda bey‘ olunan bâĝ ve baĝçe ve menzil nısfı 450 ğuruş
Keferelerde olan zimem 375 ğuruş
Nuĝûd akçesi 98 ğuruş
Cem‘ân yekûn 1757 ğuruş
Minhu'l-ihrâcât
Ber-mûceb-i vaşiyet-i müşbete techîz ve tekfîn vesâir vücûh-i ğayrat şülüş tereke 572
ğuruş
Resm-i beytü'l-mâl 114.5 ğuruş
Resm-i ‘âdî 114.5 ğuruş
Duyûn-u müteferrika 41 ğuruş
Saĝhu'l-bâĝî 915.5 ğuruş
Der-yedd-i emîn-i mûmâ-ileyh yalnız dokuz yüz on beş buçuk ğuruşdur.

47a-174

*Medîne-i mezkûre vücûhû el-Hâc Şâlih Aĝa’nuñ müteveffiye hemşiresiniñ
ĝassâm defteri ĝaydır.*

Medîne-i Taraĝlı-borlu nâm-ı diĝer Za‘ferân-borlu maĝallâtından Çeşme maĝallesinde sâkine iken bundan aĝdem vefât iden Fâtma Hâtûn ibnete el-Hâc Memiş biñ İbrâhîm biñ ‘Abdullâh’iñ vârisi li-üm er ĝarındaşı el-Hâc Şâlih Aĝa ibni Mehmed Der-Sa‘âdet’de sâkine li-üm kız ĝarındaşı Halîme Hâtûn ibnete'l-mezbûr Mehmed ve li-ebeveyn ‘ümmyesiniñ?? oĝlu el-Hâc Mehmed Aĝa ibni Muştafâ ibni el-mezbûr İbrâhîm biñ ‘Abdullâh’a münhasıra olduĝu lede’s-şer‘i’l-enver zâhir ve muĝarrer olduĝdan şoñra ĝâibe-i merkûmeniñ ĝişşe-i irşiyesini aĝz ve işâle kıbel-i şer‘den vaşî naşb olunan mûmâ-ileyh el-Hâc Şâlih Aĝa ve müteveffiye-i merkûmeniñ vasî-i muĝtârı ve şülüş mâlınıñ? bi-hükmi’l-vaşiyete mûmâ-ileyhümâ olan Kileci-oĝlu es-Seyyid Mehmed Aĝa ibni Mehmed ile verese-i merkûmeniñ taleb ve iltimâslarıyla taĝrîr ve bi’l-müzâyede?? bey‘ ve beyne’l-verese bi’l-farîzati’s-şer‘iye taĝsîm olunan

müteveffîyei-merkûmeniñ terekesi defteridir ki ber vech-i atî zikr ve beyân olunur. Hurrîre fi'l-yevmü'l-ḥâmis min-Şevvâli'l-mükerrem sene seb'a ve erba'in ve mieteyn ve elf.

Müteveffîye-i merkûmeniñ terekesinden mûmâ-ileyh el-Hâc Şâlih Ağa'nın aldığı eşyâ beyân olunur.

Peşkir 1 'aded; 5 ğuruş	Don 1 'aded; 10 ğuruş
Gömlek 2 'aded; 12 ğuruş	Hümâyûn parça değirmi 3 'aded; 10 ğuruş
Köhne yorğan 1 'aded; 20 ğuruş	Alaca müsta'mel yorğan 1 'aded; 40 ğuruş
Köhne döşek 1 'aded; 26 ğuruş	
Beledi yaşdıķ 1 'aded; 5 ğuruş	
Minder 3 'aded; 30 ğuruş	
Nühâs güğüm 1 'aded, kebîr tava 1 'aded, abdest leğeni 1 'aded, 16 kıyye 300 dirhem fi 10 ğuruş; 167 ğuruş 20 pâre	
Yekûn 325.5 ğuruş	

Müteveffîye-i merkûmeniñ terekesinden merkûm Hâcî Mehmed Ağa'nın aldığı eşyâ beyân olunur.

Şam alacası entâri 1 'aded; 65 ğuruş	Ķoṭoni şalvâr 1 'aded; 48 ğuruş
Müsta'mel şalvâr 1 'aded; 25 ğuruş	Köhne alaca işlik 1 'aded; 5 ğuruş
Köhne koṭoni entâri 1 'aded; 18 ğuruş	Çiçekli zarf; 45 ğuruş
Sepet 1 'aded; 3 ğuruş	Köhne çeharşaf 1 'aded; 8 ğuruş
Köhne koṭoni yorğan 1 'aded; 32 ğuruş	Köhne yüz yaşdığı 2 'aded; 3 ğuruş
Beledi yaşdıķ 2 'aded; 10 ğuruş	Müsta'mel seccâde 1 'aded; 31 ğuruş
Köhne kebe 1 'aded; 8 ğuruş	
Köhne navli?? 1 'aded; 12 ğuruş	Köhne kilim 1 'aded; 5 ğuruş
Yanlıķ minderi 1 'aded; 15 ğuruş	Müsta'mel bez entâri 1 'aded; 24 ğuruş
Cedîd ferâce 1 'aded me'a boğça 1 'aded ve maḥreme 1 'aded; 145 ğuruş	
Peştamâl köhne kürk 1 'aded; 10 ğuruş	Evan-ı nühâs kıyye 25 fi 10; 250 ğuruş
Ķara şığır ineği 1 'aded; 40 ğuruş	Penbe bez ṭop 7 'aded fi 10; 70 ğuruş
Nühâs kuşâķ 1 'aded; 25 ğuruş	Mutuk?? 1 'aded; 15 ğuruş
Silecek?? 1 'aded, çârşeb 1 'aded 25 ğuruş	

Maħalle-i mezkûrede vâkı' bir bâb mülk-i menzil ile bağlarda vâkı' bâğ ve bağçe 1
'aded, müstemil bir bâb menzil 5000 ğuruş

Yekûn 5937 ğuruş

47b-174

Müteveffıye-i merķûmeniñ terekesinden mü'tekası Fâtıma'nıñ aldığı: kara güğüm
1 'aded, beyaz güğüm 1 'aded, şorba taş 1 'aded, büyük tencere 1 'aded, sini 1 'aded
şahîn?? 1 'aded, sini 1 'aded, el tabası 1 'aded, ocak temuri 1 'aded, sac 1 'aded, meşin
1 'aded, şac ayâk 3 'aded, yan minderi 1 'aded, döşek 1 'aded, yorğan 2 'aded yaşdık 3
'aded, kilim 1 'aded; cem'ân yekûn 240 ğuruş

Âħarın aldığı eşyâ: kazğan 1 'aded; 14 kıyye 140 ğuruş

Sırça ??? 1 'aded; 11 ğuruş

Nağd-i mevcûd nâm İslânboli nişfi 23, İslânbol 19, cihadiye 82, ufâk pâre 1

Nuķûd-ı mezkûre her birerleriniñ hişşeleri miķdârı 'aynen taķsım olundu 693.5 ğuruş

Ķazğan Aşmaz-oğlu Muştafâ Ağa ibni Aħmed zimmetinde 4300 ğuruş

Cem'ân yekûn 11647 ğuruş

Minhu'l-ihrâcât

Techîz ve tekfın ber-mûceb-i vaşıyyet 150 ğuruş

Bedel-i Cami'-i şerîf ber-mûceb-i vaşıyyet 1500 ğuruş

Zekût için ber-mûceb-i vaşıyyet 150 ğuruş

İşkât-i şalah ber-mûceb-i vaşıyyet-i müşbet 500 ğuruş

Fidye ve kefâret-i şavm ber-mûceb-i vaşıyyet 50 ğuruş

Kefâret-i yemîn için ber-muceb-i vaşıyyet 100 ğuruş

Aşhiye?? ve huķûķ-ı 'âbâd?? için ber-mûceb-i vaşıyyet 100 ğuruş

Müteveffıye-i merķûmeniñ mu'tekası Fâtıma'ya ber-mûceb-i vaşıyyet müşbet 500 ğuruş

Merķûme Fâtıma'ya şehirde ve bağlarda olan menzil ve bağlarıñ sülûsü vaşıyyet-i
müşbet 833 ğuruş 13 pâre

Resm-i kısmet 194 ğuruş 13 pâre

Vereşe-i merķûmeniñ meşârifi 35 ğuruş

Yekûn 4112 ğuruş 26 pâre

Şahhu'l-bâkî lil-takşîm beyne'l-verese 7534 guruş 14 pâre

Hişse-i ehi'l-üm el-Hâc Şâlih Ağa el-merkûm 1255 guruş 29 pâre

Hişse-i uhti'l-i Hâlîme el-mezbûre 1255 guruş 29 pâre

Hişse-i ibn-i 'âmm Hâcî Mehmed el-mezbûr 5022 guruş 36 pâre

47b-175

Zerzeneli değirmen maddesiniñ i'lâmıdır.

Mâ'rûz 'Abdi'd- dâ'î devâmi 'ömr ve devletidir ki

'Asâkir-i haşşa-i şâhâne onbaşlarından Virânşehir sancağı kazâlarına Zerzeneli Aḥmed'iñ mutaşarrıf olduğu bir kıt'a değirmenini kırye-i mezbûre sâkinlerinden Akkaş-oğlu Muştafâ nâm kimesne zabıt itmiş olduğunu ifâde ve inhâ eylediğinden merkûmuñ ifadesi üzere ise değirmen-i mezkûruñ ma'rîfet-i şer'le alıverilmesi huşûsuna mübâderet olunmak bâbında livâ-i mezbûr mütesellimine hitâben şâdir olan emirnâme-i sâmilere imtişâlen Zerzene kazâsına muzâfe Ariz?? divânı sâkinlerinden merkûm Akkaş-oğlu Muştafâ bin Muştafâ'yı mütesellim-i mûmâ-ileyh ma'rîfetiyle meclis-i şer'e ihbâr?? olunub istintâk olundukda divân-ı mezbûrde 'Âşıklar değirmeni demekle ma'rûf olan değirmeniñ nışfi şülüsü?? hişsesini divan-ı mezbûre sâkinlerinden merkûm Onbaşı Aḥmed'iñ babası Bayramlı??-oğlu İsmâ'îl bin Muştafâ'dan üç sene akdem yalnız yigirmi guruşa iştirâ eyledim ol-vecihle buçuk?? şer'i vaz'-ı yed eylediğini takrîr ve meclis-i şer'ide merkûm Aḥmed'iñ babası mezbûr İsmâ'îl daḥi değirmen-i mezkûruñ nışf-ı şülüs hişsesini kendi mülkü olub vech-i meşruḥ üzere yigirmi guruşa bey' eylediğini takrîr ve taşdıḳ itmeğın takrîr-i meşrûḥunu i'lâm idiver deyü ilhâḥ?? itmekle bi'l-iltimâs ḥuzûr-u lâ-me'a't'??-tenvir-i düstûrânelerine i'lâm olundu bâkîyü'l-emrû'l-ḥazret-i min-lehu'l-emr. Ḥurrire fi-gurre-i Zi'l-ka'dete's-şerîfe sene seb'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

47b-176

247 senesi Bolu ve Virânşehir sancaḳlarından bâ-emr-i 'âli maḳlûb buyurulan beşyüz neferiñ fermânı kaydıdır.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-ḥukkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-keâm Bolu ve Virânşehir sancaḳlarında vâkı' kazâlarıñ kaḳlıları ve nâibleri zîde-fazluhum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Bolu ve Virânşehir sancaḳları mütesellimi (boş) zîde-mecduhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbitân ve iş erleri ve bu huşûsu mübâşir ta'yîn olunan ḥacegân-ı divân-ı hümâyûnumdan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Ḥasan

zîde-ķadruhûm tevķî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcaķ ma'lûm ola ki Anadolu cânibine sevķ ve ihrâc olunan 'Asâkir-i Mansûre alâyalarının icmâl ve eşķâlleri naķl ĥudemât-ı sâirede ķullanılmak üzere Anadolu tarafından miķdâr-ı vâfi?? ĥayvânât alub egerķe ĥayvânât-ı merkûmeniñ iş'âr-ı sâbıkada beher re'sine mâhiye biñ akķe ücret taĥşîş olunmuş ise de vaķt ve ĥâle göre ??? olunduğundan ve müddet-i istiĥdâmlarında yemleri cânib-i mîrîden verileceğinden Konya'ya vuşûlleri târiĥinden istiĥdâm olunduķları müddetķe beher re'sine mâhiye on beşer ĥuruşdan iķtizâ iden ücretleri Ordû-yu Hümâyûnum ĥazînesinden mâh-be-mâh verilmek üzere serî'an ihrâc ve Ordû-yu Hümâyûnum'dan serbân?? ve mekâri başısı dergâh-ı mu'allâ kapucubaşılardan iftiĥârü'l-emâcid ve'l-ekârim Süleymân dâme-mecduhûye teslîm olunmak üzere Konya'ya sevķ ve tesdîl?? olunması bâbında şuret-i defâtiriyle mübâşirli evâmîr-i şerîfem işdârı ĥuşûşuna irâde-i şâhânem ta'alluķ idüb ol-bâbda maĥal-i sâire için şûret-i defâtiriyle diğerk evâmîr-i şerîfem taşdîr ve ta'yîn olunan mübâşirler ile tesyîr olunmuş olmağla sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin mevķûfâtından ihrâc vûrudun?? emr-i şerîfime mevzû'ân irsâl olunan memhûr ve mûmzâ şûret-i defteri nâtiķ olduğı üzere ĥayvânât-ı mezkûreden Bolu ve Virânşehir sancaķlarında vâķı' kazâların ĥişşeleri olan beş yüz re's esterânîñ ĥâl ve taĥmîllerine göre ma'rîfetiñ ve ma'rîfet-i şer' ve cümle ma'rîfet ve ittifâķıyla ber-vech-i ta'dîl ve't-tesviye tevzî' ve taķsîm olunarak ĥüzide ve tevâna olmak ve ol-vecihle îcâb iden ücretleri mâh-be-mâh ĥazîne-i mezbûrden

48a-176

i'tâ kılınmak üzere temâmen ve serî'an ihrâc ve mübâşir-i merkûm yediyle bir an akķdem Konya'ya irsâl ve sarebân ve mekâri başı mûmâ-ileyhe teslîme ziyâde sa'y ve ĥayret eylemek fermânım olmağın ĥaşşaten işbu emr-i 'âlîşânım işdâr ve mübâşir-i merkûm ile irsâl olunmuşdur imdi vuşûlünde bâlâda beyân ve şûret-i defterde 'ayân kılındığı üzere livâeyn-i mezbûreyne kazâlarından müretteb ol-miķdâr esterânîñ serî'an tedârik ve ihrâcı emr ve fermân-ı şâhânem iķtizâsından idüğü mantûķ-u emr-i şerîfimden ma'lûmuñ olduķda fermûde-i hümâyûnum üzere esterân-ı mezbûru livâeyn-i mezkûreyniñ ĥavî olduğı kazâların ĥâl ve taĥmîllerine göre ma'rîfetiñ ve ma'rîfet-i şer' ve cümle ma'rîfet ittifâķıyla ber-vech-i ta'dîl ve't-tesviye tevzî' ve taķsîm iderek şart-ı mezkûr üzere temâmen ve serî'an ihrâc ve mübâşir-i merkûm yediyle Konya'ya irsâle me'mûr-u mûmâ-ileyhe teslîme ziyâde sa'y ve ĥayret eyleyesin ve siz ki ķuzât ve nüvvâb ve a'yân ve zâbiĥân ve iş erleri mûmâ-ileyhimsiz siz daĥi müceb-i emr-i şerîfimle 'âmel ve

harekete kemâliyle sa'y ve gayret ve hilâfını tecvîzden hâzer ve mücânebet eylesiz ve sen ki mübâşir-i merkûmsun sen daği müktezâ-yı me'mûriyetiñ üzere esterân-ı mezbûru bi'l-istishâb?? temâmen ve serî'an maḥal-i mezbûre götürdüb sârebân ve mekkâri başı mûmâ-ileyhe teslîm ve teslîm ki şa'îr i'lâm-ı şer'îye aḥzıyla Der-Sa'âdet'ime takdime mübâderet ve beyhûde meks ve iḳâmetden mübâ'adet ve resm-i mübâşiriniñ münâfi hareketden mübâ'adet eylemek bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki**; hükm-ü şerîfim varduḳda bu bâbda vech-i meşruḥ üzere şeref-yâfte-i şudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şan vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimiñ maẓmûn-u münifi üzere 'âmil olasız şöyle bilesiz 'alâmete i'timâd kılasız. Tahriren min-şehr-i Ramazân sene seb'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Ḳoştantîniye el-maḥrûse

Mûcebince şûret-i defter livâ-i Bolu ve Virânşehir

Esterân 500

Livâ-i Virânşehir

Hişse

Esterân re's 211

Mühür Behcet?? 'Ali

48a-177

Bolu'dan Virânşehir sancağına işâbet iden ḳatırîñ puşulası ḳaydır.

Anadolu cânibinde sevḳ ve i'zâm olunan 'Asâkir-i Mansûre alâylarının icmâl eşḳâlleri naḳli ve ḥidemât-ı sâirede istiḥdâm olunmaḳ ve maḥalline vuşûllerinde beher re'sine on beşer ğuruşdan mâhiyeleri Ordû-yu Hümâyûn ḥazînesinden verilmek üzere serebân mekkârı-başı dergâh-ı mu'allâ ḳapûcıbaşlarından Süleymân Ağa'ya teslîm olunmaḳ mübâşir-i ḥacegân-ı divân-ı hümâyûnden sa'âdetlü Ḥasan Efendi yediyle Ḳonya'ya gönderilmek üzere Bolu ve Virânşehir sancaḳlarından bâ-emr-i 'âlî maṭlûb buyurulan beş yüz re's esterân ma'rîfet-i şer' ve livâ-i Bolu mütesellimi sa'âdetlü el-Hâc Muştafâ Bey Efendi ma'rîfeti ve cümle vücûh ittifâkıyla bi't-ta'dîl ve't-tesviye ḳâ'ide-i ḳadîm üzere tevzî' ve taḳsîm olunduḳda ğayr-i ez-ḥişse-i livâ-i Bolu Virânşehir sancağı ḥişsesine ber-vech-i bâlâ iki yüz oner re's ḳatır işâbet eylediği medîne-i Bolu maḥkemesinden puşula alındı. Fî 29 L. Sene 247.

Mührü Aḥmed Nazif

48a-178

Bû-fermân-ı ‘âlî tertîb olan katırîñ isti‘câlı üzere kaydır.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me‘âdinü'l-fezâil ve'l-keâm Bolu ve Virânşehir sancaklarında vâkı‘ kazâlarıñ kâğıları ve nâibleri zîde-fazluhum ve kıdvetü'l-emacid ve'l-a‘yân Bolu sancağı mütesellimi ve Virânşehir sancağı mütesellimi zîde-mecduhûmâ ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân bu huşûşa mübâşir ta‘yîn olunan ve a‘yân ve zâbitân ve iş erleri zîde-kadruhûm tevķî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olıcaķ ma‘lûm ola ki Anadolu cânibine sevķ ve i‘zâm olunan ‘Asâkir-i Manşûre alâylarınıñ icmâl ve eşķâlleri nakl ve ħidemât-ı sâireye istiĥdâm olunmaķ üzere Bolu ve Virânşehir sancakları kazâlarından iĥrâcı müretteb ve fermânım olan beş yüz re’s esterânıñ serî‘an yerlü yerinden iĥrâc ve mübâşiri ma‘rifetiyle Konya’ya işâl ve mekâri başına teslîmi bâbında aķdemce emr-i şerîfim işdâr ve tesyâr olunmuş ise de düstûr-u ekrem müşîr-i efeĥham nizâmü'l-‘âlem nâtiĥ münâtiĥi'l-ümem ĥâlâ Anadolu serdâr-ı ekrem vezîrim Hüseyin Paşa edâma’llâhu Te‘âla iclâlehu ve zâĥiķ bi'l-ferd li-müte’ebbir iķbâlehu ve iķtidâre ma‘iyetiyle gidecek Ordû-yu Hümâyûn’umda istiĥdâm olunmaķ üzere ĥayvânâtıñ lüzûmu olduğuna binâen zikr olunan esterânıñ Der-Sa‘âdet’ime irsâli huşûşuna irâde-i seniyye-i mülûkânem ta‘alluķ olmaķdan nâşî siz ki kuzât ve nüvvâb ve mütesellimler ve a‘yân ve zâbitân mûmâ-ileyhim ve iş erlerisiz livâeyn-i mezbûreteyn kazâlarından muķaddem tertîb olunmuş olan sâlifü’z-zikr beş yüz re’s esterânıñ ma‘iyet-i müşârun-ilehyde istiĥdâm olunmaķ üzere ma‘rifet-i şer‘ ve ma‘rifetiñ ve cümle ittifâķıyla serî‘an ve ‘âcilen yerlü yerinden bir an aķdem iĥrâc ve mübâşirine tevdien Der-Sa‘âdet’ime irsâl huşûşuna cümleñiz bi'l-ittifâķ mezîd sa‘y ve ĥayret eylemeñiz fermânım olmaģın te’kîden ve tenbîhi ĥavî işbu emr-i ‘âlîşânım işdâr ve mübâşir-i merķûm ile tesyâr olunmuşdur imdi vuşûlinde keyfiyet-i irâde-i seniyyem mantûķ-u emr-i şerîfimden ma‘lûmuñuz olduğda fermânım olduğ ve bâlâda beyân kılındıģı vecihle ma‘iyet-i müşârun-ileyhlere istiĥdâm olunmaķ üzere esterân-ı mezkûre ma‘rifet-i şer‘ ve ma‘rifetiñ ve cümle ma‘rifet ve ittifâķıyla serî‘an ve ‘âcilen yerlü yerinden iĥrâc ve mübâşirine tevdien Der-Sa‘âdet’ime irsâli huşûşuna cümleñiz bi'l-ittifâķ kemâliyle ziyâde i‘tinâ ve diķķat ve ĥilâf-ı rızâ-yı şâhânem ‘avķ ve te’ĥîrini tecvîz ile mes‘ûl ve mu‘ateb olmaķdan beĥâyet tevakkî ve mübâ‘adet eyleyesiz ve sen ki mübâşir-i merķûm senun daģi me’mûr iĥrâc olduğun esterânı bi'l-istihâb bir an aķdem Der-Sa‘âdet’ime götürüb teslîme ihtimâm ve diķķat ve ĥilâfından tevakkî ve mübâ‘adet eylemeñiz bâbında fermân-ı ‘âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki;** ĥükm-ü şerîfimle varduķda bu bâbda vech-i

meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-ımtisâlimiñ mazmûn-u münifi birle 'âmil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timad kılasız. Tahrîren fi'l-yevmü's-şânî 'işrîn şehr-i Şevvâl sene seb'a ve erba'in ve mieteyn ve elf.

Koşantiniyye el-mahrûse

48b-179

Sa'âdetlü hamıyyettârim ağalar

Anadolu cânibi Ordû-yu Hümâyûn ma'iyetinde istihdâm olunmak üzere zîr-i idâreñizde olan sancaqlar kazâlarından tertîb ve mekâre serbân?? naşbıyla Konya'ya tesribî irâde-i seniyye iktizâsından olmağla kazâlarıñızdan müretteb beş yüz re's esteraniñ Konya'ya irsâlından şarf-ı nazarla ma'iyetimiz ile Der-'Âliyye'den hareket idecek Ordû-yu Hümâyûn'e Der-Sa'âdet'de irişdirilmesi huşûsuna mü'eħhiren müte'allık olan irâde-i kerâmet ifâde cenâbı-cihândâri mücebince bu def'a şeref-riz şahîfe-i şudûr olan iki kıt'a fermân-ı 'âlîşân taraflarından gönderilmiş ve Ordû-yu Hümâyûn-u mezkûreyi işbu mâh-i zi'l-ka'deniñ beşinci günü bi'l-istişhâb Üsküdar'a Haydar Paşa şahrâsına hareket olunacağı tefhîm kılınmış ve ber-mantûk-u emr-i 'âlî esterân-ı mürettebe-i ma'lûmeniñ serî'an ve 'âcilen ihrâcıyla yevm-i mezkûrde ya'ni mâh-i merķûmuñ beşinci günü şahrâ-i mezbûrede mevcûd bulunmaları îcâb ve iktizâ itmiş olduğundan artık siz ne ider iseñiz idüb esterân-ı merķûmeniñ yevm-i mezkûrden Ordû-yu Hümâyûn-u merķûme irişdirilmesi vesâiliniñ istikmâl ve istişhâli kangı esbâba menût ve mütevekkîf ise iktizâsınıñ icrâsına diķkat?? itmiş olduğunuz hâlde hüsn-ü teveccühümüzü idecekler gibi? esterân-ı merķûmeniñ yevm-i mezkûrde irişdirilmesine mevķûf olamadığıñız şûretde haķkıñızda 'aqla gelmez mu'âmele-i şedîdâmiñ icrâsında daħi daķıka fevt olunmayacağını güzelce mu'âla'a idüb aña göre icrâ-yı levâzım gayret ve şadâkate mübâderet eylemeñiz için şukķa tahrîr ve tesyîr olunmuştur bi-mennihi Te'âlâ lede'l-'arz ber-minvâl-i harekete diķkat eylemeñiz ka'tı ma'tlûbumuzdur. Fî 23 L. Sene 47.

Ķad vaşale ileynâ fi 8 Za?. Sene 47.

48b-180

47 senesi bâ-fermân-ı 'âlî ma'tlûb olan ka'tırın tak'sîm defteri kayıdır.

Anadolu cânibine sevķ ve ilzâm olunan 'Asâkir-i Mansûre alâyalarıñıñ icmâl ve eşķâlleri nakli ve hidemât-ı sâirede istihdâm olunmak ve maħalline vuşûllerinden beher

re'sine on beşer ğuruşdan mâhiyeleri Ordû-yu Hümâyûn hazînesinden verilmek üzere sârebân ve mekârcıbaşı dergâh-ı mu'allâ kapûcıbaşlarından Süleymân Ağa'ya teslîm olunmak için mübâşir-i hâcegân-ı divân-ı hümâyûnden sa'âdetlü Hasan Efendi yedine Konya'ya gönderilmek üzere Bolu ve Virânşehir sancağlarından bâ-emr-i 'âlî ma'tlûb buyurulan beş yüz re's esterândan ğayrı ez-hişşe-i livâ-i Bolu ve Virânşehir sancağı hişşesine medine-i Bolu mahkemesinden muhrec bâ-puşula-i şer'îye işâbet iden iki yüz on bir 'aded esterânı livâ-i mezbûr mütesellimi Çiçek-zade 'âtûfetlü 'Ali Hazretleri ma'rîfeti ve ma'rîfet-i şer' ve cümle vücûh ittifâkıyla bi't-ta'dîl ve't-tesviye livâ-i mezbûruñ hâvî olduğu kazâlara 'aynen tevzî' ve taqsîm olunub sâlifü'z-zikr iki yüz on bir 'aded esterânı yerlü yerinden ve îcâb ve iktizâ idenlerden li-ecli't-tahşîl ittihâb mûmâ-ileyh hazretleri yedine kıbel-i şer'den i'tâ olunan defter-i mûmzâdır ki ber-vech-i âtî beyân olunur. Fî 11 Za. Sene 47.

Qazâ-i Virânşehir	Qazâ-i Kızılbel	Qazâ-i Aktaş	Qazâ-i Şehâbeddin
Hişşe	Hişşe	Hişşe	Hişşe
Esterân re's	Esterân re's	Esterân re's	Esterân re's
'Aded 18	'Aded 7	'Aded 4	'Aded 7
Harmanda	Harmanda	Harmanda	Harmanda
'Aded 3	'Aded 2	'Aded 2	'Aded 2
Qazâ-i Yörük	Qazâ-i Borlu	Qaza-i Eflâni	Qazâ-i Ova
Hişşe	Hişşe	Hişşe	Hişşe
Esterân re's	Esterân re's	Esrerân re's	Esterân re's
'Aded 4	'Aded 36	'Aded 18	'Aded 7
Harmanda		Harmanda	Harmanda
'Aded 1		'Aded 3	'Aded
Qazâ-i Ulus	Qazâ-i Amaşra	Qazâ-i Bartın	Qaza-i Kecinós
Hişşe	Hişşe	Hişşe	Hişşe
Esterân re's	Esterân re's	Esterân re's	Esterân re's
'Aded 12	'Aded 15	'Aded 17	'Aded 6
Harmanda	Harmanda	Harmanda	Harmanda
'Aded 3	'Aded 3	'Aded 4	'Aded 1

Ḳazâ-i Zerzene	Ḳazâ-i Tefen	Ḳazâ-i Pençşenbe	Ḳazâ-i Çehârşenbe
Hişşe	Hişşe	Hişşe	Hişşe
Esterân re's	Esterân re's	Esterân re's	Esterân re's
'Aded 4	'Aded 1	'Aded 11	'Aded 10
Ḥarmanda		Ḥarmanda	Ḥarmanda
'Aded 1		'Aded 2	'Aded 3
Ḳazâ-i Bendereğli	Ḳazâ-i Yeñice	Ḳazâ-i Ḳurukavak	Cem'ân yekûn
Hişşe	Hişşe	Hişşe	Esterân re's
Esterân re's	Esterân re's	Esterân re's	'Aded 211
'Aded 36	'Âded 7	'Aded 1	Ḥarmanda
Ḥarmanda	Ḥarmanda		'Aded 35
'Aded 3	'Aded 1		

48b-181

247 senesi Anadolu cânibine sevğ olunan 'ûsâkiriñ hayvânât ta'yînatıyçün Bolu ve Virânşehir sancağlarından maflûb buyurulan şa'îriñ fermân-ı kaydır.

Ve mefâhirü'l-ḳuzât ve'l-ḥükkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-keîâm Bolu ve Virânşehir sancağlarının hâvî olduğu ḳazâların ḳâḳılları ve nâibleri zîde-fazluhum ve ḳıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Bolu ve Virânşehir sancağları mütesellimleri zîde-mecduhûmâ ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-aḳrân zıkr-i âtî şa'îriñ mübâya'asına bu def'a maḥşûş mübâşir ta'yîn olunan dergâh-ı mu'allâm ḳapûcibaşlarından Meḥmed zîde-mecduhû ve a'yân ve zâbiḫân ve vücûh-u memleket vesâir iş erleri zîde-ḳadruhûm tevḳî'-i refî'-i hümâyûn vâşıl olıcaḳ ma'lûm ola ki el-ḫâleti'l-hazihi Anadolu cânibine me'mûr 'Asâkir-i Mansûre'niñ yalnız süvârisi ve süvâri topçu neferâtı on biñ dimek?? olunarak hayvânât-ı mürettebe vesâir me'mûrların hayvânı daḫi 'ilâve olduğu ḫâlde süvâri hayvânâtıyla beraber yigirmi biñ re'se bâliğ olacağından bunların altı aylıḳ yemleri olan şa'îriñ eşḳâr-ı sâbıḳada şa'îr tertîbi olan ma'lûmu'l-esâmi maḫallerden ve maḫal-i sâireden bu def'a iḫrâcî lâzım gelen ba'zı maḫaller hişşeleriniñ daḫi münâsib ḳazâlardan tertîbi ve şu ḳadar ki işbu şa'îr tiz elden iskelelerde idḫâl ve ba'de??

49a-181

bi't-tedriye sefâyin ile sevâḫil-i berr-i Şâm taraflarına naḳl ve tesyâr olacağından teshîlen lil-maşlaḫa tertîb-i mezkûruñ nişfi şimdi ve nişf-ı diğeri daḫi maḥşûl-ü cedîd

orağında verilmek üzere uşûle rabt olunarak beher keyl-i İslânbulûne yüzer pâreden evvel emirde alınacak şa'îr behâsınıñ nısf-ı ve topunuñ rub' olarak şimdilik 'ale'l-hesâb biñ ikişer akçeniñ zahîre hazînesinden i'tâsı huşûşu emr ve fermân-ı şâhânem iktizâsından olduğuna binâen keyfiyet ve iktizâsı ricâl-i devlet-i 'aliyyemden zahîre nâzırı iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim es-Seyyid el-Hâc Velî mecduhûden lede'l-isti'lâm ber-mûceb-i irâde-i şâhânem maḥal-i merķûmeden cem'ân dokuz yük otuz biñ keyl şa'îr tertîb ve tanzîm ve her bir maḥalliñ hişşesine ve îcâbına göre 'ale'l-hesâb mezbûr daḥi tevzî' ve takسیم kılınmış olduğundan tertîb-i mezbûruñ nısfı şimdi ve nısf-ı diğeri maḥşûl-ü cedîd orağında her maḥalliñ velî ve mütesellim ve ḥükkâm ve zâbiṭânı ma'rîfeti ve ma'rîfet-i şer' ve ta'yîn olacak mübâşiri ma'rîfetleri ile 'ale'l-ihâl taḥşîl ve iskelelere nakl ve idḥâl olunmak ve işbu şa'îri gidecek sefâyin ḥâzır bulmak üzere mübâşiri evâmîr-i şerîfim işdâr ve 'ale'l-hesâb mezkûruñ zahîre hazînesinden i'tâsıyçün ve ??? lâzım gelen maḥallere 'ilm-u haberleriniñ taḥrîr ve i'tâsıyla tanzîmi müktefi?? emr ve irâde-i 'aliyyem idüğünü i'lâm eylediği bâ-takrîr lede'l-'arz mücebince tanzîmi huşûşuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk idüb ol-bâbda meblağı 'ale'l-hesâb mezbûruñ hazîne-i merķûmeden i'tâsıyçün miķdâr-ı?? lâzım gelen maḥallere 'ilm-u haberleri i'tâ ve kazâha-yı sâire için diğeri evâmîr-i şerîfim işdâr ve ta'yîn kılınan mübâşirleriyle tesyîr ve işdâr olunmuş olmağla imdi siz ki mütesellimler ve kuzât ve nüvvâb ve a'yân ve zâbiṭân ve vücûh-u memleket ve sâir iş erleri mûmâ-ileyhimsiz derûn-u emr-i şerîfime mevzû'an irsâl olunan memhûr ve mûmzâ şûret-i defteri nâṭık olduğu üzere tertîb-i mezbûrden Bolu ve Virânşehir sancakları kazâlarınıñ hişşelerine işâbet iden seksen biñ keyl-i şa'îriñ beher keyline me'a nakliye yüzer pâreden îcâb iden behâsına maḥşûben hazîne-i merķûmeden i'tâ olunan 'ale'l-hesâb kırk biñ iki yüz yigirmi beş gurus mübâşir-i mûmâ-ileyh yedinden temâmen aḥz ve kabz ile aşḥâbına i'tâ kılınarak nısfı maḥşûl-ü cedid orağında te'diye kılınmak şartıyla nısf-ı diğeriñ şimdiden ma'rîfetiñ ve ma'rîfet-i şer' ve cümle ma'rîfeti ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rîfetiyle yerlü yerinden serî'an ve 'âcilen mübâya'a ve taḥşîl ve sefâyin vurûdunda ḥâzır ve müheyyâ bulunmak üzere bir an akdem Akçaşehir ve Ereğli ve Bartın iskelelerine nakl ve tanzîl olunması emrine bi'l-vücûh kemâliyle sa'y ve gayret iylemeñiz fermânım olmağın ḥâşşaten işbu emr-i celîlü'l-ķadrim işdâr ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi vuşûlinde keyfiyet irâde-i seniyye-i mülûkânem manṭuķ-u emr-i şerîfimden ma'lûmuñuz olduķda fermânım olduğu ve bâlâda beyân kılınacağı vecihle tertîb-i mezbûrden Bolu ve Virânşehir sancakları kazâlarınıñ hişşeleri olan

mezkûru'l-mikyâl şa'îriñ behâsına maḥşûben 'ale'l-ḥesâb verilen meblağ-ı mezbûru mübâşir-i mûmâ-ileyh yedinden aḥz ve izḥab-ı?? zehâire i'tâ ile nişfi maḥşûl-ü cedîd orağında te'diye olunmak üzere ve nişf-ı diğeriñiñ 'alâ-eyyihâl ma'rîfetiñ ve ma'rîfet-i şer' ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rîfeti ve cümle ittifâkı yerlü yerinden ve îcâb ve iktizâ idenlerden serî'an ve 'âcilen mübâya'a ve cem' ve taḥşîl ve sefâyin vurûduna kadar ḥâzır ve müheyya bulunmak üzere evvel-be-evvel iskelehâ-yı mezkûreye naql ve tenzîle îfâ-yı lâzime gayret ve şadâkate ziyâde i'tinâ ve gayret ve muğâyir-i rızâ-yı şâhâneme ḥareketi tecvîz ile mazhar-i müehḥireden ve 'itâb olunmağdan gâyetü'l-gâye ḥazer ve mücânebet eylesiz ve sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin sen daḥi müktezâ-yı me'mûriyetiñ üzere şa'îr-i mezbûru mütesellimler mûmâ-ileyhümâ ma'rîfetleri ve ma'rîfet-i şer' ve cümle ittifâkı ve mübâşiretiñle yerlü yerinden taḥşîl iderek serî'an ve 'âcilen iskelehâ-i mezkûruna tenzîline mezîd sa'y ve gayret ve ḥilâfindan tevaḥki ve mübâ'adet eylemek bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuştur **buyurdum ki**; ḥükm-ü şerifimle varduğda bu bâbda vech-i meşrûḥ üzere şeref-yâfte-i şudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-ımtisâlimiñ mazmûn-u münifi birle 'âmil olasız şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfime i'timâd kılasız. Tahîren fi'l-yevmü'l-'âşer şehri Şevvâl sene seb'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Ḳostantîniye el-maḥrûse

Zehâir-i mübâya'a-i şa'îr ber-câh-i?? kazâ-i mezbûre bedelâtı??

İskele-i merḳûme lâzime-i me'kûlât-ı ḥayvânât

'Asâkir-i Maḥşûre ve süvâri ve bârgîr ??? me'mûrine câh-i Anadolu 31 'aded ber-maḥşûl-ü cedîd sene 1246 sene 1247 be-cihet ???

Ḳazâhâ-ı der livâ-i Bolu ve Virânşehir berâ-yı?? naql iskelehâ-i Aḳçaşehir ve Ereğli ve Bartın

Şa'îr keyl 80000

Beher? keyl me'a naqliye

Fiât 100 pâre

'Ale'l-ḥesâb 40335 gurus

Sene 1247

49b-181

Livâ-i Virânşehir

Ḥişse şa'îr-i İslânbûlî keyl 33600

Fî 100 pâre beher keyl me'a naqliye

49b-182

47 senesi bâ-fermân-ı ‘âlî maflûb olunan şa‘îrden Virânşehir sancağı hişşesine işâbet iden Bolu puşulası kayıdır.

Anadolu cânibine me’mûr-ı ‘Asâkir-i Mansûre’niñ süvârisi ve süvâri topçu neferât-ı vesâir me’mûrleriniñ hayvânât-ı yigirmi biñ re’sse bâliğ olarak altı aylık yemleri olan şa‘îriñ esfâr-ı? sâbıkada olduğı mişillü tertîbi îcâb itmekden nâşî beher keyl-i İstambulisi me‘a nakliye yüzer pâreden zahîre hazînesinden ‘ale'l-hesâb mübâşiri ve mübâya‘asına me’mûr dergâh-ı mu‘allâ kapucibaşlarından sa‘âdetlü Mehmed Ağa yedine verilen aqçeden aşhâbına verilerek nısf-ı tez ilden Akçaşehir ve Bendereğli ve Bartın iskelelerine nakli ve tenzîli ve nısf-ı diğeri dağı maşşûl-u cedîd orağında edâ olunmaq üzere bâ-fermân-ı ‘âlî Bolu Virânşehir sancağlarından müretteb ve maflûb buyurulan seksen biñ keyl-i İslamboli şa‘îr ma‘rifet-i şer‘ ve livâ-i Bolu mütesellimi sa‘âdetlü el-Hâc Muştafâ Bey Efendi ma‘rifeti ve cümle vücûh ittifâkıyla kâ‘ide-i kadîm üzere bi’t-ta‘dîl ve’t-tesviye livâeyn-i mezkûreyne tevzî‘ ve taqsîm olunduğda gayr-i ez-hişşe-i livâ-i Bolu ve Virânşehir sancağı hişşesine ber-vech-i bâlâ otuz üç biñ altı yüz kileyl-i İslamboli şa‘îr işâbet eylediğı medîne-i Bolu mahkemesinden puşula olundu. Fî-ğurre-i Za. Sene 247.

Mühür Ahmed Nazif

49b-183

Maflûb olunan mübâya‘a şa‘îriñ tevzî‘ defteri kayıdır.

Anadolu cânibine me’mûr ‘Asâkir-i Mansûre’niñ süvârisi ve süvâri topçu neferât-ı vesâir me’mûrleriñ hayvânât-ı yigirmi biñ re’sse bâliğ olarak altı aylık yemleri olan şa‘îriñ asğâr-i sâbıkasından olduğı mişillü tertîbi îcâb itmekden nâşî beher keyl-i İslânbûlisi me‘a nakliye yüzer pâreden zahîre hazînesinden ‘ale'l-hesâb mübâşiri ve mübâya‘asına me’mûr dergâh-ı mu‘allâ kapucibaşlarından ‘âtüfetlü Mehmed Ağa yedine verilen aqçeden aşhâbına verilerek nısfı tez ilden Akçaşehir ve Bendereğli ve Bartın iskelelerine nakl ve tenzîli ve nısf-ı diğeri dağı maşşûl-i cedîd orağında edâ olunmaq üzere bâ-fermân-ı ‘âlî Bolu ve Virânşehir sancağlarından müretteb ve maflûb buyurulan seksen biñ keyl-i İslânbûli şa‘îrden gayr-i ez-hişşe-i livâ-i Virânşehir sancağı hişşesine işâbet iden otuz üç biñ altı yüz keyl-i İslânbûli şa‘îri livâ-i mezbûruñ hâvî olduğı kazâlara ma‘rifet-i şer‘ ve livâ-i mezbûr mütesellimi ‘âtüfetlü Çiçek-zâde ‘Ali Ağa Hazretleri ma‘rifeti ve cümle vücûh ittifâkıyla bi’t-ta‘dîl ve’t-tesviye tevzî‘ ve taqsîm olunub iki taqsît ile livâ-i mezbûr ahâlîlerinden taşşil olunmaq üzere mübâşir-i

mübâya‘acı mûmâ-ileyh ağa hazretleri yedine ser-livâ-i Virânşehir olan medîne-i Taraqlı-borlu nâm-ı diğêr Za‘ferân-borlu mahkemesinden verilen defter-i mûmzâ kaydıdır ki ber-vech-i âtî beyân olunur. Fî 12 Za. Sene 247.

<p> Kazâ-i Virânşehir Hişse Şa‘îr keyl-i İslânbûli ‘Aded 1425 Şimdiden nışf-ı hişşeleri <u>1425</u> Maşşûl-ü cedîdde hişşeleri 2840 </p>	<p> Kazâ-i Kızılbel Hişse Şa‘îr keyl-i İslânbûli ‘Aded 570 Şimdiden nışf-ı hişşeleri <u>570</u> Maşşûl-ü cedîdde hişşeleri 1140 </p>
<p> Kazâ-i Aktaş Hişse Şa‘îr keyl-i İslânbûli ‘Aded 340.5 Şimdiden nışf-ı hişşeleri <u>340.5</u> Maşşûl-ü cedîdde hişşeleri 681 </p>	<p> Kazâ-i Şehâbeddîn Hişse Şa‘îr keyl-i İslânbûli ‘Aded 528.5 Şimdiden nışf-ı hişşeleri <u>528.5</u> Maşşûl-ü cedîdde hişşeleri 1056.5 </p>
<p> Kazâ-i Yörük Hişse Şa‘îr keyl-i İslânbûli ‘Aded 375.5 Şimdiden nışf-ı hişşeleri <u>375.5</u> Maşşûl-ü cedîdde hişşeleri 750.5 </p>	<p> Kazâ-i Borlu Hişse Şa‘îr keyl-i İslânbûli ‘Aded 3058.5 Şimdiden nışf-ı hişşeleri <u>3058.5</u> Maşşûl-ü cedîdde hişşeleri 6116.5 </p>

Ḳazâ-i Eflâni

Ḥişse

Şa‘îr keyl-i İslânbûli

‘Aded

1432 Şimdiden nısf-1 ḥişşeleri

1432 Maḥşûl-ü cedîdde ḥişşeleri

2864

Ḳazâ-i Ova

Ḥişse

Şa‘îr keyl-i İslânbûli

‘Aded

570 Şimdiden nısf-1 ḥişşeleri

570 Maḥşûl-ü cedîdde ḥişşeleri

1140

Ḳazâ-i Ulus

Ḥişse

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

959.5 Şimdiden nısf-1 ḥişşeleri

959.5 Maḥşûl-ü cedîdde ḥişşeleri

1918.5

Ḳazâ-i Amaşra

Ḥişse

Şa‘îr keyl-i İslânbulî

‘Aded

1084.5 Şimdiden nısf-1 ḥişşeleri

1084.5 Maḥşûl-ü cedîdde ḥişşeleri

2169

Ḳazâ-i Bartın

Ḥişse

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

1265 Şimdiden nısf-1 ḥişşeleri

1265 Maḥşûl-ü cedîdde ḥişşeleri

2530

Ḳazâ-i Kecinós

Ḥişse

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

465.75 Şimdiden nısf-1 ḥişşeleri

465.75 Maḥşûl-ü cedîdde ḥişşeleri

931.5

50a-183

Ḳazâ-i Zerzene

Ḥişse

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

312.75 Şimdiden nısf-1 ḥişşeleri

312.75 Maḥşûl-ü cedîdde ḥişşeleri

625.5

Ḳazâ-i Tefen

Ḥişse

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

76.5 Şimdiden nısf-1 ḥişşeleri

76.5 Maḥşûl-ü cedîdde ḥişşeleri

153

<p> Kazâ-i Pencşembe Hisse Şa‘îr keyl-i İslânbûlî ‘Aded 834 Şimdiden nısf-1 hisşeleri <u>834</u> Maḥşûl-ü cedîdde hisşeleri 1668 </p>	<p> Kazâ-i Çehârşembe Hisse Şa‘îr keyl-i İslânbûlî ‘Aded 736.75 Şimdiden nısf-1 hisşeleri <u>736.75</u> Maḥşûl-ü cedîdde hisşeleri 1473 </p>
<p> Kazâ-i Bendereğli Hisse Şa‘îr keyl-i İslânbûlî ‘Aded 2085.5 Şimdiden nısf-1 hisşeleri <u>2085.5</u> Maḥşûl-ü cedîdde hisşeleri 4170.5 </p>	<p> Kazâ-i Yenice Hisse Şa‘îr keyl-i İslânbûlî ‘Aded 549 Şimdiden nısf-1 hisşeleri <u>549</u> Maḥşûl-ü cedîdde hisşeleri 1098 </p>
<p> Kazâ-i Kuruçavak Hisse Şa‘îr keyl-i İslânbûlî ‘Aded 132 Şimdiden nısf-1 hisşeleri <u>132</u> Maḥşûl-ü cedîdde hisşeleri 264 </p>	<p> Cem‘ân yekûn şa‘îr keyl-i İslânbûlî ‘Aded 16800 Şimdiden nısf-1 hisşeleri <u>16800</u> Maḥşûl-ü cedîdde hisşeleri 33600 Yalnız otuz üç biñ altı yüz keyl-i İslânbûlî şa‘îrdir. </p>

50a-184

247 senesi maḥlûb buyurulan şa‘îrden Borlu kazâsı olan tevzî‘ defteri kayıdır.

Anadolu cânibine me‘mûr ‘Âsâkir-i Manşûre‘niñ süvârisi ve süvâri topçu neferâtı vesâir me‘mûrleriniñ ḥayvânât-ı yigirmi biñ re’sse bâliğ olarak altı aylık yemleri olan şa‘îriñ ‘aşgâr-i sâbıkada olduğu mişillü tertîbi îcâb itmekden nâşî beher keyl-i İslânbûlîsi me‘a nakliye yüzer pâreden zaḥîre ḥazînesinden ‘ale’l-ḥesâb mübâşiri mübâya‘asına me‘mûr dergâh-ı ‘âlî ḳapucıbaşılardan sa‘âdetlü Mehmed Ağa yedine verilen akçeden aşhâbına verilerek nısfı tiz elden Akçaşehir ve Bendereğli ve Bartın iskelelerine nakl ve tenzîli ve nısf-1 diğeri daḥi maḥşûl-ü cedîd orağında edâ olunmaq üzere bâ-fermân-ı ‘âlî Bolu ve Virânşehir sancaklarından müretteb ve maḥlûb

buyurulan seksen biñ keyl-i İslânbûlî şa‘îrden ğayr-i ez-ħişse-i livâ-i Bolu ve Virânşehir sancağı ħişsesine işâbet iden otuz üç biñ altı yüz keyl-i İslânbûlî şa‘îrden Nefs-i Taraqlı-borlu kazâsı ħişsesine işâbet iden altı biñ yüz on altı buçuk keyl-i İslânbûlî şa‘îri ma‘rifet-i şer‘ livâ-i mezbûr mütesellimi ‘âtûfetlü Çiçek-zâde ‘Ali Ağa Ĥazretleri ma‘rifeti ve cümle vücûh ittifâkıyla bi't-ta‘dîl ve't-tesviye tevzî‘ ve taqsîm olunub iki taqsit ile kazâ-i mezbûr ahâlîlerinden taħşîl olunmak üzere mübâşir-i mübâya‘acı mûmâ-ileyh ağa ĥazretleri yedine ser-livâ-i Virânşehir olan medîne-i Taraqlı-borlu nâm-ı diğerk Za‘ferân-borlu maħkemesinden verilen defter-i mûmzâ kaydıdır ki ber-vech-i âtî beyân olunur. Fî 13 Za. Sene 247.

Maħalle-i Baba Sultân

Ĥişse

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

70 Şimdiden nısf-ı ħişseleri

70 Maħşûl-ü cedîdde ħişseleri

140

Maħalle-i Çâvûş Ağa

Ĥişse

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

40

40

80

Maħalle-i Câmi‘-i kebîr ma‘a Zimmiyân

Ĥişse

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

90

90

180

Maħalle-i Ĥacî Beyli

Ĥişse

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

10

10

20

Maħalle-i Ĥacî Ĥafîl

Ĥişse

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

20

20

40

Maħalle-i Zimmiyân Bolât

Ĥişse

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

50

50

100

Maḥalle-i Zimmiyân Kırâñ

Hişse

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

250

250

500

Maḥalle-i Kavaḳ

Hişse

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

15

15

30

Maḥalle-i Müslümân Kırâñ

Hişse

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

10

10

20

Maḥalle-i Kâra ‘Ali

Hişse

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

80

80

160

Maḥalle-i Hâcî Durmuş

Hişse

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

10

10

20

Maḥalle-i Hâcî Evḫad

Hişse

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

10

10

20

Maḥalle-i Müslümân Bolât

Hişse

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

10

10

20

Maḥalle-i Çeşme

Hişse

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

20

20

40

Maħalle-i Tekye
 Hişse
 Şa‘îr keyl-i İslânbûlî
 ‘Aded
 15
15
 30

Ƙarye-i Bağlarbaşı
 Hişse
 Şa‘îr keyl-i İslânbûlî
 ‘Aded
 20
20
 40

Ƙarye-i Ğayza
 Hişse
 Şa‘îr keyl-i İslânbûlî
 ‘Aded
 30
30
 60

Ƙarye-i Dâne-i ‘Ulvâ
 Hişse
 Şa‘îr keyl-i İslânbûlî
 ‘Aded
 40
40
 80

Maħalle-i Hüseyn Kethûdâ
 Hişse
 Şa‘îr keyl-i İslânbûlî
 ‘Aded
 30
30
 60

Ƙarye-i Toğatlı
 Hişse
 Şa‘îr keyl-i İslânbûlî
 ‘Aded
 20
20
 40

Ƙarye-i Dâne-i Süflâ
 Hişse
 Şa‘îr keyl-i İslânbûlî
 ‘Aded
 60
60
 120

Ƙarye-i Şuşunduk
 Hişse
 Şa‘îr keyl-i İslânbûlî
 ‘Aded
 5
5
 10

Ḳarye-i Aġaç Kilise

Ḥiŝŝe

Ŗa'îr keyl-i İslânbûlî

'Aded

60

60

120

Ḳarye-i Ḳozcığaz

Ḥiŝŝe

Ŗa'îr keyl-i İslânbûlî

'Aded

10

10

20

Ḳarye-i Kirpe

Ḥiŝŝe

Ŗa'îr keyl-i İslânbûlî

'Aded

60

60

120

Ḳarye-i Çiftlik-i Ulvâ

Ḥiŝŝe

Ŗa'îr keyl-i İslânbûlî

'Aded

30

30

60

Ḳarye-i Çiftlik-i Süflâ

Ḥiŝŝe

Ŗa'îr keyl-i İslânbûlî

'Aded

60

60

120

50b-184

Ḳarye-i Ketân

Ḥiŝŝe

Ŗa'îr keyl-i İslânbûlî

'Aded

10

10

20

Ḳarye-i Müslimân Yazı

Ḥiŝŝe

Ŗa'îr keyl-i İslânbûlî

'Aded

180

180

360

Ḳarye-i Zimmiyân Yazı

Ḥişşe

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

200

200

400

Ḳarye-i Ḳoñârı

Ḥişşe

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

180

180

360

Ḳarye-i Yâcı

Ḥişşe

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

15

15

30

Ḳarye-i Şırçalı

Ḥişşe

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

30

30

60

Ḳarye-i Değirmencik

Ḥişşe

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

20

20

40

Ḳarye-i Şorğuncuk

Ḥişşe

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

5

5

10

Ḳarye-i Alınvirân

Ḥişşe

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

60

60

120

Ḳarye-i Pelitvirân

Ḥişşe

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

45

45

90

Ḳarye-i Oğulvirân

Ḥişşe

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

20

20

40

Ḳarye-i Şaḳârâlân

Ḥişşe

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

20

20

40

Ḳarye-i Çomaḳvirân

Ḥişşe

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

5

5

10

Ḳarye-i Mağul

Ḥişşe

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

10

10

20

Ḳarye-i Ḳarapîñâr

Ḥişşe

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

25

25

50

Ḳarye-i Akvirân

Ḥişşe

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

50

50

100

Ḳarye-i Ḳâḏîbükü

Ḥişşe

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

60

60

120

Ḳarye-i Çıraḳlar

Ḥişşe

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

15

15

30

Karye-i Şarıyân
 Hisse
 Şa'îr keyl-i İslânbûlî
 'Aded
 25
25
 50

Karye-i Ilbarıt
 Hisse
 Şa'îr keyl-i İslânbûlî
 'Aded
 45
45
 90

Karye-i Çerçen
 Hisse
 Şa'îr keyl-i İslânbûlî
 'Aded
 50
50
 100

Karye-i Bürnük
 Hisse
 Şa'îr keyl-i İslânbûlî
 'Aded
 80
80
 160

Karye-i Kuzyaka
 Hisse
 Şa'îr keyl-i İslânbûlî
 'Aded
 40
40
 80

Karye-i Karıt
 Hisse
 Şa'îr keyl-i İslânbûlî
 'Aded
 80
80
 160

Karye-i Kızılcavirân-ı Kebîr
 Hisse
 Şa'îr keyl-i İslânbûlî
 'Aded
 65
65
 130

Karye-i Kızılcavirân-ı Şagîr
 Hisse
 Şa'îr keyl-i İslânbûlî
 'Aded
 45
45
 90

Ḳarye-i Bostânbükü

Ḥişşe

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

25

25

50

Ḳarye-i Melisa

Ḥişşe

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

40

40

80

Ḳarye-i Ḳapullu

Ḥişşe

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

130

130

260

Ḳarye-i Ḳulağuzlar

Ḥişşe

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

60

60

120

Ḳarye-i Bulak

Ḥişşe

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

200

200

400

Ḳarye-i Başköy

Ḥişşe

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

40

40

80

Ḳarye-i Arıcağ

Ḥişşe

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

58.5

58.5

116.5

Cem‘ân yekûn

Şa‘îr keyl-i İslânbûlî

‘Aded

3558.5 Tiz elden edâsı lâzım gelen nışf-ı yekûnu

3558.5 Maşşûl-ü cedîdde edâsı lazım gelen nışf-ı yekûnu

6116.5

İki taşşît ile yalnız altı biñ yüz on altı buçuk keyl-i İslânbûlî şa‘îridir.

50b-185

‘Asâkir-i-Manşûre’den Bartınlı İbrâhîme verilen i‘lâm kaydıdır.

‘Asâkir-i Manşûre-i Muhammediye zâbiţan ve neferâtından sekizinci alâyın dördüncü tâburunuñ beşinci bölüğünde mülâzım-ı şânî Bartınlı İbrâhîm’in Şemeni’de?? Mar‘âş muhârebesinde iki kulağından misket işâbet iderek suķût? olmuş olduğundan emşâli mişillü kendüsüne beher şehr ellişer ğuruş teķâ‘üdlük vazîfesi ihsân-ı hümayûn buyurulan iki yüz kırk yedi senesi rebî‘ü'l-âhîriniñ beşinci günü târîhiyle tevzî‘ verilen berât-ı şerîfi kaydı mücebince sene-i mezbûre şehr-i şa‘bânü'l-mu‘azzamı beşinci gününe gelince kadar îcâb iden mâhiyesi bâ-i‘lâm-i şer‘iyye verilmiş olub sene-i mezbûre şa‘bânü'l-mu‘azzamı beşinci gününden işbu târîh-i i‘lâm gününe gelinceye deĝin teķâ‘üd-ü mezbûr İbrâhîm yedine verilmesi îcâb iden mâhiyesi beher şehr ellişer ğuruşdan beş aylık cem‘ân iki yüz elli ğuruş daħi hâlâ Virânşehir sancaĝı mütesellimi Çiçek-zâde ‘âtûfetlü ‘Ali Aĝa kulları müteķâ‘id-i mezbûr yedine i‘tâ eylediĝi bi'l-iltimâs pây-e-i serîr-i a‘lâya ‘arz ve i‘lâm olundu. Fî 5 Z. 247.

Zi'l-ħiccet-i-ş-şerîfeniñ beşinci gününe kadar beş aylık iki yüz elli ğuruş verildiĝi kaydı şud.

248 senesi cemâziye'l-aħîriniñ beşinci gününe kadar altı aylık 300 ğuruş daħi kâimmekâm? yediyle i‘tâ olunduĝu kayd şud.

249 senesi rebî‘ü'l-evvelisiniñ beşinci gününe kadar 15 aylık 500 ğuruş dergâh-ı mu‘allâ kapûcibaşlarından ‘âtûfetlü Hüseyin Aĝa Ĥazretleri yediyle verildiĝi kayd şud.

50 senesi rebî‘ü'l-evveliniñ beşinci gününe kadar 13 aylık 650 ğuruş

Der-Sa‘âdet i‘lâm verilmiş olduĝu aħir yere kayd olundu.

51a-186

247 senesi Anadolu cânibine sevk olunan ‘Âsâkir-i Manşûre alâylarıyçün maflûb olunan esterânîñ tevzî‘ defteri kayıdır.

Anadolu cânibine sevk ve i‘zâm olunan ‘Âsâkir-i Manşûre alâylarınıñ icmâl ve eşkâlleri naql ve hidemât-ı sâirede istiğdâm olunmak üzere sarebân ve mekârecibaşı dergâh-ı mu‘allâ kapûcibaşlarından sa‘âdetlü Süleymân Ağa’ya teslîm olunmasıyçün mübâşiri hâcegân-ı divân-ı hümâyûnumdan sa‘âdetlü Hakkî Efendi yediyle Konya’ya gönderilmek üzere Bolu ve Virânşehir sancağlarından müretteb ve maflûb buyurulan beş yüz re’s esterândan ğayr-i ez-ğışse-i livâ-i Bolu Virânşehir sancağı ğışsesine medîne-i Bolu mahkemesinden muhrec bâ-puşula-i şer‘iyye işâbet iden iki yüz on bir ‘aded esterânı cümle ma‘rifet ve ittifâkıyla emr-i ‘âlî vürûdunda ‘aynen tevzî‘ ve takşîm olunmuş ise de Anadolu serdâr-ı ekremi devletlü merhametlü Hüseyn Paşa Efendi Hazretleri ma‘iyetiyle gidecek Ordû-yu Hümâyûn’da istiğdâm olunmak üzere müretteb olan esterân-ı mezkûreniñ serî‘an ve ‘âcilen Der-Sa‘âdet’e irsâli huşûşuna mü’ehhiren şeref-şudûr buyurulan bir kıt‘a emr-i ‘âli serdâr-ı ekrem müşârun-ileyh efendimiz hazretleriniñ bir kıt‘a emirnâme-i seniyyesinde Ordû-yu Hümâyûn işbu zi'l-ka‘dete’ş-şerîfeniñ beşinci günü Üskûdar Haydar Paşa sahrâsına hareket olunacağından esterân-ı mezkûreniñ yevmi-mezkûrde Ordû-yu Hümâyûn’a irişdirilmesi vesâiliniñ istikmâl ve istiğşâli kangî esbâba menûç ve mütevaqqıf ise iktizâsınıñ icrâsı huşûşuna diğkat olunmasını emr olunmağla livâ-i mezbûr mütesellimi ‘âtûfetlü ‘Ali Ağa Hazretleri ma‘rifeti ve cümle ma‘rifet ve ittifâkıyla tiz elden civârda bulunan bi'l-cümle esterânı celb birle irsâle şâyân bulanlarıñ fiyâtları kat‘ olunarak esterân ve bi'l-cümle levâzimât tedârik birle ğarmande-başı ve ğarmândeler naşb olunarak tekmîl takımlarıyla Ordû-yu Hümâyûn’a irsâl olunub esterân-ı mezkûrden yalnız Virânşehir kazâsınıñ ğışsesi olan on sekiz re’s esterân tekmîl takımlarıyla vürûd idüb mâ‘ada yüz doksan üç re’s esterânıñ kıymetleri ve meşârifât-ı sâire ile ğizmet-i mübâşiriye ve altı def‘a isti‘câline vürûd iden tatarlarıñ ğizmetleri ber-vech-i âtî bir yük yetmiş üç biñ dört yüz elli bir ğuruşa bâliğ olub ğizmeti-mübâşiriye ve isti‘câli için vürûd idenleriñ ğizmetlerinden Virânşehir kazâsınıñ ğışsesi fûrû-nihâde olunduğda yalnız bir yük yetmiş iki biñ yetmiş sekiz ğuruş kalmağla zikr olunan yüz doksan üç re’s esterâna takşîm olunduğda beher re’sine sekiz yüz doksan bir ğuruş yigirmi dörder?? pâre işâbet itmekle ber-vech-i âtî kazâlar ğışsesine işâbet iden meblağ-ı mezkûru li-ecli’t-tahşîl

ağa-yı mûmâ-ileyh yedine verilen defter-i mûmzâ kaydudur ki zikr olunur. Fî 25 Za. Sene 247.

Ġuruş

121620 Virânşehir kazâsından mâ'iler?? yüz doksan üç re's esterân kıymetleri

003331 Şehir kethûdâsı ma'rîfetiyle yem ve şaman vesâir meşârif

015387 Muýtâb ve semerci ve na'lbend ve temurci ve sarrâc meşârifâtı

003778 Hârmândabaşı harc-ı râh ve esb behâ ve hil'at behâ

007335 Katırlar için tertîb-i harmandaların harc-ı râhına ve 'abâ ve şalvâr ve çukalarına
151451

001250 Katırlar için gönderilen gâvvâşların harc-ı râhı

004972 Altı def'a vürûd iden isti'câline verilen hizmet

002578 Perâkende verilen meşârif

013200 Katırların mübâşiri hâcegân-ı divân-ı hümâyûnden Hakkî?? Efendi'ye hizmet
12500 Ġuruş, esb-i behâ 700 Ġuruş

173451

-01373 Mesârifden hisse-i Virânşehir kazâsı minhâ

172078

Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre
32097	24	6241	8	891	24	3566	11
Esterân		Esterân		Esterân		Esterân	
'Aded		'Aded		'Aded		'Aded	
36		8		1		4	
Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre
8916		9807	24	10699	8	13374	
Esterân		Esterân		Esterân		Esterân	
'Aded		'Aded		'Aded		'Aded	
10		11		12		15	

Kazâ-i Bendereğli Ğuruş Pâre 23181 24 Esterân ‘Aded 26	Kazâ-i Bartın Ğuruş Pâre 15157 8 Esterân ‘Aded 17	Kazâ-i Aktaş Ğuruş Pâre 3566 16 Esterân ‘Aded 4	Kazâ-i Yörük Ğuruş Pâre 3566 16 Esterân ‘Aded 4
Kazâ-i Şehâbeddîn Ğuruş Pâre 6241 8 Esterân ‘Aded 7	Kazâ-i Eflâni Ğuruş Pâre 16048 32 Esterân ‘Aded 17	Kazâ-i Ova Ğuruş Pâre 6241 8 Esterân ‘Aded 7	Kazâ-i Kuruşavak Ğuruş Pâre 891 24 Esterân ‘Aded 1
Kazâ-i Yeñice Ğuruş Pâre 6241 24 Esterân ‘Aded 7	Kazâ-i Kecinós Ğuruş Pâre 5349 8 Esterân ‘Aded 6	Cem‘ân yekûn Ğuruş 172078 001373 Meşârifden Virânşehir hişşesine 173451	

Yalnız bir yük yetmiş üç biñ dört yüz elli bir Ğuruşdur.

Virânşehir başka kazâlarıñ esterândan hişşeleri olan yüz doşsan üç re’sin beherine sekiz yüz doşsan birer Ğuruş yigirmi dörder pâreden işâbet itmiş olduğu.

51b-187

247 senesi Bayındır kıaryesine cânib-i sancağdan idâresiyçün verilen on yedi bârgîri meşârifî tevzî’ defteri kayıdır.

İşbu sene-i mübârekede ‘Âsâkir-i Haşşa-i ve Manşûre-i Muhammediye bi-lâ ücret maşlahata mürûr ve şılasına?? gidüb gelenleriñ Ordû-yu Hümâyûn’a vürüd idenleriñ şimdilik keşreti olmağ cihetiyle Hamamlu ve Bayındır ahâlîleri idâreye ‘adem-i tevzî’ini inhâ itmekden nâşî idâresiyçün cânib-i sancağdan on yedi bârgîr ve üç sürücü ve bir mu‘temed Bayındır kıaryesine irsâline cümle ma‘rifetiyle tertîb olunmuş olmağla zikr olunan bârgîrleriñ behâları vesâir meşârifât-ı noğşaniyesinden haşıl olan on biñ

sekiz yüz seksen altı buçuk ğuruş meşârifâta bâliğ olmağla meblağ-ı mezkûruñ Virânşehir sancağınınñ hâvî olduğı kazâlara livâ-i mezbûr mütesellimi ‘âtûfetlü ‘Ali Ağa Hazretleri ma‘rifeti ve bi'l-cümle vücûh ahâlî ma‘rifetleri ve ma‘rifet-i şer‘le tevzî‘ ve takşîm olunduğda kazâha-i mezbûr ahâlîlilerinden meblağ-ı mezkûru li-ecli't-tahşîl ağa-yı mûmâ-ileyh hazretleri yedine verilen defter-i mûmzâ kayıdır ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî 26 Za. Sene 247.

Ķazâ-i Virânşehir	Ķazâ-i Kızılbil	Ķazâ-i Aktaş	Ķazâ-i Şehâbeddîn
Ķuruş 923	Ķuruş 369	Ķuruş 220	Ķuruş 342
Pâre 14	Pâre 14	Pâre 28	Pâre 13

Ķazâ-i Yörük	Ķazâ-i Borlu	Ķazâ-i Eflâni	Ķazâ-i Ova
Ķuruş 1143	Ķuruş 1981	Ķuruş 927	Ķuruş 369
Pâre 9	Pâre 34	Pâre 35	Pâre 14

Ķazâ-i Ulus	Ķazâ-i Amaşra	Ķazâ-i Bartın	Ķazâ-i Kecinós
Ķuruş 621	Ķuruş 702	Ķuruş 819	Ķuruş 301
Pâre 23	Pâre 26	Pâre 31	Pâre 31

Ķazâ-i Zerzene	Ķazâ-i Tefen	Ķazâ-i Pençşenbe	Ķazâ-i Cehârşenbe
Ķuruş 202	Ķuruş 49	Ķuruş 540	Ķuruş 477
Pâre 28	Pâre 22	Pâre 20	Pâre 18

Ķazâ-i Bendereğli	Ķazâ-i Yeñice	Ķazâ-i Ķurukavak
Ķuruş 1351	Ķuruş 355	Ķuruş 85
Pâre 10	Pâre 33	Pâre 23

Cem‘ân yekûn

Ķuruş 10886

Pâre 26

Yalnız on biñ sekiz yüz seksen altı ğuruş yigirmi altı pâredir.

51b-188***Maflûb buyurulan esterândan Borlu hisşesini tevzi' defteri kayıdır.***

İşbu sene-i mübâreke Virânşehir sancağından bâ-emr-i 'âlî müretteb ve maflûb buyurulan iki yüz on bir re's esterândan Borlu kazâsı hisşesine işâbet iden otuz altı 'aded katırların bi'l-cümle meşârifâtıyla beherine taqsîm olunduğda sekiz yüz doksan birer ğuruş yigirmi dörder pâreden hâşıl olan otuz iki biñ doksan yedi ğuruşu bu def'a kazâ-i mezbûre livâ-i mezbûr mütesellimi Çiçek-zâde 'âtûfetlü 'Ali Hâzretleri ma'rîfeti ve cümle vücûh ma'rîfetiyle ve ma'rîfet-i şer'le tevzi' ve taqsîm olunduğda beher hâneye ikişer yüz on birer ğuruş yedişer pâre işâbet itmekle ve Arıcağ karyesi ahâlîleri köprüye merbût olub bâ-fermân-ı 'âlî tekâlifden ve 'avârızdan mu'âf iseler daği sefer bir için maflûb olunan hınta ve şa'ir ve sefine maflûb olunduğda ahâlî-i karyeye hisşe tarh olunmasıyçün şâdir olan emr-i 'âlî kaydı mücebince karye-i mezbûre iki hâne i'tibâren hisşe tarh olunmuş olmağla meblağ-ı mezkûru kazâ-i mezbûre ahâlîlerinden li-ecli't-tahşîl ağa-yı mûmâ-ileyh hâzretleri yedine kıbel-i şer'den verilen defter-i mûmzâ kayıdır ki beyân olunur. Fî 27 Za. Sene 247.

51b-189***Bârgîrden Borlu hisşesi tevzi' defteri kayıdır.***

İşbu sene-i mübâreke Hamamlu ve Bayındır karyelerinden bi-lâ ücret mürûr iden 'Asâkir-i Haşşa ve Manşûre-i Muhammediye vahid?? mühimmeniñ keşreti olub ahâlîleri idâre idemediklerinden şimdilik cânib-i sancağdan idâre olunmasıyçün cümle ma'rîfetle on yedi bargir ve üç sürücü ve bir mu'temed Bayındır karyesine gönderilmiş olub sâlifü'z-zikr bârgîr aqçesinden vesâir meşârifından Borlu hisşesi olan biñ dokuz seksen bir ğuruşu kazâ-i mezbûruñ el-yevm mevcûd ve mu'teberi olan yüz elli hanesi üzerine Virânşehir sancağı mütesellimi Çiçek-zâde 'âtûfetlü 'Ali Ağa Hâzretleri ma'rîfeti ve cümle vücûh ittifâkı ve ma'rîfet-i şer'le tevzi' ve taqsîm olunduğda beher hâneye on üçer ğuruş sekizer pâreden işâbet idüb meblağ-ı mezkûru li-ecli't-tahşîl ağa-yı mûmâ-ileyh yedine verilen defter-i mûmzâ kayıdır ki beyân olunur. Fî 29 Za. Sene 247.

52a-190

İşbu sene-i mübâreke evvel-bahârında bâ-fermân-ı 'âlî Akçaşehir sâhasında a'yâmı el-Hâc Mehmed 'Ali Ağa ma'rîfetiyle inşâsına irâde-i seniyye ta'alluk iden kırk dokuz zirâ' bir kıt'a firkatayn-i hümâyûnuñ ecnâs-ı keraste-i mütenevvi'aları bundan aqdem

ma‘rîfet-i şer‘ ve bi'l-cümle vücûh ittifâklarıyla ber-vech-i ta‘dîl şa‘îr ‘aynen taqsîm ve her bir kazânîñ hisse-i kerastesi puşula-i şer‘iyyeleri her bir kazâyâ gönderilmiş ise de bedelen edâ iden doğuz ‘aded kazâlarıñ hisse-i keraste-i mütenevvi‘alarını bedelen i‘tâ itmek üzere nâzır-ı mûmâ-ileyh ile beher kerastesini altmış beşer ğuruş fiyât ka‘ olunarak bedel-i mezkûr ve taşşıldâriye ve meşârif-i sâire ve tatar ğarc-ı râhı ve ğarc-ı imzâ ve kâtibiye ber-vech-i âtî yetmiş sekiz biñ seksen üç ğuruşa baliğ olub meblağ-ı mezkûru bu def‘a Virânşehir sancagıñ hâvî olduğu sâlifü'l-beyân doğuz ‘aded kazâlarıñ hisse-i keraste-i mütenevvi‘alarına livâ-i mezbûr mütesellimi Çiçek-zâde ‘âţûfetlü ‘Ali Ağa Ğazretleri ma‘rîfeti ve ma‘rîfet-i şer‘ ve cümle vücûh ittifâklarıyla tevzî‘ ve taqsîm olunduğda ber-vech-i âtî kazâhâ-yı mezbûrânıñ hisse-i müsebbiyelerine işâbet iden meblağ-ı mezkûru li-ecli't-taşşıl ağa-yı mûmâ-ileyh Ğazretleri yedine kıbel-i şer‘den verilen defter-i mûmzâ kayıdır ki ber-vech-i âtî beyân olunur. Fî 3 Zi'l-ħicce. Sene 247.

Ğuruş

70590 Doğuz ‘aded kazâlarıñ hisse-i kerasteleri 1086 ğuruş, fiât-ı beheri 65 ğuruş

05500 Taşşıldâriye ve meşârif-i sâire ve tatar ğarc-ı râhı

76090

01902.5 Faziletlü Ğâkim efendi Ğazretleri’ne ğarc-ı imzâ birer pâreden

00090 Kâtibiye 40 ğuruş, Ğüddâmiye 35 ğuruş, kaydiye 5 ğuruş, muĞziriye 10 ğuruş

78082.5

Yalnız yetmiş sekiz biñ seksen iki buçuk ğuruşdur.

Ğazâ-i Virânşehir	Ğazâ-i Ğurukavağ	Ğazâ-i Kıvılbel	Ğazâ-i Şehâbeddîn
Ğuruş 12582	Ğuruş 1222	Ğuruş 5104	Ğuruş 4673
Pâre 20	Pâre 12	Pâre 36	Pâre 20
Ğazâ-i Aktaş	Ğazâ-i Eflâni	Ğazâ-i Ulus	Ğazâ-i Yörük
Ğuruş 3091	Ğuruş 12654	Ğuruş 8484	Ğuruş 3379
Pâre 28	Pâre 16	Pâre 8	Pâre 12
Ğazâ-i Borlu	Cem‘ân yekûn		
Ğuruş 26890	Ğuruş 78083		
Pâre 24	Yalnız yetmiş sekiz biñ seksen üç ğuruşdur.		

52a-191

‘Âsâkir-i Mansûre’den Za‘ferân-borlulu tertipçi onbaşı İsmâ‘îl’iñ i‘lâmı kaydır.

‘Âsâkir-i Mansûre tertîbe onbaşılarından Za‘ferân-borlulu İsmâ‘îl Atina’da ta‘yîn götürür iken düşüb fitık ‘illetine mübtelâ olmuş olduğundan nazar-i şevkat-i zillü’llâhiye mazhariyetle kendüye emsâli mişillü beher şehir on gürüş tekâ‘üdlük vazîfesi ihsân-ı hümâyûn buyrulan iki yüz kırk altı senesi cemâziye'l-evvelisiniñ on dokuzuncu günü târîhiyle müverrah verilen berât-ı şerîf-i ‘âlîşân mücebince ve tekâ‘üd-ü mezbûr İsmâ‘îl takrîri üzere iki yüz kırk yedi senesi ramâzanü'l-mübâreki on dokuzuncu gününe gelinceye kadar Âsitâne-i Sa‘âdet’de îcâb iden mâhiyelerini ahz eyledüm deyü takrîr itmiş olmağla mezbûruñ takrîri mücebince sene-i mezbûre ramâzanü'l-mübârekesiniñ on dokuzuncu gününden işbi târîh-i i‘lâm gününe gelince mütekâ‘id-i mezbûr İsmâ‘îl’iñ takrîri mücebince dört aylık beher mâh onar gürüşden cem‘ân kırk gürüşü hâlâ Virânşehir sancağı mütesellimi ‘âtûfetlü Çiçek-zâde ‘Ali Ağa kulları tekâ‘üd-ü mezbûr yedine i‘tâ eylediği i‘lâm şud. Fî 19 Z. Sene 247.

47 senesi şa‘bânından sene-i mezbûre zi'l-ka‘dete’ş-şerîfesi on dokuzuncu gününe kadar 3 aylık 30 gürüş verildiği i‘lâm şud.

50 senesi rebî‘ü'l-evvelisiniñ 19’uncu gününe 3 mâhlık i‘lâmdan soñra mütekâ‘id-i mezbûruñ takrîri üzere dört aylık aldım deyü ifâdesinden mâ‘ada 50 senesi rebî‘ü'l-evvelisiniñ 19’uncu gününden sene-i mezbûre recebiniñ 19’uncu gününe kadar i‘lâm şud.

Âhar sicile kayd olunmuşdur.

52b-192

Mürûr maddesi için şudûr iden kâimmeķâm-ı ‘âlîmeķâm hazretleri mektûb kaydır.

Şerâyi‘-şi‘âr Anadolu’nuñ sol-ķolunda tahrîr olunan eyâlât ve elviyeniñ kâdî ve nâibleri efendiler zîde-fazluhum ve mefâhîrü'l-emâcid ve'l-a‘yân mütesellim ve voyvodagân ve a‘yân ve defter nâzırları zîde-mecduhûm ba‘de’s-salam inhâ olunur ki Anadolu ve Rumili câniblerinden vürûd itmekte olan yoklama defterlerinde gelmiş ve gitmiş deyü yazılan İslâm ve re‘âyâ ne-maħalle gitmiş ve ķangı ķazâdan gelmişdir buraları gösterilmeyerek tahrîr olunmağda olduğundan bu cihetle tahrîr olunmasınıñ sebebi lede’t-taharri?? taşralarda ekşer maħalde mürûr tezkiresi maddesine i‘tinâ olunmayub gelüb gidenleriñ biriniñ yedinde tezkire olmadığından neşet eylediği tahķîķ

olunmuş olub tezkiresine bir maħalden bir maħalle gitmesiziñ?? mürûr-u ‘ubûr itmemesi muqaddemâ bi'l-irâde-i seniyye nizâma rabt ile her bir kazâyâ Darbhâne-i ‘Âmire’den maħşûş mühürler ħak itdürmeyerek gönderilmiş ve ol-vecihle uşûle girmiş iken şimdi uşûl-ü mezkûre terk ile bi-lâ tezkire mürûr-u ‘ubûr olunması hem irâde-i seniyyeniñ ħilâfı ve hem de bu kadar teklif ile ilâ mâşâ'llâh icrâsı aħz-ı maṭlûb olan taħrîr ve yoqlama nizâmât-ı ħasenesiniñ şirâze-i celîl-i irâtını?? müceb olacağı bedihi olub gerek Anadolu ve gerek Rumili câniblerinden bir kazâdan bir kazâyâ giden İslâm ve re‘âyâ her kim olur ise olsun taħrîr defterinde muqayyed ism ve şöhret-i ve sâkin olduğu maħalle ve kurâsı zikriyle ve gideceği kazâ ve müddet-i ikâmeti taşrihiyle? mürûr tezkiresi verilüb vardıkları maħalde tezkireyi ibrâz ile nâzır-ı defter ve muqayyedi ma‘rifetiyle tezkirede olan ism ve şöhreti ve geldiği maħal ve deftere kayd ve yoqlamaya ol-vecihle idhâl olunmak ve her maħalde tezkire sûal olunub bi-lâ tezkire mürûr-u ‘ubûr idenler olur ise tevkîf ile ne-mahalden gelmiş ise oraniñ ħâkim ve zâbiṭi ve nâzır-ı defter ve muqayyedi te’dîb kılınmak üzere geldiği maħal ve ism şöhreti Der-Sa‘âdet’e inhâ ve ‘ale'd-devâm bu uşûle kemâliyle diĸkat ve ri‘âyet ve i‘tinâ olunmak vâcibeden olarak bu def‘a Anadolu ve Rumili câniblerinde taħrîr olunan eyâlât ve elviyeniñ ħukkâm ve nâib ve mütesellim ve voyvodagân ve defter nâzırlarına mektûbler taħrîriyle tenbiye olunmuş olmağla bundan böyle minvâl-i meşrûḥ üzere mürûr tezkiresi uşûlünü ol-vecihle icrâ ve yoqlama defterlerine ol şûretiyle kayd ve imlâyâ diĸkat ve ħilâf-ı ħareketle meşgûlinden ittikâ ve mücânebet eylemeñiz için mektûb taħrîr ve irsâl olunmuşdur inşâ'llâh Te‘âlâ vuşûlinde ber-vech-i muħarrer ħareket eylesiz ve's-selâm.

Ḳad vâşele'l-ĸaydıyât târiḥ fi 11 M. Sene 248.

52b-193

247 senesi Anadolu cânibine maṭlûb buyurulan ĸatırlarıñ otuz sekizini serdâr-ı ekrem?? ve devletlü Ĥüseyin Paşa Efendi fenâsından gerü i‘âde idüb müretteb gönderilen ĸatırlarıñ meşâriḫi tevzî‘ defteridir.

Anadolu cânibine sevk ve i‘zâm olunan ‘Âsâkir-i Mansûre-i Muħammediye alâyalarıñ icmâl ve eşkâlleri naql ve ħidemât-ı sâireden istiḥdâm olunmak üzere Bolu ve Virânşehir sancağından müretteb ve maṭlûb buyurulan beş yüz re’s esterândan Bolu maħkemesinden muħtac-ı puşula-i şer‘iye mücebince Virânşehir sancağıniñ ħişşesi olan iki yüz on bir re’s esterândan yalnız Virânşehir kazâsı ħişşesi olan on sekiz re’s esterân ‘aynen vürüd idüb mâ‘adası bu tarafda tedârik birle iki def‘ada irsâl olunacak bu

tarafda tedârik ile irsâl olunan esterândan Anadolu serdâr-ı ekremi devletlü merhâmetlü Hüseyin Paşa Efendimiz Hazretleri otuz sekiz ‘adedini fenâ ve yüke bu cihetle elvirmeyeceğinden zikr olunan otuz sekiz ‘aded esterânı ğavvâş mübâşeretiyle i‘âde ve yerlerine ğâyet tevânâ ve genç ve buña el-verir ol-miğdâr esterîñ serf‘an ve ‘âcilen tedâriki ve tanzîmiyle mübâşirine teslîmen irsâli huşûşuna ihtimâm olunmak bâbında şeref-vurûd?? iden bir kıt‘a fermânnâme-i hazret-i serdâr-ı ekremi mücebince der-‘ağab?? esterân-ı mezkûre tedârik ve irsâl olunmağla ve esterân-ı mezkûreniñ behâları ve bundan akdem gönderilen esterânıñ esnâ-i târîkda ve hîn-i teslîmiye olan meşârifâtı ve mübâşir-i ğavvâşın hizmet-i mübâşiriyesi ve bi'l-cümle meşârif-i sâireleri vücûh-u ahâlî ma‘rifetleriyle hesâbları ba‘de'l-rü’yet elli iki biñ yüz doksan dokuz ğuruşa bâliğ olub i‘âde olan esterânıñ kıymetleri olan on dokuz biñ yüz yetmiş ğuruş fûrû-nihâde olduğda şahhül-bâkî bâkî otuz üç biñ yigirmi dokuz ğuruş bâkî kalmağla yalnız meşârifât-ı şahîhiyeden Virânşehir kazâsının hişsesi olan biñ altı yüz doksan altı ğuruş on beş pâre fûrû-nihâde olduğda bâkî kalan otuz bir biñ üç yüz otuz iki ğuruş yigirmi beş pâreyi ma‘rifet-i şer‘ ve livâ-i mezbûr mütesellimi ‘âtûfetlü ağa hazretleri ma‘rifeti ve cümle ittifâkıyla bi't-ta‘dîl ve't-tesviye tevzî‘ ve taqsîm olundüğda beher hâneye yigirmi sekizer ğuruş on üçer pâreden on sekiz kazâyâ işâbet idüb meblağ-ı mezkûru li-ecli't-tahşîl ağa-yı mûmâ-ileyh hazretleri yedine kıbel-i şer‘den verilen mûmzâ ve memhûr defteri kaydıdır ki ber-vech-i âtî beyân olunur. Fî 13 M. Sene 248.

Qazâ-i Virânşehir	Qazâ-i Kızılbel	Qazâ-i Aktaş	Qazâ-i Şahâbeddîn
Ġuruş 1696	Ġuruş 1161	Ġuruş 693	Ġuruş 1076
Pâre 15	Pâre 13	Pâre 39	Pâre 31
Qazâ-i Yörük	Qazâ-i Borlu	Qazâ-i Eflâni	Qazâ-i Ova
Ġuruş 764	Ġuruş 6231	Ġuruş 2917	Ġuruş 1161
Pâre 31	Pâre 20	Pâre 19	Pâre 13
Qazâ-i Ulus	Qazâ-i Amaşra	Qazâ-i Bartın	Qazâ-i Kecinós
Ġuruş 1954	Ġuruş 2209	Ġuruş 2577	Ġuruş 848
Pâre 17	Pâre 14	Pâre 23	Pâre 36

Kaẓâ-i Zerzene	Kaẓâ-i Tefen	Kaẓâ-i Pençşenbe	Kaẓâ-i Çehârşenbe
Ġuruş 637	Ġuruş 155	Ġuruş 1699	Ġuruş 1501
Pâre 13	Pâre 32	Pâre 20	Pâre 9

Kaẓâ-i Bendereĝli	Kaẓâ-i Yeñice	Kaẓâ-i Kuruķavaķ
Ġuruş 4248	Ġuruş 1118	Ġuruş 269
Pâre 30	Pâre 34	Pâre 4

Cem‘ân yekûn

Ġuruş Pâre

31331 25 On sekiz kaẓâ hisşesi yekûnu

01696 15 Meşârifden yalnız Virânşehir kaẓâsı hisşesi yekûnu

33025

Yalnız otuz üç biñ yigirmi dokuz ĝuruşdur.

53a-194

247 senesine maḥsûben bâ-fermân-ı ‘âlî maḥlûb buyurulan ref‘-i menzil bedeliyesi emri kayıdır.

Mefâhirü'l-kuẓât ve'l-hükkâm me‘âdinü'l-fezâil ve'l-keîâm Virânşehir sancağında vâkı‘ kaẓâlarıñ kâdîları ve nâibleri zîde-fazluhum kıdvetü'l-emâcid ve'l-a‘yân Virânşehir sancağı mütesellimi (boş) zîde-mecduhû ve mefâhirü'l-emâşil ve'l-akrân a‘yân ve zâbiḥân ve iş erleri zîde-ķadruhûm tevķî‘-i refi‘-i hümayûn vâşıl olıcaķ ma‘lûm ola ki sa‘-i?? ḥâl-i?? fuķarâ ra‘iyyet zimmetinde memâlik-i maḥrûsetü'l-mesâlik-i şâhânemde vâkı‘ kâffe-i menâzil ref‘ ve ilkâ ve kiraya taḥvîl olunaraķ faķaḥ umûr-u mühimme ile emr şud iden ḥademe-i devlet-i ‘âliyyeniñ bârgîr ücretlerine kafi su?? i‘tidâlde olaraķ bundan aķdem bi'l-cümle eyâlat ve elviyeden tertîb olunan ol-miķdâr menzil bedeliniñ nişfi taķsîḥ-i evvel olmaķ üzere rûz-ı hıızırdan nihâyet iki mâh mürûrunda ve nişf-ı diĝeri daḥi taķsîḥ-i şâni olaraķ keزالik rûz-ı ķâsımdan iki mâh mürûrunda taḥşîl ve ḥazîne-i ‘âmirime teslîm olunmasına bâ-ḥaḥḥ-ı hümayûn şevket-maķrûn-u şâhânem ķarargir olan nizâmatdan idüĝü kıuyûddan müstebân işbu kırķ yedi senesi rûz-ı hıızırı daḥi düḥûl iderek ol-vecihle sene-i merķûme taķsîḥ-i evveliñ vaķt-i taḥşîli ḥulûl itmiş idüĝü zâhir ve ‘âyân olmaķdan nâşî zıkr olunan taķsîḥ-i evvel aķçesiniñ taḥşîli babında evâmir-i şerîfem işdârı ḥuşûşuna irâde-i ‘âliyyem ta‘alluķ idüb ol-bâbda lâzımü’s-şudûr olan evâmir-i şerîfem işdâr ve tesyâr kıılınmış ve nizâmı vecihle iki mâh mürûrunda

maħallinden vürûd itmez ise teslîm-i ħazîne-i ‘âmirem eylemek üzere bu tarafda ħapu ketĥûdâları ve şarrâfları taraflarından sâbıkı vecihle ta‘ahhüd itdirilerek senedât-ı aħz ve zabt olunmuş olmağla imdi sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin Bolu ve Virânşehir sancağlarından müretteb olan on yedi biñ yedi yüz elli ġuruşdan Virânşehir sancağı ħazâlarının ħişşelerine ber-vech-i şülüş işâbet iden yedi biñ dört yüz elli beş ġuruş sene-i merĥûme taĥsît-i evveli aĥçesiniñ vürûdu emr-i şerîfimle yerlü yerinde ve îcâb ve iĥtizâ idenlerden ma‘rîfetiñ ve ma‘rîfet-i şer‘ ve cümle ittifâkıyla temâmen ve serî‘an taħşîl ve ħazîne-i ‘âmireme teslîm olunmağ üzere mûmzâ ve müfredât defterleriyle beraber Der-Sa‘âdet’ime irsâli ve tevşîli ħuşûşuna müsâra‘at eylemek fermânım olmağın maħşûsen işbu emr-i celîlü'l-ħadîm işdâr ve irsâl olunmuşdur imdi vuşûlünde bedeliye-i mezbûre bedelât-ı sâireye muĥayyed?? olmayub beher ĥâl vaĥt ve zamânıyla taħşîl ve teslîmi mûĥtezâ-yı irâde-i seniyyemden idüğü mantûĥ-u emr-i şerîfimden ma‘lûmuñ olduğda fermânım olduğı cihetle livâ-i mezbûr ħazâlarına ber-vech-i şülüş işâbet iden sâlifü'z-zikr yedi biñ dört yüz elli beş ġuruş sene-i merĥûme taĥsît-i evvel aĥçesiniñ yerlü yerinde ve îcâb ve iĥtizâ idenlerden ma‘rîfetiñ ve ma‘rîfet-i şer‘ ve cümle ittifâkıyla temâmen ve serî‘an taħşîl ve ħazîne-i ‘âmireme teslîm olunmağ üzere mûmzâ ve müfredât defteriyle beraber Der-Sa‘âdet’ime irsâli ħuşûşuna ziyâde iĥdâm ve diĥĥat eyleyesiz ve siz ki ħuzât ve nüvvâb ve a‘yân ve zâbiĥân vesâir mûmâ-ileyhimsiz siz dağı müceb-i emr-i şerîfimle ‘âmel ve ĥareket iderek taĥsît-i evvel aĥçesi olan meblağ-ı mezbûruñ sür‘at-i taħşîli ve irsâline bi'l-ittifâĥ ziyâde sa‘y ve ġayret ve ĥilâfından teĥâşi ve mücânebet eylemeñiz bâbında fermân-ı ‘âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki**; ĥükm-ü şerîfimle varduğda bu bâbda vech-i meşrûĥ üzere şeref-yâfte-i şudûr olan işbu emr-i celîlü'ş-şân vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzimü'l-imtisâlimiñ mazmûn-u itâ‘at-maĥrûnuyla ‘âmil olasız şöyle bilesiz ‘âlâmet-i şerîfime i‘timâd kılasız. Tahîren fil-yevmü't-tâsi‘ ‘aşere şehri Zi'l-ħa‘de sene seb‘a ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

Ķad vâşele'l-ħaydıyât fî 21 M. Sene 247.

53a-195

247 senesine maħsûben vuĥû‘-bulan rûz-ı ĥızır sancağ defteriniñ tevzî‘ emrim?? ħaydır.

Mefâĥirü'l-ħuzât ve'l-ĥükkâm me‘âdinü'l-fezâil ve'l-ħelâm Virânşehir sancağında vâĥı‘ ħazâlarıñ ħuzât ve nüvvâbı zîde-fazluhum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a‘yân livâ-i mezbûr mütesellimi (boş) zîde-mecduhû ve mefâĥirü'l-emâşil ve'l-aĥrân a‘yân ve

vücûh-u memleket bi'l-cümle iş erleri zîde-ğadruhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcağ ma'lûm ola ki muğaddemâ şâdir olan fermân-ı 'âlîşânım mücebince bu def'a Virânşehir sancağında vâkı' kazâlarıñ kırk yedi senesi rûz-ı hızırını i'tibârıyla Der-Sa'âdet'ime vürûd iden mûmzâ ve memhûr bir kıt'a tevzi' defteriniñ yekûnu iki yük yetmiş bir biñ yüz altmış altı buçuk ğuruşa bâliğ olmuş defter-i mezkûr bi't-terfik on yedi biñ yüz altmış altı buçuk ğuruşunu tenzîl ile şahhu'l-bâki iki yük elli dört biñ ğuruşuñ tevzi' iktizâ eylediğini bu tarafda terfikât-ı defâtire me'mûr-u esbak İstânbul kâdîsı olub Anadolu kâdî' askerliği pâyesi olan a'lemü'l-'ulemâ-i'l-mütebahhirîn Mevlânâ 'Abdülkâdir edâma'llâhu Te'âlâ fezâilehu zîde-ğadruhû taħrîr ve imzâ ve temhîr itmiş ve rikâb-ı hümâyûnum kâimmeğâmı tarafından bâlâ-yı deftere şahh-ı 'âlî keşide olunarak i'âde ve irsâl kılınmış olmağla siz ki kuzât ve nüvvâb ve mütesellim vesâir mûmâ-ileyhimsiz vuşûl-i emri-şerîfimi sâlifü'z-zikr iki yük elli dört biñ ğuruş ma'rîfetiñ ve cümle ma'rîfetiyle liva-i mezbûr kazâları ahâlîsine ta'dîl ve tesviye şurûṭuna ri'âyet olunarak tevzi' ve tağsîm ve yerlü yerinden cem' ve tağşîl ile mağhallerine te'diye ve teslîmine diğkat ve meblağ-ı mezbûruñ ħîn-i tevzi'inde defter-i mezkûre bir aqçe zam ve ilâve olunmaq veyâhûd tağşîldâriye nâmıyla ziyâde aqçe aħz ve tağşîl kılınmak lâzım gelür ise bi't-tağkîk mütecâsir olanlarıñ ħağklarından gelineceğı muğağkâğ? ve muğarrer olduğuna binâen aña ğöre 'âmel ve ħarekete mezîd ihtimâm ve diğkat eylemeñiz fermânım olmağın mağşûşen işbu emri-şerîf-i celîlü'l-ğadırım

53b-195

işdâr ve tesyâr olunmuşdur imdi keyfiyet ma'lûmuñuz olduğda ber-minvâl-i muğarrer 'âmel ve ħarekete ziyâde iğdâm ve ğayret ve meblağ-ı mezbûruñ şûret-i tevzi' ve tağşîli bu tarafda daği ma'lûm olmaq için lâzım gelen i'lâmâtıñ Der-Sa'âdet'ime irsâl ve tağdîmine müsâra'at ve muğayir-i vaz'a irâet-i ruğşat ile nefsiñizi müħlikeye ilğadan tevağkî ve müba'adet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki;** vuşûl bulduğta vech-i meşrûħ üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtîşâlimiñ mazmûn-u itâ'at mağrûnuyla 'âmel ve ħareket eylesiz şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfe i'timâd kılınız. Taħrîren evasıṭ-ı şehri Zi'l-ħicce'iş-şerîfe sene seb'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Ğad vâşele'l-ğaydıyât fi 21 M. Sene 248.

53b-196**247 senesiniñ rûz-ı hızır sancağ defter kaydır.**

Virânşehir sancağında tevzî' mu'tâd olan rûz-ı kâsım ve rûz-ı hızır defterleriniñ yekûnu ba'de't-tenkîh tevzî'ine ruḥṣatı ḥâvî bâlâ-yı deftere şahḥ-ı 'âlî keşîde buyurularak tevzî' olunmak bâbında şeref-efzây şahîfe-i şudûr olan fermân-ı cihân-meṭâ' mücebince iki yüz kırk altı senesi rûz-ı kâsımından işbu iki yüz kırk yedi senesi rûz-ı hızıra gelince sene-i mezbûre martı i'tibârıyla taḫsîṭ-i evvel emvâl-i hazîne-i muḫâṭa'ât ve bâ-puşulahâ-i maḥkeme mürûr-u 'ubûr ve tataran hizmetleri ve bâ-defter-i mümzâ ba'zı sancağ meşârifâtı ve ber-mu'tâd livâ-i mezbûr müteselliminiñ bâ-puşulaha-i maḥkeme maṭbah meşârifâtı ve ref'-i menzil bedeliniñ taḫsîṭ-i evveli ve bi'l-cümle livâ-i mezbûruñ ḥâvî olduğı kazâlarıñ a'yân ve muḫtârları ve ser-livâ olan medine-i Taraḫlı-borlu'nuñ vücuḥ ve aḡvâtı meclis-i şer'-i şerîfde ḥâzırûn oldukları ḥâlde cümleñ ve maḫbûlleri olarak el-yevm livâ-i mezbûruñ mevcûd ve mu'teberi olan biñ iki yüz sekiz buçuk ḥâneye li-ecli't-ta'yîn tevzî' ve taḫsîm ve her bir kazânıñ ḥâneleri taḫtına ḥişşeleri terḫîm olunan defteridir ki ber-vech-i âṭî zikr ve beyân olunur. Hürre fi'l-yevmü't-tâsi' min-Zi'l-ka'deti's-şerîfe sene seb'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Guruş

028750 Taḫsîṭ-i evvel bedel-i iltizâm hazîne-i muḫâṭa'ât 26250 guruş, ḥarc-ı bâb taḫsîṭ-i evvel hazîne-i mezkûr 2500 guruş

092325.5 Taḫsîṭ-i evvel şemere-i muḫâṭa'ât-ı mezkûre

016250 Taḫsîṭ-i evvel ḥarc-ı bâb Darbhâne-i 'Âmire
137325.5

008000 Ber-mu'tâd-ı kadîm mütesellimiye 7500 guruş, etbâ'ıye 500 guruş

002000 Ber-mu'tâd-ı kadîm kâtibiye

001000 Livâ-i mezkûruñ mâl-ı mezkûru aḡz ve ta'dâd iden şarrâf ücreti

006000 Âsitâne-i 'Âliyye'de mâl-ı mezkûri müte'ahhid olan şarrâf ta'ahhüdiyesi

004500 Kâğıd, mürekkeḥ ve mum ve ḫapu çuḫadarı mâhiyesi
158825

007455 Bâ-emr-i 'âlî kırk yedi senesine maḫsûben ref'-i menzil bedeliniñ taḫsîṭ-i evvel emvâli

014656 Kırk altı senesi rü'yet-i muḫâsebesinde ḡayr-i ez-bâḫî ber-müceb-i defter meşârifât-ı ve aḫçe güzeştesi

004960 Kırk yedi senesine mahsûben Der-‘Âliyye’de ber-mûceb-i puşula vâkı‘ olan meşârifâtı

007455 Ber-mûceb-i emr-i ‘âlî maflûb buyurulan kırk iki senesi ref‘-i menzil bedeli beğâyâsı

016300 Def‘a kırk yedi senesine mahsûben Der-‘Âliyye’de vâkı‘ olan ‘avâidât ve meşârifât-ı sâire bâ-puşulahâ-i verilen

209651

001000 Ser-livâ-i olan medîne-i mezkûrede mâl-ı mezbûru ahz ta‘dâd iden şarrâfiñ akçe noqşanı Der-Sa‘âdet’e gönderdiği hazîne meşârifî ve hamaliyesine verilen

000000 Virânşehir sancağınıñ şandık mâlından kâ‘ide-i belde üzere emîn-i şandık Hâcî ‘Osmân Efendi yediyle bâ-defter-i müfredât livâ-i mezbûre

028240.5 Bâ-evâmîr-i ‘âlîyye ve bâ-buyuruldu beyât-i seniyye vürûd iden mübâşirâna verilen hizmet ve tataran harc-ı râhları ve meşârifât-ı nakliye? vesâire bâ-puşulaha şer‘iyye verilen

014250 Ber-mu‘tâd-ı kadîm kadîm cânib-i memleketden altı mâhda mütesellim ağanıñ maṭbah meşârifî

000300 Ber-mu‘tâd-ı kadîm altı aylık şandık emîni ücreti

001800 Ber-mu‘tâd Kızılbel köprücülerine 300 ğuruş, Ödemiş divânına 100 ğuruş, Kethûdâlar divânına 100 ğuruş, Aktaş kazâsına 400 ğuruş, Şâdıkseviller divânına 400 ğuruş, Çadircılar?? divanına 150 ğuruş, Köprübaşına 50 ğuruş, Kırsızî??oğluna 100 ğuruş, ‘Abu??başı oğluna 100 ğuruş, cezâyirliye 100 ğuruş

255541

001000 Hâcîlar obasına 200 ğuruş, Ova kazâsına kırk altı senesi 400 ğuruş, kırk yedi senesi 400 ğuruş cümle ma‘rifetleriyle verilen i‘âneleri

001500 Bayındır ve Hamamlı kıryelerine cümle ma‘rifetleriyle olan i‘âneleri

000250 Ber-mu‘tâd-ı kadîm maḥkeme kirâsı

002529 Bâ-defter-i müfredât şehir kethûdâsı meşârifî bâ-puşulahâ-i maḥkeme 2229 ğuruş, ber-mu‘tâd şehir kethûdâsı ücreti 300 ğuruş

001000 Maḥkemeniñ mütevellisi Hidâyet-zâde Hâcî Meḥmed Ağa’ya maḥkemeyi müceddiden binâ eylediğinden cümle ma‘rifetle i‘âne

261821

006545.5 Ğuruş başına birer pâreden ḥâkim efendi dâ‘îlerine harc-ı imzâ

001500 Bi'l-cümle ahâlî-yi sancağın ??? ma'rîfetleriyle ber-mu'tâd-ı kadîm hâkim efendi dâ'îleriniñ meşârifına medâr olmak için ikrâmiye

000500 Ber-mu'tâd-ı kadîm kethûdâiye

000300 Ber-mu'tad-ı kadîm kâtibiye

000300 Ber-hüddâmiye

000200 Kaydiye 100 guruş, muhziye 100 guruş

271166.5

017166.5 Sâbıkına kıyâsen tenkîhi? irâde buyurulmuş olmağla mühürden başka idhâli defter olunmuş fahiş mübâya'adan harc-ı imzâdan daği hissesiyle 'aynen yâhûd âhar cihetle icrâsı mütevaqqıf-ı irâde-i 'âliyyedir.

254000

Mühür 'Abdülkâdir

Sâbıkı mişillü iktizâsınıñ icrâsı irade-i 'âliyyeyi mütevaqqıf olmağla ol-bâbda ve her hâlde fermân hazret-i veliyyü'l-emriñdir.

Mühür 'Abdülkâdir

54a-197

247 senesiniñ Borlu kazâsı defter tevzi' defteri kayıdır.

Virânşehir sancağının ser-livâsı olan medîne-i Taraqlı-borlu kazâsına ber-mûceb-i sicil öteden-berü iki yüz yigirmi hâne i'tibâriyle sancağ tevzi'inden hisse tarh olunub el-yevm kazâ-i mezkûrden mevcûd ve mu'teber olan yüz elli hâne üzerine tevzi' ve takسیم olunageldiğine binâen işbu iki yüz kırk yedi senesi rûz-ı hızır i'tibâriyle tevzi' i vukû'-bulan emval-i mîriyeden zırde mastûr olduğu üzere kazâ-i mezkûr hissesi olan emvâl-i mîri ve meşârifât-ı kazâ ve muknenât-ı? sâireniñ keyfiyet tevzi' bilinmek için livâ-i mezkûruñ ser-livâsı olan medine-i Taraqlı-borlu nâm-ı diğeri Za'ferân-borlu kazâsınıñ sene-i mezkûre rûz-ı hızır tevzi' defteridir ki ber-vech-i âti zikr ve beyân olunur. Hurrire fi'l-yevmü'l-'âşer min-Zi'l-ka'deti's-şerife sene seb'a ve erba'ın ve mieteyn ve elf.

Guruş Pâre

49364 13 İşbu iki yüz kırk yedi senesi rûz-ı hızır i'tibâriyle Virânşehir sancağına tevzi' vukû'-bulan emvâlden Borlu kazâsı hissesine tarh olunan emvâl-i mîriye

00900 Ber-mu'tâd tahşıldâriye

00100 Vâkı' olan emvâl ta'dâd olunduğda verilen tahvîl harcı

01100 Ber-mu'tad-ı kadîm a'yâniye kazâ-i mezbûruñ a'yânı olmayub meşâlih-i kazâyı mütesellimler rü'yet eylediğinden a'yâniye nâmıyla idhâl-ı defter olunagelen

00250 Mal-ı mezkûru kabz iden kabz-ı mâl ücreti

51714

03500 İki yüz kırk sekiz senesine maşûben edâsı lâzım gelen nüzl ve 'avâriz mîrîyesi

02339 Bâ-emr-i 'âlî 'aynen maflûb buyurulan kalyonculardan Borlu hisşesi olan on beş neferiñ elbise ve yol harçlıkları

00480 Tevellüd fevt olanlarıñ tahrîrine me'mûr olan muqayyidi 'Ali Efendi'niñ altı aylık ücreti

00500 Kazâ-i mezbûruñ mekârı bârgirlerinden telef olub birine aşter?? olunan iki 'aded bargir behâsı

59533

01488 10 Ğuruş başına birer pâreden hâkim efendi dâ'ilerine harc-ı imzâ

00200 Ber-mu'tad-ı kadîm hâkim-i mûmâ-ileyhiñ kethûdâiyesi

00110 Ber mu'tad-ı kadîm hüddâmiye

00180 Ber-mu'tad-ı kadîm kâtibiye

00090 Ber-mu'tad-ı kadîm kaydiye 30 Ğuruş, muhızıriye 60 Ğuruş

61601 23

- 3601 23

58000 00 Mühürden başka idhâl defter olunmuş fâhiş mebâligden sâbıkına nazaran harc-ı imzâdan dañi hisşesiyle ma'an tenzîli yâhûd âhar vecihle işlâhı mütevaqqıf irâde-i 'âliyyedir.

Mühür 'Abdülkâdir

54a-198

247 senesine maşûben rûz-ı hızır i'tibârıyla vuķû'-bulan Borlu kazâsı defteriniñ tevzî'-i emri kaydıdır.

Ķıdvetü'n-nüvvâb el-müteşerri'în Taraķlı-borlu nâm-ı diğer Za'ferân-borlu kazâsı nâibi mevlânâ (boş) zîde-'ilmuhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-ķadruhûm tevķî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcaķ ma'lûm ola ki muķaddemâ şâdir olan fermân-ı 'âlîşânım mücebince bu def'a Taraķlı-borlu nâm-ı diğer Za'ferân-borlu kazâsımıñ kırk yedi senesi rûz-ı hızır i'tibârıyla Der-Sa'âdet'ime vürûd iden mûmzâ ve memhûr bir kıt'a tevzî' defteriniñ

yekûnu altmış bir biñ altı yüz bir ğuruş yigirmi altı pâreye bâliğ olmuş defter-i mezkûr bi't-terfîk? üç biñ altı yüz bir ğuruş yigirmi altı pâresi tenzîl ile şahh-u'l-bâkî elli sekiz biñ ğuruşuñ tevzî' iktizâ eylediğini bu tarafda terfîkât-ı defâire me'mûr-u esbak İstânbul kâdîsı olub Anadolu kađî' askerliği pâyesi olan a'lemül-'ulemâ-i'l-mütebahhîrîn Mevlânâ 'Abdülkâdir edâma'llâhu Te'âlâ fezâilehu zîr-i deftere tağrîr ve imzâ ve temhîrlenmiş ve rikâb-ı hümayûnum kâimmeķâmı tarafından bâlâ-yı deftere şahh-ı 'âlî keşîde olunarak i'âde ve irsâl kılınmış olmağla siz ki nâib ve a'yân vesâir mûmâ-ileyhimsiz vuşûl-i emr-i şerîfimle sâlifü'z-zikr elli sekiz biñ ğuruşu ma'rîfetiñ ve cümle ma'rîfetiyle kazâ-i mezkûr ahâlisine ta'dîl ve tesviye şurûtuña ri'âyet olunarak tevzî' ve takşîm ve yerlü yerinden cem' ve taşşîl ile mahâllerine te'diye ve teslîme diķķat ve meblağ-ı mezbûruñ hîn-i tevzî'inde defter-i mezkûre bir akçe zam ve ilâve olunmak veyâhûd taşşîldâriye nâmıyla ziyade akçe ahz ve taşşîl kılınmak lâzım gelir ise bi't-tahķķîk mütecâsir olanlarıñ haklarından gelineceği muhakķak muķarrer olduğuna binâen aña göre 'âmel ve harekete mezîd ihtimâm ve diķķat eylemeñiz fermânım olmağın işbu emr-i celîlül-'ıadım işdâr ve tesyâr olunmuşdur imdi keyfiyet ma'lûmuñuz olduğda ber minvâl-i muķarrer 'âmel ve harekete iķdâm ve ğayret ve meblağ-ı mezbûruñ şûret-i tevzî' ve taşşîli bu tarafda daği ma'lûm olmak için lâzım gelen i'lâmıñ Der-Sa'âdet'ime irsâl ve taķdimine müsâra'at ve muğâyir-i vaz'a irâyet?? ruşsat ile nefsiñizi mühlikeye ilğâdan tevaķķi ve mübâ'adet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki**; vuşûl bulduğda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibül-ittibâ' ve lâzimül-ımtisâlimiñ mazmûn-u itâ'at-maķrûnuyla 'âmil olasız şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tađrîren fi-evasıt-ı şehri Zi'l-ħiccete's-şerîfe sene seb'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Ķad vaşele'l-ķayd-ı mâh fi 21 M. Sene 247

54b-199

247 senesine maşsûben rûz-ı hıızır Borlu kazâsı ser-nâme defter-i takşimi kaydır.

İşbu iki yüz yedi senesine rûz-ı hıızır i'tibârıyla vuķû'-bulan Borlu kazâsı sernâme defteri Der-'Âliyye'de Bâb-ı 'Âli'de ba'de't-tenzîl ve't-tenķîh bâlâ-yı deftere şahh-ı 'âlî keşîde buyurularak bâ-fermân-ı 'âlî tevzî'ine ruşsat buyurulan meblağ-ı bâķîsı elli biñ ğuruşunu Borlu kazâsıñ el-yevm mevcûd ve mu'teberi olan yüz elli hânesi üzerine ma'rîfet-i şer' Virânşehir sancağı mütesellimi Çiçek-zâde 'âtûfetlü 'Ali Aĝa Ķazretleri ma'rîfeti ve bi'l-cümle vücûh ahâlî ittifâkıyla bi't-ta'dîl ve't-tesviye tevzî' ve takşîm

olundukda beher hâneye üç yüz seksen altışar ğuruş yigirmi yedişer pâreden işâbet idüb meblağ-ı mezkûru kazâ-i mezbûr ahâlîlerinden li-ecli't-tahşîl ağa-yı mûmâ-ileyh hâzretleri yedine kıbel-i şer'-i enverden verilen defter-i mûmzâ kayıdır ki ber-vech-i âfî beyan. Fî 23 M. Sene 247.

Maħalle-i Baba Sultân	Maħalle-i Çâvûş Ağa	Maħalle-i Câmî'-i Kebîr me'a Zimmiyân
Ĝuruş 1353	Ĝuruş 773	Ĝuruş 1740
Pâre 14	Pâre 14	Pâre 1

Maħalle-i Hâcî Beyli	Maħalle-i Hâcî Halîl	Maħalle-i Zimmiyân Kırâñ
Ĝuruş 193	Ĝuruş 386	Ĝuruş 4833
Pâre 13	Pâre 27	Pâre 27

Maħalle-i Zimmiyân Bolât	Maħalle-i Kavak	Maħalle-i Müslümân Kırâñ
Ĝuruş 966	Ĝuruş 290	Ĝuruş 193
Pâre 27		Pâre 13

Maħalle-i Kara 'Ali	Maħalle-i Hâcî Durmuş	Maħalle-i Hâcî Evhad
Ĝuruş 1546	Ĝuruş 193	Ĝuruş 193
Pâre 28	Pâre 13	Pâre 13

Maħalle-i Müslümân Bolât	Maħalle-i Çeşme	Maħalle-i Tekye
Ĝuruş 193	Ĝuruş 386	Ĝuruş 290
Pâre 13	Pâre 27	

Maħalle-i Hüseyin Kethüdâ	Ķarye-i Bağlarbaşı	Ķarye-i Tokatlı
Ĝuruş 580	Ĝuruş 386	Ĝuruş 386
	Pâre 27	Pâre 27

Ķarye-i Ķayza	Ķarye-i Dâne-i Kebîr	Ķarye-i Dâne-i Şağîr
Ĝuruş 580	Ĝuruş 773	Ĝuruş 1160
	Pâre 14	Pâre 1

<p> arye-i Şuşunduk Ğuruş 96 Pâre 27 </p>	<p> arye-i Aĝaç Kilise Ğuruş 1160 Pâre 1 </p>	<p> arye-i ozcigâz Ğuruş 193 Pâre 13 </p>
<p> arye-i Kirpe Ğuruş 1160 Pâre 1 </p>	<p> arye-i Çiftlik-i Kebîr Ğuruş 580 </p>	<p> arye-i Çiftlik-i Şagîr Ğuruş 1160 Pâre 1 </p>
<p> arye-i Ketân Ğuruş 193 Pâre 13 </p>	<p> arye-i Müslümân Yâzı Ğuruş 3480 Pâre 3 </p>	<p> arye-i Zimmiyân Yâzı Ğuruş 3866 Pâre 30 </p>
<p> arye-i oñârı Ğuruş 3480 Pâre 3 </p>	<p> arye-i Yâcı Ğuruş 290 </p>	<p> arye-i Şırçalı Ğuruş 580 </p>
<p> arye-i Deĝirmencik Ğuruş 386 Pâre 27 </p>	<p> arye-i Şorkuncuk Ğuruş 96 Pâre 27 </p>	<p> arye-i Alınvirân Ğuruş 1160 Pâre 1 </p>
<p> arye-i Pelitvirân Ğuruş 870 Pâre 1 </p>	<p> arye-i Oĝulvirân Ğuruş 386 Pâre 27 </p>	<p> arye-i Şakarâlân Ğuruş 386 Pâre 27 </p>
<p> arye-i omâķvirân Ğuruş 96 Pâre 27 </p>	<p> arye-i Mâĝul Ğuruş 193 Pâre 13 </p>	<p> arye-i arapîñâr Ğuruş 483 Pâre 14 </p>
<p> arye-i Aķvirân Ğuruş 966 Pâre 27 </p>	<p> arye-i âğibükü Ğuruş 1160 Pâre 1 </p>	<p> arye-i ıraķlar Ğuruş 290 </p>

Karye-i Şarıyân Ğuruş 483 Pâre 14	Karye-i Ilbârît Ğuruş 870 Pâre 1	Karye-i Çerçen Ğuruş 966 Pâre 27
Karye-i Bürnük Ğuruş 1546 Pâre 28	Karye-i Kuzyağa Ğuruş 773 Pâre 14	Karye-i Karît Ğuruş 1546 Pâre 28
Karye-i Kızılçavirân-ı Kebîr Ğuruş 1256 Pâre 28	Karye-i Kızılçavirân-ı Şağîr Ğuruş 870 Pâre 1	Karye-i Bostânbükü Ğuruş 483 Pâre 14
Karye-i Melisa Ğuruş 773 Pâre 14	Karye-i Kapullu Ğuruş 2513 Pâre 15	Karye-i Kulâguzlar Ğuruş 1160 Pâre 1
Karye-i Bulak Ğuruş 3866 Pâre 30	Karye-i Başköy Ğuruş 773 Pâre 14	Cem'ân yekûn Ğuruş 5800 Yalnız elli sekiz biñ Ğuruşdur.

Hurrîre hazîhi'd-defter be-ma'rifeti ve be-ma'rifeti'l-??? ve'l-ahâlî
 İsmâ'îl müvella-hilâfete be-medîne-i Taraqlı-borlu nemeķahü'l-fakîrun-ileyh ???
 ğufirelehümâ.

55a-200

Ecnâs-ı altun Darbhâne-i 'Âmire'ye irsâl olunmak üzere şudûr iden şeyhülislâm mektûbu kayıdır.

İzzet- meâb Taraqlı-borlu kazâsı nâibi Efendi

Ba'de's-selâm inhâ olunur ki Der-'Âliyye ve bilâd-ı sülûse sekenesinden fevt olub
 ma'rifet-i şer'le tahrîr olunan muhallefatlarda zuhûr iden 'atîķ ecnâs-ı altun vesâir zer ve
 sim nizâmı mücebince şer'-i şerîf me'mûrleri ma'rifetiyle Darbhâne-i 'Âmire'ye tavşîl
 ve ol-vecihle tebdîl olunmakda ise de bu huşûş yalnız Der-'Âliyye ve bilâd-ı sülûsede
 cârî olub sâir şehir cesimelerde henüz icrâ olunmamış ve ol-cihetle zuhûr iden 'atîķ

ecnâs-ı altunuñ maħallerine erbâb-ı aşkâr bedellerine geçmesi?? Darbhâne-i ‘Âmire’nin usûl ve nizâmına muğâyir görünerek bu maddenin daħi bir şaf?? şûret-i nizâma bend ve tevbiği?? lâzım gelmiş olduğundan Der-‘Âliyye ve bilâd-ı sülûse mişillü maħalleri cesimede daħi icrâsı bu def‘a nizâma bend ve rabt olunmuş ve keyfiyetini vâlî ve mütesellim voyvodalarına taraf-ı esbakdan?? kâimmeķâmıyçün taħrîren buyurulmuş olmağla bundan böyle kazânın sekenesinden fevt olub ma‘rifet-i şer‘le sebt-i ve taħrîr olunan terekelerde zuhûr iden ‘atık ecnâs-ı altunu Darbhâne-i ‘Âmire’ye gönderilmek için ma‘rifetin ile ol-maħalle ihtisâb me‘mûru ve erâsiye?? aña yogise vâlî ve mütesellim ve voyvodasına memhûr ve mûmzâ puşulasıyla i‘tâ ve bu def‘a Darbhâne-i ‘Âmire’den irsâl olunacak puşulada merķûm fiât ile icâb iden me‘mûr-u mûmâ-ileyhiñ yedlerinde bulunan emvâl-i mîrîyeden tebdîl olunarak mâl-ı terekeyi bi-lâ te‘hîr vereğeye teslîm eyleyüb ve bu vecihle me‘mûrîniñ tebdîl eyledikleri ecnâsın temâmen Darbhâne-i ‘Âmire’ye gelüb gelmediği ma‘lûm olmak için tarafınızdandan li-ecli‘t-tebdîl me‘mûrine i‘tâ olunan ecnâsın miķdârını mübeyyin verilen puşulaların ayda bir def‘a ‘aynî?? olmak üzere memhûr mûmzâ defterini Darbhâne-i ‘Âmire’ye irsâle mübâderet ve bu maddeden dolâyı mâl-ı terekeniñ te‘hîri ve taķrîrine veyâhûd ol-vecihle tebdîl olunacak ecnâsın Darbhâne-i ‘Âmire’ye gönderilmeyerek maħalline ezkârına dâir bir gûnâ fesâd girdiği ihsân?? olunur ise encâm-ı kâr ‘uķûbât-ı şedîde ve vehâmet derkâr olacağı muħaķķaķ bilinerek aña göre hareket eylemeñiz beyânı taħrîr-i mektûbe bâdî olmuşdur bi-mennihi Te‘âlâ vuşûlünde ber-vech-i muħarrer ‘âmel ve harekete müsâra‘at eyleyesiz vesselâm.

55a-201

Mûcebince Darbhâne-i ‘Âmire defteri kayıdır.

Ecnâs-ı altunuñ Darbhâne-i ‘Âmire tarafından terķim olunan fiâtlarını mübeyyin müfredât puşulasıdır.

Macar altunu ve yaldız

Dirhem 1 ‘Aded

Ĝuruş 36 Akçe 15

Yalnız otuz altı Ĝuruş on beş akçedir.

Rub‘iye-i İstânbul ve findık ve tam cedîd-i İstânbul

Dirhem 1

‘Aded

Ġuruş 28

Yalnız yigirmi sekiz Ġuruşdur.

‘Atîk Sultân Muştafâ altunu

Dirhem 1

‘Aded

Ġuruş 32.5

Yalnız otuz iki buçuk Ġuruşdur.

Mışır altunu

Dirhem 1

‘Aded

Ġuruş 24.5

Yalnız yigirmi dört buçuk Ġuruşdur.

Barbur ta‘bîr olunur Mışır rub‘iyesi

Dirhem 1

‘Aded

Ġuruş 23.5 aķçe 30

Yalnız yigirmi üç buçuk Ġuruş otuz aķçedir.

‘Adlî rub‘iyesi

Dirhem 1

‘Aded

Ġuruş 26

Yalnız yigirmi altı Ġuruşdur.

‘Atîk Rûm altunu

Dirhem 1

‘Aded

Ġuruş 50

Yalnız elli Ġuruşdur.

Cedîd Rûm altunu

Dirhem 1

‘Aded

Ġuruş 42.5

Yalnız kırk iki buçuk Ġuruşdur.

‘Atîk ‘adlî altunu

Dirhem 1

‘Aded

Ġuruş 14.5

Aķçe 30

Yalnız on dört buçuk Ġuruş otuz aķçedir.

Cedîd ‘adlî altunu

Dirhem 1

‘Aded

Ġuruş 30

Aķçe 450

Yalnız otuz Ġuruş kırk beş aķçedir.

55b-202

Zimmiyân Kıırâñ kıaryesinden helak olan Dernaboy?-oğlu ‘Âci Anaştaş veledi Şava’niñ kebîre kıızı Kırbaki ile er kıarındaşı Kıryâko’nuñ da‘vâlarınıñ kıarine verilen hüccet kıaydıdır.

Medîne-i Tarağlı-borlu mağallâtından Zimmiyân Kıırâñ mağallesi mütemekkinlerinden iken bundan bir buçuk sene ağdem helak olan ‘Âci Anaştaş veledi ‘Âci Şava nâm helakıñ verâseti şülbiye-i kebîre kıızı Kırbâki ile li-ebeveyn er kıarındaşı ‘Âci Kıırko’ya münhasıra?? ve taşhîh-i mesele-i mirâşları iki sehimden olub bir sehimi mersûme Kırbaki’ye ve bir sehimi mesfûr ‘Âci Kıryâko’ya işâbeti tađakđukundan soñra mesfûr ‘Âci Kıryâko meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu bâ‘işetü’l-tesvîr Kırbâkî nâm naşrâniye müvâcehesinde da‘vâsı ve takrîr-i kelâm idüb mevrûsemiz helak-ı mersûmuñ mağalle-i mezkûrede vâkı‘ bir ve sedâdlarına değin bir tarafı Rubiniñ??-ođlu Dimitri’niñ menzili ve bir tarafı Kırikil??-ođlu ‘Âci Şava’niñ menzili ve bir tarafı şebilli ‘Âci İstori menzili ve bir tarafı târîk-ı ‘âmme ile bir bâb mülk-i menzil ile bağlarda Ağbayır’da vâkı‘ bir tarafı Tâltâş??-ođlu Yorgi’niñ bağı ve bir tarafı Kırayâni-ođlu İsteğunûs’uñ mülkü ve bir tarafı Hidâyet-zâde el-Hâc Mehmed Ađa’niñ târlâsı ve taraf-ı râbi‘ târîk-ı ‘âmme ile mağdûd bâđ ve bağçe-i müşt Emil bir bâb menzil ile helak-ı mersûmuñ avâni nühâs vesâir bi’l-cümle terekesi fużûli zabt ider sûal olunub hişşeniñ alıvirilmesi mağlûbumdur didikde mersûme-i kebîr Kıryâki naşrâniyeniñ cevâbında mevrûsemiz helak-ı mersûm babam târîh-i veşîkadan dokuz sene ağdem mağalle-i mezkûrede vâkı‘ menzil mağdûd-u mezkûr ile bağlarda vâkı‘ bâđ-ı mağdûd-u mezkûru iki biñ dört yüz ğuruşa vesâir bi’l-cümle mâlik olduğu eşyasını?? mechûl olarak dört yüz ğuruş ki cem‘ân iki biñ sekiz yüz ğuruşa Yazıcı Broşkive?? nâm zimmîye bey‘ idüb mersûm Broşkive?? dađi kırk ğuruş kâr ile menzil ve bâđ ve eşyâ-i sâire-i mezkûreyi mesfûr ‘Âci Kıryâko’ya bey‘ ol-dađi baña bey‘ idüb semeni olan meblağ-ı mezkûre muğâbil bir ‘aded sâ‘at ile mâ‘adasını tâm lâmi ve nışf rûmi dizi altunu olarak ‘an-nađd mesfûr ‘Âci Kıryâko’ya teslim eyledim ol-dađi mesfûr Broşkive’ye?? teslim idüb ol-dađi mevrûsemiz helak-i mersûme teslim eyledikde babam dađi baña hibe-i şahîha-i şer‘iyye ile hibe eyledi bu vecihle bi-đak?? vaz‘-ı yed iderim deyü def‘ idecek mesfûr ‘Âci Kıryâko zimmî iâde-i kelâm idüb fi’l-vâkı‘ menzil-i mezkûru iki biñ ğuruş ve bâđ-ı mezkûru biñ elli ğuruşa vesâir bi’l-cümle mâlik olduğu eşyasını eşyâ-i mechûle olarak dört yüz ğuruş ki cem‘ân üç biñ dört yüz elli ğuruşa mersûm Broşkive’ye?? bey‘ ve mersûm dađi kırk ğuruş kâr ile baña bey‘ idüb

ben daħi mersûme Kirbâki'ye bey' eyledim şemeni olmağ üzere bir sâ'at ve bir dizi altunu baña ??? ve teslîm ben-daħi mersûm Broşkive'ye?? ol-daħi helak-ı mersûm 'Âci Anaştaş'a teslîm idüb ol-daħi kendüsü teslîmiñ şartıyla sâ'at ve altun-u mezkûru hibe idüb ol-vecihle bey'-i mezkûrde eşyâ-i mezkûre-i mechûle olduğundan bey'-i mezkûre fâsıd hibe daħi şart-ı fâsıd ile olduğundan hibe-i mezkûre daħi fâsıd olub virdiği sâ'at ve altun yine mersûme Kirbâki aldığından bi'l-cümle terekesi beynimizde tağsîm olunmağ murâdımızdır deyü eylediği tağrîrine nazaran hibe-i mezkûre şart-ı mezkûreye binâen fâsıde olmadığı ve hâlâ beñil?? beray?? bi's-şartı'l-fâsıd sittete ve 'işrîn el-karz ve'l-hibe-i aħere derer ve ğarrede?? mesâil-i şennide?? muşarraħ olmağla hibe-i mezkûre şahîh olub bey'-i mezkûrde daħi bâğ ve menzil için müstağil şemen-i ma'lûme tağşîş olduğundan bâğ ve menziliñ kezâlik bey'-i şahîh olub ancağ eşyâ-i mechûle olduğundan eşyâniñ bey'-i fâsıd olub eşyâ daħi el-ħalet-i hazihi cümlesi mevcûde olduğunu mersûme Kirbâki tağrîr itmeğın eşyâ-i mezkûreyi bey' ve şemen medfû'u olan dört yüz ğuruşunu ba'de'l-aħz mâ'adasını sehimleri mücebince nişfiyet üzere tağsîm olunmağ üzere ba'de't-tenbiye iltimâslarıyla ma'rîfet-i şer'le tağrîr olunarağ biñ yetmiş iki ğuruşa bâliğ olub mersûmeniñ şemen medfû'u olan dört yüz ğuruşu ba'de'l-ikrâz mâ'adası olan altı yüz yetmiş iki ğuruşu beynlerinde tağsîm olunarağ bâğ ve menzil-i mezkûruñ bey'iniñ şıhhatine binâen mersûme Kirbâki müstağil zabt idüb mesfûr 'Âci Kiryâko fi-mâ-bâ'd mersûmeye müdâhele itmemek üzere tenbîh olunmağın mâ-vâkı' bi't-ţâleb ketb ve tağrîr ve yedd-i mersûmeye i'tâ olundu. Fî 20 Ş. Sene 247.

Şuhûdü'l-hâl

Hâcî Memiş Ağa-zâde el-Hâc Meħmed Ağa, Sarrâc-zâde el-Hâc Meħmed Ağa, Ekrem??-oğlu Hâcî Bekir, Ağça-oğlu Aħmed, Anţon Kihaya??, Vişkası??-oğlu Zeţari??, Kabirmezari?? Usta-oğlu Dimitri, Tohlak-oğlu Kiryâki, Ğalbur??-oğlu Yanni ve ğayruhum.

55b-203

Ğıdvetü'n-nüvvâb el-müteşerri'in Za'ferân-borlu ve Küre-i Nühâs nâibleri zîde-'ilmuhumâ tevķî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacağ ma'lûm ola ki Za'ferân-borlu Ğazâsına tâbi' Ğıran köyü mütemekkinlerinden Kerğoz??-oğlu Praşko ve Yunus??-oğlu Ğiristodolos ve Ğırbekir 'Âci Şava'nıñ oğlu Andon ve Avrağim nâm dört nefer zimmîler kendü ğallerinde olmayub ğarekât-i nâ-hem-vâye ictisâr itmekte oldukları

beyânıyla mersûmleriñ mübâşir ma‘rifetiyle li-ecli't-te'dib Küre-i Nühâs kazâsına nefy ve iclâ olunub itlâkları huşûsu yine memhûr ‘arz-ı hâliyle istid‘â olunmadıkça müsa‘âde olunmaması bâbında emr-i şerîfim şudûrunu hâlâ İstanbul ve tevâbi‘i Rûm patriki Kostandinos nâm râhibin Südde-i Sa‘âdet’ime takdîm eylediği bir kıt‘a memhûr ‘arz-ı hâliyle istid‘â itmekden nâşî mübâşir ma‘rifetiyle mersûmleriñ Küre-i Nühâs kazâsına nefy ve iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki nâib-i mûmâ-ileyhsin vuşul-i emr-i şerîfimde mersûmleri ahz ve mübâşir ta‘yîn olunan bi'l-fi‘l reisü'l-küttâbım hademesinden kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ??? zîde-quadruhûye teslîmen Küre-i Nühâs’a nefy ve irsâle müsâra‘at eylesesin ve sen ki ilâ-ahire. Fî-evâil-i şehri Safer. Sene 1248 Vâşele ileyna?? fi 25 Ş. Sene 47.

56a-204

Qıdvetü'n-nüvvâb el-müteşerri‘în Za‘ferân-borlu nâibi mevlânâ (boş) zîde-‘ilmuhû ve mefâhirü'l-emâcid ve'l-akrân a‘yân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-quadruhûm tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsil olucağ ma‘lûm ola ki ‘Âsâkir-i Mansûrem alâylarından birinci alâyın ikinci şâburunuñ mümtâz bölüğünde dördüncü on başınıñ birinci neferi Za‘ferân-borlulu İbrâhîm ba‘zı ‘aliller-i ‘âriziye mübeyyin ‘askerliğe elvirmeyeceğinden bu def‘a ihrâc ile memleketine ‘azîmetine ruşat verilmiş ise de merķûm bir müddetden berû dîni-mübîn yolunda ve uğûr-u mübâ‘at-mevfûr-u pâdişâhânemde cânsipârâne hizmet ve şadâkat itmiş olmak hasebiyle o mişillü dîn ve devlete imdâd vermiş olan şûk-ı? ‘askeriyeden hasebü'l-‘alil ihrâc olunanlarıñ memleketlerinde bir vecihle zahmet ve sefâlet çekmeyerek sâye-i'l-misâk-vâye-i şehriyârânemde refâh-ı hâl ve huzûr-u bâlleri vesâiliniñ istikmâli haklarında mebzûl olan eltâf-ı ‘âliyye-i şâhâne ve i‘tâf-ı seniyye-i cihândâranem müktezâsından olmağdan nâşî mesâ‘i-yi mesbûkasına mebni kendüsünüñ ve emşâli mişillü memleket salyânesinden ve tekâlif-i sâireden bi'l-vücûh mu‘âfiyeti bâbında emr-i şerîfim şudûru hâlâ bi'l-istiklâl ‘Asâkir-i Mansûre Ser‘askeri düstûr-u mükerrerem müşîr-i müfehham vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa edâma'llâhu Te‘âlâ iclâlehu tarafından bâ-takrîr ifâde ve inhâ olunmağla merķûmuñ ber-minvâl-i muharrer memleket salyânesinden ve tekâlif-i sâireniñ cümlesinden ‘afvî fermânım olmağın maşşûşen işbu emr-i celîlü'l-quadrim işdâr ve yedine i‘tâ olunmuşdur imdi tekâlif ve sâlyânedden hisse tarh ve fermân-ı ahâr ile merķûm İbrâhîm’den bir akçe ve bir habbe alınmayub sâye-i mülûkânemde ez-her cihet himâyet ve şiyânet olunarak refâh ve râhatı esbâbınıñ istihsâli ve lede'l-iqtizâ mahkemeye ve vücûh hânelerine varduğda hakkında her vecihle hürmet ve ri‘âyet-i

lâyıkânîñ icrâ ve kemâli maṭlûb-u pâdişâhahem idüğü ma'lûmuñuz olduĝda ber-minvâl-i muḥarrer 'âmel ve ḥarekete diĝkat ve ḥilâf-ı vaz'-ı tecvîzden iltikâ ve mübâ'adet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki**; vuşûl bulduĝda bu bâbda vech-i meşrûḥ üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-ımtisâlimiñ mazmûn-u itâ'at-maḥrûnuyla 'âmel ve ḥareket eylesiz şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahîren evâil-i şehri Rebî'ü'l-evvel sene şemâne ve erba'în ve mieteyn ve elf.

56a-205

Borlulu Çâvûş Muştafâ'nıñ salyânededen mu'âfiyet emri kayıdır.

Ḳıdvetü'n-nüvvâb el-müteşerri'în Za'ferân-borlu nâibi mevlânâ zîde-'ilmuhûm ve mefâḥirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-ḳadruhûm tevķî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olıcaĝ ma'lûm ola ki 'Asâkir-i Ḥaşşa-i şâhânem ḳaraĝol tâburunuñ birinci bölüğü dördüncü çâvûş Za'ferân-borlu Muştafâ ba'zı 'aliller 'arızaya mebnî ta'lîm ve ta'limiye iḳtidârı olmadıĝından bu def'a iḥrâc ile memleketine 'azîmetine ruḥşat verilmiş ise de merḳûm bir müddetden berü dîn-i mübîn yolunda ve uĝur-u mübâ'at-mevfûr-u pâdişâhahemde cânsipârâne ḥizmet ve şadâḳat itmesi? olmak ḥasebiyle bu mişillü din ve devletime imdâd virmiş olan şunuf-ı 'askeriyeden ehl-i iḥrâc olanlarıñ memleketlerinde bir vecihle zaḥmet ve sefalet çekmeyelik?? sâye-i'l-misâḳ-vâye-i şehriyârânemde refâh-ı ḥâl ve ḥuzûr-u bâlleri vesâiliniñ istikmâlleri ḥaḳlarında mebzûl olan eltâf-ı 'âliyye-i şâhânem ve i'tâf-ı seniyye-i cihândâranem mükteżâsından olmakdan nâşî merḳûm Muştafâ'nıñ memleket sâlyânesinden ve tekâlif-i sâireden bi'l-vücûh mu'âfiyeti bâbında emri şerîfim şudûrunu müşîr 'Asâkir-i Ḥaşşa-i Şâhânem düstûr-u mükerrer müşîr-i müfehḥam nizâmü'l-'âlem vezîrim Fevzî Aḥmed Paşa edâma'llâhu Te'âlâ iclâlehu tarafından bi't-taḳrîr ifâde olunmaĝla merḳûmuñ ber-minvâl-i muḥarrer memleket sâlyânesinden ve tekâlif-i sâireniñ cümlesinden 'afvî fermânım olmaĝın maḥşûşen işbu emri celîlü'l-ḳadım işdâr ve yedine i'tâ olunmuşdur imdi tekâlif ve sâlyânededen ḥişşe tarḥ ve nâm-ı âḥar ile merḳûm Muştafâ'dan bir aḳçe ve bir ḥabbe alınmayub sâye-i mülûkânemde ez-her cihet ḥimâyet ve şiyânet olunarak refâh-ı ḥâl râḥatı esbâbınıñ istiḥşâli ve lede'l-ıḳtizâ maḥkemeye ve vücûh ḥânelerine varduĝda düstûr bilub ḥaḳḳında her vecihle ḥürmet ve ri'âyet-i lâyıkânîñ icrâ ve ikmâli maṭlûb-u pâdişâhahem idüğü ma'lûmuñuz olduĝda ber-vech-i meşrûḥ 'âmel ve ḥarekete diĝkat ve ḥilâf-ı vaz'-ı tecvîzden tevakkî ve mübâ'adet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki**; vuşûl

buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzimü'l-ımtisâlimin mazmûn-u itâ‘at-maqrûnuyla ‘âmel ve hareket eylesesiz şöyle bilesiz ‘âlâmet-i-şerîfime i‘timâd kılasız. Tahrîren evâil-i şehri-i Rebî‘ül-evvel sene semâne ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

Koşantîniye el-mağrûse

56b-206

Mûcebince tezkire kayıdır.

Dâire-i mezkûr

‘Âsâkir-i Haşşa-i Şâhâne qaragol tâburu birinci bölüğünde Za‘ferân-borlulu Muştafâ Çavûş bu def‘a ‘alîl olub ta‘lîm ve ta‘lîme ‘adimü'l-iqtidâr olduğundan merķûm sülk-i ‘âsâkiriden iħrâc olunuraķ emr-i ‘âlî vecihle işbu memhûr tezkire tahrîr ve i‘tâ olundu. Fî Sene 48.

Mühür ‘Abduhu Aħmed

56b-207

Medîne-i Taraķlı-borlu nâm-ı diğer Za‘ferân-borlu maħallâtından Baba Sultân maħallesi sâkinlerinden iken bundan aķdem fevt olan Hâcî ‘Ali-oğlu Aħmed nâm müteveffânın verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Havvâ binti ‘Ömer Efendi ile şulbiye-i şağire kızları Hadice ve Fâtıma ve şulb-i şağır oğlu Mehmed’e münħaşıra olduğu lede‘ş-şer‘i‘l-enver zâhir ve muħaķķaķ olduğdan soñra vereseleleri taleb ve ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve taķdîm ve terķîm ve beyne‘l-verese bi‘l-farîzati‘ş-şer‘iyye tevzi‘ ve taķsîm olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdur ki ber-vech-i âtî beyân olunur. Fî 21 Ra. Sene 48.

Debbâğhânede manda gönü 9 ‘aded; 600 ğuruş

Ķara şığır gönü 4 ‘aded, malâķ gönü 2 ‘aded, Ķara şığır gönü 32 ‘aded; 952 ğuruş

Köhne oluk 5 ‘aded; 120 ğuruş

Sergü 4 ‘aded; 30 ğuruş

Debbâğhânede nişf-ı esmân?? ve nişf-ı Ķazğan 1 ‘aded; 250 ğuruş

Ķopuķ?? ber-vech-i taħmîl; 20 ğuruş

Küllük 2 ‘aded; 1 ğuruş

Tüli 2 ‘aded; 24 ğuruş

Köhne minder 1 ‘aded, yaşdıķ 1 ‘aded; 16 ğuruş

Döşek 1 'aded, kilim 1 'aded; 28 ğuruş
 Dizlik 1 'aded; 5 ğuruş
 Köhne 'aba 1 'aded; 3 ğuruş
 Fes külâh; 2.5 ğuruş
 Şal kuşâk 1 'aded; 2 ğuruş
 Köhne çuka entâri 3 'aded; 6 ğuruş
 Kebîrce tencere 1 'aded, şağirece 2 'aded, şahîn? 2 'aded, kadaif tepsisi 1 'aded, el taba
 1 'aded, tās 1 'aded, kargîr 1 'aded; 50 ğuruş
 Satır 1 'aded, bıçak 1 'aded; 3 ğuruş
 Kırklı? yarım 8 'aded; 16 ğuruş
 Şa'îr yarım 6 'aded; 12 ğuruş
 Kazma 1 'aded, balta 1 'aded, bel 1 'aded; 12 ğuruş
 Saman yük 4 'aded; 16 ğuruş
 Köhne harar çift 1 'aded, çuval 1 'aded; 10 ğuruş
 Merkeb 1 'aded; 60 ğuruş
 Dane Bâcı-oğlu keferede zimem bâ-defter; 990 ğuruş
 Şome kefereniñ oğlu Kirkil'de zimem; 700 ğuruş
 Yalmancı-oğlu Hüseyin'de; 105 ğuruş
 Terzi-oğlu 'Ali'de; 35 ğuruş
 Sebci 'Ömer-oğlu 'Ali'de zimem; 13 ğuruş
 Bağlarda vâkı' menzil ve bağçe; 1500 ğuruş
 Şehirde menzil seksen sehinden on dört sehim olarak; 280 ğuruş
 Cem'ân yekûn 5886.5 ğuruş
 Minhu'l-ihracât
 Mihr-i mezbûr deyni-müşbet; 250 ğuruş
 Techîz ve tekfîn bâ-vaşiyet; 100 ğuruş
 Resm-i 'âdî; 147 ğuruş
 Duyûn-u müteferrika; 37.5 ğuruş
 Şahhu'l-bâkî lil-taksîm beyne'l-verese
 5352 ğuruş
 Hışse-i zevce 669 ğuruş
 Hışse-i ibni'l-mezbûr 2341 ğuruş
 Hışse-i binti'l-mezbûre 1170 ğuruş 30 pâre

Hişşe-i binti'l-mezbûre 1170 ğuruş 30 pâre

Müteveffâ-yı mezbûruñ saġır ve saġırelerine bâ-hüccet-i şer'ıye anaları Havvâ nâm hâtûn veşıme naşb ve ta'yın olunub yedine hüccet-i şer'iyye verildiġi işbu maħalle kayd olunmuş olduġu. Fî 21 Ra. Sene 248.

57a-208

Yazıköy kıryesinden 'Asâkir-i Hâşşa'dan mülâzım 'Ömer Aġa'nıñ sâlyânedenden mu'âfiyeti emri kayıdır.

Ƙıdvetu'n-nüvvâb el-müteşerri'in Za'ferân-borlu nâibi zıde-ilmuhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-aķrân a'yân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zıde-ķadruhûm tevķî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olıcaķ ma'lûm ola ki 'Âsâkir-i Hâşşa-i Şâhânem ķaraġol tâburunuñ üçüncü bölüġünde mülâzım-ı evveli Za'ferân-borlulu 'Ömer ba'zı 'alîl-i 'ârızaya mebnî ta'lim-i ta'lîme iķtidârı olmadıġından bu def'a ihrâc ile memleketine 'azimet ve ruşat verilmiş ise de merķûme bir müddetden-berü dîn-i mübîn yolunda ve uğur-u pâdişâhânemde cânsipârâne hizmet ve şadâķat etmiş olmaķ ġasebiyle bu mişillü dîn ve devlete imdâd virmiş olan şunûf-ı 'askeriyeden ġasebü'l-'illet ihrâc olunanlarıñ memleketlerinde bir vecihle zaħmet ve sefâlet çekilmeyerek sâye-i ihsân-vâye-i şehriyârânemde refâh-ı ġâl ve ġuzûr-u bâlleri vesâiliniñ?? istiķmâli ġaķlarında mebzûl olan eltâf-ı 'âliyye-i şâhâne ve i'tâf-ı seniyye-i cihândârâniyem müktezâsından olmaķdan nâşî merķûm 'Ömer'in memleket sâlyânesinden ve tekâlif-i sâireden bi'l-vücûd mu'afiyeti bâbında emr-i şerîfim şudûrunu müşîr 'Âsâkir-i Hâşşa-i Şâhânem'de düstûr-u mükerrerem müşîr-i müfehġam nizâmü'l-'âlem vezîrim Fevzî Aġmed Paşa edâme'llâhu Te'âlâ iclâlehu tarafından bi't-taķrîr ifâde ve inhâ olunmaġla merķûmuñ ber-minvâl-i muħarrer memleket sâlyânesinden ve tekâlif-i sâireniñ cümlesinden 'afvî fermânım olmaġın maħşûsen işbu emr-i celîlü'l-ķadrim işdâr ve yedine i'tâ olunmuşdur imdi tekâlif ve sâlyânedenden hişşe-i tarġî fermânım âġar ile merķûm 'Ömer'den bir aķçe ve bir ġabbe alınmayub sâye-i mülükânemde ez-her cihet ġimâyet ve şiyânet olunaraķ refâh ve raġâtı esbâbınıñ istiġşâli ve lede'l-iķtizâ maħkemeye ve vücûh ġânelerine varduķda oturdulub kendüsüne her vecihle ġürmet ve ri'âyet-i lâyķanıñ icrâ ve ikmâli maṡlûb-u pâdişâhanem idüġü ma'lûmuñuz olduķda ber-vech-i meşrûġ 'âmel ve ġareke diķķat ve ġilâf-ı vaz'-ı tecvîzden tevaķķî ve mübâ'aded eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdır olmuşdur **buyurdum ki;** vuşûl bulduķda bu bâbda vech-i meşrûġ üzere şeref-yâfte-i şudûr olan vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtişâlimiñ mażmûn-u itâ'at-maķrûnuyla 'âmil olasız şöyle

bilesiz ‘âlâmet-i şerîfime i‘timâd kılasız. Tahîren evâil-i şehri Rebî‘ü'l-evvel sene semân ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

Koşantiniye el-mahrûse

57a-209

Dâire-i mezkûre

‘Âsâkir-i Haşşa-i Şâhâne karağol tâburu üçüncü bölüğünde mülâzım-ı evvel Za‘ferân-borlulu ‘Ömer bu def‘a ‘alîl olub ta‘lîm ve ta‘lîme ‘adîmü'l-iqtidâr olduğundan merkûm silk-i ‘asâkîrden ihrâc olunarak emsâli vecihle işbu memhûr tezkire tahrîr ve i‘tâ olundu. Fî sene 48.

Mühür

‘Abd Aḥmed Bedrî

57a-210

Bartın Aḳçaşehir sâhasında inşâ olunan fırkateynleriñ keraste bedellerinden ve çatırñ gerüye i‘âde olunanlarıñ meşârifinden Borlu hisşesi tevzî‘ defteri kayıdır.

İşbu sene-i mübâreke de Bartın ve Aḳçaşehir sâhalarında bâ-fermân-ı ‘âlî inşâsına irâde-i seniyye ta‘alluḳ buyurulan kırk dokuz zirâ‘ iki kıt‘a fırkateyn-i hümâyûnlarıñ bedellerinden Borlu kazâsı hisşesine işâbet iden mebâlig ile bundan aḳdem Anadolu cânibine bâ-fermân-ı ‘âlî maṭlûb-u ḥazret-i cihândâri buyurulan çatırlardan buña elvirmeyüb gerü i‘âde olunan çatırlarıñ meşârifinden daḥi kezâlik Borlu kazâsı hisşesine işâbet iden meblaḡ-ı mezkûr ile ma‘an bâ-fermân-ı ‘âlî kazâ-i mezkûre tâbi‘ Arıcaḳ ḳaryesi ahâlîleri köprüye merbûṭ olub sâlyâne ve tekâlifden mu‘âf iseler daḥi Bendereḡli ve Aḳçaşehir ve Bartın sâhalarına inşâsına irâde-i seniyye ta‘alluḳ buyurulan ḳalyon ve fırkateyn-i hümâyûn kerasteleri bedellerinden ve taḳrîr için maṭlûb buyurulan ḥınta ve şa‘îr vesâir umûr-u mühimmeden hisşe tarḥ ve taḥmîl olunması bâbında mu‘aḥḥaran ahâlî-i kazâ yedlerine şeref-efzây şahîfe-i şudûr buyurulan emr-i ‘âlî mücebince ḳarye-i mezkûre iki ḥâne i‘tibâr olunarak yüz elli iki ḥâne üzerine ber-vech-i âtî meblaḡ-ı mezkûr ma‘rîfet-i şer‘ Virânşehir sancaḡı mütesellimi ‘âtûfetlü ‘Ali Aḡa Ḥazretleri ma‘rîfeti ve cümle vücûh ittifâḳıyla bi't-ta‘dîl ve't-tesviye tevzî‘ ve taḳsîm olunduḡda beher ḥâneye üç yüz doksan üç ḡuruş otuzar pâreden işâbet idüb meblaḡ-ı mezkûru li-ecli't-taḥşîl aḡa-yı mûmâ-ileyh ḥazretleri yedine ḳibel-i şer‘den verilen defter-i mûmzâ kayıdır ki beyân olunur. Fî 3 R. Sene 48.

Guruş Pâre

26890 24 Akçaşehir sâhasında inşâ olunan fırkateyn-i hümâyûnuñ keraste bedelinden hisse-i kazâ

2516 20 Bartın sâhasında inşâ olunan fırkateyn-i hümâyûnuñ keraste bedelinden hisse-i kazâ

06231 20 Kâtır masrufundan ve hizmet-i mübâşiriye vesâir mâlından hisse-i kazâ

58584 24

01457 Faziletlü hâkim efendi'ye harc-ı imzâ

00107 Harc-ı kâtibiye

59848 24

Yalnız elli dokuz biñ sekiz yüz kırk sekiz guruş yigirmi dört pâredir.

57b-211

48 senesi Mısır vâlisi Mehmed 'Ali Paşa ile oğlu İbrâhîm Paşa hakkında şudûr iden emr-i 'âlî kayıdır.

Düstûrûn-u mükerremûn müşîrûn-i müfehhemûn nizâmü'l-'âlem müdebbîrû umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimû mihâmü'l-enâm bâ-re'yi's-sâib memhûr ve bünyânü'd-devleh ve'l-iqbâl müşeyyid-ü erkânü's-sa'âdete ve'l-iclâle'l-mahfûfün be-şunûf-ı 'avâtîfü'l-melikü'l-a'lâ Anadolu'nuñ şol kolu yemîn ve yesâriyla nihâyetine varınca vâkı' vüzerâ-i 'âzâm edâme'llâhu Te'âlâ iclâlehum ve e'azimü'l-ümerâil-kirâm efâhimü'l-küberâil-ifhâm 'ulûvvu'l-kadr ve'l-ihtirâm aşhâbü'l-garr ve'l-ihtişâm el-muhtasûn bi-mezîd 'inâyetü'l-melikü'l-a'lâ mîrmîrân-ı kirâm dâme-iqbâlehum ve akzâ kuzâtil-müslimîn-i evlâ vülâtil-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i ilâmiş-şer'iyye ve'd-dîn vârisü 'ulûmü'l-enbiyâ-i ve'l-mürselîne'l-muhtas bi-mezîd 'inâyetü'l-melikü'l-mu'în mevlâna Arz-ı rum kâdîsı zîdet-fezâiluhu ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-keâm kuzât ve nüvvâb zîde-fazluhum mefâhirü'l-emâsil ve'l-aqrân mütesellimîn ve a'yân voyvodagân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle efrâd-ı ahâlî ve iş erleri zîde-kadruhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcağ ma'lûm ola ki memâlik-i Mısır vâlisi sâbık Mehmed 'Ali ve oğlu olacağ İbrâhîm nâm şakîleriñ müstağrâk-ı lütf ve ihsânı olduğı saltanat-ı seniyyeme mütecâsir oldukları işyân ve tuğyândan gerü durmayub ve bu kadar olunan nesâyih-i seniyye ve tenbîhât-ı şer'iyye kulaklarına girmeyüb yevm-i kıyâmete kadar bâkî ve mü'ebbed olan Devlet-i 'Âliyye-i Muhammediye küfrân ta'milik?? tavrın?? müd'esini? tutub açıkdân açığa ba'y?? ve şekâvet yoluna gitmiş ve ber-müceb-i fetvâ-yı şerife

hakklarında icâb iden mücâzât-ı şer'iyeniñ icrâsına teşebbüs olunub eğerce Ordû-yu Hümâyûnum me'mûrleriniñ ba'zı tedbîrsiz hareketlerinden nâşî hâin-i merķûmuñ 'asâkir-i melhûsesi her ne kadar ortaya gelmiş ise de bi-hamdihi Te'âlâ Hazret-i Hakk'ın lütf ve ihsânı ile sâye-i Resûlullâh Te'âlâ 'aleyhi vesellemde Devlet-i 'Âliyye'ne verdiği kuvvet ve kudretle inşâllâh Te'âlâ ne-vecihle olsa haklarından gelinerek saltanat-ı seniyyem büyüklüğü kendülere bildirilmek üzere bi'l-fi'l şadr-ı a'zâm sûtûde şiyem ve vekili muṭlağ-ı manşûru'l-'ilm-i mevcûd ma'iyeti olan yigirmi biñden mütecâviz 'Asâkir-i Manşûre'den başka Arnavudluk'dan ve Bosna ve Rumili ile taraflarından külliyetlü 'asâkir ile me'mûr kılınarak hemân Anadolu'ya geçmekte ve bir taraftan dañi Der-Sa'âdet'ime fevcen fevc 'asâkir-i nizâmiye ve tákım tákım toplara mühimmât-ı vâziye gönderilmekde olub çünkü merķum Mehmed 'Ali ve oğlu olan nâlekârlar?? huķûķ-u ni'met vuķûr ve şükr-ü 'inâyet-i saltanat-ı seniyyemi bilmediler ve hazret-i Zid?? intikâmıñ havl ve kuvvetü'l-behiyyesiyle baba oğul elbetde ikisi dañi karîben cezâ-yı 'amellerini görür ve kemikleri içindeki iliklerinde olan huķûķ-u pâdişâhânem gözlerine tûdarak itdikleri ziyâneniñ seniyyesine uğrayub belâlarını bucaķlarından?? başka?? yok ise de bu habisler Ümmet-i Muhammed'i birbirine karışdırmak za'm-ı bâtıllarınca kurduķları çarķ-ı fesâdı idâreye yol bulmak garaż-ı bâtılıyla varduķları yerlerde dürlü dürlü yalânlar söyleyerek ve etrâf dañi cehile-i nâsı aldadaćak sözler ile kâğıdlar göndererek ve bulduķları memleketler ahâlîsini şanki kendülerine aķmak? için istedikleri kimesneleri teslîm iderek 'asâkir tákımına dañi sizde pâdişâh 'askeri bizde pâdişâh 'askeriyiz deyü ağızlar kullanarak etrâf-ı igfâle çabalamakda ve kendülei dañi bu vecihle şûret-i hakdan görünmekte iseler de iç yüzünden aşıl merâmları Memâlik-i Maṫrûse-i Pâdişâhâne'me zaḫm-ı fesâd bırakmak ve soñra el verildiği bir tákım ahâlî ve 'abâdî birer takrîb ile şoyub yağmada Mısır ahâlîsi gibi çırcıblağ komağ niyet-i fesâdisinden 'ibâret idüğü ve bunlarıñ yanlarında olanların dañi kimi Mecûsi ve kimi Dürzî kâfirleri olarak Ümmet-i Muhammedî anlar dañi ezdirmeğe çalışacakları gün gibi aşikâr olmağla cümleñiz mülâsık-ı hâlî için hakîķat-i hâl her bir tarafa bildirilerek şakî-i mezbûrânıñ o mişillü lâf-ı hilâfına zinhâr aldanmayub Devlet-i 'Âliyyem sekiz yüz senelik Devlet-i Muhammediye'ye ider?? hîn-i zât-ı hilâfet-simât-ı mülükânem sülâle-i tâhire-i şevket bâhire-i 'Osṫâniye'den halîfe-i zir-i zemîn olub tevâriḫ kitâblarında muḫarrer olunduğu vecihle şimdiye kadar bu Devlet-i 'Âliyye'niñ vaķt vaķt böyle nice nice düşmanları zuhûr idüb müeyyed min-'indi'llâh olduğuna 'âlâmet-i kaviye olmak üzere her biriniñ şisye-i?? düstûr-u

vecibeleri kırılıub nice barbâr ve târ-ü mâr ve o mekûle o sâik?? kahr ve izâlelerine ‘avn-i ‘inâyet-i hazret-i perverdigâr Devlet-i ‘Âliyye’me ne-vecihle mu‘alf ve dost-yâr olmuş ise inşâ’llâh Te‘âlâ bu zatlar? daği anlar gibi qarîben müfehhil ve günâm ve rüsvâ-yı ‘âmmе olacağları mütevaqqı‘ elîf-ı celfle-i hazret-i Rabbü'l-enâm olmağdan nâşî bu def‘a cümle-i îhtâr ve mezbûrleriñ o mekûle mütesevvilât-ı şeytâniye ve meğer mekbût-i ihtirâbesinden?? herkesi îkâza ibtidâr zimmetinde Anadolu’nuñ sağ ve orta ve şol kollarına evâmir-i şerîfim işdâr ve tesyâr kılınmış olmağla siz ki vüzerâ-yı müşâr ve mîrmîrân ve mevlânâ ve kuzât ve nüvvâb vesâir mûmâ-ileyhimsiz vuşûl-i emr-i şerîfime siz daği keyfiyet zîr-i irâdenizde olan mağaller ahâlîsine ‘ilân ve müşâ‘ate? ve eğer bu şakîleriñ yalânlarına aldanub çığırından çıkanlar olur ise pişmân olacağları cümleniñ gûş-i hûşlerine ilkâya müsâra‘at birle hâin-i merkûmleriñ öyle neşr itdikleri yalânlara aşla kimesne kulak aşmayub dünyâ ve âhiretde mevcûd felâh ve melâmet olan Devlet-i ‘Âliyyem ‘ubûdiyetini kemâkân iltizâm ile Ordû-yu Hümâyûnum mürettebât-ı vâkı‘asınıñ bi-lâ te’hîr tanzîm ve icrâsı vesâir mu‘âvenât-ı icâbiyeniñ ikmâl ve îfâsıyla şu fesâdıñ bi-‘avnihi Te‘âlâ el birliğıyle bir an akdem ortadan kaldırılıub zât-ı hilâfet-meâb-ı pâdişâhâneme vedi‘â-i Cenâb-ı Rabbü'l-‘İzzet olan ahâlî ve fuğara ve re‘âyâ ve berâyânıñ sâye-i mekârım vâye-i mülûkânemde huzûr ve rahat ve asâyîş-i emniyetleri bozulmaması emrine bi'l-ittihâm?? ihtimâm ve gayret eylemeñiz fermânım olmağın tenbîhen ve îkâzen ve maşşûşen işbu emr-i celîlü'l-kadrım işdâr ve rikâb-ı hümâyûnum kâimmeğâmı tatarlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed zîde-kadruhû ile tesyâr olunmuşdur imdi bâlâda beyân olunan vesâyâ-yı ve tenbîhât-ı mülûkânemiñ cümleye i‘lân ve işâ‘asıyla?? ifâz-ı emr ve irâde-i şâhânem cümleñiz bi'l-ittifâk mezîd i‘tinâ ve şarf-ı muğadderet eylemeñiz irâde-i kaṭi‘a-i şehriyârânem muktezâsından idüğü ve bu bâbda zuhûl ve gâflet ve tesâmi‘ ve hamâkatla muğâyir-i emr ve tenbîhât-ı padişâhânem vaz‘ ve hâlet vuḳû‘una bir vecihle rızâ-yı şerîfim olmadığı ma‘lûmuñuz olduğda ber-vech-i muğarrer ‘âmel ve hareket ve hilâfından ziyâde hâzer ve mücânebet eylemeñiz bâbında fermân-ı ‘âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki;** vuşûl bulduğda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzimü'l-imtîşâlimiñ mazmûn-u itâ‘at-maḳrûnuyla ‘âmil olasız şöyle bilesiz ‘âlâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız. Tahîren evâhir-i şehri Rebî‘ü'l-evveli sene şemâne ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

58a-212

48 senesi Anadolu şadr-ı ekremi devletlü Hüseyin Paşa Efendimiz Hazretleri'niñ firâr iden 'âskerîñ i'âdesiyçün şudûr iden emr-i 'âlfî kaydıdır.

Düstûrûn-u mükerremûn müşîrûn-u müfehhemûn nizâmü'l-'âlem müdebbîrû umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-şâkîb mütemmimu mehâmü'l-enâm bi-re'yi's-şâib memhûr ve bünyânü-devlet ve'l-iqbâl müşeyyid-ü erkânü's-sa'âde ve'l-iclâle'l-mahfûfün be-şunûf-ı 'avâtîfi'l-melikü'l-a'lâ Anadolu'nuñ şol qolu yemîn ve yesârıyla nihâyetine varınca vâkı' vüzerâ-i a'zâm edâma'llâhu Te'âlâ iclâlehum ve e'azimü'l-ümerâi'l-kirâm efâhimü'l-küberâi'l-fiğâm ulûvvu'l-ğadr ve'l-ihtirâm aşhâbü'l-'izz ve'l-ihtişâm el-muhtaşûn bi-mezîd 'inâyeti'l-melikü'l-a'lâ mîrmîrân-ı kirâm dâme-iqbâlehum ve aqzâ kuzâtî'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şer'iyye ve'd-dîn vâriş-i i'lâmü'd-dünyâ-i ve'l-mürselîn el-muhtas bi-mezîd 'inâyeti'l-melikü'l-mü'în mevlâna Arz-ı rum kâdîsı zîdet-fezâiluhu ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-keâm kuzât ve nüvvâb zîde-fazluhum mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve voyvodagân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-ğadruhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsil olucağ ma'lûm ola ki muğaddemce Ordû-yu Hümâyûn'umuñ hasebü'l-icâb celb ve müehhîren Adana'dan 'azîmetinle mevcûd olan 'Asâkir-i Haşşa ve Mansûre alâylarından haylice neferât birer taqrîr târik-i caddeden şapub vilâyetleri cânibine doğru şavuşub gitmiş oldukları tahkîklerde-i?? pâdişâhânem olub neferât-ı merkûme saltanat-ı seniyyemiñ müretteb ve mutazammim başı bağılu 'askeriyesinden olarak 'alâ-eyyi-hâl buldukları mahallelerden çevrilüb el-hâlet-i hazîhi Konya'da ikâmet üzere olan alâylarına i'âde ve i'tâ olunmaları huşûşuna irâde-i 'âliyye ta'alluk itmiş ve bunlarıñ ol-vecihle i'âdeleri zimmetinde 'asâkir-i merkûme zâbiâtından çend nefer zâbiğ daği me'mûr ve ta'yîn kılınmış olmağdan nâşî siz ki vüzerâ-yı müşar ve mîrmîrân ve müvellâ ve kuzât ve nüvvâb vesâir mûmâ-ileyhimsiz vuşûl-i emr-i şerîfimde zikr olunan 'asker-i nizâmiye neferâtından taht-ı hükûmet ve irâdenizde kâin kaşabât ve nevâhi ve kurâda iktizâ itmiş olanları ma'rîfetiñiz ve zâbiâtın mûmâ-ileyhim ma'rîfetleriyle bi't-taharri bildirilüb eşna-yı râhda firârdan muhâfazaları zimmetinde kazâdan kazâyâ yanlarına ademler terfikatıyla? Konya'ya sevğ ve irsâli kemâl-i ikdâm ve mübâderet eylemeñiz ve fermânım olmağın tenbîhen ve ikdâmen Anadolu Ordû-yu Hümâyûn'umdan mahşûşen işbu emr-i celîlü'l-ğadrım ve zâbiâtın-ı mûmâ-ileyhim ile tesyâr olunmuşdur imdi bu emrim vardığı gibi mâru'z-zikr alâylar neferâtından zîr-i hükûmet ve irâdeñizde vâkı'

maħallelerde gizlenmiş olanları derħal bi't-taħarri buldurub ħazâdan ħazâyâ yanlarına ademlar ta'yîniyle serî'an ve 'âcilen Ķonya'ya sevĶ ve îşâle mezîd sa'y ve ĝayret eylemeñiz ħat'-ı maħlûb-u pâdişâhanem idüĝü ve bu bâbda a'mâz ve rehâvet veyâhûd taşhib ve ħimâyet ile neferât-ı merĶûmeden şaħş ve amediñ? ĝuş ve ihfâ olunması lâzım gelür ise mütecâsir olanlarıñ te'tibât-ı lâyıķaları icrâsında daĶıķa fevt olunmayacaĝı ma'lûmuñuz olduĝda ber-vech-i meşrûħ 'âmel ve ħareketle îfâz ve emr ve irâde-i mülûkâne ve bi'l-ittifâĶ mezîd sa'y ve ĝayret ve ħilâfindan begâyet tevaĶķî eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdır olmuşdur **buyurdum ki**; vuşul bulduĝda bu bâbda vech-i meşrûħ üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimu'l-imtîşâlimiñ mazmûn-u itâ'at-maĶrûnuyla 'âmel ve ħareket ve ħilâfindan ħazer ve mücânebet eylesiz şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahriren fi-evâsıt-ı şehri Rebî'ü'l-evvel sene ĝemân ve erba'în ve mieteyn ve elf.

58b-213

248 senesi Virânşehir sancaĝından maħlûb buyurulan yüküñ tevzî' defteri ħaydır.

'Âsâkir-i Ĥaşsa-i Şâhâne vesâir şunuf-ı 'asâkir-i nizâmiyeniñ elbise şitâiye ve ta'lîm-i 'abâlarıyçün Virânşehir sancaĝınıñ ħavî olduĝu ħazâlardan bâ-emr-i 'âlî aĝustos ve terĶîmi olarak tertîb ve maħlûb buyurulan on biñ vuĶıyye yüküñ îcâb iden behâ ve naĶliyeleri ücreti şiyânet-i mîrî farîziyesine ri'âyet olunarak ma'rîfet-i şer' ve cümle ittifâķıyla livâ-i mezkûruñ ħavî olduĝu ħazâlara bir an aĶdem tevzî' ile temâmen mübâya'a ve ħayvânâta taħmîlân Balıkesri'ye irsâl ve teslîm birle alınacak maĶbûz senedi ve mübâya'a olunacak yüküñ behâ ve meşârifini mübeyyin mûmzâ defteriniñ Der-Sa'âdet'e irsâl olunmak bâbında şeref-vürüd buyurulan fermân-ı celîlü's-şân zıkr olunan on biñ vuĶıyye yükü ħâlâ livâ-i mezkûr mütesellimi 'âtûfetlü 'Ali Aĝa Ĥazretleri ma'rîfeti ve ma'rîfet-i şer' ve cümle ittifâķıyla tevzî' ve taĶsîm olunduĝda ber-vech-i âtî ħazâlara tarħ ve taĶsîm olunan yükü taşşil ve maħal-i mezkûre teslîm olunmasıyçün aĝa-yı mûmâ-ileyh ħazretleri yedine Ķibel-i şer'den verilen defter-i mûmzâ ħaydır ki beyân olunur. Fî 15 R. Sene 248.

Ķazâ-i Virânşehir	Ķazâ-i Ķızılbel	Ķazâ-i AĶtaş	Ķazâ-i Şehâbeddîn
Ķıyye 848	Ķıyye 339	Ķıyye 202	Ķıyye 314
Dirhem 75	Dirhem 110	Dirhem 295	Dirhem 180

Qazâ-i Yörük	Qazâ-i Borlu	Qazâ-i Eflâni	Qazâ-i Ova
Qıyye 223	Qıyye 1820	Qıyye 852	Qıyye 339
Dirhem 170	Dirhem 200	Dirhem 130	Dirhem 110
Qazâ-i Ulus	Qazâ-i Amaşra	Qazâ-i Bartın	Qazâ-i Kecinosa
Qıyye 570	Qıyye 645	Qıyye 753	Qıyye 277
Dirhem 390	Dirhem 180	Dirhem 10	Dirhem 85
Qazâ-i Zerzene	Qazâ-i Tefen	Qazâ-i Pençşenbe	Qazâ-i Çehârşenbe
Qıyye 186	Qıyye 45	Qıyye 496	Qıyye 438
Dirhem 75	Dirhem 205	Dirhem 200	Dirhem 230
Qazâ-i Bendereğli	Qazâ-i Yeñice	Qazâ-i Kuruqavaq	Cem‘ân yekûn
Qıyye 1241	Qıyye 326	Qıyye 78	Qıyye
Dirhem 100	Dirhem 345	Dirhem 245	‘Aded 10000

Yalnız on biñ vuqıyye yükdür.

58b-214

248 senesi maţlûb buyurulan yükün Borlu qazâsı tevzî‘i defteri kaydıdır.

‘Âsâkir-i-Ĥaşşa-i Şâhâne ve ‘asâkir-i nizâmıñ elbise-i ta‘lîm ‘abâlarıyçün Virânşehir sancağıñıñ ĥâvî olduğı qazâlardan ağıstos terqîmi olarak bâ-fermân-ı ‘âlî maţlûb buyurulun on biñ vuqıyye yükün Borlu qazâsı ĥişşesine işâbet iden biñ sekiz yüz yigirmi buçuk vuqıyye yükü Borlu qazâsına maţlûb taqrîr olduğuna binâen Arıcaq karyesi dağı dâhil olunaraq tevzî‘ olunub livâ-i mezbûr mütesellimi ‘âtûfetlü ‘Ali Ağa Ĥazretleri yedine taşşil olunub maĥalline irsâli olunmaq üzere verilen defter-i kaydıdır ber-vech-i âtî beyân olunur. Fî 27. Sene 248.

Maĥalle-i Baba Sultân
Yük Qıyye 41
Dirhem 368

Maĥalle-i Çâvûş Ağa
Yük Qıyye 23
Dirhem 382

Maḥalle-i Câmî‘-i Kebîr me‘a Zimmiyân Yük Kıyye 53 Dirhem 359	Maḥalle-i Hâcî Beyli Yük Kıyye 5 Dirhem 396	
Maḥalle-i Hâcî Halîl Yük Kıyye 11 Dirhem 391	Maḥalle-i Zimmiyân Kırân Yük Kıyye 149 Dirhem 388	
Maḥalle-i Zimmiyân Bolât Yük Kıyye 29 Dirhem 378	Maḥalle-i Kavak Yük Kıyye 8 Dirhem 394	
Maḥalle-i Müslümân Kırân Yük Kıyye 5 Dirhem 396	Maḥalle-i Kara ‘Ali Yük Kıyye 47 Dirhem 364	
Maḥalle-i Hâcî Durmuş Yük Kıyye 5 Dirhem 396	Maḥalle-i Hâcî Evhad Yük Kıyye 5 Dirhem 396	Maḥalle-i Müslümân Bolât Yük Kıyye 5 Dirhem 396
Maḥalle-i Çeşme Yük Kıyye 11 Dirhem 391	Maḥalle-i Tekye Yük Kıyye 8 Dirhem 394	Maḥalle-i Hüseyin Kethûdâ Yük Kıyye 17 Dirhem 387
Ḳarye-i Bağlarbaşı Yük Kıyye 11 Dirhem 391	Ḳarye-i Tokatlı Yük Kıyye 11 Dirhem 391	Ḳarye-i Gayza Yük Kıyye 17 Dirhem 387
Ḳarye-i Dâne-i Kebîr Yük Kıyye 23 Dirhem 382	Ḳarye-i Dâne-i Saġîr Yük Kıyye 35 Dirhem 373	Ḳarye-i Şuşunduk Yük Kıyye 2 Dirhem 398

<p> arye-i Aa Kilise Yk ıyye 35 Dirhem 373 </p>	<p> arye-i ozcıgaz Yk ıyye 5 Dirhem 396 </p>	<p> arye-i Kirpe Yk ıyye 35 Dirhem 373 </p>
<p> arye-i Çiftlik-i KebİR Yk ıyye 17 Dirhem 387 </p>	<p> arye-i Çiftlik-i ŐaĝİR Yk ıyye 35 Dirhem 373 </p>	<p> arye-i KetİR Yk ıyye 5 Dirhem 396 </p>
<p> arye-i MslmİRn YİRzi Yk ıyye 107 Dirhem 318 </p>	<p> arye-i ZimmiyİRn YİRzi Yk ıyye 119 Dirhem 309 </p>	<p> arye-i oİRnİRi Yk ıyye 107 Dirhem 318 </p>
<p> arye-i YİRci Yk ıyye 8 Dirhem 394 </p>	<p> arye-i Őırcalı Yk ıyye 17 Dirhem 387 </p>	<p> arye-i Deĝirmencik Yk ıyye 11 Dirhem 391 </p>
<p> arye-i Şorkuncuk Yk ıyye 2 Dirhem 398 </p>	<p> arye-i AlınvirİRn Yk ıyye 35 Dirhem 373 </p>	<p> arye-i PelitvirİRn Yk ıyye 26 Dirhem 380 </p>
<p> arye-i OĝulvirİRn Yk ıyye 11 Dirhem 391 </p>	<p> arye-i ŐaİRrİRlİRn Yk ıyye 11 Dirhem </p>	<p> arye-i omavirİRn Yk ıyye 2 Dirhem 398 </p>
<p> arye-i Maĝul Yk ıyye 5 Dirhem 396 </p>	<p> arye-i arapİRnİRr Yk ıyye 14 Dirhem 389 </p>	<p> arye-i AvirİRn Yk ıyye 29 Dirhem 378 </p>
<p> arye-i İdİRbk Yk ıyye 35 Dirhem 378 </p>	<p> arye-i ıraqklar Yk ıyye 8 Dirhem 394 </p>	<p> arye-i ŐİRyİRn Yk ıyye 14 Dirhem 389 </p>

<p> arye-i Ilbarıt Yk ıyye 26 Dirhem 380 </p>	<p> arye-i eren Yk ıyye 29 Dirhem 378 </p>	<p> arye-i Brnk Yk ıyye 47 Dirhem 364 </p>
<p> arye-i uzyaa Yk ıyye 23 Dirhem 382 </p>	<p> arye-i arıt Yk ıyye 47 Dirhem 364 </p>	<p> arye-i ızılcavirn-ı Kebr Yk ıyye 38 Dirhem 376 </p>
<p> arye-i ızılcavirn-ı Őađır Yk ıyye 26 Dirhem 380 </p>	<p> arye-i Bostnbk Yk ıyye 14 Dirhem 389 </p>	<p> arye-i Melisa Yk ıyye 23 Dirhem 382 </p>
<p> arye-i apullu Yk ıyye 77 Dirhem 341 </p>	<p> arye-i ulağuzlar Yk ıyye 35 Dirhem 378 </p>	<p> arye-i Bulak Yk ıyye 119 Dirhem 309 </p>
<p> arye-i BaŐky Yk ıyye 23 Dirhem 382 </p>	<p> arye-i Arıca Yk ıyye 23 Dirhem 382 </p>	<p> Cem‘n yekn Yk ıyye ‘aded 1820 Dirhem 200 </p>

Yalnız biñ sekiz yz yigirmi buuk vuıyyedir.

58b-215

248 senesi VirnŐehir sancağının ħv olduğu azlardan malb buyurulan on biñ vuıyye yükün fermn-ı kayıdır.

Mefhir'l-uzt ve'l-kkm me‘din'l-fezil ve'l-kelem VirnŐehir sancağının ħv olduğu azların ħdlari ve nibleri zde-fazluhum ve Çıdvetü'l-emcid ve'l-a‘yn VirnŐehir sancağı mütesellimi es-Seyyid ‘Ali zde-mecduhu ve mefhir'l-emsil ve'l-aqrn a‘yn ve zbin ve iş erleri zde-adruhm tevı‘-i refi‘-i hmyn vŐil olıca ma‘lm ola ki ‘Askir-i aŐŐa-i Őhnem ve sir Şunuf-ı ‘askir-i nizmiyeniñ elbise Őita‘ıye ve ta‘lim ‘abalarin VirnŐehir ve Za‘fern-borlu azlarından müretteb on biñ vuıyye yükün icb iden beh ve naliye creti Őiynet-i mr farziyesine ri‘yet olunaraq ma‘rifet-i Şer‘ ve cümle ittifaıyla a‘ ve temmen mbya‘a ve Balikesri‘ye? irsl ve teslim birle alınaca mabz senedi ve mbya‘a olunaca yükün beh ve meŐrifini mübeyyin mmz defteriniñ Der-Sa‘det’ime irsli

bâbında emr-i şerîfim maḥalline bi'l-vuṣûl cümle müvâcehelerine feth ve kırâet olunduḡda sem'an ve tâ'a?? merâsimini ba'de'l-edâ kazâeyn-i mezbûreynden ol-miḡdâr yükü tedârîki mümkün olamayacağından baḡisle Virânşehir sancagınıñ ḡavî olduḡu kazâlardan tertîbetiyle müceddeden emr-i şerîfim işdârı ḡuṣûşunu ahâlîsi niyâz ve istirḡâm itdüklerini sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhimsin bu def'a Der-Sa'âdet'ime vârid olan bir kıt'a ??? tahrîr ve inhâ ve kazâ-i mezbûr nâibleriniñ virdikleri iki kıt'a i'lâmları ba'sü re'si eylediḡiniz?? ecilden emr-i şerîf-i mezkûr kaydı ba'de'l-ihrâc iktizâsı ricâl-i devlet-i 'âliyyem'den ḡâlâ muḡâta'ât ḡazînesiniñ meṣârifâtı Balıkesri'yede i'mâl olunacaḡ 'aba lâzîmesinden olarak bâ-emr-i şerîfim müretteb olan on biñ vuḡıyye yüküñ iki kazâdan tedârîki mümkün olmayacağından zikr olunan yüküñ Virânşehir sancagınıñ ḡavî olduḡu kazâlardan bi't-tertîb mübâya'asıyçün ber-vech-i istid'â müceddeden bir kıt'a emr-i şerîfim işdârı müḡtezâ-yı maṣlahatdan idüḡünü i'lâm eylediḡini bâ-tahrîr lede'l-'arz mücebince emr-i şerîfim işdârı ḡuṣûşuna irâde-i 'âliyyem ta'alluḡ itmekle ol-vecihle 'âmel ve ḡarekete mübâderet eylemek fermânım olmaḡın

59a-215

ḡaṣṣaten işbu emr-i 'âlîṣânım işdâr ve irsâl olunmuṣdur imdi vuṣûlinde keyfiyet irâde-i seniyye manṡûḡ-u emr-i şerîfimden ma'lûmuñ olduḡda fermânım olduḡu ve bâlâda beyân kılındıḡı üzere sâlifü'z-zikr on biñ vuḡıyye yükü ma'rîfet-i şer' ve ma'rîfetiñle livâ-mezbûruñ ḡavî olduḡu kazâlara bir an aḡdem tevzî' ile temâmen mübâya'a ve ḡayvânâta taḡmîlen Balıkesri'ye irsâl ve teslîme ziyâde sa'y ve ḡayret ve teslîm olunduḡunu mübeyyin aḡz olunacaḡ maḡbûz senediyle behâ ve meṣârifini ṣa'îr memḡûr ve mûmzâ defteriniñ Der-Sa'âdet'ime irsâl kılınması ḡuṣûşuna mübâderet eyleyesiz ve siz ki ḡuzât ve nüvvâb ve a'yân ve zâbiṡân ve iş erleri mûmâ-ileyhimsiz siz daḡi müceb-i emr-i şerîfimle 'âmel ve ḡareket eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîṣânım ṣâdir olmuṣtur **buyurdum ki;** ḡükm-ü şerîfimle varduḡda bu bâbda vech-i meṣrûḡ üzere şeref-yâfte-i ṣudûr olan işbu emr-i celîlü's-ṣân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzîmü'l-ımtiṣâlimiñ maẓmûn-u mûnîfi birle 'âmil olasız ṣöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfime i'timâd kılasız. Tahrîren fi'l-yevmü't-tâsi' ṣehr-i Rebi'ü'l-âḡir sene ṣemâne ve erba'in ve mieteyn ve elf.

Ḳoṣtañtiniye el-maḡrûse

59a-216

247 senesi Anadolu cânibine sevğ olunan ‘Asâkir-i Haşşa-i Şâhâne hayvânâtlarıçün Virânşehir sancağından bâ-fermân-ı ‘âlî iki tertîb ile maflûb buyurulan şa‘îriñ nişfi tahmîl ve nişf-ı diğeriñ 248 senesi ‘afvî fermânı kayıdır.

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi‘ü'l-mehâmîd ve'l-mekârim el-muhtaş bi-mezîd ‘inâyeti'l-melikü'd-dâim dergâh-ı mu‘allâm kapûcibaşlarından Akçaşehir ve Ereğli ve Bartın iskelelerine kabz-ı şa‘îre me‘mûr Mehmed dâme-mecduhû ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me‘âdinü'l-fezâil ve'l-keâm Bolu ve Virânşehir sancağlarında vâkı‘ kazâlarıñ kâdîları ve nâibleri zîde-fazluhum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a‘yân Bolu sancağı mütesellimi ve Virânşehir sancağı mütesellimi (boş) zîde-mecduhûma ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a‘yân ve zâbitân ve vücûh-u memleket vesâir iş erleri zîde-kadruhûm tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsıl olıcağ ma‘lûm ola ki Anadolu cânibine me‘mûr ‘Asâkir-i Haşşa-i Şâhânem ve ‘Asâkir-i Mansûre ve cunûd-ı muvahhidîn-i sâir hayvânâtları me‘kûlâtlarıçün nişfi peşinen edâ ve nişf-ı diğeri yeñi mahşûlden taşşil ve ibka olunmağ üzere Anadolu ve Rumili taraflarında kâin ba‘zı mahallerinden bundan aqdem tertîb kılınmış olan dokuz yük otuz biñ keyl şa‘îriñ nişf-ı evveli taşşil olunmuş ve nişf-ı diğeriñ dağı işbu mahşûl-ü cedîdden taşşili lâzım gelmiş ise de rahmen lil-fukâra nişf-ı tertîb-i mezkûruñ terk ve ‘avfî huşûsuna irâde-i seniyyem ta‘alluğ idüb ol-bâbda hatt-ı hümâyûn merhâmet-maqrûn-u pâdişâhânem şâhîfe-i piray şudûr olarak mücebince mağal-i merkûmeye ifâde-i hâlî mütezammın evâmîr-i şerîfem işdâr ve tesyâr olunmuş olmağla Akçaşehir ve Ereğli ve Bartın iskelelerine merbûğ Bolu ve Virânşehir sancağlarında vâkı‘ kazâlarıñ hişşeleri olan seksen biñ keyl-i şa‘îriñ dağı gayr-i ez-taşşil nişfiniñ ‘avf olunduğunu mübeyyin işbu emr-i ‘âlîşânım işdâr ve irsâl olunmuşdur imdi vuşûlünde siz ki kuzât ve nüvvâb ve mütesellimler ve kabz-ı şa‘îre me‘mûr ve a‘yân ve zâbitân vesâir iş erleri mûmâ-ileyhimsiz keyfiyet irâde-i şâhânem mantûğ-u emr-i şerîfimden ma‘lûmuñuz olduğda fermânım olduğı ve bâlâda baş ve beyân kılındığı vecihle iskelehâ-i mezbûre merbûğ livâeyn-i mezbûreynden müretteb olan seksen biñ keyl şa‘îriñ nişfi olan şa‘îr dağı rahmen lil-fukâra ‘avf ve terk olunmuş olduğuna binâen ol-bâbda taraf-ı şâhânem içün isticlâb da‘vât-ı ceddîyeye mübâderet eylemeñiz bâbında fermân-ı ‘âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki;** hükm-ü şerîfimle varduğda bu bâbda vech-i meşrûğ üzere şeref-yâfte-i şudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîli‘ş-şânı vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzımü'l-ımtisâlimiñ mazmûn-u münifi birle ‘âmil olasız

şöyle bilesiz ‘âlamet-i şerîfime i’timâd kılasız. Tahrîren fi'l-yevmü't-tâsi‘ ‘aşere şehr-i Rebî‘ü'l-âhîr sene şemane ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

Қоштаңтине el-mahrûse

59b-217

Zerzeneli tekâ‘üd Velî’niñ i‘lâmı kaydır.

Der-i devlet-mekine ‘arz-ı dâ‘î keminelidir ki ‘Âsâkir-i Mansûre’mden Za‘ferân-borlulu Velî Atina’da Menlik gavgasında қарағол bekler iken şol қолuna nuzûl işâbet itmiş ve gemi ile Eğriboz’dan İzdin’e gelür iken eşkıyâya teşâdüf ile başdan қара eylediklerinde sâğ қолu dañi kırılmış olarak nazâr-ı şevқat-i eser-i hazret-i zillü'lâhhiye mazhariyetle beher şehr on sekizer gurusdan iki yüz kırık beş senesi şa‘bânü'l-mu‘azzamı on ikinci günü târîhiyle müverrah verilen tekâ‘üdlük berât-ı şerifi kaydı mücebince müteқâ‘id-i mezbûr yedine verilmesi îcâb iden mâhiyeleri bâ-i‘lâm-ı şer‘iyye iki yüz kırık yedi senesi zi'l-ħiccete’ş-şerîfesi gayetine gelinceye değın verilmiş olub sene-i mezbûre mâh-i mezbûr gâyetinden işbu târîh-i i‘lâm gününe gelinceye değın müteқâ‘id-i mezbûr Velî yedine verilmesi îcâb iden mâhiyeleri beher şehr on sekizer gurusdan beş aylık cem‘ân doқsan gurus dañi Virânşehir sancağı mütesellimi қâimmekâmı semahatlı Mehmed Ağa қulları müteқâ‘id-i mezbûr yedine i‘tâ eylediği bi'l-iltimâs pâye-i serîr-i a‘lâya ‘arz ve i‘lâm olundu bâkî emri’l hazret-i min-lehü'l-emr. Fî-gurre-i Cemaziye'l-âhîr. Sene 248.

249 senesi rebî‘ü'l-evvelisiniñ birinci gününe қadar doқuz aylık қâimmekâm dergâh-ı mu‘allâm қapıcıbaşılarında ‘âtûfetlü Mûsâ Ağa ma‘rifetiyle verilmiş olduğu kayd.

50 senesi rebî‘ü'l-âhîriniñ 12’sine қadar 13 aylık 232 gurus dañi verilmiş olduğu i‘lâm şud.

Âhar sicile kayd.

59b-218

248 senesine maħsûben Virânşehir sancağında maḡlûb buyurulan yüz nefer қalyoncu bedeliniñ emri kaydır.

Mefâhirü'l-қuzât ve'l-aħkâm me‘âdenü'l-fezâil ve'l-keḡâm Virânşehir sancağında vâkı‘ қazâlarıñ қâđıları ve nâibleri zîde-fazluhum ve қıdvetü'l-emâcid ve'l-a‘yân Virânşehir sancağı mütesellimi (boş) zîde-mecduhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-aқrân a‘yân ve zâbiḡân ve iş erleri zîde-қadruhûm tevқî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsil olıcaқ ma‘lûm

ola ki Anadolu ve Rumili'nde kazâ ve cezâyirden beher sene müretteb olan yemeni kalyoncu neferâtı 'afv ile beheri 'ale't-tesviye beşer yüz gurusu yola kat' ve senevi hâşıl olacak irâd ve 'âsâkiri bahriyeniñ mâhiye ve meşârifât-ı sâireleriyçün Tersâne-i 'Âmirem hazînesine tahşîş birle vaqt-i tahşîli fuķâraya güçlük olmamak içün nışfî rûz-ı kâsımda ve nışf-ı diğeri dört mâh mehîl ile tahşîl olunmak bâ-hatt-ı hümâyûn şevket maķrûn-u şahanem verilen nizâm-ı müktezâsından olub ber-mûceb-i-nizâm tahşîliyiçün beher sene evâmîr-i şerîfem işdâr ve tesyâr olunageldiğine ve işbu iki yüz kırk sekiz senesine mahsûben dağı vaqt-ı tahşîli hulûl itmiş idüğüne binâen bedelât-ı merķûmeniñ yerlü yerinden tahşîli ve Tersâne-i 'Âmirem hazînesine irsâl ve tesyîl olunması bâbında sâbıkı vecihle evâmîr-i şerîfem işdârı huşûşunu ricali-devlet-i 'âliyemden Tersâne-i 'Âmirem emîni iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim el-Hâc 'Ali Bey dâme-mecduhû bâ-takrîr inhâ itmekden nâşî mûcebince evâmîr-i şerîfem işdârı huşûşuna irâde-i seniyyem ta'alluk idüb ol-vecihle kazâhâ-i sâire içün diğerk evâmîr-i şerîfem işdâr ve tesyâr kılınmış olmağla imdi siz ki kuzât ve nüvvâb ve mütesellim ve a'yân ve zâbitân ve iş erleri mûmâ-ileyhimsiz bedeliye-i mezkûreden sene-i merķûmeye mahsûben Virânşehir sancağında vâkı' kazâlarıñ hişşeleri olan yüz neferiñ beher neferi beşer yüz gurusdan îcâb iden elli biñ gurus meşârifâtı mezkûre içün Tersâne-i 'Âmirem hazînesine tahşîş kılınmış idüğünden ma'rîfet-i şer' ve ma'rîfetiñiz ve cümle ittifâkıyla ta'dîl ve tesviye şurûţuna ri'âyet olunarak tarh ve tevzî' ve bi-lâ te'hîr yerlü yerinden ve îcâb ve iktizâ idenlerden temâmen ve serî'an tahşîl ve evvel-be-evvel Der-Sa'âdet'ime irsâl ve hazîne-i merķûmeye teslîmi huşûşuna ziyâde sa'y ve ğayret eylemeñiz fermânım olmağın haşşaten işbu emr-i 'âlîşânım işdâr ve irsâl olunmuşdur imdi vuşûlünde keyfiyet irâde-i seniyyem mantûķ-u emr-i şerîfimden ma'lûmuñuz olduğda fermânım olduğu ve bâlâda zikr ve beyân kılınığı üzere kazâ-i mezbûrden sene-i merķûme mahsûben müretteb olan yüz neferiñ beher neferi beşer yüz gurusdan îcâb iden elli biñ gurus meşârifât-ı mezkûre içün Tersâne-i 'Âmirem hazînesine tahşîş kılınmış idüğünden ma'rîfet-i şer' ve ma'rîfetiñiz ve cümle ittifâkıyla ta'dîl ve tesviye şurûţuna ri'âyet olunarak tarh ve tevzî' birle bi-lâ te'hîr yerlü yerinden ve îcâb ve iktizâ idenlerden temâmen ve serî'an tahşîl ve bir an aķdem Der-Sa'âdet'ime irsâl ve Tersâne-i 'Âmirem hazînesine teslîmi huşûşuna ziyâde ihtimâm ve diķķat ve hilâf-ı rızâ-yı şâhânem vâridât-ı mezbûreniñ 'avķ ve te'hîriyle mazharı-te'hîre ve 'itâb olmağdan tevakkî ve mübâ'adet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdır olmuşdur **buyurdum ki;** hük-m-ü şerîfimle varduğda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan işbu

emr-i ‘âlişânımıñ mazmûn-u münîfi üzere ‘âmil olasız şöyle bilesiz ‘âlâmet-i şerîfime i‘timâd kılasız. Tahîren fî gurre-i şehri Rebî‘ül-âhîr sene semâne ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

Ƙad vâşele'l-Ƙaydiyât fî-gurre-i Cemâziye'l-evvel. Sene 248.

Ƙoştantiniye el-maħrûse

59b-219

Barın sâhasında inşâ olunan firƘateyn-i hümâyûn kızaƘlarıyçün vürûd iden mektûb-u sâmi

Ĝayretmendim Aĝa

Amaşra sâhasında der-dest inşâ olunan firƘateyn-i hümâyûn için bundan aƘdem Virânşehir sancaĝından müretteb ve maṭlûb olan ĝürgen kızaƘlarından ĝötürüyle?? hâmiş olduĝu bu def‘a istiħbâr olunmuş olub me‘a hâzâ firƘateyn-i hümâyûn-u mezkûruñ sür‘at-i inşâ ve itmâmı müktezâ-yı irâde-i Ƙaṭ‘a-i şâhânemden ve zıkr olunan kızaƘlar vaƘtiyle irişdirilmediĝi hâlde firƘateyn-i mezkûruñ gecikmesine bâdî olacaĝından bu bâbda mes‘ûl ve mu‘âteb olacaĝıñ bedîhiyyâtdan olmaĝla mezkûr kızaƘlar şimdiye Ƙadar irsâl olunamamış ise artık bundan böyle ‘avƘ ve te’hîri tecvîz itmeyerek zıkr olunan kerasteniñ serî‘an ve ‘âcilen sâha-i mezkûreye irişdirilmesi vesâilini istikmâle mezîd i‘tinâ ve ĝayret eylemek için Ƙâime tahîr ve irsâl olunmuşdur inşâ'llâh Te‘âlâ vuşûlünde ber-vech-i muħarrer harekete diƘƘat eylesin. Fî 8 Ca. Sene 48.

Mühür

es-Seyyid Aħmed Hülûsî

60a-220

İşbu iki yüz kırƘ sekiz senesine maħsûben Donanmâ-yı Hümâyûn'de istiħdâm olunmaƘ üzere bâ-emr-i ‘âlî Virânşehir sancaĝından müretteb ve maṭlûb buyurulan yüz nefer Ƙalyoncu neferâtınıñ beheri beşer yüz ĝuruşdan bedele rabṭ ile îcâb iden elli biñ ĝuruş yüküñ sene-i mezbûre maħsûben nısfî rûz-ı Ƙâsımda ve nısf-ı âħarı dört mâh mehl ile yerlü yerinde taḥşîl ve Tersâne-i ‘Âmire ģazînesine irsâl olunmaƘ üzere bir Ƙıṭ‘a fermân-ı ‘âlîşân vürûd itmiş ise de iki taƘsîṭ ile müretteb ve maṭlûb buyurulan bedel-i mezkûr elli biñ ĝuruşu beş biñ ģizmet-i mübâşiriye ve yüz yigirmi beş ĝuruş ģarc-ı Ƙalem zimmet ve yüz ĝuruş ƘaƘadar Tersâne-i ‘Âmire ki cem‘ân elli beş biñ iki yüz yigirmi beş ĝuruş Tersâne-i-‘Âmire emîni efendi ģazretleri tarafından livâ-i mezkûr

mütesellimi ağa hazretleriniñ şandıklarından ahz eylediklerinden meblağ-ı mezkûr ile meşârif-i sâiresi ber-vech-i âtfi altmış bir biñ altı yüz otuz iki ğuruşa bâliğ olub mübâliğ-i mezkûru livâ-i mezkûruñ hâvî olduğu kazâlara bi't-ta'dîl ve't-tesviye ma'rifet-i şer' ve livâ-i mezkûr mütesellimi kâimmeķâm sa'âdetlü Meħmed Ağa Hazretleri ma'rîfeti ve cümle vücûh ma'rîfetleriyle tevzî' ve taķsîm olunduķda beher hâneye elli birer ğuruşdan işâbet itmekle ber-vech-i âtfi kazâ-i mezbûrleriñ hişşelerine işâbet iden meblağ-ı mezkûru yerlü yerinden taħşîl olunmak üzere kâimmeķâmı mûmâ-ileyh ağa hazretleri yedine kıbel-i şer'den verilen defter-i mûmzâ kayıdır ki ber-vech-i beyân olunur. Fî-ğurre-i C. Sene 248.

Ĝuruş

50000 Kırk sekiz senesine maħsûben ber-mûceb-i sene-i sâbık kalyoncu bedeli

05000 Ber-mûceb-i hizmet-i mübâşiriye-i an-cânib-i Tersâne-i 'Âmire

00125 Ber-mûceb-i ħarc-ı kalem zimmet Tersâne-i 'Âmire

00100 Ber-mûceb-i taħşîldâriye çuķadar Tersâne-i 'Âmire

01777 Rebî'ül-âħiriñ ğurresinden cemâziye'l-evveli ğâyetine ķadar meblağ-ı mezkûru livâ-i mezkûr mütesellimi ağa hazretleriniñ şarrâflarından ahz olunduğundan küzeştesi

57002

02000 Taħşîldâriye ber-mu'tâd

01000 Mütesellim kâimmeķâmı sa'âdetlü Meħmed Ağa'ya ikrâm

60002

01500 Ber-mu'tâd-ı ħarc-ı imzâ

00130 Ber-mu'tâd-ı kâtibiye 60 ğuruş, ħüddâmiye 50 ğuruş, kaydiye 10 ğuruş, muħzîriye 10 ğuruş

61632

Yalñız altmış bir biñ altı yüz otuz iki ğuruşdur.

Ķazâ-i Virânşehir	Ķazâ-i Kızılbil	Ķazâ-i Aktaş	Ķazâ-i Şehâbeddîn
Ĝuruş 5227.5	Ĝuruş 2091	Ĝuruş 1249.5	Ĝuruş 1938

Ķazâ-i Yörük	Ķazâ-i Borlu	Ķazâ-i Eflâni	Ķazâ-i Ova
Ĝuruş 1377	Ĝuruş 11220	Ĝuruş 5253	Ĝuruş 2091

Ḳazâ-i Ulus Ġuruş 3519	Ḳazâ-i Amaşra Ġuruş 3978	Ḳazâ-i Bartın Ġuruş 4641	Ḳazâ-i Kecinós Ġuruş 1708.5
Ḳazâ-i Zerzene Ġuruş 1147.5	Ḳazâ-i Tefen Ġuruş 280.5	Ḳazâ-i Pençşenbe Ġuruş 3060	Ḳazâ-i Çehârşenbe Ġuruş 2073
Ḳazâ-i Bendereĝli Ġuruş 7650	Ḳazâ-i Yeñice Ġuruş 2014.5	Ḳazâ-i Ḳuruşavaḳ Ġuruş 484.5	

Cem‘ân yekûn

Ġuruş

61632

00001.5 kesir

61633.5

Yalnız altmış bir biñ altı yüz otuz üç buçuk ĝuruşdur.

Hurrire hazihî'd-defter be-ma‘rifeti ve be-ma‘rifeti'l-vücûhü'l-ahâlî

İsmâ‘îl el-müvella-ḫilâfete be-medîne-i Ṭaraḳlı-borlu nemeḳahü'l-faḳirun-ileyh ???
ĝufirelehümâ.

60a-221

Yük maddesiçün Balıkesiri mütesellimi tarafından vürûd iden mektûb şûretidir.

Devletlü ‘âtûfetlü re’fetlü mürüvvetlü velîyü'n-nâ‘im efendim ḫazretleri

‘Âsâkir-i Muntezime-i Şâhâne’niñ elbise-i şitâ içün Balıkesri’de ma‘rifet ve nezâret-i tenadârânemde?? nesc ve i‘mâl olunmaḳda olan ‘abâ lâzimesiçün Bolu ve Virânşehir ve Za‘ferân-borlu sancaḳlarından müretteb olan yükden faḳat Bolu sancaḳından bir miḳdâr yük tevârûd itmiş ise de bir vecihle ‘aba i‘mâline şelâhiyeti olmadığı tebeyyün itmiş ve gerüye i‘âdesi lâzım gelmiş ise de kirâcılar gerüye götürmekten imtinâ‘ eylediklerine binâen şimdilik ‘abacı eşnâfi?? ma‘rifetiyle bir maḫalle i‘âne-i ḫıfz itdirilmiş ve zîr-i irâde-i ‘atîfetlerinde olan Za‘ferân-borlu sancaḳı daḫi Bolu sancaḳına semt ve civâr olmaḳ mülâbesesiyle ma‘rifet-i ‘âlîleriyle vürûd idecek yük Bolu sancaḳı yükü mişillü ‘aba i‘mâline yaramaz şûretde geleceḳi fehm olunmuş olduğundan bu def‘a ‘abacı eşnâfından Süleymân Efendi ve taraf-ı?? ??? Ya‘ḳûb bendeleri götürülmüş olmaḳla gönderilecek yükü merḳûm Süleymân Efendi

??? olmağın?? müşâhede idüb ‘aba i‘mâlinde beraber olarak gönderilmek ve ma‘lûm-u şerîfleri buyurulduğu üzere ‘aba maddesi devlet-i ‘âliyye-i ebedü'd-devâmîñ umûr-u mu‘tenâsından ve ‘âsâkir-i şâhâne melbûsâtından olduğundan tertibine sekte ve hâlel getirilmeyerek sürâ‘at îşâline zât-ı vâlâları tarafından himmet ve mu‘âvenet buyurulmak temennası zeri‘a ‘arz-ı i‘lâmım?? olmuştur. Fî-selh-i? Ca. Sene 48.

Mütesellim Mehmed Şerif?? livâ-i Balikesri

60b-222

Kaşamonu ve Bolu mütesellimi vekîli ve livâeyn-i mezkûreyniñ hâvî olduğu kazâlarıñ kuzât ve nüvvâbına hitâben emr-i ‘âlfidir.

Ordû-yu Hümâyûnum ma‘iyetinde bulunan ‘Âsâkir-i Mansûre alâylarından muqaddemen Kaşamonu sancağında kâin Kaşamonu ve Sinob ve İstefan ve Gökçedağı ve ??? ve Bolu sancağında vâkı‘ Bolu ve Mudurnu ve Virânşehir ve Bendereğli ve Düzce kazâlarından tahrîr olunmuş neferâtdan bu esnâda bir takımını firâr itmiş oldukları zâbiñân taraflarından ifâde ve tefhîm ve isim ve şöhretlerini mübeyyin defterleri dahî takdîm kılınmış olub neferât-ı merķûmeniñ firâra ibtidârları ba‘zı kimesnelerin teşâhib ve himâyetlerine mebnî tutulub alâylarına i‘âde olunmayarak memleketlerinde bi-mehâbâ ikâmet itmelerinden neş’et eylediği zâhir ve bu keyfiyet muqaddem şeref-rîz şahîfe-i şudûr olan evâmîr-i ‘âliyyem mazmûn-u münîfesiniñ hilâfî olarak min-küllî'l-vücûh rızâ-yı meyâmın irtizâ-yı mülûkâneme muğâyir olmağla sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin vuşûl-i emr-i şerîfîmden gönderilen defâtirde muharrerü'l-esâmi firârilere ol taraflarda kemâl-i diğķat ile bi'l-taharrî beher hâl ile götürülüb yanlarına mu‘temed ademleri ta‘yîniyle esnâ-yı râhda muhâfazaları esbâb-ı istihsâl kılınarak Ordû-yu Hümâyûn’a irâde?? ve irsâl ve bulunmayanlarıñ dahî harbe ve çarbe kâdir bikeş ve tevânâ genç olarak aharları tahrîr ve iyâller?? olunması huşûsuna mezîd ikdâm ve mübâderet ve eylemek fermânım olmağın haşşa-i?? işbu emr-i celîlü'l-ķadîm Ordû-yu Hümâyûn’umdan te’kîden ve tenbîhen (boş) ile tesyâr olunmuştur imdi fi 8 Cemâziye'l-evvel sene 48 vâsele'l-ileynâ.

Fî-evâhîr-i Cemâziye'l-ülâ. Sene 48.

Hasan Mehmed Beşe-oğlu Muştafâ kazâ-i Virânşehir tâbi‘ Za‘ferân-borlu

Mehmed İbrâhîm Karye-i Bayındır kazâ-i Virânşehir tâbi‘ Za‘ferân-borlu

Bölük-ü mümtâz birinci alâyı Kazâ-i Bendereğli tâbi‘ Za‘ferân-borlulu Hüseyin-oğlu Şâlih

60b-223

248 senesi bâ-fermân-ı ‘âlî maflûb buyurulan mübaya‘a-i şa‘îriñ fiâtı tevzî‘ defteri kayıdır.

İki yüz kırk yedi senesi bâ-fermân-ı ‘âlî Virânşehir sancağından müretteb ve maflûb buyurulan mübaya‘a-i şa‘îri fiât-ı mîrîyesinden aHz olunan on bir biñ sekiz yüz ğuruşu bu def‘a ma‘rîfet-i şer‘ ve livâ-i mezkûr mütesellimi kâimmeķâmı sa‘âdetlü Mehmed Aĝa Hâzretleri ma‘rîfeti ve cümle vücûh ma‘rîfetleriyle tevzî‘ ve taĥşil olundukda beher hâneye dokuzar ğuruş otuzar pâreden işâbet itmekle ber-vech-i âti kâzâ-i mezbûreleriñ ĥişşelerine işâbet iden meblaĝ-ı mezkûru sene-i mezbûre rûz-ı kâsim sancâk tevzî‘ defteri ĥişşelerinden fûrû-nihâde olunmak üzere kâimmeķâm-ı mûmâ-ileyh aĝa hâzretleri yedine kîbel-i şer‘den verilen defter-i mûmzâ kayıdır ki ber-vech-i âti beyân olunur.

Ķazâ-i Virânşehir Ķuruş 999 Pâre 15	Ķazâ-i Ķızılbel Ķuruş 399 Pâre 30	Ķazâ-i Aĝtaş Ķuruş 238 Pâre 35	Ķazâ-i Şehâbeddîn Ķuruş 370 Pâre 20
Ķazâ-i Yörük Ķuruş 263 Pâre 10	Ķazâ-i Borlu Ķuruş 2145 Pâre 10	Ķazâ-i Eflâni Ķuruş 1004 Pâre 10	Ķazâ-i Ova Ķuruş 399 Pâre 30
Ķazâ-i Ulus Ķuruş 672 Pâre 30	Ķazâ-i Amaşra Ķuruş 760 Pâre 20	Ķazâ-i Bartın Ķuruş 887 Pâre 10	Ķazâ-i Kecinós Ķuruş 326 Pâre 25
Ķazâ-i Zerzene Ķuruş 219 Pâre 15	Ķazâ-i Tefen Ķuruş 53 Pâre 25	Ķazâ-i Pençşenbe Ķuruş 585 Pâre	Ķazâ-i Çehârşenbe Ķuruş 516 Pâre 30
Ķazâ-i Bendereĝli Ķuruş 1462 Pâre 20	Ķazâ-i Yeñice Ķuruş 385 Pâre 5	Ķazâ-i Ķuruķavaķ Ķuruş 92 Pâre 25	

Cem'ân yekûn

Ġuruş Pâre

11782 35

00017 05 kesir

11800 00

Yalnız on bir biñ sekiz yüz Ġuruşdur.

61a-224

Virânşehir sancağında tevzî' mu'tâd olan rûz-ı hızır ve rûz-ı kâsım defterlerinin yekûnu ba'de't-tenkîh tevzî'ine ruşsatı hâvî bâlâ-yı deftere şahh-ı 'âlî keşîde buyurularak tevzî' olunmak bâbında şeref-efzây şahîfe-i şudûr olan fermân-ı cihân-me'tâ' mücebince iki yüz kırk yedi senesi rûz-ı hızırından işbu iki yüz kırk sekiz senesi rûz-ı kâsımına gelince kırk yedi senesi martı i'tibârıyla takşî-i şânî emvâl-i hazîne-i muqâta'ât ve bâ-puşulaha-i maḥkeme mürûr-u 'ubûr ve tataran hizmetleri ve bâ-defter-i mûmzâ ba'zı sancağ meşârifâtı ve ber-mu'tâd livâ-i mezbûr müteselliminiñ bâ-puşulahâ-i maḥkeme maḥbah meşârifâtı ve ref'-i menzil bedeliniñ takşî-i şânîsi ve bi'l-cümle livâ-i mezbûruñ hâvî olduğu kazâlarıñ a'yân ve muhtarları ve ser-livâ olan medîne-i Taraqlı-borlu'nuñ vücûh-u ahâlîleri meclis-i şer'-i şerîfde hâzirûn oldukları hâlde cümleliñ maqbûlleri olarak el-yevm livâ-i mezbûruñ mevcûd ve mu'teber olan biñ iki yüz sekiz buçuk hâneye li-ecli't-tebeyyün tevzî' ve takşîm ve her bir kazânıñ hâneleri tahtına hisşeleri terķîm olunan defterden ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur. Hurrîre fi'l-yevmü'l-hâmis ve'l-işrîn min-Cemâziye'l-evvel sene şemân ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Ġuruş

028750 Takşî-i şânî bedel-i iltizâm hazîne-i muqâta'ât 26250 Ġuruş, ḥarc-ı bâb-ı şânî hazîne-i mezkûr 2500 Ġuruş

092325.5 Takşî-i şânî şemeni muqâta'ât hazîne-i mezkûre

016250 Takşî-i şânî ḥarc-ı bâb Darbhâne-i 'Âmire

137325

008000 Ber-mu'tâd mütesellimiye 7500 Ġuruş, etbâ'îye 500 Ġuruş

006000 Âsitâne-i 'Âliyye'de mâl-ı mezkûru müte'ahhid olan şarrâf ta'ahhüdiyesi

004500 Kâğıd, mürekkeb, kırmuzî mum behâ

003332 Doksan sekiz kalyoncu neferâtlarına Der-Sa'âdet'de alınan 'abâ ve kususuna?? behâ

- 001372 ‘Âsâkir-i merķûmeye yine Der-‘Âliyye’de alınan fes behâ
160529
- 000196 Neferât-ı mezkûreyi Tersâne-i ‘Âmire’ye teslimlerinde gavvâşlara verilen
001000 Der-Sa‘âdet’de tedârik olunub iki nefer kalyoncuya bedeli mîrî
- 006450 Der-‘Âliyye’de ‘avaidâd ve meşârifât-ı sâire
168175
- 007455 Bâ-emr-i ‘âlî kırk yedi senesine maḥsûben maṭlûb buyurulan ref‘-i menzil
bedelinin takṣît-i şânîsi
- 004000 Livâ-i mezbûr mütesellimi Ordû-yu Hümâyûn kaşşâbbaşılığına me’mûr
olmakla ḥîn-i ‘azîmetinde ber-mûceb-i irâde-i seniyye vekîl naşb eylediği ‘âtûfetlü
Meḥmed Ağa’ya sâbıqları mişillü cümle ma‘rîfetiyle ücreti
- 002000 Ber-mu‘tad-ı kadîm kâtibiye
- 001000 Livâ-i mezbûrûn mâl-ı mezbûru aḥz ve ta‘dâd iden şarrâf ücreti
- 000000 Virânşehir sancağının şandık mâlından kâ‘ide-i belde üzere emin-i şandık Hâcî
‘Osmân Efendi yediyle bâ-defter-i müfredât livâ-i mezbûre bâ-irâde-i ‘âliyye ve
bâ- buyurulduyât-ı yine vürûd iden
- 037638 Mübâşirata verilen hizmet ve tataran ḥarc-ı râhları ve meşârifât-ı maḥbûziye-i
sâire
220268
- 013500 Ber-mu‘tad-ı kadîm canib-i memleketden altı mâhda mütesellim ağanın
maṭbah meşârifâtı
- 010000 Topḥâne-i ‘Âmire için bârgîr behâ 5000 guruş, ‘aynen maṭlûb buyurulan yüz
nefer kalyoncunun mübâşiri olan çaşdı?? ağası Ḥalîl Ağa’ya hizmet 5000 guruş
- 002900 Kırk iki senesi ref‘-i menzil bedeli beḳâyâsına me’mûr İbrâhîm Edhem
Efendi’ye hizmet
- 003128 Mütesellim Ağa’nın Der-Sa‘âdet’de kapu ketḥûdâsına mâhiyeleri 3000 guruş,
Yemenî Bey? beḳâyâsının sened-i ḥarcı 128 guruş
- 000600 Altı aylık şandık emîni ücreti
250396
- 001500 Ber-mu‘tad Kızılbel köprücülerine 300 guruş, Ödemiş divânına 100 guruş,
Ketḥûdâlar divânına 100 guruş, Aktaş kazâsına 400 guruş, Şadık-seviller divânına 400
guruş, Çâvûş divânına 1500 guruş, Köprübaşı i‘âne 50 guruş

- 001441 Kezâlik Kırmuzî?? oğluna 100 ğuruş, Mektûbibaşı?? oğluna 100 ğuruş, cezâyirliye 100 ğuruş, Hâcîlar Obası kıryesine 500 ğuruş, Ova kazâsına 200 ğuruş, kapu 'Osman Ağa 241 ğuruş cümle ma'rifetle olan i'âne
- 002500 Kurugöl derbendi sekbân mâhiyesi 900 ğuruş, Hamamlu boğazı derbendi sekbân mâhiyesi 600 ğuruş, Çomçalı derbendi 600 ğuruş, Gökçeagaç derbendi 400 ğuruş, birer seferlik
- 000900 Ser-livâ olan medîne-i mezkûrede mâl-ı mezbûru aHz ve ta'dât iden şarrâfiñ akçe nokşanı ve Der-Sa'âdet'e gönderdiği hazîne meşârifâtı ve hammâliyesi
- 000000 Umûr-u mühimme ile vurûd iden mübâşirân için Mağaracı?? oğlu Hâcî 'Ali'niñ konak meşârifî 500 ğuruş, ber-mu'tâd-ı kadîm mağkeme kirâsı 250 ğuruş, mağkemeniñ cümle ma'rifetiyle câ-yi ??? yapılmadan
- 001250 Taş ayak meşârifî 500 ğuruş
- 008590 Ber-mûceb-i defter-i müfredât şehir kethûdâsınıñ meşârifâtı ber-mûceb-i puşulaha-i mağkeme 8290 ğuruş, altı aylık ücreti 300 ğuruş
- 266577
- 006664.5 Ğuruş başına birer pâreden hâkim efendi dâ'ilerine harc-ı imzâ
- 001500 Bi'l-cümle ahâlî-yi sancagiñ re'y ve ittifâklarıyla ber-mu'tâd-ı kadîm hâkim efendi dâ'ileriniñ meşârifâtı medâr olmak için ikrâmiye
- 000520 Ber-mu'tâd-ı kadîm kethûdâiye
- 000300 Ber-mu'tâd-ı kadîm kâtibiye
- 000300 Ber-mu'tâd-ı kadîm hüddâmiye
- 000200 Ber-mu'tâd-ı kadîm kaydiye 100 ğuruş, ihzâriye 100 ğuruş
- 276042
- 18042 Mühürden başka idhâl-i defter olunmuş fâhiş mebâli'den emsâline kıyâsen
- 258000 harc-ı imzâdan daği hişşesiyle me'ân tenzîli yâhûd âhar vecihle icrâsı mütevaqqıf irâde-i 'âliyyedir. El-'Abdî'd-dâ'î 'Abdü'lqâdir

61a-225

247 senesine maşûben rûz-ı kâsım sancağ defteri kaydır.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdenü'l-fezâil ve'l-keâm Taraklı-borlu nâibiyle Virânşehir sancagında vâkı' sâir kazâlarıñ kuzât ve nüvvâbı zîde-fazluhum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân livâ-i mezbûr mütesellimi (boş) zîde-mecduhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-kağruhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcağ ma'lûm ola ki muğaddemâ şadır

olan fermân-ı ‘âlîşânım mücebince bu def‘a Virânşehir sancagında vâkı‘ kazâlarıñ kırk yedi senesi rûz-ı hızırından kırk sekiz senesi rûz-ı kâsımına gelince altı aylık olmak üzere Der-Sa‘âdet’ime vürûd iden mümzâ ve memhûr bir kıt‘a tevzî‘ defteriniñ yekûnu iki yük yetmiş altı biñ kırk iki buçuk guruşa bâliğ olmuş defter-i mezkûr bi’t-terfîk on sekiz biñ kırk iki buçuk gurusunu tenzîl ile şahhü'l-bâkî iki yük elli sekiz biñ gurusunuñ tevzî‘i irâde-i ‘âliyyeme mütevaqqıf idüğünü Anadolu Kadî‘askerliği pâyesi olub bu tarafda tedkîkât-ı defâtire me’mûr olan İstanbul kâdîsı esbak a‘lemü'l-‘ülemâi'l-mütebahhîrîn mevlânâ ‘Abdü'l-kâdir edâma'llâhu Te‘âlâ fezâilehu zîr-i deftere tahrîr

61b-225

ve imzâ temhûrlenmiş defter-i mezkûr bâlâsına rikâb-ı hümâyûnum kâimmekâmı tarafından şahh-ı keşîde olunarak i‘âde ve irsâl kılınmış olmağla siz ki kuzât ve nüvvâb ve mütesellim ve sâir mûmâ-ileyhimsiz vuşûl-i emr-i şerîfimle sâlifü'z-zikr iki yük elli sekiz biñ guruşu ma‘rîfetiñiz ve cümle ma‘rîfetiyle livâ-i mezbûrde vâkı‘ kazâlarıñ ahâlisine ta‘dîl ve tesviye şurûṭuna ri‘âyet olunarak tevzî‘ ve taḫsîm ve yerlü yerinden cem‘ ve taḫşîl ile maḫallelerine te‘diye ve teslîme diḫḫat ve meblağ-ı mezbûruñ hîn-i tevzî‘inde defter-i mezkûre bir akçe zam ve ilâve olunmak veyâhûd taḫşildâriye namıyla ziyâde akçe aḫz ve taḫşîl kılınmak lâzım gelür ise bi’t-taḫkîk mütecâsir olanlarıñ ḫaḫlarından gelineceği muḫaḫḫak ve muḫarrer olduğuna binâen aña göre ‘âmel ve ḫarekete mezîd ihtimâm ve diḫḫat eylemeñiz fermânın olmağın maḫşûşen işbu emr-i şerîfim işdâr ve tesyâr olunmuşdur imdi keyfiyet ma‘lûmuñuz olduğda ber-minvâl-i muḫarrer ‘âmel ve ḫarekete ziyade iḫdâm ve gayret ve meblağ-ı mezbûruñ şûret-i tevzî‘ ve taḫşîli bu ṫarafa daḫi ma‘lûm olmak için lâzım gelen i‘lâmâtıñ Der-Sa‘âdet’ime irsâl ve taḫdîmine müsâra‘at ve muğâyir vaz‘ irâet ruḫşat ile nefsiñizi mühlikiye ilkâdan tevaḫḫî ve mübâ‘adet eylemeñiz bâbında fermân-ı ‘âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki**; vuşûl bulduğda bu bâbda vech-i meşrûḫ üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzimu'l-ımtisâlimiñ mazmûn-u itâ‘at-maḫrûnuyla ‘âmel ve ḫareket eylesiz şöyle bilesiz ‘âlâmet-i şerîfime i‘timâd kılasız. Tahrîren fî-evâil-i şehri Recebü'l-ferd sene şemân ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

Ḳoşantîniye el-maḫrûse

İşbu defteriñ ‘afv? yekûnu olan mebâliğ-i mezkûruñ ḫâvî olduğu kazâlara zîrde mastûr olduğu üzere li-ecli't-tebeyyün tevzî‘ ve taḫsîm ve ḫişşeleri kazâlar taḫtına vaz‘ ve terḫîm olunan defteridir ki zikr olunur.

<p> Kazâ-i Virânşehir Hâne 102.5 Ğuruş 23413 Pâre 22 </p>	<p> Kazâ-i Kızılbilbel Hâne 41 Ğuruş 9365 Pâre 17 </p>	<p> Kazâ-i Aktaş Hâne 24.5 Ğuruş 5596 Pâre 16 </p>	<p> Kazâ-i Şehâbeddîn Hâne 38 Ğuruş 8680 Pâre 6 </p>
<p> Kazâ-i Yörük Hâne 27 Ğuruş 6167 Pâre 19 </p>	<p> Kazâ-i Taraklı-borlu Hâne 220 Ğuruş 50253 Pâre 20 </p>	<p> Kazâ-i Eflâni Hâne 103 Ğuruş 23527 Pâre 31 </p>	<p> Kazâ-i Ova Hâne 41 Ğuruş 9365 Pâre 17 </p>
<p> Kazâ-i Ulus Hâne 69 Ğuruş 15765 Pâre 13 </p>	<p> Kazâ-i Amaşra Hâne 78 Ğuruş 17817 Pâre 6 </p>	<p> Kazâ-i Bartın Hâne 91 Ğuruş 20786 Pâre 27 </p>	<p> Kazâ-i Kecinós Hâne 33.5 Ğuruş 7652 Pâre 9 </p>
<p> Kazâ-i Zerzene Hâne 22.5 Ğuruş 5139 Pâre 26 </p>	<p> Kazâ-i Tefen Hâne 5.5 Ğuruş 1256 Pâre 13 </p>	<p> Kazâ-i Pençşenbe Hâne 60 Ğuruş 13705 Pâre 20 </p>	<p> Kazâ-i Çehârşenbe Hâne 53 Ğuruş 12106 Pâre 21 </p>
<p> Kazâ-i Bendereğli Hâne 150 Ğuruş 34263 Pâre 30 </p>	<p> Kazâ-i Yeñice Hâne 39 Ğuruş 9022 Pâre 30 </p>	<p> Kazâ-i Kuruşavaş Hâne 9.5 Ğuruş 2170 Pâre 1 </p>	<p> Cezâyirlüye 20 Ğuruş </p>
<p> Cem'ân yekûn Hâne 'aded 1208.5 Ğuruş 2760 Pâre 42 </p>	<p> Kesirden fazla 9 Ğuruş 25 Pâre </p>		

61b-226

247 senesine mahsûben rûz-ı kâsım i'tibârıyla vukû'-bulan? Borlu kazâsınıñ tevzî' defteriniñ emr-i kayıdır.

Ƙıdvetü'n-nüvvâb el-müteşerri'în Ʀaraqlı-borlu kazâsı nâibi mevlânâ (boş) zîde-'ilmuhû ve Ƙıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Virânşehir sancağı mütesellimi zîde-mecduhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-Ƙadruhûm tevƘî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcağ ma'lûm ola ki muƘaddemâ şâdır olan fermân-ı 'âlîşânım mücebince bu def'a nefsi-i Ʀaraqlı-borlu kazâsınıñ kırk yedi senesi rûz-ı hıızırından kırk sekiz senesi rûz-ı kâsımına gelince Der-Sa'âdet'ime vürûd iden mümzâ ve memhûr bir Ƙı'â tevzî' defteriniñ yekûnu altmış bir biñ üç yüz doksan altı ğuruşa bâliğ olmuş defter-i mezkûr bi't-terfîk üç biñ üç yüz doksan altı ğuruşunu tenzîl ile şahhu'l-bâkî elli sekiz biñ ğuruşuñ tevzi'-i irâde-i 'âliyyeme mütevaƘkîf idüğünü Anadolu Ƙadı-'askerliği pâyesi olub bu Ʀarafda terfîkât-ı defâtime me'mûr olan İstanbul Ƙâdîsı esbağ â'lemü'l-'ulemâi'l-mütebahhirîn Mevlânâ 'Abdü'l-Ƙâdir edâma'llâhu Te'âlâ fezâile zîr-i deftere taħrîr ve imzâ ve temhîrlenmiş defter-i mezkûr bâlâsına rikâb-ı hümâyûnum ƘâimmeƘâmı Ʀarafından şahh-ı keşide olunaraq i'âde ve irsâl Ƙılınmış olmağla siz ki nâib ve mütesellim vesâir mûmâ-ileyhimsiz vuşûl-i emr-i şerîfimle sâlifü'z-zıkr elli sekiz biñ ğuruşu ma'rîfetiñ ve cümle ma'rîfetiyle kazâ-i mezbûr ahâlîsine ta'dîl ve tesviye şurûtuna ri'âyet olunaraq tevzî' ve taƘsîm ve yerlü yerinden cem' ve taħlîl?? ile maħallerine te'diye ve teslîme diƘƘat ve meblağ-ı mezbûruñ hîn-i tevzî'inde defter-i mezkûre bir aƘçe zam ve 'ilâve olunmağ veyâhûd taħşîldâriye nâmıyla ziyâde aƘçe aħz ve taħşîl Ƙılınmağ lâzım gelür ise bi't-taħƘîk mütecâsir olanlarıñ ğaƘlarından gelineceğ muħaƘƘağ ve muƘarrer olduğuna binâen aña ğöre 'âmel ve ğarekete diƘƘat eylemeñiz fermânım olmağın mahşûsen işbu emr-i celîlü'l-Ƙadım işdâr ve tesyâr olunmuşdur imdi keyfiyet ma'lûmuñuz olduğda ber-minvâl-i muħarrer 'âmel ve ğarekete mezîd iƘdâm ve ğayret ve meblağ-ı mezbûruñ şûret-i tevzî'i ve taħşîli bu Ʀarafda daħi ma'lûm olmağ için lâzım gelen i'lâmâtı Der-Sa'âdet'ime irsâl ve taƘdîme müsâra'at ve muğâyir-i vaz' irâet ruħşat ile nefsiñizi mühlike ilkâdan tevaƘkî ve mübâ'adet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdır olmuşdur **buyurdum ki;** vuşûl bulduğda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-ımtisâlimiñ mazmûn-u itâ'at-maħrûnuyla 'âmel ve ğareket eyleyesiz şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfeme i'timâd

kılasız. Tahrîren fi-evâil-i şehri Recebü'l-mücerreb sene şemân ve erba'în ve mieteyn ve elf.

62a-227

247 senesiniñ rûz-ı kâsım Borlu kazâsı şahh-ı keşide buyurulan defter kayıdır.

Virânşehir sancağınıñ ser-livâsı olan medîne-i Taraqlı-borlu kazâsına ber-müceb-i sicil öteden-berü iki yüz yigirmi hâne i'tibâriyla sancak tevzi'inden hisse tarh olunub el-yevm kazâ-i mezkûrde mevcûd ve mu'teber yüz elli hâne üzerine tevzi' ve taqsım olunageldiğine binâen kırk yedi senesine maşûben işbu iki yüz kırk sekiz senesi rûz-ı kâsım i'tibâriyla tevzi' vukû'-bulan emvâl-i mîrîyeden zîrde maşûr olduğu üzere kazâ-i mezkûr hissesi olan emvâl-i mîrî ve meşârifât-ı kazâ ve müknenât-ı sâireniñ keyfiyet-i tevzi'-i bilmek için livâ-i mezkûruñ ser-livâsı olan medîne-i Taraqlı-borlu nâm-ı diğeri Za'ferân-borlu kazâsınıñ sene-i mezkûr rûz-ı kâsım tevzi' defteridir ki ber-vech-i âti beyân olunur. Hürriye fi'l-yevmü'l-hâmîs ve'l-'işrîn min-Cemâziye'l-evveli sene şemân ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Guruş

50253.5 İki yüz kırk yedi senesine maşûben işbu kırk sekiz senesine duhûl iden rûz-ı kâsım i'tibâriyla Virânşehir sancağında tevzi' vukû'-bulan emvâlden Borlu kazâsına tarh olunan

00900 Ber-mu'tâd-ı taşşıldâriye

00100 Ber-mu'tâd-ı taşvîl hârcı

01100 Ber-mu'tâd-ı kadîm a'yâniye kazâ-i mezbûruñ a'yânı olmayub meşâlih-i kazâyâ mütesellimler rü'yet eylediğinden a'yâniye nâmıyla vaz'-ı defter olunan

00250 Mâl-ı mezkûru kabz iden kabz-ı mâl ücreti

52603.5

00780 Kazâda bâ-berât-ı âli tevellüd fevt olanlarıñ tahrîrine me'mûr olan muqayyed 'Ali Efendi'niñ mâhiye seksen gurus ma'âş vefâ itmediğinden yüz otuz gurusâ iblâğına cümle ma'rîfetle i'lâm olunacağı

00250 Mürûr-u 'ubûr için verilen kâğıd behâ

01000 Kazâ-i mezkûruñ mekâre bârgîrleri telef olunub iştirâ olunan iki re's bargîr behâ

04601.5 Cümle vücûh-u ahâlî ma'rîfetiyle şehir kethûdâsı ma'rîfetiyle cânib-i kazâ için bâ-puşula olunan meşârifâtı

59235

01481 Gurus başına birer pâreden hâkim efendi dâ'ilerine hârc-ı imzâ

00200 Ber-mu'tâd-ı kadîm hâkim-i mûmâ-ileyhiñ kethûdâiyesi

00110 Ber-mu'tâd-ı kadîm hüddâmiye

00280 Ber-mu'tâd-ı kadîm kâtibiye

00090 Ber-mu'tâd kaydiye 30 guruş, ihzâriye 60 guruş

61396

- 3396 Mühimmeden başka idhâl-i defter olunmuş fâhiş mebâligden emsâline kıyâsen harc-ı imzâdan dahî hisşesiyle me'ân tenzîlî yâhûd âhar vecihle icrâsı mütevaqqıf-ı irâde-i 'âliyyedir.

58000

62a-228

247 senesine maşsûben rûz-ı kâsım Borlu kazâsı defteri kaydır.

İşbu zîrde maşsûr defter-i bâlâsına 'âmel olunmayub zîrde olan balâya 'âmel oluna.

İki yüz kırk yedi senesine maşsûben rûz-ı kâsım i'tibârıyla vuqû'-bulan Borlu kazâsı surnâme defterleri Der-'Âliyye'de Bâb-ı 'Âlî'de ba'de't-tenzîl ve't-tenkîh bâlâ-yı deftere şahh-ı 'âli keşide buyurularak tevzî'ine bâ-fermân-ı 'âli ruşsat buyurulan meblağ-ı bâkî bu def'a ma'rîfet-i şer' ve Virânşehir sancağı mütesellimi vekîli sa'âdetlü Mehmed Ağa Hâzretleri ma'rîfetî ve cümle ittifâkıyla bi't-ta'dîl ve't-tesviye tevzî' ve takşîm olunduğda beher hâneye üç yüz seksen altı guruş yigirmi yedişer pâreden işâbet idüb ve kırk yedi senesinde edâ olunan mübâya'a şa'îriniñ fiât-ı mîrîyesinden aHz olunan on bir biñ sekiz yüz guruşdan Borlu hisşesi kezâlik tevzî' olunduğda beher hâneye on dörder guruş dörder pâreden işâbet iden hisşeleri işbu rûz-ı kâsım hisşelerinden fûrû-nihâde olunduğda bâkî kalan hisşelerini ber-vech-i âtî kazâ-i mezbûr ahâlîlerinden li-ecli't-taşşil vekîl-i mûmâ-ileyh ağa hâzretleri yedine kıbel-i şer'den verilen defter-i mûmzâ kaydır ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur. Fî 19 B. Sene 248.

Maħalle-i Baba Sultân

Guruş Pâre

1353 14

-0049 14 Mübâya'a şa'îrinden hisşeleri minhâ

1304 00

Maħalle-i Çâvûş Ağa

Guruş Pâre

773 14

-028 08

745 06

Maḥalle-i Cami‘-i Kebîr me‘â Zimmiyân

Ġuruş	Pâre
1740	01
<u>-0063</u>	<u>18</u>
1676	23

Maḥalle-i Hâcî Beyli

Ġuruş	Pâre
193	13
<u>-007</u>	<u>02</u>
186	11

Maḥalle-i Hâcî Halîl

Ġuruş	Pâre
386	27
<u>-014</u>	<u>04</u>
372	23

Maḥalle-i Zimmiyân Kırân

Ġuruş	Pâre
4833	17
<u>-0176</u>	
4657	

Maḥalle-i Zimmiyân Bolât

Ġuruş	Pâre
966	27
<u>-035</u>	<u>10</u>
931	17

Maḥalle-i Kavağ

Ġuruş	Pâre
290	
<u>-010</u>	<u>23</u>
279	17

Maḥalle-i Müslümân Kırân

Ġuruş	Pâre
193	13
<u>-007</u>	<u>02</u>
185	11

Maḥalle-i Kara ‘Ali

Ġuruş	Pâre
1546	28
<u>-0056</u>	<u>16</u>
1490	12

Maḥalle-i Hâcî Dervîş

Ġuruş	Pâre
193	13
<u>-007</u>	<u>02</u>
186	11

Maḥalle-i Hâcî Evḥad

Ġuruş	Pâre
193	13
<u>-007</u>	<u>02</u>
186	11

Maḥalle-i Müslümân Bolât

Ġuruş	Pâre
193	13
<u>-007</u>	<u>02</u>
186	11

Maḥalle-i Çeşme

Ġuruş	Pâre
386	27
<u>-014</u>	<u>04</u>
372	23

Maḥalle-i Tekye

Ġuruş	Pâre
290	
<u>-010</u>	<u>23</u>
279	17

Maḥalle-i Hüseyin Kethüdâ

Ġuruş	Pâre
580	
<u>-021</u>	<u>6</u>
558	34

Karye-i Bağlarbaşı		Karye-i Tokatlı		Karye-i Gayza	
Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre
386	27	386	27	580	
<u>-014</u>	<u>04</u>	<u>-014</u>	<u>04</u>	<u>-021</u>	<u>6</u>
372	23	372	23	558	34

Karye-i Dâne-i Kebîr		Karye-i Dâne-i Şagîr		Karye-i Şuşunduk	
Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre
773	14	1160	01	96	27
<u>-028</u>	<u>08</u>	<u>-0042</u>	<u>12</u>	<u>-03</u>	<u>21</u>
745	06	1117	39	93	06

Karye-i Ağaç Kilise		Karye-i Kozcığaz	
Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre
1160	01	193	13
<u>-0042</u>	<u>12</u>	<u>-007</u>	<u>02</u>
1117	29	186	11

62b-228

Karye-i Kirce		Karye-i Çiftlik-i Kebîr		Karye-i Çiftlik-i Şagîr	
Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre
1160	01	580		1160	01
<u>-0042</u>	<u>12</u>	<u>-021</u>	<u>6</u>	<u>-0042</u>	<u>12</u>
1117	29	558	34	1117	29

Karye-i Ketân		Karye-i Müslümân Yâzı		Karye-i Zimmiyân Yâzı	
Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre
193	13	3480	03	3866	30
<u>-007</u>	<u>02</u>	<u>-0126</u>	<u>36</u>	<u>-0141</u>	
186	11	3353	07	3725	

Karye-i Koñârî		Karye-i Yâcî		Karye-i Şırçalî	
Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre
3480	03	290		580	
<u>-0126</u>	<u>36</u>	<u>-010</u>	<u>23</u>	<u>-021</u>	<u>6</u>
3353	07	279	17	558	34
Karye-i Değirmencik		Karye-i Şorkuncuğ		Karye-i Alınvirân	
Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre
386	27	96	27	1160	01
<u>-014</u>	<u>04</u>	<u>-03</u>	<u>21</u>	<u>-0042</u>	<u>12</u>
372	23	93	06	1117	29
Karye-i Pelitvirân		Karye-i Oğulvirân		Karye-i Şakârâlân	
Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre
870	01	386	27	386	27
<u>-023</u>	<u>30</u>	<u>-014</u>	<u>04</u>	<u>-014</u>	<u>04</u>
846	10	372	23	372	23
Karye-i Çomağvirân		Karye-i Mağul		Karye-i Karapîñâr	
Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre
96	27	193	13	483	14
<u>-03</u>	<u>21</u>	<u>-006</u>	<u>02</u>	<u>-017</u>	<u>25</u>
93	06	186	11	465	29
Karye-i Ağvirân		Karye-i Kâdîbükü		Karye-i Çırâklar	
Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre
966	27	1160	01	290	
<u>-035</u>	<u>10</u>	<u>-0042</u>	<u>12</u>	<u>-010</u>	<u>23</u>
931	17	1117	29	279	17

Karye-i Şarıyân		Karye-i Ilbarıt		Karye-i Çerçen	
Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre
483	14	870	01	966	27
<u>-017</u>	<u>25</u>	<u>-031</u>	<u>29</u>	<u>-035</u>	<u>10</u>
465	29	838	12	931	17

Karye-i Bürnük		Karye-i Kuzyağa		Karye-i Karıt	
Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre
1546	28	773	14	1546	28
<u>-0056</u>	<u>16</u>	<u>-028</u>	<u>08</u>	<u>-0056</u>	<u>16</u>
1490	12	745	06	1490	12

Karye-i Kızılcavirân-ı Kebîr		Karye-i Kızılcavirân-ı Şaġır		Karye-i Bostânbükü	
Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre
1256	28	870	01	483	14
<u>-0045</u>	<u>31</u>	<u>-031</u>	<u>29</u>	<u>-017</u>	<u>25</u>
1210	37	838	12	465	29

Karye-i Melisâ		Karye-i Kapullu		Karye-i Kulaguzlar	
Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre
773	14	2513	15	1160	01
<u>-028</u>	<u>08</u>	<u>-0091</u>	<u>26</u>	<u>-0042</u>	<u>12</u>
745	06	2421	29	1117	29

Karye-i Bulâk		Karye-i Başköy		Karye-i Arıcağ	
Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre	Ġuruş	Pâre
3866	30	773	14	28	4
<u>-0141</u>		<u>-028</u>	<u>08</u>	Mübâya‘adan alacakları hisşeleri	
3725		745	06		

Cem‘ân yekûn

Ġuruş

58000 Hişşe-i rûz-ı kâsım tevzi‘-î

02143 Mübâya‘adan hişşeleri minhâ

55857

Bâkî yalnız elli beş biñ sekiz yüz elli yedi Ġuruşdur.

62b-229

248 senesine maħsûben rûz-ı kâsım defteriniñ ber-mûceb-i bâlâ maħalle ve ħurâlarınıñ bâlâsınıñ kaydıdır.

İki yüz kırk yedi senesine maħsûben rûz-ı kâsım i‘tibârıyla vuķû‘-bulan Borlu ħazâsı sürnâme defteri Der-‘Âliyye’de Bâb-ı ‘Âlî’de ba‘de’t-tenzîl ve’t-tenķîh bâlâ-yı deftere şahh-ı ‘âlî keşide buyurularak tevzi‘ine ruħsatı ħâvî şeref-vürûd buyurulan fermân-ı ‘âlî mûcebince elli sekiz biñ Ġuruşu ħazâ-i mezbûrede mu‘teber olan yüz elli ‘aded ħânedan Zimmiyân Kırâñ maħallesi re‘âyâsı ħilâf-ı vâķı‘ olarak seksen evden yigirmi ev ħaldıķ diyerek maħalle-i mezkûre nişf ħâneleri evvelden altı ‘aded bir rub‘ ħâne bâ-emr-i ‘âlî tenzîl olunmuş ise re‘âyâ-yı mezkûreniñ istid‘aları ħilâf ve tezvîr-i maħzu?? olduğundan baħişle kemâ fi’s-sâbık muķayyed olan on iki buçuk ħâne teklîf tarħ olunması niyâzında maħalle ahâlî-i tarafından muħzır ve i‘lâm ile der-bâr-ı ma‘rifet-ķarardan niyâz ve istirħâm olunmağla zuhûr irâde-i ‘âliyyeye ħadar tevzi‘-i mezkûruñ te’ħîrî emvâl-i mîrîyeniñ ta‘tiline bâdî olacağına binâen ne-vecihle irâde-i ‘âliyye ta‘alluķ buyurulur ise re‘âyâ-yı mezkûreniñ ol-vecihle ħâneleriniñ ħesâbı görülmek üzere ma‘rifet-i şer‘ ve Virânşehir sancağı mütesellimi vekîli sa‘âdetlü Mehmed Ağa ħazretleri’niñ ma‘rifeti ve cümle vücûh-u ahâlî ittifâķıyla kemâ fi’s-sâbık bi’t-ta‘dîl ve’t-tesviye tevzi‘ ve taķsîm olduğda ħâneye üç yüz seksen altı Ġuruş yigirmi yedişer pâreden işâbet idüb ve kırk yedi senesinde edâ olunan mübâya‘a şa‘iriniñ fiât-ı mîrîyesinden aħz olunan on bir biñ sekiz yüz Ġuruşdan Borlu hişşesi kezâlik tevzi‘ olduğda beher ħâneye on dörder Ġuruş dörder pâreden işâbet iden hişşeleri işbu rûz-ı kâsım hişşelerinden fûrû-nihâde olduğda bâķî ħalan hişşelerini ber-vech-i âtî ħazâ-i mezbûr ahâlîlerinden li-ecli’t-taħşîl vekîl-i mûmâ-ileyh ağa ħazretleri yedine ħibel-i şer‘den verilen defter-i mûmzâ kaydıdır ki ber-vech-i bâlâ zıkr ve beyân olunur. Fî 19 B. Sene 248.

63a-230

248 senesine maḥsûben Borlu kazâsı hişsesi kalyoncu bedeli tevzî' defteri kaydudur.

İki yüz kırık sekiz senesine maḥsûben Virânşehir sancağından bâ-fermân-ı 'âlî maṭlûb buyurulan yüz nefer kalyoncu neferâtınıñ beheri beşer yüz guruşdan bedelleri olan mebâlig-i mezkûr ile meşârif-i sâiresinden Borlu hişsesine işâbet iden meblağ ve meşârif-i sâiresiyle cem'ân ber-vech-i atf olan üç biñ beş yüz yetmiş beş guruşu kazâ-i mezbûrde mu'teber olan yüz elli 'aded hâneden Zimmiyân Kırân mahallesi re'âyâsı hilâf-ı vâkı' olarak seksen evden yigirmi ev kaldık diyerek mahalle-i mezkûre nişf-i hâneleri olan altı 'aded bir rub' hâne bâ-emr-i 'âlî tenzîl olunmuş ise re'âyâ-yı mezkûreniñ istid'aları hilâf ve tezvîr-i maḥzu'?? olduğundan bahişle kemâ fi's-sâbık muḳayyed olan on iki buçuk hâne teklif tarḥ olunması niyâzında cümle ahâlî tarafından muḥzır ve i'lâm ile der-bâr-ı ma'rîfet-ḳarardan niyâz ve istirhâm olunmağla zuhûr irâde-i 'âliyyeye kadar tevzî'-i mezkûr te'hîri emvâl-i mîrîyeniñ ta'tiline bâdî olacağına binâen ne-vecihle irâde-i 'âliyye ta'alluḳ buyurulur ise re'âyâ-yı mezkûreniñ ol-vecihle ḥesâbı görülmek üzere ma'rîfet-i şer' ve Virânşehir sancağı mütesellimi vekîli sa'âdetlü Mehmed Ağa Hâzretleri ma'rîfeti ve cümle ahâlî-yi vücûh ittifâkıyla kemâ fi's-sâbık tevzî' ve taḳsîm olunduğda beher hâneye doksan guruş yigirmişer pâreden işâbet idüb meblağ-ı mezkûru ber-vech-i âtf kazâ-i mezkûr ahâlîlerinden li-ecli't-taḥşîl vekîl-i ağa-yı mûmâ-ileyh hâzretleri yedine kibeli şer'den verilen defter-i mûmzâ kaydudur ki ber-vech-i âtf zikr ve beyân olunur. Fî 25 C. Sene 248.

Guruş

11220 Kalyoncu bedelinden Borlu kazâsı hişsesine işâbet iden mebâlig-ı mezkûr

00250 Ber-mu'tâd taḥşîldâriyesi

01500 Karıt ḳaryeli Hâcî Ahmed Ağa'ya Âsitâne-i Sa'âdet'de ḥarc-ı râh

00250 Borlu kazâsı tezâtı hîn-i taḥrîrinde muḥarrir bey efendiniñ ma'iyetine bi'l-mu'ayene?? taḥrîr için cânib-i kazâdan taleb olunan kâtib efendiye cümle ma'rîfetle
13220

00330 Ber-mu'tâd-ı ḳadîm faziletlü hâkim efendi hâzretlerine birer pâreden ḥarc-ı imzâ

00025 Ber-mu'tâd kâtibiye 10 guruş, hüddâmiye 10 guruş, muḥziriye 5 guruş
13575

Yalnız on üç biñ beş yüz yetmiş beş guruşdur.

Maħalle-i Baba Sultân
Ġuruş 316
Pâre 30

Maħalle-i Çâvûş Ağa
Ġuruş 181

Maħalle-i Cami‘-i Kebîr me‘â Zimmiyân
Ġuruş 407
Pâre 10

Maħalle-i Hâcî Beyli
Ġuruş 45
Pâre 10

Maħalle-i Hâcî Halîl
Ġuruş 90
Pâre 20

Maħalle-i Zimmiyân Kırañ
Ġuruş 1131
Pâre 10

Maħalle-i Zimmiyân Bolât
Ġuruş 226
Pâre 10

Maħalle-i Kavak
Ġuruş 67
Pâre 35

Maħalle-i Müslümân Kırañ
Ġuruş 45
Pâre 10

Maħalle-i Kara ‘Ali
Ġuruş 362

Maħalle-i Hâcî Durmuş
Ġuruş 45
Pâre 10

Maħalle-i Hâcî Evhad
Ġuruş 45
Pâre 10

Maħalle-i Müslümân Bolât
Ġuruş 45
Pâre 10

Maħalle-i Çeşme
Ġuruş 90
Pâre 20

Maħalle-i Tekye
Ġuruş 67
Pâre 35

Maħalle-i Hüseyin Kethûdâ
Ġuruş 135
Pâre 35

Maħalle-i Bağlarbaşı
Ġuruş 90
Pâre 20

Ķarye-i Toķatlı
Ġuruş 90
Pâre 20

Ķarye-i Ķayza
Ġuruş 135
Pâre 35

Ķarye-i Dâne-i Kebîr
Ġuruş 181

Ķarye-i Dâne-i Saĝîr
Ġuruş 271
Pâre 20

Ķarye-i Şuşunduk
Ġuruş 22
Pâre 25

<p> arye-i Aa Kilise uruş 271 Pâre 20 </p>	<p> arye-i ozcığaz uruş 45 Pâre 10 </p>	<p> arye-i Kirpe uruş 271 Pâre 20 </p>
<p> arye-i Çiftlik-i Kebîr uruş 135 Pâre 35 </p>	<p> arye-i Çiftlik-i Şağîr uruş 271 Pâre 20 </p>	<p> arye-i Ketân uruş 45 Pâre 10 </p>
<p> arye-i Müslümân Yâzı uruş 814 Pâre 20 </p>	<p> arye-i Zimmiyân Yâzı uruş 905 </p>	<p> arye-i oñârı uruş 714 Pâre 20 </p>
<p> arye-i Yâcı uruş 67 Pâre 35 </p>	<p> arye-i Şırçalı uruş 135 Pâre 35 </p>	<p> arye-i Değirmencik uruş 90 Pâre 20 </p>
<p> arye-i Şorkuncuk uruş 22 Pâre 25 </p>	<p> arye-i Alınvirân uruş 271 Pâre 20 </p>	<p> arye-i Pelitvirân uruş 203 Pâre 25 </p>
<p> arye-i Oğulvirân uruş 90 Pâre 20 </p>	<p> arye-i Şakârâlâñ uruş 90 Pâre 20 </p>	<p> arye-i omavirân uruş 22 Pâre 25 </p>
<p> arye-i Mâgûl uruş 45 Pâre 10 </p>	<p> arye-i arapıñâr uruş 113 Pâre 5 </p>	<p> arye-i Avirân uruş 226 Pâre 10 </p>
<p> arye-i âğbükü uruş 271 Pâre 20 </p>	<p> arye-i ırâklar uruş 67 Pâre 35 </p>	<p> arye-i Şarıyân uruş 113 Pâre 5 </p>

<p> arye-i Ilbarıt uruş 203 Pâre 25 </p>	<p> arye-i eren uruş 226 Pâre 10 </p>	<p> arye-i Bûrnûk uruş 362 </p>
<p> arye-i uzyaa uruş 181 </p>	<p> arye-i ızılcavirân-ı Kebîr uruş 294 Pâre 5 </p>	<p> arye-i ızılcavirân-ı Şağîr uruş 203 Pâre 25 </p>
<p> arye-i Bostânbükü uruş 113 Pâre 5 </p>	<p> arye-i Melisâ uruş 181 </p>	<p> arye-i apullu uruş 588 Pâre 10 </p>
<p> arye-i ulağuzlar uruş 271 Pâre 20 </p>	<p> arye-i Bulak uruş 905 </p>	<p> arye-i Başıköy uruş 181 </p>

Cem‘ân yekûn

uruş 13575

Yalnız on üç biñ beş yüz yetmiş beş uruşdur.

63a-231

Ulus azâsınıñ barudcû neferâtınıñ aydudur.

Sürurmân??-oğlu Mehmed, Man‘av ‘Ali-oğlu Emîn, Haşire Hasan-oğlu ‘Ali, Haşire Hasan-oğlu İbrâhîm, Hâcî âğî-oğlu Emîn, Oruç-oğlu Hasan, Meşâli??-oğlu Emîn, Meldan-oğlu Ahmed, Şâlih-oğlu Mehmed, aramân-oğlu Mehmed, aramân-oğlu Süleymân, aramân-oğlu İbrâhîm, aramân-oğlu ‘Osmân, ‘Arz??-oğlu Halîl, udâk??-oğlu ‘Osmân, Fındık??-oğlu Muştafâ

İşbu Sürurmân??-oğlu Mehmed ber-vech-i esâmilere münfaşıl olduğu işbu maħalle şerh?? ve ayd olundu.

63b-232

248 senesi Ordû-yu Hümâyûn mühimmât naqliyçün Bolu ve Virânşehir sancaqlarından maqlûb buyurulan beş yüz atırın buyuruldu emri aydudur.

Mefâhirü'l-uzât ve'l-hükkâm me‘âdinü'l-fezâil ve'l-keâm Bolu ve Virânşehir sancaqlarında vâkı‘ azâlarıñ uzât ve nüvvâbı zîde-fazluhum ve Çıdvetü'l-emâcid

ve'l-a'yân livâeyn-i mezbûreyne mütesellimi vekîlleri zîde-mecduhûmâ ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân voyvoda ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-kağruhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcağ ma'lûm ola ki Ordû-yu Hümâyûn'umda mühimmât nakli huşûşunda vesâir hidemât-ı levâzimedede kullarılmak üzere muqademce Bolu sancağından bâ-buyuruldu dört yüz kıt'a 'araba tertîb olunmuş ise de el-hâlet-i hazihi mevsim-i şitâ hulûlu cihetiyle yollar çamur olarak 'araba işlemeyeceğine ve muqaddemlerde dağı Bolu ve Virânşehir sancağlarından esterân tertîb olunmuş olduğuna binâen zıkr olunan 'arabalardan şarf-ı nazarla vuşûlleri gününden i'tibâren beher re'sine mâh-be-mâh Ordû-yu Hümâyûnum hazînesinden on beşer gurusı ücret i'tâ olunmak üzere Bolu ve Virânşehir sancağlarından beş yüz re's ester tertîb olunması huşûşuna irâde-i 'âliyyem ta'alluk itmekle siz ki kuzât ve nüvvâb ve mütesellim vekîlleri vesâir mûmâ-ileyhimsiz vuşûl-i emr-i şerîfimle dağıka-i vâhide imrâr-ı vaqt? tecvîz itmeyerek livâeyn-i mezbûreynden müretteb olan salifü'z-zıkr beş yüz re's katırları gayet tevânâ ve kavî ve semerleri dağı mühkem?? ve metin?? olmak üzere derhal tedârik ve üzerlerine mu'temed ademler ta'yîn iderek serî'an ve temâmen Ordû-yu Hümâyûn'uma sevğ ve irsâli bi'l-ittifâk kemâl-i ikdâm ve mübaderet eylemeñiz fermânım olmağın i'lâmen ve tenbîhen Ordû-yu Hümâyûn'umdan maşşûşen işbu emr-i celîlü'l-kağrım işdâr ve tesyâr olunmuşdur imdi livâeyn-i mezbûreynden bâlâda beyân olunduğı vecihle bâ-buyuruldu mağlûb olan dört yüz kıt'a 'arabadan şarf-ı nazar olunarak bu def'a mağlûb olan beş yüz re's katırının heman tedârikiyle şu günlerde Ordû-yu Hümâyûn'uma irişdirilmesi mağlûb-u mülûkânem idüğü ve bunların minvâl-i muharrer üzere îcâb iden ücretleri mâh-be-mâh Ordû-yu Hümâyûnum hazînesinden bi-lâ cevri ve ezâ nakden ve temâmen i'tâ olunacağına mebâni bu bâbda ağmâz ve rehâvet ve imrâr-ı vaqt mişillü vaz' ve hâlât vukû'u bir vecihle câiz olmadığı ma'lûmuñuz olduğda aña göre 'âmel ve hareketle icrâ-i emr ve irâde-i seniyyeye mezîd sa'y ve gayret ve hilâf-ı vaz' tecvîz ile mes'ûl ve mu'âteb olmakdan begâyet tevaqqî ve mübâ'adet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdır olmuşdur **buyurdum ki**; vuşûl bulduğda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimu'l-ımtisâlimiñ mazmûn-u itâ'at-mağrûnuyla 'âmel ve hareket ve hilâfindan hazer ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahîren fi-evâsıt-ı şehr-i Recebü'l-ferd sene şemân ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Şahh-ı 'âlî buyuruldu emri

Livâ-i-Virânşehir hişşe-i esterân re's 210

63b-233***Bolu mahkemesinden muhrec iki yüz on ‘aded katırın puşulası kayıdır.***

Ordû-yu Hümâyûn-u Şâhâne’ye mühimmât nakli ve hidemât-ı sâirede istihdâm olunmak üzere gayet tevânâ ve kavî ve mühkem semer ve takımlarıyla bâ-fermân-ı ‘âlî Bolu ve Virânşehir sancağlarından müretteb ve maflûb buyurulan beş yüz re’s esterândan gayr-i ez-hişse-i livâ-i Bolu Virânşehir sancağı hişsesine ber-vech-i bahâ iki yüz on re’s ester işâbet eylediği medîne-i Bolu mahkemesinden puşula olundu. Fî 25 B. Sene 248.

Mühür

Ahmed Nazif??

64a-234

Hüve'l-mü‘în

İzzet-meâb şeref-nişâb Mevlânâ İsmâ‘îl Efendi kâmyâb

Ba‘de't-taḥiyyatü'l-lâyika minhâ-i muḥallesânemizdir ki ber-vech-i manşib mutaşarrıf olduğum Za‘ferân-borlu kazâsının işbu sene-i şem‘an ve erba‘în ve mieteyn ve elf şehr-i ramazân-ı şerîf gürresinden bi'n-neyâbe umûr-u aḥkâm-ı şer‘iyyesi tarafımızdan cenâb-ı şerîfîñize ihâle ve tefvîz olunmuşdur gerekdir ki kazâ-i mezbûru gurre-i merkûmeden zabt eyleyüb beyne'l-ahâlî icrâ-yı şer‘-i ‘âlî ve vâkı‘a olan muḥâllefât-ı mevtâ-yı ‘askeriyeyi taḥrîr ve terķîm ve beyne'l-verese bi'l-ferîzatiş-şer‘iyye tevzî‘ ve taḥsîm ve varid olan evâmir-i ‘âliyyeniñ tenfîz ve icrâsına mezîd himmet ve cadde-i şer‘-i şerîfeden sermü'l-ḥirâfe adem-i ruḥşatları me‘mûl-i muḥâlleşânemizdir.

El-faķir es-Seyyid Ḥâfız Ahmed el-mutaşarrıf be-każâ-i mezbûr.

64ab-235

Virânşehir sancağınıñ kürsi-yi livâsı olan medîne-i Taraklı-borlu nâm-ı diğerk Za‘ferân-borlu’da sâkinun ‘ulemâ ve şüleḥâ ve vücûh-u ahâlî ve livâ-i mezbûruñ esbak mütesellimi Çiçek-zâde ‘Ali Ağaniñ kethüdâsı şandık emîni el-Ḥâc ‘Osmân Efendi ve mütesellim vekîli Bulâklı Mehmed Ağa ve livâ-i mezkûruñ ḥavî olduğu kazâlarıñ a‘yânları meclîs-i şer‘-i enverde ḥâlâ livâ-i mezbûre mütesellimi dergâh-ı mu‘allâ kapûcibaşlarından Hasan Çavûş-zâde ‘âtûfetlü Hüseyin Ağa Ḥazretleri meclisde ḥâzır oldukları ḥâlde şöyle taḥrîr-i kelâm iderler ki mart i‘tibârıyla kırk altı ve kırk yedi senesinde livâ-i mezkûrde mütesellim olan mûmâ-ileyh Çiçek-zâde ‘Ali Ağa’niñ vakt

ve zemânında vuķû'-bulan sancaķ tevzî'atından sancaķda ne miķdâr beķâyâsı olacağı ba'de't-tebeyyün ber-vech-i âtf gerek sancaķ ahâlîleri ve gerek müstezi?? Tarağlı-borlu kazâsı ahâlîleriniñ vâkı' olan maţlûbâtı dağı hesâb olunaraq muĥâsebesi rü'yet ve defteriyle îcâb-ı ĥâlî derbâr-ı mu'adelet-ķarâr ve bâ-muhzır? ve inhâ olunmasını istid'â ve iltimâs itmeleriyle ber-vech-i âtf muĥâsebe-i mezkûreniñ defteridir ki zikr olunur. Ĥurrire fi'l-yevmü's-şaliş ve'l-'işrîn min-şehr-i Ramâzanü'l-mübârek sene şemân ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Ėuruş

276042 Kırķ yedi senesi mart i'tibârıyla mütesellim-i esbaķ mûmâ-ileyhiñ vaķtinde olub kırķ sekiz senesi içinde vuķû'-bulan rûz-ı ķâsım tevzî' defteriniñ emvâl-i mîrfye ve mûknenât ve bi'l-cümle meşârifât-ı sâireniñ yekûnu

18042 Lede't-tenķîĥ raĥmen lil-fuķâra ber-mûceb-i emr-i 'âlî tevzî'-i mezkûrden tenzîlâtı fûrû-nihâde

258000

097459 Defter-i mezkûrde idĥâl olunub zîrde muĥarrer olduğu minvâl üzere vekîl-i mûmâ-ileyh ma'rîfetiyle maĥallelerine te'diye olunan mebâlig fûrû-nihâde

160541

007881 Vekîl-i mûmâ-ileyhiñ taķrîri üzere ĥîn-i vekâletinde ĥâşılât-ı meşârif ve vefâ itmediğinden mâl-ı mezkûrden meşârifâtına şarf eylediği

152660

052324 Vekîl-i mûmâ-ileyhiñ yedinde olub ibrâz eylediği şarraf taĥvîlî mûcebince mütesellim esbaķ emîn-i mûmâ-ileyh 'Ali Aĥa'nıñ tarafına irsal eylediği

100336

Mûmâ-ileyhiñ beķâyâsı olan mebâlig-i mezkûre zîrde muĥarrere ahâlîniñ maţlûbâtı yekûnundan fûrû-nihâde olundu.

Rûz-ı ķâsım tevzî' defter-i mezkûrde cümle ahâlî ma'rîfetiyle idĥâl olunan mûknenât ve yekân yekân hesâbı ru'yet olunaraq şehir keţĥûdâsı meşârif ve mütesellim-i esbaķ mûmâ-ileyhin şandık emîninden ahâlîniñ sermâye mâllarından memĥûr puşulaları mûcebince aĥz idüb maĥallelerine te'diyesi lâzım olub mûmâ-ileyh Meĥmed Aĥa'nıñ ma'rîfetiyle te'diye olunan mebâlig ile bâķî şandık emînine te'diye olunacaq mebâligdir ki zikr olunur.

Guruş

002000 Ber-mu'tâd mütesellim Ağa'nın kâtiblerine mûmâ-ileyh Mehmed Ağa ma'rîfetiyle te'diye olunan

004000 Cümle ma'rîfetiyle vekîl-i mûmâ-ileyh defter-i mezkûrde idhâl olunan ücret-i vekâleti

001900 Livâ-i mezbûruñ bu tarafda emvali mezkûre-i aḫz ve ta'dâd iden şarrâf ücreti 1000 ğuruş, şarraf-ı mezkûre aḫçe noḫşanı için idhâl-i defter olunub mûmâ-ileyhiñ te'diye eylediği 900 ğuruş

000500 Umur-u mühimme ile vürûd iden mübâşirân için Kaşaracı-oğlu 'Ali Ağa'ya te'diye olunan konak meşârifi

008590 Şehir kethûdâsınıñ cümle ma'rîfetiyle hesâbı yekân yekân rü'yet olunarak üç yüz ğuruş ücretiyle me'ân tevzî' defter-i mezkûrde idhâl olunub mûmâ-ileyh ma'rîfetiyle te'diye olunan

016990

000750 Ber-mu'tâd-ı kadîm maḫkeme kirâsıyçün 250 ğuruş ve maḫkemeniñ çây tarafında mu'temed ma'rîfetiyle inşâ olunan taş ayak için cümle ma'rîfetiyle idhâl-i defter olunub mu'temed-i mezkûre te'diye olunan 500 ğuruş

000000 Ber-mu'tâd-ı kadîm cümle ma'rîfetiyle perîşân olan zıkr-i âtî mahalleriñ i'âneleriyçün tevzî'-i mezkûrde idhâl olunub vekîl-i mûmâ-ileyh ma'rîfetiyle te'diye olunan Kızılbel köprücülerine 300 ğuruş, Ödemiş divânına 100 ğuruş, Kethûdâlar divânına 100 ğuruş, Aktaş kazâsına 400 ğuruş, Şadık-seviller divânına 400 ğuruş

002941 Çavûşlar karyesine 150 ğuruş, Köprübaşı'ya 50 ğuruş, Kırmızı oğluna 100 ğuruş, 'Abdî oğluna 100 ğuruş, Cezâirli'ye 100 ğuruş, Hacılar Oba'sına 500 ğuruş, Ova kazâsına 400 ğuruş, Kapullu 'Osmân'a 241 ğuruş,

067164 Mütesellim-i esbak mûmâ-ileyh 'Ali Ağa'nın matbaḫ meşârifi ve meşârif-i sâire için tevzî'-i defter-i mezkûrde idhâl idüb memhûr puşulaları mücebince şandık emîni yedinden ahâlî-yi sancağıñ sermâye mâllarından?? aḫz idüb tevzî'-i mezkûr mebâliginden emîn-i merḫûme te'diyesi lâzım olan

087845

000600 Şandık emîni ücreti

009014 Tevzî' defter-i mezkûrde idhâl olunan ḫarc-ı imzâ ve ber-mu'tâd-ı kadîm ikrâmiye ve maḫkeme ḫademesi 'avâ'idâtı ḫarc-ı imzâsından tenzîlât ḫişşesi

ba‘de'l-ihrâc vekîl-i mûmâ-ileyhiñ hâkim efendi'ye te'diye eylediği

097459

Mebâlig-i mezkûre ber-vech-i bâlâ tevzî‘ defter-i mezkûruñ yekûnundan fûrû-nihâde olundu.

Mütesellim-i esbak mûmâ-ileyh ‘Ali Ağa’dan kerem-i ‘umûm sancağ ahâlîleriniñ ve gerek nefsi-i Taraqlı-borlu kazâsı ahâlîleriniñ mañlûbatı beyân olunur.

Guruş

016800 Anadolu Ordû-yu Hümâyûn lâzimesiyçün Virânşehir sancağından dergâh-ı ‘âlî kapûcibaşlarından Mehmed Ağa Hazretleri’niñ ma‘rifetiyle mübâya‘ası müretteb şa‘îrîñ fiât-ı mîrîyesinden mübâya‘acı mûmâ-ileyh mûmâ-ileyh ‘Ali Ağa’ya teslîm eylediği mebâlig sancağ ahâlîleriniñ mañlûbudur.

000000 Akçaşehir sâhasında inşâ olunmağda olan firqateyn-i hümâyûn lâzimesiyçün Virânşehir sancağından müretteb ecnâs-ı kerastesinden doğuz ‘aded kazânîñ kerastesi bedeli ile te'diye olunageldiğinden nâzır Mehmed Ağa ma‘rifetiyle beher altmış beşer guruşdan kaç‘ olunan fiâtları mücebince

037418 Kazâhâ-yı mezkûreye tevzî‘ ve taqsîm olunub taşîl olunan mebâlig-i mezkûreden nâzır-ı mûmâ-ileyhe ez-gayr-ı teslîmât zimmetinde olan kazâhâ-yı mezkûreniñ mañlûb-u bâkî

000000 Bendereğli sâhasında der-dest inşâ olunmağda olan qalyon-u hümâyûn lâzimesiyçün Virânşehir sancağından müretteb olan ecnâs-ı kerastesinden nefsi-i Taraqlı-borlu kazâsınıñ hissesi olub nâzır-ı dergâh-ı ‘âlî kapûcibaşlarından el-Hâc İsmâ‘îl Ağa Hazretleriyle beheriniñ

060500 Yüz onar guruş kaç‘ olunan fiâtları mücebince kazâ-i mezkûreye tevzî‘ ve taqsîm olunub taşîl eylediği altmış biñ beş yüz guruşdan nâzır-ı mûmâ-ileyhe el-hâlet-i hazîhi bir akçe teslîm olunmadığından zimmetinde olmağla kazâ ahâlîleriniñ mañlûbu

114718

022503 Mütesellim-i esbak mûmâ-ileyhiñ zimmetinde kırk altı senesi rûz-ı hızır sancağ tevzî‘ defterinden lede't-tenkîh rahmen lil-fuqârâ bâ-emr-i âlî vâkî‘ olan tenzîlât

017461 Sene-i mezkûrede rûz-ı kâsım sancağ tevzî‘ defterlerinden kezâlik rahmen lil-fuqâraya emr-i ‘âlî tenzîle tenkûh olunmuş olan

017161 Kırk yedi senesi rûz-ı hızır sancağ tevzî‘i defterlerinden rahmen lil-fuqâra kezâlik bâ-emr-i ‘âlî tenzîl ve tenkîh olunmuş olan altmış üç kalem tenkîh olunmuş

olan tenzîlâtı temâmen sancağ ahâlîlerinden taḥşîl olunduğundan ahâlîniñ maṭlûbâtı
172843

65a-235

Naql-ı yekûn

Ġuruş

172843

000000 Mütessellim-i esbak-ı mûmâ-ileyh kırk yedi senesi ibkâsında vaqt-i ibkâda mesbûk bi'l-mes'ûl?? ḥil'at behâsı yoğiken?? köhneye ḥil'at iksâ itmeksizin??

019880 Ḥil'at behâ deyü sancağdan taḥşîl eylediği

000000 Mütessellim-i esbak mûmâ-ileyh muḳâta'ât ḥazînesine tayyârât ve hedâ ve hükümeti?? için bu nesneden verilmek üzere ta'ahhüd eylediği vecihle

000000 Beher mâh dörder biñ ġuruşdan bir senede tecmi' iden kırk sekiz biñ ġuruş sene-i mezkûrede tayyârât ve hedâsı

000000 Mebâlig-i mezkûreden zâid olduğundan bir şeyini istemem deyü ahâlîye ifâde itmiş iken Ordû-yu Hümâyûn me'mûriyetinde mebâlig-i mezkûre

053026 İle ol-vaḳitde kadar alınmış güzeştesiyle beḳâyâmdır deyü taḳsîm itmiş olduğu altmış biñ ġuruşdan ġayr-i ez-beḳâyâ taḥşîl eylediği

048000 Kırk yedi senesiniñ daḫi kezâlik tayyârât nâmıyla fuḳâraya taḳsîm idüb aḫz eylediği

000000 Geçen sene Ḥaleb'e me'mûr olan 'âskerden firâr idüb memleketlerine 'avdet idenlerden ḥîn-i 'azîmetlerinde ahâlî cânibinden verilen

011750 Ḥarc-ı râh ve ḫarcılıkları ahâlîye te'diye olunmağ üzere kethûdâları mûmâ-ileyh Ḥacî 'Osmân Efendi ve bu taraḫfda olan taraḫfınıñ taḫrîrleri üzere aḫz olunan

304499

-100336

204163 Ber-vech-i bâlâ mütessellim-i esbak mûmâ-ileyhiñ beḳâyâsı olan bir yük üç yüz otuz altı ġuruş ahâlîniñ ber-vech-i muḫarrer maṭlûbâtı olan üç yük dörd biñ dört yüz doksan dokuz ġuruşuñ tenzîl olunduğda bâḳî iki yük dört biñ yüz altmış üç ġuruş daḫi sancağ ahâlîleriniñ mûmâ-ileyh 'Ali Ağa'dan maṭlûblarıdır.

Hurrire be-ma‘rûfete'l-ahâli ve'l-vâlî

İsmâ‘îl el-müvella-ḫilâfet be-medîne-i Taraḫlı-borlu nemeḫahü'l-faḫirun-ileyh ???
gufirelehâ.

65a-236

Hâlâ livâ-i mezkûre mütesellimi mûmâ-ileyh ‘âtûfetlü Hüseyin Aḡa Ḥazretleri’niñ inzimâm-ı re’y ve ma‘rîfeti ve cümle ahâlîniñ ittifâkıyla defter-i mezkûr ile ḫuşûş-u mezbûr için Der-Sa‘âdet’e gönderilen Ḥaṭîb ‘Abdu'r-raḫman Efendi’ye ḫarc-ı râh biñ beş yüz ḡuruş ve kezâlik ḫuşûş-u mezkûr için aḡa-yı mûmâ-ileyh ve cümle ahâlîniñ ma‘rîfet ve ittifâḫ ve tensîb ve ??? beş biñ ḡuruş daḡi iḫtizâ iden maḡallere ḫarc ve i‘tâ olunmuş olmaḡla cem‘ân altı biñ beş yüz ḡuruş beḡâyâ-yı mezkûreden taḡşîl ve maḡal-i mezkûreye şarf olunmaḡla aḡa-yı mûmâ-ileyh ḫazretleri ahâlî ma‘rîfetiyle ḫuşûş-u mezkûre muḡâsebe olunduḡda ber-vech-i muḡarrer altı biñ beş yüz ḡuruş cümle ma‘rîfetiyle şarf olunduḡu ??? işbu maḡalle şerḫ verildi.

65a-237

Çiçek-zâde ‘Ali Aḡa’niñ muḡasebesi i‘lâmı ḡaydır.

Der-i devlet-mekine ‘arz-ı ‘abd dâ‘î keminelidir ki Virânşehir sancaḡınıñ kürsi-yi livâsı olan medîne-i Taraḫlı-borlu nâm-ı diḡer Za‘ferân-borlu’da sâkinûn ‘ülemâ ve sülehâ ve vücûh-u ahâlî ve livâ-i mezkûruñ esbaḡ mütesellimi Çiçek-zâde ‘Ali Aḡa’niñ kethûdâsı şandîk emîni Ḥâcî ‘Osḡmân Efendi ve mütesellim vekîli Bulâḡlı Meḡmed Aḡa ve fuḡâra ve berâyâ ḡulları bâ-ser hem meclis-i şer‘e gelüb taḡrîr-i kelâm ve ta‘bîr-i merâm iderler ki mart i‘tibârıyla kırḡ altı ve kırḡ yedi senesinde livâ-i mezkûrede mütesellim olan Çiçek-zâde mûmâ-ileyh ‘Ali Aḡa’niñ vaḡt ve zemânında vukû‘-bulan sancaḡ tevzî‘ defâtirlerinden sancaḡda ne-miḡdâr beḡâyâsı olduḡu ba‘de’t-tebeyyün aḡa-yı mûmâ-ileyhden sancaḡdan müretteb râyic-i mübâyâ‘aları fiâtları muḡâsebesiyle ve ba‘zı ḫuşûşât-ı sâire ve ḫuḡûḡa müte‘allıḡ olan ahâlîniñ maḡlûbât-ı muḡâsebesi aḡa-yı mûmâ-ileyhiñ kendüsüyle?? bu taraḡda veyahud maḡşûş vekîliniñ bulunması lâzım olduḡuna mebnî ḫuşûşât-ı mezkûre şimdilik ‘alâ-hâle terk olunaraḡ cümle ahâlîniñ ma‘lûmu olub vazîḡ? olan ahâlîniñ maḡlûbâtı daḡi muḡâsebe olunması cümlemiziñ maḡsûdu olduḡuna binâen ḫâlâ livâ-i mezkûre mütesellimi dergâh-ı mu‘allâ ḡapûcibaşlarından Hüseyin Çavuş-zâde ‘âtûfetlü Hüseyin Aḡa Ḥazretleri meclis-i şer‘ide ḫâzır olaraḡ cümlemiziñ re’y ve ma‘rîfet ve ittifâḡımızla tertîb ve der-bâr mu‘adelet-ḡarâra tesrîb ḡılınan bir ḡıṡ’a defter-i mûmzâ mücebince aḡa-yı mûmâ-ileyhiñ

bir yük üç yüz otuz altı gurus sancağda eğerce bekâyâsı olub lakin? defter-i mezkûru nâtık olduğu üzere ahâlîniñ daği Anadolu Ordû-yu Hümâyûn'una müretteb şa'ır mübâya'ası fiyâtından on altı biñ sekiz yüz gurus ve Aqçaşehir sâhasında inşâ olunmağda olan fırkateyn-i hümâyûnuñ keraste bedelinden otuz yedi biñ dört yüz on sekiz gurus ve kezâlik Bendereğli sâhasında der-dest? inşâ olunmağda olan kalyon-u hümâyûn kerastesi bedelinden altmış biñ beş yüz gurus ve mûmâ-ileyh 'Ali Ağa'niñ vaqtinde vuqû'-bulan üç def'a sancağ tevzî' defâtirinden tenzîl ve tenkîh olunmuş olan elli yedi biñ yüz yigirmi beş gurus hilâf-ı emr-i 'âlî ahz idüb ve mütesellim bulunanlarıñ hîn-i ihâlelerinde faqat bir def'a hil'at behâ alınması mu'tâd olarak ibkâlarında oluna geldiği mesbûk değil iken kırk yedi senesi vaqt-i ibkâda hilâf-ı mu'tâd olduğu on dokuz biñ sekiz yüz seksen gurus hil'at behâsı ve kırk altı senesi livâ-i mezkûruñ tayyârât-ı Bolu tarafından verilmek nizâmında iken tayyârât-ı mezkûre güzeştesiyle ez-ğayr-ı bekâyâ ahâlîden tahşîl eylediği elli üç biñ yigirmi altı gurus ve kırk yedi senesiniñ daği kezâlik tayyârât nâmıyla bi-lâ müceb fuqâraya taqsîm idüb ahz eylediği kırk sekiz biñ gurus ve geçen sene Haleb me'mûru olan 'askerden firâr ile memleketlerine 'avdet idenlerden hîn-i 'azîmetlerinde ahâlî cânibinden harc-ı râh ve harclıkları ahâlîye te'diye olunmağ üzere ahz olunan on bir biñ yedi yüz elli gurus ki cem'ân üç yük dört biñ dört yüz doksan dokuz gurus sancağca ahâlîsiniñ maqlûbatı olmağla bekâyâ-yı mezkûre ahâlîsiniñ maqlûbat-ı mezkûresinden tenzîl olunduğda bâkî iki yük dört biñ yüz altmış üç gurus sancağ ahâlîsiniñ mûmâ-ileyhde maqlûbatları kalmağla bekâ-yı mezkûre ??? ber-vech-i muharrer ahâlî-i fuqâraniñ maqlûbatına mahsûb kılınarak bâkî kalan meblağ-ı mezkûr iki yük dört biñ yüz altmış üç gurusu mûmâ-ileyhden tahşîl ve fuqâraya red?? ve teslîmi huşûşuna ve Aqçaşehir ve Bartın ve Ereğli kazâlarında inşâ olunmağda olan fırkateyn ve kalyon-u hümâyûnuñ keraste bedelinden fiât-ı muqarreresinden ziyâde ahz eylediği mebâligiñ ve Ordû-yu Hümâyûn'e müretteb kaçırlarıñ behâ ve muqarrere ve meşârif-i lâzimesinden ziyâde ahz eylediği mebâligiñ daği hesâbınıñ rû'yetine bir kıt'a fermân-ı celîlü's-şân işdârıyla cümlemizi mesrûr ve ihyâ buyurulmağ niyâzı bâbında bizler der-bâr-ı mu'âdelet-çarâra muhızır eyledik sen daği muhızır-ı zî-muşaddîk?? i'lâm edivir deyü ilhâh ve ibrâm itmeleriyle ol ki? vâkı'ül-hâldir bi'l-iltimâs pây-e-i serîr-i a'lâya 'arz ve i'lâm olundu bâkî el-emri'l-hâzret-i min-lehül-emr. Hurrîre fi'l-yevmü's-salıḡ ve'l-'işrîn min-şehr-i Ramâzanül-mübârek sene semân ve erba'în ve mieteyn ve elf.

65b-238

Zimmiyân Kırân mahallesi re'âyâları hilâf-ı vâkı' hâne maddesiçün fermân götürüb hilâf olduğundan ehl-i İslam yedine müceddeden on iki buçuk hânedan tarh olunmasına şâdir olan emr-i ' âlî kayıdır.

Ƙıdvetü'l-Ƙuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Tarağlı-borlu Ƙâdîsı zîde-fazluhu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbiân ve iş erleri zîde-Ƙadruhûm tevƘî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olucağ ma'lûm ola ki Bolu sancağında vâkı' Tarağlı-borlu Ƙazâsına tâbi' Zimmiyân Kırân mahallesi on iki buçuk 'aded 'avâriz ve nüzl hânesiyle muƘayyed olarak seksen yüz hâne iken el-hâlet-i hazihi yigirmi hânedan 'ibâret Ƙaldıđından on iki buçuk hâne i'tibârıyla tarh olunan tekâlifiñ ber-vecihle te'diyesine iƘtidârları olmadığından muƘayyed olan hâneleriniñ tenzili huşuşunu mahalle-i merƘûme ahâlîsi muƘaddemâ bâ-'arz-ı hâl lede'l-istid'â mahalle-i mezbûre ahâlîsiniñ üzerlerinde muƘayyed olan ol-miƘdâr 'avâriz ve nüzl mâlına kesir ve noƘşân gelmemek şartıyla mişl-i subûtu üzere nişf-ı tenzîl ve Ƙazâsınıñ icmâl hânesine zam ile nişf-ı âharı olan elli 'aded ve bir rub' hânesi mahalle-i mezbûre ahâlîsi üzerlerinde ibƘâ olduğunu hâvî işbu sene-i mübâreke evâil-i rebî'ül-evvelinde emr-i şerîfim verilmiş ise de ba'zı kimesneler Ƙazâmız hânesi iki yüz on sekiz hânedan 'ibâretdir deyü hilâf-ı emr-i şerîfim mahalle-i mezbûreye yüz elli hânedan tekâlif tarh ve tevzî' eylediklerinden o meƘûle vâkı' olan ta'addîleriniñ men' ve def'i bâbında mu'ağharan işdâr ve mübâşiri yediyle tesyâr olunan emr-i şerîfim lede'l-vuşûl mahalle-i mezbûre el-hâlet-i hazihi yüz elli hânedan mütecâviz olarak ber-minvâl-i muharrer nişf-ı tekâlif-i şâkƘeniñ ahâlî-yi İslâm'a tahmîl olunduğu şüretde perişânlığlarına bâdî olacağı ve re'âyâ-i mersûmeniñ bir vecihle tazallum-u hâl ve istid'â eyledikleri hilâf-ı vâkı' ve tezvîr olduğunu beyân birle verilen emr-i mezkûruñ Ƙaydı terƘîn ve Ƙadimî vecihle re'âyâ-yı mersûmeye vâride olan tekâlif-i şâkƘeden hişşe tarh olunması bâbında emr-i şerîfim işdârı niyâzında olduklarını sen ki nâib mûmâ-ileyhsin bu def'a der-bâr-ı hilâfet-medârıma vârid olan bir Ƙıt'a i'lâmında tahrîr ve inhâ eylediđiñ ecilden emr-i mezbûr Ƙaydı ba'de'l-ihrâc iƘtizâsı sûal olunduğda muƘaddem Ƙazâ-i mezbûr tarafından vürûd idüb mahfûz olan evrâƘ ve bu def'a vârid olan i'lâm-ı mezkûr mâillerine? nazaran Ƙazâ-i mezbûr ahâlîsiniñ istirhâmlarına müsâ'ade olunduğu hâlde mahalle-i mezbûre ahâlîsi yedlerine i'tâ olunmuş olan emr-i şerîfe-i mezkûre Ƙaydı terƘîn ve tenzîl olunmuş olan avâriz ve nüzl hâneleriniñ kemâkân üzerlerine ibƘâ veyâhûd vech-i âhar ile tesviyesi menûte re'y-i 'âlîşânım idüğu

mevķûfâtdan derkenâr ve bâ-takrîr lede'l-'arz inhâ olunduğu üzere emr-i şerîf-i mezbûr kaydı terkîn olunarak kâdîmi vecihle tesviyesi zimmetinde emr-i şerîfim işdârı hûşûsuna irâde-i seniyyem ta'alluk idüb ol-vecihle emr-i şerîf-i mezbûr kaydı ref' ve terkîn ve tenzîl kılınmış olan 'avâriz ve nüzûl hâneleri kemâkân maħalle-i mezbûre ahâlîsi üzerlerinde ibķâ olunmuş olmağla vech-i meşrûh üzere 'âmel ve harekete mübâderet eylemek fermânım olmağın hâşşaten işbu emr-i celîlü'l-kâdrım işdâr ve irsâl olunmuşdur imdi vuşûlünde keyfiyet irâde-i 'âliyyem mantûk-u emr-i şerîfimden ma'lûmuñ olduğuda fermânım olduğu ve bâlâda beyân kılındığı vecihle maħalle-i mezbûre ahâlîsi on iki buçuk hâne i'tibârıyla kemâ fi'l-evvel? ta'dîl ve tesviye vecihle hâl ve 'amellerine göre hisşelerine işâbet iden tekâlifî edâ eylediklerinden sonra haric ez-tahmîl hisşe tarh ve bahâne-i sâire ile ta'addî ve iz'âc olunmamaları hûşûsuna mübâderet eylesin ve siz ki a'yân ve zâbiñân vesâir mûmâ-ileyhimsiz siz daği mûceb-i emr-i şerîfle 'âmel ve harekete müşâberet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki**; hükm-ü şerîfimle varduğuda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan işbu emr-i 'âlîşânımıñ mazmûn-u münifi üzere 'âmil olasız şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfime i'timâd kılasız. Tahrîren fi'l-yevmü's-sâlis 'işrîn şehr-i Şa'bân sene semân ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Ķostantîniye el-mahrûse

65b-239

Dizdâr-oğlu Ħâcî Aħmed Ağa'nñ a'yânlık buyuruldusu kaydıdır.

Şeri'at-şi'âr Za'ferân-borlu kâdîsı faziletlü efendi zîde-fazlıhu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân bu def'a kazâ-i mezbûre a'yân naşb olunan sa'âdetlü el-Ħâc Aħmed Ağa zîde-kâdruhû ve vücûh-u memleket ve bi'l-'umûm iş erleri zîdet-meķâdiruhum inhâ olunur ki kâffe-i sükkânım ve ta'addiyâtdan vedi'atu'llâh olan fuķâra ve zu'efânıñ himâye ve şiyânetleri aħz-ı mañlûb ħazret-i şehin-şâhî ve mañlûbumuz olduğu derkârına binâen kazâ-i mezbûre fuķâraperver ve muttaşif?? ve diyânetkâr biriniñ a'yân naşbı lâzım gelmiş olduğundan kazâ-i mezbûr hânedânlarından cümlesiniñ müntecibi?? olan Dizdâr-zâde sa'âdetlü el-Ħâc Aħmed Ağa a'yân naşb olunub lâzım gelen hil'at-ı fâhiresi?? eksâb?? olunmuş olduğu siz ki muĥâtabûn?? mûmâ-ileyhimsiz ma'lûm ve râyet-i melzûmleriñiz olduğuda ağa-yı?? mûmâ-ileyhi kazâñızda a'yân bilüb re'yine mütâba'at ile

66a-239

bi'l-ittifâk umûr-u mihâm-ı saltanat-ı seniyye ve emvâl-i mîrîye meşâlihât-ı sâireniñ şaff-ı?? tesviyesine mübâderet eylesiz sen ki a'yân-ı mûmâ-ileyhsin sen daği cümle ile yekdil ve yek cihet olarak umûr-u mihâm-ı seniyye-i pâdişâhîyi ve emvâl-i mîrîyeleri vaqt ve zamânıyla te'diyesine ve meşâlihât-ı sâire-i şer'-i şerif ve kânûn-u münîfe ta'tbîk iderek ru'yet ve tanzîmine mübâderet ile ve vedi'a-i cenâb-ı bâdî olan fuğâra ve zu'efâyı mezâlim-i ta'addiyâtdan himâye ve şiyânet ve dâima iş hâlî ve irâde-i bâlleri müceb olur hâlleriniñ? esbâb ve istihsâline diğkat ve cümleden cânib-i selhü'l-cevânib?? hazret-i pâdişâhî isticlâb-ı da'vât-ı hayriyeye sa'y ve gayret ve inhâsî lâzım gelen kâffe-i huşûsâtı tarafımıza inhâya mübâderet ve hilâf-ı rızâ harekât vuğû'undan mübâ'adet eylemek için a'yânlık me'mûriyetini hâvî livâ-i Virânşehir ve Kangırı ve Kaşamonu'dan işbu buyuruldu tahtır ve yediñe i'tâ kılınmışdır bi-mennih-i Te'âlâ vuşûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere müceb-i buyuruldu 'âmel ve hareket ve hilâfından hazer ve mücânebet eylesiz. Fî 9 L. Sene 248.

Ser livâ-i esbâk dergâh-ı 'âlî es-Seyyid Hüseyin mütesellim-i livâ-i Virânşehir ve Kangırı ve Kaşamonu.

66a-240

248 senesi Hasan Çavûş-zâde dergâh-ı mu'allâ 'âtûfetlü Hüseyin Ağa Hazretleri'niñ Virânşehir sancağı mütesellimlik emri kaydır.

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'ü'l-mehâmid ve'l-mekârim el-muhtaş bi-mezîd 'inâyetü'l-melikü'd-dâim dergâh-ı mu'allâm kapucıbaşlarından Virânşehir sancağı mütesellimi vekîli olub bu def'a livâ-i mezbûre aşâleten mütesellim naşb ve ta'yîn kılınan Hasan Çavûş-oğlu Hüseyin dâme-mecduhû ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-keâm livâ-i mezkûrde vâkı' kazâlarıñ kuşât ve nüvvâbı zîde-fazluhum tevki'-i refi'-i hümâyûn vâşıl olıcağ ma'lûm ola ki muğâta'ât hazînesinden zabt ve idâre olunmağda olan elviyeden Virânşehir sancağı mütesellimi dergâh-ı mu'allâm kapucıbaşlarından iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim el-Hâc Mes'ûd dâme-mecduhûnuñ bu def'a 'azliyle yerine hademe-i devlet-i 'âliyyemden muttaşif?? ve re'âyâperver ve zabt-ı rabt-ı memleket ve himâyet ve şiyânet-i ahâlî ve ra'iyet huşûşlarına iktidâr ve ehliyeti bedîhî ve izhâr biriniñ mütesellim naşb ve ta'yîni lâzım gelüb sen ki kapucıbaşı mûmâ-ileyhsin seniñ evşâf-ı mezkûre ile ittîşâfını?? ve livâ-i mezbûr ahâlîsiyle ??? uyuş?? ve ibtilânıñ derkâr olduğuna binâen şeref-bağş şahîfe-i şudûr olan hañt-ı hümâyûn şevket-mağrûn-u pâdişâhânem mücebince mütesellimlik-i

mezkûruñ hükümeti şimdiden ve muḳâta‘ât vesâir iltizâmâtı iki yüz kırk sekiz senesi martından i‘tibâren ma‘lûmü'l-miḳdâr şemerât ve bedelât ile ‘uhdeñe ihâle olunması bâbında emr-i şerîfim şudûrunu ricâl-i devlet-i ‘âliyyemden hâlâ muḳâta‘ât hazînesiniñ vâridâtı nâzırı iftiḫârü'l-emâcid ve'l-ekârim Meḫmed Emîn dâme-mecduhû ifâde ve i‘lâm itmekden nâşî ol-bâbda başmuḫâsebeden vürûd iden ‘ilm-u ḫaber mevâddesi üzere me‘mûriyetiñi ḫâvî işbu emr-i celîlü'l-ḳadrım işdâr ve ile tesyâr olunmuşdur imdi livâ-i mezbûruñ bu vecihle ‘uhdeñe ihâlesinden merâm-ı aşl-ı zat-ı ḫilâfet-simât mülûkâneme vedi‘a-i Cenâb-ı Rabb-i ‘İzzet olan fuḳâra-yı ra‘iyet ve sekene-i vilâyetiñ zulm? ve ta‘addiden veḳâyetleri ‘arzına mebni idüğü zâhir vecihle olmağla müktezâ-yı me‘muriyet ve lâzime-i gayret ve şadâkatıñ üzere mütesellimlik mezkûruñ şaff-ı?? idâresiyle ḫimâyet-i fuḳâra ve şiyânet-i ‘acize ve zu‘efâ-i emr-i?? himmete?? diḳḳat ve her hâlde şeri‘at-ı mazhere-i Ḥazret-i Peygamber’iye tevessül ve i‘tişâm iderek taraf-ı eşref-i pâdişâhânem için cümleden isticlâb-ı da‘vât-ı ḫayriyeye mübâderet ve livâ-i mezbûruñ ḫaşelât?? ve müknenât-ı sâiresini vâkt ve zemânıyla hazîne-i mezkûreye irsâl ve teslîme ikdâm ve müsâra‘at ve muḡâyir-i rızâ-i vaz‘ ve ḫâlât-ı vuḳû‘undan ḫazer ve mücânebet eylesesiz ve siz ki ḳuzât ve nüvvâb mûmâ-ileyhimsiz mazmûn-u emr-i şerîfim siziñ daḫi meczûmuñuz olarak mütesellimlik-i mezkûru ber-minvâl-i meşrûḫ ḳapûcibaşı mûmâ-ileyhe zabt ve mürşalât?? ve â‘idât ve müknenât-ı sâiresini öteden-berü olageldiği cihetle aḫz ve ḳabz itdürüb mütesellimlik umûrine kimesne tarafından daḫl ve ta‘arruz vuḳû‘a gelmemesi emrine bi'l-ittifâḳ ihtimâm ve diḳḳat ve ḫilâfindan tevaḳḳî ve mübâ‘adet eylemeñiz bâbında fermân-ı ‘âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki;** vuşûl bulduḳda bu bâbda vech-i meşrûḫ üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzimü'l-imtişâlimiñ mazmûn-u itâ‘at-maḳrûnuyla ‘âmel ve ḫareket eylesesiz şöyle bilesiz ‘âlâmet-i şerifime i‘timâd ḳılasız. Tahîren evâḫir-i şehri-i Şa‘bânü'l-mu‘azzam sene şemân ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

Ḳostantîniye el-maḫrûse

66b-241

Ber-vechi âfî i‘lâm bâlâsına buyurulan buyuruldu-yu sâmi ḳaydır.

Zîr-i i‘lâm-ı şer‘iyyede baş ve beyân ḳılındığı vecihle Bâyıdır ḳaryesinde mürûr-u ‘ubûr için vaz‘ olunan ḫayvânâtıñ meḳârecisi idâre idmeyüb kirâḫânede olan ḫayvânât telef olduğu ecilden vücûh-u ahâlî-i cümle muḫtârân sancaḳ ma‘rifet-i şer‘ ve ma‘rifetimiz ve cümle ma‘rifet ve ittifâḳıyla merḳûm İsmâ‘îl ‘azl ve ḳarye-i mezbûr ahâlîlerinden Bankodoz?? Muşafâ Ağa vesâir esâmileri maşûr kimesne ile cümle

ahâlî-yi kıryeye ramazân-ı şerîf ğurresinden i'tibâren mâhiye yedişer yüz ellişer?? ğuruş cânib-i sancağdan i'tâ olunacağı derûn-u i'lâm-ı şer'iycede müstebân olmağla siz ki kırye imâmı ve ihtiyâr ve cümle ahâlîlersiz sizler daği kıryelerinizden mürûr-u 'ubûr iden 'asâkir-i nizâmîyeniñ rûkûbine müktezâsı olan mekâri bârgîrlerini bi-lâ rencîde i'tâ ve haqq-ı mesâfiretlerine diğkat ve maqtû' olan mebâligî mâh-be-mâh ve cânib-i sancağdan ağız ve kabz eylemeñiz bâbında işbu i'lâm-ı şer'iyce mücebince buyurulduumuz taħrîr ve yedleriñize mesned olarak i'tâ olunmuşdur bi-mennihi Te'âlâ ber-müceb-i buyuruldu 'âmel ve harekete diğkat eyleyesiz. Fî 15 L. Sene 48.

Es-Seyyid Hüseyn ser livâ-i sâbık dergâh-ı 'âlî mütesellimi livâ-i Virânşehir ve Kângırı. Mim.

66b-242

Bâyındır kıryesinden mürûr-u 'ubûr iden 'asâkir-i nizâmıñ mekâresiyçün kırye-i mezbûrede idâre olunmasına verilen i'lâm kayıdır.

Mâ'ru'z-u dâ'îleridir ki

Bayındır kıryesinde mürûr-u 'ubûr için vaz' olunmuş olan hayvânâtıñ mekârecisi İsmâ'îl nâm kimesne idâre idemeyüb kirâhânedede olan hayvânât bir taraftan telef ve helâ'a?? olundukları ecilden vücûh-u ahâlî ma'rîfetiyle merķûm İsmâ'îl 'azl ile hayvânât ve meşârifât-ı sâireleri kendü taraflarından olmak üzere kırye-i mezkûre ahâlîlerinden Bankodoz-zâde Muştafâ Ağa ve Emîr Hüseyn Ağa ve Ağzıballı?? Hasan Ağa ve Kara Memiş-oğlu Ahmed Ağa ve İbrâhîm Kethûdâ ve Madedli??-oğlu İbrâhîm ve Kôr 'Osmân-oğlu 'Ali İnce Mehmed-oğlu Hasan ve kıryece ihtiyârlar ma'rîfetiyle kırye-i mezkûrede vâkı' kirâhâneniñ idâresi huşûsuna intihâb itmiş oldukları mûmâ-ileyh Bankodoz-zâde Muştafâ Ağa'ya ramazân-ı şerîf ğurresinden beher mâh yedişer yüz elli beş ğuruş cânib-i sancağdan i'tâ olunmasını vücûh-u ahâlî ve sancağ a'yânları ma'rîfetiyle muķâvele olunduğundan mebâligî-i mezkûre beher mâh yedişer yüz elli beş ğuruş mûmâ-ileyh Muştafâ Ağa'ya muķâvele olunduğu minvâl üzere i'tâ olunmasını icâb eylediği huzûr-u devletlerine i'lâm olundu. Hurreire fî-ğurre-i Ramâzanü'l-mübârek sene şemân ve erba'în ve mieteyn ve elf.

66b-243

Hâcî 'Avâz- oğlu Hâcî Sa'îd'iñ hâne odası da'vâsınıñ hüccet-i kayıdır.

Medîne-i Tarağlı-borlu nâm-ı diğder Za'ferân-borlu mağallâtından Çâvûş Ağa mağallesi sâkinlerinden iken bundan ağdem vefât iden Delî Göz-oğlu işbu el-Hâc

‘Osmân Ağa ibni ibni ‘Ali nâm müteveffânîñ şülb-i kebîr oğlu ‘Osmân aşâlete ve şülb-i şağîr oğulları Mehmed ve Hayrullâh nâm şîgârîñ bâ-hüccet-i şer‘iyye vaşiyeleri anaları Sare binti Muştafâ tarafından ve şülbiye-i kebîre kızları ‘Âyişe ve diğêr Sare taraflarından vekîl olduğu müteveffât oğlu Muştafâ bin ‘Osmân ve Aħmed ‘âmuca oğlu Mehmed bin Aħmed şehâdetleriyle vekâleti ber-nahç-i şer‘a şâbit olan vaşiyeye-i merķûmeniñ oğlu Muştafâ bin Mehmed vekâleten ve yine müteveffâ-yı merķûm Hâcî ‘Osmân’îñ li-ebeveyn qarındaşı Ebûbekir Ağa ibni'l-mezbûr ‘Ali nâm müteveffânîñ şülb-i kebîr oğlu ‘Ali aşâleten ve şülb-i şağîr oğlu ‘Ömer ve şülbiye-i şağîre kızları Halime ve Havvâ nâm şağârîñ bâ-hüccet-i şer‘iyye vaşiyeye-i mansûbeleri vâlideleri Şerîfe binti Hüseyin tarafından vekîli olduğu şâhidân-ı merķûmuñ Muştafâ ve Mehmed’îñ şehâdetleriyle vekâletleri şâbit olan Kaştamonulu Sarrâc Hasan Usta bin ‘Osmân vekâleten meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu ba‘isü'l-kitâb müteveffâ-yı merķûmanıñ li-üm qarındaşları Hâcî ‘Avaz-oğlu Hâcî Sa‘îd Ağa ibni Hâcî Mehmed mahzarında bi'l-aşâle ve bi'l-vekâle üzerine da‘va ve taķrîr-i kelâm idüb medîne-i mezkûrede Cemile Hâtûn evķâfindan Cinci Hânı dimekle ma‘rûf hânîñ çay tarafından orta katında vâkı‘ bir tarafı Çiftlikli Hâcî Feyzullâh-oğlu Mehmed ve bir taraftan çıkmaz aralık ile mahdûd ve bir ‘aded odayı müteveffâ-yı merķûmuñ Hâcî ‘Osmân Ağa ve Bekir Ağa ile merķûm Hâcî Sa‘îd Ağa üsvâsen?? ‘âle'l-iştirâk otuz seneden mütecâviz ber-vech-i iştirâk taşarrufu? iken merķûmânîñ her birleriniñ şülüs hişşeleri intikâl-i ‘âdî ile evlâd-ı mezkûr ve anâsına ‘âle's-seviye?? intikâl idüb gerek bizim ve gerek Hâcî Sa‘îd Ağa’nîñ eşyâlarımız el-hâlet-i hazîhi oda-i mezkûrede mevcûd olub cümlemiz oda-i mezkûrede vaz‘u'l-yed iken merķûm Hâcî Sa‘îd Ağa müstâkilen zabt iderim deyü eşyâmızı iħrâc itdürmek sevdâsında olmağla sûal olunub oda-i mezkûruñ şülüsân hişşesinden keff-i yed ile kemâ fi's-sâbık ‘âle'l-iştirâk taşarrufumuza müdâhele itmemesine tenbîh-i şer‘-i olunmağ bi'l-aşâle ve li-vekâle maṭlûbumuzdur ve müvekillerine ğıbbe's-suâl merķûm Hâcî Sa‘îd cevâbında oda-i mezkûre fi'l-aşl Kôr Hâcî ‘Ömer’îñ kızı dimekle ma‘rûf vâlidemiz ‘Âyişe Hâtûne’niñ babasından intikâl-i ‘âdî ile müstâkilen intikâl idüb taht-ı taşarrufunda iken iki yüz otuz doķuz senesinde hâne-i mezkûr ber-vech-i iltizâm ‘uhdesinde olan Aşmâz-zâde Hâcî Halîl Ağa’nîñ ma‘rifetiyle şuhûd mahzarında üç yüz ğuruş bedel muķâbelesinde baña ferâğ idüb ve ben daħi kabûl birle yanında olan ferâğ-ı mezkûresini ibrâz idüb buçuk?? müstâkil vaz‘-ı yed iderim deyü bu vecihle mutaşarrıf olduğunu lede't-tezkiye maṭbûlüş-şehâde idükleri zâhir olan Çapulcu-zâde?? Aħmed Ağa ibni ‘Osmân ve ‘Arabîñ??-zâde el-Hâc

‘Ali Ağa nâm kimesneler mütevellî vekîl-i mültezem-i merķûm ma‘rîfetiyle vâlidesi merķûme ‘Âyişe bedel-i mezkûr muķâbelesinde bizim hişşelerimiz ferâğ idüb oda-i mezkûre merķûm Hâcî Sa‘îd Ağa’nıñ müstakilen taht-ı icâresinde olduğuna edâ-i şehâdet-i şer‘iyye itmeleriyle müdde‘a-i merķûmden sâbık târîhiyle da‘vâ-yı meşrûhalarını mütabık beyyine taleb olunduķda ba‘de'l-imhâl ve'l-istimhâl eynân-ı?? beyyineden izhâr-ı ‘acz ile müddet-i mezkûrede müteveffâ-yı merkûman ile ‘âle'l-iştirâk icâreteyn ile mutaşarrıf olmadığına bi't-taleb yemîn teklîf olunduķda ‘alâ vechi'l-mesûl yeminen bi'llahi'l-‘âliyyü'l-a‘lâ itmeğın merķûm Hâcî Sa‘îd Ağa’nıñ yedinde olan zabt temessükü mücebince müstakilen zabt ve taşarrufuna hük-m-ü şer‘-i lâhık olarak talebiyle müdde‘i-i merķûmunuñ oda-i mezkûrede olan

67a-243

emvâl ve eşyâlarını ihrâc ve bi-lâ beyyine fi-mâ bâ‘d oda-i mezkûreye müdâhele itmemelerine tenbîh-i şer‘i olunmağın mâ-vâķı‘ bi't-taleb ketb olundu. Hurre fi'l-yevmü's-sâliş ‘işrîn min-şehr-i Şa‘bânü'l-mu‘azzam sene semân ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

[Şuhûdü'l-hâl]

Faziletlü Müftî Efendi Hâzretleri, Çavûş-zâde Seyyid ‘Osmân Ağa, Bozacı-zâde Seyyid ‘Ali Efendi, Emîr Hâce-zâde Sa‘îd Emîn Ağa, Nâib-oğlu Seyyid el-Hâc Mehmed Ağa ve ğayruhum.

Himmet bi'l-ħayrî's-sa‘âdeh.

İsmâ‘îl el-müvella-ħilâfete be-medîne-i Taraķlı-borlu nemeķahül-faķirun-ileyh ??? ğufirelehâ.

67a-244

‘Âtûfetlü Hasan Çavûş-zâde İsmâ‘îl Bey’iñ mütesellimlik vekâleti buyurulduşu kayıdır.

Şerâyi‘-şîâr Virânşehir sancağının ħâvî olduğu ķazâlarıñ ķuzât ve nüvvâbı faziletlü semaħatlü efendiler zîde-fezâilehum ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-aķrân medîne-i Za‘ferân-borlu a‘yânı sa‘âdetlü el-Hâc Aħmed Ağa ve medine-i mezbûruñ vücûh-u ağvâtı sa‘âdetlü ağalar ve livâ-i mezkûruñ a‘yânları sa‘âdetlü ağalar ve bi'l-cümle vücûh ve ahâlî vesâir iş erleri inhâ olunur ki bâ-irâde-i seniyye ‘uhde-i şâdıķaneme ihâle ve ihsân-ı hümâyûn buyurulmuş olan Virânşehir sancağının umur-u mütesellimliğı bu def‘a dârende-i buyuruldu iftiħârü'l-emâcid ve'l-ekârim maħdumum? ‘âtûfetlü necâbetlü es-Seyyid İsmâ‘îl Bey’iñ ‘uhde-i şâdıķanesine tarafımdan bi'l-vekâle ihâle ve

tefvîz kılınmış idüğü siz ki efendi ve a'yân ve vücûh vesâir muhâtabûn-u mûmâ-ileyhimsiz mîr-i mûmâ-ileyhiñ vekâleti ma'lûmuñuz olduğda tarafımıza olan itâ'at ve inkıyâdınız gibi her hâlde râyet-i muţâba'ât birle umûruna muhâlefet itmeyerek umûr-u mihâm saltanat-ı seniyye ve maţlûbât-ı sâireniñ vaqt ve zemânıyla te'diye ve teslîmine vüfûr sa'y ve diğkat ve umûr-u vekâlet mütesellimliğine bir taraftan müdâhale ve ta'arruz olunmaya ve sen ki vekîl-i mûmâ-ileyhimsin sen daği cem'-i umûruñu şeri'at-ı garrâyâ tatbîk iderek fuğâra ve zu'efâ ve bi'l-cümle ahâlî-i memlekete himâyet ve şiyânet birle cânib-i hilâfet-simât cenâb-ı hazret-i zıllü'llâhiye isticlâb da'vât-ı hayriyeye mezîd sa'y ve gayret eylemek bâbında vekâletiñi hâvî işbu buyuruldu tahrîr ve yedine i'tâ ve cümleye ilan ve hiţâb olunmuşdur bi-mennihi Te'âla gerekdir ki vech-i meşrûh üzere ber-mûceb-i buyuruldu 'âmel ve hareket ve hilâfindan begâyet hazer ve mücânebet eyleyesiz.

67a-245

Bolu a'yânı Hâcî Ahmed Ağa'nın taşşıldârlığı buyuruldu kayıdır.

Medîne-i Borlu'da mesned-nîşîn şeri'at-mübîn? olan semâhatlü efendi hazretleri ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân sancağı mezbûr a'yânı El-Hâc Ahmed Ağa ve vücûh-u memleket vesâir söz şâhibleri ve iş erleri zidet-meğâdiruhum inhâ olunur ki işbu kırk sekiz martı ibtidâsından şu'bâtı gâyetine kadar bâ-fermân-ı 'âlî Virânşehir sancağının umûr-u mütesellimliği 'uhdenize ihâle buyurularak mâhiye dört biñ gurus muğâta'ât-ı hümâyûn hazînesine tayyârât? olmak üzere mu'tâd-ı kadîm maqtû' olarak maţlûb buyurulmuş ve bu tayyârât-ı? mezbûr ??? tarafından sancağın ahâlî ve fuğârasına başkaca tarh ve taksîm birle ağız olunmuş ise de kendi hâlinde bi-cürm kimesneleriñ bu mekûle tayyârât için aqçe virdi muğâyir-i rızâ cenâb-ı bârî ve hilâf-ı hazret-i cihândâri olduğuna binâen bundan böyle tarafımızdan kazâlara taşşıldâr varduğda geşt-ü güzâr itmesi istedik sancağ-ı mezbûr kurâlarında daği taşşıldâr ademi daği gezememek?? hemân hizmet-i mübâşiriyesîn alub tarafımıza gelmek üzere kazânınızın taşşıldârı olacak meşârifime?? daği fuğâraya igâne?? olub ve ??? tayyârât ve resm-i 'âidât-ı sâire her ne ise a'yânınız olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân sa'âdetlü el-Hâc Ahmed Ağa'ya huşuş-u mezbûr der-'uhde ve havâle olunduğu ma'lûmuñuz olduğda ağa-yı mûmâ-ileyh işbu vesile ile kendü hâlinde olan bî-cürm kimesneleri tecrîm itmek dâ'îyesinde bulur ise tarafımıza ismi ve şöhretiyle ihbâr ve ifâde itmek ve sen ki a'yân-ı mûmâ-ileyhsin sen daği 'uhdeñe ihâle kılınan mevâdı ruşsat-ı ganimet bilmeyüb nâ-şer harekete cesâret

ider isen soñra nedâmetini mûceb-i medâr?? olacağını güzelce mülâhaza idüb şer'an takrîri lâzım gelen kimesneden

67b-245

mâl tahmîlinden ziyâde akçe muţâlebesiyle rencîde itmemek şartıyla huşûş-u mezbûr 'uhdene ihâle olundugunu hâvî işbu buyuruldu tahrîr ve yedine i'tâ ve tesyîl olunmuş bi-mennihi Te'âlâ vuşûlünde gerekdir ki ber-vech-i muharrer üzere mûceb-i buyurulduya 'âmel ve hareket ve hilâfindan ziyâde hâzer ve mûcânebet eyleyesiz.

67b-246

E'uzû bi'llâhi min-eş-şeytâni'r-racîm. Bismi'llâh'r-rahmani'r-rahîm.

Yâ Fettâh Yâ Rezzâk Yâ Rahîm Yâ Rahmân Yâ Zü'l-Celâli ve'l-İkrâm

Yâ Râbbi Vehtimlî

Haze'l-emr bi'n-necl

İzzet-meâb şeri'at-nişâb mürselîn-i kirâmdan Mevlânâ es-Seyyid Mehmed Memiş Efendi kâmyâb ba'de'l-taḥiyyatü'l-vâfiye inhâ olunur ki Taraqlı-borlu kazâsınıñ umûr-u şer'iyyesi işbu sene-i sem'an ve erba'in ve mieteyn ve elf şevvâli'l-mükerremi guresinden nezâret-i 'âmire binâen tarafımdan saña inâbe olunmuşdur gerekdir ki kazâ-i merkûm gurre-i mezbûreden bi'n-neyâbe zabt ve beyne'l-ahâlî icrâ-yı ahkâm-ı şer'-i 'âlî eylesesin ve's-selâm.

El-fakîr Yahyâ-zâde Mehmed Sa'îd el-Ḳâḍî'asker-i Anadolu.

67b-247

248 senesi Mısır vâlîsi el-Hâc Mehmed 'Ali Paşa ve oğlu İbrâhîm Paşa Hazretleri'yle barışmak emri kayıdır.

Düstûrûn-u mükerremûn müşîrûn-u müfehhemûn nizâmü'l-'âlem müdebbirü'l-umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-şâkıb mütemmimû fihâmü'l-enâm bi'r-re'yi's-şâib memhûr ve bünyânü'd-devlete ve'l-iqbâl müşeyyid-ü erkânü's-sa'adeh ve'l-iclâle'l-mahfûfûn be-şunûf-ı 'avâtîfû'l-melikü'l-a'lâ Anadolu'nuñ şol-çolu yemîn ve yesâriyla nihâyetine varınca vâkı' vüzerâ-yı 'azâm edâme'llâhu Te'âlâ iclâlehum ve a'zâmü'l-ümerâi'l-kirâm el-fihâmü'l-küberâi'l-iftihâm ûlû'l-ḳadr ve'l-ihtirâm aşhâbü'l-'izz ve'l-ihtişâmü'l-muhtaşûn bi-mezîd 'inâyetü'l-melikü'l-a'lâ mîrîmirân-ı kirâm dâme-iqbâlehum ve akzâ ḳuzâtü'l-müslimîn-i evlâ vülâtü'l-muvâhḫidîn me'âdenü'l-fezâil ve'l-yakîn râfî'-i i'lâmü's-şeri'ate ve'd-dîn vârisü 'ulûmü'l-enbiyâ-i ve'l-mürselîne'l-muhtaş bi-mezîd 'inâyetü'l-melikü'l-mü'in mevlânâ Arz-ı rum ḳâḍısı

zîdet-fezâile ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-keîâm kuzât ve nüvvâb zîde-fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimîn ve a'yân ve voyvodagân vesâir zâbiân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-âdruhûm tevki'-i refi'-i hümayûn vâsıl olıcağ ma'lûm ola ki MıŖır vâlisi düstûrûn-u mükerremûn müşîrûn-u müfehhamûn nizâmü'l-âlem vezîrim el-Hâc Mehmed 'Ali PaŖa ve oğlu vezîrim İbrâhîm PaŖa edâma'llâhu Te'âlâ iclâlehumânîñ bu def'a taraf-ı eşref-i saltanat-ı seniyyeme 'arz ve ızhar eyledikleri müessir-i Ŗunûf ve 'ubûdiyyet nuzur?? me'â ??? mülûkânemde rehîn maqbûliyet olarak haklarında eltâf-ı seniyye-i Ŗâhâne ve i'tâf-ı 'âliyye-i mülûkânem erzân ve MıŖır ve Girid eyâletleri müşârun-ileyh Mehmed 'Ali PaŖa 'uhdesinde ba'de'l-ibkâ ve'l-iltimâs-ı maŖŖûŖuna musâ'aqate-i?? ve mîrhâclık?? ve cerîde başbuğluk inzimâmıyla Ŗam ve TrablusŖam ve Ŗayda ve Bahr-ı Sefid ve Haleb eyâletleriyle Kudûs ve Nablus sancağları kendüsüne tevcihiye ve ihsân kılınarak ve oğlu müşârun-ileyh İbrâhîm PaŖa dañ yine Ŗeyhü'l-haremlık Mekke-i Mükerreme ve Cidde sancağı ile kâ-mekâr?? ve muqâta'ât hazînesinden maqbût-ı? olan on? eyâletîñ muhaŖŖıllık vechiyle 'uhdesine ihâlesi hakkında vâkı' olan istid'âsına müsa'âde-i 'âliyyem buyuruğı ve sezâvâr kılınmış ve zât-ı merâhim ayât-ı?? pâdiŖâhâneme mevhubê-i ileyh olan Ŗîme-i feñime-i memâlik-i perveri ve mu'adelet ve seciyye-i?? kerîme-i merâhim-kesteri ve Ŗefkat iktizâsınca Anadolu tarafında bulunan bi'l-cümle ahâlî ve vücûh ve müte'ayyinân?? işbu eyyâm-ı salifeden dolayı hiçbir vakitte sûal olmamağ üzere her ne olmuş ise mağallesi 'isyân mensıben?? hükümüne konularağ bu irâde-i merâhim ifâde-i mülûkânem Anadolu'nuñ Ŗağ ve orta kollarına diğerevâmîr-i Ŗerîfem neŖriyle lâzım gelenlere bulundurulmuş olmağla siz ki vüzerâ-yı müşâr ve mîrimîrân ve mevlânâ ve kuzât ve nüvvâb vesâir mûmâ-ileyhümâsız siz dañ bu vecihle cümle hakkında buyuruğı ve mebzûl kılınan merâhim ve eşfâk-ı? seniyye-i Ŗehriyârâneme zîr-i irâdeñizde iktizâ idenler i'lân ve işâ'at ve bu huŖŖûsdan ötürü o miŖillü müdde'ayâtîñ?? tañmîn kılub ve ref'-i haŖyetleriyle zât-ı hilâfet-simât Ŗehen-Ŗâhâneme vedi'a-i hazret-i rabbü'l-izzet olan ahâlî-yi memleket ve fuğâra-yı ra'ıyyetîñ hemîŖe aŖŖ-ı ??? hayriyete?? imtinâh-ı?? pâdiŖâhânem üzere asâyîŖ-i hâl ve arâmıŖ?? bi'r-re'y vesâilini bi'l-istikmâl taraf-ı müstem'-i?? mecidü'Ŗ-Ŗeref-i Ŗehriyârânem için cümleden da'vât-ı hayriyeye isticlâbı esbâbını istiŖŖâle iğdâm ve gayret eylemeñiz fermânım olmağın Ŗeref-efzây Ŗahîfe-i Ŗudûr olan hañt-ı hümayûn merâhim?? nümûn-i?? mülûkânem mücebince i'lâmen ve ifhâmen ve tenbîhen ve

ikdâmen mahşûşen işbu emr-i celilü'l-ıqadrim işdârıyla mütesyâr olunmuşdur imdi bâlâda beyân olunan irâde-i emr-i himmet ifâde-i mülûkânemi lâzım gelenlere

68a-247

etrâfıyla tefhîm ve ebnâ iderek o mişillüleriñ te'mîn-i kulûbleriyle cümlesiniñ isticlâbı da'vât-ı hayriyet meshûbleri?? emr-i ehemmine i'tinâ kılınmağ ma'clûb-u mülûkânem idüğü ma'lûmuñuz olduğda ber-minvâl-i muharrer 'âmel ve harekete bi'l-ittifâk ihtimâm ve diğkat ve bu vesile ile muğâyir-i rızâ-i şâhânem kimesneye zinhâr bir nağş ta'addî vukû'unu tecvîzden tevakkî ve mübâ'adet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şadır olmuşdur **buyurdum ki;** vuşûl bulduğda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtîşâlimiñ mazmûn-u itâ'at-maqrûnuyla 'âmel ve hareket ve hilâfından hâzer ve mücânebet eylesesiz şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fi-evâsıt-ı Zi'l-ħiccete's-şerîfe sene sem'an ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Qostantiniye el-mahrûse

68a-248

248 senesine mahşûben rûz-ı hıızır sancağ defteri kayıdır.

Virânşehir sancağında tevzî'-i mu'tâd olan rûz-ı hıızır ve rûz-ı kâsım defterleriniñ yekûnu ba'de't-tenkîh tevzî'ine ruşsatı hâvî bâlâ-yı deftere şahh-ı 'âlî keşide buyurularağ tevzî' olunmağ bâbında şeref-efzây şahîfe-i şudûr olan fermân-ı cihân-me'tâ' mücebince iki yüz kırğ sekiz sene-i rûz-ı kâsımından işbu sene-i mezbûre ruz-ı hıızırına gelince kırğ sekiz senesi martı i'tibârıyla taqsît-i evvel emvâli hazîne-i muğâta'ât ve bâ-puşulaha-i mağkeme mürûr-u 'ubûr ve tataran ma'rîfetleri ve bâ-defter-i mûmzâ ba'zı sancağ meşârifât-ı ve ber-mu'tâd-ı livâ-i mezkûr müteselliminiñ bâ-puşulahâ-i mağkeme mağbağ meşârifâtı ve ref'-i menzil bedeliniñ taqsît-i evveli livâ-i mezbûr mütesellimi dergâh-ı mu'allâ kapûcibaşlarından 'âtûfetlü es-Seyyid Hüseyin Ağa Hazretleri ma'rîfeti ve bi'l-cümle livâ-i mezbûruñ hâvî olduğı kağâlarıñ a'yân ve muhtârları ve ser-livâ-ı olan medîne-i Taraklı-borlu'nuñ vücûh-u ağıvâtı meclis-i şer'-i şerîfde hâzirûn oldukları hâlde cümleñiñ mağbûlleri olarak el-yevm livâ-i mezbûruñ mevcûd ve mu'teberi olan biñ iki yüz sekiz buçuk hâneye li-ecli't-tebeyyün tevzî' ve taqsîm ve her bir kağânıñ hâneleri tahtına hişşeleri terķim olunan defterdir ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur. Hurrîre fi'l-yevmü't-tâsi' min-Zi'l-ħiccete's-şerîfe sene şeman ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Guruş

001250 Ber-mu'tâd-ı kadîm Kütahya takşî-i evveli

028750 Takşî-i evvel bedel-i iltizâm 'an-hazîne-i muqâta'ât 26250 guruş, harc-ı bâb evvel hazîne-i mezkûr 2500 guruş

092325.5 Takşî-i evvel semere-i muqâta'ât hazîne-i mezkûr

016250 Takşî -i evvel harc-ı bâbı hazîne-i Darbhâne-i 'Âmire
138575.5

008000 Ber-mu'tâd-ı kadîm mütesellimiye

010000 Der-Sa'âdet'e mâli-mezkûru müte'ahhüd olan şarrâf ta'ahhüdiyesi

005000 Livâ-i mezkûr mütesellim vekili necâbetlü İsmâ'îl Bey Hazretleri'ne cümle ma'rifetiyle ücreti

007455 İki yüz kırk sekiz senesine maşûben ref'-i menzil bedelinin takşî-i evveli

007500 Altı aylık kapu kethûdâsı mâhiyesi 3000 guruş, kâğıd mürekkebe ve mum behâ
4500 guruş
176530.5

002000 Ber-mu'tâd-ı kadîm katibiye

001000 Livâ-i mezbûrda mâl-ı mezkûru ahz ve ta'dâd iden şarraf ücreti

082650 Virânşehir sancağınıñ şandık mâlından kâ'ide-i belde üzere emîn-i şandık sa'âdetlü el-Hâc 'Osmân Efendi yediyle bâ-defter-i müfredât

000600 Ber-mu'tâd-ı kadîm altı aylık şandık emîni ücreti

010000 Şandık malına noşşân tertîb itmek için cümle ma'rifetiyle i'âne
262780.5

005883 Ber müceb-i defter-i müfredât şehir kethûdâsınıñ meşârifâtı 3583 guruş, def'a mûmâ-ileyh yediyle meşârif 2000 guruş, mûmâ-ileyhiñ altı aylık ücreti 300 guruş

000950 Ber-mu'tâd-ı kadîm maşkeme kirâsı 250 guruş, Hâcîlar obasına i'âne 500 guruş, Kapullulu 'Osmân Ağa'ya 200 guruş

002000 Hamamlu kıyâsesine cümle ma'rifetiyle i'âne

002500 Bir senelik Kuruğöl derbendi salyânelerine 900 guruş, Hamamlu bogazı 600 guruş, Çomçalı sekbânlarına 600 guruş, Gökçeagaç 400 guruş

001500 Ber mu'tâd-ı Kızılbil köprücülerine 600 guruş, Ödemiş divânına 100 guruş, Aktaş kazâsına 400 guruş, Şadık-seviller divânına 400 guruş, Çavûşlar'a 250 guruş, Köprübaşı'na 50 guruş

275613.5

- 006890 Ğuruş başına birer pâreden ħarc-ı imzâ ħâkim efendi dâ'îlerine
 001500 Bi'l-cümle ahâlî-i sancağıñ re'y-i ittifâklarıyla ber-mu'tâd-ı kadîm ħâkim efendi dâ'îleriniñ meşârifine medâr için ikrâmiye
 000500 Ber-mu'tâd-ı kadîm kethûdâiye
 000300 Ber-mu'tâd-ı kadîm kâtibiye
 000300 Ber-mu'tâd-ı kadîm ħüddâmiye
000200 Ber-mu'tâd-ı kadîm kaydiye 100 ğuruş, ihzâriye 100 ğuruş
 285303.5
-14530 Mühimmeden başka idhâl-i defter olunmuş fâĥiş mübâligden ħarc-ı
 270773.5 imzâdan daĥi ĥişsesiyle me'an bâ-irâde-i 'âliyye tenzîl olunmuşdur.

El-'Abdi'd-dâ'î 'Abdülkâdir

Ķad vâsele'l-kaydiyât fi 5 Ş. Sene 249.

68b-248

İşbu defteriñ 'aĥd-ı yekûnu olan mebâlig-i mezkûruñ ĥavî olduĥu kazâlardan zîrde mastûr olduĥu üzere li-ecli't-tebeyyün tevzî' ve takşîm ve ĥişşeleri kazâları taĥtına terkîm olunan defterdir ki zikr olunur.

Ķazâ-i Virânşehir	Ķazâ-i Ķızılbel	Ķazâ-i Aĥtaş	Ķazâ-i Şehâbeddîn
Hâne 102.5	Hâne 41	Hâne 24.5	Hâne 38
Ğuruş 24197	Ğuruş 9679	Ğuruş 5784	Ğuruş 8970
Pâre 27	Pâre 3	Pâre 33	Pâre 34
Ķazâ-i Yörük	Ķazâ-i Borlu	Ķazâ-i Eflâni	Ķazâ-i Ova
Hâne 27	Hâne 220	Hâne 102	Hâne 41
Ğuruş 6373	Ğuruş 51936	Ğuruş 24615	Ğuruş 9679
Pâre 36	Pâre 20	Pâre 29	Pâre 3
Ķazâ-i Ulus	Ķazâ-i Amaşra	Ķazâ-i Bartın	Ķazâ-i Kecinós
Hâne 69	Hâne 78	Hâne 91	Hâne 33.5
Ğuruş 16289	Ğuruş 18413	Ğuruş 21482	Ğuruş 7908
Pâre 7	Pâre 34	Pâre 32	Pâre 20

Қазâ-i Zerzene	Қазâ-i Tefen	Қазâ-i Pençшенbe	Қазâ-i Çehârшенbe
Ҳâne 22.5	Ҳâne 5.5	Ҳâne 60	Ҳâne 53
Ġуруш 5311	Ġуруш 1298	Ġуруш 14164	Ġуруш 12511
Пâре 27	Пâре 16	Пâре 20	Пâре 39
Қазâ-i Bendереғли	Қазâ-i Yeñice	Қазâ-i Қуруқавак	Cem'ân yekûn
Ҳâne 150	Ҳâne 39.5	Ҳâne 9.5	Ҳâne 1208.5
Ġуруш 35411	Ġуруш 9324	Ġуруш 2242	Ġуруш 285297
Пâре 11	Пâре 38	Пâре 28	Kesir 4 ġуруш 33 pâre

Livâ-i mezbûre bâ-irâde-i 'âliyye ve bâ-buyuruldu vürûd iden mübâşirâna verilen hizmet ve tataran ġarc-ı râhları ve meşârifât-ı mükteziye-i sâire

68b-249

248 senesi rûz-ı ġızır sancaġ tevzi'i defteriniñ fermânı kayıdır.

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim cami'ü'l-meġâmid ve'l-mekârim el-muġtaş bi-mezîd 'inâyeti'l-melikü'd-dâim dergâh-ı mu'allâm ġapûcıbaşlarından Virânşehir sancaġı mütesellimi Ҳüseyin dâme-mecduhû ve mefâġhirü'l-ġuzât ve'l-ġükkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-keâm Тарақли-борлу nâibiyle livâ-i mezbûruñ ġâvî olduġu sâir ġazâlarıñ ġuzât ve nüvvâbı zîde-fazluhum ve mefâġhirü'l-emâsil ve'l-aġrân a'yân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-ġadruhûm tevġî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olıcaġ ma'lûm ola ki muġaddemâ şâdir olan fermân-ı 'âlîşânım mücebince bu def'a Virânşehir sancaġında ġazâlarıñ kırġ sekiz senesi rûz-ı ġâsımından rûz-ı ġızırına gelince altı aylıġ olmaġ üzere Der-Sa'âdet'ime vürûd iden mûmzâ ve memhûr bir ġıġ'a tevzi' defteriniñ yekûnu iki yük seksen beş biñ üç yüz üç buġuk ġuruşa bâliġ olmuş defter-i mezkûr bi't-terfîġ on dört biñ beş yüz otuz ġuruşunu tenzîl ile şahġu'l-bâġî iki yük yetmiş biñ yedi yüz yetmiş üç buġuk ġuruşuñ tevzi'-i irâde-i 'âliyyeme mütevaġġıf idüğünü Anadolu Қадî'askerliġi pâyesi olub bu tarafda terfîġât-ı defâtire me'mûr olan İslânbol Қадîsı esbaġ a'lemü'l-'ulemâ'il-mütebaġġirîn mevlana 'Abdülġâdir edâme'llâhu Te'âlâ fezâile zîr-i defterde taġrîr ve imzâ ve temhîr itmiş ve defter-i mezkûr bâlâsına şahġ-ı keşîde olunaraġ 'iâde ve irsâl ġılınmış olmaġla siz ki mütesellim-i ġapûcıbaşı ve ġuzât ve nüvvâb vesâir mûmâ-ileyhimsiz vuşûl-i emr-i şerîfimle sâlifü'z-zikr iki yük yetmiş biñ yedi yüz yetmiş üç buġuk ġuruşu ma'rîfetiñiz ve cümle ma'rîfetiyle livâ-i mezbûr

ahâlîsine ta'dîl ve't-tesviye şurûtuña ri'âyet olunarak tevzî' ve takşîm ve yerlü yerinden cem' ve tahşîl ile mahâllerine te'diye ve teslîme diğkat ve meblağ-ı mezkûru hîn-i tevzi'yle defter-i mezkûre bir akçe zam ve 'ilâve olunmak veyâhûd tahşildâriye nâmıyla ziyâde akçe ahz ve tahşîl kılınmak lâzım gelür ise bi't-tahkîk mütecâsir olanlarıñ hağklarından gelineceği muhağğak ve muğarrer olduğuna binâen aña göre 'âmel ve hareketi mezîd ihtimâm ve diğkat itmeñiz fermânım olmağın mağşûşen işbu emr-i celîlü'l-ğadrım işdâr ve tesyâr olunmuşdur imdi keyfiyet ma'lûmuñuz olduğda ber-minvâl-i muğarrer 'âmel ve hareket ziyâde ikdâm ve ğayret ve meblağ-ı mezbûruñ şûret-i tevzî' ve tahşîli bu tarafda daği ma'lûm olmak içün lâzım gelen i'lâmını Der-Sa'âdet'ime irsâl ve takdîmine müsâra'at ve muğâyir-i vaz'a irâ'et ruğşat ile nefsiñizi mühlikeye ilkâdan tevağğî ve mübâ'adet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki**; vuşûl bulduğda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-ımtişâlimiñ itâ'at-mağrûnuyla 'âmel ve hareket eyleyesiz şöyle bilesiz 'âlamet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fi-evâhir-i şehr-i Muğarremü'l-ğarâm sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Kaydıyât?? fi 5 Ş. Sene 49.

Ğostantîniye el-mağrûse

69a-250

248 senesi rûz-ı hıızır Borlu ğazâsı sernâme defteri ğaydır.

Virânşehir sancağınıñ ser-livâsı olan medine-i Tarağlı-borlu ğazâsına ber-mûceb-i sicil öteden berü iki yüz yigirmi hâne i'tibâriyla sancağ tevzî'inden hişşe tarğ olunub el-yevm ğazâ-i mezkûrde mevcûd ve mu'teber olan yüz elli hâne üzerine tevzî' ve takşîm olunageldiğine binâen kırğ sekiz senesine mağşûben sene-i mezkûre rûz-ı hıızır i'tibâriyla tevzî' i vuğû'-bulan emval-i mîrîyeden zîrde maşûr olduğ üzere ğazâ-i mezkûr hişşesi olan emvâl-i mîrî ve meşârifâtı ğazâ ve müknenât-ı sâireniñ keyfiyet tevzî' bilmek içün livâ-i mezkûruñ ser-livâsı olan medine-i Tarağlı-borlu nâm-ı diğer Za'ferân-borlu ğazâsınıñ sene-i mezkûre rûz-ı hıızır tevzî' defteridir ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur. Ğurrire fi'l-yevmü'l-eğadî 'işrîn Zi'l-ğiccete's-şerîfe sene şem'an ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Ġuruş

51936.5 İki yüz kırk sekiz senesine maşsûben martı i'tibârıyla takşî-i evvel emvâlinde Virânşehir sancagında tevzî' vukû'-bulan emvâlden Borlu kazâsına tarh olunan

01000 Ber-mu'tâd-1 kadîm taşsîldâriye

00100 Ber-mu'tâd-1 harc-1 tahvîl

01500 A'yân-1 kazâ-i Hâcî Ahmed Ağa'nın a'yâniyesi

002500 Ber-mu'tâd kabz-1 mâl ücreti

54786.5

08000 Hil'at behâ

00780 Kazâda bâ-berât-1 'âlî tevellüd ve fevt olanların tahtirine me'mûr olan muqayyed 'Ali Efendi'nin mahiye seksen Ġuruş ma'âşî vefâ itmediğinden yüz otuz Ġuruşa iblâğına cümle ma'rîfetiyle i'lâm olunduğu üzere mâhiyeleri

04500 İki yüz kırk dokuz senesine maşsûben üzerlerine edâsı lâzım gelen nüzl ve 'avâriz mîrisi

68066.5

00780 Kırân karyesi zimmiyânlarının hâne maddesiçün harc-1 fermân 480 Ġuruş, a'yân-1 mûmâ-ileyh hil'at elbâs olunduğda virdiği kapu harcı 300 Ġuruş

68846.5

01721.5 Ġuruş başına birer pâreden hâkim efendi dâ'îlerine harc-1 imzâ

00200 Ber-mu'tâd-1 kadîm hâkim-i mûmâ-ileyhin kethûdâiyesi

00110 Ber-mu'tâd-1 kadîm hüddâmiye

00280 Ber-mu'tâd-1 kadîm kâtibiye

00040 Ber-mu'tâd-1 kadîm kaydiye

00060 Ber-mu'tâd-1 kadîm ihzâriye

71258

-7125 Mühimmeden başka idhâl-i defter olunmuş fâhiş mübâligden harc-1

64133 imzâdan dahi hişsesiyle me'an bâ-irâde-i 'âliyye tenzîl olunmuştur.

El-'Abdî'd-dâ'î 'Abdülkâdir

69a-251

248 senesi rûz-ı hıdır Borlu kazâsı sernâme defteri fermânı kayıdır.

İftihârül-emâcid ve'l-ekârim câmi'ül-mehâmid ve'l-mekarim el-muhtas bi-mezîd 'inâyetül-melikü'd-dâim dergâh-ı mu'allâm kapûcubaşlarından Virânşehir sancığı

mütesellimi Hüseyn dâme-mecduhû ve kıdvetü'n-nüvvâb el-müteşerri'în Taraqlı-borlu kazâsı nâibi mevlânâ (boş) zîde-'ilmuhû ve mefâhîrû'l-emâsil ve'l-akrân vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-ğadruhûm tevki'-i refi'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki muqaddemâ şâdir olan fermân-ı 'âlîşânım mücebince bu def'a Taraqlı-borlu kazâsınıñ kırk sekiz senesi rûz-ı kâsımından rûz-ı hıızırına gelince altı aylık olmak üzere Der-Sa'âdet'ime vürüd iden mümzâ ve memhûr bir kıt'a tevzi' defteriniñ yekûnu yetmiş biñ iki yüz elli sekiz ğuruşa bâliğ olmuş defter-i mezkûr bi't-terfik yedi biñ yüz yigirmi beş ğuruşunu tenzîl ile şahhu'l-bâkî altmış dört biñ yüz otuz üç ğuruşuñ tevzi'-i irâde-i 'âliyyeme mütevaqqıf idüğü Anadolu Kâdî'askerliğı pâyesi olub bu tarafda terfikât-ı defâtire me'mûr olan İslâmbol Kâdîsı esbak a'lemü'l-'ulemâi'l-mütebahhîrîn mevlânâ 'Abdülkâdir edâme'llâhu Te'âlâ fezâiluhu zîr-i deftere tahrîr ve imzâ ve temhîr itmiş ve defter-i mezkûr bâlâsına şahh-ı keşide olunarak 'iade ve irsâl kılınmış olmağla siz ki mütesellim kapucıbaşı ve nâibler vesâir mûmâ-ileyhimsiz vuşûl-i emr-i şerîfimle sâlifü'z-zıkr altmış dört biñ yüz otuz üç ğuruş ma'rîfetiñiz ve cümle ma'rîfetiyle kazâ-i mezbûr ahâlsine ta'dîl ve tesviye şurûtuna ri'âyet olunarak tevzi' ve taqsîm ve yerlü yerinden cem' ve tahşil ile mahallerine te'diye ve teslime diğkat ve meblağ-ı mezbûruñ hîn-i tevzi'inde defter-i mezkûre bir akçe zam ve 'ilâve olunmak veyâhud tahşildâriye nâmıyla ziyâde akçe ahz ve tahşil kılınmak lâzım gelür ise bi't-tahkîk mütecâsir olanlarıñ haklarından gelineceğı muhakkağ ve muqarrer olduğuna binâen aña ğöre 'âmel ve harekete mezîd ihtimâm ve diğkat eylemeñiz fermânım olmağın mahşûşen işbu emr-i celîlü'l-ğadrim işdâr ve tesyâr olunmuşdur imdi keyfiyet ma'lûmuñuz olduğda ber-minvâl-i muharrer 'âmel ve harekete ziyâde iğdâm ve ğayret ve meblağı mezbûruñ şûret-i tevzi'i ve tahşili bu tarafda dağı ma'lûm olmak için lâzım gelen i'lâmıñ Der-Sa'âdet'ime irsâl ve tağdîmine müsâra'at ve muğâyir-i vaz'a irâet ruşsat ile nefsiñizi mühlikeye ilğadan tevaqqî ve mübâ'adet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki;** vuşûl bulduğda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtişâlimiñ mazmûn-u itâ'at-mağrûnuyla 'âmel ve hareket eylesiz böyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren evâhîr-i şehri Muğarremü'l-ğarâm sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Ğad vâşale'l-ğayd fi 5 Ş. Sene 49.

Ğostantîniyye el-mağrûse

69b-252

248 senesine maḥsûben rûz-ı hıızır i'tibârıyla vukû'-bulan Borlu kazâsı sernâme defteri ba'de't-tenzîl bakî mebâligiñ tevzî' defteri kaydır.

İki yüz kırk sekiz senesine maḥsûben rûz-ı hıızır i'tibârıyla vukû'-bulan Borlu kazâsı sernâme defteri Der-'Âliyye'de Bâb-ı 'Âlî'de ba'de't-tenkîh ve't-tenzîl bâlâ-yı deftere şahḥ-ı 'âlî keşide buyurularak tevzî'ine bâ-fermân-ı 'âlî ruḥşat buyurulan meblağ-ı bâkîyi bu def'a el-yevm kazâ-i mezbûruñ mevcûd ve mu'teber olan yüz elli ḥânesi üzerine ma'rîfet-i şer' Virânşehir sancagı mütesellimi kâimmeḳâmı dergâh-ı mu'allâ kapûcibaşlarından 'âtûfetlü Mûsâ Ağa Hâzretleri ma'rîfeti ve bi'l-cümle vücûh ittifâklarıyla bi't-ta'dîl ve't-tesviye tevzî' ve taksîm olunduḳda beher ḥâneye dört yüz yigirmi yedi guruş yigirmi ikişer pâreden ber-vech-i âtî maḥallât ve ḳurâlarına işâbet iden ḥişşelerini li-ecli't-taḥşîl aḡa-yı mûmâ-ileyh ḥâzretleri yedine kıbel-i şer'den verilen defter ve memhûr mûmzâsıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî 5 Ş. Sene 249.

Maḥalle-i Baba Sultân Ġuruş 1495 Pâre 17	Maḥalle-i Çâvûş Aḡa Ġuruş 855 Pâre 4	Maḥalle-i Cami'-i Kebîr Ġuruş 1923 Pâre 39
Maḥalle-i Hâcî Beyli Ġuruş 213 Pâre 31	Maḥalle-i Hâcî Halîl Ġuruş 427 Pâre 22	Maḥalle-i Zimmiyân Kırañ Ġuruş 5337 Pâre 31
Maḥalle-i Zimmiyân Bolât Ġuruş 1068 Pâre 35	Maḥalle-i Kıvaḳ Ġuruş 320 Pâre 27	Maḥalle-i Müslümân Kırañ Ġuruş 213 Pâre 31
Maḥalle-i Kıra 'Ali Ġuruş 1710 Pâre 8	Maḥalle-i Hâcî Durmuş Ġuruş 213 Pâre 31	Maḥalle-i Hâcî Evḫad Ġuruş 213 Pâre 31
Maḥalle-i Müslümân Bolât Ġuruş 213 Pâre 31	Maḥalle-i Çeşme Ġuruş 427 Pâre 22	Maḥalle-i Tekye Ġuruş 320 Pâre 27

Maħalle-i Hüseyn Kethüdâ Ġuruş 641 Pâre 13	Maħalle-i Baġlarbaşı Ġuruş 427 Pâre 22	Ķarye-i Toķatlı Ġuruş 427 Pâre 22
Ķarye-i Ġayza Ġuruş 641 Pâre 13	Ķarye-i Dâne-i Kebîr Ġuruş 855 Pâre 4	Ķarye-i Dâne-i Şaġîr Ġuruş 1282 Pâre 26
Ķarye-i Şuşunduk Ġuruş 106 Pâre 36	Ķarye-i Ağac Kilise Ġuruş 1282 Pâre 26	Ķarye-i Kozcıġâz Ġuruş 213 Pâre 21
Ķarye-i Kirpe Ġuruş 1282 Pâre 26	Ķarye-i Çiftlik-i Kebîr Ġuruş 641 Pâre 13	Ķarye-i Çiftlik-i Şaġîr Ġuruş 1282 Pâre 26
Ķarye-i Ketân Ġuruş 213 Pâre 31	Ķarye-i Müslümân Yâzı Ġuruş 3847 Pâre 38	Ķarye-i Zimmiyân Yâzı Ġuruş 4275 Pâre 20
Ķarye-i Koñarı Ġuruş 3847 Pâre 38	Ķarye-i Yâcı Ġuruş 327 Pâre 27	Ķarye-i Şırçalı Ġuruş 641 Pâre 13
Ķarye-i Deġirmencik Ġuruş 427 Pâre 22	Ķarye-i Şorkuncuk Ġuruş 106 Pâre 36	Ķarye-i Alınvîrân Ġuruş 1282 Pâre 26
Ķarye-i Pelitvirân Ġuruş 962	Ķarye-i Oġulvirân Ġuruş 427 Pâre 22	Ķarye-i Şaķârâlân Ġuruş 427 Pâre 22

<p> arye-i omavirân Ğuruş 106 Pâre 36 </p>	<p> arye-i Mağûl Ğuruş 213 Pâre 31 </p>	<p> arye-i arapîñâr Ğuruş 534 Pâre 18 </p>
<p> arye-i Avirân Ğuruş 1068 Pâre 35 </p>	<p> arye-i ağibükü Ğuruş 1282 Pâre 26 </p>	<p> arye-i ıralar Ğuruş 320 Pâre 27 </p>
<p> arye-i Şarıyân Ğuruş 534 Pâre 18 </p>	<p> arye-i Ilbârıt Ğuruş 962 </p>	<p> arye-i eren Ğuruş 1068 Pâre 35 </p>
<p> arye-i Bürnük Ğuruş 1710 Pâre 8 </p>	<p> arye-i uzuyaa Ğuruş 855 Pâre 4 </p>	<p> arye-i arıt Ğuruş 1710 Pâre 8 </p>
<p> arye-i ızılcavirân-ı Kebîr Ğuruş 1389 Pâre 22 </p>	<p> arye-i ızılcavirân-ı Şağîr Ğuruş 962 </p>	<p> arye-i Bostânbükü Ğuruş 534 Pâre 18 </p>
<p> arye-i Melisâ Ğuruş 855 Pâre 4 </p>	<p> arye-i apullu Ğuruş 2779 Pâre 3 </p>	<p> arye-i ulâguzlar Ğuruş 1282 Pâre 26 </p>
<p> arye-i Bulâ Ğuruş 4275 Pâre 20 </p>	<p> arye-i Başköy Ğuruş 855 Pâre 4 </p>	<p> Cem‘ân yekûn Ğuruş 64132 Pâre 3 </p>

Yalnız altmış dört biñ yüz otuz iki ğuruş üç pâredir.

Hurrîre be-ma‘rifete’ş-şer‘ ve be-ma‘rifete’l-vücûh ve’l-ahâlî

Es-Seyyid el-Hâc Mehmed Memiş el-müvella-ñilâfete be-medîne-i Taraqlı-borlu
nemeahü’l-fairun-ileyh ğufirelehâ.

70a-253

249 senesi Virânşehir sancağından şunûf-ı muntazama-i şâhâne elbise-i şitâiyeleri için maflûb buyurulan on biñ vuqıyye yüküñ fermânı kayıdır.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-keîâm Virânşehir sancağında vâkı' kazâlarıñ kâdîları ve nâibleri zîde-fazluhum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Virânşehir sancağı mütesellimi zîde-mecduhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân voyvoda ve zâbitân vesâir iş erleri ve bu huşûşa mübâşir ta'yîn olunan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed zîde-kadruhum tevki'-i refi'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki şunuf-ı muntazama-i şâhânem elbise-i şitâiyeleriçün senevi Balikesri'de i'mâl-i müretteb olan yetmiş beş biñ top 'abâ lâzimesinden olarak beher sene ağustos duhûlünde Virânşehir sancağından on biñ vuqıyye ??? yükü mübâya'a olunugelmekden nâşi işbu sene-i mübâreke için dahî ol-mikdâr yüküñ bi-lâ rencîde ve te'hîr mübâya'a olarak mübâşir-i merkûme teslimen Balikesri'ye sevķ ve irsâl ve îcâb iden behâsı sâbıqları vecihle meşârifât-ı sergisinden te'diye olunmak üzere lâzım gelen maķbûz senediniñ esbâli olunması ve mübâya'a ve irsâlinde bir gûnâ tekâsül ve rehâvet vuķû'a gelüb ve bir kıyyesi beķâyâ kalur ise müceb-i mesûliyet olacağını yakinen bilüb aña göre harekete mübâderet kılınması bâbında mübâşiri emr-i şerîfim işdârı huşûşunu rical-i devlet-i 'âliyyemden hâlâ muķâta'ât hazînesiniñ meşârifâtı nâzırı iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim 'Osman Nürî Bey dâme-mecduhu bâ-takrîr inhâ itmekden nâşi mücebince tanzimî huşûşuna irâde-i 'âliyyem ta'alluķ itmekle imdi siz ki kuzât ve nüvvâb ve voyvoda ve zâbitân vesâir mûmâ-ileyhimsiz ol-vecihle 'âmel ve harekete mezîd i'tinâ ve diķkat eylemeñiz fermânım olmağın haşşaten işbu emr-i 'âlîşânım işdâr ve mübâşir-i merķûm ile irsâl olunmuşdur imdi vuşûlinde keyfiyet-i irâde-i seniyyem mantûķ-u emr-i şerîfimden ma'lûmuñuz olduķda fermânım olduğı ve bâlâda baş ve beyân kılındığı vecihle mevâdd-ı mezbûrden sene-i merķûmeye maħsûben mübâya'ası müretteb fermânım olan ol-mikdâr vuqıyye yüküñ ma'rîfet-i şer' ve ma'rîfetiñiz ve cümle ma'rîfet ve ittifâķı ve mübâşir-i merķûm ma'rîfetiyle bi-lâ rencîde ve te'hîr mübâya'a ve maķbûz senedi aħz olunarak mübâşir-i merķûme teslimen ağustos duhûlinden aķdem Balikesri'ye irsâl olunarak fiât-ı sâbıķası vecihle îcâb iden behâsı maşraf-ı sergisinden i'tâ olunmak için sened-i mezbûruñ Der-Sa'âdet'ime irsâl olunması ve zikr olunan yüküñ mübâya'a ve irsâlinde bir gûnâ tekâsül vuķû'a gelüb ve bir kıyyesi beķâyâ kalur ise haķķıñızda müceb-i mesûliyet olacağı muķarrer olmağla aña göre serî'an mübâya'a irsâline mübâderet eyleyesiz ve sen ki mübâşir-i merķûmsun

sen daħi müktezâ-yı me'mûriyetiñ üzere mezkûr ol-mikdâr yükü serî'an mübâya'a ve maķbûz senedi i'tâsıyla temâmen aħz ve ķabz iderek bir an aķdem Balıkesri'ye götürüb teslimi huşûşuna mezîd i'tinâ ve diķkat ve hılâf-ı emrim ħareketi tecvîzden mübâ'adet eylemek bâbında fermân-ı 'âlîşânım şadır olmuşdur **buyurdum ki**; ħükm-ü şerîfimle varduķda bu bâbda vech-i meşrûħ üzere şeref-yâfte-i şudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şânımıñ mazmûn-u münifi birle 'âmil olasız şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahriren fi'l-yevmür-râbi' işrîn şehr-i Şaferü'l-ħayr sene tis'a ve erba'ın ve mieteyn ve elf.

Ķad vâşale'l-ķaydıyât fi 10 Rebî'ü'l-evveliniñ. Sene 249.

Ķoştañiniyye el-mahrûsa

70a-254

Kecinos ħazâsından tekâ'üd Ķolsuz Emîn'iñ i'lâmı ħaydır.

Der-i devlet-mekine 'arz-ı dâ'î keminelidir ki (boş) 'Âsâkir-i Mansûre-i Muhammediye'den Za'ferân-borlulu Emîn veledi Feyzi'niñ İstiranca'da vâķı' olan muħârebede sağ omuzu başından ulduş?? işâbetiyle ħolu gitmiş külliye 'amelden şâķıt olmuş olduğundan 'inâyet-i şâhâne olarak beher şehr otuzar ħuruş tekâ'üdlük vazîfesi ihsân-ı hümayûn buyurulan berât-ı şerîf-i 'âlîşânım ħaydı mücebince iki yüz [kırķ]beş senesi zi'l-ħiccete's-şerîfeniñ yigirmi birinci gününden kırķ sekiz senesi şaferü'l-ħayrıñ yigirmi birinci gününe gelinceye deĝin kendü yedine verilmesi icâb iden mâhiyeleri bâ-i'lâm-ı şer'iyye verilmiş olub mâh-ı mezbûruñ yigirmi birinci gününden işbu târiħ-i i'lâm gününe gelince müteķâ'id-i mezbûr yedine verilmesi icâb iden mâhiyeleri beher şehr otuzar ħuruşdan on üç aylık cem'ân üç yüz seksen ħuruş daħî hâlâ Virânşehir sancaĝı mütesellimi dergâh-ı mu'allâm ħapûcibaşlarından Ħasan Ćavûş-zâde 'âtûfetlü Ħüseyin Aĝa ħulları müteķâ'id-i mezbûr yedine i'tâ eylediĝi pâyeye-i serîr-i a'lâya 'arz ve i'lâm olundu. Fî 21 Rebî'ü'l-evvel. Sene 249

50 senesi rebî'ü'l-evveliniñ 21. gününe gelinceye deĝin 13 aylık 390 ħuruş daħi Der-Sa'âdet'ime i'lâm ħaydı.

50 senesi şaferü'l-ħayrıñ 21'inci gününe ħadar 11 aylık 330 ħuruş Der-Sa'âdet'de aħzını taķrîr üzere sene-i mezbûr şaferiñ 21'inci gününden 50 senesi zi'l-ķa'desi 21 ħadar 9 aylık 270 ħuruş mütesellim aĝa yediyle verildiĝi i'lâm şud.

Aħar sicile ħayd olundu.

70b-255***Hüccet-i şer'îye mücebince buyuruldu kayıdır.***

Hâlâ Virânşehir sancagınıñ şanduk emîni sa'âdetlü el-Hâc 'Osmân Efendi zîde-kağruhû inhâ olunur ki derûn-u hüccet-i şer'îyyede baş ve beyân olunduğı vecihle me'zûnen bi'l-iftâ? fezâhatlü Hüseyin Hilmi Efendi Hazretleri'ne cümle ma'rîfetiyle mâh-be-mâh cânib-i sancağdan taşşış kılınmış olan yüzer ğuruş mâhiyesini vuğû'-bulan tevzî'atlarda sancağ defterlerine idhâl olunmağ üzere yedlerine te'diye ve teslîme mübâderet ve ol-vecihle da'vât-ı hayriyesine rağbet ve ber-müceb-i buyuruldu 'âmil olasıız. Fî 23 Rebî'ü'l-âhîr. Sene 249.

Mühür es-Seyyid Hüseyin

Es-Seyyid Hüseyin ser-livâeyn-i dergâh-ı 'âlî mütesellim-i livâ-i Virânşehir.

70b-256**Bismi'llâh'r-rağmani'r-rağîm**

'İzzet-me'âb şeri'at-nişâb mevlâna es-Seyyid Memiş Efendi kâmyâb

Ba'de't-tahîyyetü'l-vâfiye inhâ olunur ki ber-vech-i mansıb mutaşarrıf olduğum Tarağlı-borlu kazâsınıñ umûr-u şer'îyyesi işbu biñ iki yüz kırk doğuz senesi mâh-ı cemâziye'l-evveli ğurresinden tarafımızdan cenâbıñıza kemâkân inâbe ve tefvîz olunmuşdur gerekdir ki kazâ-i merđûme ğurre-i şehr-i mezbûrden bi'n-neyâbe zabt idüb ve beyne'l-ahâlî icrâ-yı ağkâm-ı şer'-i 'âlî ve vâkı' olan muğallemât-ı mevtâ-yı 'askeriyeyi daği tevzî' ve tağsîm eyleyüb cadde-i şeri'at-ı Ađmediye'de sermû'l-đirâfe?? cevâz göstermeyesin vesselâm.

El-fağir Hasan el-mutaşarrıf be-kazâ-i mezbûr.

70b-257***Hüccet-i şer'îye mücebince buyuruldu kayıdır.***

Hâlâ Virânşehir sancagınıñ şandık emîni sa'âdetlü el-Hâc 'Osmân Efendi zîde-kağruhû inhâ olunur ki.

Derûn-u hüccet-i şer'îyyede baş ve beyân olunduğı vecihle ders-i 'âmm faziletlü semâhatlü Meğmed Es'âd Efendi Hazretleri'ne cümle ma'rîfetiyle mâh-be-mâh cânib-i sancağdan taşşış kılınmış olan yüzer ğuruş mâhiyesini vuğû'-bulan tevzî'atlarda sancağ defterlerine idhâl olunmağ üzere yedine te'diye ve teslîmine mübâderet ve da'vât-ı hayriyesine rağbet ve ber-müceb-i buyuruldu 'âmil olasıız. Fî 23 Ra. Sene 249.

Mühür es-Seyyid Hüseyin

Es-Seyyid Hüseyn ser-livâeyn dergâh-ı ‘âlî mütesellim-i livâ-i Virânşehir.

71a-258

Eflâni kazâsından Ulugeçid karyeli tekâ‘üd ‘Osmân’ın i‘lâmı kayıdır.

Der-i devlet-mekine ‘Asâkir-i Manşûre-i Muhammediye alâylarından on birinci alâyın üçüncü tâburunun beşinci bölümünde dördüncü onbaşı ‘Osmân Eğriboz’da Kızılyokuş gavgâsında yarelenmiş ve çavûşunu kurtarmak sevdâsında iken fitik ‘illetine mübtelâ olduğundan nazar-ı şefkat-i eser-i hazret-i zîllü’llâhîye mazhariyetle kendüsüne emsâli mişillü beher şehir yigirmişer guruş tekâ‘üdlük vazîfesi ihsân-ı hümâyûn buyurulduğu mezbûrın yedinde olub sicil-i maḥfûzda muḳayyed iki yüz kırk altı senesi şaferü'l-ḥayrının 11’inci günü târîhiyle müverrah verilen berât-ı şerîf kaydı mücebince sene-i mezbûrden 47 senesi zi'l-ka‘dete’ş-şerîfesi 11’inci gününe kadar tekâ‘üd-ü mezbûr yedine verilmesi icâb iden mâhiyeleri bâ-i‘lâm-ı şer‘iyye verilmiş olub sene-i mezbûre mâh-ı mezbûrın 11’inci gününden işbu târîh-i i‘lâm gününe gelinceye kadar müteḳâ‘id-i mezbûr yedine verilmesi icâb iden mâhiyeleri beher şehir yigirmişer guruşdan on altı aylık 320 guruş daḥi hâlâ Virânşehir sancağı müteselimi dergâh-ı mu‘allâm ḳapûcibaşlarından ‘âtûfetlü Hüseyn Ağa kulları müteḳâ‘id-i mezbûr yedine i‘tâ eylediği bi'l-iltimâs pây-e-i serîr-i a‘lâya ‘arz ve i‘lâm olundu bâkî emri'l-ḥazreti ‘an-lehü'l-emriñdir??

50 senesi rebî‘ül-âḥiriniñ 11’inci gününe kadar 13 aylık i‘lâm şud.

Bundan soñra aḥar sicile kayd olundu.

71a-259

Zerzeneli tekâ‘üd Emîn’in i‘lâm-ı kayıdır beyân şud.

Der-i devlet-mekine ‘arz-ı dâ‘î keminelelidir ki ‘Asâkir-i Manşûre-i Muhammediye’den Za‘ferân-borlulu Emîn Atina’da Selanik gavgâsında şol dizine ve göğsünüñ sağ tarafına ḳurşun işâbetiyle mecrûḥ olduğundan 245 senesi şa‘bânınıñ 24. günü târîhiyle müverrah verilen tekâ‘üdlük vazîfesi berât-ı şerîfi kaydı mücebince beher şehir on sekizer guruşdan icâb iden mâhiyelerini bâ-i‘lâm-ı şer‘iyye 248 senesi şaferü'l-ḥayrının 24’üncü gününe kadar kendi yedine verilmiş olub sene-i mezbûre şaferü'l-ḥayrın 24’üncü gününden işbu târîh-i i‘lâm gününe gelinceye deḡin müteḳâ‘id-i mezbûr yedine verilmesi icâb iden mâhiyeleri beher şehir on sekizer guruşdan 14 aylık cem‘ân 252 guruş daḥi hâlâ Virânşehir sancağı mütesellimi dergâh-ı mu‘allâm

kapûcibaşlarından ‘âtûfetlü Hüseyin Ağa Hazretleri mütekâ‘id-i mezbûr yedine i‘tâ eylediği i‘lâm şud. 24 Rebî‘ü'l-âhîr. Sene 49. -Rebî‘ü'l-evvelisiniñ- Mim.

71a-260

Eflânili tekâ‘üd Emîn veledi Aḥmed’in i‘lâm kaydır.

Der-i devlet-mekine ‘arz-ı dâ‘î keminelidir ki ‘Âsâkir-i Manşûre-i Muhammediye’den Tersâne-i ‘Âmire táburlarından üçüncü bölümünde ikinci onbaşınıñ altıncı neferi Za‘ferân-borlulu Emîn veledi Aḥmed Varna’da? vâkı‘ olan muḥârebeye sağ hayâsından ḥâmire? ile yârelenmiş olarak kendüsüne beher şehr on üçer guruş kırk akçe vazîfesi üzerine müehḥiren bir buçuk guruş yigirmi akçe dahî zam ile cem‘ân beher mâh on beş guruş tekâ‘üdlük vazîfesi berâtı târîhi iki yüz kırk beş senesi receb-i şerifiniñ yigirmi ikinci günü olub berât-ı şerîfi kaydı mücebince mütekâ‘id-i mezbûruñ yedine verilmesi icâb iden mâhiyeleri bâ-i‘lâm-ı şer‘iyye 248 senesi rebî‘ü'l-âhîriniñ yigirmi ikinci gününe gelinceye değin verilmiş olub mâh-ı mezbûruñ yigirmi ikinci gününden işbu târîh-i i‘lâm gününe gelinceye değin mütekâ‘id-i mezbûr yedine verilmesi icâb iden mâhiyeleri beher şehr on beş guruşdan on iki aylık cem‘ân yüz seksen guruş dahî ḥâlâ Virânşehir sancağı mütesellimi dergâh-ı ‘âlî kapûcibaşlarından ‘âtûfetlü es-Seyyid Hüseyin Ağa kulları mütekâ‘id-i mezbûr yedine i‘tâ eylediği i‘lâm şud. Fî 22 Ra. Sene 49. -Rebî‘ü'l-evveli-

71b-261

249 senesine maḥsûben Kütahya taḫsîti? puşulası kaydır.

Livâ-i Bolu Der-Eyâlet-i Anadolu

Ġuruş

2500 Mâl-ı imdâd-ı ḥazariye taḫsîti evveli

0250 Ḥarc-ı bâb

0250 Ḥizmet-i mübâşiriye

3000 Yalnız üç biñ Ġuruşdur.

Anadolu eyâletinde vâkı‘ elviyeden vüzerâ-yı ‘azâm ḥazerâtına senede iki taḫsîti ile bâ-emr-i ‘âlî taḫsîs buyurulan mâl-ı imdâd-ı ḥazariye vâridâtı bundan aḫdemce bâ-irâde-i seniyye muḫâta‘ât ḥazîne-i ḥümâyûnuna rabṭ buyurulmuş olduğuna binâen işbu biñ iki yüz kırk dokuz senesi ġurre-i muḥarremü'l-ḥarâm i‘tibârıyla taḫsîti evveliniñ taḫsîli zemânı duḫûl ve livâ-i mezbûruñ sehimine? ber-vech-i bâlâ üç biñ

guruş işâbet eylediği sicili maḥfûzda muḳayyed olmağın mücebince ihrâc ve ber-mu‘tâd Kütahya maḥkemesinden puşula olundu. Ḥurrire fî-ğurre-i Ş. Sene 49.

71b-262

249 senesi mürûr-u ‘ubûr iden mübâşirân vesâir me’mûriniñ yem ve yiyecek meşârifî kendü kiselerinden alınub verilmek üzere şâdır olan fermân-ı ‘âlî kayıdır.

Düstûrûn-u mükerremûn müşîrûn-u müfehḥemûn nizâmü'l-‘âlem müdebbîrû ve'l-umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmim-u? mihamü'l-enâm bi'r-re'yi's-şâib mümehhidü bünyânü'd-devlete ve'l-ikbâl müşeyyidü ve erkânü's-sa‘âdete ve'l-iclâl el-maḥfûfûn be-şunûf-ı ‘avâṭifü'l-melikü'l-a‘lâ Anadolu’nuñ şol-ḳolu yemîn ve yesâriyla nihâyetine varınca vâkı‘ vüzerâ-i ‘azâm edâme'llâhu Te‘âlâ iclâlehum ve a‘zâmü'l-ümerâi'l-kirâm efâḥimü'l-küberâi'l-fiḥâm ûlû'l-ḳadr ve'l-iḥtirâm aşḥâbü'l-‘izz ve'l-iḥtişâmü'l-muḥtaşûn bi-mezîd ‘inâyetü'l-melikü'l-a‘lâ mîrmîrân-ı kirâm dâme-ikbâlehum ve aḳzâ ḳuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l-muvâḥḥidîn ma‘denü'l-fezâil ve'l-yâḳîn râfi‘-i i‘lâmü's-şeri‘ate ve'd-dîn vârişü ‘ulûmü'l-enbiyâ-i ve'l-mürselîn el-muḥtas bi-mezîd ‘inâyetü'l-melikü'l-mü‘în mevlânâ Arz-ı rum ḳâḏısı zîdet-fezâile ve mefâḥirü'l-ḳuzât ve'l-ḥükkâm me‘âdinü'l-fezâil ve'l-ḳelâm ḳuzât ve nüvvâb zîde-fazlulum ve mefâḥirü'l-emâsil ve'l-aḳrân mütesellimîn ve voyvodagân vesâir zâbiṭân ve vücûh-u ahâlî ve bi'l-cümle iş erleri zîde-ḳadruhûm tevḳî‘-i refi‘-i hümâyûn vâşıl olıcaḳ ma‘lûm ola ki memâlikü'l-maḥrûsetü'l-mesâlik-i pâdişâhânemde kâin eyâlet-i elviyeye cânib-i celiyü'l-münâkıb-ı?? cihândârânemden naşb ve ta‘yîn ḳılınan vülât ve mutaşarrıfîn menşûbleri cânibine ‘azîmetlerinde ve gerek ṭaraf-ı devlet-i ‘âliyyemden li-ecli'l-maşlahat bir cümle irsâl ḳılınan ḥademe ve mübâşirler şavb-ı me’mûrlarına iyâb-ü zehâbelerinde yem ve yiyeceğine dâir kendülerine lâzım olan şeyleri aḳçeleriyle alub ahâlî-yi fuḳâradan bir şudan başḳa müft ve meccânen yem ve yiyecek muṭâlebe olunmaması ve bi'l-farz maṭlûb olunsu?? bile ??? keyfiyeti beyân ile ḳazâlar ṭaraflarından i‘ṭâ ḳılınmaması ḥuşûş-u muḳaddem ve müehḥîr Anadolu ve Rumili’niñ uc ḳollarına evâmir-i şerîfem neşriyle iḳtizâ idenlere tenbîh ve te’kîd ḳılınmış ise de geçenlerde Anadolu ṭarafında vuḳû‘-bulan gâile sebebiyle ba‘zı maḥallere sevḳ olunan ‘âskerîñ faḳat bir gecelik me’külâtlarınıñ ḳazâlar ṭarafından i‘ṭâ olunmaḳ zimmetinde evâmir-i şerîfem tasṭîr ve tesyîr olunmuş olduğundan bu ??? ile o mişillü me’mûruñ vesâirleri müft ve meccânen yem ve yiyecek muṭâlebesiyle fuḳâra ve zu‘efâ-yı iz‘âc ve izrâr itmekde oldukları taḥḳîḳ ḳılınmış ve'l-ḥâlet-i hazîhi gâile-i mezkûre daḫî bertaraf olmuş olduğuna binâen ba‘de-zîn o mişillü ta‘viyânîñ?? def‘i ve

ref'ıyle zât-ı hilâfet-simât-ı mülûkâneme vedi'atü'llâh olan fuķâra ve zu'efânıñ sâye-i 'adâlet-vaye-i şehriyârânemde refâh-ı hâl ve arâyış? bâlleri aķdem âmâl-ı hayriyyet iştimâl-ı mülûkânem olmağdan nâşî siz ki vüzerâ ve müşar ve mîrimîrân ve mevlânâ ve kuzât ve nüvvâb vesâir mûmâ-ileyhimsiz bundan böyle gerek vüzerâ ve mîrimîrân ve gerek hademe vesâir me'mûriyetinden?? mürûr-u 'ubûr idenlerim yem ve yiyeceğē dâir kendülerine lâzım olan şeyleri aķçeleriyle şaţânlardan mübâya'a iderek fuķâra taraflarından bir şudan mâ'adâ müft ve meccânen bir nesne virdirülmemesi huşûşuna kemâliyle i'tinâ ve diķkat ve eğer ba'dezîn daħi mürûr-u 'ubûr idenlere meccânen bir nesne verilür ise aķçesi tevzî' defterinden tenķih ve tenzîl olunacağından başka mütecâsir olanlarıñ te'dib ve terbiyeleri icrâsına iķtidâr kılınacağı muhaķķaķ ve muķarrer olmağla aña göre keyfiyet-i zîr-i hükûmet ve idâreñizde kâin mahallerde iķtizâ idenlere gereğē gibi ifâde ve tenbîh birle icrâ-yı irâde-i pâdişâhâneme bi'l-ittifâķ iķdâm ve mübâderet eylemeñiz fermânım olmağın tenbîhen ve iķdâmen ve ihtimâmen mahşûşen işbu emr-i celîlü'l-ķadrim işdâr ile tesyâr olunmuşdur imdi işbu fermân me'âl-'ünvân-ı mülûkânem kazâlarıñız hâkim-i sicillâta kayd ve sebt birle müceb ve müķtezâsınıñ dâimen ve müstemiren infâza ve icrâsı maţlûb-u pâdişâhânem idüğē ve bu bâbda a'mâz ve rehâvet ve tekâsül ve baţâetlerine şuña buña müft ve meccânen yem ve yiyecek verilmek lâzım gelür ise cesâret idenler hakkında da'ivât-ı meşrûħa icrâ kılınacağı ma'lûmuñuz olduķda ber-minvâl-i muħarrer 'âmel ve harekete bi'l-ittihât kemâl-i i'tinâ

72a-262

ve diķkat ve hilâf-ı vaz'-ı hâlet vukû'undan ittîķâ' ve mübâ'adet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki**; vuşûl bulduķda bu bâbda vech-i meşrûħ üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtîşâlimiñ mazmûn-u itâ'at-maķrûnuyla 'âmel ve hareket eyleyesiz şöyle bilesiz 'âlâmet-i-şerîfe i'timâd kılasız. Tahîren fi-evâħir-i şehr-i Rebî'ül-evvel sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Ķoştanţiniye el-maħrûse. Ķad vâşale'l-ķaydıyât fi 7 R. Sene 49.

72a-263

249 senesi Cihâdiye ve yüzlük kaç'ıyla altı gurusluk ve üçlük ve bir buçukluk darb olunub yigirmi gurusluk Hayriye altunu ziyâdeye alınub verilmemesi huşûşuna dâir şudûr iden fermân-ı 'âlî kaydudur.

Düstûrûn-u mükerremûn müşîrûn-u müfehhemûn nizâmü'l-'âlem müdebbîr-ü'l-umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-şâkıb mütemmimû mihâmü'l-enâm bi'r-re'yi's-şâib mümehhidü ve bünyânü'd-devlete ve'l-ikbâl müşeyyid-ü erkânü's-sa'adete ve'l-iclâl el-mahfûfün bi-sunûf-ı 'avâtıfû'l-melikü'l-a'lâ Anadolu'nuñ şol-kolu yemîn ve yesâriyla nihâyetine varınca vâkı' vüzerâ-yı 'azâm edâme'llâhu Te'âlâ iclâlehum ve e'azimü'l-ümerâi'l-kirâm efâhimü'l-küberâi'l-müfehham ûlû'l-kadr ve'l-ihtirâm aşhâbü'l-'izz ve'l-ihtişâm el-muhtaş bi-mezîdü'l-'inâyetü'l-melikü'l-a'lâ mîrîmîrân-ı kirâm dâme-ikbâlehum ve akzâ kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l-muvahhidîn me'âdinü'l-fezâil ve'l-yakîn raff'-i i'lâmi's-şer'iate ve'd-dîn vâriş-ü 'ulûmü'l-enbiyâ-i ve'l-mürselînü'l-muhtaş bi-'inâyetü'l-melikü'l-mü'în mevlâna Arz-ı rum kâdîsı zîdet-fezâile ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ve me'âdinü'l-fezâil ve'l-keâm kuzât ve nüvvâb zîde-fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimîn ve voyvodagân ve vücûh-u ahâlî ve bi'l-cümle iş erleri zîde-kadruhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vâşil olıcak ma'lûm ola ki bundan aqdem ba'zı gavâil cihetiyle teshîl-i umûr-u câriye ve vaz'-ı zarûret-i 'âmme için nuqûd-u simîñ teksîri icâbına mebnî ittifaq-ı ara ve ruhşat-ı seniyye şeri'at-ı garra ile gurusu?? hâlişinden artıq olarak Cihâdiye ismiyle beşlik ve yüzlük ve bir gurusluk ve yigirmilik ve onluk ufaq pâre kaç'ıyla tedâvül itmekde ise de bi-lütfihi Sübhânehu ve Te'âlâ el-hâlet-i hazîhi o mekûle gavâil ve estibâbîñ?? intifâ'ı hasebiyle eyâdi-i nâsda bulunanlar kemâ-kân tedâvül itmek üzere ba'de izin meskûkât-ı mezkûrden zikr olunan beşlik ve yüzlük ve gurus kaç'ından şarf-ı nazâr ile elli bir a'yârında olmak üzere dört dirhem altı ve nısfî üç ve bir rub'ı bir buçuk gurus olarak sim sikke-i hasene-i hâliş ile kemâ fi's-sâbık yigirmilik ve onluk ve ufaq pâreniñ kaç'ı ve sâlifü'z-zikr sene-i cedîdeniñ bundan bir mâh soñra yani rebî'ü'l-âhîre guresinden neşr ve tedâvülü huşûşuna irâde-i mekârım-'adde-i şehriyârânem idüğü ol-bâbda şeref-efzây şahîfe-i şudûr olan hatt-ı hümâyûn işâbet-maqrûn-u mülûkânem mücebince?? kaç'ı ve darbına mübâşeret kılınmış ve fi-ma ba'd işbu sene-i cedîde-i şâhâne zikr olunan meskûkât-ı 'atîka-i şehriyârânemiñ bâ-huşûş bu esnâda ba'zı mahâllerde yigirmi gurusdan ziyâde tedâvülü inhâ ve ihbâr kılınan yigirmilik Hayriye altununun fiât-ı muqarriresi üzere alınub verilmesi ve bir akçe ziyadeye ahz ve i'taya cüret olunur ise

mütecâsir olanlarıñ te'tibât-ı şedîde ile haıklarından gelinmesi irâde-i kaṭ'a-ı şâhânem müktezâsından olarak bu bâbda veşâyâ-yı lâzimeyi hâvî Anadolu ve Rûmili'niñ uc kollarına başka başka evâmîr-i şerîfem gönderilmiş olmağla siz ki vüzerâ-yı müşâr ve mîrimîrân ve mevlânâ ve kuzât ve nüvvâb ve mütesellimîn ve voyvodagân vesâir mûmâ-ileyhimsiz siz daḥî şûret-i irâde-i seniyye-i şâhânemi zîr-i idâreñizde olan maḥallerde iktizâ idenlere ifâde ve tebeyyün ve muğâyir-i harekete mütecâsir olanlar olur ise o mekûleleriñ bi't-taḥakkîk?? te'tibât-ı lâyıkaları icrâsında daḳîka fevt olunmayacağı gûş-i hûşlerine eṭrâfiyla telkîn ve tefhîm birle sene-i cedîde-i pâdişâhânemle meskûkât-ı 'atîkaniñ nefî ve celî fiât-ı muḳarreresinde ziyâdeye zinhâr alınub verilmemesi emr-i ehemmine-i?? bi'l-ittifâḳ iḳdâm ve gayret eylemeñiz fermânım olmağın i'lâmen ve ifhâmen ve te'kîden ve ihtimâmen işbu emr-i celîlü'l-ḳadrim işdâr ve dergâh-ı mu'allâm ḳapûcibaşlılarından iftiḥârü'l-emâcid ve'l-ekârim Memiş-zâde Mehmed Bey dâme-mecduhû ile tesyâr olunmuşdur imdi işbu fermân-ı celîlü'l-'üvân-ı pâdişâhânem taḥt-ı ḥükûmetiñizde kâin ḳazâlar meḥâkimi sicillâtına ḳayd ve sebt birle dâimen ve müstemiren infâz ve icrâsı ḳaṭı'-ı irâde-i seniyye-i şehriyârânem müktezâsından idüğü ve bu madde sırren ve 'alenen taḥkîḳ ve tecessüsten ḥâlî olmayacağına mebnî bu bâbda i'mâz ve rehâvetle meskûkât-ı mezkûre-i mülûkânemiñ fiât-ı muḳarreresinde ziyâdeye tedâvülü ḥaber alunur ise cesâret idenleriñ ve ruḥşat viren her kim olur ise olsun ḥaḳḳında bâlâda muḥarrer ve dâ'ivât-ı pâdişâhânemiñ bi'l-emân icrâ ḳılınacağı ma'lûmuñ olduḳda aña göre 'âmel ve hareketle icrâ-yı emr-i irâde-i seniyye-i ḥidivâneme bi'l-ittihâd bezl ve sa'y ve diḳḳat ve ḥilâfından ḡâyetü'l-ḡâye teḥâşî ve mücânebet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki**; vuşûl bulduḳda bu bâbda vech-i meşrûḥ üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-ımtişâlimiñ maẓmûn-u itâ'at-maḳrûnuyla 'âmel ve hareket eyleyesiz şöyle bilesiz 'âlâmet-i-şerîfe i'timâd ḳılasız. Tahrîren fi-evâil-i şehriyâr-ı Rebî'ü'l-evveli sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Ḳoştantîniye el-maḥrûse

72b-264

Borlulu 'Âsâkir-i Mansûre yüzbaşısı Ḳara Ḥüseyin Aḡa'niñ salyâneden mu'âfiyetleri emri ḳaydudur.

Ḳıdvetü'n-nüvvâb el-müteşerri'in Za'ferân-borlu nâibî mevlâna (boş) zîde-'ilmuhû ve mefâḥirü'l-emâşil ve'l-aḳrân a'yân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-ḳadruhûm tevḳî'-i refî'-i ḥümâyûn vâşil olıcaḳ ma'lûm ola ki 'Âsâkir-i Mansûre

yüz başlarından Za‘ferân-borlulu Hüseyin bundan akdem vukû‘-bulan muhârebelerde mecrûh ve ‘âlîl olmuş olduğundan bu def‘a şeref-sütûde iden emr-i hümâyûnden merâhim-nümûn tâcidâranem müktezâ-yı münîfi üzere kendüsüne tekâ‘üdlük vazîfesini ihsân-ı hümâyûnum olarak ihrâc ile memleketine ‘azîmete ruhsat verilmiş ise de mûmâ-ileyh dîn-i mübîn yolunda ve uğur-u meyâmin-vüfûr-u pâdişâhanemde cânsiperâne ibrâz-ı gayret etmiş olduğuna ve bu mişillü dîn ve devletime emek virmiş olan şunûf-ı ‘âskeriyyeden mütেকâ‘id olanlarıñ memleketlerinde bir vecihle zahmet ve sefâlet çekmeyerek sâye-i ihsân-vâye-i şehriyârânemde refâh-ı hâl ve huzûr-u bâlleri vesâiliniñ istikmâli haklarında mebzûl olan eltâf-ı ‘âliyye-i şâhâne ve i‘tâf-ı seniyye-i cihândâranem müktezâsından idüğüne binâen mûmâ-ileyh Hüseyin’in emşâli mişillü memleket salyânesinden ve tekâlif-i sâireden bi'l-vücûh mu‘âfiyeti bâbında emr-i şerîfim şudûru hâlâ bi'l-istiklâl ‘Âsâkir-i Mansûre ser‘askeri düstûr-u mükerrerem müşîr-i müfehham nizâmü'l-‘âlem vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa edâme'llâhu Te‘âlâ iclâlehu bâ-takrîr ifâde ve inhâ olunmağla mûmâ-ileyhiñ ber-minvâl-i muharrer memleket salyânesinden ve tekâlif-i sâireniñ cümlesinden ‘afvı fermânım olmağın mahşûsen işbu emr-i celîlü'l-kadrim işdâr ve yedine i‘tâ olunmuşdur imdi tekâlif ve salyaneden hisse tarh ve nâm-ı ahar ile mûmâ-ileyh Hüseyin'den bir akçe ve bir habbe alınmayub sâye-i mülûkânem ez-her cihet himâyet ve şiyânet olunarak refâh ve râhatı esbâbınıñ istihsâli ve lede'l-iktizâ mahkemeye ve vücûhhânelerine varduğda oturdulub haqqında her vecihle hürmet ve ri‘âyet-i lâyıkanıñ icrâ ve ikmâli mañlûb-u pâdişâhanem idür ki siz ki a‘yân ve mûmâ-ileyhimsiz ma‘lûmuñuz olduğda ber-minvâl-i muharrer ‘âmel ve harekete diqqat ve hilâf-ı vaz‘-ı tecvîzden tevaqqî ve mübâ‘adet eylemeñiz bâbında fermân-ı ‘âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki**; vuşûl bulduğda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzimü'l-imtisâlimiñ mazmûn-u itâ‘at-maqrûnuyla ‘âmel ve hareket eyleyesiz şöyle bilesiz ‘âlâmet-i şerîfeme i‘timâd kılasız. Tahîren fi-evâil-i şehri Rebî‘ü'l-evvel sene tis‘a ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

Koşantîniye el-mahrûse

72b-265

Borlulu yüzbaşı Kara Hüseyin Ağa'nın 249 senesi rebî‘ü'l-evveliniñ 4'üncü günü târihiyle müverrah verilen berât-ı şerîf kayıdır.

‘Âsâkir-i Mansûre alâylarından yedinci alâyıñ üçüncü tâburunuñ birinci bölüğünde yüzbaşı Za‘ferân-borlulu işbu râfi‘-i tevkî‘-i refi‘i-ş-şân-ı hâkânî Hüseyin zîde-kadruhu

‘Âsâkir-i Mansûre hizmetinde ve Ordû-yu Hümâyûn’lerinde ‘alîl ve marîz olub ‘inâyet-i pâdişâhâneme muhtâc olmuş idüğüne binâen ser-etîbbâ-i hâşşam a‘lemü'l-‘ulemâi'l-mütebahhîrîn Muştâfâ Behcet edâme'llâhu Te‘âlâ fezâiluhu ma‘rifetiyle bi'l-mu‘âyene huzûr-u lâme‘ân-nûr-u cihândârânem rezûde?? olmuş ve müktezâ-i merâhim eşfâk-ı seniyyem üzere mâhiye yüz guruş tekâ‘üdlük vazîfesi i‘tâsına irâde-i seniyye-i mülûkânem merhamet efzây sûtûde buyurulmuş olduğundan iktizâ iden berât-ı şerîfimiñ i‘tâsı ‘Âsâkir-i Mansûre-i Muhammediye ser‘askeri düstûr-u mükerrer müşîr-i müfehham nizâmü'l-‘âlem vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa edâme'llâhu Te‘âlâ iclâlehu bâ-takrîr inhâ itmekle bu mekûle verilecek tekâ‘üdlük vazîfeleri mâh-be-mâh başkaca muqâta‘ât hazînesinden alınub tekâ‘üd olan kimesnelerden Âsitâne-i Sa‘âdet’imde bulunanlarıñ tekâ‘üdlük vazîfeleri kendü yedlerine teslîm ve taşrada bulunacak tekâ‘üdlüleriñ vazîfeleri bâ-i‘lâm-i şer‘iyye veyâhûd vülât-ı ‘azâmım taraflarından inhâ olunub şıhhatı tebeyyün eyledikten sonra gönderilüb? yine anlarıñ ma‘rifetleriyle yedlerine virdirilmesine ve sipâriş ve havâle ile mechûl kimesnelere tekâ‘üdlük vazîfesi virilmemesine dâima diğkat ve ihtimâm olunmak ve bunlar üç senede bir def‘a gelüb işbât-ı vücûd eylemek ve işbât-ı vücûd itmediği halde tekâ‘üdlük vazîfesiniñ kaydı terkîn kılınmak kânûnnâme-i hümâyûnum iktizâsından olmağla mücebince tekâ‘üdlüğü tevcîh ve berâtı i‘tâ olunmak fermânım olmağın haqqında mezîd ‘inâyet-i pâdişâhânem zuhûre götürüb biñ iki yüz kırk dokuz senesi rebî‘ü'l-evvelisiniñ dördüncü günü târîhiyle müverrah verilen ruûs-u hümâyûnum mücebince bu berât-ı hümâyûnu virdim ve **buyurdum ki;** mezbûr Hüseyn zîde-ğadruhu varub vech-i meşrûh üzere ta‘yîn olunan yüz guruş tekâ‘üdlük mâhiyesin alub mutaşarrîf ola şöyle bileler ‘âlâmet-i şerîfime i‘timâd kılalar. Tahrîren fi'l-yevmü's-sânî ‘işrîn şehr-i Rebî‘ü'l-evvel sene tis‘a ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

Kostantiniye el-mahrûse

73a-266

Virânşehir ‘Osmân veledi Hüseyn’iñ salyânedan ‘afvı fermânı kayıdır.

Kıdvatü'n-nüvvâb el-müşerri‘în Virânşehir nâibi mevlâna (boş) zîde-‘ilmuhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a‘yân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-ğadruhûm tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsıl olıcağ ma‘lûm ola ki ‘Âsâkir-i Mansûre neferâtından Virânşehirli ‘Osmân veledi Hüseyn bundan aqdem vukû‘-bulan muhârebede mecrûh ve ‘alîl olmuş olduğundan bu def‘a şeref-sütûde iden emr-i hümâyûn merâhimûn-u cihândârânem müktezâ-yı münîf-i üzere kendüsüne tekâ‘üd

vazîfesi ihsân-ı hümâyûn olarak ihrâc ile memleketine ‘azîmete ruḥṣat verilmiş ise de merḳûm dîn-i mübîn yolunda ve uğur ve meyâmetim-vüfûr-u pâdişâhanemde cânsiperâne ibrâz-ı ğayretlenmiş olduğuna ve bu mişillü dîn ve devletüme emek vermiş olan şunûf-ı ‘askeriyeden mütekâ’id olanlarıñ memleketlerinde bir vecihle zaḥmet ve sefâlet çekmeyerek ihsân-vâye-i şehriyârânemde refâh-ı hâl ve hużûr-u bâlleri vesâiliniñ istikmâli ḥaḳlarında mebzûl olan eltâf-ı ‘âliyye-i şâhâne ve i’tâf-ı seniyye-i cihândârânem müktezâsından idüğüne binâen merḳûm ‘Osmân’ıñ emsâli mişillü memleket salyânesinden ve tekâlif-i sâireden bi'l-vücûh mu‘âfiyeti bâbında emr-i şerifim şudûru hâlde bi'l-istiklâl ‘Âsâkir-i Mansûre ser‘askeri düstûr-u mükerrrem müşîr-i müfehḥam nizâmü'l-‘âlem vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa edâme'llâhu Te‘âlâ iclâlehu tarafından bâ-taḳrîr ifâde ve inhâ olunmağla merḳûmuñ ber-minvâl-i muḥarrer memleket sâlyânesinden ve tekâlif-i sâireniñ cümlesinden ‘afvı fermânım olmağın maḥşûşen işbu emr-i celîlü'l-ḳadrim işdâr ve yedine i’tâ olunmuşdur imdi tekâlif ve sâlyânededen ḥişse-i tarḫı ve nâm-ı âḥar ile merḳûm ‘Osmân’dan bir aḳçe ve bir ḥabbe alınmayub sâye-i mülûkânemde ez-her cihet ḥimâyet ve şiyânet olunarak refah ve rahâtı esbâbınıñ istihşâli ve lede'l-iktizâ maḥkemeye ve vücûh ḥânelerine varduğda ḥaḳkında her cihetle merḥamet ve ri‘âyet-i lâyıkanıñ icrâsı ve ikmâli maḥlûb-u pâdişahanem idüğü siz ki nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz ma‘lûmuñuz olduğda ber-minvâl-i muḥarrer ‘âmel ve ḥarekete diḳḳat ve ḥilâf-ı vaz‘-ı tecvîzden tevaḳḳî ve mübâ‘adet eylemeñiz bâbında fermân-ı ‘âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki;** vuşûl bulduğda bu bâbda vech-i meşrûḥ üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzimü'l-ımtişâlimiñ maẓmûn-u itâ‘at-maḳrûnuyla ‘âmil olasız şöyle bilesiz ‘âlâmet-i şerîfe i’timâd kılasız. Tahrîren evâil-i şehri Rebî‘ü'l-evveli sene tis‘a ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

Ḳostantîniye el-maḥrûse

73a-267

Virânşehir ‘Âsâkir-i Mansûre ‘Osmân veledi Hüseyin’iñ teḳâ‘üdlük berât-ı kaydıdır.

‘Âsâkir-i Mansûre alâylarından on dokuzuncu alâyıñ birinci tâburunuñ dördüncü bölüğünde ikinci on başınıñ birinci neferi Virânşehirli işbu râfi‘-i tevḳi‘-i refi‘i’s-şân-ı ḥâḳânî ‘Osmân veledi Hüseyin zîde-ḳadruhû Ḳonya muḥârebesinde sağ kolunuñ koltuğu altından ḳurşun işâbet iderek yarelenmiş ve sağ eli daḫi sâḳıḫ olmuş olduğuna binâen ser-eḫıbbâ-i ḥâşşam a‘lemü'l-‘ulemâil-mütebahḫîrîn Muştafâ Behcet edâme'llâhu

Te'âlâ fezâilehu bi'l-mu'âyene huzûr-u lâmi'u'n-nûr-u cihândârânem rezsûde?? olmuş ve müktezâ-yı merâhimü's-şefâk-1?? seniyyem üzere mâhiye yigirmi gurus tekâ'üdlük vazîfesi i'tâsına irâde-i seniyye-i mülûkânem merhamet efzây sûtûde buyurulmuş olduğundan iktizâ iden berât-ı şerîfimiñ i'tâsını 'Âsâkir-i Mansûre-i Muhammediye ser'askeri düstûr-u mükerrerem müşîr-i müfehham nizâmü'l-'âlem vezîrim Mehmed Hüsrev Paşa edâme'llâhu Te'âlâ iclâlehu bâ-takrîr inhâ itmekle bu mekûle verilecek tekâ'üdlük vazîfeleri mâh-be-mâh başkaca muqâta'ât hazînesinden alınub tekâ'üd olan kimesnelerden Âsitâne-i Sa'âdet'imde bulunanlarıñ tekâ'üdlük vazîfeleri kendü yedlerine teslim ve taşrada bulunacak tekâ'üdlük vazîfeleri bâ-i'lâm-ı şer'iyye veyâhûd vülât-ı 'azâmım taraflarından inhâ olunub şihhatı tebeyyün eyledikten sonra gönderilüb yine anlarıñ ma'rifetiyle yedlerine verdirilmesine sipariş ve havâle ile meçhûl kimesneye tekâ'üdlük vazîfesi verilmemesine dâima diğkat ve ihtimâm olunmak ve bunlar üç senede bir def'a gelüb işbât-ı vücûd eylemek ve işbât-ı vücûd itmediği hâlde tekâ'üdlük vazîfesiniñ kaydı terkîn olunmak kânûnnâme-i hümâyûnum iktizâsından olmağla mücebince tekâ'üdlüğü tevcih ve berâtı i'tâ olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd 'inâyet-i pâdişâhânem zühûre götürüb biñ iki yüz kırk dokuz senesi Rebî'ül-evvelisiniñ dördüncü günü târihiyle müverrah verilen ruûs-u hümâyûnum mücebince bu berât-ı hümâyûnu verdim ve **buyurdum ki;** merkûm 'Osmân veledi Hüseyn zîde-ğadruhû varub vech-i meşrûh üzere ta'yîn olunan yigirmi gurus tekâ'üdlük vazîfesini alub mutaşarrif olalar şöyle bileler 'âlâmet-i şerîfime i'timâd kıllalar.

73b-268

Kaşamonu sancağında Çıraklar kıyresinde fevt olan Nağlbend Hasan'ın terekesi defter-i kassâmı kaydır.

Fi'l-aşl Kaşamonu sancağında merkûze?? kazâsına tâbi' Bayrağlar?? kıyresi ahâlîsinden olub bu def'a Âsitâne-i 'Âliyye'den kıyere-i mezbûre gelür iken eşnâ-i râhda Tarağlı-borlu kazâsına tâbi' Çırağlar kıyresine vuşûlünde bi-emri'llâhi Te'âlâ vefât iden Nağlbend Hasan Usta'nın zâhirde vâriş-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmayub terekesi cânib-i beytül-mâle 'âid olmağla bu mekûle terekeniñ kabzına me'mûr Virânşehir sancağı mütesellimi dergâh-ı mu'allâ kapûcibaşlarından Hasan Çâvûş-zâde Hüseyn Ağa Hazretleri'nin ma'rîfeti ve ma'rîfet-i şer'le tahrîr ve terkîm olunan tereke-i müteveffadır ki ber-vech-i âtî beyân. Fî 17 Ca. Sene 49.

Nuḳûd-ı mevcûd 1761 ğuruş
 Fincan 2 ‘aded, zarf 4 ‘aded; 2 ğuruş
 Değirmen? 1 ‘aded; 10 ğuruş
 Cezve 1 ‘aded; 2 ğuruş
 İbriḳ 1 ‘aded; 8 ğuruş
 Şamdan 1 ‘aded; 1 ğuruş
 Fes 2 ‘aded; 3 ğuruş
 Şal 1 ‘aded; 20 ğuruş
 Kõhne kemer 1 ‘aded; 1 ğuruş
 Pala 1 ‘aded; 20 ğuruş
 Yağmurluk?? 2 ‘aded, ‘abâ 1 ‘aded; 50 ğuruş
 Nağlbend taḳımı, ṭava 1 ‘aded, şacayaḳ?? 1 ‘aded; 50 ğuruş
 Kuşhâne 1 ‘aded, leğen 1 ‘aded, ḳaravana 1 ‘aded; 80 ğuruş
 Kirîş deste 2 ‘aded; 150 ğuruş
 Hûrdavât; 45 ğuruş
 Yemeni deste 3 ‘aded; 150 ğuruş
 Çufâl 4 ‘aded; 20 ğuruş
 Biber ħinâ; 20 ğuruş
 Desti ḳabile fenar tencere; 12 ğuruş
 Şâbun; 12 ğuruş
 Duḥân; 4 ğuruş
 Ustura 4 ‘aded, bilegi 1 ‘aded; 60 ğuruş
 Cem‘ân yekûn 2481 ğuruş
 Minhu'l-ihrâcât
 Techîz ve tekffin 30 ğuruş
 Resm-i ṭarafılık 248 ğuruş
 Hîzmet-i mübâşiriye 50 ğuruş
 Kâtibiye ihzâriye 35 ğuruş
 Ḳatırcı İbrâhîm’e deyn 75 ğuruş
 Şahhü'l-bâḳî 1943

73b-269

Ƙarye-i mezbûr ahâlîsinden Aħmed bin İbrâhîm meclis-i Őer'de aĝa-yı mûmâ-ileyh tarafından me'mûr tûfengî Ebûbekir maħzarında üzerine Őöyle da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-yı mezbûr benim ile li-ebeveyn ƘarındaŐım olub terekesi ancak baňa münhaŐıra olmaĝla taleb iderim sûal olunsun deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'i-i merķûme ber-vech-i muħarrer vâriŐ müdde'âsı Yanıķ-oĝlu İsmâ'îl bin Meħmed ve Ƙara 'Ali Aĝa'nıñ oĝlu Ğüseyn bin Ğüseyn Őehâdetleriyle ber-nahc-ı Őer'i iŐbât itmeĝin mûcebince Őahħü'l-bâķî tereke-i müteveffâ-yı mezbûr ƘarındaŐı merķûm Aħmed'e meclis-i Őer'de teslîm olunduĝu iŐbu maħalle Őerh verildi.

73b-270

Borlulu tekâ'üd yüzbaşı Ƙara Ğüseyn Aĝa'nıñ tekâ'üdlük i'lâmı kaydıdır.

'Âsâkir-i Manşûre alâylarından birinci alâyıñ üçüncü tâburunuñ birinci yüzbaşı tekâ'üd Za'ferân-borlulu Ğüseyn meclis-i Şer'de takrîr-i kelâm idüb bundan aķdem Ordû-yu Ğümayûn'da 'alîl ve mariz olduĝuna binâen nâil olduĝum bâ-berât-ı 'âlîşân beher mâh yüz ĝuruŐ vazîfe 'inâyet-i Őâhâneden üç mâhda müctemi' olan üç yüz ĝuruŐu ĥâlâ Virânşehir sancaĝı mütesellimi Ƙâimmeķâmı dergâh-ı 'âlî ƘapûcibaŐılarından 'âtûfetlü Mûsâ Aĝa yedinden temâmen aħz ve Ƙabz eyledim didiĝi bi'l-iltimâs paye-i??. Fî 4 C. Sene 49.

50 senesi rebî'ül-âħiriniñ 4' üncü ĝününe Ƙadar i'lâm Şud.

50 senesi Şa'bân 4. ĝününe Ƙadar 4 aylıķ MuŐlıĥ? Aĝa te'diyesi i'lâm Şud.

50 senesi zi'l-ħiccete'Ő-Şerîfesi dördüncü ĝününe Ƙadar 4 aylıķ 400 ĝuruŐ MuŐlıĥ? Aĝa yediyle i'lâm Şud.

Bundan Őoñra âħar sicilde der-ķaydı.

73b-271

Cami'-i Kebîr maħallesi ahâlîlerinden UŞta-oĝlu Seyyid Meħmed Aĝa'nıñ mâlından ŐülüŐünü 300 ĝuruŐ vaķf idüb maħalle ahâlîleri yedlerine ĥuzûr-u Şer'de edâ eylediĝi?? temessük kaydıdır.

İŞbu biñ iki yüz kırķ doķuz senesinde mâh-ı receb-i Őerîfiñ yigirmi beşinci ĝünü mâlik olduĝum malımıñ ŐülüŐünden işbu maħallemiz olan Cami'-i Kebîr maħallesine üç yüz ĝuruŐ vaķf-ı Şahîh ile vaķf ve vaşiyet eyledim mevŐim temâm olduĝda işbu üç yüz ĝuruŐ mâlımdan ifrâz olunub maħalle-i mezbûruñ mütevellîsine teslîm olunub senede onu?? on bir buķuķ ĝuruŐdan her ne fazla olur ise maħalle-i mezbûruñ umûrine

şarf oluna deyü merķûmuñ maħalle-i mezbûr ahâlilerine yedine virdiği temessükü kaydıdır. Fî 25 B. Sene 49.

Uşta-oğlu Seyyid Mehmed Ağa

Şuhûdü'l-hâl

Maţaracı??-oğlu el-Hâc Hüseyn Ağa, Baĥcı?? Beşe-oğlu Muştafâ, Ğavvâş başı Hâcî Mehmed Ağa, Çerâğı Hâcî Muştafâ, Maţaracı-oğlu ‘Ali Ağa, Çapulcı??-oğlu Aĥmed ve ğayruhum.

74a-272

249 senesi ecnâs-ı altun için şudûr iden emr-i ‘âlî kaydıdır.

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi‘ü'l-meĥâmid ve'l-mekârim el-muĥtaş bi-mezîd ‘inâyetü'l-melikü'd-dâim dergâh-ı ‘âlî ĥapûcıbaşlarından Virânşehir sancağı mütesellimi Hüseyn dâme-mecduhû ve mefâĥirü'l-ķuzât ve'l-ĥükkâm me‘âdinü'l-fezâil ve'l-ķelâm livâ-i mezbûrde vâķı‘ ĥazâlarıñ ĥuzât ve nüvvâbı zîde-fazhulum ve mefâĥirü'l-emâsil ve'l-aķrân voyvodagân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-ķadruhûm tevķî‘-i refî‘-i ĥümâyûn vâşıl olıcaķ ma‘lûm ola ki râyic-i nuķûd maddesi kâffe-i mu‘amelâtıñ üns-i esâsı?? ve nizâmât-ı mülķ ve mülkiyeti münâsib meşâbesinde olarak bu ĥuşûşa cümle me’mûru tarafından ‘ale'd-devâm ihtimâm ve diķķat ile ‘atîķ ecnâs-ı altunuñ fiât-ı müteķarresi üzere Darbĥâne-i ‘Âmire’mden me’mûr-u mübâya‘acılara i‘ţâsı irâde-i seniyye-i mülûķânemle mü’esses olan nizâm-ı müktezâsından ve ecnâs-ı mezkûre eyâdi-i nâsda tedâvül ve râdde-i muķarriresi tecâvüz itmemesi bi'd-defa‘ât evâmir-i şerîfem neşriyle vâķı‘ olan tenbîhât-ı seniyye-i pâdişâhânem iķtizâsından iken bu eñnâda ba‘zı erbâb-ı efķâr o mişillü ecnâs-ı altunu fiât-ı müteķarresinden ziyâdeye aĥz ve i‘ţâya ictisar itmekde olduğu istihbâr ve taĥķîķ kılınub bu şûret hem emti‘a ve eşyâ fiâtınıñ tefâdetine bâdi ve hem de taşralardan gelecek emvâl-i mîrîye irsâlinde ‘usreti mevâdde-i olmaķ cihetiyle bi'l-vücûh rızâ-yı sa‘id-i iķtizâ-yı mülûķâneme muĥâyir ve münâfi bir keyfiyet ve el-ĥâlet-i hazihi müktezâ-yı irâde-i seniyye-i şehriyârânem üzere Darbĥâne-i ‘Âmire’nde ĥaţ‘ ve darbına şürû‘ olunan sim sikke-i ĥasene-i cedîde-i şâhânemden başķa teshîl-i mu‘amelât dâd-ü sited zimmetinde müceddeden resm-i mergûb üzere Ĥamd?? ve Ĥayye?? ismiyle müsemmâ ĥaţ‘ ve darb olunacaķ yigirmilik ve onluķ altun sikke-i müsteĥsine-i şâhânemiñ ĥüsn-ü i‘mâliyçün mübâya‘ası lâzım gelen ‘atîķ ecnâs-ı altunuñ kimesneye şudur?? diyecek maĥal ĥalmayacaķ şûretle fiâtına münâsib üzere zam olunarak

müceddeden bir hüsn-ü şûret verilmemesi îcâb-ı hâlden idüğü rehîn bedâhet olmakla şimdiye kadar kaç olunan ve kırklık Hayriye altunu kemâkan kırk ve yigirmilik yigirmi ve onluk on gurusu alınub verilerek bir zinhâr bir akçe ziyadeye aHz ve i'tâ olunmamak ve meskûkât-ı 'atîkadan beheri bir dirhem tam fındık altunu otuz iki ve beheri dört kırât rub'iyesi sekiz ve beheri on iki kırât tam İslâmbolî altunu yigirmi dört ve nişfi on iki ve rub'ı altı ve tam cedîd rûm kırk sekiz ve nişf-i yigirmi dört ve tam 'atîk rûm elli altı ve nişfi yigirmi sekiz ve rub'ı on dört ve cedîd-i 'adli on beş ve 'atîk-i 'adli on altı buçuk ve beheri on iki kırât Mısır zer maĥbûbî yigirmi gurusu on pâre ve nişf-i on gurusu beş pâreye ve rub'ı beş gurusu olmak üzere müceddeden fiât kaç ve 'atîk ecnâsîñ ba'de izîn tedâvülü külliyyen men'î birle mübâya'acı olan maĥallerde zuhûr iden o mişillü ecnâs-ı altun fiât-ı mezkûre ile mübâya'acılara verilüb mübâya'acı olmayan yerlerde hâkim ve mütesellim ve voyvoda ve me'mûrin-i sâire taraflarından yedlerinde olan mîr-i akçesiyle mübâya'a olunarak îcâb iden bedeli şandıklarına? ve âĥar havâle idecekleri maĥalleri i'tâ olunmak üzere mümzâ defteriyle Darbhâne-i 'Âmire'me sevĥ ve irsâl ve işbu fiyâtdan ziyâdeye ??? alınub ve Hayriye altunuma daĥi tefâdet bulur ise cesâret iden ruĥşat viren her kim olur ise olsun ĥatır ve gönüle bakılmayarak te'dibât-ı lâyıkalari icrâ olunmak için keyfiyet bâ-i'lâm ve taĥrîrât bu tarafa inhâ kılınması ĥuşuşları bi't-tensîb ol-vecihle icrâsına irâde-i 'âli-yi mülûkânem ta'alluk iderek ol-babda ĥatt-ı hümâyûn şevket-maĥrûn-u pâdişâhânem şaĥîfe-i pirây şudûr olmuş ve keyfiyet Der-Sa'âdet'imde lâzım gelenlere beyâz üzerine fermânlar işdâr ve Anadolu ve Rûm ilinde kâin maĥallere evâmir-i şerifem neşr ve tesyâr i'lân ve iş'âr olunmuş olmaĥdan nâşî siz ki mütesellim ĥapûcibaşı ve ĥuzât ve nüvvâb vesâir mûmâ-ileyhimsiz vuşûl-i fermân-ı celîlü'l-'ünvân-ı pâdişâhânemde siz daĥi şûret-i irâde-i seniyye-i mülûkânem livâ-i-mezbûrde iktizâ idenlere gereĥi gibi ifâde ve tebeyyün iderek ol-taraflarda daĥi sâlifü'z-zikr kırklık ve yigirmilik ve onluk Hayriye altunu yine fiât-ı sâbıkası üzere aHz ve i'tâ olunarak bir akçe ziyâdeye tecâvüz itdürülmeyüb meskûkât-ı 'atîkadan bâlâda beyân olunan ecnâs-ı altun daĥi uşûl-i meşrû üzere bi'l-mübâya'a mümzâ defteriyle Darbhâne-i 'Âmire'me irsâle müsâra'at ve îcâb iden bedeli bu tarafta i'tâ olunmak üzere havâlesi maĥalli taĥrîr ve işâret birle her hâlde infâz-ı emr-i irâde-i seniyyeme bi'l-ittifâĥ ihtimâm ve mübâderet eylemeñiz fermânım olmaĥın tenbîhen ve ikdâmen maĥşûşen işbu emr-i celîlü'l-ĥadım işdâr ve ĥâceĥân-ı divân-ı müşeyyidü'l-erkânımdan ve divân-ı hümâyûnum ĥalemi mühimme-i nüvisânından kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân es-Seyyid Mehmed Neşet zîde-ĥadruhû ile

tesyâr olunmuşdur imdi keyfiyet ma'lûmuñuz olduğda şûret-i fermân-ı 'âlîşânım sicillât-ı muhâkeme kayd ve sebt olunarak 'ale'd-devam tenfîz ve icrâsı esbâbını istihsâle bi'l-ittihâd bezl ve kesl? kudret ve bu bâbda a'mâz ve tegâfûl ve zuhûl ve tesâhül ile bundan böyle daği ecnâs-ı mezkûre ??? tedâvül itmek ve yâhûd şunuñ bunuñ yedinde ketm ve ihfâ ve Hayriye altunu daği fiât-ı muqarrire-i mezkûreden ziyâdeye ahz ve i'tâ olunmak lâzım gelür ise mütecâsir olan ve ruşsat viren her kim olur ise olsun bi-lâ eman bâlâda muharrer ve da'ivât celâdet-simât-ı pâdişâhâneme düçâr olacaklarından aşlâ şüphe olmadığını bilüb oña göre 'âmel ve hareketle icrâ-yı lâzime-i kârgüzârları ve şadâkate dâmen-i dermiyân gayret ve hilâf-ı vaz'a cesâret ve irâet ruşsat ile vahimül-'âkıbe olmakdan nefsiñizi siyânet? eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdır olmuşdur buyurdum ki. Tahriren fi-evâhir-i şehri rebi'ül-âhîr sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

74b-273

49 senesinde 47 senesine mahsûben Virânşehir sancağı mütesellimi esbak Çiçek-zâde 'Ali Ağa'nın beğâyâ fermânı kayıdır.

Kıdvetü'n-nüvvâb el-müteşerri'în Virânşehir kazâsı nâibi mevlâna (boş) zîde-'ilmuhû kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Virânşehir sancağı mütesellimi ve zikr-i âti huşûşuna muqâta'ât hazînesi tarafından bu def'a mahşûş me'mûr ve ta'yîn olunan emlâk-ı hümâyûnum kâtibi Neşet zîde-mecduhûmâ ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zâbiñân memleketi ve iş erleri zîde-kadruhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Virânşehir sancağı mütesellimi esbak 'Ali zîde-mecduhû bedel-i iltizâmâtdan ve mañlûbât-ı mîriye ve meşârif-i memleketi ve mevâdd-ı sâireden dolayı livâ-i mezkûrde olan beğâyâ ve mañlûbâtınıñ kemmiye-i ve keyfiyetini mübeyyin mûmzâ defterini taqdîm itmiş ve mevâdd-ı mezkûreden dolayı ber-müceb-i defter livâ-i mezkûrde olan beğâyâ ve mañlûbâtınıñ şarrâfına olan duyûn-u külliyesinden hülâşâ zimmetde zikr olunan beğâyâ mañlûbâtınıñ tahşiline müsâ'ade-i seniyyem şâyân ve erzân kılınmasını bu def'a bâ-'arzı-hâl inhâ ve istid'â itmekden nâşî keyfiyeti ve iktizâsı ricâl-i devlet-i 'âliyyemden hâlâ muqâta'ât hazînesiniñ vâridâtı nâzırı iftiñârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mehmed Emîn dâme-mecduhûden lede's-sûal muqâta'ât hazînesinden terkîm ve taqdîm kılınan hülâşâ defteri mañlûkunca mütesellim-i esbak mûmâ-ileyhiñ mañhallinde vekîli yedinde bulunan müfredât defterleri mücebince gayr-ı ez-tahşil ve livâ-i mezbûrde olan beğâyâ ve mañlûbâtı iki yüz biñ guruşa bâliğ olduğu hülâşâ-i mezkûre mâlından nümâyân ve meblâğ-ı mezbûruñ hazîne-i mezbûre tarafından biriniñ

ta'yîni ile maħallinde ma'rîfet-i şer' ve cümle ittifâkıyla taħkîk ve zâhire ihrâcı lâzım geleceği zâhir ve 'âyân olmağla bu şûretde ber-vech-i muħarrer tesviyesi muvâfık emr ve irâde-i 'âliyyem olduğu ħâlde sen ki mûmâ-ileyh Neşet zîde-mecduhûsun seni bu mişillü ru'yet-i muħâsebe vesâir me'mûriyetlerde istiħdâm olunmak takrîbiyle mevâdde-i mezkûreniñ ber-vaqt maṭlûb-u ru'yet-i tesviyesine ehliyetiñ derkâr olunduğundan bi'l-intihâb me'mûr ta'yîn kılınarak şûret-i defteriyle emr-i şerîfim işdârı menûte re'y-i 'âlîşânım idüğünü i'lâm iderek mücebince emr-i şerîfim işdârı huşûşuna irâde-i seniyyem ta'alluk idüb ol-vecihle ihrâc olunan memhûr ve mûmzâ şûret-i defteriyle me'mûriyetini ħâvî işbu emr-i 'âlîşânım işdâr ve yedine i'tâ olunmuştur imdi keyfiyete irâde-i seniyyem maṭlûk-u emr-i şerîfimden ma'lûmuñ olduğuda fermânım olduğu ve müktezâ-yı me'mûriyet ve der-beyâtıñ?? mârifesi?? üzere bir an ağdem maħal-i mezkûre varub ber-müceb-i şûreti defter mütesellim-i esbak mûmâ-ileyhiñ sâlifü'z-zıkr maṭlûbât ve beĳâyâsı maħallinde mütesellim-i lâhık mûmâ-ileyh ma'rîfeti ve ma'rîfet-i şer' ve ma'rîfetiñ ve cümle ma'rîfetiyle taħkîk ve zâhire ihrâc iderek memhûr ve mûmzâ defteri şıħhat eseriniñ ifâzı?? Der-Sa'âdet'ime taħrîr ve iş'âr-ı maħşûşuna ziyâde i'tinâ ve diĳkat ve ħilâf-ı rızâ me'mûriyet tecvîz ile mes'ûl ve mu'âteb olmağdan nâşî begâyet ittikâ ve mübâ'adet eyleyesin ve siz ki mütesellim-i lâhık ve nâibî ve zâbıtan-ı memleket vesâir iş erlerisiz keyfiyet-i irâde-i seniyyem siziñ daħi meczûmuñuz olduğuda ber-minvâl-i muħarrer 'âmel ve ħareketiñ icrâsı huşûşuna bi-şimâr?? ĳayret ve diĳkat ve ħilâf-ı emrim ħareketden ĳâyetü'l-ĳâye ħazer ve mücânebet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuştur **buyurdum ki;** ĳükm-ü şerîfimle varduğuda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimiñ mazmûn-u münîfi üzere 'âmil olasız şöyle bilesiz 'âlamet-i şerîfime i'timâd kılasız. Taħrîren fi'l-yevmü's-sadis 'aşere şehr-i Cemâziye'l-evvel sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Koştantiniye el-maħrûse

Şûret-i defter-i taħkîk-i beĳâyâ Çiçek-zâde 'Ali Aĳa mütesellim-i Virânşehir-i esbak ki?? leh?? ĳadar meblaĳ-ı ??? rûz-ı ĳızır?? 1246 leh li-rûz-ı ĳâsım 1247 ??? ĳalyoncu ve mevâdd-ı sâire maṭlûb-u mütesellim-i esbak mûmâ-ileyh der-memleket bâķi paye-i hüma?? beĳâyâ mezbûr es-Seyyid?? Meħmed Neşet Efendi kâtib-i emlak-ı hümayûn taħkîk için irâde-i i'lâm 'âliyye müte'allık Meħmed Emîn Īâce?? Efendi ??? nâzır-ı muĳata'ât-ı 'âlî fi 10 C 1249 ve bâ-fermân-ı 'âlî

Mütesellim-i esbak mûmâ-ileyh Anadolu Ordû-yu Hümâyûnu kaşşâbbaşılığına hîn-i naşbında livâ-i mezbûr mütesellimliğine Mehmed Ağa nâm kimesneyi vekîl naşb itmiş olduğundan zîrde muharrer iki yük elli iki biñ ğuruş beĳâyâsı ma'rîfet-i şer' ve vekîl-i mûmâ-ileyh ma'rîfetiyle tevzî' olunarak elli iki biñ ğuruş vekîl-i mûmâ ileyh ma'rîfetiyle kayd?? olunmuş ve mâ'ada iki yük ğuruşu tahşîl olunmak üzere iken mütesellim-i esbak mûmâ-ileyhiñ livâ-i mezbûrden 'azl ve inkıza?? cihetiyle halefi Hasan Çâvûş-zâde Hüseyin Ağa tarafından ahz ve kaşıl?? kılınmış olduğundan ve beĳâyâ-yı mezkûreniñ defter-i müfretâtı vekîl-i mûmâ-ileyh nezdinde bulunduğundan meblağ-ı kûşûr-ı mezbûr tekmilleriñ yed ve zimmetlerinde? ise tahşîl ve duyûnuna maşûben şarrafı tarafına irsâl ve teslîmi huşûsu mütesellim-i esbak mûmâ-ileyhiñ mezkûr 'arz-ı hâlinde muharrere olmağla şerh verildi.

Ma'rîfet-i şer'le livâ-i mezbûr kazâlarına tevzî' olunan mebâligden ğayr-i ez-tahşîlâta kûşûr kalan beĳâyâsınıñ miğdarı

Ēuruş

252000

052000

Ber-mûceb-i şerh mütesellim-i esbak mûmâ-ileyhiñ vekîli mûmâ-ileyh

200000

Mehmed Ağa ma'rîfetiyle muĳaddemce tahşîl olunmuş olan.

Fî 13 C. Sene 1249.

Mühür Mehmed Necib??

75a-274

Çiçek-zâde 'Ali Ağa'nıñ beĳâyâsı defteri kayıdır.

Bâ'îş-i defter oldur ki

Virânşehir sancağı mütesellimi esbak 'Ali Ağa'nıñ bedeli iltizâmâtдан ve maţlûbâtı mîriye meşârifât-ı memleket ve mevâdd-ı sâireden dolayı livâ-i mezkûrde olan beĳâyâ maţlûbâtınıñ bi'l-istid'â ma'rîfet-i şer' ve cümle ittifâkıyla tahĳkîk ve zahîre ihrâc olunması huşûşuna irâde-i seniyye-i ĳazret-i mülûkâne ta'alluĳ iderek ol-bâbda şeref-şudûr iden fermân-ı 'âlî ve huşûs-u mezbûre muĳâta'ât ĳazînesi tarafından maşûşen me'mûr buyurulan emlak-ı hümâyûn kâtibi fâhrü'l-emâsil Mehmed Neşet Efendi ĳazretleri ma'rîfeti ve ma'rîfeti-şer' ve cümle ittifâkıyla mütesellim-i mûmâ-ileyhin vekîli Mehmed Ağa yedinde bulunan iki yüz kırĳ yedi senesi rûz-ı ĳızırından kırĳ sekiz senesi rûz-ı ĳâsımına gelince altı ay müddetde vâĳı' olan meşârifâtınıñ miğdarı câmi' terkîm ve taĳdîm olunan tevzî' defteri yekûnu ba'de't-tenĳîh tevzî'ine ruşatları hâvî bala-yı deftere şahĳ-ı 'âlî keşîde buyurulan

defteri naḥk olduğu üzere cümle müvâcehesinde rü'yet-i muḥâsebe olunub bi't-taḥkîk zahîre ihrâc olunan defterdir ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur. Ḥurrire fi'l-yevmüt-tâsi' min-şehr-i Cemâziye'l-âhir sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Ğuruş

276042 Defter-i mezbûruñ cem'ân yekünu

-18042 Maḳâm-ı Sadâret'de bâ-irâde-i 'âliyye tenzîlâtı minhâ

258000

100412 Sancağıñ memâlikiniñ şandık mâlı ve taḥşıldâriye ve ḥarc-ı imzâ vesâire olarak 'Ali Ağa'ya dokuz mevâddan olmayan fûrû-nihâde

157588 Mûmâ-ileyh 'Ali Ağa'nıñ bedel-i iltizâmâtıdan ve maḥlûbât-ı mîrîyeden ve mütesellimiye vesâireden maḥlûbu

-52324 Vekîli Meḥmed Ağa'nıñ ma'rîfetiyle taḥşîli mûmâ-ileyh 'Ali Ağa tarafına teslîmi minhâ

105264

-07305 Vekîl-i mûmâ-ileyhiñ taḥrîri üzere ḥîn-i vekâletinde ḥâşîlât-ı meşârifine vefâ itmediğinden mâl-ı mezkûrden meşârifina şarf eylediği minhâ

97959

03668 Mûmâ-ileyh vaḳtinden Virânşehir kazâsından ḳalyoncu bedeliniñ beḳâyâ

00853 Mûmâ-ileyh zamânında Şehâbeddîn kazâsından ḳalyoncu bedeli

03978 Mûmâ-ileyh zamânından Amaşra kazâsından ḳalyoncu bedeli

106458

001131 Mûmâ-ileyh zamânından Kırâñ ḳaryesinde ḳalyoncu bedeli

002160 Livâ-i mezbûruñ yedi kazâsında taḳdîm-i? vekâyî' aḳçesinden ḳalan beḳâyâsı Şehâbeddîn 240 ğuruş, Yörük 240 ğuruş, Eflâni 240 ğuruş, Amaşra 240 ğuruş, Bartın 240 ğuruş, Çehârşenbe 240 ğuruş, Borlu 720 ğuruş

109749

75a-275

Çiçek-zâde 'Ali Ağa'nıñ muḥâsebesi i'lâmı kaydıdır.

Der-i devlet-mekine 'arz-ı dâ'î kemineleridir ki Virânşehir sancağı mütesellimi esbaḳ 'Ali Ağa'nıñ bedel-i iltizâmât ve maḥlûbât-ı mîriye ve meşârifât-ı memleket ve mevâdd-ı sâireden dolayı livâ-i mezkûrde olan beḳâyâ maḥlûbatınıñ bi'l-istid'â ma'rîfet-i şer' ve cümle ittifâkıyla taḥkîk ve zahîre ihrâc olunmaları ḥuşûşuna irâde-i seniyye-i ḥazret-i mülûkâne ta'alluḳ iderek ḥuşûş-u mezbûre muḳâta'ât ḥazînesi tarafından

maḥşûşen me'mûr buyurulmuş olan emlak-ı hümâyûn katibi fâhrü'l-emâsil Mehmed Neşet Efendi bendeleriyle bir kıt'a fermân-ı celîlü's-şân kürsi-yi livâ-ı olan medîne-i Taraqlı-borlu maḥkemesine lede'l-vürûd ve lâzîmü'l-ḥuzûr müvâcehelerinde kıraet ve tefhim olunduḡda merâsim-i muṭâva'ât ba'de'l-edâ mütesellim-i mûmâ-ileyhiñ vekîli Mehmed Ağa yedinde bulunan iki yüz kırk yedi senesi rûz-ı hıızırından kırk sekiz senesi rûz-ı kâsımına gelince altı ay müddetde vâkı' olan meşârifâtıñ miqdârı câmi' terkîm ve taḡdîm olunub yekûnu ba'de't-tenḡîḡ tevzî'ine ruḡşatı ḡâvî bâlâsına şaḡḡ-ı 'âlî keşîde buyurulan tevzî' defteri nâṡık olduḡ üzere meclis-i şer' de cümle vücûh-u memleket ve vekîl-i merḡûm Mehmed Ağa ḡâzır oldukları ḡâlde muşahḡıḡ-ı defter-i mezkûre taṡbîken ma'rîfet-i şer' ve cümle ḡâzırûn ma'rîfetleriyle sehv ve ḡalatdan 'ârî ḡâlî yekân yekân rû'yet olunub zâhire ihrâc olunan beḡâyâsınıñ bir kıt'a mûmzâ ve memhûr defterleri der-bâr-ı mu'adelet-medar-ı?? taḡdîmine ibtidâr kılındıḡı evvelki ve'l-ḡâlleri bi'l-iltimâs pâye-i serîr a'lâya 'arz ve i'lâm olundu. Fî 9 C. Sene 49.

75a-276

49 senesi Virânşehir sancaḡından Kaşamonu toplarından 5 'aded topuñ bâ-fermân-ı 'âlî Tophanem-i 'Âmire'ye teslîminiñ 'ilm-u ḡaber kaydıdır.

Kıyye 5	Kıyye 1.5	Kıyye 100
Top-ı ubus??	Top-ı ra'ıye??	Ehl-i top
Kıt'a 1	Kıt'a 2	ḡaşlur??
		Kıt'a 2
		Cem'an yekûn kıt'â 5

Virânşehir sancaḡında bulunub mütesellim-i dergâḡ-ı mu'allâ ḡapûcibaşlarından Hüseyin Ağa ma'rîfetiyle ademî Çakır Hasan Ağa'ya teslîmen Âsitâne-i 'Âliyye'ye irsâl olunmuş olan ber-vech-i bâlâ beş kıt'a top Ağa'yı merḡûm yediyle temâmen Topḡane-i 'Âmire'ye vürûd ve teslîm olunmuş olduḡunu müşîr Topḡane-i 'Âmire rûznâmçesinden işbu 'ilm-u ḡaber verildi. Fî 25 Ca. Sene 249.

75a-277

Borlulu Çâvûş'uñ tezkiresi kaydıdır.

'Âsâkir-i Manşûre alâylarından üçüncü alâyıñ birinci ṡaburûnuñ üçüncü bölüḡünde başçâvûş Borlulu 'Osmân veledi Ahmed Ağa'ya işbu sene-i mübâreke mâh-ı recebiñ

evâilinden sene-i mezkûre şevvâliniñ evâhîrine kadar dört mâh müddet ile izin tezkiresi kayıdır. Fî-ğurre-i B. Sene 49.

Der-Sa'âdet'e gitmiş olduğu fi 23 Za. Sene 49.

75b-278

Borlulu 'Âsâkir-i Manşûre'den İbrâhîm'iñ şılasına gidüb gelmesine izin tezkiresi kayıdır.

'Âsâkir-i Manşûre-i Muhammediye alâylarından altıncı alâyıñ birinci tâburunuñ üçüncü bölüğünde sekizinci onbaşı Za'ferân-borlulu İbrâhîm veledi Aḥmed işbu sene-i mübâreke mâh-ı cemâziye'l-evveliniñ evâhîrinden sene-i mezkûre mâh-ı ramazânıñ evâhîrine kadar üç mâh müddet ta'yîniyle şılasına gidüb gelmek ve taşrîḥ kılınan müddeti ol-maḥalliñ maḥkemesi siciline kayd birle hengâm-ı iḳâmetinde lâzime-i hareketiñ icrâsıyla müddet-i mu'ayyen tekmîlinde kendü irâdet-i veyâḥûd me'mûrleriñ kaydı tarihine nazaran îfâdesiyle muḳarrer 'avdeti?? huşûşu cümle taraflarından iltizâm kılınmaḳ ekser da'vât-ı?? vâhiye irâdıyla bi-lâ müceb müddeti tecâvüz ider ise ol maḥalliñ ḥükkâm ve zâbiḫânı mes'ûl ve mu'âteb olacağından başka kendüsü daḫi mazhar-ı mücâzât olacağı cezâ-yı ḳânûnnâme-i hümâyûn iḳtizâsından olmaḫla müddeti ḫitâmından evvelce 'avdet itmek şartıyla li-ecli's-şıla vilâyeti tarafına 'azîmetinde izin ve ruḫşat verilmiş olduğu müş'ir işbu tezkire i'tâ olundu. Fî 28 Ca. Sene 49.

Mühür Mehmed Hüsrev

'Âsâkir-i?? Manşûre ser'asker âsâkir Mehmed Hüsrev

Ḳayd şud

75b-279

Za'ferân-borlulu manşûreden şılasına gidüb gelmesine izin tezkiresi kayıdır.

Üçüncü alâyıñ birinci tâburuñ beşinci bölüğünde mülâzım-ı evvel Za'ferân-borlulu Muştafâ Aḫa iki mâh müddet şılasına gidüb gelmek ve izn-i müddeti ḫitâmından adab-ı?? 'avdet eylemek şartıyla şıla için vilâyeti tarafına 'azîmete izin ve ruḫşat verilmiş olduğunu müş'ir işbu tezkire taḫrîr oldu. Fî 5 Ca. Sene 49.

Mehmed Hüsrev

Cemâziye'l-evveli mâhiyesi verilmişdir.

75b-280***Borlulu Kirişci-oğlu İsmâ'îl'in tezkiresi kaydı.***

‘Âsâkir-i Manşûre’den yigirminci alâyın üçüncü tâburunun üçüncü bölük beşinci onbaşı Za‘ferân-borlulu İsmâ’îl veledi Aḥmed dört mâh müddet ta‘yîniyle şılasına gidüb gelmek ve izin müddeti hitâmından evvelce ‘avdet eylemek şartıyla şıla için vilâyeti tarafına izin verilmiş olduğunu müş‘îr işbu tezkire tahrîr ve i‘tâ olundu. Fî 29 C. Sene 49.

Der-Sa‘âdet’e ‘azîmet itmiş olduğu fi 5 Zi'l-ka‘de. Sene 49.

75b-281

‘Âsâkir-i Manşûre yigirminci alâyın altıncı tâburunun beşinci bölümünde birinci çâvûş Za‘ferân-borlulu Aḥmed tarihten?? dört mâh müddet tezkire kaydı. Fî 17 C. Sene 49.

Fî 23 Zi'l-ka‘de. Sene 49. Der-Sa‘âdet’e gitmiş olduğu kayıdır.

75b-282

‘Âsâkir-i Manşûre’den yigirminci alâyın üçüncü tâburunun beşinci bölümünde yüzbaşı Za‘ferân-borlulu ‘Abdurrahman Ağa dört mâh müddet tezkiresi kaydı. Fî 29 C. Sene 49.

Der-Sa‘âdet’e ‘azîmet itmiş olduğu. Fî 5 Ş. Sene 49.

75b-283

‘Âsâkir-i Manşûre’den yigirminci alâyın birinci tâburunun ikinci bölümünde birinci onbaşısının birinci neferi Za‘ferân-borlulu Meḥmed Beşe ‘Ali dört mâh izin tezkiresi kaydı. Fî 15 C. Sene 49.

Der-Sa‘âdet’e gitmiş olduğu fi 5 Rebî‘ü'l-evvel. Sene 50.

75b-284

‘Âsâkir-i Manşûre alâylarından birinci alâyın dördüncü tâburunun ikinci bölümünde başçavuşbaşısının birinci neferi Za‘ferân-borlulu Meḥmed veledi ‘Ali cemâziye'l-aḥir evâsıtından mezbûr mâh-ı zi'l-ḥiccesine evâsıtına kadar altı müddet izin tezkiresi kaydı. Fî 15 C. Sene 49.

Der-Sa‘âdet’e ‘azîmet itmiş olduğu fi 5 Ş. Sene 49.

75b-285

‘Âsâkir-i Mansûre yigirminci alâyın birinci tâburunuñ ikinci bölüğünde üçüncü çâvûş Za‘ferân-borlulu Muştafâ dört mâh müddet izin tezkiresi kaydı. Fî 17 C. Sene 49.

75b-286

Kecinos kazâlı ‘Âsâkir-i Mansûre’den ‘Osmân’ın izin tezkiresi kayıdır.

‘Âsâkir-i Mansûre-i Muhammediye’den alâylarının 7 inci alâyından üçüncü tâburunuñ altıncı bölüğünde üçüncü onbaşının üçüncü neferi Za‘ferân-borlulu ‘Osmân veledi Ahmed işbu sene-i mübâreke cemâziye'l-âhîriniñ evâsıtından sene-i mezkûre şevvâliñ evâsıtına kadar dört müddet izin kaydı şud. Fî 15 C. Sene 49.

75b-287

Virânşehirli

‘Âsâkir-i Mansûre-i Muhammediye alâylarından üçüncü alâyın müretteb muzîkacı neferâtından Za‘ferân-borlulu Hasan veledi Mehmed işbu sene-i mübâreke mât-ı recebiñ evâilinden sene-i mezkûre mât-ı şevvâliñ evâhîrine kadar dört mâh müddet ta‘yîniyle şılasına gidüb gelmek ve taşrîh kılınan müddeti ol-mahalliñ mahkemesi siciline kaydı. Fî 17 B. Sene 49.

75b-288

Dâneköylü

‘Âsâkir-i Mansûre-i Muhammediye alâylarından üçüncü alâyın birinci tâburunuñ ikinci bölüğünde dördüncü çâvûşu Borlulu ‘Osmân veledi (boş) işbu sene-i mübâreke mât-ı receb-i şerîfiñ evâilinden sene-i mezkûre mât-ı şevvâliñ ahîrine kadar dört mâh müddet ta‘yîniyle şılasına gidüb gelmek üzere izin şud. Fî 17 B. Sene 49.

Merķûm Der-Sa‘âdet’e gitmiş olduğu fî 25 Za. Sene 49.

76a-289

48 ve 49 seneleri maflûb buyurulan yüküñ ‘afvıyla 3000 vuķıyye yüke qarâr verilerek Der-Sa‘âdet’e gönderilmek üzere tevzî‘i vuķû‘-bulan yüküñ sancaķ defteridir.

Virânşehir sancağından bâ-fermân-ı ‘âli maflûb buyurulan iki senelik onar biñ vuķıyye yükün livâ-i mezbûr mütesellimi devletlü Hüseyin Ağa Hâzretleri iltimâsıyla üç biñ vuķıyye yüke qarâr verilmiş ve mâ‘adâsınıñ ‘afvına hâzret-i cihândâri ta‘alluķ buyurularak işbu üç biñ vuķıyye yükü der-‘aķab İznikmid iskelesinden Der-Sa‘âdet’e

irsâli emr ve fermân buyurulmuş olduğundan bu def‘a ma‘rîfet-i şer‘ ve livâ-i mezkûr mütesellimi kâimmeķâmı dergâh-ı mu‘allâ kapûcibaşlarından ‘âtûfetlü Mûsâ Ağa Hâzretleri ma‘rîfeti ve cümle vücûh ittifâkıyla tevzî‘ ve taksîm olunduķda ber-vech-i âtı livâ-i mezkûruñ hâvî olduğu kazâlarına işâbet iden yük li-ecli't-taħşîl ve Der-Sa‘âdet’e irsâl olunmaķ üzere kâimmeķâm aģa-yı mûmâ-ileyh hâzretleri yedine kıbel-i şer‘den verilen defter-i mûmzâ kayıdır ki ber-vech-i âtı beyân olunur. Fî 5 B. Sene 49.

Ķazâ-i Virânşehir	Ķazâ-i Kızılbil	Ķazâ-i Aktaş	Ķazâ-i Şehâbeddîn
Yük kıyye 307.5	Yük kıyye 123	Yük kıyye 73.5	Yük kıyye 114
Ķazâ-i Yörük	Ķazâ-i Borlu	Ķazâ-i Eflâni	Ķazâ-i Ova
Yük kıyye 81	Yük kıyye 660	Yük kıyye 309	Yük kıyye 123
Ķazâ-i Ulus	Ķazâ-i Amaşra	Ķazâ-i Bartın	Ķazâ-i Kecinós
Yük kıyye 207	Yük kıyye 234	Yük kıyye 273	Yük kıyye 100.5
Ķazâ-i Zerzene	Ķazâ-i Tefen	Ķazâ-i Pençşenbe	Ķazâ-i Çehârşenbe
Yük kıyye 67.5	Yük kıyye 16.5	Yük kıyye 180	Yük kıyye 159
Ķazâ-i Bendereğli	Ķazâ-i Yeñice	Ķazâ-i Ķuruķavaķ	
Yük kıyye 450	Yük kıyye 118.5	Yük kıyye 28.5	

Cem‘ân yekûn

Yük kıyye

3000

0625.5 kesir

3625.5

Yalnız üç biñ altı yüz yigirmi beş buçuk vuķıyye yükdür.

Hurrire be-ma‘rûfeti ve ma‘rifetü'l-ahâlî

Es-Seyyid el-Hâc Mehmed Memiş el-müvella-hilâfetü be-medîne-i Taraķlı-borlu nemeķahu faķirun-ileyh ??? ğuffire ‘anhu.

76a-290**3000 vuqıyye yükden Borlu kazâsı tevzî' defteri kaydıdır.**

Defter oldur ki

Bâ-fermân-ı 'âlî ma'flûb buyurulan iki senelik onar biñ vuqıyye yükden livâ-i Virânşehir mütesellimi dergâh-ı 'âlî kapûcibaşlarından devletlü Hüseyn Ağa Hâzretleri iltimâsıyla üç biñ vuqıyye yüke karar verilmiş ve mâ'adâsınıñ 'afvıyla işbu üç biñ vuqıyye yükü İznikmid iskelesinden Der-Sa'âdet'e irsâli emr ve fermân olduğundan Borlu hisşesine işâbet iden yükü cümle ma'rîfetiyle tevzî' olunduğda ber-vech-i âtî mağallât ve qurâ ahâlîlerinden li-ecli't-tahşîl ve mağalline te'diye olunmak üzere kıbel-i şer' den livâ-i mezbûr mütesellimi kâimme-kâmı ser-bevvâbîn dergâh-ı 'âlîden 'âtûfetlü Mûsâ Ağa Hâzretleri yedine verilen defter-i mûmzâ kaydıdır ki beyân şud. Fî 5 B. Sene 49.

Mağalle-i Baba Sultan

Mağalle-i Çâvûş Ağa

Yük kıyye 15

Yük kıyye 9

Dirhem 300

Mağalle-i Cami'-i Kebîr me'a Zimmiyân

Mağalle-i Hâcî Beyli

Yük kıyye 20

Yük kıyye 2

Dirhem 100

Dirhem 100

Mağalle-i Hâcî Halîl

Mağalle-i Zimmiyân Kırâñ

Mağalle-i Zimmiyân Bolât

Yük kıyye 4.5

Yük kıyye 56

Yük kıyye 11

Dirhem 100

Dirhem 100

Mağalle-i Kavak

Mağalle-i Müslümân Kırâñ

Mağalle-i Kara 'Ali

Yük kıyye 3

Yük kıyye 2

Yük kıyye 18

Dirhem 150

Dirhem 100

Mağalle-i Hâcî Durmuş

Mağalle-i Hâcî Evhad

Mağalle-i Müslümân Bolât

Yük kıyye 2

Yük kıyye 2

Yük kıyye 2

Dirhem 100

Dirhem 100

Dirhem 100

Maħalle-i Çeşme Yük kıyye 4 .5	Maħalle-i Tekye Yük kıyye 3 Dirhem 150	Maħalle-i Hüseyn Kethûdâ Yük kıyye 6 Dirhem 300
Ķarye-i Bağlarbaşı Yük kıyye 4.5	Ķarye-i Tokatlı Yük kıyye 4.5	Ķarye-i Ķayza Yük kıyye 6 Dirhem 300
Ķarye-i Dâne-i Şaĝîr Yük kıyye 13.5	Ķarye-i Dâne-i Kebîr Yük kıyye 9	Ķarye-i Şuşunduk Yük kıyye 1 Dirhem 50
Ķarye-i Aĝaç Kilise Yük kıyye 13.5	Ķarye-i Ķozcığâz Yük kıyye 3 Dirhem 100	Ķarye-i Kirpe Yük kıyye 13.5
Ķarye-i Çiftlik-i Şaĝîr Yük kıyye 13.5	Ķarye-i Çiftlik-i Kebîr Yük kıyye 6 Dirhem 300	Ķarye-i Ketân Yük kıyye 2 Dirhem 100
Ķarye-i Müslümân Yâzı Yük kıyye 40.5	Ķarye-i Zimmiyân Yâzı Yük kıyye 45	Ķarye-i Ķoñârı Yük kıyye 40.5
Ķarye-i Yâcı Yük kıyye 3 Dirhem150	Ķarye-i Şırçalı Yük kıyye 6 Dirhem 300	Ķarye-i Deĝirmencik Yük kıyye 4.5
Ķarye-i Şorķuncuk Yük kıyye 1 Dirhem 50	Ķarye-i Alınvirân Yük kıyye 13.5	

76b-290

<p> arye-i Pelitvirân Yk ıyye 10 Dirhem 50 </p>	<p> arye-i Oğulvirân Yk ıyye 4.5 </p>	<p> arye-i Şakârâlân Yk ıyye 4.5 </p>
<p> arye-i omavirân Yk ıyye 1 Dirhem 50 </p>	<p> arye-i Mağl Yk ıyye 2 Dirhem 100 </p>	<p> arye-i arapıñâr Yk ıyye 5 Dirhem 250 </p>
<p> arye-i Avirân Yk ıyye 11 Dirhem 250 </p>	<p> arye-i âğibk Yk ıyye 13.5 </p>	<p> arye-i ıralar Yk ıyye 3 Dirhem 150 </p>
<p> arye-i Şarıyân Yk ıyye 5 Dirhem 250 </p>	<p> arye-i Ilbarıt Yk ıyye 10 Dirhem 50 </p>	<p> arye-i eren Yk ıyye 11 Dirhem 100 </p>
<p> arye-i Brnk Yk ıyye 18 </p>	<p> arye-i uzyaa Yk ıyye 9 </p>	<p> arye-i arıt Yk ıyye 18 </p>
<p> arye-i ızılcavirân-ı Kebîr Yk ıyye 14 Dirhem 250 </p>	<p> arye-i ızılcavirân-ı Şağîr Yk ıyye 10 Dirhem 50 </p>	<p> arye-i Bostânbk Yk ıyye 5 Dirhem 250 </p>
<p> arye-i Melisa Yk ıyye 9 </p>	<p> arye-i apullu Yk ıyye 29 Dirhem 100 </p>	<p> arye-i ulağuzlar Yk ıyye 13.5 </p>
<p> arye-i Bulâ Yk ıyye 45 </p>	<p> arye-i BaŐky Yk ıyye 9 </p>	

Cem‘ân yekûn yük hişse-i Borlu

kıyye

660

015 kesir

675

Yalnız altı yüz yetmiş beş vukıyye yüküdür.

Hurrire hazihi'd-defter be-ma‘rifete be-ma‘rûfete'l-ahâlî

Es-Seyyid el-Hâc Mehmed Memiş el-müvella-hilâfete be-medîne-i Taraklı-borlu nemeķahu faķirun-ileyh ??? ğufire ‘anhu.

Es-Seyyid el-Hâc Mehmed Memiş el-müvella-i hilâfete be-medîne-i Taraklı-borlu nemeķahu faķirun-ileyh ğufirelehâ.

Bali-zâde Mehmed Emîn el-müvella-hilâfete be-medîne-i Taraklı-borlu nemeķahu faķirun-ileyh ğufirelehâ?? be-‘afvi ‘anhu.

76b-291

Medîne-i Taraklı-borlu muzâfâtından Kırâñ kıryesi mütemekkinlerinden Şofiya naşrâniye meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu ba‘işü'n-nefer Baryem veledi Şava müvâcehesinde da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüb kırye-i merķûmede vâkı‘ bir tarafdandan Sünbül-oğlu ve bir tarafdandan Bendeređlili ve bir tarafdandan Tanış-oğlu ve bir tarafdandan Şat? Mirat?? bu hudûd ile maĥdûd mülk-i ‘arşayı mesfûr Baryem füzûli zabt ider sûal olunub kaşr-ı yedine ve baña teslimine tenbîh olunmak maĥlûbumdur didikte ğıbbe's-suâl mesfûr Baryem cevâbında târîh-i kitâbdan beş gün muķaddem mesfûre Şofiya naşrâniyeniñ tarafından bey‘e vekîli dâmâdı Bordam? zimmîden şurûṭ-u müfsideden ‘ârî bey‘-i bât şahîh-i şer‘ ile yedi yüz kırk ğuruşa iştirâ eyledim şerâen? mülküm olmağla zabt iderim deyü def‘le muķâbele idecek müdde‘iye-i mesfûre dâmâdı Bordam zimmîyi bey‘e vekîl eylediğini inkâr idecek mersûm Baryem zimmîden müdde‘âsına muṭâbık beyyine taleb olunduķda etyân-ı beyyineden dülger eşnâfindan Eyûbli??oğlu Muştafâ ve Papas-oğlu Ħiristoṭel meclis-i şer‘e hâzırân olub istintâķ olunduķda fi'l-ĥaķiķa kırye-i merķûmede vâkı‘ bir tarafdandan Sünbül-oğlu ve bir tarafdandan Bendeređlili ve bir tarafdandan Tanış-oğlu ve bir tarafdandan Şât? Mirat-oğlu bu hudud ile maĥdûd olan mülk-i ‘arşayı Şofiya naşrâniye tarafından bey‘e bizim ĥuzûrumuzda dâmâdı mesfûr Bordam zimmîyi vekîl naşb ve ta‘yîn idüb mesfûr Bordam daĥi şurûṭ-u müfsideden ‘ârî bey‘-i bât şahîh-i şer‘ ile yine bizim ĥuzûrumuzda mersûm Baryem zimmîye yedi yüz kırk ğuruşa bey‘

ve temlik ve teslim ittiğinde ol-daği yedinden iştirâ ve temlik ve teslim ve kabz ve kabul eyledi biz bu huşûsu bu vech üzere şahidleriz ve şehâdet daği ideriz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'îye itdikde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri maqbûle olmağın mesfûre Şofiya bu vech-i şer'î me'ârızadan? men' olunduğdan sonra sâlifü'z-zikr 'arşa-i maḥdûde-i mezkûr tarafeynden icâb ve kabûli hâvî şurûṭ-u müfsideden 'ârî bey'-i bât şahîḥ-i şer' ile sâlifü'l-beyân yedi yüz kırk guruşe Eleni veledi Yannî naşraniyeye bey' ve temlik ve teslim itdikde ol-daği yedinden iştirâ ve temlik ve teslim ve kabul idüb semeni olan yedi yüz kırk guruşu baña temâmen ve kâmilen def' ve teslim ben daği yedinden aḥz ve kabz eyledim fi-mâ bâ'd 'arşa-i maḥdûde-i mezkûrede benim aşlan ve kaṭ'an 'alâka ve medḥalem kalmadı ??? mersûme Eleni'ye naşrâniyenin mülk-i müşterâsı ve ḥaḳḳ-ı şarfı olmuşdur keyfemâ yeşâ ve taḥyâr?? mutaşarrife?? olsun didikde mâ-vâkı' bi't-tâleb ketb olundu. Ḥurrire fi'l-yevmü't-tâsi' 'aşere min-Şevvâli'l-mükerrem sene sitte ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Esbahil-oğlu 'Aci Kirekul, Andon Kehya-veledi Şava??, Simon-veledi Yorgi, Aştas-oğlu Lazari, Gicekızan?? 'Aci Lefter?? ve gayruhum.

77ab-292

48 sene-i celilesi rûz-ı kâsım sancaḳ defteridir.

Bâ'îş-i defter oldur ki

Virânşehir sancağında tevzî' mu'tâd olan rûz-ı kâsım ve rûz-ı hıızır defterleriniñ yekûnu ba'de't-tenkîḥ tevzî'ine ruḥşatı hâvî bâlâ-yı deftere şahḥ-ı 'âlî keşide buyurularak tevzî' olunmak bâbında şeref-efzây şahîfe-i şudûr olan fermân-ı cihân-metâ' mücebince iki yüz kırk dokuz senesi rûz-ı hıızırından işbu sene-i mezbûre rûz-ı kâsımına gelince kırk sekiz senesi martı i'tibâriyla taksîṭ-i şânî emvâl-i ḥazîne-i muḳâṭa'ât ve bâ-puşulahâ-i maḥkeme mürûr-u 'ubûr ve tataran ḥizmetleri ve bâ-defter-i mümzâ ba'zı sancaḳ meşârifâtı ve ber-mu'tâd livâ-i mezkûr müteselliminiñ bâ-puşulahâ-i maḥkeme maṭbah meşârifâtı ve ref-'i menzil bedeliniñ taksîṭ-i şânîsi livâ-i mezbûr mütesellimi kâimmeḳâmı dergâḥ-ı 'âlî ḳapûcıbaşılardan 'âtûfetlü Mûsâ Ağa Ḥazretleri ma'rîfeti ve bi'l-cümle livâ-i mezbûruñ hâvî olduğı ḳazâlarıñ a'yân ve muḥtârları ve ser-livâ-ı olan medîne-i Taraḳlı-borlu'nuñ vücûh ve a'vâtı meclis-i şer'î şerîfde ḥâzirûn oldukları ḥâlde cümleñ maqbûlleri olarak el-yevm livâ-i mezbûruñ mevcud ve mu'teberî olan biñ iki yüz sekiz bucuḳ ḥâneye li-ecli't-tebeyyün tevzî' ve

taksîm ve her bir kazânîñ hâneleri tahtına hişşeleri terkîm olunan defterdir ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur. Hürrire fi'l-yevmü's-sâbi' min-şehr-i Cemâziye'l-aħir sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Guruş

01250 Ber-mu'tâd-ı kadîm Kütahya taksît-i şânîsi

28750 Taksît-i şânî bedel-i iltizâm 'an-ħazîne-i muķâta'ât 26250 ğuruş, ħarc-ı bâb-ı ħazîne-i mezkûr 2500 ğuruş

92325.5 Taksît -i şânî semere-i muķâta'ât ħazîne-i mezkûr

16250 Taksît-i şânî ħarc-ı bâb Darbhâne-i 'Âmire

138575.5

009500 Der-'Âliyye'de livâ-i mezbûruñ şarrâfi Hoca?? Artin ma'rîfetiyle olan meşrûf

008000 Ber-mu'tâd-ı kadîm mütesellimiye

005000 Livâ-i mezkûr mütesellimi vekîli dergâh-ı mu'allâ ħapûcibaşlıklarından 'âtûfetlü Mûsâ Aĝa Ĥazretleri'ne cümle ma'rîfetiyle ücreti

007500 Altı aylık ħapuċuċadarı mâhiyesi 3000 ğuruş, kâĝıd, mürekkeb, mektûb mumu behâ 4500 ğuruş

007455 Kırk sekiz senesine maħsûben ref'-i menzil bedeliniñ taksît-i şânîsi

176030.5

002000 Ber-mu'tâd-ı kadîm kâtibiye

001000 Livâ-i mezbûrde mâl-ı mezkûru aħz ve ta'dâd iden şarrâfiñ ücreti

062313 Virânşehir sancagınıñ şandık mâlından ħâ'ide-i belde üzere emîn-i şandık sa'âdetlü es-Seyyid el-Ĥâc 'Oşmân Efendi yediyle bâ-defter-i müfredât livâ-i mezbûre bâ-irâde-i 'âliyye ve bâ-buyuruldu vürûd iden mübâşirâna verilen ħizmet ve tataran ħarc-ı rahları ve meşârifât-ı mükteziye-i sâire bâ-puşula-i şer'iyye

000600 Ber-mu'tâd-ı kadîm altı aylık şandık emîni ücreti

241943.5

014789 Ber-mûceb defter-i müfredât şehir ketĥûdâsı yediyle me'kûlât ve meşrûbât meşârifî

000300 Mûmâ-ileyhiñ altı aylık ücreti

006400 Ber-mu'tâd-ı kadîm Borlu ħazâsınıñ ba'zı perişân olan ħurâlarına cümle ma'rîfetiyle i'âne 5000 ğuruş, Hidâyet-zâde'ye i'âne 1400 ğuruş

000500 Ber-mu'tâd-ı kadîm maħkeme kirası 2500 ğuruş ve ta'mîriyçün 2500 ğuruş

002800 Ber-mu'tâd Hâcîlar Obası'na i'âne 500 ğuruş, Kapullulu 'Osmân'a 200 ğuruş, Kızılbil köprücülerine 300 ğuruş, Ödemiş kıyâyesine 100 ğuruş, Aktaş kazâsına 400 ğuruş, Ova kazâsına 200 ğuruş, Şâdık-seviller kıyâyesine 400 ğuruş, Çavuşlar kıyâyesine 250 ğuruş, Köprübaşı'na 50 ğuruş, Kethûdâlar'a 100 ğuruş, Kırmûzî oğluna 100 ğuruş, Cezâyirli'ye 200 ğuruş

004100 'Abdî Beşe oğluna 100 ğuruş, Hamamlu kıyâyesine 2000 ğuruş, Bayındır kıyâyesine 2000 ğuruş perişân olduğunda cümle ma'rîfetiyle i'âne

270832.5

001500 Bâ-emr-i 'âlî memnû'dan?? evvel 'Âsâkir-i Mansûre kol ağası sa'âdetlü Nazîf Ağa Kaşireci-zâde Hâcî 'Ali Ağa konağında eyyâm-ı meks sene?? 7 me'kûlât ve meşrubat maşrûfi

005000 Ağa-yı mûmâ-ileyhe cümle ma'rîfetiyle verilen hizmet 2500 ğuruş, ma'iyetinde olan dört nefer uşağına 1000 ğuruş, ağa-yı mûmâ-ileyhe verilen birer ??? 1000 ğuruş, ağa-yı mûmâ-ileyhe verilen kahve dühân behâ 500 ğuruş

277332

006933.12 Ğuruş başına birer pâreden hâkim efendi dâ'îlerine harc-ı imzâ

001500 Bi'l-cümle ahâlî-i sancagıñ re'y-i ittifâklarıyla ber-mu'tâd-ı kadîm hâkim efendi dâ'îleriniñ meşârifine medâr için ikrâmiye

000500 Ber-mu'tâd-ı kadîm kethûdâiye

000400 Ber-mu'tâd-ı kadîm kâtibiye

000300 Ber-mu'tâd-ı kadîm hüddâmiye

000200 Ber-mu'tâd-ı kadîm kaydiye 100 ğuruş, ihzâriye 100 ğuruş

287165.5

-27165.12 Şandık mâlına noşşân tertîb itmek için i'âne deyü defter-i sâbıka 260000 mevzû'-ı meblağ elde maḥfûze olarak ancak işbu defter ve mühimmeden başka idhâl olunmuş fâhiş mebâligden emsâline kıyâsen harc-ı imzâdan daḥi hişsesiyle me'ân tenzîli yâhûd âḥar vecihle eşilâda?? mütevaḥḫıf-ı irâde-i 'âliyyedir.

El-Abdî'd-dâ'î 'Abdülkâdir.

Hurrîre hazîhi'd-defter be ma'rufû ve be-ma'rûfe'l-ahâlî

Es-Seyyid el-Hâc Mehmed Memiş el-müvella-hilâfete be-medîne-i Taraḫlı-borlu nemeḫahu'l-faḫirun-ileyh ??? gaffi-'anhu.

77b-292

İşbu defteriñ ‘ağd-i yekûnu olan mebâlig-i mezkûruñ hâvî olduğu kazâlara zırde mastûr olduğu üzere li-ecli't-tebeyyün tevzî‘ ve taksîm ve hisşeleri kazâları tahtına vaz‘ ve terkîm olunan defterdir ki zikr olunur.

Qazâ-i Virânşehir Hâne 102.5 Guruş 21356 Pâre 13	Qazâ-i Kızılbel 41 Guruş 9742 Pâre 17	Qazâ-i Aktaş 24.5 Guruş 5821 Pâre 25	Qazâ-i Şehâbeddîn 38 Guruş 9029 Pâre 25
Qazâ-i Yörük 27 Guruş 6415 Pâre 28	Qazâ-i Taraklı-borlu 220 Guruş 52277 Pâre 10	Qazâ-i Eflâni 103 Guruş 24475 Pâre 5	Qazâ-i Ova 41 Guruş 9742 Pâre 17
Qazâ-i Ulus 69 Guruş 16396	Qazâ-i Amaşra 78 Guruş 18534 Pâre 12	Qazâ-i Bartın 91 Guruş 21623 Pâre 20	Qazâ-i Kecinós 33.5 Guruş 7960 Pâre 12
Qazâ-i Zerzene 22.5 Guruş 5346 Pâre 15	Qazâ-i Tefen 5.5 Guruş 1236 Pâre 32	Qazâ-i Pençşenbe 60 Guruş 14257 Pâre 10	Qazâ-i Çehârşenbe 53 Guruş 12594
Qazâ-i Bendereğli 150 Guruş 35643 Pâre 15	Qazâ-i Yeñice 39.5 Guruş 9386 Pâre 5	Qazâ-i Kurukavak 9.5 Guruş 2257 Pâre 12	Cem‘ân yekûn Hâne 1208.5 Guruş 287089 Pâre 32 <u>000076</u> kesri? 287165

77b-293

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi‘ü'l-meñâmîd ve'l-mekârim el-muhtaş bi-mezîd ‘inâyetü'l-melikü'd-dâim dergâh-ı mu‘âllâm kapûcibaşlarından Virânşehir sancağı

mütesellimi Hüseyin dâme-mecduhû ve mefâhirü'l-ķuzât ve'l-ķükkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-ķelâm livâ-i mezbûrde vâķı' ķazâlarıñ ķuzât ve nüvvâbı zîde-fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-aķrân a'yân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-ķadruhûm tevķî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcaķ ma'lûm ola ki muķaddemâ şâdır olan fermân-ı 'âlîşânım mücebince bu def'a Virânşehir sancagında vâķı' ķazâlarıñ kırķ sekiz senesi rûz-ı hıızırından rûz-ı ķasımına gelince altı aylık olmak üzere Der-Sa'âdet'ime vürûd iden mûmzâ ve memhûr bir kıt'a tevzî' defteriniñ yekûnu iki yük seksen yedi biñ yüz altmış beş ğuruşa bâliğ olmuş ve defter-i mezkûr bi't-terfîķ yigirmi yedi biñ yüz altmış beş ğuruşunu tenzîl ile şahhü'l-bâķî iki yük altmış biñ ğuruşuñ tevzî' irâde-i 'âliyyeme mütevaķķıf idüğünü Anadolu ķadı'âskerliği pâyesi olub bu tarafda terfîķât-ı defâtire me'mûr olan İslânbol ķâđısı esbak â'lemü'l-'ülemâi'l-mütebahhîrîn mevlânâ 'Abdülķâdir edâme'llâhu Te'âlâ fezâilehu zîr-i deftere tahrîr ve imzâ ve temhîrlenmiş ve defter-i mezkûr bâlâsına şahh-ı keşîde olunarak i'âde ve irsâl kılınmış olmaĝla siz ki mütesellim-i ķapûcıbaşı ve ķuzât ve nüvvâb vesâir mûmâ-ileyhimsiz vuşûl-i emr-i şerîfimle sâlifü'z-zikr iki yük altmış biñ ğuruş ma'rîfetiñle ve cümle ma'rîfetiyle livâ-i mezbûrde vâķı' ķazâlar ahâlîsine ta'dîl ve tesviye şurûṭuna ri'âyet olunarak tevzî' ve taksîm ve yerlü yerinden cem' ve taḫşîl ile maḫallerine te'diye ve teslîme diķķat ve meblaĝ-ı mezkûruñ hîn-i tevzî'ine defter-i mezkûre bir aķçe zam ve 'ilâve olunmak veyâhûd taḫşîldâriye nâmıyla ziyâde aķçe ahz ve taḫşîl kılınmak lâzım gelür ise bi't-taḫķîķ mütecâsir olanlarıñ ḫaķlarından gelineceĝi muḫaķķaķ ve muķarrer olduğuna binâen aña göre 'âmel ve ḫarekete mezîd ihtimâm ve diķķat eylemeñiz fermânım olmaĝın maḫşûşen işbu emr-i celîlü'l-ķadım işdâr ve tesyâr olunmuşdur imdi keyfiyet ma'lûmuñuz olduğda ber-minvâl-i muḫarrer 'âmel ve ḫarekete ziyâde iķdâm ve ĝayret ve meblaĝ-ı mezbûruñ şûret-i tevzî' ve taḫşîli bu tarafda daḫi ma'lûm olmak için lâzım gelen i'lâmâtıñ Der-Sa'âdet'ime irsâl ve taķdîmine müsâra'at ve muĝâyir-i vaz'a irâet-i ruḫsat ile nefsiñizi mühlikeye ilkâdan tevaķķî ve mübâ'adet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdır olmuşdur **buyurdum ki**; vuşûl bulduğda bu bâbda vech-i meşrûḫ üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtişâlimiñ mazmûn-u itâ'at-maķrûnuyla 'âmel ve ḫareket eyleyesiz şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfime i'timâd kılasız. Tahrîren fî-evâḫir-i şehri Cemâziye'l-aḫire sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Ķoştanṭiniye el-maḫrûse

78a-294**48 senesiniñ rûz-ı kâsım Borlu kazâsı sernâme defteri kayıdır.**

Bâ'is-i defter oldur ki

Virânşehir sancağınıñ ser-livâsı olan medîne-i Taraqlı-borlu kazâsına ber-mûceb-i sicil öteden-berü iki yüz yigirmi hâne i'tibâriyla sancaq tevzi'inden hisse tarh olunub el-yevm kazâ-i mezkûrde mevcûd ve mu'teber olan yüz elli hâne üzerine tevzi' ve takسیم olunageldiğine binâen kırk sekiz senesine maşûben sene-i mezbûre rûz-ı kâsım i'tibâriyla tevzi' i vukû'-bulan emvâl-i mîriyeden zırde maşûr olduğu üzere kazâ-i mezkûr hissesi olan emvâl-ı mîrî ve meşârifât-ı kazâ ve müknenât-ı sâireniñ keyfiyet-i tevzi' bilinmek için livâ-i mezkûruñ ser-livâsı ola medîne-i Taraqlı-borlu nâm-ı diğeri Za'ferân-borlu kazâsınıñ sene-i mezbûre rûz-ı kâsım tevzi' defteridir ki ber-vech-i âti zikr ve beyân olunur. Hürriye fi'l-yevmü'l-âşer şehr-i Cemâziye'l-âhir sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Guruş Pâre

52277 10 İki yüz kırk sekiz senesine maşûben martı i'tibâriyla takسیم-i şânî emvâlden Virânşehir sancağında tevzi'-i vukû'-bulan emvâlden Borlu kazâsına tarh olunan hisse

01000 Ber-mu'tâd-ı kadîm taşıldâriye

00100 Ber-mu'tâd-ı kadîm harc-ı tahtıl

01500 Ber-mu'tâd a'yân-ı kazâ Hâcî Ahmed Ağa'nıñ a'yâniyesi

00780 Kazada bâ-berât-ı âli tevellüd ve fevt olanlarıñ tahtırine me'mûr olan muqayyed 'Ali Efendi'niñ mâhiyesi

55657

00300 A'yân el-Hâc Ahmed Ağa yediyle bâ-defter-i müfredât meşârif

04601 Umûr-u kazâ için bâ-puşulahâ-i şer'iyye olan meşârif

02125 Şehir kethüdâsı ma'rîfetiyle bâ-defter-i müfredât vâkı' olan meşârif

62683

02183.5 Müsetesellim ağalara maşûşen olan dâire bundan aqdem muhterik olduğundan müceddiden binâ inşâ olunan iki kıt'a ebniye?? meşârifâtıyçün 'ale'l-hesâb verilen on iki biñ guruşdan hisse-i kazâ

01639 El-yevm Amaşra sâhasında inşâ olunmakta olan fırkateyn-i hümâyûnuñ altı 'aded kızaq bedeli olan doquz biñ guruşdan hisse-i kazâ

66505.5

01662 Ğuruş başına birer pâreden faziletlü hâkim efendi dâ'îlerine harc-ı imzâ

00200 Ber-mu'tâd-ı kadîm hâkim-i mûmâ-ileyhiñ kethüdâsına

00110 Ber-mu'tâd-ı kadîm hüddâmiye

00280 Ber-mu'tâd-ı kadîm kâtibiye

00040 Ber-mu'tâd-ı kadîm kaydiye

00060 Ber-mu'tâd ihzâriye

68857.5

-4707.5 Mühimmeden başka idhâl-i defter olunmuş mebâligden emsâline

64150.5 kıyâsen harc-ı imzâdan dañi hişsesiyle me'ân tenzîli yâhûd âhar vecihle
ışlâc?? mütevaqqıf-ı irâde-i 'âliyyedir.

El-Abdî'd-dâ'î 'Abdülkâdir

Hurrire be-ma'rifû ve be-ma'rifete'l-ahâlî

Es-Seyyid el-Hâc Mehmed Memiş el-müvella-hilâfetü be-medîne-i
Taraqlı-borlu nemeķahu'l-faķirun-ileyh ??? ğaffi-'anhu.

78b-295

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'ü'l-meħâmîd ve'l-mekârim el-muħtaş bi-mezîd
'inâyete'l-melikü'd-dâim dergâh-ı mu'allâm ĳapûcıbaşılarından Virânşehir sancağı
mütesellimi Hüseyin dâme-mecduhû ve kıdvetü'n-nüvvâb el-müteşerri'in Taraqlı-borlu
nâibi mevlânâ (boş) zîde-'ilmuhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-aķrân vücûh-u memleket ve
bi'l-cümle iş erleri zîde-ķadruhûm tevķî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olıcaķ ma'lûm ola ki
muķaddemâ şâdir olan fermân-ı 'âlîşânım mücebince bu def'a Medine-i Taraqlı-borlu
ķazâsınıñ 48 senesi rûz-ı hıızırından rûz-ı ĳasımına gelince altı aylık olmaķ üzere
Der-Sa'âdet'ime vürûd iden mûmzâ ve memhûr birer kıt'a tevzî' defteriniñ yekûnu
altmış sekiz biñ sekiz yüz elli yedi buçuk ĳuruşa bâlig olmuş ve defter-i mezkûr
bi't-terfîķ dört biñ yedi yüz yedi buçuk ĳuruşunu tenzîl ile şahhü'l-bâķî altmış dört biñ
yüz elli ĳuruşuñ tevzî'-i irâde-i 'âliyyeme mütevaqqıf idüğü Anadolu ķadî' askerliğı
pâyesi olub bu tarafda terfîķât-ı defâtire me'mûr olan İstânbul ķadîsı işbu
a'lemü'l-'ulemâi'l-mütebahhîrîn mevlânâ 'Abdülkâdir edâme'llâhu Te'âlâ fezâilehu zîr-i
deftere tahrîr ve imzâ ve temhîrlenmiş defter-i mezkûr bâlâsına şahh-ı keşîde olunarak
i'âde ve irsâl ĳılınmış olmağla siz ki mütesellim ĳapûcıbaşı ve nâib vesâir
mûmâ-ileyhimsiz vuşûl-i emr-i şerîfimle sâlifü'z-zıkr altmış dört biñ yüz elli ĳuruşu

ma'rîfetiñiz ve cümle ma'rîfetiyle kazâ-i mezbûr ahâlîsine ta'dîl ve tesviye şurûţuna ri'âyet olunarak tevzî' ve taqsîm ve yerlü yerinden cem' ve taşşîl ile mahallerine

78b-295

te'diye ve teslîme diğkat ve meblağ-ı mezkûruñ hîn-i tevzî'inde defter-i mezkûre bir akçe zam ve 'ilâve olunmak ve yâhûd taşşıldâriye nâmıyla ziyâde akçe ahz ve taşşîl kılınmak lâzım gelür ise bi't-tahkîk mütecâsir olanlarıñ haklarından gelineceği muhakkağ ve muqarrer olduğuna binâen aña göre 'âmel ve harekete mezîd ihtimâm ve diğkat eylemeñiz fermânım olmağın mahşûşen işbu emr-i celîlü'l-kadrim işdâr ve tesyâr olunmuşdur keyfiyet ma'lûmuñuz olduğda ber-minvâl-i muharrer 'âmel ve harekete ziyâde ikdâm ve gayret ve meblağ-ı mezbûruñ şûret-i tevzîgi ve taşşîli bu tarafda dahî ma'lûm olmak için lâzım gelen i'lâmıñ Der-Sa'âdet'ime irsâl ve taqdîmine müsâra'at ve mugâyir-i vaz'a irâet-i ruşat ile nefsiñizi mühlikeye ilkâdan tevağkî ve mübâ'adet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'alışânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki**; vuşûl bulduğda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtişâlimiñ mazmûn-u itâ'at-mağrûnuyla 'âmel ve hareket eylesiz şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fi-evâhir-i şehr-i Cemâziye'l-aħire sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

78b-296

49 senesi kalyoncu bedeli fermânı kaydır.

İki yüz kırk dokuz senesine mahşûben Virânşehir sancağında bâ-fermân maţlûb buyurulan kalyoncu bedeliniñ emri kaydır.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-keîâm Virânşehir sancağında vâkı' kazâlarıñ kâdîları ve nâibleri zîde-fazluhum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Virânşehir mütesellimi (boş) zîde-mecduhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-ağrân zâbitân ve iş erleri zîde-kadruhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vâşıl olıcağ ma'lûm ola ki Anadolu ve Rumili'nde vâkı' kazâ ve cezâyirden beher sene müretteb olan 'âynî? kalyoncu neferât 'afvıyla beheri 'ale's-seviye beşer yüz gurusu bedele kağ ve senevi hâşıl olacağ irâd-ı 'askeriyeniñ mâhiye ve meşârif-i sâiriyeleriçün Tersâne-i 'Âmirem hazînesine taşşîş birle vağt ve taşşîli fuğâraya güçlük olmamak için nişfını rûz-ı kâsımda ve nişf-ı diğlerini dört mâh mürûrunda taşşîl olunmak bâ-hağt-ı hümâyûn şevket mağrûn-u şâhânem verilen nizâm-ı müktezâsından olub ber-mûceb-i nizâm taşşîliçün beher sene evâmir-i şerîfem işdâr ve tesyâr olunageldiğine ve işbu iki yüz kırk dokuz senesine mahşûben dahî vağt hulûl itmiş idüğüne binâen bedelât-ı?? merkûmeniñ yerlü

yerinden taḥṣîl ve Tersâne-i ‘Âmirem ḥazînesine evvel-be-evvel tesyîl olunması bâbında evâmir-i şerîfem işdârı ḥuşûşunu ricâl-i devlet-i ‘âliyyemden hâlâ Tersâne-i ‘Âmirem emîni iftiḥârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mîr ‘Ali dâme-mecduhû bâ-takrîr inhâ itmekden nâşî mücebince evâmir-i şerîfem işdârı ḥuşûşuna irâde-i seniyye ta‘alluk idüb ol-vecihle kazâ-i sâire için diğere evâmir-i şerîfem işdâr ve tesyâr kılınmış olmağla imdi siz ki kuzât ve nüvvab ve mütesellim ve zâbiḥân vesâir mûmâ-ileyhimsiz bedeliye-i mezkûreden sene-i merḳûme maḥsûben Virânşehir sancağında vâkı‘ kazâlarıñ ḥişşesi olan yüz neferiñ beher neferi beşer yüz ğuruşdan îcâb iden elli biñ ğuruş meşârifât-ı mezkûre için Tersâne-i ‘Âmirem ḥazînesine taḥṣîş kılınmış idüğünden ta‘dîl ve tesviye şurûḩuna ri‘âyet olunarak ḩarḩ ve tevzî‘ ve bi-lâ te’ḩîr yerlü yerinden ve îcâb ve iḩtizâ idenlerden temâmen ve serî’an taḥṣîl ve evvel-be-evvel Der-Sa‘âdet’ime irsâl ve ḥazîne-i merḳûmeye teslîmi ḥuşûşuna ziyâde sa’y ve ğayret eylemeñiz fermânım olmağın ḥâşşaten işbu emr-i celîlü'l-ḳadım işdâr ve irsâl olunmuşdur imdi vuşûlinde keyfiyet irâde-i seniyyem mantûḩ-u emr-i şerîfimden ma‘lûmuñuz olduḩta fermânım olduğı ve bâlâda zıkr ve beyân kılındığı üzere livâ-i mezbûrde vâkı‘ kazâlardan sene-i merḳûmeye maḥsûben müretteb olan yüz neferiñ beher neferi beş yüz ğuruşdan îcâb iden elli biñ ğuruş meşârifât-ı mezkûre için Tersâne-i ‘Âmirem ḥazînesine taḥṣîş kılınmış idüğünden ma‘rîfetiñiz ve ma‘rîfet-i şer‘ ve cümle ma‘rifet ve ittifâḩıyla ta‘dîl ve tesviye şurûḩuna ri‘âyet olunarak ḩarḩ ve tevzî‘ birle bi-lâ te’ḩîr yerlü yerinden ve îcâb ve iḩtizâ idenlerden temâmen ve serî’an taḥṣîl ve Tersâne-i ‘Âmirem ḥazînesine teslîmi ḥuşûşuna ziyâde ihtimâm ve diḩḩat ve ḩilâf-ı rızâ-yı pâdişâhânem vâridât-ı mezbûreniñ ‘avḩ ve te’ḩîriyle mazḩar-ı müeḩḩire ve ‘itâb? olmağdan beğâyet teḩâşşi ve mücânebet eylemeñiz bâbında fermân-ı ‘âlîşânım şâdır olmuşdur **buyurdum ki;** ḩükm-ü şerîfimle varduğda bu bâbda vech-i meşrûḩ üzere şeref-yâfte-i şudûr olan işbu emr-i celîlü’ş-şân vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzimü'l-ımtisâlimiñ maẓmûn-u itâ‘at-maḩrûnuyla ‘âmil olasız. Fî-evâil-i B. Sene 49.

79a-297

49 senesi maḩlûb buyurulan ḩalyoncu bedeli tevzî‘ ḩaydır.

Defter oldur ki

İki yüz kırḩ doḩuz senesine maḥsûben Virânşehir sancağından bâ-fermân-ı ‘âlî maḩlûb buyurulan ḩalyoncu bedeliñiñ nişf-ı rûz ve nişf-ı diğere daḩi dört mâḩ mehil ile tevzî‘inde fuḩâraya ‘usret-i külli olacağından bedel-i mezkûr elli biñ ğuruş ve ḩizmet-i mübâşiriyesi ve ḩarc-ı ḩalem zimmet ve ḩukâdâriyesi ve bâ-fermân-ı ‘âlî maḩlûb

buyurulan ma'lûmü'l-mikdâr yüküñ mübaşiri Aḥmed Ağa'nıñ eyyâm-ı mekşlerinde olan meşârifâtı ve hizmet-i mübaşiriyesi ve kezâlik bâ-fermân-ı 'âlî Çiçek-zâde 'Ali Ağa'nıñ beḳâyâsı taḫkîkına vürûd iden emlâk-ı hümâyûn kâtibi efendi ḫâzretleriniñ hizmet-i mübaşiriyesi ve meşârifât-ı sâire ber-vech-i atf 'ale'l-esâmi 78280 ğuruşa bâliğ olub mebâliğ-i mezkûru bu def'a ma'rîfet-i şer' ve livâ-i mezkûr mütesellimi kâimmeḳâmı dergâh-ı mu'allâ ḳapûcibaşlarından 'âtûfetlü Mûsâ Ağa Ḥâzretleri ma'rîfeti ve cümle vücûh ittifâkıyla tevzi' ve taḳsîm olunduḳda beher ḫâneye altmış dörder ğuruş otuz beşer pâreden işâbet idüb mebâliğ-i mezkûru ber-vech-i âtfi ḳazâha-i mezkûr ahâlîlerinden li-ecli't-taḫşîl kâimmeḳâm-ı mûmâ-ileyh ağa ḫâzretleri yedine ḳıbel-i şer' den verilen defter-i mûmzâ ḳaydıdır ki beyân şud. 13 Receb. Sene 49.

Ġuruş

50000 İki yüz kırk doḳuz senesine maḫsûben olmaḳ üzere ḳalyoncu bedeliniñ taḳsît-i evveli ve şânîsi yekûnu

05000 Ber-mûceb-i hizmet-i mübaşiriye 'an Tersâne-i 'Âmire

00125 Ber-mûceb-i ḫarc-ı ḳalem zimmet-i Tersâne-i 'Âmire

00100 Ber-mûceb-i taḫşîldâr çuḳâdâr Tersâne-i 'Âmire

55225

02000 Ber-mu'tâd-ı taḫşîldâriye

01000 Kâimmeḳâm dergâh-ı 'âlî ḳapûcibaşlarından 'âtûfetlü Mûsâ Ağa Ḥâzretleriniñ kâimmeḳâmiyesi

00750 Yük mübaşiri Aḥmed Ağa'nıñ eyyâm-ı mekşinde 4 mâhda Ḥâcî 'Oşmân ḳonaḳında me'kûlât ve meşrûbât meşârifât-ı kendi nefer 1, uşâğı 1 nefer

05050 Mübaşir-i mûmâ-ileyhiñ kendisine hizmet 4550 ğuruş, büyük?? ağa ḫâzretleri emriyle mûmâ-ileyhe şarrâfiñ verdiḳi 500 ğuruş

05700 Emlâk-ı hümâyûn kâtibi efendi Çiçek-zâde 'Ali Ağa beḳâyâsı taḫkîkına ve vürûdunda verilen hizmet-i mübaşiriye 5000 ğuruş, esb-i behâ 700 ğuruş

03500 Topḫâne nâzırı devletlü Ḥalîl Paşa Efendimiz tarafından ḳapucular ketḫûdâsı bâ-fermânnâme topçu firârları maḫlûbuna vürûdunda hizmet

73225

01500 Yük maddesiçün birḳaç def'a ve kezâlik 'Ali Ağa beḳâyâsı maddesine cümle ma'rîfetiyle faziletlü ḫâkim efendi ḫâzretlerine i'lâm-ı ḫarc

01500 Mübaşir-i mûmâ-ileyhe keşide olunan esb-i behâ

76225

01905 Ğuruş başına birer pâreden faziletli hâkim efendi hazretlerinin harc-ı imzâsı

00150 Ber mu'tâd kâtibiye 80 Ğuruş, hüddâmiye 50 Ğuruş, kaydiye 10 Ğuruş, muhziye 10 Ğuruş

78180

Yalnız yetmiş sekiz biñ iki yüz seksen Ğuruşdur.

Ğazâ-i Virânşehir	Ğazâ-i Kızılbil	Ğazâ-i Aktaş	Ğazâ-i Şehâbeddîn
Ğuruş 6639	Ğuruş 2655	Ğuruş 1578	Ğuruş 2461
Pâre 18	Pâre 31		Pâre 18
Ğazâ-i Yörük	Ğazâ-i Borlu	Ğazâ-i Eflâni	Ğazâ-i Ova
Ğuruş 1746	Ğuruş 14250.5	Ğuruş 6671	Ğuruş 2655
Pâre 17		Pâre 33	Pâre 31
Ğazâ-i Ulus	Ğazâ-i Amaşra	Ğazâ-i Bartın	Ğazâ-i Kecinós
Ğuruş 4469	Ğuruş 5052	Ğuruş 5894	Ğuruş 2169
Pâre 19	Pâre 18	Pâre 21	Pâre 39
Ğazâ-i Zerzene	Ğazâ-i Tefen	Ğazâ-i Pençşenbe	Ğazâ-i Çehârşenbe
Ğuruş 1457	Ğuruş 356	Ğuruş 3886.5	Ğuruş 3433
Pâre 18	Pâre 11		Pâre 3
Ğazâ-i Bendereğli	Ğazâ-i Yeñice	Ğazâ-i Kuruğavağ	
Ğuruş 9816	Ğuruş 2558	Ğuruş 615	
Pâre 10	Pâre 25	Pâre 15	

Cem'ân yekûn

Ğuruş 78280

Yalnız yetmiş sekiz biñ iki yüz seksen Ğuruşdur.

Hurrîre be-ma'rûfu ve be-ma'rifete'l-ahâlî

Es-Seyyid el-Hâc Meħmed Memiş el-müvella-ħilâfete be-medîne-i Tarağlı-borlu nemeğahu'l-fağirun-ileyh gaffi'ânhu.

79b-298***ulauzlar aryesinden***

‘skir-i Manre-i Muhammediye alylarından birinci alyın birinci tburunu dördüncü blnde baavuu Za‘fern-borlulu asan veledi Mamd işbu sene-i mbreke recebi evilinden sene-i mezkre mh-ı ramaznının evirine adar üç mh müddet ta‘yniyle tezkiresi aydıdır. F-urre-i B. Sene 49.

Der-Sa‘det’e gitmi olduu f 9 Za. Sene 49.

aydı terkn olunmudur.

79b-299***Melisa aryesinden***

‘skir-i Manre-i Muhammediye alylarından birinci alyın ikinci tburunu nc blnde nc onbaı Za‘fern-borlulu Mamd veledi ‘Ali trh-i tezkireden i‘tibren ç mh mddet ile ayd ud. F-urre-i B. Sene 49.

Der-Sa‘det’e ‘azmet itmidir f 9 M. Sene 50.

79b-300***apullu aryeli***

‘skir-i Manre-i Muhammediye alylarından birinci alyın birinci tburunu altıncı blnde birinci vu Za‘fern-borlulu Amed veledi Memed’in işbu sene-i mbreke recebi evilinden sene-i mezkre mh-ı ramaznının evirine adar üç mh müddet ile mrr tezkiresi aydı. F-urre-i B. Sene 49.

Müddeti itm ile Der-Sa‘det’e gitmiş olduğu F 17 . Sene 50.

79b-301***Borlulu Semerci abim’in?? oğlu Mutaf’nıdır??***

‘skir-i aa azret-i hne svari birinci livn birinci alyı altıncı blnde sekizinci onbasının neferi uzun boylu ter bıyıklı Mutaf bin Memed trh-i tezkiresine i‘tibren be mh zrfında vilyeti olan Za‘fern-borlu’ya mrruna izin aydı. F 3 B. Sene 49

Der-Sa‘det’e gitmiş olduğu f 29 . Sene 50

79b-302***Yeice azsından Keml-oğlu İbrhm***

‘skir-i Manre alylarından yigirminci alyın ikinci tburunu dördüncü blnde nc v? Za‘fern-borlulu İbrhm veledi Sleymn trhden i‘tibren

dört mâh müddet ta'yîniyle li-ecli's-şıla vilâyetine izin tezkiresi kayd şud. Fî 17 C??. Sene 49.

79b-303

Barınlı Hasan'ın âsâkirden ihrâc olunduğu tezkiresi kayıdır.

Dârende-i mezkûre

'Âsâkir-i Haşşa-i Mansûre-i Şâhâne süvarisi?? birinci alâyınıñ ikinci alâyında ikinci bölükde dördüncü onbaşınıñ ikinci neferi Barınlı Hasan bin Ahmed bu def'a 'alîl olub ta'lîm ve ta'lîme iktidârı olmadığından merkûm silk-i âsâkiryeden ihrâc olunmuş olmağla ber-mûceb-i nizâm yedine işbu memhûr tezkire verildi. Fî 21 Za. Sene 49.

Mührü Ahmed Mağî??

Ahmed Mağî redif-i haşşa??

79b-304

Yörük kazâsından Dâvûd Obası kıryesinden Halîl'in tezkiresi kayıdır.

Dârende-i tezkire

Tophâne-i 'Âmire'niñ onbaşlarından Za'ferân-borlulu Halîl 1 nefer bâ-inhâ kethûdâsı müşîr Tophane-i 'Âmire vilâyetine gidüb iki mâh zarfında yine gelmek üzere mürûruna izn şud. Fî 5 Za. Sene 49.

Der-Sa'âdet'e gitmiş olduğu fî 9 M. Sene 49.

80a-305

249 senesiniñ Borlu kazâsı kılyoncu bedeli tevzî' defteri kayıdır.

Defter oldur ki

İki yüz kırk dokuz senesine maşsûben bâ-fermân-ı 'âlî Virânşehir sancağından ma'vlub hâzret-i cihândâri buyurulan 100 nefer kılyoncu neferâtınıñ beheri 500 yüz gurusu bedele ka' ile 50000 biñ gurusu bedel-i mezkûr ile 5000 biñ gurusu hizmet-i mübâşiriye ve yüz yigirmi beş gurusu harc-ı kalem zimmet ve 100 gurusu çukâdâriye ve meşârif-ı sâireden ve ba'zı mürûr-u 'ubûr iden mübâşiran hizmetlerinden Borlu kazâsı hişsesine işâbet iden ber-vech-i âtî 'ale'l-esâmi mebaligi-mezkûru bu def'a ma'rîfet-i şer' ve livâ-i mezkûr mütesellimi kâimmeqâmı dergâh-ı mu'allâ kapûcibaşlarından 'âtûfetlü Mûsâ Ağa Hâzretleri'niñ inzimâm-ı re'y ve ma'rîfeti ve cümle vücûh ma'rîfetiyle tevzî' ve tahşîl olunduğda beher hâneye 115 beş gurusu 35 beş pâreden ber-vech-i âtî işâbet iden mebalig-i mezkûru li-ecli't-tahşîl kâimmeqâm ağa-yı

mûmâ-ileyh hazretleri yedine verilen defter-i mûmzâ kayıdır ki beyân şud. Fî 15 B. Sene 49.

Ġuruş

14250.5 İki yüz kırk dokuz senesine mahsûben kalyoncu bedelinden ve meşârif-ı sâire ve hizmetinden hisse-i Borlu

02420 Sikke emriyle vürûd iden 'âtûfetlü Neşet Efendi hizmetinden hisse-i Borlu a'yân-ı kazâ Hâcî Ahmed Ağa ma'rîfetiyle

00250 Tahşildâriye

16920.5

00423 Ġuruş başına birer pâreden harc-ı imzâ

00035 Kâtibiye 20 Ġuruş, hüddâmiye 10 Ġuruş, muhżiriye 5 Ġuruş

17378.5

Yalnız on yedi biñ üç yüz yetmiş sekiz buçuk Ġuruşdur.

80a-306

Bâ-fermân-ı 'âli maflûb buyurulan temurci neferâtı emri kayıdır.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-keîâm Virânşehir sancağında vâkı' kazâlarıñ kâdîları ve nâibleri zîde-fazluhum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Virânşehir sancağı mütesellimi (boş) zîde-mecduhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbiâtın ve zikr-i ati 'ameleniñ celbine Tersâne-i 'Âmirem tarafından mübâşir ta'yîn kılınan (boş) zîde-kadruhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcağ ma'lûm ola ki Tersâne-i 'Âmirem temurhâne ve lengerhânesinde Süfûn-u Donanmâ-yı Hümâyûn'umuñ edevât-ı aheniye ve câbe?? lengerleri i'mâli hizmetinde istihdâm olunmağ üzere öteden-berü iktiza itdikce taşra kazâlarından temurci 'amelesi celb olunageldiği mu'tâd olmağdan nâşi el-hâlet-i hazihi Tersâne-i 'Âmire'mden evvelkinden ziyâde işiñ keşreti vâridât-ı mezkûreniñ kermiyet?? üzere i'mâli külliyetlü 'ameleniñ vücûduna muqtezâ?? bulunmağ hasebiyle zikr olunan kazâlardan Virânşehir sancağında vâkı' kazâlara muşîb?? olarak maflûb olan yigirmi nefer temurci 'amelesiniñ sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin ma'rîfetiñle bi't-tedârik mübâşir-i merkûma teslîmen evvel-be-evvel Der-Sa'âdet'ime irsâli ve Tersâne-i 'Âmire'me tavşiline mezîd sa'y ve ġayret eylemek bâbında şûret-i defteriyle emr-i şerîfim huşûşu Tersâne-i 'Âmirem müdürî iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Ahmed Şevki dâme-mecduhu tarafından bâ-takrîr inhâ olunarağ mücebince emr-i şerîfim işdârı huşûşuna irâde-i seniyyem ta'alluğ idüb ol-vecihle memhûr ve mûmzâ bir kıt'a şûret-i defter ihrac

derûn-u emr-i şerîfime mevzû'an irsâl olunmuş olmağla ber-minvâl-i muharrer 'âmel ve harekete mübâderet ve mezîd i'tinâ ve diğkat eylemek fermânım olmağın haşşaten işbu emr-i 'âlîşânım işdâr ve mübâşir-i merkûm ile irsâl olunmuşdur imdi vuşûlünde keyfiyet irâde-i 'âliyyem mantûk-u emr-i şerîfîmden ma'lûmuñ olduğda fermânım olduğı ve şûret-i defterde tahrîr ve 'âyân kılındığı vecihle Tersâne-i 'Âmire'mde el-hâlet-i hazihi işiñ kesreti olmak takribiyle kazâhâ-i mezbûrden müretteb mezkûrül-mikdâr temurci 'amelesini serî'an ve 'âcilen celbi müktezâ-yı irâde-i şâhânemden olduğuna binâen bir an ve dakîka-i ihmâl ve müsâmağa vukû'a getirülmeyerek ve 'avk ve tecvîzi olunmayarak 'alâ-eyyi-hâl ma'rîfet-i şer' ve ma'rîfetiñ ve cümle ma'rîfet ve ittifâkıyla 'amele-i merkûmeniñ kazâhâ-i mezbûreden temâmen bi't-tedârik mübâşir-i merkûme teslimen evvel-be-evvel Der-Sa'âdet'ime irsâli ve bir kadem aqdem Tersâne-i 'Âmirem teslim emrine mezîd sa'y ve gayret ve hilâfından begâyet tehaşi ve mücânebet eyleyesiz ve sen ki mübâşir-i merkûmsun seniñ dağı me'mûr olduğun 'ameleyi ma'rîfet-i şer' ve mütesellim-i mûmâ-ileyh ma'rîfeti ve cümle ma'rîfetiyle temâmen mağallinden ihrâc iderek bi'l-istihâb götürüb Tersâne-i 'Âmire'me teslîmi huşûşuna mezîd i'tinâ ve diğkat eyleyesin ve siz ki kuzât ve nüvvâb

80b-306

ve a'yân ve zâbiâtân vesâir mûmâ-ileyhimsiz siz dağı müceb-i emr-i şerîfimle 'âmel ve hareket ve hilâfından tevaqqî ve mübâ'adet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şadır olmuşdur **buyurdum ki**; hükm-ü şerîfimle varduğda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan işbu emr-i celîlü's-şânımıñ mazmûn-u münîfi üzere 'âmil olasız söyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfime i'timâd kılasız. Tahrîren fi'l-yevmü'l-hâmis şehri Receb sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Koştantiniye el-mahrûse

Mücebince Tersâne-i 'Âmire tarafından buyuruldu-yu sâmileri dağı olmuş olduğ kaydı şud.

80b-307

'Âsâkir-i Haşşa-i Şâhânem süvâri birinci livâsı ikinci alâyımıñ dördüncü bölüğünde beşinci onbaşımıñ vekîli Za'ferân-borlulu işbu dârende-i berât-ı hümayûn-u hâkânî Mehmed Konya muhârebesinde sağ koluna üç yerinden kurşun işâbet iderek mecrûh olub bu def'a huşûr-u mekârım-vüfûr-u cihândârânem gönderilmiş olduğundan mâhiye otuz gurusu tekkâ'üdlük ma'âşî ihsân ve 'inâyet-i hümayûn-u mülûkânem buyurulmuş olmağın mücebince iktizâ iden berât-ı şerîfim işdâr kılınmış ferikâ haşşa-i şâhânem

emîrû'l-ümerâi'l-kirâm Ahmed Fethî Paşa dâme-iqbâlehu bâ-takrîr inhâ itmekle bu mekûle verilecek tekâ'üdlük ma'âşî mâh-be-mâh başkaca defteriyle muqâta'ât hazînesinden alınub tekâ'üd olan kimesnelerden Âsitâne'de bulunanlarıñ tekâ'üdlük ma'âşları kendü yedlerine teslim olunub taşrada bulunacak tekâ'üdlük ma'âşları bâ-i'lâm-ı şer'iyye veyâhûd vülât-ı 'azâm taraflarından inhâ olunub şihhat-ı tebeyyün eyledikten sonra gönderilüb yine anlarıñ ma'rîfetleriyle yedlerine verdirilmesine ve sipâriş ve havâle ile mechûl kimesneye tekâ'üdlük ma'âşî verilmemesine dâima diğkat ve ihtimâm olunmak ve bunlar üç senede bir def'a gelüb işbât-ı vücûd itmek ve işbât-ı vücûd eylemediği hâlde tekâ'üdlük ma'âşınıñ kaydı terkîn kılınmak huşûşları kânûnnâme-i hümâyûnum iktizâsından olmağla mücebince ma'âşî tevciye ve berâtı i'tâ olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd 'inâyet-i pâdişâhanem zuhûre getirüb biñ ki yüz kırk dokuz senesi cemâziye'l-ahiriniñ yigirmi dokuzuncu günü târîhiyle müverrah verilen ruûs-u hümâyûnum mücebince bu berât-ı hümâyûnu virdim ve **buyurdum ki;** merkûm Mehmed varub vech-i meşrûh üzere îcâb iden mâhiye otuz gurus tekâ'üdlük ma'âşın alub mutaşarrîf ola şöyle bileler 'âlâmet-i şerîfime i'timâd kılalar. Tahrirü'l-yevmü's-sâni şehr-i Receb-i şerîf sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Qostantiniye el-mahrûse

Mücebince merkûmuñ salyânededen mu'âfiyeti bâbında i'tâ buyurulmuş olan emşâli mişillü fermânı kaydır.

81a-308

Borlulu naqîbiñ fermânı kaydır.

Mefâhirü'n-nüvvâb el-müteşerri'în Taraqlı-borlu ve Kızılbel ve Şehâbeddîn kazâları nâibleri zîde-'ilmuhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vâşıl olucağ ma'lûm ola ki es-Seyyid Mehmed zîde-şeref Südde-i Sa'âdetim'e 'arz-ı hâl idüb bu zikr olunan kazâlarıñ naqîbü'l-eşrâf kâimmeğâmı olub kazâhâ-i merkûmede sâkin şahihü'n-neseb sâdât-ı kirâmdan olanlarıñ içlerinden birinden bir kimesneniñ huquka müte'allık da'vâ-yı şer'iyyesi vukû'unda meclis-i şer'-i şerîf ihzârı ve ahz ve habs ve te'dib ve huquq-u şer'iyye tahşîli lâzım geldikde kânûn-u kadîm üzere zâbiñleri olan naqîbü'l-eşrâf kâimmeğâmı ma'rîfetiyle rü'yet olunagelür iken bu esnâda ba'zı ehl-i 'örf tâifesi taraflarından hilâf-ı kânûn ta'addî olunduğın bildirüb ehl-i 'örf tâifesi taraflarından hilâf-ı kânûn-ı kadîm muğâyir-i vâkı' olan ta'addîleri men' ve def' olunmak bâbında emr-i şerîfim şudûrunu istid'â itmekden nâşî divân-ı hümâyûnumdan

ķânûn-u lede's-sûal bu meķûle sadât-ı kirâmıñ içlerinden birinden bir kimesneniñ hıķûķa müte'allıķ da'vâ-yı Őer'ıyyesi vuķû'unda meclis-i Őer'e ihzârı ve aħzı ve ħabs ve te'dib ve hıķûķ-u Őer'ıyye taħşili lâzım geldükde ķânûn-u ķadım üzere zâbitleri olan naķibü'l-eŐrâf ķâimmeķâmı ma'rifetiyle rü'yet itdürölmek ve ve ehl-i 'örf tâifesi taraflarından ta'addi itdürölmemek ķânûn idüğü taħrîr olunmağla ķânûn üzere 'âmel olunmaķ emrim olmuŐdur **buyurdum ki**; hükm-ü Őerîfimle vuŐul bulduķda bu bâbda Őâdır olan emrim üzere 'âmel daħi ħuŐuŐ-u mezbûre temâm muķayyed olub göresiz inhâ olduğu üzere kaźâhâ-i mezbûrede sâkin Őaħîĥü'n-neseb sâdât-ı kirâmdan olanlarıñ içlerinden birinden bir kimesneniñ hıķûķa müte'allıķ da'vâ-yı Őer'ıyyesi vuķû'unda meclis-i Őer-i Őerîfe ihzârı ve aħz ve ħabs ve te'dib ve hıķûķ-u Őer'ıyye taħşili lâzım geldikde ķânûn-u ķadım üzere zâbitleri olan naķibü'l-eŐrâf ķâimmeķâmı ma'rifetiyle rü'yet itdürüb ehl-i 'örf tâifesi tarafından ĥilâf-ı ķânûn ta'addi olunduķları vâķı' ise men' ve def' eylesin min-ba'd Őer-i Őerîf ve ķânûn-u münife ve emr-i 'âlîŐânıma muĥâlif kimesneye iŐ itdürmeyüb ħuŐuŐ-u mezbûr için bir daħi emrim ??? eylemeyesiz Őöyle bilesiz 'âlâmet-i Őerîfime i'timâd kılasız. Taħrîren evâsıt-ı Őehr-i Cemâziye'l-aħire sene tis'a ve erba'ın ve mieteyn ve elf.

ĶoŐtanĥiniye el-maħrûse

81a-309

Ķıdvetü's-sâdâtü'l-kirâm Taraķlı-borlu ve Ķızılbel ve Őehâbeddîn kaźâlarında ķâimmeķâmımız olan es-Seyyid Meĥmed Ćelebî dâme-Őeref siyâdet ĥıbbe't-taĥtdü'l-vâĥiye inhâ olunur ki kaźâhâ-yı mezkûrunuñ ķâimmeķâm-ı niķâbet eŐref ĥıdmet-i Őerîfesi iŐbu biñ iki yüz kırķ dokuz senesi cemâziye'l-evvelisi ĥurresinden kemâkan cenâbıñıza ihâle ve tefvîz olunmuŐdur gerekdir ki sâdât-ı kirâma tevķiye?? ve ihtirâm idüb kuźât ve ķâimmeķâm senedleriyle teseyyüd ve izhâr-ı 'âlâmet-i ĥazıra?? idenleri men' ve def' ve siz daħi kimesneye 'âlâmet-i ĥazıra?? vaz'ından?? ĥaŐyet ve iddi'â-yı neseb-i seyyâret idenleri taraşımıza ĥavâleye mübâderet ile iŐbu emânet-i küberâda 'ıffet ve istikâmet eyleyüb sâdât-ı kirâmdan tevcihiye ve 'urûsiye?? ve muĥaddeŐât-ı sâire nâ-merziye?? nâmıyla bir aķĥesin almayub ve aldurmayub Őiyânet-i 'arz ve mâllarında sa'y mevfür ve zimmetinde Őevketlü, mehâbetlü, kudretlü, kerâmetlü pâdiŐâh-ı 'âlem-penâh efendimiz ĥazretlerine isticlâb-ı da'vât-ı ĥayriyeye ihtimâm ve her bir emîr Őer-i Őerîfe imtiŐâl-i tam eyleyerek maźhar-ı Őefâ'at-ı ĥazreti seyyidü'l-enâm 'aleyhi ve 'ale'llâhi efzâlü't-taĥiyyâte vesselâm olasız.

El-faķir ??? Aħmed 'Arif Yaħya en-naķibü'l-eşrâf

81b- 310***Kaşamonu maddesi için vukû'-bulan meşrûfât tevzî' defteri kayıdır.***

Defter oldur ki

Bundan akdem vukû'yâfata?? olan Tahmascı-oğlu maddesinde Virânşehir sancağı mütesellimi sâbık Hâcî Mes'ûd Ağa ma'rîfetiyle ve ba'de dergâh-ı 'âlî kapûcibaşlarından Hasan Çavûş-zâde 'âtûfetlü Hüseyin Ağa Hazretleri'ne bâ-irâde-i seniyye ihâle buyurularak ma'rîfetiyle şunûf-ı 'askeriyeniñ rükûbleriyçün alınan esb ve bârgîr behâları ve kahve ve duhân ve barût ve kurşun ve zehâir behâları ve şehir ketûdâsı ma'rîfetiyle mürûr-u 'ubûr iden me'mûr meşârifî ve 'asâkir-i mezkûruñ hîn-i ikâmetlerinde verilen ta'yînât ve kâdî-ı kırâna? cümle ma'rîfetiyle verilen esb ve bargir maşrûfâtı bir kıt'a defter-i mümzî nâtik olduğu üzere min-hayşül-mecmû' 166550 guruşa iblâğ olunarak el-hâlet-i hazîhi aşhâbına te'diye ve teslim olunmamış olduğundan bu def'a livâ-ı mezbûr mütesellimi ağa-yı mûmâ-ileyh tarafından kâimmeķâmı dergâh-ı 'âlî kapûcibaşlarından maħdûmu 'âtûfetlü Mûsâ Ağa Hazretleri'ne hitâben mebâlig-i mecmû'-u mezkûru livâ-i mezbûre tevzî' ve takşîm ve ba'de't-tahşîl aşhâbına te'diye ve teslim olunmak üzere bir kıt'a şukkası lede'l-vürûd ve kâimmeķâm ağa-yı mûmâ-ileyhe ibrâz iderek tevzî' ve't-tahşîl olunmasını iltimâs eylediğinden ma'rîfeti ve ma'rîfet-i şer' ve cümle vücûhân ittifâklarıyla livâ-i mezbûruñ el-yevm mevcûd ve mu'teberi olan 1208 hânesine ta'dîl ve tesviye şurûtuyla tevzî' ve takşîm olundukda beher hâneye 137 guruş 33 pâre işâbet idüb mebâlig-i mezkûru livâ-i mezbûr kazâlarından li-ecli't-tahşîl kâimmeķâm ağa-yı mûmâ-ileyh hazretleri yedine kıbel-i şer'-i şerîf-i enverden defter-i mümzâ kayıdır ki ber-vech-i ati zikr ve beyân olunur. Fî 13 N. Sene 49.

Ķazâ-i Virânşehir	Ķazâ-i Kızılbel	Ķazâ-i Aktaş	Ķazâ-i Şehâbeddîn
Ķuruş 14127	Ķuruş 5650	Ķuruş 3376	Ķuruş 5219
Pâre 2	Pâre 32	Pâre 28	Pâre 14
Ķazâ-i Yörük	Ķazâ-i Borlu	Ķazâ-i Eflâni	Ķazâ-i Ova
Ķuruş 3721	Ķuruş 30321.5	Ķuruş 14195	Ķuruş 5650
Pâre 11		Pâre 39	Pâre 32

Ğazâ-i Ulus	Ğazâ-i Amaşra	Ğazâ-i Bartın	Ğazâ-i Kecinós
Ğuruş 9509	Ğuruş 10750	Ğuruş 12542	Ğuruş 4607
Pâre 37	Pâre 14	Pâre 3	Pâre 5
Ğazâ-i Zerzene	Ğazâ-i Tefen	Ğazâ-i Pençşenbe	Ğazâ-i Çehârşenbe
Ğuruş 3101	Ğuruş 758	Ğuruş 8269.5	Ğuruş 7304
Pâre 2	Pâre 1		Pâre 39
Ğazâ-i Bendereğli	Ğazâ-i Yeñice	Ğazâ-i Kuruğavağ	
Ğuruş 20673.75	Ğuruş 5424	Ğuruş 1309	
	Pâre 32	Pâre 13	

Cem‘ân yekûn

Ğuruş 166550

Yalnız bir yük altmış altı biñ beş yüz elli ğuruşdur.

81b-311

250 senesiniñ Virânşehir sancağı mütesellimi ibkâsı emridir.

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi‘ü'l-meğâmid ve'l-mekârim el-muhtaş bi-mezîd ‘inâyete'l-melikü'd-dâim dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşlarından Virânşehir sancağı mütesellimi Hasan Çavûş-zâde Hüseyin dâme-mecduhû ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me‘âdinü'l-fezâil ve'l-keâm livâ-i mezbûrde vâkı‘ kazâlarıñ kuzât ve nüvvâbı zîde-fazluhum tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsıl olıcağ ma‘lûm ola ki muğâta‘ât hazînesinden mazbûtu elviyeden Virânşehir sancağı mütesellimliği işbu iki yüz kırk dokuz senesine mahsûben vaqt-i ihâlesi hulûl etmiş ve sen ki kapucıbaşı mûmâ-ileyhsin seniñ şimdiye kadar mütesellimliği mezkûru idâreye ma‘rifetiñ cihetiyle hağkıñda bir ğunâ iştikâ vuğû‘-bulmamış olduğundan bağışle livâ-i mezbûr dâhilinde olan iltizâmâtdan martı olunduğ? kırk dokuz ve muğarremi olunduğ elli senelerinden i‘tibâren zabt itmek üzere livâ-i mezbûr mütesellimliği ‘uhdeñde ibkâsı bâbında emr-i şerifim şudûru ricâl-i devlet-i ‘âliyyemden hâlâ muğâta‘ât hazînesiniñ vâridâtı nâzırı iftiğârü'l-emâcid ve'l-ekârim es-Seyyid ‘Abdurrahman Nafiz dâme-mecduhû tarafından bâ-takrîr

82a-311

ifâde ve inhâ olunmağdan nâşî mütesellimliği mezkûruñ ol-vecihle ‘uhdeñde ibkâsı huşûşuna irâde-i seniyye-i mülûkâne ta‘alluğ iderek ol-bâbda hağtı hümâyûn

şevket-maqrûn-u pâdişâhânem şahîfe-i pirây şudûr olmağın mantûk-u münîfi ve baş muhâsebeden verilen ‘ilm-u haber mevâddesi üzere divân-ı hümâyûnumdan mahşûsen işbu emr-i celîlü'l-kadrım işdâr ve tesyâr olunmuşdur imdi mükteza-yı me'mûriyet ve şadâkatıñ üzere livâ-i mezbûr mütesellimliğiniñ kemâkân hüsn-ü idâresiyle zât-ı hilâfet-simât-ı şâhâneme vedi'â-i cenâb-ı kibriyâ olan fuqâra-yı ra'iyet ve sekene-i vilâyet ve'l-hevâh-ı mu'adelet iktinâh şehriyârânem üzere himâyet ve şiyânet ve âşâr-ı bir nahş? ve ta'addiden vekâyet iderek sâye-i merâhim-vâye-i tâcidânemde istikmâl refâh veistirâhatlarıyla taraf-ı müstecmi'ül-müceddede's-şeref-i pâdişâhânem için cümleden isticlâb-ı da'vât-ı hayriyeye ve livâ-i mezbûr muhaşşılığ emvâlini vakt ve zamânıyla hazîne-i merķûmeye te'diye ve teslîme mübâderet ve hilâf-ı şeri'at-ı garrâ ve muğâyir-i emr ve rızâ vaz' ve hâlet vukû'unu tecvîzden tevakkî ve mübâ'adet eylesin ve siz ki kuzât ve nüvvâb mûmâ-ileyhimsiz mazmûn-u emr-i şerîfim siz dahi meczûmuñuz olarak mütesellimliği mezkûru sene-i merķûmeye mahsûben kapucıbaşı mûmâ-ileyhe zabt ve hâsilât ve â'idât ve muknenanât-ı sâiresini öteden-berû olageldüğü vecihle ahz ve kabz itdirüb mütesellimliği umûrine taraf-ı âhardan müdâhale ve ta'arruz vukû'a gelmemesine ihtimâm ve diğkat ve hilâfindan tehaşi ve mücânebet eylemeñiz bâbında fermân-ı âlişânım şadır olmuşdur **buyurdum ki**; vuşul buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibül-ittibâ' ve lâzümü'l-imtîşâlimiñ mazmûn-u itâ'at-maqrûnuyla âmel ve hareket eylesiz şöyle bilesiz âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fi-evâil-i şehri Şa'bânü'l-mu'azzam sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Koşantîniye el-maħrûse

82a-312

Aktaş kazâsından 'Âsker-i Mansûre'den Hasan veledi Muştafâ'nın teķâ'üdlük berâti kaydıdır.

'Âsâkir-i Mansûre-i Muhammediye'den Haydar Paşa livâsınıñ birinci alâyınıñ ikinci tâburunuñ dördüncü bölüğünde sekizinci onbaşınıñ üçüncü neferi Za'ferân-borlulu işbu râfi'-i tevķî'-i refi'î's-şân-ı hâkânî Hasan veledi Muştafâ Konya muhârebesinde sağ bacağıniñ kabasından kurşun işâbetiyle bir taraftan ħurûc iderek 'alîl olmuş olduğundan serü'l-etibbâ'-ı hâşşam a'lemül-'ulemâi'l-mütebahħirîn Muştafâ Behçet edâme'llâhu Te'âlâ fezâilehu ma'rîfetiyle mu'ayene olunarak ve 'atâbe-i şâhânem i'tâ ve emsâli vecihle mâhiye 20 gurus teķâ'üdlük vazîfesi ta'yîn kılınmış olmağla mücebince tevciye ve iktizâ iden teķâ'üdlük berât-ı şerîfimiñ i'tâsını 'Âsâkir-i

Manşûre-i Muhammediye ser'askeri düstûr-u mükerrerem müşîr-i müfehham nizâmü'l-'âlem vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa edâme'llâhu Te'âlâ iclâlehu bâ-takrîr inhâ itmekle bu mekûle verilecek tekâ'üdlük vazîfeleri mâh-be-mâh başkaca defteriyle mukâta'ât hazînesinden alınub tekâ'üd olan kimesnelerden Âsitâne'de bulunanlarıñ tekâ'üdlük?? vazîfeleri kendü yedlerine teslîm olunub taşrada bulunacak tekâ'üdlüleriñ vazîfeleri daği bâ-i'lâm-ı şer'iyye veyâhûd vülât-ı 'azâmım taraflarından inhâ olunub şihhat-ı tebeyyün eyledikten soñra gönderilüb yine anlarıñ ma'rîfetleriyle yedlerine virdirilmesine ve sipâriş ve havâle ile mechûl kimesneye tekâ'üdlük vazîfesi verilmemesine ziyâde ihtimâm ve diğkat olunmak ve bunlar üç senede bir def'a gelüb işbât-ı vücûd eylemek ve işbât-ı vücûd itmediği hâlde tekâ'üdlük vazîfesiniñ terkîn kılınmak huşûşları kânûnnâme-i hümâyûnum iktizâsından olduğundan mücebince tekâ'üdlük tevcih ve berâtı i'tâ olunmak fermânım olmağın haqqında mezîd 'inâyet-i pâdişâhânem zuhûre getirüb 1249 senesi şa'bân-ı şerîfiniñ 28'inci günü târîhiyle müverrah verilen zikr-i?? hümâyûnum mücebince bu berât-ı hümâyûnu verdim ve **buyurdum ki**; mezbûr Hasan veledi Muştafâ zîde-kadruhû varub vech-i meşrûh üzere icâb iden mâhiye 20 gurus tekâ'üdlük vazîfesin alub mutaşarrif ola şöyle bileler 'âlâmet-i şerîfime i'timâd kılalar. Tahrîren fi'l-yevmü'l-hâmis 'aşere şehr-i Ramâzan sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

82a-313

Mütekeûd-i mezbûrûñ salyâneden mu'âfiyeti emridir.

Mücebince mezbûr Hasan'ıñ salyâneden ve tekâlif-i şâkkâdan mu'âfiyeti bâbında verilen emsâl-i mişillü fermân olduğu kayd şud fi 15 N. Sene 1249

82b-314

Kaşamonu maddesiçün vukû' bulan meşârifdan Borlu hişşesi tevzî' kaydır.

Bâ'is-i defter oldur ki

Bundan aqdem Kaşamonu maddesinde vukû'-bulan meşârifâtın nefsi Taraqlı-borlu kazâsı hişşesine işâbet iden mebâlig-i mezkûru bu def'a Virânşehir sancığı mütesellimi kâimmekâmı dergâh-ı mu'allâ kapûcibaşlarından 'âtûfetlü Mûsâ Ağa Hazretleri kazâ-i mezbûre tevzî' olunmasını iltimâs eylediğinden ma'rîfeti ve ma'rîfet-i şer' ve cümle vücûh ittifâkıyla kazâ-i mezbûruñ mevcûd ve mu'teber olan yüz elli 'aded hânesi üzerine tevzî' ve taqsîm olunduğda beher hâneye iki yüz on üç gurus on ikişer pâreden işâbet iden mebâlig-i mezkûru li-ecli't-tahşîl kâimmekâm

aga-yı mûmâ-ileyh hazretleri yedine verilen defter-i mûmzâ kaydıdır ki zikr olunur. Fi
11 L. Sene 49

Ġuruş

30321.5 Sancağ tevzi'inden Borlu kazâsı hişşesine işâbet iden mebâlig-i mezkûr

00500 Taşşıldâriye

00100 Kabz-ı mâl ücreti

30921.5

00773.5 Harc-ı imzâ

00300 Kethüdâiye, kâtibiye, hüddâmiye, kaydiye, ihzâriye

31995

Yalnız otuz bir biñ dokuz yüz doksan beş ġuruşdur.

Maħalle-i Baba Sultân

Maħalle-i Çâvûş Ağa

Ġuruş 746

Ġuruş 429

Pâre 22

Pâre 24

Maħalle-i Cami'-i Kebîr me'a Zimmiyân

Maħalle-i Hâcî Beyli

Ġuruş 959

Ġuruş 106

Pâre 74

Pâre 29

Maħalle-i Hâcî Halîl

Maħalle-i Zimmiyân Kırâñ

Maħalle-i Zimmiyân Bolât

Ġuruş 213

Ġuruş 2666

Ġuruş 533

Pâre 12

Pâre 27

Pâre 12

Maħalle-i Kavağ

Maħalle-i Müslümân Kırâñ

Maħalle-i Kara 'Ali

Ġuruş 159

Ġuruş 106

Ġuruş 863

Pâre 39

Pâre 26

Pâre 58

Maħalle-i Hâcî Durmuş

Maħalle-i Hâcî Evhad

Maħalle-i Müslümân Bolât

Ġuruş 106

Ġuruş 106

Ġuruş 106

Pâre 26

Pâre 26

Pâre 26

Maħalle-i Çeşme Ġuruş 213 Pâre 12	Maħalle-i Tekye Ġuruş 159 Pâre 39	Maħalle-i Hüseyn Kethûdâ Ġuruş 319 Pâre 39
Ķarye-i Baĝlarbaşı Ġuruş 213 Pâre 12	Ķarye-i Tokatlı Ġuruş 213 Pâre 12	Ķarye-i Ġayza Ġuruş 319 Pâre 39
Ķarye-i Dâne-i Kebîr Ġuruş 426 Pâre 24	Ķarye-i Dâne-i Şaĝîr Ġuruş 639 Pâre 36	Ķarye-i Şuşunduk Ġuruş 53 Pâre 13
Ķarye-i Aĝaç Kilise Ġuruş 639 Pâre 36	Ķarye-i Kozcıĝaz Ġuruş 106 Pâre 26	Ķarye-i Kirpe Ġuruş 639 Pâre 39
Ķarye-i Çiftlik-i Kebîr Ġuruş 319 Pâre 39	Ķarye-i Çiftlik-i Şaĝîr Ġuruş 639 Pâre 36	Ķarye-i Ketan Ġuruş 106 Pâre 26
Ķarye-i Müslümân Yâzı Ġuruş 1919 Pâre 28	Ķarye-i Zimmiyân Yâzı Ġuruş 2133	Ķarye-i Koñârı Ġuruş 1919 Pâre 28
Ķarye-i Yâcı Ġuruş 159 Pâre 29	Ķarye-i Şırçalı Ġuruş 319 Pâre 38	Ķarye-i Deĝirmencik Ġuruş 213 Pâre 12
Ķarye-i Sorķuncuk Ġuruş 53 Pâre 13	Ķarye-i Alınvirân Ġuruş 639 Pâre 36	Ķarye-i Pelitvirân Ġuruş 479 Pâre 37

<p> arye-i Oğulvirân Ğuruş 213 Pâre 12 </p>	<p> arye-i Şaârâlân Ğuruş 213 Pâre 12 </p>	<p> arye-i omavirân Ğuruş 53 Pâre 13 </p>
<p> arye-i Mağûl Ğuruş 106 Pâre 26 </p>	<p> arye-i arapıñâr Ğuruş 266 Pâre 25 </p>	<p> arye-i Avirân Ğuruş 533 Pâre 12 </p>
<p> arye-i âğibükü Ğuruş 639 Pâre 36 </p>	<p> arye-i ıraqlar Ğuruş 159 Pâre 39 </p>	<p> arye-i Şarıyân Ğuruş 266 Pâre 25 </p>
<p> arye-i Ilbarıt Ğuruş 479 Pâre 37 </p>	<p> arye-i erçeñ Ğuruş 533 Pâre 12 </p>	<p> arye-i Bürnük Ğuruş 853 Pâre 8 </p>
<p> arye-i uzyaa Ğuruş 426 Pâre 24 </p>	<p> arye-i arıt Ğuruş 853 Pâre 8 </p>	<p> arye-i ızılcavirân-ı Kebîr Ğuruş 693 Pâre 9 </p>
<p> arye-i ızılcavirân-ı Şağır Ğuruş 479 Pâre 37 </p>	<p> arye-i Bostânbükü Ğuruş 266 Pâre 25 </p>	<p> arye-i Melisa Ğuruş 426 Pâre 24 </p>
<p> arye-i apullu Ğuruş 1382 Pâre 20 </p>	<p> arye-i ulağuzlar Ğuruş 639 Pâre 36 </p>	<p> arye-i Bulak Ğuruş 2133 </p>
<p> arye-i Başköy Ğuruş 426 Pâre 24 </p>	<p> Cem‘ân yekûn Ğuruş 31995 Yalnız otuz bir biñ doğuz yüz doğsan beş Ğuruşdur. </p>	

83a-315

49 senesi şevvâli'l-mükerreminde vürûd iden 'avâtıf'?? emri kayıdır.

Düstûrûn-u mükerremûn müşîrûn-u müfehhemûn nizâmü'l-'âlem müdebbîrû'l-umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-şâkıb mütemmimû fihâmü'l-enâm bi-re'yi's-şâib memhûr ve bünyânü'd-devlete ve'l-iqbâl müşeyyid-ü erkânüs-sa'âdet ve'l-iclâle'l-mahfûfûn be-şunûf-ı 'avâtıfû'l-melikü'l-a'lâ Anadolu'nuñ sol kolu yemîn ve yesarıyla nihâyetine varınca vâkı' vüzerâ-yı 'âzam edâme'l-lâhu Te'âlâ iclâlehum ve a'zamü'l-ümerâi'l-kirâm efâhimü'l-küberâi'l-fihâm ulû'l-ıqadr ve'l-ıhtirâm aşhâbû'l-'izz ve'l-ıhtişâm el-muhtaşûn bi-mezîd 'inâyetü'l-melikü'l-a'lâ mîrimîrân-ı kirâm dâme-ıqbâlehum ve aqzâ kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l-muvaḥḥidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn rafî'-i i'lâmü's-şerîf ve'd-dîn vâriş-i 'ulûmü'l-enbiyâ-i ve'l-mürselîn el-muhtaş bi-mezîd 'inâyetü'l-melikü'l-mu'în Mevlâna Arz-ı rum kâdîsı zîdet-fezâile ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ve me'âdinü'l-fezâil ve'l-kelâm kuzât ve nüvvâb zîde-fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-aqrân voyvodagân ve a'yân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-kadruhûm tevki'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki memâlikü'l-mahrûsetü'l-mesâlik-i pâdişâhânemde kâin elviye ve kazâhâ-yı ve sekenesi zât-ı merâhim-simât-ı pâdişâhâneme vedi'a-i cenâb-ı kibriyâ olarak hermişe ikdâm efkârı-merâhim aşâr-ı mülükânem cümlesiniñ refâh-ı hâl ve ârâmiş bâlleri vesâiliniñ istikmâline ma'tûf olmaḡdan nâşî bunlarıñ teklif-i memleketden başka gûnâ-gûn mevâdd-ı zülmiye ile ızrâr ve iz'âc olundıkları muḡaddemâ taḡkîklerde-i şâhânem? olmaḡ ḡasebiyle kendüleri o meḡûle zülmiyeden ḡurtarılarak esbâb-ı refâh asâyişleri istiḡşâl kılınmaḡ irâde-i ḡayriyesiyle meşârif-i şâḡiheleriniñ rûz-ı hıızır ve rûz-ı kâsım i'tibârıyla altı ayda bir def'a mûmzâ defterleri li-ecli't-terfik Der-Sa'âdet'ime celb olunmaḡ üzere uşûle rabḡ olunmuş ise de bir müddetden-berü ba'zı ḡavâil-i şalvetiyle lâyıḡıyla diḡḡat ve taḡyîd olunamayarak el-ḡâlet-i hazihî taḡdîm olunan defterlere mevâ'idinden?? efvûn ḡizmet-i mübâşiriye ve tatar ḡarc-ı râhları vesâir zâid?? ve fâḡiş şeyler ve ba'zı voyvoda ve mütesellimler mâl-ı muḡata'â ve semereden başka dâire meşârifî ve kethüdâiye ve ḡüddâmiye ve ḡarc-ı bâb nâmıyla nice zülmiyeler idḡâl itdükden soñra sipâhîn ve dervîşân fuḡârasına vesâir şunâ buña kendü kiselerinden verilmesi lâzım gelen mebâligi daḡi 'ilâve itmekde oldukları her kazânıñ vâkı' olan meşârif-ı şâḡihesinden ḡâkim-i şer'-i şerîf olanlar ḡarc-ı imzâ nâmıyla maḡşûş olan ḡuruşda bir pâreden mâ'adâ umur-u vilâyet veyâḡûd mehamm-ı devlet-i 'âliyyem için verilen i'lâmlardan başka ḡarc almamak nizâmından iken ekşeri

defterlere harc-ı i'lâm ve hademe-i mahkeme ücreti nâmıyla aqçeler idhâl olunmak ve vüzerâ ve mîrimîrân ve hademe-i mübâşiran vesâir me'mûrinden mürûr-u 'ubûr idenlere kazâlar ahâlîsi taraflarından bir şudan gayrı müft ve meccânen yem ve yiyeceğe dâir bir şey virdirilmeyüb herkes malzemelerini kendü aqçeleriyle alub fuqâra-yı memlekete bir aqçe ve bir habbe zarar ve hasâr vuqû'a götürülmemesi bi'd-defa'ât ve evâmîr-i 'âliyyemle tevcîh ve te'kid kılınmışken defâtir-i mezkûreye mürûr-u 'ubûr meşârifî ve bârgîr ücreti nâmıyla daği külliyyetlü aqçe şokuşdurulmak? ve bu mezâlimden başka mahallinde aralık tevzî'i denilerek fuqâradan başkaca aqçe ahz ve tahşîl kılınmak mişüllü? irtikâbât vuqû'-bulmakta idüğü bi't-tecessüs ferîk-i 'ilm-u 'âlem arâ-yı şehriyârânem olub zîr-i zîbâh-ı?? mu'adelet ve merhâmet-i mülûkânemde asûde nişbet olan fuqâra ve zu'efâ ve 'âceze ve berâyânîñ vücûh-u mezâlim ve te'addiyâtdan vekâyet ve tahkîk bâr?? ve şaqaletleriyle sâye-i merâhim-vâye-i mülûkânemde istikmâl-i asâyîş, ve istirâhâtleri ahz-ı mâl hayriyet iştîmâl-i pâdişâhânem olduğı tebyüün?? bedâhet? ve bu şûret hem rızâ-yı bârîniñ? hilâfî ve hem muqadem ve müehhêr şahîfe-i pirây şudûr olan evâmîr-i mu'adelet müesser-i şâhâne ve rızâ-yı sa'id-i iktizâ-yı şehensâhâneme muğâyir ve münâfî bir keyfiyet olduğuna mebni huşûş-u mezkûr bu def'a gayet eţrâflû ve refetlü tutularak bundan böyle defâtir-i tevzî'âta bâlâda beyân ve ta'dâd olunan maddeler ve anlarıñ emşâlî fâhiş şeyler vaz'ına cür'et olunur ise o mekûle mebâlig-i ol-memleketiñ hükâm ve zâbitânından zecren tahşîl ve fuqâraya redd?? ve teslim olunacağından başka kendüleriniñ eşedd-i 'uqûbetle haqlarından gelmek üzere siz?? daği?? tahte zâbitâyâ idhâline irâde-i seniyye-i pâdişâhânem ta'alluk idüb ol-bâbda şeref-efzây şudûr olan hatt-ı hümayûn şevket-maqrûn-u mülûkânem müktezâ-yı münîfî üzere defâtir-i mezkûreniñ tedkîk ve tenkîhi maşlahâtına ricâl-i devlet-i 'âliyyemden şukka-i şânîniñ? inzîmâmıyla hâlâ ??? muhâsebecisi iftihârül-ekâbir ve'l-ekârim 'Ali Râif zîde-'uluvvuhu intihâb ve tebyyün?? kılınmış olmağla siz ki vüzerâ-yı müşâr ve mîrimîrân ve mevlânâ ve kuzât ve nüvvâb vesâir mûmâ-ileyhimsiz vuşûl-i fermân-ı celîlül-'unvân-ı pâdişâhânemde şûret-i irâde-i mu'adelet-'âde-i?? hidivânemde cümleye i'lân ve işâ'at birle ba'de izîn zîr-i hükûmet ve irâdeñizde olan mahalleriñ ke'l-evvel altı mâhda bir def'a taqdîm olunacak tevzî' defterlerinde mâl-ı muqâta'ât ve semere ve mu'ayyenât başka meşârifât-ı zarûriye-i memleket daği başkaca gösterilerek zinhâr o mişillü fâhiş ve bi-vech?? şeyler idhâl olunmaması ve defâtir-i mezkûre bu tarafda bi't-terfik ruşsat-ı hâvî şudûr idecek emr-i şerîfimle ba'de'l-i'âde üzerine bir aqçe zam

olunmaksızın öylece ma'rifet-i şer'-i şerif ve cümle ahâlî ittifâkıyla mevcûd olan ehl-i İslâm ve re'âyânîñ hâl ve tahmillerine göre ta'dîl ve tesviye şurûţuna ri'âyet olunarak tevzî' ve takşîm ve yerlü yerine te'diye ve teslîm olunması huşûşuna ihtimâm ve diğkât ve bundan şoñra daği hilâfına cesâret ve aralık tevzî'i nâmıyla fukâradan başka akçe taleb ve ahzına cür'et vukû'a gelür ise maħal-i ve hâkim ve zâbitânîñ bâlâda muħarrer 'ayidatla?? mazhar-ı te'dîb ve mücâzât olacağlarını cezmen ve yakînen??? bilüb aña göre harekete mübâderet eylemeñiz fermânım olmağın i'lâmen ve te'kîden maħşûşen işbu emr-i celîlü'l-ğadrım işdâr ve şadr-ı a'zam tatarlarından Hâcî Halîl tatar ile tesyâr olunmuşdur imdi işbu veşâyâ ve tenbîhât-ı pâdişâhânemiñ 'ale'd-devâm tenfiz ve icrâsı irâde-i kât'a-i tâcidâranem

83b-315

müktezâsından idüğü ve bu bâbda a'mâz ve rehâvet ve zehûl? ve ğafletle ednâ derece hilâf-ı hareket vukû'-bulur ise mütecâsir olanlar ve 'ayidât-ı?? muħarrer-i pâdişâhaneme düçâr olacağlarından başka bu keyfiyet sizleriñ hađkıñızda daği müstelzem-i mes'ûliyet olacağında aşlâ şübhe olmadığı ma'lûmuñuz olduğda ber-minvâl-i meşrûh 'âmel ve harekete bi'l-ittifâk i'tinâ ve diğkât ve hilâf-ı vaz' ve hâlet vukû'undan ğâyetü'l-ğâye hazer ve mücânebet ve bu madde için gönderilen tatar-ı merkûme beher kazâdan yigirmi beş ğuruş verilüb bir akçe ziyâde i'tâsından mübâ'adet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki**; vuşûl bulduğda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-ımtisâlimiñ mazmûn-u itâ'at-mağrûnuyla 'âmel ve hareket eyleyesiz şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahîren fi-evâhîr-i şehri Ramâzanü'l-mübârek sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Koşantîniye el-maħrûse

83b-316

Yâzı kıaryesinden Hâcî Tosun-zâde Hâcî 'Osmân Ağa'nıñ Eflâni kazâlı Ulugeçid divânından Semerci-zâde Hâcî Muştafâ Ağa ile kıarındaşı oğlu es-Seyyid 'Abdülcelîl Ağa'ya bey' eylediği bađınıñ şıhhatı kıaydır.

Medîne-i Tarağlı-borlu'ya tâbi' Yâzı kıaryesi sükkânından Hâcî Tosun-oğlu Hâcî 'Osmân meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu ba'ışü'l-vesîka Semerci-zâde merhûm el-Hâc Ahmed'iñ oğlu el-Hâc Muştafâ Ağa ve kıarındaşı el-Hâc Mehmed'iñ oğlu es-Seyyid 'Abdülcelîl Ağa maħzarlarında ikrâr-ı tam ve taqrîr-i kelâm idüb 'akd-ı âtî'l-zikriñ şudûruna değin müstakîlen yedimde emvâlîm olub kıarye-i mezbûrede vâkı' Hamsiçki??

dimekle ‘arîf mevzu‘la?? kâin bir taraftan Faķî-ođlu Emîn yeri ve bir taraftan Şirvân-ođlu Mollâ Hüseyn yeri ve bir taraftan Cucur zimmî yeri ve bir taraftan qaşşâb zimmî yeri ve ba‘zen târif ile mağdûd kürümü?? mülk-i bâğımı tarafeynden îcâb ve kabûli hâvî şurût-u müfside ve mevâzi‘adan ‘arî bey‘-i bât şahîh-i şer‘ ile yeri dađi bâ-izn-i şahib-i arz iki biñ beş yüz ğuruşa mezbûrân el-Hâc Muştafâ ve es-Seyyid ‘Abdülcilil Aĝa‘ya bey‘ ve temlik ve teslîm eylediğimde anlar dađi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eylediklerinden şemeni olan meblaĝ-ı mezbûr iki biñ beş yüz ğuruş müşteriyân-ı mezbûrândan baña def‘ ve teslîm ben dađi yedlerinden temâmen ve kâmilen aĝz ve kabz eyledim fi-mâ ba‘d bâĝ-ı mağdûd-u mezkûr mezbûrân el-Hâc Muştafâ es-Seyyid ‘Abdülcilil’in ‘ale‘l-iştirâkı’s-seviyye?? mülk-i müşterâları ve haĝĝ-ı şarfları olub benim aslân ve kať‘an ‘alâka ve müdaĝalem kalmamaĝla bey‘-i mezkûruñ taķrîr ve ĝabnına? müte‘allıka ‘âmme-i da‘vâdan her birimiz âĝarıñ zimmetini ibrâ ve isķâť ve her birimiz ber-vech-i muĝarrer âĝarıñ ibrâsını kabûl eyledik didikte ĝıbbe‘t-taşdıķı‘ş-şer‘i ma-vâķı‘ bi‘ť-taleb ketb olundu. Fi‘l-yevmü’s-sâbi‘ ve‘l-‘iştirîn min-Şevvâli‘l-mükerrem sene tis‘a ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

[Şuhûdü‘l-hâl]

Aşmaz-zâde Muştafâ bin el-Hâc Meĝmed, Hâcî Tosun-zâde Hâcî Hüseyn ibni Aĝmed, Hâcî Tosun-zâde Hâcî Ĥasan ibni Muştafâ, Sarrâc-zâde el-Hâc Meĝmed Aĝa, Kürd-oğlu Meĝmed Aĝa ve ĝayruhum.

83b-317

Düstûrûn-u mükerremûn müşîrûn-u müfehĝamûn nizâmü‘l-‘âlem müdebbîrû umûru‘l-cumhûr bi‘l-fikri‘ş-şâķıb mütemmimû fihâmü‘l-enâm bi‘r-re‘yiş-şâib memhûr ve bünyânü‘d-devlete ve‘l-iclâl müşeyyidü erkânü‘s-sa‘âde ve‘l-iclâle‘l-maĝfûfûn be-şunûf-ı ‘avâťîfü‘l-melikü‘l-a‘lâ Anadolu‘nuñ şol kolu yemîn ve yesârıyla nihâyetine varınca vâķı‘ vüzerâ-yı ‘azâm edâme‘llâhu Te‘âlâ iclâlehum ve e‘azimü‘l-ümerâi‘l-kirâm efâĝimü‘l-küberai‘l-fiĝâm ulû‘l-ķadr ve‘l-iĝtirâm aşĝâbü‘l-‘izz ve‘l-iĝhtişâm el-muĝtaşûn bi-mezîd ‘inâyetü‘l-melikü‘l-a‘lâ mîrimîrân-ı kirâm dâme-iķbâlehum ve aķzâ ķuzâtü‘l-müslimîn evlâ vülâtü‘l-muvaĝĝidîn ma‘denü‘l-fazl ve‘l-yakîn vâriş-i ‘ulûmü‘l-enbiyâ-i ve‘l-mürselîn el-muĝtaş bi-mezîd ‘inâyetü‘l-melikü‘l-mu‘în Mevlâna Arz-ı rum ķâđısı zîdet-fezâile ve mefâĝirü‘l-ķuzât ve‘l-ĝukkâm ve me‘âdinü‘l-fezâil ve‘l-ķelâm ķuzât ve nüvvâb zîde-fazluhum ve mefâĝirü‘l-emâsil ve‘l-aķrân a‘yân ve voyvodagân ve vücûh-u ahâlî ve bi‘l-cümle iş erleri zîde-ķadruhûm tevķî‘-i refi‘-i

hümâyûn vâsıl olıcağ ma'lûm ola ki infâk-ı edâ ile karârgîr olan men'-i mürûr nizâmınıñ dâimen ve müstemiren her bir maħalde icrâsı müktezâ-yı irâde-i seniyye-i şâhânem üzere bi'l-cümle maħal?? ve mu'berlere ve kaçmak yollara maqtûr?? ve mu'temed ademler ta'yîniyle tezkiresüz şahs-ı vahidiñ bir maħalden bir maħale mürûre ferceyâb olamaması ve maşlahat-ı

84a-317

şahîhiye ile geçenleriñ daħi nereden gelüb nereye gideceği şahhıyla?? tahkîk kılınarak yedindeki âhar kazâ tezkiresi olduğı hâlde hemân geldiği yola i'âde olunması huşûşları bundan aqdem neşr olunan evâmîr-i 'âliyyem iktizâsından iken ba'zı kazâlar ahâlîsinden kalqub âhar kazâlara naql itmek mişillü hâlât vukû'u tahkîk kılınarak huşûş-u mezkûr ricâl-i devlet-i 'âliyyemden hâlâ cerîde nâzır-ı iftihârü'l-ekâbirim ve'l-ekârim Mehmed Şekîb zîde-'uluvvuhudan lede'l-isti'lâm o mekûle bir kazâdan âhar kazâyâ gidenlerden yedlerinde mürûr tezkiresi olmayanlar vardıkları maħallerde mürûr tezkiresi sûal olunsa alışamayub gerü 'avdet idecekleri derkâr ve bu maddede câ-be-câ vukû'-bulmağda olan iskân nizâ'ına nazaran eşer-i maħallerde işbu men'-i mürûr nizâmı ile emr-i ehemmine lâyıqıyla diğkat olunmadığı be-dîdâr olub ħalbuki işbu mürûr tezkiresi nizâmıñ devlet-i 'âliyyemiñ meşâliħ-i müktezâsından ve bu şûret-i mer'iyü'l-icrâ olan tahrîr-i nüfûs nizâmına sekte ve ħalel müstelzem bir keyfiyet olacağı ba'zı hâtûn olmağdan nâşî ba'de izîn bir maħalden bir maħale gerek terk-i vaţan şûretiyle ve gerek li-maşlahata gidenlerden yedlerinde mürûr tezkiresi bulunmayan olur ise o mekûleler vardıkları yerlerde kaç'an tevķîf olunmayub derħal geldükleri maħale i'âde olunmak müktezâ-yı irâde-i seniyyem üzere altı ayda bir kere Der-Sa'âdetim'e takdîm olunan yoğlama defterlerine gelüb gidenleriñ bu tarafda kıyûdu taşmim? için nizâmı bi'l-cümle târiħ-i ve sînn?? ve eşkâlleri ve re'âyânıñ eşnâf-ı şelâse i'tibârıyla kangı evrâk müsteħak ise keyfiyet-i istiħkâkları taşriħ ve bunlarıñ gidecekleri maħalliñ ismi ve şöreti ve orada mevt-i ikâmetleri maħallinde olan nüfûs defterinde kapu bâlâsınıñ tevķîf ve işâret kılınarak nâzır-ı defter ve muqayyed taraflarından 'ilm-u ħaber verilmedikçe ħukkâm tarafından mürûr tezkiresi i'tâ olunmaması ve gelenleriñ daħi keyfiyet-i tezkireleriñ târiħiyle yoğlama defterine kayd ve idħal kılınması tenbîhâtıyla veşâyâ-yı lâzimeyi şâmil Anadolu ve Rumili'niñ uc kollarına evâmîr-i 'âliyyem işdârı huşûşunu nâzır-ı mûmâ-ileyhe i'lâm ve bi'l-fî'l baş defterdârım olan iftihârü'l-ümerâ-i ve'l-ekâbir 'Ali Necîb Bey dâme-'uluvvuhu daħî bâ-takrîr ifâde ve ifħâm idüb mûcebince diğerkollara başka başka evâmîr-i şerîfim işdâr ve tesyâr ve bundan böyle

bu emr-i ehemmede ‘adem-i diqqat ile usûl-i meşrûhanîñ hilâfî bir gûnâ vaz’ ve hâlet vukû’u ihbâr olunur ise bu bâbda vâkı’ olacak igrâr bir vecihle qarîn-i sem’ i’tibâr olmayarak ol-każânîñ hâkim ve voyvoda ve a’yân ve defter nâzırı vesâir me’mûrleri te’dîb kılınacağı muqarrer idüğü beyân ve aşikâr kılınmış olmağla siz ki vüzerâ-yı müşâr ve mîrimîrân ve mevlânâ ve kuzât ve nüvvâb vesâir mûmâ-ileyhimsiz vuşûl-i emr-i şerîfimde siz dañi keyfiyet lâzım gelenlere gereği gibi ifâde ve teblig ve bundan böyle hilâfından mütecâsir olanlar olur ise bi’t-tahkîk ibtidâ hükkâm ve zâbiâtîñ haklarından gelineceği gûş-i hûşlerine etrâfiyla tefhim ve telkîn iderek huşûş-u mezkûre ‘ale’-devam ziyâde takyîd ve ihtimâm birle icrâ-yı irâde-i seniyyeme bi’l-ittifâk ikdâm ve diqqat ve hilâfından begâyet tevaqqî ve mübâ’adet eylemeñiz fermânım olmağın tenbîhen ve te’kîden ve ikdâmen ve tehdîden?? maşşûşen işbu emr-i celîlül’-kadrim işdâr ve şadr-ı a’zâmım tatarlarından kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân Süleymân? zîde-kadruhû ile tesyâr olunmuşdur imdi bâlâda tafşîl ve beyân olunan veşâyâ ve tenbîhât-ı pâdişâhânemiñ harf-be-harf icrâsıyla bir vakitte hilâf-ı hareket vukû’a gelmemesi emrine begâyet ihtimâm ve şarf-ı muqadderet eylemeñiz maţlûb-u kaţ’-ı mülûkânem idüğü ve bundan sonra dañi bu bâbda a’mâz ve rehâvet ve zehûl ve gaflet sonra haklarında müstelzem-i vehâmet ve nedâmet olacağı ma’lûmuñuz olduğda ber-minvâl-i muharrer ‘âmel ve harekete ve infâz-ı emr ve fermân-ı pâdişâhânemle nizâm-ı mezkûruñ takadd-i?? hâllerin mezîd i’tinâ ve diqqat ve hilâf-ı vaz’ ve irâet ile maşhar-ı mu’aşeze ve ‘itâb olmağdan begâyet ittikâ ve mübâ’adet eylemeñiz bâbında fermân-ı ‘âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki**; vuşûl bulduğda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü’l-ittibâ’ ve lâzımü’l-imtîşâlimiñ mazmûn-u itâ’at-maqrûnuyla ‘âmel ve hareket eyleyesiz şöyle bilesiz ‘âlâmet-i şerîfe i’timâd kılasız. Tahîren fi-evâhir-i şehr-i Şevvâli’l-mükerrem sene tis’a ve erba’în ve mieteyn ve elf.

Koştantiniye el-mahrûse

84b-318

E’uzü bi’llâhi min-eş-şeytâni’r-racîm. Bismi’llâh’r-rahmani’r-rahîm.

Yâ Müftahü’l-ebvâb iftehlenâ hayre’l-bâb

‘İzzet-me’âb şeri’at-nikâb mûnâ el-Hâc Memiş Efendi kâmyâb

Ba’de’t-tahiyetü’l-vâfiye inhâ olunur ki ber-vech-i mansıb mutaşarrif olduğum Za’ferân-borlu każâsımıñ umûr-u ahkâm-ı şer’iyesini işbu sene tis’a ve erba’în ve mieteyn ve elf mâh-ı zi’l-ka’dete’s-şerîfesi guresinden tarafımızdan cenâbınıza

kemâkân inâbe ve tefvîz olunmuşdur gerekdir ki kazâ-i merkûme-i gurre-i şehri mezbûrden bi'n-neyâbe zabt idüb ve beyne'l-ahâlî icrâ-yı ahkâm-ı şer'î 'âlîyyede vaqı'a olan muhâllefât-ı mevtâ-yı 'askeriye-i daği tevzî' ve taksîm eyleyüb câdde-i şeri'at-ı Aḥmediye'den sermû'l-ḥirâfe cevâz göstermeyesin vesselâm.

Mine'l-maḥlas Ḥasan el-mutaşarrıf be-każâ-i mezbûr

84b-319

Ulus kazâlı teḳâ'üd 'Ali'niñ i'lâmı kaydıdır.

Der-i devlet-mekine 'Âsâkir-i Mansûre-i Muḥammediye'den Za'ferân-borlulu 'Osmân Kelefce muhârebesinde fitıḳ 'illetine mübtelâ olmuş olarak nazar-ı şefḳat-ı eṣer-i ḥazret-i zıllu'llâhîye mazhareyetle kendüsüne beher şehir 15 guruşdan teḳâ'üdlük vazîfesi iḥsân-ı hümâyûn buyurulan iki yüz kırk altı senesi muḥarreminiñ 25'inci günü târiḫiyle müverrah verilen berât-ı şerîf kaydı mücebince mâh-ı mezbûruñ 25'inci gününden 248 senesi cemâziye'l-evveliniñ 25'inci gününe gelinceye deḡin teḳâ'üd-ü mezbûr yedine verilmesi îcâb iden mâhiyeleri bâ-i'lâm-ı şer'îye verilmiş olduḡu sicil-i maḥfûzda muḳayyed olub mâh-ı mezbûruñ 25'inci gününden işbu tarih-i i'lâm gününe gelince deḡin müteḳâ'id-i mezbûr yedine verilmesi îcâb iden mahiyeleri beher şehir 15'er guruşdan 18 aylık cem'ân 28 guruş daği ḥâlâ Virânşehir sancığı mütesellimi ḳâimmeḳâmı dergâh-ı 'âlî ḳapûcibaşlılarından 'âtûfetlü Mûsâ ḳulları teḳâ'üd-ü mezbûr yedine i'tâ eylediḡi i'lâm şud. Fî 25 Zi'l-ḳa'dete's-şerîfe. Sene 49

Bâlâda mezkûr işbu i'lâm-ı şer'îye müteḳâ'id-i mezbûr yedinde mekeş olarak Ḥasan Çâvûş-oḡlu Mûsâ Ağa üzerine yazılıb Muşliḫiddin Ağa kendinden müceddeden ḥesâb olunarak i'lâm-ı şer'îye âḫar sicile ḳayd olundu.

84b-320

Uşta-oḡlu'nuñ bey' eylediḡi menziliñ ḫüccet-i kaydıdır.

Medîne-i Taraḳlı-borlu'da Cami'-i Kebîr maḫallesi sükkânından Uşta-oḡlu Seyyid Meḫmed Ağa nâm kimesne meclis-i şer'î şerîf-i enverde işbu ba'ışü'l-vesîka İsmâ'îl bin Ḥüseyn maḫzarında iḳrâr-ı tâm taḳrîr-i kelâm idüb bundan aḳdem fevt olan Kürt?? Muştafâ'niñ müteveffîye şânîye zevcesi Şerîfe Ḥâtûne'niñ şülbiye-i şaḡîre kızları 'Âyişe ve Fâtıma ve Ḥabîbe nâmûn şaḡîreleriñ bâ-ḫüccet-i şer'îyye vaşîleri müveffîyeniñ zevci Ḥüseyn bin Ḥüseyn ma'rîfetiyle mevrûşleri müteveffâ-yı evvel-i mezbûr Kürt Muştafâ'dan müntaḳil maḫalle-i mezkûrede vâḳı' eṫrâf-ı erba'ası ma'lûmü'l-ḫudûd bir bâb mülk-ü menzili sûḳ-ı Sultâni'de bi'l-müzâyede raḡbet-i nâs

münkaṭı' olarak iştirâ eylediğim sâlifü'z-zıkr menzil-i maḥdûd-u mezbûru tarafından îcâb ve kabûlü ḥavî ve şurûṭ-u müfsideden 'ârî bey'-i bâṭ şahîḥ-i şer'ıyye ile altı yüz kırk guruşa merķûm İsmâ'il'e bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol-daḥî iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan mebâlig-i mezkûru benim yedime bi't-temâm edâ ve teslîm ben daḥî aḥz ve kabz eyledim fimâ-ba'd menzil-i maḥdûd-u merķûmde benim aşlân ve kaṭ'ân 'alâka ve müdhâlem kalmadı merķûm İsmâ'il Ağa'nın mülk-ü müşterâsı ve ḥaḳḳ-ı şarfı olmuşdur keyfemâ-yeşâ ve tactâr?? mutaşarrıf olsun didiğinde ğıbbe't-taşdıķı'ş-şer'i mâ-vâkı' bi't-ṭâleb ketb olundu. Ḥurrîre fi'l-yevmü's-sabi' ve'l-işrîn min-Zi'l-ka'dei'ş-şerîfe sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

[Şuhûdü'l-ḥâl]

Pehlivân-zâde Hâcî Meḥmed Ağa, Şehir kethûdâsı Meḥmed Ağa, Kıymet'îñ Süleymân, Turidî-oğlu Muştafâ Ağa, Hâcî Maḥmûd bin Aḥmed ve ğayruhum.

84b-321

Yaldız Macar altununuñ beher 'adedi 44.5 guruş

Ve 'atîk tam Rumî altununuñ beher danesi 59 guruş

Ve cedîdiyenîñ 49 guruş

Ve findîk ve İstanbul tamı ve rub'ıyesiniñ beher dirhemi 33 guruş

Ve İspanya altununuñ beher dirhemi 36.5 guruş

Ve Mısır altunu ecnâsınıñ beher dirhemi 28 guruş

Ve 'atîk Sultân Maḥmûd ve Sultân Muştafâ altunları ??? altununuñ beher dirhemi 37.5

'Atîk 'adlı 'aded 17 guruş

Ve cedid 'adlı altununuñ beheri 15 guruş 15 pâre

Ve direkli?? riyaliñ 'adedi 20 guruş

Ve kuşlisi 'adedi 19.5 guruş

Ve rub'ıyesiniñ beher dirhemi 30.5 guruş

Ve ḥayriye altununuñ beher 'adedi 20 guruş 10 pâre

85a-322

49 senesi Borlu mahallâtınıñ muhtâr-ı evvel ve şânî imâm naşb olunması huşûşuna vürûd iden emirnâme kaydıdır.

Gayretmendim Ağa

Kaştamonu sancağı mütesellimi dergâh-ı ‘âlî kapûcibaşlarından Dede Muştafâ Ağa iktizâ-yı şıdk ve hamiyet üzere Der-Sa‘âdet’de qarârgîr olan nizâm-i ‘âlîye taḫbîken nefsi Kaştamonu’nuñ her bir mahallesine mücerrebü'l-eṭvâr kimesnelerden bi'l-intihâb muhtâr-ı evvel ve şânî nâmıyla ikişer muhtâr naşb ve ta‘yîn ve ahâlîniñ cümlesini celb ve cem‘i ile muhtârân mahalleri ahâlîlerine ve imâmları daḫi muhtârân ve ahâlî-i mahalleye ve vücûh-u vilâyet daḫi yekdiğere kefil olarak Kaştamonu mahallâtı taḫt-ı nizâm ve rabıtaya nevîş?? ve idhâl olunmuş ve livâ-i mezkûr kazâlarından Sinob ve Boyabâd ve Taşköbrü ve sâir kazâlarda daḫi nizâm-ı mezkûruñ bi-tevfîkihi Te‘âlâ icrâsına mübâşeret eylemiş ve bu cihetle ahâlî ve re‘âyâyâ asâyişnâme huşûliyle cümlesi müteşekkir bulunmuş idüğü beyânıyla Der-Sa‘âdet’e nizâmı mücebince gönderdiği mahallat-ı defter-i nâḫi‘â olduğı üzere muhtarlar ve imamlar verilmek üzere birer ‘aded mühürleriñ ḫakke-i ve eseddası?? huşûşunu ağa-yı mûmâ-ileyh cânibinden bâ-ma‘ruzât inhâ ve ol-bâbda verilen i‘lâm ile ahâlînin bu vecihle sâye-i şevket-vâye-i ḫazret-i şâhâne istihşâl-ı asâyişlerini müceb icrâ olunan nizâmdan kemâl-i mahzûziyet ve teşekkürlerini ḫavî mahzarları?? eseddâ?? kılınmış olub ağa-yı mûmâ-ileyhiñ bu vecihle vâkı‘ olan ikdâm ve gayret ahâlî-i memleket ḫaḫlarında mahz-ı ḫayr olduğundan şâyân-ı taḫşîn ve işbu nizâm-ı meḫâsin encâm sâir mahallerde daḫi icrâ olduğğı ḫâlde cümle ahâlî ve ra‘iyet zill-ü zelîl şevket delîl cenâb-ı mülûkânem asûde-nişîn emniyet olacaḫları rütbe-i bedâhete qarîn olduğğundan bu uşûl-ü meḫâsin şimdilik sâir kazâ ve kaşabât ve ḫurâda daḫi şırasıyla bi'l-icrâ te’sîs ve taḫkîm? huşûşu emr ve fermân-ı hümâyûn-u şâhâne buyurulmuş ve bu keyfiyet muḫlaḫa şevket-meâb kerâmet nişâb velîni‘metimiz velîni‘met-i âlem pâdişâhımız efendimiziñ ahâlî ve fuḫâra ḫaḫlarında bizler ve şâyân buyurduḫları merḫamet ve şevḫat-ı şâhânelerinden îcâb eylemiş olmaḫ ḫasebiyle işbu huşûş-u ḫayriyet nuşûsuñ her bir mahalde ḫüsn-ü icrâsı lâzımeden ve silkiniñ bu meḫûle mevâdd-ı ḫayriyeye öteden ber müsâ‘maḫa-i cemîleniñ maşrûfiyet?? emr-i rûşen olarak bu def‘a icâb-ı keyfiyet lâzım gelenlere tavşiyeye ve iş‘âr kılınmış olmaḫla sen daḫi zîr-i idâreñde olan şehr ve kazâlar mahallâtınıñ beherine ehl-i ‘arz ve muḫarrebü'l-aḫvâli kimesnelerden evvel ve şânî i‘tibârıyla Âsitâne-i Sa‘âdet uşûlünce ikişer muhtâr naşb ve zikr olduğğı vecihle her biri küfelâyâ rabḫ olunarak gerek

muhtârlara ve gerek maḥallât imâmlarıyçün îcâb iden mühürler Darbhâne-i ‘Âmire’den ḥak ve irsâl olunmaḫ üzere o meḫûle maḥallâtın miḫdârı ve esâmini mübeyyin iktizâ iden maḥfi?? defâtiriñ irsâline diḫḫat ve ol-vecihle infâz-ı irâde-i seniyyeye mübâderet eylemek içün ḫâime taḫrîr ve tesyîr olunmuşdur inşâ’llâh Te‘âlâ vuşûlinde ber-vech-i muḫarrer ḫarekete diḫḫat eylesesiz. Fî 3 Za. Sene 49.

Mühür Raûf

Ḫad vâşele'l ḫaydıyât fî 29 Za. Sene 49.

85a-323

Der-i devlet-mekine ‘arz-ı dâ’î keminelidir ki Âsitâne-i Sa‘âdet-i Aşiyâne’de ḫarârgîr olan nizâm-ı ‘âlîye taḫbîken nefsi-ḫi Ḫaşamonu’nuñ her bir maḥallesine mücerrebü'l-etvâr kimesnelerden bi'l-intihâb muhtâr-ı evvel ve şânî nâmıyla ikişer muhtâr naşb ve ta’yîn olunarak muhtârân maḥalleri ahâlîlerine ve imâm daḫi muhtârâna ve ahâlî-i maḥalleye ve vücûh-u vilâyet daḫi yekûnunda kefil olarak Ḫaşamonu taḫt-ı nizâm ve râbıtaya idhâl olunmuş ve bu cihetiyle ahâlî ve re‘âyâya asâyişnâme-i ḫuşûşuyla cümlesi müteşekkik bulunmuş idüğü beyânıyla Der-Sa‘âdet’e nizâmı mücebince taḫdîm eylediği maḥallât defteri nâḫıḫ olduğı üzere muhtârlar ve imâmlar daḫi verilmek üzere bir bir temur mühürler ḫak ve eseddâ?? ḫılınacağı ve işbu nizâm-ı meḫâsin encâmı sâir maḥallerde daḫi icrâ ol-ḫâlde cümle ahâlî ve ra‘iyet zill-ü zelîl şevket delîl cenâb-ı ḫazret-i mülûkânede asûde nişîn emniyet olacağı rütbe-i berâhete ḫârin olduğundan bu uşûl-i meḫâsin her maḫalde ḫüsn-ü icrâsı ḫuşûşuna irâde-i seniyye-i ḫazret-i mülûkâne müte‘allıḫ buyurularak Virânşehir sancağında ḫâin şehir ve ḫazâlar maḥallâtının beherine ehl-i ‘ârz ve mücerrebü'l-(kesik) kimesnelerden evvel ve şânî i‘tibârıyla Âsitâne-i Sa‘âdet uşûlünce ikişer muhtâr naşb ve zikr olduğun vecihle küfelâya rabḫ olunarak muhtârlar gerek maḥallât imâmlarıyçün mühürler Darbhâne-i ‘Âmire’den ḫak ve eseddâ?? olunmaḫ üzere bir ḫıḫ’a mümzâ defteri irsâl olunmaḫ bâbında ḫâlâ livâ-i mezbûr mütesellimi dergâḫ-ı ‘âlî ḫapûcibaşlarından ḫasan Çavûş-zâde Şalih Ağa bendelerine ḫıḫaben? bir ḫıḫ’a fermânnâme-i esâmi ḫazreti sadâret-penâhiye kürsi-yi livâ-i olan medîne-i Taraḫlı-borlu nâm-ı diğeri Za‘ferân-borlu maḫkemesine lede'l-vürûd lâzime-i?? müvâcehelerinde fetḫ ve ḫırâet ve tefḫim olduğunda sem‘an ve ta‘a?? merâsim-i müḫâva‘atı ba‘de'l-edâ medine-i mezbûrede vâḫı‘ defter-i nüfûsde muḫayyed olan maḥallât ahâlîleri ve bâ-berât-ı şerîf-i ‘âlîşân imâmlarıyla maḫalle sicile maḫfil-i ḫazâyâ celb ve ahâlî-i maḫalleden cümleñ münteci?? olan kimesnelerden her bir maḫalleye evvel ve şânî i‘tibârıyla ikişer muhtâr

ve ta'yîn birle ber-müktezâ-yı irâde-i seniyye muhtârân maḥalleleri ahâlîlerine ve imâm daḥî muhtârâna ve ahâlî-i maḥalleye ve vücûh-u vilâyet daḥî yek diğere kefil oldukları ve kayd olunarak imâm ve muhtârân esâmileri taşrîhiyle bir kıt'a mümzâ defteri der-bâr-ı şevket-қarâra taқdîm olunduğı ve bi'l-cümle ahâlî-i fuқâra ve ra'iyet sâye-i şevket-vâye-i pâdişâhâneде asûde-i ḥâl ve müsterîḥü'l-bâl olarak ve duâ-yı devâm-ı 'ömr ve devlet-i ḥazret-i zillü'llâhiye muvâzibet üzere olduklarımızı bir kıt'a i'lâm olur?? deyü i'lâm?? itmeleriyle bi'l-iltimâs pâye-i serîr a'lâya 'arz ve i'lâm olundu bâkıyü'l-emr ḥazret-i min-lehü'l-emri fi-ğurre-i Zi'l-ḥiccete's-şerîfe sene tis'a ve erba'în mieteyn ve elf.

85b-324

Medîne-i Taraқlı-borlu maḥallâtına naşb olunan imâm ve muhtârân defter kaydudur.

Bâ'ış-e defter oldur ki

Bu def'a bâ-irâde-i seniyye ḥazret-i mülûkâne ve bâ-emirnâme-i sami ḥazret-i sadâret-penâhî Âsitâne-i Sa'âdet-i Aşiyâne'de қarârgîr olan nizâm-ı müstahsene uşûlünce nefsi-i Taraқlı-borlu nâm-ı diğeri Za'ferân-borlu'da vâkı' maḥallâtıñ imâmları ve cümleñiñ intihâbıyla naşb ve ta'yîn olunan muhtârânı esâmileri ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur. Ḥurrîre fi-ğurre-i Zi'l-ḥiccete's-şerîfe sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Maḥalle-i Baba Sultân

İmâm Meḥmed bin Ḥâcî Meḥmed

Muhtâr-ı evvel el-Ḥâc 'Ali bin Ḥâcî Muştafâ

Muhtâr-ı şânî es-Seyyid Meḥmed bin 'Osmân

Maḥalle-i Çeşme

İmâm el-Ḥâc Ḥüseyin bin Muştafâ

Muhtâr-ı evvel es-Seyyid Aḥmed bin Feyzullâh

Muhtâr-ı şânî es-Seyyid Ḥâcî Muştafâ bin Meḥmed

Maħalle-i K̄ara ‘Ali
 İmâm Aħmed bin ‘Abdurrahîm
 Muħtâr-ı evvel el-Hâc İbrâhîm bin Meħmed
 Muħtâr-ı şânî Aħmed bin Hâcî Hüseyn

Maħalle-i Hüseyn Kethüda
 İmâm Tâhir bin Halîl
 Muħtâr-ı evvel Seyyid Halîl bin Muşafâ
 Muħtâr-ı şânî es-Seyyid el-Hâc Muşafâ bin Meħmed

Maħalle-i Müslümân Kırâñ
 İmâm es-Seyyid el-Hâc Muşafâ bin İsmâ‘îl
 Muħtâr-ı evvel ‘Ali bin Muşafâ
 Muħtâr-ı şânî Aħmed bin Meħmed

Maħalle-i Hâcî Evhad
 İmâm Süleymân bin İsmâ‘îl
 Muħtâr-ı evvel es-Seyyid Hüseyn bin ‘Osmân
 Muħtâr-ı şânî Muşafâ bin ‘Ali

Maħalle-i Cami‘-i Kebîr
 İmâm es-Seyyid Muşafâ bin İsmâ‘îl
 Muħtâr-ı evvel es-Seyyid Meħmed bin Hâcî İbrâhîm
 Muħtâr-ı şânî Süleymân bin ‘Abdullâh

Maħalle-i Hâcî Durmuş
 İmâm ‘Ömer bin Hâcî Meħmed
 Muħtâr-ı evvel es-Seyyid el-Hâc Muşafâ bin İbrâhîm
 Muħtâr-ı şânî Muşafâ bin Hasan

Maħalle-i Kavak

İmâm es-Seyyid İsmâ'îl bin Meħmed

Muħtâr-ı evvel İbrâhîm bin İsmâ'îl

Muħtâr-ı şânî el-Hâc 'Osmân bin Meħmed

Maħalle-i Hâcî Beyli

İmâm es-Seyyid Hasan bin Muştafâ

Muħtâr-ı evvel es-Seyyid Muştafâ bin 'Abdullâh

Muħtâr-ı şânî Hüseyn bin Meħmed

Maħalle-i Hâcî Halîl

İmâm es-Seyyid Maħmûd bin Aħmed

Muħtâr-ı evvel Memiş bin İbrâhîm

Muħtâr-ı şânî 'Abdullâh bin Feyzullâh

Maħalle-i Çarşu

İmâm es-Seyyid Aħmed bin Aħmed

Muħtâr-ı evvel es-Seyyid Meħmed bin Süleymân

Muħtâr-ı şânî es-Seyyid 'Ali bin İsmâ'îl

Maħalle-i Tekye

İmâm es-Seyyid Aħmed bin Hüseyn

Muħtâr-ı evvel es-Seyyid Aħmed bin Muştafa

Muħtâr-ı şânî es-Seyyid Muştafâ bin Aħmed

Mahalle-i Müslümân Bolât

İmâm es-Seyyid İsmâ'îl bin Hâcî Muştafâ

Muħtâr-ı evvel el-Hâc Muştafâ bin 'Osmân

Muħtâr-ı şânî İsmâ'îl bin 'Ali

Maħalle-i (silik)
 İmâm Velîyüddîn bin ‘Ömer
 Muhtâr-ı evvel es-Seyyid el-Hâc ‘Ali bin Ebûbekir
 Muhtâr-ı şânî Meħmed bin Feyzullâh

85b-325

Baba Sultân maħallesinden Borlulu ‘Âsâkir-i Hâşşa’dan Meħmed’iñ tekâ‘üdlük i‘lâmı kaydır.

Der-i devlet-mekine ‘arz-ı dâ‘î keminelidir ki ‘Âsâkir-i Hâşşa-i Şâhâne süvârî birinci livâsı ikinci alâyınıñ dördüncü bölüğünde beşinci onbaşınıñ vekîli Za‘ferân-borlulu Meħmed Konya muhârebesinde sağ koluna üç yerinden kurşun işâbetle mecrûh olarak kendüsüne beher şehr otuz gurus tekâ‘üdlük vazîfesi ihsân-ı hümâyûn buyurulan berât-ı şerîf-i ‘âlîşân târîhi iki yüz kırk dokuz senesi cemâziye'l-aħiriniñ yigirmi dokuzuncu günü târîhiyle müverrah verilen berat-ı şerîf kaydı mücebince şehr-i mezbûruñ yigirmi dokuzuncu gününden işbu târîh-i i‘lâm gününe gelinceye deĝin mütekâ‘id-i mezbûr Meħmed yedine verilmesi icâb iden mâhiyeleri beher şehr otuzar gurusdan altı aylık cem‘an yüz seksen gurus muķâta‘ât hazînesinden verilmek üzere bir kıt‘a i‘lâm olunur?? deyü mütekâ‘id-i mezbûruñ taķrîri ber-müceb-i sicil bi'l-iltimâs pây-e-i serîr-i a‘lâya ‘arz ve i‘lâm olundu bâķîyü'l-emr mine'l-emr fi'l-yevmüt-tâsi‘ ve'l-‘işrîn min-Zi'l-ħiccet-iş-şerîfe tis‘a ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

86a-326

İbik-oĝlu el-Hâc ‘Ali Aĝa’niñ li-eb qarındaşı İbrâhîm nâm şaĝîr için taķdîr itdürdüĝü nafaķa ĥüccet-i kaydır.

Medîne-i Taraķlı-borlu’da Müslümân Bolâķ maħallesi ahâlîsinden işbu bâ‘işetü'l-vesîķa İbik oĝlu el-Hâc ‘Ali bin el-Hâc İbrâhîm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde şöyle taķrîr-i kelâm ider ki bâ-ħüccet-i şer‘iyye vaşîsi olduğum li-eb er qarındaşım İbrâhîm bin el-Hâc İbrâhîm nâm şaĝîr benim ĥacr ve terbiyemde olub şaĝîr-i mezbûruñ nafaķa ve kisve vesâir levâzım-ı zarûriyesiyçün ĥadr-ı kifâye nafaķa farz ve taķdîr olunmasını taleb iderüm didükde zeyl-i vesîķada muħarrerü'l-esâmi müslimîn ihbârlarıyla müteħakkık olmaĝın ĥâkim-i mevķı‘-i şadr-ı kitâb tûbâ leh ve ĥüsnü-meâb faziletli efendi ĥazretleri daĝi şaĝîr-i mezbûruñ mâl-ı müntaķil-i nümâsından târîh-i kitâbdan beher yevm kırķar pâre şaĝîr-i mezbûr için nafaķa ve kisve

bahâ farz ve takdîr buyurub şağîr-i mezbûr İbrâhîm'e harc ve şarfa?? ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde'z-zafer rücû'a vaşî-i merkûm el-Hâc 'Ali Ağa'ya izin virmeğın mâ-vâkı' bi't-tâleb ketb ve imlâ olundu. Hurrîre fî-gurre-i min-Zi'l-ħicce'ti's-şerîfe sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Ĥatem bi'l-ħayr

Es-Seyyid el-Hâc Mehmed Memiş el-müvella-ħilâfete be-medîne-i Taraklı-borlu nemeħahu'l-faķirun-ileyh ??? Te'ala ġaffi-'anhu.

Pesendîde-i şere??

86a-327

İmâm ve muhtârân naşb olunması ĥuşûşunda Virânşehir sancağının gerü kalan kazâların emirnâme şûretidir.

Ĥayretmendim Ağa

Âsitâne-i Sa'âdet uşûl-i ĥasenesine taṭbîken her bir eyâlât ve elviye ve kaşabât ve kurâda mütemekkin nüfûsuñ küfelâya rabṭıyla taḥt-ı zâbıtaya idhâli müktezâ-yı irâde-i seniyyeden olarak ol-bâbda gönderilen taḥrîratımızñ vuşûlinden bahişle ber-mantûk-u irâde-i 'âliyye Virânşehir sancağı dâħilinde olan Za'ferân-borlu ve Bendereğli ve Bartın kaşabaları maḥallâtının imâm ve muhtârân esâmilerini mübeyyin defteri takdîm olunduğı ifâdesini şâmil tevârüd iden taḥrîrâtın mâ'ili ve evrâķ-ı mersûn?? mu'eddâsı?? ma'lûmumuz olub bu şûretiyle İbkâ-yı levâzım-ı mihâmdâni?? ve rütbe-i?? vâkı' olan mübâdireniñ senden müntezir olan rü'yet ve kuzâtını?? te'yîd itmiş ve zikr olunan taḥrîrâtın ĥâkipâ-yı hümâyûn-u şâhâneye bi't-takdîm manzûr-u 'âlî cenâb-ı tâcidârî buyurulmuşdur beyâna ĥâcet olmadığı üzere zât-ı şevket-simât-ı ĥazret-i şâhâneniñ fuķâra ve ahâlî ĥaķlarında dâimen buyuruğı ve bendelere buyurulmaķda olan kemâl-i lütf ve şefķat-ı şehen-şâhın iktizâsı üzere asâyiş-i 'ibâdi müstelzem olan işbu nizâm-ı 'âliniñ icrâsı maṭlûb ve marzî olduğundan müte'allıķ olan irâde-i seniyye-i şâhâne mücebince lâzım gelen mühürleriñ ĥâķkı ĥuşûşu ricâl-i devlet-i 'âliyyeden Darbhâne-i 'Âmire nâzırı efendiye ihâle ve îcâbının icrâsı cerîde nâzırı efendi tarafına ihâle kılınmış olmağla bundan böyle daħi nizâm-ı mezkûruñ istikrârı esbâbını istiḥşâle mübâderet ve gerü kalan kazâlar defâtirini daħî takdîme diķkat eylemek için kaime taḥrîr ve irsâl olunmuşdur inşâ'llâh Te'âlâ vuşûlünde ber-vech-i muḥarrer ĥarekete mübâderet eylesin. Fî 21 Zi'l-ħicce. Sene 49.

Mühür Raûf

Ĥad vâşele'l-ķaydıyât fî 19 M. Sene 250.

86b-328

Bendereğli sâhasında muhtârlar ma'rîfetiyle inşâ olunan kalyon-u hümâyûn kirâsı bedelleri ve 'aynen edâ olunmak üzere şudûr iden emr-i 'âlfî kayıdır.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdenü'l-fezâil ve'l-keîâm Bolu ve Virânşehir sancağlarının hâvî olduğu kazâların kâdîları ve nâibleri zîde-fazluhum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Bolu sancağı mütesellimi (boş) ve Virânşehir sancağı mütesellimi (boş) zîde-mecduhûmâ ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbitân ve iş erleri zîde-kadruhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Bendeređli sâhasında dergâh-ı mu'allâm kapucıbaşılarından muhtârı iftiharü'l-emâcid ve'l-ekârim el-Hâc İsmâ'îl dâme-mecduhû ma'rîfetiyle inşâsı ve derdest olan altmış bir buçuk zirâ' bir kıt'a kalyon-u hümâyûnuñ lâzime-i inşâyesinden olarak müktezâsı olan ma'lûmü'l-mikdâr kerastesi bâ-emr-i şerîfim Bolu ve Virânşehir sancağları kazâlarından tertîb olunmuş ve kazâ-i merkûmeden öteden-berü 'aynen keraste nakli mümkün olan kazâlardan 'aynen ve sâha-i mezkûre mesâfe-i bâ'ide bedelleri da'vetli olub 'ayni keraste sevki' adimü'l-imekân olan kazâlardan mine'l-kadîm bedelen te'diye olunur iken muhtâr-ı mûmâ-ileyh ber-minvâl-i muharrer bedeli tahşil olunan kazâlardan dađi 'aynen keraste mu'talebe itmekde olduğundan bahişle mine'l-kadîm olageldiği üzere keraste nakli mümkün olan kazâlar 'aynen ve sâha-i mezkûreye mesâfe-i bâ'ide olan kazâlar bedelen te'diye iylemeleri bâbında bir kıt'a emr-i şerîfim şudûru bundan akdem bâ-'arîza ve muhızır ve i'lâmât lede'l-inhâ mine'l-kadîm sâha-i mezkûrede inşâ olunan sefinelerin iktizâ iden kerastesi bu tarafda topdan tertîb ve şûret-i defteriyle lâzım gelen emr-i şerîfim taqdîr ve mağalline tesyîr ve mağallinde dađi icâbı vecihle tevzi' ve taksîm olunageldiği ve bu mekûle sūfūn-u hümâyūnum kerastesiniñ bedelen te'diyesine dâir birlikte?? kayd bulunmadığı Tersâne-i 'Âmirem kuyûddan bi't-tahkîk kalyon-u hümâyūn-u mezkûr kerastesi olarak livâeyn-i mezkûreye kazâları hişşelerine işâbet iden keraste öteden-berü ne vecihle olagelmiş ise yine ol-vecihle te'diye ve teslim olunmak üzere işbu sene-i mübâreke mâh-ı rebî'ü'l-evâhire isti'câli hâvî mufaşşal emr-i şerîfim verilmiş olduğuy kuyûddan müstebân olub el-hâlet-i hazîhi muhtâr-ı mûmâ-ileyhiñ vârid olan 'arîzası mâilinden her ne kadar mesâfe-i bâ'ide olan kazâlar hakkında olan inhâ hilâf-ı vâkı' ise de emr-i 'âlîşânıma imtişâlen nişfını bedelen ve nişfını 'aynen olarak te'diye eylemelerine rızâ verilmiş ise de emr-i şerîf-i mezkûru serrişte iderek hişşe-i nevrî'âları olan kerasteniñ cümlesini bedelen te'diye ideriz deyü işdâr dâ'îyesinde olduklarından ve Bendeređli kazâsı cibâlinde külliyetlü keraste bulunmayub beher hâl

livâeyn-i mezkûreyn kazâları cibâllerinden kaç'ı ve tenzîli li-eyyid?? ve elzem idüğünden bahişle sâlifü'z-zikr mesâfe-i ba'ide olan kazâlar ahâlîsiniñ bir vecihle 'aynen keraste virmeyüb bedelen te'diye eylemek huşûşunda işdâr eyledikleri hâlde kalyon-u hümâyûn-u mezkûr inşâsınıñ ta'îline bâdî olacağını tahrîr ve inhâ eylemekden nâşî kuyûd-u lâzimesi ba'de'l-ihrâc iktizâsı lede'l-isti'lâm muhtâr-ı mûmâ-ileyhiñ inhâsı ve rızâ-dâde olduğu vecihle sâlifü'z-zikr mesâfe-i ba'ide olan kazâlar hişşeleri olan kerasteniñ nişfi 'aynen ve nişfi bedelen râbiṭa verilerek tesviyesi huşûşu kuyûddan deryâ düstûr-u mükerrrem müşîr-ü müfehḥam nizâmü'l-'âlem vezîrim Ḥalîl Rıf'at Paşa edâme'llâhu Te'âlâ iclâlehu tarafından bâ-tezkire inhâ ve iltimâs olunmuş olmağla bu şûretde bu mekûle süfun-u hümâyûnum kerastesiniñ bedelen te'diyesi bu tarafda bilinur?? mevâddan olmadığına binâen kalyon-u hümâyûn-u mezkûr tertîb olan kerasteden sâlifü'z-zikr Bendereğli sahasına mesâfe-i ba'ide olan kazâlar hişşeleriniñ inhâ ve iltimâs olduğu üzere tanzîminde bir gûnâ maḥzûr olub olmadığı ma'lûm olamamış idüğünden müşârun-ileyhiñ iltimâsı vecihle tanzîmi huşûşu menûṭ-u re'y-i 'âlîşânım idüğü ricâl-i devlet-i 'âliyyemdem ḥâlâ Tersâne-i 'Âmirem emîni iftiḥârü'l-emâcid ve'l-ekârim el-Hâc 'Ali Bey dâme-mecduhû tarafından i'lâm ve mevḳûfâtdan derkenâr olunarak bâ-takrîr lede'l-'arz müşârun-ileyhiñ iltimâsı vecihle tesviyesi huşûşuna irâde-i 'âliyyem ta'alluḳ itmekle ol-vecihle 'âmel ve harekete mübâderet ve mezîd i'tinâ ve diḳḳat eylemek fermânım olmağın maḥşûşen işbu emr-i celîlü'l-ḳadrim işdâr ve irsâl olunmuştur imdi vuşûlinde siz ki mütesellimîn ve ḳuzât ve nüvvâb ve a'yân ve zâbiṭân mûmâ-ileyhim ve iş erlerisiz keyfiyet irâde-i 'âliyyem ve mantûḳ-u emr-i şerîfîmde ma'lûmuñ olduḳda fermânım olduğu ve bâlâda beyân ḳılındığı vecihle sâḥa-i mezkûre mesâfe-i ba'ide olan kazâlar hişşeleri olan kerasteniñ ma'rîfet-i şer' ve ma'rîfetiñiz ve cümle ma'rîfet ve ittifâḳıyla nişfi 'aynen ve nişfi-diğeri daḥi bedelen te'diye olunarak kalyon-u hümâyûn-u mezkûruñ sür'at-i inşâsı esbâbınıñ istiḥşâline kemâl-i 'âmele ve şitâb ve ifâte-i vâḳti müceb olur ḥâlât vuḳû'undan ḡâyetü'l-ḡâye ihtirâz ve ictinâb eylemek bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki**; ḥükm-ü şerîfîmle varduḳda bu bâbda vech-i meşrûḥ üzere şeref-yâfte-i şudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü'l-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzîmü'l-ımtiṣâlimiñ maẓmûn-u münîfi üzere 'âmil olasız şöyle bilesiz 'âlamet-i şerîfîme i'timâd ḳılasız. Tahrîren fi'l-yevmüt-tâsi' şehri-i Şa'bânü'l-mu'azzam sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Ḳad vâşele'l-ḳaydiyât fi 25 M.Sene 250.

87a-329

Bendereğli sâhasında inşâ olunan alyon-u hümâyûnuñ bedel i‘tâ iden azâlarıñ nişf-ı kerastesiniñ nişfini daği bedelen ‘âtûfetlü Musâ Ağa azretleri’niñ tevzî‘ eylediği azâlardır.

Bendereğli sâhasında inşâ olunan 61.5 zirâ‘ bir çıt‘a alyon-u hümâyûn kerastesinden bedel i‘tâ iden azâlarıñ hişse-i kerasteleriniñ nişfini bundan ağdem nâzırı ma‘rîfetiyle beheri yüz onâr ğuruşdan bedel-i at‘ ile icâb iden bedeli verilmiş ise de mâ‘adâ gerü alan nişf-ı âğarı daği ‘aynen emr-i ‘âlî mücebince verilecek olmağla devletlü Mûsâ Ağa azretleri ‘aynen olan nişf-ı kerasteniñ nişfini sâha-i mezkûreye nakl ve tenzîle müte‘ahhid olarak meclis-i şer‘de ber-vech-i âtî muaddem bedele rabt olunan azâlar ahâlîleri ile muaveleleri üzere beheri üçer yüz ğuruşdan ber-vech-i âtî azâlarıñ hişşeleri olan ğuruşları zikr ve beyân olunur. Fî 27 M. Sene 250.

azâ-i Virânşehir	azâ-i ızılbel	ğazâ-i uruavağ	ğazâ-i Ağtaş
Keraste 128.5	Keraste 26	Keraste 6	Keraste 15
Ĝuruş 38550	Ĝuruş 7800	Ĝuruş 1800	Ĝuruş 4500

azâ-i Şehâbeddîn	azâ-i Yörük	azâ-i Eflâni	azâ-i Ova
Keraste 23.5	Keraste 17	Keraste 64.5	Keraste 26
Ĝuruş 7125	Ĝuruş 5100	Ĝuruş 19350	Ĝuruş 7800

azâ-i Ulus	azâ-i Kecinós	Yekûn nişf-ı keraste nişfi
Keraste 33.75	Keraste 21	Ĝuruş
Ĝuruş 13425	Ĝuruş 6300	351.5 Kecinós ağacı bedeli

021

372.5

Cem‘ân yekûn

Ĝuruş 111750

Yalnız bir yük on bir biñ yedi yüz elli ğuruşdur.

Virânşehir azâsınıñ nişfi kerastesi bedeli tekmîli alınmış olduğundan yalnız bir yük on bir biñ yedi yüz elli ğuruşa bâliğ olmuşdur.

87a-330

Bâ'is-i nemika oldur ki

Darbhâne-i 'Âmire muqayyed olan muqâta'âtdan olarak işbu biñ iki yüz kırk dokuz senesine mahsûben 'uhde-i iltizâmımızda olan ??? muqâta'âsınıñ Virânşehir sancağında bulunan Poşibân?? tâifeleriniñ mâl-ı mîrîleri iltizâmına tâlib ve râgibe olan kıdvetül-emâsil ve'l-akrân İbrâhîm Çavûş Ağa'ya ihâle ve tefvîz ve ağa-yı mûmâ-ileyh dañi iltizâmı kabûl etmiş olduğundan gerekdir ki sene-i merkûme martı ibtidâsından şubatı ğayetine deĝin 'âid olan mîrîleri mezkûruñ ve rûsûmât-ı sâiresini öteden berü olageldiĝi vecihle taħşîl idüb zabt ve rabtıyçün işbu şartnâme yedine i'tâ olundu tarafımızdan ve taraf-ı aħardan bir kimesne mâni' ve müdâhele eylemeyin. Fi 21 M. Sene 250.

Es-Seyyid Muştafâ mültezem-i mezbûr.

87a-331

Tersâne-i 'Âmire'de keraste nakliyçün maflûb buyurulan Aqçaşehir sâhasından 31 zirâ' geminiñ fermânı kaydır.

İftihârül-emâcid ve'l-ekârim câmi'ül-meħâmîd ve'l-mekârim el-muħtaş bi-mezîd 'inâyetül-melikü'd-dâim dergâh-ı mu'allâm kapucıbaşlarından Bolu sancağı mütesellimi el-Hâc Ahmed ve Virânşehir sancağı mütesellimi Hüseyin dâme-mecduhumâ ve mefâhirü'l-ķuzât ve'l-ħukkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-ķelâm Bolu Virânşehir sancağlarınıñ hâvî olduğu ķazâlarınıñ ķâdîları ve nâibleri zîde-fazhulum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbiñan memleket vesâir iş erleri zîde-ķadruhûm tevķî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olıķ ma'lûm ola ki hâlâ ķapûdân-ı deryâ düstûr-u mûkerrem müşîr-i müfehham nizâmül-'âlem vezîrim Mehmed Tâhir Paşa edâme'llâhu Te'âla iclâlehunuñ taķdîm eylediĝi bir ķıt'a taķrîri mefhûmunda Tersâne-i 'Âmirem'de keraste nakli hizmetinde istiħdâm olunmaķ üzere Aqçaşehir sâhası a'yânı Hâcî Mehmed zîde-mecduhû ma'rîfetiyle inşasına irâde-i seniyyem ta'alluķ iden otuz bir zirâ' bir ķıt'a kerâste gemisiniñ iķtizâ iden kerâstesini civârında vâķı' ķazâlardan tertîb olunarak ķať ve nakli zimmetinde bundan aķdem emr-i şerîfim işdâr ve tesyâr olunmuş ise de civârında olan ķazâlar Düzce ve Üskübî ve Alâblı ve Aqçaşehir ķazâlarından 'ibâret olub işbu ķazâlar ahâlîsi kerâste-i mezbûre-i mezkûreniñ ķať ve naklini tâb-âver olamayacaklarından öteden berü sâħa-i mezkûrde inşâ olunan süfun-u hümâyûnumuñ kerastesini Bolu ve Virânşehir sancağlarınıñ hâvî olduğu ķazâlardan ķaťı ve nakl olunageldiĝinden zikr olunan kerâste-i geminiñ dañi tertîb olunan ecnâs-ı kerâstesiniñ

livâeyn-i mezbûreyn kazâlarından kaṭ' ve nakli bâbında emr-i şerîfim işdârı huşûşu niyâz ve istid'â olunduğu bu def'a vârid olan i'lâm ve muḥakḳar mâillerinden nümâyân sefine-i mezkûreniñ Tersâne-i 'Âmire'mde şiddet-i lüzûmu olduğundan sür'at-i inşâsı zimmetinde müretteb olan kerâsteniñ bir an aḳdem kaṭ' ve sâḥa-i mezkûre nakl ve tenzîli îcâbı ḥâlden idüğü zâhir ve a'yân olduğu beyânıyla kerâste-i mürettebe-i mezkûreniñ livâeyn-i mezkûreyniñ ḥâvî olduğu kazâlardan bir an aḳdem kaṭ' ve sâḥa-i mezkûre

87b-331

ve sâḥa-i mezkûre nakl ve tenzîline ihtimâm ve diḳḳat olunmaḳ bâbında siz ki mütesellimîn-i mûmâ-ileyhsiz size vesâire ḥiṭâben emr-i şerîfim işdârı huşûşunu inhâ eylediği ecilden keyfiyet ve iktizâsı sûal olduğda sefine-i mezkûre için 1039 kıṭ'a ecnâs-ı keraste tertîb olduğu kuyûddan müstebân olmaḡla bu şûretde keraste-i mezkûreniñ livâeyn-i merḳûreyn kazâlarınıñ ḥâl ve taḥmîllerine göre ta'dîl ve tesviye şurûṭuna ri'âyet olunarak ṭarḥ ve tevzî' ve serî'ân kaṭ' ve sâḥa-i merḳûmeye tenzîl olunmaḳ üzere emr-i şerîfim işdârı iktizâ eylediği mevḳûfâtdan derkenâr olunarak mücebince emr-i şerîfim işdârı huşûşuna irâde-i 'âliyyem ta'alluḳ itmekle ber-vech-i meşrûḥ 'âmel ve ḥarekete mezîd sa'y ve ḡayret eylemek fermânım olmaḡın ḥaşşaten işbu emr-i 'âlîşânım işdâr ve irsâl olunmuştur imdi vuşûlinde keyfiyet irâde-i seniyyem mantûḳ-u emr-i şerîfimden ma'lûmuñuz olduğda ve fermânım olduğu ve bâlâda beyân kılındığı vecihle keraste-i mürettebe-i mezkûreniñ livâeyn-i mezkûreyn kazâlarınıñ ḥâl ve taḥmîllerine göre ta'dîl ve tesviye şurûṭuna ri'âyet kılınarak ma'rîfetiñiz ve ma'rîfet-i şer' ve cümle ma'rîfet ve ittifâkıyla ṭarḥ ve tevzî'yle serî'ân ve 'âcilen kaṭ' ve sâḥa-i mezbûreye nakl ve tenzîl olunması huşûşuna ziyâde i'tina ve diḳḳat eyleyesiz ve siz ki kuzât ve nüvvâb ve a'yân ve zâbiṭân-ı memleket mûmâ-ileyhsiz siz daḡi müceb-i emr-i şerîfimle 'âmel ve ḥareket ve ḥilâf-ı rızâ ve muḡâyir-i emrim ḥareketi tecvîzden tevaḳḳî ve mübâ'adet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuştur **buyurdum ki;** ḥükm-ü şerîfimle varduḡda bu bâbda vech-i meşrûḥ üzere şeref-yâfte-i şudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtîşâlimiñ mazmûn-u münîfi üzere 'âmil olasız şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfime i'timâd kılasız. Tahrîren fi'l-yevmü's-şaliş şehir-i Muḡarrem sene ḡamsîn ve mieteyn ve elf.

Koşantîniye el-maḡrûse

87b-332

Tersâne-i 'Âmire'de keraste naklı hizmetinde olarak Akçaşehir sâhasında a'yânı ma'rîfetiyle inşâ olunacak gemîniñ Bolu mahkemesinden muhrec puşulası kaydır.

Ecnâs-ı Keraste-i Mütenevvi'a

'Aded

- 4 Omurğa meşe 1000 kıyye, tûlen 32 kadem, kalınlığı 11 kavs, yaşsılığı 13 kavs
 1 Astar omurğa meşe 250 kıyye, tûlen 32 kadem, kalınlığı 10 kavs, yaşsılığı 13 kavs
 2 Bodoslama-i ser 250 kıyye, kalınlığı 11 kavs, yaşsılığı 13 pus?? müds??
 1 Astar bodoslama-i ser 250 kıyye, kalınlığı 11 kavs
 1 Bodoslama-i kıç 600 kıyye, tûlen 15 kadem, kalınlığı 17 kavs, aşağı başı 17 kavs, yukarı başı 13 kavs
 1 Çatal qarça?? 50 kıyye, kalınlığı 9 kavs
1 Astar bodoslama-i kıç 250 kıyye, tûlen 15 kadem, yaşsılığı 13 kavs
 11
 01 Tırhandil 1000 kıyye, tûlen 22 kadem, kalınlığı 13 kavs
 10 Çifte döşek 200 kıyye, tûlen 18 kadem, kalınlığı 9 kavs, yaşsılığı 14 kavs
 29 Döşek başı 70 kıyye, tûlen 11 kadem, kalınlığı 8 kavs, yaşsılığı 14 kavs
29 Kapak döşek 70 kıyye, bu daği
 80
 29 Iskarmoz 150 kıyye, bu daği
 29 Bir deltalı 80 kıyye, bu daği
 07 Çatal bükme 200 kıyye, tûlen 13 kadem, kalınlığı 9 kavs, yaşsılığı 14 pus
25 Ser-çapa 180 kıyye tûlen 15 kadem, kalınlığı 8 kavs, yaşsılığı 14 pus
 170

Hişse-i Livâ-i Virânşehir

'Aded

180 Nakl-ı yekûn

- 021 Eğri tahta 120 kıyye, tûlen 15 kadem, kalınlığı 8 kavs, yaşsılığı 13 kavs
 001 Sütûn qarça 280 kıyye, tûlen 18 kadem kalınlığı 12 kavs
 013 Kemerelik çam 160 kıyye, tûlen 31 kadem kalınlığı 10 kavs
042 Koğuş çam 1000 kıyye, tûlen 32 kadem, kalınlığı 10 kavs
 247

- 055 Koguş meşe 280 kıyye, bu dahî
 004 Yalı kütüğü 280 kıyye, tûlen kadem, kalınlığı kıavs
 042 Paraçol palavara 40 kıyye, kalınlığı 9 kıavs
 001 İrgad-ı kebîr karaağaç 240 kıyye, tûlen 13 kadem, kalınlığı 12 kıavs
001 Yeke dümen karaağaç 200 kıyye, tûlen 13 kadem, kalınlığı 8 kıavs
 350
 003 Kızaklık gürgen 700 kıyye, tûlen 31 kadem, kalınlığı 10 kıavs
084 Felenk gürgen 80 kıyye, tûlen 26 kadem, kalınlığı 11 kıavs
 437

Tersâne-i ‘Âmire’de keraste nakli hizmetinde istihdâm olunmak üzere Akçaşehir sâhasında a’yânı el-Hâc Mehmed Ağa ma’rifetiyle bâ-fermân-ı ‘âlî müceddeden inşasına irâde-i seniyye ta’alluk iden otuz bir zirâ‘ bir kıt’a keraste gemisiniñ lâzime-i inşâyesinden olan ber-mûcebi şûret-i defter Bolu ve Virânşehir sancaqlarından müretteb ve ma’lûb buyurulan biñ otuz dokuz ‘aded ecnâs-ı keraste ma’rifet-i şer‘ ve livâ-i Bolu mütesellimi serbevâbîn dergâh-ı ‘âlî ‘âtûfetlü el-Hâc Ahmed Ağa re’y ve ma’rifeti ve cümle vücûh ittifâkıyla bi’t-ta’dîl ve’t-tesviye livâeyn-i mezkûreyn tevzî‘ ve taqsîm olundukda Virânşehir sancağı hişşesine ber-vech-i bâlâ dört yüz otuz yedi ‘aded ecnâs-ı keraste işâbet eylediği medîne-i Bolu mahkemesinden puşula olundu. Fî 25 M. Sene 250.

Mühür es-Seyyid Mehmed Râşid??

88a-333

Bâ’iş-i defter oldur ki

Tersâne-i ‘Âmire’de keraste nakli hizmetinde istihdâm olunmak üzere Akçaşehir sâhasında a’yânı el-Hâc Mehmed Ağa ma’rifetiyle bâ-fermân-ı ‘âlî müceddeden inşasına irâde-i seniyye ta’alluk iden otuz bir zirâ‘ bir kıt’a keraste gemisiniñ lâzime-i inşâyesinden olan 1039 kıt’a ecnâs-ı kerasteden Bolu mahkemesinden muhrec bâ-defter-i mûmzâ Virânşehir sancağı hişşesine işâbet iden 437 ‘aded ecnâs-ı keraste-i mütenevvi‘ayı livâ-i mezbûruñ hâvî olduğu kazâlara bi’t-ta’dîl ve’t-tesviye ma’rifet-i şer‘ ve cümle vücûh ittifâkıyla tevzî‘ ve taqsîm olunub a’yân-ı mûmâ-ileyh yedine i’tâ olunan defter-i mûmzâ kayıdır ki ber-vechi beyân olunur. Fî 7 Ş. Sene 50.

Ḳazâ-i Bendereğli

Hâne ‘Aded 150

Ecnâs-ı Keraste

‘Aded

- 1 Omurđa meşe 1000 kıyye
- 1 Çatal kırça 50 kıyye
- 15 Isķarmoz 150 kıyye
- 13 Bir deltalı 80 kıyye
- 01 Çatal bükme 200 kıyye
- 02 Ser-çapa 180 kıyye
- 06 Kemerelik çam 160 kıyye
- 08 Kõğuş meşe 280 kıyye
- 07 Felenk 80 kıyye
- 54

Ḳazâ-i Bartın

Hâne ‘Aded 91

Ecnâs-ı Keraste

‘Aded

- 1 Omurđa meşe 1000 kıyye
- 1 Astar bodoslama-i ser 250 kıyye
- 8 Dõşek başı 70 ğuruş
- 6 Isķarmoz 150 kıyye
- 1 Bir deltalı 80 kıyye
- 1 Çatal bükme 200 kıyye
- 2 Ser-çapa 180 kıyye
- 2 Eğri tahta 120 kıyye
- 2 Kemerelik çam 160 kıyye
- 9 Kõğuş meşe 280 kıyye
- 33

Ḳazâ-i Amaşra

Hâne ‘Aded 78

Ecnâs-ı Keraste

‘Aded

- 1 Omurğa meşe 1000 kıyye
- 1 Bodoslama-i kıç 600 kıyye
- 7 Döşek başı 70 kıyye
- 4 Iskarmoz 150 kıyye
- 1 Tırhandil 1080 kıyye
- 1 Çatal bükme 200 kıyye
- 2 Ser-çapa 180 kıyye
- 3 Eğri tahta 120 kıyye
- 3 Kemerelik çam 160 kıyye
- 3 3 Koğuş meşe 280 kıyye
- 25
- 04 Bir deltalı 80 kıyye
- 29

Ḳazâ-i Çehârşenbe

Hâne ‘Aded 53

Ecnâs-ı Keraste

‘Aded

- 1 Omurğa meşe 1000 kıyye
- 1 Astar bodoslama-i kıç 250 kıyye
- 2 Çifte döşek 200 kıyye
- 1 Bir deltalı 80 kıyye
- 1 Çatal bükme 200 kıyye
- 2 Ser-çapa 180 kıyye
- 1 Sütûn qarça 280 kıyye
- 8 Koğuş meşe 280 kıyye
- 2 Yalı kütüğü 280 kıyye
- 1 Yeke dümen karaağaç 100 kıyye
- 20

Ḳazâ-i Pençşenbe

Hâne ‘Aded 60

Ecnâs-ı Keraste

‘Aded

- 1 Bodoslama-i ser 250 kıyye
- 1 Çifte döşek 200 kıyye
- 2 Isķarmoz 150 kıyye
- 1 Çatal bükme 200 kıyye
- 2 Ser-çapa 180 kıyye
- 10 Ḳoğuş meşe 280 kıyye
- 02 Yalı kütüğü 280 kıyye
- 01 İrgad-ı kebîr kıraağaç 240 kıyye
- 02 Felenk 80 kıyye
- 22

Ḳazâ-i Zerzene

Hâne 22.5

Ecnâs-ı Keraste

‘Aded

- 1 Bodoslama-i ser 250 kıyye
- 7 Döşek başı 70 kıyye
- 8

Ḳazâ-i Yeñice

Hâne 39.5

Ecnâs-ı Keraste

‘Aded

- 5 Çifte döşek 200 kıyye
- 6 Bir deltalı 80 kıyye
- 1 Çatal bükme 200 kıyye
- 2 Ser-çapa 180 kıyye
- 14

Ḳazâ-i Tefen

Hâne 5.5

Ecnâs-ı Keraste

‘Aded

1 Astar omurğa meşe 350 kıyye

1 Çifte döşek 200 kıyye

2

Ḳazâ-i Kecinós

Hâne 33.5

Ecnâs-ı Keraste

‘Aded

7 Döşek başı 70 kıyye

5 ĶapaĶ döşek 70 kıyye

12

Ḳazâ-i Ulus

Hâne 69

Ecnâs-ı Keraste

‘Aded

13 ĶapaĶ döşek 70 kıyye

02 IsĶarmoz 150 kıyye

01 Çatal bükme 200 kıyye

03 Ser-çapa 180 kıyye

02 Kemerelik çam 160 kıyye

25

Ḳazâ-i Eflâni

Hâne 103

Ecnâs-ı Keraste

‘Aded

1 Ser-çapa 180 kıyye

3 Eğri tahta 120 kıyye

- 6 Koğuş çam 1000 kıyye
 1 Koğuş meşe 280 kıyye
 10 Paraçol 40 kıyye
11 Felenk 80 kıyye
 32
05 Kapak döşek 80 kıyye
 37

Qazâ-i Ova

Hâne 41

Ecnâs-ı Keraste

‘Aded

- 1 Ser-çapa 180 kıyye
 2 Kapak döşek 70 kıyye
 2 Koğuş çam 1000 kıyye
 5 Paraçol 40 kıyye
4 Felenk 80 kıyye
 14

Qazâ-i Yörük

Hâne 27

Ecnâs-ı Keraste

‘Aded

- 2 Eğri tahta 120 kıyye
 3 Koğuş çam 1000 kıyye
 4 Paraçol 40 kıyye
1 Felenk 80 kıyye
 10

Ḳazâ-i Aktaş

Hâne 24.5

Ecnâs-ı Keraste

‘Aded

- 1 Ser-çapa 180 kıyye
- 2 Ḳoğuş çam 1000 kıyye
- 2 Paraçol 40 kıyye
- 3 Ḳapak döşek 70 kıyye
- 8

Ḳazâ-i Kıızılbel

Hâne 41

Ecnâs-ı Keraste

‘Aded

- 2 Ser-çapa 180 kıyye
- 1 Eğri tahta 120 kıyye
- 4 Ḳoğuş çam 1000 kıyye
- 5 Ḳoğuş meşe 280 kıyye
- 12
- 01 Bir deltalı 80 kıyye
- 01 Çifte döşek 200
- 14

Ḳazâ-i Şehâbeddîn

Hâne 38

Ecnâs-ı Keraste

‘Aded

- 2 Ser-çapa 180 kıyye
- 4 Döşemelik çam 1000 kıyye
- 3 Eğri tahta 120 kıyye
- 4 Ḳoğuş meşe 280 kıyye
- 13

01 K apak d šek 70 kıyye

14

88b-333

K az -i Vir n ehir

H ne 102.5

Ecn s-ı Keraste

‘Aded

2 Ser- apa 180 kıyye

4 Eğri tahta 120 kıyye

4 K oğuğ  am 1000 kıyye

7 K oğuğ meğe 280 kıyye

10 Paraçol 40 kıyye

07 Felenk 80 kıyye

35

01 Bir deltalı 70 kıyye

36

K az -i K uru ava 

H ne 9.5

Ecn s-ı Keraste

‘Aded

1 Ser- apa 180 kıyye

1 K oğuğ  am 1000 kıyye

1 Paraçol 40 kıyye

3

K az -i Borlu

H ne 220

Ecn s-ı Keraste

‘Aded

15 K oğuğ  am 1000 kıyye

10 Paraçol 40 kıyye

52 Felenk 80 kıyye

77

02 Bir deltalı 70 kıyye

79

88b-334

Amaşra sâhasında a'yânı ma'rîfetiyle inşâ olunan fırkateyn-i hümayûnuñ rûy-i deryâya tenzîliyiçün Bolu ve Virânşehir sancağlarından ma'tlûb buyurulan 170 nefer mellâhıñ emri kayıdır.

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'ül-mehâmid ve'l-mekârimü'l-muhtaş bi-mezîd 'inâyetü'l-melikü'd-dâim dergâh-ı mu'allâm kapûcibaşlarından Bolu sancağı mütesellimi El-Hâc Ahmed dâme-mecduhû ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-keâm Bolu ve Virânşehir sancağlarının hâvî olduğu kazâların kâdîları ve nâibleri zîde-fazhulum ve ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Virânşehir sancağı mütesellimi zîde-mecduhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbitân ve iş erleri zîde-kadruhûm tevki'-i refi'-i hümayûn vâsıl olıcağ ma'lûm ola ki Amaşra sâhasında a'yânı ma'rîfetiyle inşası irâde-i seniyyem müktezâsından olan bir kıt'a fırkateyn-i hümayûnumuñ inşâ ve resîde-i hitâm birle rûy-i deryâya tenzîli hâzır ve müheyyâ olduğundan fırkateyn-i hümayûn-u mezkûre müktezâ olan mellâhıñ sâbık ve emsâli mişillü Bolu ve Virânşehir sancağlarının sevâhil-i kazâlarından tertîb ve beherine altmışar guruşdan selefleriniñ livâeyn-i mezkûreteyn kazâlarından tahşîliyle tesrîb olunması bâbında bir kıt'a emr-i şerîfim i'tâsı huşûşu a'yân-ı mûmâ-ileyh tarafından bâ-'arîze inhâ olunmuş ve fırkateyn-i hümayûn-u mezkûruñ lâzım gelen mellâhı bi't-tertîb bir an aqdem rûy-i deryâya tenzîl ve bu tarafa celbi lâzım gelmiş idüğü beyânıyla ol-vecihle sabık ve emsâli üzere fırkateyn-i hümayûn-u mezkûre müktezâ olan yüz yetmiş nefer mellâhıñ icâb iden altmışar guruş selefleri livâeyn-i mezkûreteyniñ bi'l-cümle kazâlarına tevzî' ve taqsîm ve tahşîl olunmak üzere fenn-i deryâya ve havâda mütefennin ol-mikdâr mellâh neferâtınıñ livâeyn-i mezkûreteyniñ sevâhil kazâlarından tertîb ve ihrâc ve serî'an ve 'âcilen sâha-i mezkûre irsâl ve işâli bâbında siz ki mütesellimler ve kuzât ve nüvvâb ve a'yân ve zâbitân vesâir mûmâ-ileyhimsiz size hitâben bir kıt'a emr-i şerîfim işdârı huşûşunu Tersâne-i Âmirem tarafından bâ-takrîr inhâ olunmağdan nâşî keyfiyet-i kuyûd ve emsâli ba'de'l-ihrâc mücebince emr-i şerîfim işdârı huşûşuna irâde-i 'âliyyem ta'alluk itmekle ber-vech-i meşrûh 'âmel ve harekete mübâderet ve mezîd sa'y ve gayret eylemeñiz fermânım

olmanın haşşeten işbu emr-i ‘âlişânım işdâr ve irsâl olunmuşdur imdi vuşûlinde keyfiyet-i irâde-i ‘âliyyem mantûk-u emr-i şerîfimden ma‘lumuñuz olduğda fermânım olduğu ve bâlâda bast ve beyân kılındığı vecihle sâha-i mezkûrede resîde-i hitâm olan fırkateyn-i hümâyûnuma müktezâ yüz yetmiş nefer mellâhıñ fenn-i deryâ ve havâyâ âşinâ olmak üzere ma‘rîfet-i şer‘ ve ma‘rîfetiñiz ve cümle ittifâkıyla livâeyn-i mezkûreteyniñ sevâhil kazâlarından tertîb ve ihrâc birle serî‘an ve ‘âcilen sâha-i mezkûreye irsâl ve tesrîbi ve mezkûrül-miğdâr mellâhıñ îcâb iden altmış guruh selefleriniñ livâeyn-i mezkûreteyniñ bi'l-cümle kazâlarına tevzî‘ ve takşimiyle ve tahşîli huşûşlarına sa‘y ve be-simâr gayret ve diğkat ve hilâf-ı rızâ ve muğâyir-i emr harekete tecvîz ile mazhar-ı müehheze ve ‘itâb olmağdan begâyet hazer ve mücânebet eylemeñiz bâbında fermân-ı ‘âlişânım şâdır olmuşdur **buyurdum ki**; hükm-ü şerîfimle varduğda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü’s-şânımıñ mazmûn-u itâ‘at-mağrûnu üzere ‘âmil olasız şöyle bilesiz ‘âlâmet-i şerîfime i‘timâd kılasız. Tahriren fi'l-yevmü’s-şâni ve'l-‘işrîn şehri Cemâziye'l-aħir sene tis‘a ve erba‘în ve mieteyn ve elf.

İstanbul el-mağrûse. İad vâşele'l-kaydıyat fi 11 Ş. Sene 50.

89a-335

Barın‘a mağlûb buyurulan mellâhıñ bedeli puşulasıdır.

Hişse-i livâ-i Virânşehir

Mellâh

Nefer 71

Amaşra sâhasında a‘yânı ma‘rîfetiyle bâ-irâde-i seniyye inşâ olunmağda olan fırkateyn-i hümâyûn hitâm birle rûy-ı deryâyâ tenzîli hâzır ve müheyyâ olduğundan müktezâ olan mellâhıñ Bolu ve Virânşehir sancağlarınıñ sevâhil kazâlarından tertîb ve beherine altmışar guruhdan livâeyn-i mezkûreyñ kazâlarından tahşîl ve fenn-i deryâyâ mehâreti? olanlardan tedârik ve sâha-i mezkûre irsâl olunmağ bâbında şâdır olan emr-i ‘âlîye imtişâlen ber-müceb-i fermân livâeyn-i mezkûreynden mağlûb buyurulan yüz yetmiş nefer mellâh ma‘rîfet-i şer‘ ve livâ-i Bolu mütesellimi serbevâbîn dergâh-ı ‘âlî ‘âtuftlü el-Hâc Ahmed Ağa re‘y ve ma‘rîfeti ve cümle ittifâkıyla tevzî‘ ve takşim olunduğda gayr-ı ez-hişse-i livâ-i Bolu ve Virânşehir sancağı hişsesine ber-vech-i bâlâ yetmiş bir nefer mellâh işâbet eylediği medîne-i Bolu mağkemesinden puşula olundu. Fî 5 Ş. Sene 250.

89a-336

Ḳuzât ve nüvvab ‘azlinde tevzî‘ üzerinde ‘azli icâb ider ise nizâ‘ olunmaması hakkında şudûr iden fermân-ı ‘âlî kaydıdır.

Düstûrûn-u mükerremûn müşîrûn-u müfehhamûn nizâmü'l-‘âlem müdebbîr-ü'l-umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimû mihâmü'l-enâm bi'r-re'yiş-şâib memhûr ve bünyânü'd-devleh ve'l-iklâl müşeyyid-ü erkânü's-sa'âdet ve'l-iclâle'l-mahfûfûn be-şunûf-ı 'avâtîfü'l-melîkü'l-a'lâ Anadolu'nuñ sol qolu yemîn ve yesâriyla nihâyetine varınca vâkı' vüzerâ-yı 'âzam edâme'llâhu Te'âlâ iclâlehum ve e'âzîmü'l-ümerâi'l-kirâm efâhîmü'l-küberâi'l-fihâm ulû'l-ğadr ve'l-ihtirâm aşhâbü'l-'izz ve'l-ihtîşâm el-muhtaşûn bi-mezîd 'inâyetü'l-melikü'l-a'lâ mîrmîrân-ı kirâm dâme-ikbâlehum ve aqzâ ḳuzâtü'l-müslimîn-i evlâ vülâtü'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn rafi'-i i'lâmi's-şeri'ate ve'd-dîn vâriş-i 'ulûmü'l-enbiyâ-i ve'l-mürselîn el-muhtaş bi-mezîd 'inâyetü'l-melikü'l-mu'în mevlâna Arz-ı rum ḳâdîsî zîdet-fezâilehum ve mefâhirü'l-ḳuzât ve'l-ḥükkâm ve me'âdinü'l-fezâil ve'l-kelâm ḳuzât ve nüvvâb zîde-fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-aqrân mütesellimîn ve voyvodagân ve a'yân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-ḳadruhûm tevḳî'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcaḳ ma'lûm ola ki memâlik-i maḥrûsetü'l-mesâlik-i şâhânemde vuḳû'-bulan meşârif-i mu'tâdınıñ rûz-ı ḳâsım ve rûz-ı hıızır veyâḥûd şuhûr-ı 'arabiyeden biri i'tibârıyla sene iki ya bir def'a defter tevzî'i ma'rîfet-i şer'-i şerîf ve vülât ve mütesellimîn ve voyvoda ve vücûh ma'rîfetleri ile bi't-tanzîm ḥâkimü's-şer'-i bulunanlar taḥrîr ve imzâ ve ber-mu'tâd ğuruşda bir pâreden ḥarc-ı imzâlarını aḥz ve istifâ eylemeleri uşûlden ise de rûz-ı ḳâsım ve rûz-ı hıızır tevzî'inden evvel nâib-i beldenîñ ḥasebü'l-iḳtizâ 'azl ve tebdîlinde zemân-ı tevzî' yerine ta'yîn olunan nâibiñ vaḳtine teşâdüf birle defterini ḥatm ve imzâ eylemedikde her ne ḳadar selefi?? defter niyâbetinde olan meşârif-i memleketiñ defteri ise de kendüsü ḥatm ve imzâ eylediğini şedd-rişdete?? ile ve ḥarc-ı mu'tâdını istifâ dâ'îyesine düşerek ve selefi daḥi meşârif-i mezkûreniñ müddet-i niyâbetinde vuḳû'u cihetiyle ḥarc-ı mezkûru iddi'â eylemeyerek bu şûret ḥalef ve selef beyninde münâza'a-yı müeddâ bir keyfiyet olub fi'l-ḥaḳîḳa vaḳt-i tevzî'a bir iki mâh yâḥûd daḥi aḳsâ kılarak nâib-i beldenîñ 'azli yâ vefâtı vuḳû'unda ḥarc-ı defteri yerine gelecek nâib bi't-temâm aḥz eyledikde selef yâḥûd dâmin?? ve vâreti?? mutaḫarrır?? olacağı ve izâhatden?? ve bi-tevfîkihi Te'âlâ ğaffi?? bâhirü'n-naşır-ı mülûkânemde her bir umûruñ ḥadd-i i'tidâli ve nişâb-ı istibhâline ircâ'ıyla sâye-i merâḥim-vâye-i tâcidârânemde cümleñ istikmâli refâh ve asâyişleri

irâde-i mekârım şehriyârânem müktezâsından olduğuna binâen o mişillü nüvvâb beyinde nizâ'-i müstelzem olan işbu harc-ı defter maddesiniñ daği halef ve selefiñ vâreste-i zarar olacaqları vecihle bir şüret-i haseneye rabt ve tevşikî huşûşu bi'l-fi'l şeyhü'l-islâm ve müftiyü'l-enâm olan Mekkî-zâde a'lemü'l-'ülemâi'l-mütebahhîrîn efdalü'l-füdelâ-i'l-müneverri'în mevlânâ Muştafâ 'Âşîm edâme'llâhu Te'âlâ fezâile ile muhâbere ve te'mil olunduğda harc-ı defter maddesinde yevmü'l-kışt hesâbı i'tibâr olunub meşelâ bir nâib rûz-ı kâsımdan berü niyâbetde iken rûz-ı hızır tevzî'inden muqaddem 'azli iktizâ eyledikde tahrîr olunacak rûz-ı hızır defteriniñ harc-ı kaç guruşa bâliğ olur ise rûz-ı kâsım ile rûz-ı hızır beyinde güzerân iden şuhûre taqsım birle şuhûr-u mezkûreniñ her kaçu selefiñ zimmetinde geçmiş ise harc-ı defterden ol-miğdârı nâib-i şâbıka ve hesâb-ı mezkûr üzere halefiñ müdşine?? işâbet iden meblağı daği nâib-i lâhıka verilmesi şüreti bi't-tensîb iki yüz kırk dokuz senesi rûz-ı kâsımından bede'e?? ile fi-mâ bâ'd işbu harc-ı defter huşûşunda hatm ve imzâya i'tibâr olunmayub yevmü'l-kışt hesâbı mu'teber olarak kıbeli't-tevzî' ma'zûl olan nâib ile halefi beyinde murâdlarına göre iktisâm?? olunmak üzere karar verilmiş ve ol-vecihle icrâsıyla bundan başka ba'zı kazâlarda nâib bulunanlarıñ hilâf-ı emr ve rızâ-i ahâlî ve fuğâraya bi-vech-i ta'addî

89b-336

mişillü hâlâta işibrâ? eyledikleri istimâ' olunmak hasebiyle bu huşûşa daği diğkat ve ihtimâm ile bundan böyle ta'yîn olunacak nâibler nâ-ehil gürûhundan olmayub muttaşif ve müteşerri' olarak o mekûle ta'addiyât vuğû'a gelmemesi esbâbınıñ istihsâli huşûşuna irâde-i seniyye-i mülûkânem ta'allukıyla ol-bâbda emr-i hümâyûn-u şevket-mağrûn-u pâdişâhânem sânime??-i pirây şudûr olarak Anadolu'nuñ ve diğer kollarıyla Rumili'niñ uc koluna başka başka emr-i şerîfim tesyîr ve bundan soñra naşb ve irsâl olunacak nüvvâbınıñ muttaşif ve müteşerri' olmalarına diğkat olunması daği bu tarafda lâzım gelenlere tenbîh kılınmış olmağla siz vüzerâ-yı müşâr ve mîrimîrân ve mevlânâ ve kuzât ve nüvvâb ve sâir mûmâ-ileyhimsiz vech-i meşrûh üzere 'âmel ve harekete bi'l-ittifâk ihtimâm ve mübâderet eylemeñiz fermânım olmağla i'lâmen ve ifhâmen ve tenbîhen ve ihtimâmen mağşûşen işbu emr-i celîlü'l-kadrım işdâr ve şadria'zâmım tatarlarından İbrâhîm Tatar ile tesyâr olunmuşdur imdi keyfiyet ma'lûmuñuz olduğda işbu fermân-ı celîlü'l-'üvân-ı mülûkânem zîr-i hükûmet ve idâreñizde kâin kazâlar mehâkimi sicillâtına kayd ve şebt birle müceb ve müktezâsınıñ 'ale'd-devâm infâz ve icrâsı umûrine cümleñiz bi'l-ittihâd mezîd sa'y ve gayret ve muğâyir-i vaz'-ı ve hâlet

vukû'unu tecvîzden gâyetü'l-gâye tevakkî ve mübâ'adet ve bu madde için gönderilen tatar-ı merkûme beher kazâdan yigirmi beşer, otuzar gurus verilüb bir akçe ziyâde i'tâsından mücânebet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuştur **buyurdum ki**; vuşûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-ımtişâlimiñ mazmûn-u itâ'at-maqrûnuyla 'âmel ve hareket eylesiz şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fi-evâsıt-ı şehr-i Muharremü'l-haram sene hamsîn ve mieteyn ve elf.

Koştantiniyye el-mahrûse.

89b-337

Barın sâhasında inşâ olunan firqateyn-i hümâyûnuñ rûy-i deryâya tenzîli huşûşuna maflûb buyurulun mellâhıñ defteridir.

Bâ'is-i defter oldur ki

Amaşra sâhasında a'yânı ma'rîfetiyle inşâsı irâde-i seniyye müktezâsından olan bir kıt'a firqateyn-i hümâyûnuñ inşâ ve reside-i hitâm birle rûy-i deryâya tenzîli hâzır ve müheyâ olduğundan firqateyn-i hümâyûn-u mezkûre müktezâ olan mellâhıñ sâbık ve emsâli mişillü Bolu ve Virânşehir sancaqlarınıñ sevâhil kazâlarından tertîb ve beherine altmış gurusdan selefleriniñ livâeyn-i mezkûreyn kazâlarından taşîliyle tesrîb olunması bâbında şeref-bahşâ-yı şahîfe-i pirây şudûr buyurulan fermân-ı celflü's-şan Virânşehir sancağınıñ kürsi-yi livâsı olan medîne-i Taraqlı-borlu mahkemesine lede'l-vürûd ber-mantûk-u emr-i 'âlî medîne-i Borlu mahkemesinden muhrec puşula-i şer'iyye mücebince livâ-i mezkûr hişşesine işâbet iden yetmiş bir nefer mellâh sevâhil kazâlarına 'aynen tevzî' ve taqsîm olunan defteridir. Fi 15 Ş. Sene 50.

Qazâ-i Bendereğli	Qazâ-i Barın	Qazâ-i Amaşra	Qazâ-i Çehârşenbe
Nefer	Nefer	Nefer	Nefer
'Aded	'Aded	'Aded	'Aded
26	17	14	8
Qazâ-i Pençşenbe	Cem'an yekûn		
Nefer	Nefes		
'Aded	'Aded		
6	71	Yalnız yetmiş bir neferdir.	

89b-338

Borlu kazâsından Kızılcavirân-ı Süflî'den 'âsâkirden ihrâc hâlâ Bostânbükü kıryesinde te'ehhülen sâkin olduğu

'Âsâkir-i Mansûre tâburlarından otuz üçüncü tâburuñ yedinci bölüğünde dördüncü onbaşınıñ beşinci neferi ve Za'ferân-borlulu Hasan veledi Mahmûd'uñ 'illet-i kadîmesi olub 'askeri olmaqlığa elvirmeyeceği bi'l-mu'âyene tebeyyün eylediğinden bâ-emr-i hazret-i ser'askeri ihrâc ve vilâyeti cânibine 'azîmetiyçün işbu tezkire tahtır ve yedd-i merkûme i'tâ olundu. Fî 3 B. Sene 44.

Qad vâşele'l-ıaydıyât fî 1 Rebî'ü'l-evvel. Sene 50.

89b-339

Borlu'dan Bostânbükü kıryesinden 'Âsâkir-i Nizâm'dan ihrâc 'Ömer'iñ tezkiresi kayıdır.

'Âsâkir-i Mansûre alâylarından üçüncü alâyıñ dördüncü tâburunuñ dördüncü bölüğünde birinci on başınıñ ikinci neferi Za'ferân-borlulu 'Ömer veledi 'Oğmân'ıñ 'illet-i kadîmesi olub 'askeri olmaqlığa elvirmeyeceği bi'l-mu'âyene tebeyyün eylediğinden ol-vecihle ihrâc olunmuş ve memleketi umûrine karışmamak ve kendü kâr-u kisbiyle meşğûl olmak üzere vilâyeti cânibine 'azîmetiyçün izin ve ruhsat verilmiş olduğunu müş'ır işbu tezkire tahtır ve yedd-i merkûme i'tâ olundu. Fî 19 Ca. Sene 248.

Qad vâşele'l-ıaydıyât fî 1 Ra. Sene 50.

90a-340

49 senesiniñ rûz-ı hıızır Borlu kazâsı sernâme defteridir.

Bâ'ış-i defter oldur ki

Virânşehir sancağınıñ serlivâsı olan medîne-i Taraqlı-borlu kazâsına ber-mûceb-i sicil tevzî'i iki yüz yigirmi hâne i'tibâriyla sancaq tevzî'inden hisse tarh olunub el-yevm kazâ-i mezbûrde mevcûd ve mu'teber olan yüz elli hâne üzerine tevzî' ve taqsîm olunageldiğine binâen iki yüz kırk dokuz senesine mahsûben sene-i mezkûre rûz-ı hıızır i'tibâriyla tevzî'-i vukû'-bulan emvâl-i mîrîden zîrde mastûr olduğu üzere kazâ-i mezbûr hissesi olan emvâl-i mîrî ve meşârifât-ı kazâ ve müknenât-ı sâireniñ keyfiyeti bilinmek için livâ-i mezbûruñ serlivâsı olan medîne-i Taraqlı-borlu nâm-ı diğerk Za'ferân-borlu kazâsınıñ sene-i mezkûre rûz-ı hıızır tevzî' defteridir ki ber-vech-i âtı zikr ve beyân olunur. Hurrîre fi'l-yevmü't-tâsi' 'aşere min-Zi'l-ııccete'ş-şerîfe sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Ġuruş

60720 İki yüz kırk dokuz senesine maḥsûben rûz-ı hıızır tevzî-i emvâlınden Borlu kazâsı hişşesi olan

01000 Ber-mu'tâd taḥşıldâriye

00100 Ber-mu'tâd ḥarc-ı taḥvîl

04500 Ber-mu'tâd a'yân-ı kazâ Hâcî Aḥmed Ağa'nıñ a'yâniyesi 1500 ġuruş, altı aylık şehir kethûdâsı meşârifâtından hişşe 3000 ġuruş

00780 Kazâda tevellüd iden ve fevt olanlarıñ taḥrîrine me'mûr muḳayyid 'Ali Efendi'niñ mâhiyesi

67100

04500 Kırk dokuz senesine maḥsûben edâsı üzerlerine lâzım gelen nüzl ve 'avâriz mîrîyesi

01795 Ġuruş başına birer pâreden ḥâkim efendi dâ'îyelerine ḥarc-ı imzâ

00200 Ber-mu'tâd ḥâkim-i mûmâ-ileyhiñ kethûdâsına kethûdâiye

00110 Ber-mu'tâd ḥüddâmiye

00280 Ber-mu'tâd kâtibiye

00100 Ber-mu'tâd ḳaydiye 40 ġuruş, ihzâriye 60 ġuruş??

74085 Yalnız yetmiş dört biñ seksen beş ġuruşdur.

-2000 Tenzîl

72085

+0721 Ḥarc-ı fermân

72806

Müehḥiren merḥamet-efzây şudûr olan fermân-ı cihân-metâ' şâhâne mantûk-u münîfi üzere umûr-u mühimme ve mevâdd-ı devlet-i 'âliyeden mâ'adâ ba'zı ḥizmet-i mübâşiriye ve ücreti ve o mişillü tenkîh îcâb umûr-u meşârifât-ı fâhişeniñ kerihle?? mîm?? işâret olunduġu vecihle bundan böyle tevzî'ât emr-i ehemminde ḥilâf-ı rızâ-yı 'âlî ziyâde ve fâhiş nesne idḥâline cesâret olunmamaḳ şartıyla ġayrı ez-tenzîl iḳtizâsınıñ îcrâsı bâbında fermân-ı ḥazret-i velîyyü'l-emriñdir.

Mührü Râif

90a-341**49 senesine maşûben rûz-ı hızır Borlu kazâsı defteriniñ fermânı kayıdır.**

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'ü'l-meḥâmid ve'l-mekârim el-muḥtaş bi-mezîd 'inâyetü'l-melikü'd-dâim dergâh-ı mu'allâm kapûcibaşlarından Virânşehir sancağı mütesellimi Hüseyin Çâvûş-zâde Hüseyin dâme-mecduhû ve kıdvetü'n-nüvvâb el-müteşerri'in Taraḫlı-borlu nâibi mevlânâ (boş) zîde-'ilmuhû mefâhirü'l-emaşil ve'l-aḫrân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-ḫadruhûm tevḫî'-i refî'-i hümâyûn vâşıl olıcaḫ ma'lûm ola ki muḫaddemâ şâdır olan fermân-ı 'âlîşânım mücebince bu def'a Taraḫlı-borlu kazâsınıñ kırḫ doḫuz senesi rûz-ı ḫâsımından rûz-ı hızırına gelince vuḫû'-bulan meşârifâtıñ Der-Sa'âdet'ime vürûd iden mümzâ ve memhûr bir ḫıṭ'a tevzî' defteri yekûnu yetmiş dört biñ seksen beş ğuruşa bâliḫ olmuş ve defter-i mezkûr bi't-terfiḫ iki biñ ğuruşunu tenzîl ile me'a ḫarc-ı fermân şahḫü'l-bâḫî yetmiş iki biñ sekiz yüz altı ğuruşuñ tevzî'-i irade-i 'âliyyeme mütevaḫḫıf idüğünü bu tarafda terfiḫ ve defâtire me'mûr olan devlet-i 'âliyyemden şuḫḫa-i şâniniñ inzimâmıyla ḫâlâ Ḥarameyn-i Şerîfeyn muḫâsebecisi iftiḫârü'l-ekâbir ve'l-ekârim 'Ali Râif zîde-'uluvvuhu zîr-i defter taḫrîr ve temhîr itmiş ve defter-i mezkûr bâlâsına şahḫ-ı keşide olunarak 'iâde ve irsâl ḫılınmış olmaḫla siz ki mütesellim-i kapucubaşı ve nâib vesâir mûmâ-ileyhimsiz vuşûl-i emr-i şerîfimde sâlifü'z-zikr yetmiş iki biñ sekiz yüz altı ğuruşu ma'rîfetiñiz ve cümle ma'rîfetiyle kazâ-i mezbûr ahâlisine ta'dîl ve tesviye şurûṭuna ri'âyet olunarak tevzî' ve taḫsîm ve yerlü yerinden cem' ve taḫşîl ile maḫallerine te'diye ve teslîme diḫḫat ve meblaḫ-ı mezkûruñ ḫîn-i tevzî'inde defter-i mezkûre bir aḫçe zam ve 'ilâve olunmaḫ veyâḫûd taḫşîldâriye nâmıyla ziyâde aḫçe aḫz ve taḫşîl ḫılınmaḫ lâzım gelür ise bi't-taḫḫîḫ mütecâsir olanlarıñ ḫaḫlarından gelineceḫi muḫaḫḫaḫ ve muḫarrer

90b-341

olduḫuna binâen aña göre 'âmel ve ḫarekete mezîd ihtimâm ve diḫḫat eylemeñiz fermânım olmaḫın maḫşûşen işbu emr-i celîlü'l-ḫadrim işdâr ve tesyâr olunmuşdur imdi keyfiyet ma'lûmuñuz olduḫda ber-minvâl-i muḫarrer 'âmel ve ḫarekete ziyâde iḫdâm ve ğayret ve meblaḫ-ı mezbûruñ şûret-i tevzî' ve taḫşîli bu tarafda daḫi ma'lûm olmaḫ için lâzım gelen i'lâmıñ Der-Sa'âdet'ime irsâl ve taḫdîmine müsâra'at ve muḫâyir-i vaz'a ve irâet ruḫşat ile nefsiñizi mühlikeye ilḫâdan tevaḫḫî ve mübâ'adet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdır olmuşdur **buyurdum ki;** vuşûl bulduḫda bu bâbda vech-i meşrûḫ üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve

lâzîmü'l-ımtisâlimiñ mazmûn-u itâ'at-maqrûnuyla 'âmel ve hareket eylesiz şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfime i'timâd kılasız. Tahîren evâhîr-i şehr-i Muharremü'l-ğaram sene ħamsîn ve mieteyn ve elf.

Ƙad vâşele'l-ğaydıyât sene fi 15 Ş. Sene 50

Ƙoştantiniye el-maħrûse

90b-342

Ağvirân ħaryeli Nizâm İbrâhîm şılasına izin tezkiresi ħaydı.

Dârende-i tezkire ve Toğhâne-i 'Âmire'niñ ikinci alâyınıñ dördüncü tâburuñ üçüncü bölüğünde altıncı toğ neferi Za'ferân-borlulu İbrâhîm veledi İbrâhîm bu def'a li-ecli's-şıla vilâyet cânibine üç mâh zarfında gidüb gelmek üzere 'âzim ve râhî olmağla cümleye ma'lûm olduğı vecihle 'Âsâkir-i Şâhâne ħağlarında derkâr olan ħürmet ve ri'âyet merğûm ħağğında dağı ilğâ kılınarak esnâ-yı râhda ve vilâyetinde ve 'avdetinde kimesne tarafından sermed?? rencîde ve remide olunmayarak ez-her cihet ħimâyet ve şiyânet ve umûr-ı vağı'asına mu'âvenet ve müzâheret ve verilen müddeti ħitâmında tezkiresi tarafından şer'den temhîr itdirilmeyerek i'âdesi ħuşûşuna müsâra'at olunmağ irâde-i seniyye-i şâhâne iğtizâsından olduğunu mübeyyin işbu tezkire tahîr ve yedine i'tâ olundu. Fî 4 M. Sene 250.

90b-343

Amaşra'da inşası ħitâm olan fırğateyn-i ħümâyûnuñ müğtezâ olan 'amele tevzi' defteridir.

İşbu neferât-ı merğûmuñ 50 senesi rebî'ü'l-evveliniñ on sekizinci gününden mübâşeret idüb mâh-ı mezbûrûñ on beşinci günü rûy-ı deryâya tenzîl olunmuş olduğı ħayd şud yevmü'l-ğayd.

Bâ'ış-i defter oldur ki

Bartın a'yânı fırğateyn-i ħümâyûn nâzırı ma'rîfetiyle Amaşra sâğasında inşası irâde-i seniyyem müğtezâsından olan bir ħıt'a fırğateyn-i ħümâyûn inşâ ve resîde-i ħitâm birle rûy-ı deryâya tenzîli ħâzır ve müheyyâ olduğundan fırğateyn-i ħümâyûn-u mezkûre müğtezâ olan 'amele-i sâbığ ve emşâli mişillü Virânşehir sancağı ħazâlarınıñ ħavî olduğü münâsib ħazâlarından beş yüz nefer 'amele tertîb ve işbu sene-i mübâreke rebî'ü'l-evvelisiniñ on ikinci günü sâğha-i mezkûreye neferât-ı merğûmunu irişdirilmesi ħuşûşunu a'yân-ı mûmâ-ileyh bâ-mektûb mağlûb itmiş olduğundan neferat-ı merğûmeye verilecek me'külât ve meşrûbât meşârifi lâyığıyla cânib-i sancağdan verilmek üzere

maṭlûb buyurulan ma'lûmü'l-mikdâr neferât-ı merķûmeyi ma'rîfet-i şer' ve bi'l-cümle vücûh ittifâkıyla livâ-i mezbûruñ hâvî olduğu münâsib kazâlarına 'aynen tevzî' ve taķsîm olunan defterdir ki ber-vech-i âti beyân olunur. Fî 29 Şafer. Sene 50.

Қазâ-i Bendereğli	Қазâ-i Çehârşenbe	Қазâ-i Pençşenbe
Nefer	Nefer	Nefer
'Aded 100	'Aded 75	'Aded 75
Қазâ-i Tefen	Қазâ-i Zerzene	Қазâ-i Kecinos
Nefer	Nefer	Nefer
'Aded 30	'Aded 50	'Aded 50
Қазâ-i Ulus	Қазâ-i Ova	Cem'ân yekûn
Nefer	Nefer	Nefer
'Aded 80	'Aded 40	'Aded 500 Yalnız beş yüz neferdir.

90b-344

Қулағузлар дербендинден Һумбарacı Аһмед'иң үч мâһ мүддет иле изин теzkiresi қайдıdır.

Piyâde һимreci alâyınıñ ikinci tâburunuñ ikinci bölüğünde ikinci ihtiyât onbaşısınıñ üçüncü neferi Za'ferân-borlulu Аһмед bin Meһмед işbu sene-i mübâreke şaferü'l-һayrınıñ yedinci gününden sene-i mezkûr cemâziye'l-evvelisiniñ yedinci gününe қadar үч мâһ мүддет ta'yîniyle şılasına gidüb gelmek ve taşriһ қılınan мүддетi ol-maһalliñ маһkemesi sicillâtına қайд birle hengâm-ı iķâmetinde lâzime-i һürmetiñ icrâsıyla мүддет-i mu'ayyenesi tekmîlinde kendü irâdeti veyâһûd me'mûrleriñ қайд-ı târiһine nazaran ifâdesiyle mu'azzezen?? 'avdeti һuşûşu cümle tarafından iltizâm қılıлмақ ve eğer i'zâr-ı vâhiye irâdıyla bi-lâ müceb мүддетi tecâvüz ider ise ol maһalliñ һүkkâm ve zâbiţân mes'ûl ve mu'âteb olacağından başıқа kendüsü daһi mazhar ve мүcâzât olacağı cezâen қânûnnâme-i һümâyûn iķtizâsından olmağla мүддет-i һitâmından evvelce 'avdet eylemek şartıyla li-ecli'ş-şıla vilâyeti tarafından izn ve ruһşat verilmiş olduğunu müş'îr yedine işbu tezkire i'tâ olundu. Fî 29 Ş. Sene 250

91a-345

Virânşehir sancađınıñ қазâ ve қаşabât vesâir маһallâtına naşb olunacaқ imâm ve muһtârânıñ usûlünü müş'îr zuһûr iden fermân-ı 'âlî қайдıdır.

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'ü'l-meһâmid ve'l-mekârim el-muһtaş bi-mezîd 'inâyetü'l-melikü'd-dâim dergâh-ı mu'allâm қапұcıbaşılarından Virânşehir sancağı

mütesellimi Hüseyin Çâvûş-zâde Hüseyin dâme-mecduhû ve mefâhîrû'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-keîâm livâ-i mezbûrde vâkı' kazâlarıñ kâdîları ve nâibleri zîde-fazluhum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân livâ-i mezbûruñ defter nâzırı es-Seyyid Hasan zîde-mecduhû mefâhîrû'l-emâşil ve'l-akrân a'yân ve zâbiñân ve muqayyidân ve vücûh-u memleket vesâir iş erleri zîde-kağruhûm tevki'-i refi'-i hümayûn vâşil olıcağ ma'lûm ola ki yâver-i tevfiğ-i na'imü'r-refiğ cenâb-ı perverdekârı ile 'aşr-ı? bâhirü'n-naşr-ı mülûkânemde memâlik-i mağrûsetü'l-mesâlik-i şâhânemde menûñla?? ve mevcûd olan kâffe-i ahâlî-yi bilâd ve bâ-yı gedâ-yı 'ibâdü'llâh emniyet ve asâyış ve istirâhatleri aqşâl-i âmâl hayret iştimal-i pâdişâhânem iktizâsından olduğuna mebnî zill-ü zelil şevket delîl-i şâhânemde fuğâra ve 'acezeniñ emniyet ve istirâhatnâmeleri uşûliyyün her bir mağallât ve kurâya mücerrebü'l-etvâr kimesnelerden evvel ve şânî i'tibârıyla ikişer muhtâr naşb ve ta'yîniyle muhtârân mağallesi ahâlîsine ve imâmları ahâlî ve muhtârâna ve vücûh-u vilâyet yek-diğere kefil olunarak Der-Sa'âdet'ime karârgîr olan nizâm-ı müstaşseneniñ her bir eyâlât ve elviye ve kaşabât ve kurâda dağî icrâsı huşûşuna müte'allık olan irâde-i seniyye-i şâhânem iktizâsı münîfi üzere muqaddemce şadr-ı a'zâmım tarafından sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin tarafına gönderilen tahrîrât mücebince şûret-i irâde-i seniyyem livâ-i mezbûruñ hâvî olduğu bâ-i'lân Tarağlı-borlu ve Bartın ve Bendereğli kazâlarında nizâm-ı mezkûr icrâ kılınarak eimme ve naşb olunan muhtârlarınıñ ve me'mûrîn-i sâire ve re'âyâ kocabaşlarınıñ 'ale'l-islâm tanzîm olunan defteri taqđîm kılındığından bahişle Darbhâne-i 'Âmire'mden hak olacağ mühürleriñ irsâli huşûşu bâ-i'lâm inhâ olunmağdan nâşî iktizâsını i'lâm eylemek üzere ricâl-i devlet-i 'âliyyemden hâlâ cerîde nâzırı iftiğârü'l-emâcid ve'l-ekârim es-Seyyid Mehmed Sa'îd dâme-mecduhûye lede'l-havâle Anadolu ve Rumili câniblerinde kâin kaşabâtta vâkı' mağallâtıñ ve kurânıñ ahâlîleri biri birine ve muhtârları mağalle ve kurâ ahâlîleri ve imâmları dağî topuna kefil olarak ahâlîyûn-u bilâd-ı sâireye 'azîmet veyâhûd âğar mağalle ve karyeye nağl murâd iden olur ise imâm ve muhtârları müceddeden hak ve irsâl olunan mührüyle temhîr iderek yedine puşula vermedikce defter nâzırı tarafından inhâ ve mağkeme tarafından mürûr tezkiresi i'tâ olunmamağ ve vardığı mağalle ve karyede iskân itdirilmemek ve müceddeden bir mağalleye gitmek murâd iden olur ise resîde-i muhtârlar kefil ağz ile mağalle defterine kayd iderek yedine kefâlet-i tam i'tâsıyla nüfûs defterine dağî kayd itdürdüb ba'de iskân olunmağ ve kaşabalarda kâin ve hânelerde sâkin olan tüccâr vesâir baykârâne hâncıları ve hâncılarıñ topuna hâncılar

kethûdâsı kefil olub içlerinden biri taşra gitmek murâd itdikde sâkin olduğu hân hâncısı kefâletiyle hâncılar kethûdâsı defterinden ismini terkîn iderek puşula i'tâ idüb nüfûs defterinden dahî kaydı terkîn olunduğunu mübeyyin mezkûr puşula temhîr olunmadıkça mahkemededen mürûr tezkiresi verilmemek ve bir kimesne hânlardan birinde oda isticârıyla iskân murâd itdükde hâncısı kefil olarak hâncılar kethûdâsı defterine kayd ile yedine puşula i'tâ ve nüfûs defterine ba'de'l-kayd üzerine kayd olunmuşdur deyü işaret ve nezâret mührüyle temhîr olunmadıkça hânlarda iskân olunmamağ ve eşnâf kalfaları baykârlarına uşaları ve topuna dahî bâbâ veyâhûd kethûdâları kefil olarak anlarıñ dahî vaqt-i vâhid vukû'unda dahî bâbâ ve kethûdâ defterinden terkîn veyâhûd kayd olunarak memhûr puşula virmedikce mürûr tezkiresi verilmemek ve bir maħalde iskânına müsâ'ade kılınmamağ ve kahve ve dekâkinde beytütet iden baykârlar dahî küfelâya rabt ile topuna başbânbaşı?? veyâhûd âhar ber-münâsib kefil olub gitmek murâd idenleriñ yedinde mahfûz defterden kaydı terkîn ile ve gelenleri kayd ile memhûr puşula i'tâ iderek defter nâzırı tarafından temhîr olunmadıkça mürûr tezkiresi verilmemek ve dekâkinde iskân olunmamağ ve medreselerde mücerred olarak sâkin olan talebe bir maħalle gitmek veyâhûd müceddeden medreseye girmek murâd eylediklerinde kefâletini hâvî müderrisleri tarafından memhûr puşula i'tâ olunarak anıda?? mahkemede mahfûz müderris nizâmât?? defterinden ve soñra nüfûs defterinden terkîm veyâhûd kayd olunarak puşula-i mezbûr iki taraftan temhîr olunmadıkça mürûr tezkiresi verilmemek ve bir medresede iskân olunmamaya ve re'âyâ kocabaşları dahî güzâr mühr-ü mahşûşlarıyla memhûr puşula virerek defter-i nüfûsa kayd veyâhûd terkîn kılınmadıkça âmed-ü refleri tecvîz olunmamağ ve muhtârlar ve hâncılar ve eşnâf kethûdâları ve kocabaşılar gelen ve giden ve toğan ve ölenleri re's-i sancağ olan kazânıñ nefis-i kaşaba ve kurâsında defter nâzırına ve âhar kazâ ve kurâda kazâ muqayyedlerine ihbâr eylemek ve matrût tâkımından olanlarıñ Der-Sa'âdet'ime gelmesine ruşat verilmeyüb li-ecli'l-maşlahâ gelüb gidecek olanlara dahî müddet ta'yîn iderek mehil ile mürûr tezkiresi verilmek için keyfiyeti haber virmek ve muhtârlar nâfizü'l-keîm ve mer'iyü'l-hâtr ve müstakîm kimesneler olmağ ve virilecek mürûr tezkiresini nâzır-ı defter ve muhtârlar temhîr itmek ve muhtârlar dahî me'mûriyetini bilüb aña göre 'âmel ve hareket eylemek için defter nâzırları tarafından nezâret mührüyle memhûr ve muhtârân yedlerine tezkire verilmek üzere nizâma rabt ve tevşîk olunub nizâmât-ı mezkûre sicil-i muhâkeme defter nâzırı cerîdesine 'ale't-tafşil kayd

ile taraf-ı cerîdeden gönderilecek şûrete ta'tbîken nâzır-ı defter tarafından muhtârân yedlerine tezkire virilmek ve mu'âbelesinde a'ççe vesâir nesne mu'tâlebe olunmamak

91b-345

olunmamak ve muhtârlar dahî nizâm-ı mezkûr üzere 'âmel ve hareket eylemek tenbîhâtı evâmîr-i 'âlîşânımla cümleye bildirilmek bâ-ḥatt-ı hümâyûn şevket-maqrûn-u şâhânem verilen nizâmından idüğü kuyûddan müstebân olduğuna binâen ber-mûceb-i nizâm emr-i şerîfim işdârıyla taraf-ı cerîdeden mezkûr şûreti taḥrîr ve tesyîri lâzım geleceğini müceddeden i'lâm itmekle mûcebince emr-i şerîfim işdârı ḥuşûşuna irâde-i 'âliyyem ta'alluk iderek ber-minvâl-i muḥarrer muhtârân yedlerine verilecek tezkireniñ bir kıt'a şûreti taḥrîr ve derûn-u emr-i şerîfime mevzû'an tesyîr olunmuş eimme ve muhtârân ve kocabâşılara verilmek üzere ber-mûceb-i defter Darbhâne-i 'Âmire'mde müceddeden mühürler ḥak itdürülerek gönderilmiş olmağla ber-minvâl-i muḥarrer 'âmel ve harekete ihtimâm ve diḳḳat eylemek fermânım olmağın ifhâmen ve i'lâmen işbu emr-i 'âlîşânım işdâr ve irsâl olunmuşdur imdi vuşûlünde keyfiyet-i nizâmât mantûk-u emr-i şerîfimden ma'lûmuñ olduḳda fermûde-i şâhânem ve bâlâda baş ve beyân kılındığı üzere işbu emr-i şerîfim Virânşehir sancagınıñ ḥavî olduğu sâir kazâlarıñ muḥâkimine ve livâ-i mezbûr defter nâzırını mûmâ-ileyh cerîdesine şebt ve kayd ile nizâmât-ı mezkûreniñ 'ale'd-devâm icrâ ve istiḳrârı ve gönderilen tezkire şureti defter-i nâzırını mûmâ-ileyhe i'tâ ile gerek nefis-i Virânşehir kazâsı maḥallâtı muhtârları ve gerek livâ-i mezbûruñ ḥavî olduğu sâir kaşabât ve kurrâ muhtârları yedlerine nezâret mühürüyle memhûr nâzır-ı mûmâ-ileyh tarafından tezkire verilmek mu'âbelesinde a'ççe vesâir nesne mu'tâlebe olunmamak ḥuşûşları nâzır-ı mûmâ-ileyhe ve cümleye ifâde ve nizâmât-ı mezkûreniñ kâmilen icrâsına ve ḥilâf-ı hareket vukû'-bulur ise bir vecihle cevâba kâdir olamayub gerek nâzır ve gerek eimme muhtârân te'dîb olunacakları ve sen dahî mesûl ve mu'âteb olacağıñ emr-i muḥaḳḳak olmağla aña göre müstecirâne? 'âmel ve hareket olunmak lâzım gelenlere tenbîhe ve tefhime ihtimâm ve diḳḳat eyleyesin sen ki defter nâzırını mûmâ-ileyhsin keyfiyet-i nizâm ve irâde-i seniyyem señin dahî ma'lûmuñ olarak işbu emr-i 'âlîşânımı cerîdeñe şebt ve kayd ve gönderilen şûreti tarafınıza ḥıfz ile aña ta'tbîken gerek Virânşehir maḥallâtı ve gerek livâ-i mezbûruñ ḥavî sâir kaşabât ve kurrâ ve maḥallât-ı muhtârlarına nezâret mühürüyle memhûr tezkire i'tâsına ve mu'âbelesinde bir a'ççe ve sâir nesne mu'tâlebe itmemek ve nezâret-i mezkûreniñ icrâsına diḳḳat ve ḥilâfından ḥazer ve mücânebet eyleyesiz ve siz ki kuzât ve nüvvâb ve a'yân ve zâbiḫân ve muḳayyedân ve vücûh-u

memleket vesâir mûmâ-ileyhimsiz siz dahî mûceb-i emr-i şerîfimle ‘âmel ve hareket birle hilâf-ı muğâyirini tecvîzden mücânebet eylemeñiz bâbında fermân-ı ‘âlîşânım şâdır olmuşdur **buyurdum ki**; hükm-ü şerîfimle varduqda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü’ş-şân vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzimü'l-ımtisâlimiñ maẓmûn-u münîfi üzere ‘âmil olasız şöyle bilesiz ‘âlâmet-i şerîfime i‘timâd kılasız. Tahrîren fi'l-yevmü'l-hâmîs ‘aşere şehr-i Muḥarremü'l-ḥaram sene ḥamsîn ve mieteyn ve elf.

Ḳadd vâşele'l-ḳaydıât fi 7 Rebî‘ü'l-evveli. Sene 50.

Ḳostantîniye el-maḥrûse

91b-346

Aḳtaş ḳazâsından tekâ‘üd Ḥasan’iñ i‘lâmı ḳaydıdır.

Der-i devlet-mekine ‘arz-ı dâ‘î kemîneleridir ki ‘Âsâkir-i Manşûre-i Muḥammediye’den Ḥaydarpaşa livâsınıñ birinci alâymıñ ikinci ṭâburunuñ dördüncü bölüğünde sekizinci onbaşınıñ üçüncü neferi Za‘ferân-borlulu Ḥasan veledi Muştafâ Ḳonya muḥârebesinde sağ bacağıniñ ḳabasından ḳurşun işâbetiyle bir taraftan ḥurûc iderek ‘âlîl olmuş olduğundan kendüsüne beher şehr 20’şer ḡuruş tekâ‘üdlük vazîfesi iḥsân-ı ḥümâyûn buyurulan 249 senesi şa‘bân-ı şerîfiniñ 28’inci günü târîhiyle müverrah verilen berât-ı şerîf-i ‘âlîşân ḳaydı târîhi mücebince sene-i mezbûre mâh-ı mezbûruñ yigirmi sekizinci gününden işbu târîh-i i‘lâma gelinceye deḡin tekâ‘üd-i mezbûr yedine verilmesi îcâb iden mâhiyeleri beher şehr 20’şer ḡuruşdan altı aylık cem‘ân yüz yigirmi ḡuruşu ḥâlâ Virânşehir sancığı mütesellimi vekîli aḡa ḳulları yediyle mütekâ‘id-i mezbûr yedine i‘tâ olunduḡu bi’l-iltimâs pây-e-i serîr-i a‘lâya ‘arz ve i‘lâm. Fî 28 Ş. Sene 50.

Sene 50 senesi recebü'l-ferdi 28’inci gününe ḳadar 5 aylık 100 ḡuruş Müşliḥiddîn Aḡa yediyle i‘lâm şud.

Bundan soñra âḡar sicile ḳayd olunmuştur.

92a-347

Tersâne-i ‘Âmire’de keraste nakli ḡizmetinde istiḥdâm olunmaḡ üzere Aḳçaşehir sâḡasında inşâ olunacaḡ gemîniñ doḡuz ‘aded ḳazâlarıñ bedel-i tevzî‘ ḳaydıdır.

Bâ‘iş-i defter oldur ki

Tersâne-i ‘Âmire’de keraste nakli ḡizmetinde istiḥdâm olunmaḡ üzere Aḳçaşehir sâḡasında a‘yân-ı el-Ḥâc Meḡmed Aḡa ma‘rifetiyle bâ-fermân-ı ‘âlî müceddeden

inşâsına irâde-i seniyye ta'alluk buyurulan otuz bir zirâ' bir kıt'a keraste gemîniñ lazime-i inşâyesinden olan ecnâs-ı keraste-i mütenevvi'asından bedelen te'diye iden ber-vech-i âtî dokuz 'aded kazâlarıñ 'aynen işâbet iden keraste-i mütenevvi'alarınñ beheri yetmiş beşer ğuruşdan a'yân-ı mûmâ-ileyh ile bedele kaç' olunub îcâb iden bedelini meşârif-i sâiresiyle kazâhâ-i mezkûrelere bi't-ta'dîl ve't-tesviye ma'rîfet-i şer' ve bi'l-cümle vücûh ittifâkıyla tevzî' ve takسیم olunduğda beher hâneye yigirmi dokuzar ğuruş altışar pâreden işâbet iden mebâlig-i mezkûru ber-vech-i âtî kazâhâ-i mezbûr ahâlîlerinden li-ecli't-taşşîl kıbel-i şer'den verilen defter-i mûmzâ kaydıdır ki ber-vech-i âtî beyân şud. Fî 17 Ra. Sene 50.

Ġuruş

16950 Ber-vech-i âtî dokuz 'aded kazâlara ve 'aynen işâbet iden 226 'aded ağacınñ beheriniñ 75 ğuruşdan bedelleri

01000 Taşşıldâriye

17950

004480.75 Ġuruş başına birer pâreden harc-ı imzâ

00100 Kâtibiye 40, hüddâmiye 40, kaydiye 10, muhżiriye 10

184980.75

Yalnız on sekiz biñ dört yüz doksan sekiz buçuğ ğuruş birer rub'dur.

Qazâ-i Virânşehir	Qazâ-i Kızılbel	Qazâ-i Aktaş	Qazâ-i Şehâbeddîn
Ġuruş 2987	Ġuruş 1198	Ġuruş 714	Ġuruş 1107
Pâre 35	Pâre 6	Pâre 7	Pâre 28
Qazâ-i Yörük	Qazâ-i Borlu	Qazâ-i Eflâni	Qazâ-i Ulus
Ġuruş 787	Ġuruş 6413	Ġuruş 3002	Ġuruş 2011
Pâre 2		Pâre 18	Pâre 14
Qazâ-i Kuruşavak	Cem'an yekûn		
Ġuruş 276	Ġuruş 18498		
Pâre 37	Pâre 37		

92a-348

Akçaşehir'de Tersâne-i 'Âmire için inşâ olunan geminiñ bedelinden Borlu hisşesi tevzî' kaydudur.

Bâ'îş-i defter oldur ki

Tersâne-i 'Âmire'de keraste nakli hizmetinde istiḥdâm olunmaḡ üzere Akçaşehir sâhasında a'yân-ı el-Hâc Meḥmed Ağa ma'rîfetiyle bâ-fermân-ı 'âli müceddeden inşasına irâde-i seniyye ta'alluḡ buyurulan otuz bir zirâ' bir kıt'a keraste gemisiniñ lâzime-i inşâyesinden olan ecnâs-ı keraste-i mütenevvi'asından doḡuz 'aded bedeli i'tâ iden kazâlarıñ hisşesi olan ma'lûmu'l-miḡdâr keraste-i mütenevvi'anıñ beheri yetmiş beşer ġuruşdan bedele kaṡ' ile îcâb iden bedelinden Borlu kazâsı hisşesine işâbet iden mebâlig-i mezkûru meşârif-i sâiresiyle el-yevm kazâ-i mezbûruñ mevcûd olan yüz elli ḡanesi üzerine ma'rîfet-i şer' ve cümle vücûh ittifâkıyla tevzî' ve taḡsîm olunduḡda beher ḡaneye kırk altısar ġuruşdan işâbet iden mebâlig-i mezkûru li-ecli't-taḡşîl kıbel-i şer'den verilen defter-i mûmzâ kaydudur ki ber-vech-i âtî beyân şud. Fî 17 Ra. Sene 50

Ġuruş

6413 Doḡuz 'aded kazâdan Borlu hisşesine işâbet iden keraste bedeli

0250 Taḡşîldâriye

6663

0166.5 Ġuruş başına birer pâreden ḡarc-ı imzâ

0070 Kâtibiye 30, ḡüddâmiye 25, kaydiye 10, muḡzırıye 5

6899.5

Yalñız altı biñ sekiz yüz doḡsan doḡuz bucuḡ ġuruştur.

Maḡalle-i Baba Sultân

Maḡalle-i Çâvûş Ağa

Ġuruş 161

Ġuruş 92

Maḡalle-i Cami'-i Kebîr me'a Zimmiyân

Maḡalle-i Ḥâcî Beyli

Maḡalle-i Ḥâcî Ḥalîl

Ġuruş 207

Ġuruş 23

Ġuruş 46

Maḡalle-i Zimmiyân Kırâñ

Maḡalle-i Zimmiyân Bolâṡ

Maḡalle-i Kavaḡ

Ġuruş 575

Ġuruş 115

Ġuruş 34.5

Maħalle-i Müslümân Kırañ Ġuruş 230	Maħalle-i Kara ‘Ali Ġuruş 184	Maħalle-i Hâcî Durmuş Ġuruş 23
Maħalle-i Hâcî Evhad Ġuruş 23	Maħalle-i Müslümân Bolâţ Ġuruş 23	Maħalle-i Çeşme Ġuruş 46
Maħalle-i Tekye Ġuruş 34.5	Maħalle-i Hüseyin Kethüdâ Ġuruş 69	Ķarye-i Bağlarbaşı Ġuruş 46
Ķarye-i Toķatlı Ġuruş 46	Ķarye-i Ġayza Ġuruş 69	Ķarye-i Dâne-i Kebîr Ġuruş 92
Ķarye-i Dâne-i Şaĝîr Ġuruş 138	Ķarye-i Şuşunduk Ġuruş 11.5	Ķarye-i Aĝaç Kilise Ġuruş 138
Ķarye-i Ķozcığaz Ġuruş 23	Ķarye-i Kirpe Ġuruş 138	Ķarye-i Çiftlik-i Kebîr Ġuruş 69
Ķarye-i Çiftlik-i Şaĝîr Ġuruş 138	Ķarye-i Ketân Ġuruş 23	
92b-348		
Ķarye-i Müslümân Yâzı Ġuruş 414	Ķarye-i Zimmiyân Yâzı Ġuruş 460	Ķarye-i Koñarı Ġuruş 414
Ķarye-i Yâcı Ġuruş 34.5	Ķarye-i Şırçalı Ġuruş 69	Ķarye-i Deĝirmencik Ġuruş 46
Ķarye-i Şorķuncuk Ġuruş 11.5	Ķarye-i Alınvirân Ġuruş 138	Ķarye-i Pelitvirân Ġuruş 103.5
Ķarye-i Oĝulvirân Ġuruş 46	Ķarye-i Şaķârâlâñ Ġuruş 46	Ķarye-i Çomakvirân Ġuruş 11.5

Ƙarye-i Bağlar Ĝuruş 23	Ƙarye-i Ƙarapıñâr Ĝuruş 57.5	Ƙarye-i AƘvirân Ĝuruş 115
Ƙarye-i Ƙâdfbükü Ĝuruş 138	Ƙarye-i ÇıraƘlar Ĝuruş 34.5	Ƙarye-i Şarıyân Ĝuruş 57.5
Ƙarye-i İlbarıt Ĝuruş 103.5	Ƙarye-i Çerçen Ĝuruş 115	Ƙarye-i Bürnük Ĝuruş 184
Ƙarye-i ƘuzyaƘa Ĝuruş 92	Ƙarye-i Ƙarıt Ĝuruş 184	Ƙarye-i Ƙızılcavirân-ı Kebîr Ĝuruş 149.5
Ƙarye-i Ƙızılcavirân-ı Şaĝîr Ĝuruş 103.5	Ƙarye-i Bostânbükü Ĝuruş 57.5	Ƙarye-i Melisa Ĝuruş 92
Ƙarye-i Ƙapullu Ĝuruş 299	Ƙarye-i Ƙulaĝuzlar Ĝuruş 138	Ƙarye-i BulâƘ Ĝuruş 460
Ƙarye-i Başköy Ĝuruş 92	Cem'ân yekûn Ĝuruş 6900	

Yalnız altı biñ doƘuz yüz ĝuruşdur.

92b-349

50 senesi Tüfenkhâne-i 'Âmire için Bolu ve Virânşehir sancaƘlarında kâin altı 'aded Ƙazâlardan maflüb buyurulan ƘundaƘ taslaĝınıñ fermânı Ƙayıdır.

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'ü'l-meĝâmîd ve'l-mekârim el-muĝtaş bi-mezîd 'inâyetü'l-melikü'd-dâim dergâh-ı mu'allâm Ƙapûcibaşlarından Bolu ve Virânşehir sancaƘları mütesellimleri dâme-mecduhumâ ve mefâĝirü'l-Ƙuzat ve'l-ĝükkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-keâm zikr-i atî Ƙazâlardan Ƙâdfıları ve nâibleri zîde-fazluhum ve mefâĝirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbiâtân vesâir iş erleri zîde-Ƙadruhûm tevĝî'-i refî'-i hümayûn vâsil olıcaƘ ma'lûm ola ki ricâl-i devlet-i 'âliyyemden ĝâlâ mühimmât ĝazîne nâzırı iftiĝârü'l-emâcid ve'l-ekârim Meĝmed emîn dâme-mecduhunuñ taƘdîm eylediĝi taƘrîri mâilinde Tüfenkhâne-i 'Âmire'mde i'mâl olunmaƘda olan darbelü tüfenkler ile ta'mîrât-ı müteferriƘa tüfenkleri ƘundaƘlarına şarf olunmaƘ üzere livâeyn-i

mezbûreyn dâhilinde kâin Gölpaazarı, Pençsenbe, Zerzene ve Kecinos ve Ulus ve Amaşra kazâları cibâllerinde huşûle gelen gürgen ağaçlarından beheri me‘ân ücret-i nakliye kırkâr pâre fiât ile senevi otuz biñ ‘aded kundağ taşlağı müretteb olub geçen sene ‘âdem-i lüzûm cihetiyle ma‘lûb olunmamış ise de işbu sene-i mübâreke de şiddet-i lüzûmu ve iktizâsı olduğundan fiât-ı merķûme ile icâb iden bahâsı Tüfenķhâne-i ‘Âmire’mden i‘tâ olunmak üzere gönderilecek numûneye ta‘bîken düz ve budaksız olarak ol-miķdâr taşlağıñ serî‘ân ka‘ ve Der-Sa‘âdet’ime irsâl ve Tüfenķhane-i ‘Âmire’me teslîmi bâbında emr-i şerîfim işdârı huşûşunu ta‘rîr ve inhâ eylediğı ecilden kuyûd-ı lâzimesi ba‘de’l-ihrâc iktizâsı lede’s-sûal Tüfenķhâne-i ‘Âmirem için fiât-ı merķûme ile zikr olunan kazâlar cibâllerinden beher sene ol-miķdâr kundağ taşlağıñ ka‘ ve nakli zimmında emr-i şerîfim ta‘rîr ve tesyîr olunageldiğı kuyûddan nümâyan olmağla bu şûretde sâbık ve inhâ olduğuna vecihle sene-i merķûmeye ma‘hûben dahi nakli bâbında emr-i şerîfim ta‘dîr-i? icâb-ı maşlahatdan idüğü başmu‘hâsebeden derkenâr olunarak müceb-i emr-i şerîfim işdârı huşûşuna irâde-i seniyyem ta‘alluķ itmekle siz ki mütesellimler mûmâ-ileyhsin ol-vecihle ‘âmel ve harekete mübâderet ve mezîd sa‘y ve gayret eylemek fermânım olmağla haşşaten işbu emr-i ‘âlîşânım işdâr ve irsâl olunmuşdur imdi vuşûlünde keyfiyet irâde-i seniyyem mantûk-u emr-i şerîfimdendir ma‘lûmuñuz olduğunda fermânım olduğuna vecihle sene-i merķûmeye ma‘hûben müretteb olan otuz biñ ‘aded taşlağ fiât-ı merķûme ile icâb iden bahâsı hîn-i vürûdunda Tüfenķhane-i ‘Âmire’mden i‘tâ olunmak üzere ma‘rifetiñ ve ma‘rifet-i şer‘ ve cümle ma‘rifet ve ittihâdıyla düz ve budaksız olub gönderilen numunesine mu‘âbık ve muvâfık olunarak kazâhâ-i merķûm cibâllerinden temâmen ve serî‘ân ka‘ ve sefâyine tahmîlen bâ-defter-i mûmzâ Der-Sa‘âdet’ime irsâl ve Tüfenķhane-i ‘Âmire’me teslîm huşûşuna ziyâde sa‘y ve gayret eyleyesiz ve siz ki kuzât ve nüvvâb ve a‘yân ve zâbi‘ân-ı mûmâ-ileyhim vesâirlersiz siz dahî müceb-i emr-i şerîfimle ‘âmel ve hareket ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemeñiz bâbında fermân-ı ‘âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki;** hükm-ü şerîfimle varduğunda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü’ş-şân vâcibü’l-ittibâ‘ ve lâzimu’l-imtisâlimiñ ma‘zûn-u münîfi üzere ‘âmil olasız şöyle bilesiz ‘âlâmet-i şerîfime i‘timâd kılasız. Kostañtiniye el-mahrûse

93a-350

Virânşehir sancağınıñ beş ‘aded kazâsından bâ-fermân-ı ‘âlî maṭlûb buyurulan kundağ taşlağınıñ tevzî‘ defteri kayıdır.

Tüfenkhâne-i ‘Âmire’de i‘mâl olunmakta olan darbelü tüfenkler ile ta‘mîrât-ı müteferrika tüfenkleri kundağlarına şarf olunmak üzere Bolu ve Virânşehir sancağları dâhilinde kâin Gölpazarı ve Pençşenbe ve Zerzene ve Kecinös ve Ulus ve Amaşra kazâları cibâllerinden huşûle gelen gürgen ağaçlarından beheri me‘ân ücret-i nakliye kırkar pâre fiât ile otuz biñ ‘aded kundağ taşlağı bâ-fermân-ı ‘âlî müretteb ve maṭlûb buyurulmuş olduğundan fiât-ı merķûme ile icâb iden bahâsı i‘tâ olunmak üzere Der-Sa‘âdet’ime gönderilen numûye taṭbîken düz ve budaksız olarak serî‘ân kaṭ‘ ve Der-Sa‘âdet’e irsâl ve Tüfenkhâne-i ‘Âmire’ye teslîm olunması bâbında şudûr iden fermân-ı ‘âlî mücebince maṭlûb buyurulan ma‘lûmu'l-miķdâr kundağınıñ beş biñ ‘adedi Gölpazarı kazâsına ifrâz? olunarak şahhû'l-bâķî yigimi beş biñ ‘aded kundağ taşlağını ma‘rifet-i şer‘ ve bi'l-cümle vücûh ittifâkıyla ber-vech-i âti beş ‘aded kazâlara hâneleri üzerlerine tevzî‘ ve taķsîm olunduğda beher hâneye doksan beş ‘aded kundağ taşlağından kazâhâ-i merķûmeye işâbet iden ma‘lûmu'l-‘aded kundağları serî‘ân kaṭ‘ ve Der-Sa‘âdet’e irsâl ve Tüfenkhâne-i ‘Âmire’ye teslîm olunmak üzere kıbel-i şer‘den verilen defter-i mûmzâsıdır ki ber-vech-i âti beyân emr-i şud. Fî 29 Ra. Sene 250.

Κazâ-i Amaşra	Κazâ-i Ulus	Κazâ-i Kecinös	Κazâ-i Pençşenbe
Κundağ taşlağı	Κundağ taşlağı	Κundağ taşlağı	Κundağ taşlağı
‘Aded 7410	‘Aded 6555	‘Aded 3190	‘Aded 5700
Κazâ-i Zerzene	Cem‘ân yekûn		
Κundağ taşlağı	Κundağ taşlağı		
‘Aded 2145	‘Aded 25000	Yalnız yigirmi beş biñ kundağ taşlağıdır.	

93a-351

Bâ‘iş-i defter oldur ki

Medîne-i Taraķlı-borlu kazâsına tâbi‘ Bostânbükü kıaryesinde vâķı‘ merhûm Gevher Hân Sultân Hâzretleri’niñ Cami‘-i şerîfi mütevellîsi tarafından vekili kıarye-i mezbûr muḥtârı es-Seyyid Aḥmed nâm kimesneniñ mütevellî-yi mûmâ-ileyh hâzretleriniñ ??? cami‘-i mezkûruñ ta‘mîr ve termîmine ḥarc ve şarf eylediğı mebâligiñ

defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hürrire fî-evâhîr-i Rebî'ü'l-evvel sene hamsîn ve mieteyn ve elf.

Ġuruş

108 Bedure?? 8700 'aded

090 Ta'mîr-i üstâdiyelik 'aded

048 Maķaşdanlarıñız?? döşemesine tahta

031 ??? ağacı

085.5 Revġan-ı bezîr kıyye 19 'aded şu yoluna

040.5 İki birlik ???

090 Şâdirvâne usta yevmiyesi

493

024 Dülger ustası yevmiyesi 6 'aded

080 Kûb puperesi?? 256 'aded

028.5 Kendir sicim

018 Penbe kıyye 2 'aded

009.5 Kuruşun? kıyye 2 'aded şâdirvân için

029 Çadır top 3 'aded pupere?? için

056 Ustalar ??? için hınța perem?? 5 'aded

090 Şâdirvâne kirec kıyye 350 'aded

090 Cami'-i şerîf şıvasına kirac kıyye 600 'aded

115 Cami'-i şerîf şıvası üstâdiyesi

020 Divâr ustasına tura tahtası

200 Altı 'aded pencere camı meşârif-i sâiresiyle

012 Üç 'aded buñar?? felenkiyesi

050 Ustalara ve 'amelelere

1315

Mâru'z-u dâ'îleridir ki

Medîne-i Taraķlı-borlu kazâsına tâbi' Bostânbükü kıyresinde vâkı' merhûm Gevher Hân Sultân Hâzretleri'niñ cami'-i şerîf mütevellîsi tarafından vekîli ve kıyere-i mezbûr muhtârı es-Seyyid Aħmed nâm kimesneniñ mütevellî-yi mûmâ-ileyh tarafından bi'l-vekâle me'zûnen cami'-i mezbûruñ ta'mîr ve termîmi için şarf eylediği eimme havâle maṭlaġ-ı müslimîn ile meclis-i şer'de yekân yekân hesâbı rû'yet olunduğda

ber-mûceb-i defter-i mûmzâ cem'ân 1315 ğuruş meşârifât-ı zâhir ve muhakkak olduğu bi'l-iltimâs huzûr-u 'âlîlerine i'lâm olundu. Fî-ğurre-i R. Sene 50.

Bostânbükü kıaryesinde vâkı' cami'-i şerifiñ ta'mîriyçün müteveli-yi câmi'e?? gönderilen meşârifât-ı merkûme i'lâmı kaydıdır.

93b-352

50 senesi redif-i 'Âsâkir-i Mansûre ismiyle müsemmâ Virânşehir sancağında ğayrı ez-sevâhil 21 yaşından 32 yaşına kadar bir tâbur 'âsker tahrîriniñ fermânı kaydıdır.

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'ü'l-mehâmid ve'l-mekârim el-muhtaş bi-mezîd 'inâyetü'l-melikü'd-dâim dergâh-ı mu'allâm kapûcibaşlarından Virânşehir sancağı mütesellimi Hüseyn Çâvûş-zâde Hüseyn dâme-mecduhû ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-keâm Virânşehir sancağınıñ ğayrı ez-sevâhil hâvî olduğu sâir kazâlarıñ kuzât ve nüvvâbı zîde-fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân voyvodagân ve a'yân ve vücûh-u memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde-kadruhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki 'avn ve 'inâyet-i hazret-i bâri ve emvâd-i rûhâniyet cenâb-ı risâlet-penâhi ile ta'lîm fetvâ-yı ğazâ ve cihâd ve tatmîm esbâb-ı muhâfaza-i bilâd ve 'abâyı?? zimmetinde tertîb ve tanzîmine muvaffak olunan muvazzaf 'Âsâkir-i Mansûre-i Şâhâne ve Cunûd-ı Muntazama-i Pâdişâhâne el-hâlet-i hazîhi ahsen-i zevâbit ve nizâm ve ekmel-i revâbit ve intizâm ile istihdâm olunmakta ise de li'llâhi'l-hamd millet-i beyzâ-yı İslâmiye'niñ derkâr olan kesret ve defterine ve memâlik-i mahrûse ve serhâdat-ı?? hâkânîyemiñ ves'at ve müsâvatına? göre teksîr-i 'âsâkir-i kazîyesi vaqt-i îcâbı i'tibârıyla ferâiz-i hâlîye ve mu'zamât-ı umûr-u dinîyeden olduğu zâhir ve bedîdâr ve memâlik-i mahrûse-i mülûkânemde bulunan genç ve tevâna ehl-i İslâm'ın cümlesi 'Âsâkir-i Mansûre'ye tahrîr olunmak lâzım gelse bâdi-yi 'ümrâniye-i bilâd olan emr-i zirâ'at ve hîrâsetiñ ta'tilini müceb olacağı ve böyle kaldığı şûretde dañi lede'l-iktizâ ya'ni vaqtâ-i bi-vaqt sefer-i hümâyûnum vukû'unda fenn-i harîrin ğâfil ve nizâmsız bir takım nefer-i 'âmm-ı 'âskerleri çıkarılıb bunlar emr-i ğazâ ve cihâdda bi't-tâbi' işe yaramayacakları vâkı'ât-ı sâbıkadan ma'lûm ve aşikâr olduğundan başka memleketlerden çıkarılincaya değin verilecek ğarc-ı râh ve levâzım-ı sâireleri zimmetinde şarf olunan akçeler beyhûde mahûd harer?? olageldiği bi't-tecrûbe bedîhi ve nûmudâr olduğuna binâen hem ahâlî-i memlekete şekelet ve meşakkat olmaksızın herkes yine yerlü yerinde ve yurdlarında zirâ'at ve hîrâset ve kâr kesbi ve ticâretleriyle meşğûl olarak sâye-i merâhim-vâye-i pâdişâhânemde müsterihü'l-hâl ve

müreffehel-bâl olmak ve hem de lede'l-iqtizâ memâlik-i maħrûse-i pâdişâhânemde şe'âyir-i İslâmat'dan olan uşûl-i ħarbiye vezâyi'-i cihâdiyede iktisâb kuvvet?? ve mahâretlenmiş müretteb ve müntazîm cunûd-ı keşîre mevcûd bulunmak niyet-i ħâlîşesiyle bi-tevfîkihi Te'âlâ redîf-i 'Âsâkir-i Mansûre ismiyle müsemmâ bir takım 'âsâkir-i müntazama tertîb ve uşûl ve furû'u cümle ahâlî ve fuķâraya ve suhûletli olmak üzere bi'l-mütala'a ħarârlaştırılarak aña göre müsteniden bi-tevfîkihi'llâhi Te'âlâ Anadolu ve Rumili'niñ münâsib olan maħallerinde icrâsına şurû' ve mübâşeret olunması şeref-rîz sünüħ ve şudûr olan emr ve irâde-i işâbet'âde-i mülûkânem müktezâsından olmağdan nâşî ħuşûş-u mezkûr bu def'a sûr-i ħümâyûnum münâsebetiyle Der-Sa'âdet'ime celb olunan vüzerâ-yı 'azâmım ve meşâyiħ-i kirâm ve 'ulemâ-i a'lâm ħâzır oldukları ħâlde vükelâ-yı fiĥâm devlet-i 'âliyye-i eyyid-i?? ittisâmım beynlerinde 'ağd olunan mecâlis-i şurâda lede'l-müzâkere bu ħuşûş ħayriyyet-i? menşûsuñ dînen ve mülken envâ'-ı fevâid ve muħsenâtı aşikâr olmak ħasebiyle bi-mennihi Te'âlâ beher sancağdan ħavî olduğu ħazâlarıñ me'ârif?? ve ħâş ve evķâf ve mu'âf ve ħayr-ı mu'âf cümlesi siyâķ tütularak 'ale's-seviye 'umûmundan me'â zâbiĥân biñ dört yüz neferden 'ibâret bir tâbur redîf-i 'Âsâkir-i Mansûre tertîb ve tanzîm ve neferât-ı mezkûre yigirmi üç yaşıñdan otuz iki yaşıña kadar olan ahâliden ħüsn-ü ħâheşleriyle taħrîr ve tatmîm olunub ve ba'zı küçük sancağlarıñ kıllet-i tağvisi?? cihetiyle ber-vech-i maṭlûb bir tâbura taħmili olmadığı ħâlde o meķûle küçük sancağlar civârında bulunan diğer livâ ile bu maddede birleşdirilerek anlardan ikmâl kılınmak ve işbu redîf-i mansûreye ba'zı 'Âsâkir-i-Mansûre'den tekâ'üd çıķmış neferâtdan memleketlerinde bulunub da meşâ ve ħarekete muķtedir ve ħâheşker olanlar olduğu ħâlde anlarıñ taħrîrinde bir gûnâ be'is olmayub belki tefetdi?? cihetiyle fevâidi müceb olacağından ol-vecihle bunlardan dağı taħrîr olunmak faķaṭ deñiz ile ülfeti olan ba'zı sevâħilde kâin ħazâlar ahâlîsi redîf nizâmına ħarışdırılmayarak 'Âsâkir-i Baħriye'ye taħşîş olunmak üzere maħalleri tefrîkiyle başķaca iqtizâ-i nizâmına baķılmak ve işbu redîf-i mansûreye yazılacak 'âsâkiriñ istiĥdâmı ancak sefer-i hengâmesine?? maħşûş olmak cihetiyle eyyâm-ı ħızırda aşıl? muvazzaf 'Âsâkir-i Mansûre mişillü şuraya buraya münâdiye teklîf ve içlerinden aşl-ı mansûre-i nizâmına 'âsker aħzı tecvîz olunmamaķ ve 'âsâkir-i merķûmeniñ icâb iden zâbiĥânı ħazâlarıñ ħândân ve küşâ-zâdelerinden genç ve tevânâ ve 'âsker zâbiĥılıđına sezâ kimesneler var ise anlardan taħrîr ve tanzîm olunub ancak bu mişillü zâbiĥân dâimâ umûr-u 'âskeriye ile iştiğâl

iderek sâir memleket umûrine ve voyvodalık mişillü maşlahatına karışmamak ve şu kadar ki ba'zı memleket a'yânı ve söz şâhibi vücûhden birisi hem 'âsker

94a-352

zâbiţalıĝı erbâbından olub ve hem zaten devlet-i 'âliyyeme şadâkat ve iltişâmen?? maḥşûşesi meşhûd ve mütebeyyin olub da sâirinden müsteşna olarak anıñ zâbiţ naşb ve istiḥdâm velî-yi memleket tensîb iderek evvel emirde bu tarafa taḥrîr ve istizân birle irâde-i seniyye-i şâhânem müte'allıĝ olduĝu ḥalde iktizâsı icrâ olunmak ve 'âsâkir-i merķûmeniñ icrâsı ta'lîmleriyçün iktizâ iden mu'allimler 'âsâkir-i nizâmiye bulunan maḥallerde anlar daḥi ta'lîm birle ta'lîm ve ta'lîm itdürülüb 'âsâkir-i nizâmiye bulunmayan maḥallere daḥi bu tarafdâ münâsiblerinden ve 'âsâkir-i nizâmiyede bulunan hemşehrilerinden ve ba'zen daḥi bu tarafdâ me'zûnen şılasına gitmiş memleketi neferâtdan müddet-i me'zûniyetleri tekmîliyetine kadar ta'lîm-i neferâta ta'yîn olunmak ve ḥândân-zâdelerden vesâirden taşralarda naşb olunacak zâbiţân fenn-i ta'lîm ve ta'lîmi evvel emirde gönderilecek mu'allimler ile maḥallerinde taḥşîl ve ba'de zikr olunan zâbiţân bir aralık Der-Sa'âdet'ime gelüb Bâb-ı Ser'askeri'de daḥi büyük ta'lîmleri görerek lâıyıkıyla öğrenüb ez-vâkıdde 'avdet itmeleri ḥuşuşu her bir maḥal ve mevķi'de ne-vecihle münâsib olur ise ol-vecihle icrâ itmeleri sancaḥ mutaşarrıflarınıñ ru'yetlerine meḥûl olmaḥ ve ber-vech-i muḥarrer zâbiţân-ı merķûme bir aralık Der-Sa'âdet'ime gelüb Bâb-ı 'Âskeriyede büyük ta'lîmleri görerek lâıyıkıyla taḥşîl-i ta'lîm idecekler ise de zâbiţân-ı merķûm için aralık aralık Der-Sa'âdet'imden 'Âsâkir-i Ḥaşşa ve Mansûre-i Şâhânem zâbiţânlarından mîrâlay ve kâimmeķâm ve alây emîni mişillü zâbiţânlar gönderilüb işbu gönderilecek zâbiţân redîf-i mansûre zâbiţânına maḥallerinde alây ve tâbur ta'lîmlerini ta'lîm itseler bu keyfiyet o meḥûle zâbiţânıñ tiz vâkıdde taḥşîl ve tekmîl-i funûn-u ḥarbiye itmelerine sebep olacağından bi-mennihi Te'âlâ sırası geldikde bu tarafdâ zâbiţâ gönderilmesi câiz olub gönderilecek zâbiţânıñ intihâb ve irsâli ḥâlâ bi'l-istiklâl 'Âsâkir-i Mansûre ser'askeri düstûr-u mükerrem müşîr-i müfehḥam nizâmü'l-'âlem vezirim Ḥüsrev Meḥmed Paşa edâme'llâhu Te'âlâ iclâlehunuñ 'uhde-i re'yine meḥûl olmaḥ ve 'âsâkir-i merķûmeniñ ta'lîm ve ta'lîmleriniñ teshîli zimmetinde haftada birkaç gün ve belki boş kaldıkca her gün kendü ḥaryelerinde ve ba'zen cesimce nâhiyeler ve ḳazâ başlarında gönderilecek mu'allimler ile dâimen ta'lîm ve ta'lîme meşĝûl olmaḥları münâsib olacağından ve aşıl maḥlûb daḥi ahâlî-yi bilâdıñ müktezâ-yı diyânet ve insâniyetleri üzere taḥşîl levâzım-ı cihâdiye ve kitâb-ı funûn-u ḥarbiye eylemeleri niyet-i ḥayriyesine mebnî idüğünden

aralık her bir sancağ ve kazâ ve qurânîñ ba'd ve mesâfesine göre bir bir vefk maṭlûb icrâ-yı tâ'limleriyçün münâdiye tertîbi ve maḥal teybini?? ve ta'limgâh taḥşîşi mişillü şeyleriñ vech-i münâsib-i maḥallinde neşveret ile ise öylece tertîb ve icrâsı kezâlik sancağ mutaşarıflarınıñ re'y-i rü'yetlerine mefûz olmak ve bunlarıñ senede iki def'a ḥasebü'l-nizâm büyük ta'limleriniñ icrâsıyla şuret-i mahâretleriniñ mu'âyenesi ve kazâlarda ta'lîm idecek neferâtıñ uşûl-i ta'lîmde olan ihtilâflarınıñ öğredilüb uydurulması?? zimmetinde ahâlîniñ ḥirâset ve zirâ'atdan ḥâlî qalındığı vakitte meşelâ rûz-ı hızır ve eylül mişillü mevsimlerde o meḳûle kazâ ve qurâdan 'âsâkir-i mezkûre sancağbaşı ve muḳarrer vâlî olan kürsî-yi vilâyete celb ve cem' ve anda on beş yigirmi gün miḳdârı tevḳîf ile ta'lîm ve ta'lîmlerine lâyıḳıyla diḳḳat ve nezâret olunmağ ve işbu redîf-i manşûre nizâmına qonulacağ âsâkiriñ icrâsı ta'lîm ve ta'lîmleri ve her dürlü îfâ-yı nizâm ve intizâmları bi'l-ḥaşşa sancağ mutaşarıflarınıñ 'uhde-i me'mûriyetlerine meḥûl ve bi'z-zât iḳdâm ve nezâretlerine mütevaḳḳıf olmak lâzım geleceğinden dâiman icâbına göre 'âsker bulunan kazâ ve qaşabaları gezüb bunlara 'ale'd-devam nezâret eylemeleri ve meşelâ bir sancağ dâhilinde bulunub ḥasebü'l-iḳtizâ bu taraftan voyvoda ile idâre olunan kazâda aşıl voyvodalık umûrine ḥalel gelmemek üzere işbu redîf-i manşûre nizâmınca 'âskeriye müte'allıḳ mevâdda ol-sancağıñ aşıl vâlisiniñ ḥükmü câri olmak ve işbu redîf-i manşûre nizâmâtına müte'allıḳ cânib-i ser'askeriden olunacağ evâmir ve ḳuvâhimi?? işbu me'mûr olacağ vüzerâya yazılıb ve kezâlik neferât-ı merḳûmeniñ yoḳlama uşûlleriniñ icrâsı ve jurnâlleriniñ?? tanzîmi keyfiyâtı daḥî cânib-i ser'askeriyeden verilecek ta'lîmnâmeye derc olunub müḳtezâsınca ḥareket olunmağ ve işbu redîf-i manşûre-i 'âskeriyeñ lede'l-ḥâce sefer-i hümâyûnum vuḳû'uyla me'mûriyetleri taḳrîrinde iḳtizâ iden elbise ve esliḥa ve mâhiye ve ta'yînâtı bi-'aynihâ 'Âsâkir-i Manşûre mişillü sâye-i iḥsân-vâye-i şâhânemde taraf-ı saltanat-ı seniyyemden i'tâ ve rü'yet olunacağından başqa ḥîn-i taḥrîrlerinde daḥî birer ḳat elbise nizâmiyeleri taraf-ı devlet-i 'âliyyemden verileceğinden temizce durmağ için neferât yalnız eṣnâ-yı ta'lîmde iktâ?? iderek eyyâm-ı sâirede kendü elbise-i 'âdiyeleriyle gezüb faḳat efrâd-ı ahâliden li-ecli'l-imtiyâz 'ale'd-devam cümlesi başlarına fes iktâ?? eylemek redîf-i manşûre zâbiṭanı sâir ahâlî-yi ferd-zâdeden?? mümtâz olmalarıçün her vakt elbise-i nizâmiyeleri üzerlerinde bulunmağ ve neferâtdan daḥî eyyâm-ı sâirede elbise-i nizâmiye heyetiyle görmeğ

94b-352

hâheşker olanlar olub da kendüleriniñ dâima giyecekleri elbise müretteb ba'de izîn aña göre yapdurmak istedikleri hâlde öylece ruşsat verilmek ve zâbıtân-ı merķûmeniñ şûret-i intihâbı ya'ni her bir yazılacak kimesneniñ li'âkat ve isti'dâdına göre küçük ve büyük zâbıtâ naşb ve icrâsı şûreti daħi sancaķ mutaşarıflarınıñ maħallinde mu'âyene ve tedķik ile intihâb ve re'yelerine meħûl olmak ve zâbıtân-ı merķûmeye iķtizâ iden nişân-ı 'âlîler bundan böyle her biriniñ naşb ve icrâları sancaķ mutaşarıfları taraflarından bi'l-icrâ hîn-i tekmiinde bâ-defter iş'âr ve istizân olunarak şudûr idecek emr ve fermân-ı hümâyûnuma taţbîken Darbhâne-i 'Âmire'mden i'mâl ve irsâl olunmak ve bunlarıñ lâzım gelen zâbıtân kılıcları ve bi'l-cümle tüfenk ve palaşka ve çanta ve maţhara ve terepente?? mişillü kâffe-i eşyâ-yı mükteziyeleri taraf-ı saltanat-ı seniyyemden i'tâ ve ihsân kılınacağından neferâta müte'allık tüfenk ve eşyâ-yı sâire faķat ta'lîm vakitlerinde zâbıtları ma'rîfetleriyle verilüb ba'de't-ta'lîm aħz ve hıfz olunması lâzımeden faķat verilecek elbise kendü yed zabt ve hıfzlarında olmasında temizce ve müntazam durması daħi melhûz olub her ne ise gerek tüfenkleriñ ve gerek elbise ve eşyâ-yı sâireniñ telefden? berü ve sâlim olacak vecihle ve uşûl-i nizâmca zâbıtlarınıñ inzimâm ma'rîfetleriyle münâsib maħallerde muħâfazaları ve elbiseniñ neferât yedine ibķası veyâhûd anıñ daħi ba'de't-ta'lîm aħz ve hıfzı maddelerinde maħal ve mevķi'ine göre enseb ve elzem olan şûretleriñ icrâsı daħi sancaķ mutaşarıflarınıñ 'uhde-i me'mûriyetlerine mefûz ve meħûl olmak ve işbu taħrîr olunacak neferâta sâye-i ihsân-vâye-i şâhânemde beşer guruş ve zâbıtân daħi münâsib miķdâr mâhiyeler verilmek üzere bi-mennihi Te'âlâ heman taħrîr ve tanzîmleri icrâ ve altı mâh zarfında her ne miķdâr meşârifleri vuķû'-bulur ise defterleri Der-Sa'âdet'ime irsâl olunarak aña göre topdan iķtizâsına bakılmak ve neferât-ı merķûmeniñ dâħil-i sancaķda li-ecli't-ta'lîm ta'yîn olunacak maħallere ictimâ'larında ve gerek senede iki def'a büyük ta'lîmlerini icrâsıyçün kürsi-yi livâya geldiklerinde verilecek ta'yînât ve meşârifât-ı sâireleri evvel emirde vâlîleriñ re'y ve ma'rîfetleriyle görölüb ber-vech-i meşrûh altı aylık bölündükde sünûh idecek irâde-i seniyyeme taţbîken tanzîm ve istifâ olunur ise de bundan mâ'adâ aralık aralık sancaķ mutaşarıfları nezâret-i 'âskeriyeye için kazâları dolaşdıķlarında vuķû'-bulacak meşâriflerini dâħil-i defter itmeyerek sâye-i me'âlî-vâye-i mülûkânemde kendü temettü'lerinden? rü'yet ve bulaşmak sebebiyle kazâlarda esb ve bârgîr vesâir dürlü hediye aħzından ve ahâlî ve fuķâraya bâr olacak meşârif vuķû'undan mücânebet ve nizâmâta dâir tûlen ve istikbâlen sûal ve istizân

idecekleri meşâlihi cânib-i ser'askeriyeye tahrîr ve istiş'âr iderek taraf-ı eşref-i şâhânemden bi'l-istizân kendülerine yazılacak veşâyâ üzere hareket ve bunlar ta'lîm ve ta'lîmlerine dâir ve mutazarrı'ât-ı sâiresine mütedâir iktizâ iden ta'lîmnâme-i cânib-i ser'askeriden i'tâ olunacağından aña göre icrâ-yı müktezâsına mübâderet ve bâlâda muharrer huşûsât-ı nizâmiyeden dolayı gerek kendi câniblerinden ve gerek sâir me'mûrîn taraflarından kimesneye bir gûna rencide ve ta'addî vukû'-bulmaması huşûsuna dahî begâyet ihtimâm ve diğkat eylemeleri lâzimedden olmağla aña göre cümle tarafından ifâ-yı farîza-i me'mûriyetlerine lâyıkıyla ikdâm ve ihtimâm olunmak huşûsları mecâlis-i şûrâda ittifâk-ı ârâ qarârgîr olarak huşûr-u fâizu'n-nûr-ı mülûkâneme 'arz ve istizân olunduğda mevâdd-ı meşrûha bi-tevfîk'illâhi Te'âlâ ittifâk-ı ârâ ile qarârgîr ve uşûl-i furû'-u dîn-i mübîn ve devlet-i 'âliyye-i uburihiyyetim?? hakkında mahz-ı hayr idüğü emr-i gayr-ı seniyye olmağdan nâşî ol-vecihle te'sîs-i nizâm olunarak 'ale'd-devam öylece düstûru'l-'âmel tutulmak üzere tanzim ve icrâsına irâde-i seniyye-i mülûkânem ta'alluğuyla ol-bâbda haçt-ı hümâyûn şevket-maqrûn-u pâdişâhahem şahîfe-i pirây şudûr olarak keyfiyet-i memâlik-i Anadolu ve Rumili'nde kâin eyâlât ve elviyye mahşûs evâmîr-i 'âliyyem neşr ve tesyâriyle i'lân ve iş'âr kılınmış olmağla sen ki mütesellim kapûcibaşı mûmâ-ileyhsin vuşûl-i emr-i şerîfimde şûret-i irâde-i işâbet'âde-i mülûkânem Virânşehir sancağında gayr-ı ez-sevâhil vâkı' kazâ ve kaşabât ve qarâ ahâlîsine etrâfiyla ifâde ve i'lân ve bundan maşşûd-u aşîl kâffe-i ehl-i İslâm'ın farîza-i zimmetleri olan funûn-u hayriye-yi memâlik-i mahrûsem sekenesiniñ bu gûnâ naşb ve meşâkkate giriftâr olmağsızın ve emr-i zirâ'at ve hîrâsetlerine hâlel gelmeksizin huşûr-u bâl ile kendü vağanlarında ber-vech-i suhûlet taşşîl iderek her bir mağalde müretteb ve müntazam

95a-352

cunûd-ı İslâmiye mevcûd bulunması kažiye-i?? hayriyesinden 'ibâret olduğı derk ve iz'ân ve cümleye gereğı gibi tefhîm ve etyân birle sen dahî Virânşehir sancağının sâhilde olan kazâlarından mâ'adâ hâvî olduğı sâir kazâlardan bilâ zâbiñân bir tâbur redîf-i 'Âsâkir-i Manşûre tahrîr ve terķîm birle uşûl-ü meşrûhaya taṭbîken naşb olunacak zâbiñân ma'rifetleriyle ta'lîm ve ta'lîmlerine bi'l-ikdâm funûn-u harbiyede herbiriniñ muharebesi? ve mahâretlerini ikmâl ve tatmîme gayret ve şarf rü'yet ve zinhâr a'mâz ve rızâ-yı müşâr zuhûl ve gâflet ile hilâf-ı rızâ ve muğâyir-i nizâm bir gûnâ hâl ve hareket vukû'a gelmemesi emrine mezîd i'tinâ ve diğkat eylemek fermânım olmağın i'lâmen ve tenbîhen mahşûşen işbu emr-i celîlü'l-ķadrım işdâr ile tesyâr olunmuşdur

imdi keyfiyet ma'lûmuñ olduĝda ber-vech-i meşrûh 'âmel ve hareket ile ifâ-yı müktezâ-yı kârgüzârı ve şadâkate şarf ve sa'y ve kudret-i ve hilâfından tevakkî ve mübâ'adet eyleyesin ve siz ki kuzât ve nüvvâb vesâir mûmâ-ileyhimsiz mazmûn-u emr-i fermân-ı pâdişâhanem siziñ daĝı meczûmuñuz? olarak müceb ve müktezâsınıñ icrâsına mezîd sa'y ve ĝayret ve hilâfından hazer ve mücânebet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdir olmuşdur **buyurdum ki**; vuşul bulduĝda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimiñ mazmûn-u itâ'at-maqrûnuyla 'âmel ve hareket eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfime i'timâd kılasız. Tahrîren fî-evâhir-i şehri Rebî'ü'l-evvel sene hamsîn ve mieteyn ve elf.

Ķoşantîniye el-mahrûse

95a-353

Ķaşamonu sancaĝı mütesellimliĝine ilhâken Virânşehir sancaĝı mütesellimliĝi daĝı 49 senesi martı ibtidâsından i'tibâren serbevâblıĝ dergâh-ı 'âliden 'âfûfetlü Dede Muştafâ Aĝa Ħazretleri'niñ mütesellimlik fermânı kaydıdır.

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'ü'l-meĝâmîd ve'l-mekârim el-muhtaş bi-mezîd 'inâyetü'l-melikü'd-dâim dergâh-ı mu'allâm ĝapûcibaşlarından Ķaşamonu sancaĝı mütesellimi olub bu def'a Virânşehir mütesellimliĝi daĝı ilhâken 'uhdesine ihâle kılinan Dede Muştafâ dâme-mecduhû ve mefâhirü'l-ĝuzât ve'l-ĝükkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-keâm Virânşehir sancaĝında vâkı' ĝazâlarıñ ĝuzât ve nüvvâbı zîde-fazhulum tevķî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcaĝ ma'lûm ola ki 'Âsâkir-i Mansûre ĝazînesinden mazbûtu elviyeden?? Virânşehir sancaĝı mütesellimi ĝapûcibaşılardan Ħasan Çâvûş-zâde Ħüseyin'in ba'zı uygunsuzluĝuna binâen anıñ 'azlıyla mütesellimliĝi mezkûruñ ĝarîha-i şahîbe-i?? cihândârânemden sen ki mütesellim-i ĝapucıbaşı mûmâ-ileyhsin ilhâken 'uhdeñe ihâlesi ĝuşûşuna irâde-i seniyye-i mülûkânem ta'alluĝ iderek ol-bâbda emr-i hümâyûn şevket-maqrûn-u şâhânem şeref-rîz sünûh ve şudûr olmuş olmaĝdan nâşî iktizâsınıñ icrâsı ĝâlâ 'Âsâkir-i Mansûre-i ĝazînesi defterdârı iftiĝârü'l-ümerâ-i ve'l-ekâbir es-Seyyid 'Abdurraĝman Nâfiz dâme-'uluvvuhuye lede'l-ĝavâle sâlifü'z-zikr Virânşehir mütesellimliĝiyle muĝaşşılıĝ-ı Virânşehir muĝâta'âsı iki yüz kırĝ doĝuz senesi martından ve merbûtu olan Virânşehir 'avârızıyla Anĝara Gebrân cizyesi mülĝâkatından livâ-i mezbûr cizyesi elli senesi muĝarreminden

95b-353

i'tibâren ma'lûmu'l-miĝdâr bedelât ve şemerât ile mütesellim-i sâbık mûmâ-ileyhiñ 'uhdesine mehûl bulunmuş olduĝu ĝazîne-i merĝûme zimmet defterlerinden müstebân

olub bu şûretde ḥasebü'ş-şurût cizye-i cibâyetineñ müsemmâ güzerân itmiş olduğundan iltizâmât-ı mezbûreden zikr olunan Virânşehir sancağı Gebrân cizyesinden şarf-ı nazar ile mâ'adâ muḥaşşılığ-ı Virânşehir mukâta'âsı ve mütesellimliği kırk dokuz ve merbût olan Virânşehir 'avârızı elli senelerine maḥsûben ber-mûceb-i şurût mûmâ-ileyh Hüseyn'iñ şarf ve tehvîlinden bedelât ve semerât-ı merķûme ve şarrâfiñ ta'ahhüdü ile saña der'uhde ve ihâle olunmak üzere emr-i şerîfim işdârı lâzım geleceği taḥrîr ve işâret kılinmış olmağın başmuḥâsebeden verilen 'ilm-u ḥaber mü'eddâsı üzere me'mûriyetiñi ḥâvî divan-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrım işdâr ve tesyâr olunmuştur imdi keyfiyet ma'lûmuñ olduḡda müktezâ-yı me'mûriyet ve lâzime-i kârgüzârı ve şadâkatıñ üzere mütesellimliği mezkûruñ ḥüsn-ü irâdesine diğkat ve zât-ı ḥilâfet-simât-ı şehriyârânede vedi'a-i cenâb-ı ḥâlîḡu'l-berâyâ olan sekene-i memleket ve fuķâra-yı ra'iyetiñ her ḥâlde ḥimâyet ve şiyânetleri ve âsar-ı ber-naḥş?? ve ta'addîden vekâyetleri esbâbını istiḥşâl birle taraf-ı eşref-i pâdişâhânem için cümleden da'vât-ı ḥayriyeye isticlâbına mübâderet ve 'uhdeñe meḥûl olan sâlifü'l-beyân iltizâmât ve sâireniñ vaḡt ve zemânıyla yerlü yerinden taḥşîl ve ḥazîne-i merķûmeye irsâl ve tesyîli ḥuşûşuna şarf-ı muḡadderet ve muğâyir-i rızâ vaz' ve ḥâlet vuḡû'unu tecvîzden mübâ'adet eyleyesin ve siz ki kuzât ve nüvvâb mûmâ-ileyhimsiz mazmûn-u emr-i şerîfim siziñ daḡî meczûmuñuz olarak mütesellimliği mezkûru daḡî ber-minvâl-i meşrûḡ mütesellim-i kapucibaşı-ı mûmâ-ileyhe zabt ve ḥâşîlât ve 'âidât ve müknenât-ı sâiresini öteden-berü olageldiği vecihle aḡz ve kabz itdirüb mütesellimliği umûrine kimesne tarafından müdâḡele ve ta'arruz vuḡû'a gelmemesi vesâilini istikmâle bi'l-ittifâḡ iḡdâm ve ḡayret ve ḥilâfindan ḡazer ve mücânebet eylemeñiz bâbında fermân-ı 'âlîşânım şâdır olmuştur **buyurdum ki;** vuşûl bulduḡda bu bâbda vech-i meşruḡ üzere şeref-yâfte-i şudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimu'l-imtişâlimiñ mazmûn-u itâ'at maḡrûnuyla 'âmel ve ḡareket eyleyesiz şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfime i'timâd kılasız. Taḡrîren fi-evâhir-i şehri Rebî'ü'l-âḡir sene ḡamsîn ve mieteyn ve elf.

Ḳoştantîniye el-maḡrûse

95b-354

Der-i devlet-mekine (boş) 'Âşâkir-i Mansûre alâylarından on dokuzuncu alâyıñ birinci ḡâburunuñ dördüncü bölüḡünde ikinci onbaşımiñ birinci neferi Virânşehirli 'Oşmân veledi Hüseyn Ḳonya muḡârebesinde sağı kolunuñ ḡoltuḡu altından ḡurşun işâbet iderek yârelenmiş ve sağı eli daḡî sâḡat olmuş olduğuna binâen kendüsüne beher şehri yigirmişer ḡuruş teḡâ'üdlük vazîfesi iḡsân-ı hümâyûn buyurulan berât-ı şerîf-i

‘âlîşân târîh-i iki yüz kırk dokuz senesi rebî‘ü'l-evvelisiniñ dördüncü günü olub sene-i mezbûre mâh-ı mezbûruñ dördüncü gününden sene-i mezbûre şevvâli'l-mükerremi dördüncü gününe gelinceye deĝin yedi aylık mâhiyesini Der-Sa‘âdet’imden aħz eylemiş olduğunu mütekâ‘id-i mezbûruñ ĥuzûr-u şer‘de taqrîri üzere sene-i mezbûre şevvâli'l-mükerremi dördüncü gününden işbu târîh-i i‘lâm gününe gelinceye deĝin mütekâ‘id-i mezbûr yedine verilmesi icâb iden mâhiyeleri beher şehr yigirmişer ĝuruşdan on üç aylık cem‘ân iki yüz altmış ĝuruş dahî ĥâlâ Virânşehir sancaĝı mütesellimi vekîli semâhatlü Muşliĥiddîn Aĝa kulları mütekâ‘id-i mezbûr yedine te’diye eylediĝi bi'l-iltimâs pâye-i serîr-i a‘lâya. Fî 4 Zi'l-ka‘de. Sene 250.

Ĥatem bi'l-ĥayr.

Âĥar sicile kayd.

Mühür

5. 2118 NUMARALI SAFRANBOLU ŞER‘İYYE SİCİLİ’NİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5.1. 2118 NUMARALI SAFRANBOLU ŞER‘İYYE SİCİLİ’NİN GENEL ÖZELLİKLERİ

2118 Numaralı Safranbolu Şer‘iyye Sicili, Hicri 1245-1250 Miladi 1829-1835 yılları arasındaki kayıtları içeren, numaralandırılmış 95 varaktan oluşmuştur. Defterde fermanlar, buyuruldular, hüccetler, i‘lamlar, tezkireler vs gibi pek çok belge bulunmaktadır. Vergi kalemleri, kaza-köy-mahalle başına düşen vergi miktarları, vergilerin kullanılma alanları, geciktirilmeleri ya da halktan alınan usulsüz vergiler, aynı ya da nakdi alınan keraste bedelleri vs. gibi vergilerle ilgili belgeler ve savaşta devletin bekası için mücadele eden, çeşitli hastalıklar ve yaralanmalar sonucu teka‘üdlüğe ayrılanlar, onların mahiyeleri, salyaneden muafiyetleri vs. gibi konularla ilgili belgeler defterde fazlaca bulunan kayıtlardır. Ayrıca kadı tayini, mütesellim tayin ya da ibkası, memurların gittikleri yerlerde kanun üzere davranmaları, tereke kayıtları, vasilikle ilgili kayıtlar, arazi anlaşmazlıkları, vakıflarla ilgili belgeler vs defterin içeriğini oluşturan diğer belgelerdir.

Defterdeki ilk belge cami vakfıyla alakalı ve 1249 yılına aittir.¹⁴⁶ Defterde kayıtlı ikinci belge de yine vakıfla alakalı ve 1247 yılına aittir. Sicilde Viranşehir sancağındaki haneleri gösteren 3.sırada kayıtlı belgenin tarihi belirtilmemiştir. Dördüncü sıradaki belgenin tarihi ise 1242’dir. Sonrasında genellikle sıralı olarak 1245, 1246, 1247, 1248, 1249, 1250 yıllarına ait çeşitli konularla alakalı gerek merkezden gelen gerekse kadı tarafından oluşturulmuş 354 belge kayıtlıdır.¹⁴⁷ Belgelerin çoğunun kayıt sırası yılların birbirini takibi şeklinde ise de zaman zaman bu sıranın dışına çıkılması söz konusudur.

5.1.1. 2118 Numaralı Safranbolu Şer‘iyye Sicili’ndeki Belgelerin Konularına Göre Dağılımı

2118 Numaralı SŞS’inde Osmanlı devlet merkezinden gönderilen pek çok farklı konuyla alakalı belgelerle birlikte Viranşehir sancağı halkı arasındaki bir takım anlaşmazlıklar ve kadı tarafından gerçekleştirilen hukuki ve toplumsal işlevsellikleri içeren belgeler bulunmaktadır. Defterin oluşturulduğu dönem, Osmanlı Devleti’nin

¹⁴⁶ Ahmed Akgündüz Safranbolu Şer‘iyye Sicilleri’nin numaraları ve hangi tarihler arasını içerdiklerini belirtirken 2118 numaralı defterin 1247-1250 yıllarını kapsadığını gösterir ancak 2118 numaralı defter 1245-1250 yılları arasındaki kayıtları içermektedir; Akgündüz, **a.g.e.**, s.207.

¹⁴⁷ Defter üzerinde çalışma kolaylığı oluşturması açısından belgeler transkripsiyon metninde numaralandırılmışlardır.

askeri yapılanmasını yeniden gözden geçirdiği zamanlara denk geliyor olması nedeniyle, merkezden gönderilen önemli sayıdaki belge askeri alanla ilgilidir.

Tablo-3 2118 Numaralı Safranbolu Şer'iyeye Sicili Belgelerinin Konuları

2118 Numaralı Safranbolu Şer'iyeye Sicili	
Kayıt Konusu	Belgeler
Altın ve Altın Fiyatları ile İlgili	55a-200, 55a-201, 72a-263, 74a-272, 84b-321
Anlaşmazlık	11b-46, 47b-175
Arazi Satışı ile İlgili	83b-316, 84b-320
Askerlikten İhrâc ile İlgili	56b-206, 57a-209, 79b-303, 89b-338, 89b-339
Asker Temin, Masraf ve Tahriiriyle İlgili	10b-35, 39a-151, 42a-159, 42b-160, 43b-162, 44a-165, 47b-176, 93b-352
Avarız Vergisi ile İlgili	37b-146
Ayanlık ile İlgili	65b-239
Bekâya ve Muhasebe ile İlgili	64ab-235, 65a-236, 65b-237, 74b-273, 75a-274, 75a-275
Cami Tamiri	93a-351
Çeşitli İşlerde Kullanılan Hayvanların Temin ve Masrafiyla İlgili	9b-32, 10a-33, 48a-177, 48a-178, 48b-179, 48b-180, 51a-186, 51b-187, 51b-188, 51b-189, 52b-193, 63b-232, 63b-233
Demirci ve Barutçu Neferi ile İlgili	63a-231, 80a-306
Dua	3a-5, 44a-163
Fırkateyn Yapımı, Aynî ve Nakdî Malzeme Temini ile İlgili	20b-91, 20b-92, 21a-93, 21a-94, 25a-112, 25b-113, 26a-114, 28a-121, 28a-122, 28b-123, 29a-124, 29a-125, 35b-142, 36b-143, 37a-144, 46a-171, 52a-190, 57a-210, 59b-219, 90b-343
Fırar Eden, İzni Bittiği Halde Dönmeyen Askerlerle İlgili	13a-56, 45a-168, 45a-169, 58a-212, 60b-222

Tablo-3 2118 Numaralı Safranbolu Şer‘iyye Sicili Belgelerinin Konuları

2118 Numaralı Safranbolu Şer‘iyye Sicili	
Kayıt Konusu	Belgeler
Gayrimüslimlerle İlgili	8b-20, 23b-106, 23b-107, 25a-111, 55b-202, 55b-203, 65b-238, 76b-291
Hane Sayısı ile İlgili	2a-3
İltizamla İlgili	87a-330
İmam ve Muhtar Nasbı ile İlgili	85a-322, 85a-323, 85b-324, 86a-327, 91a-345
İmdadiye ve Hazariye ile İlgili	8b-23, 71a-261
İzin Tezkiresi ile İlgili	75a-277, 75b-278, 75b-279, 75b-280, 75b-281, 75b-282, 75b-283, 75b-284, 75b-285, 75b-286, 75b-287, 75b-288, 79b-298, 79b-299, 79b-300, 79b-301, 79b-302, 79b-304, 90b-342, 90b-344
Kadı Tayini ile İlgili	9a-25, 13b-59, 16b-71, 44a-164, 64a-234, 67b-246, 70b-256, 84b-318
Kalyon Yapımı, Aynî ve Nakdî Malzeme Temini, Kalyoncu Temin ve Bedeli ile İlgili	5b-13, 11a-42, 11a-43, 12a-50, 12b-53, 12b-54, 16b-72, 17a-73, 17a-74, 17b-75, 33a-137, 33a-138, 34a-140, 38a-148, 38b-149, 45a-167, 59b-218, 60a-220, 63a-230, 78b-296, 79a-297, 80a-305, 86b-328, 87a-329
Keraste Nakil Gemisi Aynî ve Nakdî Malzeme Temini ile İlgili	87a-331, 87b-332, 88b-334, 92a-347, 92a-348
Mehmed Ali Paşa ile İlgili	42a-158, 43b-161, 44b-166, 46a-172, 57b-211, 67b-247
Mekare ile İlgili	66b-241, 66b-242
Mellah Temini ile İlgili	88b-334, 89a-335, 89a-337
Memurların Davranışları ile İlgili	8b-22, 71b-262
Men‘-i Mürûr ile İlgili	18b-77, 20a-90, 37b-147, 52b-192, 83b-317
Mübayaa ile İlgili	9a-31, 21a-95, 21b-96, 22a-97, 22b-98, 33b-139, 34b-141

Tablo-3 2118 Numaralı Safranbolu Şer'iyeye Sicili Belgelerinin Konuları

2118 Numaralı Safranbolu Şer'iyeye Sicili	
Kayıt Konusu	Belgeler
Mütesellimlikle İlgili (nasb, ibka, vekâlet)	19a-78, 19a-79, 37a-145, 66a-240, 67a-244, 81b-311, 95a-353
Nafaka ile İlgili	86a-326
Nakibü'l Eşrâflıkla İlgili	81a-308, 81a-309
Ödeme ile İlgili	70b-255, 70b-257
Ref'i Menzil ile İlgili	9a-30, 27a-115, 27a-116, 32b-136, 41b-157, 53a-194
Rûz-ı Hızır, Rûz-ı Kasım ile İlgili	5a-12, 6a-14, 13b-60, 14b-67, 15a-68, 16a-70, 24a-108, 24a-109, 24b-110, 30a-126, 30b-127, 39b-153, 40b-154, 41a-155, 41a-156, 53a-195, 53b-196, 54a-197, 54a-198, 54a-199, 61a-224, 61a-225, 61b-226, 62a-227, 62a-228, 62b-229, 68a-248, 68b-249, 69a-250, 69a-251, 69b-252, 77ab-292, 77b-293, 78a-294, 78b-295, 90a-340, 90a-341
Şa'îr ile İlgili	48b-181, 49b-182, 49b-183, 50a-184, 59a-216, 60b-223
Tabya Masrafı ile İlgili	3a-6, 7a-15
Tahsildarlık ile İlgili	67a-146
Teka'üdlükle İlgili	9a-27, 9a-29, 10b-34, 11a-38, 11a-39, 11a-41, 11b-47, 11b-48, 12a-49, 12a-52, 13a-55, 13b-58, 14a-62, 14a-64, 14b-66, 15b-69, 19a-80, 19b-81, 19b-82, 19b-83, 19b-84, 19b-85, 19b-86, 20a-88, 20a-89, 22b-99, 23a-100, 23a-102, 23a-103, 23a-104, 23a-205, 27b-117, 27b-119, 27b-120, 31a-128, 31b-131, 32a-133, 32a-133, 32a-134, 32b-135, 39a-150, 39b-152, 50b-185, 52a-191, 59b-217, 70a-254, 71a-258, 71a-259, 71a-260, 72b-265, 73a-267, 73b-270, 80b-307, 82a-312, 84b-319, 85b-325, 91b-346, 95b-354
Tereke ile İlgili	3a-7, 3b-8, 8a-17, 46b-173, 47a-174, 56b-207, 73b-268, 73b-269
Tophaneye Top Teslimi ile İlgili	75a-276
Tüfek Kundak Taslağı ile İlgili	92b-349, 93a-350

Tablo-3 2118 Numaralı Safranbolu Şer'iyeye Sicili Belgelerinin Konuları

2118 Numaralı Safranbolu Şer'iyeye Sicili	
Kayıt Konusu	Belgeler
Vakıfla İlgili	1a-1, 1a-2, 2a-4, 73b-271
Vergi Borçları ile İlgili	4b-9, 4b-10, 4b-11, 7a-16, 11b-44, 11b-45, 23b-106, 23b-107
Vergi Muafiyeti ile İlgili	9a-26, 9a-28, 11a-40, 12a-51, 13b-57, 14a-61, 14a-63, 14b-65, 20a-87, 31a-129, 32a-132, 56a-204, 56a-205, 57a-208, 72b-264, 73b-266, 82a-313
Vergi ve Vergi Usulsüzlükleri ile İlgili	8b-21, 10b-36, 10b-37, 18a-76, 45b-170, 81b-310, 82b-314, 83a-315, 89a-336
Vesayet, Vasilikle İlgili	8a-18, 8a-19
Yük Maddesi ile İlgili	58b-213, 58b-214, 58b-215, 60a-22, 70a-253, 76a-289, 76a-290

5.1.2. 2118 Numaralı Safranbolu Şer'iyeye Sicili'nde Yer Alan Belgelerin Özetleri

1a-1 Medine-i Taraklı-borlu'da Baba Sultân mahallesi sakinlerinden El-Hâc Mehmed Emin bin Mehmed'in vakfi vakfiyetinden, Bınarı? Cami-i şerifinin şem'i revgân ihtiyacının vakıf mütevellisine hatırlatılmasına dair belge.¹⁴⁸

1a-2 Hâcegân-ı Divân-ı Hümâyûn'dan Hasan Şerif Hazretleri'nin bağlara giderken Kuh tekyesinin önündeki ahşap köprüünün önünde bir musluk ihdas edip 35 guruş vakfetmesine dair belge.

2a-3 Viranşehir Sancağı kazalarında mevcut hane sayısını belirtir belge.

2a-4 Sandal-borlu? yakınında bulunan tekyeye ait vakıf mallarından Râgıp Ali Bey samanhanesi arkasındaki arsanın Kadı-zâde es-Seyyid İbrahim Efendi'ye kiralandığına ve kimsenin müdahalesine izin verilmediğine dair belge.

3a-5 Mehmed Hamdi Efendi'ye dua içerir belge.

¹⁴⁸ Sicilde derkenarı olan belgelerin derkenarları, özet yerine kullanılmış, derkenarı olmayan belgeler özetlenmiştir.

3a-6 Bendereğli’de inşa olunan tabyaların, ağnam bedelinin, Hüseyin Ağa’ya ikramiye ve tahsildariye, imza harcı gibi kalemlerin toplanması ve kaza başına ödenmesi gereken miktarları gösterir belge.

3a-7 Medine-i Taraklı-borlu’da Çavuş mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Fatma hatunun terekesini ve herhangi bir varisi olmadığından terekesinin beytü'l-mâl hazinesine aktarılacağını gösterir belge.

3b-8 Medine-i Taraklı-borlu sakinlerinden Arap asıllı el-Hâc Hasan bin Abdullah’ın vefatının ardından terekesinin eşi Fatma hatun ve başka varisi olmadığı için beytü'l-mâl hazinesine bırakılacağına dair belge.

4b-9 Viranşehir sancağına bağlı altı kazanın ödemesini geciktirdikleri miktarı Darphane-i Amire’ye teslim ettiklerine dair belge.

4b-10 Darbhâne’den verilen sahh-ı pusulası kaydı. Viranşehir’e bağlı altı kazanın Darphane-i Amire’ye ödedikleri miktarların kaza başına düşen gürüş miktarını gösterir belge.

4b-11 Bendereğli kazâsının borcunu ödediğine dair Darbhâne’den sahh-ı kaydıdır.

5a-12 Viranşehir sancağında ruz-ı hızır ve ruz-ı kasım vergilerinin kalemlerini ve sancak başına düşen miktarı gösterir belge.

5ab-13 Defter-i hulefâsından Mehmed Hâlid Efendi’nin memûr tahsîli olduğu kalyoncu bedelâtı taksît-i sânisinin edâsı sudûru.

6a-14 Medine-i Taraklı-borlu kazasının 1245 senesi ruz-ı hızır vergi kalemlerini ve köy ve mahallelere düşen miktarlarını gösterir belge.

7a-15 1245 senesi Bendereğli sahasında nazırı el-Hâc İsmail Ağa Hazretleri marifetiyle inşa olunan sekiz kıta tabya masrafının ödenmesinde Borlu kazası mahalle ve köyleri başına düşen kısmı gösterir belge.

8a-16 1245 senesi rûz-ı hızır itibarıyla Viranşehir sancağı kazalarının daha önceki borçlarıyla birlikte ödemeleri gerekli vergi miktarını gösterir belge.

8a-17 Müteveffa Asmaz Ahmed Ağa bin el-Hâc Mehmed’in tereke-i kassam defteri kaydını gösterir belge.

8b-18 Müteveffa Asmaz Ahmed Ağa bin el-Hâc Mehmed’in sadr-ı sağır oğlu Ahmed ve sadriye-i sağire kızı Fatıma’nın kendileri ve babalarından kalan mallarının yönetimi için vasi tayinine dair belge.

8b-19 Müteveffa Asmaz Ahmed Ağa bin el-Hâc Mehmed'in sadr-ı sağır oğlu Ahmed ve sadriye-i sağire kızı Fatıma'nın vasileri anneleri Halime ibneti el-Hâc İsmail'in, çocuklarının ihtiyaçları doğrultusunda harcama yapabileceğine dair belge.

8b-20 Rum esirleri hakkında sâdır olan mektûb ve nemikâsı sureti.

8b-21 Aralık tevzî' olunmamak babında sâdır olan emr-i âli memhûrdur.

8b-22 Vüzerâ, mîrmîran ve sair memurlara gittikleri yerlerde konak verilmemesini ve sudan başka bütün ihtiyaçlarını kendi keselerinden karşılamaları gerektiği husunu içerir belge.

8b-23 Devletlü Hüsrev Mehmed Paşa Hazret-i ser'asker zaferpeyker efendimiz mühr-ü âlileriyle memhûrdur. Bayındır, Kuz, Hamamlı köylerinin imdadiyeleri ile ilgili belge.

8b-24 Hamamlı karyesi sakinlerinin şa'îr fiyatının artması ile ilgili yaşadıkları sıkıntıyı ve idare-yi menzil için kiracıbaşı istediklerini gösterir belge.

9a-25 Es-Seyyid Mehmed Zühdi Efendi'nin kadılığa tayinini gösterir belge.

9a-26 Âsâkir-i Mansûre-i Muhammediye'den Za'ferân-borlulu Mehmed nâm mecrûhun tekâlifden afvı fermân-ı memhûr.

9b-27 Âsâkir-i Mansûre-i Muhammediye'den Za'ferân-borlulu Mehmed'in tekâ'üdlük vazîfesi berâtı sûreti.

9a-28 Âsâkir-i Mansûre-i Muhammediye'den Za'ferân-borlulu onbaşı Osmân'ın vergi muâfiyetleri kaydı.

9a-29 Âsâkir-i Mansûre-i Muhammediye'den Za'ferân-borlulu Osman'ın tekâüdlük vazîfesi berâtı sureti.

9a-30 Menzil ücretlerine onar pâre dahi zamla kırkar pâreye itlâğı fermânı kaydı.

9b-31 1245 yılı rûz-ı Hızır tevzî'inde Tarak-borlu kazası karye ve mahallelerinin ödemeleri gereken vergi miktarını, daha önceki borçları da dikkate alarak, gösterir belge.

9b-32 Esbân tayinatı tahsilinin yapılması ve Viranşehir sancağı kazalarının kaza başına vermeleri gereken şa'îr miktarına dair belge.

10a-33 Esbân tayinatı tahsilinin yapılmasına ve Borlu kazası mahalle ve karyeleri başına düşen şa'îr miktarını gösterir belge.

10b-34 Âsâkir-i Mansûre-i Muhammediye'den Za'ferân-borlulu Mehmed'in tekâ'üdlüğünü gösterir belge.

10b-35 Viranşehir sancağından yetmiş beş nefer humbaracı askerinin temini ve bu askerler temin edilirken dikkat edilmesi gerekli noktaları gösterir belge.

10b-36 Vergi tahsil konumunda olanların kendi iradeleriyle fazladan herhangi bir ücret almaktan uzak durmaları gerektiğini, vergilerin alışılmış usul üzere alınması gerektiğini aktarır belge.

10b-37 Cânib-i serâskerîden kezâlik zî-kudret emri. Vergi tahsil görevini üstlenenlerin, halkın üzerine herhangi bir fazladan yük yüklememeleri, usulünce ve hızlı bir biçimde bu işleri gerçekleştirmelerine dair belge.

11a-38 Âsakir-i Mansûre'den Za'ferân-borlulu Emin'in teka'üdlüğü ve mahiyesine dair belge.

11a-39 Âsakir-i Mansûre alaylarından dördüncü alayın beşinci taburunun birinci bölüğünde üçüncü onbaşısının üçüncü neferi Osman'ın teka'üdlük ücretinin üç aylık altmış gurusunu, Viranşehir sancağı mütesellimi es-Seyyid Hüseyin Ağa marifetiyle ödendiğini gösterir belge.

11a-40 Âsakir-i Mansûre alaylarından dördüncü alayın beşinci taburunun birinci bölüğünde üçüncü onbaşısının üçüncü neferi Osman'ın teka'üdlüğü belgesi.

11a-41 Âsakir-i Mansûre alaylarından dördüncü alayın beşinci taburunun birinci bölüğünde üçüncü onbaşısının üçüncü neferi Osman'ın salyane ve tekâlifden muafiyeti ve kendisine saygıda kusur edilmemesine dair belge.

11a-42 Kalyoncu bedeli sureti.

11b-43 1246 senesinde Donanma-yı Hümâyûn'a Viranşehir sancağından tertip olunan elli nefer kalyoncu bedelinin yarısının ruz-ı kasımda yarısının da dört ay sonra tahsiline dair belge.

11a-44 1246 senesinde Darbhâne-i Amire'ye ödenmesi gerekli miktarın ödenmesi ile ilgili gönderilen pusula.

11b-45 Viranşehir sancağının on iki kazasının ödemeleri gerekli miktarı ödediklerine dair Darphane'den verilen kaydı gösterir belge.

11b-46 Kuzyakalı Fatıma Hatun'un zevcesinin arâzî da'vâsı fermânı kaydını gösterir belge.

11b-47 Âsâkir-i Mansûre'den Za'ferân-borlulu Emîn'in tekâ'üdlülüğünü gösterir belge.

12a-48 Âsâkir-i Mansûre'den Za'ferân-borlulu Veli'nin tekâ'üdlülüğünü gösterir belge.

12a-49 Cânib-i hazret-i ser'askeriden tekâ'üdlük vazîfesi tezkeresi mücebince verilen i'lâmı.

12a-50 Kalyoncu bedelinden Borlu hissesini gösterir belge.

12a-51 Kecinos kazâsından? Âsâkir-i Mansûre'den Mustafa'nın sâlyânedен muâfiyet emri kaydı.

12a-52 Kecinos kazâsından Mustafâ'nın tekâ'üdlük vazîfesi berâtı kaydıdır.

12b-53 246 senesi matlûb buyurulan aynen kalyoncu neferâtının fermân-ı âlişân kaydı.

12b-54 Emr-i âlî mücebince buyuruldu-yu sâmi hazret-i velîyyü'n-na'im kaydı.

13a-55 Âsâkir-i Mansûre'den Emîn veledi Ahmed'in ma'a zam ile verilen müceddeden berât-ı şerîfi kaydı.

13a-56 Âsâkir-i Hassa'dan firar eden askerlerin gittikleri yerlerde barındırılmamalarına ve bu kimselerin tespit edilerek hemen geri gönderilmelerine dair belge.

13b-57 Za'ferân-borlulu İsmâîl'in sâlyânedен muafiyeti emri.

13b-58 Za'ferân-borlulu İsmâîl'in on guruh tekâ'üdlük vazîfesi berâtı.

13b-59 İbrâhîm Efendi-zâde es-Seyyid Mehmed Zühdî Efendi'nin kadı tayini ile ilgili.

13b-60 1246 senesi Taraklı-borlu rûz-ı kasım tevzi' defteri içeriğini gösterir belge.

14a-61 Borlulu Kâdir-oğlu Hâcî Ahmed'in sâlyânedен muâfiyeti emri kaydı.

14a-62 Âsâkir-i Mansûre'den Hâcî Ahmed'in tekâ'üdlük berât-ı şerîfi-âlişân-i kaydı.

14a-63 Âsâkir-i Mansûre'den Tefen kâzâsından mütekâ'id Mustafâ'nın sâlyâne muâfiyeti emri kaydı.

14a-64 Âsâkir-i Mansûre'den Tefen kâzâsından mütekâ'id Mustafâ veledi Osman'ın berât-ı şerîfi-âlişânı kaydı.

14b-65 Şehabeddin kazâsından tekâ'üd-i İbrâhîm'in sâlyâne muâfiyeti emri kaydı.

14b-66 Şehabeddin kazâsından tekâ'üd-i İbrâhîm'in mahiyesini ve taşra ve Asitâne'deki tekâ'üdlüklerin yapmaları gerekenleri gösterir belge.

14b-67 Viranşehir sancağı mütesellimi Hüseyin Ağa Hazretleri'nin de bulunduğu mahkemede, Taraklı-borlu ve kuraları vücûh ve a'yanı kendilerinden usûlünce alınmayan, zor kullanılarak ve tehdit edilerek fazladan alınan vergilerin, ödemeleri

gerekli diğer kalemlerin yerine verilmek suretiyle, iadesinin gerçekleştiğini gösterir belge.

15a-68 1245 senesi Virânşehir sancağı kazalarının ödemeleri gereken rûz-ı hızır ve rûz-ı kasım vergi kalemlerini ve kaza başına düşen miktarlarını gösterir belge.

16a-69 Âsâkir-i Mansûre sancakdârı Hâcî Ahmed'in tekâ'üdlük mâhiyesini gösterir belge.

16b-70 1246 senesi Taraklı-borlu rûz-ı kasım tevzi'ini gösterir belge.

16b-71 1246 senesi ramazan ayının başından itibaren Mehmed Hamdi Efendi'nin Taraklı-borlu'ya kadı olarak tayinini gösterir belge.

16b-72 246 senesi Bendereğli sâhasında nâzırı el-Hâc İsmâîl Ağa ma'rifetiyle inşâ olunan kalyon-u hümâyûn emr-i âlî kaydı.

17a-73 246 senesi Bendereğli sâhasında inşâ olunan kalyon-u hümâyûn felenk ağacı emri kaydı.

17a-74 Medîne-i Bolu'dan Virânşehir sancağına isâbet iden kalyon-u hümâyûn mütenevvi'ası kaydını gösterir belge.

17b-75 Medîne-i Bolu'dan Virânşehir sancağına isâbet iden kalyon-u hümâyûn mütenevvi'ası zammını ve kaza başına düşen miktarın kaydını gösterir belge.

18a-76 Tevzi' defterlerine dikkat olunmak bâbında emr-i âlî kaydı.

18b-77 Men'-i mürûr hakkında emr-i âli kaydı.

19a-78 246 senesinden Borlu vücûh ve hanedân kadiminden 'atüfetlü Çiçek-zâde ve 'Ali Ağa Hazretleri'nin mütesellimlik emri kaydı.

19a-79 Çiçek-zâde ve 'Ali Ağa Hazretleri'nin mütesellimlik zabtı emr-i kaydı.

19b-80 Ova kazâsından mütekâ'id Emin'in i'lâm kaydı.

19b-81 Eflâni kazâsından Ulugeçid karyeli Osmân'ın tekâ'üdlük i'lâmı kaydı.

19b-82 Kecinos kazâsından kolsuz tekâ'üd Emin'in kaydı.

19b-83 Kecinos kazâsından tekâ'üd Mustafâ'nın kaydı.

19b-84 Şehâbeddîn kazâsından mülazım Za'ferân-borlulu İbrâhim'in tekâ'üdlük kaydı.

19b-85 'Âsâkir-i Mansûre'den Konârı karyeli Za'ferân-borlulu Hüseyin'in tekâ'üdlük kaydı.

19b-86 Virânşehirli Ârif'in tekâ'üdlük berâtı kaydı.

20a-87 Virânşehirli çavuş Ârif'in tekâlifden emşâli mişillü muâfiyet emri kaydı.

20a-88 Ulus kazâsından tekâ'üd mezbûr Osmân' a virilen i'lâm kaydı.

20a-89 Eflâni kazâsından tekâ'üd-ü mezbûr Emîn veledi Ahmed'in i'lâmı kaydı.

20a-90 Men'i mürûr hakkında gelen emr-i âlî kaydı.

20b-91 Çalık-zâde Hasan Ağa'nın isti'lâmı emri kaydı.

20b-92 Amasra sahasında inşa olunan firkateyn-i hümâyunun Viranşehir sancağında keraste bedeli verilen kazâlarının defteri sicile kaydı.

21a-93 Amasra sahasında inşa olunan firkateyn-i hümâyûnun Der-Saâdet'e gönderilen defter-i keraste-i 'ayni kaydı.

21a-94 Bâlâda kayd olunan keraste-i mezkûrun Der-Saâdet'e irsâl olunan i'lâm-ı şer'îyesi kaydı.

21a-95 244 senesi Viranşehir sancağında mübaya'acı 'Abdülhalim Ağa tarafından toplanılıp ânbar-ı amireye teslim edilen hinta ve şa'îrin hangi kazadan ne kadar alındığına dair kaydının tutulması gerekliliğine dair belge.

21b-96 244 senesi mübâya'a husûsuyçün bâ-fermân-ı âlî matlûb buyurulan defteri.

22a-97 244 senesi mübaya'ası defter-i mümza kaydı.

22b-98 244 senesi mübâya'a fiyâtı makbûziyçün bâ-fermân-ı âlî matlûb buyurulan i'lâm kaydı.

22b-99 Virânşehir kazâsından tekâ'üd mezbûr Ârif'e verilen i'lâm kaydı.

23a-100 Tekâ'üd Mehmed veledi Mehmed'in ikinci i'lâmı.

23a-101 İşkodralı Mustafâ Paşa'nın üzerine gidilmesine dair karâr emri vürûdu.

23a-102 Zerzeneli Emîn'in tekâ'üdlük vazîfesi i'lâmı.

23a-103 Zerzeneli Mansûre-i Muhammediye'den Velî'nin i'lâm kaydı.

23a-104 Virânşehirli mansûre çavûşu Ârif'in i'lâm kaydı.

23a-105 Tefen kazâsından Âsâkir-i Mansûre'den Mustafâ veledi Osmân'ın i'lâm kaydı.

23b-106 246 senesi matlûb buyurulan müteveffâ İbrâhîm Yemenî Bey'in bekâyâsı emri.

23b-107 İbrahimYemeni Bey'in bekayasının toplanmasının ardından Zimmi Ovakim'e verilmesi gerekeni gösterir belge.

24a-108 246 senesine mahsûben rûz-ı hızır Borlu kazâsı sulh-i müfide buyurulan defteri kaydı.

24a-109 1246 senesi rûz-ı hızırında Borlu kazası mahalle ve karyeleri hissesine düşen vergi miktarlarını gösterir belge.

24b-110 1246 senesi rûz-ı hızır Borlu kazâsı sernâme fermanı defterinin kaydı.

25a-111 ‘Ayvas-oğlu kızı Desbine nasrâniyenin divâne olduğu kaydı.

25a-112 47 senesi Akçaşehir sâhasında inşa olunan kırk dokuz zirâ‘ firkateyn-i hümâyûnun emri kaydı.

25b-113 Keraste-i mezkurun medine-i Bolu mahkemesinden Virânşehir sancağına isâbet iden defter-i mûmzâ kaydı.

26a-114 247 senesi evvel-bahârında Akçaşehir sâhasında a‘yânı ma‘rifetiyle inşasına irâde-i seniyye ta‘alluk iden kırk dokuz zirâ‘ firkateyn-i hümâyûn ecnâs-ı keraste defteri kaydı.

27a-115 247 senesi matlûb buyurulan ref‘-i menzil bedeli iki yüz kırk iki senesine mahsûben matlûb olunan emr-i âlî kaydı.

27a-116 242 senesine mahsûben 243 senesi bâ-fermân-ı âlî matlûb buyurulan ref‘-i menzil bedelinin Asitâne-i Saâdet’e gönderilen i‘lâm kaydı.

27b-117 Borlulu tertipçi onbaşı İsmâîl Ağa’ya verilen üç aylık i‘lâmı kaydı.

27b-118 Borlu kazâsı müftîsi Hüseyin Hilmi Efendi Hazretleri’nin ibkâsı kaydı.

27b-119 Şehâbeddîn kazâsından mülâzım İbrâhîm yedine verilen i‘lâm kaydı.

27b-120 Kecinos kazâsından tekâ‘üd Mustafâ’nın i‘lâm-ı kaydı.

28a-121 247 senesi Bartın sâhasında inşa olunacak kırk dokuz zirâ‘ firkateyn-i hümâyûn emri kaydı.

28a-122 Paraçol palâvara ağaçlarının emr-i kaydı.

28b-123 Keraste-i mezkûrun Bolu’dan Virânşehir sancağı hissesi defter-i mûmzâ kaydı.

29a-124 247 senesi Bartın sâhasında inşa olunan kırk dokuz zirâ‘ bir kıt‘a firkateyn-i hümâyûnun keraste ihtiyacına dair belge.

29a-125 247 senesi Bartın sâhasında a‘yânı İbiş Ağa ma‘rifetiyle inşa olunan kırk dokuz zirâ‘ bir kıt‘a firkateyn-i hümâyûnun taksîmi ağa-yı mûmâ-ileyh yedine i‘tâ olunan defter-i mûmzâ kaydı.

30a-126 Kırk altı senesi rûz-ı hızır rûz-ı kasım kalemlerini ve bunların Virânşehir kazalarına tevzi‘ini gösterir belge.

30b-127 Kırk altı senesi rûz-ı hızır sancak tevzî‘ defteri fermân-ı âlî kaydı.

31a-128 Bartınlı İbrâhîm tekâ‘üdü berâtı kaydı.

31a-129 Âsakir-i Mansûre alaylarından sekizinci alayın dördüncü taburu beşinci bölüğünde mülâzım-ı şânî Bartınlı İbrahim’in memleket salyane ve tekalifinden muafiyeti ve kendisine saygı gösterilmesine dair belge.

31b-130 Sûret-i vekâyi' mektub-u kâimmekâmı kaydı.

31b-131 Borlulu Pide-oğlu Mehmed'in tekâ'üdlük vazîfesi berât-ı şerîfi kaydı.

32a-132 Borlulu Pide-oğlu'nun salyânededen muâfiyeti emri kaydı.

32a-133 Âsâkir-i Mansûre tekâ'üdlüklerinden Çehârşenbe kazâsından Hasan'ın berât-ı kaydı.

32a-134 Mezbûr Hasan'a verilen tekâ'üdlük vazîfesi i'lâm-ı kaydı.

32b-135 Çehârşenbe kazâlı Ziver Hasan'a verilen tekâ'üdlük i'lâmı kaydı.

32b-136 Ref'-i menzil bedeli emr-i âlî kaydı.

33a-137 Kalyoncu bedelin emri sûreti.

33a-138 Viranşehir sancağından Donanma-yı Hümâyûn'da istihdam olunacak yüz nefer kalyoncu 'askeri bedellerinin yarısı ruz-ı kasımda yarısının da çeşitli masraf kalemleriyle beraber dört ay sonra ödenmesi gerektiğine dair belge.

33b-139 244 senesi mübâya'a fiyâtından bâkî kalan üç tertûbinin defteri kaydı.

34a-140 247 senesi kalyoncu bedelinden taksît-i evvel ve taksît-i şânî Borlu kazâsı hissesine tevzî' defteri.

34b-141 244 senesi mübâya'a fiyâtından bâkî kalan fiyâtın mesârifî ba'de'l-ihrac bâkî meblağdan Borlu hissesini 246 senesi rûz-ı kâsımına mahsûb olunub bâkî kalan duyûnleri defter kaydı.

35b-142 247 senesi evvel-bahârında Akçaşehir sâhasında a'yânı el-Hâc Mehmed Ali Ağa'nın mukaddem tevzî' olunan keraste defteri terkîn olunub müceddeden bâ-fermân-ı âlî keraste zamla tevzî' olunub a'yân-ı mûmâ-ileyh yedine müceddeden i'tâ olunan defter-i mûmzâsı kaydı.

36b-143 Akçaşehir sâhasında inşa olunacak firkateyn zam olunan paraçol kebîr ve palâvara isâbet iden Bolu pusulası kaydı.

37a-144 Akçaşehir sâhasında inşâ olunan firkateyn-i hümâyûnun paraçol kebîr ve palâvara kerasteleri ağaçdan yapılmak üzere taksîm olunmasına sâdır olan fermân-ı âlî kaydı.

37a-145 Çiçek-zâde âtûfetlü Ali Ağa Hazretleri'nin 247 senesinin mütesellimlik ibkâsı emr-i âlî kaydı.

37b-146 248 senesi Viranşehir sancağının 'avârız fermân-ı' âlişâmı kaydıdır.

37b-147 247 senesi Hüseyin Efendi'ye mürûr tezkiresi verilmek üzere mektûb-u kâimmekâmı.

38a-148 247 senesi Bendereğli sâhasında dergâh-ı âlî kapûcibaşlarından Hâcî İsmâîl Ağa ma‘rifetiyle inşâ olunacak kalyon-u hümâyûnun kerastesinden bedel olan ba‘zı kazâların bedel i‘tâ etmesiyçün sâdır olan emr-i âlî kaydı.

38b-149 Kalyon-u hümâyûndan bedel i‘tâ iden kazâların nısf-ı bedelleri tevzî‘ defteri kaydı.

39a-150 Borlulu Çiftlik karyesinden Âsâkir-i Mansûre tekâ‘üdî Mehmed veledi Mehmed’in i‘lâm kaydı.

39a-151 Âsâkir-i Mansûre’den tekâ‘üd olan on yedi neferin yerine matlûb olan âhari âlî kaydı.

39b-152 Borlulu Âsâkir-i Mansûre’den Pide-oğlu Mehmed yedine verilen i‘lâm kaydı.

39b-153 246 senesi rûz-ı kâsım kalemlerini ve Bolu sancağı kazaları başına düşen miktarları gösterir belge.

40b-154 246 senesi rûz-ı kasımı i‘tibârıyla vukû‘-bulan sancak tevzî‘i defterinin tevzî‘ olunmasına sâdır olan fermân-ı âlî kaydı.

41a-155 246 senesi rûz-ı kâsım Borlu kazâsı sürnâme defteri kaydı.

41a-156 246 senesi rûz-ı kâsım i‘tibârıyla vukû‘-bulan Borlu kazâsı defterinin yekûn tenzîl olunarak tevzî‘ine ruhsat buyurulan fermân-ı ‘ âlî kaydı.

41b-157 242 senesine mahsûben olmak üzere bekâyâ kalmış Bolu ve Virânşehir sancakları kazâlarından bâ-fermân-ı âlî matlûb buyurulan ref‘-i menzil bedeliyesi emrî kaydı.

42a-158 247 senesi bâ-fermân-ı âlî Arabistân seraskeri Mehmed Paşa Hazretleri maiyetine matlûb olunan askerin Virânşehir sancağına aynen tevzîi kaydı.

42a-159 Asker-i mezkûrun harçlıkları başbûğu ve mesârifî sâir tevzîi kaydı.

42b-160 Âsâkir-i mezkûre mesârifinden Borlu hissesine isâbet iden meblağın Borlu kazâsı tevzîi defteri kaydı.

43a-161 247 senesi bâ-ferman-ı âlî Virânşehir sancağından Haleb Şehbâ vâlisi ve Arabistân seraskeri Mehmed Paşa Hazretleri maiyetinde istihdâm olunacak askerin emri kaydı.

43b-162 Borlu kazâsı hissesine isâbet iden on dokuz nefer piyâde ve dört nefer süvâri ki cemân yigirmi üç nefer askerin aynen kazâ-i mezbûre tevzîi defteri kaydı.

44b-163 Dua

44b-164 Kadı tayinini gösterir belge.

44a-165 247 senesi Virânşehir sancağından matlûb buyurulan aynen yüz nefer kalyoncu askerinin fermân-ı âlîşânî kaydı.

44b-166 247 senesi Virânşehir sancağından matlûb buyurulan aynen yüz nefer kalyoncu askerinin buyuruldu-yu Tersâne-i Âmire kaydı.

45a-167 Bendereğli sahasında dergâh-ı âli kapucubaşlarından el-Hac İsmâil Ağa ma‘rifetiyle inşa olunmakta olan kalyon-u hümâyûnun çeşitli kereste bedellerinden Borlu kazası hissesine düşen miktarının tahsili ile ilgili belge.

45a-168 İznikmid, Bolu, Mudurnu, Devrek, Za‘ferân-borlu, Kastamonu, Ankara, Kangırı, Niğde, Kayseri taraflarından istenilen neferatın bir an önce temin edilmesine dair belge.

45b-169 Âsâkir-i Mansûre-yi Muhammediye’den çeşitli sebeplerle izinli olarak ayrılan ancak izin müddetini geçiren neferleri gösterir belge.

45b-170 Arıcak ve Karabük karyeleri tekâlifi husûsuyçün sâdır olan emr-i ‘ âlî kaydı.

46a-171 247 senesi evvel-bahârında Bartın sâhasında İbiş Ağa ma‘rifetiyle inşâ olunan fırkateynin dokuz aded kazâya bedelleri tevzî‘ defteri kaydı.

46a-172 247 senesi Mısır vâlisî Mehmed Ali Paşa hakkında sâdır olan fermân-ı âlî kaydı.

46b-173 Hâcî Halîl mahallesinde fevt olan Hâce oğlu zevcesi Halime’nin terekesi beytül-mâl Çiçek-zâde âtûfetlü ‘Ali Hazretleri’ne verilen defteri kaydı.

47a-174 Medîne-i mezkûre vücûhû el-Hâc Sâlih Ağa’nın müteveffiyeye hemşiresinin kassâm defteri kaydı.

47b-175 Zerzeneli değirmen anlaşmazlığı maddesinin i‘lâmı.

47b-176 247 senesi Bolu ve Virânşehir sancaklarından bâ-emr-i âli matlûb buyurulan beşyüz neferin fermânı kaydı.

48a-177 Bolu’dan Virânşehir sancağına isâbet iden katırın pusulası kaydı.

48a-178 Bâ-fermân-ı âlî tertîb olan katırın isti‘câlî üzere kaydı.

48b-179 Bâ-fermân-ı âlî tertîb olan katırlarla ilgili hızlı hareket edilmesini belirtir belge.

48b-180 47 senesi bâ-fermân-ı âlî matlûb olan katırın taksîm defteri kaydı.

48b-181 247 senesi Anadolu cânibine sevk olunan âsâkirin hayvânât ta‘yinat için Bolu ve Virânşehir sancaklarından matlûb buyurulan şa‘îrin fermân-ı kaydı.

49b-182 47 Senesi bâ-fermân-ı âlî matlûb olunan şa‘îrden Virânşehir sancağı hissesine isâbet iden Bolu pusulası kaydı.

49b-183 Matlûb olunan mübâya‘a şa‘îrin tevzî‘ defteri kaydı.

50a-184 247 senesi matlûb buyurulan şa‘îrden Borlu kazâsı olan tevzî‘ defteri kaydı.

50b-185 Âsâkir-i Mansûre’den Bartınlı İbrâhîm tekâ‘üdlük kaydı.

51a-186 247 senesi Anadolu cânibine sevk olunan âsâkir-i Mansûre alâylarıyçün matlûb olunan esterânın tevzî‘ defteri kaydı.

51b-187 247 senesi Bayındır karyesine cânib-i sancakdan idâresiyçün verilen on yedi bârgîri mesârifî tevzî‘ defteri kaydı.

51b-188 Matlûb buyurulan esterândan Borlu hissesini tevzî‘ defteri kaydır.

51b-189 Bârgîrden Borlu hissesi tevzî‘ defteri kaydı.

52a-190 1247 yılında Akçaşehir sahasında inşa olunacak firkateyn-i hümâyûnun keraste ihtiyacının karşılanması ile ilgili belge.

52a-191 Âsâkir-i Mansûre’den Za‘ferân-borlulu Tertipçi onbaşı İsmâîl’in i‘lâmı kaydır.

52b-192 Mürûr maddesi için sudûr iden kâimmekâm-ı âlîmekâm hazretleri mektûb kaydı.

52b-193 247 senesi Anadolu cânibine matlûb buyurulan katırların otuz sekizinci serdâr-ı Ekrem ve devletlü Hüseyin Paşa Efendi fenâsından gerü iâde idüb müretteb gönderilen katırların mesârifî tevzî‘i defteri.

53a-194 247 senesine mahsûben bâ-fermân-ı âlî matlûb buyurulan ref‘-i menzil bedeliyesi emri kaydı.

53a-195 247 senesine mahsûben vukû‘-bulan rûz-ı hızır sancak defterinin tevzî‘ emrim kaydı.

53b-196 247 senesinin rûz-ı hızır sancak defter kaydı.

54a-197 247 senesinin Borlu kazâsı defter tevzî‘i defteri kaydı.

54a-198 247 senesine mahsûben rûz-ı hızır i‘tibârıyla vukû‘-bulan Borlu kazâsı defterinin tevzî‘ emri kaydı.

54b-199 247 senesine mahsûben rûz-ı hızır Borlu kazâsı ser-nâme defter-i taksimi kaydır.

55a-200 Ecnâs-ı altun Darbhâne-i Âmire’ye irsâl olunmak üzere sudûr iden şeyhülislâm mektûbî kaydı.

55a-201 Ecnâs-ı altun Darbhâne-i Âmire'ye irsâl olunmak mûcebince Darbhâne-i Âmire defteri kaydı.

55b-202 Zimmiyân Kırân karyesinden helak olan Dernaboy?? oğlu 'Âcî Anaştaş veledi Sove'nin kebîre kızı Kirbaki ile er karındaşı Kiryako'nun da'vâlarının karine verilen hüccet kaydı.

55b-203 Kıranköyü mütemekkinlerinden Kırkor-oğlu? Praşko ve Botos-oğlu Hiristodolos ve Kırbekir Âci Siva'nın oğlu Andon ve Avrağım'in oluşturdukları rahatsızlıklar nedeniyle Küre-i Nühâs'a gönderilmelerine dair belge.

56a-204 Âsâkir-i Mansûre alâylarından birinci alâyın ikinci tâburunun mümtâz bölüğünde dördüncü on başının birinci neferi Za'ferân-borlulu İbrâhîm'in askerlikten ihrac ve vergi muafiyetini gösterir belge.

56a-205 Borlulu Çâvûş Mustafâ'nın salyâneden muâfiyet emri kaydı.

56b-206 Za'ferân-borlulu Mustafâ Çâvûş'un askerlikte ihracını ve kendisine tezkire verildiğini belirtir belge.

56b-207 Za'ferân-borlu mahallelerinden Baba Sultân mahallesi sâkinlerinden olan Hâcî Ali-oğlu Ahmed'in terekesini gösterir belge.

57a-208 Yazıköy karyesinden Âsâkir-i Hâssa'dan mülâzım Ömer Ağa'nın sâlyâneden muâfiyeti emri kaydı.

57a-209 Yazıköy karyesinden Âsâkir-i Hâssa'dan mülâzım Ömer Ağa'nın askerlikten ihracını ve tezkiresini belirtir belge.

57a-210 Bartın Akçaşehir sâhasında inşâ olunan firkateynlerin keraste bedellerinden ve katırın gerüye iâde olunanların mesârifinden Borlu hissesi tevzî' defteri kaydı.

57b-211 48 senesi Mısır vâlisi Mehmed Ali Paşa ile oğlu İbrâhîm Paşa hakkında sudûr iden emr-i âlî kaydı.

58a-212 48 senesi Anadolu sadr-ı ekremi devletlü Hüseyin Paşa Efendimiz Hazretleri'nin firâr iden âskerin iâdesiyçün sudûr iden emr-i âlî kaydı.

58b-213 248 senesi Virânşehir sancağından matlûb buyurulan yükün tevzî' defteri kaydı.

58b-214 248 senesi matlûb buyurulan yükün Borlu kazâsı tevzî'i defteri kaydıdır.

58b-215 248 senesi Virânşehir sancağının hâvî olduğu kazâlardan matlûb buyurulan on bin vukıyye yükün fermân-ı kaydı.

59a-216 247 senesi Anadolu cânibine sevk olunan Âsâkir-i Hâssa-i Şâhâne hayvânâtlarıyçün Virânşehir sancağından bâ-fermân-ı âlî iki tertîb ile matlûb buyurulan şa‘îrin nısfı tahmîl ve nısf-ı diğêrinin 248 senesi ‘afvı fermânı kaydı.

59b-217 Zerzeneli tekâ‘üd Velfî’nin i‘lâmı kaydı.

59b-218 248 senesine mahsûben Virânşehir sancağından matlûb buyurulan yüz nefer kalyoncu bedelinin emri kaydı.

59b-219 Bartın sâhasında inşâ olunan firkateyn-i hümâyûn kızaklarıyçün vürûd iden mektûb-u sâhi

60a-220 1248 senesi mahsûben Donanmâ-yı Hümâyûn’da istihdâm olunmak üzere bâ-emr-i âlî Virânşehir sancağından müretteb ve matlûb buyurulan yüz nefer kalyoncunun ihtiyaçlarının karşılanması babında toplanması gerekli miktarı ve kalemlerini belirtir belge.

60a-221 Yük maddesiçün Balıkesri mütesellimi tarafından vürûd iden mektûb sûreti.

60b-222 Âsâkir-i Mansûre alâyalarından Kastamonu, Sinob, İstefan, Gökçedağı, ???, Bolu, Mudurnu, Virânşehir, Bendereğli ve Düzce kazâlarından tahrîr olunmuş neferlerden bir kısmı firâr etmiş olduklarını, firarilerin çeşitli yerlerde kalmalarına kolaylık sağlandığını ve bu firarilerin bir an önce yakalanmaları gerektiğini belirtir belge.

60a-223 248 senesi bâ-fermân-ı âlî matlûb buyurulan mübaya‘a-i şa‘îrinin fiâtı tevzî‘i defteri kaydı.

61a-224 Rûz-ı hızır ve rûz-ı kasım kalemlerini gösterir belge.

61a-225 247 senesine mahsûben rûz-ı kâsım sancak defteri kaydı.

61b-226 247 senesine mahsûben rûz-ı kâsım i‘tibârıyla vukû‘-bulan Borlu kazâsının tevzî‘ defterinin emr-i kaydı.

62a-227 247 senesinin rûz-ı kâsım Borlu kazâsı sahh-ı keşide buyurulan defter kaydı.

62a-228 247 senesine mahsûben rûz-ı kasım Borlu kazâsı defteri kaydı.

62b-229 248 senesine mahsûben rûz-ı kâsım defterinin ber-mûceb-i bâlâ mahalle ve kurâlarının bâlâsının kaydı.

63a-230 248 senesine mahsûben Borlu kazâsı hissesi kalyoncu Bolu tevzî‘ defteri kaydı.

63a-231 Ulus kazâsının barudcî neferâtının kaydı.

63b-232 248 senesi Ordû-yu Hümâyûn mühimmât nakli için Bolu ve Virânşehir sancaklarından matlûb buyurulan beş yüz katırın buyuruldu emri kaydı.

63b-233 Bolu mahkemesinden muhrec iki yüz on ‘aded katırın pusulası kaydı.

64a-234 Kadı tayinini gösterir belge.

64ab-235 El-fakir es-Seyyid Hâfız Ahmed el-mutasarrıf-ı be-kazâ-i mezbûr

65a-236 Çeşitli kalemlere verilen paranın temin ve kaydı.

65a-237 Çiçek-zâde Ali Ağa’nın muhasebesi i‘lâmı kaydı.

65b-238 Zimmîyân Kırân mahallesi reâyâları hilâf-ı vâkı‘ hâne?? maddesiyçün fermân götürüb hilâf olduğundan ehl-i İslam yedine müceddeden on iki buçuk hânedan tarh olunmasına sâdır olan emr-i âlî kaydı.

65b-239 Dizdâr-oğlu Hâcî Ahmed Ağa’nn a‘yânlık buyuruldusu kaydı.

66a-240 248 senesi Hasan Çâvûş-zâde dergâh-ı mu‘allâ âtûfetlü Hüseyin Ağa Hazretleri’nin Virânşehir sancağı mütesellimlik emr-i kaydı.

66b-241 Ber-vechi âtî i‘lâm bâlâsına buyurulan buyuruldu-yu sâmi kaydı.

66b-242 Bâyıdır karyesinden mürur-u ‘ubûr iden âsâkir-i nizâmın?? mekâresiyçün karye-i mezbûrede idâre olunmasına verilen i‘lâm kaydı.

66b-243 Hâcî Avâz oğlu Hâcî Saîd’in hâne odası da‘vâsının hüccet-i kaydı.

67a-244 Âtûfetlü Hasan Çâvûş-zâde İsmâil Bey’in mütesellimlik vekâleti buyuruldusu kaydı.

67a-245 Bolu a‘yânı Hâcî Ahmed Ağa’nın tahsîldârlığı buyuruldu kaydı.

67b-246 Kadı tayinini gösterir belge.

67b-247 248 senesi Mısır vâlisi el-Hâc Mehmed Ali Paşa ve oğlu İbrâhîm Paşa Hazretleriyle barışmak emri kaydı.

68a-248 248 senesine mahsûben rûz-ı hızır sancak defteri kaydı.

68b-249 248 senesi rûz-ı hızır sancak tevzî‘i defterinin fermânı kaydı.

69a-250 248 senesi rûz-ı hızır Borlu kazâsı sernâme defteri kaydı.

69a-251 248 senesi rûz-ı hızır Borlu kazâsı sernâme defteri fermânı kaydı.

69b-252 248 senesine mahsûben rûz-ı hızır i‘tibârıyla vukû‘-bulan Borlu kazâsı sernâme defteri ba‘de‘t-tenzîl bakî mebâliğin tevzî‘ defteri kaydı.

70a-253 249 senesi Virânşehir sancağından sunûf-ı muntazama-i şâhâne elbise-i şitâiyeleri için matlûb buyurulan on bin vukıyye yükün fermânı kaydı.

70a-254 Kecinós kazâsından tekâ‘üd Kolsuz Emîn’in i‘lâmı kaydı.

70b-255 Hüseyin Hilmi Efendi’ye verilen aylık ile ilgili belge.

70b-256 Kadı tayinini gösterir belge.

70b-257 Hücet-i şer'iyeye mücebince buyuruldu kayıdır.

71a-258 Eflâni kazâsının Bölükçü karyeli tekâ'üd Osmân'ın i'lâmı kayıdır.

71a-259 Zerzeneli tekâ'üd Emîn'in i'lâm-ı kayıdır beyân şud.

71a-260 Eflânili tekâ'üd Emîn veledi Ahmed'in i'lâm kaydı.

71b-261 249 senesine mahsûben Kütahya taksîtçi pusulası kaydı.

71b-262 249 senesi mürûr-u 'ubûr iden mübâşirân vesâir memûrinin yem ve yiyecek mesârifî kendü kiselerinden alınıp verilmek üzere sâdır olan fermân-ı âlî kaydı.

72a-263 249 senesi Cihâdiye ve yüzlük kat'iyile altı guruşluk ve üçlük ve bir buçukluk darb olunub yigirmi guruşluk Hayriye altunu ziyâdeye alınıp verilmemesi husûsuna dâir sudûr iden fermân-ı âlî kaydı.

72b-264 Borlulu Âsâkir-i Mansûre yüzbaşısı Kara Hüseyin Ağa'nın salyâneden muâfiyetleri emri kaydı.

72b-265 Borlulu yüzbaşı Kara Hüseyin Ağa'nın 249 senesi rebî'ül-evvelinin dördüncü günü târîhiyle müverrah verilen berât-ı şerîf kaydı.

73a-266 Virânşehirli Osmân veledi Hüseyin'in salyâneden afvı fermânı kaydı.

73a-267 Virânşehirli Âsâkir-i Mansûre Osmân veledi Hüseyin'in tekâ'üdlük berât-ı kaydı.

73b-268 Kastamonu sancağından Çıraklar karyesinde fevt olan nağlbent Hasan'ın terekesi defter-i kassâmı kaydı.

73b-269 Çıraklar karyesi ahâlîsinden Ahmed bin İbrâhîm'in nağlbent Hasan'la kardeş olduklarını belirtmesinin ardından terekenin ona teslim edildiğini belirtir belge.

73b-270 Borlulu tekâ'üd yüzbaşı Kara Hüseyin Ağa'nın tekâ'üdlük i'lâmı kaydı.

73b-271 Cami'-i Kebîr mahallesi ahâlîlerinden Usta-oğlu Seyyid Mehmed Ağa'nın mâlından sülüsünü 300 guruş vakf edip mahalle ahâlîleri yedlerine huzûr-u şer'iyeye edâ eylediği temessük kaydı.

74a-272 249 senesi ecnâs-ı altun için sudûr iden emr-i âlî kaydı.

74b-273 49 senesinde 47 senesine mahsûben Virânşehir sancağı mütesellimi esbak Çiçek-zâde Ali Ağa'nın bekâyâ fermânı kaydı.

75a-274 Çiçek-zâde Ali Ağa'nın bekâyâsı defteri kaydı.

75a-275 Çiçek-zâde Ali Ağa'nın muhâsebesi i'lâmı kaydı.

75a-276 49 senesi Virânşehir sancağından Kastamonu toplarından 5 aded topun bâ-fermân-ı âlî Tophane-i Âmire'ye teslîminin ilm-u haber kaydı.

75a-277 Borlulu Çâvûş'un tezkiresi kaydı.

75b-278 Borlulu Âsâkir-i Mansûre'den İbrâhîm'in sılasına gidüb gelmesine izin tezkiresi kaydı.

75b-279 Za'ferân-borlulu Mansûre'den sılasına gidüb gelmesine izin tezkiresi kaydı.

75b-280 Borlulu Kirişçi-oğlu İsmâîl'in tezkiresi kaydı.

75b-281 Âsâkir-i Mansûre yirminci alayının altıncı taburu beşinci bölümü birinci çavuşu Za'ferân-borlulu Ahmed'in iznini gösterir belge.

75b-282 Âsâkir-i Mansûre yirminci alayının üçüncü taburu beşinci bölümünde yüzbaşı Za'ferân-borlulu Abdurrahman Ağa'nın iznini gösterir belge.

75b-283 Âsâkir-i Mansûre yirminci alayının birinci taburu ikinci bölümünde birinci onbaşısının birinci neferi Za'ferân-borlulu Mehmed Beşe Ali'nin iznini gösterir belge.

75b-284 Âsâkir-i Mansûre birinci alayı dördüncü taburu ikinci bölümü başçavuş başısının birinci neferi Za'ferân-borlulu Mehmed veledi Ali'nin iznini gösterir belge.

75b-285 Âsâkir-i Mansûre yirminci alayı birinci taburu ikinci bölümü üçüncü çavuşu Za'ferân-borlulu Mustafa'nın iznini gösterir belge.

75b-286 Kecinos kazâlı Âsâkir-i Mansûre'den Osman'ın izin tezkiresi kaydıdır.

75b-287 Âsâkir-i Mansûre-yi Muhammediye alaylarından üçüncü alayın muzikacılarından Za'ferân-borlulu Hasan veledi Mehmed'in sılasına gidip gelmek için iznini gösterir belge.

75b-288 Âsâkir-i Mansûre-yi Muhammediye alaylarından üçüncü alayın birinci taburunun ikinci bölümünde dördüncü çavuşu Borlu-Dâneköylü Osman veledi (boş) iznini gösterir belge.

76a-289 48 ve 49 seneleri matlûb buyurulan yükün afvıyla 3000 vukıyye yüke karâr verilerek Der-Saâdet'e gönderilmek üzere tevzî'i vukû'-bulan yükün sancak defteridir.

76a-290 3000 vukıyye yükden Borlu kazâsı tevzî' defteri kaydı.

76b-291 Medine-i Taraklı-borlu Kıran karyesi sakinlerinden Sofiya ile Baryem veledi Sava arasındaki arazi anlaşmazlığına dair belge.

77ab-292 48 sene-i celîlesi rûz-ı kâsım sancak defteridir. 1248 Senesi ruz-ı kasım vergilerinin Bolu sancağı kazaları başına düşen vergi miktarını gösterir belge.

77b-293 1248 senesi Viranşehir sancağının, rûz-ı hızır ve rûzı kasım vergilerinin toplanması ve bu vergiler toplanırken herhangi bir usûlsüzlük yapılmamasına dikkat edilmesini belirtir belge.

78a-294 48 senesinin rûz-ı kâsım Borlu kazâsı sernâme defteri kaydı.

78b-295 1248 senesi Taraklı-borlu kazasının, rûz-ı hızır ve rûzı kasım vergilerinin toplanması ve bu vergiler toplanırken herhangi bir usûlsüzlük yapılmamasına dikkat edilmesini belirtir belge.

78b-296 49 senesi kalyoncu bedeli fermânı kaydı.

79a-297 49 senesi matlûb buyurulan kalyoncu bedeli tevzî' kaydı.

79b-298 Âsâkir-i Mansûre-i Muhammediye'den Kulağuzlar karyesinden Za'ferân-borlulu Hasan veledi Mahmûd'un üç ay müddetle izinli olduğunu gösterir belge.

79b-299 Âsâkir-i Mansûre-i Muhammediye'den Melisa karyeli Za'ferân-borlulu Mahmûd veledi Ali'nin üç ay müddetle izinli olduğunu gösterir belge.

79b-300 Âsâkir-i Mansûre-i Muhammediye'den Kapullu karyeli Za'ferân-borlulu Ahmed veledi Mehmed'in üç ay müddetle izinli olduğunu gösterir belge.

79b-301 Borlulu Semerci Kabil'in?? oğlu Mustafâ'nın beş ay müddetle Za'feran-borlu'ya gidebileceğini gösterir belge.

79b-302 Yenice kazâsından Kemâl-oğlu İbrâhîm veledi Süleyman'ın dört ay müddetle sılasına gidebileceğini gösterir belge.

79b-303 Bartınlı Hasan'ın âsâkirden ihrâc olduğu tezkiresi kaydı.

79b-304 Yörük kazâsından Dâvûd Obası karyesinden Halîl'in tezkiresi kaydı.

80a-307 249 senesinin Borlu kazâsı kalyoncu bedeli tevzî' defteri kaydı.

80a-306 Bâ-fermân-ı âli matlûb buyurulan temurci neferâtı emri kaydı.

80b-307 Âsâkir-i Hâssa-i Şâhâne süvarisi Za'ferân-borlulu Mehmed'in tekâ'üdlüğünü ve taşra ve Asitâne'de bulunan tekâ'üdlerin mahiyelerini almaları için gerekenleri gösterir belge.

81a-308 Borlulu şakîkinin fermânı kaydı.

81a-309 Nakibü'l-eshrâf tayinini belirtir belge.

81b-310 Kastamonu maddesiyçün vukû'-bulan mesrûfât tevzî' defteri kaydıdır.

81b-311 250 senesinin Viranşehir sancağı mütesellimi îbkâsı emri.

82a-312 Aktaş kazâsından Âsâkir-i Mansûre'den Hasan veledi Mustafâ'nın tekâ'üdlük berâtı kaydı.

82a-313 Aktaş kazâsından Âsâkir-i Mansûre'den Hasan veledi Mustafâ'nın salyânedenden muâfiyeti emri.

82b-314 Kastamonu maddesiyeçün vukû' bulan mesârifden Borlu hissesi tevzî' kaydı.

83a-315 49 senesi şevvâli'l-mükerreminde vürûd iden 'avâtıf?? emri kaydı.

83b-316 Yâzı karyesinden Hâcî Tosun-zâde Hâcî Osmân Ağa'nın Eflâni kazâlî Ulugeçid divânından Semerci-zâde Hâcî Mustafâ Ağa ile karındaşı oğlu es-Seyyid Abdülcelîl Ağa'ya bey' eylediği bağının sıhhati kaydı.

83b-317 Men'-i mürûr nizamına göre hareket edilmesi ve hiç kimsenin bu nizam haricinde davranmasına müsaade etmesine fırsat verilmemesi gerektiğini gösterir belge.

84b-318 Kadı tayinini gösterir belge.

84b-319 Ulus kazâlî tekâ'üd Ali'nin i'lâmı kaydı.

84b-320 Cami-i Kebir mahallesinden Usta-oğlu Seyyid Mehmed Ağa'nın bey' eylediği menzilin hüccet-i kaydı.

84b-321 Altın tür ve fiyatlarını gösterir belge.

85a-322 49 senesi Borlu mahallâtının muhtâr-ı evvel ve şânî imâm nasb olunması husûsuna vürûd iden emirnâme kaydı.

85a-323 Nefs-i Kastamonu'nun her bir mahallesinde muhtar-ı evvel ve sani olmasına, bunlara mühür verilmesine ve asayişin sağlanılma biçimine dair belge.

85b-324 Medîne-i Taraklı-Borlu mahallâtına nasb olunan imâm ve muhtârân defter kaydı.

85b-325 Baba Sultân mahallesinden Borlulu Âsâkir-i Hâssa'dan Mehmed'in tekâ'üdlük i'lâmı kaydı.

86a-326 İbik-oğlu el-Hâc Ali Ağa'nın li-eb karındaşı İbrâhîm nâm sağîr için takdîr itdürdüğü nafaka hüccet-i kaydı.

86a-327 İmâm ve muhtârân nasb olunması husûsunda Virânşehir sancağının gerü kalan kazâların emirnâme sûreti.

86b-328 Bendereğli sâhasında muhtârlar ma'rîfetiyle inşâ olunan kalyon-u hümayûn kirâsı bedelleri ve 'aynen edâ olunmak üzere sudûr iden emr-i âlî kaydı.

87a-329 Bendereğli sâhasında inşâ olunan kalyon-ı hümâyûnun bedel i'tâ iden kazâların nisf-ı kerastesinin nisfini dahi bedelen âtûfetlü Musâ Ağa Hazretleri'nin tevzî'e eylediği kazâlardır.

87a-330 1245 senesi Darbhane-i Âmire'de kayıtlı mukata'atdan İbrahim Çavuş Ağa'ya verildiğini gösterir belge.

87a-331 Tersâne-i Âmire'de keraste nakliyiçün matlûb buyurulan Akçaşehir sâhasından 31 zirâ'e gemînin fermânı kaydı.

87b-332 Tersâne-i Âmire'de keraste naklı hizmetinde olarak Akçaşehir sâhasında a'yânı ma'rîfetiyle inşâ olunacak gemînin Bolu mahkemesinden muhrec pusulası kaydı.

88a-333 Tersâne-i Âmire'de keraste naklı hizmetinde kullanılmak üzere inşâ olunacak olan otuz bir zira'e bir kıt'a keraste gemisinin yapımında gerekli malzemeyi ve bu malzemelerin teminedileceğikazaları gösterir belge.

88b-334 Amasra sâhasında a'yânı ma'rîfetiyle inşâ olunan firkateyn-i hümâyûnun rûy-i deryâya tenzîliyiçün Bolu ve Virânşehir sancaklarından matlûb buyurulan 170 nefer mellâhın emri kaydı.

89a-335 Bartın'a matlûb buyurulan mellâhın bedeli pusulası.

89a-336 Kuzât ve nüvvab 'azlinde tevzî'e üzerinde 'azli icâb ider ise nizâ'e olunmaması hakkında sudûr iden fermân-ı âlî kaydı.

89b-337 Bartın sâhasında inşâ olunan firkateyn-i hümâyûnun rûy-i deryâya tenzîli husûsına matlûb buyurulun mellâhın defteri.

89b-338 Borlu kazâsından Kızılcavirân-ı Süflî'den âsâkirden ihrâc hâlâ Bostânbükü karyesinde te'ehhilen sâkin olduğu.

89b-339 Borlu'dan Bostânbükü karyesinden Âsâkir-i Nizâm'dan ihrâc Ömer'in tezkiresi kaydı.

90a-340 49 senesinin rûz-ı hızır Borlu kazâsı sernâme defteri.

90a-341 49 senesine mahsûben rûz-ı hızır Borlu kazâsı defterinin fermânı kaydı.

90b-342 Akvirân karyeli Nizâm İbrâhîm sılasına izin tezkiresi kaydı.

90b-343 Amasra'da inşâsı hitâm olan firkateyn-i hümâyûnun müktezâ olan 'amele tevzî'e defteri.

90b-344 Kulağuzlar derbendinden Himreci Ahmed'in üç mâh müddet ile izn tezkiresi kaydı.

91a-345 Virânşehir sancağının kazâ ve kasabât vesâir mahallâtına nasb olunacak imâm ve muhtârânın usûlünü müş‘îr zuhûr iden fermân-ı âlî kaydı.

91b-346 Aktaş kazâsından tekâ‘üd Hasan’ın i‘lâmı kaydı.

92a-347 Tersâne-i Âmire’de keraste nakli hizmetinde istihdâm olunmak üzere Akçaşehir sâhasında inşâ olunacak geminin dokuz ‘aded kazâların bedel-i tevzî‘ kaydı.

92a-348 Akçaşehir’de Tersâne-i Âmire için inşâ olunan geminin bedelinden Borlu hissesi tevzî‘ kaydı.

92b-349 50 senesi Tüfenkhâne-i Âmire için Bolu ve Virânşehir sancaklarında kâin altı ‘aded kazâlardan matlûb buyurulan kundak taslağının fermânı kaydı.

93a-350 Virânşehir sancağının beş aded kazâsından bâ-fermân-ı âlî matlûb buyurulan kundak taslağının tevzî defteri kaydı.

93a-351 Bostanbükü karyesinde merhum Gevher Han Sultan Hazretleri’nin Cami-i Şerifi’nin tamiri için harcanan kalemleri gösterir belge.

93b-352 50 senesi redîf-i Âsâkir-i Mansûre ismiyle müsemmâ Virânşehir sancağında gayrı ez-sevâhil 21 yaşından 32 yaşına kadar bir tâbur aâsker tahrîrinin fermânı kaydı.

95a-353 Kastamonu sancağı mütesellimliğine ilhâken Virânşehir sancağı mütesellimliği dahî 49 senesi martı ibtidâsından i‘tibâren serbevâblık dergâh-ı âlîden âtûfetlü Dede Mustafâ Ağa Hazretleri’nin mütesellimlik fermânı kaydı.

95b-354 Âsâkir-i Mansûre’den Virânşehirli Osman veledi Hüseyin’in tekâ‘üdlüğünü gösterir belge.

5.2. 2118 NUMARALI SAFRANBOLU ŞER‘İYYE SİCİLİ’NDE ADI GEÇEN SAFRANBOLU’YA BAĞLI YERLEŞİM BİRİMLERİ

Transkripsiyonu yapılmaya çalışılan 2118 Numaralı SŞS, H.1245-1250/M.1829-1835 yılları arasında, Safranbolu’nun idari yapılanması ile ilgili pek çok veri içermektedir.

Bu dönemde Safranbolu, Borlu, Taraklı-borlu ile birlikte namı diğer Za‘ferân-borlu adı altında Bolu’ya bağlı Virânşehir sancağının bir kazası konumundadır. Ayrıca Safranbolu, Virânşehir sancağının merkez kazası işlevini gören önemli bir idari hareketlilik alanıdır.

Bahis konusu yıllar arasında Virânşehir sancağı; Aktaş, Amaşra, Bartın, Bendereğli, Borlu, Çehârşenbe, Eflâni, Kızılbel, Kecinós, Kuruçavak, Ova, Pençşenbe,

Şehâbeddin, Tefen, Ulus, Virânşehir, Yeñice, Yörük, Zerzene kazalarından oluşmaktadır.

2118 Numaralı Safranbolu Şer'iyeye Sicili'ndeki kayıtlara göre Ağaç Kilise, Akvirân, Alınvirân, Arıcağ, Bağlarbaşı, Başköy, Bostânbükü, Bulâğ, Bürnük, Çerçen, Çıraqlar, Çiftlik-i Kebîr, Çiftlik-i Şağîr, Çomaqvîrân, Dane-i Kebîr, Dane-i Şağîr, Değirmencik, Ğayza, Ilbarıt, Kâdfîbükü, Kapullu, Karabük, Karapınar, Karıt, Ketân, Kızcavîrân-ı Kebîr, Kızcavîrân-ı Şağîr, Kirpe, Koñarı, Kozcığaz, Kulâguzlar, Kuzyağa, Mağûl, Melisa, Müslümân Yâzı, Ogulvirân, Pelitvirân, Şakarâlân, Şarıyân, Şırçalı, Şorkuncuğ, Şuşunduğ, Toğatlı, Yâcı, Zimmiyân Yâzı adlarını taşıyan 45 köy Safranbolu'ya bağlı yerleşim alanlarıdır. Bu köylerin çok önemli bir bölümü günümüzde aynı ya da benzer isimlerle yine Safranbolu'ya bağlı yerleşimlerdir.

Üzerinde çalışılan sicile göre H.1245-1250 / M. 1829-1835 yılları arasında Safranbolu şehir merkezine bağlı Baba Sultan, Cami'-i Kebîr, Çavuş Ağa, Çeşme, Hâcı Beyli, Hâcı Durmuş, Hâcı Hâlîl, Hâcı Evhad, Hüseyin Kethûda, Kara 'Ali, Kavak, Müslümân Kırân, Müslüman Bolât, Tekye, Zimmiyân Bolât, Zimmiyân Kırân adlarıyla 16 mahalle bulunmaktadır. Bu mahallelerden Zimmiyân Bolât, Zimmiyân Kırân mahalleleri Gayrimüslimler'in yaşadıkları mahallelerdir. Cami'-i Kebîr'de ise Müslümanlar yoğunlukta olmakla birlikte Gayrimüslimler'le Müslümanlar bir arada yaşamaktadırlar.

5.3. 2118 NUMARALI SAFRANBOLU ŞER'İYYE SİCİLİ'NE GÖRE MÜSLİM-GAYRİMÜSLİM İLİŞKİLERİ

Osmanlılar oldukça kısa sayılabilecek bir zaman dilimi içerisinde geniş bir coğrafyaya ve bu coğrafya üzerinde yaşayan pek çok farklı topluluğa hakim konuma gelmişlerdi. İslam zimmet hukuku üzerinden hareket eden Osmanlılar, fethederek İslam devleti topraklarına dahil ettikleri yerlerde yaşamaya devam etmek isteyen Gayrimüslim bölge halkının can, mal, namus, vicdan güvenliğini sağlamak sorumluluğu içerisindeydiler. Böylelikle bu yerlerde yaşamaya devam eden Gayrimüslim halk çeşitli din, dil ve ırklara mensup topluluklardan oluşan, devlete “haraç” ve “cizye” gibi vergileri vermekle mükellef, geçimini tarım ve sanayi alanında üretim ve ticaretle sağlayan, yönetime katılmayan, askerlik hizmetinden muaf, mal ve mülk edinebilen, devletin mirî arazi üzerinde halka tanıdığı “tasarruf” haklarından yararlanabilen bir konumla sistemin içinde “zimmî” statüsünde yerlerini almış oluyordular.

Osmanlılar hakimiyet alanları içindeki halkları, dini-kültürel boyutlu “*millet*” kavramı doğrultusunda yönetme yoluna gitmişlerdi. Millet kelimesinin Arapça aslı, söz, vahiy, vahiy etrafında birleşenler manalarını içerir.¹⁴⁹ Osmanlı Devleti’nde herhangi bir dinin ya da mezhebin taraftarları millet kelimesiyle tariflenmiş, Osmanlı egemenliği altındaki nüfusun, din ve mezhep temeline göre örgütlenerek, yönetildiği sisteme de “*millet sistemi*” denilmiştir. İstanbul’un fethedilmesiyle Osmanlı gerçek anlamıyla bir imparatorluğa dönüşürken Fatih Sultan Mehmed millet sistemini Osmanlı sistematiğinde etkin olarak kullanmaya başlamıştır.¹⁵⁰ Fatih Sultan Mehmed, Patrik’e verdiği beratında, kiliselerin korunmasını, bu dine mensup olanların evlenme, boşanma, veraset ve defin işlerinin kendi dini geleneklerine göre yürütülmesini vurgulamış, Patrik’e üç tuğlu Osmanlı paşası ünvanı, Patrikhane’ye hem ruhani hem de idari özerklik vermişti.

Osmanlı Devleti’nde Müslümanlar ana unsur olarak kabul görmüş olmakla beraber, Gayrimüslimler de son derece rahat bir şekilde yaşamlarını sürdürebilecek sosyal ve siyasi alana sahip olmuşlardır. Devlet Gayrimüslimler’i her türlü dini ve toplumsal işlerini düzenlemede serbest bırakmış, evlenme, boşanma, vasiyet gibi medeni hakları kendi dini ve hukuki sistemlerine göre düzenleme ve idare etme, kendi eğitim sistematiğini oluşturup yürütebilme¹⁵¹, arzu ettiklerinde İslami esaslara göre oluşturulan sistematikten yararlanabilme (İslam hukukuna göre karar veren mahkemelere başvurmak vs.), Müslümanlarla maddi ortaklıklar oluşturabilme, ticari alanda birlikte hareket edebilme gibi pek çok konuda geniş bir hareket alanı sağlamıştı.

Gayrimüslim tebasının serbestçe hareket edebilmesi için önemli bir hukuki ve sosyal alan oluşturan Osmanlı Devleti, cemaat önderlerinin atanmasında, toplum üzerindeki etkileri ve idari görevlerinin de olması hasebiyle zaman zaman müdahil olma yoluna gitmiştir.

Devlet idaresini kolaylaştırmak gibi pragmatik bir anlamı olan sistem, devletin gücü ile paralel olarak yüzyıllar boyunca işlerliğini sürdürmüştür. Devletin gücünün

¹⁴⁹ İlber Ortaylı, *Avrupa ve Biz*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2008, s. 62.

¹⁵⁰ İlber Ortaylı, *Osmanlı’da Milletler ve Diplomasi*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2008, s. 58.

¹⁵¹ Ali Güler, “Osmanlı Devleti’nde Gayrimüslimlerin Din-İbadet Eğitim-Öğretim Hürriyetleri ve Bu Bakımdan Kilise Defterlerinin Kaynak Olarak Önemi (4 Numaralı Kilise Defteri’nden Örnek Fermanlar)”, *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Dergisi*, S.9, Ankara 1998, s.164.

azalmaya başlamasıyla hemen her konuda yaşanan sıkıntılar milletler sistemine de yansımıştı.¹⁵²

Safranbolu 1196'da Selçuklu meliki Muhiddin Mesud Şah tarafından ele geçirildiğinde, Hristiyan halk şehri terk etmiş ancak burada yaşayan halkın küçük bir bölümünün şehirde yaşamaya devam etmelerine izin verilmiştir. Şehrin Türkler'in eline geçişinden 1924 yılındaki nüfus mübadelesine kadar Gayrimüslim ve Müslüman halk bir arada yaşamışlardır.

2118 numaralı defterde, gerek kendi aralarındaki durumlar gerekse isimlerinin geçtiği belgeler olarak değerlendirirsek, Gayrimüslimler'le ilgili sekiz belge bulunmaktadır (8b-20, 23b-106, 23b-107, 25a-111, 55b-202, 55b-203, 65b-238, 76b-291).

2118 Numaralı Safranbolu Şer'iyeye Sicili'nde Gayrimüslimler'le ilgili ilk belge 1246 senesi safer ayında deftere kaydedilmiştir. Osmanlı ülkesi içerisinde bir takım rahatsızlıklar çıkaran Rumlardan esir edilenlerinin İslamiyet-i kabul etmeleri halinde serbest bırakılmaları, İslamiyet'i kabul etmeyenlerin belli bir miktar karşılığında kendi vilayetlerine gidebilecekleri belirtilen belgede, bu toplulukların ayrılacakları yerlerdeki yöneticilerin gerekli kayıt değişikliklerini yapmalarını salık vermektedir.¹⁵³ Defterde Gayrimüslimler'in yer aldığı ikinci belge, müteveffa İbrahim Yemeni Bey'in bekâyasının, bir an önce tahsiline ve sarraf Yovakim ve Manuk nam zimmîye verilmesi gereken miktarın ödenmesine dair belgedir.¹⁵⁴ Bu belge Müslümanlar'la Gayrimüslimler arasında maddi hareketliliklerin olduğunu göstermesi bakımından dikkat çekicidir.

Defterde Gayrimüslimler'le ilgili bir başka kayıt medeni hukukla ilgilidir. Belge Ayvas oğlu kızı Despîne'ye talip olan zimmînin, Despîne'nin aklını kaybetmiş olduğunun şahidlerle ortaya konulmasından sonra, Despîne'ye talip olmaması gerektiğinin kayıt altına alındığını göstermektedir.¹⁵⁵ Gayrimüslimler'le ilgili bir başka belge de ise Zimmîyân Kıran sakinlerinden 'Aci Anastas'ın vefatından sonra kızı Kirbaki ve oğlu Kiryako arasındaki miras anlaşmazlığından ve tarafların şahitlerle

¹⁵² Ayşe Almıla Gök, "Osmanlı İmparatorluğu'nda Gayr-i Müslimler: Millet Sistemi, Tarihi Gelişimi ve Milletlerarası Antlaşmalar", *Türkiye ve Siyaset Dergisi*, S.3, Temmuz-Ağustos 2001, Ankara, s.107.

¹⁵³ 2118 Numaralı SŞS 8b-20

¹⁵⁴ 2118 Numaralı SŞS 23b-106

¹⁵⁵ 2118 Numaralı SŞS 25a-111

birlikte haklılıklarını ortaya koymaya çalışmalarından bahsedilmektedir.¹⁵⁶ Ayrıca defterde Kıran karyesinde bir takım rahatsızlıklar oluşturan birkaç Gayrimüslim gencin Küre-i Nühas kazasına sürülmelerine¹⁵⁷ ve Zimmiyân Kıran mahallesi hanelerinin azalması nedeniyle mahalle sakinlerinin ödeyecekleri vergi ile ilgili düzenleme yapılması istekleri ve bu durumun değerlendirilmesi hususuna¹⁵⁸ dair kayıtlar bulunmaktadır.

Deftere göre Gayrimüslimler Safranbolu merkeze yakın köylerden biri olan Karye-i Yazı, Mahalle-i Kıran, Mahalle-i Bolâd ve Mahalle-i Cami-i Kebir'de iskan halindedirler. Defterdeki belgelerden yola çıkılarak denilebilir ki Müslüman Safranbolu halkı ile Gayrimüslim Safranbolulular yaşam alanlarında bir aradadırlar. Defterdeki bazı belgelerde yer verilen adreslerde Müslümanlar'a ait bir evin, arsanın ya da ticarethanenin yanında Gayrimüslim birine ait bir ev, arsa ya da ticarethane bulunabilmektedir. Sicildeki kayıtlardan anlaşıldığı üzere Gayrimüslimler zaman zaman aralarındaki anlaşmazlıkları kendi cemaat düzenleri içerisinde çözebilecekleri halde bunun yerine Şer'iyeye mahkemelerine başvurmayı tercih etmişlerdir. Bu da Gayrimüslim tebaanın Osmanlı sistematiğine inancını göstermesi bakımından önemlidir.

¹⁵⁶ 2118 Numaralı ŞŞS 55b-202

¹⁵⁷ 2118 Numaralı ŞŞS 55b-203

¹⁵⁸ 2118 Numaralı ŞŞS 65b-238

SONUÇ

Osmanlı Devleti çok uzun yıllar boyunca, oldukça farklı toplulukların bir arada barındığı çok geniş bir coğrafyada varlığını devam ettirmeyi başaran bir yapılanmadır. Osmanlılar devlet yapılanmalarını oluştururken kendilerinden önceki Türk-İslam devlet sistematüğını kullandıkları gibi bu sistematüğe zamanın ve hüküm sürdükleri coğrafyanın koşullarına göre çeşitli eklemeler yapmayı da devletin bekası açısından gerekli görmüşlerdir.

İslam hukukuna dayalı şer'î ve yine İslam hukukunun izin verdiği ölçüde oluşturulan Örfî hukukla, Osmanlı Şer'îyye mahkemelerinde anlaşmazlıklar bir sonuca bağlanmış, bu mahkemelerde anlaşmazlıkları çözen kadılar, aynı zamanda devletin idari sistematüğının temel teşkilatı olan "kaza"ların da yöneticileri sıfatıyla toplumun her türlü gereksiniminin gerçekleştirilmesinde etkin rol oynamışlardır. Osmanlı Devleti'nin kazadaki bütün işlerliğini çeşitli yardımcıları ile sürdüren kadılar, devlet merkezinden gelen emirlerin uygulanmasını sağlamakla yükümlü oldukları gibi bu emirleri, kendilerinin karara vardığı davaları da içeren Şer'îyye sicillerine kaydetmek durumundaydılar. Böylelikle toplumsal faaliyet alanı önemli oranda kayıt altına alınmış oluyordu. Bu nokta nazari dikkate alındığında Şer'îyye sicilleri Osmanlı devleti ve toplumu ile ilgili yapılacak olan çok çeşitli çalışmaların en önemli kaynaklarından biri konumundadırlar denilebilir.

Tespit edilebildiği kadarıyla toplam 45 defterden oluşan Safranbolu Şer'îyye Sicilleri'nden 2118 Numaralı defter, H.1245-1250 / M. 1829-1835 yılları arasındaki belgelerden oluşmuştur. Defterde emir, ferman, i'lam, hüccet vs. gibi pek çok çeşitli belge ve vergi, miras, tayin, ibka, teka'üdlük vs. gibi pek çok çeşitli konuyla ilgili belgeler mevcuttur. Defterde yoğunluklu olarak vergi kayıtları, tekâüdlük ve salyaneden muafiyet içerikli belgeler mevcuttur. Buradan yola çıkılarak denilebilir ki II. Mahmud'un hüküm sürdüğü dönemde çeşitli alanlarda yeni yapılanmalara gidilmiş olması vergi kalem ve miktarlarını arttırmıştır. Yine bu dönemde gerçekleşen isyanlar ve bu isyanların bastırılmaları mücadelelerinde, yaralanarak, çeşitli uzuvlarını kaybeden kişilerin çokluğu da tekâüdlük ve salyaneden muafiyet belgelerinin fazla olmasına sebep olmuştur.

2118 Numaralı SSS'nde kişisel anlaşmazlıklarla alakalı çok fazla belge mevcut değildir. Bu tür belgeler daha çok bir takım malların hak sahiplerinden izinsiz olarak kullanıldığı düşünölen durumları içeren anlaşmazlıklarla ilgilidirler.

2118 Numaralı SSS'ne göre Safranbolu, Osmanlı idare ve toplumunun genel görüntüsünü yansıtan oldukça önemli bir şehir durumundadır.

SÖZLÜK

A

- ‘**add** : sayma, sayılma, itibar etme
- ‘**adîm**: yok olan
- ahâlî**: halk
- ahdî**: sözleşme
- âhir**: son, nihayet, en sonra
- ahkâm**: hükümler
- ahkâm-ı ‘adliye**: adalete aid
- ahz**: alma, kabul etme
- ‘**akârât**: gelir sağlayan mallar ve yapılar
- ‘**akd**: bağ, bağlama, düğümlenme
- akdem**: ilk, önce, önceki
- ‘**alâ hâlihi**: olduğu gibi
- ‘**aleyh**: karşı, karşıt
- ‘**âmm**: umumi, genel, herkese ait
- ‘**an-asl**: aslında
- arkaci**: küçük dere
- ‘**arz-ı hâl**: halin bildirilmesi, ne halde bulunduğunu bildirme
- ‘**asâkir**: askerler
- ashâb**: sahipler
- ‘**atf**: eğme, bağlama, dokunma
- âtî-ül-beyân**: aşağıda zikredilen, aşağıda sözü geçen
- ‘**avdet**: geri gelme, dönme, dönüş
- ‘**ayş ve ‘işret**: yiyip içme
- a‘zâ**: üyeler
- ‘**azîmet**: gitme, gidiş

B

- bâb**: iş, mesele, mevzu
- ba‘de**: sonra
- ba‘dehû**: ondan sonra
- behâ**: bedel, kıymet

- bahrîyye:** denizle ilgili
- bâ-i'lân-nâme:** ilanıyla
- bakayâ:** fazla kalan şeyler, kalıntılar
- bâkî:** daimi, kalıcı
- bâlâde:** yüksek, yüce, ulu
- bâliğ:** bülüğa eren, erişmiş
- bâ-sened:** senetle
- battâl:** pek büyük, cesur, kahraman
- bedâyi:** mükemmel, eşi ve benzeri olmayan güzel
- bedîhî:** akla kendiliğinden gelen
- be-hakk:** hak için
- beher:** her, her bir, her biri
- ber-mantûk:** söylenilen
- ber-minvâl-i muharrer:** yazıldığı üzere
- ber-nehc-i şer'î:** şeri usul vechile
- ber-vech:** olduğu gibi, olduğu üzere
- bey':** satma, satış
- beyn:** ara, aralık, arasında
- bi-:** ile, için
- bi-gayr-ı hakk:** haksızlıkla, haksız yere
- bil-'azîme:** gidişiyle, gitmekle
- bilâ-:** -siz, -sız
- bil-hesâb:** hesapla
- bil-iştirâ:** satın alarak
- bil-muhâkeme:** muhakemeyle
- bil-muvâcehe:** yüz yüze, yüzleştirerek
- bil-mürâca'a:** sorulu cevaplı karşılıklı konuşarak
- bil-vekâle:** vekalet ederek
- binâberîn:** bunun üzerine, bundan dolayı
- binâen:** -den dolayı, -den ötürü
- bint:** kız
- bit-tahmîn:** tahmin ederek

bit-tahsîl: tahsil ederek

bi-z-zât: kendi, kendisi

C

câmi': derleyen, toplayan

cânib: taraf, cihet, yan

cânvâr: canlı, zararlı hayvan, domuz

cârî: akan, geçen, yürüyen

cebren: zorla, zorlamayla

cedd: dede, büyük baba, ananın veya babanın babası

cehd: çalışma, çabalama

celb: çekme, çekiş, kendine çekme

cezîre: ada

cihed: sebep, vesile

civâr: çevre, yakın yer

cümle: bütün, hep, birikiş

cüz': kısım, parça, bölüm

Ç

çend: birkaç

çend-rûz: birkaç gün

çuka cebe: yün iç çamaşırı

D

dâfi': defeden, savan, savuşturan

dahi: bile

dâhil: iç, içeri, içinde

dâimî: devamlı

darb: dövme, vurma

dâyin: borç veren, alacaklı

da'vî: bir kimsenin hakkını araması

def': ortadan kaldırma, giderme

dehâlet: birinin merhametine ve himayesine sığınma

delâlet: gösterme, yol gösterme, kılavuzluk

dellâliye: tellallık parası, satılacak şeyi satanın parası

denk: yük, eşya
der: -de, içinde
der-akab: hemen arkasından
der-kâr: aşikar, bilinen, belli
dermiyân: ortada, arada
derûn: iç, içeri, dahil
deryâ: deniz
devâir: daireler
deyn: borç
diyâr-ı âhar: başka memleketler
dûçâr: tutulmuş, uğramış, yakalanmış
duhân: tütün

E

edâ: borç veya borç gibi olan herhangi bir şeyi ödeme, yerine getirme
edâ-ı deyn: borç ödeme
edevât: bir işi işlemeye vasıta olan şeyler, takımlar, parçalar, adetler
efkâr: fikirler
ehl-i vukûf: iyi bilgisi olan, bilirkşi
ekl: bir şey yemek
ekserî: çok defa, çoğu
el-yevm: bugün, bugünkü günde, hala, henüz, şimdi, şu anda
emâre: eser, ipucu, belirti
emlâk: mülkler
emtia: satılacak şeyler, mallar
emvâl: mülkler, para ile alınan şeyler
enfa‘: daha faydalı, en faydalı
esâmî: isimler, namlar
eshâb: sahipler
esmân: bedeller, kıymetler
esnâ: ara, aralık, vakit
ester: katır
eşcâr: ağaçlar
etrâf: taraflar

etrâf-ı erba‘a: dört taraf
evâil: ilk zamanlar, önceler, başlangıçlar
evkâf: vakıflar
evlâd: veletler, çocuklar
eytâm: yetimler, anası babası ölmüş, yalnız kalmış çocuklar
eyyâm: günler, gündüzler

F

ferâğ: vazgeçme, bırakıp terketme
ferâiz: mirasçılardan herbirine şer‘an düşen hisse
fevk: üst, üst taraf, yukarı
fevkânî: üstte olan, yukarıda bulunan
fevt: ölüm
-fih: onda, içinde
fi‘l-hakîka: gerçek iş, doğru iş
firâş: yatak, evlilik
fuzûli: gereksiz
fürûht: satma, satım, satış

G

gayr: ayrı, başka, -sız, değil
gayr-ı tâlib: isteksiz
gyâb: hazır ve mevcut olmama, uzaklaşma
gurre: ayın ilk günü, ayın başı
güzeşte: geçmiş

H

hâdim: hedmeden, yıkan, yıkıcı
hafâ: gizli olma, gizlilik, kapalılık
hafs: biriktirme, toplama
hakk-ı mürûr: birinin gayrimenkulünden geçmeyi sağlayan hak
hakk-ı tasarrûf: tasarruf, kullanım hakkı
harc: vergi, sarf, gider
hâric: dış, dışarı, dışta
hark: su akacak yarık, su yolu

- hâsıl:** husula gelen, husul bulan, çıkan, türeyen biten
hâsılât: herhangi bir işten husule gelen şeyler
hâsim: hasmeden, kesip atan
hasren : muhasara ederek, etrafını kuşatarak, çemberleyerek
hâtûn: kadın
havâle: bir işi veya bir şeyi başka birine bırakma
hâvî: ihtiva eden, içine alan, şamil, kaplayan
her-bâr: her defa, daima
hıfz: saklama
hibe: bağışlama, bağış
hinta: buğday
hilâf: karşı, zıt, yalan
hitâm: son, nihayet, bitme
hudûd: sınırlar, uçlar
hulâsa: bir şeyin, bir sözün özü, özet
hulâsa-ı müfâd: sözün özeti
hulûl: gelip çatma, girme
husûl: üreme, türeme, çıkma
husûmet: kıskançlık, çekememezlik
husûs: bakım, iş, şekil, yol, konu
hüccet: senet, vesika

I

ıtlak: salıverme, koyuverme

İ

- ibâret:** -dan meydana gelmiş, bir şeyin aynı, başkası, başka bir şey değil
ibkâ: yerinde bırakma, göreve devam ettirme
iblâğ: vardırma, vardırılma, ulaştırma
ibrâ: temize çıkma, beraat etme
ibrâz: meydana çıkarma, gösterme
ibtidâ: başlama, başlangıç
ibtidâr: bir işe süratle, çabuklukla başlama
îcâr: kiraya verme, verilme, kiralama

- icrâ:** yapma, yerine getirme, akıtma
- ictisâr:** cesaretlenme
- ‘idâd:** hazırlama, hazırlanılma, geliştirme, geliştirilme
- idhâl:** dahil etme, içeri sokma
- îfâ:** ödeme, yerine getirme
- ifâdât:** anlatmalar, anlatışlar, ifadeler
- ifâde:** anlatma, anlatış
- ihbâr:** haberler
- ihdâs:** ortaya çıkarma, meydana getirme
- ihfâ:** gizleme, saklama
- ihrâc:** dışarı atma, çıkarma
- ihtâr:** hatırlatma, dikkatini çekme
- ihtiyâr:** seçme, seçilme
- ihzâr:** hazırlama, hazır etme
- ikmâl:** kemale erdirme, tamamlama, bitirme
- ikrâr:** saklamayıp söyleme, tasdik, kabul
- iktidâ:** tabi olma, uyma
- iktizâ:** lazım gelme, gerekme
- i‘lâm:** bildirme, bildirilme, anlatma
- il-el-fevt:** ölümüne kadar
- iltifât:** dikkat, yüzünü çevirip bakma, hatır sorma
- iltimâs:** kayırma, yapılmasını isteme
- imtinâ‘:** çekinme, geri durma
- imrâr:** geçirme, geçirilme
- inba:** haber verme
- ‘ind-el-hesâb:** hesabıyla
- ‘ind-el-muhâkeme:** dava için iki tarafın da mahkemeye başvurması halinde
- inkızâ‘:** tamam olma, bitme, sona erme
- intifâ‘:** menfaatlenme, faydalanma
- intikal:** bir yerden başka bir yere geçme, göçme
- intizâr:** bekleme, beklenilme
- irâe:** gösterme, tayin etme
- irsâl:** gönderme, gönderilme, yollama

- irsiyye:** irsilik, anadan babadan geçerlik
- irtikâb:** kötü bir iş işleme
- îsâl:** vusul buldurma, buldurulma, vardırma, vardırılma, ulaştırma, ulaştırılma
- isâle:** akıtma
- isbâl:** gönderme, yollama
- isbât:** şahit ve delil göstererek doğrusunu meydana çıkarma
- iskâr:** hakir görme, hor görme
- iskât:** sükut ettirme, susturma
- isrâr:** sır tutma, gizleme
- istîcâr:** kira ile tutma, kiralama
- isticvâb:** sorup cevap alma
- istid'â:** yalvararak isteme
- istîfâ:** alınma, tamamiyle alma, ödetilme
- istifsâr:** sorma, sorulma
- istiftâ:** fetva almak, isteme
- istihsâl:** meydana getirme, üretme
- istikrâ:** kiralama
- istikrâz:** ödünç para alma, alınma
- istînâf:** yeniden başlama
- istintâk:** birini söyletmek isteme, nutka getirme
- istirâhat:** rahat etme, dinlenme
- istirdâd:** geri alma, alınma
- istirhâm:** merhamet dileme, yalvarış
- istishâb:** yanına alma, beraber götürme
- istîzâh:** bir şeyin açık olarak bildirilmesini isteme, açıklama isteme
- istîzân:** izin isteme, izin için sorma
- iş'âr:** yazı ile bildirme, haber verme
- işhâ:** ağız açma, ağzını açma
- işhâd:** şahadet ettirme, şahit getirme, şahit olarak gösterme
- iştirâ:** satın alma, alınma
- i'tâ:** verme, verilme, ödeme
- itâ'at:** boyun eğme, dinleme
- itâle:** uzatma

itâle-i lisân: dil uzatma, sövüp sayma

ittisâl: kavuşma, bitişme

izâle: giderme, giderilme, yok etme

i'zâm: yollama, gönderme

izhâr: gösterme, meydana çıkarma

izkâr: hatıra gelme, getirilme

K

kâbil: kabul eden, kabul edici

kabil-i istînâf: bidayet mahkemelerinden verilip de, başka bir mahkeme tarafından görülen ve muhakemesi kanunen caizve mümkün olan davalar

kabl-el-ahz: kabulundan önce, almadan önce

kabz: el ile tutma

kadîm: eski

kadim: ayak basan, ulaşan

kâffe: hep, bütün, cümle

kâin: mevcut olan, bulunan

kâmilen: eksiksiz, tam olarak

kâr-hâne: iş yeri, iş işlenen yer

karz: ödünç verme, ödünç alma

kat': kesme, karar verme, sona erdirme

kavî: kuvvetli, güçlü, sağlam

kefâlet: kefillik, birine kefil olma

keff: el içi, el ayası

keff-i yed: el çekme, vazgeçme

kelâme âğaz: söze başlama

kel-evvel: evvelki gibi, eskisi gibi

kemâ-fis-sâbık: eskisi gibi

kesân: insanlar, kimseler

kesâne: kişiye, insana yakışır biçimde, insanca

keyfiyyet: nitelik, birşeyin iyi veya kötü olması ciheti

kezâlik: bu, keza, bu da öyle

kıbel: yan, taraf, yön

kıt'a: parça, bölüm

kıyye: okka, dörtyüz dirhem

kibâr: büyükler

kîle: kile, ölçek, 176 kg.'a eşittir

kimesne: kimseler

kisve: elbise, kıyafet

kisve-baha: elbisenin değeri

kolcu: denizcilikte gemiden malları çıkarıp malın gideceği yere ulaştırma görevindeki kişi

kurâ: köyler, kasabalar

kurb: yakın olma, yakınlık

kusûr: eksiklik, bir hesabın üstü, artanı

külliyen: büsbütün, çok olarak, tamamıyla

L

lâfz: söz, kelime

lâhm: et

lâyika: yakışan, yaraşır, yakışık

leb-i deryâ: deniz kenarı

led-el-muvâcehe: aralarında

led-et-tahkîk: tahkik olundukda

leffen: dürülmüş, sarılmış

levâzım: lazım olan şeyler, gerekli şeyler

levh: yassı, düz, üzerine resim, yazı gibi şeyler yazılabilen nesne

li-icl: -den dolayı, için, maksadıyla

livâ: mülki idarede kaza ile vilayet arasında bir derece, sancak

M

mâ, ma': ile, beraber, birlikte

mâ-adâ: -den başka

mâ-beka: kalan, arta kalan, geri kalan

ma'hûde: bilinen, sözleşilen, sözü geçen

ma'lûm: bilinen, belli

ma'rifet: herkesin yapamadığı ustalık

ma'rûf: herkesçe bilinen, tanınmış, belli

- magrûs:** gars olunmuş, toprağa dikilmiş
- mahâll:** yerler
- mahdûd:** sınırlanmış, sınırlı
- mahdûr:** saklı, örtülü
- mâhiyye:** aylık
- mahkûm-bih:** hüküm ve kararı verilmiş, hüküm giymiş
- mahmûle:** yük
- mahrûsa:** büyük şehir
- mahsûb:** hesap edilmiş, hesaba dahil edilmiş
- mahsûlât:** hasıl olan, elde edilen şeyler
- mahsûs:** yalnız bir kimseye ait olan
- mahtûm:** hatemlenmiş, mühürlenmiş, kilitlenmiş
- mahz:** aslı, ta kendisi
- mahzar:** hazır olma
- mahzar-ı şühûd:** şahitlerin hazır olması
- mâ-i cârî:** akar su
- mâil:** eğik, bir yana eğilmiş, eğri
- makbûl:** kabul olunmuş, alınmış, alınan
- maktû‘:** kesilmiş
- mantûk:** söylenilmiş, denilmiş
- masârif:** harcanan paralar, giderler, harcamalar
- matlûb:** talep edilen, istenilen, alacak
- mazmûn:** ödenmesi lazım gelen şey
- meâl:** netice, mana
- mebâliğ:** paralar, akçeler
- mebnî:** -den dolayı, -den ötürü
- meccânen:** bedava, parasız, ücretsiz
- mecelle:** kitap mecmua, dergi
- mecmû‘:** toplanılmış, bir araya getirilmiş
- mecrâ:** bir işin gidiş, oluş yolu
- medfû‘:** def olunmuş, dışarı çıkarılmış
- medhal:** dahil olacak, girecek yer
- medfide:** çekilmiş, uzatılmış, uzun, çok uzun süren

- medyûn:** borçlu, verecekli
- me'hûz:** ahz olunmuş, alınmış, çıkarılmış
- mekûl:** ekl olunmuş, yenmiş şey, yiyecek
- melbûs:** giyilmiş, kullanılmış
- melhûz:** düşünülebilen, hatıra gelen
- memâlik:** memleketler, ülkeler
- memhûr:** mühürlenmiş, mühürlü
- memnû':** yasak
- men':** yasak etme, bırakmama
- menkûle:** nakledilmiş, bir yerden bir yere taşınmış
- mensûb:** bir kimseye, bir şeye nisbeti olan, bir şeyle ilgisi bulunan
- menzil:** ev, yollardaki konak yeri
- mer'î:** riayet edilen, saygı gösterilen
- merbût:** rapt olunmuş, bağlanmış, bağlı
- merhûn:** rehin edilmiş, ödünç olarak alınmış bir şeye karşı garanti olarak verilen şey
- merkeb:** binilecek şey, binek, eşek
- merkûm:** adı geçen, yazılmış
- mesîl:** suyun aktığı yer
- mesmû':** işitilmiş, duyulmuş, haber alınmış
- mesrûk:** sirket olunmuş, çalınmış
- mestûr:** yazılmış, çizilmiş, satırlanmış
- meş'ar:** duygu, hasse
- meşrû':** kanuna uygun
- meşrûh:** şerh olunmuş, açıklanmış
- metrûk:** terk edilmiş, bırakılmış
- mevâlî-i kiram:** yüksek rütbeli kadılar, hakimler
- mevât:** sahipsiz, işlenmemiş toprak
- mevkufe:** vakfedilmiş
- mevrûd:** gelmiş, gelen
- mevrûs:** miras kalmış, ana babadan geçmiş
- mezârât:** mezarlar
- mezbûr:** adı geçen, yukarıda söylenmiş olan
- mezkûr:** adı geçmiş, anılmış

- mezrû‘:** ekilmiş, çift sürülüp tohum atılmış
- min-el-kadîm:** eskiden beri, çok evvelden
- min-hays-ı mecmû‘:** hepsi, topu
- minvâl:** tarz, yol, şekil, suret
- mîrâs-ül-hafâ:** gizli miras
- mîrî:** devlet hazinesine ait
- misl:** benzer, kat, miktar
- miyân:** orta
- muaccel:** tacil edilmiş, acele olunmuş, peşin, önden verilen
- muahharen:** sonradan
- mu‘âmelât:** dairelerde yapılan kayıt, takip vesaire gibi işler
- mu‘âmele:** davranma, davranış
- mu‘ârâza:** birbirine karşı gelme, çekişme, kavga
- muavvak:** geride bırakılmış, geçmiş
- muayyen:** tayin edilmiş, belli, belirli
- mûcib:** lazım gelen, gereken, gerektiren
- mugayir:** aykırı
- muhâfaza:** saklama, koruma
- muhâkeme:** dava için iki tarafın mahkemeye başvurması
- muhâlefet:** uygunsuzluk, aykırılık
- muhâlif:** aykırılık gösteren, uymayan
- muharrem:** kamer takviminin birinci ayı, aşure ayı
- muharrîr:** yazı yazan, katip, yazar
- muhâsama:** iki taraf arasındaki düşmanlık
- muhât:** etrafı çevrilmiş, kuşatılmış
- muhavvel:** gönderilmiş, havale edilmiş
- muhtâr:** ihtiyar eden, seçilmiş, seçkin
- muhtelife:** birbirine uymayan, zıt
- muhtevâ:** bir şeyin içinde bulunan, içteki şey
- mukâbele:** karşılık verme, karşılığında verme
- mukaddem:** takdim edilen, sunulan
- mukaddemâ:** önce, eskiden
- mukaddere:** kıymeti biçilmiş, değeri bilinmiş

- mukaddim:** takdim eden, sunan
- mukarin:** bitişik, ulaşmış, erişmiş
- mukayyed:** kayda geçilmiş, kaydolunmuş
- mukırr:** doğruyu söyleyen
- muktezâ:** iktiza etmiş, lazım gelmiş
- mûmâ-ileyh:** adı geçen, yukarıda adı anılan
- musaddar:** çıkmış olan, çıkan
- musaddık:** tasdik eden, gerçekliğini geçerliliğini resmi olarak yazı ile bildiren
- musîbe:** yanılmayan, isabet eden, rastgelen
- muslih:** islah eden, iyileştiren, düzeltici, arabulucu
- mutâbaka:** uygunluk, uyuşma, anlaşma
- mutasarrıf:** tasarruf eden, kendinde kullanma hakkı ve salahiyeti bulunan
- mutazammın:** içine alan, kefil olan
- mu‘teber:** itibarlı, hatırı sayılır, saygın
- mu‘terif:** itiraf eden, kendi kusur ve kabahatini gizlemeyerek söyleyen, anlatan
- muttasıl:** ulaşan, kavuşan, aralıksız
- muvâcehe:** yüzleşme, yüz yüze gelme
- muvâfakat:** uygunluk, uyma, uzlaşma
- muvaıffak:** başaran, beceren
- muvâfıkât:** uygun olanlar
- muvaıkkaten:** geçici olarak, eğreti olarak
- muzâf:** izafe olunmuş, katılmış, bağlanmış, bağlı
- mübâşeret:** bir işe başlama, girişme
- mübâşiriye:** devletçe bir işi yapmaya memur edilenlerin masraflarına karşılık olmak üzere, gittikleri yerlerdeki halktan tahsil olunan para
- mübâyın:** başka türlü, ayrı
- mübeyyin:** bildiren, açıklayan
- mücâzât:** karşılık
- müceddeden:** yeni baştan, yeni olarak
- mücerred:** yalnız, tekmüdâhale : karışma, araya girme
- müdde‘â:** iddia olunmuş, iddia olunan şey
- müdde‘î:** davacı, iddia eden
- müdde‘iyye:** davacılar

- müeccel:** tecil edilmiş, ileriye bırakılmış, peşin olmayan
- müeyyid:** teyideden, kuvvetlenen, doğrulayan
- müfâd:** anlam, kavram, mana
- mükerrer:** tekrarlı, tekrarlanmış
- mümâna‘at:** menetme, engel olma, önleme
- mümessil:** temsil edilmiş, misal getirilmiş
- mümeyyiz:** bir dairede yazıcıların yazdıkları yazıları düzelten katip
- mümzâ:** imzalı, imza edilmiş
- münâza‘a:** ağız kavgası, çekişme
- münderic:** içinde bulunan, yer almış
- münhasır:** yalnız bir kimseye veya bir şeye mahsus olan
- münkaziye:** inkiza eden, biten, bitmiş, sona ermiş
- müntakil:** geçen, miras kalan
- mürûde:** son derece taşkınlık, dikbaşlılık gösterme, asilik
- mürûr:** geçme, bir yandan girip öte yandan çıkma
- müsâlaha:** barışma, uzlaşma
- müsâvî:** eşit, denk, birinin ötekinden farksız olanı
- müsmire:** yemiş veren, yemiş verici
- müstakil:** kendi kendine, ayrıca, bağımsız
- müstebân:** meydanda açık olan
- müstecir:** kira ile tutan
- müsted‘â:** isteyen, dilenen
- müsted‘i:** istida eden, dilekçe veren
- müstevcib:** layık, gereken
- müşterâ:** iştirak olunmuş, satın alınmış
- müştemil:** kavrayan, saran, içine alan
- müşterek:** iştirak eden, ortak olan, ortaklaşa
- müteahhid:** bir işi sözle, imza ile üzerine alanlar
- mütecâsir:** tecasür gösteren, cüret gösteren
- mütemekkin:** yerleşen, yerleşmiş
- mütevellid:** doğan, dünyaya gelen
- müttefik:** bağlaşmış, birleşmiş
- müttefikken:** oy birliğiyle, el birliğiyle

müverrah: tarihli, tarihi atılmış
müverrih: tarih yazan, tarihçi
müzâde: tulum, dağarcık
müzevvir: tezvir eden, yalanı telleyip pullayan, arabozucu

N

nafaka: yiyecek parası, geçimlik
nâfiz: delip geçen, içeriye giren, içeriye işleyen
nahhâs: bakırcı
nâhiye: yan, taraf, kenar
nâil: muradına eren, ermiş, ele geçiren
nakd: akçe, maden para
nakdî: nakde mensup, nakitle ilgili
nâs: insanlar, herkes
nasb: bir memurluğa tayin
nâsîh: nasihat eden, öğüt veren
nâşî: ötürü, sebebiyle
nâtık: söyleyen, konuşan
nefer: bir adam, tek kişi
neferât: askerler
neşr: duyurma
nev': çeşit, türlü
nezd: yan, kat, göre, nazarında
nısf: yarım, yarı
nihâyet: son uç, son derece
niyâbet: vekalet, vekillik, kadı vekilliği, kadılık
nizâm: düzen, usul, tertip
noksân: eksiklik, azalma
nükûl: vazgeçme, geri dönme

Ö

öşür: tarım vergisi, onda birlik vergi

P**pâre:** parça**penâhî:** iltica etmiş, sığınmış**pend:** nasihat, öğüt**R****rabt:** bağlama, bağlanma, ilişirme**râhine:** malını rehine koyan, ipotek eden**râic:** revaçta olan, sürümü olan**re's:** baş, kafa**ref':** kalkındırma, yüceltme**refîk:** arkadaş, yoldaş**resâ:** yetişen, yetiştiren**reviş:** gidiş, tutum**rif'ât:** yükseklik, yücelik, büyük ve büyük rütbe**riyâset:** reislik, başkanlık**rûz-şeb:** gece gündüz**rüsûm:** vergiler, gümrük vergileri**rüsûmât:** gümrük idaresi**rü'yet:** görme, bakma, görülme**S****sâbık:** geçici, geçen, geçmiş**sâbit:** isbat edilmiş, hareketsiz**sağîr:** küçük, ufak**sahîh:** gerçek, doğru, kusursuz**sâik:** sevkeden, götüren**sâir:** diğer, başka**sak:** ağaç**sâkin:** oturan (bir yerde)**sâlif:** geçen, geçmiş**sâlif-ül-beyân:** bildirilmiş, beyanı geçmiş**sâlim:** sağlam, eksiksiz**sâniyen:** ikinci derecede, ikinci olarak

sârik: çalan, hırsızlık eden
sayd: av, avlama
sefine: gemi, vapur
sehm: hisse, pay
selb: kapma, zorla alma
sem‘: işitme, işitiş, dinleme, kulak verme
seniyye: yüksek, yüce
ser-rişte: ipucu
sıhhat: doğruluk, gerçeklik, sağlamlık
sim mecdiyye: yirmi kuruş değerinde gümüş para
sinn-i bülûğ: ergenlik yaşı, bülûğ yaşı
sirâyet: yayılma, dağılma
sirkat: hırsızlık, çalma, çalınma
sûret: biçim, görünüş, yol, gidiş
süvâri: atlı asker
sübût: sabit olma, gerçekleşme, meydana çıkma,
sülüs: üçte bir

Ş

şahâdet: tanıklık, şahitlik
şâyân: yakışır, değer
şâyi‘a: yayılmış haber, yaygın olan söylenti
şedîden: şiddetli, sert
şehr: otuz günlük zaman
şerâit: şartlar
şerh: açıklama
şifâhen: ağızdan, sözle
şirâ: satın alma, satın alınma
şu‘le: ateş alevi, alev
şüfe‘â: şefaath edenler, ediciler, bir suçun bağışlanması için aracılık edenler
şümûl: içine alma, kaplama
şürb: içme, içilme

T

- ta‘addî:** öteye geçme, saldırma, adaletsizlik
- ta‘ahhüd:** bir işin yapılması için resmi olarak sözleşme
- ta‘dâd:** sayma, sayı
- tahakkuk:** meydana çıkarma, gerçekliği anlaşılma
- taharrî:** arama, araştırma
- tahlîf:** yemin ettirme, yemin verme
- tahliye-i sebîl:** bir suçluyu salıverme
- tahmîn:** aşağı yukarı bir fikir söyleme
- tahrîm:** haram kılma, kılınma
- tahrîr:** yazma, yazılma
- tahsîs:** bir şeyi birine veya bir yere mahsus kılma, ayırma
- tahtânî:** altta olan, alttaki
- taht-ı tasarruf:** kullanımda olan
- tâ’ife:** tayfa, gemi işçisi
- takrîr:** yerleştirme, sağlamlaştırma, anlatma
- tâlib:** istekli, isteyen
- ta‘lîk:** asma, geciktirme, askıda bırakılma
- tanzîm:** düzeltme, düzenleme
- tarafeyn:** iki taraf, taraflar
- tarîk:** yol
- tarîk-i âmm:** genel yol, ana yol
- tasavvur:** göz önüne getirme
- tashîh:** iyiletme, düzeltme, yanlışlığı doğrultma
- tasnîf:** sınıf sınıf, takım takım ayırma, sınıflama, bölümlenme
- tatbîk:** benzetme, uydurma, yakıştırma
- tav‘:** boyun eğme, dinleme
- tavassut:** araya girme, aracılık
- tazmîn:** sebep olunan zarar ve ziyanı ödeme
- tazyî‘:** kaybetme, kaybolmasına sebep olma
- tazyîk:** sıkıştırma, zorlama, baskı
- tebdîl:** değiştirme, değiştirilme
- tebriye:** birini temize çıkarma, şüpheden kurtarma, borçtan kurtarma

tebriye-i zimmet etmek: zimmetinde hükümet parası olmadığını, bununla ilişi bulunmadığını isbat etmek

tecemmu‘: toplanma, yığılma, birikme

te’diye: ödeme, ödenilme, borcunu verme

teferruğ: fariğ olma, bir işi bitirip kurtulma, satın alınan bir mülkün tapusunu kendi üzerine çevirme

teferruğen: vazgeçme

tefevvuk: yükselme, üste çıkma

tefhîm: anlatma, anlatılma

tefvîz: dağıtım, ihale, sipariş etme, edilme

te’hîr: sonraya bırakma, geciktirme

tekarrür: tekrarlanma

tekevvün: meydana gelme, var olma, oluş

tekzîb: yalanlama, yalan olduğunu söyleme

temellük: mülk edinme, kendine mal etme, sahip olma

temhîr: mühürleme

temlîk: mülk olarak verme

temyîz: ayırma, ayrılma, seçme, seçilme

tensîb: münasib görme, uygun bulma

tenzîl: indirme, azaltma

terfîken: birinin yanına katarak, katılarak

terkîm: rakam atma, atılma

teslîm: bir emaneti yerine verme

tevfîken: uyarak, uygun olarak, -e göre

tevhîd: bir kılma, bir etme, birleştirme

tevkîf: durdurma, durdurulma

tevkîl: vekil etme, edilme

tevliye: mütevellilik, vakıf işlerine bakma vazifesi

teykin: tam olarak iyiden iyiye bildirme, bildirilme

tezekkür: hatıra gelme, bir meseleyi konuşma

tezkâr: hatırlama, anma, anılma

tezkire: tezkere, pusula

tezkiye: temiz etme, temize çıkarma, aklama
tezvîr: yalan dolan, ara bozmak

U

'uhde: söz verme, bir işi üzerine alma,
'umûmî: genel
usûl-i kadîme: eski usûl

Ü

übüvvet: babalık, atalık
ümm: anne, ana

V

va'de: bir iş için önden belirtilen zaman
vâhi: boş, manasız
vâhib: hibe eden, bağışlayan, bağışlayıcı
vâki': vuku bulan, olan, düşen
vâlâ: yüce, yüksek
vârid: erişen, vasıl olan, gelen
vaz': koyma, konulma
vaz'-ı yed: el koyma
vech: yüz, surat, üst, satıh, düz
vehâmet: tehlikeli vaziyet, korkunç hal
veledân: çocuklar, oğullar
vukû': oluşan, meydana çıkan
vürûd: varma, yetişme, geliş gelme

Y

yakinen: kati olarak, hiç şüphe edilecek bir tarafı bulunmaksızın
yed: el, kuvvet, güç, mülk
yedd-i ahar: diğer el
yekân yekân: birer birer, teker teker
yevm: gün

Z

zabt: idaresi altına alma
zâhir: görünen, açık, belli

zahr: kağıt vesairenin arka tarafı

zamm: artırma, katma, ekleme

zebh: boğazlama, kesme, keserek öldürme

zer‘: ekme, tohum saçma

zeyl: son, ayırma

zeyt: zeytin

zımnında: için, dolayısıyla

zıkr-i âtî: ileride bahsedilecek olan, aşağıda anılacağı üzere

zimem: borçlar, zimmetler

zimmet: sahip çıkma, koruma zorunda kalma

zîr: alt, aşağı

zirâ‘: dirsekten orta parmak ucuna kadar olan bir uzunluk ölçüsü (75-90 cm. arasında değişir)

ziyâde: artma, çoğalma

zuhûr: görünme, meydana çıkma

KAYNAKÇA

ABACI, Nurcan; **Bursa Şehri'nde Osmanlı Hukuku'nun Uygulanması (17.Yüzyıl)**, K.B. Yay., Ankara, 2001.

ACAR, Mustafa; **Kastamonu Vilayeti Salnamelerinde Safranbolu Kazası (H.1286/M.1869 H.1321/M.1903)**, İstanbul Matbaacılık, İstanbul, 2006.

AKGÜNDÜZ, Ahmet; **Şer'iyeye Sicilleri**, C.I, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yay., İstanbul, 1988.

_____ "İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki: Şer'iyeye Sicilleri", **İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi**, S.14, 2009, s.13-18.

AKTÜRE, Sevgi - Tansı Şenyapılı; " Safranbolu'da Mekansal Yapının Gösterdiği Nitelikler ve Koruma Önerilerinin Düşündürdükleri ", **ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi**, C.II, S.1, Bahar 1976, s.61-96.

ARIK, Fedâ Şamil; "Osmanlılarda Kadılık Müessesesi", **OTAM**, S.8, Ankara, 1997, s. 1-72.

ASLAN, Nasi; "Milli Arşivlerimiz İçerisinde Şer'iyeye Sicilleri Eğitim ve Terminoloji Problemi", **T.C. Başbakanlık I. Milli Arşiv Şurası / Tebliğler-Tartışmalar (20-21Nisan-1998/Ankara)**, T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayın No:12, Ankara, 1998, s.187-190.

AŞIKPAŞAZÂDE; **Aşıkpaşaoğlu Tarihi**, (Haz: Atsız), MEB Yay., İstanbul, 1992.

ATALAR, Münir; "Şer'iyeye Mahkemelerine Dair Kısa Bir Tarihçe", **Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslami İlimler Enstitüsü Dergisi**, S.4, Ankara, 1980, s.303-328.

ATAR, Fahrettin; " Kadı", **DİA**, C.XXVI, TDV Yay., İstanbul, 2002, s.66-69.

AYDIN, Mehmet Âkif; **Türk Hukuk Tarihi**, Beta Yay. (genişletilmiş 3.bsk.), İstanbul, 1999.

_____ "Osmanlı'da Hukuk", **Osmanlı Devleti Tarihi**, C.II, Feza Gazetecilik A.Ş.Yay., İstanbul, 1999, s.375-440.

BAYAT, Ali Haydar; "Şer'iyeye Sicilleri ve Tıp Tarihimiz I: Rıza Senetleri", **II.Türk Tıp Tarihi Kongresi Kongreye Sunulan Bildiriler (İstanbul 20-21 Eylül 1990)**, TTK Yay., Ankara, 1999, s.39-51.

BAYINDIR, Abdülaziz; **İslam Muhakeme Hukuku (Osmanlı Devri Uygulaması)**, İslâmi İlimler Araştırma Vakfı Yay., İstanbul, 1986.

BAYRAM, Selahattin; “Osmanlı’da Ekonomik Hayatın Yerel Unsurları: Ahilik Teşkilatı ve Esnaf Loncaları”, **İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, S.21, 2012, s.81-115.

BOZKURT, Gülnihal; **Gayrimüslim Osmanlı Vatandaşlarının Hukukî Durumu (1839-1914)**, TTK Yay., Ankara, 1989.

ÇİÇEK, Kemal; “Osmanlı Adliye Teşkilatında Mahkeme Tercümanları”, **Toplumsal Tarih**, S.30, İstanbul, 1996, s.47-53.

DEVELLİOĞLU, Ferit; **Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat**, Aydın Kitabevi Yay., Ankara, 1998.

DÖKÜ, F. Eray - Güven Dinç - Fatma Şimşek; “Ahmet Gökoğlu Not Defterleri: Paphlagonia Bölgesi İl Kültür Envanteri”, **Anadolu / Anatolia Dergisi**, S. 30, 2006, s.65-82.

DURUKAN, Aynur; “Safranbolu’daki Ahşap Tavanlı Camiler”, **I.Ulusal Tarih İçinde Safranbolu Sempozyumu (4-6 Mayıs 1999)**, TTK Yay., Ankara, 2003, s.23-30.

EKİNCİ, Ekrem Buğra; **Tanzimat ve Sonrası Osmanlı Mahkemeleri**, Arı Sanat Yayınevi, İstanbul, 2004.

_____ “Eski Hukukumuzda Hile-i Şer‘iyyeye Dair”, **Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.X, S.1-2, 2006, s.3-16

EMECEN, Feridun; “Taraklıborlu’dan Safranbolu’ya Bir Müze-Şehrin Doğuşu ve Yükselişi”, **I.Ulusal Tarih İçinde Safranbolu Sempozyumu (4-6 Mayıs 1999)**, TTK Yay., Ankara, 2003, s.15-22.

_____ “Safranbolu”, **DİA**, C.XXXV, TDV Yay., İstanbul, 2008, s.481-483.

ERDOĞDU, İbrahim; “Osmanlı İktisadi Düzeninde İhtisâb Müessesesi ve Muhtesiblik Üzerine Bir Deneme”, **OTAM**, S.11, Ankara, 2000, s.123-145.

ERKARTAL, Ahmet, **Sicil-i Ahval Defterlerindeki Safranbolulu (Zağfiranbolulu) Memurlar (1879- 1909)**, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya, 2007.

ERSOY, Hüseyin Lütfi; **Hicri 937 Miladi 1530 Yılı Muhasebe-i Vilayet-i Anadolu Defterinde Taraklı-Borlu Kazası (Safranbolu) Köyleri ve Vakıfları (500 Yıl Önce Karabük Safranbolu Eflani)**, Atak Matbaası, İstanbul, 2007.

GEDİKLİ, Fethi; “Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Şer‘iyye Sicilleri”, **Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi**, Türk Hukuk Tarihi Sayısı, S. 5, İstanbul, 2005, s.187-213.

GEDİKLİ, Fethi; “Şer‘iyye Sicillerinin Hukuk Tarihi Açısından Önemi ve Siciller Dayalı Araştırmalar”, **Dünden Bugüne Osmanlı Araştırmaları -Tespitler-Problemler-Teklifler-**, (Editörler: Ali Akyıldız, Ş.Tufan Buzpınar, Mustafa Sinanoğlu), İSAM Yay., İstanbul, 2007, s.73-96.

GÖK, Ayşe Almıla; “Osmanlı İmparatorluğu’nda Gayri Müslimler: Millet Sistemi, Tarihi Gelişimi ve Milletlerarası Antlaşmalar”, **Türkiye ve Siyaset Dergisi**, S.3, Temmuz-Ağustos 2001, Ankara, s.101-108.

GÖKBİLGİN, Mehmet Tayyip; **Osmanlı Paleografya ve Diplomatik İlmî**, Enderun Kitabevi, İstanbul, 1992.

GÖKOĞLU, Ahmet; **Paflagonya**, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu, 1952.

GÖKTAŞ KAYA, Lütfiye; “Geleneksel Kapı Halka ve Tokmakları: Safranbolu”, **Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, C.VI, S.12, 2010, s.341-369.

GÜLER, Ali; “Osmanlı Devleti’nde Gayr-ı Müslimlerin Din-İbadet Eğitim-Öğretim Hürriyetleri ve Bu Bakımdan Kilise Defterlerinin Kaynak Olarak Önemi (4 Numaralı Kilise Defteri’nden Örnek Fermanlar)”, **OTAM**, S.9, Ankara, 1998, s.155-175.

GÜMÜŞOĞLU, Mustafa Zahit; **Safranbolu Kazasının Sosyo-Ekonomik Yapısı (1840-1841)**, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2006.

GÜNAY, Vehbi; “Balkan Şehir Tarihleri Kaynağı Olarak Şer‘iyye Sicillerinin Envanter ve Kataloglarının Tespiti Hakkında”, **Tarih İncelemeleri Dergisi**, C.XVIII, S.2, Aralık 2003, s.71-82.

HALAÇOĞLU, Yusuf; **Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı**, TTK Yay. (3.bsk.), Ankara, 1996.

HOCA SADETTİN EFENDİ; **Tacü’t-Tevarih**, (Haz: İsmet Parmaksızoğlu), C.II, Kültür Bakanlığı Yay., Ankara, 1999.

İNALCIK, Halil; **Osmanlı’da Devlet Hukuk Adalet**, Eren Yayıncılık, İstanbul, 2000.

_____ **Osmanlı İmparatorluğu Klâsik Çağ (1300-1600)**, (Çev: Ruşen Sezer), YKY, İstanbul, 2003.

_____ “Osmanlı Tarihine Toplu Bir Bakış”, Osmanlı, C.I, Yeni Türkiye Yay., Ankara, 1999, s.37-116.

KALYONCU, Hür; “Tarihçe”, **Karabük İl Yıllığı**, Karabük, 1999. s.17-48.

_____ **Tarih İçinde Safranbolu**, Safranbolu Belediyesi Kültür Hizmeti, Özlem Matbaacılık ve Reklamcılık, İstanbul, 2010.

KANAR, Mehmet; **Örneklî Etimolojik Osmanlı Türkçesi Sözlüğü**, Derin Yay. (2.bsk.), İstanbul, 2003.

KARAKÖK, Tunay; “Candaroğulları Beyliği Döneminde Sosyal-Kültürel Hayata Dair Bir Değerlendirme”, **Kastamonu Eğitim Dergisi**, C.XX, No.3, Eylül 2012, s.1091-1106.

KARATEPE, Şükrü; **Osmanlı Siyasi Kurumları (Klasik Dönem)**, İz Yayıncılık, İstanbul, 1999.

KAYA, Tuncay - Erhan, Yılmaz; **Safranbolu’da Yörükler ve Yörökköyü Tarihi (Viranşehir-Safranbolu- Sancağı Yörük Kazası Maliye Varidat Temettü Defteri H.266-M.1850)**, İleri Yayıncılık ve Matbaacılık, Zonguldak, 1999.

KAZICI, Ziya; **İslam Müesseseleri Tarihi**, Kayıhan Yay., İstanbul, 1996.

KÖKSAL, İsmail; “Rû’yet-i Hilâl Meselesi”, **Fırat Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Dergisi**, S.13:1, 2008, s.1-11.

KÖPRÜLÜ, Fuad; **Osmanlı Devleti’nin Kuruluşu**, TTK Yay. (5.bsk.), Ankara, 1994.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat S.; **Osmanlı Belgelerinin Dili**, Kubbealtı Neşriyat, İstanbul, 1994.

MEHMED NEŞRİ; **Kitâb-ı Cihan-nümâ (Neşrî Tarihi)**, (Yayımlayanlar: Faik Reşit Unat, Mehmed Altay Köymen), C.II, TTK Yay. (3.bsk.), Ankara, 1995.

MERÇİL, Erdoğan; “Selçuklular Devrinde Karadeniz ve Safranbolu”, **I.Ulusal Tarih İçinde Safranbolu Sempozyumu (4-6 Mayıs 1999)**, TTK Yay., Ankara, 2003, s.1-6.

ORHONLU, Cengiz; “18. Yüzyılda Osmanlılarda Coğrafya ve Bartınlı İbrahim Hamdi’nin Atlası”, **İÜ Tarih Dergisi**, C.XIV, S.19, İstanbul, 1964, s.115-140.

ORTAYLI, İlber; **Tanzimattan Cumhuriyete Yerel Yönetim Geleneği**, Hil Yayın, Ankara, 1985.

_____ **Osmanlı’da Değişim ve Anayasal Rejim Sorunu**, Türkiye İş Bankası Kültür Yay., İstanbul, 2008.

_____ “Osmanlı Devleti’nde Kadı”, **DİA**, C.XXVI, TDV Yay., İstanbul, 2002, s.69-73.

OSTROGORSKY, Georg; **Bizans Devleti Tarihi**, (Çev: Fikret İşıltan), TTK Yay., Ankara, 1995.

ÖZDEMİR, Rıfat; “Şer’iyye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru”, **Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, C.I, S.1, Elazığ, 1987, s.191-198.

ÖZKAYA, Yücel; **XVIII.Yüzyılda Osmanlı Kurumları ve Toplum Yaşantısı**, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., Ankara, 1985.

PAKALIN, Mehmet Zeki; **Osmanlı Tarih Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü**, C.I, MEB Yay., Ankara, 1993.

SAYDAM, Abdullah; **Osmanlı Medeniyeti Tarihi**, Derya Kitabevi Yay.(2.bsk.), Trabzon, 1999.

ŞAHİN, İlhan; “Anadolu’da Türk Yerleşmesi Sürecinde Safranbolu”, **I.Ulusal Tarih İçinde Safranbolu Sempozyumu (4-6 Mayıs 1999)**, TTK Yay., Ankara, 2003, s.7-14.

ŞEMSEDDİN SAMİ; **Kâmûs-ı Türkî**, Çağrı Yay. (7.bsk), İstanbul, 1996.

ŞEN, Murat “Osmanlı Hukukunun Yapısı”, **Osmanlı**, C.VI, Yeni Türkiye Yay., İstanbul, 1999, s.327-339.

TARHAN, M. Taner; “Kimmerler ve İskitler”, **Türkler**, C.I, Yeni Türkiye Yay., Ankara, 2002, s.597-610,

TAŞ, Kenan Ziya; “16. Yüzyılda Safranbolu İdari Yapısı ve Vakıfları”, **Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü Tarih Araştırmaları Dergisi**, C. XVIII, S.29, Ankara, 1996, s.199-207.

TOGAN, A. Zeki Velidî; **Umumi Türk Tarihine Giriş**, C.I, İsmail Akgün Matbaası, İstanbul, 1946.

TUNÇÖZGÜR, Ünsal; **Dünden Bugüne Safranbolu**, Safranbolu Belediyesi Kültür Yay., 2012.

TURAN, Osman; **Selçuklular Zamanında Türkiye**, Boğaziçi Yay. (4.bsk.), İstanbul, 1996.

UĞUR, Yunus; “ Mahkeme Kayıtları (Şer‘iye Sicilleri): Literatür Değerlendirilmesi ve Bibliyografya”, **Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi**, C.I, S.1, 2003, s.305-344.

ULUKAVAK, Kızıltan; **Bir Safranbolulunun Penceresinden Safranbolu (Gözlemler-Derlemeler-Denemeler)**, Bizim Büro Yayınevi, Ankara, 2007.

USLU, Hüseyin; **İslam Müesseseleri Tarihi**, Gonca Yayınevi, İstanbul, 1985.

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı; **Osmanlı Devleti’nin Saray Teşkilatı**, TTK Yay., Ankara, 1984.

_____ **Osmanlı Devleti’nin İlimiye Teşkilatı**, TTK Yay., Ankara, 1984.

_____ **Osmanlı Tarihi**, C.I, TTK Yay. (6.bsk.), Ankara, 1994.

_____ “Ferman”, **İA**, C.IV, MEB Yay., İstanbul, 1993, s.571-572.

YAMAN, Talat Mümtaz; **Kastamonu Tarihi**, Ahmed İhsan Matbaası, İstanbul, 1935.

YAZICIOĞLU, Hulusi - Mustafa AL; **Safranbolu (Safranbolu - Karabük - Ulus - Eflâni / Tarihçe-Kaynaklar)**, Özer Matbaası, Karabük, 1982.

YAZICIOĞLU, Hulusi; **Safranbolu Tarihine Ait Belgeler ve Kaynaklar**, Safranbolu Hizmet Birliği Kültür Yayınları, Volkan Matbaası, Ankara, 1998.

_____ **Küçük Osmanlı'nın Öyküsü Safranbolu Tarihi**, Şa-to Türkiyat Yay., İstanbul, 2001.

YETKİN, Aydın; "Osmanlı Devleti'nde Hukuk Devletinin Gelişim Süreci", **Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi**, C.VI, S.24, Kış 2013, s.380-413.

YILMAZÇELİK, İbrahim; "Şer'iyye Sicillerinin Bir Merkezde Toplanması Üzerine Bazı Mülâhazalar", **T.C. Başbakanlık I. Milli Arşiv Şurası / Tebliğler-Tartışmalar (20-21Nisan-1998/Ankara)**, T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayın No:12, Ankara, 1998, s.159-173.

YÜCEL, Yaşar; **XIII.-XV. Yüzyıllar Kuzey-Batı Tarihi Çobanoğulları Candaroğulları Beylikleri**, TTK Yay., Ankara, 1980.

<http://www.yerelnet.org.tr/koyler/> (09.10.2012).

<http://www.safranbolu.bel.tr/?/safranbolu/safranbolunun-mahalleleri-265> (09.10.2012).

ÖZGEÇMİŞ

Trabzon'da doğdu. İlk ve orta öğretimini Trabzon'da tamamladı. 2005 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nden mezun oldu.